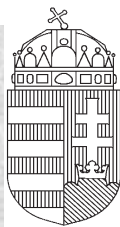

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

AZ IGAZSÁGÜGYI
ÉS RENDÉSZETI MINISZTERIUM
HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST,
2007. JÚLIUS 31.

TARTALOM

TÖRVÉNYEK

	Oldal
2007: LIII. tv. a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény módosításáról.....	1547
2007: LXI. tv. a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény és egyéb törvények módosításáról (indokolással).....	1548
2007: LXIV. tv. a jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvénymódosításokról (indokolással)	1578
2007: LXV. tv. az Európai Unió, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az Európai Unió tagállamai között 2000. május 29-én létrejött kölcsönös bűnügyi jogsegélyegyezmény és az ahhoz csatolt 2001. évi jegyzőkönyv bizonyos rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről	1603
2007: LXIX. tv. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról	1606
2007: LXXIII. tv. egyes foglalkoztatási jogviszonyokat szabályozó törvények munka- és pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseinek módosításáról	1606
2007: LXXV. tv. a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről.....	1610
2007: LXXVIII. tv. a vállalkozói „körbetartozások” mérséklése céljából történő törvénymódosításokról (indokolással)	1651
2007: LXXIX. tv. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról (indokolással)	1661
2007: LXXX. tv. a menedékgjogról (indokolással).....	1669
2007: LXXXII. tv. egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről (indokolással).....	1714
2007: LXXXIII. tv. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról.....	1785

A KORMÁNY RENDELETEI

129/2007. (VI. 8.) Korm. r. az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet módosításáról.....	1799
130/2007. (VI. 12.) Korm. r. a magyar igazolvány és a magyar hozzátartozói igazolvány kiadásával kapcsolatos eljárásról szóló 318/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról	1801
135/2007. (VI. 13.) Korm. r. az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról	1803

A KORMÁNY TAGJAINAK RENDELETEI

30/2007. (VI. 12.) IRM–MeHVM e. r. a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyek igazolványának tartalmi és formai követelményeiről szóló 49/2001. (XII. 29.) BM–KüM együttes rendelet módosításáról.....	1803
31/2007. (VI. 18.) IRM r. a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok és rendőrkapitányságok illetékességi területének megállapításáról szóló 22/2004. (VI. 2.) BM rendelet módosításáról.....	1823
32/2007. (VI. 18.) IRM r. a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet módosításáról	1823
33/2007. (VI. 22.) IRM r. az igazságügyi szakértői testületek szervezetéről és működéséről	1824

A tartalomjegyzék az 1546. oldalon folytatódik.

A KORMÁNY HATÁROZATA

1037/2007. (VI. 18.) Korm. h. a korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos feladatokról	1829
---	------

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI HATÁROZATOK

37/2007. (VI. 12.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	1831
38/2007. (VI. 13.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése	1834
39/2007. (VI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	1835
40/2007. (VI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	1861
45/2007. (VI. 27.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	1878
46/2007. (VI. 27.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	1881

UTASÍTÁSOK

7/2007. (IK 7.) IRM ut. a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról	1895
8/2007. (IK 7.) IRM ut. a belföldi Állami Futárszolgálatnak az igazságügyi és rendészeti miniszter irányítása és felügyelete alá tartozó szervek által történő igénybevételéről	1916

JOEGYSÉGI HATÁROZATOK

1/2007. BJE h. a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata	1917
2/2007. BJE h. a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata	1926

JOGSZABÁLYMUTATÓ

A Magyar Közlönyben 2007. június 1. napjától 2007. június 30. napjáig közzétett jogszabályok jegyzéke	1926
---	------

SZERVEZETI HÍREK

Kitüntetések	1936
Kinevezések	1939
Közszolgálati jogviszony megszűnések	1939
Igazolványok érvénytelenítése	1939
Közlemények	1940

KÖZLÖNY

§

Törvények

2007. évi LIII. törvény

a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény módosításáról*

1. § A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 9. §-a (1) bekezdésének *a*), továbbá *d*)–*f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó személy a Magyar Köztársaság felsőoktatási intézményeiben külön jogszabály szerint jogosult magyar nyelven]

„*a*) alap- és mesterképzésben,”

„*d*) doktori (PhD/DLA) képzésben,

e) szakirányú továbbképzésben,

f) felsőfokú szakképzésben”

[részt venni.]

2. § A Szátv. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § Az 1. § (1)–(2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanulmányokat folytató kiskorúak vagy hallgatók a Magyar Köztársaság területén diákkedvezményekre jogosultak. A kedvezményekre való jogosultságot az előírt módon érvényesített „Magyar igazolvány” és a „Magyar hozzátartozói igazolvány” igazolja. A kedvezményeket és az azok igénybevételével összefüggő részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.”

3. § A Szátv. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § Az 1. § (1)–(2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanító pedagógus és oktató a Magyar Köztársaság területén pedagógus-, illetve oktatói kedvezményre jogosult. A kedvezményekre való jogosultságot az előírt módon érvényesített „Magyar igazolvány” és a „Magyar hozzátartozói igazolvány” igazolja. A kedvezményeket és az azok igénybevételével összefüggő részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.”

4. § A Szátv. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. § (1) Az igazolvány érvényét veszti:

a) ha az elbíráló hatóság visszavonja;

b) az igazolvány tulajdonosának halálával.

(2) Az elbíráló hatóság az igazolványt visszavonja, ha

a) az igazolvány tulajdonosa valótlan adatokat közölt az igazolás, illetőleg az igazolvány igénylése során;

b) annak tulajdonosa bevándorolt vagy letelepedett jogállást kapott;

c) annak tulajdonosa magyar állampolgárságot szerzett;

d) annak tulajdonosát a menekültügyi hatóság menekültként vagy menedékesként elismerte;

e) annak tulajdonosát a Magyar Köztársaság területéről kiutasították vagy vele szemben beutazási és tartózkodási tilalmat rendeltek el;

f) az igazolványt jogosulatlanul használták fel vagy meghamisították;

g) a „Magyar hozzátartozói igazolvány”-ra jogosító családi kapcsolat megszűnt vagy attól a személytől, akire tekintettel a „Magyar hozzátartozói igazolvány”-t kérték „Magyar igazolvány”-át visszavonják;

h) az igazolvány tulajdonosa ezt maga kéri.

(3) Az igazolvány tartalmazza a jogosult

a) családi és utónevét (nőknél a leánykori családi és utónevet is), a lakóhelye szerinti szomszédos államban hivatalosan (latin betűs írásmóddal) használt módon, magyar nemzetiségű személy esetén magyarul is;

b) születési helyének a szomszédos államban hivatalosan használt és magyar megnevezését;

c) születési idejét, nemét;

d) anyja nevét a lakóhelye szerinti szomszédos államban hivatalosan (latin betűs írásmóddal) használt módon, magyar nemzetiségű személy esetén magyarul is;

e) arcképét, állampolgárságát, hontalanságát;

f) sajátkezü aláírását; továbbá

g) az igazolvány kiadásának idejét, valamint az okmányszámot;

h) tájékoztatását arról, hogy az igazolvány nem minősül személyazonosító igazolványnak, úti okmány, és határátlépésre nem jogosít.

(4) A 8. §-ban, a 10. §-ban és a 12. §-ban rögzített kedvezmények és támogatások igénybevételéhez előírt bejegyzéseket és igazolásokat a „Magyar igazolvány” és a „Magyar hozzátartozói igazolvány” melléklete tartalmazza.

(5) Az igazolvány hitelességének biztosítása, valamint a kedvezmények folyósításának ellenőrzése céljából az elbíráló hatóság (e rendelkezések alkalmazásában: adatkezelő szerv) nyilvántartást vezet az igazolványok adatairól, az igazolvány tulajdonosának külföldi lakóhelyéről, az igazolványra jogosító családi kapcsolatról, illetőleg a tartózkodásra jogosító engedélye számáról, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott adatokról. Az adatkezelő szerv a nyilvántartásban tárolt adatokat az igazolvány visszavonásáig, illetőleg a tulajdonos haláláig kezelheti. A nyilvántartásban kezelt adatokból – a személyes adatok védelméről szóló nemzetközi egyezményrel összhangban – adat továbbítható a jogosultság ellenőrzésére és a visszaélések megakadályozása céljából a kedvezményt, támogatást nyújtó szerv, a kedvezményeket és támogatásokat nyilvántartó szerv, a diplomáciai és konzuli képviselők, továbbá a büntetőügyben eljáró bíróság, a bűnüldöző szervek, illetőleg az idegenrendészeti hatóság részére.

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. május 29-i ülésnapján fogadta el.

(6) Az elbíráló hatóság a kérelem elbírálásához, illetőleg a visszavonási ok fennállásának vizsgálatához a következő szervektől igényelhet adatokat:

a) a központi idegenrendészeti nyilvántartásból arról, hogy a kérelmező kiutasításra irányuló eljárás alatt áll-e, továbbá a kiutasításról, illetőleg a beutazási és tartózkodási tilalom fennállásáról, valamint a magyarországi tartózkodásra jogosító engedély adatairól;

b) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból;

c) az állampolgársági ügyben eljáró szervtől a magyar állampolgárság megszerzése tekintetében;

d) a központi menekültügyi nyilvántartásból a menekültkénti vagy menedékeskénti elismerésről.”

5. § A Szátv. 21. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a korábbi (5)–(6) bekezdések jelölése (6)–(7) bekezdésre változik:

„(5) Ha az igazolvány melléklete a kedvezmények igénybevételre jogosító igazolások bejegyzésére alkalmatlanná vált, betelt, akkor az adott kedvezmény (utazási, diák-, pedagógus-) igénybevételére jogosító pótfüzetet kell kérvényezni, amely nem minősül új igazolvány iránti kérelemnek. A pótfüzetnek tartalmaznia kell a „Magyar igazolvány”, illetve a „Magyar hozzátartozói igazolvány” okmányszámát és a jogosult nevét. A pótfüzet a „Magyar igazolvány”, illetve a „Magyar hozzátartozói igazolvány” elválaszthatatlan részét képezi.”

6. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény 2. §-a, 3. §-a és 5. §-a az e törvény kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(3) A (2) bekezdésben megjelölt hatálybalépési időpont előtt betelt, a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére alkalmatlanná vált igazolványok esetében a további időtartamra járó kedvezmények biztosítása érdekében az igazolvány cseréjét kell kérni, azonban a (2) bekezdésben megjelölt hatálybalépési időpontban még el nem bírált kérelmek alapján már pótfüzet kiállításának van helye.

(4) A Szátv. 1. § (1) bekezdésében a „Szerbia és Montenegróban” szövegrész helyébe az „a Szerb Köztársaságban” szöveg lép.

(5) A Szátv. 9. §-a (1) bekezdésének b) pontja, a 9. § (2) bekezdése, továbbá a 28. § (1) bekezdés g) pontja hatályát veszti.

7. § Az e törvény hatálybalépésekor érvényben lévő, határozott érvényességi idejű „Magyar igazolvány”-ok és „Magyar hozzátartozói igazolvány”-ok érvényessége e törvény erejénél fogva határozatlan idejűre változik.

8. § A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 116. § (2) bekezdése nem lép hatályba.

2007. évi LXI.

törvény

a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény és egyéb törvények módosításáról*

(indokolással)

Az Országgyűlés a gazdasági társaságok – különösen a hazai kis- és középvállalkozások – piacra lépésének gyorsítása, egyszerűbbé és olcsóbbá tétele érdekében a következő törvényt alkotja:

1. § A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 3. §-ának (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:¹

„(1) A cégnévnek a választott cégforma megnevezését, valamint legalább a vezérszót kell tartalmaznia.

(2) A vezérszó elősegíti a cég azonosítását, illetve más, azonos vagy hasonló tevékenységű cégtől való megkülönböztetését. A vezérszó a cégnévben az első helyen áll. A vezérszó idegen nyelvű kifejezés, rövidítés és mozaik szó is lehet, amelyet latin betűkkel kell feltüntetni. A cégnévben a vezérszón kívül csak magyar szavak szerepelhetnek, a magyar helyesírás szabályainak megfelelően. A cégnévben rövidítés csak a vezérszó esetén, illetve a cégforma meghatározásánál lehetséges.”

2. § (1) A Ctv. 6. §-ának (2)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A cégbíróság – jogi képviselő által elektronikus úton benyújtott kérelemre, illeték megfizetése ellenében – a kérelem érkezését követő egy munkanapon belül megvizsgálja, hogy a választott elnevezéssel az információkérés időpontjában a cégnyilvántartásban bejegyzett vagy bejegyzés alatt álló, illetve névfoglalás hatálya alatt álló más cég szerepel-e.

(3) Ha a választott cégnév a cégnyilvántartásba bejegyezhető, a cégbíróság végzésével a megjelölt cégnevet hatvan napos időtartamra a kérelmező részére lefoglalja és a cégnevek elektronikus úton vezetett nyilvántartásában feltünteti. Ez alatt az idő alatt más jogalany ezzel a cégnévvel a cégnyilvántartásba nem jegyezhető be, illetve a cégnév nem foglalható le. A cégbíróságnak a nyilvántartásba vétel elutasításáról hozott határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs. Ha a cég bejegyzésére, illetve a cégnév változásának bejegyzésére irányuló kérelem benyújtására hatvan napon belül nem kerül sor, a névfoglalás megszűnik.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 11-i ülésnapján fogadta el. A törvény mellékletei a Magyar Közlöny 75. számában jelentek meg.

¹ Igazságügyi Közlöny 2006. évi 6. száma.

(2) A Ctv. 6. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (4) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik.

„(4) A névfoglalás egyszeri alkalommal 8 nappal meghosszabbodik, ha ugyan a hatvan napos határidő lejárt, a cégnevet lefoglaló jogalany bejegyzési kérelmét elutasították, de azt 8 napon belül ismételt beadja.”

3. § A Ctv. 7. §-ának (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A cég székhelye a cég bejegyzett irodája. A bejegyzett iroda a cég levelezési címe, az a hely, ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetése, őrzése, rendelkezésre tartása, valamint ahol a külön jogszabályban meghatározott, a székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítése történik. A cégnek a székhelyét cégtáblával kell megjelölnie. A cég létesítő okirata úgy is rendelkezhet, hogy a cég székhelye egyben a központi ügyintézés (döntéshozatal) helye. Amennyiben a cég székhelye nem azonos a központi ügyintézés helyével, a központi ügyintézés helyét a létesítő okiratában és a cégjegyzékben fel kell tüntetni. A cégeljárás szempontjából székhelynek minősül a külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, a külföldiek közvetlen kereskedelmi képviselője, valamint az európai gazdasági egyesülés telephelye is.

(2) A cég telephelye a tevékenység gyakorlásának a cég társasági szerződésében, alapító okiratában, alapszabályában (a továbbiakban együtt: létesítő okiratában) foglalt olyan tartós, önállósult üzleti (üzemi) letelepedéssel járó helye, amely a cég székhelyétől eltérő helyen található, a cég fióktelepe pedig olyan telephely, amely más településen – magyar cég külföldön lévő fióktelepe esetén más országban – van, mint a cég székhelye. Ez a szabály irányadó a külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, illetve a külföldiek közvetlen kereskedelmi képviselője esetében is.”

4. § A Ctv. a 7. §-t követően a következő 7/A–7/B. §-sal egészül ki:

„7/A. § A cég székhelyeként a cégjegyzékbe annak az ügyvédnek (ügyvédi irodának) a székhelye is bejegyezhető, amely – a külön jogszabályban foglaltak szerint – a cég megbízásából gondoskodik a cég üzleti és hivatalos iratainak átvételéről, érkeztetéséről, megőrzéséről, rendelkezésre tartásáról, valamint a külön jogszabályban meghatározott, a székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítéséről, így különösen a cég székhelyéhez és a cégiratokhoz kapcsolódó hatósági kényszerintézkedések türéséről (székhely szolgáltatás).

7/B. § Az e törvény szerint a cégnyilvántartásba bejegyzett cég az Európai Unió más tagállamában is jogosult tevékenysége elsődleges folytatására, illetőleg tevékenysége gyakorlása elsődleges helyét az Európai Unió más tagállamába is áthelyezheti. A cég ezirányú döntése – külön törvény eltérő rendelkezése hiányában – nem igényli a székhelyére vonatkozó cégbejegyzés módosítását.”

5. § A Ctv. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) Amennyiben azt a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelemhez csatolták, a cégjegyzésre jogosultnak a cég nevében olyan módon, illetve formában kell aláírnia, ahogyan azt a hiteles cégalírási nyilatkozat (a közjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldány), illetve az ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-minta tartalmazza.

(2) A címpéldányon (aláírás-mintán) – a létesítő okiratában foglaltakkal egyezően – fel kell tüntetni a cég nevét, a cégjegyzésre jogosult nevét, lakóhelyét, a képviselő jogcímét (pl. vezető tisztségviselő, munkavállaló), a cégjegyzés módját, valamint a cégjegyzésre jogosult aláírási mintáját. A cégjegyzésre jogosult munkavállaló kérésére az aláírási címpéldányon a cégnél ellátott feladatköre, beosztása is szerepeltethető.

(3) Az ügyvéd az aláírás-mintát kizárólag cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során jegyezheti ellen abban az esetben, amennyiben a cég létesítő okiratát vagy a létesítő okirata módosítását is ő készíti (szerkeszti) és jegyzi ellen, és az aláírás-minta a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem mellékletét képezi.

(4) A cég kérelmére a cégjegyzék tartalmazza a cégjegyzésre jogosult – külön jogszabály szerinti – elektronikus címpéldányáról készített tanúsítványát is. A cégjegyzékbe bejegyzett tanúsítvánnyal rendelkező elektronikus aláírás a cégjegyzésre jogosult cégszerű aláírásának minősül.”

6. § A Ctv. a 21. §-t követően a következő 21/A–21/B. §-sal egészül ki:

„21/A. § (1) Amennyiben a gazdasági társaságokról szóló törvény a céget közvetlenül kötelezi arra, hogy a Cégekörnyékben közleményt tegyen közzé, a cég választása szerint e kötelezettségének a cég honlapján való – e törvény szerinti – közzététellel is eleget tehet. Ebben az esetben a honlapon való közzététel a Cégekörnyékben való közzétételnek minősül, és a közzététel megtörténtének igazolásaként a cég a Cégekörnyék lappéldányának csatolása helyett jogosult a honlap közzététel céljára szolgáló helynek pontos megjelölését megadni.

(2) Amennyiben a cég választása szerint a Cégekörnyékben történő közzététel helyett a honlapján teszi közzé közleményeit, e tényt és a cég elektronikus elérhetőségét (honlap) a cégjegyzéknek tartalmaznia kell. A honlapon való közzététellel egyidejűleg a közleményt a cég köteles az ismert hitelezői számára elektronikus úton is megküldeni, amennyiben a hitelező elektronikus elérhetőségét a céggel közölte.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a cég köteles a honlapját folyamatosan működtetni, és a közleményt a honlapján olyan módon szerepeltetni, amely igazolja a közzététel megtörténtének időpontját. Amennyiben a cég a honlap folyamatos működtetési kötelezettségének nem tesz eleget, a cégbíróság a céggel szemben törvényességi felügyeleti eljárást folytathat le, és az eljárás során intézkedésként törölheti a cégjegyzékből a honlap elérhetőségét, illetve

azt a tényt, hogy a cég a közvetlen közleményeit a honlapján teszi közzé.

(4) Amennyiben a cég a honlapját már nem kívánja fenntartani, köteles ezt a tényt a cégbíróságnak bejelenteni, kérve a honlapra és a honlapon való közzétételre vonatkozó adatok törlését. A bejelentéshez – elektronikus formában, külön jogszabályban meghatározott módon – köteles csatolni a korábban a honlapján közzétett közleményeit a cégiratok között való elhelyezés céljából. A cég honlapján történő közzététel részletes szabályait rendelet állapítja meg.

21/B. § A cég a gazdasági tevékenység folytatásához szükséges hatósági engedélyét – legkésőbb a tevékenység megkezdésével egyidejűleg – választása szerint a Céglőnyben, vagy a cég honlapján köteles közzétenni. E rendelkezés nem alkalmazható az alapítási engedély tekintetében. A közzétételre a 21. §-ban és a 21/A. §-ban foglaltak megfelelően alkalmazandók.”

7. § (1) A Ctv. 23. §-ának (1) bekezdése a jelenlegi rendelkezését követően a következő mondattal egészül ki:

„A cégjegyzék rovatainak elnevezése angol, német, francia és orosz nyelven is megjeleníthető.”

(2) A Ctv. a 23. §-t követően a következő 23/A. §-sal egészül ki:

„23/A. § (1) A cégbíróság a cégjegyzék adatait és a cégiratokat az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén is nyilvántartja, ha a cég a cégbejegyzési kérelemhez csatolta a cégjegyzékben szereplő adatoknak és a cégiratoknak az általa választott hivatalos nyelven készült – a külön jogszabályban foglaltak szerint arra jogosult által készített – hiteles fordítását.

(2) Törvényi szerződésminta esetében a szerződésminta fordításának csatolására – az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén történő nyilvántartáshoz – nincs szükség.

(3) Ha a magyar nyelvű cégjegyzékbe bejegyzett adat, illetve cégirat és annak hiteles fordítása egymástól eltér, a cég harmadik személlyel szemben nem hivatkozhat a hiteles fordításra. Harmadik személy azonban hivatkozhat a hiteles fordításra, kivéve, ha a cég bizonyítja, hogy a harmadik személy a cégjegyzékbe bejegyzett – magyar nyelven nyilvántartott –, a fordításban szereplőtől eltérő adatot vagy cégiratot ismerte.

(4) Amennyiben a cégbíróság a cég cégjegyzék adatait a 23. § (1) bekezdésében meghatározott valamely nyelven is nyilvántartja, a 12. §-ban meghatározott közokiratok ezen a nyelven is kérhetőek.”

8. § (1) A Ctv. 24. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A cégjegyzék valamennyi cég esetében tartalmazza]

„c) a cég székhelyét, valamint ha a cég székhelye nem azonos a központi ügyintézés helyével, a központi ügyintézés helyét.”

(2) A Ctv. 25. §-a (1) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A cégjegyzék szükség szerint, valamennyi cég esetében tartalmazza]

„e) a cég elektronikus elérhetőségét (honlap, e-mail), és a cég erre vonatkozó döntése esetén azt a tényt, hogy a cég a közvetlen közleményeit a honlapján teszi közzé.”

(3) A Ctv. 25. §-a (1) bekezdése a következő q)–t) pontokkal egészül ki:

[A cégjegyzék szükség szerint, valamennyi cég esetében tartalmazza]

„q) ha a cég összevont (konszolidált) éves beszámolót készítő anyavállalat, illetve az összevont (konszolidált) éves beszámolóba bevont leányvállalat, ezt a tényt, valamennyi kapcsolódó anya- és leányvállalat cégnevének, székhelyének, cégjegyzékszámának, külföldi cég esetén nyilvántartási számának és nyilvántartó hatóságának fel tüntetésével,

r) a cég képviselőjére jogosult elektronikus címpéldányának tanúsítványát,

s) ha a cég a jegyzett tőkéjét devizában határozza meg, ezt a tényt, továbbá a devizanemet,

t) a cég üzleti évének mérlegfordulónapját, amennyiben az üzleti év eltér a naptári évtől.”

(4) A Ctv. 25. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A cégbíróság az (1) bekezdés p) pontjában meghatározott adatot – az elismert vállalatcsoport uralkodó tagjának a vállalatcsoport létrehozására vonatkozó bejelentése alapján – hivatalból jegyzi be a többi érintett cég (ellenőrzött társaság) cégjegyzékébe.”

(5) A Ctv. 25. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A cégbíróság az (1) bekezdés q) pontjában meghatározott adatot – a belföldi székhelyű anyavállalat, külföldi székhelyű anyavállalat esetén pedig a belföldi székhelyű leányvállalat bejelentése alapján – hivatalból jegyzi be a többi érintett belföldi cég cégjegyzékébe. A bejelentést az összevont (konszolidált) éves beszámoló 18. § szerinti letétbe helyezésével és közzétételével egyidejűleg kell megtenni.”

(6) A Ctv. 26. §-ának (1) bekezdése a következő új m) ponttal egészül ki:

[A cégjegyzékben valamennyi cég esetében fel kell tüntetni a következő, a közhiteles nyilvántartás, illetve a hitelezők védelme szempontjából jelentős adatokat is:]

„m) azt a tényt, ha a cég képviselőjére jogosult személyének, továbbá, ha a cég minősített többséggel rendelkező tagjának (részvényesének) korlátlan felelősséget állapították meg a cég tartozásaiért; a képviselő, tag nevét és lakóhelyét, a jogerős bírósági döntés számát és keltét.”

(7) A Ctv. 26. §-ának (3) bekezdése a jelenlegi rendelkezéseket követően a következő szöveggel egészül ki:

„A cégbíróság a perben eljáró bíróság értesítése alapján hivatalból jegyzi be az (1) bekezdés *m*) pontjában meghatározott adatokat.”

9. § A Ctv. 27. §-ának (3) bekezdése a következő *c*) ponttal egészül ki:

[27. § *A cégjegyzék cégformánként, a 24–26. §-ban meghatározottakon túlmenően az alábbi adatokat is tartalmazza:*

(3) *Korlátozott felelősségű társaság esetében]*

„*c*) az üzletrészen alapított zálogjog tényét, a zálogjogosult nevét (cégnévét), lakóhelyét (székhelyét), cégjegyzékszámát (nyilvántartási számát).”

10. § (1) A Ctv. 30. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a cég tagja

a) belföldi cég, annak cégjegyzékszámát,

b) társadalmi szervezet vagy alapítvány, annak nyilvántartási számát,

c) külföldi cég vagy más szervezet, amennyiben ilyen adattal rendelkezik, nyilvántartási számát és a nyilvántartó hatóságot

is fel kell tüntetni a cégjegyzékben.”

(2) A Ctv. 30. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A cégjegyzék valamennyi cégadat esetében tartalmazza a változás időpontját.”

(3) A Ctv. 30. §-a a következő (4)–(5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A cég a változásbejegyzési kérelemben meghatározhatja a 24. § (1) bekezdésének *b*)–*h*) pontjában, a 25. § (1) bekezdésének *a*)–*e*), *h*), *i*) és *l*) pontjában, továbbá *n*) és *p*)–*q*) és *t*) pontjában foglalt adatok változásának időpontját. A változás időpontja azonban nem lehet korábbi, mint a változás alapjául szolgáló határozat meghozatalának napja. Ennek hiányában vagy ellentmondásos okiratok esetén a változás időpontja az alapul szolgáló határozat meghozatalának a napja.

(5) Ha jogszabály másként nem rendelkezik és a cég bejegyzésére irányuló cégeljárásban a pénzbeli hozzájárulás befizetésének igazolására e törvény rendelkezései alapján sor kerülhet ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által közokiratba foglalt ügyvezetői nyilatkozattal, az ügyvezető a cég bejegyzését követő nyolc napon belül köteles a cég pénzforgalmi számláját megnyitni és a rendelkezésre bocsátott pénzbeli hozzájárulás összegét a számlára befizetni.”

11. § A Ctv. 31. §-a (2)–(3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a bejegyzési kérelemben külföldi jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság szerepel, vagy a bejegyzési kérelemben feltüntetett külföldi természetes személy nem rendelkezik magyarországi lakó-

helyel, a bejegyzési kérelemben kézbesítési megbízott jelölhető meg. A kézbesítési megbízott magyarországi székhellyel rendelkező szervezet, illetve állandó lakóhellyel rendelkező természetes személy egyaránt lehet. A bejegyzési kérelemhez mellékelni kell a kézbesítési megbízott megbízására, illetve a megbízatás elfogadására vonatkozó teljes bizonyító erejű magánokiratot, vagy közokiratot.

(3) A kézbesítési megbízott feladata, hogy a bíróságnak, illetve más hatóságnak a cég működésével összefüggésben keletkezett, a külföldi személy részére kézbesítendő iratokat átvegye, és azokat a megbízó részére továbbítsa. A bíróság vagy más hatóság által a kézbesítési megbízottnak megküldött okirat esetében vélelmezni kell, hogy az okirat a kézbesítési megbízottnak történő szabályszerű kézbesítéssel a külföldi személy számára ismertté vált. Amennyiben kézbesítési megbízott nem került megjelölésre, a bíróság a külföldi személy részére kézbesítendő iratokat a Céglakóhelyben történő közzététellel kézbesíti azzal, hogy a közzétételt követő ötödik napon az irat kézbesítettnek tekintendő.”

12. § A Ctv. 35. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A cégbejegyzésre (változásbejegyzésre) irányuló kérelmet a cég székhelye szerint illetékes cégbíróság részére a cégformának megfelelő, a jogi képviselő által aláírt elektronikus nyomtatványon kell – e törvényben meghatározott módon és a mellékletekkel együtt – előterjeszteni.”

13. § (1) A Ctv. 36. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A cég bejegyzése (változásbejegyzése) iránti kérelmet elektronikus úton kell benyújtani.”

(2) A Ctv. 36. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A cégbíróság a cégre vonatkozó iratokat elektronikus okirat formájában tartja nyilván.”

(3) A Ctv. 36. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha törvény a cégirat cégbírósághoz történő benyújtására közvetlenül valamely személyt kötelez, e személy a kötelezettségét elektronikus okiratként készített cégirat esetén, minősített elektronikus aláírás alkalmazásával maga is teljesítheti. Ha a cégiratot elektronikus okirati formába kell alakítani, erre, illetve az elektronikus okirat cégbírósághoz való benyújtására a jogi képviselő jogosult. Az eljárásra egyebekben a 37–38. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

14. § A Ctv. 38. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A tanúsítványt fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni. A tanúsítványt a jogi képviselő kérelmére a cégbíróság a 36. § (2) bekez-

dése szerinti közokirati formában is – ingyenesen – megküldi.”

15. § A Ctv. 39. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A cégbíróság a jogi képviselővel elektronikus úton közli a bejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során hozott végzéseket. A cégbíróság vezetője kijelöli azon szervezeti egységet, vagy személyt, aki gondoskodik a végzéseknek a cég jogi képviselője részére történő elektronikus kiadmányozás útján történő elektronikus megküldéséről.”

16. § A Ctv. a 39. §-t követően a következő 39/A. §-sal egészül ki:

„39/A. § (1) A cégbíróság a végzést a jogi képviselő által a kérelemben megadott elektronikus kézbesítési címre küldi meg. Amennyiben az elektronikus úton történő adat-továbbítás meghiúsul, a cégbíróság a végzést papír alapon – a postai kézbesítés szabályai alkalmazásával – küldi meg.

(2) Amennyiben a végzés továbbítása nem hiúsult meg, a végzést a jogi képviselő által elektronikusan aláírt és a céginformációs szolgálat közreműködésével a cégbírósághoz továbbított átvételi elismervényben feltüntetett időpontban kézbesítettnek kell tekinteni.

(3) A (2) bekezdés szerinti eljárás sikertelensége esetén követendő eljárást, az elektronikus kézbesítés megtörté-
tének vélelmét, valamint az elektronikus kézbesítés egyéb szabályait külön törvény állapítja meg.”

17. § A Ctv. – új számozás szerinti – 39/A. §-át követően a következő 39/B. §-sal egészül ki:

„39/B. § (1) A cégbejegyzési kérelemhez – e törvényben meghatározott kivétellel – valamennyi cég esetében csatolni kell a cégforma, illetve a választott cégeljárás szerint szükséges okiratokat.

(2) A cégbejegyzési kérelemhez csatolható a cégjegyzékbe bejegyzendő adatoknak és a cégiratoknak az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén készült hiteles fordítása.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben legalább a cégjegyzékbe bejegyzendő adatok és – kivéve a 23/A. § (2) bekezdésben meghatározott esetet – a létesítő okirat hiteles fordítását csatolni kell.”

18. § (1) A Ctv. 44. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A cégbejegyzési kérelem cégbírósághoz történő érkezésekor a cég az azonosítására, illetve valamennyi más cégtől való megkülönböztetésére alkalmas cégjegyzékszámot kap, amelyet ettől kezdődően az iratain fel kell tüntetnie.”

(2) A Ctv. 44. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A cégbejegyzési kérelem benyújtója legkésőbb a kérelem benyújtását követő munkanapon a cég nevét,

székhelyét, cégjegyzékszámát, adószámát, valamint statisztikai számjelét tartalmazó elektronikus tanúsítványt kap.”

(3) A Ctv. 44. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A cégbejegyzési kérelem cégjegyzékbe bejegyzett adatai mellett a „bejegyzés alatt” megjegyzést kell feltüntetni. A bejegyzési kérelem adatait a cégbíróság elektronikus úton továbbítja az (1) bekezdésben meghatározott szervezetek számára.”

19. § (1) A Ctv. 46. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (2)–(6) bekezdés számozása (3)–(7) bekezdésre változik:

„(2) A közkereseti társaság, a betéti társaság és az egyéni cég bejegyzésére irányuló kérelem érdemi vizsgálatát bírósági titkár, fogalmazó vagy bírósági ügyintéző is önállóan lefolytathatja, azonban a bejegyzési kérelmet elutasító végzést, valamint olyan végzést, amely ellen külön fellebbezésnek van helye, csak a cégbíró előzetes, írásos hozzájárulásával hozhat.”

(2) A Ctv. 46. §-ának – új számozás szerinti – (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A cégbíróság számára meghatározott ügyintézési határidő számításakor a hiánypótlásra felhívó végzés elektronikus úton történő elküldésétől vagy a végzés átadásától a hiányok pótlásáig eltelt idő nem vehető figyelembe.”

20. § A Ctv. 48. §-a és az azt megelőző cím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Egyszerűsített cégeljárás

48. § (1) Ha közkereseti, betéti vagy korlátolt felelősségű társaság, illetve zártkörűen működő részvénytársaság alapításának bejegyzése iránti kérelemhez e törvény mellékletében foglalt szerződésminta alapján készült létesítő okiratot csatolnak, a bejegyzési kérelemhez csatolt nyomtatványon ezt a körülményt fel kell tüntetni. Amennyiben a szerződésminta kiegészítésére vagy bármely rendelkezésének elhagyására kerül sor – ideértve azt az esetet is, ha elhagyásra kerül a szerződésminta jellegre történő utalás – a cégbíróság a 45–47. §-ok szerint jár el.

(2) A bejegyzési kérelemhez – a cégnyilvánosság alapelveinek teljesítése, illetve az illetékes adóhatósághoz való továbbítás végett – csatolandó okiratok felsorolását a 3. számú melléklet I. része tartalmazza. A jogi képviselő a bejegyzési kérelemben nyilatkozik arról, hogy a csatolandó okiratok törvényességi szempontú vizsgálatát elvégezte.

(3) A 3. számú melléklet II. pontjában meghatározott okiratok nem képezik a cégbejegyzési kérelem mellékletét, ezek törvényességi szempontú vizsgálatát a jogi képviselő végzi el. Az okiratok felsorolását, illetve a jogi képviselőnek a törvényességi szempontú vizsgálatára vonat-

kozó nyilatkozatát a bejegyzési kérelemnek tartalmaznia kell. Az iratokat a jogi képviselő a 37. § (2) bekezdése szerint őrzi, és amennyiben ezen okiratokkal összefüggésben tartalmi vagy jogszerűségi kétség merülne fel, a jogi képviselő köteles ezen okiratokat a cégbíróóság felhívására bemutatni, szükség esetén a cégiratokhoz becsatolni.

(4) A cég bejegyzésére irányuló kérelem érdemi vizsgálatát bírósági titkár, fogalmazó, vagy bírósági ügyintéző önállóan lefolytathatja és a bejegyzési kérelmet elutasító végzés meghozatalára is önálló aláírási joggal jogosult. Ugyanez irányadó a többi olyan végzés meghozatalára is, amely ellen külön fellebbezésnek van helye.

(5) A bejegyzési kérelem elbírálásáról a cégbíróóság a bejegyzési kérelem érkezését követő egy munkaórán belül határoz.

(6) A cégbíróóság a bejegyzési kérelem elbírálása során megvizsgálja, hogy a bejegyzést kérő jogi képviselőjének meghatalmazása, a bejegyzési kérelem kitöltése és a jogi képviselőnek a bejegyzési kérelemben foglalt nyilatkozata megfelel-e a jogszabályoknak, valamint hogy a bejegyzést kérő a 3. számú melléklet I. részében felsorolt okiratokat csatolta-e kérelméhez, továbbá, hogy – amennyiben a bejegyzést kérő nem élt a 6. § szerinti névfoglalás lehetőségével –, a cég választott neve jogszabályszerű-e. Az eljárás során hiánypótlásra történő felhívásra nem kerül sor.

(7) A cégbíróóság a bejegyzési kérelmet elutasítja, ha

a) a bejegyzést kérő jogi képviselőjének meghatalmazása, a bejegyzési kérelem kitöltése nem felel meg a jogszabályoknak, vagy ha a bejegyzési kérelem nem tartalmazza a jogi képviselőnek a bejegyzendő adatokra vonatkozó iratok jogszerűségét igazoló nyilatkozatát, valamint

b) ha a bejegyzést kérő elmulasztotta a 3. számú melléklet I. részében felsorolt valamely irat benyújtását, továbbá

c) ha a cég elnevezése – amennyiben a cég nem élt a 6. § szerinti névfoglalás lehetőségével – nem felel meg a jogszabályi rendelkezéseknek.

(8) Ha a cégbíróóság az (5) bekezdésben foglalt döntési kötelezettségének határidőn belül nem tesz eleget, a cégbíróóság vezetője a határidő lejártát követően, legkésőbb egy munkanapon belül hivatalból intézkedik a bejegyzési kérelem elbírálásáról. Az ügyintézési határidő eredménytelen eltelte esetén a cégbejegyzés a következő munkanapon a törvény erejénél fogva – a kérelem szerinti tartalommal – létrejön.

(9) Ha a cégbejegyzési kérelmet elutasító végzés közlését követően nyolc napon belül ismételten kéri a cég bejegyzését, az elutasításhoz fűződő jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak, és a korábbi eljárás során benyújtott okiratokat – ideértve a korábbi eljárásban az illeték megfizetéséről szóló igazolást is – ismételten fel lehet használni az új bejegyzési kérelemhez. A határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. Ismételt benyújtásnak egy alkalommal van helye.”

21. § A Ctv. 50. §-ának (2)–(4) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a cég létesítő okirata szerződésminta alkalmazásával készült, a változásbejegyzési eljárásra – a (9) bekezdés kivételével – a 48. § rendelkezéseit kell alkalmazni. Egyéb változásbejegyzési eljárásban a 48. § rendelkezései nem alkalmazhatóak, és a változásbejegyzési kérelemhez az 1. és 2. számú melléklet szerinti iratokat kell csatolni.

(3) A változásbejegyzési kérelem elbírálására – kivéve a (2) bekezdésben meghatározottakat – egységesen a 46. §-ban meghatározott ügyintézési határidők vonatkoznak.

(4) Ha a cég létesítő okirata szerződésminta alapján készült, valamint a közkereseti társaság, a betéti társaság és az egyéni cég esetében akkor is, ha a cég létesítő okirata nem szerződésminta alapján készült, a változásbejegyzési kérelem érdemi vizsgálatát bírósági titkár, fogalmazó vagy bírósági ügyintéző is lefolytathatja, azonban a változásbejegyzési kérelmet elutasító, valamint olyan végzést, amely ellen külön fellebbezésnek van helye, csak a cégbíró előzetes, írásos hozzájárulásával hozhat.”

22. § A Ctv. a 61. §-t követően a következő címmel és 61/A. §-sal egészül ki:

„*Üzletrészt terhelő zálogjog bejegyzése, illetve törlése*

61/A. § (1) Az üzletrészt terhelő zálogjog a tag (zálogkötelezett) vagy a zálogjogosult változásbejegyzési kérelme alapján kerül bejegyzésre, illetve törlésre. A kérelemhez csatolni kell a 2. számú melléklet szerinti szükséges iratokat.

(2) A cégbíróóság a zálogszerződést csak abból a szempontból vizsgálja, hogy a korlátolt felelősségű társaság és tagjának zálogszerződésben feltüntetett adatai egyeznek-e a cégjegyzék adataival.”

23. § A Ctv. 64. §-át követően a következő 64/A–64/C. §-sal egészül ki:

„64/A. § (1) Ha valamely cégadat nyilvántartásba vétele hivatalbóli bejegyzéssel történik és a bejegyzésre hibás adatok alapján került sor, vagy a bejegyzés egyéb okból hibás, a cég, valamint az ügyész kérheti a hibás bejegyzés kijavítását.

(2) A cégbíróóság a kérelemről nyolc napon belül nemperes eljárásban határoz; az eljárás során csak okirati – ideértve az elektronikus okiratot is – bizonyításnak van helye.

(3) Amennyiben a cégbíróóság azt állapítja meg, hogy a hivatalbóli bejegyzés alapjául szolgáló okirat és a végzés tartalma eltér, és a hiba a határozat kijavítására vonatkozó szabályok szerint nem szüntethető meg, a végzést hatályon kívül helyezi és új eljárást indít, amellyel egyidejűleg a hibás bejegyzést a cégnyilvántartásból úgy kell törölni, hogy az mint törölt adat se legyen megállapítható.

(4) Ha a cégbíróóság azt állapítja meg, hogy a cégbíróóság számára hivatalbóli bejegyzés céljából továbbított adatok

megegyeznek a cégjegyzékbe bejegyzett adatokkal, a kérelmet elutasítja.

64/B. § (1) A cég, valamint az ügyész kérheti a cégbíróságtól annak megállapítását, hogy valamely hatóság vagy bíróság nem tett eleget a cégjegyzékbe hivatalbóli bejegyzéssel nyilvántartásba kerülő adat megküldésére vonatkozó kötelezettségének, ideértve azt az esetet is, ha a hatóság vagy a bíróság a cégjegyzékbe már bejegyzett adat törléséhez szükséges adattovábbítási kötelezettségének nem tesz eleget.

(2) A cégbíróság a kérelemről nemperes eljárásban határoz; az eljárás során csak okirati – ideértve az elektronikus okiratot is – bizonyításnak van helye. Ennek keretében a cégbíróság megkeresi az illetékes hatóságot vagy bíróságot.

(3) Ha a cégbíróság azt állapítja meg, hogy a bíróság vagy hatóság nem tett eleget kötelezettségének, a rendelkezésére álló – okirattal igazolt – adatok alapján jogosult az adat hivatalból történő bejegyzésére.

64/C. § A 64/A–64/B. §-ban meghatározott eljárásra alkalmazni kell a 72. § (4)–(5) bekezdését.”

24. § (1) A Ctv. 72. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Amennyiben a törvényességi felügyeleti eljárásban a cégbírósági iratok kézbesítése postai úton megghiúsul, a cégbíróság a kézbesítendő iratokat a Cégek Közlönyben történő közzététellel kézbesíti azzal, hogy a közzétételt követő ötödik napon az irat kézbesítettnek tekintendő.”

(2) A Ctv. 125. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Az 1. § (2) bekezdésének c)–e) pontja, a 13. § (3) bekezdésének a) pontja, 2007. október 1-jén lép hatályba. A 20. § (1) bekezdése 2008. január 1-jén lép hatályba.”

(3) A Ctv. 128. §-a a következő g)–i) ponttal egészül ki:

[*Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy*

„g) a közigazgatási informatikáért felelős miniszterrel egyetértésben a cég honlapján történő közzétételre,

h) a közigazgatási informatikáért felelős miniszterrel egyetértésben az automatikus és a hivatalbóli bejegyzési eljárásra, az automatikus és a hivatalbóli bejegyzésekre,

i) a közigazgatási informatikáért felelős miniszterrel egyetértésben a cégjegyzésre jogosultak képviseleti jogának igazolására szolgáló kártyára”

[*vonatkozó részletes szabályokat rendelettel állapítsa meg.*]

(4) A Ctv. 130. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A törvénynek a cégbejegyzéssel (változásbejegyzéssel) kapcsolatos bírósági ügyintézési határidőkre vonatkozó rendelkezései – a 48. §-ban foglalt kivétellel – 2008. január 1-jén lépnek hatályba. A törvény hatályba-

lépésétől 2008. január 1. napjáig a bírósági ügyintézési határidőkre a (3)–(5) bekezdésben foglaltak az irányadók.”

25. § (1) A Ctv. 1. számú melléklete I.1. pontja a következő c)–d) alponttal egészül ki:

[*I. Ha a bejegyzési kérelem tartalmára tekintettel kötelező, valamennyi cég bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:*

1.]

„c) változásbejegyzés esetén a legfőbb szervnek vagy a legfőbb szerv helyett eljáró, döntésre jogosult szervnek a változás alapjául szolgáló határozata,

d) változásbejegyzés esetén, ha a változás bírósági vagy hatósági határozaton alapul, az erre vonatkozó okirat.”

(2) A Ctv. 1. számú melléklete I.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*I. Ha a bejegyzési kérelem tartalmára tekintettel kötelező, valamennyi cég bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:*

1.]

„2. amennyiben törvény a cég alapítását hatósági engedélyhez köti, az alapítási engedély;”

(3) A Ctv. 1. számú melléklete I.3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*I. Ha a bejegyzési kérelem tartalmára tekintettel kötelező, valamennyi cég bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:*

1.]

„3. amennyiben a cég élt névfoglalással, a névfoglalást elrendelő végzés másolata;”

(4) A Ctv. 1. számú melléklete I.5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*I. Ha a bejegyzési kérelem tartalmára tekintettel kötelező, valamennyi cég bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:*

1.]

„5. ha külön jogszabály előírja, külföldi cég vagy más szervezet tagsága esetén a külföldi cég három hónapnál nem régebbi cégkivonata és annak magyar nyelvű hiteles fordítása, illetve annak hiteles fordításban történő igazolása, hogy a céget vagy más szervezetet a hazai joga szerint nyilvántartásba vették, illetve az az okirat, amelyből képviselőjének a képviseletre való jogosultsága megállapítható;”

(5) A Ctv. 1. számú melléklete I.6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*I. Ha a bejegyzési kérelem tartalmára tekintettel kötelező, valamennyi cég bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:*

1.]

„6. kézbesítési megbízott megjelölése esetén a külföldi személy magyarországi kézbesítési megbízottjának a megbízására, illetve a megbízás elfogadására vonatkozó teljes bizonyító erejű magánokirat vagy közokirat;”

(6) A Ctv. 1. számú mellékletének I. 7. c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[I. Ha a bejegyzési kérelem tartalmára tekintettel kötelező, valamennyi cég bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:

1.]

„c) elektronikus aláírás esetében az elektronikus címpéldány tanúsítványa;”

(7) A Ctv. 1. számú melléklete II.1. pontjának b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

[II. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem tartalmára tekintettel kötelező, az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok:

1. korlátolt felelősségű társaság esetén]

„b) a vagyoni hozzájárulással kapcsolatban

ba) hitelintézet igazolása a pénzbeli hozzájárulás befizetéséről vagy ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által közokiratba foglalt ügyvezetői nyilatkozat a pénzbeli hozzájárulásnak a társaság rendelkezésére bocsátásáról, illetve bejegyzett társaság esetében a létesítő okiratban (a legfőbb szerv határozatában) meghatározottak szerint történő befizetéséről szóló igazolás,

bb) ügyvezetői nyilatkozat a nem pénzbeli hozzájárulás rendelkezésre bocsátásáról, a tagoknak a nem pénzbeli hozzájárulás értékelésére vonatkozó nyilatkozatával együtt;”

(8) A Ctv. 1. számú mellékletének II.2. pontja az alábbi e) alponttal egészül ki:

„e) részvénytársaság esetén

ea) a közgyűlés összehívására vonatkozó meghívó (hirdetmény) és a jelenléti ív,

eb) a közgyűlés jegyzőkönyve (kivonata).”

(9) A Ctv. 1. számú melléklete II.3. pontjában az első franciabekezdés helyébe a következő szöveg lép:

[II. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem tartalmára tekintettel kötelező, az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok:

3. szövetkezet esetén]

„– az alakuló közgyűlés, illetve a közgyűlés jegyzőkönyve (kivonat) és a jelenléti ív,”

(10) A Ctv. 1. számú melléklete II.4. pontjában az első franciabekezdés helyébe a következő szöveg lép:

[II. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem tartalmára tekintettel kötelező, az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok:

4. erdőbirtokossági társulat esetén]

„– az alakuló közgyűlés, illetve a közgyűlés jegyzőkönyve (kivonata) és a jelenléti ív,”

(11) A Ctv. 1. számú melléklete II.5. pontjában az első franciabekezdés helyébe a következő szöveg lép:

[II. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem tartalmára tekintettel kötelező, az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok:

5. vízgazdálkodási társulat esetén]

„– az alakuló közgyűlés, illetve a közgyűlés jegyzőkönyve (kivonata) és a jelenléti ív,”

(12) A Ctv. 1. számú mellékletének V.1. pontja a következő e) alponttal egészül ki:

[V. Végelszámolás esetén szükséges okiratok:

1. az általános szabályok szerint lefolytatott végelszámolás esetén]

„e) a nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv igazolása a cég biztosítottjai adatainak átadásáról;”

26. § (1) A Ctv. 2. számú melléklete I.9. pontja a következő d) alponttal egészül ki:

[I. Ha a bejegyzési kérelem tartalmára tekintettel kötelező, valamennyi cég bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:]

„d) az elismert vállalatcsoportban részt vevő társaságok legfőbb szervének határozatai az elismert vállalatcsoport létrehozásáról, illetve megszüntetéséről;”

(2) A Ctv. 2. számú mellékletének II.1. pontja a következő e) alponttal egészül ki:

[II. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem tartalmára tekintettel kötelező, az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok:

1. korlátolt felelősségű társaság esetén:]

„e) az üzletrész elzálogosításához kapcsolódóan

ea) a zálogjog bejegyzése esetén a zálogszerződés egy eredeti példánya vagy annak – legalább a szerződő felek nevét (cégnevét), lakóhelyét (székhelyét), a zálog tárgyának meghatározását, a zálogjog kikötését, a szerződés megkötésének helyét és időpontját, valamint a felek aláírását tartalmazó – kivonata, továbbá a zálogjogosult által benyújtott bejegyzési kérelem esetén a tag (zálogkötelezett) teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt bejegyzési engedélye,

eb) a tag (zálogkötelezett) által benyújtott törlési kérelem esetén a zálogjogosult teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt törlési engedélye;”

(3) A Ctv. 2. számú mellékletének II. része az alábbi 11. ponttal egészül ki:

[II. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem tartalmára tekintettel kötelező, az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok:]

„11. közkereseti társaság és betéti társaság esetén a tagsági jogviszony megszűnéséhez kapcsolódóan az ezt igazoló okirat;”

27. § (1) A Ctv. 3. számú melléklete helyébe e törvény 1. számú melléklete lép.

(2) A Ctv. 4. számú melléklete helyébe e törvény 2. számú melléklete lép.

(3) A Ctv. 5. számú melléklete helyébe e törvény 3. számú melléklete lép.

(4) A Ctv. 6. számú melléklete helyébe e törvény 4. számú melléklete lép.

(5) A Ctv. 7. számú melléklete helyébe e törvény 5. számú melléklete lép.

(6) A Ctv. az e törvény 6–7. számú melléklete szerinti új 8–9. számú mellékletekkel egészül ki.

Záró rendelkezések

28. § (1) E törvény – a (2)–(6) bekezdésben foglalt kivétellel – 2007. szeptember 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 29. §-ának (1)–(2) bekezdése, 30. §-ának (1) bekezdése, 33. §-ának (3)–(5) bekezdése, 35. §-ának (15) bekezdése, a 36. §-a, valamint a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 250. §-a (2) bekezdése, a 251. §-a, továbbá a 267. §-a (2) bekezdése e törvény kihirdetését követő napon lép hatályba.

(3) E törvény 33. §-ának (2) bekezdése 2008. január 1. napján lép hatályba, egyidejűleg a Ctv. 24. §-a (1) bekezdésének *e*) pontjának, valamint a 29. §-a (2) bekezdésének *h*) pontjának „a Központi Statisztikai Hivatal által kiadott nomenklatúra szerint” szövegrész helyébe „az Európai Parlament és a Tanács a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról szóló 1893/2006/EK rendelete szerint” szöveg lép, továbbá hatályát veszti a Ctv. 53. §-a (1) bekezdésének a „(TEÁOR-számok)” szövegrésze.

(4) E törvény 12–18. §-a, 19. §-ának (2) bekezdése 2008. július 1. napján lép hatályba.

(5) E törvény 20. §-a, a Ctv. 50. §-a (2) bekezdése első mondatának e törvény 21. §-ával megállapított rendelkezései azzal lépnek hatályba, hogy a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet elektronikus úton kell benyújtani.

(6) A Ctv. e törvény 20. §-ával megállapításra kerülő 48. § (5) bekezdésében meghatározott ügyintézési határidő 2008. június 30. napjáig a kérelem beérkezését követő két munkanap.

(7) A Ctv. e törvénnyel módosított rendelkezéseit a rendelkezések hatálybalépését követően indult cégbejegyzési eljárásokban kell alkalmazni. A cégjegyzékbe már bejegyzett cégek a hatálybalépési időpontot követően benyújtott első változásbejegyzési kérelmükben kötelesek cégjegyzékben korábban nem szereplő adataikat bejelenteni azzal, hogy amennyiben az adat igazolására szolgáló okirat a cég cégiratai közé korábban benyújtásra került, okiratot mellékelni nem kell.

(8) E törvény hatálybalépését követő 5 éven belül az Országgyűléshez jelentést kell benyújtani, amely a cégek piacra lépésének jogi, adminisztratív és egyéb feltételeit vizsgálva bemutatja különösen a Gt. és a Ctv. rendelkezéseinek érvényesülését, és amely szükség szerint javaslatot tesz cégek alapításával, piacra lépésével és működésével összefüggő terhek további csökkentésére.

(9) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy az Európai Parlament és a Tanács a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról szóló 1893/2006/EK rendelet cég-eljárást érintő végrehajtási kérdéseinek részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.

29. § (1) A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 27/A. § (4) bekezdése *a*) pont *ac*) alpontjának „27/B. §” szövegrésze helyébe „27/C. §”, a 27/C. § (2) bekezdésének *f*) pontjának „a (4) bekezdés *g*) pontjában” szövegrész helyébe „a (4) bekezdésben” szöveg lép.

(2) A Ctv. 36. §-ának (4) bekezdésében a „céginformációs szolgálat” szó helyébe a „cégbíróság”, a 128. § *a*) pontjában a „cégbejegyzési eljárásra” szövegrész helyébe „cégeljárásra” szöveg, az *f*) pontjában a „cégbejegyzés iránti eljárás” szövegrész helyébe „cégeljárás és más cégügy” szöveg lép.

(3) *a*) A Ctv. 47. §-a (1) bekezdésének „a 46. § (6) bekezdésében” szövegrész helyébe „a 46. § (7) bekezdésében”,

b) a Ctv. 51. §-ának (4) bekezdésében a „42. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe a „23/A. §-a”,

c) a Ctv. 52. §-ának (2) bekezdésében a „közkereseti, betéti vagy a korlátolt felelősségű társaság tagjai” szövegrész helyébe „közkereseti, betéti vagy a korlátolt felelősségű társaság, valamint a zártkörűen működő részvénytársaság tagjai (részvényesei)”,

d) a Gt. 11. §-a (4) bekezdésében az „A közkereseti társaság és a betéti társaság, valamint a korlátolt felelősségű társaság esetén” szövegrész helyébe a „A közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, valamint a zártkörűen működő részvénytársaság esetén” szöveg lép.

30. § (1) A Cstv. 27/C. §-a (4) bekezdésének *g*) pontja, a 49/D. § (4) bekezdésének a „tagja” szövegrésze, továbbá a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi VI. törvénynek² (a továbbiakban: Cstvm.) a 21. § (3) bekezdése, valamint a Cstv. 27/C. §-a (4) bekezdésének *g*) pontját megállapító rendelkezése hatályát veszti.

(2) E törvény hatálybalépésével hatályát veszti

a) a Ctv. 24. §-a (1) bekezdésének *e*) pontjában és 29. §-a (2) bekezdésének *h*) pontjában a „;” hatósági engedélyhez kötött tevékenységi kör esetében – az engedély megadása után – az engedély számát és érvényességi időtartamát” szövegrész,

b) a Ctv. 24. §-ának (2) bekezdése,

c) a Ctv. 49. §-a és az azt megelőző cím,

d) a Ctv. 62. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja,

² Igazságügyi Közlöny 2006. évi 1. száma.

e) a Ctv. 77. § (1) bekezdése b) pontjának bb) alpontjában a „vagy” szó,

f) a Ctv. 1. számú melléklete II.2. pontjának db) alpontja,

g) a Gt. 12. §-a (1) bekezdés b) pontjában „a természetes személy tag anyja nevének” szövegrész, f) pontjának „a természetes személy anyja nevét” szövegrész, a Gt. 208. §-a (1) bekezdésének d) pontjában és (2) bekezdésének h) pontjában a „valamint a tagok anyja nevét” szövegrész, továbbá a Gt. 208. §-a (2) bekezdésének g) pontjában a „valamint anyja nevét” szövegrész, a Gt. 334. §-ának (1) bekezdése,

h) a Ctv. 2. számú melléklete I./2. pontja, II./1. pontjának aa) alpontja,

i) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 29. §-a (3) bekezdésének harmadik mondata,

j) az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 64. §-a.

(3) 2008. július 1. napjával hatályát veszti

a) a Ctv. 39. §-ának (3) bekezdése,

b) a Ctv. 41–43. §-a, valamint a 41. §-t megelőző cím,

c) a Ctv. 44. §-ának (4)–(5) bekezdése.

Módosuló jogszabályok

31. § A Ptk. 267. §-a (1) bekezdésének negyedik mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ha a jog vagy követelés fennállását közhiteles nyilvántartás tanúsítja, a zálogjog az e nyilvántartásba való bejegyzéssel jön létre.”

32. § (1) Az Itv. 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § Öröklés, ajándékozás és visszterhes vagyonátruházás esetén vagyonszerzési illetéket, az államigazgatási és bírósági eljárásért eljárási illetéket vagy az e törvényben meghatározott módon, de külön jogszabályban megállapított igazgatási, bírósági szolgáltatási díjat, a cégbíróóságok törvényességi felügyeleti tevékenységéért felügyeleti illetéket kell fizetni.”

(2) Az Itv. 45. §-ának (3)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Az egyszerűsített eljárással történő cégbejegyzési kérelem, valamint a (4)–(7) bekezdésben nem említett egyéb cégbíróósági eljárás illetéke 15 000 Ft. Amennyiben az egyszerűsített cégbejegyzésre irányuló kérelem benyújtása után megállapítást nyer, hogy a kérelmező az egyszerűsített bejegyzés igénybevételére nem jogosult, a cégbíróóság felhívást bocsát ki az illeték (1) bekezdés szerinti összegre történő kiegészítésére.

(4) Az átalakulás, minősített többséget biztosító befolyás létrejötte, valamint az elismert vállalatcsoportként való működés, illetve a nyilvánosan működő részvénytár-

taság cégadataira vonatkozó változás bejegyzése iránti kérelem illetéke 50 000 Ft.”

(3) Az Itv. 62. §-ának (1) bekezdése a következő p) ponttal egészül ki:

[62. § (1) A feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül illetékfeljegyzési jog illeti meg:]

„p) a hivatalbóli bejegyzéssel nyilvántartásba vett, hibás adatokon alapuló vagy más okból hibás bejegyzések kijavítása iránti eljárásban, valamint abban az eljárásban, mely annak megállapítására irányul, hogy valamely hatóság vagy bíróság nem tett eleget a cégjegyzékbe hivatalbóli bejegyzéssel nyilvántartásba kerülő adat megküldésére vonatkozó kötelezettségének.”

(4) Az Itv. 65. §-a és az azt megelőző cím helyébe a következő cím és rendelkezés lép:

„CÉGBÍRÓSÁGI FELÜGYELETI ILLETÉK

65. § (1) A cégbíróóság által lefolytatott törvényességi felügyeleti eljárásért 50 000 Ft felügyeleti illetéket kell fizetni. A felügyeleti illetéket az a cég viseli, melynek törvénytörő működését a cégbíróóság megállapítja. Ha a hivatalból indult törvényességi felügyeleti eljárást a cégbíróóság jogsértés hiányában megszünteti, az illetéket nem kell megfizetni.

(2) Kérelemre indult eljárás esetén, ha a cégbíróóság a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelmet jogsértés hiányában elutasítja, a kérelmezőt 15 000 Ft felügyeleti illeték terheli.

(3) A törvényességi felügyeleti eljárás alá vont céget terhelő felügyeleti illeték megfizetéséről a bíróság a törvénytörő működés megállapításával egyidejűleg végzésben rendelkezik. A törvényességi felügyeleti eljárást alaptalanul kezdeményező kérelmezőt terhelő felügyeleti illeték megfizetéséről a cégbíróóság a kérelmet elutasító végzésben rendelkezik.

(4) Az e §-ban nem szabályozott kérdésekben a bírósági eljárási illetékre vonatkozó szabályok az irányadók.”

(5) Az Itv. 74. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (3)–(4) bekezdések számozása (4)–(5) bekezdésekre változik:

„(3) Az illetékfeljegyzési jog engedélyezésére és megvonására, valamint az eljárás kezdeményezésekor meg nem fizetett illeték, illetve a cégbíróósági felügyeleti illeték viselésére, nyilvántartására és a megfizetésével kapcsolatos bírósági intézkedésekre az e törvényben nem rendezett kérdésekben a költségmentességről szóló jogszabályok rendelkezései az irányadóak.”

(6) Az Itv. 102. §-ának (1) bekezdése a következő z) ponttal egészül ki:

„z) cég: a cégnyilvánosságról, a bírósági eljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 2. §-ában meghatározott jogszáma.”

33. § (1) A Cstv. 27. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (5) bekezdés számozása (6) bekezdésre módosul:

„(5) A bíróság az adós fizetéseképtelenségét megállapítja akkor is, ha az adós vagy a végelszámoló a felszámolási eljárás iránti kérelmében úgy nyilatkozik, hogy az adós fizetéseképtelen, tartozásait (tartozásait) az esedékességkor nem tudta vagy előreláthatóan nem tudja kielégíteni.”

(2) A Cstv. 28. §-ának (1) bekezdése a jelenlegi rendelkezést követően a következő mondattal egészül ki.

„A Cégközlönyben történő közzétételre a Cégközlöny honlapján napi feltöltéssel kerül sor.”

(3) A Cstv. 49/D. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A zálogjoggal biztosított követelésekkel azonos elbírálás alá esik az a követelés, amely kizárólag a zálogtárgyból történő kielégítés tülésére irányul (dologi kötelezettség, önálló zálogjog), valamint az a követelés is, amelynek végrehajtására az ingóságot lefoglalták, illetve a végrehajtási jogot a felszámolás kezdő időpontjáig [28. § (2) bekezdés *e*) pont] bejegyezték. Ez utóbbi követeléseknek a kielégítési sorrendben elfoglalt helyét az ingóság lefoglalásának időpontja, illetőleg a végrehajtási jog bejegyzésének időpontja szerint kell megállapítani.”

(4) A Cstv. 49/D. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (5) bekezdés számozása (6) bekezdésre változik:

„(5) Nem alkalmazandó az (1)–(2) bekezdés abban az esetben sem, ha a zálogjog jogosultja a gazdálkodó szervezet többségi befolyással (Ptk. 685/B. §) rendelkező tagja (részvényese), és a zálogjoggal biztosított követelés a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően keletkezett. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet tagja (részvényese) előre látta vagy ésszerűen előre láthatta, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.”

(5) A Cstv. 57. §-a (1) bekezdésének *h*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) A gazdálkodó szervezetnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából a tartozásokat a következő sorrend figyelembevételével kell kielégíteni:]

„*h*) azok a követelések, amelyek jogosultja a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója vagy azok közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § *b*) pont], illetve élettársa, az adós többségi befolyása (Ptk. 685/B. §) alatt álló gazdálkodó szervezet, valamint az adós ingyenes szerződése alapján fennálló követelések, továbbá a gazdálkodó szervezet többségi befolyással (Ptk. 685/B. §) rendelkező tagjának (részvényesének) azon követelései, amelyek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét [49/D. § (5) bekezdés] követően keletkeztek.”

34. § (1) Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Üvtv.) 5. §-ának (3) bekezdése a következő új *h*) ponttal egészül ki:

[(3) Az ügyvéd az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül elláthatja a következő tevékenységeket is:]

„*h*) cég székhelyének biztosítása (székhely szolgáltatás),”

(2) Az Üvtv. a 25. §-t követően a következő alcímmel és 25/A. §-sal egészül ki:

„*A cég székhelyének biztosítása*

25/A. § (1) A létesítő okiratot készítő és ellenjegyző ügyvéd jogosult a cég székhelyét biztosítani. Ebben az esetben az ügyvéd (ügyvédi iroda) székhelye kerül a cég székhelyeként feltüntetésre, és az ügyvédet (ügyvédi irodát) terhelik a székhelyre vonatkozó külön jogszabályban meghatározott kötelezettségek, így különösen a cég székhelyéhez és a cégiratokhoz kapcsolódó hatósági kényszerintézkedések tülése.

(2) Az ügyvéd (ügyvédi iroda) köteles a cég iratait és esetleges ingóságait az egyéb megbízók, illetve a saját irataitól, ingóságaitól elkülöníteni.”

(3) Az Üvtv. a 133. §-t követően a következő 133/A. §-sal egészül ki:

„133/A. § Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a székhely szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat.”

35. § (1) A Gt. 20. §-a (2) bekezdésének első mondata helyébe a következő szöveg lép:

„A társasági szerződés – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – meghatározhatja azokat az ügyeket, amelyekben a tagok ülés tartása nélkül írásban vagy más, a döntéshozatal során tett jognyilatkozatok bizonyítására alkalmas eszköz felhasználásával határozhatnak.”

(2) A Gt. 22. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vezető tisztségviselőt e minőségében megillető jogokra és az őt terhelő kötelezettségekre – a törvényben meghatározott eltérésekkel –

a) a Ptk. megbízásra vonatkozó szabályait (társasági jogi jogviszony) vagy

b) a munkaviszonyra irányadó szabályokat kell alkalmazni.”

(3) A Gt. 22. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki és ezzel egyidejűleg a (3)–(5) bekezdés számozása (4)–(6) bekezdésre változik:

„(3) A vezető tisztséget – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – nem láthatja el munkaviszonyban az egy személyes gazdasági társaság tagja, illetve a közkereseti és a betéti társaság üzletvezetésre egyedül jogosult tagja.”

(4) A Gt. 93. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tagok gyűlése hatáskörébe tartozó kérdésekben a tagok ülés tartása nélkül írásbeli vagy más bizonyítható

módon történő szavazás útján is határozhatnak, kivéve, ha bármely tag az ülés megtartását igényli. A társasági szerződés az ülés tartása nélküli határozathozatal lehetőségét kizárhatja.”

(5) A Gt. 114. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A társaság törzstőkéje az egyes tagok törzsbetéteinek összességéből áll. A törzstőke összege nem lehet kevesebb ötszázezer forintnál.”

(6) A Gt. 115. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A társaság bejegyzésére csak azután kerülhet sor, ha a bejegyzési kérelem benyújtásáig minden egyes pénzügyi hozzájárulásnak legalább a felét a társaság javára befizették.”

(7) A Gt. 131. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ügyvezetőnek írásban nyilatkoznia kell a taggyűlésnek arról, hogy a kifizetés nem veszélyezteti a társaság fizetőképességét, illetve a hitelezők érdekeinek érvényesülését. A nyilatkozat megtételének elmulasztásával történő kifizetéssel, illetve valótlannal nyilatkozat tételével okozott károkért az ügyvezető a vezető tisztségviselőkre vonatkozó általános rendelkezések szerint felel. Az ügyvezető köteles a nyilatkozatot 30 napon belül a cégbírósághoz benyújtani. A bejelentés nem jár illetékfizetési és közzétételi kötelezettséggel.”

(8) A Gt. 147. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a társasági szerződés így rendelkezik, a taggyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben a tagok ülés tartása nélkül is határozhatnak.”

(9) A Gt. 167. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Egyszemélyes társaság alapítása esetén a cégbírósághoz történő bejelentés előtt a nem pénzügyi hozzájárulást a társaság rendelkezésére kell bocsátani, illetve a pénzügyi hozzájárulás tekintetében a 115. § rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az alapító okirat ilyen rendelkezése esetén elegendő százezer forint pénzügyi hozzájárulásnak a cég javára történő befizetése.”

(10) A Gt. 207. §-a (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb ötmillió forintnál.”

(11) A Gt. 242. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az alapszabály előírhatja, hogy a részvényesek a közgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésekben közgyűlés tartása nélkül is határozhatnak.”

(12) A Gt. 284. §-a (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Egyszemélyes részvénytársaság cégbejegyzési kérelmének benyújtásáig a nem vagyoni hozzájárulást a társaság rendelkezésére kell bocsátani.”

(13) A Gt. 288. §-ának (1) bekezdése a jelenlegi rendelkezéseket követően a következő mondattal egészül ki:

„A nyilvánosan működő részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb húszmillió forintnál.”

(14) A Gt. 302. §-a a következő új *e*) ponttal egészül ki:

[302. § A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a 231. § (2) bekezdésében felsoroltakon kívül:]

„*e*) a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása.”

(15) A Gt. 336. § (2)–(3) bekezdése helyébe a következő (2)–(4) bekezdés lép:

„(2) E törvény hatálybalépése előtt a cégjegyzékbe már bejegyzett, valamint az (1) bekezdés alá tartozó azon gazdasági társaságok, amelyeknek a társasági szerződése e törvény eltérést nem engedő rendelkezésébe ütközik, a társasági szerződésüket legkésőbb 2008. július 1-jéig kötelesek e törvény rendelkezéseire igazítva módosítani és eddig az időpontig azt a cégbírósághoz benyújtani.

(3) Nem terheli a (2) bekezdés szerinti kötelezettség azon gazdasági társaságokat, amelyek társasági szerződése – általános hivatkozásként – a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvényre utal; azon a (2) bekezdés szerinti időponttól kezdve ezt a törvényt kell érteni. Nem terheli a (2) bekezdés szerinti kötelezettség azon közkereseti társaságokat és betéti társaságokat sem, amelyek társasági szerződése taggyűlésről rendelkezik; azon a (2) bekezdés szerinti időponttól kezdve tagok gyűlését kell érteni.

(4) Amennyiben a társasági szerződés módosítására a (2)–(3) bekezdés alapján nincs szükség, a gazdasági társaság e törvény rendelkezéseire történő igazodását a cégbíróság felé – illeték és közzétételi költségtérítés megfizetése nélkül – bejelentéssel teljesíti. A bejelentésben a cég nyilatkozik arról, hogy a társasági szerződés (2) bekezdés szerinti módosítására nincs szükség, illetve arról, hogy a bejelentésben megjelölt időponttól e törvény rendelkezései szerint működik. Bejelentés, vagy a (2) bekezdés szerinti társasági szerződés módosítás hiányában a törvény hatálybalépése előtt a cégjegyzékbe már bejegyzett, valamint az (1) bekezdés alá tartozó gazdasági társaságoknak e törvényt 2008. július 1-jétől kell alkalmazniuk.”

36. § A Cstvm. 21. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Cstv. 27/A. §-a (3) bekezdésének és a 27/C. §-a (4) bekezdés *f*) pontjának alkalmazásában 2010. június 30-ig a felszámolók névjegyzékéről szóló 167/1993. (XI. 30.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdés *b*) pontjában meghatározott végzettségeket, továbbá a felszámolási és vagyonfelügyeleti szakirányú szakképzettséget egyaránt érteni kell szakirányú szakképzettség alatt.”

37. § Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 3. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Jogszabály – az adókötelezettség teljesítésének módját megállapító törvény, a bírósági cégeljárás szabályait megállapító törvény és a jogügyletek biztonságának erősítéséről szóló törvénymódosításokról szóló törvény és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete részére történő adatszolgáltatás teljesítésének módját megállapító jogszabály kivételével – nem teheti elektronikus aláírás felhasználását ügyszéke részére kötelezővé.”

Általános indokolás

1. A piacra lépés feltételrendszere javításának követelménye számos közösségi és nemzetközi dokumentumban megjelent. Az Európai Unióban a hangsúly elsősorban a kis- és középvállalkozások létrehozásának, működésének elősegítésére helyeződik.

A 2000 júniusában Feirában tartott Európai Tanács értekezleten elfogadásra került az Európai Kisvállalkozói Charta, amely – hangsúlyozva a kisvállalkozások innovációban, foglalkoztatásban, integrációban játszott elsődleges szerepét – a tagállamokat, illetve az Európai Bizottságot hívta fel a társaságok működését könnyítő gazdasági, pénzügyi, jogi környezet megteremtésére. A szükséges intézkedések között említésre kerül a képzés, oktatás javítása, a technológiai fejlesztések támogatása, az adórendszer és a cégalapítás pénzügyi feltételei olyan irányú alakítása, amely elősegíti a kisvállalkozások működését. A Charta hangsúlyozta a cégalapítás adminisztratív terheinek és a bejegyzési eljárás időtartamának csökkentésére, az elektronikus cégbejegyzési eljárás bevezetésére, illetve kiterjesztésére vonatkozó intézkedések jelentőségét.

A 2006 márciusában Brüsszelben tartott Európai Tanács ülés elnökségi konklúziói ismét megerősítik a kis- és középvállalkozások kiemelkedő gazdasági szerepét, és hangsúlyozzák a rájuk vonatkozó egyszerű, átlátható, könnyen alkalmazható jogi szabályozás jelentőségét olyan fókig, hogy a velük szemben adminisztratív terhet jelentő közösségi előírások felülvizsgálatát is előírják. Ezen kívül a konklúziók szükségesnek tartják, hogy 2007 végére valamennyi tagállamban elegendő legyen átlagosan egy hét egy társaság megalapítására, a piacra lépés költségei pedig a lehető legalacsonyabbak legyenek.

A Világbank éves jelentései 2004 óta részletesen elemzik 155 országban egyebek között a társaságalapítás, működés és megszűnés adminisztratív és költségfeltételeit, minden évben beszámolva a pozitív, illetve negatív irányú változásokról. 2006 szeptemberében a Világbank közzétette Doing Business in 2007 című jelentését, amelyből megállapítható, hogy Magyarország a gazdasági környezet kedvező vagy kedvezőtlen voltát mérő ranglistán – a világbanki kimutatás szerint – a 66. helyen áll. A jelentés Magyarország vonatkozásában a cégek piacra lépését ille-

tően kedvezőtlen megállapításokat is tartalmazott. (A hazai vállalkozások alapítása indokolatlanul költséges – lásd az általános jegyzett tőke minimumának mértékére és az alapítás kapcsán fizetendő illetékre irányadó szabályokat –, valamint nehézkes és lassú, ha pl. a spanyol, a brit, a dán, vagy akár a szlovén eljárási renddel hasonlítjuk össze.) Ez mindenképpen indokolta teszi, hogy a hazai jogalkotó végiggondolja a továbblépés irányát és erőfeszítéseket tegyen a leszakadás megakadályozása érdekében.

Összegezve elmondható, hogy 2005 decembere, az új cégtörvény (a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény, a továbbiakban: Ctv. vagy cégtörvény) kihirdetése óta mind európai uniós, mind nemzetközi szinten olyan új körülmények merültek fel, melyek megerősítik a szabályozás továbbfejlesztésének igényét.

2. Az új cégtörvény nagyon jelentős reformokat hajtott végre a cégbíróóság működése és feladatai tekintetében. A törvény újraszabályozta a cégeljárást, a korábbiaknál sokkal alaposabbá, áttekinthetőbbé tette azt. A Ctv. 2006. július 1-jétől valamennyi gazdasági társaság számára lehetővé tette a cégbejegyzési és a változásbejegyzési eljárás elektronikus úton történő lefolytatását. 2007. január 1-jétől a Ctv. az elektronikus cégbejegyzési eljárás lehetőségét valamennyi egyéb cégformára (pl. közjegyzői iroda, szövetkezet) kiterjeszti.

A Ctv., illetve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt. vagy társasági törvény) egyik legjelentősebb újítása volt a törvényi szerződésmin-ták bevezetése. A Ctv. mellékletét képező szerződésmin-ták lehetővé teszik a kisvállalkozások (közkereseti, betéti és korlátolt felelősségű társaságok) számára, hogy a korábbiaknál jóval egyszerűbben, a törvényi szerződésminta kitöltésével készítsék el társasági szerződésüket. A cégtörvény új lehetőségként biztosította az előzetes cégnév-foglalást.

A cégtörvény újraszabályozta a cégeljárási határidőket és a cégeljárás rendjét.

A cégalapítás leggyorsabb módja a 2006. július 1-jétől létező egyszerűsített cégeljárás. Az új cégtörvény 49. §-a szerint lehetőség van a kkt., a bt., és a kft. alapításának 2 munkanap alatt történő bejegyzésére, ha a társasági szerződést szerződésminta alkalmazásával készítik el, a jogi képviselő a cégbíróaságon előzetesen cénevet foglalt a bejegyzendő társaság számára, a jogi képviselő elektronikus úton nyújtja be a bejegyzési kérelmet, és a kérelem valamennyi törvényben előírt mellékletét csatolták, valamint az eljárási illetéket előzetesen befizették.

3. Az új cégtörvény által bevezetett szabályozási koncepció tehát jelentős mértékben, és egyértelműen helyes irányban átalakította a cégeljárás, a cégalapítás menetét. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy az elfogadott változtatások nem elegendőek, néhol nem elég következetesek ahhoz, hogy a magyarországi cégalapítás ideje, költ-

ségigénye, valamint a szabályozás kiszámíthatósága megfeleljen a közösségi és nemzetközi elvárásoknak. Ennek következtében merült fel a létező szabályok továbbfejlesztésének igénye.

A világbanki jelentés szerint a cégalapítás átlagos időszükséglete Magyarországon 38 nap, és hat különböző eljárás szükséges egy cég beindításához. A törvény a cégalapítás teljes folyamatának gyorsítását, egyszerűsítését, olcsóbbá tételét szolgálja. A cégalapítás folyamata ugyanis elkülöníthető a cégbírósi eljárást megelőző, illetve a cégbírósi eljárási szakaszra.

3.1. Nem vitásan a jelenlegi rendszerben a cégbírósi szakaszt megelőzően szükséges jogi képviselőt felkeresni (ügyvédet, közjegyzőt) a társasági szerződés, létesítő okirat tartalmának meghatározásához, az okirat közokiratba foglalásához vagy ügyvédi ellenjegyzéséhez. Ezt követően a társaság képviselőjére jogosultak aláírási címpéldányának elkészítése érdekében közjegyzőhöz kell fordulni. Korlátolt felelősségű társaság és részvénytársaság esetében továbbá a bejegyzési kérelem benyújtásáig a társaságnak pénzforgalmi számlát kell nyitnia, és a pénzbeli betétek befizetéséről a bejegyzési kérelemhez banki igazolást kell csatolnia.

A törvény az előzőekben ismertetett eljárási szakaszok egyszerűsítése, ésszerűsítése érdekében az alábbi módosításokat tartalmazza:

A törvény lehetővé teszi, hogy a társaságalapítással összefüggő feltételek egy helyen, az eljáró ügyvéd (közjegyző) előtt teljesítésre kerülhessenek; biztosítja a jelenleg szükséges közjegyzői és banki eljárás elkerülését. A jövőben a társasági szerződést készítő és ellenjegyző ügyvéd jogosult lesz a társaság képviselőjére jogosult aláírási-mintájának ellenjegyzésére.

A törvény korlátolt felelősségű társaság alapítása esetében a cég választásától függően lehetővé teszi, hogy a pénzbeli betét befizetésének igazolására ne előzetes banki igazolással kerüljön sor, hanem a társaság javára történő befizetéséről az ügyvezető ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített nyilatkozatban adjon számot. Ebben az esetben nincs szükség a cég bejegyzését megelőzően a bankszámla megnyitására. Amennyiben a céget bejegyzik, a bejegyzéstől számított 8 napon belül kell a cégnek bankszámlát nyitnia, és azon a pénzbeli betétet elhelyeznie.

3.2. A cégbírósi eljárási szakaszra vonatkozó módosítások három fontos szabályozási célt valósítanak meg. Az egyszerűsített cégeljárás felülvizsgálata megteremti az egy munkaórás bejegyzések általánossá válásának lehetőségét. Az elektronikus cégeljárás kötelezővé tétele, a cégbírósi munkaszervezési szabadságának erősítése biztosítja a gyorsaságot. A cégtörvény egyes rendelkezéseinek pontosítása, új cégjegyzék rovatok kialakítása révén pedig ésszerűsíti, továbbfejleszti a szabályozást.

A törvény megszünteti a szerződésmintával történő cégalapításra vonatkozó külön cégeljárási szabályokat, és az

egyszerűsített cégeljárás keretében rendezi a szerződésmintával történő alapítás valamennyi cégeljárási kritériumát. A törvény arra ösztönzi majd a vállalkozásokat, hogy az ún. egyszerűsített cégeljárás szabályait válasszák. A törvény a jelenleginél jóval rugalmasabbá teszi a szerződésmintákat, és az egyszerűsített eljárásban a feltétlenül szükséges minimumra csökkenti a cégbíróshoz – a társaság alapításával összefüggésben – benyújtandó okiratokat (lényegében négy okirat csatolására kötelezi a céget). A jövőben a bejegyzendő adatokkal összefüggő okiratok jogszerűségi kontrollját a társasági szerződést ellenjegyző jogi képviselő végzi el és igazolja a bejegyzési kérelemben. A cégbírósi feladata ehhez képest az egyszerűsített eljárásban olyan technikai teendők elvégzésére korlátozódna, mint a bejegyzési kérelem kitöltésének és aláírásának, a jogi képviselő meghatalmazásának, valamint az illeték megfizetésének az ellenőrzése. Ilyen körülmények között a cégbírósi munkát jellemzően számítógépes program is képes lesz elvégezni, illetve a cégalapítás cégbírósi szakaszának esetleges kockázata (a hibázás kockázata) is a minimálisra csökkenthető.

A törvény az egyszerűsített eljárásban 2 munkanapról 2008. július 1. napjától 1 munkaóraóra csökkenti a bejegyzési kérelem elbírálásának maximális idejét.

Egyszerűsített cégeljárással történő cégalapítás esetén – cégformától függetlenül – 15 ezer forint illeték megfizetéséről rendelkezik a törvény a jelenlegi 100 ezer forint (kft., zrt.) és 50 ezer forint (kkt., bt.) helyett.

A törvény az egyszerűsített cégeljárás szabályait kiterjeszti a változásbejegyzési eljárásokra is abban az esetben, ha az egyszerűsített eljárás szerint (törvényi szerződésmintával) alapított gazdasági társaság működése során bekövetkező változás nem jár együtt azzal, hogy a cég áttérne az ún. egyedi társasági szerződés alkalmazására. A törvény alapján 2008. július 1. napjától mind a bejegyzési, mind pedig a változásbejegyzési kérelmek elbírálására – ha az alapítók az egyszerűsített eljárás mellett határoztak – 1 munkaóra alatt sor kerül.

A törvény jelentőségét mutatja, hogy a cégjegyzékbe jelenleg mintegy 230 000 jogi személyiség nélküli gazdasági társaság (közkereseti társaság, betéti társaság), és több mint 240 000 jogi személyiségű társaság (korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság) van bejegyezve. Az utóbbi csoport 238 000 korlátolt felelősségű társaságot és 4300 részvénytársaságot, amelyek döntően zártkörűen működő részvénytársaságok, foglal magába. A piacra lépés ütemét jelzi, hogy 2006-ban több mint 18 000 (18 712) kft. jogelőd nélküli alapítására került sor Magyarországon. (Ezek közül a fővárosban 7622 bejegyzés valósult meg.) Ugyanakkor az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a cégalapítások során – részben az eljárási szabályok bonyolultsága, részben a cégbírósi eljárás bejegyzési kérelemtől határozó szakemberek részére a törvény által biztosított esetenként túl tág mérlegelési jogkör miatt – közel 40%-os a hiánypótlásra visszaadott ügyek száma. (Így pl. a Budapesten 2006-ban alapított 7622 új kft. bejegyzési eljárása-

kor 3036 esetben került sor hiánypótlás elrendelésére. Országos léptékben vizsgálva a kérdést az látható, hogy a 2006. évi kft. alapítások közül 11 480 esetben hiánypótlás nélkül fejeződött be az eljárás, 7232 esetben pedig hiány-

pótlással járt együtt a bejegyzési kérelem elbírálása.) A 2006. évi kft. alapításokkal összefüggő legfontosabb adatokat a mellékelt táblázat tartalmazza.

Cégbíróság neve	Kft. alapbejegyzések			
	HP nélkül	Átl. bej. idő napokban	HP-vel	Átl. bej. idő napokban
Főváros	4 586	10,8	3 036	42,5
Baranya megye	212	4,8	222	25,8
Bács-Kiskun megye	538	15,8	189	39,6
Békés megye	134	11,8	119	39,1
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	456	9,5	215	33,7
Csongrád megye	329	7,4	171	32,2
Fejér megye	371	6,2	254	36,5
Győr-Moson-Sopron Megye	281	14,1	500	41,3
Hajdú-Bihar megye	268	4,7	354	26,7
Heves megye	207	13,4	92	38,9
Komárom-Esztergom megye	422	5,9	166	28,4
Nógrád megye	102	9,5	67	36,6
Pest megye	1 749	9,2	1 152	42,8
Somogy megye	237	6,6	104	35,1
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	335	11,2	168	35,6
Jász-Nagykun-Szolnok megye	232	5,5	147	25,9
Tolna megye	141	4,9	45	32,5
Vas megye	310	5,2	24	33,5
Veszprém megye	359	13,8	94	34,4
Zala megye	211	14,6	113	40,6
Összesen	11 480	9,9	7 232	39,0

A cégalapítás átlagos bejegyzési ideje hiánypótlás nélkül 2005-ben 9,2 munkanap, hiánypótlással pedig 38,5 munkanap volt. A 2006-ban alapított kft-k esetében hiánypótlás nélkül átlagosan 9,9 munkanapot, hiánypótlással pedig 39 munkanapot vett igénybe a társaság megalapítása. Valamennyi cégtípus 2006. évi alapításának átlagos időigénye hiánypótlás nélkül 8,7 munkanap, hiánypótlással viszont 37,3 munkanap volt. Az ezzel összefüggő részletes adatokat következő táblázat illusztrálja.

Cégbíróság neve	Alapbejegyzések száma				
	Összes	HP nélkül	Átl. bej. idő napokban	HP-vel	Átl. bej. idő napokban
Főváros	11 808	6 306	9,2	4 126	41,5
Baranya megye	908	375	4,5	411	24,5
Bács-Kiskun megye	1 205	775	13,9	376	36,3
Békés megye	475	243	8,1	197	35,9
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1 206	799	8,9	357	32,3

Cégbíróság neve	Alapbejegyzések száma				
	Összes	HP nélkül	Átl. bej. idő napokban	HP-vel	Átl. bej. idő napokban
Csongrád megye	879	534	6,6	342	30,0
Fejér megye	1 070	586	5,6	408	35,0
Győr-Moson-Sopron Megye	1 150	438	12,2	707	38,7
Hajdú-Bihar megye	1 163	513	5,2	556	27,4
Heves megye	571	319	11,2	164	35,3
Komárom-Esztergom megye	866	596	6,9	261	28,2
Nógrád megye	302	193	9,0	105	35,1
Pest megye	4 695	2 712	8,1	1 727	41,2
Somogy megye	585	412	6,5	154	35,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	899	526	10,5	276	35,5
Jász-Nagykun-Szolnok megye	634	372	5,4	262	25,1
Tolna megye	373	242	4,5	110	29,9
Vas megye	569	525	5,3	39	36,8
Veszprém megye	761	529	10,8	208	29,5
Zala megye	611	378	13,4	206	39,9
Összesen	30 730	17 373	8,7	10 992	37,3

A törvény értelmében a cégbejegyzési, változásbejegyzési eljárások lefolytatása 2008. július 1-től valamennyi cég vonatkozásában kizárólag elektronikus úton történhet. Az elektronikus cégeljárás kötelezővé tételéig megszületik azon törvény, amely megteremti az elektronikus kézbesítés új rendjét, bevezeti az elektronikus térítvény intézményét. Ily módon 2008. július 1-jét követően a cégbírósági határozatok kézbesítése során a postai kézbesítésre csak kivételes esetben kerül majd sor.

A törvény nagyobb munkaszervezési önállóságot biztosít a bíróságoknak azáltal, hogy a betéti társaság, a közkereseti társaság és – új elemként – az egyéni cég tekintetében a létesítő okirat alapításkori vizsgálatára a bírón kívül bírósági titkár, fogalmazó, bírósági ügyintéző akkor is feljogosítható lesz, ha társasági szerződésként nem a cégtörvény szerinti szerződésminta kerül felhasználásra. Ezen munkatársak mind a cég alapításkor, mind változásbejegyzés esetében eljárhatnak.

A törvény – eleget téve a piac régóta hangoztatott igényének – egyértelművé teszi, hogy a cégjegyzék adatok változásakor szinte minden esetben – így különösen a személyi kérésekben – a cég maga jogosult meghatározni a változás időpontját.

A törvény felülvizsgálta a cégeljárásban csatolandó mellékleteket és azokra irányadó szabályokat pontosította, illetőleg jelentősen egyszerűsítette.

A törvény biztosítja, hogy a cégjegyzék rovatainak elnevezése angol, német, francia és orosz nyelven is megjeleníthető legyen, illetve megteremti annak lehetőségét, hogy-

ha a cég cégeadatait a cégbíróság ezen nyelvek valamelyikén is nyilvántartja, abban az esetben ezen idegen nyelven is kiadásra kerülhessenek a cégeadatokot tartalmazó közokiratok (cégekivonat, cégmásolat, cégbizonyítvány). Ilyen módon olcsóbbá, egyszerűbbé válik majd a hazai cégek külföldi pályázatokban, közbeszerzési eljárásokban való részvétele.

4. A piacra lépés feltételeinek kedvezőbbé tétele feltételezi, hogy a Magyarországon történő társaság alapítás során jelentősséggel bíró, a törvényben előírt jegyzett tőke minimumának összege ne támasszon érzékelhetően magasabb követelményt, mint az Európai Unióhoz a közelmúltban csatlakozó más államok társasági joga. A Gt-nek a kft-re irányadó 3 millió Ft jegyzett tőke minimumot előíró szabálya ma – Lengyelországot kivéve – magasabb, mint amit a többi közép-európai ország vagy a balti államok társasági joga előír. (Észtországban, Lettországon és Litvániában a kft-típusú, zártkörűen, a tag korlátolt felelőssége mellett működő társaság jegyzett tőke minimuma 500 ezer és 1 millió Ft közötti összegben került megállapításra. Szlovákiában és Csehországban mintegy másfél-két millió Ft-nak megfelelő törzstőke követelménnyel kell számolni.) Célszerűnek tűnik ezért, hogy a Gt. se tartalmazzon az említett értékektől jelentősen eltérő tőkekövetelményt. A Törvény – annak érdekében, hogy a hazai társasági jog más, az Európai Unióhoz a közelmúltban csatlakozott tagállamok jogi szabályozásával versenyképes maradjon – a korlátolt felelősségű társaság általános tőkeminimumát 500 ezer

forintban állapítja meg. A zártkörűen működő részvénytársaságnál – miközben az nyrt. alaptőke minimuma 20 millió forint marad – a jegyzett tőke nem lehetne kevesebb 5 millió forintnál.

A jövőben könnyebbé válik az egyszemélyes gazdasági társaság alapítása is. A Gt. hatályos 167. §-ának (3) bekezdése alapján korlátolt felelősségű társaság esetében az egyszemélyes társaság alapításánál a pénzbeli vagyoni hozzájárulást teljes egészében rendelkezésre kell bocsátani (jelenleg tehát 3 millió forintot). A zrt. esetében a 284. § (1) bekezdése szintén a pénzbeli vagyoni hozzájárulás egészének szolgáltatását írja elő. A Törvény ezt oly módon módosítaná, hogy egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságnál az egyedüli tag azon összeg teljesítésére lenne köteles, amely a Gt. hatályos szabályai szerint az egy tag által szolgáltatandó pénzbeli hozzájárulás minimuma, vagyis 100 ezer forint. Az egyszemélyes zártkörűen működő részvénytársaság alapítása során a névérték, illetőleg kibocsátási érték – az általános szabálynak megfelelően – minimum 25%-át kellene az alapító részvényesnek szolgáltatnia.

A törvény rendelkezései főszabályként 2007. szeptember 1. napjától lépnek hatályba. A TEÁOR számok változásával összefüggő változások 2008. január 1. napján lépnek hatályba. Az elektronikus cégeljárás kötelező bevezetésével összefüggő módosítások 2008. július 1. napján lépnek hatályba, ugyanúgy, mint a cégbejegyzés egy munkaórán megállapított ügyintézési idejére irányadó előírás.

Az előzőekben ismertetett rendelkezésekről elmondható, hogy azok alkalmasak a hazai gazdasági jog – elsősorban annak cégalapítással összefüggő – „nehézségének”, indokolatlan bürokratikus terheinek érdemi csökkentésére. A törvény átveszi a más EU tagállamok által már alkalmazott hasznos jogi megoldásokat és ahol indokolt, továbbfejleszti azokat.

A törvényben megfogalmazott fontosabb elképzelések a következők szerint összegezhetők:

I. A cégek tulajdonosainak döntési szabadságát érvényre juttató javaslatok:

1. A jövőben a cégeljárásban nem kötelező a vezető tisztségviselő aláírási címpéldányának a becsatolása, amely csökkenti a cégalapítás költségeit. Amennyiben viszont a cég a cégiratokkal együtt benyújtja az aláírási címpéldányt, a vezető tisztségviselőnek annak megfelelően kell aláírnia a cég nevében.

2. A cég képviselője aláírásmintáját a cég választásától függően vagy továbbra is közjegyző előtt hitelesíti, vagy az új szabályok szerint azt az ügyvéd is jogosult ellenjegyezni.

3. A székhely fogalmának új meghatározása erősíti a cég döntési szabadságát. A központi ügyintézés helye a jövőben elválhat a cég székhelyétől. A székhely a jövőben a cég bejegyzett irodája, ahol a cég a leveleit átveszi, üzleti és hivatalos iratait őrzi.

4. A székhely fogalmának felülvizsgálata lehetővé teszi, hogy a cég a jogi szolgáltatást nyújtó ügyvéddel történő megállapodás alapján az ügyvéd, az ügyvédi iroda székhelyét tüntesse fel a létesítő okiratában és a cégjegyzékben székhelyként (székhely-szolgáltatás).

5. A telephely társasági jogi meghatározása a jövőben a cég tulajdonosainak döntési szabadságán alapul. A cég telephelye a tevékenység gyakorlásának a cég létesítő okiratában foglalt olyan tartós, önállósult üzleti (üzemi stb.) letelepedéssel járó helye, amely a cég székhelyétől eltérő helyen található. A szabályozás ezzel megszünteti azt a kötelezettséget, hogy a cégnek valamennyi települést, ahol tevékenységet kíván végezni (akár időlegesen is), be kelljen jelentenie a cégbíróságra.

6. A Gt. szabályai alapján alapított társaság, miközben székhelyét továbbra is megőrzi Magyarországon, jogosult lesz arra, hogy üzleti tevékenysége gyakorlásának elsődleges helyéül valamely más európai uniós tagállamot válasszathasson.

7. A jövőben a cég nevének meghatározásakor nem lesz szükség annak feltüntetésére, hogy a cég tevékenysége alapvetően mire irányul. A cégnévnek kötelező jelleggel a cégformát és a vezérszót kell tartalmaznia.

8. A jövőben a cégek a tevékenységi köreiket a társasági szerződésükben – választásuktól függően – vagy a négyjegyű TEÁOR kóddal, vagy kizárólag a nemzetgazdasági ág megjelölésével jelölhetik meg. A jövőben a társaság tagjai tehát eldönthetik, hogy a társaság konkrét tevékenységét maguk határozzák meg, vagy azt a cég ügyvezetésére bízzák.

9. A szerződésminták (kkt., bt., kft.) felülvizsgálatra kerültek. Az új szerződésmintákkal egyrészt a lehető legszélesebb mértékben biztosítható a tulajdonosok döntési szabadsága, másrészt további cégforma, a zártkörűen működő részvénytársaság részére is elérhetővé, alkalmazhatóvá válik.

10. A kft. alapításához szükséges pénzbeli hozzájárulás alapításkori szolgáltatásának szabályai egyszerűsödnek. Lehetőség lesz arra, hogy az alapításhoz megkívánt pénzbeli hozzájárulást a tagok a társaságnak fizessék be, amelynek megtörténtéről az eljáró jogi képviselő előtt az ügyvezető nyilatkozik. Ebben az esetben nincs szükség a bankszámla előzetes megnyitására, hanem arra csak a cég bejegyzését követő 8 napon belül kell, hogy sor kerüljön.

11. A kft. és a zrt. jegyzett tőke minimuma jelentősen csökken. A kft. általános tőkeminimumát 500 000 forintra, a zártkörűen működő részvénytársaságnál a jegyzett tőke 5 millió forintra csökken. A nyilvánosan működő részvénytársaság alaptőke minimuma 20 millió forint marad. Egyszerűsödik az egyszemélyes társaság alapítása is: kft. esetében elegendő 100 000 Ft pénzbeli betét szolgáltatása, zrt. esetében pedig a pénzbeli betét szolgáltatása esetén az általános szabályok (névérték 25%-a) érvényesülnek. (A cégbejegyzést követő egy éven belül azonban változatlanul szolgáltatni kell a még be nem fizetett pénzbeli betéteket.)

12. A cégjegyzék a jövőben tartalmazza azt a tényt, hogy a cég jogosult a jegyzett tőkáját devizában feltüntetni. Ezen cégjegyzék adat változásának az időpontját is a cég maga határozhatja meg.

13. Választható lehetőséggé válik a cégjegyzékben szereplő külföldi személyek részére kézbesítési megbízott kijelölése.

14. A cégjegyzék a jövőben tartalmazhatja a cég képviselőjére jogosult elektronikus aláírásának tanúsítványát.

15. A társaság a jövőben választhat, hogy a társasági törvényben előírt, közlemény közzétételére vonatkozó kötelezettségének (pl: átalakulás, tőkeleszállítás stb.) továbbra is a Cégek Közlönyben, vagy saját honlapján tesz eleget.

16. Valamennyi társasági forma (kkt., bt., kft., rt.) a számviteli törvény szerinti beszámolóról a legfőbb szerv ülésén kívül is határozhat.

17. A jövőben, ha a cég a cégjegyzék adatainak angol, francia, német vagy orosz nyelven történő nyilvántartásba vételét kérte, ezeken a nyelveken is kérheti a cégadatiról közokirat kiállítását (cégekivonat, cégmásolat, cégbizonyítvány).

18. A jövőben a társaság vezető tisztségviselője e megbízatását ismét elláthatja megbízási, illetve munkajogi viszonyban is.

II. A cégeljárás egyszerűsítését szolgáló javaslatok:

19. 2008. július 1. napjától kizárólagossá válik az elektronikus cégeljárás, amely önmagában is gyorsítja a cégalapításokat (változásbejegyzéseket), illetve a cég működése szempontjából további előnyökkel is jár (elektronikusan hitelesített iratok későbbi felhasználhatósága).

20. A székhely megfelelését, használatának jogszerűségét a jövőben nem a cégbíróság, hanem a jogi szolgáltatást nyújtó ügyvéd, közjegyző ellenőrzi a rá vonatkozó törvényi előírások szerint.

21. Egyszerűsített cégeljárás bírósági ügyintézési határideje 2 munkanapról 2008. július 1. napjával 1 munkára csökken.

22. Egyszerűsített cégeljárásban a cégbírósághoz csatolandó iratok száma a minimálisra csökken.

23. Az egyszerűsített cégeljárás szabályai változásbejegyzési eljárásban is alkalmazhatóvá válnak, így 2008. július 1-jétől a változásbejegyzés is 1 munkára alatt megtörténik.

24. Egyszerűsített cégeljárásban az eljárási illeték jelentősen csökken: cégformájára tekintet nélkül 15 ezer forint illetéket kell fizetni a jelenlegi 100 ezer forint (kft., zrt.) és 50 ezer forint (kkt., bt.) helyett. Az egyszerűsítés eljárással történő cégalapítás költségtérítés-mentes lesz.

25. Külföldi tag cégekivonatának csatolására (hiteles fordításban) csak abban az esetben lesz szükség, amennyiben ilyen kötelezettséget külön jogszabály előír.

26. Kft. tagváltása esetében az üzletész adásvételi szerződés becsatolására nem lesz szükség.

27. A tevékenységi engedélyek nyilvánosságát a jövőben nem a cégjegyzék, cégirat biztosítja. A cég választása szerint tevékenységi engedélyét vagy a Cégek Közlönyben, vagy saját honlapján hozza nyilvánosságra.

28. A bírósági titkár, fogalmazó, bírósági ügyintéző a jövőben jelentősen szélesebb körben járhat el önállóan.

29. Az elektronikus kézbesítés szabályai megfelelő garanciák mellett külön törvényben kialakításra kerülnek.

30. Az elektronikus kiadmányozás gyakorlata bevezetésre kerül, amely gyorsítja, egyszerűsíti a bírósági ügyintézését.

31. Az előzetes névfoglalás bírósági ügyintézési határideje 3 munkanapról 1 munkanapra csökken.

32. A jogalkalmazók igényeinek megfelelően és a cégbírósági munkateher kiegyensúlyozása érdekében az új társasági törvény szabályaihoz történő igazodás megoldásai felülvizsgálatra kerültek: a határidőt a törvény meghosszabbítja (2007. szeptemberről 2008. júliusára), így több idő áll a társaságok rendelkezésére, hogy az új társasági törvény szabályai alkalmazására felkészüljenek.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A Ctv. hatályos 3. § (1) bekezdése rendelkezése alapján minden cégnévnek legalább a cégforma megnevezését tartalmaznia kell és azt, hogy a cég tevékenysége mire irányul.

A cég tevékenységi körére történő utalás cégnévben való megjelenítésének előírása azonban több esetben a cég működésében nehézséget, adminisztratív terhet jelent. Így különösen, amennyiben a cég elsődleges tevékenységét megváltoztatja, cégnévnek módosításáról is határoznia kell. Ebben az esetben azonban esetlegesen az új név (figyelemmel a tevékenységre utalás megváltoztatására) már nem felel meg a névkizárólagosság elvének, és a cég arra kényszerül, hogy a jöhírű nevét új, nem ismert névvel váltsa fel. A névváltozással együtt járó járulékos költségek sem elhanyagolhatóak (levélpapír, pecsétek stb.).

Az európai jogi szabályozásban egyetlen pozitív feltétel jelenik meg a cégnévvel összefüggésben, az, hogy a cégnév tartalmazza a cégforma egyértelmű megjelenítését. Egyéb feltételek csak negatív módon kerülnek meghatározásra, így például érvényesül a névbitorlás, a megtévesztés tilalma, stb. Az európai gyakorlathoz igazodva szükségtelen egyéb feltételek előírása a magyar cégjogban. A törvény 1. §-a alapján a jövőben a cégeknek nagyobb döntési szabadságuk lesz a cégnév megválasztása során. A törvény értelmében a cégnévben a cégforma megjelölésén túl csak a vezérszónak kell szerepelnie, vagyis nem lesz kötelező eleme a cégnévnek a tevékenységre utalás.

A 2. §-hoz

A Ctv. hatályos 6. §-a alapján mód nyílik arra, hogy a cég (leendő cég) jogi képviselője legfeljebb 60 napos időszakra előzetes cégnév-foglalással éljen, azzal, hogy ha a 60 napos időszakon belül a cégbejegyzési (névváltoztató) kérelem benyújtására nem kerül sor, úgy a névfoglalás megszűnik.

Ezzel a megoldással a létesítő okirat aláírásakor vagy az alakuló közgyűlés megtartásakor a tagok (részvényesek), valamint a jogi képviselő egyaránt biztosak lehetnek abban, hogy az alapításról való döntés és a bejegyzési kérelem előterjesztése közötti időszakban nem történhet olyan jogilag releváns esemény, amely utóbb a cégnév megváltoztatását teheti szükségessé, illetve a lefoglalt cégnévvel a cég a nyilvántartásba bejegyezhető.

A törvény a rendelkezéseket az elektronikus eljárás bevezetése okán módosítja. A kérelmeket elektronikus úton kell benyújtani, és a cégbíróság vizsgálatának határideje három munkanapról egy munkanapra csökken.

A Ctv. 6. §-ának új (4) bekezdése szabályozza azt az esetet is, amikor a 60 napos névfoglalási időszakot meghaladóan is fennállhat a névfoglalás. Erre akkor kerülhet sor, ha a cég bejegyzési kérelmét hiánypótlási eljárás lefolytatása nélkül elutasították, és a cég a kérelmét – a törvényi lehetőség alapján – 8 napon belül ismételt benyújtja.

A 3. §-hoz

A törvény – nemzetközi példákra is figyelemmel – nagyobb döntési mozgásteret biztosít a cég tulajdonosai számára a „székhely” fogalmának meghatározásakor. A jelenleg hatályos Ctv. 7. §-ának (1) bekezdése szerint a cég székhelye a központi ügyintézés helye. E fogalomból a gyakorlatban az az elvárás következik, hogy a székhelyen a cég aktívan jelen legyen. Ez azonban nem szükségszerű. A törvény ezért nem tekinti egyazon helynek, egymás meghatározásának a székhelyet és a központi ügyintézés helyét. A kontinentális és az angolszász jogrendszerekben ugyanis nem követelmény, hogy a társaság székhelye egyben az üzleti tevékenysége gyakorlásának helye is legyen. Utalni szükséges továbbá arra a tényre is, hogy a hatályos szabályozás mellett is a cégek jelentős részénél a székhely nem jelent többet bejegyzett irodánál, kézbesítési címnél; a cég működésével kapcsolatos ügyintézés és/vagy üzleti tevékenység attól eltérő helyen folyik.

A törvény értelmében a székhely – hasonlóan az angolszász megoldáshoz – a cég bejegyzett irodája (registered office). A székhely a cég levelezési címe, ahol a cég gondoskodik a küldemények átvételéről, ahol a cég iratainak őrzése, rendelkezésre tartása történik, valamint ahol a cég teljesíti a külön jogszabályokban meghatározott, a székhellyel összefüggő kötelezettségeit. Ezen utóbbi körbe tartoznak a hatóságok kényszerintézkedéseinek tűrése is.

A cégnek székhelyét továbbra is cégtáblával kell megjelölnie. A rendelkezések alapján továbbra sincs akadálya annak, hogy a cég létesítő okirata úgy rendelkezzen, hogy a cég székhelye a központi ügyintézés, döntéshozatal helye egyben. Amennyiben eltér a cég székhelye és a központi ügyintézés helye, mind a társasági szerződésnek, mind a cégjegyzéknek tartalmaznia kell a központi ügyintézés helyét. Előírhatja továbbá a társasági szerződés azt is, hogy a vállalkozás üzleti tevékenységét elsődlegesen a székhelyén gyakorolja.

A törvény a társaság telephelyének meghatározásakor is nagyobb beleszólási-döntési jogot biztosít a cég tulajdonosainak. A hatályos szabályozás értelmében lényegében minden olyan hely, ahol egy társaság a székhelyén kívül üzleti tevékenységet folytat, telephelynek minősül. Ez adott esetben indokolatlan bürokratikus megterhelést okoz (regisztrációs kötelezettség), növeli a cég működtetésének költségeit. A törvény értelmében a telephely a tevékenység gyakorlásának a cég társasági szerződésben foglalt olyan tartós, önállósult üzleti (üzemi) letelepedéssel járó helye, amely a cég székhelyétől eltérő helyen található. (Hitelezővédelmi szempontból nyilvánvalóan szükségtelen ugyanis, hogy kiterjedt bolthálózával, kirendeltséggel rendelkező cégek a cégjegyzékben kötelezően 10-20-50-100 telephelyet, fióktelepet jegyeztessenek be, majd gondoskodjanak az ezzel összefüggő gyakori változások bejelentéséről.)

A törvény ugyanakkor nem érinti a telephely (fióktelep) adójogi meghatározását, amelyre a jövőben éppúgy, mint jelenleg is az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény szabályai az irányadók.

A 4. §-hoz

A törvény a „székhely” fogalmának módosítására is figyelemmel, megteremti annak a lehetőségét, hogy a Magyarországon letelepedő társaság székhelyéről (bejegyzett irodájáról) ne közvetlenül maga gondoskodjon, hanem – mint ahogy az az Európai Unió számos tagállamában évtizedek óta ismert – ügyvéd, vagy ügyvédi iroda szolgáltatását vegye igénybe. A törvény új 7/A. § beillesztésével lehetővé teszi, hogy a társaság székhelye a székhelyszolgáltatást nyújtó jogi iroda székhelye legyen, amely a társaság megbízásából gondoskodik a cég üzleti és hivatalos iratainak fogadásáról, megőrzéséről, rendelkezésre tartásáról, a cég és harmadik személyek közötti kapcsolattartás szakszerű biztosításáról. Ez utóbbi esetben különösen a hatósági kényszerintézkedések tűréséről kell gondoskodni.

A székhelyszolgáltatás igénybevételenek lehetősége lényegesen egyszerűbbé teszi a cégek piacra lépését és működését, mert mentesíti a társaságot a belföldi ingatlan tulajdonának, használati jogának megszerzése (igazolásának kötelezettsége) alól. Garanciát jelent továbbá a cég elérhetőségének biztosítása szempontjából, a jogász szakember – ügyvédi iroda – által nyújtott szolgáltatás csökkenti a cég ún. fantomizálódásának kockázatát.

A Ctv. új 7/B. §-a megteremti annak a lehetőségét, hogy egy, a magyar jog (a Gt.) szabályai alapján alapított társaság, miközben székhelyét továbbra is megőrzi Magyarországon, jogosult legyen arra, hogy üzleti tevékenysége gyakorlásának elsődleges helyéül valamely más EU tagállamot választhasson, ezáltal is növelve a vállalkozások döntési szabadságát, erősítve Magyarország helyét a társaságokért folyó ún. szabályozási versenyben.

A Ctv. hatályos rendelkezései csak arra adnak lehetőséget, hogy a Magyarországon bejegyzett, a magyar jog szerint alapított társaság külföldön önálló jogalany fióktelepet regisztráltasson vagy leányvállalatot alapítson. Nincs mód arra, hogy a cég alapítói úgy határozzanak, hogy a társaságot a magyar jog alapján létrehozzák és belsőleg bejegyeztessék, de a társaság az üzleti tevékenységét elsődlegesen, pl. határon átnyúló szolgáltatásként valamely más EU tagállamban folytassa.

A törvény rendelkezései értelmében tehát elválhat egymástól a székhely (registered office) illetve a tényleges működési hely (head office). Az új meghatározásokkal a törvény megteremti annak lehetőségét, hogy a hazai jog szerint létrejött, és a hazai cégjegyzékbe bejegyzett cég fő üzleti tevékenységét – anélkül, hogy az adott uniós tagállamban a tagállami jog szerinti hatósági, bírósági *alapítási eljárást* kellene lefolytatnia – az unió valamely más tagállamában folytassa. A rendelkezés természetesen nem érinti a közösségi jogi, székhely-áthelyezési elvet, és nem „írja felül” a székhelyáthelyezés szabályozására vonatkozó közösségi jogalkotói szándékot.

Az 5. §-hoz

A törvény módosítja az aláírási címpéldányra vonatkozó rendelkezéseket. A jelenleg hatályos jogszabályi előírások szerint a cég képviselőjére jogosultaknak közjegyző által hitelesített aláírási címpéldánnyal kell igazolniuk cégszerű aláírásukat. Az aláírási címpéldányt minden esetben a cégiratok közé kell csatolni. A törvény a jövőben nem teszi kötelezővé a cégeljárásban az aláírási címpéldányt. A jövőben tehát a cég választásától függ, hogy a cég képviselőjére jogosult tekintetében a cég iratai között elhelyez-e aláírási címpéldányt, vagy sem. Amennyiben viszont a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelméhez ilyen iratot csatol, a képviselőre jogosultnak e szerint kell jegeznie a céget.

Fontos rámutatni azonban arra, hogy a rendelkezés nem írja felül az aláírási címpéldánynak a gazdasági életben betöltött szerepét, így amennyiben a cégnek a cégeljárásból kívül szüksége van aláírási címpéldányra (pl.: pályázat benyújtásához), aláírási címpéldányt a hatályos szabályok szerint továbbra is készíthet.

A cégalapítás egyszerűsítésével összefüggésben a törvény megteremti annak lehetőségét, hogy az aláírási címpéldány, aláírásminta a társasági szerződés aláírásakor a társasági szerződéshez hasonló módon elkészíthető legyen. A törvény egyenértékűnek tekinti a közjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldányt, és az ügyvéd által ellenjegyzett aláírásmintát. A törvény változatlan tartalommal hagyja meg a címpéldány tartalmi meghatározását. Az ügyvéd aláírásminta ellenjegyzésére kizárólag cégbejegyzési, illetve a cégjegyzésre jogosult személyének változására irányuló változásbejegyzési eljárásban jogosult, és az aláírásminta elkészítésének feltétele az, hogy az a cégeljárásban becsatolásra kerüljön. Ebből következően az ügyvéd nem jogosult cégeljárásból kívül aláírásminta ellenjegyzésére, illetve az aláírásmintával összefüggésben hiteles kiadmányok kiadására, az elveszett minták időközbeni pótlására.

Az informatikai lehetőségek elterjedésére figyelemmel indokolt, hogy a törvény lehetőséget biztosítson arra, hogy a cég kérelmére a cégjegyzék tartalmazza a cégjegyzésre jogosult elektronikus címpéldányát, ezáltal az elektronikus úton történő aláírás tanúsítványának adatai is bekerüljenek a cégjegyzékbe.

A 6. §-hoz

A Ctv. hatályos 20. §-a (4) bekezdés c) pontja szerint a Cégek Közlönyben közleményként kell közzétenni „azokat a közleményeket, amelynek közzétételére törvény közvetlenül a céget kötelezi”. A Gt. ilyen kötelezettséget állapít meg pl. a társaság átalakulásával, egyesülésével, szétválásával, a jegyzett tőke leszállításával összefüggésben.

A törvény új 21/A. § beillesztésével megteremti annak a lehetőségét, hogy a társaság választhasson aközött, hogy a közlemény, hirdetés publikálására a Cégek Közlönyt veszi-e továbbra is igénybe, vagy pedig saját honlapján való közzététellel tesz eleget jogszabályi kötelezettségének.

Az új szabályozással a jogalkotó olyan úton indult el, amely lehetővé teszi a cégek számára az informatikai társadalom által nyújtott előnyök minél hatékonyabb kiaknázását. A törvény szerinti alternatíva azon társaságok számára előnyös, amelyek már amúgy is rendelkeznek honlappal és kézenfekvő számukra annak használata.

Amennyiben a cég a honlapon történő közzétételt választja, úgy a cégjegyzékben fel kell tüntetni a honlap elérhetőségét lehetővé tevő adatokat, valamint az arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a társaság a közzétételnek ezt a módját részesíti előnyben. Abban az esetben, ha a társaság ismert hitelezői elektronikus postacímüket a cég rendelkezésére bocsátják, úgy a hirdetés honlapon történő megjelenítése mellett ezen ismert hitelezők – a cég által való – közvetlen elektronikus úton történő értesítése kötelező.

A cég köteles honlapját folyamatosan működtetni, továbbá a közleményt úgy szerepeltetni honlapján, hogy a közzététel időpontja megállapítható legyen.

Amennyiben a cég azt választja, hogy hirdetményeit honlapján teszi közzé, szükséges, hogy amennyiben a honlap működtetése nem megfelelő, a cégbíróság megfelelő jogosítvánnyal rendelkezzen a törvényes állapot kikényszerítésére, helyreállítására. Ennek érdekében a törvény kifejezetten rögzíti, hogy a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárást folytathat le, és speciális intézkedésként jogosult a cégjegyzékből törölni a honlap elérhetőségét, és azt a tény, hogy a cég közleményeit a honlapján teszi közzé. Ebben az esetben a cégnek a közleményeit a Cégekörnyében kell közzétenni, figyelemmel arra, hogy a honlapon való közzététel feltételei nem állnak fenn.

A cég honlapján történő közzététel részletes szabályait külön rendelet állapítja meg. A törvény fontos részletszabályként rögzíti a honlap megszüntetésekor követendő eljárást. Ebben az esetben nem a honlap folyamatos működtetésére vonatkozó kötelezettség megszegéséről van szó, hanem arról, ha a cég már nem kívánja honlapját fenntartani, és az ebből folyó kötelezettségeinek kíván eleget tenni. Ekkor a (változásbejegyzési kérelemmel történő) bejelentésen túl, elektronikus formában kell a cégiratokhoz csatolnia a honlapon közzétett korábbi hirdetményeit.

A Gt. 6. §-ának (2) bekezdése szerint „Ha valamely gazdasági tevékenység gyakorlását jogszabály – ide nem értve az önkormányzati rendeletet – hatósági engedélyhez (a tevékenységi kör gyakorlásához szükséges engedélyhez) – köti, a gazdasági társaság e tevékenységét csak az engedély birtokában kezdheti meg, illetve végezheti.” A Gt. idézett rendelkezése alapján egyértelmű, hogy a tevékenységi engedélyhez kötött vállalkozás megkezdéséhez az engedélyre van szükség, nem pedig arra, hogy a hatósági engedélyre vonatkozó adatok a cégjegyzékbe bejegyzésre kerüljenek. A Ctv. hatályos 24. §-a (1) bekezdés e) pontja, valamint mellékletei ezzel szemben a társaság alapítása során kötelezően írják elő, hogy a tevékenységi engedélyt a cégbírósághoz az alapítók becsatolják.

A törvény a szabályozási ellentmondás feloldására úgy tesz kísérletet, hogy az egyben erősítse a vállalkozás döntési autonómiáját, azáltal, hogy a cég a számára kedvezőbb megoldást választhassa. Figyelemmel arra, hogy a tevékenységi engedély cégjegyzékbe való bejegyzésének – helyesen – már ezidáig is csupán deklaratív hatálya volt, a törvény új 21/B. § beiktatásával és a 30. §-a (2) bekezdése a) pontjában foglaltakkal (amely hatályon kívül helyezi a Ctv. 24. §-ából a hatósági engedélyre vonatkozó rendelkezéseket) az engedély cégjegyzékbe történő bejegyzésének kötelezettségét eltörli.

A törvény rendelkezései alapján a társaság a tevékenységi engedélyt honlapján, vagy a Cégekörnyében köteles közzétenni, a gazdasági forgalom többi szereplőjét ily módon tájékoztatva. A rendelkezések az ún. alapítási engedélyekre nem vonatkoznak, azokat változatlanul be kell csatolni a cégbejegyzési eljárás során, amennyiben a végezni kívánt tevékenységre vonatkozó törvény az alapítást engedélyhez köti.

A 7. §-hoz

A Ctv. hatályos 42. §-a tartalmazza az Európai Unió hivatalos nyelvein történő cégjegyzékadatok nyilvántartásának feltételeit. A törvény a hatályos rendelkezéseken két ponton módosít. Egyrészt kimondja, hogy a cégjegyzék rovatainak elnevezése a jövőben angol, német, francia és orosz nyelven is megjeleníthető. Ez azt fogja jelenteni, hogy az elektronikus cégjegyzékben az ügyfél elektronikus hozzáférése alapján kiválaszthatja, hogy a kért céginformáció esetében az egyes rovatokat milyen nyelven kívánja megismerni.

A törvény másrészt – figyelemmel annak 17. §-ában foglaltakra – pontosítja azokat a feltételeket, amelyek a cégiratoknak az Európai Unió valamely hivatalos nyelvén történő nyilvántartásához szükségesek. A törvény kimondja, hogy a cégiratoknak az Európai Unió valamely hivatalos nyelvén történő nyilvántartásához a cégnek a bejegyzési kérelemhez csatolnia kell a cégjegyzékben szereplő adatoknak és a cégiratoknak a hiteles fordítását.

A törvény rendelkezései szerint, amennyiben egyszerűsített cégeljárásra kerül sor, vagyis a cég a törvény mellékletét képező szerződésmintát használ, ezen irat fordításának csatolására a cégjegyzékben történő nyilvántartáshoz nincs szükség.

A törvény mellékletét képező szerződés minta egyértelműen rögzíti, hogy „a társasági szerződés szövege csak ott, és annyiban bővíthető vagy változtatható, amennyiben a minta azt kifejezetten megengedi. A szükség szerint kitöltendő szövegrészek abban az esetben is a szerződés minta részét képezik, amennyiben ezek kitöltésére az adott társaság esetében nem volt szükség.” Ebből következően a cégjegyzékadatok leszámítva – amelyek minden cégnél különbözőek – a szerződés minta szövege minden cég esetében azonos. (Amennyiben a cég módosít a törvény mellékletében meghatározott szövegen – akár hozzátesz valamely rendelkezést, akár abból töröl –, a szerződés kizárólag egyedi szerződésnek minősíthető, így nem alkalmazhatóak rá a szerződés mintára irányadó szabályok.)

A szerződés minták hiteles fordításai elérhetővé válnak a GKM, az IRM honlapján, valamint a kormányzati portálon, így szükségtelen, hogy a szerződés mintát alkalmazó cégek e fordítást ismételtelen elvégeztessék.

A törvény rendelkezik arról is, hogy amennyiben a cég a cégjegyzék adatait francia, német, angol és orosz nyelven is nyilvántartja, a Ctv. 12. §-ban meghatározott közokiratok (cégkivonat, cégmásolat, cégbizonyítvány) ezeken a nyelveken is kérhetőek.

A 8. §-hoz

A cégjegyzék a jövőben – szükség szerint – új elemekként tartalmazza a következőket:

– a központi ügyintézés helyét, ha az nem azonos a cég székhelyével,

- azt a tényt, hogy a cég a közvetlen közleményeit a honlapján teszi közzé,
- a cég képviselőjére jogosult elektronikus címpéldányának tanúsítványát,
- amennyiben a cég jegyzett tőkéjét devizában határozza meg, ezt a tényt, illetőleg a devizanemet,
- a cég üzleti évének mérlegfordulónapját, amennyiben az üzleti év eltér a naptári évtől,
- azt a tényt, ha valamely cég a számviteli törvény szerint konszolidált éves beszámolót készítő anyavállalat, vagy a konszolidált beszámolóba bevont leányvállalat,
- azt a tényt, hogy a cég képviselőjét, minősített többséggel rendelkező tagját (részvényesét) bírósági döntés alapján korlátlan felelősség terheli a cég tartozásaiért.

A törvény – a Ctv. 25. §-ának (3) bekezdéssel történő kiegészítésével – rögzíti, hogy elismert vállalatcsoport esetében az uralkodó tag bejelentése alapján a szükséges cégjegyzék adatokat a cégbíróság hivatalból jegyzi be a többi érintett cég (ellenőrzött társaság) cégjegyzékébe.

Egyre nagyobb igény jelentkezik arra, hogy a cégeket a lassú postai út mellett/helyett elektronikus úton is el lehessen érni. Figyelemmel az elektronikus kommunikáció egyre jelentősebb elterjedésére, az e-mail cím hosszú távon jelentősebb információnak bizonyul majd, mint a székhely-cím. A Ctv. 25. § -ának *e*) pontja most is lehetőséget biztosít arra, hogy a cég e-mail elérhetőségét a cégjegyzékben feltüntesse. Szükséges azonban e bejegyzés ösztönzése.

A törvény ezért a szerződésmintával történő alakulás esetében kötelezővé teszi, hogy a cég megjelölje a létesítő okiratában – és a cégjegyzékben – e-mail címét. A szerződésminták elterjedésével egyidejűleg így egyre jelentősebb számú cég esetében kerülhet a cégjegyzékbe olyan adat, amely a cég elérhetőségének további lehetőségeit biztosítja.

A 9. §-hoz

A cégjegyzék a jövőben tartalmazza a korlátolt felelős-ségű társaság esetében az üzletrészen alapított zálogjog fennállásának tényét, a zálogjogosult nevét, lakóhelyét (székhelyét), cégjegyzékszámát (nyilvántartási számát). A törvény meghatározza a bejegyzési eljárást (Ctv. 61/A. §-a), valamint azon okiratokat, amelyek csatolása szükséges a zálogjog bejegyzéséhez, törléséhez (Ctv. 2. számú melléklet II.1. pontjának *e*) alpontja).

Fontos rámutatni, hogy a zálogjog bejegyzése kapcsán a cégbíróság a zálogszerződést csak abból a szempontból vizsgálhatja, a szerződésben foglalt cégszavak megegyeznek-e a cégjegyzék adataival. A zálogszerződés egyéb szempontú vizsgálatának nincs helye.

A 10. §-hoz

A Ctv. hatályos 30. § (2) bekezdése szerint, ha a cég tagja belföldi cég, fel kell tüntetni annak cégjegyzékszámát is. A törvény bővíti a nem természetes személy tagok azonosíthatóságához szükséges adatok körét.

A belföldi cég esetében a cégjegyzékszámot, társadalmi szervezet vagy alapítvány esetében a nyilvántartási számot, és külföldi cég vagy más szervezet esetében annak nyilvántartási számát, és a nyilvántartó hatóságot is fel kell tüntetni a jövőben a cégjegyzékben. [Ezen utóbbi adatokat csak akkor kell feltüntetni, ha a külföldi cég (szervezet) rendelkezik ilyen adattal, vagyis például a székhelyének, bejegyzésének joga szerint rendelkezik nyilvántartási számmal.]

A 2006. június 30-ig hatályban volt cégtörvény 30. §-ának (2) bekezdése szerint „a cég székhelyét (telephelyét, fióktelepét), a jegyzett tőke pénznemének megváltoztatását, a cég tagjait (tulajdonosait), a vezető tisztségviselőket, a felügyelő bizottság tagjait, illetve a könyvvizsgáló személyét érintő változás a cégjegyzékbe történő bejegyzéssel, de a változás időpontjára visszamenőlegesen válik hatályossá.”

A Ctv. ilyen jellegű rendelkezést nem tartalmaz, ellenben azt rögzíti, hogy a cégjegyzék tartalmazza a cégbejegyzési (változásbejegyzési) végzés meghozatalának időpontját, illetve a cégjegyzékadatok (azok törlése bejegyzésének) Cégek Közlönyben történő közzétételének napját.

E rendelkezés azonban nem oldja meg a cégjegyzékadatok hatályosságának kérdését. A cégjegyzék ezért a jövőben tartalmazza az adatváltozás napját.

Figyelemmel a Ctv.-ben, illetve a végrehajtási rendeletekben (így különösen a változásbejegyzési nyomtatványokban) foglaltakra, a Ctv. 30. §-ának új (3)–(4) bekezdései értelmében a cég a cégjegyzékadatok jelentős részében meghatározhatja a változás időpontját. A változás időpontja azonban értelemszerűen nem lehet korábbi, mint a változásról szóló határozat meghozatalának napja. Amennyiben a cég nem jelöli meg a változás napját, az a határozat meghozatalának napja.

A törvénynek a Ctv. 30. §-ának új (5) bekezdését megálapító rendelkezése fontos lépés a cégalapítás adminisztratív terheinek csökkentése terén. A korlátolt felelős-ségű társaság esetében lehetőség nyílik arra, hogy a cég eldöntse, hogy pénzforgalmi számláját már a bejegyzés előtt, vagy csak azt követően nyitja meg. A társaság alapításához szükséges pénzbeli betét befizetése történhet a társaság vezető tisztségviselője által megnyitott bankszámlára, vagy a társaság pénztárába történő befizetéssel. Amennyiben a társaság javára közvetlenül kerül befizetésre a pénzbeli hozzájárulás, ezt az ügyvezető – ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által közokiratba foglalt – nyilatkozattal igazolja. Amennyiben a társaságot bejegyzik, a vezető tisztségviselő köteles a bejegyzéstől számított 8 na-

pon belül a pénzforgalmi számlát megnyitni, és a korábban rendelkezésre bocsátott pénzbeli hozzájárulást a számlára „áttenni”.

Amennyiben a korlátolt felelősségű társaság (tagjai) úgy dönt, hogy nem nyitja meg a cégbejegyzés előtt a bankszámláját, a cégalapítással összefüggő teendők egy helyen, egy alkalommal, az eljáró közjegyzőnél vagy ügyvédnél elintézhetőek, figyelemmel a törvény 5. §-ára is.

A 11. §-hoz

A Ctv. hatályos 31. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy ha a társaság tagjai között olyan külföldi jogi személy, jogi személyiség nélküli társaság vagy külföldi természetes személy található, aki Magyarországon nem rendelkezik belföldi lakóhellyel, akkor a cég külföldi tagjaival, képviselőivel való zavartalan kapcsolattartás, a hivatalos iratok kézbesítésének megkönnyítése érdekében kézbesítési megbízottal kell rendelkeznie a neki szóló küldemények átvételére. A kézbesítési megbízott adatait a cégjegyzékben fel kell tüntetni. A hatályos rendelkezés célja a cégbíróság helyzetének megkönnyítése a külföldi taggal, vezető tisztségviselővel való érintkezésben, ezáltal az adott cégeljárás lefolytatásának felgyorsítása.

Ez a rendelkezés – mint kivételt nem ismerő szabály – indokolatlan és aránytalan megterhelést jelent a magyarországi befektetőknek. Nem mentesül ugyanis a kézbesítési megbízott kijelölésének kötelezettsége – és annak költségei – alól a tag akkor sem, ha a kézbesítési nehézségek elhárításáról a felek a társasági szerződésben másként rendelkeznek, más olcsóbb és/vagy hatékonyabb megoldást választottak. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a kézbesítési megbízott intézménye akkor képes betölteni rendeltetését, ha azt a társaság tagjai maguk is célszerűnek találják. Ezért a törvény a kézbesítési megbízott szabályait diszpozitívva teszi és megszünteti a kézbesítési megbízott személyére vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokat, ezáltal bürokratikus akadály megszüntetésével egyszerűsíti a cégek piacra lépését. A Ctv. módosított 31. §-ának (3) bekezdése azonban jelentősen szigorítja a kézbesítési megbízotton keresztül történő kézbesítéshez fűződő vélelmet. A jelenleg hatályos szabályozás szerint az okirat kézbesítési megbízottnak történő szabályszerű kézbesítést követő tizenötödik napon a külföldi részére kézbesítettnek kell tekinteni a küldeményt. E szabály helyett a jövőben a kézbesítési megbízottnak történő kézbesítéssel a vélelem szerint megtörténik a külföldi részére való kézbesítés is.

Figyelemmel arra, hogy a hivatalos belföldi iratok kézbesíthetőségét biztosítani szükséges, a törvény kimondja, hogy amennyiben a cég (a külföldi tag, képviselő, stb.) nem jelölt ki kézbesítési megbízottat, úgy a bíróság a külföldi személy részére kézbesítendő iratokat a Cégek Közlönyben történő közzétételével kézbesíti azzal, hogy a közzété-

telt követő ötödik napon az irat kézbesítettnek tekintendő, tehát ez esetben a kézbesítés törvényi vélelem segítségével történik meg.

A 12–13. §-hoz

A rendelkezések pontosítást tartalmaznak, figyelemmel az elektronikus cégeljárás kötelezővé válására tekintettel.

A 14. §-hoz

A törvény pontosítja a tanúsítvány elektronikus úton történő kiadásának feltételeit. A Ctv. 44. §-ának (2) bekezdése értelmében a cégbejegyzési kérelem benyújtását követően a kérelem benyújtója a cég nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát, adószámát, valamint statisztikai számjelét tartalmazó iratot, tanúsítványt kap.

E törvényi feltétel az elektronikus cégeljárásban akkor tud érvényesülni, ha a tanúsítvány kiállítására bármely időpontban – így hivatali időn túl – is lehetőség van. A Ctv. 38. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata ezt a feltételt a kérelem benyújtásáról szóló igazolás esetében megteremti, azonban a tanúsítvány esetében nem, így a tanúsítványt a jelenleg hatályos szabályok szerint minősített elektronikus aláírással kell ellátni.

Ez azonban azzal a következménnyel jár, hogy míg változásbejegyzési kérelem esetében az igazolás rövid időn belül megérkezik, a cégbejegyzési kérelem esetében a tanúsítvány kiadására kizárólag hivatali időben kerülhet sor, figyelemmel a minősített elektronikus aláírás feltételére. A törvény ezért a tanúsítvány tekintetében is azonos alaki feltételeket támaszt, mint az igazolás esetében. A Ctv. 38. §-ának új (3) bekezdése rögzíti, hogy a tanúsítványt legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni. Amennyiben a cégnek a tanúsítványra közokirati formában lenne szüksége, azt kérelemre a cégbíróság ingyenesen kiadja.

A 15. §-hoz

A törvény újragondolja az elektronikus kézbesítés szabályait, és megteremti az elektronikus kiadmányozás törvényi feltételét. Erre tekintettel módosítja a Ctv. 39. §-át, illetve a törvény 16. §-ával új rendelkezéseket határoz meg.

Változatlan szabály, hogy a cégbíróság a jogi képviselővel elektronikus úton közli a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárásban hozott végzést. A Ctv. 36. § (2) bekezdése szerint az elektronikus cégeljárásban az elektronikus úton küldött okiratokat minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni. A cégbíróság által küldött okirat közokiratnak minősül.

A cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárásban hozott papír alapú végzéseket a bíróság kiadmányozás útján közli a cég jogi képviselőjével. A Pp. 220–223. §-ai szabályozzák az érdemi határozat (akár papír, akár elektronikusan kért határozat esetén) tartalmát, formai feltételét. Ezen előírás szerint a határozatnak egyetlen formai kelléke van, miszerint azt a bíró aláírja. Az ügyféllel való közlés útja a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet szerinti kiadmányozás, amely az eredeti iratról készített olyan másolat, amelyet az arra feljogosított személy „a kiadmány hitelül” záradékkal, aláírásával és a bíróság körbélyegzőjével lát el, vagy elektronikus okirat esetében azon minősített elektronikus aláírást, az elektronikus aláírás pedig időbélyegzőt helyez el.

Mindezekre figyelemmel az elektronikusan közölt végzések esetében is elegendő, ha a cégnek (jogi képviselőnek) történő kézbesítés – azonosan a papír alapú határozatok kézbesítésével – kiadmányozás (elektronikus kiadmány) útján történik. Ebben az esetben a kijelölt szervezeti egység vagy személy végzi a végzés minősített elektronikus aláírással, valamint időbélyegzővel való ellátását.

A 16. §-hoz

A törvény a cégeljárásokkal összefüggésben rendelkezik az elektronikus kézbesítésről. Figyelemmel arra, hogy az elektronikus kommunikációban érvényesíthető (érvényesítendő) kézbesítési vélelem, és általában a kézbesítés szabályai a cégeljáráson túlmutatnak, szükséges, hogy külön törvény állapítsa meg ezen szabályokat. A Ctv. ezért csak az alapvető szabályokat rögzíti, és a részletes szabályokat külön törvényre utalja.

A törvény a hatályos rendelkezések pontosításával rögzíti, hogy elektronikus cégeljárás esetében (vagyis 2008. július 1. napjától minden esetben) a cégbíróság a végzéseket a cég jogi képviselőjével elektronikus úton közli a kérelemben megjelölt elektronikus kézbesítési címre (e-mail címre). Az esetek jelentős részében a cégbíróság és a jogi képviselő közötti kommunikáció zavartalan, vagyis a kézbesítés a jogi képviselő által elektronikusan aláírt átvételi elismervény cégbíróság számára történő visszaküldésével megvalósul.

Előfordulhat azonban, hogy a felek közötti elektronikus kommunikáció meghiúsul. Ebben az esetben a törvény egyértelművé teszi, hogy a végzést a cégbíróság papír alapon – a postai kézbesítés szabályai szerint – kézbesíti, figyelemmel arra, hogy értelmetlen és szükségtelen lenne a további elektronikus úton, e-mail címre történő kézbesítés.

Amennyiben az elektronikus kommunikáció nem hiúsul meg, azonban a kézbesítés mégis sikertelen, a papír alapú kézbesítéshez hasonlóan – külön törvényben szabályozott – kézbesítési vélelem útján kell, hogy az elektronikus úton történő kézbesítés megtörténjen.

A 17. §-hoz

E § esetében a 7. §-hoz fűzött indokolás irányadó.

A 18. §-hoz

A rendelkezés az elektronikus cégeljárás kötelezővé válására tekintettel tartalmaz pontosító rendelkezéseket.

A 19. §-hoz

A jelenleg hatályos rendelkezések szerint bírósági titkár, fogalmazó vagy bírósági ügyintéző abban az esetben járhat el, ha a cég bejegyzése iránti kérelemhez szerződésmintát csatolnak. A törvény a Ctv. 46. §-ának új (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy közkereseti társaság, betéti társaság és egyéni cég bejegyzésére irányuló kérelmet bírósági titkár, fogalmazó vagy bírósági ügyintéző is érdemben bírálhasson el, abban az esetben is, ha a létesítő okirat nem szerződésminta alkalmazásával készült. A törvény ezzel tovább bővíti a cégbírósági munkaszervezés rugalmasságát, és lehetővé teszi, hogy a bírósági titkár, fogalmazó és bírósági ügyintéző a korábbi cégtörvényben biztosított ügkörökben (a nem jogi személyiségű társaságok esetében), illetve azt meghaladóan – az egyéni cég esetében – is elláthassa a cégbejegyzéssel felmerülő feladatokat.

E § (2) bekezdése kizárólag az elektronikus cégeljárás kötelezővé válására tekintettel tartalmaz pontosító rendelkezést a Ctv. 46. §-ának – új számozás szerinti – (5) bekezdésében.

A 20. §-hoz

A törvény 2007. szeptember 1-jétől az egyszerűsített cégeljárás szabályainak kiterjesztésével szabályozza újra a szerződésminta igénybevételével történő cégalapítást. Ennek feltételrendszere a következő.

A törvény megszünteti a szerződésmintával, azonban nem egyszerűsített cégeljárás keretében történő cégalapítás, változásbejegyzési eljárás lehetőségét, és a szerződésmintával történő alapítás és szerződésmintát alkalmazó társaságok változásbejegyzési eljárását egységesen, az egyszerűsített cégeljárás keretében szabályozza.

A törvény továbbra is lehetővé teszi a közkereseti társaságok, a betéti társaságok és a korlátolt felelősségű társaságok számára, hogy a törvény mellékletét képező társasági szerződésminta alkalmazásával készítsék el társasági szerződésüket. E szerződésmintákkal kapcsolatban azonban két lényeges változás is történik. Egyrészt a hatályos minták nem használják ki a Gt. diszpozitív szabályai által nyújtott lehetőségeket, nem teszik lehetővé a tagok számára, hogy a törvény főszabályától eltérjenek. Törvény ezért módosítja a Ctv. mellékletét képező szerződésmintákat és

új, a társaságoknak nagyobb mozgásteret biztosító rendelkezéseket tartalmazó dokumentumokkal cseréli fel őket. Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a zártkörűen működő részvénytársaságok (zrt.) számos esetben kisvállalkozásként működnek, jellegükben nagyon hasonlóak, nem bonyolultabbak, mint egy korlátolt felelősségű társaság. Éppen ezért a cégtörvény a jövőben tartalmazni fogja az egy és a többszemélyes zártkörűen működő részvénytársaság alapszabály-mintáját is.

A törvény az eljárás további egyszerűsítése érdekében a feltétlenül szükséges minimumra korlátozza a cégbejegyzéshez szükséges, a kérelem mellékletét képező okiratokat. A Ctv. új 3. számú mellékletének I. pontja tételesen felsorolja azt a 4 + 2 dokumentumot, amelyeket a cégbejegyzési kérelemhez csatolni kell. Négy okirat minden esetben csatolandó (ezek a szerződés minta alkalmazásával készült társasági szerződés, a jogi képviselő meghatalmazása, az illeték befizetésének az igazolása, az adóhatósághoz benyújtandó nyomtatvány), további két irat csak szükség szerint (a korlátolt felelősségű társaságok tagjegyzéke és az ún. alapítási engedély).

Egyéb, a fentiekén túl a cégalapításhoz szükséges iratok jogszerűségi kontrollját a társasági szerződést ellenjegyző ügyvéd, illetve azt közokiratba foglaló közjegyző végzi el. Így például a vezető tisztségviselők elfogadó nyilatkozatát, vagy a nem pénzbeli hozzájárulásként szolgáltatott ingatlan tulajdoni lapját az eljáró jogi képviselő vizsgálja meg. A jogi képviselő az okiratok megvizsgálásáról a bejegyzés iránti kérelemben ad számot. A jogi képviselő az okiratokat megőrzi, és szükség esetén a cégbíróság felhívására azokat bemutatja.

A közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság és a zártkörűen működő részvénytársaság alapításának bejegyzésére – a fenti feltételek mellett – 2008. július 1. napjától a jelenlegi két munkanap helyett 1 munkaóra alatt sor kerül. Az egyszerűsített cégeljárásban a cégbírósági vizsgálat köre igen szűk. A (6) bekezdés tételesen meghatározza azokat az elemeket, amelyek vizsgálata szükséges a bejegyzéshez. E szerint a cégbírósági vizsgálat arra terjed ki, hogy a szükséges iratok becsatolásra kerültek-e (jogi képviselő meghatalmazása, 3. számú melléklet I. pontjában meghatározott iratok), az ügyvéd szabályosan nyilatkozott-e az általa megvizsgált dokumentumokról, a bejegyzési kérelem kitöltése jogszabályszerű-e, illetve, hogy a cég neve megfelelő-e. Fontos rámutatni, hogy az előzőek szerint a szerződés minta megfelelő kitöltése nem tárgya a cégbírósági vizsgálatnak, azért az eljáró jogi képviselő vállal felelősséget.

Az egyszerűsített cégeljárásban hiánypótlási felhívás kibocsátásának nincs helye. Hibás vagy hiányos kérelem esetén a cégbíróság a bejegyzési kérelmet elutasítja. Ugyanakkor fennmarad a lehetőség, hogy ha a bejegyzést 8 napon belül ismételtlen kérik, az elutasításhoz fűződő jogkövetkezmények nem alkalmazhatók és a korábbi eljárás során benyújtott iratokat (ideértve a befizetett illetéket) ismételtlen fel lehet használni. A törvény egyértelművé te-

szi, hogy az ismételt benyújtásnak egy alkalommal van helye.

A törvénnyel módosításra kerülő Ctv. 48. §-ának (1) bekezdése, illetve a felülvizsgált szerződés minták szövege alapján egyértelművé vált, hogy amennyiben a Ctv. mellékletét képező szerződés mintából akár elhagynak, akár ahhoz hozzátesznek rendelkezéseket, pontokat, a szerződés már nem tekinthető szerződés mintának. Ilyen hatályú elhagyásnak minősül az is, ha a szerződésből kizárólag a szerződés mintára való utalás kerül ki, illetve, ha azon kitölthető szövegrészek nem képezik a szerződés részét, amelyek bár a törvényi minta részei, azonban az adott társaság esetében nem kerülnek kitöltésre. Így, ha a szerződésből elhagyják például a cég fióktelepére vonatkozó pontot – abból a megfontolásból, hogy a cégnek nincs fióktelepe –, a szerződés nem tekinthető szerződés minta alkalmazásával készült szerződésnek. A helyes eljárás ezen utóbbi esetben az, ha a minta kitöltése során e pontot nem töltik ki, vagy a kipontozott részében „-„ jelzéssel jelölik, hogy nincs fióktelepe a cégnek.

Amennyiben tehát a törvényi szerződés mintából elhagynak vagy hozzátesznek szövegrészt, a szerződés nem tekinthető szerződés mintának. Ebben az esetben – abból az okból, hogy a csatolt szerződés nem felel meg a törvényi szerződés minta által támasztott követelményeknek – nincs helye a cégbejegyzési kérelem elutasításának, hanem a cégbíróság a kérelmet automatikusan az egyedi szerződésekre vonatkozó szabályok szerint bírálja el.

Ezen szabályozás megszünteti azt a helytelen joggyakorlatot, amely a kérelem elbírálásának módját a szerződés típusának meghatározásával kívánja eldönteni. Jelenleg ugyanis komoly nehézséget okoz annak megállapítása, hogy a csatolt szerződés szerződés mintának minősül-e. A jövőben, ha a cég – bízva a szerződés minta tartalmában – jelentős részben a szerződés minta szövegére támaszkodva hozza létre saját szerződését, nem kezdeményezhet egyszerűsített cégeljárást, hanem az általános szabályok szerint köteles a kérelméhez csatolni a Ctv. 1. és 2. mellékletében meghatározott kötelezően és szükség szerint csatolandó iratokat, és ebben az esetben szerződése, mint egyedi szerződés kerül elbírálásra.

Az egyszerűsített cégeljárásban a bírósági titkár, fogalmazó és bírósági ügyintéző is eljárhat, és a bejegyzési kérelmet elutasító végzés tekintetében is önálló aláírásra jogosult.

A 21. §-hoz

A 2006. július elsején hatályba lépett Ctv. rendelkezései értelmében az egyszerűsített cégeljárásra vonatkozó kedvező szabályokat kizárólag a cégbejegyzési eljárás keretében lehetett alkalmazni. A törvény megteremti az egyszerűsített cégeljárásra vonatkozó rendelkezések alkalmazásának lehetőségét a változásbejegyzési eljárásban is. Ennek következményeként a szerződés minta nyomán készült

alapító okirattal rendelkező cégek által előterjesztett változásbejegyzési kérelmet a cégbírósnak két munkanapon belül, 2008. július elsejétől fogva pedig egy munkaórán belül kell elbírálnia. A Ctv. új 3. számú melléklete I. részének 7. pontja, valamint II. részének 14. pontja meghatározza a változásbejegyzési eljárásban csatolandó, illetve vizsgálendő iratokat. Az I. 7. pont értelmében az egyszerűsített cégeljárásban történő változásbejegyzés során a szerződésminta mellett a változás alapjául szolgáló határozatot is csatolni szükséges a kérelemhez.

A hatályos Ctv. 50. §-ának (4) bekezdése tartalmazza azt a rendelkezést, hogyha a cég létesítő okirata szerződésminta alapján készült, a változásbejegyzési kérelem érdemi vizsgálatát bírósági titkár, fogalmazó vagy bírósági ügyintéző is lefolytathatja. Figyelemmel arra, hogy a törvény a szerződésminta alkalmazására épülő eljárást egységesen az egyszerűsített cégeljárás keretében rendezi, e rendelkezés a jövőben az egyszerűsített cégeljárásban történő változásbejegyzésre értelmezhető. A törvény bővítve e rendelkezést, lehetővé teszi, hogy azon változásbejegyzési eljárásokban is eljárhasson bírósági titkár, fogalmazó vagy bírósági ügyintéző, ahol a közkereseti társaság, a betéti társaság és az egyéni cég létesítő okirata nem szerződésminta alapján készült.

A 22. §-hoz

E § tekintetében a törvény 9. §-ához fűzött indokolás az irányadó.

A 23. §-hoz

A Ctv. új 64/A–C. §-a a hivatalbóli bejegyzések kijavítása céljából határozza meg a törvényi szintű eljárási szabályokat. A hivatalbóli bejegyzésekkel összefüggő részletszabályozást miniszteri rendelet állapítja meg, azonban szükséges, hogy a legfontosabb előírások törvényi szinten kerüljenek meghatározásra. A rendelkezés indoka az, hogy a gyakorlatban felmerült probléma, hogy az esetleges hibás hivatalbóli bejegyzések javítására a jelenleg hatályos szabályok nem adnak megfelelő megoldást, így hosszadalmas eljárások szükségesek ahhoz, hogy nyilvánvalóan téves, hibás bejegyzések törlésre, javításra kerülhessenek.

Az eljárásban okirati bizonyításnak lehet helye, ideértve az elektronikus okiratot. A cégbírósnak azt kell ellenőriznie, hogy a bejegyzés alapjául szolgáló határozat, okirat tartalma, valamint a bejegyzett adat egymástól eltér-e vagy sem. Amennyiben eltér, két módon köteles a cégbírósnak a jogszerű állapotot kialakítani, a hibás bejegyzést javítani.

Az első esetben a Polgári perrendtartás szerinti kijavításra kerülhet sor. Ebben az esetben tehát kizárólag névcsere, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba vagy más

hasonló elírás lehet csak a kijavítás oka. Ebben az esetben a bejegyzés megalapozottsága nem kérdőjelezhető meg, csupán a cégjegyzékben feltüntetett adatok körében szükség van a javításra.

Amennyiben viszont a bejegyzés hibájának kijavítására nem kerülhet sor a bejegyző határozat kijavításával (így például, ha rossz cég adatai közé került bejegyzésre egy végrehajtási eljárás, így a bejegyző végzés megalapozatlan), a cégbírósnak törli a helytelenül bejegyzett adatot, és új eljárásban kell a helyes bejegyzésről rendelkeznie. Ebben az esetben a helytelen adat törlésének úgy kell megtörténnie, hogy az mint törölt adat se legyen megállapítható. Méltánytalan lenne ugyanis, ha például valamely cég cégmásolata tartalmazna vele szemben kezdeményezett végrehajtásra vonatkozó adatot akkor, amikor a végrehajtást ténylegesen az érintett cég kérte, és a bejegyző végzés hibája miatt került a végrehajtás a végrehajtást kérő cég adatai közé.

Amennyiben az értesítés és a határozat tartalma nem tér el, a cégbírósnak a kérelmet elutasítja.

Amennyiben a hivatalbóli bejegyzéssel történő adatváltozás elmaradásának az az oka, hogy a hatóság (bírósnak, végrehajtó) nem tett eleget megküldési kötelezettségének, a cégbírósnak megkeresi az illetékes hatóságot, bíróságot. Ha a cégbírósnak azt állapítja meg, hogy valamely adatot a cégjegyzéknek hivatalbóli bejegyzéssel tartalmaznia kellene, a rendelkezésre álló iratok alapján hivatalbóli bejegyzéssel gondoskodhat erről.

A 24. §-hoz

A gyakorlatban a törvényességi felügyeleti eljárások egy része lefolytathatatlan, mert szabályszerű kézbesítés hiányában a bíróság határozata nem emelkedhet jogerőre, így érdemi intézkedés alkalmazására sem kerülhet sor. A kézbesítés sikertelensége a cégek, vezető tisztségviselőik, tagjaik részére történő kézbesítés azon sikertelenségét jelenti, amikor a postai küldemény „elköltözött”, „ismeretlen helyre költözött”, „nem található”, stb. jelzéssel érkezik vissza a bírósághoz. A törvényességi felügyeleti eljárásra okot adó körülmény ezen esetekben bár kétséget kizáróan megállapítható, azonban intézkedés mégsem történhet, mert a címzethez nem tud megérkezni a bírósági végzés.

E helyzetet oldja meg a § (1) bekezdése, kimondva azt, hogy a törvényességi felügyeleti eljárásokban a cégbírósnak végső soron a Céglélap segítségével rendeli el az intézkedését. Figyelemmel arra, hogy a Céglélap ingyenes hozzáférhetővé válik, e szabályozás semmilyen nehézséget nem okoz a cégeknek, azonban lehetővé teszi azt, hogy a leghamarabb és a leggyorsabban megtörténjen a szükséges intézkedések megtétele – a mulasztó, elérhetetlen cégekkel szemben végső soron a cég végelszámolása, felszámolása.

E § (2) bekezdésével a törvény a Céglőny honlapon történő megjelenésének időpontjául 2008. január 1-jét határozza meg.

A § (3) bekezdése – figyelemmel a törvényben foglalt módosításokra – rendeletalkotási feladatot határoz meg.

A szakasz (4) bekezdése rendelkezik – az egyszerűsített cégeljárás kivéve – a bírósági ügyintézésre irányadó határidők (szerződés minta alkalmazása nélkül történő alapítás/változás esetén 15 nap, szerződés mintával történő alapítás/változás esetén 8 nap) hatálybalépésének időpontjáról. A 2006. július 1. napjától érvényesülő ügyintézési határidőknek a rövidebb határidőkkel történő felváltása 2007. október 1. időpontról 2008. január 1-jére változik.

A 25–26. §-hoz

A §-ok a Ctv. 1. és 2. számú mellékletének pontosítását tartalmazzák, figyelemmel a felmerült gyakorlati nehézségekre.

A törvény a kötelezően csatolandó cégiratok közé sorolja változásbejegyzési eljárás esetében a változás alapjául szolgáló határozatot, egyéb a változás alapjául szolgáló hatósági, bírósági határozatot. A rendelkezés oka az, hogy a jelenleg hatályos rendelkezések nem követelik meg minden esetben annak igazolását, hogy a társasági szerződés módosítására jogszerűen került sor, így végső soron nem állapítható meg minden kétséget kizáróan a harmadik személyek számára az, milyen okirat, döntés alapján kezdeményezi a cég az adatai változásának átvezetését.

A törvény értelmében a jövőben a tevékenységi engedélyek nyilvánosságát nem a cégjegyzék, hanem a cég honlapja vagy a Céglőny biztosítja. Ugyanakkor az alapítási engedélyhez kötött cégalapítások esetében nincs olyan méltányolható érdek, amely indokolná a cégbírósági kontroll megszüntetését. Ezért a törvény a jövőben is kötelező mellékletként szabályozza az alapítási engedély csatolását, amennyiben a cégalapítás engedélyköteles.

A törvény pontosítja az 1. számú melléklet I.3. pontját, figyelemmel arra, hogy a névfoglalási végzést csak abban az esetben kell csatolni, ha történt előzetes névfoglalás.

A hatályos rendelkezések értelmében, amennyiben egy magyarországi cégben külföldi cég vagy szervezet létesít tagsági jogviszonyt, annak 3 hónapnál nem régebbi cégkivonattal kell igazolnia, hogy az illetősége szerinti országban a vonatkozó szabályoknak megfelelően nyilvántartásba vették, mely igazolást hiteles fordításban kell benyújtani a cégbíróság számára. Tekintettel arra, hogy a hiteles igazolás kiállításával kapcsolatos költségek sok esetben meghaladják az a cég alaptőkéjének összegét, ezért a törvény csak abban az esetben rendeli el a hiteles igazolás benyújtását a cégbírósághoz, amennyiben ezt külön jogszabály előírja.

A törvény a 11. §-sal összefüggésben pontosítja a kézbesítési megbízottra vonatkozó iratok megjelölését. A törvény a mellékletek között rendezi az elektronikus aláírás

bejegyzéséhez szükséges iratot; a 10. § (3) bekezdésével összefüggésben pontosítja a korlátolt felelősségű társaság alapításakor szolgáltatandó pénzbeli betét befizetésének igazolásához szükséges okirat meghatározását.

A törvény korábbi rendelkezése értelmében a korlátolt felelősségű társaság üzletrészen alapított zálogjog a cégjegyzék részét képezi, a bejegyzést kérheti a zálogjogosult, valamint zálogkötelezett is. A zálogjog bejegyzése esetén a bejegyzési kérelemhez csatolni szükséges a zálogszerződés eredeti példányát, vagy annak olyan kivonatát, amely legalább tartalmazza a zálogjog alapításának tényét, a zálogjog kikötését, a szerződő felek megnevezését, lakóhelyét (székhelyét), a szerződés megkötésének helyét és időpontját, továbbá a felek aláírását. Amennyiben a zálogjogosult nyújtja be a zálogjog bejegyzésére irányuló kérelmet, csatolni kell a zálogkötelezett bejegyzésre irányuló, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt engedélyét is. A zálogjog törlésére irányuló – zálogkötelezett által benyújtott – kérelem esetén pedig a zálogjogosult hasonló bizonyító erővel rendelkező engedélyét kell mellékelni. Megerősítést érdemel, hogy a cégbíróság a zálogszerződés tartalmi vizsgálatára nem jogosult, kizárólag a zálogjog alapítása szempontjából releváns adatokat vizsgálhatja.

A törvény egyértelművé teszi, hogy az elismert vállalatcsoport megszüntetésére vonatkozó iratokat is csatolni kell, amennyiben az elismert vállalatcsoport törlését kéri. Ugyanígy rögzíti, hogy közkereseti társaság és betéti társaság esetében csatolni kell a tagsági jogviszony megszüntetését igazoló okiratot.

A 27. §-hoz

A § kicseréli a Ctv. 3–7. számú mellékleteit, illetve új 8–9. számú mellékletet iktat be. A 8–9. számú mellékletek a zártkörűen működő részvénytársaság szerződés mintái.

Záró rendelkezések

A 28. §-hoz

A törvény a §-ban foglalt kivételekkel 2007. szeptember 1. napján lép hatályba. Az elektronikus cégeljárás 2008. július elsejétől kötelező érvényű valamennyi cég számára.

Az egyszerűsített cégeljárás új szabályai 2007. szeptember 1. napjával lépnek hatályba azzal, hogy a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet elektronikus úton kell benyújtani.

Az egyszerűsített cégeljárásban a cégbíróságra irányadó ügyintézési határidő 2008. július elsejétől 1 munkaóra-ra változik.

A törvény rögzíti, hogy a Ctv. módosított rendelkezéseit azok hatálybalépését követő eljárásokban kell alkalmazni.

A 29–30. §-hoz

A §-ok a szövegcserevel megvalósuló módosításokat, illetve a hatályon kívül helyezésre kerülő rendelkezéseket tartalmazza.

Fontos kiemelni, hogy a Gt-nek a társasági szerződés kötelező tartalmára vonatkozó rendelkezéseinek módosításával a korábbi szabályozásnak megfelelően nem kötelező tartalmi eleme a tagok, vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok „anyja nevének” megjelölése. A bejegyzési, változásbejegyzési kérelmen a jövőben is fel kell tüntetni ezen adatokat, így a cégjegyzék tartalmazza ezen személyek „anyja nevét” is, azonban a társasági szerződést nem szükséges ezen adattal kiegészíteni.

A törvény továbbá hatályon kívül helyezi a tevékenységi engedélyekre vonatkozó rendelkezéseket.

Módosuló jogszabályok**A 31. §-hoz**

A törvény ezen §-ának indokolását lásd a 9. §-hoz fűzött indokolásnál.

A 32. §-hoz

A törvény ezen §-a az illetéktörvény vonatkozásában vezet be módosításokat, és az eljárási illetékek vonatkozásában új illetéknemet – a cégbíróági felügyeleti illetéket – teremt a cégbíróágok által lefolytatott törvényességi felügyeleti eljáráshoz kapcsolódóan. Az illetéket – a kérelemre és a hivatalból indult eljárások esetében egyaránt – minden esetben annak a cégnek kell megfizetnie, amelyre vonatkozóan a cégbíróóság a törvényességi felügyeleti eljárás során marasztaló végzést hoz. Az illeték megfizetéséről a cégbíróóság a törvénytől működést megállapító, azaz a céget marasztaló végzésben rendelkezik. Az illeték mértéke 50 ezer forint.

Ezen illetéket kizárólag abban az esetben nem kell megfizetni, ha a hivatalból indult eljárást a cégbíróóság jogsértés hiányában szünteti meg. Abban az esetben, ha a cégbíróóság a kérelemre indult eljárást szünteti meg jogsértés hiányában, a felügyeleti illetéket – amely ebben az esetben 15 ezer forint – a kérelmező viseli, amelyre a kérelmezőt a kérelmet elutasító végzésben kötelezi a cégbíróóság. Ezen rendelkezés célja, hogy megalapozott, azaz bizonyítékkal kellően alátámasztott esetben kérelmezzék a törvényességi felügyeleti eljárás megindítását.

Amennyiben az illeték megfizetésére kötelezett a felhívás ellenére nem fizeti meg a rá kiszabott illetéket, az állammal szemben fennálló kötelezettséget az állami adóhatóság jogosult érvényesíteni. Az illeték meg nem fizetése következtében az állami adóhatóság a fizetendő illetéken felül bírságot is követelhet, melynek mértéke a meg nem fizetett illeték 100%-a, legfeljebb azonban 100 000 forint.

A törvény a cégek piacra lépésének egyszerűsítése mellett olcsóbbá is teszi a cégalapítást, ugyanis ezen szakasz alapján egyszerűsített cégeljárás esetén – cégformától függetlenül – a normál bejegyzési eljáráshoz képest szignifikánsan alacsonyabb, azaz 15 ezer forint illetéket kell megfizetni.

A már működő cégek változásbejegyzési eljárásában szintén 15 ezer forint illetéket kell megfizetni, kivéve azokban a bonyolultabb ügyekben, amelyekben az adott változásbejegyzési kérelem elbírálása a cégbíróóságoktól összetettebb és bonyolultabb munkavégzést igényel. Ilyen bonyolult ügynek számít a szervezeti változás, a minősített többséget biztosító befolyás létrejötte, az elismert vállalatcsoportként való működés, illetőleg a nyilvánosan működő részvénytársaság adataira vonatkozó változásbejegyzés. Az ezek vonatkozásában előterjesztett változásbejegyzési eljárás illetéke 50 ezer forint.

A 33. §-hoz

A 2006. évi VI. törvény újraszabályozta a felszámolási kérelem benyújtásának feltételeit, a felszámolási okokat. Az új szabályozásba azonban nem illeszthető be az az eset, amikor az adós „maga ellen kér” felszámolást. Figyelemmel azonban arra, hogy a társasági törvény és a csődtörvény új vezető tisztségviselőkre vonatkozó felelősségi szabályai elvárják, hogy a vezető tisztségviselő (és a társaság) megtegye a szükséges lépéseket a társaság fizetési képességgel fenyegető helyzetének bekövetkeztekor, így adott esetben azt, hogy önként vállalja a felszámolási eljárás lefolytatását, szükséges, hogy a törvény erre is lehetőséget biztosítson. A Cstv. módosítása ezért rendelkezik arról az esetről, amikor a fizetési képességet az adós kérelme alapján kell a bíróságnak megállapítania.

Figyelemmel arra, hogy a Cégek Közlöny 2008. január 1. napjától honlapon lesz elérhető, illetve a csődtörvény már most is azt írja elő, hogy a jogerős felszámolási végzések közzétételéről a bíróság haladéktalanul intézkedjen, szükséges annak kimondása, hogy ebben a tekintetben az információk nem heti rendszerességgel, hanem napi feltöltéssel érhetőek el.

Nem indokolt általános jelleggel a kielégítési rangsor utolsó, *h*) pontjába sorolni azokat a követeléseket, amelyek jogosultja a gazdálkodó szervezet tagja. A tagi követeléseket csak két további, konjunktív feltétel teljesülése esetén indokolt a *h*) pontba sorolni: ha a tag 1) többségi befolyással rendelkezik és 2) a hitelt olyan időpontban nyújtja a társaságnak, amikor az már a fenyegető fizetési képességgel állapotában van. A tag által történő finanszírozás (tagi kölcsön) nem általában és feltétlenül szankcionálandó. A tagi kölcsön sok szempontból kedvező lehet a társaságnak: olcsóbb, könnyebben hozzáférhető, mint a külső forrás (pl. bankhitel). A tag szabadon választhat aközött, hogy a társaságot társasági jogi alapon (a saját tőke emelésével, vagyoni hozzájárulással) vagy polgári jogi alapon (hitelnyújtással) finanszírozza, mindaddig, amíg

a társaság olyan helyzetbe nem kerül, hogy harmadik személytől, nem tag hitelezőtől, külső forrásból már nem vagy csak nem a szokásos piaci feltételek mellett tudna hitelhez jutni. A kiegyensúlyozandó érdekek: a finanszírozás elősegítése és a hitelezővédelem. A harmadik személy hitelezők érdeke egyrészt a tag-hitelező döntéshozatal szempontjából kedvezőbb helyzete miatt sérülhet, másrészt azért, hogy olyan esetben finanszírozzák a társaság továbbműködését, amikor már a felszámolás lenne indokolt és a nem megfelelően felhasznált finanszírozás révén a társaság működőképessége nem áll helyre, csak tovább csökken a hitelezők között felosztható felszámolási vagyon. E két szempontra tekintettel a tagi követeléseket csak a fenti két konjunktív feltétel fennállta esetén indokolt az egyéb követeléseknek alárendelni. A külföldi szabályozások is jellemzően csak meghatározott tulajdoni hányaddal rendelkező (esetleg csak a társaság döntéshozatalára döntő befolyással rendelkező) tagok esetében és csak a pénzügyi válsághelyzetben nyújtott hitel esetén sorolják a tag által nyújtott hitelt az alárendelt követelések közé. A tagoknak ilyen esetben viselniük kell döntésük kockázatát, hiszen ha finanszírozásuknak köszönhetően a társaság továbbműködött, a finanszírozás adott esetben az indokolt felszámolást késleltette és tovább csökkentette a hitelezők rendelkezésére álló vagyont.

A csődtörvény a 2006. évi VI. törvénnyel történt módosítását megelőzően a kielégítési rangsor az 57. § (1) bekezdés *b)* pontjában mondta ki, hogy a zálogjoggal biztosított követelésekkel azonos elbírálás alá esik az önálló zálogjog, illetve az a követelés, amely kizárólag a zálogtárgyból történő kielégítés téréseire irányul (dologi kötelezettség). E szabály indokolatlanul került ki a törvény szövegéből, illetve már a hatályos csődtörvénynek is felróható, hogy e szabályt nem mondja ki mindkét zálogjogi rendelkezésében, vagyis az 57. § (1) bekezdésének *b)* pontja mellett a 49/D. §-ban is. A 2006. évi VI. törvény megalkotása során a jogalkotó szándéka nem irányult arra, hogy az általános zálogjogi szabályoktól eltérően az önálló zálogjog, illetve a tisztán dologi kötelezettség esetében megtagadja a zálogjogosult hitelezőtől a zálogjog által biztosított privilegizált helyzetet. Ezért e módosítás visszaállítja, kétségtelenné teszi, hogy a zálogjogosult hitelezőt ilyen esetben is megilleti a zálogjoga alapján a külön kielégítési jog. Az önálló zálogjogra való utalást a módosítás a zárójelen belül helyezi el, tekintettel arra, hogy az önálló zálogjog is a pusztán a zálogtárgyból való kielégítés téréseire irányul, az önálló zálogjog jogosultjának nem kell követelésének fennálltat és nagyságát bizonyítani, erre kifogásként az adós hivatkozhat, ha az önálló zálogjoggal szerződésileg összekapcsolt követelést részben vagy egészben már teljesítette. Anélkül, hogy szükség lenne ennek külön kimondására, természetesen a vagyont terhelő zálogjogra vonatkozó, a Cstv. 57. §-a (1) bekezdésének *b)* pontjában szereplő, 2007. január 1-jétől hatályos szabály alkalmazásában is zálogjoggal biztosított követelésnek minősül az a követelés, amely kizárólag a zálogtárgyból történő kielégítés téréseire irányul (dologi kötelezettség, önálló zálogjog), hi-

szén mindkét konstrukció előfordulhat a vagyont terhelő zálogjoggal kombinálva is (vagyont terhelő önálló zálogjog, illetve vagyont terhelő dologi kötelezettség).

A zálogjoggal biztosított követelés esetében is alkalmazandók mindazon megfontolások, amelyek a zálogjoggal nem biztosított követelés esetében: a zálogjoggal biztosított tagi követelés nem minden esetben veszti el a zálogjog alapján biztosított privilegizált helyzetét, a külön kielégítési jogot, ezért itt is alkalmazandók az 57. § (1) bekezdésének *h)* pontját módosító rendelkezésben foglalt megszorítások: a külön kielégítési joggal csak az a tag-hitelező nem élhet, aki többségi befolyással rendelkezik és zálogjoggal biztosított követelése a fenyegető fizetésektelenység bekövetkeztét követően keletkezett.

A rendelkezéshez kapcsolódó módosítást tartalmaz a törvény 30. §-ának (1) bekezdése.

A 34. §-hoz

A törvény a székhely-szolgáltatással összefüggésben rendelkezik az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény módosításáról.

Ezen új ügyvédi szolgáltatások részletszabályait miniszteri rendelet állapítja meg.

A 35. §-hoz

A törvény a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény kis terjedelmű módosításával a társaságok működési szabadságának további erősítését, a piacra lépés egyszerűsítését célozza.

A § megszünteti azon korlátozást a gazdasági társaságok esetében, amely szerint a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásáról nem dönthetnek taggyűlés, közgyűlés tartása nélkül, írásban.

A Gt. helyes célkitűzése volt, hogy jogdogmatikai szempontból rendezni kívánta a vezető tisztségviselők jogviszonyát. A módosítás azonban, amely kizárta a vezető tisztségviselői feladatok munkaviszonyban történő ellátásának lehetőségét, gyakorlati és jogalkalmazási problémához vezethet. Bár elfogadható, hogy a munkaviszony elemei részben nem egyeztethetőek össze a vezető tisztségviselőkre vonatkozó szabályokkal, szükségtelenné látszik egy társaságon belül az ügyvezetési, és egyéb irányítási feladatot ellátók jogviszonyának mesterséges szétválasztása.

A törvény ezért kimondja, hogy a Gt-nek a vezető tisztségviselőre vonatkozó szabályai speciális szabálynak minősülnek mind a Ptk-val, mint a munka törvénykönyvéről szóló törvénnyel szemben, azonban nem zárja ki a munkajogviszony létrehozásának lehetőségét.

A törvény garanciális szabályként jelzi azokat az esetet, ahol a társaság működésének természete – figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság állásfoglalásaira is – kizárhatja, hogy érvényesülhessen a munkajogviszonyból eredő alá-fölé-

rendeltségi kapcsolat, így amely esetekben munkaszerződés nem köthető az ügyvezetési feladatok ellátására. A törvény 30. §-ának (2) bekezdése – a szabályozási koherencia megteremtése érdekében – hatályon kívül helyezi a Gt. átmeneti rendelkezései közül a fennálló munkaszerződésekre vonatkozó rendelkezést, figyelemmel arra, hogy annak jelentősége a továbbiakban nincs.

A piacra lépés feltételeinek kedvezőbbé tételének célkitűzése szerint szükséges, hogy a Magyarországon történő társaságalapítás során jelentőséggel bíró, a törvényben előírt jegyzett tőke minimumának összege ne támasszon érzékelhetően magasabb követelményt, mint az Európai Unióhoz a közelmúltban csatlakozó más államok társasági joga. A Gt.-nek a korlátozott felelősségű társaságra irányadó 3 millió Ft jegyzett tőke minimumot előíró szabálya ma – Lengyelországot kivéve – magasabb, mint amit a többi közép-európai ország vagy a balti államok társasági joga előír.

Erre tekintettel a törvény 35. § (5) bekezdése módosítja a Gt.-t, a törvény a korlátozott felelősségű társaság törzstőke minimumát ötszázezer Ft-ban határozza meg.

A törvény (10) bekezdése módosítást tartalmaz a zártkörűen működő részvénytársaság tekintetében is, ennél a gazdasági társaságnál az alaptőke minimum ötmillió forintban került megállapításra, míg a (13) bekezdés értelmében a nyilvánosan működő részvénytársaság alapítása esetén továbbra is 20 millió forintot kell befizetni a társaság javára.

A módosítás nem vetette fel sem a társasági törvény, sem annak a korlátozott felelősségű társaságra vonatkozó fejezetének koncepcionális módosítását.

A törvény érinti a fizetőképességi nyilatkozatra vonatkozó szabályozást. A Gt. egyik fontos eleme volt, hogy a vezető tisztségviselő felelősségének erősítésével előmozdítsa, különösen a korlátozott felelősségű társaságok vagyonának védelmét. A jelenleg hatályos rendelkezés szerint a társasági szerződés előírhatja, hogy az ügyvezetőnek írásban nyilatkoznia kell a taggyűlés felé arról, hogy a kifizetés nem veszélyezteti a társaság fizetőképességét, illetve a hitelezők érdekeinek érvényesülését. A nyilatkozat megtételének elmulasztásával történő kifizetéssel, illetve valótlan nyilatkozat tételével okozott károkért az ügyvezető a vezető tisztségviselőkre vonatkozó általános rendelkezések szerint felel.

A módosítás révén valamennyi kft. ügyvezetője – a törvény előírásánál fogva – kötelelessé válik a fizetőképességi nyilatkozat megtételére és annak cégbírósághoz történő benyújtására. Az ügyvezető tehát minden, a saját tőke terhére, a tagok javára történő kifizetés előtt nyilatkozni köteles arról, hogy a kifizetés nem veszélyezteti a társaság fizetőképességét. Ha ezt elmulasztja, vagy utóbb kiderül, hogy a nyilatkozat tartalma nem felelt meg a valóságnak és pl. ezért a társaság nem tudja teljesíteni harmadik személyek irányában fennálló kötelezettségeit és/vagy a társaság felszámolás alá kerül, a társaság az ügyvezetővel szemben joggal érvényesítheti igényeit. A módosítás hitelezővédelmi szempontokat érvényesít.

A § (9) bekezdése pontosítja a Gt. 167. § (3) bekezdésének rendelkezését. A módosítás lehetőséget teremt arra,

hogy az egyszemélyes korlátozott felelősségű társaságot kedvezőbb anyagi kondíciókkal lehessen alapítani. A törvény értelmében a továbbiakban nem szükséges a pénzbeli hozzájárulást, azaz a törzstőke összegét teljes egészében rendelkezésre bocsátani, hanem – a cég választása alapján – elégséges csupán százezer forintot az alapítás során a cég javára befizetni. Az alapítást érintő kedvező feltételek – miszerint nem kell a teljes vagyoni hozzájárulást megfizetni – a zártkörűen működő részvénytársaság esetében is fennállnak a szakasz (12) bekezdése alapján. Zártkörűen működő egyszemélyes részvénytársaság esetén ugyanis a cégbejegyzési kérelem benyújtásai csak a nem pénzbeli hozzájárulást kell a társaság rendelkezésére bocsátani. Ennek értelmében tehát a pénzbeli hozzájárulás befizetése esetében az általános szabály (210. §) érvényesül. (A normaszöveg pontatlan szövegezéssel került elfogadásra. Nyilvánvalóan nem pénzbeli hozzájárulást kell érteni a helytelen, „nem vagyoni hozzájárulás” kifejezés alatt.)

A § (15) bekezdése módosítja a Gt. átmeneti rendelkezését. A törvény a 2006. évi Gt.-re történő áttérés tekintetében több ponton módosít a hatályos rendelkezéseken. Egyrészt az áttérés végső határidejét 2008. július 1. napjában határozza meg, másrészt elhagyja az első legfőbb szervi ülésre történő utalást. Ezzel a törvény egyértelművé teszi, hogy a cég döntésén múlik, hogy 2008. július 1-jéig mikor módosítja a létesítő okiratát az új társasági előírásoknak való megfelelés érdekében.

A törvény továbbá kimondja, hogy amennyiben a társasági szerzőség módosítására kizárólag azon okból kerülne sor, mert a szerződés általános hivatkozásként az 1997-es Gt.-re utal, a módosítás formális megtörténte nincs szükség. A törvény 31. §-a (2) bekezdésének értelmében a létesítő okiratnak nem kötelező tartalmi eleme a tagok, vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok, könyvvizsgáló anyja neve. Erre figyelemmel, amennyiben csak ezen okból kellene a szerződést módosítani, arra nem lesz szükség. Nincs szükség a társasági szerződés módosítására abban az esetben sem, ha a szerződés a közkereseti és betéti társaság esetében a korábbi társasági törvény szóhasználatára figyelemmel taggyűlésről rendelkezik.

Amennyiben a társasági szerződés módosítására nincs szükség, a cég illeték és közzétételi költségterítés megfizetése nélkül jogosult erről a cégbíróság felé nyilatkozni.

Amennyiben a cég valamely fenti megoldás egyikének sem tesz eleget, 2008. július 1-jét követően a törvény erejénél fogva köteles a 2006-os társasági törvényt alkalmazni.

A 36. §-hoz

A § pontosító rendelkezéseket tartalmaz.

A 37. §-hoz

E § az elektronikus aláírásról szóló törvény tekintetében pontosító rendelkezést tartalmaz.

**2007. évi LXIV.
törvény
a jogügyletek biztonságának erősítése érdekében
szükséges törvénymódosításokról***

(indokolással)

*Az ügyvédekről szóló
1998. évi XI. törvény módosítása*

1. § Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény³ (a továbbiakban: Üt.) 8. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az ügyvédet – ha törvény másként nem rendelkezik – titoktartási kötelezettség terheli minden olyan adatot, tényt illetően, amelyről a hivatásának gyakorlása során szerzett tudomást.”

2. § Az Üt. 12/A. §-ának (1) bekezdése a következő *d)* ponttal egészül ki:

(A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni – az e fejezetben foglalt eltérésekkel – a következő ügyekben:)

„*d)* felvétel az elektronikus cégeljárársban való részvételre jogosult ügyvédekről vezetett nyilvántartásba, valamint törlés e nyilvántartásból.”

3. § Az Üt. a 12/A. §-t követően a következő alcímmel és 12/B. §-sal egészül ki:

„Elektronikus aláírás használata ügyvédi tevékenység végzése során

12/B. § (1) Ügyvédi tevékenység végzése során – ha jogszabály az ügyvéd számára elektronikus aláírás használatát írja elő – csak a következő feltételeknek megfelelő minősített elektronikus aláírás használható:

a) az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítványban a hitelesítés-szolgáltató feltüntette az aláíró ügyvédi kamarai tagságának fennállását;

b) a hitelesítés-szolgáltató biztosítja, hogy a tanúsítvánnyal kapcsolatos érvényes visszavonási kérelem alapján a módosított visszavonási állapotot legfeljebb 3 percen belül közzéteszi a nyilvántartásában, és a tanúsítvány ellenőrzését kérő felhasználóknak a tanúsítvány visszavonási állapotáról folyamatos tájékoztatást ad.

(2) A hitelesítés-szolgáltató az (1) bekezdés szerinti elektronikus aláírás tanúsítványát csak abban az esetben bocsáthatja ki, ha az aláíró ügyvédi kamarai tagságának fennállását részére a területi ügyvédi kamara igazolta.

(3) A hitelesítés-szolgáltató értesíti a területi ügyvédi kamarát a tanúsítvány kibocsátásáról.

(4) Az ügyvéd az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 13. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséről a tájékoztatással egyidejűleg értesíti a területi ügyvédi kamarát is.

(5) Az ügyvéd nem használhatja az elektronikus aláírást, ha

a) kamarai tagsága megszűnt,

b) ügyvédi tevékenységének gyakorlását felfüggesztették,

c) ügyvédi tevékenységét szünetelteti,

d) az aláírás-létrehozó adat elvesztéséről vagy arról szerzett tudomást, hogy az aláírás létrehozására illetéktelen személy vált képessé.

(6) A területi ügyvédi kamara az (5) bekezdés *a)–c)* pontjában, az ügyvéd a *d)* pontjában foglalt esetben kezdeményezi a hitelesítés-szolgáltatónál az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességének felfüggesztését, illetve visszavonását.

(7) A hitelesítés-szolgáltató a tanúsítvány érvényességét a területi ügyvédi kamara megkeresésére haladéktalanul felfüggeszti, illetve a tanúsítványt visszavonja.”

4. § Az Üt. a 27/A. §-t követően a következő alcímmel és 27/B–27/D. §-sal egészül ki:

„A személyazonosság ellenőrzése

27/B. § (1) Okirat ellenjegyzése során az ügyvéd a jognyilatkozatot tevő fél és a fél jognyilatkozatot tevő meghatalmazottja (a továbbiakban együtt ezen alcím alatt: fél) által

a) a személyazonosságának és lakcímének igazolása érdekében a rendelkezésére bocsátott adatai nyilvántartási adatokkal való egyezőségének, és

b) a személyazonosságának igazolására alkalmas, bemutatott hatósági igazolványa, és tartózkodásra jogosító okmánya (a továbbiakban együtt: igazolvány) nyilvántartási adatokkal való egyezőségének és érvényességének megállapítása céljából megkeresheti a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást, a járművezetői engedély-nyilvántartást, az útiokmány-nyilvántartást vezető vagy a központi idegenrendészeti nyilvántartás (a továbbiakban ezen alcím alatt együttesen: nyilvántartás) adatait feldolgozó hatóságot.

(2) Az ellenőrzés elektronikus úton történő adatigényléssel valósul meg; az adatigénylés iránti megkeresést az ügyvéd elektronikus aláírásával látja el.

(3) A nyilvántartást vezető hatóság az adatigénylés iránti megkeresés teljesítése előtt ellenőrzi az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességét; a megkeresés teljesítését megtagadja, ha a tanúsítvány érvényességét a hitelesítés-szolgáltató felfüggesztette vagy a tanúsítványt visszavonta.

(4) Az okirat elkészítése előtt az ügyvéd köteles a felet az ellenőrzés megkezdését megelőzően írásban tájékoztatni az ellenőrzés lehetőségéről, céljáról, módjáról és tartalmáról, a közreműködés megtagadásának kötelezettségéről, a 27/D. § (2) bekezdésében megjelölt bejelentési köte-

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. május 29-i ülésnapján fogadta el.

³ Igazságügyi Közlöny 1998. évi 6. száma.

lezettségéről, valamint az ellenőrzés során megismert adatok kezeléséről.

(5) A fél ellenőrzéshez történő írásbeli hozzájárulása esetén az ellenőrzés a fél következő adataira terjed ki:

- a) természetes személyazonosító adatai,
- b) állampolgársága, hontalansága, menekült, bevándorolt, letelepedett, illetőleg EGT-állampolgár jogállása,
- c) lakcíme,
- d) arcképmása,
- e) aláírása,
- f) az igazolványának, valamint a személyazonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványának okmányazonosítója és az okmányazonosító alapján nyilvántartott következő tények:

fa) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 17. §-ának (4) bekezdése szerinti tények,

fb) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. §-ának *f)* pontja szerinti tények és az okmány érvényességi ideje,

fc) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. §-ának *i)-j)* pontjai szerinti tények,

fd) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 76. §-ának *d)* pontja, 80. §-ának *b)* és *c)* pontja, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 95. §-a (1) bekezdésének *g)* pontja, 96. §-a (1) bekezdésének *g)* pontja, továbbá 100. §-a (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja szerinti tények.

(6) Ha a fél az ellenőrzéshez nem járult hozzá, az ellenőrzés csak az igazolvány (5) bekezdés *f)* pontjában foglalt adataira terjedhet ki.

(7) Ha a jognyilatkozatot tevő fél helyett meghatalmazott jár el, a meghatalmazásnak az ellenőrzés lehetővé tétele érdekében a félnek és meghatalmazottjának az (5) bekezdés *a)-c)* és *e)-f)* pontjaiban megjelölt adatait kell tartalmaznia.

(8) Az ügyvéd az adatigénylés iránti megkeresésében köteles a jogügyletet, amelyre a megbízást kapta azonosításra alkalmas módon megjelölni és az adatigénylésről, valamint az azzal érintett jogügyletről nyilvántartást vezetni.

(9) A fegyelmi eljárást és az előzetes vizsgálatot lefolytató kamarai szerv a tényállás megállapítása céljából és ahhoz szükséges mértékben adatot igényelhet az adatigénylésről vezetett adatszolgáltatási, adattovábbítási nyilvántartásokból.

27/C. § (1) Az ügyvéd az ellenőrzés során tudomására jutott adatokat csak az okiratba foglalással, valamint az ellenjegyzéssel kapcsolatos tevékenysége során használhatja fel, és azokat kizárólag a bíróság, az ügyész, a büntetőügyben eljáró hatóság és a fegyelmi eljárást lefolytató ügyvédi kamara részére továbbíthatja.

(2) Az ügyvéd az ellenőrzés során megismert adatok pápír alapú másolatát megőrizheti; azokat köteles az iratok-

tól elkülönítve zártan kezelni és 5 év őrzést követően megsemmisíteni.

27/D. § (1) Az ügyvéd köteles a közreműködést megtagadni, ha

- a) a fél a személyazonosságának megállapításához nem szolgáltat adatot,
- b) a fél nem tud bemutatni érvényes igazolványt, vagy
- c) az ellenőrzés során azt állapítja meg, hogy az igazolvány elvesztését, ellopását vagy megsemmisülését bejelentették és megtalálásának vagy megkerülésének ténye nincs nyilvántartva.

(2) Az (1) bekezdés *c)* pontja esetén az igazolvány jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából az ügyvéd köteles az ellenőrzés során észlelt tényeket az okirat felhasználásának helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak haladéktalanul írásban bejelenteni, és e bejelentést ezzel egyidejűleg rövid úton is megtenni.

(3) A bejelentésnek tartalmaznia kell

- a) az okirat számát, típusát,
- b) az (1) bekezdés *c)* pontjában megjelölt körülmények fennállását,
- c) az igazolvány bemutatásának helyét és idejét,
- d) a bejelentő nevét, aláírását, valamint bélyegzőjének lenyomatát.

(4) Az ügyvéd bejelentési kötelezettségének teljesítése nem tekinthető a titoktartási kötelezettsége megsértésének.

(5) Ha a nyilvántartás adatainak elektronikus úton történő lekérdezése az okirat aláírásának alkalmával technikai okokból nem lehetséges, az a jognyilatkozat okiratba foglalásának nem akadálya; az ügyvéd az ellenőrzést – ha azt egyébként szükségesnek tartja – utólag, az akadály megszűnését követően haladéktalanul elvégzi, és az okiratot csak ezt követően és ennek eredményétől függően ellenjegyzi.”

5. § Az Üt. a 27/D. §-t követően a következő alcímmel és 27/E. §-sal egészül ki:

„Cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként megjelölt ingatlan adatainak megtekintése

27/E. § Cég létesítő okiratának és a létesítő okirat módosításának ellenjegyzése során az ügyvéd az ingatlan-nyilvántartási adatok és a tulajdonjogra vonatkozó, használatra feljogosító okiratok megtekintésével győződik meg arról, hogy a jognyilatkozatot tevő fél (meghatalmazottja) által az okiratban a cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként megjelölt ingatlan a cég tulajdonát képezi-e vagy használatára a cég jogosult-e, továbbá meggyőződhet arról is, hogy az más cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként be van-e jegyezve a cégjegyzékbe. Ha ennek eredményeként az ügyvéd azt állapítja meg, hogy az ingatlan székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként való megjelölése a jogszabályokkal ellentétes, köteles a közreműködést megtagadni.”

6. § Az Üt. 84. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Alkalmazott ügyvéd az, aki tevékenységét ügyvéddel, illetve ügyvédi irodával létrejött munkaviszony alapján végzi. Az alkalmazott ügyvéd az 5. § (1) és (3) bekezdésben megjelölt tevékenységeket önállóan nem láthatja el; azokban kizárólag az ügyvéd felelősségi körén belül, és utasításai alapján működhet közre.

(2) Az alkalmazott ügyvéd kizárólag a munkáltatója részére adott megbízás és kirendelés keretei között végezheti tevékenységét. Az alkalmazott ügyvéd a munkáltatója egyetértésével helyettesíthet más ügyvédet.”

7. § (1) Az Üt. 89/E. §-ának (1) bekezdése a következő *n)* és *o)* ponttal egészül ki:

(A névjegyzék tartalmazza az európai közösségi jogász)

„*n)* ügyvédi tevékenység végzése érdekében beszerzett elektronikus aláírás tanúsítványa érvényességének kezdetét és lejártát, valamint a hitelesítés-szolgáltató megnevezését,

o) jogosultságát az elektronikus cégeljárásban való részvételre.”

(2) Az Üt. 89/E. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben foglalt adatok közül a *c)* és *n)* pontban felsorolt adatok nem nyilvánosak.”

8. § Az Üt. 112. §-ának (1) bekezdése a következő új *l)* ponttal egészül ki és a jelenlegi *l)* pont megjelölése *m)* pontra változik:

[A teljes ülés a 111. § (2) bekezdésének e) pontja alapján szabályzatot ad ki]

„*l)* az ügyvédi tevékenység végzése érdekében beszerzett elektronikus aláírás használatával és a hozzá kapcsolódó ügyvédi kamarai feladatokkal kapcsolatos részletes szabályokról,”

9. § Az Üt. 116. §-ának (1) bekezdése a következő *m)* és *n)* ponttal egészül ki:

(A kamara az ügyvéd, alkalmazott ügyvéd, külföldi jogi tanácsadó, ügyvédjelölt következő adatait tartja nyilván:)

„*m)* a kamarai tagnak az ügyvédi tevékenység végzése érdekében beszerzett elektronikus aláírás tanúsítványa érvényességének kezdetét és lejártát, valamint a hitelesítés-szolgáltató megnevezését,

n) a kamarai tag jogosultságát az elektronikus cégeljárásban való részvételre.”

10. § Az Üt. a következő 133/A. §-sal egészül ki:

„133/A. § Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

a) azoknak az ügyeknek a nyilvántartására vonatkozó szabályokat, amelyekben a 27/B. § szerinti ellenőrzésre kerül sor,

b) az okiratok ellenjegyzése során a személyazonosság ellenőrzésével kapcsolatos eljárás részletes szabályait,

c) az ügyvédek, az alkalmazott ügyvédek, az ügyvédjelöltek és a külföldi jogi tanácsadók igazolványára vonatkozó részletes szabályokat.”

A közjegyzőkről szóló

*1991. évi XLI. törvény módosítása*⁴

11. § A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A közjegyző a közreműködését e törvényben említettekén kívül más okból nem tagadhatja meg. A közjegyző közreműködését végzéssel tagadja meg, a végzést írásban kell közölni azzal a féllel, aki a közjegyzőt a közreműködésre felkérte.

(2) A közreműködést kérő fél a végzés felülvizsgálatát kérheti a közjegyző székhelye szerinti megyei bíróságtól. A bíróság a végzést a közigazgatási nemperes eljárás szabályai szerint vizsgálja felül azzal, hogy végzésében a kérelmet elutasítja, vagy a végzést hatályon kívül helyezi és a közjegyzőt az eljárás lefolytatására utasítja. A bíróság határozata ellen felülvizsgálatnak nincs helye.”

12. § A Kjt. 9. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közjegyzőt – ha törvény kivételt nem tesz – az eljárása során tudomására jutott adat és tény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli; e kötelezettsége a közjegyzői működésének megszűnése után is fennmarad.”

13. § A Kjt. 10. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Magyar Országos Közjegyzői Kamara választmányának felhatalmazása alapján a közjegyző javára és érdekében a felelősségbiztosítás kötelező értékéig a Magyar Országos Közjegyzői Kamara köti meg a felelősségbiztosítást; a kiegészítő felelősségbiztosítás megkötésére ebben az esetben is a közjegyző jogosult.”

14. § A Kjt. 21/A. §-a a következő (3)–(6) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A hivatali elektronikus aláírásként olyan minősített elektronikus aláírás használható, amely megfelel a következő feltételeknek:

a) az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítványban a hitelesítés-szolgáltató feltüntette annak a tényét is, hogy az aláíró közjegyző vagy közjegyzőhelyettes;

b) a hitelesítés-szolgáltató biztosítja, hogy a tanúsítvánnyal kapcsolatos érvényes visszavonási kérelem alapján a módosított visszavonási állapotot legfeljebb 3 percen belül közzéteszi a nyilvántartásában, és a tanúsítvány ellenőrzését kérő felhasználóknak a tanúsítvány visszavonási állapotáról folyamatos tájékoztatást ad.

⁴ Igazságügyi Közlöny 1993. évi 7. száma.

(4) A hivatali elektronikus aláírás nem használható, ha
a) az aláíró közjegyzői szolgálata megszűnt vagy az aláíró törölték a közjegyző-helyettesi névjegyzékből,

b) az aláíró szolgálata alól felfüggesztették, vagy vele szemben határozott időre szóló, hivatalból való felfüggesztés fegyelmi büntetést szabtak ki,

c) az aláíró közjegyzői szolgálatát szünetelteti,

d) az aláíró az aláírás-létrehozó adat elvesztéséről vagy arról szerzett tudomást, hogy az aláírás létrehozására illetéktelen személy vált képessé.

(5) A kamara a (4) bekezdés *a)–c)* pontjában, az aláíró *d)* pontjában foglalt esetben kezdeményezi a hitelesítés-szolgáltatónál az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességének felfüggesztését, illetve visszavonását.

(6) A hitelesítés-szolgáltató az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességét a kamara megkeresésére haladéktalanul felfüggeszti, illetve a tanúsítványt visszavonja.”

15. § A Kjt. 29. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közjegyzőhelyettes a közjegyző utasítása és felelőssége mellett önállóan intézhet közjegyzői ügyeket; a tanúsítvány kivételével az általa készített közjegyzői okirat érvényességéhez, közjegyzői okiratról kiadmány vagy másolat kiadásához a közjegyzőnek az okiratra vezetett eljenjegyzése szükséges.”

16. § A Kjt. 49/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„49/B. § A területi kamara elnöksége a közjegyzőt, a közjegyzőhelyettest és a közjegyzőjelöltet a külön jogszabály szerinti igazolvánnyal látja el.”

17. § A Kjt. a következő 49/C. §-sal egészül ki:

„49/C. § (1) A területi kamara a közjegyzőkről és közjegyzőhelyettesekről vezetett nyilvántartásának a (2) bekezdésben foglalt adatait – *a h)* és *i)* pontban foglaltak kivételével – a Magyar Országos Közjegyzői Kamara részére átadja, amely az adatokat a külön törvény rendelkezései szerint nyilvántartja és kezeli. A (2) bekezdésben foglalt adatoknak a területi kamara nyilvántartásából történő törlését követően azokat haladéktalanul törölni kell a Magyar Országos Közjegyzői Kamara nyilvántartásából.

(2) A Magyar Országos Közjegyzői Kamara nyilvántartása a következő adatokat tartalmazza:

a) a közjegyző és a közjegyzőhelyettes családi és utóneve, születési neve,

b) a közjegyző székhelye, illetékességi területe,

c) a közjegyzői kinevezés napja,

d) a hivatalba lépés időpontja,

e) az áthelyezés időpontja,

f) a közjegyző szolgálati viszonya szünetelésének vagy felfüggesztésének ténye,

g) a közjegyzőhelyettest alkalmazó közjegyző neve, székhelye,

h) a közjegyző bélyegzőjének szövege, sorszáma,

i) a bélyegző és a hivatali elektronikus aláírás tanúsítvány érvényességének kezdete és lejáta.

(3) A területi kamara a közjegyző tevékenységének ellenőrzése során a tényállás megállapítása céljából jogosult a közjegyző adatigényléséről vezetett adatszolgáltatási, adattovábbítási nyilvántartásokból adatot igényelni.”

18. § A Kjt. 111. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„111. § (1) A közjegyzői okiratok az ügyleti okirat és a ténytanúsító okirat (közjegyzői tanúsítvány). Az ügyleti okirat közhitelesen tanúsítja a jogügyletre vonatkozó akaratnyilvánítás tényét, a ténytanúsító okiratban a közjegyző a jogi jelentőségű tényeket közhitelesen tanúsítja jegyzőkönyvi vagy záradéki formában.

(2) A közjegyző által e törvényben előírt alakszerűségek megtartásával elkészített közjegyzői okirat, ennek hiteles kiadmánya és hiteles másolata: közokirat.

(3) A közjegyzői okirat, ennek hiteles kiadmánya és hiteles másolata – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – elektronikus úton is elkészíthető. A közjegyző által e törvényben előírt alakszerűségek megtartásával készített, a közjegyző minősített elektronikus aláírásával ellátott közjegyzői okirat, ennek hiteles kiadmánya és hiteles másolata: közokirat (elektronikus közokirat).”

19. § A Kjt. 114. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha azt a felek kéri, az idegen nyelven készített közjegyzői okirathoz hozzá kell fűzni annak teljes magyar fordítását.”

20. § A Kjt. 116. §-a a következő (3)–(4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A közjegyző névcseré, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba vagy más hasonló elírás esetén az okiratban szereplő ügyfelek közös kérelmére vagy hivatalból a közjegyzői okirat kijavítását végzéssel bármikor elrendelheti.

(4) A közjegyzői okirat kijavítását elrendelő végzést a kijavított okiratra és lehetőleg annak kiadmányaira is fel kell jegyezni. Ha a kiadmányokat már kibocsátották, a közjegyző új, a kijavított szöveget tartalmazó kiadmányokat bocsáthat ki. A kijavítás tárgyában hozott végzés felülvizsgálatát csak akkor lehet kérni a közjegyző székhelye szerinti megyei bíróságtól, ha a közjegyző a kijavítás iránti kérelmet elutasította, vagy az hivatalból történt. A bíróság eljárására az 5. § (2) bekezdésében foglaltak az irányadóak.”

21. § A Kjt. 118. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„118. § Ha a közjegyzői okirat több lapból áll, ezeket zsinórral össze kell fűzni, és a közjegyző bélyegzőjével kell megerősíteni. A közjegyzői okirat mellékleteit, melyek az

okirat részét képezik, ugyanígy kell az okirathoz fűzni. Ha a melléklet erre nem alkalmas, azt a közjegyzői okirat ügyszámával ellátva az okirathoz csatolva kell őrizni.”

22. § A Kjtv. 119. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A közjegyzői okirat visszaérkezéseiig – ha a területi elnökség másképpen nem rendelkezett – a közjegyző a (2) bekezdésben említett kiadmány alapján adhat ki hiteles kiadmányt.”

23. § A Kjtv. 120. §-a (1) bekezdésének *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a bekezdés a következő *f)* ponttal egészül ki:

(A közjegyzői okirat elkészítése alkalmával a közjegyző kötelessége, hogy)

„*d)* felolvassa a közjegyzői okiratot a fél előtt; a közjegyzői tanúsítványt csak akkor kell felolvasni, ha e törvény kifejezetten így rendelkezik,”

„*f)* előzetesen tájékoztassa a személyazonosság ellenőrzésével érintett felet az ellenőrzés céljáról, módjáról és tartalmáról, a közjegyzői közreműködés megtagadásának kötelezettségéről és a 122. § (8) bekezdésében megjelölt bejelentési kötelezettségéről, valamint az ellenőrzés során megismert adatok kezeléséről.”

24. § A Kjtv. 122. §-a a következő (2)–(10) bekezdéssel egészül ki, és a § jelenlegi szövege (1) bekezdésre változik:

„(2) A közjegyző a fél

a) személyazonosságának és lakcímének igazolása érdekében a rendelkezésére bocsátott adatai nyilvántartási adatokkal való egyezőségének és

b) személyazonosságának igazolására alkalmas, bemutatott hatósági igazolványa, és tartózkodásra jogosító okmánya (a továbbiakban együtt: igazolvány) nyilvántartási adatokkal való egyezőségének és érvényességének ellenőrzése céljából megkeresi a személyiadat- és lakcímnyilvántartást, a járművezetői engedély-nyilvántartást, az útiokmány-nyilvántartást vezető vagy a központi idegenrendészeti nyilvántartás (a továbbiakban együtt: nyilvántartás) adatait feldolgozó hatóságot.

(3) Az ellenőrzés elektronikus úton történő adatigénylással valósul meg; az adatigénylés iránti megkeresését a közjegyző hivatali elektronikus aláírásával látja el.

(4) A nyilvántartást vezető hatóság az adatigénylés iránti megkeresés teljesítése előtt ellenőrzi a hivatali elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességét; a megkeresés teljesítését megtagadja, ha a tanúsítvány érvényességét a hitelesítés-szolgáltató felfüggesztette vagy a tanúsítványt visszavonta.

(5) Az ellenőrzés céljából a közjegyző a nyilvántartásokból a fél alábbi adatait ellenőrizheti:

a) természetes személyazonosító adatait,

b) állampolgárságát, hontalanságát, menekült, bevándorolt, letelepedett vagy EGT-állampolgár jogállását,

c) lakcímét,

d) arcképmását,

e) aláírását és

f) az igazolványának, valamint a személyazonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványának okmányazonosítóját és az okmányazonosító alapján nyilvántartott következő tényeket:

fa) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 17. §-ának (4) bekezdése szerinti tények,

fb) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. §-ának *f)* pontja szerinti tények és az okmány érvényességi ideje,

fc) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. §-ának *i)–j)* pontjai szerinti tények,

fd) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 76. §-ának *d)* pontja, 80. §-ának *b)* és *c)* pontja, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 95. §-a (1) bekezdésének *g)* pontja, 96. §-a (1) bekezdésének *g)* pontja, továbbá 100. §-a (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja szerinti tények.

(6) A közjegyző köteles megtagadni a közreműködést, ha

a) a fél személyazonosság megállapításához adatot nem szolgáltatott,

b) ha a nyilvántartás adatai nem egyeznek meg a rendelkezésre bocsátott adatokkal vagy az igazolvány érvénytelen és a személyazonosság igazolása az (1) bekezdésben írt más módon sem lehetséges.

(7) A közjegyző az ellenőrzés során megismert adatok papír alapú másolatát megőrizheti. A közjegyző a másolatot vagy külön jogszabály szerint őrzi meg, vagy az iratokhoz csatolja és elkülönítve zártan kezeli; a másolatot az ügy irattárba helyezésétől számított 5 évig tárolhatja, ezt követően megsemmisíti. Az adatokat a közjegyző csak a bíróság, az ügyész, a büntetőügyben eljáró hatóság és a közjegyző tevékenységét ellenőrző területi kamara részére adhatja ki, és részükre teheti lehetővé az adatokba történő betekintést.

(8) Ha az ellenőrzés során a közjegyző azt állapítja meg, hogy az igazolvány elvesztését, ellopását vagy megsemmisülését bejelentették és megtalálásának vagy megkerülésének ténye nincs nyilvántartva, az igazolvány jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából haladéktalanul értesíti az illetékes rendőrkapitányságot. A közjegyző bejelentési kötelezettségének teljesítése nem tekinthető a titoktartási kötelezettsége megsértésének.

(9) A közjegyző a hivatalos eljárása során tudomására jutott adatokat csak e törvényben meghatározott eljárása során használhatja fel, az adatokat köteles megvédeni a jogosulatlan hozzáférés, nyilvánosságra hozatal, és azok törvényellenes módon vagy ilyen célból történő felhasználása ellen.

(10) Ha a nyilvántartás adatainak elektronikus úton történő lekérdezése az okirat elkészítésének alkalmával tech-

nikai okokból nem lehetséges, az a jognyilatkozat okiratba foglalásának nem akadálya; a közjegyző azonban köteles az ellenőrzést utólag, az akadály megszűnését követően haladéktalanul elvégezni, s az okiratról hiteles kiadmányt, másolatot vagy bizonyítványt csak ezt követően, és ennek eredményétől függően adhat ki. Ha az utólagos ellenőrzés alapján a közreműködés megtagadásának van helye, az erről szóló végzést csak annak a félnek kell kézbesíteni, aki-nek a személyazonossága egyértelműen megállapítható.”

25. § A Kjt. a következő 128/A. §-sal egészül ki:

„128/A. § A fél által a cég létesítését (módosítását) tartalmazó közjegyzői okiratban a cég székhelyeként, telephelyeként vagy fióktelepeként megjelölt ingatlanl kapcsolatanban a közjegyző az okirat elkészítése során az ingatlan-nyilvántartási adatok és a tulajdonjogra vonatkozó, használatra feljogosító okiratok alapján ellenőrzi azt, hogy az a cég tulajdonát képezi-e vagy használatára a cég jogosult-e, és hogy az más cég székhelyeként, telephelyeként vagy fióktelepeként be van-e jegyezve a cégjegyzékbe. Ha ezen ellenőrzés eredményeként a közjegyző azt állapítja meg, hogy az ingatlan cég székhelyeként, telephelyeként vagy fióktelepeként való megjelölése jogszabállyal ellentétes, köteles a közreműködést megtagadni.”

26. § A Kjt. 130. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„130. § A közjegyzői okiratban fel kell tüntetni a felek, az azonossági és az ügyleti tanúk, a bizalmi személy, valamint a tolmács lakóhelyét, születési helyét és idejét, lehetőség szerint anyja nevét, szükség esetén a felek egyéb személyi adatait, és azt, hogy ezekről a közjegyző hogyan győződött meg.”

27. § A Kjt. 135. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A közjegyzői okiratba foglalt végintézkedést, az egyéb, halál esetére szóló rendelkezést tartalmazó közjegyzői okiratot, valamint a végrendelet közjegyzőnél történő letételének tényét a közjegyző köteles bevezetni a Végrendeletek Országos Nyilvántartásába az okirat elkészítését vagy a letétbe helyezést követő 72 órán belül. A hagyatéki ügyben eljáró közjegyző az örökhatározó esetleges végrendelete iránti tudakozódás céljából köteles megkeresni a Végrendeletek Országos Nyilvántartását.”

28. § A Kjt. 136. §-ának (2) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A közjegyző a tanúsítvány készítésénél nem köteles segítségnyújtást igénybe venni.”

29. § A Kjt. 139. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A tanúsítványt záradék formájában kell kiállítani, amely tartalmazza az ügyszámot, a fél családi és utónevét,

születési helyét és idejét, lehetőség szerint anyja nevét, kérésére egyéb személyi adatait.”

30. § A Kjt. 143. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A jegyzőkönyvet kérelemre az ülés elnöke, ha ilyen nincs, valamennyi résztvevője aláírhatja.”

31. § (1) A Kjt. 145. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közjegyző köteles a felvett óvásokról időrendi sorrendben óváskönyvet vezetni, melyben rögzíti, hogy mikor, kinek az érdekében, ki ellen és mekkora összegre történt az óvás felvétele. Az óvás felvételekor a váltó vagy csekk birtokosa a közjegyző jelenlétében hívja fel fizetésre a csekket vagy váltót megjelölt fizetési helyen vagy a fizetésre kötelezett székhelyén a fizetésre kötelezettet. Ha a fizetés meghíúsul, a közjegyző ezt hitelesen írásban – az óvás felvételével – tanúsítja.”

(2) A Kjt. 145. §-a a következő új (3) és (4) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (3) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik:

„(3) Az óvás felvételéről készített okirat tartalmazza:

a) a váltó, illetve a csekk pontos szövegét, a rajta lévő forgatmányokkal, nyilatkozatokkal és megjegyzésekkel vagy a tanúsítvány mellékletében ezek fénymásolatát,

b) az óvást kérőnek és annak megnevezését, aki ellen az óvást felveszik (óvatolt),

c) az óvatolt személyhez intézett felszólítást, az arra adott választ, avagy annak a megjegyzését, hogy az óvatolt nem válaszolt, vagy nem volt fellelhető,

d) ki, miért, milyen módon ajánlotta vagy teljesítette a közbenjáró elfogadást, fizetést,

e) a megkísérelt, illetve megtörtént felszólítás helyét, évét, hónapját, napját és – ha szükséges – óráját,

f) a közjegyző aláírását, pecsétjét.

(4) A közjegyző az óvatolt váltót az óvatolásra utaló záradékkal látja el, melyet a váltóhoz fűz.”

32. § A Kjt. 148. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„148. § A közjegyző az általa készített közjegyzői okiratról hiteles kiadmányt és bizonyítványt, más közjegyző által készített okiratról hiteles másolatot adhat ki.”

33. § A Kjt. 150. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„150. § Közjegyzői okiratról – ha e törvényben vagy az okiratban másképpen nem rendelkeztek – csak az abban félként szereplő személy, törvényes képviselője vagy meghatalmazottja részére adható ki hiteles kiadmány.”

34. § A Kjt. 152. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az örökhatározó halálát követően kiadmány, másolat vagy bizonyítvány – a végrendelet kihirdetése után, a ki-

hirdetés napjának feltüntetésével – a 150–155. § szerint adható ki.”

35. § A Kjtv. 153. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„153. § A közjegyzői okiratról hiteles kiadmányt a közjegyző ismételt és bárkinek kiadhat, aki az ahhoz fűződő jogi érdekét valószínűsíti.”

36. § A Kjtv. 154. §-ának (2)–(3) és (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(2) A hiteles kiadmányban a meghatalmazás és egyéb melléklet szövegét az általános hitelesítési záradék előtt kell feltüntetni.

(3) A hiteles kiadmányt a közjegyző a szöveg végén záradékkal hitelesíti; amely tartalmazza a kiadmány keltét, a közjegyző aláírását és bélyegzőjének lenyomatát.”

„(5) A hiteles másolat kiadására az (1)–(4) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni; az a hiteles kiadmány, hiteles másolat, amely e §-ban foglaltaknak nem felel meg, nem tekinthető közokiratnak.”

37. § A Kjtv. 157. §-a a következő mondatral egészül ki:

„A közreműködés megtagadása, továbbá a kijavítás tárgyában hozott végzés felülvizsgálatát a Fővárosi Bíróságtól kell kérni; a bíróság eljárására az 5. § (2) bekezdésében foglaltak az irányadóak.”

38. § A Kjtv. 166. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közjegyzői levéltárban kell elhelyezni

a) az 1992. január 1-jén, illetve ezt követően hivatalba lépett közjegyző okiratait, nyilvántartásait és hivatali bélyegzőjét, ha a közjegyző szolgálata megszűnt vagy áthelyezték;

b) a 2010. január 1-jét követően jogerősen befejezett közjegyzői nemperes eljárásban keletkezett iratokat az eljárás jogerős befejezését követő két év elteltével;

c) az elektronikus úton vezetett levéltárban elhelyezett, 2008. január 1-jét követően létrejött okiratok eredeti példányait, ha elkészítésük óta öt év eltelt.”

39. § A Kjtv. 166/A. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közjegyző köteles az általa készített közjegyzői okirat hiteles kiadmányát – a záradéki tanúsítvány kivételével –, valamint a külön jogszabályban meghatározott, a nemperes eljárásban hozott jogerős határozatot a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elektronikus úton vezetett levéltárában elhelyezni. Az archiválás alkalmával a közjegyző elkészíti a közokirat digitalizált másolatát, és azt a hivatali elektronikus aláírásával hitelesíti, továbbá az okirat kísérelő lapján feltünteti annak jellemző adatait. Az elektronikus levéltárra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

(2) Az elektronikus levéltárban elhelyezett okiratról a közjegyző hiteles kiadmányt, másolatot, illetve bizonyítványt; a közjegyzői levéltár vezetője másolatot, illetve bizonyítványt ad ki.”

40. § A Kjtv. 183. §-a a következő f) és g) ponttal egészül ki:

[*Felhatalmazást kap a miniszter, hogy – a 12. § (3) bekezdésében foglaltakon túl – rendelettel állapítsa meg:*]

„f) az e törvény végrehajtásához szükséges részletes eljárási szabályokat,

g) a Végrendeletek Országos Nyilvántartása vezetésére vonatkozó szabályokat.”

*A bírósági végrehajtásról szóló
1994. évi LIII. törvény módosítása*

41. § A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény⁵ (a továbbiakban: Vht.) 5. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A bírósági végrehajtó által fogatosított eljárás során az adós (kötelezett) és az eljárásban részt vevő más személy a végrehajtó felszólítására köteles a személyazonosságát okirattal igazolni. Ha a bemutatott okirat a személyazonosság igazolására nem alkalmas, a végrehajtó felhívja az érintettet megfelelő okirat bemutatására; ha ez az okirat sem megfelelő, vagy annak alapján is kétséges a személyazonosság, illetve a személyazonosság igazolását megtagadják, a végrehajtó intézkedhet a személyazonosságnak a rendőrség közreműködésével történő megállapítása iránt. A végrehajtó a személyazonosság megállapítására irányuló eljárási cselekményt és annak eredményét feltünteti a jegyzőkönyvben.”

42. § A Vht. a következő 19/A. §-sal egészül ki:

„19/A. § A végrehajtható okiraton a bíróság feltünteti a végrehajtási kifogás (217. §) előterjesztéséről szóló tájékoztatást, a 15. § szerinti határozat alapján kiállított végrehajtási lapon pedig annak tényét is, hogy a végrehajtandó határozat kézbesítésével kapcsolatban kézbesítési vélelem állt be.”

43. § (1) A Vht. 31/D. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A végrehajtói kézbesítés költségére külön törvény szerinti költségkedvezmény nem vehető igénybe. A kézbesítés költségét a kézbesítést kérő fizeti meg; ha pedig az (1) bekezdés szerinti határozat alapján végrehajtás indul, a végrehajtói kézbesítés költségét – mint a végrehajtás kérésével kapcsolatos költséget – az adós viseli.”

⁵ Igazságügyi Közlöny 1994. évi 9. száma.

(2) A Vht. 31/D. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Jogszabály az (1) bekezdésben foglalt iratokon kívül más irat e § szerinti végrehajtói kézbesítését is előírhatja; ilyen esetben jogszabály a kézbesítés eredményéről történő értesítésről e törvénytől eltérően rendelkezhet.”

44. § A Vht. 47. §-át megelőző alcím helyébe az „Az adós és a végrehajtási eljárásban részt vevő személyek adatainak beszerzése, ellenőrzése és kezelése” alcím lép, és a Vht. 47. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A végrehajtó az (1) bekezdés szerinti adatok beszerzése céljából – ha azt jogszabály lehetővé teszi – elektronikus úton is megkeresheti az adatokat elektronikus úton nyilvántartó hatóságokat.”

45. § A Vht. a 47. §-t követően a következő 47/A. §-sal egészül ki:

„47/A. § (1) A végrehajtó a (2) bekezdésben foglalt személy által

a) a személyazonosságának és lakcímének igazolása érdekében a végrehajtó rendelkezésére bocsátott adatai nyilvántartási adatokkal való egyezőségének és

b) a személyazonosságának igazolására alkalmas, bemutatott hatósági igazolványa, és tartózkodásra jogosító okmánya (a továbbiakban együtt: igazolvány) nyilvántartási adatokkal való egyezőségének és érvényességének ellenőrzése céljából megkeresheti a személyiadat- és lakcímnyilvántartást, a járművezetői engedély-nyilvántartást, az útiokmány-nyilvántartást vezető vagy a központi idegenrendészeti nyilvántartás (a továbbiakban e §-ban együtt: nyilvántartás) adatait feldolgozó hatóságot.

(2) Az ellenőrzés a természetes személy adós, kötelezett, valamint a végrehajtási eljárásban részt vevő azon személy adatainak ellenőrzésére terjedhet ki, akinek a személyazonosságát a végrehajtó elvégzi. Az ellenőrzéssel érintett, a végrehajtási cselekménynél jelenlévő, nem adós személyt a végrehajtó az ellenőrzés megkezdése előtt tájékoztatja az ellenőrzés céljáról, módjáról és tartalmáról, a (9) bekezdésében megjelölt bejelentési kötelezettségről, valamint az ellenőrzés során megismert adatok kezeléséről.

(3) Az ellenőrzés elektronikus úton történő adatigényléssel valósul meg; az adatigénylés iránti megkeresést a végrehajtó hivatali elektronikus aláírásával látja el.

(4) A végrehajtó a nyilvántartásból a következő adatokat ellenőrizheti:

- a)* természetes személyazonosító adatok,
- b)* állampolgárság, hontalanság, menekült, bevándorolt, letelepedett vagy EGT-állampolgár jogállás,
- c)* lakcím,
- d)* arckép más,
- e)* aláírás,
- f)* az igazolvány, valamint a személyazonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolvány okmányazonosítója

és az okmányazonosító alapján nyilvántartott következő tények:

fa) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 17. §-ának (4) bekezdése szerinti tények,

fb) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. §-ának *f)* pontja szerinti tények és az okmány érvényességi ideje,

fc) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. §-ának *i)–j)* pontjai szerinti tények,

fd) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 76. §-ának *d)* pontja, 80. §-ának *b)* és *c)* pontja, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 95. §-a (1) bekezdésének *g)* pontja, 96. §-a (1) bekezdésének *g)* pontja, továbbá 100. §-a (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja szerinti tények.

(5) A végrehajtó a végrehajtási eljárásban részt vevő jogi képviselő képviseleti jogosultságát a jogi képviselő által bemutatott ügyvédi vagy jogtanácsosi igazolvány alapján az illetékes ügyvédi kamara, illetve a jogtanácsosi névjegyzéket vezető megyei bíróság nyilvántartásában szereplő adatok alapján ellenőrizheti.

(6) Az adatigénylés iránti megkeresésre a 47. § (4) bekezdésében, a megkeresés teljesítésének díjkötelezettségére a 47. § (3) bekezdésében, az ellenőrzés során beszerzett adatok kezelésére pedig a 47. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(7) A nyilvántartást vezető hatóság az adatigénylés iránti megkeresés teljesítése előtt ellenőrzi a végrehajtó hivatali elektronikus aláírásához tartozó tanúsítvány érvényességét; a megkeresés teljesítését megtagadja, ha a tanúsítvány érvényességét a hitelesítés-szolgáltató felfüggesztette vagy a tanúsítványt visszavonta.

(8) A végrehajtó a nyilvántartásnak az ellenőrzés során megismert, elektronikus formában lévő adatairól papír alapú másolatot készíthet, melyet a végrehajtási ügy iratai között zártan helyez el, és azt csak a bíróság, az ügyész, a büntetőügyben eljáró hatóság, valamint a végrehajtó tevékenységét ellenőrző kamara részére adhatja ki, és részükre teheti lehetővé az adatokba történő betekintést. Az adatokat tartalmazó iratokat a végrehajtó a végrehajtási iratok irattárba helyezésétől számított öt évig tárolja, azt követően gondoskodik a megsemmisítésükről.

(9) Ha az ellenőrzés során a végrehajtó azt állapítja meg, hogy az igazolvány elvesztését, ellopását, megsemmisülését bejelentették és megtalálásának vagy megkerülésének ténye nincs nyilvántartva, az igazolvány jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából az igazolvány felhasználásának tényéről haladéktalanul értesíti az intézkedésének helye szerint illetékes rendőrkapitányságot és az átvett igazolványt részére megküldi vagy átadja. A bejelentési kötelezettség teljesítése nem minősül a végrehajtói titoktartási kötelezettség megsértésének.

(10) A (9) bekezdés szerinti esetben, vagy ha kétség merül fel a személyazonossággal kapcsolatban, a végrehajtó az 5. § (4) bekezdése szerinti intézkedést is megteheti.”

46. § A Vht. a következő 52/A. §-sal egészül ki:

„52/A. § (1) A végrehajtó a természetes személy adós kérelmére megállapíthatja a pénztartozás részletekben történő teljesítésének feltételeit, ha az adós vagyontárgyainak felkutatása és lefoglalása iránt intézkedett és az adós a végrehajtandó követelés egy részét már megfizette. A végrehajtó a végrehajtás alá vonható vagyontárggyal nem rendelkező adóst is tájékoztatja a részletfizetés lehetőségéről és feltételeiről.

(2) A részletfizetés megállapításáról és tartalmáról a végrehajtó jegyzőkönyvet készít, amelyet kézbesít a feleknek. A jegyzőkönyvben a feleket tájékoztatni kell a (3) bekezdésben foglaltakról és arról, hogy a végrehajtás folytatására milyen esetben kerül sor.

(3) A végrehajtást kérő a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban értesítheti a végrehajtót arról, hogy nem ért egyet a részletfizetés tartalmával, és a részletfizetés tartalmára, a részlet összegére is javaslatot tehet, valamint további biztosítékot kérhet az adóstól a teljesítésre.

(4) Nincs szükség további intézkedésre, ha a végrehajtást kérő a jegyzőkönyvben foglaltakkal egyetért, vagy nem tesz a (3) bekezdés szerinti nyilatkozatot.

(5) A végrehajtó a végrehajtást kérő (3) bekezdés szerinti nyilatkozata alapján a következők szerint módosítja a részletfizetési feltételeket:

a) a részletfizetés megállapítását visszavonja, ha a végrehajtást kérő nem ért egyet a tartásdíjra, munkabérrre vagy vele egy tekintet alá eső követelésre engedélyezett részletfizetéssel, vagy ha a magánszemély végrehajtást kérő úgy nyilatkozik, hogy létfenntartását veszélyezteti a részletfizetés, a gazdálkodó szervezet végrehajtást kérő ellen pedig csőd-, felszámolási vagy végrehajtási eljárás van folyamatban,

b) az a) pont alá nem tartozó esetekben jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet végrehajtást kérő esetében a részletfizetést legfeljebb 1 évre, természetes személy esetében pedig legfeljebb 6 hónapra állapítja meg,

c) a részletfizetés megállapítását további, a követelés összegével arányban álló részteljesítéshez kötheti, ha a végrehajtást kérő nyilatkozata erre vonatkozott.

(6) Ha az adós tartozása olyan szerződésből vagy egyoldalú kötelezettségvállalásból (e bekezdésben a továbbiakban együtt: szerződés) ered, amely alapján havi részteljesítésre volt köteles és az adós a szerződés szerinti lejárt részleteket megfizette, valamint az eredeti szerződés szerinti részteljesítésnek megfelelő összegű részletet fizet, vagy ilyen összeg kerül tőle levonásra, a végrehajtó az (1) bekezdés szerinti feltételek fennállása esetén ezen összegben állapítja meg számára a részletfizetést. Ebben az esetben a részletfizetés jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet végrehajtást kérő esetében 1 évnél hosszabb időre is megállapítható.

(7) Ha az adós ellen több végrehajtás van folyamatban, részletfizetés csak valamennyi követelésre és valamennyi végrehajtást kérő nyilatkozatát figyelembe véve állapítható meg.

(8) Ha a bíróság a részletfizetés megállapításával kapcsolatban előterjesztett végrehajtási kifogásnak helyt ad, a végrehajtó intézkedését módosíthatja és megállapíthatja a részletfizetés feltételeit vagy azt, hogy a részletfizetés nem áll fenn.”

47. § A Vht. 54. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) A végrehajtó által adott részletfizetés esetében a végrehajtást folytatni kell, ha

- a) az adós bármely részlet teljesítését elmulasztotta,
- b) az adós ellen más követelés behajtására is indult végrehajtás és annak során vagyontárgyai értékesítésének van helye,
- c) az adós jövedelmi, vagyoni helyzetében lényeges változás állt be és a végrehajtást kérő ezt valószínűsítette,
- d) a bíróság megállapította, hogy az adós a lefoglalt vagyontárgyat a végrehajtás alól elvonta.”

48. § A Vht. az 57. §-t követően a következő alcímmel és 57/A. §-sal egészül ki:

„A végrehajtó hivatali elektronikus aláírása

57/A. § (1) A végrehajtó hivatali elektronikus aláírásaként – ha jogszabály a végrehajtó számára az elektronikus aláírás használatát előírja – csak olyan minősített elektronikus aláírás használható, amely megfelel a következő feltételeknek:

a) az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítványban a hitelesítés-szolgáltató feltüntette, hogy az aláíró önálló bírósági végrehajtó, megyei bírósági végrehajtó, önálló bírósági végrehajtó-helyettes vagy megyei bírósági végrehajtó-helyettes;

b) a hitelesítés-szolgáltató biztosítja, hogy a tanúsítvánnyal kapcsolatos érvényes visszavonási kérelem alapján a módosított visszavonási állapotot legfeljebb 3 percen belül közzéteszi a nyilvántartásában, és a tanúsítvány ellenőrzését kérő felhasználóknak a tanúsítvány visszavonási állapotáról folyamatos tájékoztatást ad.

(2) A megyei bírósági végrehajtó és megyei bírósági végrehajtó-helyettes hivatali elektronikus aláírására az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 35/A. §-át kell alkalmazni; az önálló bírósági végrehajtó és önálló bírósági végrehajtó-helyettes részére pedig a kamara rendszeresít hivatali elektronikus aláírást.

(3) Az önálló bírósági végrehajtó és önálló bírósági végrehajtó-helyettes az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 13. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséről a tájékoztatással egyidejűleg értesíti a kamarát is.

(4) Az önálló bírósági végrehajtó és önálló bírósági végrehajtó-helyettes nem használhatja az elektronikus aláírást, ha

a) önálló bírósági végrehajtói szolgálata megszűnt vagy törölték az önálló bírósági végrehajtó-helyettesek névjegyzékéből,

b) önálló bírósági végrehajtói vagy önálló bírósági végrehajtó-helyettesi hivatalából felfüggesztették,

c) önálló bírósági végrehajtói szolgálatát szünetelteti,

d) az aláírás-létrehozó adat elvesztéséről vagy arról szerzett tudomást, hogy az aláírás létrehozására illetéktelen személy vált képessé.

(5) A kamara a (4) bekezdés a)–c) pontjában, az önálló bírósági végrehajtó és önálló bírósági végrehajtó-helyettes a d) pontjában foglalt esetben kezdeményezi a hitelesítés-szolgáltatónál az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességének felfüggesztését, illetve visszavonását.

(6) A hitelesítés-szolgáltató az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítvány érvényességét a kamara megkeresésére haladéktalanul felfüggeszti, illetve a tanúsítványt visszavonja.”

49. § A Vht. 140. §-a új (5) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (5) bekezdés számozása (6) bekezdésre változik:

„(5) A végrehajtó a becsérték közzétételével egyidejűleg tájékoztatja a feleket a részletfizetés lehetőségéről és feltételeiről.”

50. § A Vht. 217. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A bíróság a végrehajtási kifogásról soron kívül – szükség esetén a felek meghallgatása után – határoz.

(5) A bíróság a végrehajtási kifogás beérkezésétől számított 8 munkanapon belül – a kifogás másolatának megküldésével együtt – intézkedik a kifogásolt végrehajtói intézkedésre vonatkozó, illetve a kifogás elbírálásához szükséges iratok beszerzése iránt, a végrehajtó pedig a bíróság megkeresésének 8 munkanapon belül köteles eleget tenni. A bíróság a végrehajtási kifogást elbíráló végzését – az 50. § (2) bekezdését is figyelembe véve – 60 napon belül hozza meg, kivéve, ha ahhoz a felek meghallgatása vagy egyéb bizonyítás felvétele szükséges.”

51. § A Vht. 229. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A végrehajtót az eljárása során tudomására jutott adat és tény tekintetében – ha törvény kivételt nem tesz – titoktartási kötelezettség terheli; e kötelezettsége a végrehajtói működésének megszűnése után is fennmarad.”

52. § (1) A Vht. 250. §-a (2) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A kamara jogai és feladatai különösen:)

„h) ellátja a végrehajtók, végrehajtó-helyettesek és végrehajtójelöltek feletti szakmai felügyeletet, ennek keretében

jogosult a végrehajtó működését, ügyvitelét és pénzkezelését ellenőrizni, a végrehajtó iratait és nyilvántartásait megvizsgálni, magatartását ellenőrizni, a tényállás megállapítása céljából a végrehajtás során történt adatigénylésről vezetett adatszolgáltatási, adattovábbítási nyilvántartásokból adatot igényelni, továbbá a végrehajtó által lefolytatott eljárási cselekményen részt venni,”

(2) A Vht. 250. §-ának (3) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

(A kamara ellátja a következő feladatokat is:)

„e) árverési csarnokot működtethet.”

53. § (1) A Vht. 250/A. §-ának (2) bekezdése a következő w) ponttal egészül ki:

(A végrehajtók névjegyzéke a következő adatokat tartalmazza:)

„w) a végrehajtó hivatali elektronikus aláírás tanúsítványának érvényességének kezdetét és lejártát.”

(2) A Vht. 250/A. §-ának (3) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A végrehajtó-helyettesek névjegyzéke a következő adatokat tartalmazza:)

„f) a végrehajtó-helyettes hivatali elektronikus aláírás tanúsítványának érvényességének kezdetét és lejártát.”

54. § A Vht. 259. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a § jelenlegi szövege (1) bekezdésre változik:

„(2) A megyei bírósági végrehajtó és a megyei bírósági végrehajtó-helyettes az elektronikus nyilvántartásokból a végrehajtás során történő adatigényléshez a bíróság számítástechnikai eszközét veszi igénybe.”

*A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló
1999. évi LXXXIV. törvény módosítása*

55. § A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 19. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A nyilvántartásból igényelheti(k):]

„a) a bíróság, a bírósági végrehajtó, a közjegyző, az ügyészség, a nyomozó hatóság, a nemzetbiztonsági szolgálatok és a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatok a törvényben meghatározott feladataik ellátásához szükséges adatokat;”

*A Polgári perrendtartásról szóló
1952. évi III. törvény módosítása*

56. § A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 99. §-a (4) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Keresetlevél (fizetési meghagyás), illetve az eljárást befejező érdemi határozat kézbesítése esetében a bíróság a

kézbizítási vélelem beállításáról a feleket nyolc munkanapon belül értesíti.”

57. § A Pp. 99/B. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a címzett ellen a jogerős határozat alapján a bírósági végrehajtást megelőzően pénzforgalmi úton történő behajtást kezdeményeztek és arról tudomást szerzett, a kézbizítási vélelem megdöntése iránti, e § szerinti kérelmet a pénzforgalmi úton történő behajtásról való tudomás-szerzésétől számított 15 napon belül terjeszthet elő.”

58. § A Pp. 395. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a bírósági letétkezelés szabályait rendeletben állapítsa meg.”

*Az ingatlan-nyilvántartásról szóló
1997. évi CXLI. törvény módosítása*

59. § Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 52/A. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhető valamely jog bejegyzéséről, módosításáról vagy törléséről szóló határozattal kapcsolatban a kézbizítási vélelem valamely címzett vonatkozásában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXLI. törvény 79. §-ának (2) bekezdése alapján beállt, a földhivatal 8 napon belül értesíti a címzettet és a többi felet a kézbizítási vélelem beállításáról. Az az adott ügyben érintett ügyfél, akinek jogi érdeke fűződik a földhivatali határozat kézbesítéséhez, saját költségére kérheti a határozatot tartalmazó irat külön jogszabály szerinti végrehajtói kézbesítését az ingatlan tulajdonosa (érintett tulajdonosa) és annak a részére, akinek bejegyzett joga keletkezett, módosult vagy megszűnt. A végrehajtói kézbesítés eredményéről a kézbizítást kérő és a földhivatal kap értesítést. Ha a végrehajtói kézbesítés során a címzett az irat másolatát átvette, 15 napon belül kezdeményezheti a kézbizítási vélelem megdöntését.”

*A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról
és a végelszámolásról szóló
2006. évi V. törvény módosítása⁶*

60. § A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 7. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára a cég jogosult.”

*A Polgári Törvénykönyvről szóló
1959. évi IV. törvény módosítása*

61. § A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 254. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Zálogjog szerződés, jogszabály vagy bírósági határozat és – ha jogszabály így rendelkezik – hatósági döntés alapján keletkezhet.”

62. § (1) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 16. §-a (1) bekezdésének *h*) pontjában

a) a „[Btk. 310. § (4) bek. *a*) pont]” szövegrész helyébe a „[Btk. 310. § (4) bek.]” szöveg,

b) a „[Btk. 310/A. § (3) és (4) bek.]” szövegrész helyébe a „[Btk. 310/A. § (4) bek.]” szöveg,

c) a „[Btk. 311. § (3) bek. *a*) pont és 311. § (4) bek.]” szövegrész helyébe a „[Btk. 311. § (4) bek. *a*) pont és 311. § (5) bek.]” szöveg,

d) az „a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős értékű vámárura elkövetett csempészet és vámogazdaság [Btk. 312. § (3) bek. *a*) pont és Btk. 312. § (4) bek.]” szövegrész helyébe az „a különösen nagy vagy ezt meghaladó mértékű vámbevétel-csökkenést okozó csempészet [Btk. 312. § (4) bek. *a*) pont]” szöveg lép.

(2) A Be. 36. §-a (2) bekezdésének *c*) pontjában a „könyvvizsgálói köteleességszegés (Btk. 289/A. §),” szövegrész a hatályát veszti.

Záró rendelkezések

63. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő második hónap 1. napján lép hatályba.

(2) A törvény

a) 62. §-a, 65. §-ának (2) bekezdése és 66. §-ának (3) bekezdése a kihirdetését követő napon,

b) 1., 4., 5., 12., 23–25., 38., 45., 48., 51–54., 59. és 60. §-ai 2008. január 1-jén lépnek hatályba.

64. § E törvénynek a Vht.-t módosító rendelkezéseit a folyamatban lévő végrehajtási ügyekben is alkalmazni kell.

⁶ Igazságügyi Közlöny 2006. évi 6. száma.

65. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a hatályát veszti

a) az okmánykiadással és nyilvántartással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2000. évi CXXXII. törvény 9. §-a;

b) az Üt. 8. §-a (3) bekezdésének második mondatából az „és az alkalmazott ügyvéd”, 13. §-ának (1) bekezdéséből az „– az alkalmazott ügyvéd kivételével –”, valamint 89. §-a (1) bekezdéséből az „azzal, hogy az alkalmazott ügyvédnek ügyvéddel, illetve ügyvédi irodával létrejött munkaviszonya nem ütközik a 6. § (1) bekezdésének a) pontjába” szövegrész.

(2) E törvény kihirdetését követő napon a hatályát veszti a Vht. 12/A. §-ából az „, egyúttal – a végrehajtást kérő kérelmére – az előzetes eljárás során irányadó, a 31/B. §-ban foglalt adatszolgáltatási kötelezettségének is eleget tesz” szövegrész és a Vht. 31/B. §-a.

(3) 2008. január 1-jén a hatályát veszti

a) az Üt. 116. §-ának (6) bekezdése;

b) a Ctv. 1. számú mellékletének I.4. pontja és 3. számú mellékletének I.3. pontja.

66. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) az Üt. 89/A. §-ának (1) bekezdésében a „külön törvény alapján szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek” szövegrész helyébe a „magyar állampolgárnak, illetve a külön törvény alapján szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek” szövegrész, 116. §-a (4) bekezdésében az „a), e) és h) pontban” szövegrész helyébe pedig az „a), e), h) és n) pontban” szövegrész lép;

b) a Kjt. 168. §-ának (1) bekezdésében és a 169. §-ának (2) bekezdésében a „hiteles kiadmányt,” szövegrész a hatályát veszti, a 171. §-ának (2) bekezdésében pedig a „hiteles kiadmányt” szövegrész helyébe a „hiteles másolatot” szövegrész lép;

c) a Vht. 103. §-ának (2) és (5) bekezdésében az „a gépjárművet nyilvántartó hatóságnak” szövegrész helyébe az „az illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak, ha pedig ez nem állapítható meg, a gépjárművet nyilvántartó hatóságnak” szövegrész, a Vht. 52. §-ának f) pontjában az „engedélyezték neki” szövegrész helyébe az „engedélyezték, illetve állapította meg számára a végrehajtó” szövegrész lép.

(2) 2008. január 1-jén a Kjt. 10. §-ának (2) bekezdésében a „hétmillió forint” szövegrész helyébe az „ötvenmillió forint” szövegrész lép.

(3) E törvény kihirdetését követő napon

a) a Kjt. 1. §-ának (2) bekezdésében a „tanácsadással” szó helyébe a „kioktatással” szó,

b) a Ctv. 1. számú melléklete II.11. pontjában a „Magyar Országos Közjegyzői Kamara” szövegrész helyébe a „területi kamara elnökségének” szövegrész lép.

Általános indokolás

A Javaslat rendelkezései részben az ingatlanokkal, bérlettel kapcsolatos feltárt visszaélések megakadályozása, az úgynevezett lakásmaffia-tevékenység visszaszorítása érdekében szükséges kormányzati intézkedések végrehajtását szolgálják. A Javaslat azt kívánja elérni, hogy az állampolgárok hatékonyabban védekezzenek a lakásmaffia-tevékenységként ismertté vált jelenség ellen, illetve a jogi szabályozás általánosságban fokozottabban garantálja a jogügyletek biztonságát, megelőzve azt, hogy a polgárok áldozatul essenek okiratokkal és ingatlanokkal kapcsolatos visszaéléseknek.

Az ingatlanokkal kapcsolatos visszaélések egyik tipikus elkövetési magatartása az okirat-hamisítás, amellyel az elkövető a lakás tulajdonosa nevében hamis vagy hamisított okmányok felhasználásával olyan tartalmú nyilatkozatot tesz, amely az ingatlan-nyilvántartásban a valóságnak nem megfelelő jogok bejegyzését, illetve tények feljegyzését eredményezi. A hatályos jogszabályok az okirati formában létrejött szerződések megkötésénél a szerződés érvényességi kellekeként többek között ügyvédi ellenjegyzést, vagy közokirati formát követelnek meg, ezért az ingatlanokkal kapcsolatos visszaélések megelőzése érdekében a Javaslat a közjegyzői okiratszerkesztésre, illetve az ügyvédi, közjegyzői eljárásra vonatkozóan is tartalmaz rendelkezéseket.

Az ügyvéd és a közjegyző a jogügylet létrejötte előtt köteles meggyőződni a fél ügyleti képességéről és jogosultságáról, valamint valódi szándékáról, továbbá köteles tájékoztatni a felet a jogügylet lényegéről és a jogi következményeiről. Az ügyvéd az okirat ellenjegyzésével bizonyítja, hogy az okirat tartalma a felek akaratának és a jogszabályoknak megfelel, illetve, hogy az okiratban megjelölt fél az okiratot előtte, vagy helyettese előtt írta alá, illetőleg aláírását előtte, vagy helyettese előtt saját kezű aláírásának ismerte el. Az ügyvéd és a közjegyző a gyakorlatban a nyilatkozatot tevő fél személyazonosságáról a fél által rendelkezésre bocsátott, aláírással és fényképpel ellátott hivatalos igazolványból győződik meg. A jogügyletben résztvevő felek által felmutatott okiratban szereplő adatok valódisága azonban nem mindig ellenőrizhető az ügyletkötés helyszínén gyorsan és pontosan. Az elmúlt években jelentősen megnőtt az okiratokkal való visszaélések, valamint az ügyvédek, közjegyzők által készített okiratból eredő jogviták száma. A Javaslatban foglalt törvénymódosításokkal ezért lehetőség nyílik arra, hogy az ügyvéd és a közjegyző a jogügyletek biztonságának előmozdítása érdekében a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) nyilvántartásaihoz elektronikus úton csatlakozva összevesse a fél személyazonosításra szolgáló adatait a Hivatal nyilvántartásaiban szereplő adatokkal; ezáltal elkerülhetővé válik az elveszett, ellopott, megsemmisült, láthatóan hamisított, illetve a nyilvántartásban nem szereplő igazolványok adatigazolásra történő felhasználása. Ugyancsak lehetővé teszi

a Javaslat a személyazonosság igazolására szolgáló okirat és adatainak ellenőrzését a bírósági végrehajtási eljárás során, mivel ez esetben is szükséges lehet a felek, eljárási cselekmény során nyilatkozatot tevő személyek pontos beazonosítása.

Tekintettel arra, hogy az állampolgárok személyazonosságukat a személyazonosító okmányon túl úti okmányukkal és fényképes járművezetésre jogosító okmányukkal is igazolhatják, a Javaslat a fél személyazonosságának ellenőrzése érdekében a személyi adat- és lakcím-, a járművezetői engedély-, az úti okmány-, valamint a központi idegenrendészeti nyilvántartáshoz való csatlakozás lehetőségét teremti meg. A külföldi úti okmányok esetében az elveszett külföldi úti okmányok nyilvántartásába való betekintés válik lehetővé, mely természetesen azon felek esetében eredményezheti a visszaélések megelőzését, akiről, vagy akiknek okmányáról a nyilvántartás adatot kezel: ezek a személyek azok a külföldiek lehetnek, akik a külföldön kiállított úti okmányuk elvesztését Magyarországon bejelentették.

A Javaslat értelmében az adatlekérdezési és -ellenőrzési szolgáltatás elektronikus úton történik: az erre irányuló megkeresést a lekérdezőnek elektronikus aláírásával kell ellátnia. Ez lehetővé teszi azt is, hogy a Hivatal a megkeresés teljesítése előtt az elektronikus aláírás tanúsítvány érvényességének ellenőrzésével meggyőződjék meg arról, hogy valóban ügyvéd, közjegyző, bírósági végrehajtó megkereséséről van szó.

A nyilvántartásokhoz való csatlakozás érdekében a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvényben (Kjtv.), az ügyvédekéről szóló 1998. évi XI. törvényben (Üt.) és a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben (Vht.) egyaránt szabályozásra kerül, hogy milyen nyilvántartásból, milyen adatokat lehet igényelni. A Javaslat számos olyan garanciális szabályt fogalmaz meg, amelyek biztosítják, hogy a nyilvántartásokból történő adatszolgáltatásra kizárólag a törvényben pontosan körülhatárolt célból kerüljön sor.

A jogügyletek biztonságának erősítése nemcsak az ingatlanokkal kapcsolatos ügyletek esetében érvényesítendő célkitűzés, így a Javaslat a személyazonosság on-line ellenőrzésének lehetőségét sem csak ezekre korlátozza. A visszaélések szempontjából kiemelt ügycsoportot képeznek továbbá a cégügyletek, ezért a Javaslat részletesen szabályozza azt is, hogy a társasági szerződést ellenjegyző ügyvédnek, illetve közokiratot készítő közjegyzőnek milyen módon kell meggyőződnie arról, hogy a cégingatlan megjelölésére a jogszabályoknak megfelelően kerül sor.

A közjegyzői okirat-szerkesztési eljárás a gyakorlatban számos elméleti, de a gyakorlatot is komolyan befolyásoló kérdést vetett fel, ezért a Javaslat pontosítja a Kjtv. közjegyzői okiratokkal kapcsolatos számos rendelkezését. A Javaslat egyértelművé teszi a közjegyzők közjegyzői okirattal kapcsolatos feladatait. A Kjtv. 1. §-ának (2) bekezdése a közjegyző tevékenységét úgy határozza meg, hogy a közjegyző a jogügyletekről és a jogi jelentőségű té-

nyekről közokiratot állít ki, azonban a törvénynek a közjegyzői okiratok fogalmával és előkészítésével kapcsolatos szabályozása eddig nem tett egyértelmű – az elhatárolást minden esetben segítő különbséget – az ügyleti okiratok és a ténytanúsító okiratok között. A jogügyletek létrehozásánál a közjegyző az ügyfelek ügyleti szándékának, valamint a jogszabályoknak megfelelő okiratot szerkeszt, a ténytanúsítványnál viszont a tanúsítvány tartalma a tanúsítványban szereplő cselekmények leírása, mely nem az ügyfelek akaratától, hanem a közjegyző személyes tapasztalásától függ. A kétféle eljárás eltérő okirat-szerkesztési feltételeket igényel, melyeket az egyértelmű jogalkalmazás biztosítása érdekében a Javaslat pontosan rögzít, ugyancsak részletesebb szabályozást ad a Javaslat – többek között – a közjegyző közreműködési kötelezettségének korlátaira, továbbá a kiadmány, másolat készítésére is.

A Javaslat módosítja a Vht-t és néhány egyéb, a végrehajtók eljárását érintő törvényt is. E módosítások célja kettős: egyrészt segítséget nyújtani az adósoknak lakhatási feltételeik védelmében, másrészt hatékonyabbá tenni az eljárást az elektronikus ügyintézés feltételeinek megteremtésével. Lényeges rendelkezései a Javaslatnak a végrehajtási eljárás során történő személyazonosság megállapításra vonatkozó rendelkezések, illetve e körben – az ügyvédekhez és a közjegyzőkhöz hasonlóan – a személyazonosság igazolására bemutatott okirat és adatainak on-line ellenőrzése.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az Üt. 8. §-a értelmében az ügyvédet a hivatásának gyakorlása során tudomására jutott adatok és tények tekintetében titoktartási kötelezettség terheli. Figyelemmel arra, hogy a Javaslat 4. §-a a személyazonosság on-line ellenőrzésére vonatkozó rendelkezései a titoktartás körébe tartozó adatoknak, illetve tényeknek az ügyfélén kívül más személy részére történő továbbítását írják elő (kötelező rendőrségi bejelentés arra az esetre, ha az ügyvéd az ellenőrzés során elvesztésként, ellopottként vagy megsemmisültként nyilvántartott igazolvány felhasználását észleli), a Javaslat e két rendelkezés összhangját teremti meg azzal, hogy lehetőséget ad a titoktartási kötelezettség alóli kivétel törvényi megfogalmazására.

A 2. §-hoz

A közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 12. §-a értelmében a tevékenység gyakorlásához szüksé-

ges nyilvántartásba vétel és a nyilvántartásból való törlés – ha törvény valamely tevékenység végzését vagy valamely foglalkozás gyakorlását köztisztviselési vagy más szervezeti tagsághoz köti – a törvény hatálya alá tartozik, s a köztisztviseltek esetében meg kell határozni azokat az ügyeket, amelyekben a Ket. rendelkezései az irányadók. A Javaslat ezen ügyek felsorolását egészíti ki az elektronikus cégeljárásban való részvételre feljogosított ügyvédekről történő nyilvántartás-vezetéssel figyelemmel arra, hogy ez esetben is – akárcsak a kamarai tagfelvétel esetében – a szakmai tevékenység folytatására való felhatalmazást jelentő eljárásról van szó.

A 3. §-hoz

Az elektronikus közszolgáltatások elterjedése – így különösen a cégeljárás elektronizálása és a személyazonosság Javaslat szerinti on-line ellenőrzésének megteremtése – egyre szélesebb körben teszi lehetővé azt, hogy az ügyvédi szolgáltatás nyújtása során az ügyvéd elektronikus úton kommunikáljon a különféle hatóságokkal. Alapvető fontosságú ezért az, hogy e kommunikáció keretében továbbított, elektronikus aláírással ellátott nyilatkozatok az aláíró személyét és szakmai minőségét tekintve egységesen ugyanazt a biztonságot garantálják. A Javaslat ezért beépíti az Üt-be azokat a legfontosabb garanciális szabályokat, melyek ezt az egységes színvonalat hivatottak biztosítani: az aláírásnak minősített elektronikus aláírásnak kell lennie, a hitelesítésére szolgáló tanúsítványnak tartalmaznia kell az aláíró ügyvédi kamarai tagságát, melynek igazolására a területi ügyvédi kamara jogosult, s ugyancsak a kamara feladata a törvényben meghatározott esetekben a tanúsítvány érvényességének felfüggesztését, visszavonását kezdeményezni. A tanúsítványt kibocsátó hitelesítés-szolgáltatónak továbbá biztosítani kell a valós idejű tanúsítvány-állapotszolgáltatást (ennek részletes definícióját is megadja a Javaslat); ez alapvető feltétele többek között annak is, hogy a Hivatal a Javaslat szerinti on-line személyazonosság ellenőrzés során is rövid időn belül le tudja ellenőrizni azt, hogy valóban ügyvédtől érkezett-e az adatszolgáltatás iránti megkeresés. A Javaslat a felelősségi viszonyok egyértelművé tétele érdekében rögzíti azt, hogy az elektronikus aláírásról szóló jogszabályokban foglaltakon túl milyen kötelezettségek terhelik a hitelesítés-szolgáltatót, a kamarát és az ügyvédet az elektronikus aláírással kapcsolatban. A hitelesítés-szolgáltató köteles értesíteni a kamarát a tanúsítvány kibocsátásáról, a kamara jelzésére pedig köteles a tanúsítvány érvényességét felfüggeszteni; a kamara köteles az ügyvédi tevékenység folytatását akadályozó körülmények bekövetkezése esetén a tanúsítvány érvényességének felfüggesztése iránti eljárni, az ügyvéd számára pedig e körülmények bekövetkezése esetén tilos az elektronikus aláírás ügyvédi tevékenység folytatása céljából történő felhasználása.

A 4. §-hoz

Az Üt. 27/B. §-sal történő kiegészítése lehetőséget biztosít arra, hogy az okiratok ellenjegyzése során – ide értve természetesen a lakásmaffia-jelenség szempontjából legérzékenyebb ügylettypusokat: az ingatlan- és cégügyleteket is – az ügyvéd a fél által a személyazonosságának és lakcímének igazolása érdekében rendelkezésre bocsátott adatai valóságát a Hivatal külön törvényben meghatározott nyilvántartásaiból elektronikus úton történő adatigényléssel ellenőrizhesse. A Javaslat ezt az ellenőrzést lehetőségként biztosítja: az ügyvédnek kell az eset összes körülményei alapján döntést hoznia abban a kérdésben, hogy az on-line ellenőrzés lefolytatása szükséges-e az ügyfél személyazonosságának egyértelmű megállapításához.

A Javaslat szerint a Hivatal az adatigénylés iránti megkeresés teljesítése előtt ellenőrzi az adatkérő lekérdezési jogosultságát, így többek között azt is, hogy valóban ügyvédtől származik-e a megkeresés. Ennek technikai hátterét – összhangban a Javaslat 3. §-ával – az elektronikus aláírás használata biztosítja: a Hivatal ugyanis az elektronikus aláírás tanúsítvány érvényességének ellenőrzésével tudja megállapítani azt, hogy a lekérdező valóban tagja-e az ügyvédi kamarának és tagsági viszonya nincs-e felfüggesztve, illetve tevékenységét nem szünetelteti-e. Amennyiben a tanúsítvány nem érvényes, illetve azt visszavonták, a Hivatal a megkeresés teljesítését megtagadja.

A Javaslat értelmében az ügyvéd az ellenőrzés megkezdése előtt köteles a felet az ellenőrzéssel kapcsolatos valamennyi lényeges kérdéssel írásban tájékoztatni; így például az ellenőrzés lehetőségéről, céljáról, módjáról és tartalmáról, a közreműködés megtagadásának és a rendőrségi bejelentésnek a kötelezettségéről, az ellenőrzött adatok felhasználásáról. E rendelkezésre elsősorban az adatvédelmi követelmények teljesítése érdekében van szükség, illetve annak előkészítéséhez, hogy az ügyfél dönteni tudjon az ellenőrzés terjedelméről. A Javaslat szerint ha a fél az ellenőrzéshez nem járul hozzá, az ellenőrzés csupán a fél személyazonosító igazolványának kiadására, érvényességének, elvesztésének, ellopásának, megsemmisülésének, találásának, megkerülésének tényére vonatkozhat. Abban az esetben viszont, ha a fél az ellenőrzéshez írásban hozzájárulását adja, úgy az ellenőrzés a fentiekben túl a fél természetes személyazonosító adataira, állampolgárságára, illetőleg hontalanságára, valamint menekült, bevándorolt, letelepedett jogállására, lakcímére, arcképmására, aláírására is kiterjedhet. Fontos garanciális szabály, hogy az ügyvéd köteles a jogügyletet, amelyben az adatigénylés történik, azonosításra alkalmas módon megjelölni és arról nyilvántartást vezetni.

Az adatigénylés minden esetben pontosan visszakereshető, mivel a Hivatal minden adatszolgáltatást naplóz. Ennek azért van jelentősége, mert az ügyvéd bejelentési kötelezettsége elmulasztásának, vagy a nyilvántartás adataiba való betekintés megalapozottságának, indokoltságának

vizsgálata is megtörténhet a napló alapján; ennek érdekében a Javaslat az ügyvédi fegyelmi hatóságként eljáró kamarai szervet is feljogosítja a napló adatainak megismerésére. Az adatokkal való visszaélések megelőzése, illetve a jogszabályok betartása utólagos ellenőrzésének másik eszköze az ügyvéd nyilvántartás-vezetési kötelezettségének megállapítása (ez kiterjed a lekérdezésre, és a lekérdezéssel érintett jogügyletre is), továbbá annak előírása, hogy az adatigénylés iránti megkeresésben azonosításra alkalmas módon kell megjelölni azt a jogügyletet, amellyel kapcsolatban az ellenőrzésre sor kerül.

A lekérdezés eredményeként az ügyvéd információkat kap arról, hogy a megadott okmányazonosítóval valóban adtak-e ki igazolványt, az érvényes-e, illetve bizonyos esetekben az igazolvány egyes adatait is megismerheti. Az előtte megjelent személy nyilatkozatainak, kézírásának stb., valamint ezeknek az adatoknak az összevetésével kell megállapítania azt, hogy az ellenjegyzés feltételei fennállnak-e, vagyis tudja-e bizonyítani azt, hogy valóban az okiratban megjelölt fél írta alá előtte a jognyilatkozatot vagy ismerte el az aláírást saját aláírásának. A Javaslat ehhez képest megfogalmazza azokat az eseteket, amikor a közreműködés megtagadása nem mérlegelés kérdése: ha az ügyfél egyáltalán nem szolgáltatott adatot a személyazonosságának megállapításához vagy annak érdekében érvényes igazolványt nem tudott bemutatni, továbbá ha lopott, elvesztett, megsemmisült igazolványt mutat be a személyazonosság igazolása érdekében. Az utóbbi esetben nemcsak a közreműködés megtagadását írja elő a Javaslat, hanem – az igazolvány további jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából – az illetékes rendőr-kapitányságnak írásban történő bejelentést is.

A Javaslat tartalmaz rendelkezést arra az esetre is, ha az ügyvéd megkísérli az on-line ellenőrzést, de az valamilyen technikai okból – pl. azért, mert a nyilvántartás adatbázisa nem érhető el – nem végezhető el. Az ellenőrzés elmaradása az okiratba foglalásnak nem akadálya, az ügyvédnek ugyanakkor az ellenőrzés utólag történő elvégzése alapján kell döntést hoznia abban a kérdésben, hogy az ellenjegyzés feltételei fennállnak-e.

Az 5. §-hoz

Az ügyvédi okiratszerkesztési szabályokat a Javaslat nemcsak az ügyfelek adatainak ellenőrzése tekintetében egészíti ki, hanem a cég székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként megjelölt ingatlan megfelelőségének vizsgálatát is kifejezetten előírja és részletesen szabályozza. A gyakorlatban ugyanis előfordulhat az, hogy a cégalapító visszaélészerűen gyakorolja az ingatlan megjelölésének jogát (ténylegesen nem jogosult az ingatlan használatára, vagy az ingatlan jellegénél fogva nem alkalmas cég székhelyének), s így a cég törvényes, illetve az üzleti biztonságot nem veszélyeztető működése nem biztosítható. A Javaslat meghatározza azt, hogy az okiratszerkesztőnek mi-

lyen módon kell meggyőződnie az ingatlan megfelelőségéről. E körben egyrészt az ingatlan-nyilvántartási adatok vizsgálatát írja elő; ez a tulajdoni viszonyok, ennek folytán a használat joga, illetve a használat jogát biztosító jognyilatkozat valódisága, az ingatlan létezése, jellege vizsgálatát teszi lehetővé. Ha az ingatlan használatának joga önmagában az ingatlan-nyilvántartási adatokból nem állapítható meg, a használatra feljogosító okiratot kell az ellenjegyzőnek megvizsgálnia: például hogy tartalmazza-e a szükséges jognyilatkozatot, továbbá azt össze kell vetnie az ingatlan-nyilvántartásból megállapított adatokkal. Nevesíti a Javaslat továbbá azt is, hogy az okiratszerkesztő a cégnyilvántartásból csoportosított adatot kérjen le az ingatlan vonatkozásában: ezzel meg tudja állapítani azt, hogy hány más cég székhelyeként, telephelyeként stb. van bejegyezve a cégjegyzékbe ugyanaz az ingatlan. Ha más cég is használja az ingatlant, az természetesen önmagában nem teszi kizárttá a megjelölését, de az ügy többi körülményére is figyelemmel adatot szolgáltathat ahhoz, hogy megállapíthassa az okiratszerkesztő azt, hogy megjelölhető-e az ingatlan cégingatlanként.

A 6. §-hoz

A Javaslat pontosítja az Üt. alkalmazott ügyvédre vonatkozó rendelkezéseit. A munkaviszony alapján történő tevékenység-gyakorlás mellett egyértelművé teszi azt is, hogy az alkalmazott ügyvéd önállóan nem jogosult az Üt. 5. §-a szerinti ügyvédi tevékenység végzésére: a törvényi előírásokon túlmenően munkáltatójának utasításai határolják be a tevékenységét, és így – elsősorban – a munkáltatója felelősségében tükröződik a szolgáltatás nyújtásáért fennálló felelősség is. Az alkalmazott ügyvéd csak azokban az ügyekben járhat el, melyben a munkáltatója az ügyvédi szolgáltatás nyújtására megbízást vagy kirendelést kapott; ez alól az képezhet kivételt, ha munkáltatója egyetértésével más ügyvédet helyettesít.

A 7. §-hoz

A Javaslat kiegészíti az európai közösségi jogászokról vezetett névjegyzék tartalmát az ügyvédi tevékenység végzéséhez használt elektronikus aláírás tanúsítvány legfontosabb adataival (az érvényesség időszaka és a hitelesítés-szolgáltató megnevezése), valamint annak a tényével, hogy az európai közösségi jogász jogosult az elektronikus cégeljárásban való részvételre. Ezek az adatok több szempontból is szükségesek a kamarai feladatok ellátásához, hiszen ezek figyelembe vételével állapítható meg az, hogy az európai közösségi jogász a tevékenységére vonatkozó jogszabályok szerint járt-e el, másrészt ezek alapján tudja teljesíteni a kamara a hitelesítés-szolgáltató irányában fennálló, az Üt. 12/B. §-ában megállapított értesítési kötelezettségét. Az elektronikus cégeljárásban való részvételre

való jogosultság ismerete az ügyvédi szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek számára is alapvető fontosságú (ez alapján tudják megállapítani azt, hogy megbízható-e az ügyvéd cégügyek intézésével), ezért a Javaslat a névjegyzék erre vonatkozó bejegyzését nyilvános adatként határozza meg.

A 8. §-hoz

A Javaslat az Üt. 12/B. §-ának beiktatásával számos feladatot határoz meg az ügyvédi kamara számára az elektronikus aláírással kapcsolatban, illetve az ügyvéd kötelezettségeit is rögzíti. Ez szükségessé teszi azt, hogy a Magyar Ügyvédi Kamara – az alapszabály erre vonatkozó kifejezett rendelkezése hiányában is – rendelkezék ennek részletes szabályait rögzítő szabályzat alkotási jogosultsággal. A Javaslat ezért kiegészíti az Üt. 112. §-ának (1) bekezdését, amely felsorolja Magyar Ügyvédi Kamara által kiadható szabályzatok szabályozási tárgyköreit.

A 9. §-hoz

A Javaslat kiegészíti az ügyvédi névjegyzék tartalmát az ügyvédi tevékenység végzéséhez használt elektronikus aláírás tanúsítvány legfontosabb adataival (az érvényesség időszaka és a hitelesítés-szolgáltató megnevezése), valamint annak a tényével, hogy az ügyvéd jogosult az elektronikus cégeljárásban való részvételre. Ezek az adatok több szempontból is szükségesek a kamarai feladatok ellátásához, hiszen ezek figyelembe vételével állapítható meg az, hogy az ügyvéd a tevékenységére vonatkozó jogszabályok szerint járt-e el, másrészt ezek alapján tudja teljesíteni a kamara a hitelesítés-szolgáltató irányában fennálló, az Üt. 12/B. §-ában megállapított értesítési kötelezettségét.

A 10. §-hoz

A Javaslat számos olyan garanciális szabályt fogalmaz meg, amelyek biztosítják, hogy az Üt. 27/B. §-a (1) bekezdésében megjelölt nyilvántartásokból történő adatszolgáltatásra kizárólag a törvényben pontosan körülhatárolt célból és e cél megjelölése esetén kerülhessen sor. Az ügyvéd köteles a jogügyletet, amelyben az adatigénylés történik, azonosításra alkalmas módon megjelölni és arról nyilvántartást vezetni. Mivel az ügyek nyilvántartása vonatkozásában az ügyvédekre vonatkozó jogszabályok jelenleg nem tartalmazzak rendelkezéseket, ezért az erre vonatkozó szabályokat a Javaslat szerint az igazságügyi és rendészeti miniszter határozza meg rendeletben. Ugyancsak egy új felhatalmazást jelent a miniszternek a Javaslat azon rendelkezése, amely az ügyvédek adatellenőrzési eljárásának részletes, gyakorlatilag ügyviteli jellegű rendelkezéseit tartalmazó rendelet megalkotását írja elő. A jogügyletek biztonságának garantálása szempontjából is alapvető fon-

tosságú az ügyvédi igazolvány hamisítás elleni védelmének biztosítása, fontos kiegészítése ezért az Üt-nek az a rendelkezés, amely az ügyvédi igazolvány részletes szabályainak rendeletben történő meghatározására ad felhatalmazást a miniszternek. Ez azért szükséges, mert az ügyvédek, alkalmazott ügyvédek stb. igazolványa a 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet szerinti biztonsági okmány, ezért tartalmának, engedélyezésének, kibocsátásának, védelmének részletes szabályait jogszabályban kell rögzíteni. A jelenlegi igazolványok, illetve kibocsátásuk rendje nem teljesíti a kormányrendeletben foglalt követelményeket, ezért a rendelet kiadása új okmányok rendszeresítését is maga után vonja.

A 11. §-hoz

A közjegyzői tevékenység közjogi elemei indokolják, hogy a törvény tegye kötelezővé a közjegyző közreműködését, de egyben tegye is lehetővé a közjegyző számára, hogy a törvényben meghatározott esetekben a közreműködést megtagadhassa. A közjegyző az igazságszolgáltatás részeként jogszolgáltató hatósági tevékenységet lát el, melynek egyik jellemzője, hogy az eljáró hatóság közreműködését csak jogszabályban nevesített esetben tagadhatja meg. A Kjtv. hatályos rendelkezései szerint a 4. és 5. § rögzíti a megtagadás eseteit, ami azonban a nyilvántartás adatainak kötelező lekérdezésére tekintettel kiegészül azzal, hogy a közreműködést közjegyző köteles megtagadni akkor is, ha a fél a személyazonossága megállapításához adatot nem szolgáltatott vagy a nyilvántartás adatai nem egyeznek meg a rendelkezésre bocsátott adatokkal. A közreműködési kötelezettség megtagadása körének kibővülése miatt szükséges a közreműködés megtagadására vonatkozó szabályok pontosítása is, mivel a Kjtv. eddig nem határozta meg a hatósági közreműködés megtagadásának módját, csak annak esetét nevesítette. A Javaslat alapján a közjegyző a közreműködését végzéssel tagadja meg, s a végzést írásban kell közölni azzal a féllel, aki a közjegyzőt a közreműködésre felkérte.

Az Alkotmányban rögzítettek szerint mindenki jogorvoslattal élhet olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely jogát, vagy jogos érdekét sérti, a jogorvoslati jog általános kimondása azonban nem teremt közvetlen jogi lehetőséget a határozatok elleni jogorvoslat benyújtására. Az állampolgárok jogorvoslatához való jogának biztosítása érdekében rögzíti a Javaslat, hogy a közjegyző a közreműködés megtagadásáról végzést hoz, melynek felülvizsgálata kérhető a közjegyző székhelye szerinti megyei bíróságtól. A bíróság a végzést a közigazgatási nemperes eljárás szabályai szerint vizsgálja felül azzal, hogy végzésében a kérelmet elutasítja, vagy a végzést hatályon kívül helyezi és a közjegyzőt az eljárás lefolytatására utasítja. A bíróság határozata ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

A 12. §-hoz

A Kjtv. 10. §-a értelmében a közjegyzőt a hivatásának gyakorlása során tudomására jutott adatok és tények tekintetében titoktartási kötelezettség terheli. Figyelemmel arra, hogy a Javaslat személyazonosság on-line ellenőrzésére vonatkozó rendelkezései a titoktartás körébe tartozó adatoknak, illetve tényeknek az ügyfelen kívül más személy részére történő továbbítását írják elő (kötelező rendőrségi bejelentés arra az esetre, ha a közjegyző az ellenőrzés során elveszteként, ellopottként vagy megsemmisülteként nyilvántartott igazolvány felhasználását észleli), a Javaslat e két rendelkezés összhangját teremti meg azzal, hogy lehetőséget ad a titoktartási kötelezettség alóli kivétel törvényi megfogalmazására.

A 13. §-hoz

A közjegyző a tevékenysége jogszabályoknak megfelelő végzéséért felelősséggel tartozik, az okozott károk megtérítésének fedezésére ezért felelősségbiztosítást kell kötnie. A Javaslat annyiban teszi gördülékenyebbé a felelősségbiztosítás kötésével kapcsolatos eljárást, hogy – a Választmány erre vonatkozó döntése alapján – a Magyar Országos Közjegyzői Kamarát is feljogosítja arra, hogy a közjegyző javára a felelősségbiztosítást megkösse; a biztosítás megkötése így lényegében a kamarának a tagja részére nyújtott szolgáltatásává válik. A rendelkezés természetesen csak a felelősségbiztosítás kötelező értékének erejéig jogosítja fel a kamarát szerződéskötésre, ezen értéket meghaladóan a választmányi döntés esetén is a közjegyző joga a felelősségbiztosítási szerződés megkötése.

A 14. §-hoz

A Kjtv. 21/A. §-ának beiktatásával törvény kötelezte a Magyar Országos Közjegyzői Kamarát arra, hogy tagjait elektronikus aláírással lássa el. E hivatali elektronikus aláírásra vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket fogalmazza meg (illetve részben emeli törvényi szintre) a Javaslat annak érdekében, hogy törvényi garanciát nyújtson ahhoz, hogy a hivatali elektronikus aláírás használata megfelelő – többek között – az on-line személyazonosság-ellenőrzéshez támasztott követelményeknek. A rendelkezés értelmében az aláírásnak minősített elektronikus aláírásnak kell lennie, a hitelesítésére szolgáló tanúsítványnak tartalmaznia kell az aláíró közjegyzői szolgálatát, s a tanúsítványt kibocsátó hitelesítés-szolgáltatónak valós idejű tanúsítvány-állapotszolgáltatást kell nyújtania. A Javaslat a felelősségi viszonyok egyértelművé tétele érdekében rögzíti azt, hogy az elektronikus aláírásról szóló jogszabályokban foglaltakon túl milyen kötelezettségek terhelik a hitelesítés-szolgáltatót, a kamarát és az aláíró az elektronikus aláírással kapcsolatban. A kamara köteles a közjegyzői

szolgálatot érintő meghatározott körülmények (pl. szolgálat megszűnése, szüneteltetése, felfüggesztés) bekövetkezése esetén a tanúsítvány érvényességének felfüggesztése iránti eljárni, a hitelesítés-szolgáltató köteles a kamara jelzésére a tanúsítvány érvényességét felfüggeszteni; a közjegyző pedig az említett körülmények bekövetkezése esetén nem használhatja a hivatali elektronikus aláírást.

A 15. §-hoz

A hatályos szabályozás szerint a közjegyzőhelyettes a közjegyző utasítása és felelőssége mellett önállóan intézhet közjegyzői ügyeket; de az általa készített közjegyzői okirat csak akkor érvényes, ha azt a közjegyző ellenjegyzi. A jogügyletek létrehozásánál a közjegyző az ügyfelek ügyleti szándékának, valamint a jogszabályoknak megfelelő okiratot szerkeszt, a tanúsítvány tartalma – a tanúsítványban szereplő cselekmények leírása – azonban nem az ügyfelek akaratától, hanem a közjegyző személyes tapasztalásától függ. A Javaslat ezért akként pontosítja a Kjtv-t, hogy a jövőben a közjegyzőhelyettes által készített tanúsítvány érvényességéhez nem szükséges közjegyzői ellenjegyzés, mivel a tanúsítvány esetén közjegyzőhelyettes jelenlétében lezajlott tények kerülnek rögzítésre, vagyis a közhiteles személy közreműködésével egy adott esemény vagy egy adott tény kerül megörökítésre. Ebben az esetben tehát az ügyleti okiratoktól eltérően nem az ügyfelek akaratára jelenik meg az okiratban, így nem indokolt fenntartani a közjegyző jogi felelősségvállalását az okiratban foglaltakért, tekintettel arra is, hogy a közjegyző a tanúsítvány elkészítésénél nincs jelen. Ez ugyanakkor természetesen nem érinti a közjegyző polgári jogi felelősségének fennállását.

A 16. §-hoz

A jogügyletek biztonságának garantálása szempontjából is alapvető fontosságú az, hogy a közjegyzői igazolványok megfelelően védettek legyenek a hamisítás, jogtalan felhasználás ellen; ez alapvetően a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendeletben foglalt követelményeknek való megfelelést jelenti. A Javaslat ezért újraszövegezi a közjegyzői igazolványokra vonatkozó rendelkezést, és abban csak a kiállító szervezet jelöli meg, valamint utal az igazolványokra vonatkozó részletes rendelkezéseket tartalmazó külön jogszabályra (rendeletre), melyet erre figyelemmel újra kell alkotni.

A 17. §-hoz

A közjegyzők és közjegyzőhelyettesek szolgálati viszonya fennállásának megállapítása az on-line személyazo-

nosság ellenőrzése során az elektronikus aláírás hitelesítés-szolgáltatón keresztül történik. A hitelesítés-szolgáltató az ehhez szükséges információkat a Magyar Országos Közjegyzői Kamarától kapja, ehhez azonban törvényben kell megteremteni azt a központi nyilvántartást, amit a működő közjegyzőkről és helyettesekről az országos kamara vezet. A nyilvántartás Javaslatban rögzített adatai a területi kamarák nyilvántartásából kerülnek átadásra, a közjegyző és a közjegyzőhelyettes szolgáltatának megszűnése esetén pedig az adatok törlésre kerülnek a központi nyilvántartásból.

A 18–19. §-hoz

A Kjtv. 1. §-ának (2) bekezdése a közjegyző tevékenységét úgy határozza meg, hogy a közjegyző a jogügyletekről és jogi jelentőségű tényekről közokiratot állít ki, azonban a Kjtv-ben foglalt közjegyzői okirat fogalma nem tesz egyértelmű különbséget az ügyleti okiratok és a ténytanúsító okiratok között. Célja szerint az ügyleti okirat a felek akaratának, a ténytanúsító okirat pedig a közjegyző jelenlétében lezajlott jogilag jelentős tényeknek az okiratba foglalása. A közjegyzőnek az ügyleti okirat előkészítése során meg kell győződnie az ügyfelek ügyleti képességéről, valódi szándékáról, továbbá kioktatási kötelezettsége van az ügyfelek jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatban, valamint az aggályos rendelkezésekre fel kell hívnia a figyelmet. A közjegyzői tanúsítvány esetén a közjegyző rögzíti a jelenlétében lezajlott tényeket, a tanúsítványok célja a közhiteles személy közreműködésével egy adott esemény vagy egy adott tény megörökítése, azaz nem az ügyfelek akaratának tükrözése. A Javaslat szerint ezért az ügyleti okirat közhitelesen tanúsítja a jogügyletre vonatkozó akaratnyilvánítás tényét, a ténytanúsító okiratban pedig a közjegyző a jogi jelentőségű tényeket közhitelesen tanúsítja jegyzőkönyvi vagy záradéki formában.

A Javaslat az okiratok idegen nyelven történő elkészítésének eljárását annyiban ésszerűsíti, hogy a felek kérelmére írja elő az okirathoz a teljes magyar nyelvű fordítás csatolását.

A 20. §-hoz

A közjegyzői eljárás hatályos szabályai is lehetővé teszi a közjegyzői okirat kijavítását, de annak eljárása nehézkes, mivel a legkisebb gépelési hiba esetén is szükségessé teszi a felek együttes megjelenését. A Javaslat a hatályos szabályozás érintetlenül hagyása mellett lehetővé teszi, hogy a közjegyző névcseré, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba vagy más hasonló elírás esetén az okiratban résztvevő ügyfelek közös kérelmére vagy hivatalból a közjegyzői okirat kijavítását végzéssel elrendelje. Az okirat ilyen módon történő kijavítása nem érinti a szöveg törlésére vonatkozó szigorú eljárási szabályokat. A végzés

a jogszabályban meghatározott esetekben egyszerűsíti a kijavítási eljárást, egyben lehetőséget ad a feleknek a jogorvoslatra. A közjegyzői okirat kijavítását elrendelő végzést a kijavított okiratra, és lehetőleg annak kiadmányaira is fel kell jegyezni. A kijavítás tárgyában hozott végzés felülvizsgálatát pedig akkor lehet kérni a közjegyző székhelye szerinti megyei bíróságtól, ha a közjegyző a kijavítás iránti kérelmet elutasította, vagy az hivatalból történt. A bíróság eljárására a közreműködés megtagadása esetén hozott végzés elleni jogorvoslati szabályok az irányadóak.

A 21–22. §-hoz

A hatályos rendelkezések szerint ha a közjegyzői okirat több lapból áll, ezeket zsinórral össze kell fűzni, és a közjegyző bélyegzőjével kell megerősíteni. A Javaslat rögzíti, hogy a közjegyzői okirat mellékletei is az okirat részét képezik, és ugyanolyan szabályok szerint kell azokat az okirathoz fűzni. Ha a melléklet erre nem alkalmas, azt a közjegyzői okirat ügyszámával ellátva az okirathoz csatolva kell őrizni.

Ha az eredeti iratokat a közjegyző a területi kamarának vagy a bíróságnak törvényben meghatározott okból kiadja, a közjegyző által maga részére készített kiadmányról is kiadható a Javaslat alapján hiteles kiadmány.

A 23. §-hoz

A közjegyzői okirat felolvasása az okiratkészítés egyik garanciális szabálya annak biztosítására, hogy az okirat valóban az ügyfél jognyilatkozatát tartalmazza. A Javaslat az ügyleti okirat és a ténytanúsító okirat eltérő rendeltetésére figyelemmel differenciált szabályozást ad a felolvasásra: a tanúsítványt erre figyelemmel akkor rendeli felolvasni, ha a törvény kifejezetten előírja.

A személyazonosság on-line ellenőrzése során garanciát jelent az, hogy a Javaslat értelmében az ellenőrzést végző közjegyző köteles a felet az ellenőrzés megkezdése előtt az ellenőrzés lehetőségéről, céljáról és módjáról, továbbá a megismert adatok kezeléséről tájékoztatni. E tájékoztatási kötelezettségnek bünmegelőző hatása is van, mivel a felvilágosítást követően a hamis, hamisított, más személy nevére szóló, vagy a nyilvántartásokban nem szereplő igazolvány birtokosa akár el is állhat a jognyilatkozat megtételére irányuló szándékától.

A 24. §-hoz

A közjegyző a gyakorlatban a nyilatkozatot tevő fél személyazonosságáról a fél által a rendelkezésére bocsátott, aláírással és fényképpel ellátott hivatalos igazolványból győződik meg. A személyazonosság megállapítása az ok-

irat bizonyító erejének feltétele. A Hivatal nyilvántartásaihoz való csatlakozással lehetővé válik a személyazonosításra szolgáló adatok összevetése a nyilvántartásban szereplő adatokkal, a személyazonosításra szolgáló igazolványok jogos felhasználásának ellenőrzése, ezáltal elkerülhető az elvesztett, ellopott, megsemmisült, láthatóan hamisított, illetve a nyilvántartásban nem szereplő igazolványok adatigazolásra történő felhasználása. A szabályozás csak azon felek esetében eredményezheti a visszaélések megelőzését, akiről, vagy akik okmányáról a nyilvántartások adatokat kezelnek; így például az a külföldi, aki külföldön kiállított úti okmánnyal igazolja magát és ezen okmány elvesztését Magyarországon nem jelentették be, ezen adatellenőrzésen sem szűrhető ki. A Javaslat teljes körűen szabályozza azt, hogy milyen nyilvántartásból mely adatokat igényelheti a közjegyző. A közjegyzőnek valamennyi közjegyzői okirat elkészítése során meg kell győződnie a fél személyazonosságáról, az igazolványának érvényességéről a nyilvántartásokból történő adatok lekérésével; erre figyelemmel szabályozza a Javaslat a közjegyző közreműködési kötelezettségének megtagadását is. A Javaslat előírja, hogy ha a nyilvántartások adatai nem egyeznek meg a személyazonosításra alkalmas hatósági igazolvány adataival, vagy az igazolvány érvénytelen és más módon sem igazolható a személyazonosság, a közjegyző a közreműködését köteles megtagadni.

A hatósági eljárások lefolytatásával kapcsolatos igényeknek az felel meg, ha az ellenőrzés idő- és költségkímélő, továbbá biztonságos módon történik, ez pedig az on-line adatigénylés és adatszolgáltatás megvalósítását feltételezi. Ehhez az adatigénylés iránti megkeresést a közjegyzőnek hivatali elektronikus aláírásával kell ellátnia annak érdekében, hogy az elektronikus aláírás tanúsítvány érvényességének ellenőrzésével meggyőződhesen a Hivatal arról, hogy valóban szolgálatban lévő közjegyző megkereséséről van szó.

A közjegyző köteles a jogügyletet, amelyben az adatigénylés történik, azonosításra alkalmas módon megjelölni és arról nyilvántartást vezetni. A Javaslat értelmében a közjegyző az ellenőrzés során megismert adatok papír alapú másolatát külön jogszabály szerint megőrzi, vagy az iratokhoz csatolja és elkülönítve zártan kezeli; a másolatot az ügy irattárba helyezésétől számított 5 évig tárolja, ezt követően megsemmisíti. Az adatokat a közjegyző csak a bíróság, a büntetőügyben eljáró hatóság és a közjegyző tevékenységét ellenőrző területi kamara részére adhatja ki, és részükre teheti lehetővé az adatokba történő betekintést.

Ha az ellenőrzés során a közjegyző azt állapítja meg, hogy az igazolvány elvesztését, ellopását, megsemmisülését bejelentették, köteles ezt aényt az igazolvány további jogosulatlan felhasználásának megakadályozása céljából az illetékes rendőr-kapitányságnak rövid úton bejelenteni. A közjegyző bejelentési kötelezettségének teljesítése nem tekinthető a titoktartási kötelezettsége megsértésének.

A Javaslat tartalmaz rendelkezést arra az esetre is, ha az on-line ellenőrzés technikai okokból nem jár sikerrel (pl. azért, mert a nyilvántartás adatbázisa nem érhető el). Az ellenőrzés elmaradása a jognyilatkozat okiratba foglalásának nem akadálya, a közjegyzőnek azonban az ellenőrzést utólag el kell végeznie, ezt követően – és ennek eredményétől függően – adható ki az okiratról hiteles másolat, kiadmány vagy bizonyítvány.

A 25. §-hoz

Az okiratkészítési szabályokat a Javaslat nemcsak az ügyfelek adatainak ellenőrzése tekintetében egészíti ki, hanem a cég székhelyként, telephelyként, fióktelephelyként megjelölt ingatlan megfelelőségének vizsgálatát is kifejezetten előírja és részletesen szabályozza. A gyakorlatban ugyanis előfordulhat az, hogy a cégalapító visszaélés-szerűen gyakorolja az ingatlan megjelölésének jogát (ténylegesen nem jogosult az ingatlan használatára, vagy az ingatlan jellegénél fogva nem alkalmas cég székhelynek), s így a cég törvényes, illetve az üzleti biztonságot nem veszélyeztető működése nem biztosítható. A Javaslat meghatározza azt, hogy a közjegyzőnek milyen módon kell meggyőződnie az ingatlan megfelelőségéről. E körben egyrészt az ingatlan-nyilvántartási adatok vizsgálatát írja elő; ez a tulajdoni viszonyok, ennek folytán a használat joga, illetve a használat jogát biztosító jognyilatkozat valódisága, az ingatlan létezése, jellege vizsgálatát teszi lehetővé. Ha az ingatlan használatának joga az ingatlan-nyilvántartási adatokból nem állapítható meg, a használatra feljogosító okiratot kell megvizsgálni (pl. hogy tartalmazza-e a szükséges jognyilatkozatot, össze kell vetnie az ingatlan-nyilvántartásból megállapított adatokkal stb.). Kiterjed a vizsgálat cégnyilvántartás csoportosított adataira is annak megállapítása érdekében, hogy hány más cég székhelyként, telephelyként stb. van bejegyezve a közjegyzékbe ugyanaz az ingatlan. Ha más cég is használja az ingatlant, az természetesen önmagában nem teszi kizárttá a megjelölését, de az ügy többi körülményére is figyelemmel adatot szolgáltathat ahhoz, hogy megállapíthassa az okiratszerkesztő azt, hogy megjelölhető-e az ingatlan cég-ingatlanként.

A 26. §-hoz

A Kjt. 130. §-a határozza meg azokat az alaki kellékeket, amelyek az okiratnak az ott felsoroltak azonosítása szempontjából tartalmaznia kell. A Javaslat a közjegyző által rögzített adatokat kiegészíti azzal, hogy az okiratban lehetőség szerint fel kell tüntetni a felek, az azonosítási és az ügyleti tanúk, a bizalmi személy, valamint a tolmács anyja nevét, szükség esetén a felek egyéb személyi adatait, és azt, hogy ezekről a közjegyző hogyan győződött meg.

A 27. §-hoz

A Javaslat a végrendelet elkészítésére vonatkozó szabályokat kiegészíti azzal, hogy a közjegyzői okiratba foglalt végintézkedést és a végrendelet közjegyzőnél való letételének tényét a közjegyző köteles bevezetni a Végrendeletek Országos Nyilvántartásába az okirat elkészítését, vagy a letétbe helyezést követő 72 órán belül. A Javaslat előírja továbbá, hogy a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző az örökhatályos esetleges végrendelete iránti tudakozódás céljából köteles megkeresni a Végrendeletek Országos Nyilvántartását.

A 28–30. §-hoz

A Javaslat a Kjtv. tanúsítvány készítésére vonatkozó szabályait azzal egészíti ki, hogy a közjegyző a tanúsítvány készítésénél nem köteles segédszemélyeket igénybe venni. Rendelkezik továbbá arról is, hogy a tanúsítvány záradék formájában kell kiállítani, amely tartalmazza az ügyszámot, a fél családi és utónevét, születési helyét és idejét, lehetőség szerint anyja nevét, kérésére egyéb személyi adatait.

Figyelemmel arra, hogy a közjegyzői tanúsítvány készítése esetén a közjegyző a jelenlétében lezajlott tényeket rögzíti, célja a közhiteles személy közreműködésével egy adott esemény vagy egy adott tény megörökítése és nem az ügyfelek akaratának tükrözése, a Javaslat a jegyzőkönyv aláírására vonatkozó szabályokat úgy módosítja, hogy a jegyzőkönyvet kérelemre az ülés elnöke, ha ilyen nincs, valamennyi résztvevője aláírhatja, aláírásuk azonban nem kötelező.

A 31. §-hoz

A közjegyző eljárásai szabályozottak, a közjegyző csak azon ügykörökben járhat el, amelyekre a jogszabály feljogosítja. A közjegyzők 1875 óta eljárnak a váltó óvással kapcsolatos ügyekben; ez a jogosultságuk ma is biztosított. A Kjtv. létrejöttével hatályukat veszítették azok a szabályok, amelyek az 1/1984. (II. 29.) IM rendeletben a váltó óvás szabályait határozták meg. A gyakorlat ugyanakkor bebizonyította, hogy e rendelkezések hiánya veszélyezteti az egységes eljárási rendet. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok élénkülése, tagságunk az Európai Unióban megköveteli, hogy a demokratikus jogállam mércéinek megfelelően szabályozza az írott jog a jogalkalmazók eljárását és a váltó óvás érvényességi feltételeit, kizárva ezzel a visszaélések lehetőségét, megteremtve az óvások egységes eljárását; a Javaslat e követelményeket teljesíti.

A 32–36. §-hoz

A magyar eljárásjogok a hiteles kiadmányt az okirat készítőjéhez kötik, vagyis hiteles kiadmány a hiteles másolatnak az a fajtája, amelyet az okirat készítője (kibocsátója) ad ki. Minden más másolatfajta e meghatározás alapján hiteles másolat lehet. Ez a megkülönböztetés az elektronikus okiratok készítésénél is jelentős szerephez juthat, mivel az okiratok elektronikus levéltárban történő elhelyezésével a közjegyző a digitális levéltárból azonnal hiteles másolatot tud kiadni bármely közjegyzői okiratról, e tekintetben nincs többé jelentősége annak, hogy az okirat a közjegyző az őrzésében van-e vagy sem. A Kjtv. hatályos szabályai nem fogalmazzak egyértelműen a hiteles kiadmányok és a hiteles másolatok kibocsátásával kapcsolatban, ezért a Javaslat pontosan meghatározza azt, hogy milyen esetekben adható ki hiteles kiadmány és mikor hiteles másolat.

A hatályos szabályozás korlátozza a hiteles kiadmányok számát, és kiadását csak az abban félként szereplők részére engedi meg. A Javaslat kimondja, hogy a közjegyzői okiratról nem csak egyszer, hanem bármikor kiadható hiteles kiadmány, hiszen az ügyfeleknek nem feltétlenül csak egy alkalommal van erre szükségük, a jogosultak körét pedig a törvényes képviselő, illetve jogi érdekét valószínűsítő személlyel bővíti.

A hatályos szabályozás a tanúsítvány és a hozzá kapcsolódó jegyzőkönyv esetében a hiteles kiadmány kiadását nem korlátozza: az bárkinek kiadható, aki jogi érdekét valószínűsíti. A Javaslat a törvény rendelkezéseit úgy módosítja, hogy valamennyi közjegyzői okirat esetében lehetőség nyílik a hiteles kiadmány kiadására összhangban a Kjtv. új 150. §-ával.

A 37. §-hoz

A konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény 14. §-ának (1)–(2) bekezdése szerint az arra felhatalmazott konzul okiratot és tanúsítványt készíthet. A konzul által készített okirat azonos hatályú a közjegyző által készített okirattal, így eljárása során a Kjtv. szabályait kell alkalmaznia, ezért a Javaslat szerint a törvényben foglalt esetekben konzulnak is végzést kell hoznia. A konzul esetében azonban nem határozható meg az a „székhelye szerinti megyei bíróság”, amely a végzés felülvizsgálatára jogosult, a Javaslat ezért a közreműködés megtagadása, továbbá a kijavítás tárgyában hozott végzés felülvizsgálatára a Fővárosi Bíróság illetékességét állapítja meg.

A 38–39. §-hoz

A Kjtv. 166. §-ának (1) bekezdése határozza meg azt, hogy mit kell a közjegyzői levéltárban elhelyezni. E rendelkezéseket egészíti ki a Javaslat azzal, hogy a közjegy-

zói levéltárban kerüljön elhelyezésre az elektronikus okirat eredeti példánya is, ha elkészítése óta öt év már eltelt, továbbá 2010-et követően itt kerüljenek elhelyezésre a nemperes ügyek iratai azután, hogy az eljárás jogerős befejezését követően két év eltelt. Ugyancsak pontosítja a Javaslat az elektronikus levéltárban elhelyezendő dokumentumok körét és az ezzel összefüggő intézkedések szabályait.

A hiteles kiadmány és hiteles másolat fogalmára tekintettel a Javaslat pontosítja azt, hogy az elektronikus levéltárban elhelyezett okiratról a közjegyző hiteles kiadmányt, másolatot illetve bizonyítványt; a közjegyzői levéltár vezetője pedig másolatot, illetve bizonyítványt adhat ki.

A 40. §-hoz

Többek között a közjegyzők adatellenőrzési eljárása is szükségessé teszi részletes, eljárási és ügyviteli jellegű rendelkezéseket tartalmazó rendelet megalkotását, ezért a Javaslat a hatályos rendelkezés pontosításával felhatalmazást ad az igazságügyért felelős miniszternek, hogy a Kjt.v. végrehajtásához szükséges részletes eljárási szabályokat megalkossa. Kiegészíti a Javaslat a Kjt.v-t a Végintézkedések Országos Nyilvántartásának vezetésére vonatkozó rendelet kiadására történő felhatalmazással is.

A 41. §-hoz

A Vht. 5. §-ának (4) bekezdése tartalmaz rendelkezéseket arra vonatkozóan, hogy mi a teendője a végrehajtnak akkor, ha a személyazonosság igazolására szolgáló felhívása eredménytelen marad. E szabályozás a Javaslattal differenciáltabbá válik: ha a bemutatott igazolvány nem személyazonosság igazolására szolgál, úgy fel kell hívnia a végrehajtnak az érintett személyt megfelelő igazolvány felmutatására és csak azt követően kerül sor rendőri intézkedés kezdeményezésére. Kiemeli továbbá a Javaslat azt, hogy a személyazonosság megállapítására irányuló eljárási cselekmény olyan, amelyet a végrehajtási cselekményről készített jegyzőkönyvben kifejezetten fel kell tüntetni [összhangban a Vht. 35. §-a (2) bekezdésének g) pontjával].

A 42–43. §-hoz

A jogalkotó a jogorvoslathoz való jog biztosítékeként vezette be a kézbesítési vélelem megdöntésének lehetőségét, egyúttal pedig a polgári ügyekben hozott határozatok jogosultjainak számára – a kézbesítési vélelem megdöntésének bizonytalan időre történő elhúzódását megakadályozandó – az ún. végrehajtoi kézbesítést. Annak érdekében, hogy a végrehajtható okirat minél több, a felek jogervényesítését elősegítő adatot tartalmazzon, a Javaslat elő-

írja azon a végrehajtoi kifogás előterjesztésének lehetőségéről szóló tájékoztatás, továbbá a végrehajtás alapjául szolgáló határozattal kapcsolatban a kézbesítési vélelem beálltáról történő tájékoztatás feltüntetését is.

A Javaslat a végrehajtoi kézbesítés szabályait azzal egészíti ki, hogy nemcsak a Vht. 31/D. §-a (1) bekezdésében megjelölt iratok, hanem jogszabály által meghatározott egyéb iratok kézbesítését is lehetővé teszi, a végrehajtoi kézbesítés költségét pedig – ha a kézbesítendő határozat alapján végrehajtás indul, tehát az adós az abban foglaltaknak önként nem tesz eleget – végrehajtoi költségként az adósra hárítja. A Javaslat továbbá törvényi szintre emeli a költségkedvezmények kizártságáról rendelkező, jelenleg rendeleti szintű szabályt.

A 44–45. §-hoz

A gyors és eredményes behajtáshoz az is szükséges, hogy a végrehajtás során történő adatbeszerzés költségkímélő módon történjen és a papíralapú ügyintézés minél nagyobb mértékben felváltsa az elektronikus ügyintézés. A Javaslat ezért általános jelleggel – de az adott nyilvántartás vezetésére vonatkozó jogszabályra visszahivatkozva – előírja, hogy a Vht. 47. §-a szerinti adatgyűjtés minden olyan hatósági nyilvántartásba történő betekintés esetében megtörténhessen elektronikus úton, amely nyilvántartás vezetése is számítógépes adatrögzítő eszközzel történik.

A jogügyletek biztonsága a bírósági végrehajtás során is érvényesítendő célkitűzés, hiszen a végrehajtok eljárása során is tehetnek a felek és más személyek joghatással járó nyilatkozatokat, melyekre későbbi végrehajtási cselekmények alapulnak, illetve a végrehajtás során is történik a felek, egyéb érdeklődők vagyoni jogait érintő intézkedés, kiemelten ilyen a lefoglalt dolgok értékesítése. A Javaslat ezért a végrehajto számára is lehetővé teszi a személyazonosság on-line ellenőrzését. Az ellenőrzés célja legfőképpen az adós személyének egyértelmű beazonosítása, de mivel a végrehajtás során más személyek jognyilatkozatainak valódiságához sem férhet kétség, ezért a Javaslat valamennyi olyan személy esetében lehetővé teszi az adat-egyeztetést, akiknek a személyazonosságát a végrehajto megállapítja az eljárás során. Ezen utóbbi személyt az ellenőrzést végző végrehajto köteles – nemcsak a személyes adatok védelme okán, hanem megelőzés céljából is – az ellenőrzés megkezdése előtt az ellenőrzés lehetőségéről, céljáról, módjáról és következményeiről tájékoztatni. Speciális személyi kört képeznek a végrehajtoi eljárásban részt vevő jogi képviselők; adataik ellenőrzése lényegében azal a céllal történik, hogy képviseleti jogosultságuk fennáll-e: vonatkozásukban ezért az ügyvédi kamara, illetve jogtanácsosi névjegyzéket vezető megyei bíróság nyilvántartásába történő betekintést teszi lehetővé a Javaslat.

A Hivatal nyilvántartásaihoz elektronikus úton történő csatlakozás a bírósági végrehajtok esetében az ügyvédek-

hez és a közjegyzőkhöz hasonló módon történik: saját számítógépes eszközzel juttathatják el az adat igénylése iránti, elektronikus aláírással ellátott megkereséseiket a nyilvántartást vezető szervhez.

A Javaslat részletesen szabályozza az ellenőrzés keretében megismerhető adatokat és azt is, hogy a megismert adatok kezelésére, tárolására milyen szabályok vonatkoznak. Lényeges rendelkezés az, mely szerint az elvesztésként, ellopottként vagy megsemmisülteként bejelentett igazolvány bírósági végrehajtási eljárásban történő felhasználása azzal a következménnyel jár, hogy a végrehajtónak átadott ilyen igazolványt a végrehajtó a birtokosának nem adhatja vissza, hanem köteles azt a rendőrkapitányságnak továbbítani a felhasználás tényéről szóló bejelentésével együtt.

A 46–47. §-hoz

A végrehajtási kényszert a szükséges és arányos mértékben kell alkalmazni, vagyis olyan módon, hogy az a végrehajtandó követelések megtérülését megfelelően segítse elő, emellett pedig – e célt nem veszélyeztetve – tekintettel legyen az adósok személyes körülményeire és ösztönözzön az önkéntes teljesítésre is. Ennek egyik eszköze a Javaslat szerinti részletfizetés biztosítása, mellyel akár elkerülhetővé is válik magánszemélyek esetében az adós lakhatását szolgáló ingatlanának eladása. A Javaslat csak természetes személyekkel szemben fennálló pénzkövetelések végrehajtása során, és csak részletfizetés megállapítását teszi lehetővé (halasztást nem); ezzel is kifejezésre juttatva azt, hogy a kötelezettségek teljesítésére törekvő, a hitelezővel együttműködő és a fizetési szándékát tanúsító, nem teljesen fizetéképtelen adósok számára biztosítandó kedvezményt teremt meg. Alapfeltétele az, hogy az adós a végrehajtás során részletfizetést teljesítsen, továbbá az is, hogy a követelés fedezete az adós vagyontárgyainak felkutatásával biztosítva legyen, legalábbis olyan mértékben, amennyire azt az adós vagyona lehetővé teszi. Fontos érdek fűződik ahhoz, hogy olyan adósok esetében is sor kerüljön a részletfizetési feltételek megállapítására és sikeres teljesedésbe menésére, akiknek nincs végrehajtás alá vonható vagyontárgyuk. A Javaslat ezért nem szabja feltételül a részletfizetés engedélyezéséhez azt, hogy a tartozás fedezete ténylegesen is lefoglalásra kerüljön, sőt a végrehajtás vagyon hiányában történő szünetelésének elkerülése érdekében a vagyontalan adós esetében kifejezetten kötelezettségévé teszi a végrehajtónak az adós felhívását a részletteljesítés felajánlására annak érdekében, hogy a részletfizetés engedélyezésére sor kerülhessen.

A végrehajtó a Javaslat értelmében a részletfizetési feltételek megállapításáról jegyzőkönyvet készít, melyet megküld a feleknek. A végrehajtást kérőnek ez alapján nyílik módja nyilatkozni a részletfizetés kedvezményére, és hivatkozni arra, hogy az létfenntartását mennyiben nehezíti meg. Ahhoz alapvető érdek fűződik, hogy az egyéb-

ként is létfenntartás céljára szolgáló követelések mielőbb megtérüljenek, ezért az ilyen követelésekre (tartásdíj, munkabér és vele egy tekintet alá eső követelések) megállapított részletfizetés csak akkor tartható fenn, ha a végrehajtást kérő azzal egyetért. Ugyancsak kiemelten méltányolandó azon személyek érdeke is, akik maguk is létfenntartási problémákkal küzdenek: a Javaslat ilyennek minősíti az erre hivatkozó magánszemélyeket és a csőd-, felszámolási vagy végrehajtási eljárás alatt álló gazdálkodó szervezeteket; tiltakozásuk esetén ugyancsak nem tartható fenn a részletfizetési kedvezmény. Egyéb esetekben a végrehajtást kérő egyet nem értése a részletfizetés időtartamának korlátozását eredményezi: a végrehajtást kérő szervezetek esetében legfeljebb egy év, magánszemélyek esetében fél év lehet a maximális időtartama, ha pedig csak a meg nem fizetett tartozás összege az akadálya az egyetértésnek, úgy a részletfizetés kedvezménye további összeg előzetes megfizetéséhez köthető. A végrehajtást kérő nyilatkozata alapján tehát módosulhat a részletfizetési jegyzőkönyv tartalma, a kétlépcsős eljárás pedig a felek közötti kommunikáció elindítását, az alkufolyamatok felélesztését segítheti elő. Speciális esetet képez az, ha a végrehajtandó tartozás maga is olyan jogviszonyból ered, amelyben az adós a végrehajtás kérő egyetértésével pénzüsszeg részletekben történő fizetésére volt köteles, hiszen ebben az esetben maga a végrehajtást kérő döntött úgy, hogy a szolgáltatást részletekben fogadja el. Ez esetben is feltétele a kedvezmény biztosításának a tartozás egy részének megfizetése, de a részletfizetés egy évnél hosszabb időszakra is megállapítható.

A végrehajtói részletfizetés nem érinti az adósnak azt a jogát, hogy a hatályos szabályok szerint a bíróságtól is kérhesse a részletfizetés engedélyezését, ugyancsak nem érinti a Javaslat a felek jogszabálysértő végrehajtói eljárás miatti bírósághoz fordulási jogát: vagyis a felek végrehajtási kifogás előterjesztésével a bíróságtól kérhetik a törvénybe ütköző intézkedés megsemmisítését. Annak érdekében, hogy az eljárás ne húzódjon el a bírósághoz fordulás miatt, a Javaslat úgy rendelkezik, hogy a bíróság a megalapozott kifogás elbírálásával együtt a részletfizetés feltételeit is módosíthatja annak érdekében, hogy a részletfizetés biztosítása a jogszabályoknak megfelelően történjen.

A Javaslat rendezi azt, hogy mikor kell a végrehajtói részletfizetés esetén az eljárást folytatni: a részlet megfizetésének elmulasztása mellett ehhez vezethet többek között az, ha egy másik végrehajtási eljárásban szükséges az adós vagyontát értékesíteni, vagy ha az adós jövedelmi, vagyoni helyzetében jelentős változás áll be (pl. lefoglalható vagyontárgyra tett szert).

A 48. §-hoz

Az elektronikus közszolgáltatások elterjedése – így különösen a személyazonosság Javaslat szerinti on-line ellenőrzésének megteremtése – a végrehajtói eljárást is

érinti. Alapvető fontosságú ezért az, hogy a végrehajtók eljárásában használható elektronikus aláírással szemben támasztott feltételeket – tekintettel arra is, hogy azok mind a végrehajtóra, mind a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamarára, mind pedig a hitelesítés-szolgáltatókra hárítanak kötelezettségeket – törvényben rögzítse a jogalkotó. Ilyen garanciális szabály az, hogy az aláírásnak minősített elektronikus aláírásnak kell lennie, a hitelesítésére szolgáló tanúsítványnak tartalmaznia kell az aláíró végrehajtói szolgáltatását, a tanúsítványt kibocsátó hitelesítés-szolgáltatónak pedig biztosítania kell a valós idejű tanúsítvány-állapot-szolgáltatást. Az önálló bírósági végrehajtók és helyettesek esetében a kamara feladata az aláírások beszerzése és a szolgálattal kapcsolatos lényeges információk hitelesítés-szolgáltatóknak történő eljuttatása. A megyei bírósági végrehajtók és végrehajtó-helyettesek a bírósággal igazságügyi alkalmazotti viszonyban álló személyek; esetükben ezért az igazságügyi alkalmazottak szolgálati viszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 35/A. §-ában foglalt szabályozást kell alkalmazni: a bíróság, illetve az OIT Hivatala feladata az elektronikus aláírás beszerzésével, valamint a tanúsítvány érvényességének felfüggesztéséhez szükséges adatok szolgáltatásával kapcsolatos feladatok ellátása.

Az 49. §-hoz

Annak érdekében, hogy a legveszélyeztetettebb személyi kör (aki ingatlan-végrehajtás előtt áll) feltétlenül tájékoztatást kapjon a részletfizetés lehetőségéről, a Javaslat előírja, hogy – az egyébként is már számos egyéb praktikus információt tartalmazó – becsérték-közlésbe az erről szóló tájékoztatást is foglalja bele a végrehajtó.

Az 50. §-hoz

A végrehajtó törvénytörtő intézkedésének mielőbbi orvoslása áll érdekében a feleknek és egyéb érdekeltnek is, különösen amiatt, mert a végrehajtási kifogásnak az intézkedésre nincs halasztó hatálya. A soron kívüli ügyintézés mellett előírja ezért a Javaslat a kifogás tárgyát képező végrehajtási cselekményre vonatkozó iratok, egyéb szükséges végrehajtási iratok másolatának rövid határidőn (nyolc munkanapon) belül történő beszerzése iránti intézkedést, a végrehajtó részéről pedig az iratmásolatok ugyancsak nyolc munkanapon belüli megküldését. Ezek olyan adminisztratív intézkedések, amelyek az időszerű döntéshez elengedhetetlenek, viszont rövid határidővel megtehetőek. A döntésre legfeljebb 60 napos törvényi határidőt szab továbbá a Javaslat akkor is, ha a döntés az iratok alapján meghozható: ha meghallgatást nem kell tartani és bizonyítás felvétele sem szükséges. Egyéb esetekben ugyanakkor nem jelöl meg határidőt a Javaslat, hiszen a bizonyítási eljárás eredményes lefolytatása attól nem tehető függővé.

Az 51. §-hoz

A Vht. értelmében a bírósági végrehajtót az eljárása során tudomására jutott adatok és tények tekintetében titoktartási kötelezettség terheli. Figyelemmel arra, hogy a Javaslat személyazonosság on-line ellenőrzésére vonatkozó rendelkezései a titoktartás körébe tartozó adatoknak, illetve tényeknek az ügyfélen kívül más személy részére történő továbbítását írják elő (kötelező rendőrségi bejelentés arra az esetre, ha az ellenőrzés során elveszettként, ellopottként vagy megsemmisültként nyilvántartott igazolvány felhasználását észleli), a Javaslat e két rendelkezés összhangját teremti meg azzal, hogy lehetőséget ad a titoktartási kötelezettség alóli kivétel törvényi megfogalmazására.

Az 52–53. §-hoz

Az önálló bírósági végrehajtók önkormányzati szerve, a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara ma is fontos szerepet tölt be a végrehajtási eljárások lefolytatásához szükséges nyilvántartások vezetésében, az eredményes behajtáshoz szükséges technikai feltételek biztosításában. A Javaslat ezt egészíti azzal a lehetőséggel, hogy a kamara árverési csarnokot működtethessen; alkalmas, biztonságos helyszínt biztosítva ezzel akár az ingó-, akár az ingatlan-árveréseknek. Ugyancsak felhatalmazza a kamarát a Javaslat arra is, hogy – mint az önálló bírósági végrehajtók feletti felügyeletet ellátó szervezet – megismerhesse a végrehajtás során történt adatigénylésekről vezetett adatigénylési nyilvántartások adatait.

Ugyancsak a Kamara hatáskörébe tartozik a tagjairól a nyilvántartások vezetése, melynek adattartalmát kiegészíti a Javaslat a végrehajtói hivatali elektronikus aláírás érvényességének időszakára vonatkozó adattal.

Az 54. §-hoz

Az igazságügyi alkalmazottként működő megyei bírósági végrehajtók és végrehajtó-helyettesek esetében a Javaslat a bíróság számítástechnikai eszközének igénybe vételével teszi lehetővé az on-line adatigénylést, összefüggésben azzal, hogy a végrehajtói tevékenység ellátáshoz szükséges technikai feltételek biztosítása és a végrehajtói tevékenység felügyelete is a bíróság hatáskörébe tartozik.

Az 55. §-hoz

Alapvető érdek fűződik ahhoz, hogy a különböző hatósági eljárások lefolytatása során történő adatbeszerzés a modern technikai lehetőségeket kihasználva, költségkímélő módon történjen és a papíralapú ügyintézésnél nagyobb mértékben felváltsa az elektronikus ügyintézés. A

Javaslat ezért módosítja a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 19. §-ának (1) bekezdését: a bírósági végrehajtás során a Vht. 47. §-a szerinti, ma postai úton történő adatszolgáltatás – a gépjármű adatainak lekérdezése az adós (a gépjármű tulajdonosa) adatai alapján – ennek eredményeként elvégezhető elektronikus úton. Ugyancsak ezért egészíti ki a Javaslát a törvényszöveget a közjegyzővel, akinek például a hagyaték körébe tartozó vagyon megállapításához és átadásához ugyancsak szükséges lehet az adatok igénylése.

Az 56–58. §-hoz

A Javaslát a Polgári perrendtartás módosításával nemcsak a címzett számára írja elő a keresetlevéllel és az ügydöntő határozattal kapcsolatban a kézbesítési vélelem beálltáról való bírósági tájékoztatást, hanem az érintett másik fél részére is. A korábban már eredményre nem vezető címre történő újabb kézbesítés sikere ugyanis kétséges, a kézbesítési vélelem megdöntésének bevezetésével pedig éppen a másik félnek fűződik alapvető érdeke ahhoz, hogy a határozat megtámadásának alapjául szolgáló körülmény bekövetkezéséről tudomást szerezzen, és megtehesse annak alapján a szükséges intézkedéseket.

A Pp-t egészíti ki a Javaslát a 99/B. § (3) bekezdésének beiktatásával is, amely nemcsak a bírósági végrehajtás, hanem az azt megelőzően lezajló, pénzforgalmi behajtás során is lehetővé teszi a kézbesítési vélelem megdöntését. A Vht. 6. §-ában szabályozott behajtási mód nem minősül ugyan bírósági eljárásnak, azonban a bírósági végrehajtással megegyező okból (címzett nemteljesítése) valószínűsíti meg a címmel szemben vagyoni jogának korlátozását: a pénzforgalmi számláján lévő összeg elvonását.

A Javaslát kiegészíti a Pp-t egy új felhatalmazó rendelkezéssel, amely a bírósági letét kezelésének – mint sajátos nemperes eljárásnak – a részletes szabályait teszi lehetővé rendeletben szabályozni. Ez azért szükséges, mert konkrét törvényi felhatalmazás e körben csak az óvadék céljára szolgáló letét kezelésére van, míg a polgári ügyekben szükséges letétkezelés rendeletben történő szabályozásának a lehetősége csak a Ptk. 473. §-a (1) bekezdésében foglalt rendelkezésből („a bankletétre, az értékpapírletétre, a bírói letétre és a közgyűjteményi letétre a jelen fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni, feltéve, hogy jogszabály eltérően nem rendelkezik”) vezethető le, mely viszont nem tekinthető felhatalmazó rendelkezésnek.

Az 59. §-hoz

Az ingatlanokkal kapcsolatosan feltárt egyik negatív jelenség az, hogy az eladott, megterhelt ingatlanok tulajdonosai számos esetben nem értesülnek az ingatlanokra vonatkozóan hozott földhivatali határozatokról. Ennek egyik oka lehet az, ha az ügylet maga is visszaélés eredménye,

vagy ha a határozat tényleges kézbesítése sikertelen (beáll a kézbesítési vélelem). A sikertelenül kézbesített, későbbi végrehajtás alapjául szolgáló bírósági határozatok esetében a jogalkotó már megteremtette annak a lehetőségét, hogy pótlólagos, ún. személyes kézbesítésre kerüljön sor a jogosult kérelmére, hasonló lehetőséget biztosít a Javaslát a földhivatali határozatok esetében is. A kézbesítési vélelem beálltáról a címzett értesítést kap, ez azonban még nem feltétlenül alkalmas arra, hogy az irat ténylegesen a birtokába kerüljön, s elháruljon a kézbesítési vélelem későbbi megdöntésének veszélye, ezért biztosítja a Javaslát a végrehajtói kézbesítés lehetőségét annak az ugyanabban az ügyben szereplő ügyfélnek, akinek a kézbesítéshez érdeke fűződik. A végrehajtó általi kézbesítésre az érintett személy kérelmére és költségére kerül sor, mely kézbesítés alapvető szabályai a Vht. 31/D. §-ában, részletes szabályai pedig a 250/2004. (VIII. 27.) Korm. rendeletben található. A Javaslát annyiban állapít meg ezekhez képest speciális rendelkezést, hogy a bíróság helyett a földhivatal értesítését írja elő a kézbesítés eredményéről, továbbá rögzíti azt is, hogy a kézbesítés során az iratmásolat kézhezvételével megkezdődik a kézbesítési vélelem megdöntésére nyitva álló határidő.

A 60. §-hoz

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény Javaslattal történő módosításának célja az, hogy a cégek törvényes működése a székhelyüként, telephelyüként, fióktelepüként szolgáló, és a cégjegyzékben ekként nyilvántartott ingatlanok megjelölése tekintetében is nagyobb mértékben biztosítható legyen. A Javaslát ezért kiegészíti a cégtörvény 7. §-ának a székhelyre, telephelyre, fióktelepre vonatkozó rendelkezéseit: általános követelményként fogalmazza meg mindhárom esetben azt, hogy az csak olyan ingatlan lehet, amely vagy a cég tulajdonában áll, vagy annak használatára a cég jogosult.

A 61. §-hoz

A Ptk. jelenleg hatályos 254. §-ának (1) bekezdése szerint zálogjog szerződés, jogszabály vagy bírósági és – ha jogszabály így rendelkezik – más hatósági határozat alapján keletkezhet. Ez a rendelkezés nincs – nyilvánvalóan nem is lehetett – összhangban az időközben hatályba lépett, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 136. §-a (4) bekezdésének rendelkezéseivel. E szerint ugyanis meghatározott feltételek fennállása esetén a kötelezett ingatlana – a behajthatatlan pénzkövetelés összegéig – a jogosult javára jelzálogjoggal terhelhető meg; a jelzálogjogot és annak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését pedig a végrehajtó szolgálat végzéssel rendeli

el. A Ket. 71. §-ának (1) bekezdése a hatóság döntésének két fajtáját különbözteti meg (és különíti el egymástól), amikor kimondja, hogy a hatóság – meghatározott kivétellel – az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során eldöntendő egyéb kérdésekben pedig végzést bocsát ki. Minthogy a Ket. szerint végrehajtásra irányuló intézkedésként a hatóság a jelzálogjogot nem határozattal, hanem végzéssel alapíthatja, és ugyancsak nem határozattal, hanem végzéssel rendeli el annak bejegyzését is, a zálogjog keletkezése tekintetében a Ptk. 254. §-ának más hatósági határozatra történő hivatkozása ma már nem állja meg a helyét, a Javaslat ezért a szóban forgó rendelkezést a hatóság döntésére módosítja, ez a hatóság mindkét fajta döntési lehetőségét (tehát akár a végzést is) magában foglalja.

A 62. §-hoz

Az Országgyűlés 2007. április 2-i ülésnapján fogadta el a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról rendelkező 2007. évi XXVII. törvényt, amely módosítja a büntető-eljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) néhány rendelkezését. A Be. 16. §-a (1) bekezdésének *h*) pontját módosító rendelkezés pontatlanul tartalmazza az adócsalás, a visszaélés jövedékkel és a csempészet büncselekményének egyes, a megyei bíróság hatáskörébe tartozó minősített eseteinek az elnevezését, valamint a törvényhelyi hivatkozásokat. Ugyancsak téves a Be. 36. §-a (2) bekezdésének *c*) pontját módosító törvényhely, a könyvvizsgálói kötelezettségű önálló büncselekményként ugyanis nem létezik. A Javaslat a Be. jelzett szakaszainak módosításával teremti meg a büntető anyagi jogszabályokkal való összhangot.

A 63–66. §-hoz

A Javaslat általános hatályba lépési időpontja a törvény kihirdetését követő második hónap első napja; a személyazonosság on-line ellenőrzésére szolgáló megfelelő felkészülési idő biztosítása érdekében ugyanakkor e rendelkezések 2008. január 1-jén lépnek hatályba.

A Javaslat záró rendelkezései számos módosítást, pontosítást magukban foglaló rendelkezést tartalmaznak.

Javaslat a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 19. §-a (1) bekezdése *a*) pontjának újraalkotása miatt rendelkezik a korábbi módosítást tartalmazó 2000. évi CXXXII. törvény 9. §-ának hatályon kívül helyezéséről. Ugyancsak hatályon kívül helyezi a Javaslat az Üt. ügyvédi igazolvány tartalmát meghatározó 116. §-ának (6) bekezdését arra figyelemmel, hogy az ügyvédi igazolvány szabályai a Javaslat értelmében rendeleti szintre kerülnek. Hatályon kívül helyezi továbbá a Javaslat az Üt. néhány rendelkezéséből az alkalmazott ügyvédre vonatkozó szövegrészeket;

ez azzal áll összefüggésben, hogy a Javaslat egyértelműen el kívánja határolni az ügyvéd és az alkalmazott ügyvéd tevékenységét és jogállását. A záró rendelkezések között szerepel – a személyes adatok célhoz kötött és visszaélésmentes felhasználásának céljával – a Vht. 31/B. §-ának, az ún. előzetes eljárás szabályainak hatályon kívül helyezése. E jogintézmény célja alapvetően az volt, hogy a későbbi végrehajtást kérő közhiteles nyilvántartásokban szereplő adatokat szerezhessen be adósáról, s ez alapján mérlegelhesse a végrehajtás megindításának gazdaságosságát. A gyakorlatban igen kevés ilyen eljárásra került sor, az nemcsak a közhiteles nyilvántartások megkeresését jelentette, hanem az adós lakóhelyének, munkahelyének felkutatását is, ezzel szemben viszont nélkülözi a jogintézmény – jellegénél fogva – azokat a garanciális rendelkezéseket, amelyekkel eredményesen megelőzhető lenne a személyes adatokhoz fűződő jogok sérelme (pl. az, hogy valóban csak tartozással rendelkező adós kutatása történjen, majd pedig a beszerzett adatokat a jogosultak csak és kizárólag a végrehajtás céljára használják fel). A Javaslat ezért a szükségesség és arányosság követelményének szem előtt tartásával, valamint amiatt, mert az előzetes eljárás keretei között nem oldható meg sem a követelés fennállásának vizsgálata, sem pedig az adatok felhasználásának utólagos ellenőrzése, rendelkezik a szabály hatályon kívül helyezéséről. Az Üt. és a Kjtv. új rendelkezéseire figyelemmel szükségtelen, hogy a cégbíróság megismételt törvényességi vizsgálatot folytasson le a bejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során a társaság székhelye (fióktelepe, telephelye) megfeleltetése tekintetében, ezért a Javaslat hatályon kívül helyezi a Ctv.-nek a székhelyül (telephelyül, fióktelepül) szolgáló ingatlan használatára feljogosító okiratok becsatolására vonatkozó előírásait: az 1. számú melléklet I.4. pontját és a 3. számú melléklet I.3. pontját.

A Javaslat pontosítja az Üt.-ben az európai közösségi jogászok névjegyzékébe felvehető személyeket meghatározó szövegrészt annak érdekében, hogy a felvehető személyek köréből a magyar állampolgárok sem legyenek kizárva. A Javaslat a kiadmányok kiadására vonatkozó szabályok módosulásával összefüggésben hatályon kívül helyezi, illetve módosítja a Kjtv. egyes rendelkezéseiből a hiteles kiadmány készítésére vonatkozó szövegrészt. A közjegyzői szolgáltatást igénybe vevő felek biztonságának fokozását szolgálja az a rendelkezés, amely a közjegyző felelősségbiztosításának legalacsonyabb összegét emeli 7 millió Ft-ról 50 millió Ft-ra; ez az ügyértékeknek a jelenlegi összeg megállapítása (1999) óta bekövetkezett nagymértékű emelkedése miatt szükséges. A gépjárművek lefoglalásával kapcsolatos a Javaslat azon rendelkezése, amely a Vht. 103. §-ában a foglalást követően nem a nyilvántartó hatóság, hanem a közlekedési igazgatási hatóság megkeresését írja elő; ennek eredményeként közvetlenül az intézkedésre köteles hatósághoz kerülnek a foglalás során beszerzett vagy elkészített iratok, s ezzel a forgalomból történő kivonás, illetve a foglalás tényének feltüntetése is gyorsabban megvalósulhat.

2007. évi LXV.

törvény

az Európai Unió, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az Európai Unió tagállamai között 2000. május 29-én létrejött kölcsönös bűnügyi jogsegélyegyezmény és az ahhoz csatolt 2001. évi jegyzőkönyv bizonyos rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az Európai Unió, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az Európai Unió tagállamai között 2000. május 29-én létrejött kölcsönös bűnügyi jogsegélyegyezmény és az ahhoz csatolt 2001. évi jegyzőkönyv bizonyos rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

az Európai Unió, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-i egyezmény és az ahhoz csatolt 2001. évi jegyzőkönyv bizonyos rendelkezéseinek alkalmazásáról

Az Európai Unió,
egyrésztől, és
az Izlandi Köztársaság és
a Norvég Királyság,
másrésztől,

a továbbiakban: a Szerződő Felek,

azzal a kívánsággal, hogy az Európai Unió tagállamai, valamint Izland és Norvégia között javítsák a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködést, az egyéni szabadság védelmét szolgáló rendelkezések sérelme nélkül,

figyelembe véve, hogy a Szerződő Felek között jelenleg fennálló viszonyok szoros együttműködést igényelnek a bűnözés elleni küzdelemben,

rámutatva arra, hogy a Szerződő Felek közös érdeke annak biztosítása, hogy az Európai Unió tagállamai, valamint Izland és Norvégia között a kölcsönös jogsegély nyújtása gyors és hatékony módon valósuljon meg, amely összeegyeztethető nemzeti joguk alapelveivel, és amely összhangban van az 1950. november 4-én Rómában aláírt,

az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított egyéni jogokkal és elvekkel,

kifejezve kölcsönös bizalmukat jogrendszereik szerkezetében és működésében, valamint abban, hogy minden Szerződő Fél képes méltányos eljárás biztosítására,

azzal az elhatározással, hogy egy, az Európai Unió, valamint Izland és Norvégia között létrejövő Megállapodással kiegészítsék a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 1959. április 20-i európai egyezményt, valamint az e területen hatályban lévő más egyezményeket,

felismerve, hogy az említett egyezmények rendelkezései továbbra is alkalmazandók az e Megállapodás által nem érintett valamennyi kérdés tekintetében,

emlékeztetve, hogy e Megállapodás – ideértve annak I. mellékletét is – az 1959. április 20-i egyezmény elvei alapján szabályozza a kölcsönös bűnügyi jogsegélyt,

figyelembe véve, hogy az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-i egyezmény 2. cikkének (1) bekezdésében, valamint az ehhez csatolt 2001. október 16-i jegyzőkönyv 15. cikkében olyan rendelkezések találhatók, amelyek a schengeni vívmányok továbbfejlesztését jelentik, és amelyeket ezért Izland és Norvégia elfogadott az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló, 1999. május 18-i Megállapodás szerinti kötelezettségvállalásaik alapján,

figyelembe véve, hogy Izland és Norvégia kifejezték abbéli óhajukat, hogy olyan Megállapodást kössenek, amely lehetővé teszi számukra a 2000. évi kölcsönös jogsegélyegyezmény és a 2001. évi jegyzőkönyv más rendelkezéseinek alkalmazását is az Európai Unió tagállamaival fennálló kapcsolataikban,

figyelembe véve, hogy az Európai Unió szintén szükségesnek tartja egy ilyen Megállapodás létrejöttét, a következőkben állapodtak meg:

1. cikk

(1) E Megállapodás rendelkezéseire is figyelemmel, az Európai Unió Tanácsa által az Európai Unióról szóló szerződés 34. cikkével összhangban létrehozott, az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-i egyezmény (a továbbiakban: az „EU bűnügyi jogsegélyegyezménye”) következő rendelkezéseinek tartalma alkalmazandó az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti kapcsolatokban, valamint az említett államok és az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös kapcsolatokban: a 4., 8., 9., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 25. és 26. cikk, valamint az 1. és a 24. cikk, amennyiben ezek vonatkoznak az említett többi cikk bármelyikére.

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 11-i ülésnapján fogadta el.

(2) E Megállapodás rendelkezéseire is figyelemmel, az Európai Unió Tanácsa által az Európai Unióról szóló szerződés 34. cikkével összhangban létrehozott, az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló egyezményhez csatolt 2001. október 16-i jegyzőkönyv (a továbbiakban: az „EU bűnügyi jogsegélyjegyzőkönyve”) következő rendelkezéseinek tartalma alkalmazandó az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti kapcsolatokban, valamint az említett államok és az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös kapcsolatokban: az 1. cikk [annak (1)–(5) bekezdése], a 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 11. és 12. cikk.

(3) A tagállamok által az EU bűnügyi jogsegélyegyezménye 9. cikkének (6) bekezdése, 10. cikkének (9) bekezdése, 14. cikkének (4) bekezdése, 18. cikkének (7) bekezdése és 20. cikkének (7) bekezdése, valamint az EU bűnügyi jogsegélyjegyzőkönyve 9. cikkének (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatok szintén alkalmazandók az Izlandi Köztársasággal és a Norvég Királysággal fennálló kapcsolatokra.

2. cikk

(1) A Szerződő Felek az 1. cikkben említett rendelkezéseknek a lehető legegységesebb alkalmazására és értelmezésére irányuló célkitűzés elérése érdekében folyamatosan figyelemmel kísérik az Európai Közösségek Bírósága ítélkezési gyakorlatának fejlődési irányát, valamint Izland és Norvégia illetékes bíróságai vonatkozó ítélkezési gyakorlatának fejlődési irányát is. E célból olyan szabályozási mechanizmust kell kidolgozni, amely biztosítja az ilyen ítélkezési gyakorlatra vonatkozó információk rendszeres és kölcsönös továbbítását.

(2) Izland és Norvégia jogosult beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani a Bírósághoz olyan esetekben, amelyekben egy tagállam bírósága előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordult hozzá az 1. cikkben említett bármely rendelkezés értelmezésével kapcsolatban.

3. cikk

Amennyiben egy kérelmet elutasítanak, úgy Norvégia vagy Izland megkérheti a kérelemmel megkeresett tagállamot, hogy a kérelem végrehajtásával kapcsolatban felmerült bármely problémát jelentse az Eurojustnak, lehetséges gyakorlati megoldásért folyamodva.

4. cikk

Az Izland vagy Norvégia és az Európai Unió valamely tagállama között e Megállapodás vagy annak 1. cikkében említett bármely rendelkezés értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerülő jogvitát a Felek az Európai

Unió tagállamai, valamint Izland és Norvégia kormányképviselőinek ülésén történő megbeszélésre terjeszthetik fel annak hat hónapon belül történő rendezése céljából.

5. cikk

A Szerződő Felek megállapodnak, hogy e Megállapodást annak hatálybalépését követően legkésőbb öt éven belül együttesen felülvizsgálják. A felülvizsgálat különösen kiterjed a Megállapodás gyakorlati végrehajtására, értelmezésére és fejlesztésére, továbbá tartalmazhat olyan kérdéseket, mint az Európai Unió továbbfejlődésének kihatásai a Megállapodás tárgyára.

6. cikk

(1) A Szerződő Felek értesítik egymást azon eljárások befejezéséről, amelyek e Megállapodás rájuk nézve kötelező hatálya jóváhagyásának kifejezéséhez szükségesek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti értesítés megküldésekor vagy – amennyiben az elő van írva – bármikor ezt követően Izland és Norvégia az EU bűnügyi jogsegélyegyezménye 9. cikkének (6) bekezdésében, 10. cikkének (9) bekezdésében, 14. cikkének (4) bekezdésében, 18. cikkének (7) bekezdésében és 20. cikkének (7) bekezdésében, valamint az EU bűnügyi jogsegélyjegyzőkönyve 9. cikkének (2) bekezdésében meghatározott nyilatkozatot tehet.

(3) Az EU bűnügyi jogsegélyegyezménye vonatkozó rendelkezéseit illetően e Megállapodás attól a naptól számított harmadik hónap első napján lép hatályba, amikor az Európai Unió Tanácsának főtájkára megállapítja, hogy a Megállapodásban részt vevő Felek által vagy azok nevében a jóváhagyás kifejezésének valamennyi formai követelménye teljesült, vagy azon a napon, amikor az EU bűnügyi jogsegélyegyezménye – annak 27. cikke (3) bekezdésével összhangban – hatályba lép, amennyiben ez a dátum későbbi. Az EU bűnügyi jogsegélyegyezménye vonatkozó rendelkezéseit illetően e Megállapodás hatálybalépése jogokat és kötelezettségeket hoz létre Izland és Norvégia között, valamint Izland, Norvégia és azon EU-tagállamok között, amelyek tekintetében az EU bűnügyi jogsegélyegyezménye hatályba lépett.

(4) Az EU bűnügyi jogsegélyjegyzőkönyve vonatkozó rendelkezéseit illetően e Megállapodás attól a naptól számított harmadik hónap első napján lép hatályba, amikor az Európai Unió Tanácsának főtájkára megállapítja, hogy a Megállapodásban részt vevő Felek által vagy azok nevében a jóváhagyás kifejezésének valamennyi formai követelménye teljesült, vagy azon a napon, amikor az EU bűnügyi jogsegélyjegyzőkönyve – annak 13. cikke (3) bekezdésével összhangban – hatályba lép, amennyiben ez a dátum későbbi. Az EU bűnügyi jogsegélyjegyzőkönyve vonatkozó rendelkezéseit illetően e Megállapodás hatálybalépése jogokat és kötelezettségeket hoz létre Izland és

Norvégia között, valamint Izland, Norvégia és azon EU-tagállamok között, amelyek tekintetében az EU büntügyi jogsegélyjegyzőkönyve hatályba lépett.

(5) Ezt követően e jogok és kötelezettségek Norvégia, Izland és más EU-tagállamok között attól a naptól kezdve lépnek életbe, amikor az EU büntügyi jogsegélyegyezménye és/vagy az EU büntügyi jogsegélyjegyzőkönyve hatályba lép e más EU-tagállamokra vonatkozóan.

(6) E Megállapodás csak azon kölcsönös jogsegélyeljárásokra vonatkozik, amelyeket a (3) és a (4) bekezdés által létrehozott jogok és kötelezettségek életbelépésének dátuma után kezdeményeztek.

7. cikk

Az Európai Unió új tagállamainak az EU büntügyi jogsegélyegyezményéhez és/vagy az EU büntügyi jogsegélyjegyzőkönyvéhez történő csatlakozása e Megállapodás alapján jogokat és kötelezettségeket hoz létre az új tagállamok, valamint Izland és Norvégia között.

8. cikk

(1) E Megállapodást a Szerződő Felek felmondhatják. Az akár Izland, akár Norvégia által történő felmondás esetén a Megállapodás hatályban marad az Európai Unió és azon állam között, amelyre vonatkozóan a felmondás nem történt meg.

(2) A Megállapodásnak az (1) bekezdés szerinti felmondása a felmondásról szóló értesítés letétbe helyezése után hat hónappal lép hatályba. Az olyan kölcsönös jogi segítségnyújtásra irányuló kérelmek teljesítési eljárását, amelyek e napon még függőben vannak, a Megállapodás rendelkezéseivel összhangban kell befejezni.

(3) E Megállapodás megszűnik az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásától, 1999. május 18-i Megállapodás megszűnése esetén.

(4) E Megállapodásnak a (3) bekezdés értelmében történő megszűnése ugyanazon félre vagy Felekre vonatkozóan és ugyanazon a napon lép hatályba, mint amikor a (3) bekezdésben említett, 1999. május 18-i Megállapodás megszűnik.

9. cikk

(1) Az Európai Unió Tanácsának főtitkára e Megállapodás letéteményese.

(2) A letéteményes közzéteszi a Megállapodásra vonatkozó értesítésekkel kapcsolatos információkat.

10. cikk

Ez a Megállapodás egy-egy eredeti példányban készült angol, dán, finn, francia, görög, holland, ír, izlandi, német, norvég, olasz, portugál, spanyol, valamint svéd nyelven, a szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2003. december 19-én.

[Aláírások]

I. Melléklet

Alkalmazás Gibraltárra

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, mint a Gibraltárért felelős tagállam – ideértve annak külkapcsolatait is – megerősíti, hogy e Megállapodás az említett területen akkor lép hatályba, amikor az EU 2000. évi büntügyi jogsegélyegyezménye és az EU 2001. évi büntügyi jogsegélyjegyzőkönyve Gibraltárra történő kiterjesztése megtörténik; ennek előfeltétele az, hogy az Európa Tanács 1959. évi kölcsönös büntügyi jogsegélyegyezményének Gibraltárra történő kiterjesztése megvalósuljon. Ekkor az Egyesült Királyság kijelöli a Megállapodás alkalmazására illetékes megfelelő gibraltári hatóságot. Az e hatósággal folytatott bármely hivatalos levelezést az Egyesült Királyság és a Spanyol Királyság közötti, az EU és EK jogi aktusokkal, valamint a vonatkozó szerződésekkel összefüggésben a gibraltári hatóságokra vonatkozóan elfogadott Megállapodásokkal összhangban kell lefolytatni, amelyekről az Európai Unió tagállamait és intézményeit 2000. április 19-én értesítették. E Megállapodások egy-egy példányát az Európai Unió Tanácsának főtitkára megküldi az Izlandi Köztársaságnak és a Norvég Királyságnak.

II. Melléklet

A Szerződő Felek nyilatkozata az Európai Unió, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között létrejött, az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös büntügyi jogsegélyről szóló 2000. május 29-i egyezmény és az ahhoz csatolt 2001. évi jegyzőkönyv bizonyos rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló Megállapodáshoz

A Szerződő Felek megállapodnak, hogy szükség szerint konzultálnak, amennyiben azt az Izlandi Köztársaság vagy a Norvég Királyság, illetve az Európai Unió valamely tagállama a körülmények alapján indokoltnak ítéli, annak érdekében, hogy e Megállapodás lehető leghatékonyabb alkalmazása biztosítva legyen, ideértve azt a célt is, hogy elkerüljék az e Megállapodás gyakorlati végrehajtásából és értelmezéséből fakadó jogvitákat. E konzultációt a legmegfelelőbb módon kell megszervezni, figyelemmel az együttműködés meglévő struktúráira.

*Az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság
nyilatkozata*

Szem előtt tartva a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-i egyezmény rendelkezéseit, amelyek lehetővé teszik az igazságügyi hatóságok közötti közvetlen kapcsolatot, az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság kinyilvánítja, hogy illetékes igazságügyi hatóságai adott esetben az Európai Igazságügyi Hálózat kapcsolattartó pontjain keresztül meg kívánják kapni az annak megállapításához szükséges tájékoztatást, hogy az Európai Unió tagállamának mely igazságügyi hatósága rendelkezik területi illetékességgel a kölcsönös jogsegélyre irányuló megkeresések kezdeményezésére és végrehajtására.”

4. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 3. §-a a Megállapodás 6. cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Megállapodás, illetve e törvény 3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) A Megállapodás végrehajtása során az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény III. Fejezetét – a 49. § és az 50. § kivételével – értelemszerűen alkalmazni kell.

(5) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről az igazságügyért felelős miniszter gondoskodik.

2007. évi LXIX.

törvény

**a Büntető Törvénykönyvről szóló
1978. évi IV. törvény módosításáról***

1. § A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 226. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

(Bántalmazás hivatalos eljárásban)

„226. § Az a hivatalos személy, aki hivatalos eljárása során mást tetteleg bántalmaz, bűntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

2. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

2007. évi LXXIII.

törvény

**egyes foglalkoztatási jogviszonyokat szabályozó
törvények munka- és pihenőidőre vonatkozó
rendelkezéseinek módosításáról***

*A Munka Törvénykönyvéről szóló
1992. évi XXII. törvény módosításáról*

1. § (1) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 117. § (1) bekezdése a következő *k)* ponttal egészül ki, valamint a *j)* pont végén az írásjel pontosvesszőre változik:

[E törvény alkalmazásában:]

„*k)* *készenléti jellegű munkakör:* az olyan munkakör, amelyben

ka) a munkakörbe tartozó feladatok jellegéből adódóan – hosszabb időszak alapulvételével – a rendes munkaidő legalább egyharmadában nincs munkavégzés, és a munkával nem töltött időt a munkavállaló pihenéssel töltheti, vagy

kb) a munkavégzés – különösen a munkakör sajátosságára, a munkavégzés feltételeire tekintettel – a munkavállaló számára az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétellel jár.”

(2) Az Mt. 117. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A 119. § (3) bekezdésben foglalt heti munkaidő legmagasabb mértékére megállapított felső határ alkalmazásakor munkaidőnek tekintendő az ügylet tartama.”

2. § Az Mt. 117/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„117/A. § (1) Kollektív szerződés

a) a polgári repülésben hajózó, légiutas-kísérő, repülőgépes műszaki, továbbá a légi járműveket kiszolgáló berendezéseket kezelő és vezető,

b) a belföldi és nemzetközi közúti személyszállítás és árufuvarozás körében forgalmi utazó,

c) a közúti közlekedésben a menetrend szerinti helyi-, valamint 50 km-t meg nem haladó útszakaszon végzett helyközi menetrend szerinti személyszállítást végző, és a zavartalan közlekedést biztosító,

d) a nemzetközi vasúti személyszállítás, valamint a belföldi és nemzetközi vasúti árufuvarozás körében utazó, illetve a zavartalan közlekedést biztosító

munkakörben foglalkoztatott munkavállaló tekintetében a napi munkaidő korlátozására [119. § (3) bekezdés], a munkaközi szünetre (122. §), a napi pihenőidőre (123. §), a heti pihenőnapra, illetve pihenőidőre, a vasárnapi és a munkaszüneti napon történő munkavégzésre (124–125. §), valamint a rendkívüli munkavégzés éves mértékére [127. §

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 18-i ülésnapján fogadta el.

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 18-i ülésnapján fogadta el.
⁷ Igazságügyi Közlöny 1992. évi 6. száma.

(4) bekezdés] vonatkozó rendelkezésektől eltérhet, ezen túlmenően legfeljebb egyéves, illetve legfeljebb ötvenkét hetes munkaidőkeretet állapíthat meg.

(2) Az egészségügyi tevékenységre vonatkozóan

a) a napi huszonnégy órán át folyamatos szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatók esetében külön törvény a 118/A. § (1) és (2) bekezdésétől eltérően legfeljebb hat havi, illetve legfeljebb huszonhat heti munkaidőkeretet is megállapíthat,

b) külön törvény vagy kollektív szerződés a 118/A. § (1) bekezdésétől eltérően legfeljebb négyhavi, illetve legfeljebb tizenhat heti munkaidőkeretet is megállapíthat,

c) külön törvény vagy kollektív szerződés a 119. § (3) és (7) bekezdésétől eltérhet azzal, hogy a nem készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatott munkavállaló munkaideje nem haladhatja meg a munkaidőkeret átlagában a heti 60 órát, egészségügyi ügyelet esetén a heti 72 órát,

d) kollektív szerződés rendelkezése alapján, vagy ha a napi huszonnégy órán át folyamatos szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatók esetében külön törvény lehetővé teszi, a munkavállaló előzetes írásos beleegyezése esetén a 123. § (1) bekezdésétől eltérően legalább megszákítás nélküli nyolc óra napi pihenőidőt kell biztosítani,

e) külön törvény vagy kollektív szerződés a 126. § (1) bekezdés d) pontjától eltérhet, és – a készenlét során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy készenlétre eső rendkívüli munkavégzés átlagidőtartamát,

f) jogszabály a 127. §-ban és 129. §-ban foglaltakon túl szabályozhatja a rendkívüli munkavégzés, az ügyelet és a készenlét elrendelésének feltételeit, valamint a készenlét és a készenlét alatt elrendelt munkavégzés díjazását egyaránt magában foglaló átalánydíjazás mértékét, illetve az ügyelet díjazását,

g) külön törvény vagy kollektív szerződés a 124. § (8) bekezdésében foglaltaktól eltérhet, azzal, hogy a munkavállaló számára hetente egy pihenőnapot ki kell adni.

(3) Előadóművészeti és alkotóművészeti intézmény tekintetében a 118/A. § (1) bekezdésétől eltérően kollektív szerződés legfeljebb hat havi, illetve huszonhat heti munkaidőkeret alkalmazását határozhatja meg.

(4) Ha törvény

a) valamely gazdasági ágazat, alágazat tekintetében a munkavállaló munkavégzésére szakmai szabályt ír elő, illetve

b) a tartós külszolgálat tekintetében eltérő szabályt ír elő, e törvény munkaidőre és pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseit e szabályokban meghatározott eltérő rendelkezések mellett kell alkalmazni, feltéve, hogy ezt a szakmai szabály, illetve a tartós külszolgálatra vonatkozó szabály nem zárja ki.

(5) Jogszabály a 126. § (1) bekezdésének c) pontjától, az ügyelet 129. § (1) bekezdésében meghatározott fogalmától és az ügyelet elrendelésének mértékétől, valamint a 148. §-tól

a) az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyeleti feladatok ellátásában részt vevő munkavállaló vonatkozásában a napi huszonnégy órán át folyamatos szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatóknál elrendelt ügyelet esetében (egészségügyi ügyelet), illetve

b) külön jogszabályban meghatározottak szerint a kollektívban a tanulók éjszakai felügyeletének, valamint a pedagógiai, nevelési programban meghatározott kirándulás vagy más, nem a nevelési-oktatási intézményben szervezett program megvalósításához elrendelt ügyelet esetén (közoktatási ügyelet) eltérhet.”

3. § Az Mt. 118/A. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 117/B. § (1)–(3) bekezdése szerinti napi munkaidő tartamának alapulvételével a munkaidő

a) legfeljebb háromhavi, illetve legfeljebb tizenkét heti,

b) idénymunka esetén legfeljebb négyhavi, illetve legfeljebb tizenhat heti keretben is meghatározható.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően a munkaidő kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb hat havi, illetve legfeljebb huszonhat heti keretben is meghatározható.”

4. § Az Mt. 119. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„119. § (1) A munkáltató a munkaidőt a munka jellegére, valamint az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményére figyelemmel osztja be.

(2) A munkaidő-beosztást – kollektív szerződés eltérő rendelkezése hiányában – legalább hét nappal korábban, legalább egy hétre a 118/A. § (4) bekezdésében meghatározott módon kell közölni. Ennek hiányában az utolsó munkaidő-beosztás az irányadó.

(3) A munkavállaló napi, illetve heti munkaideje a tizenkét, illetve a negyvennyolc órát, a készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatott munkavállaló napi, illetve heti munkaideje a huszonnégy, illetve a hetvenkét órát nem haladhatja meg. A heti munkaidő e bekezdésben meghatározott legmagasabb időtartamába az ügyelet teljes tartamát, valamint az ügyeleten kívül elrendelt rendkívüli munkavégzés időtartamát is be kell számítani.

(4) Munkaidőkeret megállapítása esetén a (3) és a (8) bekezdés rendelkezését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a heti munkaidő mértékét a munkaidőkeret átlagában kell figyelembe venni.

(5) A jogszabályban meghatározott egészségkárosító kockázatok között foglalkoztatott munkavállaló napi munkaideje az éjszakai munkavégzés során a nyolc órát nem haladhatja meg.

(6) A munkavállaló munkaideje a (3) bekezdésben foglalt napi tizenkét órát, a (7) bekezdésben foglalt huszon-

négy órát, illetve készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatott munkavállaló esetében a napi huszonnégy órát legfeljebb egy órával haladhatja meg, ha a téli időszámítás kezdetének időpontja a munkaidő-beosztás szerinti rendes munkaidő tartamára esik.

(7) Ügyelet elrendelése esetén a (3) bekezdéstől eltérően a nem készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatott munkavállaló napi munkaideje legfeljebb huszonnégy óra lehet. Ebben az esetben a beosztás szerinti munkaidő és a rendkívüli munkavégzés időtartama nem haladhatja meg a tizenkét órát.

(8) Az (1) és a (3)–(7) bekezdés rendelkezéseitől érvényesen eltérni nem lehet.”

5. § Az Mt. 122. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„122. § Ha a beosztás szerinti napi munkaidő vagy a rendkívüli munkavégzés időtartama a hat órát meghaladja, valamint minden további három óra munkavégzés után a munkavállaló részére – a munkavégzés megszakításával – legalább húsz perc, legfeljebb egy óra egybefüggő munkaközi szünetet kell biztosítani. Amennyiben a napi munkaidő alatt a munkavállaló többször jogosult munkaközi szünetre, ezek együttes időtartama az egy órát nem haladhatja meg.”

6. § (1) Az Mt. 123. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A munkavállaló részére a napi munkájának befejezése és a másnapi munkakezdés között legalább tizenegy óra egybefüggő pihenőidőt kell biztosítani.”

(2) Az Mt. 123. § (2) bekezdésének felvezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Kollektív szerződés – a 127. § (6) bekezdése *c)* pontjában meghatározott munkavállaló kivételével – az (1) bekezdéstől eltérően legalább nyolc óra egybefüggő pihenőidő biztosítását írhatja elő”

a) a készenléti jellegű munkakörben,

b) a megszakítás nélküli, illetve

c) a többműszakos munkarendben foglalkoztatott, továbbá

d) az idénymunkát végző munkavállaló esetében.]

(3) Az Mt. 123. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A pihenőidő mértéke a (2) bekezdésben meghatározott esetben legalább egybefüggő hét óra, ha a nyári időszámítás kezdetének időpontja annak tartamára esik.”

7. § Az Mt. 124. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Munkaidőkeret alkalmazása esetén

a) a készenléti jellegű munkakörben,

b) a megszakítás nélküli, illetve

c) a többműszakos munkarendben foglalkoztatott, továbbá

d) az idénymunkát végző munkavállaló esetében kollektív szerződés rendelkezése alapján a pihenőnap legfeljebb a munkavállaló foglalkoztatására megállapított munkaidőkeret tartama alatt – részben vagy egészben – összevontan is kiadható.”

8. § Az Mt. a következő 127/A. §-sal egészül ki:

„127/A. § (1) A munkáltató és a munkavállaló legfeljebb egy éves határozott időre írásban megállapodhat a munkáltató által meghatározható éves kétszáz órán felül legfeljebb száz, összesen legfeljebb háromszáz óra időtartamú rendkívüli munkavégzés elrendelésének lehetőségéről.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megállapodás olyan munkavállalóval köthető meg,

a) akinek a munkakörével azonos munkakörben munkáltatója az állami foglalkoztatási szervnél külön jogszabály szerint munkaerőigényét bejelentette, és állásközvetítést kért, amely nem járt eredménnyel és

b) aki magas szintű vagy kivételes ismereteket, illetve ilyen gyakorlatot igénylő munkára vagy szakmára rendelkezik képesítéssel, vagy egyébként olyan kivételes tudással rendelkezik, amely a munkáltató működéséhez feltétlenül szükséges.

(3) A megállapodás feltétele, hogy megkötése előtt legalább harminc nappal a munkáltató a (2) bekezdés *a)* pontja szerinti igényét bejelentette.

(4) A megállapodás

a) a legfeljebb tíz munkavállalót foglalkoztató munkáltató esetén egy munkavállalóval,

b) a tíz főnél több munkavállalót foglalkoztató munkáltató esetén a munkavállalók tíz százalékának megfelelő létszámú munkavállalóval köthető meg.

(5) A (4) bekezdés szerinti munkavállalói létszámot a megállapodás megkötésének időpontjában kell figyelembe venni.”

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosítása⁸

9. § (1) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 39. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A munkaidőt – az (1)–(2) bekezdésben meghatározott időtartam figyelembevételével – a munkáltatói jogkör gyakorlója legfeljebb négyhavi, illetve tizennyolc heti keretben is meghatározhatja.”

⁸ Igazságügyi Közlöny 1992. évi 7. száma.

(2) A Ktv. 39. §-ának (5)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A köztisztviselő napi, illetve heti munkaideje a tizenkét, illetve a negyvennyolc órát nem haladhatja meg. A heti munkaidő e bekezdésben meghatározott legmagasabb időtartamába az ügyelet teljes tartamát, valamint az ügyeleten kívül elrendelt rendkívüli munkavégzés időtartamát is be kell számítani.

(6) Munkaidőkeret megállapítása esetén az (5) és (10) bekezdés rendelkezését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a heti munkaidő mértékét a munkaidőkeret átlagában kell figyelembe venni.”

(3) A Ktv. 39. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Ügyelet elrendelése esetén az (5) bekezdéstől eltérően a köztisztviselő napi munkaideje legfeljebb huszonnégy óra lehet. Ebben az esetben a beosztás szerinti munkaidő és a rendkívüli munkavégzés időtartama nem haladhatja meg a tizenkét órát.”

(4) A Ktv. 71. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Munka Törvénykönyve rendelkezéseit az alábbiak szerint kell megfelelően alkalmazni:]

„a) 3. §-ának (1)–(4) bekezdését, 4. §-át, 5–12. §-át, 15–19/A. §-át, 21–28. §-át, 70/A. §-át, 74. §-át, 77. §-át, 84/A. §-át, 85. §-át, 86/B–86/D. §-át, 97. §-át, 102. §-ának (1)–(3) bekezdését, 103. §-ának (1)–(2) és (4) bekezdését, 104. §-ának (4)–(5) bekezdését, 107. §-át, 117. §-ának (1) és (3) bekezdését, 117/A. § (4) bekezdését, 117/B. §-ának (5) bekezdését, 118. §-ának (2) bekezdését, 118/A. §-ának (4)–(5) bekezdését, 119. §-ának (1)–(2) bekezdését és az (5) bekezdését, 120–121. §-át, 123–126. §-át, 127. §-ának (1)–(2) és (6)–(7) bekezdését, 128. §-ának (1) bekezdését, 129. §-át, 130. §-ának (2) bekezdését, 132. §-ának (1)–(3) bekezdését, 133. §-át, 135–140/A. §-át, 142/A. §-át, 144. §-ának (1) bekezdését, 144/A. §-át, 151. §-ának (2)–(4) bekezdését, 152–153. §-át, 154. §-a (1) bekezdésének első és harmadik mondatát, 155–157. §-át, 159–164. §-át, 165. §-ának (2) bekezdését, 166. §-ának (2) bekezdését, 167. §-ának (1) és (3) bekezdését, 168–169. §-át, 171–172. §-át, 174. §-át, 176–183. §-át, 184. §-ának (1)–(2) bekezdését, 185–187. §-át, 192/C–192/G. §-át, 193–193/A. §-át, 204–205. §-át, 207. §-át.”

*A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló
1997. évi LXVII. törvény módosítása⁹*

10. § A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 35. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Bírói feladatok ellátása céljából a bíró kötelezhető készenlét és ügyelet teljesítésére. A bíró heti munkaideje, az ügyelet időtartama, valamint a készenlét alatt végzett munka időtartamának együttes mértéke a heti negyvennyolc órát nem haladhatja meg. Munkaidőkeret megállapítása esetén a heti munkaidő együttes mértékét a munkaidőkeret átlagában kell figyelembe venni.”

*Az igazságügyi alkalmazottak
szolgálati jogviszonyáról szóló
1997. évi LXVIII. törvény módosítása¹⁰*

11. § Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) 124. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a szolgálati viszonyra az Mt. 3. §-ának (2)–(4) bekezdéseit, 4. §-ának (2)–(3) bekezdéseit, 5–6. §-ait, 7. §-ának (1)–(5) bekezdéseit, 8–9. §-ait, 10. §-ának (1)–(3) bekezdéseit, 11–15. §-ait, 18–19/A. §-ait, 21–28. §-ait, 74. §-át, 75. §-ának (1) bekezdését, 76. §-ának (6)–(8) bekezdéseit, 76/B. §-át, 78/A. §-át, 79. § (2) bekezdését, 84. §-át, 84/A. § (1) bekezdés a) pontját és (2) bekezdését, 85. §-át, 87/A. §-át, 89. §-ának (7) bekezdését, 90. §-ának (3)–(4) bekezdéseit, 93. §-ának (4) bekezdését, 107. §-át, 116. §-át, 117. §-ának (1) bekezdését, 117/B. §-ának (2) bekezdését, (3) bekezdés a) pontját és (5) bekezdését, 118. §-ának (2) bekezdését, 118/A. §-ának (4)–(5) bekezdéseit, 119. §-át, 120. §-át, 121. §-át, 125. §-át, 129. §-át, 130. §-ának (2) bekezdését, 132. §-ának (2)–(3) bekezdéseit, 133. §-át, 135–136. §-ait, 137–140/A. §-ait, 142/A. §-át, 144. §-ának (1) bekezdését, 150. §-ának (2) bekezdését, 151. §-át, 151/A. §-ának (1)–(2), (4)–(6) bekezdéseit, 152. §-ának (1)–(9) bekezdéseit, 153. §-ának (1) bekezdését, 155–164. §-ait, 202. §-ának (2) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.”

Záró rendelkezések

12. § (1) E törvény – a (2)–(3) bekezdésben foglaltak kivételével – 2007. július 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 10. §-a 2007. július 1-jén lép hatályba.

(3) Az Mt. e törvény 1. §-ával megállapított 117. §-ának (3) bekezdése, valamint e törvény 4. §-ával megállapított 119. §-a 2008. január 1-jén lép hatályba.

⁹ Igazságügyi Közlöny 1997. évi 10. száma.

¹⁰ Igazságügyi Közlöny 1997. évi 12. száma.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az Mt. 129. §-ának (7) bekezdése,

b) a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 59. §-ának (3)–(5) bekezdése.

(5) Az Mt. 118/A. § (3) bekezdésének a) pontja 2008. január 1-jén veszti hatályát.

(6) A Ktv. 62. §-ának (1) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatást 2007. évben nem kell teljesíteni. Az elmaradt adatszolgáltatás helyett egyszerűsített adatszolgáltatásra kerül sor. Az egyszerűsített adatszolgáltatás a közgazgatási szerv szervezeti adataira, valamint a közszolgálati jogviszonyban állók létszámára, munkaidejére, besorolására és vezetői beosztására terjed ki, azzal, hogy azt a 2008. január 1-jei állapotnak megfelelően 2008. január 31-ig – a központi közszolgálati hatóság által meghatározott módon – kell teljesíteni. A központi létszám- és bér-gazdálkodási statisztikai információs rendszer a Ktv. 62. §-ának (2) bekezdése alapján a 2007. szeptember 1-jei állapotra vonatkozó adatok helyett a 2008. január 1-jei állapotra vonatkozó adatokat adja át a központi közszolgálati nyilvántartás számára.

(7) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 22/A. §-ának (10) bekezdésében foglaltak alapján a 2006. és 2007. december 31-i állapotnak megfelelő vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget 2008. július 1-je és 31-e között kell teljesíteni.

Jogharmonizációs záradék

13. § E törvény a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 1. és 2. pontjának, 3–6. cikkének, 17–19. cikkének és 22. cikkének való megfelelést szolgálja.

2007. évi LXXV. törvény

a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről*

A piacgazdaság működéséhez szükséges, hogy a gazdálkodók a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetükről megbízható és valós információkat hozzanak nyilvánosságra, a jogszabályokban meghatározott módon. A nyilvánosságra hozott információk megbízhatóságát növeli a független könyvvizsgálók által végzett könyvvizsgálat.

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 11-i ülésnapján fogadta el.

Tekintettel a gazdasági folyamatok határokon átívelő jellegére és hatásaira, indokolt, hogy a könyvvizsgálói tevékenység a nemzetközileg elfogadott szakmai előírások figyelembevételével kerüljön szabályozásra, egyidejűleg megteremtve a nemzetközi együttműködés törvényi feltételeit is.

Az Országgyűlés elismeri a könyvvizsgálók jogát a szakmai önkormányzathoz, egyúttal biztosítja a közérdek megfelelő érvényesülését a könyvvizsgálói közfelügyelet kialakításával.

Ennek érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja és alkalmazási köre

1. § (1) E törvény célja, hogy meghatározza a – közérdeklő tevékenységnek minősülő – jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység során alkalmazandó követelményeket, amelyek biztosítják e tevékenység megfelelő ellátását.

(2) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a nem jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során is.

(3) A törvény hatálya kiterjed

a) a Magyar Könyvvizsgálói Kamarára (a továbbiakban: kamara),

b) a kamarai tag könyvvizsgálóra,

c) a könyvvizsgáló cégére,

d) a kamara által jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgálóra és harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodóra,

e) az okleveles könyvvizsgálói képzésben résztvevőre,

f) a könyvvizsgáló jelöltre,

g) a külföldön tevékenységi engedéllyel rendelkező könyvvizsgálóra, ha Magyarországon kíván jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végezni, valamint

h) a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottságra.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

1. *Audit bizottság*: a számviteli jogszabályok szerinti beszámoló készítés és a beszámolóra vonatkozó jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység folyamatát figyelemmel kíséző szerv.

2. *Csoportkönyvvizsgáló*: az a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég, aki/amely az összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálatát végzi.

3. *Egyeztető testület*: a kamarán belül működtetett állandó fórum, amelynek célja elősegíteni a kamarai tagok egymás közötti, valamint a kamarai tagok és nem kamarai tagok közötti szakmai természetű viták rendezését.

4. *Érintett állami szerv*: a pénz-, tőke- és biztosításpiaci szervezeteket, pénztárakat érintően a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, az államháztartás alrendszerének szervezeteit érintően az Állami Számvevőszék.

5. *Gazdálkodó*: a számvitelről szóló törvényben meghatározott fogalom.

6. *Gazdálkodó szervezet*: a Polgári Törvénykönyvről szóló törvényben meghatározott fogalom.

7. *Gazdálkodó szervezet (szervezet)*: a gazdálkodó szervezet és a gazdálkodó szervezetnek nem minősülő külföldi illetőségű szervezet.

8. *Harmadik ország*: az Európai Gazdasági Térségen kívüli állam.

9. *Harmadik országbeli könyvvizsgáló*: olyan természetes személy, aki nem kamarai tag könyvvizsgáló, és harmadik országban rendelkezik jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosító engedéllyel.

10. *Harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó*: jogi formájától függetlenül olyan szervezet, amely nem könyvvizsgáló cég, és harmadik országban rendelkezik jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosító engedéllyel.

11. *IFAC*: Nemzetközi Könyvvizsgálói Szövetség (International Federation of Accountants).

12. *Jogsegélyszolgálat*: a kamarai tagok egyéni érdekvédelmét elősegítő kamarai szolgáltatás.

13. *Kamarai tag könyvvizsgáló*: az a természetes személy, aki a kamara engedélyével jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosult a Magyar Köztársaság területén.

14. *Könyvvizsgáló cég*: jogi formájától függetlenül az a gazdálkodó szervezet (szervezet), amely a kamara engedélyével jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosult a Magyar Köztársaság területén.

15. *Könyvvizsgáló cég kapcsolt vállalkozása*: jogi formájától függetlenül bármely olyan gazdálkodó szervezet (szervezet), amely közös tulajdonlás, ellenőrzés vagy vezetés révén kapcsolatban áll a könyvvizsgáló céggel.

16. *Könyvvizsgáló jelölt*: a szakmai kompetencia vizsga előfeltételeként előírt szakmai gyakorlatát teljesítő, okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel rendelkező természetes személy.

17. *Könyvvizsgálói hálózat*: az a nagyobb kiterjedésű struktúra,

– amelynek célja az együttműködés, és amelyhez a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég tartozik, valamint

– amelynek célja egyértelműen a nyereség vagy a költségek megosztása, vagy amely közös tulajdonban működik, közös ellenőrzéssel vagy vezetéssel, közös minőség-

ellenőrzési politikával és eljárásokkal, közös üzletstratégiával rendelkezik, közös márkanévet használ, vagy megosztja a szakmai erőforrások meghatározó részét.

18. *Közeli hozzátartozó*: a Polgári Törvénykönyvről szóló törvényben meghatározott fogalom.

19. *Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó*:

a) az a gazdálkodó, amelynek átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták,

b) minden olyan, az a) pont hatálya alá nem tartozó gazdálkodó, amelyet jogszabály közérdeklődésre számot tartónak minősít.

20. *Különbözeti vizsga*: olyan vizsga, amelyet magyar nyelven kell teljesíteni, és amely a Magyar Köztársaság területén folytatott jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásához szükséges ismeretek ellenőrzésére terjed ki.

21. *Mentor*: az a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgáló, aki a könyvvizsgáló jelöltet a szakmai tapasztalatok elsajátításában segíti.

22. *Nemzetközi könyvvizsgálati standardok*: azok a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok [International Standards on Auditing (ISA)] és kapcsolódó állásfoglalások, valamint egyéb standardok, amelyek a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységhez kapcsolódnak.

23. *Szabályozott piac*: a tőkepiacról szóló törvényben meghatározott fogalom.

24. *Szakmai kompetencia vizsga*: annak ellenőrzése, hogy a könyvvizsgáló jelölt a számára előírt szakmai gyakorlati idő alatt megfelelő szakmai tapasztalatot szerzett és ismereteit képes valós körülmények között alkalmazni.

25. *Szakmai szolgáltatás*: a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység és az egyéb szakmai szolgáltatás.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység

3. § (1) E törvény alkalmazásában jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység

a) a gazdálkodónál a számviteli jogszabályok szerinti beszámoló felülvizsgálata, szabályszerűségének, megbízhatóságának, hitelességének, valamint annak tanúsítása, hogy a beszámoló megbízható és valós összképet ad a gazdálkodó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről,

b) a gazdálkodó alapításakor, átalakulásakor, jogutód nélküli megszűnésekor a külön jogszabályban előírt értékelési, ellenőrzési, véleményezési (záradékolási) feladatok ellátása,

c) a könyvvizsgálók jogszabályban meghatározott egyéb feladatának elvégzése.

(2) E törvény alkalmazásában jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységen kívüli egyéb szakmai szolgáltatás

- a) a gazdálkodó működésének átvilágítása, értékelése,
- b) a gazdálkodó alapításával, átalakulásával, jogutód nélküli megszűnésével, folyamatos működésével, gazdálkodásával, információs rendszerével kapcsolatos pénzügyi, adó- és járulék-, vám-, számviteli és kapcsolódó számítástechnikai, szervezési szakértői tevékenység, szakvélemény készítése, az ezekkel kapcsolatos tanácsadás, ideértve – külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén – az igazságügyi könyvszakértői tevékenységet is,
- c) a számviteli, ellenőrzési, pénzügyi, könyvvizsgálói szakoktatás, továbbképzés, vizsgáztatás,
- d) a könyvviteli szolgáltatás.

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara jogállása, feladatai

4. § (1) A Magyar Könyvvizsgálói Kamara a kamarai tagok önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező köztestülete. A kamara székhelye: Budapest.

(2) A kamara országos hatáskörű jogi személy, amely feladatainak ellátására jogi személyiséggel nem rendelkező központi szerveket és területi szervezeteket hoz létre.

(3) A kamara jogosult arra, hogy a Magyar Köztársaság címerét a kamara épületein, helyiségeiben elhelyezze, valamint hivatalos iratain és bélyegzőin feltüntesse.

(4) A 2006/43/EK irányelv alkalmazásában a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásának engedélyezése, a kamarai tagok és a könyvvizsgáló cégek nyilvántartásba vétele, a minőségbiztosítás, a fegyelmi eljárások, a harmadik országbeli könyvvizsgálók és harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékbe vétele, valamint a nemzetközi együttműködés tekintetében a kamara minősül illetékes hatóságnak.

(5) A kamara

- a) ellátja a jogkörébe tartozó közigazgatási hatósági ügyek intézését,
- b) megalkotja és naprakészen tartja a könyvvizsgálói, valamint az átvilágítási megbízásokra, a bizonyosságot nyújtó megbízásokra, a kapcsolódó szolgáltatásokra és a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardokat,
- c) meghatározza az okleveles könyvvizsgálói szakképesítés szakmai és vizsgáztatási követelményeit, ellátja a vizsgáztatási feladatokat, és a képzés irányításával, felügyeletével kapcsolatos hatósági feladatokat, meghatározza a szakképesítés tartalmi kereteit, szabályozza a képzésben közreműködő szervezetek feladatait, gondoskodik a feladatellátás minőségbiztosításáról,
- d) szervezi és felügyeli a könyvvizsgáló jelöltek képzését, meghatározza a könyvvizsgáló jelöltek képzési prog-

ramját, a szakmai kompetencia vizsga követelményeit, lebonyolítja a szakmai kompetencia vizsgát,

- e) meghatározza a különbözeti vizsga követelményeit, lebonyolítja a különbözeti vizsgát,
- f) szervezi és felügyeli a kamarai tag könyvvizsgálók kötelező szakmai továbbképzését, gondoskodik a feladatellátás minőségbiztosításáról,
- g) véleményt nyilvánít a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységgel kapcsolatos kérdésekben,
- h) dönt a kamarai tag könyvvizsgálók, a könyvvizsgáló cégek fegyelmi ügyében,
- i) a hatáskörébe tartozó ügyekben együttműködik más államok illetékes hatóságaival.

(6) A kamara a tagok képviselőiben különösen az alábbi feladatokat látja el:

- a) megalkotja a kamara alapszabályát, továbbá a kamara önkormányzati szabályzatait,
- b) működteti a kamarai tag könyvvizsgálók és a könyvvizsgáló cégek jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenysége minőségbiztosításának rendszerét,
- c) véleményezi azokat a törvényeket és más jogszabályokat, amelyek a könyvvizsgálók működésének, tevékenységének feltételeit meghatározzák, a kamara feladatait és működését közvetlenül érintik,
- d) a számviteli szabályozásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) számára javaslatot tesz azokra a kamarai tag könyvvizsgálókra vonatkozóan, akik a miniszter által kinevezett testületekben a kamarát képviselik,
- e) együttműködik a kamara alapszabályában meghatározott állami szervekkel, hatóságokkal és részt vesz a szakmai szervezetek munkájában,
- f) szakmai konzultáció, tanácsadás keretében módszertani segítséget nyújt a kamarai tag könyvvizsgálók, a könyvvizsgáló cégek munkájának ellátásához, szakmai kiadványokkal, konferenciák és más rendezvények szervezésével elősegíti, hogy a kamarai tag könyvvizsgálók, a könyvvizsgáló cégek munkájukat az e törvényben és a más jogszabályokban előírtak szerint végezzék,
- g) részt vesz a nemzetközi könyvvizsgálói szervezetek munkájában, kapcsolatot tart más országok könyvvizsgálói szervezeteivel,
- h) az IFAC Etikai Kódexének figyelembevételével kidolgozza a kamarai tagokra, a könyvvizsgáló cégekre vonatkozó etikai szabályokat, figyelemmel kíséri a megtartásukat,
- i) működteti az egyeztető testületet és a jogsegélyszolgálatot,
- j) figyelemmel kíséri a könyvvizsgálók, a könyvvizsgáló cégek szakmai tevékenységét, megteszi a szükséges intézkedést, ha tudomást szerez arról, hogy a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég tevékenységével, magatartásával jogsértést követ el, vagy a kamara alapszabályának, illetőleg a kamara önkormányzati szabályzatainak rendelkezéseivel ellentétesen cselekszik,

k) a könyvvizsgálók érdekeit érintő intézkedésekről, a szabályok változásairól, a szakmai állásfoglalásokról, a szakmai tevékenységgel összefüggő fejleményekről folyamatosan tájékozik, és tapasztalatait rendszeresen rendelkezésre bocsátja.

(7) A kamara gondoskodik arról, hogy az e törvény alapján megalkotott szabályzatai folyamatosan és bárki számára szabadon hozzáférhetőek legyenek a honlapján.

Kamarai hatósági eljárások

5. § A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – a következő ügyekben:

a) felvétel a kamarába, valamint a kamarai tagság megszűnésének megállapítása,

b) jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység engedélyezése gazdálkodó szervezet (szervezet) számára, valamint az engedély megszüntetésének megállapítása,

c) felvétel a harmadik országbeli könyvvizsgálók és a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékébe, valamint törlés ezen jegyzékekből,

d) jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység szüneteltetésének engedélyezése, valamint a szüneteltetést követően a tevékenység újbóli ellátásának engedélyezése,

e) kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég minősítésének megadása, a minősítés visszavonása,

f) felvétel az okleveles könyvvizsgálói képzési programba, továbbá a könyvvizsgáló jelöltek névjegyzékébe, valamint az azokból való törlés,

g) az okleveles könyvvizsgálói képzési program részét képező vizsga, a szakmai kompetencia vizsga, valamint a különbözeti vizsga engedélyezése,

h) külföldi oklevél, bizonyítvány elismerése az okleveles könyvvizsgálói képzési programban történő részvétel céljából,

i) tanulmányok elismerése az okleveles könyvvizsgálói képzési programban,

j) okleveles könyvvizsgálói képzés szervezésének, folytatásának engedélyezése gazdálkodó számára, oktatási tevékenység végzésének engedélyezése természetes személy számára, valamint az engedélyek visszavonása,

k) minőségellenőrzés lefolytatása

[az a)–k) pontokban írtak a továbbiakban együtt: kamarai hatósági eljárás].

6. § (1) A kamara a kamarai hatósági eljárás tekintetében az ország egész területére kiterjedő illetékességgel jár el.

(2) A kamara a hivatalból indított eljárás során nyilatkozattételre és adatszolgáltatásra kötelezheti az ügyfelet.

(3) A kamarai hatósági eljárás elektronikus úton nem folytatható le.

(4) Az e törvényben meghatározott nyilvántartásokat magyar nyelven kell vezetni. A kamara a nyilvántartásokat folyamatosan napra készen tartja.

(5) A kamarai hatósági eljárásokban a nem magyar nyelvű iratok hiteles magyar nyelvű fordítását is a kamara rendelkezésére kell bocsátani.

7. § (1) Az egyes kamarai hatósági eljárásokban első fokon az e törvényben kijelölt testület jár el.

(2) A kamarai hatósági eljárás lefolytatására irányuló kérelmet írásban, vagy elektronikus úton az e célra rendszeresített nyomtatványon lehet előterjeszteni.

(3) A kérelemről 30 napon belül, testületi ülés hiányában a 30 nap letelte utáni első testületi ülésen, legkésőbb azonban 60 napon belül kell határozni.

(4) Az eljáró testület elnöke a (3) bekezdés szerinti határidőt indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja. Erről értesíteni kell a kérelmezőt.

(5) Ha a kérelmet hiányosan nyújtották be, a kérelmezőt a kérelem beérkezésétől számított 20 napon belül – megfelelő határidő megjelölésével és a mulasztás következményeire történő figyelmeztetés mellett – hiánypótlásra kell felhívni.

(6) Az eljárás végzéssel megszüntethető, ha a kérelmező a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget és az erre megállapított határidő meghosszabbítását sem kérte, illetve nyilatkozattételének elmaradása megakadályozta a tényállás tisztázását.

8. § (1) Az ügyfél a kamarai hatósági eljárásban hozott elsőfokú döntés ellen a döntés közlésétől számított 15 napon belül a kamara elnökségéhez fellebbezhet. A fellebbezést az első fokon eljáró testülethez kell benyújtani.

(2) Az elnökség a fellebbezésről 60 napon belül határoz.

(3) Az elnökség a (2) bekezdés szerinti határidőt indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja. Erről értesíteni kell a fellebbezőt.

(4) Az elnökség a fellebbezési eljárás során hozott döntést a fellebbezővel és azokkal, akikkel az elsőfokú döntést közölték, az első fokon eljáró testület útján közli.

(5) Az ügyfél a közigazgatási perekre (Polgári perrendtartásról szóló törvény XX. fejezet) irányadó szabályok szerint – a kézhezvételtől számított 30 napon belül – az elnökség határozata ellen keresettel, az elnökség önálló fellebbezéssel megtámadható végzése ellen kérelemmel fordulhat a bírósághoz.

9. § (1) Az ügyfél kérelmére indított kamarai hatósági eljárásért – a 94. § (3) bekezdése, a 104. § (3) bekezdése és

a 105. § (3) bekezdése szerinti eljárás kivételével – az ügyfélnek a Magyar Könyvvizsgálói Kamara központi számújára igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetnie. Az igazgatási szolgáltatási díj a kamara bevétele.

(2) Az (1) bekezdés szerinti igazgatási szolgáltatási díj összege természetes személy ügyfelek esetén 25 000 forint, gazdálkodó szervezetek (szervezetek) esetén 50 000 forint.

(3) Az elsőfokú döntés ellen benyújtott fellebbezés díjköteles, melynek díja a (2) bekezdés szerinti igazgatási szolgáltatási díjak 50%-a.

(4) A díjfizetés tárgyára az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 28. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltakat, a díjfizetésre kötelezettek körének megállapítására az Itv. 31. §-a (1) bekezdésének első mondatában, valamint a 31. §-ának (7) bekezdésében foglaltakat, a díj visszafizetésére az Itv. 32. §-ában foglaltakat, a mulasztási bírságra az Itv. 82. §-ában foglaltakat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az ott nevesített állami adóhatóság helyett a kamarát, az illeték helyett díjat kell érteni.

II. Fejezet

A KAMARAI TAG KÖNYVVIZSGÁLÓ

Kamarai tagság keletkezése

10. § (1) Természetes személyként jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet a Magyar Köztársaság területén az végezhet, aki a kamara tagja és rendelkezik az ezt igazoló könyvvizsgálói igazolvánnyal.

(2) A kamarai tagfelvétel tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

11. § (1) A kamarába – kérelem alapján – tagként fel kell venni azt a természetes személyt, aki megfelel a következő feltételeknek:

a) a Magyar Köztársaság területén jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet kíván folytatni,

b) rendelkezik az e törvényben meghatározott okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel,

c) a kérelem benyújtását megelőző egy éven belül sikeresen teljesítette a szakmai kompetencia vizsgát, ha e kötelezettség alól a 104. § (2) bekezdése alapján nem mentesül,

d) büntetlen előéletű,

e) vállalja, hogy más kamarai tag könyvvizsgálónál, könyvvizsgáló cégnél létesített munkaviszonyán kívüli munkaviszonyban, továbbá közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszonyban, szolgálati viszonyban, munkaviszony jellegű jogviszonyban a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység megkezdésének idő-

pontjától nem áll [ide nem értve a (2) bekezdés szerinti jogviszonyt],

f) vállalja, hogy könyvvizsgáló cégen kívül más gazdálkodó szervezetben (szervezetben) személyes közreműködésre tagként, vezető tisztségviselőként a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység megkezdésének időpontjától nem lesz kötelezett [ide nem értve a (2) bekezdés szerinti jogviszonyt],

g) a kamara alapszabályában meghatározott mértékű, a Magyar Köztársaság területén végzett jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozó könyvvizsgálói felelősségbiztosítással rendelkezik,

h) a kamara alapszabályában és a kamara önkormányzati szabályzataiban foglaltakat magára kötelezőnek ismeri el,

i) vállalja a kamarai tagdíj megfizetését,

j) nem esik a 12. §-ban felsorolt kizáró okok alá,

k) az előírt igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

(2) Az (1) bekezdés *e)* és *f)* pontja szerinti feltétel teljesítésétől – indokolt esetben – el lehet tekinteni a természetes személynél, ha munkáltatója (foglalkoztatója) írásban nyilatkozik arról, hogy a kérelmező a kamarai tag könyvvizsgálói minőségéből adódó feladatait megfelelően el tudja látni, valamint, hogy az (1) bekezdés *e)* és *f)* pontja szerinti jogviszonyból adódó jogok és kötelezettségek érvényesítésével nem akadályozza a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátását.

(3) Az (1) bekezdés *g)* pontja szerinti feltételnek nem kell megfelelnie a természetes személynek, ha kizárólag könyvvizsgáló cég nevében végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

(4) Kérelmére fel kell venni a kamara tagjai közé azt a természetes személyt, aki igazolja, hogy az Európai Gazdasági Térség valamely államának arra illetékes hatósága által kiállított, jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosító engedéllyel rendelkezik és megfelel az (1) bekezdés *a)* és *d)–k)* pontjaiban foglalt követelményeknek, valamint az e törvényben meghatározott különbözeti vizsgát sikeresen teljesítette.

12. § Nem vehető fel a kamara tagjai közé az,

a) aki a közügyektől vagy az okleveles könyvvizsgálói szakképesítéshez kötött foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés hatálya alatt áll,

b) akit a bíróság szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt, a büntetés kitöltésétől, illetőleg a végrehajthatóság megszűnésétől számított öt évig,

c) akinek a – szándékos bűncselekmény elkövetése miatti – szabadságvesztés büntetés végrehajtását próbaidőre felfüggesztették, a próbaidő leteltétől számított három évig,

d) aki cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság hatálya alatt áll vagy gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen,

e) akit a kamarából fegyelmi eljárás keretében kizártak, az erről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított három évig,

f) aki az életmódja vagy magatartása miatt a könyvvizsgálói hivatás gyakorlásához szükséges közbizalomra érdemtelen.

13. § (1) Kérelmére fel kell venni a kamara tagjai közé azt a természetes személyt, aki megfelel az alábbi feltételeknek:

a) nem tartozik a 11. § (4) bekezdésének hatálya alá,

b) igazolja, hogy rendelkezik egy harmadik ország arra illetékes hatósága által kiállított, jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosító engedéllyel,

c) megfelel a 11. § (1) bekezdésének a), valamint d)–k) pontjaiban foglalt követelményeknek,

d) az e törvényben meghatározott különbözőzeti vizsgát sikeresen teljesítette,

e) igazolja, hogy eleget tesz a 2006/43/EK irányelv 4., valamint 6–13. cikkeiben megállapítottakkal egyenértékű követelményeknek,

feltéve, hogy a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzését engedélyező harmadik ország viszonyossági gyakorlat alapján hasonlóan jár el a kamarai tagokkal szemben.

(2) A viszonyosság fennállása tekintetében, a kamara kezdeményezése alapján, a külpolitikáért felelős miniszter állásfoglalása az irányadó, amelyet a számviteli szabályozásért felelős miniszterrel egyetértésben alakít ki.

14. § (1) A kamara felvételi bizottsága a tagfelvételi eljárást felfüggeszti, ha tudomására jut, hogy a kérelmező ellen közvádra üldözendő büncselekmény elkövetése miatt indult eljárás.

(2) A felfüggesztés a büntetőeljárás jogerős befejezéséig tart.

Könyvvizsgálói eskü

15. § (1) A kamara tagjai közé felvett személy a kamarai felvételt követő 30 napon belül esküt tesz a kamara elnöke előtt.

(2) Az eskü szövege a következő:

„Én, esküszöm, hogy könyvvizsgálói tevékenységemet a Magyar Köztársaság Alkotmánya, a jogszabályok rendelkezései, a szakmai és etikai követelmények szerint lelkiismeretesen, legjobb tudásom szerint végzem és e tevékenységem során tudomásomra jutott minősített adatot, hivatásbeli és üzleti titkot megőrzöm.

(Az eskütevő meggyőződése szerint:)

Isten engem úgy segítse!”

(3) Az eskütételről a kamara okiratot készít, amely az eskü szövegét, letételének és a könyvvizsgálói tevékenység megkezdésének kezdő időpontját tartalmazza. Az esküokiratot az esküt tevő és a kamara elnöke aláírja. Az esküokiratot a kamara őrzi meg.

(4) A könyvvizsgáló a tevékenységét az eskü letétele után kezdheti meg.

(5) Ha a könyvvizsgáló az eskütételben akadályoztatva van, az (1) bekezdésben meghatározott határidőt az akadály megszűnésétől kell számítani.

Könyvvizsgálói igazolvány

16. § (1) A kamara a tagjai közé felvett és könyvvizsgálói esküt tett könyvvizsgálót nyilvántartásba veszi, és az esküokirat aláírásával egyidejűleg arcképes könyvvizsgálói igazolvánnyal látja el.

(2) A könyvvizsgálói igazolvány tartalmazza

a) a kamarai tag nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét,

b) a kamarai tag fényképét,

c) a kamarai tag nyilvántartási számát,

d) az igazolvány számát, érvényességét,

e) a kamara elnökének aláírását.

(3) A könyvvizsgálói igazolvány a kamarai tagság igazolására is szolgál.

(4) A könyvvizsgálói igazolvány feljogosítja a kamarai tag könyvvizsgálót a „hites könyvvizsgáló” cím használatára.

(5) A kamara gondoskodik arról, hogy az érvényben lévő könyvvizsgálói igazolványok mintája a kamara honlapján folyamatosan és bárki számára szabadon megtekinthető legyen.

A kamarai tag jogai

17. § A kamarai tag könyvvizsgáló joga, hogy

a) az alapszabályban foglaltak szerint igénybe vegye a kamara szolgáltatásait,

b) tanácskozási és szavazati joggal részt vegyen a kamara illetékes területi szervezetének taggyűlésein,

c) részt vegyen a küldöttek megválasztásában,

d) küldöttnek, tisztségviselőnek, kamarai bizottság tagjának válasszák,

e) betekinthesse a tagnyilvántartásban róla vezetett adatokba.

18. § A kamarai tag könyvvizsgáló jogosult a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység körébe tartozó és a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységen kívüli egyéb szakmai szolgáltatásokat nyújtani. A kamarai tag könyvvizsgáló foly-

tathat minden olyan egyéb tevékenységet is, amely nem ütközik a törvény, a kamara alapszabálya, valamint etikai szabályzata rendelkezéseibe.

19. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló a tagságból eredő jogait a jogszabályoknak, valamint a kamara alapszabályának és önkormányzati szabályzatainak megfelelően gyakorolja.

(2) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a kamara testületi szerve által hozott döntés ellen a kamarai tag könyvvizsgáló – jogszabály, a kamara alapszabálya vagy önkormányzati szabályzata megsértésére való hivatkozással – a határozat közlésétől számított 30 napon belül a Polgári perrendtartásról szóló törvény általános szabályai szerint bírósághoz fordulhat.

20. § A kamarai tag könyvvizsgáló a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásának keretében – figyelemmel a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardokban foglaltakra – közreműködőt vehet igénybe, ha ahhoz a megbízó hozzájárul, vagy ha az a megbízás jellegével együtt jár. A könyvvizsgáló a közreműködőért úgy felel, mintha a rábízott ügyet maga látta volna el.

21. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló jogosult

a) részt venni megbízója legfőbb szervének, legfőbb irányító (vezető) szervének, felügyelő testületének ülésén, ha azon jogszabályban vagy a megbízóval kötött szerződésben meghatározott jogait érintő, kötelezettségeinek teljesítésével összefüggő, azt befolyásoló előterjesztést tárgyalnak,

b) a megbízóval kötött szerződésben meghatározott feladat(ok) teljesítése céljából betekinteni a megbízó könyveibe (ideértve az elektronikus adathordozókhoz és rendszerekhez való hozzáférést is), a legfőbb szerv, a legfőbb irányító (vezető) szerv, a felügyelő testület tagjaitól, továbbá a megbízó munkavállalóitól felvilágosítást kérni, a megbízó eszközeinek és forrásainak állományát, szerződéseit megvizsgálni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak nem érintik a kamarai tag könyvvizsgálók jogszabályban meghatározott egyéb jogosultságait.

A kamarai tag kötelességei

22. § A kamarai tag könyvvizsgáló köteles

a) megtartani a kamara alapszabályában és egyéb önkormányzati szabályzataiban foglaltakat,

b) haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül jelenteni, ha a 11. §-ban felsorolt feltételeknek való megfelelésben vagy a 33. § (1) bekezdésében felsorolt adatokban változás következett be,

c) részt venni a kamara által a kamarai tagok részére szervezett, a 106. § szerinti szakmai továbbképzésben,

d) megfizetni a tagdíjat.

23. § A kamarai tag könyvvizsgáló köteles

a) feladatait lelkiismeretesen, esküjének megfelelően, a jogszabályok és a 4. § (5) bekezdésének *b)* pontja szerinti standardok alapján, körültekintően ellátni,

b) a könyvvizsgálói tevékenysége során az adott helyzetben elvárható gondossággal, legjobb tudása szerint eljárni.

24. § (1) Ha a 3. § (1) bekezdésének *a)* pontja szerinti tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgáló megállapítja vagy tudomást szerez arról, hogy megbízója vagyona jelentős mértékű csökkenése várható, illetve olyan tényt észlel, amely a legfőbb irányító (vezető) szerv vagy a felügyelő testület tagjainak jogszabályban meghatározott felelősségét vonja maga után, köteles kezdeményezni a megbízó legfőbb szervének összehívását.

(2) Ha a megbízó a kamarai tag könyvvizsgáló kezdeményezésére a legfőbb szervét nem hívja össze, vagy a legfőbb szerv a jogszabályok által megkívánt döntéseket nem hozza meg, a kamarai tag könyvvizsgáló köteles erről a megbízó törvényességi felügyeletét ellátó szervet értesíteni.

25. § A 3. § (1) bekezdésének *a)* pontja szerinti tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgáló a megbízó legfőbb szervének a számviteli jogszabályok szerinti beszámolót tárgyaló ülésén köteles részt venni.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység szüneteltetése

26. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását – kérelemre kiadott – engedély alapján szüneteltetheti (a továbbiakban: szüneteltetés). A szüneteltetés legrövidebb időtartama – a (6) bekezdés szerinti szüneteltetés kivételével – tizenkét hónap.

(2) A kamarai tag könyvvizsgáló köteles kérni a szüneteltetés engedélyezését, ha nem tud eleget tenni a 11. § (1) bekezdés *e)* vagy *f)* pontjában vagy az 53. §-ban foglalt követelményeknek.

(3) A szüneteltetés engedélyezése tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

(4) A szüneteltetés engedélyezését legkésőbb abban az időpontban kell kérni, amelyben a kamarai tag könyvvizsgáló már nem tud megfelelni a (2) bekezdésben hivatkozott követelményeknek.

(5) A szüneteltetés engedélyezése megtagadható, ha a kamarai tag könyvvizsgáló nem gondoskodott

a) megbízásainak átadásáról vagy megszüntetéséről, továbbá

b) a vele munkaviszonyban lévő kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló jelölt jogviszonyának megszűntetéséről.

(6) Nem szükséges engedély az európai parlamenti képviselői, az országgyűlési képviselői és a polgármesteri megbízás miatti szüneteltetéshez. A szüneteltetést ez esetben a képviselői vagy a polgármesteri megbízás kezdőnapját követő 15 napon belül kell írásban bejelenteni a kamara felvételi bizottságának. A szüneteltetés időtartama a megbízás lejártáig tart.

(7) A (6) bekezdés hatálya alá tartozó kamarai tag könyvvizsgálónak is eleget kell tennie az (5) bekezdés szerinti kötelezettségeknek.

27. § (1) A szüneteltetés időtartama alatt a kamarai tag könyvvizsgálóra nem vonatkoznak a 11. § (1) bekezdésének e)–g) pontjában, valamint az 53. §-ban foglalt előírások.

(2) A szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálót – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – nem illetik meg a kamarai tagságból eredő jogok, és nem terhelik az abból fakadó kötelezettségek.

(3) A szüneteltetés alatt a kamarai tag könyvvizsgáló
a) tanácskozási joggal részt vehet a lakóhelye szerinti kamarai területi szervezet és meghívás alapján a kamara egyéb szerveinek tevékenységében,

b) jogosult a kamara küldöttgyűlésében a szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálókat képviselő küldött választásában részt venni és ilyen küldötté választható,

c) jogosult a kamara szolgáltatásait igénybe venni,

d) szakmai továbbképzési kötelezettségeit a 106. §-ban foglaltak, valamint a kamara alapszabálya és szakmai továbbképzési szabályzata szerint köteles teljesíteni,

e) köteles a kamara alapszabályában meghatározott, a kamara által nyújtott szolgáltatásokkal arányos tagdíjat fizetni.

28. § A szüneteltetés időtartamára a könyvvizsgálói igazolványt átvételi elismervény ellenében be kell vonni, a kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartásában a könyvvizsgáló jogállásának változását be kell jegyezni.

29. § (1) A tevékenységét szüneteltető kamarai tag – kérelemre kiadott – engedéllyel kezdhet ismét jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végezni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti engedélyezési eljárás tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

(3) Az engedély megadását meg kell tagadni, ha a kamarai tag könyvvizsgáló nem tesz eleget a 11. § (1) bekezdésének e)–g) pontjában, valamint az 53. §-ban foglalt előírásoknak.

(4) Ha a felvételi bizottság engedélyezi a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység vég-

zését, a kamarai tag könyvvizsgálói igazolványát átvételi elismervény ellenében vissza kell szolgáltatni a tagnak, és a kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartásában a könyvvizsgáló jogállásának változását be kell jegyezni.

A tagsági viszony megszűnése

30. § (1) A kamarai tagság – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – megszűnik

a) a tag kilépésével,

b) a tag fegyelmi eljárás keretében történő kizárásával,

c) ha a tag a 11. §-ban foglalt feltételeknek a továbbiakban már nem felel meg,

d) a tag halálával.

(2) A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását szüneteltető kamarai tag kamarai tagsága nem szűnik meg, ha a szüneteltetés ideje alatt nem felel meg a 11. § (1) bekezdésének e)–g) pontjában foglalt követelményeknek.

(3) A tagsági viszony megszűnésének megállapítása tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

31. § (1) A kamarai tagság megszűnését megállapító határozat jogerőre emelkedése napjával a könyvvizsgálót törölni kell a kamarai tagok nyilvántartásából, egyidejűleg vissza kell vonni könyvvizsgálói igazolványát is, valamint a kamarai tagság megszűnéséről és a megszűnés okáról tájékoztatni kell azon államok illetékes hatóságait, amelyekben a könyvvizsgáló jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosult.

(2) A kamarai tagság megszűnésének (1) bekezdés szerinti határozatban foglalt időpontjától kezdődően az érintett természetes személy nem végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

(3) A nyilvántartásból történő törlést követően az érintett természetes személy adatait a kamara 10 évig köteles megőrizni külön nyilvántartás keretében, a kamarai tagság megszűnése okának és időpontjának megjelölésével.

A kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartása, az adatok nyilvánossága

32. § (1) A kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartásába azokat a természetes személyeket kell bejegyezni, akiket a kamara e törvény rendelkezései szerint tagjai közé felvett.

(2) A kamara a nyilvántartást központilag vezeti.

(3) A nyilvántartásba az adatszolgáltatásra kötelezett kamarai tag könyvvizsgáló által írásban közölt, aláírásával igazolt adatot (adatváltozást) kell bejegyezni. A bejegyzett adatok tartalmának valódiságáért a külön jogszabályban meghatározott felelősségi szabályok szerint az adatszol-

gáltatásra kötelezett, az adatok kezelésének biztonságáért, a szükséges technikai védelem biztosításáért a kamara tartozik felelősséggel.

(4) A kamara a nyilvántartásba vett adatokat, információkat az adatkezelési szabályok betartásával, elektronikus formában tárolja.

33. § (1) A kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartása – az egyes kamarai tagokra vonatkozóan – a következő adatokat tartalmazza:

- a) nyilvántartási szám,
- b) könyvvizsgálói igazolvány száma,
- c) név, születési név,
- d) születési hely és idő,
- e) anyja neve,
- f) cím, telefon-, telefonszám, elektronikus levélcím,
- g) az iskolai végzettséget, valamint a szakképesítést igazoló oklevél száma, kelte, a kiállító neve,
- h) a 49. § szerinti minősítés,
- i) azon könyvvizsgáló cég neve, címe, internetes honlapjának címe, nyilvántartási száma, amelynek tevékenységében a kamarai tag könyvvizsgáló részt vesz,
- j) tagsági jogállás (könyvvizsgálói tevékenységet szüneteltető, illetve nem szüneteltető),
- k) a szakmai továbbképzésben való részvétel igazolása,
- l) fegyelmi büntetések, valamint az azok alóli mentesítések időpontja,
- m) a szakmai továbbképzéssel, a minőségbiztosítással, valamint a tagdíjfizetéssel kapcsolatos adatok, továbbá
- n) nyilvántartási szám és a nyilvántartásba vételt végző hatóság neve, ha az Európai Gazdasági Térség más államában is nyilvántartásba vették jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására jogosult könyvvizsgálóként,
- o) a nyilvántartásba vételt végző hatóság neve és – ha van – a nyilvántartási szám, amennyiben harmadik országban könyvvizsgálóként nyilvántartásba vették.

(2) A kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartása tartalmazza a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezéséért, a minőségbiztosításért, a fegyelmi eljárásért, valamint a közfelügyeletért felelős szervek nevét és címét is.

(3) A nyilvántartás vezetésének célja annak hiteles dokumentálása, hogy a nyilvántartásban szereplő rendelkezik a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez előírt feltételekkel. A nyilvántartásban szereplők közérdekből nyilvános adatainak, az azokban bekövetkező változásoknak a közzététele az ellenőrzés lehetőségének a megteremtését, illetve az időszerről tájékoztatást szolgálja.

(4) Az (1) bekezdés a), b), c), f), h), i), j), n) és o) pontjában, valamint a (2) bekezdésben foglaltak közérdekből nyilvános adatok, azokról bárki tájékoztatást kaphat.

(5) A kamara a tárgyévben nyilvántartásba vettek nyilvántartási számát, nevét, címét, valamint a korábban nyilvántartásba vettek ezen adataiban bekövetkezett változásokat a Pénzügyi Közlönyben és a Cégek Közlönyben évente közzéteszi, továbbá biztosítja, hogy a nyilvános adatok a kamara honlapján folyamatosan és bárki számára szabadon megtekinthetők legyenek.

III. Fejezet

A KÖNYVVIZSGÁLÓ CÉG

Jogsabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezése gazdálkodó szervezetnek (szervezetnek)

34. § (1) Gazdálkodó szervezet (szervezet) a Magyar Köztársaság területén jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet akkor végezhet, ha azt a kamara a 35. § alapján engedélyezte és arról igazolást adott [az engedéllyel és igazolással rendelkező gazdálkodó szervezet (szervezet) a továbbiakban: könyvvizsgáló cég].

(2) Az (1) bekezdés szerinti igazolás tanúsítja a jogosultságot a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére.

(3) Az engedélyezési eljárás tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

(4) A kamara gondoskodik arról, hogy az érvényben lévő igazolások mintája a kamara honlapján folyamatosan és bárki számára szabadon megtekinthető legyen.

35. § Kérelem alapján jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére engedélyt kell adni annak a gazdálkodó szervezetnek (szervezetnek), amely megfelel az alábbi követelményeknek:

a) a Magyar Köztársaság területén jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet kíván folytatni,

b) a gazdálkodó szervezet (szervezet) legfőbb szervében a szavazati jogok többségével az Európai Gazdasági Térség valamely államában jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosult könyvvizsgáló(k) vagy könyvvizsgáló cég(ek) rendelkezik (rendelkeznek),

c) a gazdálkodó szervezet (szervezet) legfőbb irányító (vezető) szerve tagjainak többsége az Európai Gazdasági Térség valamely államában jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosult könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég. Ha a legfőbb irányító (vezető) szerv tagjainak száma nem haladja meg a kettőt, akkor legalább az egyik tagnak teljesítenie kell ezt a követelményt,

d) a gazdálkodó szervezet (szervezet) nevében kamarai tag könyvvizsgáló(k) végzi(k) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet,

e) a gazdálkodó szervezet (szervezet) jó üzleti hírnévvel rendelkezik,

f) nem végez olyan tevékenységet, amely akadályozná a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátásában,

g) a kamara alapszabályában meghatározott mértékű, a Magyar Köztársaság területén végzett jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozó könyvvizsgálói felelősségbiztosítással rendelkezik,

h) a kamara alapszabályában és a kamara önkormányzati szabályzataiban foglaltakat magára kötelezőnek ismeri el,

i) vállalja a kamara alapszabályában meghatározott hozzájárulási díj fizetését,

j) nem esik a 36. §-ban felsorolt kizáró okok alá,

k) az előírt igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

36. § Nem adható jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére engedély annak a gazdálkodó szervezetnek (szervezetnek),

a) amelynek létesítő okiratában a tevékenységi körök között a könyvvizsgálói tevékenységgel összeegyeztethetetlen tevékenység szerepel,

b) amelynek engedélyét fegyelmi eljárás keretében visszavonták, az erről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított három évig,

c) amelynek engedélye – saját kérésére – megszűnt, az erről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított egy évig,

d) amelyre vonatkozóan felszámolási eljárás vagy végelszámolási eljárás van folyamatban.

A könyvvizsgáló cég jogai

37. § A könyvvizsgáló cég jogosult

a) tanácskozási joggal részt venni a székhelye, illetőleg fióktelepe szerint illetékes kamarai területi szervezet taggyűlésén,

b) a könyvvizsgáló cégeket képviselő kamarai tag személyt választani a kamara elnökségébe.

38. § A könyvvizsgáló cég jogosult jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység körébe tartozó és a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységen kívüli egyéb szakmai szolgáltatásokat nyújtani. A könyvvizsgáló cég folytathat minden olyan egyéb tevékenységet is, amely nem ütközik a törvény, a kamara alapszabálya, valamint etikai szabályzata rendelkezéseibe.

39. § Ha e törvény másként nem rendelkezik, a kamara testületi szerve által hozott döntés ellen a könyvvizsgáló

cég – jogszabály, a kamara alapszabálya vagy önkormányzati szabályzata megsértésére való hivatkozással – a határozat közzétételétől számított 30 napon belül a Polgári perrendtartásról szóló törvény általános szabályai szerint bírósághoz fordulhat.

A könyvvizsgáló cég kötelességei

40. § A könyvvizsgáló cég köteles

a) tevékenységét a jogszabályok és a 4. § (5) bekezdésének b) pontja szerinti standardok alapján, körültekintően ellátni,

b) megtartani a kamara alapszabályában és egyéb önkormányzati szabályzataiban foglaltakat,

c) haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül jelenteni, ha a 35. §-ban felsorolt feltételeknek való megfelelésben vagy a 44. § (1) bekezdésében felsorolt adatokban változás következett be,

d) a kamara alapszabályában meghatározott éves hozzájárulási díjat fizetni.

A könyvvizsgáló cég engedélyének megszűnése

41. § (1) A könyvvizsgáló cég engedélye megszűnik

a) a könyvvizsgáló cég kérésére,

b) a könyvvizsgáló cég engedélyének fegyelmi eljárás keretében történő visszavonásával,

c) ha a könyvvizsgáló cég a 35. §-ban foglalt feltételeknek a továbbiakban már nem felel meg,

d) a könyvvizsgáló cég megszűnésével.

(2) Az engedély megszűnésének megállapítása tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

42. § (1) A könyvvizsgáló cég engedélyének megszűnését megállapító határozat jogerőre emelkedése napjával a gazdálkodó szervezetet (szervezetet) törölni kell a könyvvizsgáló cégek nyilvántartásából, egyidejűleg vissza kell vonni a 34. § (1) bekezdése szerinti igazolást is, valamint az engedély megszűnéséről és a megszűnés okáról tájékoztatni kell azon államok illetékes hatóságait, amelyekben a gazdálkodó szervezet (szervezet) jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére jogosult.

(2) Az engedély megszűnésének (1) bekezdés szerinti határozatban foglalt időpontjától kezdődően a gazdálkodó szervezet (szervezet) nem végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

(3) A nyilvántartásból történő törlést követően az érintett gazdálkodó szervezet (szervezet) adatait a kamara 10 évig köteles megőrizni külön nyilvántartás keretében, az engedély megszűnése okának és időpontjának megjelölésével.

*A könyvvizsgáló cégek nyilvántartása,
az adatok nyilvánossága*

43. § (1) A könyvvizsgáló cégek nyilvántartásába azt a gazdálkodó szervezetet (szervezetet) kell bejegyezni, amelynek e törvény rendelkezései szerint engedélyezett a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzése.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásra megfelelően alkalmazni kell a 32. § (2)–(4) bekezdésének előírásait is.

44. § (1) A könyvvizsgáló cégek nyilvántartása – az egyes könyvvizsgáló cégekre vonatkozóan – a következő adatokat tartalmazza:

- a) nyilvántartási szám,
- b) a 34. § (1) bekezdése szerinti igazolás száma,
- c) név, a jogi forma megjelölésével,
- d) a székhely címe, telefon-, telefaxszáma, elektronikus levélcíme, a honlap címe,
- e) az elsődleges kapcsolattartó személy neve,
- f) minden irodai helyiség címe, ahol tevékenységet folytat,
- g) a 49. § szerinti minősítés,
- h) azon kamarai tag könyvvizsgálók neve és nyilvántartási száma, akik a könyvvizsgáló cég tevékenységében részt vesznek,
- i) minden tulajdonos neve és üzleti jellegű kapcsolattartáshoz alkalmazott címe,
- j) a legfőbb irányító (vezető) szerv tagjainak neve és üzleti jellegű kapcsolattartáshoz alkalmazott címe,
- k) könyvvizsgálói hálózati tagsága, a tagvállalatok és a kapcsolt vállalkozás(ok) neve(i) és címe(i) vagy annak megnevezése, hogy ezen információk nyilvánosan hol hozzáférhetők,
- l) fegyelmi büntetések, valamint az azok alóli mentesítések időpontja,
- m) a hozzájárulási díj fizetésével kapcsolatos adatok,
- n) nyilvántartási szám és a nyilvántartásba vételt végző hatóság neve, ha az Európai Gazdasági Térség más államában is nyilvántartásba vették könyvvizsgáló céggént,
- o) a nyilvántartásba vételt végző hatóság neve és – ha van – a nyilvántartási szám, amennyiben harmadik országban könyvvizsgáló gazdálkodóként nyilvántartásba vették.

(2) A könyvvizsgáló cégek nyilvántartása tartalmazza a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezéséért, a minőségbiztosításért, a fegyelmi eljárásért, valamint a közfelügyeletért felelős szervek nevét és címét is.

(3) Az (1) bekezdés *l)* és *m)* pontjában foglalt adatok kivételével az (1) és (2) bekezdésben foglaltak közérdekből nyilvános adatok, azokról bárki tájékoztatást kaphat.

(4) A könyvvizsgáló cégek nyilvántartására megfelelően alkalmazni kell a 33. § (3) és (5) bekezdését is.

IV. Fejezet

*A KAMARAI TAG KÖNYVVIZSGÁLÓRA
ÉS A KÖNYVVIZSGÁLÓ CÉGRE VONATKOZÓ
KÖZÖS SZABÁLYOK*

Általános szabályok

45. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására szerződést csak írásban köthet.

(2) A szerződéskötésre a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény általános szabályait a könyvvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó jogszabályok előírásainak figyelembevételével kell alkalmazni.

(3) Ha külön jogszabály a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ellátóra vonatkozóan a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység tekintetében további kötelezettséget határoz meg, azt a megbízóval kötött szerződésben szerepeltetni kell.

(4) E törvény eltérő rendelkezésének hiányában a könyvvizsgáló cég nevében eljáró kamarai tag könyvvizsgálóra is megfelelően alkalmazni kell a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgálóra vonatkozó szabályokat, ha a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet könyvvizsgáló cég végzi, az erre vonatkozó szerződést a könyvvizsgáló cég kötötte.

46. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég az ok megjelölésével közli a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottsággal, ha megbízásának időtartama alatt visszahívták vagy lemondott.

(2) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég – a külön jogszabály előírásainak figyelembevételével – az ok megjelölésével közli

a) a megbízója tekintetében illetékes cégbírósággal, amennyiben megbízásának időtartama alatt visszahívták vagy lemondott, ha a megbízója cégbíróságon bejegyzett,

b) a megbízója tekintetében illetékes egyéb hatósággal, amennyiben megbízásának időtartama alatt visszahívták vagy lemondott, ha a megbízója egyéb hatóságnál bejegyzett.

47. § A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység határidőre történő elvégzését akadályozó körülményt megbízójának a megbízási szerződésben vállalt határidő lejárta előtt legalább 30 nappal – ha az akadályozó körülmény később keletkezett, annak bekövetkeztétől számított 3 munkanapon belül – köteles bejelenteni.

48. § (1) Jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában a csoportkönyvvizsgáló felelős a harmadik országbeli könyvvizsgáló, a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó által végzett könyvvizsgálói munka dokumentációjának a közfelügyeleti funkciót gyakorló szervhez – kérelemre – történő eljuttatásáért, ha az összevont (konszolidált) éves beszámolóban szereplő valamely gazdálkodó tekintetében harmadik országbeli könyvvizsgáló, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó látta el a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak teljesítése érdekében a csoportkönyvvizsgáló meg kell, hogy őrizze a dokumentáció egy példányát, vagy meg kell, hogy állapodjon a harmadik országbeli könyvvizsgálóval, a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodóval, hogy azokhoz kérelem esetén megfelelően és korlátozásmentesen hozzáférhessen, vagy bármilyen egyéb megfelelő intézkedést tehesen. Ha jogi vagy egyéb akadályok miatt a dokumentáció a harmadik országból nem kerülhet a csoportkönyvvizsgálóhoz, a csoportkönyvvizsgálónak dokumentálnia kell annak bizonyítékát, hogy megtette a megfelelő lépéseket az (1) bekezdés szerinti dokumentációhoz való hozzáférés érdekében, valamint a felmerülő akadályokat.

*Minősített kamarai tag könyvvizsgáló,
könyvvizsgáló cég*

49. § Külön jogszabály rendelkezései alapján egyes gazdálkodók esetében csak minősített kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet. A minősítés a minősítésnek megfelelő gazdálkodó tekintetében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására jogosítja a kamarai tag könyvvizsgálót, a könyvvizsgáló céget.

50. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég 49. § szerinti minősítést a kamarától kaphat. A minősítés tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

(2) Kérelem alapján minősítést a kamarai tag könyvvizsgáló akkor kaphat, ha igazolja, hogy

a) legalább három éven át a minősítésnek megfelelő tevékenységet végző gazdálkodóra vonatkozóan számviteli, ellenőrzési tevékenységet végzett (ideértve az ehhez kapcsolódó szabályozási és felügyeleti feladatokat is) és legalább két éves gyakorlata van a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásában, vagy

b) legalább három éven át jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végzett és adott minősítésű kamarai tag könyvvizsgáló mellett legalább két évig közreműködött olyan gazdálkodó tekintetében a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevé-

kenység ellátásában, amelyre vonatkozóan jogszabály az adott minősítés meglétét előírja.

(3) Kérelem alapján minősítést a könyvvizsgáló cég akkor kaphat, ha megfelel az alábbi feltételeknek:

a) igazolja, hogy van legalább egy olyan, a megfelelő minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló, aki a könyvvizsgáló cég nevében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végez, és

b) vállalja, hogy működése során az a kamarai tag könyvvizsgáló, aki a könyvvizsgáló cég nevében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végez olyan gazdálkodó tekintetében, amelyre vonatkozóan a minősítést külön jogszabály előírja, rendelkezik a megfelelő minősítéssel.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti kérelem elbírálása során ki kell kérni az érintett állami szerv véleményét, továbbá figyelembe kell venni a kérelmező tekintetében lefolytatott minőségellenőrzés(ek) eredményét, valamint a kérelmezővel szemben lefolytatott fegyelmi eljárásokat.

(5) A minősítés megadását meg kell tagadni,

a) ha a kérelem benyújtását megelőző 3 éven belül azt a kérelmezőtől fegyelmi eljárás keretében megvonták,

b) ha a (4) bekezdésben foglalt információk alapján nem biztosított, hogy a kérelmező a minősítésnek megfelelő gazdálkodó tekintetében megfelelően látja el a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

(6) A minősítés megadásáról igazolást kell adni, és a minősítést rögzíteni kell a kamarai nyilvántartásokban is.

(7) A minősített kamarai tag könyvvizsgálókról, könyvvizsgáló cégekről a minősítésnek megfelelő részletezésben külön nyilvántartást kell vezetni.

51. § A minősített kamarai tag könyvvizsgáló, a minősített könyvvizsgáló cég köteles írásban bejelenteni, ha a minősítés előírt feltételei a továbbiakban már nem állnak fenn.

52. § (1) A 49. § szerinti minősítést vissza kell vonni, ha

a) a minősített kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég azt kéri,

b) a minősítés előírt feltételei a továbbiakban már nem állnak fenn,

c) a minősítést fegyelmi eljárás keretében megvonták.

(2) A minősítés visszavonása tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el. Az eljárás megindítását – az ok megjelölésével – az érintett állami szerv is kérheti.

(3) A minősítés visszavonása esetén a kamarai nyilvántartásokban szereplő adatokat megfelelően módosítani kell, egyidejűleg vissza kell vonni az 50. § (6) bekezdése szerinti igazolást is.

*A könyvvizsgálói feladatkörrel (hivatással)
összeegyeztethetetlen tevékenységek*

53. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása mellett nem vehet részt olyan tevékenységben, amely csorbítja, vagy csorbíthatja feddhetetlenségét, objektivitását, függetlenségét vagy a szakma jó hírnevét, és amely ezáltal összeegyeztethetetlen a szakmai tevékenységek ellátásával.

(2) Többféle szakmai szolgáltatás egyidejű nyújtása önmagában nem csorbítja a feddhetetlenséget, az objektivitást vagy a függetlenséget.

(3) A könyvvizsgálói feladatkörrel (hivatással) összeegyeztethetetlen

a) bármely szakmai szolgáltatás nyújtása, valamint

b) a szakmai szolgáltatásokhoz nem kapcsolódó bármely egyéb tevékenység ellátása, ha annak hatására a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nem képes a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet megfelelően ellátni.

(4) A könyvvizsgálói feladatkörrel (hivatással) összeegyeztethetetlen tevékenységekre vonatkozó részletszabályokat a kamara alapszabálya, valamint etikai szabályzata határozza meg.

*A jogszabályi kötelezettségen alapuló
könyvvizsgálói tevékenység díja*

54. § (1) A kamarai tag könyvvizsgálónak, a könyvvizsgáló cégnek joga van a megfelelő díjazáshoz. A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység díja szabad megállapodás tárgya.

(2) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásáért járó díjazásra a feladat jellege, időigénye, a feladat elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek, valamint az egyéb kalkulálható költségei figyelembevételével ad ajánlatot.

(3) A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység díjának függetlennek kell lennie a megbízónak nyújtott egyéb szolgáltatásoktól, azok semmilyen módon nem befolyásolhatják a díjat.

(4) A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység díjazásának megállapítása nem alapulhat feltételeken.

(5) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nem fizethet jutalékot ügyfélszerzésért, és nem kaphat jutalékot azért, hogy harmadik félnek ügyfelet ajánljon.

(6) A kamara a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásáért járó díjak meghatározásának elveire, elsődleges szempontjaira ajánlást adhat ki.

*A közérdeklődésre számot tartó
gazdálkodó tekintetében ellátott jogszabályi
kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói
tevékenység különös szabályai*

55. § (1) Az a könyvvizsgáló cég, amely közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó tekintetében végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet, évente, az üzleti évének mérlegfordulónapjától számított három hónapon belül, köteles a honlapján átláthatósági jelentést közzé tenni. A jelentés legalább az alábbiakat tartalmazza a könyvvizsgáló cég vonatkozásában:

a) a gazdálkodási forma és a tulajdonviszonyok leírása,

b) a hálózat és a hálózaton belüli jogi és szervezeti keretek bemutatása, ha a könyvvizsgáló cég egy könyvvizsgálói hálózathoz tartozik,

c) az irányító struktúra leírása,

d) a belső minőségellenőrzési rendszer leírása és a legfelsőbb irányító (vezető) szerv nyilatkozata a rendszer működésének hatékonyságáról,

e) annak jelzése, hogy mikor volt az utolsó kamarai minőségellenőrzés,

f) azon közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók felsorolása, amelyek számára a könyvvizsgáló cég az üzleti év során jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végzett,

g) a függetlenségi gyakorlatról szóló nyilatkozat, amely azt is alátámasztja, hogy a függetlenségi megfelelő belső ellenőrzése megtörtént,

h) a könyvvizsgáló cég nevében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ellátó kamarai tag könyvvizsgálók folyamatos képzésével kapcsolatban alkalmazott politikáról szóló nyilatkozat,

i) a jelentőséget bemutató pénzügyi adatok (különösen a teljes árbevétel, megbontva a beszámolók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálóatából származó díjakra, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért és az adótanácsadói szolgáltatásokért felszámolt díjakra),

j) információk a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgálók díjazásának elveiről.

(2) Az átláthatósági jelentést a könyvvizsgáló cégnek (aláírásra jogosult képviselőjének) alá kell írnia.

56. § (1) Az a könyvvizsgáló cég, amely közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó tekintetében végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet, a gazdálkodó audit bizottságának (ennek hiányában az audit bizottság feladatait ellátó testületének) évente

a) írásban igazolja, hogy független a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodótól,

b) beszámol a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó számára a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyv-

vizsgálati tevékenységen kívül teljesített további szolgáltatásairól.

(2) Az (1) bekezdés szerinti könyvvizsgáló cég évente megvitatja az audit bizottsággal (ennek hiányában az audit bizottság feladatait ellátó testülettel) a függetlenségét érintő veszélyeket, valamint az e veszélyek csökkentésére alkalmazott óvintézkedéseket.

(3) Az (1) bekezdés szerinti könyvvizsgáló cég köteles a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során felmerülő lényeges kérdésekről és különösen a belső ellenőrzés pénzügyi beszámolási folyamattal kapcsolatos jelentős hiányosságairól jelentést tenni az audit bizottságnak (ennek hiányában az audit bizottság feladatait ellátó testületnek).

57. § Az a kamarai tag könyvvizsgáló, aki közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó tekintetében nem könyvvizsgáló cég nevében végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet, a rá vonatkozó feltételek figyelembevételével köteles eleget tenni az 55. §-ban és az 56. §-ban meghatározott kötelezettségeknek.

58. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízása legfeljebb 5 üzleti évre szólhat, ha közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó tekintetében végzi e tevékenységét. Ugyanazon közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó tekintetében a megbízás lejáratát követő 2 üzleti éven belül a kamarai tag könyvvizsgáló nem vállalhat jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízást.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásáért személyében felelős kamarai tag könyvvizsgálóra kell alkalmazni, ha a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízást könyvvizsgáló cég kötötte a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó tekintetében.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés hatálya alá tartozó kamarai tag könyvvizsgáló a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízásának lejáratát követő 2 éven belül nem lehet tagja azon közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó legfőbb irányító (vezető) szervének, amelynek tekintetében a megbízást el látta.

59. § Külön jogszabály a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó tekintetében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgálóra, könyvvizsgáló cégre az e törvényben foglaltaknál szigorúbb előírásokat is meghatározhat.

*A jogszabályi kötelezettségen alapuló
könyvvizsgálói tevékenység felelősségi szabályai*

60. § (1) A kamarai tag könyvvizsgálót (ideértve a könyvvizsgáló cég nevében eljáró kamarai tag könyvvizsgálót is), a könyvvizsgáló céget az e törvényben meghatározott fejelelősség terheli a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátásáért (szakmai felelősség).

(2) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása körében okozott kár megtérítéséért a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény kártérítési fejelelősségre vonatkozó általános szabályai szerinti fejelelősséggel tartozik (anyagi fejelelősség).

(3) A könyvvizsgáló cég nevében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgáló e tevékenységével összefüggő anyagi fejelelőssége a könyvvizsgáló céggel szemben a kamarai tag könyvvizsgáló és a könyvvizsgáló cég között fennálló jogviszony szerint alakul.

(4) Külön jogszabály a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég tekintetében további fejelelősségi szabályokat állapíthat meg.

Függetlenség

61. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenysége során köteles

- a) a függetlenségét megőrizni, és
- b) objektív, pártatlan véleményt formálni.

(2) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nem vehet részt megbízója döntéseinek meghozatalában.

62. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló, annak közeli hozzátartozója, a könyvvizsgáló cég, valamint azon könyvvizsgálói hálózat más tagja, amelyhez a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég tartozik, és a megbízó között nem állhat fenn olyan közvetlen vagy közvetett vagyoni, pénzügyi, munkavégzésre irányuló, üzleti vagy egyéb kapcsolat (ideértve a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásán túlmenően nyújtott szakmai és egyéb szolgáltatást is), amely a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég függetlenségét veszélyezteti.

(2) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízást csak akkor vállalhat el, ha az a függetlenségét nem veszélyezteti.

(3) A kamarai tag könyvvizsgálónak, a könyvvizsgáló cégnek a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során a függetlenségét fenyege-

tő veszélyeket (ideértve különösen az önellenőrzést, az önérdeket, az elfogultságot, a magánjellegű kapcsolatot és a fenyegetést) folyamatosan figyelemmel kell kísérnie.

(4) Ha a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a függetlenségét fenyegető veszélyeket észlel, meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a veszély elhárítására vagy elfogadható szintre való csökkentésére. Ha ez nem lehetséges, a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység nem végezhető el.

(5) A kamarai tag könyvvizsgálónak, a könyvvizsgáló cégnek a függetlenségét ért veszélyeket és az elhárításukra tett intézkedéseket a könyvvizsgálói munkaanyagokban dokumentálnia kell.

63. § (1) A 62. § (3) bekezdésének alkalmazásában a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég függetlenségét veszélyeztetheti, ha

a) a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég, valamint azon könyvvizsgálói hálózat más tagja, amelyhez a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég tartozik, által végzett jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységgel összefügg a megbízó részére teljesítendő vagy teljesített szakmai és egyéb szolgáltatás,

b) a megbízó vezető tisztségviselője vagy vezető állású munkavállalója a kamarai tag könyvvizsgáló közeli hozzátartozója,

c) olyan gazdálkodó tekintetében lát el jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet, amelynél saját maga vagy közeli hozzátartozója a megbízását megelőző két éven belül a legfőbb irányító (vezető) szervnek vagy a felügyelő testületnek a tagja volt vagy a megbízás időtartama alatt is tagja,

d) a kamarai tag könyvvizsgálóra, a könyvvizsgáló cégre a megbízó bármilyen módon nyomást gyakorol.

(2) Külön jogszabály a függetlenséget veszélyeztető más eseteket is megállapíthat.

(3) Könyvvizsgáló cég esetében a függetlenségre vonatkozó rendelkezéseket a könyvvizsgáló cég nevében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző összes kamarai tag könyvvizsgálóra alkalmazni kell. Bármely kamarai tag könyvvizsgáló függetlenségének veszélyeztetése egyben a könyvvizsgáló cég függetlensége veszélyeztetésének minősül.

(4) Könyvvizsgáló cég esetében a függetlenségre vonatkozó rendelkezéseket a könyvvizsgáló cég legfőbb szervének, legfőbb irányító (vezető) szervének és felügyelő testületének összes tagjára, valamint a vezető állású munkavállalóira is alkalmazni kell.

64. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során nem utasítható és senki által nem befolyásolható.

(2) A könyvvizsgáló cég, valamint a könyvvizsgáló cég kapcsolt vállalkozásai legfőbb szervének, legfőbb irányító (vezető) szervének és felügyelő testületének tagjai nem avatkozhatnak be olyan módon a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásába, amely veszélyezteti a könyvvizsgáló cég nevében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgáló függetlenségét és pártatlanságát.

65. § A függetlenséggel, objektivitással és pártatlansággal kapcsolatos részletszabályokat a kamara az alapszabályában és az etikai szabályzatában állapítja meg.

Titoktartás

66. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég köteles a tevékenysége során tudomására jutott, a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízással összefüggő minősített adatot, hivatásbeli titkot és üzleti titkot (a továbbiakban együttesen: titok) megőrizni.

(2) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég az (1) bekezdés szerinti titkot megfelelő és konkrét felhatalmazás nélkül nem használhatja fel, nem teheti közzé, kivéve, ha jogszabály alapján joga vagy kötelessége a közlés, a közzététel.

(3) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég felelős azoknak a személyeknek a titoktartásáért, akik általa bármilyen módon a titok birtokába jutottak. Azokat, akik a (2) bekezdés alapján jutottak a titok birtokába, a kamarai tag könyvvizsgálóval, könyvvizsgáló céggel azonos titoktartási kötelezettség terheli.

(4) A titoktartási kötelezettség a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízás megszűnése után is terheli az (1)–(3) bekezdés hatálya alá tartozókat.

67. § (1) Nem jelenti a titoktartási kötelezettség megszegését a kamara által működtetett minőségbiztosítási rendszer keretei között, valamint a kamara fegyelmi bizottsága által lefolytatott fegyelmi eljárás során, továbbá a közfelügyeleti hatáskörben kért, a minőségellenőrzéshez, a fegyelmi eljárás lefolytatásához, a közfelügyeleti hatáskör gyakorlásához szükséges és arányos adatszolgáltatás teljesítése, a könyvvizsgálói munkaanyagoknak a minőségellenőrzéssel megbízott, a fegyelmi eljárásban részt vevők, a közfelügyeleti hatáskörben eljárók rendelkezésére bocsátása. E tekintetben a minőségellenőrzéssel megbízott, a fegyelmi eljárásban részt vevő, a közfelügyeleti hatáskört gyakorló személyeket a kamarai tag könyvvizsgálóval, a könyvvizsgáló céggel azonos titoktartási kötelezettség terheli.

(2) Nem jelenti a titoktartási kötelezettség megszegését, ha az a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég, akinek/amelynek a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízása megszűnik, erre figyelemmel a könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátásához szükséges és arányos adat-szolgáltatást teljesít annak a kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek, akinek/amelynek a megbízó a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására megbízást kíván adni vagy adott.

V. Fejezet

A HARMADIK ORSZÁGBELI KÖNYVVIZSGÁLÓRA ÉS A HARMADIK ORSZÁGBELI KÖNYVVIZSGÁLÓ GAZDÁLKODÓRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Jegyzékbe vétel

68. § (1) Amennyiben a harmadik országbeli illetőségű rendelkező gazdálkodó (szervezet) átruházható érték-papírjainak kereskedelme engedélyezett a Magyar Köztársaság szabályozott piacán, az éves beszámolójáról és az összevont (konszolidált) éves beszámolójáról kiadott könyvvizsgálói jelentés abban az esetben minősül a Magyar Köztársaságban hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvizsgálói jelentésnek, ha a könyvvizsgálói jelentést kibocsátó harmadik országbeli könyvvizsgáló, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó szerepel a kamara – e célból vezetett – jegyzékében.

(2) Az (1) bekezdés nem vonatkozik arra a könyvvizsgálói jelentésre, amelyet olyan harmadik országbeli illetőséggel rendelkező gazdálkodó (szervezet) éves beszámolójáról és összevont (konszolidált) éves beszámolójáról adtak ki, amely

a) kizárólag hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt bocsát ki, és

b) értékpapírjainak egy egységre eső névértéke legalább 50 000 euró vagy más pénznemben meghatározott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében a kibocsátás időpontjában – az MNB hivatalos devizaárfolyamán átszámítva – legalább 50 000 euróval egyenértékű összeg.

69. § (1) A kamara elkülönített jegyzéket vezet a harmadik országbeli könyvvizsgálókról.

(2) A kamara jegyzékébe – kérelem alapján, a vonatkozó külön előírások figyelembevételével – fel kell venni azt a harmadik országbeli könyvvizsgálót, aki megfelel a következő feltételeknek:

a) a könyvvizsgálói tevékenységi engedélyét e törvény rendelkezéseivel egyenértékű előírások alapján szerezte meg,

b) a könyvvizsgálói tevékenységet az Európai Unióban elfogadott nemzetközi könyvvizsgálati standardoknak vagy azzal egyenértékű standardoknak megfelelően végzi,

c) a könyvvizsgálói tevékenység során a függetlenség, az objektivitás, a pártatlanság és a könyvvizsgálat díja tekintetében az e törvényben foglaltakkal egyenértékű szabályok szerint jár el,

d) honlapján éves átláthatósági jelentést tesz közzé az e törvényben szabályozott módon és esetben, vagy ezzel egyenértékű közzétételi követelményeknek tesz eleget,

e) a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban foglalt, a harmadik országbeli könyvvizsgálókra vonatkozó előírásokat magára kötelezőnek ismeri el,

f) vállalja a kamara által meghatározott hozzájárulási díj megfizetését,

g) az előírt igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

(3) Az (1) bekezdés szerinti jegyzékből törölni kell a harmadik országbeli könyvvizsgálót, ha

a) azt a könyvvizsgáló kéri,

b) fegyelmi eljárás keretében a jegyzékből való törlését rendelték el,

c) a könyvvizsgáló a továbbiakban már nem felel meg a (2) bekezdésben foglalt követelményeknek,

d) a könyvvizsgáló elhalálozott.

70. § (1) A harmadik országbeli könyvvizsgálók jegyzéke – az egyes könyvvizsgálókra vonatkozóan – a következőket tartalmazza:

a) jegyzékbe vételi szám,

b) a 73. § (2) bekezdése szerinti igazolás száma,

c) a 33. § (1) bekezdésének c), f), n) és o) pontja szerinti adatok,

d) a 33. § (1) bekezdésének d), e), g), l) és m) pontja szerinti adatok,

e) azon harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó neve, címe, internetes honlapjának címe, nyilvántartási száma, amelynek tevékenységében részt vesz.

(2) Az (1) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglaltak közérdekből nyilvános adatok, azokról bárki tájékoztatást kaphat.

71. § (1) A kamara elkülönített jegyzéket vezet a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodókról.

(2) A kamara jegyzékébe – kérelem alapján, a vonatkozó külön előírások figyelembevételével – fel kell venni azt a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodót, amely megfelel a következő feltételeknek:

a) a legfőbb irányító (vezető) szerve tagjainak többsége eleget tesz e törvény kamarai tagként való nyilvántartásba vételre vonatkozó követelményeivel egyenértékű előírásoknak,

b) a nevében könyvvizsgálatot végző harmadik országbeli könyvvizsgáló eleget tesz e törvény kamarai tagként való nyilvántartásba vételre vonatkozó követelményeivel egyenértékű előírásoknak,

c) a könyvvizsgálói tevékenységet az Európai Unióban elfogadott nemzetközi könyvvizsgálati standardoknak vagy azzal egyenértékű standardoknak megfelelően végzi,

d) a könyvvizsgálói tevékenység során a függetlenség, az objektivitás, a pártatlanság és a könyvvizsgálat díja tekintetében az e törvényben foglaltakkal egyenértékű szabályok szerint jár el,

e) honlapján éves átláthatósági jelentést tesz közzé az e törvényben szabályozott módon és esetben, vagy ezzel egyenértékű közzétételi követelményeknek tesz eleget,

f) a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban foglalt, a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodóra vonatkozó előírásokat magára kötelezőnek ismeri el,

g) vállalja a kamara által meghatározott hozzájárulási díj megfizetését,

h) az előírt igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

(3) Az (1) bekezdés szerinti jegyzékből törölni kell a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodót, ha

a) azt kéri,

b) fegyelmi eljárás keretében a jegyzékből való törlését rendelték el,

c) a továbbiakban már nem felel meg a (2) bekezdésben foglalt követelményeknek,

d) megszűnt.

72. § (1) A harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzéke – az egyes gazdálkodókra vonatkozóan – a következőket tartalmazza:

a) jegyzékbe vételi szám,

b) a 73. § (2) bekezdése szerinti igazolás száma,

c) a 44. § (1) bekezdésének c)–f), i)–k), valamint n) és o) pontja szerinti adatok,

d) a 44. § (1) bekezdésének l) és m) pontja szerinti adatok,

e) azon könyvvizsgálók neve és nyilvántartási száma, akik a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó tevékenységében részt vesznek.

(2) Az (1) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglaltak közérdekből nyilvános adatok, azokról bárki tájékoztatást kaphat.

A harmadik országbeli könyvvizsgálók és a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékére vonatkozó közös szabályok

73. § (1) A harmadik országbeli könyvvizsgálók és a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékének vezetése tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el (ideértve a jegyzékbe vételt és az abból való törlést is).

(2) Az (1) bekezdés szerinti jegyzékekbe történő felvételtől a kamara igazolást ad. A kamara gondoskodik arról, hogy az érvényben lévő igazolások mintája a kamara hon-

lapján folyamatosan és bárki számára szabadon megtekinthető legyen.

(3) Az (1) bekezdés szerinti jegyzékekben egyértelműen jelezni kell, hogy a jegyzékben szereplő harmadik országbeli könyvvizsgálók, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók nem jogosultak a Magyar Köztársaság területén jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végezni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti jegyzékek tartalmazzák a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezéséért, a minőségbiztosításért, a fegyelmi eljárásért, valamint a közfelügyeletért felelős szervek (hatóságok) nevét és címét is. Ezek közérdekből nyilvános adatok, melyekről bárki tájékoztatást kaphat.

74. § (1) A harmadik országbeli könyvvizsgálók és a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékére a 32. § (2)–(4) bekezdésében foglaltakat is megfelelően alkalmazni kell.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jegyzékek vezetésének célja annak hiteles dokumentálása, hogy a jegyzékben szereplő rendelkezik a jegyzékbe vételhez előírt feltételekkel. A jegyzékben szereplők közérdekből nyilvános adatainak, az azokban bekövetkező változásoknak a közzététele az ellenőrzés lehetőségének a megteremtését, illetve az időszzerű tájékoztatást szolgálja.

(3) A kamara a tárgyévben jegyzékbe vettek jegyzékbe vételi számát, nevét, címét, valamint a korábban jegyzékbe vettek ezen adataiban bekövetkezett változásokat a Pénzügyi Közlönyben és a Cégek Közlönyben évente közzéteszi, továbbá biztosítja, hogy a nyilvános adatok a kamara honlapján folyamatosan és bárki számára szabadon megtekinthetők legyenek.

75. § (1) A harmadik országbeli könyvvizsgálók, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékéből való törlést megállapító határozat jogerőre emelkedése napjával a könyvvizsgálót, a könyvvizsgáló gazdálkodót törölni kell a jegyzékből, egyidejűleg vissza kell vonni a jegyzékbe vételről kiállított igazolását is.

(2) A jegyzékből való törlés (1) bekezdés szerinti határozatban foglalt időpontját követően a harmadik országbeli könyvvizsgáló, a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó által kibocsátott könyvvizsgálói jelentés nem minősül a Magyar Köztársaságban hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvizsgálói jelentésnek.

(3) A jegyzékből való törlést követően az érintett adatait a kamara 10 évig köteles megőrizni külön nyilvántartás keretében, a törlés okának és időpontjának megjelölésével.

(4) A harmadik országbeli könyvvizsgáló, a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – a jegyzékből való törlés időpontját

követő egy éven belül nem kérheti ismételt jegyzékbe vételét.

(5) A harmadik országbeli könyvvizsgáló, a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó a jegyzékből való törlés időpontját követő három éven belül nem kérheti ismételt jegyzékbe vételét, ha a jegyzékből fegyelmi eljárás keretében zárták ki.

A jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgálókra és harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodókra vonatkozó közös szabályok

76. § A kamara jegyzékébe való felvétel a harmadik országbeli könyvvizsgálót, a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodót a Magyar Köztársaság területén jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására nem jogosítja fel.

77. § (1) A jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgálóra és harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodóra e törvénynek a fegyelmi eljárásokra, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell.

(2) E törvény minőségbiztosításra vonatkozó rendelkezéseit – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – alkalmazni kell a jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgálóra, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodóra.

(3) E törvény minőségbiztosításra vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni a jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgálóra, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodóra, ha az Európai Gazdasági Térség más államának minőségbiztosítási rendszere alá tartozik és ott a jegyzékbe vételt megelőző három éven belül nála eredményes minőségellenőrzést folytattak le, amellyel összefüggésben nem került sor intézkedések alkalmazására.

78. § A jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgáló, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodó köteles haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül írásban jelenteni, ha a jegyzékbe vételi feltételeknek való megfelelésben vagy a jegyzékben szereplő adataiban változás következett be.

VI. Fejezet

KÖNYVVIZSGÁLÓI KÉPZÉS

Az okleveles könyvvizsgálói szakképesítés

79. § (1) Az okleveles könyvvizsgálói szakképesítés államilag elismert, iskolarendszeren kívüli felsőfokú szakképesítés.

(2) A Magyar Köztársaságban az okleveles könyvvizsgálói szakképesítést igazoló oklevelet – a kamara nevében – az Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Testület (a továbbiakban: OKKT) jogosult kiadni.

(3) Az OKKT okleveles könyvvizsgálói szakképesítést igazoló oklevelet ad annak a természetes személynek, aki teljesítette az e törvényben, továbbá a kamara alapszabályában, valamint okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatában meghatározott követelményeket.

Jogosultság okleveles könyvvizsgálói képzés szervezésére és folytatására

80. § Az okleveles könyvvizsgálói képzés államilag elismert iskolarendszeren kívüli képzés.

81. § (1) Okleveles könyvvizsgálói képzést a pályázat útján megszerzett engedéllyel arra feljogosított felnőttképzést folytató intézmény (a továbbiakban: szakképző hely) szervezhet és folytathat. Az engedélyezési eljárás tekintetében – az OKKT egyetértésével – a kamara oktatási bizottsága jár el.

(2) Kérelem alapján engedélyt kell adni okleveles könyvvizsgálói képzés szervezésére és folytatására annak a felnőttképzést folytató intézménynek, amely megfelel az alábbi feltételeknek:

a) a közzétett nyilvános pályázati felhívás alapján érvényes pályázatot nyújtott be,

b) vállalja a pályázati felhívásban, továbbá az e törvényben, valamint a kamara okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatában meghatározott feltételek, követelmények teljesítését,

c) a pályázat benyújtását megelőző három évben nem vonták vissza az engedélyét a 85. § (1) bekezdésének b) pontja alapján,

d) az előírt igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

(3) A pályázati felhívást a kamara lapjában és a kamara honlapján közzé kell tenni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti engedély legfeljebb öt évre adható meg.

82. § A szakképző hely a felnőttképzésről szóló törvényben előírtak figyelembevételével

a) az okleveles könyvvizsgálói képzést a kamara által meghatározott képzési program alapján köteles szervezni,

b) a képzési programban meghatározott tantárgyak oktatását kizárólag a 87. § szerinti minősített oktatók közreműködésével végezheti,

c) a kamara által meghatározott formában és tartalommal adatokat szolgáltat a kamara részére.

83. § (1) A szakképző hely az okleveles könyvvizsgálói képzési programba felvett természetes személlyel – a fel-

nőtképzésről szóló törvény szerinti – képzési szerződést köt.

(2) A képzési szerződésben – a felnőttképzésről szóló törvényben előírtak figyelembevételével – meg kell határozni az alábbiakat:

- a) a képzéssel megszerezhető szakképesítést, az elsajátítandó ismereteket,
- b) a képzés szervezésének formáját,
- c) a képzés helyét, időtartamát és ütemezését,
- d) a képzési díjat és megfizetésének módját,
- e) a résztvevő és a szakképző hely mulasztásának következményeit.

(3) A képzési díj összegét a szakképző hely határozza meg.

(4) A képzési szerződést a képzés lezárulását követően a szerződő feleknek – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – legalább 5 évig meg kell őrizniük.

84. § A kamara oktatási bizottsága – az OKKT-val együttműködve – jogosult ellenőrizni a szakképző helyen folytatott okleveles könyvvizsgálói képzést.

85. § (1) Vissza kell vonni az engedélyt attól a szakképző helytől, amely

- a) kéri az engedély visszavonását,
- b) a kamara felszólítására nem teljesíti az elfogadott pályázatában vállalt, továbbá az e törvényben, valamint a kamara okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatában meghatározott kötelezettségeit,
- c) megszünt.

(2) Az engedély visszavonása tekintetében – az OKKT egyetértésével – a kamara oktatási bizottsága jár el. Az oktatási bizottság – az OKKT egyetértésével – hivatalból megindítja az eljárást, ha az (1) bekezdésben foglaltak a tudomására jutnak.

(3) Az engedély visszavonása során a kamara oktatási bizottsága rendelkezik arról, hogy az érintett szakképző helyen tanulók a tanulmányaikat mely szakképző helyen folytathatják tovább.

86. § A szakképző hely az okleveles könyvvizsgálói képzés részét képező vizsgáztatási feladatok ellátására nem jogosult.

Minősített oktató

87. § (1) Okleveles könyvvizsgálói képzésben oktatási tevékenységet a pályázat útján megszerzett engedéllyel arra feljogosított természetes személy oktató (a továbbiakban: minősített oktató) végezhet. Az engedélyezési eljárás tekintetében – az OKKT egyetértésével – a kamara oktatási bizottsága jár el.

(2) A pályázatra és az engedély megadására a 81. § előírásait kell megfelelően alkalmazni.

88. § (1) Vissza kell vonni az engedélyt annak a minősített oktatónak, aki

- a) kéri az engedély visszavonását,
- b) a kamara felszólítására nem teljesíti az elfogadott pályázatában vállalt, továbbá az e törvényben, valamint a kamara okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatában meghatározott kötelezettségeit,
- c) elhalálozott.

(2) Az engedély visszavonása tekintetében – az OKKT egyetértésével – a kamara oktatási bizottsága jár el. Az oktatási bizottság – az OKKT egyetértésével – hivatalból megindítja az eljárást, ha az (1) bekezdésben foglaltak a tudomására jutnak.

Képzési idő

89. § (1) Az okleveles könyvvizsgálói képzés képzési ideje legfeljebb 4 tanév.

(2) A képzési időt a tanulmányok 95. §-ban meghatározott elismerése megfelelően csökkenti.

A képzés főbb tanulmányi területei

90. § Az okleveles könyvvizsgálói képzés főbb tanulmányi területei (a továbbiakban: modulok):

- a) jogi ismeretek,
- b) adózási ismeretek,
- c) közgazdaságtan és pénzügyek,
- d) szervezeti és vezetési ismeretek,
- e) számvitel és elemzés,
- f) számvitel-szervezés,
- g) könyvvizsgálat és ellenőrzés.

Felvétel az okleveles könyvvizsgálói képzési programba

91. § (1) Az okleveles könyvvizsgálói képzési programban az a természetes személy vehet részt, akit a képzési programba felvettek. A felvételi eljárás tekintetében – az OKKT egyetértésével – a kamara oktatási bizottsága jár el.

(2) Kérelem alapján fel kell venni az okleveles könyvvizsgálói képzési programba azt, aki megfelel az alábbi feltételeknek:

- a) a felsőoktatásról szóló törvény szerint a Magyar Köztársaságban államilag elismert felsőoktatási intézményben szerzett, szakirányú oklevéllel rendelkezik,
- b) mérlegképes könyvelői vagy azzal egyenértékű szakképesítéssel rendelkezik és szakképesítését oklevéllel, bizonyítvánnyal igazolja,

c) számviteli, pénzügyi, ellenőrzési szakterületen az a) pont szerinti végzettség megszerzését követően, de a felvételi kérelmének benyújtását megelőző három éven belül teljesített, legalább egy éves, igazolt szakmai gyakorlattal rendelkezik,

d) büntetlen előéletű,

e) az előírt igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

Külföldi oklevél, bizonyítvány elismerése

92. § (1) Ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, kérheti felvételét az okleveles könyvvizsgálói képzési programba az is, aki

a) szakirányú oklevelét külföldön vagy Magyarországon működő külföldi felsőoktatási intézményben,

b) a 91. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti oklevelét, bizonyítványát külföldön vagy Magyarországon működő külföldi oktatási intézményben szerezte.

(2) A külföldi oklevélnek, bizonyítványnak az okleveles könyvvizsgálói képzési programban történő elismerését kérelmezni kell. Az elismerés tekintetében – az OKKT egyetértésével – a kamara oktatási bizottsága jár el.

(3) Hazai felsőoktatási intézményben megszerezhető főiskolai vagy egyetemi végzettségi szintet tanúsító oklevélként a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvényben meghatározott külföldi oklevél ismertető el.

Ismerek ellenőrzése

93. § Okleveles könyvvizsgáló szakképesítést igazoló oklevelet az kaphat, aki a 90. §-ban meghatározott képzési modulokból eredményes vizsgát tett.

94. § (1) Az okleveles könyvvizsgálói képzési programban vizsgát tenni csak a kamara szervezésében, a kamara által kijelölt vizgabizottság előtt lehet.

(2) A vizgabizottság 2 tagból álló független szakmai testület. A vizgabizottság tagjai: a vizgabizottság elnöke és a – minősített oktatók közül felkért – vizsgáztató.

(3) Az okleveles könyvvizsgálói képzési program részét képező vizsga letételére engedélyt kell kérni. Az engedélyezés tekintetében – az OKKT egyetértésével – a kamara oktatási bizottsága jár el.

(4) A (3) bekezdés szerinti vizsga díjköteles. A vizsga díját a kamara állapítja meg és a díjat a vizsgára jelentkezéskor a kamara központi számlájára kell megfizetni.

(5) A vizgabizottság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen a vizsgázó jogorvoslati kérelmet nyújthat be az intézkedés vagy annak elmulasztása időpontjától számított 15 napon belül.

(6) Az (5) bekezdés szerinti jogorvoslati kérelem tekintetében a 8. § előírásait kell megfelelően alkalmazni. A kérelem elbírálása során az OKKT véleményét ki kell kérni.

Tanulmányok elismerése

95. § (1) A szakképzést folytató szervezetben (intézményben), a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az okleveles könyvvizsgálói képzési programban előírt – megegyező tartalmú – követelmények (modulok vagy azokon belül egyes résztanulmányok) teljesítéseként el lehet ismerni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti elismerést kérelmezni kell. Az elismerés tekintetében – az OKKT egyetértésével – a kamara oktatási bizottsága jár el. Az elismerésre vonatkozóan külön jogszabály további előírásokat is megállapíthat.

Az okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzat

96. § (1) A kamara az okleveles könyvvizsgálói képzésre vonatkozó részletes előírásokat az okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatában határozza meg.

(2) Az okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatban rendelkezni kell különösen

a) modulonként a képzési-oktatási célról, a modulokra fordítható tanulmányi időről,

b) a képzés egyes szakaszainak (a modulok és azokon belül az egyes résztanulmányok) egymásra épüléséről, sorrendjéről, tartalmi összefüggéseiről,

c) a tananyag egészén belül a modulok arányáról, valamint az egyes modulok belső arányairól,

d) a tantárgyi programokról,

e) a tanulmányok elismerésének részletes szabályairól (ideértve a képzési idő ezzel összefüggő csökkenését is),

f) a számonkérés módjáról, az értékelés rendjéről, az ismeretek ellenőrzésével összefüggő jogorvoslati eljárás részletes szabályairól,

g) az okleveles könyvvizsgálói képzési program részét képező vizsgára való jelentkezés szabályairól,

h) a szükséges szakirodalomról, a képzés megvalósításához elengedhetetlenül szükséges tárgyi és személyi feltételekről,

i) a szakképző helyekkel, a minősített oktatókkal kapcsolatos elvárásokról.

Könyvvizsgáló jelölt

97. § (1) Könyvvizsgáló jelölt az, aki a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges engedély (a kamarai tagság) megszerzése céljából az e törvényben meghatározott szakmai kompetencia vizsga letételéhez előírt gyakorlati idejét tölti.

(2) A könyvvizsgáló jelölt számára előírt gyakorlati idő a könyvvizsgáló jelölt névjegyzékbe vételétől számított 3 év, amelynek lejárátát követően a jelölt szakmai kompetencia vizsgát tesz.

(3) A (2) bekezdés szerinti gyakorlati időből 1 évet a kamara alapszabályában és mentori szabályzatában meghatározott módon, 2 évet pedig a 98. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti kamarai tag könyvvizsgálónál vagy könyvvizsgáló cégnél kell teljesíteni.

(4) Ha a könyvvizsgáló jelölt a (2) bekezdés szerinti gyakorlati időt megszakítja, az a könyvvizsgáló jelölt kérelmére és a kamara, vagy a 98. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég hozzájárulásával meghosszabbítható, de nem lehet hosszabb öt évnél.

(5) Könyvvizsgáló jelöltként tevékenységet az folytathat, akit a kamara a könyvvizsgáló jelöltek névjegyzékébe felvett.

(6) A kamara a könyvvizsgáló jelöltnak a névjegyzékbe való felvételtől igazolást ad. Az igazolás jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására nem jogosít.

(7) A könyvvizsgáló jelölt nem tagja a kamarának.

98. § (1) A könyvvizsgáló jelöltek névjegyzékébe – kérelmére – fel kell venni azt, aki teljesíti az alábbiakat:

a) megfelel a 11. § (1) bekezdésének b) és d) pontjában meghatározott feltételeknek,

b) nem esik a 12. §-ban meghatározott kizáró ok alá,

c) vállalja, hogy a Magyar Köztársaság területén jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgálóval vagy könyvvizsgáló céggel a képzési programnak megfelelő – legalább két évre szóló, heti 36 órát elérő – munkaviszonyt létesít,

d) magára nézve kötelezőnek ismeri el a kamara vonatkozó szabályzatának rendelkezéseit,

e) az előírt igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

(2) A könyvvizsgáló jelölt egyidejűleg legfeljebb egy kamarai tag könyvvizsgálóval vagy egy könyvvizsgáló céggel állhat munkaviszonyban.

(3) A könyvvizsgáló jelöltek névjegyzékébe történő felvétel tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

99. § A könyvvizsgáló jelöltet olyan feladatok elvégzésével kell megbízni, amelynek során elsajátíthatja a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásához szükséges gyakorlati ismereteket.

100. § (1) A kamara

a) jóváhagyja a könyvvizsgáló jelölt képzési programját és a 98. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég által kijelölt mentort, aki csak kamarai tag könyvvizsgáló lehet,

b) ellenőrzi a könyvvizsgáló jelölt gyakorlati tevékenységét.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kamarai tevékenységek tekintetében a kamara oktatási bizottsága jár el.

(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti mentor érvényesíti a dokumentációs követelményeket, figyelemmel kíséri a könyvvizsgáló jelölt szakmai fejlődését, közreműködik a könyvvizsgáló jelölt alkalmasságának megítélésében és megfelel a kamarai szabályzatokban meghatározott követelményeknek.

101. § (1) A könyvvizsgáló jelöltek névjegyzékéből törölni kell azt, aki

a) a 98. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek már nem felel meg,

b) törlését kéri,

c) a szakmai kompetencia vizsgát letette,

d) elhalálozott.

(2) A könyvvizsgáló jelöltek névjegyzékéből való törlés tekintetében a kamara felvételi bizottsága jár el.

(3) A névjegyzékéből való törléskor a 97. § (6) bekezdése szerinti igazolást vissza kell vonni.

(4) Nem kell törölni a könyvvizsgáló jelöltek névjegyzékéből az (1) bekezdés a) pontja alapján a könyvvizsgáló jelöltet a 98. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti munkaviszony megszűnése esetén, ha egy éven belül más kamarai tag könyvvizsgálóval vagy könyvvizsgáló céggel ilyen munkaviszonyt létesített.

102. § Ha a 98. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég elveszíti jogosultságát a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésére a Magyar Köztársaság területén, akkor a könyvvizsgáló jelölt által a munkaviszony keretében végzett tevékenység a továbbiakban nem minősül könyvvizsgáló jelölti tevékenységnek.

103. § A kamara a könyvvizsgáló jelöltek képzésével összefüggő további jogokat és kötelezettségeket, valamint eljárási szabályokat a mentori szabályzatában határozza meg.

VII. Fejezet

SAKMAI KOMPETENCIA VIZSGA

104. § (1) Szakmai kompetencia vizsgát tehet az a könyvvizsgáló jelölt, aki igazolja, hogy letöltötte a 97. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott gyakorlati időt. A gyakorlati idő letöltéséről szóló igazolást kérelmezni kell. Az igazolás kiadásának tekintetében a kamara oktatási bizottsága jár el.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően – a kamarai tagfelvételi követelmények teljesítése céljából – szakmai kompetencia vizsgát köteles tenni az a természetes személy is, akinek kamarai tagsága két évnél régebben szűnt meg, valamint az, akinek kamarai tagsága a korábbiakban már legalább két alkalommal megszűnt.

(3) A szakmai kompetencia vizsga letételére engedélyt kell kérni. Az engedélyezés tekintetében a kamara oktatási bizottsága jár el. Az engedélyt meg kell adni a természetes személynek, ha az megfelel az (1) vagy a (2) bekezdésben foglaltaknak.

(4) A szakmai kompetencia vizsga díjköteles. A vizsga díját a kamara állapítja meg és a díjat a vizsgára jelentkezéskor a kamara központi számlájára kell megfizetni.

(5) A szakmai kompetencia vizsga tartalmi követelményeit, az eljárási és az értékelési szabályokat a kamara külön szabályzatban határozza meg. A szakmai kompetencia vizsgának legalább részben írásbeli vizsgának kell lennie.

VIII. Fejezet

KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

105. § (1) Különbözeti vizsgát az a természetes személy tehet, aki igazolja, hogy külföldön jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására jogosító, érvényes engedéllyel rendelkezik.

(2) A különbözeti vizsga a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységgel összefüggő, a Magyar Köztársaság területén hatályos jogszabályok és egyéb előírások ismeretének ellenőrzésére terjed ki.

(3) A különbözeti vizsga letételére engedélyt kell kérni. Az engedélyezés tekintetében a kamara oktatási bizottsága jár el. Az engedélyt meg kell adni a természetes személynek, ha az megfelel az (1) bekezdésben foglaltaknak.

(4) A különbözeti vizsga díjköteles. A vizsga díját a kamara állapítja meg és a díjat a vizsgára jelentkezéskor a kamara központi számlájára kell megfizetni.

(5) A különbözeti vizsga tartalmi követelményeit, az eljárási és az értékelési szabályokat a kamara külön szabályzatban határozza meg. A különbözeti vizsgának legalább részben írásbeli vizsgának kell lennie.

IX. Fejezet

SAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSI RENDSZER

106. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló köteles a szakmai továbbképzési rendszerben részt venni.

(2) A szakmai továbbképzési rendszer magában foglalja:

a) a minden kamarai tag könyvvizsgáló számára kötelező éves szakmai továbbképzést,

b) a 49. § szerinti minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgálók számára kialakított kötelező szakmai továbbképzést,

c) azon kamarai tag könyvvizsgálók számára kialakított szakmai továbbképzést, akiket a minőségellenőrzés keretében köteleztek továbbképzésen való részvételre.

(3) A szakmai továbbképzési rendszer célja a szakmai kompetencia folyamatos fenntartása és fejlesztése.

(4) A szakmai továbbképzési rendszer keretében lebonyolításra kerülő továbbképzések programját és időtartamát az oktatási bizottság javaslata alapján a kamara elnöksége határozza meg.

(5) A szakmai továbbképzési rendszerben való részvétel elmulasztása az e törvényben és a kamara etikai szabályzatában meghatározott jogkövetkezményekkel jár.

(6) A szakmai továbbképzési rendszer irányítására, szervezésére, ellenőrzésére, a teljesítés igazolására és a továbbképzési díj fizetésére vonatkozó részletes szabályokat a kamara szakmai továbbképzési szabályzata tartalmazza.

X. Fejezet

A KAMARA SZERVEZETE ÉS MŰKÖDÉSE

A kamara szervezete

107. § A kamara szervezetét a kamara központi szervei és területi szervezetei alkotják.

108. § (1) A kamara központi szervei és területi szervezetei:

a) a küldöttgyűlés,

b) az elnökség,

c) a kamara központi ügyintéző szerve,

d) az ellenőrző bizottság,

e) a fegyelmi bizottság,

f) a felvételi bizottság,

g) az oktatási bizottság,

h) a szakértői bizottság,

i) a központi választási bizottság,

j) a minőségellenőrzési bizottság,

k) az Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Testület (OKKT),

l) a területi szervezetek,

m) a szakmai tagozatok.

(2) A kamara az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül – az alapszabálya megfelelő módosításával, kiegészítésével – más kamarai szervet, szervezetet is létrehozhat.

(3) Az (1) bekezdés *a)–k)* pontjában meghatározott szervek a kamara országos hatáskörű központi szervei.

(4) Az (1) bekezdés *l)* pontjában meghatározott szervezetek a kamara önálló jogi személyiséggel nem rendelkező területi szervezetei, amelyek a kamara alapszabályában meghatározott illetékességi területükön végzik a hatáskörükbe tartozó feladatokat.

(5) Az (1) bekezdés *m)* pontjában meghatározott szakmai tagozatok az azonos szakterületen tevékenységet végző kamarai tagok önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szakmai közösségei.

A kamara alapszabálya

109. § (1) A kamara alapszabály szerint működik.

(2) Az alapszabály – e törvénnyel összhangban – meghatározza különösen:

a) a kamara szervezetére és működésére vonatkozó szabályokat,

b) a kamara területi szervezeteit, azok elnevezését és székhelyét, illetékességi területét, valamint a területi szervezetek létesítésére, működésére vonatkozó szabályokat,

c) a küldöttgyűlés küldötteinek választására és visszahívására, megbízásuk időtartamára, jogaira és kötelességeire vonatkozó szabályokat,

d) a kamara tisztségviselőinek választására és visszahívására, megbízásuk időtartamára, feladat- és hatáskörére vonatkozó szabályokat,

e) a kamara szakmai tagozatainak létesítésére, működésére vonatkozó szabályokat,

f) a kamara gazdálkodására vonatkozó szabályokat.

Küldöttgyűlés

110. § (1) A kamara legfőbb döntéshozó szerve a küldöttgyűlés.

(2) A küldöttgyűlés szavazati joggal rendelkező tagjai:

a) a kamara területi szervezeteinek elnökei,

b) a kamara területi szervezetéhez tartozó, a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet nem szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálók közül területi szervezetenként választott 1-1 küldött, ha a területi szervezethez tartozó könyvvizsgálói tevékenységet nem szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálók létszáma nem több 50 főnél,

c) a kamara területi szervezetéhez tartozó, a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet nem szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálók közül területi szervezetenként választott 1-1 küldött, valamint 50 tagonként választott további 1-1 küldött, ha a területi szervezethez tartozó könyvvizsgálói tevékenységet nem szüne-

teltető kamarai tag könyvvizsgálók létszáma meghaladja az 50 főt,

d) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálók közül választott 10 küldött.

(3) A küldötteket a kamara területi szervezetei legálább 3, legfeljebb 5 évre választják.

111. § A küldöttgyűlés

a) elfogadja a kamara alapszabályát,

b) titkos szavazással megválasztja, illetve visszahívja a 119. § *a)–c)* pontjában meghatározott kamarai tisztségviselőket, a 113. § (1) bekezdésében meghatározott bizottságok tagjait, valamint az elnökség 115. § (4) bekezdése szerinti választott tagjait,

c) beszámoltatja az elnökséget és a 113. § (1) bekezdésében meghatározott bizottságok elnökeit,

d) elfogadja a kamara éves pénzügyi tervét és az éves pénzügyi beszámolót (annak részeként a számviteli jogszabályok szerinti beszámolót),

e) kamarai szabályzatokat alkot,

f) meghatározza az elnök, az alelnökök, az elnökség további tagjai, a fegyelmi megbízott és a kamara alapszabálya szerint díjazásban részesíthető bizottsági elnökök és tagok díját,

g) megállapítja a tagdíjak és a hozzájárulási díjak összegét,

h) megállapítja a kötelező könyvvizsgálói felelősségbiztosításra vonatkozó szabályokat,

i) ellátja az e törvényben, a kamara alapszabályában és egyéb szabályzataiban hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

112. § A küldöttgyűlés a 111. § *e)* pontja alapján szabályzatot alkot

a) a kamarai tagfelvételtől és a kamarai tagság megszűnéséről, a kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartásába történő bejegyzésről és a nyilvántartásból történő törlésről,

b) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gazdálkodó szervezetek (szervezetek) számára történő engedélyezéséről és az engedély megszűnéséről, a könyvvizsgáló cégek nyilvántartásába történő felvételtől és a nyilvántartásból történő törlésről,

c) a küldöttgyűlésben és a kamara elnökségében a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálókat képviselő személyek választásáról, illetve visszahívásáról,

d) a kamara elnökségében a könyvvizsgáló cégeket képviselő személy választásáról, illetve visszahívásáról,

e) a könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról,

- f) a szakmai továbbképzési rendszerről,
g) a harmadik országbeli könyvvizsgálók és a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékébe történő felvételtől és a jegyzékből történő törlésről,
h) minden olyan esetben, amikor a kamara alapszabálya azt előírja.

113. § (1) A küldöttgyűlés legalább 3 évre, legfeljebb 5 évre megválasztja

- a) az ellenőrző bizottságot,
b) a fegyelmi bizottságot,
c) a felvételi bizottságot,
d) az oktatási bizottságot,
e) a szakértői bizottságot,
f) a központi választási bizottságot,
g) a minőségellenőrzési bizottságot.

(2) A küldöttgyűlés a központi választási bizottságba legfeljebb 5 tagot, az ellenőrző, a fegyelmi és a felvételi bizottságba legfeljebb 6-6 tagot, az oktatási, a szakértői és a minőségellenőrzési bizottságba legfeljebb 7-7 tagot választ. A tagok számába bele kell érteni az érintett bizottsági elnöki tisztséget betöltő, külön megválasztott alelnököket is.

(3) A kamara feladatainak hatékonyabb ellátására az alapszabályban meghatározott módon további állandó és ideiglenes bizottság is létrehozható. E bizottságok hatáskörét, feladatait, működésük szabályait az alapszabályban kell megállapítani.

114. § (1) A kamara küldöttgyűlését a kamara elnöke évenként legalább egyszer köteles összehívni.

(2) A kamara elnöke a küldöttgyűlést – szükség szerint – bármikor összehívhatja. A küldöttek egyötödének írásbeli indítványára 15 napon belül a küldöttgyűlést össze kell hívni.

(3) A küldöttgyűlés határozatképes, ha azon a küldötteknek több mint a fele jelen van. A küldöttgyűlés határozatának érvényességéhez a megjelent küldöttek többségének szavazata szükséges. A kamara alapszabályának elfogadásához és módosításához a küldöttgyűlésen megjelent küldöttek kétharmadának elfogadó szavazata szükséges.

(4) A küldöttgyűlés határozatképtelensége esetén a legalább 3 nappal későbbi, legfeljebb 60 napon belüli időpontra, azonos napirenddel összehívott küldöttgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

(5) Az elnökség tagjai, a fegyelmi megbízott, a főtitkár, a 108. § (1) bekezdésének d)–k) pontjában meghatározott bizottságok és testületek elnökei, valamint a területi szervezetek elnökei – ha nem küldöttek – a küldöttgyűlésen tanácskozási joggal részt vehetnek.

Elnökség

115. § (1) A kamara elnöksége a kamara alapszabályában meghatározott számú, de legfeljebb 17 főből álló, legalább 3 évre, legfeljebb 5 évre választott testületi szerv.

(2) Az elnökségnek hivatalból tagjai: a kamara elnöke és a kamara alelnökei.

(3) A kamara elnökségének – a (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően – tagja a könyvvizsgáló cégek, valamint a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálók – a kamara alapszabályában és választási szabályzatában meghatározottak szerint választott – egy-egy képviselője is.

(4) Az elnökség további tagjait – a kamara alapszabályában és választási szabályzatában meghatározottak szerint – a küldöttgyűlés választja meg a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását nem szüneteltető tagok közül.

(5) Ha a 113. § (1) bekezdésében meghatározott bizottság elnöki tisztségét nem alelnök tölti be, az elnökség ülésére meg kell hívni annak a bizottságnak az elnökét, amelynek a feladatkörét érinti az ülésen tárgyalt kérdéskör.

(6) Az elnökség ülésén a főtitkár és a fegyelmi megbízott állandó meghívottként részt vesz.

(7) Az elnökség tagja tisztségéről az elnöknek küldött írásbeli bejelentéssel bármikor lemondhat. Az elnökség tagja köteles 15 napon belül lemondani, ha az elnökségi tagsággal – az alapszabályban meghatározott – összeférhetetlen helyzetbe kerül.

116. § Az elnökség

a) előkészíti a küldöttgyűlést, javaslatot tesz a küldöttgyűlés napirendjére, gondoskodik a küldöttgyűlés határozatainak végrehajtásáról,

b) a küldöttgyűlés elé terjeszti a kamara éves pénzügyi tervét és az éves pénzügyi beszámolót (annak részeként a számviteli jogszabályok szerinti beszámolót),

c) a küldöttgyűlés elé terjeszti a 112. §-ban meghatározott, továbbá az alapszabályban a küldöttgyűlés hatáskörébe utalt szabályzatokat, valamint az azok módosítására irányuló javaslatait,

d) kiadja az e törvényben és az alapszabályban meghatározott kamarai szabályzatokat,

e) évenként legalább egyszer tevékenységéről beszámol a küldöttgyűlésnek,

f) az Európai Unió Hivatalos Lapjában közösségi jogi aktusként kihirdetett nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban határoz a 4. § (5) bekezdésének b) pontja szerinti standardokról,

g) véleményt nyilvánít és javaslatot tesz a könyvvizsgálókat érintő jogalkotási és jogalkalmazási kérdésekben,

h) határoz a szakmai tagozatok létrehozásáról és megszüntetéséről,

i) másodfokon elbírálja – ha e törvény másként nem rendelkezik – a kamara kijelölt szervének első fokú döntése ellen benyújtott fellebbezéseket, jogorvoslati kérelmeket,

j) a kamara területi szervezete elnökségének, továbbá a kamara bizottságának jogszabályt, alapszabályt vagy szabályzatot sértő döntését hatályon kívül helyezi,

k) gyakorolja a főtitkár kinevezésével, munkaviszonyának létesítésével és megszüntetésével kapcsolatos jogokat,

l) felügyeli és ellenőrzi az okleveles könyvvizsgálói képzést, továbbá a könyvvizsgálók szakmai továbbképzési rendszerét,

m) könyvvizsgálót kitüntető díjat, címet és jelvényt adományoz,

n) kapcsolatot tart a könyvvizsgálók nemzetközi szervezeteivel,

o) ellátja e törvény, a küldöttgyűlés és az alapszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

117. § (1) A kamara elnöksége kinevezi az OKKT elnökét és tagjait, valamint az e törvényben és az alapszabályban foglaltak szerint felügyeli és ellenőrzi annak tevékenységét.

(2) Az OKKT elnökének és tagjainak kinevezéséhez a miniszter egyetértése szükséges.

(3) A kamara elnöksége – az OKKT javaslata alapján – jóváhagyja

a) a kamara okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatát,

b) a 94. § (1) bekezdése szerinti vizsgabizottság elnökeinek és tagjainak névjegyzékét.

(4) A kamara okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatának, valamint a 94. § (1) bekezdése szerinti vizsgabizottság elnökei és tagjai névjegyzékének jóváhagyásához a miniszter egyetértése szükséges.

118. § (1) Az elnökségi ülés akkor határozatképes, ha az ülésen a szavazásra jogosultak többsége jelen van. Az elnökség határozatának érvényességéhez a megjelent tagok többségének szavazata szükséges. Az elnökség tagjai azonos szavazati joggal rendelkeznek, a szavazati jogot nyílt szavazással gyakorolják. Az elnökségi ülést levezető elnök titkos szavazást rendel el, ha az elnökség így dönt.

(2) A kamara alapszabálya lehetővé teheti, hogy az elnökség ülésén a tagok nem személyes jelenléttel, hanem elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével vegyenek részt. Ez esetben az ülés megtartásának részletes szabályait az alapszabályban meg kell állapítani.

(3) A kamara alapszabálya meghatározhat olyan ügyeket, amelyekben az elnökség tagjai ülés tartása nélkül írásban vagy más, a döntéshozatal során tett jognyilatkozatok

bizonyítására alkalmas eszköz felhasználásával is határozhatnak. Ez esetben az alapszabályban kell meghatározni a döntéshozatal módját.

A kamara tisztségviselői

119. § A kamara tisztségviselői:

a) a kamara elnöke,

b) a kamara alelnökei,

c) a kamarai fegyelmi megbízott,

d) a 113. § (1) bekezdése szerinti bizottságok elnökei,

e) a kamara területi szervezeteinek elnökei,

f) az OKKT elnöke.

120. § (1) A kamara tisztségviselőit legalább 3 évre, legfeljebb 5 évre lehet megválasztani.

(2) A kamarai tag könyvvizsgálónak – a 124. § (2) bekezdésében foglalt kivétellel – egyidejűleg legfeljebb egy kamarai tisztségviselői jogviszonya állhat fenn.

(3) A 119. § *a)–f)* pontja szerinti tisztségviselővé a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet nem szüneteltető kamarai tag könyvvizsgáló választható.

(4) A 119. § *e)* pontja szerinti tisztségviselővé a területi szervezet illetékességi területéhez tartozó kamarai tag könyvvizsgáló választható. A tisztségviselőt a területi szervezet taggyűlése választja, titkos szavazással.

(5) A kamara tisztségviselői nem lehetnek egymásnak közeli hozzátartozói. Az alapszabály az összeférhetetlenség további eseteit is meghatározhatja.

(6) A kamarai tag könyvvizsgáló legfeljebb két alkalommal töltheti be ugyanazt a tisztséget.

121. § (1) A kamara tisztségviselőjének megbízatása megszűnik, ha

a) megbízatásának időtartama lejárt,

b) lemondott,

c) visszahívták,

d) szünetelteti a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását,

e) a kamarai tagsága megszűnt,

f) elhalálozott.

(2) A tisztségviselő visszahívását az öt megválasztó, kinevező szerv tagjainak egyharmada kezdeményezheti. A visszahívásról a tisztségviselőt választó, kinevező szerv dönt a kezdeményezést követő 60 napon belül.

A kamara elnöke

122. § (1) A kamara szervezetének élén az elnök áll.

(2) Az elnök

a) képviseli a kamarát,

b) irányítja a kamara működését, tevékenységéről beszámol az elnökségnek,

c) felügyeli a kamara alelnökeinek, a kamarai fegyelmi megbízottnak, a 113. § (1) bekezdés b)–g) pontjában meghatározott bizottságok elnökeinek, valamint a főtitkárnak a tevékenységét,

d) legalább negyedévenként összehívja az elnökségi ülést,

e) gyakorolja a munkaviszony létesítésének és megszüntetésének kivételével a munkáltatói jogokat a főtitkár felett,

f) az e törvényben, a kamarát és a könyvvizsgálók tevékenységét érintő más jogszabályokban, továbbá a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban foglaltak, valamint a küldöttgyűlés és az elnökség határozatainak végrehajtására – az alapszabályban meghatározott módon – „Elnöki utasítást” ad ki,

g) ellátja az e törvényben, a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban meghatározott egyéb feladatait.

123. § A kamara elnökének jogsértő döntése ellen a közlésétől számított 15 napon belül az elnökséghez fellebbezhet az a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég, továbbá a kamarának az a területi szervezete, akit (amelyet) a döntés érint.

Az alelnökök

124. § (1) Az elnököt távolléte vagy akadályoztatása esetén az elnök által kijelölt alelnök helyettesíti.

(2) A kamara alelnökei az alapszabályban meghatározott szakterületüknek megfelelő kamarai bizottság elnöki tisztségét is betöltik.

(3) Az alelnökök hatáskörét és feladatait részletesen a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban kell meghatározni.

A főtitkár

125. § A kamara valamely tisztségviselőjének kizárólagos hatáskörébe nem tartozó feladatokat a kamara főtitkára irányítja, hangolja össze. A főtitkár a kamarával munkaviszonyban áll.

126. § (1) A főtitkárt pályázat útján kell kinevezni. Főtitkár az lehet, aki felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. Főtitkár lehet az is, aki nem tagja a kamarának.

(2) A főtitkár ellátja különösen a kamara igazgatási, gazdasági szervezetének irányításával, felügyeletével kapcsolatos feladatokat, igazgatási ügyekben képviseli a kamarát. A főtitkár feladatait részletesen a kamara alapsza-

bályában és önkormányzati szabályzataiban kell meghatározni.

(3) A főtitkár gyakorolja a kamara ügyintéző szerveinél foglalkoztatott munkavállalók felett a munkáltatói jogokat.

A kamara bizottságai

127. § (1) A 113. § (1) bekezdésében meghatározott bizottságok testületi szervként működnek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bizottságok tagjává csak a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet nem szüneteltető kamarai tag könyvvizsgáló választható.

(3) A kamarai tag könyvvizsgáló egyidejűleg legfeljebb egy bizottságnak lehet a tagja. Ugyanazon bizottság tagjai nem lehetnek egymás közeli hozzátartozói.

(4) A bizottság tagja (ide nem értve a bizottság elnökét) nem lehet a kamara tisztségviselője vagy annak közeli hozzátartozója.

(5) Az (1) bekezdés szerinti bizottságok tevékenységét a bizottságok elnöke irányítja. Az a bizottság, amelynek elnöki tisztségét nem kamarai alelnök tölti be, a tagjai közül maga választ elnököt.

128. § (1) A kamara küldöttgyűlése hagyja jóvá az ellenőrző bizottság, a választási bizottság és a minőségellenőrzési bizottság szervezeti és működési szabályzatát.

(2) A kamara elnöksége hagyja jóvá a fegyelmi, a felvételi, az oktatási és a szakértői bizottság szervezeti és működési szabályzatát.

(3) A 113. § (1) bekezdése szerinti bizottságok tevékenységükről évenként kötelesek beszámolni a küldöttgyűlésnek.

129. § (1) A 113. § (1) bekezdése szerinti bizottságok tagjának megbízatása megszűnik

a) a 121. § (1) bekezdésének a)–f) pontjában foglalt esetekben,

b) ha felmentették.

(2) A bizottság tagja akkor menthető fel, ha a tagságából fakadó kötelezettségének tartósan nem tesz eleget.

Ellenőrző bizottság

130. § A kamara ellenőrző bizottsága ellenőrzi a kamara működésére, gazdálkodására, pénzügyi-számviteli rendjére vonatkozó jogszabályok, a kamara alapszabálya és önkormányzati szabályzatai érvényesülését a kamara központi szerveinél és területi szervezeteinél, valamint tisztségviselőinél.

131. § (1) Az ellenőrző bizottság tagjai tevékenységükért kizárólag a küldöttgyűlésnek tartoznak felelősséggel.

(2) A küldöttgyűlés az elnökség beszámolójáról, a kamara éves pénzügyi tervéről és az éves pénzügyi beszámolóról csak az ellenőrző bizottság véleményének ismeretében dönthet.

(3) Az ellenőrző bizottság a kamara tisztségviselőitől, a kamara bizottságaitól, főtitkáráról, ügyintéző és ügyviteli szerveitől, azok tisztségviselőitől, továbbá területi szervezeteitől és szakmai tagozataitól minden olyan adatot, tájékoztatást megkérhet, illetve azoknál minden olyan iratot megtekinthet, amely feladatainak ellátásához szükséges. Az érintetteknek a kért adatot, tájékoztatást, illetve iratot rendelkezésre kell bocsátaniuk.

132. § (1) Ha az ellenőrző bizottság megállapítja, hogy a kamara valamely tisztségviselőjének, szervezetének vagy szervének tevékenysége vagy az általuk készített jelentés, pénzügyi terv, pénzügyi beszámoló nem felel meg a jogszabályoknak, a kamara alapszabályának vagy valamely önkormányzati szabályzatának, felhívja az elnökséget a szükséges intézkedés megtételére.

(2) Ha az elnökség nem tesz eleget a felhívásnak, az ellenőrző bizottság kezdeményezheti a küldöttgyűlés összehívását.

(3) Az ellenőrző bizottságot megillető egyéb jogosultságokat és a bizottság további kötelezettségeit e törvény, a kamara alapszabálya, valamint önkormányzati szabályzatai határozzák meg.

Fegyelmi bizottság

133. § (1) A kamara fegyelmi bizottsága

- a) ellenőrzi az etikai követelmények és szabályok megtartását,
- b) lefolytatja az e törvény szerinti fegyelmi eljárást,
- c) fegyelmi eljárásokban első fokon eljár,
- d) szükség szerint, de évente legalább egyszer beszámol tevékenységéről az elnökségnek.

(2) Nem lehet a fegyelmi bizottság tagja, aki ellen fegyelmi vagy büntetőeljárás van folyamatban, annak jogerős befejezéséig.

(3) Ha fegyelmi vagy büntetőeljárás során a fegyelmi bizottság tagjának felelősségét jogerősen megállapították, a fegyelmi bizottsági tagsága megszűnik.

134. § (1) Nem járhat el a fegyelmi ügyben az:

- a) aki az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgáló közeli hozzátartozója,
- b) aki az eljárás alá vont könyvvizsgáló cég tevékenységében részt vesz,

c) aki az eljárást kezdeményezte (ide nem értve, ha az eljárást a fegyelmi megbízott vagy a fegyelmi bizottság kezdeményezte),

d) aki az eljárásban tanú, szakértő vagy ilyenként való meghallgatása az eljárásban szükségessé válhat,

e) akitől az ügy elfogulatlan elbírálása egyéb okból nem várható,

f) aki az első fokú eljárásban, a határozathozatalban részt vett, ide nem értve, ha az eljárásra azért került sor, mert a fegyelmi bizottságot a másodfokú határozat új eljárásra utasította.

(2) Az eljárási kizáró okot az érintettek az eljárás megindulásakor kötelesek az első fokú eljárásban a fegyelmi bizottság elnökének, a másodfokú eljárásban a kamara elnökének bejelenteni.

(3) Az eljárási kizárásra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a fegyelmi megbízottra is.

135. § (1) Az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég a fegyelmi bizottság egyes tagjai, a kamara elnökségének egyes tagjai, illetve a fegyelmi megbízott ellen elfogultsági kifogást terjeszthet elő. Az elfogultsággal érintett személy meghallgatása után a fegyelmi bizottság, illetve a kamara elnöksége határozatot hoz arról, hogy helyt ad-e az eljárásból való kizárásnak. Az eljárás alá vont az elfogultsági határozathozatalban nem vehet részt.

(2) Ha a fegyelmi bizottság, illetve az elnökség az elfogultsági kizárásnak helyt ad, akkor az érintett a fegyelmi eljárásban nem vehet részt.

(3) A fegyelmi megbízott kizárása esetén az eljáró fegyelmi megbízottat a kamara elnöksége jelöli ki az elnökség tagjai közül. A kamara elnökének jogkörét – elfogultsági kizárása esetén – az erre kijelölt alelnök gyakorolja a fegyelmi eljárásban.

(4) A fegyelmi bizottságot megillető egyéb jogosultságokat és a bizottság további kötelezettségeit e törvény, a kamara alapszabálya, etikai szabályzata, valamint egyéb önkormányzati szabályzatai határozzák meg.

Felvételi bizottság

136. § (1) A kamara felvételi bizottsága

a) első fokon dönt a kamarai tagfelvételtől és a kamarai tagság megszűnésének megállapítása tekintetében,

b) első fokon dönt a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység szüneteltetésének engedélyezéséről, valamint a szüneteltetést követően a tevékenység újbóli ellátásának engedélyezéséről,

c) első fokon dönt a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gazdálkodó szervezetek (szervezetek) számára történő engedélyezéséről és az engedély megszűnésének megállapításáról,

d) első fokon dönt a harmadik országbeli könyvvizsgálók és a harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékébe történő felvételtől és a jegyzékből történő törlésről,

e) eljár az e törvény alapján hatáskörébe tartozó további ügyekben,

f) szükség szerint, de évente legalább egyszer beszámol tevékenységéről az elnökségnek.

(2) A felvételi bizottságot megillető egyéb jogosultságokat és a bizottság további kötelezettségeit e törvény, a kamara alapszabálya és önkormányzati szabályzatai határozzák meg.

Oktatási bizottság

137. § (1) A kamara oktatási bizottsága

a) ellátja az okleveles könyvvizsgálói képzés hatáskörébe utalt feladatait,

b) kidolgozza a szakmai továbbképzési rendszer középtávú és éves programját, szervezi és felügyeli az elnökség által elfogadott továbbképzési programok végrehajtását,

c) elkészíti az okleveles könyvvizsgálói képzés és a szakmai továbbképzési rendszer pénzügyi tervét, gondoskodik az elnökség által jóváhagyott terv végrehajtásáról,

d) kidolgoztatja az okleveles könyvvizsgálói képzés, továbbá a szakmai továbbképzési rendszer programjának teljesítéséhez szükséges tananyagokat,

e) ellátja a könyvvizsgáló jelöltek szakmai kompetencia vizsgára történő felkészülésével kapcsolatos kamarai feladatokat, lebonyolítja a könyvvizsgáló jelöltek szakmai kompetencia vizsgáit,

f) ellátja a különbözeti vizsga lebonyolításával kapcsolatos feladatokat,

g) megszervezi a szakmai továbbképzési rendszerben való részvétel ellenőrzését, az elnökség részére oktatási évenként jelentést készít a tapasztalatokról,

h) szükség szerint, de évente legalább egyszer beszámol tevékenységéről az elnökségnek,

i) a hatáskörébe utalt ügyekben első fokon dönt.

(2) Az oktatási bizottság – az e törvény szerint meghatározott kérdésekben – együttműködik az OKKT-vel.

(3) Az oktatási bizottságot megillető egyéb jogosultságokat és a bizottság további kötelezettségeit e törvény, a kamara alapszabálya és önkormányzati szabályzatai határozzák meg.

Szakértői bizottság

138. § (1) A kamara szakértői bizottsága

a) véleményezi a könyvvizsgálók működésének, tevékenységének feltételeit meghatározó jogszabály-tervezeteket,

b) összeállítja a 4. § (5) bekezdésének b) pontja szerinti standardokat, figyelemmel kíséri azok gyakorlati alkalmazását,

c) az egységes szakmai szemlélet kialakítása érdekében állást foglal, véleményt nyilvánít a könyvvizsgálat körébe tartozó elméleti és gyakorlati kérdésekben, véleményét, állásfoglalását nyilvánosságra hozza,

d) a hatáskörébe utalt ügyekben első fokon dönt,

e) szükség szerint, de évente legalább egyszer beszámol tevékenységéről az elnökségnek.

(2) A szakértői bizottságot megillető egyéb jogosultságokat és a bizottság további kötelezettségeit e törvény, a kamara alapszabálya és önkormányzati szabályzatai határozzák meg.

Választási bizottságok

139. § (1) A választási bizottságok független szervek, tevékenységükre kizárólag e törvény, a kamara alapszabálya és választási szabályzata előírásai az irányadóak.

(2) A választási bizottságok elsődleges feladata a választás lebonyolításának előkészítése, a választás lebonyolításának felügyelete, a választás eredményének megállapítása, a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása, beszámolás a választás eredményéről.

(3) Választási bizottságok lehetnek

a) a kamara központi választási bizottsága és a hozzá tartozó jelölő- és szavazatszámoló bizottság,

b) a kamara területi szervezeteinek választási bizottsága és a hozzá tartozó jelölő- és szavazatszámoló bizottság.

(4) A választási bizottságoknak és a hozzájuk tartozó jelölő- és szavazatszámoló bizottságoknak nem lehet tagja

a) a kamara tisztségviselője,

b) a választásokon induló jelölt,

c) az a)–b) pontok szerinti személyek közeli hozzátartozója.

(5) A bizottságokat megillető egyéb jogosultságokat és a bizottságok további kötelezettségeit e törvény, a kamara alapszabálya és önkormányzati szabályzatai határozzák meg.

Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Testület

140. § (1) Az OKKT 9 főből álló testület. A testület elnökének és tagjainak kinevezése legalább 3, legfeljebb 5 évre szól. Ugyanazon természetes személy legfeljebb két alkalommal nevezhető ki az OKKT tagjává.

(2) Az OKKT tagjainak névsorát a kamara lapjában és a kamara honlapján közzé kell tenni.

(3) Nem nevezhető ki az OKKT tagjává a kamara tisztviselője, valamint azok közeli hozzátartozója.

(4) Az OKKT szervezeti és működési szabályzatot fogad el.

141. § (1) Az OKKT – a kamara nevében – akkreditálja az okleveles könyvvizsgálói képzés programját. A program tartalmazza:

- a) a képzés során megszerezhető szakmai kompetenciát,
- b) a képzésbe való belépés és részvétel feltételeit,
- c) a tervezett képzési időt,
- d) a tananyag egységeit (moduljait), azok célját, tartalmát, terjedelmét,
- e) a képzés módszereit,
- f) a maximális csoportlétszámot,
- g) a képzésben részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírását,
- h) a képzésről, illetve a képzés egyes egységeinek (moduljainak) elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételeit,
- i) a képzési program végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, ezek biztosításának módját.

(2) A program-akkreditáció érvényességének időtartama legalább 3, legfeljebb 5 év lehet.

(3) Az OKKT a képzési programot a kamara elnökségének jóváhagyásával akkreditálhatja.

(4) Az OKKT gondoskodik a kamara okleveles könyvvizsgálói szakképzési és vizsgaszabályzatának kidolgozásáról, a szabályzatot jóváhagyásra az elnökségnek megküldi.

142. § (1) Az OKKT – a kamara oktatási bizottságának egyetértésével – javaslatot tesz a kamara elnökségének a 94. § (1) bekezdése szerinti vizsgabizottság elnökeinek és tagjainak névjegyzékére.

(2) Vizsgabizottság elnöke és vizsgáztató tagja olyan szakember lehet, aki a vizsga tárgyában megfelelő elméleti tudással és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezik.

(3) Vizsgabizottság elnökévé csak kamarai tag könyvvizsgáló nevezhető ki.

(4) A vizsgabizottság vizsgáztató tagjává a számvitel és elemzés, valamint a könyvvizsgálat és ellenőrzés modulok vizsgáinak esetében csak kamarai tag könyvvizsgáló nevezhető ki.

(5) A vizsgabizottság elnökeinek és a vizsgáztatóknak a kinevezése 5 évre szól.

143. § (1) Az OKKT eljár az e törvény alapján hatáskörébe utalt ügyekben.

(2) Az OKKT egyéb jogosultságait és további kötelezettségeit a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban kell meghatározni.

Szakmai tagozatok

144. § (1) Az azonos szakterületen tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgálók a kamara alapszabályában meghatározott módon szakmai tagozatot létesíthetnek.

(2) A tagozatok munkájában a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását szüneteltető kamarai tagok is részt vehetnek.

(3) A szakmai tagozatok működési rendjét a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban kell meghatározni.

A kamara területi szervezetei

145. § (1) A kamara területi szervezetei önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, amelyek tevékenységében az illetékességi területén székhellyel, lakóhellyel rendelkező kamarai tag könyvvizsgálók vesznek részt.

(2) A területi szervezet elnevezésének ki kell fejeznie a kamarához való tartozást és azt, hogy a szervezet milyen illetékességi területen működik.

146. § A területi szervezetek vezetőit az illetékességi területhez tartozó kamarai tag könyvvizsgálók legalább 3, legfeljebb 5 évre választják. Megválasztásuk és visszahívásuk a kamara alapszabályában és választási szabályzatában meghatározott módon történik.

A kamara működésének finanszírozása

147. § (1) A kamara működését

- a) a tagdíjak, a hozzájárulási díjak és az egyéb díjbevételek,
- b) a kamarai hatósági eljárásokért fizetett igazgatási szolgáltatási díjbevételek,
- c) az okleveles könyvvizsgálói képzési programban részt vevők befizetései,
- d) a 185. § (3) bekezdése alapján a kamara egyes feladatainak ellátásához nyújtott állami támogatások,
- e) az alapítványi és más támogatások,
- f) a szolgáltatási, valamint a kamara célkitűzéseivel összhangban álló gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó bevételek,
- g) a pályázat útján elnyert pénzeszegek,
- h) a nemzetközi vagy hazai együttműködésből származó pénzeszegek,
- i) az egyéb bevételek finanszírozzák.

(2) A bevételekről részletesen a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban kell rendelkezni.

148. § (1) A minőségbiztosítás feladatainak ellátásával kapcsolatos költségek fedezetére a kamara pénzügyi tervében elkülönítetten kezelt Minőségbiztosítási Alapot (a továbbiakban: MBA) kell képezni.

(2) Az MBA pénzügyi forrásai

a) a kamara költségvetéséből e célra rendelt hozzájárulás,
b) a kamara minőségellenőrzési bizottsága által nyújtott soron kívüli szolgáltatásért a kamarai tag könyvvizsgálók, a könyvvizsgáló cégek által fizetett díjak.

(3) Az MBA gazdálkodásáért a minőségellenőrzési bizottság elnöke felelős.

(4) Az MBA pénzügyi forrásaival és azok felhasználásával kapcsolatos szabályokat a kamara alapszabálya tartalmazza.

XI. Fejezet

MINŐSÉGBIZOSÍTÁS

A minőségbiztosítási rendszer, a minőségellenőrzési bizottság

149. § A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátásának biztosítása céljából a kamara a kamarai tag könyvvizsgálók, a könyvvizsgáló cégek könyvvizsgálói tevékenységét minőségbiztosítási rendszer keretében folyamatosan ellenőrzi.

150. § (1) A kamara minőségellenőrzési bizottsága (e fejezet alkalmazásában: bizottság) a kamara szervezeten belül testületi szervként működik.

(2) A bizottság működésének pénzügyi feltételeit a kamara pénzügyi tervében elkülönített Minőségbiztosítási Alap biztosítja.

151. § (1) A bizottság hatásköre a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző kamarai tag könyvvizsgálókra és könyvvizsgáló cégekre terjed ki.

(2) A bizottság hatásköre az e törvény szerinti esetekben a jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgálókra és harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodókra is kiterjedhet.

152. § (1) A bizottság feladat- és hatáskörében eljárva:

a) irányítja a kamara minőségbiztosítási rendszerét,
b) ellenőrzi és értékeli a magyar nemzeti könyvvizsgálói standardok, valamint a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok érvényesülését,

c) ellenőrzi és értékeli a függetlenséggel kapcsolatos szabályok betartását,

d) ellenőrzi és értékeli, hogy a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység díja összhangban van-e az 54. § előírásaival,

e) ellenőrzi és értékeli a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység során felhasznált erőforrások mennyiségét és minőségét,

f) ellenőrzi a 171. § szerinti, határozatba foglalt kötelezettségek végrehajtását,

g) kialakítja és megszervezi a minőségellenőrök oktatását, gondoskodik a folyamatos szakmai továbbképzésükről,

h) kezdeményezi és alkalmazza az e törvényben meghatározott intézkedéseket,

i) a lefolytatott minőségellenőrzés kapcsán határozatot hoz.

(2) A bizottság az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket e törvény, a kamara alapszabálya és önkormányzati szabályzatai a feladatkörébe utalnak.

(3) A bizottság feladat- és hatáskörében nem járhat el olyan ügyben, amelyben egyébként bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye, illetve ha a kamara más testületi szervének vagy a kamara tisztségviselőjének kell eljárnia.

A bizottság tagjai

153. § A bizottságnak csak olyan tagja lehet, aki szerepel a minőségellenőrök nyilvántartásában.

154. § (1) A küldöttgyűlés a minőségellenőrök közül legalább 3, legfeljebb 5 évre választja meg a bizottság tagjait.

(2) A kamara gondoskodik arról, hogy a bizottság személyi összetételére vonatkozó adatok és a bizottság szervezeti és működési szabályzata a honlapján folyamatosan és szabadon bárki számára hozzáférhetőek legyenek.

155. § Megszűnik a bizottság tagjának megbízatása, ha

a) a megbízás időtartama lejárt,

b) a tag lemondott,

c) a tag a 153. §-ban foglalt feltételnek a továbbiakban már nem felel meg,

d) a tagot a bizottsági tagsága alól felmentették,

e) a tag elhalálozott.

156. § (1) A bizottság tagja a tagságáról bármikor lemondhat.

(2) A kamara küldöttgyűlése a bizottság tagját felmenti tagsága alól, ha a tag a megbízatásának tartósan nem tesz eleget.

157. § Az új bizottsági tag megválasztásáról a korábbi tag megbízatásának megszűnésétől számított hatvan napon belül, de legkésőbb a soron következő küldöttgyűlésen kell gondoskodni.

A bizottság működése

158. § (1) A bizottság éves munkaterv és éves minőségellenőrzési terv alapján végzi tevékenységét. Ezeket a terveket, valamint a végrehajtásukról szóló beszámolókat azok elfogadásától számított nyolc napon belül a kamara honlapján nyilvánosságra hozza.

(2) A bizottság működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatában kell megállapítani.

A minőségellenőrök

159. § A bizottság nevében a minőségellenőrzéseket a bizottság által nyilvántartásba vett kamarai tag könyvvizsgáló minőségellenőrök végzik.

160. § (1) A minőségellenőrök nyilvántartásába az vehető fel, aki megfelel az alábbi feltételeknek:

a) a nyilvántartásba vételét megelőzően megszerzett legalább hatéves szakmai gyakorlattal rendelkezik a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásában,

b) a minőségellenőrzési tevékenység végzéséhez előírt képzésben részt vesz,

c) a nyilvántartásba vételét megelőző hat éven belül fegyelmi eljárásban fegyelmi büntetést vagy figyelmeztetést nem kapott,

d) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenysége tekintetében a nyilvántartásba vételét megelőzően lefolytatott legutolsó minőségellenőrzéssel összefüggésben nem került sor intézkedések alkalmazására.

(2) A minőségellenőrnek rendelkeznie kell a 49. § szerinti megfelelő minősítéssel is, ha olyan gazdálkodó tekintetében ellátott jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozó minőségellenőrzésben vesz részt, amely esetében csak minősített kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet. Ilyen esetben a minősítés megszerzése és a minőségellenőrzésben való részvétel között legalább három évnek kell eltelnie.

(3) A minőségellenőrnek az érintett gazdálkodó tevékenységéhez igazodó szakmai képesítéssel és ennek megfelelő, a minőségellenőrzésben való részvételt megelőzően megszerzett legalább hatéves szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie, ha a (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó vagy egyéb, sajátos feladatokat végző gazdálkodó tekintetében ellátott jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozó minőségellenőrzésben vesz részt.

(4) A bizottság tagjai és a minőségellenőrök nem lehetnek egymásnak közeli hozzátartozói.

(5) Nem vehető fel a minőségellenőrök nyilvántartásába a kamara tisztségviselője, továbbá az, aki a kamara bármely bizottságának tagja (ide nem értve a minőségellenőrzési bizottság elnökét és tagjait).

161. § (1) A minőségellenőrök kiválasztása nyilvános pályázat útján történik.

(2) A pályázati felhívás tartalmát, a pályázatok benyújtásának és elbírálásának szabályait a bizottság szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni.

(3) A pályázati felhívást, valamint a nyilvántartásba vett minőségellenőrök nevét a kamara a honlapján és a lapjában közzé teszi.

(4) A bizottság a minőségellenőrök számára igazolást állít ki a nyilvántartásba vételről.

162. § A minőségellenőröket az e feladatkörükben végzett tevékenységükért a bizottság szervezeti és működési szabályzatában meghatározott díjazás illeti meg. A díjakat a kamara pénzügyi tervében elkülönített Minőségbiztosítási Alap terhére kell elszámolni.

163. § A bizottság a minőségellenőrt törli a nyilvántartásból, ha

a) azt a minőségellenőr kéri,

b) a minőségellenőr a nyilvántartásba vételi követelményeknek a továbbiakban már nem felel meg,

c) a minőségellenőrt a bizottság felmenti e feladatköréből,

d) a minőségellenőr elhalálozott.

164. § (1) A minőségellenőr bármikor kérheti a nyilvántartásból való törlését.

(2) A bizottság felmenti a minőségellenőrt e feladatköréből, ha az a megbízásának tartósan nem tesz eleget.

A minőségellenőrzés lefolytatása

165. § (1) Minőségellenőrzést kell lefolytatni a kamarai tag könyvvizsgálónál, a könyvvizsgáló cégnél 6 évente legalább egyszer.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően legalább 3 évente minőségellenőrzést kell lefolytatni a kamarai tag könyvvizsgálónál, a könyvvizsgáló cégnél, ha az közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóra vonatkozóan végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott időtartamba nem számít bele az az időszak, amelyben a kamarai tag könyvvizsgáló szüneteltette a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását.

(4) A minőségellenőrzés tekintetében a bizottság jár el.

166. § (1) A bizottság a 165. §-ban foglaltak figyelembevételével, az éves minőségellenőrzési terv alapján végzi az ellenőrzéseket.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően, rendkívüli minőségellenőrzést kell lefolytatni, ha azt

a) a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság kezdeményezi,

b) a kamara fegyelmi megbízottja, fegyelmi bizottsága, szakértői bizottsága kezdeményezi,

c) a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég kéri.

(3) A (2) bekezdés c) pontja szerint lefolytatott minőségellenőrzés díjköteles, a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban meghatározott módon.

167. § (1) A bizottság a nyilvántartásba vett minőségellenőrök közül jelöli ki a minőségellenőrzést lefolytató személyt. A kijelölt minőségellenőr személyesen köteles eljárni, képviselőnek nincs helye.

(2) A minőségellenőrzés lefolytatására akkor lehet a minőségellenőrt kijelölni, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

a) a minőségellenőr, valamint az ellenőrzés alá vont könyvvizsgáló cég között a minőségellenőrzési eljárás alatt nem áll fenn üzleti kapcsolat és üzleti kapcsolatban a könyvvizsgáló cégnél lefolytatott legutolsó minőségellenőrzés által lefedett időszakot követően sem álltak,

b) a minőségellenőr, valamint az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló és annak közeli hozzátartozója között nem áll fenn üzleti kapcsolat és üzleti kapcsolatban a kamarai tag könyvvizsgálónál lefolytatott legutolsó minőségellenőrzés által lefedett időszakot követően sem álltak,

c) a minőségellenőr és az ellenőrzés alá vont kamarai tag egymásnak nem közeli hozzátartozói,

d) a minőségellenőrrel szemben az a)–c) pontokban támasztott követelmények a minőségellenőr közeli hozzátartozója tekintetében is teljesülnek.

(3) A bizottság szervezeti és működési szabályzata a minőségellenőrök kijelölésére vonatkozóan további függetlenségi és összeférhetlenségi szabályokat tartalmazhat.

(4) A bizottság szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni azokat az adatokat, információkat, iratokat, amelyeket az ellenőrzés lefolytatása érdekében előzetesen a bizottság vagy a minőségellenőr rendelkezésére kell bocsátani.

168. § (1) A minőségellenőr az ellenőrzést a bizottság elnöke által kiadott megbízólevél birtokában folytathatja le. A megbízólevél tartalmazza a minőségellenőr nevét, az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég azonosító adatait, valamint azt, hogy mely időszak tekintetében kell az ellenőrzést lefolytatni.

(2) A minőségellenőr az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálótól, könyvvizsgáló cégtől minden olyan iratot, adatot, információt, nyilatkozatot megkérhet, az ellenőrzés alá vont minden olyan munkafolyamatát megvizs-

gálhatja, amely az ellenőrzés lefolytatásához szükséges. A minőségellenőr az ellenőrzés során jogosult az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég helyiségeibe belépni, iratairól, adathordozóiról, nyilvántartásairól másolatot készíteni, illetve készíttetni.

169. § (1) Az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég jogosult a minőségellenőr személyazonosságáról és megbízásáról meggyőződni.

(2) Az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég az ellenőrzés során köteles a minőségellenőrrel együttműködni, a helyszíni ellenőrzés feltételeit biztosítani.

170. § (1) A minőségellenőrzésről a minőségellenőr záró jelentést készít.

(2) A záró jelentést az ellenőrzés befejezésétől számított 15 napon belül kell elkészíteni.

(3) A záró jelentést az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek, valamint a bizottságnak meg kell küldeni.

(4) A záró jelentésre az átvételétől számított 15 napon belül az ellenőrzés alá vont írásban észrevételt tehet, amelyet a bizottsághoz kell benyújtani.

(5) A bizottság a záró jelentés és a (4) bekezdés szerinti észrevétel alapján határozatot hoz a minőségellenőrzés eredményének minősítéséről, az ellenőrzés alá vont részére a minősítés alapján előírt kötelezettségekről, valamint az indokolt intézkedés alkalmazásáról.

171. § A minőségellenőrzés során hozott jogerős határozatban foglalt kötelezettségeket az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során teljesítenie kell.

172. § (1) A minőségellenőrzéssel összefüggésben a következő intézkedések alkalmazhatók:

a) kötelezés továbbképzésen való részvételre,

b) figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére,

c) fegyelmi eljárás kezdeményezése.

(2) Ha az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységét a 171. § szerinti kötelezettségek figyelmen kívül hagyásával végezte, a bizottság elnöke jogosult ellene a kamara illetékes testületénél fegyelmi eljárást kezdeményezni.

173. § A bizottság évenként összefoglaló értékelést tartalmazó jelentést készít a tárgyévben lefolytatott minőségellenőrzések tapasztalatairól. A jelentést a tárgyévet követő év május 31-ig a kamara honlapján és a kamara lapjában nyilvánosságra kell hozni.

XII. Fejezet

FEGYELMI SZABÁLYOK

Fegyelmi vétség

174. § (1) Fegyelmi vétséget követ el az a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég, aki/amely

a) a szakmai szolgáltatás nyújtásával összefüggő kötelezettségeit gondatlanságból vagy szándékosan megszegi, vagy

b) gondatlanságból vagy szándékosan e törvény, a kamara alapszabályának vagy etikai szabályzatának előírásaival ellentétes magatartást tanúsít, vagy

c) a szakmai szolgáltatást gondatlanságból, szakmai hiányosságok miatt vagy szándékosan nem a jogszabályoknak és a 4. § (5) bekezdés b) pontja szerinti standardoknak megfelelően nyújtja.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában fegyelmi vétségnek minősül különösen

a) az előírt fizetési kötelezettségek teljesítésének elmulasztása,

b) a szakmai továbbképzési rendszerben való kötelező részvétel elmulasztása,

c) az előírt adatszolgáltatások elmulasztása,

d) az előírt könyvvizsgálói felelősségbiztosítás megkötésének, hatályban tartásának elmulasztása,

e) a jogszabályokban foglalt sajátos kötelezettségek megszegése a 49. § szerinti minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég esetében.

Fegyelmi eljárás

175. § (1) A fegyelmi eljárásban a kamarát a fegyelmi megbízott képviseli. A fegyelmi megbízott feladata a jogszabályokban, a kamara alapszabályában és önkormányzati szabályzataiban foglaltak érvényesülésének elősegítése.

(2) A 174. § (2) bekezdésének e) pontjában foglalt esetben az érintett állami szerv is felkérheti a fegyelmi megbízottat fegyelmi eljárás kezdeményezésére.

(3) A fegyelmi megbízott javaslatára a fegyelmi eljárást – a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég haladéktalan értesítésével – a kamara elnöke írásban rendeli el, az eljárást elrendelő határozat megküldésével, valamint a fegyelmi vétségnek és bizonyítékainak, továbbá a fegyelmi tárgyalás helyének és időpontjának közlésével. Az értesítésben az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget tájékoztatni kell annak jogkövetkezményeiről, ha a fegyelmi tárgyaláson az eljárás alá vont vagy jogi képviselője nem vesz részt.

(4) Nem indítható fegyelmi eljárás

a) olyan fegyelmi vétség miatt, amelynek elkövetésétől számítva 5 év eltelt,

b) ha a fegyelmi vétségnek a kamara elnöke tudomására jutásától számítva 12 hónap eltelt és a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég ellen nem indult büntetőeljárás.

(5) Az a fegyelmi vétség, amely bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg, a bűncselekménnyel együtt évül el.

176. § (1) A fegyelmi eljárást – a fegyelmi megbízott közreműködésével – a fegyelmi bizottság folytatja le. A fegyelmi eljárás során a fegyelmi bizottságnak meg kell vizsgálnia és tisztáznia kell a tényállás megállapításához szükséges tényeket, körülményeket. A fegyelmi tárgyaláson az érintett kamarai tag könyvvizsgálón, könyvvizsgáló cégen kívül annak jogi képviselője is részt vehet.

(2) A fegyelmi eljárás alá vont a védekezését írásban legkésőbb a fegyelmi tárgyalást megelőző 8. napon, szóban pedig a fegyelmi tárgyaláson terjesztheti elő.

(3) A fegyelmi eljárás alá vont az eljárás során a bizonyítékokat megismerheti, az eljárásra, valamint a bizonyítékokra nyilatkozatot tehet, az eljárási cselekményeken részt vehet, a fegyelmi eljárásban eljáró személyekkel szemben kifogást terjeszthet elő, az eljárás résztvevőire kérdést intézhet, bizonyítási indítványt terjeszthet elő, az eljárás alatt keletkezett iratokba betekinthez és azokról kéreésre – költségtérítéssel – másolatot kaphat.

(4) A büntetőeljárás alatt indult fegyelmi eljárást – az ítélet jogerőre emelkedéséig – a fegyelmi bizottság felfüggesztheti.

Szankciók

177. § (1) A fegyelmi eljárásban a következő fegyelmi büntetések alkalmazhatók:

a) írásbeli megrovás,

b) pénzbírság,

c) a 49. § szerinti minősítés megvonása,

d) kizárás a kamarából, a könyvvizsgáló cég engedélyének visszavonása (törlés elrendelése a harmadik országbeli könyvvizsgálók, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékéből).

(2) A pénzbírság összege – a fegyelmi vétség súlyára tekintettel – a kamarai tag könyvvizsgáló esetén a büntetés kiszabásának évében esedékes éves kamarai tagdíj tízszereséig, könyvvizsgáló cég esetén a büntetés kiszabásának évében esedékes éves hozzájárulási díj összegéig terjedhet. A pénzbírságból befolyó bevételek elkülönített felhasználásáról a kamara alapszabályában kell rendelkezni.

(3) Figyelmeztetés alkalmazásának van helye akkor, ha a fegyelmi vétség miatt – az ügy összes körülményére tekintettel – fegyelmi büntetés kiszabása nem indokolt.

(4) Fegyelmi büntetés és figyelmeztetés csak fegyelmi tárgyaláson szabható ki. Fegyelmi büntetést és figyelmeztetést a fegyelmi bizottság és – jogorvoslat keretében – a kamara elnöksége szabhat ki.

Jogorvoslat

178. § (1) A fegyelmi bizottság által lefolytatott fegyelmi tárgyaláson hozott, indoklással ellátott, írásbeli határozatot a határozathozatal napjától számított 15 napon belül kézbesíteni kell az eljárás alá vontnak. A határozat ellen a kézbesítésétől számított 15 napon belül a fegyelmi eljárás alá vont vagy annak jogi képviselője, valamint a fegyelmi megbízott halasztó hatályú fellebbezéssel élhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti fellebbezést a kamara elnökségéhez címezve, a fegyelmi bizottságnak kell írásban benyújtani. A fellebbezést az elnökség a rendelkezésre álló iratok alapján, a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég (azok jogi képviselője) és a fegyelmi megbízott meghallgatásával bírálja el, a fellebbezés benyújtását követő 60 napon belül.

(3) Az elnökség a fegyelmi tárgyaláson hozott fegyelmi határozatot

a) helybenhagyja, megváltoztatja, hatályon kívül helyezi, vagy

b) amennyiben a döntés meghozatalához nincs elég adat vagy a tényállás további tisztázása szükséges, hatályon kívül helyezi, és a fegyelmi bizottságot új eljárásra utasítja.

(4) A (3) bekezdés alapján hozott határozatot az elnökség nevében a kamara elnöke 8 napon belül kézbesítetteti a fegyelmi bizottságnak és az eljárás alá vontnak.

(5) A (3) bekezdés szerinti fegyelmi büntetést, figyelmeztetést tartalmazó elnökségi döntés ellen – a kézbesítésétől számított 30 napon belül – a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a közigazgatási perekre (Polgári perrendtartásról szóló törvény XX. fejezet) irányadó szabályok szerint bírósághoz fordulhat.

(6) Ha a 177. § (1) bekezdésének *d)* pontjában foglalt fegyelmi büntetés ellen az eljárás alá vont az (5) bekezdés szerint bírósághoz fordult, a bíróság jogerős ítéletéig a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nem nyújthat szakmai szolgáltatást, továbbá a kamarai tag könyvvizsgáló jogai és kötelezettségei a szüneteltetésre vonatkozó rendelkezések szerint alakulnak.

(7) A fegyelmi eljárás részletes szabályait a kamara alapszabálya, valamint az etikai szabályzata tartalmazza.

Nyilvánosság

179. § A fegyelmi bizottság évenként összefoglaló értékelést tartalmazó jelentést készít a tárgyévben lefolytatott

fegyelmi eljárások tapasztalatairól, a kiszabott szankciókról. A jelentést a tárgyévét követő év május 31-ig a kamara honlapján és a kamara lapjában nyilvánosságra kell hozni.

XIII. Fejezet

EGYÜTTMŰKÖDÉS MÁS ÁLLAMOK ILLETÉKES HATÓSÁGAIVAL

180. § (1) A kamara – e törvény és a külön jogszabályok előírásainak figyelembevételével – az Európai Gazdasági Térség államai által a könyvvizsgálói közfelügyeleti tevékenység ellátásában történő részvételre kijelölt illetékes hatóságokkal (e fejezet alkalmazásában: illetékes hatóság) együttműködik, azokkal – az illetékes hatóságok feladatkörébe tartozó – adatokat, információkat cserélhet.

(2) A kamara az illetékes hatóság megkeresésére köteles kérelem nélkül rendelkezésre bocsátani a kért adatot, információt. Ha a kamara nem tudja a kért adatot, információt haladéktalanul rendelkezésre bocsátani, ennek okáról tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot. A megkeresés teljesítésekor az illetékes hatóság figyelmét fel kell hívni arra, hogy a szolgáltatott adat, információ titoktartási kötelezettség alá tartozik és az csak a megkeresésben meghatározott célra használható fel.

(3) A kamara az illetékes hatóság megkeresésére vizsgálatot folytat le. Az illetékes hatóság ilyen irányú kérése esetén a vizsgálatban az illetékes hatóság által kijelölt személyek is részt vehetnek.

(4) A kamara megtagadja az illetékes hatóságtól érkezett, (2) és (3) bekezdés szerinti megkeresés teljesítését, ha

a) az információ átadása, a vizsgálat lefolytatása hátrányosan érintheti a Magyar Köztársaság szuverenitását, biztonságát, közrendjét vagy sérti a nemzetbiztonsági szabályokat, vagy

b) ugyanezen intézkedések tekintetében és ugyanazon kamarai tag, könyvvizsgálóval, könyvvizsgáló céggel szemben Magyarországon bírósági eljárást indítottak, vagy

c) a magyar hatóságok már jogerős ítéletet hoztak ugyanezen tevékenységekért, ugyanazon kamarai tag könyvvizsgálóval, könyvvizsgáló céggel szemben.

(5) Az illetékes hatóságot a megkeresése teljesítésének megtagadásáról és annak okáról haladéktalanul tájékoztatni kell.

181. § A kamara – feladatkörében eljárva – jogosult az illetékes hatóságot megkeresni, adat-, információkérés, valamint vizsgálat kezdeményezése céljából. A kamara az illetékes hatóság által lefolytatandó vizsgálatban való részvételre képviselőt delegálhat.

182. § (1) Ha a kamara – feladatkörében eljárva – olyan tevékenységet észlel az Európai Gazdasági Térség másik

államának területén, amely ellentétes a 2006/43/EK irányelv rendelkezéseivel, erről az érintett illetékes hatóságot haladéktalanul értesíti.

(2) Ha a kamara illetékes hatóságtól az (1) bekezdés szerinti értesítést kap, köteles a szükséges intézkedést megtenni és a megtett intézkedésről a tájékoztatást nyújtó illetékes hatóságot haladéktalanul értesíteni.

183. § (1) A kamara harmadik ország könyvvizsgálói közfelügyeleti tevékenységében részt vevő illetékes hatósággal – az illetékes hatóság feladatkörében, e törvény és a külön jogszabályok előírásainak figyelembevételével – kizárólag az illetékes hatósággal kötött, viszonyosságon alapuló megállapodás alapján folytat együttműködést.

(2) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég birtokában lévő könyvvizsgálati munkaanyagok és az azokkal összefüggő egyéb dokumentumok csak kérelemre, az (1) bekezdés szerinti együttműködés keretében, a kamarán keresztül adhatók át harmadik ország illetékes hatóságának.

(3) A (2) bekezdés szerinti könyvvizsgálati munkaanyagok és az azokkal összefüggő egyéb dokumentumok akkor adhatók át harmadik ország illetékes hatóságának, ha azok olyan gazdálkodó tekintetében ellátott jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységhez kapcsolódnak, amely

- a) a harmadik országban értékpapírt bocsátott ki, vagy
- b) olyan vállalatsoport tagja, amelyről összevont (konszolidált) éves beszámolót hoznak nyilvánosságra a harmadik országban.

XIV. Fejezet

A KÖNYVVIZSGÁLÓI KÖZFELÜGYELET

A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer

184. § (1) A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszert a kamara és a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság a kamarai tag könyvvizsgálókra és a könyvvizsgáló cégekre kiterjedően működteti.

(2) A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer célja, hogy a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlása átlátható, ellenőrizhető, számon kérhető keretek között történjen és ezen keresztül a közérdek megfelelően érvényesüljön.

185. § (1) A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszert olyan módon kell finanszírozni, hogy az hatékonyan működjön.

(2) A kamarai tag könyvvizsgálóknak, a könyvvizsgáló cégeknek a rendszer finanszírozásában való részvétele nem eredményezheti a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer objektivitásának, pártatlanságának és függetlenségének csorbulását.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak érdekében az éves állami központi költségvetésben – a miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetén belül – biztosítani kell a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer megfelelő működéséhez szükséges költségvetési hozzájárulást.

Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság

186. § (1) A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részeként a miniszter Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottságot hoz létre (e fejezet alkalmazásában: bizottság).

(2) A bizottság tagjainak megbízatása a miniszter általi felkérés elfogadásával keletkezik. A megbízatás időtartama 5 év.

(3) A bizottság tagjait nyilvános pályázat útján kell kiválasztani.

(4) A bizottság tagjai feladatuk ellátása során függetlenek, az e törvényben meghatározott feladatkörükben nem utasíthatóak.

(5) A bizottság nem járhat el olyan ügyben, amelyben egyébként bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye, vagy amelyben a kamarának kell eljárnia.

187. § (1) A bizottság a 191. § szerint felkért tagjai közül elnököt választ. Az elnököt akadályoztatása esetén az általa kijelölt tag teljes jogkörben helyettesíti.

(2) A bizottság elnöke összehívja és vezeti a bizottság üléseit, továbbá ellátja a bizottság döntéseinek előkészítésével és azok végrehajtásával kapcsolatos feladatokat.

(3) A bizottság elnökének tevékenységét a bizottság titkársága segíti. A titkársági feladatok ellátásának feltételeit a miniszter biztosítja.

(4) A bizottság – e törvény keretei között – maga alakítja ki működési rendjét, megalkotja ügyrendjét.

(5) A bizottság döntéseit összes tagja többségének szavazatával hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

188. § A kamara gondoskodik arról, hogy a bizottság személyi összetétele, a bizottság ügyrendje, valamint a bizottság működésével összefüggő egyéb nyilvános adatok a honlapján folyamatosan és bárki számára szabadon hozzáférhetőek legyenek.

189. § (1) A bizottság – feladatkörében eljárva – vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részelemeit, így különösen

a) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezését, a kamarai nyilvántartások vezetését,

b) a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok, a kamara etikai szabályzata, valamint a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok kialakítását, elfogadását,

c) a szakmai továbbképzési rendszer és a minőségbiztosítási rendszer működését,

d) a fegyelmi eljárásokat, valamint

e) a más államok illetékes hatóságaival folytatott együttműködést.

(2) A bizottság az (1) bekezdésben meghatározott feladataival összefüggésben a miniszter számára javaslatot tehet jogszabály megalkotására vagy egyedi intézkedés megtételére.

(3) A bizottság – az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően – ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket e törvény a feladatkörébe utal.

A bizottság tagjai

190. § (1) A bizottság 7 természetes személy tagból áll.

(2) A bizottságnak csak olyan személy lehet a tagja, aki megfelel az alábbi feltételeknek:

a) büntetlen előéletű,

b) nem áll cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt,

c) megfelelő ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkezik jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységgel összefüggő kérdéskörökben,

d) korábban legfeljebb egy alkalommal volt a bizottság tagja.

(3) A bizottság tagjai nem lehetnek egymásnak közeli hozzátartozói.

191. § (1) A miniszter a bizottság legalább 4 tagjának olyan személyt kér fel, aki – a 190. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakon túlmenően – megfelel az alábbi feltételeknek:

a) a tagság időtartama alatt nem tagja és a felkérését megelőző három évben sem volt tagja a kamarának,

b) a tagság időtartama alatt nem rendelkezik és a felkérését megelőző három évben sem rendelkezett szavazati joggal könyvvizsgáló cégben,

c) a tagság időtartama alatt nem tagja és a felkérését megelőző három évben sem volt tagja könyvvizsgáló cég legfőbb irányító (vezető) szervének,

d) a tagság időtartama alatt nem vesz részt és a felkérését megelőző három évben sem vett részt könyvvizsgáló cég tevékenységében.

(2) A felkérés feltétele továbbá, hogy az (1) bekezdésben foglaltak a bizottság tagjainak közeli hozzátartozójára is teljesüljenek.

192. § (1) Megszűnik a bizottság tagjának megbízása, ha

a) a megbízás időtartama lejárt,

b) a tag lemondott,

c) a tagot a bizottsági tagsága alól felmentették,

d) a tag elhalálozott.

(2) A miniszter felmenti a bizottság tagját, ha a tag a 190. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek már nem felel meg.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően a miniszter felmenti a bizottság 191. § szerint felkért tagját, ha a felkérés feltételei már nem teljesülnek.

(4) A bizottság tagja lemondásának érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(5) A bizottság tagja megbízásának megszűnését követő harminc napon belül, az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott megszűnési ok esetében a megbízás megszűnését megelőző harmincadik napig kell az új tagot felkérni.

A bizottság működése

193. § (1) A bizottság a tevékenységét éves munkaterv alapján végzi, amelyet a bizottság elnöke hagy jóvá.

(2) A bizottság a feladatai ellátásához szakértőt is igénybe vehet.

(3) A bizottság évente nyilvánosságra hozza az éves munkatervének végrehajtásáról szóló beszámolót.

(4) A bizottság az éves munkatervet a tárgyévét megelőző év december 31-éig, az éves munkaterv végrehajtásáról szóló beszámolót a tárgyévét követő év március 31-éig a kamara honlapján hozza nyilvánosságra.

194. § (1) A kamara azon eljárásai tekintetében, amelyekre a közfelügyelet kiterjed, köteles együttműködni a bizottsággal.

(2) A kamara azon határozatait, amelyekre a közfelügyelet kiterjed, továbbá a kamara alapszabályát és önkormányzati szabályzatait köteles megküldeni a bizottságnak.

195. § (1) A bizottság a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet feltárása, kialakulásának megelőzése érdekében a közfelügyelet hatálya alá tartozó személyektől, szervezetektől iratot, adatot, információt, nyilat-

kozatot kérhet, valamint e célból betekinthez irataikba, könyveikbe és adathordozóikba.

(2) A bizottság az (1) bekezdés szerinti eljárása során jogosult megismerni és kezelni a közfelügyelet hatálya alá tartozó személy és a vele kapcsolatba hozható személyek személyes adatait. Ha az (1) bekezdés szerinti iratok, könyvek, adathordozók (a továbbiakban e bekezdés alkalmazásában együtt: adathordozó) az eljárás tárgyával össze nem függő személyes adatot is tartalmaznak és az adatok elkülönítése az adathordozó eljárásban való felhasználhatóságának sérelme nélkül nem lehetséges, az adathordozóval érintett minden személyes adat kezelésére jogosult a bizottság, azonban az eljárás tárgyával össze nem függő személyes adatok megvizsgálására csak addig a mértékig jogosult, ameddig meggyőződik arról, hogy az adat nem függ össze az eljárás tárgyával.

(3) A bizottság eljárása során az állami és szolgálati titkot tartalmazó iratokba való betekintésre külön jogszabály előírásai az irányadóak.

196. § A bizottság a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet észlelése esetén a rendelkezésére álló tények elemzése, értékelése, mérlegelése alapján, a veszélyeztetés mértékének figyelembevételével:

a) javaslatot tesz a kamara, illetve a miniszter részére a könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet megszüntetésének módjára,

b) eljárást kezdeményez a kamara megfelelő hatáskörrel rendelkező szervénél,

c) törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményez.

197. § A bizottság a miniszter felkérésére véleményezi a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet érintő jogszabályok tervezeteit.

XV. Fejezet

A KAMARA FELETTI TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELET

198. § (1) A kamara felett a törvényességi felügyeletet a miniszter gyakorolja.

(2) A miniszter ellenőrzi, hogy a kamara alapszabálya, egyéb önkormányzati szabályzatai megfelelnek-e a jogszabályoknak, továbbá hogy a kamara szerveinek határozatai nem sértik-e a jogszabályokat, az alapszabályt és az egyéb önkormányzati szabályzatokat.

(3) A miniszter a törvényességi felügyelet keretében ellenőrzi az okleveles könyvvizsgálói képzési program és a szakmai vizsgáztatás gyakorlati végrehajtását.

(4) A törvény alapján gyakorolt törvényességi felügyelet nem terjed ki az olyan ügyre, amelyben egyébként bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye.

199. § (1) Ha a miniszter az ellenőrzés során szabálytalanságot tapasztal, a szabálytalanság megállapításától számított 30 napon belül a törvényesség helyreállítására felhívja a kamara elnökét.

(2) Ha a kamara működésének törvényessége másképpen nem állítható helyre, akkor e tény megállapításától számított 30 napon belül a miniszter – a Polgári perrendtartásról szóló törvény általános szabályai szerint – a bírósághoz fordul. A bíróság

a) megsemmisítheti a kamara testületi szervének jogsértő határozatát, és új határozat hozatalát rendelheti el,

b) felfüggesztheti a kamara testületi szerveinek és tisztségviselőinek működését és a kamara irányítására – a felfüggesztés tartamára – felügyelő biztost rendelhet ki.

(3) A felügyelő biztos köteles a működés törvényességének helyreállítása céljából haladéktalanul összehívni a kamara küldöttgyűlését. Ha a küldöttgyűlés a működés törvényességét helyreállította, a bíróság a kamara más testületi szervének és tisztségviselőinek működésére vonatkozó felfüggesztést megszünteti.

(4) Nem rendelhető ki felügyelő biztostként az, aki a kamarában nem viselhet tisztséget.

(5) A felügyelő biztos a tevékenységéről és annak eredményéről tájékoztatja a bíróságot, valamint a törvényességi felügyeletet ellátó minisztert.

(6) A felügyelő biztos díjazását és költségterítését a bíróság állapítja meg.

200. § A kamara azokat a határozatait, amelyekre a törvényességi felügyelet kiterjed, továbbá a kamara alapszabályát és egyéb önkormányzati szabályzatait – azok elfogadásától számított 15 napon belül – köteles megküldeni a miniszternek.

XVI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatályba léptető rendelkezések

201. § (1) E törvény – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivételekkel – 2008. január 1. napján lép hatályba.

(2) E törvény 91. §-a (2) bekezdésének c) pontja 2009. január 1. napján lép hatályba.

(3) E törvény 183. §-a 2008. június 28. napján lép hatályba.

(4) E törvény 202. §-a 2007. július 1. napján lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

202. § (1) A kamara köteles összhangba hozni szervezeti, működését, szabályzatait e törvény előírásaival, olyan módon, hogy azok 2008. január 1-jétől megfeleljenek az e törvényben foglaltaknak. Ennek során e törvénynek a kamara szervezetére, tisztségviselőire, működésére vonatkozó, 107–158. §-ban foglalt előírásait 2008. január 1-jét megelőzően is alkalmazni kell azzal, hogy a kamara területi szervezeteinek a kamara 2007. július 1-jén hatályos alapszabályában meghatározott helyi szervezetei minősülnek. A kamara e törvénynek való megfelelés érdekében megalkotott új alapszabályát és önkormányzati szabályzatait az újonnan megválasztott testületek fogadják el azzal, hogy azok 2008. január 1-jén lépnek hatályba.

(2) A 120. § (6) bekezdésének alkalmazásakor az e törvény előírásai alapján betöltött tisztségeket kell figyelembe venni azzal, hogy a kamara 2007. július 1-jén hivatalban lévő tisztségviselői megbízatásuk megszűnése után legfeljebb egy alkalommal tölthetik be ugyanazt a tisztséget.

(3) Az e törvényben szabályozott módon létre kell hozni a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottságot, hogy az 2008. január 1-jétől elláthassa az e törvényben meghatározott feladatait.

203. § (1) Az a természetes személy, aki e törvény hatálybalépésekor – a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 1997. évi LV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) előírásai alapján – a kamara tagja, olyannak minősül, mint akit e törvény 11. §-a szerint vettek fel a kamara tagjai közé. A kamara tagja 2008. március 31-ig köteles az e törvény szerinti nyilvántartások vezetéséhez szükséges adatait – írásban, a kamara által meghatározott módon és formában – a kamara rendelkezésére bocsátani.

(2) Az a gazdasági társaság vagy szövetkezet, amely e törvény hatálybalépésekor – a Kkt. előírásai alapján – bejegyzett könyvvizsgálói társaság, az e törvény 35. §-a szerint engedélyezett könyvvizsgáló cégnek minősül. A könyvvizsgáló cég 2008. március 31-ig köteles az e törvény szerinti nyilvántartások vezetéséhez szükséges adatait – írásban, a kamara által meghatározott módon és formában – a kamara rendelkezésére bocsátani.

(3) Az a természetes személy, akinek e törvény hatálybalépésekor – a Kkt. előírásai alapján – a kamarai tagsága szünetel, olyan e törvény szerinti kamarai tagnak minősül, aki e törvény 26. §-a szerint szünetelteti a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását.

(4) Az e törvény hatálybalépésekor érvényben lévő, a Kkt. 10. §-ának (4) bekezdése szerinti könyvvizsgálói igazolványokhoz ugyanazon jogok és kötelezettségek kap-

csolódnak, mint az e törvény 16. §-a alapján kiállított igazolványokhoz.

(5) Az e törvény hatálybalépésekor érvényben lévő, a Kkt. 18. §-a szerinti igazolásokhoz ugyanazon jogok és kötelezettségek kapcsolódnak, mint az e törvény 34. §-a alapján kiállított igazolásokhoz.

(6) Ha a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég e törvény hatálybalépésekor rendelkezett a 49. § szerinti – érvényes – minősítéssel (szerepelt a kamara vagy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által e célból vezetett nyilvántartásban), e minősítést az e törvény 50. §-a szerint megszerzett minősítésnek kell tekinteni.

204. § E törvény hatálybalépésének napjától a kamara jogosult a 49. § szerinti minősítések megadására, visszavonására, illetve a kapcsolódó nyilvántartások vezetésére. A 2007. december 31-én folyamatban lévő minősítési eljárásokban (felvétel a névjegyzékbe, törlés a névjegyzékből) a 2007. december 31-én hatályos előírások alapján kell eljárni azzal, hogy az eljárás eredményének megfelelő intézkedéseket a kamara jogosult megtenni.

205. § (1) Az a gazdálkodó szervezet, amely e törvény hatálybalépésekor jogosult okleveles könyvvizsgálói képzést szervezni, olyan szakképző helynek minősül, amely az engedélyét e törvény 81. §-a szerint szerezte meg. Az engedélyezés időtartama az engedélyben foglaltak szerint alakul, de nem tarthat tovább az e törvény hatálybalépésétől számított öt évnél.

(2) Az a természetes személy, aki e törvény hatálybalépésekor jogosult okleveles könyvvizsgálói képzésben oktatási tevékenységet végezni, olyan minősített oktatónak minősül, aki az engedélyét e törvény 87. §-a alapján szerezte. Az engedélyezés időtartama az engedélyben foglaltak szerint alakul, de nem tarthat tovább az e törvény hatálybalépésétől számított öt évnél.

(3) Az Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Bizottság elnökének, elnökhelyetteseinek és tagjainak kinevezése 2008. január 1-jén hatályát veszti.

(4) A Kkt. 34. §-ának (3) bekezdése alapján kinevezett vizsgabizottsági elnökök és vizsgáztatók e törvény 117. §-a (3) bekezdésének *b)* pontja szerint kinevezett vizsgabizottsági elnököknek és tagoknak minősülnek. A kinevezés időtartama a kinevezésben foglaltak szerint alakul.

(5) Az e törvény hatálybalépése előtt hatályban lévő rendelkezések szerint megkezdett okleveles könyvvizsgálói képzéssel megszerzett okleveles könyvvizsgálói szakképzés megfelel az e törvény 79. §-a szerinti okleveles könyvvizsgálói szakképzésnek.

(6) E törvény 11. §-a (1) bekezdésének *c)* pontját nem kell alkalmazni azokra az okleveles könyvvizsgálói szak-

képesítéssel rendelkező természetes személyekre, akik az e törvény hatálybalépése előtt hatályban lévő rendelkezések szerint kezdték meg a kamarai tagság előfeltételét jelentő – az okleveles könyvvizsgálói szakképesítés megszerzését követően teljesítendő – szakmai gyakorlat megszerzését.

206. § 2008. január 1. és 2008. december 31. között az okleveles könyvvizsgálói képzési programba az vehető fel, aki – az e törvényben előírt egyéb feltételek mellett – számviteli, pénzügyi, ellenőrzési szakterületen a 91. § (2) bekezdésének *a*) pontja szerinti végzettség megszerzését követően, de a felvételi kérelmének benyújtását megelőző három éven belül teljesített legalább két éves, igazolt szakmai gyakorlattal rendelkezik.

207. § (1) A Kkt. előírásai alapján indított, e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokra (ideértve az okleveles könyvvizsgálói képzési programban való részvételt is) az eljárás indulásakor hatályban lévő előírásokat kell alkalmazni.

(2) Az e törvény hatálybalépése előtt jogerőre emelkedett etikai büntetéshez fűződő hátrányos jogkövetkezményekre az etikai büntetés kiszabásakor hatályban volt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) A kamarai tag könyvvizsgálónál, a könyvvizsgáló cégnél az e törvény hatálybalépése előtt lefolytatott minőségellenőrzés eredménye mindaddig irányadó, amíg nála e törvény szerint minőségellenőrzést nem folytatnak le.

208. § (1) E törvény hatálybalépését követően, ahol jogszabály „a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló” törvényre hivatkozik, azon e törvény rendelkezéseit kell érteni.

(2) E törvény hatálybalépését követően, ahol jogszabály „könyvvizsgáló”, „független könyvvizsgáló” kifejezést alkalmaz, az alatt – értelemszerűen – az e törvény szerinti kamarai tag könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget kell érteni.

(3) E törvény hatálybalépését követően, ahol jogszabály „könyvvizsgálói társaság” kifejezést alkalmaz, az alatt az e törvény szerinti könyvvizsgáló céget kell érteni.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

209. § E törvény az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i, az éves és összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006/43/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.

Módosuló jogszabályok és hatályon kívül helyezett rendelkezések

210. § A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) 88. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Ha e törvény, illetve más jogszabály előírása szerint a vállalkozónál a könyvvizsgálat kötelező, akkor

a) erre a kötelezettségre a beszámoló kiegészítő mellékletében kiemelten és egyértelműen utalni kell, továbbá

b) a kiegészítő mellékletben be kell mutatni a tárgyévi üzleti évre vonatkozó beszámoló könyvvizsgálatáért a könyvvizsgáló által felszámított díjat, valamint a könyvvizsgáló által a tárgyévi üzleti évben az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért, az adótanácsadói szolgáltatásokért és az egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámított díjakat külön-külön összesítve.”

211. § Az Szt. 96. §-ának (4) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletében a könyvvizsgáló által felszámított díjakat a 88. § (8) bekezdésének *b*) pontjában meghatározott jogcímek szerinti részletezés nélkül, egy összegben, összesítve is be lehet mutatni.”

212. § Az Szt. 133. §-ának (4) bekezdése a következő *h*) ponttal egészül ki:

[(4) Az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben az (1) és (2) bekezdésben foglaltakon túl a következő adatokat kell feltüntetni:]

„*h*) a tárgyévi üzleti évre vonatkozó összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálatáért a könyvvizsgáló által felszámított díjat, valamint a könyvvizsgáló által a tárgyévi üzleti évben az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért, az adótanácsadói szolgáltatásokért és az egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámított díjakat külön-külön összesítve.”

213. § Az Szt. 155. §-ának (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az alábbi két feltétel együttesen teljesül:

a) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 100 millió forintot, és

b) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladta meg az 50 főt.

(4) Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál – a (3) bekezdésben foglalt alkalmazásakor –, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható adatokat és – ha van – a megelőző (első) üzleti évi (éves szintre átszámított) adatait kell figyelembe venni.”

214. § Az Szt. a következő 155/A. §-sal egészül ki:

„155/A. § (1) A 155. § (6) bekezdése szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég megbízása csak megfelelő indok alapján mondható fel. A számviteli vagy a könyvvizsgálati eljárások tekintetében fennálló véleményeltérés nem minősül megfelelő indoknak.

(2) A vállalkozó az ok megjelölésével közli a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottsággal, ha a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a megbízásának időtartama alatt lemondott, vagy ha a megbízást a vállalkozó felmondta.”

215. § Az Szt. a következő 155/B. §-sal egészül ki:

„155/B. § (1) Ha a megbízó legfőbb szerve könyvvizsgáló céget választ a könyvvizsgálói tevékenység ellátására, a személyében felelős kamarai tag könyvvizsgáló helyettesítésére – annak tartós távolléte esetére – helyettes könyvvizsgáló is kijelölhető.

(2) Helyettes könyvvizsgáló csak kamarai tag könyvvizsgáló lehet, aki megfelel mindazon követelményeknek, amelyeknek a helyettesített könyvvizsgálónak is meg kellett felelnie a feladat ellátásához.

(3) A helyettes és a helyettesített könyvvizsgáló köteles együttműködni annak érdekében, hogy a megbízás tárgyát képező könyvvizsgálói tevékenység megfelelően kerüljön ellátásra.

(4) Helyettesítés esetén a könyvvizsgálói tevékenység ellátása során a helyettes könyvvizsgálót ugyanazon jogok illetik meg, és ugyanazon kötelezettségek terhelik, mint a helyettesített könyvvizsgálót.”

216. § Az Szt. 155. §-ának (6), (8) és (9) bekezdésében a „könyvvizsgálói társaságot” szövegrész helyébe a „könyvvizsgáló céget” szövegrész, 155. §-ának (7) bekezdésében a „könyvvizsgálói társaság” szövegrész helyébe a „könyvvizsgáló cég” szövegrész, a 155. §-ának (9) bekezdésében a „könyvvizsgálói társaságának” szövegrész helyébe a „könyvvizsgáló cégének” szövegrész, a „könyvvizsgálói társaságával” szövegrész helyébe a „könyvvizsgáló cégével” szövegrész, 155. §-ának (10) bekezdésében a „könyvvizsgálói társaságra” szövegrész helyébe a „könyvvizsgáló cégre” szövegrész, valamint a 156. § (5) bekezdésének *k*) pontjában a „könyvvizsgálói társaság” szövegrész helyébe a „könyvvizsgáló cég” szövegrész lép.

217. § Az Szt. 175. §-ának (2) bekezdése a következő *m*) ponttal egészül ki:

[*(2) E törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:*]

„*m*) az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i, 2006/43/EK irányelve az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről.”

218. § Az Szt. e törvénnyel módosított rendelkezéseit első alkalommal a 2008-ban induló üzleti évről készítetett beszámolóra kell alkalmazni.

219. § (1) A biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.) 149. §-a (2) bekezdésének *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*(2) A biztosító könyvvizsgálói feladatok ellátására kizárólag olyan bejegyzett könyvvizsgálót választhat, aki*

„*d*) biztosítói minősítéssel rendelkezik.”

(2) A Bit. 151. §-ának (10) bekezdésében a „jogosult a könyvvizsgálót a biztosítói könyvvizsgálók névjegyzékéből törölni” szövegrész helyébe a „jogosult a könyvvizsgáló biztosítói minősítésének visszavonását kezdeményezni” szövegrész lép.

220. § (1) A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 133. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*133. § (1) Pénzügyi intézmény esetén – a gazdasági társaságokról szóló törvénynek a könyvvizsgálóra vonatkozóan meghatározott feltételein túlmenően – könyvvizsgálói feladatok ellátására csak akkor adható az érvényes könyvvizsgálói engedéllyel rendelkező, bejegyzett könyvvizsgáló (könyvvizsgálói társaság) részére megbízás, ha]*

„*b*) a könyvvizsgáló (könyvvizsgálói társaság) pénzügyi intézményi minősítéssel rendelkezik,”

(2) A Hpt. 135. §-ában a „névjegyzékéből a könyvvizsgálót törölje” szövegrész helyébe a „könyvvizsgáló pénzügyi intézményi minősítésének visszavonását kezdeményezze” szövegrész lép.

(3) A Hpt. 146. §-ának (5) bekezdésében a „hitelintézeti könyvvizsgálók névjegyzékében szereplő könyvvizsgáló” szövegrész helyébe a „pénzügyi intézményi minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló” szövegrész lép.

221. § (1) A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) 358. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*358. § (1) Befektetési vállalkozás, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsde, elszámolóházi tevékenységet végző szervezet, illetve központi értéktár által – a Gt.-nek a könyvvizsgálóra vonatkozóan meghatározott feltételein túlmenően – könyvvizsgálói feladatok ellátására csak akkor adható az érvényes könyvvizsgálói engedéllyel rendelkező, bejegyzett könyvvizsgáló (könyvvizsgálói társaság) részére megbízás, ha]*

„*a*) a könyvvizsgáló (könyvvizsgálói társaság) rendelkezik pénzügyi intézményi vagy befektetési vállalkozási minősítéssel;”

(2) A Tpt. 358. §-a (3) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) Az alapkezelő a (2) bekezdésben meghatározott feladat ellátására csak olyan, érvényes könyvvizsgálói engedéllyel rendelkező, bejegyzett könyvvizsgáló (könyvvizsgálói társaság) részére akkor adhat megbízást, ha]

„*a*) a könyvvizsgáló (könyvvizsgálói társaság) rendelkezik pénzügyi intézményi vagy befektetési vállalkozási minősítéssel,”

(3) A Tpt. 361. §-ában a „könyvvizsgálót a pénzügyi intézményi, illetőleg a befektetési vállalkozási könyvvizsgálók névjegyzékéből törölni” szövegrész helyébe a „könyvvizsgáló pénzügyi intézményi, illetve befektetési vállalkozási minősítésének visszavonását kezdeményezni” szövegrész lép.

222. § Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (a továbbiakban: Öpt.) 64/A. §-ának (1) bekezdésében a „ha a Felügyelet az általa vezetett pénztári minősítésű könyvvizsgálók, illetve pénztári minősítésű könyvvizsgáló társaságok névjegyzékében a könyvvizsgálót határozatával nyilvántartásba vette” szövegrész helyébe a „ha a könyvvizsgáló rendelkezik pénztári minősítéssel” szövegrész lép.

223. § A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 46. §-ának (1) bekezdésében a „ha a Felügyelet az általa vezetett pénztári minősítésű könyvvizsgálók névjegyzékében a könyvvizsgálót határozatával nyilvántartásba vette” szövegrész helyébe a „ha a könyvvizsgáló rendelkezik pénztári minősítéssel” szövegrész lép.

224. § (1) A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 92/B. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A könyvvizsgálattal, a költségvetési beszámoló felülvizsgálatával költségvetési minősítésű könyvvizsgáló bízható meg.”

(2) Az Ötv. 92/B. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A könyvvizsgálói feladatot ilyen tevékenység folytatására jogosult könyvvizsgáló cég is elláthatja. A könyvvizsgáló cég megbízásakor a könyvvizsgálatot elvégző természetes személyt (kamarai tag könyvvizsgálót) is meg kell nevezni. Ebben az esetben a (2) bekezdésben meghatározott előírások a természetes személyre (kamarai tag könyvvizsgálóra) vonatkoznak.”

(3) Az Ötv. 92/D. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Ha a könyvvizsgáló a bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, és feladatát a szerződésben rögzített határidőben nem teljesíti, a helyi önkormányzat képviselő-testülete a határidő lejártakor – a mulasztó könyvvizsgáló költségére – az (1) bekezdésben foglaltak szerint jár el. Ezzel egyidejűleg a bejelentési kötelezettségét, illetőleg a szerződés teljesítését menthető ok nélkül elmulasztó könyvvizsgálóval szemben]

„*b*) a költségvetési minősítés visszavonását kezdeményezi.”

225. § Az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 1. §-a (5) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A könyvvizsgálattal költségvetési minősítésű könyvvizsgáló bízható meg.”

226. § A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 41. §-a (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon kívül is kötelező a könyvvizsgáló választása, ha azt törvény a köztulajdon védelme érdekében előírja.”

227. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 1997. évi LV. törvény,

b) a pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2001. évi L. törvény 89. §-ának (3) bekezdése,

c) a pénzügyeket szabályozó egyes jogszabályok módosításáról szóló 2001. évi LXXIV. törvény 134–137. §-a és 174. §-a,

d) az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény 37. §-a,

e) a számvitelről és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló törvények módosításáról szóló 2005. évi CXII. törvény 14–29. §-a és 31. §-a.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a Bit. 150. §-a,

b) a Hpt. 133/A. §-a,

c) a Tpt. 359. §-a,

d) az Öpt. 64/A. §-ának (9)–(16) bekezdése,

e) az Mpt. 46. §-ának (10)–(17) bekezdése.

2007. évi LXXVIII.**törvény****a vállalkozói „körbetartozások” mérséklése céljából
történő törvénymódosításokról****(indokolással)*

1. § (1) A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 7. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az adós csődeljárás iránti újabb kérelmet mindaddig nem nyújthat be, amíg a korábbi csődeljárás megindításának időpontjában fennállt, illetve annak során keletkezett hitelezői igény kielégítésre nem került.”

(2) A Cstv. 8. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A csődeljárás iránti kérelemhez az (1) bekezdésben felsorolt szervek előzetes egyetértésének megadását bizonyító okiratot, három hónapnál nem régebbi mérleget (egyszerűsített mérleget) és az adós adószámát, valamint a hitelezők névsorát, a hitelek összegét és lejáratok időpontját, illetve a közzétételi költségterítés befizetését igazoló okiratot mellékelni kell. Az adósnak nyilatkoznia kell arról is, hogy a kérelem benyújtásáig az esetleges korábbi csődeljárás megindításának időpontjában fennállt, illetve annak során keletkezett hitelezői igény kielégítésre került.”

(3) A Cstv. 9. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A tárgyaláson az adós kéri a hitelezők egyetértését a fizetési haladékhoz. A kért fizetési haladék – az adós választása szerint – legalább 60, legfeljebb 120 napra szólhat.”

(4) A Cstv. 10. §-a (3) bekezdésének *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A bíróság az eljárást megszünteti, ha]

„*d*) a 7. § (2) bekezdése szerinti követelés kielégítése még nem történt meg”

(5) A Cstv. 11. §-a (3) bekezdésének *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) A fizetési haladékot tartalmazó, közzétételre kerülő végzésnek tartalmaznia kell]

„*d*) azt, hogy a végzés közzétételétől mely napig illeti meg az adóst fizetési haladék (moratórium) a vele szemben a fizetési haladék kezdő időpontját megelőzően, illetve azt követően esedékessé váló pénzkövetelések vonatkozásában.”

(6) A Cstv. 24. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az adós köteles az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a bíróságnak nyilatkozni arról, hogy a

kérelemben foglaltakat elismeri-e. Ha az adós a kérelemben foglaltakat elismeri, egyidejűleg nyilatkoznia kell arról is, hogy kér-e a tartozás kiegyenlítésére haladékat [26. § (3) bek.], illetve be kell jelentenie a számláit vezető valamennyi pénzintézet nevét és az ott vezetett számlák számát – ideértve a kérelem kézhezvételét követően nyitott számlák számát is –, továbbá koncesszió esetén tájékoztatnia kell a koncesszióba adót a felszámolási eljárás megindításáról. Ha az adós a fenti határidőn belül a bíróságnak nem nyilatkozik, a fizetéseképtelenség tényét vélelmezni kell.”

(7) A Cstv. 25. §-a (1) bekezdésének *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A bíróság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ha]

„*f*) a 27. § (2) bekezdés *a*) pontjában meghatározott esetben a kérelem bírósághoz érkezésének időpontjáig az adós írásbeli felszólítása nem történt meg;”

(8) A Cstv. 27. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) A bíróság az adós fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha]

„*a*) szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő 15 napon belül sem egyenlített ki vagy nem vitatta, és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólítására sem teljesítette, vagy”

(9) A Cstv. 27. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Amennyiben a (2) bekezdés *a*) pontjában meghatározott iratokat postán küldték, azt a tértivevényen feltüntetett átvételi időpontban, ajánlott küldemény esetében pedig – ellenkező bizonyításig – a feladástól számított ötödik munkanapon a belföldi címzetthez megérkezettnek kell tekinteni. A (2) bekezdés *a*) pontjában meghatározott esetben az adós vitatásának legkésőbb a hitelező fizetési felszólításának kézhezvételét megelőző napig írásban van helye. Amennyiben az adós vitatása elkésztett, a tartozás kiegyenlítése nem minősül tartozáselismerésnek, az a teljesítés polgári peres eljárásban történő visszakövetelését nem zárja ki.”

2. § (1) A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 53. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlatkérő köteles az ajánlati felhívásban ellenszolgáltatása teljesítésének feltételeit megadni, illetőleg a vonatkozó jogszabályokra hivatkozni. A tájékoztatásban meg kell adnia azt is, ha az ellenszolgáltatás halasztott vagy részletekben történő fizetésében kíván megállapodni.”

(2) A Kbt. 67. §-a (2) bekezdésének *e*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Az ajánlattevőnek és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának a szerződés teljesítéséhez szükséges

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

műszaki, illetőleg szakmai alkalmassága építési beruházás esetében igazolható]

„e) azoknak a szakembereknek (szervezeteknek), illetőleg vezetőknek a megnevezésével, képzettségük ismertetésével, akiket be kíván vonni a teljesítésbe, különösen azok bemutatásával, akik a minőségellenőrzésért felelősek;”

(3) A Kbt. 70. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell ajánlatát elkészítenie és benyújtania. Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati felhívás feltételeire, a szerződés teljesítésére, a kért ellenszolgáltatásra, valamint arra vonatkozóan, hogy a nyertessége esetén a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés teljesítése céljából, e szerződésen alapuló szerződéseiben saját magára vonatkozó kötelezettségként vállalja a 305. § (1)–(3) bekezdése és a 306/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti előírások érvényesítését.”

(4) A Kbt. 73. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlattevő az ajánlatában – kifejezetten és elkülönített módon, mellékletben – közölt üzleti titok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja. A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés engedélyezést kizáró rendelkezése nem minősül üzleti titoknak.”

(5) A Kbt. 99. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A szerződés – a 73. § (1) bekezdése szerinti melléklete kivételével, feltéve, hogy az abban foglaltak nem elmentések a 96. § (3) bekezdésével – nyilvános, annak tartalma közérdekű adatnak minősül. A szerződés nyilvánosnak minősülő részét az ajánlatkérő – amennyiben rendelkezik honlappal – a szerződés megkötését követően haladéktalanul köteles közzétenni honlapján.”

(6) A Kbt. 305. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„305. § (1) Az ajánlatkérőként szerződő fél a szerződés teljesítésének elismeréséről (teljesítés – igazolás) vagy az elismerés megtagadásáról – ha jogszabály másként nem rendelkezik – legkésőbb az ajánlattevőként szerződő fél teljesítésétől, vagy az erről szóló írásbeli értesítés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül írásban köteles nyilatkozni.

(2) Építési beruházás megvalósítására kötött építési szerződés esetén az ajánlatkérőként szerződő fél, amennyiben az ajánlattevőként szerződő fél írásbeli értesítésére (készre jelentés) a szerződésben az átadás-átvételi eljárás megkezdésére meghatározott határidőt követő tizenöt napon belül nem kezdi meg az átadás-átvételi eljárást, vagy megkezdi, de nem fejezi be a szerződésben meghatározott határidőben, az ajánlattevőként szerződő fél kérésére, a teljesítésigazolást köteles kiadni.

(3) Az ajánlatkérőként szerződő fél köteles az ajánlattevőnek a szerződésben meghatározott módon és tartalommal való teljesítésétől számított legkésőbb harminc – az Európai Unióból származó forrásból támogatott közbeszerzésekre irányuló eljárások esetében hatvan – napon belül az ellenszolgáltatást teljesíteni, kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik, vagy a felek az ellenszolgáltatás halasztott, illetőleg részletekben történő teljesítésében állapodtak meg.

(4) Az ajánlatkérőként szerződő fél által igazolt szerződésszerű teljesítés esetén, a (3) bekezdés szerinti határidő eredménytelen elteltét követően, az ajánlattevőként szerződő fél azonnali beszédési megbízást nyújthat be a 22. § (1) bekezdése szerinti ajánlatkérő bankszámlájára terhére.

(5) Amennyiben az ajánlattevőként szerződő fél az alvállalkozóval kötött szerződésben kikötött ellenszolgáltatást teljesítette, vagy annak teljesítését megtagadta az ajánlatában – a 304. § (2) bekezdése szerinti esetben a szerződésben – megjelölt alvállalkozója felé, erről az ajánlatkérőt haladéktalanul köteles tájékoztatni. Amennyiben az ajánlattevő bejelentési kötelezettségének öt napon belül nem tesz eleget, az alvállalkozó maga jogosult a (6) bekezdés szerinti adatoknak az ajánlatkérő felé történő bejelentésére. Az ajánlatkérő haladéktalanul gondoskodik a (6) bekezdés szerinti adatoknak a honlapján – amennyiben rendelkezik honlappal – történő közzétételéről.

(6) Az (5) bekezdés szerinti tájékoztatásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a közbeszerzési eljárás megjelölését, illetve hivatkozást az eljárást megindító felhívásra;
- b) ajánlattevő és alvállalkozó megjelölése;
- c) az ellenszolgáltatás mértékét, teljesítésének feltételeit, illetőleg hivatkozást a vonatkozó jogszabályokra;
- d) a szerződés tárgyát és teljesítésének időpontját;
- e) az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját, vagy a teljesítés megtagadásának okát.”

(7) A Kbt. a következő 306/A. §-sal egészül ki:

„306/A. § (1) Semmis a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés azon rendelkezése, amely

- a) kizárja vagy korlátozza az ajánlatkérő szerződésszege esetére irányadó jogkövetkezmények alkalmazását, vagy
- b) a késedelmi kamatra vonatkozóan a Ptk. 301/A. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltaktól a jogosult terhére tér el.

(2) Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésen alapuló ellenszolgáltatásból eredő tartozásával szemben csak a jogosult által elismert, egynemű és lejárt követelését számíthatja be.

(3) A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre egyebekben a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.”

(8) A Kbt. 307. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § eredeti (2) és (3) bekezdésének számozása (3) és (4) bekezdésre változik:

„(1) Az ajánlatkérő köteles a szerződés módosításáról, valamint a szerződés teljesítéséről külön jogszabályban meghatározott minta szerint tájékoztatót készíteni, és hirdetmény útján a Közbeszerzési Értesítőben közzétenni. A hirdetményt legkésőbb a szerződés módosításától, illetőleg a szerződés mindkét fél általi teljesítésétől számított öt munkanapon belül kell feladni. Az egy évnél hosszabb vagy határozatlan időre kötött szerződés esetében a szerződés megkötésétől számítva évenként kell a szerződés részteljesítéséről tájékoztatót készíteni. A szerződés teljesítésére vonatkozó tájékoztatási kötelezettség körében – ha a teljesítés eltérő időpont(ok)ban történik – külön meg kell jelölni a szerződés teljesítésének az ajánlatkérő által elismert időpontját, továbbá az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját. A tájékoztatóban az ajánlattevőként szerződő félnek nyilatkoznia kell, hogy egyetért-e az abban foglaltakkal.

(2) Az ajánlatkérő az (1) bekezdés szerinti hirdetmények Közbeszerzési Értesítőben történő megjelenését követően haladéktalanul gondoskodik a szerződés módosításáról, illetve teljesítéséről szóló tájékoztatónak – amennyiben rendelkezik honlappal – honlapján történő közzétételéről.”

(9) A Kbt. 316. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéssel kapcsolatos jogvita – kivéve a szerződésnek a 303. §-ba ütköző módosítása vagy a 304. §-ba, illetőleg a 306. § (2) bekezdésébe ütköző teljesítése miatti, továbbá a 305. § (1) és (2) bekezdése szerinti igazolás határidőben történő kiadásával kapcsolatos jogvitát –, illetőleg a közbeszerzési eljárással kapcsolatos polgári jogi igények elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik.”

3. § A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 402. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„402. § (1) Építési szerződés alapján a vállalkozó építési-szerelési munka elvégzésére, a megrendelő pedig annak átvételére és díj fizetésére köteles.

(2) A vállalkozót a megrendelő tulajdonát képező, a szerződés szerinti munkák végzésére szolgáló ingatlanon – díjkövetelése erejéig – jelzálogjog illeti meg, amely a szerződéskötés ténye és a vállalkozó kérelme alapján a jelzálogjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésével jön létre; az ezzel ellentétes rendelkezés semmis. Ha a megrendelő a vállalkozó díját kiegyenlítette, a vállalkozó köteles a jelzálogjog törléséhez hozzájárulni, az ennek elmulasztásából származó kárért felelős.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából a megrendelő tulajdonát képező ingatlanok kell tekinteni azt az ingatlant is, amelynek tulajdonosával való viszonyában a megrendelőnek, vagy a megrendelőhöz való viszonyában a tulajdonosnak többségi befolyása (685/B. §) áll fenn, illetve amelynek tulajdonosa és a megrendelő ugyanazon jogi személy többségi befolyása alatt áll.”

4. § (1) E törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után benyújtott felszámolási kérelmekre, továbbá megkezdett közbeszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra, illetőleg kérelmezett békéltetési eljárásokra kell alkalmazni.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 1993. évi LXXXI. törvény 7. §-ának a Cstv. 9. §-ának (3) bekezdését és 11. §-a (3) bekezdésének d) pontját megállapító rendelkezése, valamint a Kbt. 306. §-ának (6) bekezdése.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a Kbt. 53. §-ának (6) bekezdésében a „különösen szociális, illetőleg környezetvédelmi, feltételekhez köti” szövegrész helyébe a „különösen szociális, illetőleg környezetvédelmi, minőségbiztosítási feltételekhez köti” szövegrész lép;

b) a Kbt. 66. §-ának (2) bekezdésében és 67. §-ának (4) bekezdésében „Az ajánlattevő ebben az esetben is köteles igazolni” szövegrész helyébe „Az ajánlattevő ebben az esetben köteles igazolni azt is” szövegrész lép;

c) a Kbt. 379. §-a (1) bekezdésének k) pontjában a „[307. § (2) bekezdése]” szövegrész helyébe a „[307. § (4) bekezdése]” szövegrész lép.

Általános indokolás

Az 59/2006. (XII. 20.) OGY határozattal az Országgyűlés felkérte a Kormányt, hogy a magyar gazdaságban – különösen a közbeszerzések területén – kialakuló vállalkozói „körbetartozások” mérséklése érdekében a szükséges társadalmi és szakmai egyeztetéseket végezze el, és ezen egyeztetések alapján a szükséges törvényi szabályozás megalkotásáról szóló javaslatát legkésőbb 2007. március 31-ig terjessze az Országgyűlés elé.

A Javaslat célja az Országgyűlés felkérésének megfelelően a vállalkozói „körbetartozások” mérséklése érdekében szükséges intézkedések áttekintése, továbbá a rendelkezésre álló idő alatt elvégezhető törvénymódosítások előkészítése.

A Javaslatban szereplő törvénymódosítási elképzelések mellett ugyanakkor vannak olyan intézkedések, amelyek jelenleg megvalósítás alatt állnak, továbbá számba vette a Kormány azokat a feladatokat, amelyek hosszabb távú megvalósítást igényelnek és ugyancsak alkalmasak a „körbetartozások” mérséklésére.

1. A vállalkozói „körbetartozások” mérséklését célzó folyamatban lévő intézkedések között az Országgyűlés által már tárgyalt, illetve a Kormány által elfogadott tör-

vénymódosítási javaslatokról kell említést tenni. Ebbe a körbe az alábbiak tartoznak az alábbiak.

1.1. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi XXVII. törvény

Az Országgyűlés által elfogadott törvényjavaslat célja egyrészt a gazdálkodó szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére vonatkozó objektív információk nyilvánosságra hozatala, másrészt – a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvénnyel (a továbbiakban: Gt.) és a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénnyel (a továbbiakban: Ct.) összhangban – a gazdasági élet tisztaságának és átláthatóságának, valamint a hitelezői érdekek biztosításának elősegítése.

A törvényjavaslat elfogadásával a könyvvizsgálói kötelezettség és új tényállás a Btk.-ban, amely vétséget állapít meg arra az esetre, ha a könyvvizsgáló a szakmai szabályok megszegésével a gazdálkodó szervezet helyzetéről megtévesztésre alkalmas jelentést ad.

A „gazdasági társaság vagy szövetség vezető tisztségviselőjének visszaélése” tényállás a „gazdálkodó szervezet vezető állású személyének visszaélése”-re változik, ily módon a Btk. a cég vezető alkalmazottjával szembeni hatékonyabb fellépésre ad lehetőséget.

A törvényjavaslat alapján az „alaptőke, vagy törzstőke csorbítása” helyébe a „saját tőke csorbítása” lép. Ezáltal a gazdasági jogi és a büntetőjogi szabályozás hitelezővédelmi rendelkezései koherenssé válnak, és ennek következtében javul majd a rosszhiszemű társasági tisztségviselőkkel szembeni eljárás esélye.

A „gazdasági adatszolgáltatás elmulasztása” tényállás „gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása”-ra változik és főleg az ismeretlen székhelyű „fantomcégek” ellen kíván fellépni. A módosítás célja, hogy a büntetőjog eszközeivel szankcionálható legyen a gazdálkodó szervezet székhelyével, illetve a képviselőjére jogosult személyekkel kapcsolatos minden közreműködés, amelyek következtében a cég ismeretlen székhelyűvé válik.

1.2. A jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvényt módosításokról szóló 2007. évi LXIV. törvény

A jogügyletek biztonságáról szóló javaslat elsősorban cégalapítások, ingatlanügyletek megbízhatóságát erősítő rendelkezéseket tartalmaz. A visszaélések elkerülése érdekében pontosításra kerülnek a cég székhelyéről, telephelyéről, fióktelepéről szolgáló ingatlanokkal kapcsolatos követelmények, és a törvény mind az ügyvédek, mind a közjegyzők vonatkozásában szabályozza, hogy a cégalapítás körében miként győződjenek meg az ingatlan megfelelőségéről, továbbá a szerződésben részt vevő ügyfelek személyazonosságáról.

1.3. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról, és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2007. évi LXI. törvény

A törvény a „székhely” fogalmának módosítására is figyelemmel, megteremti annak a lehetőségét, hogy a Magyarországon letelepedő társaság székhelyéről (bejegyzett irodájáról) ne közvetlenül maga gondoskodjon, hanem – mint ez az Európai Unió számos tagállamában évtizedek óta ismert – ügyvéd, ügyvédi iroda szolgáltatását vegye igénybe. Eszerint a társaság székhelye a szolgáltatást nyújtó jogi iroda (ügyvéd) székhelye lenne, amely a társaság megbízásából gondoskodna a cég üzleti és hivatalos iratainak fogadásáról, megőrzéséről, rendelkezésre tartásáról, a cég és harmadik személyek közötti kapcsolattartás szakszerű biztosításáról, ideértve a hatósági kényszerintézkedések teljesítésében való közreműködést is.

A székhely-szolgáltatás igénybevételének lehetősége, miközben mentesíti a társaságot a belföldi ingatlan tulajdonának, használati jogának megszerzése (igazolásának kötelezettsége) alól, garanciát jelent a cég elérhetőségének biztosítása szempontjából, hiszen a jogász szakember által nyújtott szolgáltatás csökkenti a cég ún. „fantomizálódásának” kockázatát.

2. Említést igényelnek továbbá azok a hosszabb távon kidolgozásra kerülő elképzelések, amelyek közvetlenül vagy közvetve a körbetartozások visszaszorítására is kedvező hatással lehetnek. A 2007-2008 közötti időszakban kidolgozni tervezett elképzelések a következőkben összegezhetők:

2.1. Új törvény az egyéni cégről és az egyéni vállalkozásokról

A Kormány munkaterve szerint 2007. I. félévében határoz a Kormány az egyéni cégről és az egyéni vállalkozókról szóló új törvény koncepciójáról. Ezt követően a 2007-es esztendő III. negyedévében a törvény tervezete is kidolgozásra kerül annak érdekében, hogy a több mint félmillió hazai egyéni vállalkozó a jövőben a korszerűbb szervezeti-működési formát, vagyis az egyéni céget is válthassa.

Az egyéni cég – eltérően a hatályos rendelkezésekben foglaltaktól – olyan, a cégjegyzékben regisztrálásra kerülő jogképes, az egyéni vállalkozó tulajdonos egyszemélyes vállalkozása lesz, amely miközben biztosítja, hogy a természetes személy vállalkozó és az egyéni cég vagyona elválhasson egymástól, arról is gondoskodik, hogy az egyéni cégre az általános rendelkezések szerint legyenek irányadóak a fontosabb gazdasági tárgyú törvények (pl. a számviteli törvény, a csődtörvény). A jogbővítő hatású (az egyéni vállalkozó szabadon dönthet arról, hogy vállalkozását átalakítja-e egyéni céggé) új törvény megalkotása esélyt ad arra, hogy az egyéni, családi vállalkozók mind a maguk, mind pedig a gazdasági forgalom szempontjából

átláthatóbb, kiszámíthatóbb feltételek mellett működjenek és ezáltal csökkenjen az olyan diszfunkcionális jelenségek kialakulásának a veszélye, mint amilyen a körbetartozás.

2.2. Az állami jogérvényesítés feltételeinek javítása

A gazdasági élet szereplői számára kiemelkedő jelentőségű, hogy a jogérvényesítés rendje a jelenlegi viszonyokhoz képest gyorsabb és tervezhetőbb legyen. Ennek hiányában ugyanis nagyobb a kockázata annak, hogy a tartozások láncolata tartósan fennmarad, amelynek következtében olyan vállalkozások is felszámolásra kerülnek majd, amelyek egyébként nem kényszerülnének a piac elhagyására.

Az elkövetkező hat hónap során végiggondolásra kerül, hogy az állami jogérvényesítés kapcsán melyek azok a területek, ahol már rövid távon is célzott, érdemi beavatkozásra van lehetőség, és ehhez képest a piaci szereplők által is érzékelhető előrelépésre nyílik esély. A vizsgálandó területek, illetőleg eljárások közül kiemelendők az alábbiak:

2.3. Az elektronikus fizetési meghagyásos eljárás alkalmazási feltételeinek megteremtése

Indokolt elemzés tárgyává tenni a jellemzően pénzkövetelések érvényesítését szolgáló fizetési meghagyásos eljárás elektronikus kommunikációra épülő eljárásá történő (legalább részleges) átalakításának a lehetőségét. Ily módon az adós által nem vitatott tartozások esetében a jogosult hitelező a jelenleginél jóval hamarabb juthatna jogerős és végrehajtható határozathoz, csökkenne annak veszélye, hogy a jogosulti követelésérvényesítés késedelme a jogosultat is a fizetése képtelen adós pozíciójába kényszeríti.

2.4. A bírósági végrehajtási eljárások hatékonyságának javítása

A bírósági végrehajtási eljárásokra, sok esetben, több éves peres eljárás lezárultát követően kerülhet csak sor. A gazdasági forgalom biztonsága szempontjából kiemelkedő szerepe van annak, hogy az adós-kötelezett a végrehajtási eljárás során a mielőbbi teljesítésben váljon érdekelté, csökkenjen a végrehajtást akadályozó, rosszhiszemű adósi fellépés eredményessége. Vizsgálandó ezért egyebek között a végrehajtási eljárás során igénybe vett jogorvoslat (így a végrehajtási kifogás előterjesztése esetén) illeték terhének növelése, továbbá a megyei bírósági végrehajtás jogintézményének létjogosultsága. Újra kell gondolni azt is, hogy nem válna-e hatékonyabbá a végrehajtási eljárások során előterjesztett jogorvoslati kérelmek elbírálása, ha arra nem valamennyi helyi bíróság rendelkezne illetékességgel, hanem csak az arra kijelölt bíróságok (ítélőtáblánként egy-két helyi bíróság), amelyek viszont rendelkeznének a szükséges személyi, tárgyi (informatikai) feltételekkel.

2.5. A kiemelten fontos közigazgatási perek hatékonnyabb lefolytatása

A peres eljárások körén belül már jelenleg is számos megkülönböztető ismérv jellemzi az ún. közigazgatási pereket (lásd a Polgári perrendtartás XX. fejezetét). A közigazgatási perek csoportján belül is sajátosnak számítanak azok a jogviták, ahol a közigazgatási szerv határozata ellen benyújtott kereset elbírálására a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességgel rendelkezik. Ezen ügytípus közé tartozik pl. a közbeszerzési eljárások nyomán indult jogorvoslati eljárásban hozott döntőbizottsági határozat felülvizsgálata, ahol a szakszerű és gyors bírósági eljárás a piaci szereplők számára gyakran meghatározó egzisztenciális kérdéssé válik. Vizsgálandó ezért, hogy melyek azok a jogi és infrastruktúra-fejlesztési feladatok, amelyek révén ezekben a kiemelten fontos bírósági eljárásokban már rövid távon is érzékelhető előrelépés valósítható meg.

2.6. A hitelezővédelmi nyilvántartás eszköztárának bővítése

A körbetartozások kialakulásának veszélye kisebb, ha az üzleti élet szereplői naprakész és megbízható információkkal rendelkeznek egymásról, döntéseiket ezeknek a hiteles adatoknak a mérlegelését követően hozzák meg. Az állam közfeladatai közé tartozik, hogy elősegítse az ezt a célt szolgáló közhiteles adatbázisok létrejöttét, illetve a már működők vonatkozásában egyszerűbbé, olcsóbbá (lehetőség szerint ingyenessé) tegye az információk megismerését. Az elkövetkező évben a Cégközlöny kizárólag honlapon való megjelenése feltételeinek a biztosításával párhuzamosan meg kell teremteni annak jogi és informatikai feltételeit is, hogy a gazdasági forgalomban résztvevő vállalkozásokról az üzleti döntések orientálására alkalmas adatok elektronikus úton, bárki számára megismerhetővé váljanak.

2.7. Központi közbeszerzési adatbázis megvalósítása

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezésére a következő hat hónapban megvizsgálásra kerül egy központi közbeszerzési adatbázis és nyilvános információs felület kialakításának lehetősége annak érdekében, hogy a közbeszerzési információk a vállalkozások számára egységes, mindenki által elérhető módon kerüljenek közzétételre, továbbá, hogy a közbeszerzésileg releváns információkhoz valamennyi közbeszerzési szereplő azonos feltételek mentén juthasson hozzá. A Közbeszerzések Tanácsa jelenleg is működtet nyilvános honlapot a közbeszerzési információk számára, amelynek fenti célra történő kiterjeszthetősége a Tanács bevonásával további vizsgálatot igényel.

2.8. Az „üzletre hangolva” programban foglalt javaslatok ütemezett megvalósítása

A gazdasági versenyképességet akadályozó előírások fokozatos felszámolása a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium koordinációjában zajló „üzletre hangolva” program kiemelt feladata. A program megvalósítása a ha-

zai cégek indokolatlan bürokratikus terheit csökkentve javítja majd a vállalkozások fennmaradásának és hatékonyabb működésének az esélyét. Az „üzletre hangolva” program a vállalkozások jogbiztonságának növelése és a „körbetartozások” csökkentése érdekében is számos intézkedést sorol fel, amelyek például a bírósági eljárások gyorsítása, az alternatív vitarendezési formákban rejlő lehetőségek jobb kihasználásának elősegítése mellett a hitelezők (eladók, szállítók) jogos érdekeinek fokozottabb védelmét és érvényre juttatását biztosító jogi szabályozás felülvizsgálatát jelentik. Ehhez kapcsolódnak azok a kezdeményezések, amelyek a nyilvánosság erejének jobb kihasználásával igyekeznek elejét venni az adósságok felhalmozásának, illetve a tisztességtelen piaci magatartásnak. A tervezett intézkedések része továbbá a késedelmes fizetések megszüntetése, illetve csökkentése az állami, önkormányzati szervezetek részéről is.

A javaslatok egyaránt tartalmazzák jogszabály-módosítást, ügyvitelegyszerűsítést, az elektronikus kormányzat nyújtotta lehetőségek kihasználását, és olyan kormányzati koordinációt, amelyek együtt alkalmasak lehetnek a vállalkozói bizalom tartós megerősítésére.

A „körbetartozás” mint nem kívánatos gazdasági jelenség visszaszorítása érdekében tervezett kormányzati intézkedések előkészítésére, továbbá a megfogalmazott törvénymódosítási javaslatok szakmai kontrolljára az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Építésgazdasági Munkacsoportot hozott létre 2007. január 29-én, amelyben az építésgazdaság szakmai és érdekképviseleti szervei vettek részt, és amely Munkacsoport a benyújtott Javaslatban szereplő törvénymódosításokat megvitatta és azokkal egyetértett. A Kormány elrendelte, hogy az Építésgazdasági Munkacsoport a továbbiakban, mint Munkabizottság működjön, amelynek feladatát a vállalkozói „körbetartozások” visszaszorítására tervezett hosszabb távú kormányzati elképzelések megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése képezi.

3. *A Javaslat a csőd eljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.), a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.), továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) módosítja* annak érdekében, hogy a gazdasági életben, de különösen a közbeszerzések területén átláthatóvá tegye a fizetési kötelezettségeket, erősítse a fizetési fegyelmet, és ezáltal a „körbetartozást” mint nem kívánatos gazdasági jelenséget visszaszorítsa.

3.1. A Cstv. módosítása lehetővé teszi a mulasztó, gondatlan, rosszhiszemű adóssal szembeni fellépést úgy, hogy a mulasztás, gondatlanság, késedelem következményeit az adóra terheli. Ugyanakkor nem zárja ki a gondatlan, ám jóhiszemű adósok visszaperlési jogát, valamint megköve-

teli a hitelező aktív közreműködését is, amivel a felek közötti kapcsolatra utalja a követelésbehajtás rendjét. Tekintettel arra, hogy amennyiben a követelés teljesítése egyszerűbb és olcsóbb módon megvalósítható, szükségtelen és gazdaságtalan a bírósági adminisztráció működésbe hozása, a tervezet csak a szükséges esetben rendelkezik bírósági útról. Rá kell mutatni arra, hogy a törvény szerinti eljárás nem jelenti azt, hogy az adóst váratlanul, előzetes felszólítás nélkül érné a felszámolási kérelem benyújthatósága, hiszen a követelés szerződésen alapul. Nem állhat fenn tehát az a helyzet, hogy az adós nem tud a fizetési kötelezettségéről, de annak érdekében, hogy a törvény kizárja a *követelésbehajtási célú felszámolási kérelmeket*, a módosítás garanciális szabályt rögzít: a hitelező köteles írásban felszólítani az adóst a teljesítésre.

3.2. A törvény több ponton is módosítja a Kbt.-t a közbeszerzési szerződés teljesítésével és az ellenszolgáltatás megfizetésével kapcsolatos rendelkezések körében. A módosítások célja, hogy a közbeszerzési szereplők számára megismerhetővé tegye az ajánlatkérőnek az ellenszolgáltatás teljesítésével kapcsolatos szándékát, átláthatóvá tegye a fizetési kötelezettség tényleges teljesítését, továbbá rászorítsa az ajánlattevőként szerződő fél teljesítésével kapcsolatosan a teljesítés elismerésére, vagy annak megtagadására.

A közbeszerzések nyilvánosságához fűződő érdekek védelme érdekében a Kbt. 99. § (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeképpen megkötött szerződés – a 73. § (1) bekezdésében meghatározott melléklet kivételével – nyilvános, tartalma közérdekké adatnak minősül. A törvény egyrészt rendelkezik arról, hogy a szerződésnek az engedélyezést kizáró rendelkezése nem minősülhet üzleti titoknak, másrészt a Kbt. 99. §-a (4) bekezdésének módosításával előírja, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés nyilvánosnak minősülő részét az ajánlatkérőnek honlapján – amennyiben rendelkezik honlappal – a szerződés megkötését követően haladéktalanul közzé kell tennie.

A törvény célja – többek között – annak biztosítása a szerződéses láncolat tagjai számára, hogy értesüljenek az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontjáról. Ennek érdekében külön rendelkezik a Kbt. arról, ne csak az ajánlattevői teljesítés időpontja, hanem az ajánlatkérői ellenszolgáltatás teljesítésének időpontja is közzétételre kerüljön a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés módosításáról, illetve teljesítéséről szóló hirdetményben.

Az ellenszolgáltatás teljesítését, illetve a teljesítés megtagadását az ajánlatkérőnek honlapján – amennyiben rendelkezik honlappal – közzé kell tennie. A közzététel célja, hogy a szerződéses láncolat tagjai számára biztosítsa, értesüljenek az ellenszolgáltatás teljesítéséről, illetve ennek elmaradásáról.

Ha a nyertes ajánlattevő az ellenérték megfizetését teljesítette, vagy annak teljesítését megtagadta azon szerződéses partnerének, akit, illetve amelyet az ajánlatában megjelölt, köteles erről az ajánlatkérőt haladéktalanul tájékoztatni. Amennyiben a nyertes ajánlattevő e kötelezettségének öt napon belül nem tesz eleget, maga az alvállalkozó jogosult e tényeket az ajánlatkérővel közölni.

A Ptk. ún. kompenzációs klauzulái jogszerű alkalmazásának elismerése komoly kockázatot jelent azokban a jogviszonyokban, ahol a felek egyenjogúsága csak elméletileg létezik. Ez a helyzet a közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződések jelentős hányadánál is, ahol az ajánlattevő gyakran gazdaságilag kiszolgáltatott helyzetbe kerül a közpénzek felett rendelkező ajánlatkérővel szemben. A gazdasági kiszolgáltatottság ugyanakkor arra kényszerítheti a megrendelővel szerződő ajánlattevőt, hogy olyan jogkorlátozó kikötéseket is elfogadjon, amelyek az alkalmazása utóbb a szerződési láncolat többi tagjának fizetőképességét is megingathatja. Indokolt ezért a Kbt.-nek egy olyan rendelkezéssel történő kiegészítése [új 306/A. § (1) bekezdése], melyek révén a törvényhozó kizárja, hogy a rossz alkupozícióban lévő ajánlattevő kénytelen legyen elfogadni a másik fél felelősség- minimalizálásra irányuló javaslatát.

Annak érdekében, hogy ajánlatkérő és a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződést teljesítő közötti jogvita ne nehezítse meg a szerződés teljesítésében résztvevő többi vállalkozás működését, a törvény a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződés nyomán teljesítendő ellenszolgáltatással szembeni beszámítás lehetőségének korlátozását irányozza elő.

A törvény 2. §-ának (3) bekezdése szerinti módosítás a Kbt. 70. § (1) bekezdésének módosításával bővíti az ajánlattevői nyilatkozat kötelező tartalmát annak érdekében, a közbeszerzési értelemben vett alvállalkozói szerződésekben magára vonatkozó kötelezettségként érvényesítse a közbeszerzési törvénynek a teljesítés igazolására, továbbá a felelősségkorlátozásra, kamatkikötésre, beszámításra irányadó rendelkezéseit.

A törvény módosítás eredményeként nevesítve lesz a Kbt.-ben az, hogy a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés teljesítése minőségbiztosítási feltételekhez köthető.

A törvény a már megkötött szerződéses viszonyokba ugyanakkor nem kíván beavatkozni, a javasolt módosítások a jövőben keletkező esetleges problémákra, vagyis a módosítás hatálybalépése után lefolytatott közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződések teljesítése során fellépő fizetési nehézségekre próbálnak megoldást nyújtani.

3.3. A törvény a Ptk. 402. §-ának módosításával lehetővé kívánja tenni jelzálogjog alapítását az építési szerződés vállalkozója számára annak érdekében, hogy a szerződés-

ből eredő követelése kielégítésére a törvény valóban hatékony eszközt biztosítson. E biztosíték, a törvény rendelkezése alapján, a jelzálogjognak az építési-szerelési szerződés szerinti munkák végzésére szolgáló ingatlanra történő bejegyzésével jönne létre, és a tervezet szerint két előfeltétele volna, nevezetesen a megrendelő és a vállalkozó között létrejött vállalkozási szerződés és a vállalkozó bejegyzési kérelme.

A jelzálogjog törvényen alapuló jellegének egyértelművé tétele érdekében a törvényes jelzálogjogra vonatkozó rendelkezéstől a felek a szerződésben eltérően nem rendelkezhetnek, a szerződésnek az ezzel ellentétes rendelkezése semmis.

Végül a törvény az azonos célcsoportba tartozó jogi személyek körében kizárja annak lehetőségét, hogy a törvényes jelzálogjog alapításának azt a követelményét miszerint az csak a megrendelő tulajdonát képező ingatlanon lehetséges, kijátsszák. Ennek érdekében a törvény rendelkezik arról, hogy a megrendelő ingatlanának minősül az az ingatlan is, amelynek tulajdonosával való viszonyában a megrendelőnek, vagy a megrendelőhöz való viszonyában a tulajdonosnak a Ptk. 685/B. § szerinti többségi befolyása áll fenn, illetve amelynek tulajdonosa és a megrendelő ugyanazon jogi személy többségi befolyása alatt áll.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A hatályos Cstv. 7. §-ának (2) bekezdése szerint a csőd-eljárás iránti kérelemnek a bírósághoz való érkezésétől számított két éven belül az adós újabb kérelmet nem nyújthat be, ha a korábban lefolytatott eljárás során már fizetési haladékbán részesült. Ha elfogadjuk azt az elvet, hogy a csőd-eljárás a provizórikus fizetéseképtelenség jogszerű kezelésének megfelelő eszköze, és a sorozatos csőd-eljárások kezdeményezése nem vezethet az adós leplezett fizetéseképtelenségi állapotának fenntartásához, felmerül a hatályos rendelkezés módosításának szükségessége. A törvény erre tekintettel arról rendelkezik, hogy az adós újabb csőd-eljárás iránti kérelmet nem nyújthat be addig, ameddig a korábbi eljárásban felmerült követeléseket még nem egyenlítette ki. Az új feltételrendszerre figyelemmel módosításra kerül a Cstv. 8. §-ának (2) bekezdése, illetve a 10. §-a (3) bekezdésének d) pontja is.

A fizetési haladékhöz a hitelezők egyetértése szükséges. A fizetési haladékokra irányuló szabad ügyleti akarat a csőd-eljárásban azonban korlátozottan érvényesül, a csőd-eljárás keretein kívül az adós és a hitelező a haladék időtartamában korlátozás nélkül megállapodhat. A jelenleg hatályos 90 napos moratórium kifejezetten ellentétes azzal a szándékkal, hogy a láncartozásokat és a körbetartozásokat visszaszorítsuk, ezért indokolt az időtartam rövidítése

60 napra. A 120 napos felső korlát rögzítése azért szükséges, mert ezen időtartamon felül tényleg a fizetési képtelenség állapota jöhet létre, amelynek „védelme” nem indokolt.

E módosítással összefüggésben módosul a Cstv. 9. §-ának (3) bekezdése, valamint a 11. §-a (3) bekezdésének *d)* pontja is.

A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi VI. törvény megvalósította a fizetési képtelenségi okok újraszabályozását. Figyelemmel azonban a vállalkozói „körbetartozások” nem kívánatos jelenségére, szükséges a hatályos rendelkezések felülvizsgálata annak érdekében, hogy a mulasztó, sok esetben erőfölényben lévő vagy rosszhiszemű adóst a szabályozás ne hozza abba a kedvező helyzetbe, hogy többszöri mulasztása után egyetlen írásbeli nyilatkozattal „kivédje” a felszámolási eljárás megindulásának lehetőségét.

A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 2006. július 1. napjáig hatályban volt 27. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja szerint a bíróság az adós fizetési képtelenségét akkor állapította meg, ha nem vitatott vagy elismert tartozását az esedékességet követő 60 napon belül nem egyenlítette ki.

A kialakult bírói gyakorlat szerint – amely a Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseiben megnyilvánuló útmutatására figyelemmel jött létre –, csak akkor minősült vitatottnak a követelés, ha az adós a felszámolási eljárás megindítása előtt, de legalább a felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem kézhezvétele előtt vitássá tette azt.

A Cstv. nem határozta meg a követelés vitatásának módját sem, ebből következően, ha az adós gazdálkodó szervezet bizonyítani tudta azt, hogy – az eljárás megindulása, illetve az arról való tudomásszerzése előtt – bármilyen módon kifejezésre juttatta kifogásait, – a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint – nem volt helye a fizetési képtelenség megállapításának. A kérelem elbírálási idejének elhúzódás szükségessé tette a nem vitatott, illetve elismert követelésekre alapított felszámolási kérelmek elbírálásakor felmerülő körülmények megítélésének törvényi szintű rendezését.

A 2006. július 1. napjával módosított rendelkezések értelmében a hitelező az adós által nem vitatott vagy elismert követelésére hivatkozással továbbra is jogosult felszámolási kérelmet előterjeszteni. A hitelező a kérelem benyújtását megelőzően köteles azonban az adóst írásban a teljesítésre felszólítani. Az adós, amennyiben a hitelező követelését nem tekinti megalapozottnak, köteles érdemi írásbeli nyilatkozatban ennek indokait a hitelezővel közölni. A vele szemben támasztott követelés vitatását tartalmazó jognyilatkozatának hitelező általi – szintén igazolható módon történő – kézhezvétele azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy az adóssal szemben e követelés tekinté-

tében felszámolási eljárás kezdeményezésének nincs helye, a hitelező követelését fizetési meghagyásos eljárásban, illetve perben érvényesítheti. Amennyiben az adós a követelést nem vitatta, azonban ki sem elégítette, vele szemben a felszámolási kérelem benyújtható, és az eljárásban a követelést már semmilyen módon nem vitathatja.

A módosítás megoldotta a korábbi gyakorlatban felmerült, az eljárás elhúzódására, a kérelem elbírálásának bonyolultságára vonatkozó problémákat. Ugyanakkor a jelenlegi szabályozás túlságosan leszűkíti a felszámolási kérelem benyújthatóságának esélyét, hiszen az adós (esetleges rosszhiszemű) jognyilatkozatával kizárhatja a felszámolási eljárás megindítását. Mindezekre figyelemmel a módosítás – tovább pontosítva a hatályos rendelkezéseket – olyan eljárási szabályt rögzít, amely már maradéktalanul be tudja váltani a szabályozási célt.

A Cstv. módosítása szerint, amennyiben a fizetési határidő, illetve az azt követő 15 nap eredménytelenül telik el, vagyis az adós nem vitatja (esetleg elismeri) és nem is egyenlíti ki a szerződéses viszonyból eredő tartozását, az adóssal szemben beállnak a felszámolás megindításának feltételei. Annak érdekében azonban, hogy a törvény kizárja a *követelésbehajtási célú felszámolási kérelmeket*, a módosítás garanciális szabályt rögzít: a hitelező köteles írásban felszólítani az adóst a teljesítésre. Ennek a felszólításnak a kézhezvételéhez a tervezet szerint a hatályos szabályozástól eltérő jogkövetkezmények fűződnek:

– az adós a kézhezvételt megelőző napig van abban a helyzetben, hogy a tartozást vitassa; a hitelezői felszólítás kézhezvételének időpontjában jogvesztő módon eszik – a felszámolási eljárás vonatkozásában – a vitatás jogától;

– ebben a helyzetben az adós már kizárólag teljesítéssel kerülheti el a felszámolási eljárást, a tervezet azonban egyértelművé teszi, hogy az ilyenkor történő teljesítés nem tartozáselismerés, így az adós a teljesítést később polgári perben visszakövetelheti;

– amennyiben a fizetési felszólításra sem történik teljesítés, a felszámolási kérelem benyújtható.

A fenti módosítás megvalósítja a kívánt szabályozási célt, mivel lehetővé teszi a mulasztó, gondatlan, rosszhiszemű adóssal szembeni fellépést úgy, hogy a mulasztás, gondatlanság, késedelem következményeit az adósra terhelje. Ugyanakkor nem zárja ki a gondatlan, ám jóhiszemű adósok visszaperlési jogát, valamint megköveteli a hitelező aktív közreműködését is, amivel a felek közötti kapcsolatra utalja a követelésbehajtás rendjét. Tekintettel arra, hogy amennyiben a követelés teljesítése egyszerűbb és olcsóbb módon megvalósítható, szükségtelen és gazdaságtalan a bírósági adminisztráció működésbe hozása, a törvény csak a szükséges esetben rendelkezik bírósági útról.

A módosítással összefüggésben szükséges rámutatni a következőkre.

Az új megoldás nem hozza az adóst kiszolgáltatott helyzetbe, nem jár azzal, hogy az adós általa meg nem ismer-

hető követelés miatt kerülne felszámolás alá. A követelés minden esetben szerződéses viszonyon alapul, ami két fontos következménnyel jár. Egyrészt az adós fizetési kötelezettséget vállal, hiszen létrejön a felek között a jogviszony, illetve e fizetési kötelezettségére a hitelező a számla megküldésével külön is „figyelmezteti”. Ezt követően az adóst terheli a számla kezelésének felelőssége, így az, hogy annak tartalmát megvizsgálja: amennyiben megalapozott és helyes, fizetési határidőben kifizesse; amennyiben megalapozatlan azt írásban vitassa.

Amennyiben ezt a gondosságot elmulasztja az adós, még mindig lehetősége van a hitelező külön írásbeli fizetési felszólítása nyomán a jogkövetkezményeket mérlegelni: amennyiben a számla megalapozott és helyes, fizet; amennyiben nem megalapozott, vagy helytelen, fizet, azonban a vitatott részében immár az adós perben követelheti a hitelezőtől a teljesítést (visszafizetést). A megoldás így semelyik felet nem terheli olyan kötelezettséggel, jogkövetkezménnyel, amelyek nem az ő magatartásából következnek. Fontos rámutatni arra, hogy amennyiben – esetlegesen – a hitelező rosszhiszemű, az adós az általános jogelvek alapján meg tudja védeni magát. Így elévült követelésekkel szemben nincs helye bírósági jogérvényesítésnek, erre a tényre az adós bármikor hivatkozhat, a felszámolás elrendelése ebben az esetben kizárt. [Ptk. 325. § (1) Az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.] Ugyanígy nem indulhat felszámolási eljárás kiegészített, kielégített követelések tekintetében, hiszen ebben az esetben nincs tényleges követelés.

A 2. §-hoz

A Kbt. 53. § (1) bekezdésének hatályos szövege kiegészítésre kerül annak érdekében, hogy az ajánlatkérő fizetési szándéka kiszámítható legyen. Ennek érdekében már az ajánlati felhívásban tájékoztatást kell adnia arról az ajánlattevők számára, ha halasztott vagy részletekben történő fizetésben kíván megállapodni.

A Kbt. 70. § (1) bekezdésének módosítása bővíti az ajánlattevői nyilatkozat kötelező tartalmát. Az ajánlattevőnek az ajánlatához csatolt nyilatkozatban vállalnia kell, hogy nyertessége esetén a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítése érdekében megkötött vagy módosított szerződéseiben (közbeszerzési értelemben vett alvállalkozói szerződések) magára vonatkozó kötelezettségként érvényesíti a közbeszerzési törvénynek a teljesítés igazolására, továbbá a felelősséghatárolásra, kamatkikötésre, beszámításra irányadó rendelkezéseit.

A Kbt. 99. § (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeképpen megkötött szerződés – a 73. § (1) bekezdésében meghatározott melléklet ki-

vételével – nyilvános, tartalma közérdekű adatnak minősül. A 73. § (1) bekezdés módosításával rendelkezik arról, hogy a szerződésnek az engedélyezést kizáró rendelkezése nem minősülhet üzleti titoknak, továbbá a Kbt. 99. §-a (4) bekezdésének módosításával előírja, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés nyilvánosnak minősülő részét az ajánlatkérőnek honlapján – amennyiben rendelkezik honlappal – a szerződés megkötését követően haladéktalanul közzé kell tennie. A honlapon történő közzététel a nyilvánosság és ezáltal az átláthatóság irányába hat. Nem terheli ugyanakkor ez az új többletkötelezettség azokat az ajánlatkérőket (pl. kis költségvetésből gazdálkodó községi önkormányzatok), amelyek nem rendelkeznek honlappal.

A közbeszerzési eljárás alapján létrejött szerződések teljesítése során a körbetartozás kialakulásának egyik oka lehet, hogy a Kbt. nem határozza meg, milyen időtartamon belül köteles az ajánlatkérő nyilatkozni a részére nyújtott szolgáltatás teljesítésének elismeréséről (igazolásáról), illetőleg a teljesítés elismerésének (az igazolás kiadásának) megtagadásáról. Ezt a hiányosságot kívánja pótolni a törvény a Kbt. 305. §-ának új (1) és (2) bekezdésével.

A törvény 2. §-ának (6) bekezdése főszabályként (jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában) azt írja elő, hogy az ajánlatkérőként szerződő fél a szerződés teljesítésének elismeréséről vagy a teljesítés elismerésének megtagadásáról legkésőbb az ajánlattevőként szerződő fél teljesítésétől, vagy az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül írásban köteles nyilatkozni.

Az építési beruházások megvalósítására kötött építési szerződések esetében, tekintettel arra, hogy a szerződés teljesítésének elismerése átadás-átvételi eljárás keretében történik, az ajánlatkérő kötelezettsége, hogy az átadás-átvételi eljárást az ajánlattevő írásbeli értesítésére (készre jelentés) a szerződésben meghatározott határidőn belül megkezdje és az átadás – átvételi eljárást, ugyancsak a szerződésben meghatározott határidőn belül, be is fejezze. Abban az esetben, ha az átadás – átvételi eljárás megkezdésére megállapított határidőt az ajánlatkérő elmulasztja, és mulasztása meghaladja a 15 napot, vagy az átadás – átvételi eljárást nem folytatja le a szerződésben megállapított határidő alatt, akkor az ajánlattevő kérésére, a teljesítésigazolást ki kell adnia.

A törvény alapján, ha a nyertes ajánlattevő az ellenérték megfizetését teljesítette, vagy annak teljesítését megtagadta azon szerződéses partnerének akit, illetve amelyet az ajánlatában megjelölt, köteles erről az ajánlatkérőt haladéktalanul tájékoztatni. Amennyiben a nyertes ajánlattevő e kötelezettségének öt napon belül nem tesz eleget, maga az alvállalkozó jogosult e tényeket az ajánlatkérővel közölni.

Az ellenszolgáltatás teljesítését, illetve a teljesítés megtagadását az ajánlatkérőnek honlapján – amennyiben rendelkezik honlappal – közzé kell tennie. A közzététel célja,

hogyan a szerződéses láncolat tagjai számára biztosítsa, értesüljenek az ellenszolgáltatás teljesítéséről, illetve ennek elmaradásáról. A közzevendő, azaz a nyertes ajánlattevő által bejelentendő adatok minimális körét a Kbt. 305. §-ának (6) bekezdése határozná meg, azzal, hogy az ellenszolgáltatás megtagadásának okát a nyertes ajánlattevőnek meg kell adnia és ez az ok – amennyiben az ajánlatkérő rendelkezik honlappal – az ajánlatkérő honlapján is meg fog jelenni.

A törvény 2. §-ának (7) bekezdése új rendelkezést iktat be 306/A §-ként. Eszerint a közbeszerzési eljárás alapján létrejött szerződés nem tartalmazhat érvényesen olyan kikötést, amely a szerződésszegés Ptk-beli jogkövetkezményeinek alkalmazását kizárja vagy korlátozza, valamint amely a jogosult szempontjából kedvezőtlenebbé teszi a késedelmi kamat számítására irányadó rendelkezéseket.

A Ptk. 314. §-ának hatályos rendelkezései szerint a szerződésszegéshez kapcsolódó jogkövetkezményeket nem lehet kizárni, ha a jogellenes magatartás az életet, a testi épséget, az egészséget károsítja meg, továbbá ha a fél szándékosan vagy súlyosan gondatlanul járt el. Ezt meghaladóan azonban a Ptk. viszonylag széles mozgásteret biztosít a szerződő feleknek arra nézve, hogy a szerződésszegés folytán a megállapodás megbomló értékegysúlyát ne a Ptk.-ban előírt szabályokat alkalmazva próbálják helyreállítani. A Ptk. 314. §-ának (2) bekezdése módot ad a szerződésszegésért való felelősség kizárására, „ha az ezzel járó hátrányt az ellenszolgáltatást megfelelő csökkentése vagy egyéb előny kiegyenlíti”.

A Ptk. ún. kompenzációs klauzulái jogszerű alkalmazásának elismerése komoly kockázatot jelent azokban a jogviszonyokban, ahol a felek egyenjogúsága csak elméletileg létezik. Ez a helyzet a közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződések jelentős hányadánál is, ahol az ajánlattevő gyakran gazdaságilag kiszolgáltatott helyzetbe kerül a közpénzek felett rendelkező ajánlatkérővel szemben. A gazdasági kiszolgáltatottság ugyanakkor arra kényszerítheti a megrendelővel szerződő ajánlattevőt, hogy olyan jogkorlátozó kikötéseket is elfogadjon, amelyek az alkalmazása utóbb a szerződési láncolat többi tagjának fizetőképességét is megingathatja.

A gazdasági kiszolgáltatottságban levő ajánlattevő védelme érdekében indokolt tehát a Kbt. a 306/A. § (1) bekezdéssel kiegészítése, melyek révén a törvényhozó kizárja, hogy a rossz alkupozícióban lévő ajánlattevő kénytelen legyen elfogadni a másik fél felelősségminimalizálásra irányuló javaslatát. Annak érdekében, hogy ajánlatkérő és a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződést teljesítő közötti jogvita ne nehezítse meg a szerződés teljesítésében résztvevő többi vállalkozás működését, a törvény rendelkezik a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződés nyomán teljesítendő ellenszolgáltatással szembeni beszámítás lehetőségének korlátozásáról. Hasonlóan a csőd-törvény 36. §-ában foglalt rendelkezéshez, az ajánlatkérő

csak akkor élhetne beszámítással, ha a beszámítani kívánt követelést a másik fél nem vitatja. (A Ptk. 296. §-a egyébként csak azt írja elő, hogy a beszámítandó követelés ún. egynemű és lejárt legyen. Ugyanakkor a Ptk. utal arra, hogy más jogszabály a beszámítás lehetőségét korlátozhatja vagy kizárhatja.)

A 2. § (8) bekezdésének célja – többek között – annak biztosítása a szerződéses láncolat tagjai számára, hogy értesüljenek az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontjáról. Ennek érdekében külön rendelkezik a Kbt. arról, hogy ne csak az ajánlattevői teljesítés időpontja, hanem az ajánlatkérői ellenszolgáltatás teljesítésének időpontja is közzétételre kerüljön a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés módosításáról, valamint teljesítéséről szóló hirdetményben.

Ha a teljesítésre és a fizetésre több időpontban kerül sor, akkor értelemszerűen minden egyes alkalommal gondoskodni kell az információ közzétételéről. A hirdetménnyel egyidejűleg az ajánlatkérő – amennyiben rendelkezik honlappal – az információt honlapján is közzétenné.

A teljesítési igazolás szabályozásához kapcsolódva a törvény 2. §-ának (9) bekezdése módosítja a Kbt. 316. §-ának (2) bekezdését, amelynek eredményeként egyértelművé válik, hogy a teljesítési igazolás határidőben történő kiadásával kapcsolatos jogvita elbírálása a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik.

A 3. §-hoz

A Ptk. jelenleg hatályos szabályai szerint a vállalkozót a vállalkozói díjának biztosítására zálogjog illeti meg a megrendelőnek azokon a vagyontárgyain, amelyek a vállalkozási szerződés következtében birtokába kerültek [Ptk. 397. § (2) bek.]. Ez a szabály azonban a jelentős értékű építési beruházást végző építési vállalkozó díjkövetelése számára nem nyújt kellő fedezetet, hiszen az építési vállalkozó a megrendelő ingatlanán a fenti szabály értelmében törvényes zálogjogot nem szerezhet, mert a Ptk. 262. §-ának (1) bekezdése értelmében ingatlant csak jelzálogjog alapítása útján lehet elzálogosítani, ingatlanra vonatkozó jelzálogjog alapításához pedig az erre irányuló szerződésen felül a jelzálogjognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése szükséges.

Indokolt ezért, hogy az építési vállalkozók számára – a körbetartozások kialakulásának elkerülése, illetve mérséklése érdekében – a szerződésből eredő követeléseik kielégítésére a törvény olyan hatékony eszközt biztosítson, mint amilyen a megrendelő tulajdonát képező és a vállalkozási szerződés végzésére szolgáló ingatlant terhelő jelzálogjog. A módosítás ezért megteremti annak lehetőségét, hogy a Ptk. jelenlegi, lényegében kézzzálogjogot alapító rendelkezéséhez hasonlóan, jelzálogjog alapítására

irányuló szerződési kikötés nélkül, vagyis pusztán a törvény rendelkezése alapján, de – a jelzálogjog jellegére tekintettel – a jelzálogjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésével a megrendelő – építési-szerelési szerződés szerinti munkák végzésére szolgáló ingatlanán – törvényes jelzálogjog jöjjön létre. E jelzálogjog törvényen alapuló jellegének egyértelművé tétele érdekében a törvény azt is kimondja, hogy a vele ellentétes rendelkezés semmis, vagyis a törvény által szabályozott ez a jelzálogjog abban az értelemben sem lehet a felek szerződéses megállapodásának tárgya, hogy annak létrejöttét előzetesen kizárhatnák.

A szabályozás a fentieknek megfelelően egyértelművé teszi, hogy a törvényes jelzálogjog létrejöttéhez két feltétel szükséges, de egyben elegendő is, nevezetesen az építési-szerelési munkákra irányuló vállalkozási szerződés megkötésének ténye és a jelzálogjognak – a vállalkozó e tényre alapított kérelme alapján – a megrendelő szerződéssel érintett ingatlanára az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése. E jelzálogjog tehát nem zálogszerződésen, de még csak nem is a vállalkozási szerződésen, hanem magán a törvényen alapul, de a törvény alapján is természetesen csak akkor keletkezhet, ha annak törvényben meghatározott előfeltételei (a vállalkozási szerződés megkötése és a vállalkozó kérelmére az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés) bekövetkeztek.

A törvény gondoskodik arról is, hogy az ingatlan-nyilvántartásba az építési vállalkozó javára a törvényes feltételek fennállása esetén bejegyzett jelzálogjog törlésre kerüljön abban az esetben, ha annak fennállása okafogyottá vált, mert a megrendelő a vállalkozót megillető díjat kiegyenlítette. A Ptk. 259. §-ának (3) bekezdése értelmében a zálogjog megszűnik, ha a követelés megszűnik, ezért a törvény kimondja, hogy a vállalkozó a követelés megszűnése esetén köteles a jelzálogjog törléséhez hozzájárulni, és amennyiben az ehhez szükséges jognyilatkozatot elmulasztja, úgy az ebből eredő kárért a szerződésszegésért való kártérítési felelősség szabályai szerint felelős [3. § (2) bekezdés].

Végül a törvény az azonos cégcsoportba tartozó jogi személyek körében kizárja annak lehetőségét, hogy a megrendelő kijátssza a törvényes jelzálogjog alapításának azt a követelményét, miszerint az csak a megrendelő tulajdonát képező ingatlant terhel. Ennek megfelelően a törvény rendelkezik arról, hogy a törvényes jelzálogjog alapítása szempontjából a megrendelő ingatlanának minősül az olyan ingatlan is, amelynek tulajdonosával való viszonyában a megrendelőnek, vagy a megrendelőhöz való viszonyában a tulajdonosnak a Ptk. 685/B. § szerinti többségi befolyása áll fenn, illetve az olyan ingatlan is, amelynek tulajdonosa és a megrendelő ugyanazon jogi személy többségi befolyása alatt áll [3. § (3) bekezdés].

2007. évi LXXIX.

törvény

a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról*

(indokolással)

1. § (1) A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 2. §-ának *m*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„*m*) áthelyezés: a fegyveres szerv szervezeti egységén belül, vagy az egyik szervezeti egységtől a másik szervezeti egységhez történő kinevezés vagy alacsonyabb beosztásba helyezés, amely az érintett miniszterek megállapodása alapján történhet fegyveres szervek között is; továbbá közszolgálati jogviszonyba, közalkalmazotti jogviszonyba, illetve azokból hivatásos szolgálati jogviszonyba helyezés.”

(2) A Hszt. 2. §-ának *t*) pontja a következő mondattal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában]

„Nem átszervezés, ha a szolgálati beosztást – szolgálati jellegének megszűnése miatt – a miniszter köztisztviselői, vagy közalkalmazotti munkakörre minősíti át.”

(3) A Hszt. 2. §-a a következő *u*) ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában]

„*u*) közszolgálati jogviszony: a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény szabályai szerinti közszolgálati jogviszony.”

2. § A Hszt. 3. §-a a következő (3)–(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Nem minősül a szolgálati viszony jellegét meghatározó, az (1)–(2) bekezdés szerinti sajátos szolgálati körülmények között végzett, az élet és a testi épség kockáztatásával járó szolgálati tevékenységnek különösen:

a) a szervezet működését szolgáló, így különösen a gazdálkodással, a humánszolgálati, személyügyi, munkaügyi és egészségügyi tevékenységgel összefüggő, továbbá jogi és igazgatási, illetve,

b) a szervezet működéséhez kapcsolódó, így különösen tájékoztatási, szociális, művészeti és közművelődési, ügyviteli, informatikai, üzemeltetési, állategészségügyi munkaköri feladat.

(4) A miniszter a fegyveres szervnél rendszeresített hivatásos szolgálati beosztásokat a szolgálati viszony és a szolgálati tevékenység jellegének megfelelően állapítja meg.

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

(5) A hivatásos szolgálati beosztás szolgálati jellegének megszűnése az abban a munkakörben foglalkoztatott hivatásos állomány tagjának e munkakörben való további foglalkoztatását, szolgálati jogviszonyát és előmenetelét nem érinti.”

3. § A Hszt. a következő 34/B. §-sal egészül ki:

„34/B. § (1) A Szolgálati Jogviszonyban Állók Érdekegyeztető Fóruma (a továbbiakban: SZÉF) az e törvény és a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény által szabályozott jogviszonyokat együttesen érintő munkaügyi, foglalkoztatási, bér- és jövedelempolitikai kérdések országos szintű, ágazatközi érdekegyeztetési fóruma.

(2) A SZÉF-ben a Kormány – az alapszabályban meghatározott – a hivatásos állomány képviselőjét ellátó országosan reprezentatív szakszervezetekkel, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok érdekképviselői szerveivel egyeztet.

(3) A SZÉF az alapszabályában maga határozza meg a szervezetét, a működésének rendjét, az egyeztetés célját és tárgykörét, valamint a szociális partnereket megillető jogosítványokat.

(4) A SZÉF működésének feltételeit a Kormány a rendszertért felelős miniszter útján biztosítja.”

4. § A Hszt. 37. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Amennyiben a hivatásos szolgálati jogviszony áthelyezés alapján olyan személlyel létesül, akinek korábbi szolgálati jogviszonya áthelyezés folytán közszolgálati, közalkalmazotti jogviszonyra változott, a 41. § szerinti próbaidőre, a 45. § szerinti pályázatra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók, a jogviszony létesítésére az 52. § első mondatában meghatározott életév betöltéséig kerülhet sor, továbbá ez esetben a 64. § (5) bekezdése alkalmazandó.”

5. § A Hszt. 41. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szolgálati viszony létesítésekor – a katonai és rendvédelmi oktatásban végzettség kivételével – legalább három, de legfeljebb tizenkét hónapig terjedő próbaidőt kell kikötni. Tizenkét hónap próbaidőt kell kikötni, ha a jelentkező nem rendelkezik a beosztáshoz szükséges szakirányú iskolai végzettséggel (szakképesítéssel).”

6. § A Hszt. 42. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A miniszter a hivatásos szolgálati beosztást köztisztviselői vagy közalkalmazotti munkakörre átminősítheti, illetőleg az állománytáblában megjelölt beosztást, munkakört a hivatásos állomány tagjával, köztisztviselővel vagy közalkalmazottal betöltheti.”

7. § A Hszt. 45. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„45. § (1) A magasabb szolgálati beosztáshoz előírt iskolai végzettség (szakképesítés) megszerzése érdekében, a megfelelő oktatási intézménybe való felvételhez, továbbá – a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok kivételével – a regionális, területi, helyi szervek vezetőjének kinevezéséhez pályázatot kell, jogszabályban meghatározott szolgálati beosztások betöltéséhez pályázatot lehet kiírni. A vezetői kinevezés visszavonására tekintettel felajánlott másik vezetői beosztás pályázat kiírása nélkül betölthető.

(2) A pályázatot a katonai és rendvédelmi oktatási intézmény vezetője, a megpályázható vezetői beosztásba való kinevezésre, illetve szolgálati beosztás betöltésére jogosult munkáltatói jogkört gyakorló előljáró írja ki.

(3) A pályázati kiírásának a pályázat elnyeréséhez szükséges valamennyi feltételt és a pályázat elbírálásának határidejét tartalmaznia kell.

(4) A pályázat benyújtásának ténye, illetve a benyújtott pályázat tartalma a pályázat elbírálásában résztvevőkön, valamint a 202. §-ban meghatározott betekintésre jogosultakon kívül, csak a pályázó beleegyezésével közölhető harmadik személlyel.

(5) Az (1) bekezdés szerinti vezetői beosztásba való kinevezésre vonatkozó pályázat értékelésére a munkáltatói jogkört gyakorló előljáró legalább három tagú bizottságot hoz létre.

(6) A pályázat eredményéről a pályázót a pályázat egyidejű visszaküldésével írásban tájékoztatni kell.

(7) Pályázatra kiírt vezetői, illetve szolgálati beosztás csak olyan személlyel tölthető be, aki a pályázaton részt vett, és a pályázati feltételeknek megfelelt. Ez vonatkozik az oktatási intézménybe való felvételre is.

(8) A fegyveres szervek felsőoktatási intézményeinek oktatói és kutatói beosztásaira a hivatásos állomány külön jogszabályban előírt feltételekkel rendelkező tagjai korlátozás nélkül pályázhatnak. A pályázat elnyerése esetén őket a szolgálat érdekében kell a felsőoktatási intézménybe vezényelni.

(9) Pályázatot csak betölthető vezetői, illetve szolgálati beosztásra lehet kiírni.

(10) A fegyveres szervek egészségügyi intézményében – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a vezetői beosztás kizárólag pályázat útján tölthető be.”

8. § A Hszt. 53. §-a a következő új *d*) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi *d*)–*h*) pont megjelölése *e*)–*i*) pontra változik:

[53. § *A szolgálati jogviszony megszűnik:*]

„*d*) közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyba történő áthelyezéssel.”

9. § A Hszt. 57. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„57. § (1) Felmentés esetén a felmentési idő legalább két hónap, de a nyolc hónapot nem haladhatja meg. A hivatá-

szos állomány tagja írásbeli kérelme alapján a felek ennél rövidebb időtartamban is megállapodhatnak.

(2) A két hónapos felmentési idő a szolgálati viszonyban töltött

- a) öt év után egy hónappal;
- b) tíz év után két hónappal;
- c) tizenöt év után három hónappal;
- d) húsz év után négy hónappal;
- e) huszonöt év után öt hónappal;
- f) harminc év után hat hónappal

meghosszabbodik.

(3) Amennyiben a felmentés oka a minősítése alapján hivatásos szolgálatra való alkalmatlanság, a felmentési idő – a hivatásos szolgálati viszonyban töltött időre tekintet nélkül – harminc nap.

(4) A hivatásos szolgálatra méltatlanná vált vagy nemzetbiztonsági szempontból neki felróható, illetve a 258. § (4) bekezdésében meghatározott okból beosztásának ellátására alkalmatlanná vált személy szolgálati viszonyát felmentési idő nélkül kell megszüntetni.

(5) A felmentés időtartamának felére a hivatásos állomány tagját a szolgálati kötelezettség teljesítése alól mentesíteni kell. Indokolt esetben a munkáltatói jogkört gyakorló eljáró a hivatásos állomány tagját a teljes felmentési időre mentesítheti a szolgálati kötelezettség teljesítése alól.

(6) Ha a hivatásos állomány tagja a szolgálat felső korhatárát még nem érte el és szolgálati nyugdíjra jogosult, a felmentési idő lejártával szolgálati nyugállományba kell helyezni. Ebben az esetben a hivatásos szolgálat a felmentési idő elteltével szűnik meg. A nyugdíj folyósítására a 182. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

(7) A felmentési idő szempontjából a szolgálati jogviszonyban töltött időt a szolgálati jogviszony létesítésének időpontjától függően a 326. § (1) bekezdés, illetve a 326. § (2) bekezdés és a 328. § (1) és (4) bekezdése szabályainak alkalmazásával kell számítani.”

10. § A Hszt. 59. § (1) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

[A törvény erejénél fogva szűnik meg a hivatásos állomány tagjának a szolgálati viszonya]

„e) állami vezetővé történt kinevezése, megválasztása”
[miatt.]

11. § A Hszt. az 59. §-t követően a következő címmel és 59/A. §-sal egészül ki:

„Közszolgálati, közalkalmazotti jogviszonyba történő áthelyezés

59/A. § (1) A hivatásos állomány tagja és a munkáltatói jogkört gyakorló eljáró, illetve munkáltatói jogkört gyakorló eljárók, vagy a hivatásos állomány tagja és a fegyveres szerv, valamint másik fegyveres szerv, vagy a közszolgálati, illetve a közalkalmazotti jogviszonyt szabályozó jogszabályok hatálya alá tartozó szerv megállapodhat-

nak a hivatásos állomány tagjának közszolgálati, vagy közalkalmazotti jogviszonyba történő áthelyezésében.

(2) Az (1) bekezdés alapján létrejövő közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyra a köztisztviselők jogállásáról szóló, illetve a közalkalmazottak jogállásáról szóló jogszabályi rendelkezések alkalmazandók.

(3) Az állomány áthelyezett tagjának, amennyiben szolgálati nyugdíjra jogosultságot szerzett – áthelyezésével egyidejűleg – nyugdíját a 182. § (4) bekezdése szerint meg kell állapítani.”

12. § A Hszt. 61. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell a 43. § szerinti vezénylet, az 59/A. § alapján fegyveres szervben belül történő áthelyezés, valamint a 60. § szerinti áthelyezés esetén is.”

13. § A Hszt. 71. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az előmenetelhez szükséges iskolai végzettségi (szakképesítési) feltételek megszerzésére (oktatási intézményi beiskolázásra) kiírt pályázatnál a hivatásos állomány tagja esélyegyenlőségen alapuló részvételét biztosítani kell.”

14. § A Hszt. 97. §-a (4) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Más szervhez történő vezénylet, valamint az 59/A. § alapján fegyveres szervben belül történő áthelyezés esetén a hivatásos állomány részére ki nem adott szabadságot az új szervezeti egységénél kell kiadni.”

15. § A Hszt. 118. §-a a következő új (2)–(5) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § jelenlegi szövegének megjelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) A hivatásos állomány tagja részére az (1) bekezdés f) pontjában foglalt kitüntető címként a miniszter tanácsosi vagy főtanácsosi címet adományozhat. A beosztáshoz előírt iskolai végzettséggel rendelkező hivatásos állományú részére tanácsosi cím adományozható legalább öt éves, főtanácsosi cím adományozható legalább 10 éves szolgálati jogviszonyban töltött magas szintű szakmai ismeret és példamutató magatartás alapján.

(3) A hivatásos állomány tagja részére havonta
a) a tanácsosi cím után a köztisztviselői illetményalap 25%-ának,
b) a főtanácsosi cím után a köztisztviselői illetményalap 50%-ának megfelelő címpótlékot kell folyósítani.

(4) A hivatásos állomány tagját a kitüntető cím viselésének joga nyugállományba vonulását követően is megilleti.

(5) A tanácsosi és a főtanácsosi címet meg kell vonni, ha a hivatásos állomány tagja jogerősen fegyelmi büntetésben részesült.”

16. § A Hszt. 202. §-a a következő *f)* ponttal egészül ki:
[A személyügyi alapnyilvántartása tekinteni, illetve abból adatot átvenni jogosult:]

„*f)* a törvény alapján nyugellátás megállapításához szükséges adatokat a miniszter által kijelölt nyugdíjmegállapító szerv.”

17. § A Hszt. 245/B. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vagyonyilatkozat tételére és annak kezelésére a Ktv. 22/A–22/B. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az (1) bekezdésben meghatározott beosztásúak két évente tesznek vagyonyilatkozatot.”

18. § A Hszt. 245/D. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a vezetői kinevezés visszavonásakor a (2) bekezdés szerinti szolgálati beosztás nem biztosítható, de az a későbbiekben várható, úgy az érintett beleegyezésével – a vezetői besorolásának megfelelő, de vezetői pótlékkal csökkentett illetmény folyósítása mellett – a beosztásba helyezésséig, de legfeljebb két évig rendelkezési állományba helyezhető. Ez esetben a szolgálati hely és szolgálati tevékenység meghatározásáról az állományilletékes parancsnok köteles gondoskodni.”

19. § A Hszt. 245/N. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E fejezet hatálya alá tartozó fegyveres szerveknél a Kormány határozza meg a Hszt. 245/H. § (2) bekezdésének megfelelően a vezetői munkakörök besorolását, a betöltésükhöz szükséges képesítési követelményeket, az ott elérhető legmagasabb rendfokozatokat, továbbá – figyelemmel a Ktv. 80. § (1) bekezdésének *i)* pontjára – a vagyonyilatkozat átadására, kezelésére és az abban foglaltak védelmére vonatkozó szabályokat.”

20. § A Hszt. 278. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„278. § A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja fontos és bizalmas munkakört betöltő személynek minősül; a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben foglalt különös követelmények a szolgálati viszony jellegét meghatározó sajátos szolgálati követelménynek minősülnek.”

21. § A Hszt. 291. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„291. § A polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknál a besorolási osztályokhoz és beosztási kategóriákhoz kötődő egyes rendszeresített beosztásokat és a beosztásokban elérhető rendfokozatokat a miniszter határozza meg. A miniszter a hivatásos szolgálati beosztásokat a 3. § (3) bekezdésétől eltérően is megállapíthatja.”

22. § A Hszt. 326. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A felmentési idő, a végkielégítés, a pótszabadság mértéke, a jubileumi jutalom, a nyugdíjjogosultság, a nyugdíj mértéke és a leszerelési segély szempontjából e törvény hatálybalépése előtt a fegyveres szervek állományában hivatásos szolgálati viszonyban eltöltött és a beszámított szolgálati időt szolgálati viszonyban töltött időnek kell elismerni.”

23. § A Hszt. 328. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A más közszolgálati (közalkalmazotti, köztisztviselői, bírói, ügyészi) jogviszonyból áthelyezettek, illetve közvetlenül kinevezettek esetében a pótszabadság mértéke és a jubileumi jutalomra jogosultság, valamint a felmentési idő számítása szempontjából az (1) bekezdésben meghatározottakon túl az ott eltöltött szolgálati időt is figyelembe kell venni.”

24. § A Hszt. 342. §-a a következő (4)–(5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a fegyveres szervnél rendszeresített hivatásos szolgálati beosztásokat rendeletben – a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok esetében utasításban – állapítsa meg.

(5) A miniszter – a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben – a 3. § (3) bekezdése szerinti munkaköröket is hivatásos beosztásként határozhat meg, ha ez a fegyveres szerv biztonságos működésének biztosítása, illetőleg a rendvédelmi ismeretek szükségessége miatt elengedhetetlenül szükséges. A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok esetében a 3. § (3) bekezdésétől való eltérésre a 291. § rendelkezése alkalmazandó.”

25. § (1) E törvény – a (2)–(5) bekezdésben foglalt kivétellel – 2007. szeptember 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg

a) a Hszt. 35. § (3) bekezdése, 42. § (4) bekezdése, a 44. § (1) bekezdés *i)* pontja és (4) bekezdése, a „Központi tisztikar” alcím és a 245/J–245/M. §-a, továbbá 260. §-ának (1) bekezdése,

b) a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény 3. §-ának (2) bekezdés *i)* pontja hatályát veszti.

(2) A 6. § és a 21. § e törvény kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(3) E törvény 15. §-a 2007. július 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény 9. §-a 2008. január 1-jén lép hatályba.

(5) E törvény 2. §-a és a 24. §-a 2008. január 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg a Hszt. 42. § (3) bekezdése, valamint e törvény 6. §-a hatályát veszti.

(6) E törvény 5. §-ával megállapított Hszt. 41. §-ának (1) bekezdését, valamint 7. §-ával megállapított Hszt. 45. §-ának (1) bekezdését a törvény hatálybalépését követően létesített jogviszonyokra, illetve kiírt vezetői pályázatokra kell alkalmazni.

(7) E törvény 9. §-ával megállapított Hszt. 57. §-át a 9. § hatálybalépését követően közölt felmentésekre kell alkalmazni.

(8) E törvény 18. §-ával megállapított Hszt. 245/D. § (3) bekezdését a törvény hatálybalépését követően visszavont vezetői megbízásokra kell alkalmazni.

(9) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Hszt. 64. § (2) bekezdésében a „c)” szövegrész helyébe a „c) vagy e)” szöveg, továbbá a „mandátumának lejártát” szövegrész helyébe a „mandátumának lejártát, illetve állami vezetői megbízásából eredő hatáskörei gyakorlásának megszűnését” szöveg lép.

(10) A hivatásos állomány e törvény hatálybalépésekor állami vezetői megbízatással rendelkező tagjának szolgálati viszonya e törvény hatálybalépésével a törvény erejénél fogva megszűnik, állami vezetői szolgálati jogviszonyának megszűnése esetén rá a Hszt. 64. § (2) bekezdését alkalmazni kell.

(11) A hivatásos állomány tagját, akinek központi tiszt címe e törvény hatálybalépésével megszűnt, a törvény hatálybalépését követő 15 napon belül a beosztásának, vezetői kinevezésének, a szolgálat teljesítése helyének megfelelően be kell sorolni, illetményét meg kell állapítani azzal, hogy az illetménye nem lehet kevesebb, mint a törvény hatálybalépését megelőzően részére megállapított központi tiszt alapilletmény és központi tiszt illetménypótlék összege. Ha a központi tiszt alapilletményét a munkáltatói jogkör gyakorlója szakmai munkája alapján eltérítette, e munkáltatói intézkedés 2007. december 31-ével hatályát veszti, azonban a munkáltatói jogkör gyakorlója ismételt intézkedhet az eltérítésről a 101. § (4) bekezdése alapján, azzal, hogy az eltérítés alapjául szolgáló illetményen a központi tiszt alapilletményt kell érteni, és ez az intézkedés a tárgyévve vonatkozik.

(12) A hivatásos szolgálati jogviszony felmentéssel történő megszüntetése helyett rendelkezési állományba helyezett központi tiszt hivatásos szolgálati jogviszonya e törvény hatálybalépésével megszűnik. Részére azonban a központi tiszt alapilletmény hat havi összegét, valamint egyéb járandóságát, továbbá az előírt igazolásokat legkésőbb a szolgálati jogviszony megszűnését követő harmadik munkanapon ki kell fizetni, illetve ki kell adni.

Általános indokolás

A közsférán belüli foglalkoztatás hatékonyságának és rugalmasságának biztosítása, a szabályozás felesleges párhuzamosságainak megszüntetése érdekében a vonatkozó

törvények – egységes szempontok szerinti – felülvizsgálata megtörtént.

A módosítások a Hszt. vonatkozásában – alapvetően – a hivatásos szolgálati beosztások meghatározására, a pályázati kötelezettség, a kötelező próbaidő előírására, a felmentési időre, valamint a szakmai alkalmatlanság miatti felmentésre vonatkozó szabályok korrekciójára kerül sor.

A módosítás emellett a kapcsolódó szabályok szükséges változtatását és néhány szabály aktuális módosítását is tartalmazza.

A tervezet emellett a hivatásos szolgálati viszony és a köztisztviselői, közalkalmazotti jogviszony közötti átjárhatóság szabályainak megteremtése érdekében is tartalmaz rendelkezéseket.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az eltérő státuszon való foglalkoztatás lehetősége a civilesítéssel egyidejűleg megszűnik. A jövőben tehát nem lesz lehetőség arra, hogy civil munkakört hivatásos állományúval töltsenek be.

Amennyiben a jövőben (de hangsúlyozottan nem a civilesítéssel összefüggésben) hivatásos beosztást szolgálati jogviszony keretében betöltő személy civil munkakört (köztisztviselői, közalkalmazotti) látna el, az csak közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése mellett lesz lehetséges.

A Kjt. és a Ktv. a *hivatásos szolgálati jogviszonyba való áthelyezéssel* történő jogviszony megszüntetést tartalmazza [Kjt. 25. (2) bekezdés *b*) pontja, Ktv. 15. § (2) bekezdés *b*) pontja], a Hszt.-ben azonban a közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyba való áthelyezéssel történő (szolgálati) jogviszony megszüntetés nem szerepel. A Hszt.-ben jelenleg szereplő „áthelyezés” intézmény a szervezeti egységen belül, a szervezeti egységek között, illetve a miniszterek megállapodása alapján a fegyveres szervek között megvalósuló, de kizárólag a *hivatásos szolgálati viszonyok közötti* áthelyezést jelenti.

Ezért részben a Kjt. és Ktv. szabályaihoz való kapcsolódásként, részben a Hjt.-hez hasonlóan indokolt megteremteni a „jogviszonyváltást” (hivatásos szolgálati viszony megszüntetése, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létrejötte) eredményező „áthelyezés” szabályozását is. Tekintettel azonban arra, hogy a jövőben a fegyveres szervek belüli civil területre való átmenetel is csak jogviszonyváltással lesz lehetséges, a javaslat a fegyveres szervek belüli civil területre való átmenetel tekintetében is biztosítja a jogviszonyváltással való áthelyezés alkalmazását.

A szabályozás tehát [a szolgálati jogviszony *módosítása* körében (46. §)] továbbra is tartalmazza a *hivatásos szolgálati jogviszonyok közötti* áthelyezés intézményét. Ezen felül a hivatásos szolgálati jogviszony áthelyezéssel való *megszüntetésére* kerülhet sor *a*) a rendvédelmi szer-

ven belül civil területre, b) a rendvédelmi szervek között a másik rendvédelmi szervnél lévő civil területre, valamint c) a rendvédelmi szerv és a közalkalmazotti jogviszony, vagy a közszolgálati jogviszonyt szabályozó törvények hatálya alá tartozó szervhez.

Jelenleg is előfordul, hogy valaki közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyt követően hivatásos szolgálati jogviszonyt létesít. Azoknál a jogintézményeknél, hol a hivatásos jogviszony keretében a korábbi közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban töltött időt jelenleg is elismerik, nyilván az áthelyezéssel érkezők esetében is el kell ismerni. (Ezek e körben sem vonhatók el és nem szűkíthetők.)

A szervezetnél rendszeresített beosztások szolgálati jellegének megszűnése (civilizálás) nem indokolja az átszervezés szabályainak alkalmazását, hiszen a Javaslat kimondja, hogy a szolgálati beosztás szolgálati jellegének megszűnése az abban a munkakörben foglalkoztatott hivatásos állomány tagjának e munkakörben való további foglalkoztatását, szolgálati jogviszonyát, előmenetelét nem érinti, azaz az érintett személy továbbra is szolgálati jogviszony keretében látja el feladatait. Ez arra az esetre is vonatkozik (mivel a tervezet nem az átmeneti szabályok között, hanem a 3. § általános rendelkezései között mondja ki a szolgálati jogviszony megőrzését), ha az elkövetkező években további beosztások civilizálása válik (esetlegesen) szükségessé. Az átszervezés civilizálással összefüggő egységes értelmezése érdekében a Javaslat kimondja, hogy nem átszervezés, ha a szolgálati beosztást – szolgálati jellegének megszűnése miatt – a miniszter köztisztviselői, vagy közalkalmazotti munkakörre minősíti át.

A 2. §-hoz

A hivatásos állomány tagjai az általánoshoz képest szigorúbb függelmi rendben és fegyelmességgel, fokozott pszichikai és fizikai terheléssel, áldozatvállalással, veszélyes helyzetben az élet kockáztatásával végzik feladataikat. Önkéntesen lemondanak bizonyos alkotmányos jogaik gyakorlásáról, esetleg vállalva egyúttal a hozzátartozókra is kiterjedő nemzetbiztonsági követelményeknek való megfelelést. Mindezek jog- és életvitelbeli korlátozást jelentenek.

A hivatásos szolgálatteljesítés nyomatékos feltétele a törvényben meghatározott jogi korlátok eltérése. E korlátozás azonban kizárólag a szolgálat érdekében, csak feltétlenül indokolt esetben és mértékben történhet, nem okozhat aránytalan hátrányt.

Az Alkotmány XII. fejezetében felsorolt – a Magyar Köztársaságban mindenkit megillető – alapvető jogok közül a hivatásos jogviszonyban álló nem, vagy csak korlátozottan gyakorolhatja a következőket:

– nem lehet tagja pártnak, illetve politikai tevékenységet nem folytathat,

– korlátozott a véleménynyilvánítás szabadsága (pl. a szolgálati parancsot nem bírálhatja, hivatalos eljárásban magánvéleményt nem nyilváníthat stb.),

– gyülekezési joga korlátozott,

– korlátozott az egyesülési szabadsága,

– köteles bejelenteni a passzív választójog gyakorlásával kapcsolatos tényeket (pl. jelöltként történt nyilvántartásba vétel),

– korlátozott a munka és foglalkozás szabad megválasztása, más kereső tevékenység folytatása.

A fegyveres szervek feladatait különböző törvények határozzák meg. E feladatokat a személyi állomány valósítja meg, amely munkajogi jogállása szerint nem egységes. A hivatásos állományúak mellett a fegyveres szervek állományába „civiliek”, azaz köztisztviselők illetve közalkalmazottak is tartoznak.

Az alapfeladatok ellátásában minden fegyveres szervnél döntően hivatásos állományúak vesznek részt. A szervek működési feltételeit biztosító funkcionális feladatokat (pénzügy, gazdálkodás, személyügy stb.), továbbá az alaptevékenységhez kapcsolódó járulékos feladatokat (technikai, egészségügyi, szociális stb.) végzők köztisztviselők vagy közalkalmazottak. A különböző karakterű tevékenységek más-más jogosítványokat, különböző szakmai ismereteket és eltérő felelősségi formákat vonzanak.

A javaslat egyértelművé teszi, hogy a foglalkoztatási jogviszony meghatározásakor a szolgálat ellátásának körülményeit és a tevékenység jellegét kell figyelembe venni. Ez szolgál alapul annak megállapításához, hogy a konkrét feladatot hivatásos szolgálat keretében, köztisztviselői vagy közalkalmazotti munkakörben kell ellátni. A rendelkezésből megállapíthatóan az alaptevékenységek körében el kell végezni a minősítéshez szükséges vizsgálatot. Ennek meghatározására ad felhatalmazást a miniszternek a javaslat – a Hszt. 342. §-át kiegészítő – 22. §-a.

A civilizálás 2008. január 1-től valósul meg, ugyanakkor a civilizálás irányába tett első lépéseként a javaslat 6. §-a „törli” a hatályos szövegből azt a rendelkezést, miszerint a miniszter „a köztisztviselői, illetve közalkalmazotti munkakört hivatásos szolgálati beosztássá átminősítheti”. A beosztások átminősítése tehát a jelen módosítást követően csak hivatásos beosztásokból civil beosztássá lehetséges.

A 3. §-hoz

2006. október 8-án megalakult a Szolgálati Jogviszonyban Állók Érdekegyeztető Fóruma (SZÉF), amely a Hszt. és a Hjt. hatálya alá tartozó állományt együttesen érintő munkaügyi, foglalkoztatási, bér- és jövedelempolitikai kérdések országos (rendszeres, ágazatközi) érdekegyeztető fóruma.

Tekintettel arra, hogy a Hszt. – az eddigi helyzetnek megfelelően – csak az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsra [(OKÉT), a köztisztviselőket, a közal-

kalmazottakat, a Hszt. és a Hjt. hatálya alá tartozókat egyaránt érintő kérdések országos érdekegyeztető fóruma], valamint az ágazati fórumokra [a Hszt. hatálya alá tartozók egyes csoportjait érintő kérdéseket tárgyaló Ágazati Érdekegyeztető Fórumok] vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket, a törvényt a SZÉF-re vonatkozó szabályokkal szükséges kiegészíteni.

A SZÉF létrejöttére tekintettel a javaslat hatályon kívül helyezi a Hszt. 35. §-ának (3) bekezdését, amely a hivatásos állomány egészét érintő kérdések esetenkénti megvitatását a Tárcaközi Érdekegyeztető Fórumra utalta.

A 4. §-hoz

A jogviszonyváltást eredményező áthelyezés intézményének megteremtéséhez kapcsolódóan a Javaslat speciális rendelkezéseket állapít meg arra az esetre, ha az áthelyezéssel közszolgálati, közalkalmazotti jogviszonyba került személy ismét áthelyezéssel hivatásos szolgálati jogviszonyt létesít. Ez esetben a javaslat szerint a próbaidő kikötésére nem kerülhet sor, a jogviszony pályázat nélkül létesíthető, a szolgálati jogviszony létesítéséhez egyébként előírt életkori korlát nem érvényesül, és a rendfokozat megállapítása tekintetében a „hivatásos állományba visszavétel” [64. § (5) bekezdés] szerinti rendelkezés alkalmazandó. A jogviszony létesítés egyéb rendelkezései ugyanakkor ez esetben is alkalmazásra kerülnek.

Az 5. §-hoz

A javaslat a kiválasztás megalapozottsága, a tevékenység hatékonyságának biztosítása érdekében a próbaidőre vonatkozó rendelkezéseket annyiban változtatja meg, hogy a próbaidő kikötésének lehetősége helyett, három hónapos próbaidő kötelező kikötését írja első. E mellett lehetőséget ad ennél hosszabb, de maximum tizenkét hónapos próbaidő kikötésére is. A katonai és rendvédelmi oktatási intézménybe végzeteket a javaslat – a hatályos szabályhoz hasonlóan – a próbaidő kikötése szempontjából kivételként kezeli.

A 6. §-hoz

A hivatásos állomány civilestítésével kapcsolatos szabályok a Javaslat 23. §-ának (4) bekezdése szerint 2008. január 1-jén lépnek hatályba. Ugyanakkor a civilestítés irányában tett első lépésként törlésre kerül a hatályos szövegből az a rendelkezés, miszerint a miniszter „a köztisztviselői, illetve közalkalmazotti munkakört hivatásos szolgálati beosztássá átminősítheti”. A beosztások átminősítése tehát a jelen módosítást követően csak hivatásos beosztásokból civil beosztássá lehetséges.

A 7. §-hoz

A Javaslat szintén a kiválasztás megalapozottsága, a tevékenység hatékonyságának biztosítása érdekében egyes vezetői beosztások betöltését kötelezően pályázat lefolytatásához köti. E körbe a regionális, területi, valamint helyi szervek vezetőjének kinevezése tartozik. A Javaslat a hatályos szöveg ezzel kapcsolódó további technikai módosítását is elvégzi.

A 8. §-hoz

A rendelkezés a jogviszonyváltást eredményező áthelyezéshez kapcsolódik. A jogviszony megszűnését rendező paragrafusba a közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyba való áthelyezést is beemeli.

A 9. §-hoz

A Javaslat a felmentési idő hosszát a közsféra legnagyobb számú csoportjára, a közalkalmazottakra vonatkozó szabályokhoz igazítja, azaz a jövőben az egységes hat hónapos felmentési szabály helyett, a hivatásos szolgálati viszonyban eltöltött időhöz igazodó, lépcsőzetes felmentési idő alkalmazására kerül sor.

E felmentési idő számítása érdekében a szolgálati jogviszonyban töltött idő számítása tekintetében is további rendelkezések beiktatása vált szükségessé. E körben – azonosan a végkielégítés szempontjából történő szolgálati idő számításához – a javaslat differenciál a szolgálati jogviszony létesítésének időpontjától függően. Amennyiben a szolgálati jogviszony a Hszt. hatálybalépése előtt keletkezett, a számításra a Hszt. 326. §-ának (1) bekezdése, ellenkező esetben (Hszt. hatálybalépése után keletkezett jogviszonyok) a Hszt. 326. §-ának (2) bekezdése, valamint 328. §-ának (1) és (4) bekezdése alkalmazandó. Ezzel párhuzamosan – a Javaslatban a 326. és a 328. § is módosításra kerül.

A hivatásos szolgálati viszonyra – minősítése alapján – szakmailag alkalmatlanná vált személy jogviszonyának megszüntetésére rövidebb, harmincnapos felmentési idővel kerülhet sor.

A hivatásos szolgálatra méltatlanná, vagy nemzetbiztonsági okból neki felróhatóan, illetve a Hszt. 258. § (4) bekezdésében foglalt követelményeknek való meg nem felelés miatt beosztásának ellátására alkalmatlanná vált személy esetében a jogviszonyt felmentési idő nélkül kell megszüntetni.

A felmentésre vonatkozó megváltozott szabályok csak a Javaslat hatálybalépését követően közölt felmentésekre alkalmazandók.

A 10. §-hoz

Az állami vezetői szolgálati jogviszony a Kormány megbízásához kötődő olyan vezető államigazgatási megbízás, ami a Hszt. szervei hatályán kívül eső szervek tekintetében létezik. A Javaslat annak érdekében, hogy egyértelműen elváljon egymástól az állami vezetői szolgálati jogviszony és a hivatásos szolgálati viszony, kimondja, hogy a hivatásos szolgálati viszony az állami vezetővé való kinevezéssel megszűnik, azonban az állami vezetői szolgálati jogviszony megszűnése esetén az érintettet a hivatásos szolgálati viszonyba vissza kell venni. Ez a szabályozási megoldás követi az országgyűlési képviselővé vagy európai parlamenti képviselővé megválasztott hivatásos szolgálati viszonnal rendelkező személyre vonatkozó, ma hatályos törvényi szabályozást.

A 11. §-hoz

A rendelkezés a jogviszonyváltást eredményező áthelyezéshez kapcsolódik. E körben kimondja a Javaslat, hogy az áthelyezés három oldalú megállapodás (a szervek belül, civil területre való áthelyezés esetén a hivatásos állomány tagja és a munkáltatói jogkört gyakorló elöljáró, illetve elöljárók; más fegyveres szervhez civil területre való áthelyezés esetén a hivatásos állomány tagja és a fegyveres szerv és a másik fegyveres szerv, a Ktv., illetve a Kjt. hatálya alá tartozó szervhez való áthelyezés esetén a hivatásos állomány tagja, a fegyveres szerv és a másik munkáltató közötti megállapodásán alapul).

E mellett a Hjt. szabályához [Hjt. 63. § (3) bekezdés] hasonlóan a tervezet rendelkezik a szolgálati nyugellátásra jogosultságot szerzett személy szolgálati nyugdíjának megállapításáról (ami nem a nyugdíjazását jelenti).

A 12. §-hoz

A rendelkezés a jogviszonyváltást eredményező áthelyezéshez kapcsolódóan az igazolások kiadásával, a felek közötti elszámolással összefüggő rendelkezéseket állapítja meg. Ez esetben a vonatkozó szabályokat (figyelemmel az adott szervek belüli jogviszonyváltást eredményező áthelyezésre is) megfelelően kell alkalmazni.

A 13. §-hoz

A javaslat kizárólag a hatályos szabály pontosítását tartalmazza.

A 14. §-hoz

A rendelkezés a jogviszonyváltást eredményező áthelyezéshez kapcsolódóan a ki nem adott szabadság kiadásá-

nak kérdését rendezi arra az esetre, amikor a jogviszonyváltásra az adott fegyveres szervben belül kerül sor. Ez esetben a ki nem adott szabadságot az új szervezeti egységnél adják ki (a ki nem adott szabadság megváltására tehát nem kerülhet sor).

A 15. §-hoz

A törvényjavaslat 14. §-a a jelenleg miniszteri rendeletekben lévő szabály törvényi rendezését biztosítja.

A 16. § -hoz

A Hszt. 191. §-a szerint a törvény alapján járó nyugellátások megállapításáról első fokozaton a miniszter által kijelölt szerv határoz. A nyugellátás rendjét a Hszt. 342. § (2) bekezdés *m*) pontja alapján a miniszter rendeletben állapítja meg. E felhatalmazás alapján került kiadásra a nyugellátás szabályairól szóló 28/2006. (XI. 9.) IRM-ÖTM rendelet, melynek 16. §-a nevesíti a nyugdíjmegállapító szervet. A Hszt. 202. §-a tartalmazza, hogy mely szerv tekinthet be személyügyi nyilvántartása, illetve ki vehet át abból adatokat. A bekövetkező változásra tekintettel e rendelkezést a javaslat a miniszter által kijelölt nyugdíjmegállapító szervvel egészíti ki.

A 17. §-hoz

A központi tiszti cím megszűnése, valamint az állami vezetőkre vonatkozó szabályrendszer változása (2006. évi LVII. törvény 10. §) mindenképpen szükségessé teszi e rendelkezés korrekcióját, konkrétan az *a*) pont elhagyását. Tekintettel arra, hogy így a rendelkezésnek csak *b*) pontja maradna, ami – az *a*) pontra való visszahivatkozás miatt – szintén korrekcióra szorulna, a Javaslat a paragrafus új szövegét állapítja meg.

A 18. §-hoz

A javaslat csökkenti a vezetői megbízás visszavonását követően rendelkezési állományban tölthető időtartamot és az ezen idő alatt folyósított díjazás mértékét. Az eddigi három éves rendelkezési állomány fenntartása a gyakorlati tapasztalatok alapján szükségtelen, továbbá – mivel ezen idő alatt az érintett személy nem lát el vezetői feladatokat – ezen időszaka kizárólag a vezetői pótlékkal csökkentett illetmény kifizetése indokolt. E rendelkezés csak a javaslat hatálybalépését követően visszavont vezetői megbízások esetén alkalmazható.

A 19. §-hoz

A központi tiszti cím megszűnése miatt szükséges, szövegponosító módosítást tartalmaz a javaslat.

A 20–21. §-hoz

A rendelkezés a civilesítéssel összefüggésben a munkakörök átminősítésének lehetőségét a polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknál az 1995. évi CXXV. törvénnyel összhangban továbbra is megengedi.

A 22–23. §-hoz

A felmentési idő számítására vonatkozó szabályok egyértelművé tétele érdekében a tervezet – az 57. § vonatkozó rendelkezése mellett – a szolgálai idő számítására vonatkozó szabályokat is kiegészíti.

A 24. §-hoz

A rendelkezés a civilesítéssel összefüggésben, a munkakörök – a javaslat 2. §-a szerinti szempontok figyelembevételével történő – minősítéséhez szükséges felhatalmazást adja meg.

Egyben kivételes esetben lehetőséget ad arra, hogy a miniszter civil munkaköröket továbbra is hivatásos beosztásként határozzon meg.

A 25. §-hoz

A javaslat 25. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezi a központi tisztikarra vonatkozó rendelkezéseket. Ezen intézmény ugyanis a gyakorlatban nem váltotta be a célját. E rendelkezés kapcsolódik a Ktv. azon rendelkezéséhez, mely a főtisztviselői kar megszüntetéséről intézkedik.

A kapcsolódó garanciális szabály – a 25. § (11) bekezdésében – az érintett személyi kör besorolásáról és új illetményének megállapításáról rendelkezik. E § a rendelkezési állományban lévő központi tisztek tekintetében akként rendelkezik, hogy a hivatásos szolgálati jogviszony felmentéssel történő megszüntetése helyett rendelkezési állományba helyezett központi tiszt hivatásos szolgálati jogviszonya e törvény hatálybalépésével megszűnik. Részére azonban a központi tiszti alapilletmény hat havi összegét, valamint egyéb járandóságát, továbbá az előírt igazolásokat legkésőbb a szolgálati jogviszony megszűnését követő harmadik munkanapon ki kell fizetni, illetve ki kell adni.

A 25. § egyéb rendelkezései a hatálybalépéssel kapcsolatos rendelkezéseket, valamint a szükséges átmeneti szabályokat tartalmazzák.

**2007. évi LXXX.
törvény
a menedékjogról***

(indokolással)

Az Országgyűlés a hazájukat elhagyni kényszerülők emberi jogainak és alapvető szabadságainak védelmére, figyelemmel a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire, valamint a nemzetközi jog általánosan elismert alapelveire,

az Európai Unió menekültpolitikája, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozásához fűződő érdek szem előtt tartásával,

tiszteletben tartva a nemzeti migrációs hagyományokat és a nemzetközi közösség befogadó szellemiségét,

elismerve és támogatva a védelemben részesülők segítségében részt vállaló társadalmi szervezetek tevékenységét,

az Alkotmány 65. §-ában foglaltak végrehajtása érdekében

a menedékjogról a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK*A törvény hatálya*

1. § (1) E törvény szabályozza a Magyar Köztársaság által nyújtott menedékjog tartalmát, a menekültként, oltalmazottként, valamint menedékesként történő elismerés (a továbbiakban együtt: elismerés) feltételeit, továbbá az elismerésre, illetve annak visszavonására irányuló eljárást.

(2) E törvény rendelkezéseit arra a külföldre kell alkalmazni, aki elismerés iránti kérelmet nyújtott be, vagy menedékjogot élvez.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

- a) *külföldi*: a nem magyar állampolgár és a hontalan;
- b) *hontalan*: akit saját joga szerint egyetlen állam sem ismer el állampolgárának;
- c) *menedékjog*: jogcím a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásra, egyidejű védelem a visszaküldés, a kiutasítás és a kiadatás ellen;
- d) *kiegészítő védelem*: az oltalmazottat megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek összessége;
- e) *ideiglenes védelem*: a menedékest megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek összessége;

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

f) *kísérő nélküli kiskorú*: az a tizennyolcadik életévét be nem töltött külföldi, aki jogszabály vagy szokás alapján felügyeletéért felelős nagykorú személy kíséréte nélkül lépett a Magyar Köztársaság területére, vagy a belépést követően maradt felügyelet nélkül, mindaddig, amíg ilyen személy felügyelete alá nem kerül;

g) *származási ország*: az állampolgárság, illetve hontalan személy esetén a szokásos tartózkodási hely szerinti ország vagy országok;

h) *biztonságos származási ország*: az az ország, amely szerepel az Európai Unió Tanácsának a biztonságos származási országnak tekintendő harmadik országokról szóló minimumlistáján, illetve a Kormány rendeletében nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok listáján, vagy ezen listákon lévő országok egy része; a származási országnak bármelyik listán való szereplése az elismerést kérő személy tekintetében megdönthető vélelmet állít fel, amely szerint ebben az országban, illetőleg az ország egy részében általában és következetesen nem tapasztalható üldöztetés, nem alkalmaznak kínzást, sem kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és amely ország ezen jogok és szabadságok megsértése ellen hatékony jogorvoslati rendszert biztosít;

i) *biztonságos harmadik ország*: a kérelmező vonatkozásában az az állam, ahol a kérelmező a Magyar Köztársaság területére érkezését megelőzően tartózkodott vagy annak területén átutazott, és lehetősége volt arra, hogy menekültkénti elismerés vagy kiegészítő védelem iránti kérelmet nyújtson be, feltéve, hogy a menekültügyi hatóság meggyőződött arról, hogy az adott országban

ia) a kérelmező életét és szabadságát nem fenyegeti veszély faji vagy vallási okból, nemzeti hovatartozása, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt, illetve nincs kitéve súlyos sérelem veszélyének,

ib) a Genfi Egyezményrel összhangban tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét,

ic) elismerik és alkalmazzák a nemzetközi jog azon szabályát, amely szerint a kérelmező olyan ország területére nem utasítható ki, ahol halálbüntetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek lenne kitéve, és

id) biztosított a Genfi Egyezményrel összhangban álló védelem;

j) *családtag*: a külföldi

ja) házastársa,

jb) kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és a nevelt gyermeket is),

jc) szülője, ha az elismerését kérő kiskorú;

k) *különleges bánásmódot igénylő személy*: olyan kiszolgáltatott személy – különösen a kiskorú, a kísérő nélküli kiskorú, az idős, a fogyatékkal élő személy, a várandós nő, a kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülő, valamint a kínzást, nemi erőszakot vagy a pszichikai, fizikai

vagy szexuális erőszak más súlyos formáját elszenvedett személy –, aki egyéni helyzetére tekintettel sajátos szükségletekkel rendelkezik.

Alapelvek

3. § (1) E törvény rendelkezéseit a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi július hó 28. napján elfogadott egyezményrel, valamint a menekültek helyzetére vonatkozóan az 1967. évi január hó 31. napján létrejött jegyzőkönyvvel (a továbbiakban: Genfi Egyezmény), valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményrel összhangban kell alkalmazni.

(2) A Magyar Köztársaság által menekültként, oltalmazottként, valamint menedékesként elismert személy menedékjogot élvez.

4. § (1) E törvény rendelkezéseinek alkalmazása során a gyermek mindenek felett álló érdekének és jogainak figyelembevételével kell eljárni.

(2) E törvény rendelkezéseinek alkalmazása során a család egységének elvét szem előtt kell tartani.

(3) E törvény rendelkezéseit a különleges bánásmódot igénylő személyek vonatkozásában a helyzetükből fakadó sajátos szükségleteik figyelembevételével kell alkalmazni.

II. Fejezet

AZ ELISMERÉSÉT KÉRŐ SZEMÉLY JOGÁLLÁSA

5. § (1) Az elismerését kérő jogosult

a) az e törvényben meghatározott feltételek szerint a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásra, valamint a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásra jogosító – külön jogszabályban meghatározott – engedélyre;

b) az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint ellátásra, támogatásra és szállásra;

c) az elismerés iránti kérelem benyújtásától számított egy éven belül a befogadó állomás területén, azt követően a külföldiekre vonatkozó általános szabályok szerint történő munkavégzésre;

d) a menekültügyi eljárás időtartama alatt az Egyesült Nemzetek Szervezete Menekültügyi Főbiztosságával, illetve más nemzetközi vagy társadalmi szervezettel való kapcsolat felvételére és fenntartására.

(2) Az elismerését kérő köteles

a) a menekültügyi hatósággal együttműködni, így különösen: feltárni a menekülésének körülményeit, személyes adatait közölni és személyazonosságának tisztázását elősegíteni, okmányait átadni;

- b) nyilatkozni vagyonáról, jövedelméről;
- c) a menekültügyi hatóság által számára kijelölt szálláshelyen – az e törvényben meghatározottak szerint – életvitelszerűen tartózkodni és a kijelölt szálláshelyen a tartózkodásra irányadó magatartási szabályokat megtartani;
- d) jogszabály vagy az egészségügyi hatóság elrendelése alapján magát egészségügyi szűrésnek, gyógykezelésnek, jogszabályban kötelezően előírt, valamint az egészségügyi hatóság által megbetegedési veszély esetén elrendelt, hiányzó védőoltások pótlásának alávetni;
- e) a befogadó állomáson való foglalkoztatás kivételével a munkavállalástól tartózkodni.

III. Fejezet

A MENEKÜLT

6. § (1) A Magyar Köztársaság menekültként ismeri el azt a külföldit, aki faji, illetve vallási okok, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, politikai meggyőződése miatti üldöztetése vagy az üldözéstől való megalapozott félelme miatt származási országán kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni.

(2) Az üldözéstől való megalapozott félelem alapulhat olyan eseményeken is, amelyek azt követően következtek be, hogy a külföldi a származási országát elhagyta, vagy a külföldi olyan tevékenységén, amelyet a származási országa elhagyását követően fejtett ki.

(3) Az ismételt kérelmet benyújtó kérelmező nem ismerhető el menekültként, amennyiben az üldöztetés veszélye olyan körülményeken alapul, amelyeket a származási ország elhagyását követően a kérelmező maga idézett elő, és a kérelem elutasítása nem ütközik a Genfi Egyezménybe.

A menekültkénti elismerés feltételei

7. § (1) A menekültügyi hatóság – a 8. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel – menekültként ismeri el azt a külföldit, aki igazolja vagy valószínűsíti, hogy rá nézve a Genfi Egyezmény 1. cikkével összhangban a 6. § (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállnak.

(2) A család egységének biztosítása céljából – a 8. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel – kérelmére menekültként kell elismerni az (1) bekezdés alapján menekültként elismert külföldi családtagját is.

(3) Ha a menekültként elismert külföldinek a Magyar Köztársaság területén gyermeke születik, kérelmére a gyermeket menekültként kell elismerni.

(4) Az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a menekültkénti elismerés feltételei fennállásának hiányában kivételes méltányosságból menekültként ismerheti el azt a külföldit, akinek az elismerését humanitárius ok indokolja, feltéve, hogy a külföldi menekültkénti elismerését kizáró ok nem áll fenn.

(5) A miniszter menekültként ismerheti el azt az Egyesült Nemzetek Szervezete Menekültügyi Főbiztossága által menekültként elismert külföldit, akire nézve a menekültügyi hatóság a Genfi Egyezmény alkalmazhatóságát megállapította. Az e bekezdés alapján elismert menekültek száma évente száz főt nem haladhat meg.

A menekültkénti elismerést kizáró okok

8. § (1) Nem lehet menekültként elismerni azt a külföldit, akire nézve a Genfi Egyezmény 1. cikk D., E. vagy F. pontjában szereplő kizáró okok valamelyike fennáll.

(2) A Genfi Egyezmény 1. cikk F. pont *b)* alpontjának alkalmazása során súlyos, nem politikai bűncselekménynek minősül az a cselekmény, amelynek elkövetésénél – figyelemmel az összes körülményre, így a bűncselekmény által elérni kívánt célra, a bűncselekmény indítékára, az elkövetés módjára, a felhasznált vagy felhasználni kívánt eszközre – a bűncselekmény köztörvényi jellege túlnyomó a politikai jelleghez képest, és amelyre a magyar jog ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli.

Menekültek biztonságos származási országokból és biztonságos harmadik országokból

9. § (1) Ha a menekültkénti elismerését kérő származási országa szerepel a biztonságos származási országok európai uniós vagy nemzeti listáján, az elismerését kérőnek kell bizonyítania, hogy az elismerését kérő vonatkozásában származási országa nem felel meg a biztonságos származási országokra meghatározott feltételeknek.

(2) Ha az elismerését kérő a Magyar Köztársaság területére érkezését megelőzően biztonságos harmadik ország területén tartózkodott vagy átutazott, az elismerését kérőnek kell bizonyítania, hogy ebben az országban nem volt lehetősége hatékony védelemre a 2. § *i)* pontjában foglaltak értelmében.

A menekült jogállása

10. § (1) A menekültet, ha törvény vagy kormányrendelet kifejezetten eltérően nem rendelkezik – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel –, a magyar állampolgár jogai illetik meg, és kötelezettségei terhelik.

(2) A menekült

a) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása, valamint a helyi népszavazás és népi kezdeményezés kivételével nem rendelkezik választójoggal;

b) nem tölthet be olyan munkakört, illetve feladatkört, továbbá nem viselhet olyan tisztséget, amelynek ellátását jogszabály magyar állampolgársághoz köti.

(3) A menekült jogosult

a) külön jogszabályban meghatározott személyazonosító igazolványra és a Genfi Egyezményben foglalt kétnyelvű úti okmányra;

b) az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint ellátásra, támogatásra és szállásra.

(4) A menekült köteles

a) a menekültügyi hatósággal együttműködni;

b) jogszabály vagy az egészségügyi hatóság elrendelése alapján magát egészségügyi szűrésnek, gyógykezelésnek, jogszabályban kötelezően előírt, valamint az egészségügyi hatóság által megbetegedési veszély esetén elrendelt, hiányzó védőoltások pótlásának alávetni;

c) a Magyar Köztársaság jogszabályait megtartani.

A menekült jogállás megszűnése

11. § (1) A menekült jogállás megszűnik, ha

a) a menekült magyar állampolgárságot szerez;

b) a menekültkénti elismerést a menekültügyi hatóság visszavonja.

(2) A menekültkénti elismerést vissza kell vonni, ha a menekült

a) származási országa védelmét önkéntesen ismét igénybe veszi;

b) az elvesztett állampolgárságát önkéntesen visszaszerezte;

c) új állampolgárságot szerzett, és élvezzi az új állampolgársága szerinti ország védelmét;

d) önkéntesen visszatelepült abba az országba, amelyet elhagyott, vagy amelyen kívül tartózkodott az üldözéstől való félelmében;

e) menekültkénti elismerésének alapjául szolgáló körülmények megszűntek;

f) a menekült jogállásról írásban lemond;

g) elismerésére a 8. § (1) bekezdésben foglalt kizáró ok fennállása ellenére került sor, vagy vele szemben ilyen kizáró ok áll fenn;

h) elismerésének feltételei már az elismerő határozat meghozatalakor sem álltak fenn;

i) a menekültügyi eljárás során lényeges tény vagy tényeket elhallgatott, vagy ilyen tényre vagy tényekre vonatkozó valótlan nyilatkozatot tett, illetve hamis vagy hamisított dokumentumokat használt fel, feltéve, hogy ez a menekültkénti elismerését érdemben befolyásolta.

(3) A menekültügyi hatóság az elismerést visszavonja, ha a menekültet bíróság jogerős határozatában olyan bűncselekmény elkövetése miatt ítéli el, amelyre a törvény ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetést rendel.

(4) A (2) bekezdés e) pontja nem alkalmazható arra a menekültre, aki korábbi üldöztetéséből fakadó alapos okot tud felhozni származási országa védelmének elutasítására.

IV. Fejezet

AZ OLTALMAZOTT

12. § (1) A Magyar Köztársaság oltalmazottként kiegészítő védelemben részesíti azt a külföldit, aki nem felel meg a menekültkénti elismerés feltételeinek, de fennáll annak a veszélye, hogy származási országába történő visszatérése esetén őt súlyos sérelem érné, és nem tudja, vagy az e veszélytől való félelmében nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni.

(2) A súlyos sérelemtől vagy a sérelem veszélyétől való félelem alapulhat olyan eseményeken is, amelyek azt követően következtek be, hogy a külföldi a származási országát elhagyta, vagy a külföldi olyan tevékenységén, amelyet a származási országa elhagyását követően fejtett ki.

Az oltalmazottkénti elismerés feltételei

13. § (1) A menekültügyi hatóság – a 15. §-ban foglalt kivétellel – oltalmazottként ismeri el azt a külföldit, aki igazolja vagy valószínűsíti, hogy rá nézve a 12. § (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállnak.

(2) A család egységének biztosítása céljából – a 15. §-ban foglalt kivétellel – kérelmére oltalmazottként kell elismerni az (1) bekezdés alapján oltalmazottként elismert külföldi családtagját is, ha

a) az elismerés iránt közös kérelmet nyújtottak be, vagy

b) a családtag az elismerés iránti kérelmet az oltalmazottként elismert külföldi hozzájárulásával, az őt oltalmazottként elismerő határozat meghozatala előtt nyújtotta be.

(3) Ha az oltalmazottként elismert külföldinek a Magyar Köztársaság területén gyermeke születik, kérelmére a gyermeket oltalmazottként kell elismerni.

14. § A menekültügyi hatóság az oltalmazottkénti elismerés feltételeinek fennállását az elismerést követően legálább ötévente felülvizsgálja.

Az oltalmazottkénti elismerést kizáró okok

15. § Nem lehet oltalmazottként elismerni azt a külföldit,

a) akiről megalapozottan feltételezhető, hogy

aa) nemzetközi dokumentumokban meghatározott béke elleni, háborús vagy emberiség elleni bűncselekményt követett el;

ab) olyan bűncselekményt követett el, amelyre a magyar jog ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli;

ac) az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző bűncselekményt követett el;

b) akinek a Magyar Köztársaság területén való tartózkodása a nemzetbiztonságot sérti.

Oltalmazottak biztonságos származási országokból és biztonságos harmadik országokból

16. § (1) Ha az elismerését kérő származási országa szerepel a biztonságos származási országok európai uniós vagy nemzeti listáján, az elismerését kérőnek kell bizonyítania, hogy az elismerését kérő vonatkozásában származási országa nem felel meg a biztonságos származási országokra meghatározott feltételeknek.

(2) Ha az elismerését kérő a Magyar Köztársaság területére érkezését megelőzően biztonságos harmadik ország területén tartózkodott vagy átutazott, az elismerését kérőnek kell bizonyítania, hogy ebben az országban nem volt lehetősége hatékony védelemre a 2. § *i)* pontjában foglaltak értelmében.

Az oltalmazott jogállása

17. § (1) Az oltalmazottat – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel –, ha törvény vagy kormányrendelet kifejezetten eltérően nem rendelkezik, a menekült jogai illetik meg, és kötelezettségei terhelik.

(2) Az oltalmazott – a 10. § (3) bekezdés *a)* pontjától eltérően – külön jogszabályban meghatározott úti okmányra jogosult.

(3) Az oltalmazott nem rendelkezik választójoggal.

Az oltalmazotti jogállás megszűnése

18. § (1) Az oltalmazotti jogállás megszűnik, ha

a) az oltalmazott magyar állampolgárságot szerez;

b) az oltalmazottat a menekültügyi hatóság menekültként ismeri el;

c) az oltalmazottkénti elismerést a menekültügyi hatóság visszavonja.

(2) Az oltalmazottkénti elismerést vissza kell vonni, ha az oltalmazott

a) a származási országa védelmét önkéntesen ismét igénybe veszi;

b) az elvesztett állampolgárságát önkéntesen visszaszerezte;

c) új állampolgárságot szerzett, és élvezzi az új állampolgársága szerinti ország védelmét;

d) önkéntesen visszatelepült abba az országba, amelyet elhagyott, vagy amelyen kívül tartózkodott a súlyos sérelemtől vagy e sérelem veszélyétől való félelmében;

e) oltalmazottkénti elismerésének alapjául szolgáló körülmények megszűntek;

f) az oltalmazotti jogállásról írásban lemond;

g) elismerésére a 15. §-ban foglalt kizáró ok fennállása ellenére került sor, vagy vele szemben ilyen kizáró ok áll fenn;

h) elismerésének feltételei már az elismerő határozat meghozatalakor sem álltak fenn;

i) a menekültügyi eljárás során lényeges tényt vagy tényeket elhallgatott, vagy ilyen tényre vagy tényekre vonatkozó valótlan nyilatkozatot tett, illetve hamis vagy hamisított dokumentumokat használt fel, feltéve, hogy ez az oltalmazottkénti elismerését érdemben befolyásolta.

(3) A (2) bekezdés *e)* pontja nem alkalmazható arra az oltalmazottra, aki az őt ért korábbi súlyos sérelemből fakadó alapos okot tud felhozni származási országa védelmének elutasítására.

V. Fejezet

A MENEDÉKES

19. § A Magyar Köztársaság menedékesként ideiglenes védelemben részesíti azt a külföldit, aki a Magyar Köztársaság területére tömegesen menekülők olyan csoportjába tartozik, amelyet

a) az Európai Unió Tanácsa – a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről szóló, 2001. július 20-i, 2001/55/EK tanácsi irányelvben (a továbbiakban: 2001/55/EK irányelv) meghatározott eljárás szerint – ideiglenes védelemre jogosultként elismert, vagy

b) az Országgyűlés ideiglenes védelemre jogosultként ismert el, mivel a csoportba tartozó személyek hazájukból fegyveres konfliktus, polgárháború vagy etnikai összecsapás, illetve az emberi jogok általános, módszeres vagy durva megsértése – így különösen kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód – miatt elmenekülni kényszerültek.

A menedékeskénti elismerés feltételei

20. § (1) A menekültügyi hatóság – a 21. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel – menedékesként ismeri el azt a külföldit, aki igazolja vagy valószínűsíti, hogy rá nézve a 19. § *a)* vagy *b)* pontjában foglalt feltétel fennáll.

(2) A család egységének biztosítása céljából – a 21. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel – kérelmére menedékesként kell elismerni az (1) bekezdés alapján menedékesként elismert külföldi azon családtagját is, akit az Európai Unió más tagállama részesít ideiglenes védelemben, feltéve, hogy az elismeréssel a menedékesként elismert külföldi egyetért.

A menedékeskénti elismerést kizáró okok

21. § (1) Nem lehet menedékesként elismerni azt a külföldit,

a) akiről megalapozottan feltételezhető, hogy

aa) nemzetközi dokumentumokban meghatározott béke elleni, háborús vagy emberiség elleni bűncselekményt követett el;

ab) a menedékeskénti elismerés iránti kérelem benyújtását megelőzően, a Magyar Köztársaság területén kívül súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el;

ac) az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző bűncselekményt követett el;

b) akinek a Magyar Köztársaság területén való tartózkodása nemzetbiztonsági érdeket sért;

c) akiről jogerős bírói ítélet megállapította, hogy olyan bűncselekményt követett el, amelyre a magyar jog ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontja alkalmazása során súlyos, nem politikai bűncselekménynek minősül az a cselekmény, amelynek elkövetésénél – figyelemmel az összes körülményre, így a bűncselekmény által elérni kívánt célra, a bűncselekmény indítékára, az elkövetés módjára, a felhasznált vagy felhasználni kívánt eszközre – a bűncselekmény köztörvényi jellege túlnyomó a politikai jelleghez képest, és amelyre a magyar jog ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli.

A menedékes jogállása

22. § (1) A menedékes jogosult

a) személyazonosságát igazoló okmányra;

b) külön jogszabályban meghatározott, egyszeri kiutazásra és visszatérésre jogosító úti okmányra, ha származási országa érvényes úti okmányával nem rendelkezik;

c) az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint ellátásra, támogatásra és szállásra;

d) a külföldiekre vonatkozó általános szabályok szerinti munkavégzésre.

(2) A menedékes köteles

a) szálláshelyét, valamint annak megváltozását a menekültügyi hatóságnak bejelenteni;

b) a menekültügyi hatósággal együttműködni;

c) jogszabály vagy az egészségügyi hatóság elrendelése alapján magát egészségügyi szűrésnek, gyógykezelésnek, jogszabályban kötelezően előírt, valamint az egészségügyi hatóság által megbetegedési veszély esetén elrendelt, hiányzó védőoltások pótlásának alávetni;

d) a Magyar Köztársaság jogszabályait megtartani.

Az ideiglenes védelem tartama

23. § (1) A 19. § *a)* pontján alapuló ideiglenes védelem időtartama egy év.

(2) Amennyiben az Európai Unió Tanácsa az ideiglenes védelemre jogosultként történő elismerés – (1) bekezdésben meghatározott időtartam lejártát követő – fenntartásáról határoz, az ideiglenes védelem a tanácsi határozatban foglalt időtartammal meghosszabbodik.

24. § (1) A 19. § *b)* pontján alapuló ideiglenes védelem az Országgyűlés határozatában foglalt időtartam lejártáig vagy tény bekövetkeztéig áll fenn.

(2) Amennyiben az Országgyűlés az ideiglenes védelemre jogosultként történő elismerés – (1) bekezdésben meghatározott időtartam lejártát vagy tény bekövetkeztét követő – fenntartásáról határoz, az ideiglenes védelem az Országgyűlés határozatában foglalt időtartammal meghosszabbodik.

A menedékes jogállás megszűnése

25. § (1) A menedékes jogállás megszűnik, ha

a) az ideiglenes védelem időtartama lejár, vagy – a 19. § *b)* pontján alapuló elismerés esetén – az Országgyűlés által megjelölt tény bekövetkezik;

b) az Európai Unió Tanácsa a 19. § *a)* pontja szerinti elismerést visszavonja;

c) a menedékes Magyarországon letelepedett jogállást szerez;

d) a menedékest a menekültügyi hatóság menekültként vagy oltalmazottként ismeri el;

e) a menedékeskénti elismerést a menekültügyi hatóság visszavonja.

(2) A menedékeskénti elismerést vissza kell vonni, ha

a) a menedékesként elismert külföldit – beleegyezésével – a 2001/55/EK irányelvet alkalmazó más állam részévé ideiglenes védelemben;

b) az elismerésre a 21. § (1) bekezdésben foglalt kizáró ok fennállása ellenére került sor, vagy a menedékessel szemben ilyen kizáró ok áll fenn;

c) a menedékes jogállásáról írásban lemond;

d) az elismerés feltételei már az elismerő határozat meghozatalakor sem álltak fenn.

VI. Fejezet

A BEFOGADÁSI FELTÉTELEK, A MENEKÜLT, AZ OLTALMAZOTT, VALAMINT A MENEDÉKES ELLÁTÁSA ÉS TÁMOGATÁSA

A befogadási feltételek

26. § A befogadási feltételek magukba foglalják a befogadás anyagi feltételeit, valamint az elismerését kérő mozgásszabadságával, egészségügyi és szociális ellátásával, valamint oktatásával kapcsolatos valamennyi, törvényben és kormányrendeletben meghatározott jogosultságot és intézkedést.

A befogadás anyagi feltételei

27. § Amennyiben törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, az elismerését kérő az elismerés iránti kérelem benyújtását követően a menekültügyi eljárás jogerős lezárásáig az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott ellátásra, támogatásra és szállásra jogosult (a továbbiakban: befogadás anyagi feltételei).

28. § (1) A menekültügyi hatóság biztosítja az elismerését kérő számára az egészségi állapotának megfelelő és alapszükségleteit kielégítő befogadás anyagi feltételeit.

(2) A befogadás anyagi feltételeit a fogva tartott elismerését kérő részére is biztosítani kell.

29. § (1) Az elismerését kérő – rászorultsága esetén – térítésmentesen jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint a külön jogszabályban meghatározott ellátásra és támogatásra.

(2) A különleges bánásmódot igénylő személy az (1) bekezdésben meghatározottak mellett – rászorultsága esetén – térítésmentesen jogosult a külön jogszabályban meghatározott, sajátos szükségleteit kielégítő egészségügyi ellátásra is.

A befogadási feltételek megvonása és megtagadása

30. § (1) Az elismerését kérő számára biztosított befogadási feltételek – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétel-

lel – megvonhatók, illetve megtagadhatók, ha az elismerését kérő

a) az együttműködési kötelezettségét ismételten vagy súlyosan megszegi;

b) a számára kijelölt szálláshelyet a menekültügyi hatóság engedélye nélkül huszonnégy órát meghaladó időtartamra elhagyja;

c) a kijelölt szálláshelyen irányadó magatartási szabályokat ismételten vagy súlyosan megszegi;

d) a számára kijelölt szálláshelyről ismeretlen helyre távozott, és az eltávozástól számítva tizenöt nap eltelt;

e) a befogadás anyagi feltételeire való jogosultság megszerzése érdekében vagyoniára, illetve jövedelmére vonatkozóan valótlan nyilatkozatot tesz, vagy a nyilatkozattételt megtagadja;

f) olyan, súlyosan erőszakos magatartást tanúsít, amely miatt vele szemben büntetőeljárás vagy szabálysértési eljárás indul;

g) ismételten, változatlan ténybeli alapon nyújt be elismerés iránti kérelmet.

(2) A különleges bánásmódot igénylő személyek részére biztosított befogadási feltételek nem vonhatók meg és nem tagadhatók meg.

(3) A sürgősségi egészségügyi ellátást a befogadási feltételek (1) bekezdésben foglalt megvonása, illetve megtagadása esetében is biztosítani kell.

(4) A befogadási feltételek megvonásáról, illetve megtagadásáról a menekültügyi hatóság végzéssel dönt. A megvonásnak, illetve megtagadásnak arányban kell állnia az (1) bekezdés szerinti kötelezettségzegéssel.

(5) A menekültügyi hatóság a befogadási feltételek megvonására, illetve megtagadására vonatkozó döntése meghozatalát követően a megvonás, illetve a megtagadás fenntartásának szükségességét az elismerését kérő kérelmére vagy hivatalból rendszeresen felülvizsgálja.

(6) Ha a menekültügyi hatóság az (1) bekezdés *a)*, *b)*, illetve *d)* pontja alapján a befogadási feltételeket megvonta, illetve megtagadta, és az elismerését kérő az együttműködési kötelezettségének eleget tesz, illetve a menekültügyi hatóságnál utóbb jelentkezik, továbbá, ha a menekültügyi hatóság az (5) bekezdés szerinti felülvizsgálat során megállapítja, hogy a megvonás, illetve megtagadás fenntartása nem szükséges, a befogadás egyes vagy valamennyi feltételének visszaállításáról, illetve megítéléséről végzéssel dönt.

(7) Ha a menekültügyi hatóság az (1) bekezdés *e)* pontja alapján a befogadási feltételeket megvonta, és bebizonyosodik, hogy az elismerését kérő rendelkezett a befogadás anyagi feltételeinek fedezetével, a menekültügyi hatóság a megvonásról hozott végzésben elrendelheti a jogosulatlanul igénybe vett befogadás anyagi feltételei költségeinek visszatérítését.

31. § A befogadási feltételek megvonásáról, illetve megtagadásáról, továbbá a befogadás egyes vagy valamennyi feltételének visszaállításáról, illetve megítéléséről rendelkező végzéssel szemben önálló jogorvoslatnak nincs helye, a végzés a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés, illetve a menedékeskénti elismerés iránti kérelmet elbíráló, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító, továbbá az eljárást megszüntető döntéssel szembeni jogorvoslatban támadható meg.

A menekült, az oltalmazott, valamint a menedékes ellátása és támogatása

32. § (1) A menekült és az oltalmazott az alapvető létfeltételeinek megteremtéséhez – külön jogszabályban meghatározott ideig – az elismerését kérővel azonos feltételek mellett jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint külön jogszabályban meghatározott ellátásra és támogatásra.

(2) A menedékes – rászorultsága esetén – térítésmentesen jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint a külön jogszabályban meghatározott ellátásra és támogatásra.

(3) A külön jogszabályban meghatározott ellátás és támogatás, valamint a befogadás anyagi feltételei megvonhatók, illetve megtagadhatók, ha a menekült, az oltalmazott vagy a menedékes

a) a befogadó állomáson irányadó magatartási szabályokat ismételten vagy súlyosan megszegi;

b) olyan, súlyosan erőszakos magatartást tanúsít, amely miatt vele szemben büntetőeljárás vagy szabálysértési eljárás indul;

c) a befogadás anyagi feltételeire, illetve a külön jogszabályban meghatározott ellátásra vagy támogatásra való jogosultság megszerzése érdekében vagyona, illetve jövedelmére vonatkozóan valótlan nyilatkozatot tesz, vagy a nyilatkozattételt megtagadja.

(4) A 30. § (2)–(4) és (7) bekezdésben foglaltakat a (3) bekezdés alapján hozott döntésekre is megfelelően alkalmazni kell.

(5) Ha a menekültügyi hatóság a (3) bekezdés alapján a befogadás anyagi feltételeit, illetve a külön jogszabályban meghatározott ellátást vagy támogatást megvonta vagy megtagadta, az erről rendelkező végzéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(6) A felülvizsgálati kérelmet a végzés közzétételétől számított három napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak. A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a menekültügyi hatóság végzésének végrehajtására halasztó hatálya van.

(7) A felülvizsgálati kérelemről a Fővárosi Bíróság – a felülvizsgálati kérelem beérkezésétől számított nyolc na-

pon belül – nemperes eljárásban, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. Az eljárásban szükség esetén személyes meghallgatásnak van helye.

(8) A bíróság a menekültügyi hatóság határozatát megváltoztathatja. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(9) A menekült, az oltalmazott és a menedékes a társadalmi beilleszkedéséhez külön jogszabályban meghatározott elő-integrációs ellátásra és támogatásra jogosult.

(10) A menekült, az oltalmazott és a menedékes, ha származási országába kíván visszatérni, vagy más olyan országba települne, amely hajlandó befogadni, az utazás költségeinek részben vagy egészben történő fedezéséhez támogatásban részesíthető.

VII. Fejezet

A MENEKÜLTÜGYI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A menekültügyi eljárás célja

33. § A menekültügyi eljárás annak megállapítására irányul, hogy e törvény alapján fennállnak-e az elismerését kérő külföldi menekültként, oltalmazottként vagy menedékesként történő elismerésének feltételei.

Költségviselés

34. § A menekültügyi hatósági és a bírósági eljárás a kérelem első alkalommal történő benyújtása esetén tárgyi költségmentes.

Az elismerés iránti kérelem benyújtása

35. § (1) A menekültügyi eljárás a menekültügyi hatóságnál benyújtott elismerés iránti kérelemre indul.

(2) Az elismerését kérő a menekültügyi eljárásban személyesen jár el.

(3) A menekültügyi eljárásban a korlátozott cselekvőképességgel rendelkező személyt is megilleti az eljárási képesség.

(4) Az elismerés iránti kérelem előterjesztésekor az elismerését kérőnek a menekültügyi hatóság előtt személyesen meg kell jelennie.

(5) Ha a cselekvőképtelen személy személyesen kíván elismerés iránti kérelmet előterjeszteni, a menekültügyi hatóság köteles a menekültügyi eljárásba a cselekvőképtelen személy helyett a törvényes képviselőjét bevonni, ennek hiányában ügygondnok kirendelését kérni.

(6) Ha az elismerését kérő kísérő nélküli kiskorú, a menekültügyi hatóság haladéktalanul intézkedik a kiskorú képviselőjét ellátó ügygondnok kirendelése iránt.

(7) A kísérő nélküli kiskorú ügyében a menekültügyi eljárást soron kívül kell lefolytatni.

(8) Családtagok közös kérelmezése esetén az elismerés iránti kérelmet az eljárási képességgel rendelkező elismerését kérő a családtagjaira is kiterjedően nyújtja be.

(9) Az elismerés iránti közös kérelem a cselekvőképes vagy korlátozottan cselekvőképes családtagra akkor terjed ki, ha a közös kérelmezéshez előzetesen vagy legkésőbb személyes meghallgatásakor írásban hozzájárul. Az elismerés iránti közös kérelem a cselekvőképtelen családtagra a törvényes képviselő vagy az ügygondnok írásbeli hozzájárulásával terjed ki.

Az elismerését kérő eljárási jogai és kötelezettségei

36. § (1) Az elismerését kérő a menekültügyi eljárásban szóban és írásban használhatja az anyanyelvét vagy azt a nyelvet, amelyet megért.

(2) A határozatot az elismerését kérővel az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven szóban kell közölni. A határozat szóbeli közlésével egyidejűleg a határozatot a kérelmezővel írásban is közölni kell.

(3) A végzést az elismerését kérővel írásban kell közölni.

(4) A menekültügyi hatóság a döntés közléséről – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – annak meghozatalát követő három napon belül köteles gondoskodni.

(5) A hirdetmény útján közölt döntést a hirdetmény kiüggesztését követő nyolcadik napon kell közölni. A hirdetmény nem tartalmazhatja az ügy tárgyát, az elismerését kérő személyes adatai közül pedig kizárólag családi és utóneve tüntethető fel.

(6) A menekültügyi hatóság tolmácsot – a tolmáccsal kötött szerződés alapján – kirendelő végzés nélkül is igénybe vehet.

(7) A menekültügyi eljárásban a tolmácsolási költséget, továbbá a jeltolmácsolás költségeit a menekültügyi hatóság viseli.

37. § (1) A menekültügyi hatóság köteles az elismerését kérőt eljárási jogairól, kötelezettségeiről, továbbá a kötelezettség megszegésének jogkövetkezményeiről – az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven – a kérelem benyújtásával egyidejűleg írásban tájékoztatni.

(2) A tájékoztatást és annak tudomásulvételét jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(3) Az elismerését kérőnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy saját költségén, illetve rászorultsága esetén – a jogi segítségnyújtásról szóló törvényben foglaltak sze-

rint – díjmentesen jogi segítséget vegyen igénybe, vagy elfogadjon valamely jogvédelemmel foglalkozó bejegyzett társadalmi szervezet ingyenes jogi segítségét.

(4) Az elismerését kérő által megbízott, jogi segítséget nyújtó személy

a) jelen lehet az elismerését kérő személyes meghallgatásán;

b) a menekültügyi eljárás során keletkezett iratokba betekinthesse, azokról másolatot készíthesse;

c) az elismerését kérővel való kapcsolattartás érdekében az elismerését kérő elhelyezésére szolgáló intézmény területére, ha pedig az elismerését kérőt fogva tartják, a fogva tartás helyére beléphet.

38. § Az Egyesült Nemzetek Szervezete Menekültügyi Főbiztosságának képviselője a menekültügyi eljárásban részt vehet. Ennek keretében

a) az elismerését kérő beleegyezésével

aa) jelen lehet az elismerését kérő személyes meghallgatásán;

ab) betekinthesse a menekültügyi eljárás során keletkezett iratokba, azokról másolatot készíthesse;

ac) a menekültügyi eljárás menetéről és a meghozott határozatokról – ideértve a bírósági határozatokat is – a menekültügyi hatóság tájékoztatja;

b) az elismerés iránti kérelemmel kapcsolatos véleményét a menekültügyi eljárás bármely szakaszában előadhassa;

c) az elismerését kérő elhelyezésére szolgáló intézmény területére, fogva tartás esetén pedig a fogva tartás helyére beléphet.

39. § Az elismerését kérő a menekültügyi eljárás során köteles túrni

a) csomagjának, ruházatának, járművének átvizsgálását;

b) arcképmásának, továbbá – a tizennegyedik életévét betöltött külföldi esetében – ujjnyomatának rögzítését.

A bizonyítás szabályai

40. § Az elismerés iránti kérelemre vonatkozó döntés az elismerését kérő egyéni helyzetének értékelésén alapul.

41. § (1) A menekültügyi eljárás során annak igazolása vagy valószínűsítése érdekében, hogy az elismerését kérőre nézve a menekültkénti, oltalmazottkénti vagy menedékeskénti elismerés feltételei fennállnak, különösen az alábbi bizonyítási eszközök használhatók fel:

a) az elismerését kérő által feltárt, menekülésre okot adó tények és körülmények, valamint az ezeket alátámasztó iratok;

b) az elismerését kérő által rendelkezésre bocsátott úti okmány vagy egyéb olyan okmány, amelyből személyazonosságára, illetve állampolgárságára következtetni lehet;

c) az elismerését kérő származási országára vonatkozó valamennyi releváns és időszerű információ, ideértve a származási ország jogszabályi vagy egyéb, a jogalanyokra nézve kötelező rendelkezéseit, valamint azok alkalmazási módját is.

(2) A menekültügyi hatóság és szükség esetén a bíróság köteles beszerezni a miniszter irányítása alatt álló ország-információ szolgáltatásáért felelős szerv jelentését.

(3) A menekültügyi hatóság az elismerését kérő által benyújtott, külföldön kiállított közokiratot, illetve a külföldi bíróság, közigazgatási szerv, közjegyző vagy egyéb közhitelességgel felruházott személy által hitelesített magánokiratot bizonyító erejű okiratként a kiállítás helye szerinti államban működő magyar külképviseleti hatóság diplomáciai felülhitelesítése vagy egyéb felülhitelesítés hiányában is elfogadhatja.

(4) A nem magyar nyelven kiállított okirat magyar nyelvű hiteles fordítás nélkül is elfogadható.

42. § (1) Magyar hatóság, illetve bíróság nem léphet kapcsolatba

a) az elismerését kérő származási országgal,

b) olyan országgal, amelyről feltételezhető, hogy információt továbbít a származási országba,

c) olyan személlyel vagy szervezettel, akiről vagy amelyről feltételezhető, hogy az elismerését kérőt üldözte, üldöznék vagy információt továbbítana az elismerését kérő üldözőinek,

ha a kapcsolatfelvétel eredményeként az üldözők tudomást szereznének arról, hogy az elismerését kérő elismerés iránti kérelmet nyújtott be, vagy a kapcsolatfelvétel következtében az elismerését kérő, illetve valamely családtagja testi épségét vagy az elismerését kérő származási országában élő családtagjának szabadságát vagy biztonságát veszély fenyegetné.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha ugyanaz a kérelmező azt követően nyújt be kérelmet, hogy két korábbi kérelme tárgyában jogerős elutasító, illetve megszüntető döntés született, és a menekültügyi hatóság a visszaküldés tilalmának fennállását nem állapította meg.

43. § (1) Az elismerését kérő személyes meghallgatása – ha e törvény kivételt nem tesz – a menekültügyi eljárásban kötelező.

(2) A menekültügyi hatóság a személyes meghallgatástól eltekinthet, ha az elismerését kérő nincs meghallgatható állapotban.

(3) Az eljárási képességgel rendelkező családtaggal együtt érkező, tizennegyedik életévét be nem töltött elismerését kérőt akkor lehet meghallgatni, ha személyes meghallgatása a tényállás tisztázása érdekében nélkülözhetetlen.

(4) Az elismerés iránti kérelem elutasítására nem kerülhet sor kizárólag azon az alapon, hogy a menekültügyi hatóság az elismerését kérőt nem hallgatta meg.

44. § (1) Amennyiben a magát kiskorúnak valló elismerését kérő kiskorúságát illetően kétség merül fel, életkora megállapítása céljából orvosszakértői vizsgálat kezdeményezhető. A vizsgálat kizárólag az elismerését kérő, ha pedig az elismerését kérő nyilatkozattételre képtelen állapotban van, törvényes képviselője vagy ügygondnoka hozzájárulásával végezhető el.

(2) Az elismerés iránti kérelem elutasítására nem kerülhet sor kizárólag azon az alapon, hogy az elismerését kérő, a törvényes képviselő vagy az ügygondnok nem adta hozzájárulását a vizsgálat elvégzéséhez.

(3) Ha az elismerését kérő, a törvényes képviselő vagy az ügygondnok a kiskorúság megállapítására irányuló szakértői vizsgálatához nem járul hozzá, az elismerését kérőre nézve a kiskorúakra vonatkozó rendelkezések – a törvényes képviselő bevonására, illetve az ügygondnok kirendelésére vonatkozó rendelkezések kivételével – nem alkalmazhatók.

A visszaküldés tilalmának vizsgálata

45. § (1) A visszaküldés tilalma fennáll, ha az elismerését kérő származási országában faji, illetve vallási okok, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoport-hoz tartozása, avagy politikai meggyőződése miatt üldöztetés veszélyének vagy halálbüntetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek lenne kitéve, és nincs olyan biztonságos harmadik ország, amely befogadja.

(2) A kíséző nélküli kiskorú esetében a visszaküldés tilalma akkor is fennáll, ha a család egyesítése, illetve az állami vagy más intézményi gondoskodás sem a származási országában, sem az őt befogadó más államban nem biztosított.

(3) A menekültügyi hatóság az elismerés iránti kérelem elutasítására, valamint az elismerés visszavonására vonatkozó döntésében megállapítja a visszaküldés tilalmának fennállását vagy fenn nem állását.

(4) Az (1) vagy a (2) bekezdés szerinti tilalom fennállása esetén a menekültügyi hatóság javaslatára az idegenrendészeti hatóság a külföldit befogadottként ismeri el.

(5) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti tilalom fenn nem állása esetén a menekültügyi hatóság az elismerés iránti kérelmet elutasító döntésében rendelkezik a külföldi humanitárius célból kiadott tartózkodási engedélyének visszavonásáról, és kötelezi a Magyar Köztársaság területének elhagyására.

(6) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti tilalom fenn nem állása esetén a menekültügyi hatóság az elismerés vissza-

vonására vonatkozó döntésében rendelkezik a külföldi Magyar Köztársaság által kiadott úti okmányának, továbbá személyazonosító igazolványának, valamint személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványának vagy személyazonosságát igazoló okmányának elvételéről, egyidejűleg kötelezi a Magyar Köztársaság területének elhagyására.

(7) Az ország elhagyására vonatkozó kötelezettség teljesítésére legalább tíz, legfeljebb harminc napos határidőt kell biztosítani.

(8) A Magyar Köztársaság területének elhagyására vonatkozó kötelezést mellőzni kell, ha a külföldi

a) a Magyar Köztársaság területén más jogcímen tartózkodásra jogosult;

b) a döntéshozatal időpontjában olyan állapotban van, hogy az országelhagyási kötelezettség végrehajtása egészségének súlyos, visszafordíthatatlan vagy maradandó romlását, illetve életveszélyes állapotát idézné elő, és mindezt igazságügyi orvosszakértői vélemény igazolja.

(9) A külföldit kötelezni kell a Magyar Köztársaság területének elhagyására, ha a (8) bekezdés b) pont szerinti veszélyeztetett állapota megszűnt.

Kizárt eljárások

46. § A menekültügyi eljárásban nincs helye

a) fellebbezésnek, újrafelvételi eljárásnak és méltányossági eljárásnak;

b) az eljárás kérelemre történő felfüggesztésének;

c) elektronikus ügyintézésnek.

VIII. Fejezet

A MENEKÜLTKÉNTI VAGY OLTALMAZOTTKÉNTI ELISMERÉSRE IRÁNYULÓ ELJÁRÁS

Az előzetes vizsgálati eljárás

47. § (1) A menekültügyi hatóság a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés iránti kérelmet (e fejezetben a továbbiakban: kérelem) a benyújtását követően előzetes vizsgálatnak veti alá.

(2) Az előzetes vizsgálati eljárást tizenöt napon belül kell lefolytatni. Az ügyintézési határidő nem hosszabbítható meg.

48. § (1) A menekültügyi hatóság a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését kérő külföldit (e fejezetben a továbbiakban: kérelmező) az előzetes vizsgálati eljárást lezáró döntés vagy a 49. § (4) bekezdés alapján a kérelmező átadásáról hozott végzés jogerőre emelkedéséig befogadó állomáson helyezi el, kivéve, ha a kérelmező szemé-

lyi szabadságot korlátozó intézkedés vagy büntetés hatálya alatt áll.

(2) A kérelmező a befogadó állomásról csak különösen indokolt esetben, a menekültügyi hatóság engedélyével távozhat el, feltéve, hogy távolléte az eljárási cselekmények lefolytatását nem akadályozza.

49. § (1) Az előzetes vizsgálati eljárás során a menekültügyi hatóság megvizsgálja, hogy fennállnak-e az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet, valamint a valamely harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 343/2003/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2003. szeptember 2-i 1560/2003/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban együtt: dublini rendeletek) alkalmazásának feltételei.

(2) Ha a menekültügyi hatóság megállapítja, hogy a kérelem megvizsgálásáért felelős, a dublini rendeleteket alkalmazó állam (a továbbiakban: tagállam) meghatározására és a kérelmező átadás-átvételére irányuló eljárás (a továbbiakban: dublini eljárás) lefolytatásának van helye, a dublini eljárás befejezéséig az előzetes vizsgálati eljárást felfüggeszti.

(3) A (2) bekezdés szerinti eljárást felfüggesztő végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(4) Ha a dublini eljárás során megkeresett tagállam a kérelmező átvételére és a kérelem vizsgálatára köteles, a menekültügyi hatóság a kérelmező átadásáról végzéssel dönt.

(5) A menekültügyi hatóság az átadásról hozott végzésben rendelkezik arról, hogy a külföldi az átadás végrehajtásáig, de legfeljebb 72 óráig a számára kijelölt tartózkodási helyet az átadás végrehajtásának biztosítása érdekében nem hagyhatja el.

(6) Az átadásról rendelkező végzéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(7) A felülvizsgálati kérelmet a végzés közlésétől számított három napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak.

(8) A felülvizsgálati kérelemről a Fővárosi Bíróság – a felülvizsgálati kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül – nemperes eljárásban, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. Az eljárásban személyes meghallgatásnak nincs helye. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(9) A bírósági felülvizsgálat során az átadásról rendelkező végzés végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelemnek a végzés végrehajtására nincs halasztó hatálya.

50. § (1) Ha a dublini eljárás a kérelmező átadásával zárul, az előzetes vizsgálati eljárást a kérelmező átadásának időpontjában meg kell szüntetni.

(2) Az eljárást megszüntető végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Ha a kérelmezőt és a kérelem vizsgálatát a megkeresett tagállam nem veszi át, az előzetes vizsgálati eljárást – az 51. §-ban foglaltak szerint – folytatni kell.

51. § (1) Ha a dublini rendeletek alkalmazásának feltételei nem állnak fenn, a menekültügyi hatóság dönt a kérelem elfogadhatósága kérdésében.

(2) Elfogadhatatlan a kérelem, ha

a) a kérelmező az Európai Unió valamely tagállamának állampolgára;

b) a kérelmezőt más tagállam menekültként ismerte el;

c) a kérelmezőt valamely harmadik ország menekültként ismerte el, feltéve, hogy ez a védelem a kérelem elbírálásakor is fennáll, és a szóban forgó harmadik ország a kérelmezőt visszafogadja;

d) a jogerős elutasító döntést követően ugyanaz a személy azonos ténybeli alapon nyújt be kérelmet.

52. § (1) Az előzetes vizsgálati eljárás megszűnik, ha a kérelmező meghal.

(2) A menekültügyi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást megszünteti, ha a kérelmező

a) kérelmét írásban visszavonja;

b) a nyilatkozattételt megtagadja, és ezzel a kérelem elfogadhatóságának elbírálását megakadályozza;

c) a személyes meghallgatáson írásbeli felszólításra nem jelenik meg, és távolmaradását megfelelően nem igazolja;

d) ismeretlen helyre távozott.

(3) A menekültügyi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást megszüntető végzésében rendelkezik a külföldi humanitárius célból kiadott tartózkodási engedélyének visszavonásáról, és kötelezi a Magyar Köztársaság területének elhagyására. Az ország elhagyására vonatkozó kötelezettség teljesítésére legalább tíz, legfeljebb harminc napos határidőt kell biztosítani. A megszüntető végzés közléséről a menekültügyi hatóság haladéktalanul gondoskodik.

(4) Az előzetes vizsgálati eljárást megszüntető végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye, a kérelmező azonban – a megszüntető végzés közlésétől számított három napon belül – az előzetes vizsgálati eljárás folytatását kérheti a menekültügyi hatóságnál. Az előzetes vizsgálati eljárás folytatása iránti kérelem előterjesztésére rendelkezésre álló határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem benyújtásának nincs helye.

(5) Az előzetes vizsgálati eljárást megszüntető végzés jogerőssé válik, ha a külföldi a végzés közlésétől számított három napon belül az eljárás folytatását nem kéri.

(6) Az elkésett kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(7) A menekültügyi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást a határidőben benyújtott kérelem alapján köteles folytatni.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott esetben az előzetes vizsgálati eljárás ügyintézési határideje a megszüntető végzés meghozatalának időpontjában megszakad. Az ügyintézési határidő az előzetes vizsgálati eljárás folytatása esetén nem kezdődik újra.

53. § (1) A menekültügyi hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ha

a) az 51. § (2) bekezdésben foglalt valamely feltétel fennállását állapítja meg, vagy

b) az 52. § (7) bekezdés alapján folytatott előzetes vizsgálati eljárásban az 52. § (2) bekezdésben meghatározott megszüntetési ok merül fel.

(2) A kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(3) A felülvizsgálati kérelmet a végzés közlésétől számított három napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak. A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a menekültügyi hatóság végzésének végrehajtására halasztó hatálya van.

(4) A felülvizsgálati kérelemről a Fővárosi Bíróság – a felülvizsgálati kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül – nemperes eljárásban, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. Az eljárásban szükség esetén személyes meghallgatásnak van helye.

(5) A bíróság a menekültügyi hatóság határozatát megváltoztathatja. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

54. § Ha ugyanaz a kérelmező azt követően nyújt be kérelmet, hogy két korábbi kérelme tárgyában jogerős elutasító, illetve megszüntető döntés született, és a menekültügyi hatóság a visszaküldés tilalmának fennállását nem állapította meg,

a) a kérelem benyújtásának nincs halasztó hatálya

aa) az országelhagyási kötelezettség teljesítésére;

ab) az országelhagyási kötelezettség nem teljesítése esetén a kiutasítás végrehajtására;

ac) a külföldi kiadatási eljárásban történő átadására;

b) a külföldit nem illetik meg az 5. § (1) bekezdés a)–c) pontjában foglalt jogosultságok.

55. § (1) Ha a menekültügyi hatóság a kérelem elfogadhatóságát állapítja meg, a kérelmet érdemi eljárásra utalja.

(2) Az érdemi eljárásra utaló végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Ha a menekültügyi hatóság a kérelmet érdemi eljárásra utalja, és a kérelmező idegenrendészeti őrizetben van, a menekültügyi hatóság kezdeményezésére az idegenrendészeti hatóság az őrizetet megszünteti.

Az érdemi eljárás

56. § (1) A menekültügyi hatóság a kérelmet érdemi eljárásra utaló végzésben a kérelmező részére szálláshelyként – kérelmére – magán szálláshelyet, ennek hiányában befogadó állomást vagy szerződés alapján fenntartott más szálláshelyet jelöl ki.

(2) A kérelmező az érdemi eljárás alatt köteles a számára kijelölt szálláshelyen életvitelszerűen tartózkodni.

(3) Az érdemi eljárást az érdemi eljárásra utaló végzés meghozatalától számított hatvan napon belül kell lefolytatni.

57. § (1) Az érdemi eljárásban a Nemzetbiztonsági Hivatal szakhatóságként vesz részt.

(2) A szakhatósági eljárás ügyintézési határideje negyvenöt nap, amely nem hosszabbítható meg.

(3) A szakhatósági eljárás időtartama az érdemi eljárás ügyintézési határidejébe beszámít.

58. § (1) A menekültügyi hatóság az érdemi eljárás során megvizsgálja, hogy

a) fennállnak-e a kérelmező menekültkénti elismerésének feltételei, továbbá

b) nem áll-e fenn a kérelmező menekültkénti elismerését kizáró ok.

(2) Ha a menekültkénti elismerés iránti kérelem az elismerés feltételei fennállásának hiánya vagy kizáró ok fennállása miatt alaptalan, a menekültügyi hatóság megvizsgálja, hogy

a) fennállnak-e a kérelmező oltalmazottkénti elismerésének feltételei, továbbá

b) nem áll-e fenn a kérelmező oltalmazottkénti elismerését kizáró ok.

(3) Alaptalan a kérelem, ha

a) a menekültkénti elismerés feltételei nem állnak fenn, vagy a menekültkénti elismerés a 8. § (1) bekezdés alapján kizárt, és

b) az oltalmazottkénti elismerés feltételei nem állnak fenn, vagy az oltalmazottkénti elismerés a 15. § alapján kizárt.

59. § (1) A menekültkénti, illetve az oltalmazottkénti elismerés feltételei fennállásának hiányára utal különösen, ha a kérelmező

a) származási országa biztonságos származási országnak tekinthető;

b) olyan országból érkezett, amely rá nézve biztonságos harmadik országnak minősül;

c) nem tárja fel a menekülésre okot adó tényeket és körülményeket, vagy az ezekre vonatkozó nyilatkozata olyan mértékben összefüggéstelen vagy ellentmondásos, hogy abból nem lehet arra következtetni, hogy őt üldözés vagy súlyos sérelem érte vagy ezek veszélye áll fenn;

d) a személyazonosító adataira, illetve az állampolgárságára vonatkozóan szándékosan hamis adatot közöl;

e) személyazonosságának igazolására, illetve a beutazáshoz szándékosan hamis vagy meghamisított okmányt használ fel, és az okmány valótlan tartalmához ragaszkodik;

f) úti okmányát vagy személyazonosságának megállapítására alkalmas más okmányát a menekültügyi hatóság elől elrejt, megsemmisíti, illetve a személyazonosságának megállapítására irányuló eljárási cselekményeket szándékosan akadályozza;

g) lényeges információk elhallgatásával, illetve dokumentumok visszatartásával a menekültügyi hatóság félrevezetését kísérli meg;

h) kizárólag azért nyújt be kérelmet, hogy késleltesse a kiutasítását elrendelő határozat végrehajtását.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja nem alkalmazható, ha orvosszakértői vélemény megállapítja, hogy a nyilatkozat összefüggéstelen és ellentmondásos voltát a kérelmező egészségi vagy pszichés állapotából eredő ok indokolja.

60. § (1) Az elismerés feltételeinek vizsgálata során üldözésnek kell tekinteni azokat a cselekményeket, amelyek jellegüknél, ismétlődésüknél vagy összeadódó hatásuknál fogva olyan mértékben súlyosak, hogy az alapvető emberi jogokat – így különösen az élethez való jogot, a kínzás tilalmát, a rabszolgaság vagy szolgaság tilalmát, a büntetés törvényi rendelkezéshez kötöttségét – súlyosan sértik.

(2) Az üldözés különösen a következő cselekmények formájában jelenhet meg:

a) pszichikai vagy fizikai erőszak alkalmazása, ideértve a szexuális erőszakot is;

b) az érintett személy nemi hovatartozása miatt elkövetett cselekmények;

c) az érintett személy gyermekkorával összefüggésben elkövetett cselekmények;

d) olyan jogszabályi rendelkezések vagy hatósági intézkedések, amelyek önmagukban hátrányosan megkülönböztető jellegűek, vagy amelyeket hátrányosan megkülönböztető módon alkalmaznak;

e) a büntetőeljárás során alkalmazott aránytalanság vagy hátrányos megkülönböztetés, ideértve az aránytala-

nul súlyos vagy hátrányosan megkülönböztető jellegű büntetést is;

f) a bírósági jogvédelem megtagadása, amennyiben mindez aránytalanul súlyos vagy hátrányosan megkülönböztető jellegű eredménnyel jár;

g) konfliktushelyzetben történő katonai szolgálatmegtagadás miatt kilátásba helyezett büntetés, feltéve, hogy a katonai szolgálat teljesítése bűncselekményt vagy a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerést kizáró okok közé tartozó cselekményt valósítana meg.

61. § Az elismerés feltételeinek vizsgálata során súlyos sérelemnek tekintendő

a) a halálbüntetéssel fenyegetés;

b) a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés alkalmazása;

c) a polgári személy életének vagy testi épségének súlyos fenyegetettsége, amely nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktus során alkalmazott megkülönböztetés nélküli erőszak következménye.

62. § Az üldöztetés, illetve a súlyos sérelem háttérben állhat

a) az az állam, ahonnan a kérelmező menekülni kényszerült;

b) az *a)* pont szerinti államot vagy annak jelentős részét ellenőrzése alatt tartó párt vagy szervezet;

c) az *a)* vagy *b)* pontban foglaltaktól független személy vagy szervezet, feltéve, hogy az *a)* pont szerinti állam és a *b)* pont szerinti párt vagy szervezet nem tud vagy nem kíván az üldözéssel, illetve a súlyos sérelemmel szemben védelmet nyújtani.

63. § (1) Az üldöztetéssel vagy súlyos sérelemmel szembeni védelem akkor tekinthető biztosítottnak, ha abban az államban, ahonnan a kérelmező menekülni kényszerül, hatékony eszközök állnak rendelkezésre az üldöztetés, illetve a súlyos sérelem megakadályozására, valamint az üldöztetést megvalósító vagy súlyos sérelmet előidéző cselekmények elkövetőinek megbüntetésére, és a kérelmező ezt a védelmet igénybe veheti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti védelem akkor is biztosítottnak tekinthető, ha abban az államban, ahonnan a kérelmező menekülni kényszerül, az ország egy részében nem áll fenn az üldöztetéstől való megalapozott félelem következménye, illetve a súlyos sérelem tényleges veszélye, és a kérelmezőtől ésszerűen elvárható, hogy az érintett ország részben maradjon.

64. § (1) A 6. § (1) bekezdésben meghatározott üldözési okok vizsgálata során

a) a faj fogalma magában foglalja különösen a bőrszín, származás, illetve meghatározott etnikai csoporthoz való tartozás szempontjait;

b) a vallás fogalma magában foglalja különösen a teista, nem teista és ateista meggyőződéseket, a magán jellegű, illetve nyilvános vallási szertartásokon – akár egyedül, akár másokkal – való részvételt, illetve az ilyen szertartásokon történő részvételtől való tartózkodást, továbbá más vallásos jellegű tevékenységet vagy véleménynyilvánítást, bármilyen vallásos hiten alapuló, illetve e hit által megkövetelt személyes vagy közösségi magatartásformát;

c) a nemzeti hovatartozás fogalma nem korlátozódik az állampolgárságra vagy annak hiányára, hanem magában foglalja különösen az olyan csoporthoz való tartozást is, amelyet annak kulturális, etnikai, illetve nyelvi identitása, közös földrajzi vagy politikai származása, illetve egy másik állam lakosságához fűződő viszonya határoz meg;

d) valamely csoport különösen akkor minősül meghatározott társadalmi csoportnak, ha:

da) a csoport tagjai olyan velük született jellemző tulajdonsággal vagy meg nem változtatható közös háttérrel rendelkeznek, vagy olyan közös meggyőződésük, illetve jellemző tulajdonságaik vannak, amelyek olyannyira alapvetőek az önazonosság, illetve a lelkiismeret szabadsága szempontjából, hogy az érintett személyeket nem lehet ezek feladására kényszeríteni, vagy

db) a csoport az érintett országban egyértelműen elkülöníthető identitással rendelkezik, mivel a csoportot az azt körülvevő társadalom különbözöként kezeli;

e) a politikai vélemény fogalma különösen azt foglalja magában, hogy a kérelmező egy olyan ügyben, amely a kérelmező üldözőjével, annak politikájával vagy eljárásával kapcsolatos, meghatározott véleményt vagy meggyőződést képvisel, függetlenül attól, hogy a kérelmező az adott vélemény vagy meggyőződés alapján cselekedett-e.

(2) A származási ország körülményeitől függően meghatározott társadalmi csoportnak minősülhet az olyan csoport is, amelybe tartozók közös jellemzője a szexuális irányultságon vagy a nemi hovatartozáson alapul.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában a szexuális irányultság nem foglalja magában a magyar jog szerint bűncselekménynek minősülő, az elkövető szexuális irányultságával összefüggő cselekményeket.

(4) Annak értékelésekor, hogy a kérelmező üldöztetés-től való félelme megalapozott-e, nincs jelentősége annak, hogy a kérelmező ténylegesen rendelkezik-e az üldözés alapjául szolgáló faji, vallási, társadalmi vagy politikai jellemzőkkel, illetve nemzeti hovatartozással, ha üldözője úgy tekinti, hogy e jellemzőkkel rendelkezik.

65. § A kérelmező menekültkénti elismerésének feltételei akkor állnak fenn, ha a 6. § (1) bekezdés szerinti üldözési okok és a 60. § értelmében üldözésnek minősülő cselekmények között összefüggés állapítható meg.

66. § (1) Az érdemi eljárás megszűnik, ha a kérelmező meghal.

(2) A menekültügyi hatóság az érdemi eljárást megszünteti, ha

a) az 52. § (2) bekezdés a), c) vagy d) pontjában foglalt feltétel fennáll;

b) a kérelmező a nyilatkozattételt megtagadja, és ezzel a kérelem érdemi elbírálását megakadályozza;

c) az 51. § (2) bekezdés alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az érdemi eljárás megindítását követően jutott a menekültügyi hatóság tudomására.

(3) Ha a menekültügyi hatóság az érdemi eljárást a (2) bekezdés a) vagy b) pontja alapján szünteti meg, a továbbiakban az 52. § (3)–(8) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(4) Ha az érdemi eljárás (3) bekezdés szerinti folytatása során a (2) bekezdés a) vagy b) pontjában foglalt megszüntetési ok merül fel, a menekültügyi hatóság a kérelmet elutasítja.

(5) Az érdemi eljárást a (2) bekezdés c) pontja alapján megszüntető végzéssel szemben – az 53. § (2)–(5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően – bírósági felülvizsgálatnak van helye.

67. § (1) Ha a menekültügyi hatóság megállapítja a kérelem alaptalanságát, a kérelmet elutasítja.

(2) A menekültügyi hatóság a kérelemnek helyt adó határozat közlésével egyidejűleg a menekültként vagy oltalmazottként elismert külföldit – az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven – írásban tájékoztatja a jogairól és kötelezettségeiről.

68. § (1) A kérelmet elutasító határozattal szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(2) A keresetlevelet a határozat közlésétől számított tizenöt napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a keresetlevelet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak. A keresetlevél benyújtásának a menekültügyi hatóság határozatának végrehajtására – az 54. §-ban foglalt eset kivételével – halasztó hatálya van.

(3) A keresetről a Fővárosi Bíróság – a keresetlevél beérkezésétől számított hatvan napon belül – peres eljárásban dönt.

(4) A bírósági eljárásban a kérelmező személyes meghallgatása kötelező. A személyes meghallgatást a bíróság mellőzi, ha

a) a kérelmező a szálláshelyéről nem idézhető,

b) a kérelmező ismeretlen helyre távozott, vagy

c) az ismételt kérelem a korábbival azonos ténybeli alapon nyugszik.

(5) A bíróság a menekültügyi hatóság határozatát megváltoztathatja. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(6) A menekültügyi hatóság 67. § (2) bekezdés szerinti tájékoztatási kötelezettsége akkor is fennáll, ha a bíróság a menekültügyi hatóság határozatát megváltoztatja, és a kérelmezőt menekültként vagy oltalmazottként elismeri.

Menekültkénti elismerés kivételes méltányosságból

69. § (1) A kivételes méltányosságból történő menekültkénti elismerés során a miniszter hivatalból jár el.

(2) A miniszter határozatával szemben jogorvoslatnak nincs helye.

Dublini eljárás

70. § (1) Ha az érdemi eljárás során a dublini eljárás lefolytatásának feltételei állnak fenn, a 49. § (2)–(9), valamint az 50. § (1)–(2) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(2) Ha a kérelmezőt és a kérelem vizsgálatát a megkeresett tagállam nem veszi át, az érdemi eljárást folytatni kell.

A menedékes kérelmére vonatkozó szabályok

71. § (1) Ha a menedékes az ideiglenes védelem lejárta megelőzően menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés iránti kérelmet nyújt be, menedékes jogállása a kérelem elbírálása alatt, továbbá a kérelem elutasítása esetén – az ideiglenes védelem lejártaig – fennmarad, feltéve, hogy menedékeskénti elismerése visszavonására nem kerül sor.

(2) Az (1) bekezdés alapján benyújtott kérelmet akkor is el kell bírálni, ha az ideiglenes védelem a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárás időtartama alatt megszűnik. Ebben az esetben a kérelmezőt az 5. § szerinti jogok illetik meg, és kötelezettségek terhelik.

Repülőtéri eljárás

72. § (1) Ha a külföldi a kérelmét a Magyar Köztársaság területére történő beléptetés előtt, a nemzetközi légitforgalmi határátkelőhelyen nyújtja be, e fejezet rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A kérelmezőt a repülőtéri eljárás során nem illetik meg az 5. § (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt jogsultságok.

(3) A menekültügyi hatóság a kérelmezőt a repülőtér tranzitterületén található szálláshelyen helyezi el.

(4) A repülőtéri eljárásban az előzetes vizsgálati eljárást nyolc napon belül le kell folytatni. Az előzetes vizsgálati eljárás során hozott döntés közléséről a menekültügyi hatóság haladéktalanul gondoskodik.

(5) A kérelmezőt a Magyar Köztársaság területére be kell léptetni, ha

a) az előzetes vizsgálati eljárás érdemi eljárásra utaló végzéssel zárul, vagy

b) a kérelem benyújtásától számított nyolc nap eltelt.

(6) A repülőtéri eljárás szabályai nem alkalmazhatók, ha a kérelmet különleges bánásmódot igénylő személy nyújtja be.

A menekültkénti és az oltalmazottkénti elismerés visszavonása

73. § (1) Ha a menekültügyi hatóság a menekültkénti vagy az oltalmazottkénti elismerés feltételei fennállásának felülvizsgálata során azt állapítja meg, hogy az elismerés visszavonásának van helye, erről a menekültet vagy az oltalmazottat írásban, az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven tájékoztatja.

(2) A menekültügyi hatóság a tájékoztatással egyidejűleg – határidő tűzésével – felhívja a menekültet vagy az oltalmazottat, hogy jelölje meg azokat az okokat, amelyek igazolják vagy valószínűsítik a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés feltételeinek fennállását, illetve azt, hogy az elismerést kizáró ok nem áll fenn.

(3) A menekültet vagy az oltalmazottat a menekültügyi hatóság személyesen meghallgatja. A személyes meghallgatást a menekültügyi hatóság mellőzi, ha a külföldi

a) a lakóhelyéről nem idézhető,

b) ismeretlen helyre távozott, vagy

c) a személyes meghallgatáson írásbeli felszólításra nem jelenik meg, és távolmaradását megfelelően nem igazolja.

74. § (1) Ha a menekültügyi hatóság megállapítja, hogy az elismerés visszavonására okot adó körülmény nem áll fenn, az eljárást megszünteti. Az eljárást megszüntető végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(2) Ha a menekültügyi hatóság menekült esetében a 11. § (2) bekezdésben, oltalmazott esetében a 18. § (2) bekezdésben foglalt valamely ok fennállását állapítja meg, a menekültkénti, illetve az oltalmazottkénti elismerést visszavonja.

75. § (1) A menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerést visszavonó határozattal szemben – a jogállásról történő lemondáson alapuló visszavonás esetét kivéve – bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(2) A keresetlevelet a határozat közlésétől számított tizenöt napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a keresetlevelet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak. A keresetlevél benyújtásának a menekült-

ügyi hatóság határozatának végrehajtására halasztó hatálya van.

(3) A keresetről a Fővárosi Bíróság – a keresetlevél beérkezésétől számított hatvan napon belül – peres eljárásban dönt.

(4) A bírósági eljárásban a kérelmező személyes meghallgatása kötelező. A személyes meghallgatást a bíróság mellőzi, ha a külföldi

a) a lakóhelyéről nem idézhető, vagy

b) ismeretlen helyre távozott.

(5) A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

IX. Fejezet

A MENEDÉKESKÉNTI ELISMERÉSRE IRÁNYULÓ ELJÁRÁS

76. § (1) Az Országgyűlés – a Kormány előterjesztése alapján – a 19. § b) pontja szerinti ideiglenes védelemre jogosultként történő elismerésről határozatot hoz.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határozat tartalmazza azt az időtartamot, amelynek lejártával, illetve annak a ténynek a megjelölését, amelynek bekövetkeztével az ideiglenes védelem megszűnik.

(3) A menedékeskénti elismerésre irányuló eljárásban a menekültügyi hatóságnak és a bíróságnak a 41. § (2) bekezdésben meghatározott jelentést nem kell beszereznie.

(4) Az ideiglenes védelem – 24. § (1) bekezdésben meghatározott időtartam lejártát vagy tény bekövetkeztét követő – fenntartásáról hozott határozatra az (1)–(3) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

77. § (1) A menedékeskénti elismerését kérőnek (e fejezetben a továbbiakban: kérelmező) azt kell igazolnia vagy valószínűsítenie, hogy a 19. § a) vagy b) pontja szerinti védelemre jogosult tömegesen menekülő személyek csoportjába tartozik.

(2) Alaptalan a menedékeskénti elismerés iránti kérelem (e fejezetben a továbbiakban: kérelem), ha a kérelmező

a) nem igazolja vagy valószínűsíti, hogy a 19. § a) vagy

b) pontja szerint védelemre jogosult csoport tagja, vagy

b) menedékeskénti elismerése a 21. § alapján kizárt.

(3) A külföldi menedékeskénti elismerésére irányuló eljárást negyvenöt napon belül kell lefolytatni. Az ügyintézési határidő nem hosszabbítható meg.

78. § (1) A menekültügyi hatóság a menedékeskénti elismerésre irányuló eljárás során köteles beszerezni a Nemzetbiztonsági Hivatal szakhatósági állásfoglalását.

(2) A Nemzetbiztonsági Hivatal köteles a menekültügyi hatóság megkeresésének harminc napon belül eleget tenni. A szakhatósági eljárás ügyintézési határideje nem hosszabbítható meg.

(3) A szakhatósági eljárás időtartama az ügyintézési határidőbe beszámít.

79. § (1) Ha a menekültügyi hatóság a kérelem alaptalanságát állapítja meg, a kérelmet elutasítja.

(2) A menekültügyi hatóság kérelmet elutasító határozatával szembeni jogorvoslatra a 68. §-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(3) A menekültügyi hatóság a kérelemnek helyt adó határozat közlésével egyidejűleg a menedékesként elismert külföldit – az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven – írásban tájékoztatja a jogairól és kötelezettségeiről.

A menedékeskénti elismerés visszavonása

80. § (1) Ha a menekültügyi hatóság a 25. § (2) bekezdésben foglalt valamely ok fennállását állapítja meg, a menedékeskénti elismerést visszavonja.

(2) A menedékeskénti elismerést visszavonó határozattal szemben – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a 75. §-ban foglaltak szerint van helye jogorvoslatnak.

(3) Ha a menedékeskénti elismerés visszavonására a 25. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján került sor, az elismerést visszavonó határozattal szemben jogorvoslatnak nincs helye.

X. Fejezet

ADATKEZELÉS

81. § A menekültügyi hatóság a menekült, az oltalmazott, a menedékes, valamint az elismerését kérő (a továbbiakban együtt: e törvény hatálya alá tartozó személy) személyes adatait, a tartózkodásukkal és az őket megillető ellátással és támogatással összefüggő adatokat, továbbá az azokban bekövetkezett változásokat

a) a menekült, az oltalmazott, illetve a menedékes jogállás fennállásának megállapítása és az ahhoz fűződő jogosultságok biztosítása,

b) az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott ellátásra és támogatásra való jogosultság megállapítása,

c) személyazonosítás,

d) a párhuzamos eljárások megakadályozása, valamint

e) a kérelem többszöri benyújtásának megállapítása céljából a menekültügyi nyilvántartásban kezeli.

82. § E fejezet alkalmazásában természetes személyazonosító adatok az e törvény hatálya alá tartozó személy következő adatai:

a) családi és utóneve vagy -nevei;

b) születési családi és utóneve vagy -nevei;

c) előző családi és utóneve vagy -nevei;

d) álneve vagy álnevei;

e) születési helye és ideje;

f) neme;

g) anyja születési családi és utóneve vagy -nevei;

h) jelenlegi és korábbi állampolgársága, állampolgársági vagy hontalan státusza;

i) menekült vagy oltalmazott esetén személyi azonosítója.

83. § (1) A menekültügyi nyilvántartás az e törvény hatálya alá tartozó személy következő adatait tartalmazza:

a) természetes személyazonosító adatait;

b) arcképmását;

c) a tizennégy éven felüli ujjnyomatát;

d) ha az elismerését kérő kísérő nélküli kiskorú, ennek tényét;

e) ha az elismerését kérő dublini eljárás alapján került átvételre, az átvétel tényét és időpontját;

f) a menekültkénti vagy oltalmazottkénti, valamint a menedékeskénti elismerés iránti kérelem benyújtásának, valamint a benyújtott kérelem visszavonásának tényét és időpontját;

g) a menekültkénti, oltalmazottkénti vagy menedékeskénti elismerés tényét és időpontját, a határozatot hozó hatóság vagy bíróság megnevezését, továbbá azt, hogy a határozat hatálya hány személyre terjed ki;

h) az elismerés iránti kérelem elutasításának, a menekültügyi eljárás megszüntetésének, valamint az elismerés visszavonásának tényét, okát és időpontját, az országhagyási kötelezettség teljesítésének határidejét, a döntéshozó hatóság vagy bíróság megnevezését, továbbá azt, hogy a döntés hatálya hány személyre terjed ki;

i) az elismerését kérő dublini eljárás alapján történő átadásának tényét és okát, az átadásról rendelkező végzés meghozatalának, valamint az elismerését kérő átadásának időpontját, továbbá azt, hogy a végzés hatálya hány személyre terjed ki;

j) családi állapotát, foglalkozását, iskolai végzettségét;

k) lakóhelyét, tartózkodási helyét, szálláshelyét;

l) a származási országa nevét;

m) a faji vagy nemzeti hovatartozására, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozására, illetve vallási, politikai meggyőződésére vonatkozó adatok közül azt, amelyre kérelmének indokolásában hivatkozott;

n) a személyazonosságát igazoló és úti okmányainak adatait (az okmány azonosító jelét és számát, érvényességi idejét, a kiállítás időpontját, a kiállító hatóság nevét, a kiállítás helyét);

o) a vele együtt érkező családtagok természetes személyazonosító adatait és magyarországi tartózkodásuk jogcímét;

p) jövedelmi, vagyoni helyzetére vonatkozó olyan adatokat, amelyeket nyilatkozata, az általa szolgáltatott irat vagy az adóhatóság, illetve a társadalombiztosítási feladatokat ellátó szerv adatszolgáltatása tartalmazott.

(2) A menekültügyi hatóság

a) az (1) bekezdés *a)–o)* pontjában meghatározott adatokat a kérelem elutasításától, az eljárás megszüntetésétől vagy az elismerés megszűnésétől,

b) az (1) bekezdés *p)* pontjában meghatározott adatokat az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott ellátásra, illetve támogatásra való jogosultság megszűnésétől, illetve a visszatérítendő támogatás teljesítésétől vagy a követelés elévülésétől számított öt évig kezeli.

(3) Az ujjnyomat rögzítésének és tárolásának célja az elismerését kérő azonosítása és a kérelem többszöri benyújtásának megállapítása. Az eljáró hatóság a rögzített ujjnyomatot az elismerését kérő igazolt, ennek hiányában az általa közölt természetes személyazonosító adatainak, állampolgárságának, továbbá a kijelölt szálláshelyének megjelölésével haladéktalanul továbbítja a (4) bekezdés szerinti adatfeldolgozó szervnek.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott adatkör tekintetében adatfeldolgozó a miniszter rendeletében meghatározott szerv. Az adatoknak az Eurodac központi egységéhez történő továbbításáért, az adatok fogadásáért, illetve azok összehasonlításáért az adatkezelő felel.

(5) Az e törvény alapján kiadott okmányok a menekültügyi nyilvántartásban szereplő adatok közül azokat tartalmazzák, amelyek a jogosult személyazonosságának megállapításához, valamint az okmány által biztosított jogosultság fennállásának igazolásához szükségesek.

84. § (1) A befogadó állomás – az állomáson elhelyezett személyek jogosultságainak biztosítása, valamint az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott ellátásra és támogatásra való jogosultság megállapítása céljából – nyilvántartást vezet

a) a befogadó állomáson elhelyezettek természetes személyazonosító adatairól, valamint

b) a befogadó állomás által nyújtott ellátás, illetve támogatás mértékéről és időtartamáról.

(2) A befogadó állomáson elhelyezett személy adatait a befogadó állomás végleges elhagyását követő egy évig kell kezelni.

85. § (1) A menekült, az oltalmazott, illetve a menedékes lakóhelye, tartózkodási helye vagy szálláshelye szerint illetékes jegyző – az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott, hatáskörébe tartozó ellátásra, illetve támo-

gatásra való jogosultság megállapítása céljából – nyilvántartást vezet a hatáskörébe tartozó támogatásra jogosult személy

a) természetes személyazonosító adatairól;

b) lakóhelyéről, tartózkodási helyéről vagy szálláshelyéről;

c) a folyósított támogatás összegéről;

d) a folyósítás időpontjáról, visszatérítendő támogatás esetén a törlesztési határidőről.

(2) A támogatást folyósító szervek kezelhetik a jegyző hatáskörébe tartozó támogatásra jogosult személlyel közös háztartásban élő családtagok kereseti és vagyoni viszonyaira vonatkozó adatokat, amennyiben a támogatás feltételeinek fennállása ezek alapján állapítható meg.

(3) A támogatást folyósító szervek kötelesek adatot szolgáltatni a menekültügyi hatóság, valamint a (2) bekezdés szerinti adatok igénylésére törvényben feljogosított szervek részére.

(4) A jegyző és a támogatást folyósító szervek az (1)–(2) bekezdésben meghatározott adatokat a támogatásra való jogosultság, illetve a visszafizetési kötelezettség fennállásáig kezelhetik.

86. § A menekültügyi hatóság jogszabályban meghatározott feladatai ellátása céljából – törvényben meghatározott adatkörben – adatokat igényelhet

a) a büntettek, a kényszerintézkedés, illetve a büntetőeljárás alatt állók nyilvántartásából;

b) a központi idegenrendészeti nyilvántartásból;

c) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból;

d) nemzetközi szerződés, európai közösségi jogi aktus vagy viszonyosság alapján külföldi bűnüldöző, idegenrendészeti és menekültügyi szervektől, illetve nemzetközi szervezetektől.

87. § (1) Az e fejezetben meghatározott nyilvántartásokból jogszabályban meghatározott feladataik ellátása céljából – törvényben meghatározott adatkörben –

a) a bíróság,

b) az ügyészség,

c) a nyomozó hatóság,

d) a nemzetbiztonsági szolgálat,

e) az idegenrendészeti hatóság,

f) az adó- és vámhatóság,

g) a menekültügyi eljárásban közreműködő szakhatóság,

h) az állampolgársági ügyekben eljáró hatóság,

i) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartással kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság,

j) a munkaügyi hatóság,

k) a munkavédelmi hatóság,

l) az egészségügyi államigazgatási szerv,

m) az anyakönyvezést végző hatóság,

n) a gyámhatóság, és
o) a jogszabály, illetve szerződés alapján támogatást folyósító szervek igényelhetnek adatot.

(2) A menekültügyi hatóság a menekültként vagy utalmazzottként történő elismerésről – az érintett természetes személyazonosító adatainak közlésével – tájékoztatja a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást kezelő központi szervet a nyilvántartásba történő felvétel, illetve személyazonosító igazolvánnyal, valamint személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal történő ellátás céljából.

(3) Az e törvény alapján kezelt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és az azokat tartalmazó nyilvántartásokból személyazonosításra alkalmatlan módon statisztikai célra adatok szolgáltatathatók.

(4) A Központi Statisztikai Hivatal részére statisztikai célú adatkezelés érdekében személyazonosításra alkalmas módon is átadhatók

a) a 83. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adatok közül az e törvény hatálya alá tartozó személy családi és utóneve vagy -nevei, születési családi és utóneve vagy -nevei, előző családi és utóneve vagy -nevei, születési helye és ideje, neme, anyja születési családi és utóneve vagy -nevei, a jelenlegi és korábbi állampolgárságára vagy hontalan státuszára vonatkozó adatok, továbbá

b) a 83. § (1) bekezdés f), valamint j)–l) pontjában meghatározott adatok.

(5) A 83. § (1) bekezdés m) pontjában meghatározott adat csak a nyomozó hatóság és az ügyészség, továbbá törvényben meghatározottak szerint a bíróság és a nemzetbiztonsági szolgálat részére adható át.

88. § (1) A menekültügyi hatóság külföldi állam és nemzetközi szervezet részére adatot szolgáltat

a) a menekültügy területén alkalmazandó jogszabályokról és gyakorlatról;

b) az e törvény hatálya alá tartozó személyek érkezésének és állampolgárság szerinti megoszlásának havi alakulásáról;

c) az elismerés iránti kérelmek általános tendenciáiról.

(2) A miniszter irányítása alatt álló országinformáció szolgáltatásáért felelős szerv külföldi állam és nemzetközi szervezet részére adatot szolgáltat az e törvény hatálya alá tartozó személy származási országa vagy a korábbi tartózkodási helye szerinti ország helyzetéről.

(3) A menekültügyi hatóság az (1) bekezdés b) pontja szerinti adatokat az Európai Unió Bizottsága által kijelölt szerv és az Egyesült Nemzetek Szervezete Menekültügyi Főbiztossága részére is átadja.

89. § (1) A menekültügyi hatóság nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján – az e törvény hatálya alá tartozó személy származási országa kivételével – külföldi állam

szerveinek, illetve az Egyesült Nemzetek Szervezete Menekültügyi Főbiztosságának kérelmére, továbbá a menekültügyi eljárás átadása keretében közöl minden olyan információt, amely szükséges az elismerés iránti kérelem elbírálásához, feltéve, hogy az adatigénylőnél a személyes adatok védelme biztosított.

(2) Az (1) bekezdés szerinti információ tartalmazhatja

a) az e törvény hatálya alá tartozó személy természetes személyazonosító adatait;

b) a személyazonosságát igazoló és úti okmányok adatait (az okmány azonosító jelét és számát, érvényességi idejét, a kiállítás időpontját, a kiállító hatóság nevét, a kiállítás helyét);

c) az elismerését kérő személyazonosságának megállapításához szükséges más adatokat;

d) a tartózkodási engedélyre vagy vízumra vonatkozó adatokat;

e) az elismerés iránti kérelem, valamint a korábbi elismerés iránti kérelem benyújtásának helyét és időpontját, az eljárás állását, illetve a kérelem tárgyában hozott döntés tartalmát;

f) a büntetőeljárás során keletkezett adatokat.

(3) Azokat az indokokat, amelyekre az e törvény hatálya alá tartozó személy elismerés iránti kérelme alátámasztásaként hivatkozott – az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatás során – csak az érintett írásbeli hozzájárulásával lehet közölni.

(4) Az (1) bekezdésben felhatalmazott szervek kivételével külföldi szerv vagy személy részére személyes adat csak az érintett írásbeli hozzájárulása alapján adható át. Az érintettet a felhasználás céljáról előzetesen tájékoztatni kell.

XI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatályba léptető és hatályon kívül helyező rendelkezések

90. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2008. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 94. §-a 2007. július 2-án lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény,

b) a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény 36. §-a és 58. §-a,

c) a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXXVIII. törvény,

d) az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 44–56. §-a, az azt megelőző „HETEDIK FEJEZET” fejezetcím és az „A menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény módosításáról” cím, továbbá a 147. § (1) bekezdés *f)* pontja, 147. § (2) bekezdés *d)* pontja és 147. § (3) bekezdése,

e) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 93. §-a, valamint

f) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 113. §-a.

Átmeneti rendelkezések

91. § (1) E törvény rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő menekültügyi eljárásban nem lehet alkalmazni.

(2) Ahol e törvény a kérelem ismételt benyújtásához jogkövetkezményt fűz, a megelőző kérelmek számának megállapításakor az e törvény hatálybalépése előtt benyújtott kérelmeket is figyelembe kell venni.

92. § (1) A menekültügyi hatóság a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény alapján humanitárius célból tartózkodási engedéllyel ellátott befogadottak jogállását az e törvény hatálybalépését követő tizenhét hónapon belül felülvizsgálja.

(2) A felülvizsgálat során a menekültügyi hatóság a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárást hivatalból folytatja le.

Felhatalmazó rendelkezések

93. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben

a) állapítsa meg a menekültügyi eljárás részletes szabályait;

b) állapítsa meg a menekültügyi eljárás külföldi menekültügyi hatóság részére történő átadására, illetve a menekültügyi eljárás átvételére vonatkozó részletes szabályokat;

c) határozza meg az elismerését kérőt, valamint a menekültet, az oltalmazottat és a menedékest megillető ellátások és támogatások fajtáit, igénybevitelük feltételeit;

d) állapítsa meg az ellátások és támogatások igénybevitelének költségeinek megtérítésére irányadó szabályokat;

e) határozza meg az elismerését kérő, a menekült, az oltalmazott és a menedékes okmányainak körét;

f) határozza meg az elismerését kérő, a menekült, az oltalmazott és a menedékes okmányainak formáját és azok adattartalmát;

g) állapítsa meg a menekült, az oltalmazott és a menedékes úti okmánya kiadásának részletes eljárási szabályait;

h) jelölje ki az országinformáció szolgáltatásáért felelős szervet;

i) állapítsa meg a hazatérés és a harmadik országban történő letelepedés utazási költségeinek biztosításához nyújtható támogatás feltételeit.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg a Magyar Köztársaság által nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok listáját.

(3) A miniszter felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben

a) határozza meg a menekültügyi szervezeti rendszerének felépítését, feladatait és működési rendjét;

b) jelölje ki a menekültügyi nyilvántartás, valamint a 83. § (3) bekezdésben meghatározott adatkör tekintetében az adatfeldolgozásra jogosult szervet.

Módosuló rendelkezések

94. § (1) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 110. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„110. § (1) A nem magyar állampolgár kiskorú akkor válik óvodai ellátásra jogosulttá, illetve akkor tanköteles Magyarországon, ha

a) menedékjogot kérő, menekült, menedékes,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,

c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, illetve a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

(2) A feltételek meglétét a tanuló nevelési-oktatási intézménybe történő felvételénél igazolni kell.

(3) Ha a Magyar Köztársaság területén való tartózkodás ideje

a) az egy évet nem haladja meg, a szülő kérésére,

b) az egy évet meghaladja, e törvény erejénél fogva válik a gyermek tankötelessé.

(4) A nem magyar állampolgár mindaddig, ameddig megfelel az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek, az óvodai nevelést, és – amennyiben tankötelessé válik – az iskolai nevelést és oktatást, a kollégiumi nevelést, a pedagógiai szakszolgálatokat a tankötelettség fennállása,

továbbá a tankötelezettség ideje alatt megkezdett és a tankötelezettség megszűnése után folytatott tanulmányok alatt a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel veheti igénybe.

(5) Az (1) bekezdés *a)* pontjában felsoroltak az elismerés iránti kérelem benyújtásától kezdődően gyakorolhatják a (4) bekezdésben meghatározott jogokat, illetve kötelesek megkezdeni a tankötelezettség teljesítését.

(6) A (4) bekezdésben szabályozott jog az (1) bekezdés *b)*, *c)* pontjában meghatározottak alapján akkor gyakorolható, ha a szülő három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik és keresőtevékenységet folytat. E rendelkezéseket az érintett házastársa és gyermeke tekintetében is alkalmazni kell.

(7) Az a nem magyar állampolgár, aki az oktatásért felelős miniszter meghívólevelével rendelkezik, a meghívólevelben meghatározott ellátást a magyar állampolgárokkal azonos feltételek szerint veheti igénybe.

(8) Az a nem magyar állampolgár, aki nem tartozik az (1)–(7) bekezdésben foglaltak hatálya alá – ha nemzetközi szerződés vagy jogszabály másképpen nem rendelkezik – az óvodai, iskolai és kollégiumi ellátásért, továbbá a pedagógiai szakszolgálat igénybevételéért díjat fizet. A díj nem haladhatja meg a szakmai feladatra jutó folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadát. A közoktatási intézmény vezetője a díjat a fenntartó által meghatározott szabályok alapján csökkentheti, illetve elengedheti.

(9) Az (1) bekezdésben meghatározottak óvodai neveléséhez, iskolai neveléséhez és oktatásához az oktatásért felelős miniszter pedagógiai rendszereket (oktatási programokat) ad ki.”

(2) A Kt. 122/A. §-a a következő *c)* ponttal egészül ki:
[*Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:*]

„*c)* a Tanács 2003/9/EK irányelve (2003. január 27.) a menedékkérők befogadása minimumszabályainak megállapításáról, 10. cikk (1)–(2) bekezdés.”

Az Európai Unió jogának való megfelelés

95. § (1) E törvény a következő közösségi jogi aktusok-nak történő részleges megfelelést szolgálja:

a) az Európai Közösségek bevándorlásért felelős minisztereinek 1992. november 30-i állásfoglalása a nyilvánvalóan alaptalan menedékjogi kérelmekről;

b) az Európai Közösségek bevándorlásért felelős minisztereinek 1992. november 30-i állásfoglalása a harmadik befogadó országokra vonatkozó kérdések összehangolt megközelítéséről;

c) az Európai Közösségek bevándorlásért felelős minisztereinek Londonban, 1992. november 30-án és december 1-jén meghozott állásfoglalásai azokról az

országokról, amelyekben az üldöztetésnek nincs komoly veszélye;

d) a Tanács 1995. június 20-i állásfoglalása a menekültügyi eljárások minimális garanciáiról;

e) a Tanács 1997. június 26-i állásfoglalása a harmadik államból származó kísérő nélküli kiskorúakról;

f) a Tanács 1995. szeptember 25-i állásfoglalása az ideiglenes védelemben részesülő személyek belépésével és tartózkodásával kapcsolatos kötelezettség megosztásáról;

g) a Tanács 1996. március 4-i közös álláspontja, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján fogadott el a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i Genfi Egyezmény 1. cikkében szereplő „menekült” fogalom meghatározásának összehangolt alkalmazásáról;

h) a Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimum követelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről 2. cikk *a)* és *e)–f)* pontjai, 3–4. cikk, 7–11. cikk, 13. cikk, 15. cikk, 17–20. cikk, 22–23. cikk, 26. cikk (4) bekezdés, 27–29. cikk, e törvény végrehajtási rendeleteivel együttesen;

i) a Tanács 2003/9/EK irányelve (2003. január 27.) a menedékkérők befogadása minimumszabályainak megállapításáról 2. cikk *d)–e)*, *h)–j)* pontjai, 3–5. cikk, 7–8. cikk, 10–11. cikk, 13–22. cikk, e törvény végrehajtási rendeleteivel együttesen;

j) a Tanács 2004/83/EK irányelve (2004. április 29.) a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról 2. cikk *c)*, *e)*, *h)*, *i)*, *k)* pontja, 4–7. cikk, 9–33. cikk, e törvény végrehajtási rendeleteivel együttesen;

k) a Tanács 2005/85/EK irányelve (2005. december 1.) a menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól 3. cikk, 6–12. cikk, 15–28. cikk, 32. cikk, 34. cikk (3) bekezdés *a)* pont, 35. cikk, 37–39. cikk, e törvény végrehajtási rendeleteivel együttesen.

(2) E törvény a következő közösségi jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg:

a) a Tanács 343/2003/EK (2003. február 18.) rendelete az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról;

b) a Tanács 2725/2000/EK (2000. december 11.) rendelete a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

Az Alkotmány 65. § (1) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében elsőként a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Met.) szabályozta átfogóan a menedékjog tárgykörét. Tíz évvel később a menedékjogról szóló új törvénynek sok tekintetben eltérő társadalmi és jogi kihívásoknak kell megfelelnie. A Magyar Köztársaság az Európai Unió tagállamaként alakító részévé vált a közös európai menekültügyi politikának, ugyanakkor kötelességünk annak biztosítása, hogy nemzeti jogunk megfeleljen az Európai Unió jogforrásainak.

Az Európai Unió a menekültügyet az Amszterdami Szerződéssel emelte a közösségi jogalkotás szabályozási tárgykörébe. A közös szabályok kialakítása érdekében az 1999-es Tamperei, majd a 2004-es Hágai Program részeként számos európai közösségi rendelet és irányelv került elfogadásra. Az európai uniós menekültügyi szabályozás célja közös minimumszabályok megalkotása révén egy egységes európai menekültügyi rendszer létrehozása. További célkitűzés emellett, hogy a tagállamok menekültügyi befogadási, elismerési és eljárási gyakorlata összhangba kerüljön, meghatározó elemeit, garanciális szabályait illetően pedig minél kevesebb különbözőséget mutasson.

A hazai menekültügyi joganyag felülvizsgálatát, valamint ennek nyomán új törvény megalkotását az európai uniós tagságból eredő kötelezettségeknek való megfelelés mellett az elmúlt évek jogalkalmazási tapasztalatai is szükségessé tették.

A Törvény szabályozásának irányvonalát az alábbi közösségi jogi aktusok határozzák meg:

a) a valamely harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: Dublin II rendelet), amely kijelöli azt az államot, amelynek el kell járnia a rendeletet alkalmazó államok valamelyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem ügyében;

b) a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról szóló, 2000. december 11-i 2725/2000/EK tanácsi rendelet, amely alapján létrejött a többszöri kérelmek kiszűrését lehetővé tevő ujjnyomat-azonosító rendszer;

c) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimum követelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről szóló, 2001. július 20-i 2001/55/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: ideig-

lenes védelemről szóló irányelv), amely a tömegesen menekülők beáramlása esetén követendő eljárás szabályait állapítja meg;

d) a menedékkérők befogadása minimumszabályainak megállapításáról szóló, 2003. január 27-i 2003/9/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: befogadási irányelv), amely az elismerést kérők jogosultságaira, különösen az őket megillető ellátásokra, támogatásokra és szállásra vonatkozó közös szabályokat állapítja meg;

e) a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: kvalifikációs irányelv), amelynek célja, hogy az Európai Unió tagállamaiban megteremtse a menedékkérők menekültkénti elismerésének vagy kiegészítő védelemben részesítésének, valamint az elismerés visszavonásának egységes feltételrendszerét, továbbá meghatározza a menedékkérők, valamint a menekültként elismert vagy kiegészítő védelemben részesített személyek jogállását;

f) a menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-i 2005/85/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: eljárási irányelv), amely rögzíti azokat a garanciákat, amelyeknek érvényesülését a tagállamoknak a menekültügyi eljárás során biztosítaniuk kell.

A Törvény új, a magyar jogban eddig ismeretlen jogintézményeket honosít meg, a jogállások rendszerezetten egymásra épülő, logikus struktúráját építi fel. A Törvény anyagi jogi része a hatálya alá tartozó személyek jogállása szerinti fejezetekre tagolódik.

A kvalifikációs irányelvvel összhangban a Törvény bevezeti a kiegészítő védelem intézményét és az oltalmazotti (kiegészítő védelmi) jogállást. Az európai uniós jogalkotási kötelezettség nyomán létrehozott oltalmazottkénti elismerés betölti a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi július hó 28. napján elfogadott egyezmény, valamint a menekültek helyzetére vonatkozóan az 1967. évi január hó 31. napján létrejött jegyzőkönyv (a továbbiakban: Genfi Egyezmény) szerinti menekült státus és a befogadotti jogállás közötti szabályozási űrt.

A Törvény szerint oltalmazottként kiegészítő védelemben részesül az a külföldi, aki nem felel meg a menekültkénti elismerés feltételeinek, de fennáll annak a veszélye, hogy származási országába történő visszatérése esetén őt súlyos sérelem érné, és nem tudja, vagy az e veszélytől való félelmében nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni.

A kvalifikációs irányelv azt a követelményt fogalmazza meg a tagállamokkal szemben, hogy a kiegészítő védelemben részesített személyek részére az elismert menekült jogállását megközelítő státuszt biztosítsanak. A Törvény ennek megfelelően – a menekült jogállásának meghatározásánál alkalmazott megoldáshoz hasonlóan – nem sorolja

fel az oltalmazott jogait és kötelezettségeit, hanem rögzíti, hogy az oltalmazottat – ha törvény vagy kormányrendelet kifejezetten eltérően nem rendelkezik – a menekült jogai illetik meg és kötelezettségei terhelik.

A Törvény a befogadási irányelv rendelkezéseivel és terminológiájával összhangban határozza meg az elismerését kérő számára biztosítandó ellátások és támogatások körét. A „befogadási feltételek” gyűjtőfogalom magában foglal minden olyan jogosultságot és kötelezettséget, amely az elismerését kérőt az elismerés iránti kérelem benyújtásától kezdően megilleti, illetve terheli, továbbá minden olyan intézkedést is, amely a jogosultságok biztosításával vagy a kötelezettségek érvényesítésével függ össze. A befogadási feltételek biztosítására vonatkozó szabályok megállapítása során a Törvény a rászorultság elvét, mint vezérelvet követi. Az elismerését kérő csak akkor jogosult a befogadás egyes feltételeire, ha az azok biztosításához szükséges anyagi eszközökkel nem rendelkezik.

A Törvény nagy hangsúlyt fektet az elismerést kérő személyek jogainak érvényesülését biztosítani hivatott garanciális szabályok megállapítására, továbbá szem előtt tartja a kiszolgáltatott személy – így különösen a kiskorú, a kísérő nélküli kiskorú, az idős, a fogyatékkal élő személy, a várandós nő, a kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülő, valamint a kínzást, nem erőszakot vagy a pszichikai, fizikai vagy szexuális erőszak más súlyos formáját elszenvedett személy – sajátos szükségleteiből fakadó különleges bánásmód iránti igényét.

A Met. nem differenciált kellőképpen a menekültkénti és a menedékeskénti elismerés szabályai között, holott ezt a menedékeskénti elismerésre irányuló eljárás speciális jellege indokoltta teszi: rövid idő alatt nagy mennyiségű kérelmet kell elbírálni egyszerűsített szempontrendszer alapján.

A Törvény – a Met. hiányosságát kiküszöbölve – a menekültügyi eljárás általános szabályainak meghatározását követően eltérő szabályokat állapít meg a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárásra, valamint a menedékeskénti elismerésre irányuló eljárásra. Ez a különbségtétel – a közösségi joggal összhangban – a menekültek tömeges beáramlása esetén egyszerűsített eljárás lefolytatását teszi lehetővé.

A menedékeskénti elismerés kétfázisú eljárásban valósul meg. Az első szakaszban az Európai Unió Tanácsa, illetve a Magyar Köztársaság Országgyűlése a védelemre jogosultként történő elismerésről határoz. A második szakaszban, a konkrét menedékeskénti elismerés során a menekültügyi hatóság csak azt vizsgálja, hogy az elismerését kérő személyre a védelemre jogosultként elismerő tanácsi vagy országgyűlési határozat hatálya kiterjed-e.

A menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárást a Törvény két szakaszra bontja. Az eljárás első szakaszának célja, hogy kizárja az eljárás második, érdemi szakaszából azokat a kérelmeket, amelyek esetében a Dublin II rendelet szerinti átadás-átvételi eljárás lefolytatása szükséges, valamint amelyek elfogadhatatlanok, hoz-

zásegítve ezzel a menekültügyi hatóságot, hogy kapacitáisait az érdemi eljárásban hatékonyabban használhassa ki.

A menekültügyi eljárás szabályainak újragondolása során szem előtt tartott legfontosabb célkitűzések egyike a gyors és hatékony eljárás kialakítása volt.

Ennek keretében a Törvény a menekültügyi eljárás során hozott nem érdemi döntésekkel szemben rövid – három napos – határidőn belül teszi lehetővé a jogorvoslatot, melynek elbírálása – nyolc napon belül – nemperes eljárásban történik.

Ugyancsak az eljárás gyorsításának céljával rendelkezik úgy a Törvény, hogy a Nemzetbiztonsági Hivatal szakhatósági eljárásának időtartama az ügyintézési határidőbe beszámít.

Az elmúlt évek jogalkalmazási tapasztalataira is figyelemmel, annak érdekében, hogy a menekültügyi hatóság határozatának bírósági felülvizsgálata hatékony jogorvoslatként működhessen, a Törvény a Fővárosi Bíróság peres eljárásának határidejét a jelenlegi harminc napról hatvan napra növeli.

A Törvény az elismert menekültek jogállása felülvizsgálatának jelenlegi szabályain nem változtat, az oltalmazottak esetében azonban előírja a legalább öt évenkénti kötelező felülvizsgálatot. Kibővülnek az elismerés visszavonásának esetkörei és részletes szabályozást nyer az elismerés visszavonására irányuló eljárás.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

I. Fejezet

Általános rendelkezések

A törvény hatálya

Az 1. §-hoz

Az 1. § meghatározza a Törvény tárgyi és személyi hatályát. A Törvényt kell alkalmazni minden olyan eljárásban, amelynek célja a menekültkénti, oltalmazottkénti vagy menedékeskénti elismerés feltételei fennállásának vizsgálata, ideértve az elismerés visszavonására irányuló eljárást is.

A Törvény személyi hatálya az elismerés iránti kérelmet benyújtó vagy menedékjogot élvező külföldre terjed ki.

Értelmező rendelkezések

A 2. §-hoz

A Törvény meghatározza azoknak a fogalmaknak a pontos tartalmát, amelyek a Törvény alkalmazása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak.

A külföldi fogalmát a Törvény a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmvtv.), valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) rendelkezéseivel összhangban határozza meg.

A hontalan fogalma a hontalan személyek jogállásáról szóló 1954-es New York-i egyezmény definíciójával pontosan megegyezik.

A Törvény a menekülte, az oltalmazottra és a menedékesre is kiterjedő, egységes menedékjog fogalmat hoz létre. A menedékjog jogcím a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásra, egyidejű védelem a visszaküldéssel, a kiutasítással és a kiadatással szemben.

A kiegészítő védelem az oltalmazottat megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek összessége. A kiegészítő védelem fogalmának bevezetését az uniós irányelveknek – elsősorban a kvalifikációs irányelvnek – a terminológia indokolja. A kvalifikációs irányelv a nemzetközi védelem fogalmát használja, mely a menekülteket és az oltalmazottakat megillető védelem közös elnevezése. A kiegészítő védelem keretében az állam a Genfi Egyezmény szerinti védelmet mintegy kiegészítve olyan személyeknek nyújt segítséget és biztosít támogatást, akiket ugyan nem a Genfi Egyezményben meghatározott valamely okból üldöznek, de – a menekültekhez hasonlóan – nem tudják, vagy nem kívánják a származási országuk védelmét igénybe venni, mivel visszatérésük esetén súlyos sérelemnek lennének kitéve. A kvalifikációs irányelv megszületésekor annak kidolgozói elsősorban a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni nemzetközi egyezmény (a továbbiakban: ENSZ Kínzás Elleni Egyezmény), illetve az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt egyezmény (a továbbiakban: Emberi Jogok Európai Egyezménye) 3. cikkében foglalt tilalmak nyomán alakították ki a nemzetközi védelem új formáját. A kiegészítő védelem biztosítása a Genfi Egyezményben meghatározott menekültvédelmi rendszerhez képest kiegészítő jellegű.

A menedékes számára biztosított ideiglenes védelem fogalma az ideiglenes védelemről szóló irányelv 2. cikk a) pontja alapján meghatározott definíció. Az angol nyelvű szövegben szereplő „temporary protection” kifejezés egyaránt fordítható ideiglenes, illetve átmeneti védelemként. Az irányelv alkalmazásában az ideiglenes védelem célja a hazájukba visszatérni nem képes, lakóhelyüket elhagyni kényszerült, harmadik országból származó személyek tömeges beáramlása esetén azonnali védelem biztosítása különösen akkor, ha annak kockázata is fennáll, hogy a menekültügyi rendszer nem lesz képes ezt a beáramlást feldolgozni anélkül, hogy ez ne érintené hátrányosan hatékony működését.

A kísérő nélküli kiskorú fogalmának meghatározása a kvalifikációs irányelv 2. cikk i) pontja alapján történt.

Ugyanez a definíció szerepel a családegyesítésről szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelvben, a befogadási irányelvben, valamint a harmadik ország állampolgárságával rendelkező kísérő nélküli kiskorúakról szóló, 1997. június 26-i tanácsi állásfoglalásban. A fogalom meghatározás a Harmtv. definíciójával is összhangban áll.

A származási ország az állampolgárság, illetve hontalan személy esetén a szokásos tartózkodási hely szerinti országot vagy országokat jelenti. A származási ország fogalma a kvalifikációs irányelv 2. cikk k) pontja alapján került meghatározásra.

Több állampolgársággal rendelkező személy esetén az „állampolgárság szerinti ország” jelenti mindazokat az országokat, amelyeknek e személy az állampolgára. Nem tekinthető az állampolgársága szerinti ország védelmét nélkülöző személynek az, aki megalapozott ok nélkül nem kívánja igénybe venni azon országok valamelyikének védelmét, amelynek állampolgára. Ezen értelmező rendelkezés célja, hogy kizárja a menekült vagy oltalmazotti jogállásból mindazokat a személyeket, akik kettős vagy többes állampolgársággal rendelkezve igénybe vehetik legalább az egyik állampolgárság szerinti ország védelmét. Amennyiben hozzáférhető a nemzeti védelem, úgy az a nemzetközi védelemmel szemben előnyt élvez.

Biztonságos származási országnak az az ország tekintendő, amely szerepel az Európai Unió Tanácsa által elfogadott biztonságos származási országnak tekintett harmadik országok közös minimumlistáján vagy a Magyar Köztársaság Kormánya által rendeletben, nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok listáján.

A közös minimumlistát az eljárási irányelv 29. cikkének rendelkezései alapján az Európai Unió Tanácsa fogadja el minősített többséggel, a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően. A lista módosítását a Bizottság javasolhatja bármely tagállam, illetve a Tanács kérésére. Ha a Tanács a Bizottságtól azt kéri, hogy nyújtson be javaslatot valamely országnak a listáról való törlése iránt, az adott országot – a kérdés rendezéséig, de legfeljebb három hónapig – nem lehet biztonságos származási országnak tekinteni. A Kormány számára a Törvény 93. § (2) bekezdése ad felhatalmazást a nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok listájának megalkotására.

A Törvény 63. § (2) bekezdése rendelkezik az ún. belső védelemről vagy belső menekülési lehetőségről, amely szerint a kérelmező számára a védelem akkor is biztosítottnak tekinthető, ha annak az országnak egy részében, ahonnan a kérelmező menekülni kényszerül, nem kell üldöztetéstől, illetve súlyos sérelemtől tartania, és ezért tőle ésszerűen elvárható, hogy az érintett országrészbe visszatérjen. Ennek megfelelően a Törvény megadja a Kormánynak azt a lehetőséget, hogy bizonyos országoknak akár egyes részeit is biztonságossá nyilvánítsa.

A kérelmező származási országának valamely listán való szereplése az elismerését kérő tekintetében megdönt-

hető vélelmet állít fel. A Törvény 40 §-ában foglalt egyéni elbírálás elvének megfelelően a biztonságos származási országból érkező elismerését kérő esetében is az elismerését kérő egyéni körülményeinek figyelembevételével kell döntenie arról, hogy vontakozásában a szóban forgó ország valóban biztonságos-e.

A biztonságos harmadik ország fogalmát a Törvény az eljárási irányelv 27. cikk (1) bekezdésével összhangban állapítja meg. Biztonságos harmadik országnak az az ország tekinthető, amely tiszteletben tartja a Genfi Egyezményben és más nemzetközi dokumentumokban (Emberi Jogok Európai Egyezménye, ENSZ Kínzás Elleni Egyezmény) megfogalmazott visszaküldés tilalmának elvét, és ahol a kérelmezőnek lehetősége van menekültkénti elismerését vagy kiegészítő védelmet kérni. Fontos megjegyezni, hogy nem elegendő, ha az adott állam részese ezeknek a nemzetközi egyezményeknek, és jogszabályi rendszere is nemzetközi kötelezettségvállalásainak megfelelő, azt is meg kell vizsgálni, hogy az egyezményekben biztosított jogok a gyakorlatban is megfelelően érvényesülnek-e. A biztonságos származási országhoz hasonlóan valamely ország biztonságos harmadik országnak nyilvánítása is megdönthető vélelem és az egyéni elbírálás elvének megfelelően a hatóságnak ebben az esetben is meg kell vizsgálnia, hogy az adott államban a kérelmezőt nem fenyegeti-e veszély a Genfi Egyezményben meghatározott ok miatt, illetve nem kell-e súlyos sérelemtől tartania.

A családtagok köre a kvalifikációs, az ideiglenes védelemről szóló, valamint a befogadási irányelv által használt családtag fogalmát ötvözi. A definíció nem tesz különbséget a vér szerinti és a nevelt vagy örökbefogadott gyermek között.

A különleges bánásmódot igénylő személy olyan kiszolgáltatott személy, aki egyéni helyzetére tekintettel sajátos szükségletekkel rendelkezik. A kategóriát a nemzetközi menekültügyi szabályozás régóta ismeri és alkalmazza. A jogalkotónak a szabályozás kialakítása során kiemelten kell ezen igényeket figyelembe vennie, a jogalkalmazónak pedig szem előtt kell tartania az eljárás és az ellátások nyújtása során. A példalozó felsorolás célja, hogy megkönnyítse a különleges bánásmódot igénylő személy azonosítását, különleges bánásmódra azonban nem kizárólag ezen személyek tarthatnak igényt.

Alapelvek

A 3. §-hoz

A Genfi Egyezmény és az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyv a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi jogi rendszer sarokkövét képezi. A Genfi Egyezmény mellett fontos forrásként szolgál az Emberi Jogok Európai Egyezménye, az ENSZ Kínzás Elleni Egyezmény, valamint az Európai Bíróság joggyakorlata is.

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága által a Genfi Egyezmény alapján kidolgozott „Kézikönyv a menekült státusz meghatározásának követelményeiről és annak elbírálásáról” (a továbbiakban: ENSZ Kézikönyv) szintén útmutatóul szolgál a helyes jogalkalmazás kialakításához.

A 4. §-hoz

A gyermek mindenek felett álló érdekeit és jogait rögzítő alapelv megfelel a gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án elfogadott egyezmény (a továbbiakban: ENSZ Gyermekjogi Egyezmény) szabályainak, a kvalifikációs irányelvben, az ideiglenes védelemről szóló irányelvben, továbbá a befogadási irányelvben lefektetett alapvető rendelkezéseknek.

A család egységét megfogalmazó elvet számos európai uniós jogforrás hangsúlyozza. Különösen fontos a család egységének megőrzésére törekedni akkor, amikor a külföldinek menekülnie kell hazájából, mely őt megvédeni nem képes, és egy másik állam védelmére szorul. A rendelkezés a kvalifikációs irányelv 23. cikke szellemének megfelelően, valamint a befogadási irányelv 8. cikkével összhangban került a Törvény szövegébe.

A Törvény rendelkezéseit a különleges bánásmódot igénylő személyek vonatkozásában a helyzetükből fakadó sajátos szükségleteik figyelembevételével kell alkalmazni.

II. Fejezet

Az elismerését kérő jogállása

Az 5. §-hoz

Az 5. § egységesen szabályozza a menekültkénti, oltalmazottkénti, valamint a menedékeskénti elismerését kérő személy alapvető jogosultságait és kötelezettségeit. A Harmtv. értelmében humanitárius célból tartózkodási engedéllyel kell ellátni azt a harmadik országbeli állampolgárt, aki a menekültügyi hatóságtól menekültkénti elismerését kérte, vagy a menekültügyi hatóságtól ideiglenes vagy kiegészítő védelmet kért.

A befogadási irányelv 11. cikkében foglalt foglalkoztatásra vonatkozó rendelkezésekkel összhangban az elismerését kérő a kérelem benyújtásától számított egy éven belül a befogadó állomás területén, ezen idő letele után pedig a külföldiekre vonatkozó általános szabályok szerint jogosult munkát végezni. Az elismerését kérő jogosult továbbá a Törvényben és külön jogszabályban meghatározottak szerinti ellátásra, támogatásra és szállásra. Az 54. §-ban foglaltak szerinti ismételt kérelem benyújtása esetén a külföldit a továbbiakban nem illeti meg a Magyar Köztársaság területén való tartózkodás joga, a munkavégzéshez való jog, továbbá nem jogosult ellátásra, támogatásra és szállásra.

A befogadási irányelv 14. cikk (2) bekezdés *b*) pontjának megfelelően az elismerését kérő számára biztosítani kell az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának képviselőivel, valamint más nemzetközi és társadalmi szervezetekkel való kapcsolattartás lehetőségét.

A Magyar Népköztársaság Kormánya és az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosa között Genfben, 1989. október 4-én aláírt megállapodás kihirdetéséről szóló 23/1990. (II. 7.) MT rendelet (a továbbiakban: UNHCR Megállapodás) a Kormány és az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága közötti együttműködésről szóló III. cikke értelmében a Kormány mindenkor biztosítja az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága személyzetének, hogy akadálytalanul kapcsolatot teremtsen a menekültekkel és más, olyan személyekkel, akiknek az ügyével az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága foglalkozik. A széles körű együttműködés egyik szeletként fogalmazza meg a Törvény, hogy az elismerését kérő jogosult a menekültügyi eljárás időtartama alatt az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságával, annak bármely munkatársával, illetve más nemzetközi vagy civil szervezettel való kapcsolat felvételére és a kapcsolat fenntartására.

Az elismerését kérő a menekültügyi hatósággal történő együttműködés kötelezettségén túl köteles nyilatkozni vagyónáról, illetve jövedelméről. A megfelelő anyagi fedezettel rendelkező elismerését kérő számára ellátást nem kell biztosítani, ha pedig bebizonyosodik, hogy az elismerését kérő úgy vette igénybe a befogadás anyagi feltételeit, illetve az ellátást vagy támogatást, hogy rendelkezett azok fedezetével, a menekültügyi hatóság elrendelheti a jogszabályban előírt ellátások költségének visszatérítését.

Az elismerését kérő további kötelezettségeként rögzíti a Törvény az egészségügyi szűrés, gyógykezelés, valamint a hiányzó védőoltások pótlásának túsítését. Az elismerését kérő a befogadó állomáson való foglalkoztatás kivételével köteles a munkavállalástól tartózkodni.

A megfogalmazott együttműködésre vonatkozó kötelezettségek nem teljesítése esetén a Törvény lehetővé teszi a befogadási feltételek megvonását, illetve megtagadását.

III. Fejezet

A menekült

A 6. §-hoz

A menekült fogalma ötvözi az Alkotmányban és a Genfi Egyezményben meghatározott fogalmi elemeket. A definíció az európai uniós irányelvekben használt menekültfogalmakkal is egybees.

A menekültkénti elismerés pozitív feltétele, hogy az elismerését kérő üldözéstől való megalapozott félelme valamely genfi okkal, illetve okokkal függjön össze. Nincs jelentősége tehát annak, hogy egy ok vagy több ok együttesen merült-e fel. Az üldözésnek gyakran egymást átfedő

okai vannak (pl. az elismerését kérő politikai párt tagja és egyidejűleg meghatározott vallási vagy társadalmi csoport tagja is).

Előfordulhat, hogy a külföldi akkor nyújtja be menekültkénti elismerés iránti kérelmét, amikor egy ideje már származási országán kívül tartózkodik. A „sur place”, az utóbb menekültté válók elismerésének lehetővé tétele a kvalifikációs irányelv 5. cikk (1) bekezdésének történő megfelelést szolgálja.

Az üldöztetéstől való megalapozott félelem, illetve a súlyos sérelem veszélye alapulhat az elismerését kérőnek a származási ország elhagyása után folytatott tevékenységén is, különösen, ha megállapítható, hogy a kérelem alapjául szolgáló tevékenységek a származási országban már meglévő meggyőződés vagy beállítottság kifejezését és folytatását képezik.

Saját magatartásának eredményeként válhat valaki utóbb menekültté, ha például szoros kapcsolatot tart fenn menekültként elismert személyekkel vagy kifejezi politikai, vallási nézeteit a tartózkodási helye szerinti országban. Az ENSZ Kézikönyv szerint az a követelmény, hogy a menekültnek az országán kívül kell tartózkodnia, nem jelenti azt, hogy jogellenesen hagyta el országát, vagy azt, hogy kiutazásakor fennállt az üldözéstől való megalapozott félelem.

A kvalifikációs irányelv 5. cikk (3) bekezdés szerinti korlátozás lényege, hogy az ismételt kérelmet benyújtó elismerését kérő nem ismerhető el menekültként, ha az üldöztetés veszélye olyan körülményeken alapul, amelyeket az elismerését kérő a származási országa elhagyását követően rosszhiszemű, szándékos magatartásával maga idézett elő. Alapvető követelmény ugyanakkor, hogy a kérelem elutasítása nem ütközhet a Genfi Egyezménybe.

A menekültkénti elismerés feltételei

A 7. §-hoz

A menekült családtagja azon pusztán tényből kifolyólag, hogy a menekült személlyel rokonsági kapcsolatban áll, általában olyan fokú üldöztetésnek van kitéve, ami a menekültkénti elismeréséhez alapul szolgálhat. A család-egyesítés elvének érvényesülését garantálja az a szabály, amely alapján a menekült családtagja e családi kapcsolatra tekintettel részesül elismerésben.

Az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata szerint „a család természetes és meghatározó egysége a társadalomnak, amely a társadalom és az állam védelmére jogosult”. A legtöbb nemzetközi emberi jogi dokumentum hasonló alapelvként fogalmazza meg a család egységének megóvását.

A Törvény nem tartalmaz időbeli korlátot a családtag menekültkénti elismerésére, így az alkalmazandó olyan esetekben is, amikor a család egysége átmenetileg meg-

bomlik a családtagok különböző időpontokban történő elmenekülése következtében. Ha a menekült családtagjával szemben valamely kizáró ok áll fenn, meg kell tőle tagadni a menekült státuszt.

Az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) kivételes méltányosságot gyakorolhat, ha nem állnak fenn a menekültkénti elismerés feltételei. A döntés kivételes jellegű, humanitárius megfontolásból gyakorolható jogkört jelent, azzal, hogy a menekültkénti elismerést kizáró okoktól a miniszter kivételes méltányosságból sem tekinthet el.

A miniszter menekültként ismerheti el továbbá azt az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága által menekültként elismert külföldit, akire nézve a menekültügyi hatóság a Genfi Egyezmény alkalmazhatóságát megállapította. A Törvény ezen rendelkezése az úgynevezett „kvóta-menekültek” – nemzetközi egyezmények, államközi, kormányközi vagy egyéb megállapodások alapján történő – menekültkénti elismerésére ad lehetőséget évente száz fő erejéig.

A menekültkénti elismerést kizáró okok

A 8–9. §-hoz

A menekültkénti elismerés negatív feltétele, hogy ne álljon fenn az elismerését kérő tekintetében egyetlen, a Genfi Egyezményben meghatározott kizáró ok sem. A Törvény rendelkezései nem alkalmazhatók a más entitás (nemzetközi szervezet vagy más állam) által védelemben részesített személyre, illetve arra, akiről megalapozottan feltételezhető, hogy súlyos, a Genfi Egyezményben megjelölt cselekményeket követett el, melyek mintegy méltatlanná teszik őt a védelemre.

A Genfi Egyezmény 1. cikk D. pontjának első mondata szerint nem ismerhető el menekültként az, aki nem az ENSZ Menekültügyi Főbiztosától, hanem az Egyesült Nemzetek valamely más szervétől vagy ügynökségétől kap védelmet vagy támogatást. Jelenleg a palesztin menekültek azok, akik az ENSZ más szervétől, az 1949-ben létrehozott ENSZ Közel-Keleti Segélyező és Munkaközvetítő Hivatala Palesztin Menekültek Számára (UNRWA) elnevezésű szervétől kapnak védelmet és támogatást. A rájuk vonatkozó 1. cikk D. pontjának második mondata azonban a kizáró klauzula mellett egy belefoglaló (inkluzív) klauzulát is tartalmaz, amely biztosítja e menekülteknek a Genfi Egyezmény szerinti védelemhez való automatikus jogot abban az esetben, ha az UNRWA által nyújtott védelem illetve támogatás bármely okból megszűnik anélkül, hogy az érintett személyek helyzete az ENSZ Közgyűlés vonatkozó határozatai értelmében egyértelműen rendeződött volna. Az inkluzív klauzula értelmezését és alkalmazását segíti az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának

„A menekültek jogállására vonatkozó 1951. évi Genfi Egyezmény alkalmazása palesztin menekültekre” című iránymutatása, mely iránymutatás abban a kérdésben, hogy palesztin menekülteket milyen feltételek teljesülése esetén ismerhet el a menekültügyi hatóság menekültként.

A Genfi Egyezmény 1. cikk E. pontja szerint nem ismerhető el menekültként az, akinek a Magyar Köztársaság olyan jogokat és kötelezettségeket biztosít, amelyek az állampolgárság birtoklásához fűződnek. Az 1. cikk F. pontja szerint nem ismerhető el menekültként az sem, akiről megalapozottan feltételezhető, hogy béke elleni, háborús, vagy emberiség elleni, az ilyen bűncselekményekről rendelkező nemzetközi okmányokban meghatározott bűncselekményt, avagy befogadását megelőzően más országban súlyos, nem politikai bűncselekmény követett el, vagy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös – ezeket a rendelkezéseket az említett bűncselekmények vagy cselekmények felbujtóira, illetve az elkövetésben bármilyen módon részt vevő személyekre is alkalmazni kell.

Annak megítélésakor, hogy egy cselekmény politikai vagy nem politikai jellegű, alapvetően a cselekmény jellegéből és céljából kell kiindulni. Fontos megvizsgálni, hogy a cselekményt elsődlegesen politikai indíttatásból követték-e el. Szoros oksági kapcsolatnak kell fennállnia az elkövetett cselekmény és az állítólagos politikai szándék, az elérni kívánt cél között. A cselekményben a politikai összetevőknek kell túlsúlyban lenniük a köztörvényi elemekhez képest. A cselekmény pontosabb és konkrétabb meghatározását segíti az a rendelkezés, mely szerint csak olyan nem politikai bűncselekmény minősül súlyosnak, amelyre a magyar jog ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli.

Az Egyesült Nemzetek céljait és alapelveit az Egyesült Nemzetek Alapokmánya preambuluma, valamint 1. és 2. cikke tartalmazza. Ezen általánosan megfogalmazott kizáró okra alapozott elutasításra alig van példa a nemzetközi gyakorlatban, ezért azt nagy körültekintéssel kell alkalmazni. Az ENSZ Alapokmányában szereplő alapelvek és célok értelmezése szerint ilyen cselekmény elkövetője valamely tagállam közhatalmi tisztségviselője lehet, aki e különleges pozíciója felhasználásával sérti meg az idézett alapelveket.

Az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel ellentétes cselekményeket az Egyesült Nemzetek alapokmányának preambuluma, valamint 1. és 2. cikke sorolja fel, de belefoglalták azokat a terrorizmus leküzdésére irányuló intézkedésekről szóló ENSZ-határozatokba is. A határozatok értelmezésében „a terrorcselekmények, illetve a terrorista módszerek és gyakorlatok ellentétesek az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel”, továbbá „a terrorcselekmények tudatos finanszírozása és megtervezése, illetve az arra való felbujtás szintén ellentétes az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel”.

*A menekült jogállása***A 10. §-hoz**

A Törvény szerint a menekült jogai és kötelezettségei főszabály szerint a magyar állampolgár jogaiival és kötelezettségeivel azonosak. A főszabály alóli kivételként a Törvény rögzíti, hogy a menekült nem tölthet be olyan munkakört, feladatkört, továbbá nem viselhet olyan tisztséget sem, amelynek ellátását jogszabály magyar állampolgársághoz köti, illetve a menekült – a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása, valamint a helyi népszavazás és népi kezdeményezés kivételével – nem rendelkezik választójoggal sem. A Törvény lehetővé teszi, hogy törvény vagy kormányrendelet az általános szabály alól további kivételeket fogalmazzon meg.

A Genfi Egyezmény II. Fejezete a menekült jogi helyzetét tekintve a lehető legkedvezőbb elbánásra, egyes esetekben a saját állampolgárral, más esetekben legalább az ország területén tartózkodó külföldiekkel azonos elbánásra hív fel.

A Törvény szerint a menekült részére állandó személyazonosító igazolványt kell kiállítani, jogosult továbbá a Genfi Egyezményben foglalt kétnyelvű úti okmányra. Alanyi jogon részesül a menekült ingyenes magyar nyelvoktatásban, és joga van a törvényben, valamint külön jogszabályban meghatározott ellátásra, támogatásra és szállításra is.

A Törvény nevesíti a menekült kötelezettségeit is. A Törvény ezen szakasza tükrözi a Genfi Egyezményt, melynek 2. cikke rögzíti: minden menekültnek kötelezettségei vannak azzal az országgal szemben, ahol tartózkodik, különösképpen az, hogy magát az ország törvényeinek és szabályainak, valamint a közrend fenntartása érdekében hozott intézkedéseknek alávesse.

*A menekült jogállás megszűnése***A 11. §-hoz**

A menekült jogállása mindaddig fennáll, amíg nem kerül valamely megszűnési ok hatálya alá. A menekült státusz ezen alapvető jelentőségű vonása abból a követelményből fakad, hogy a menekült az állam által nyújtott védelemre mindaddig jogosult, míg származási országa vagy más állam azt számára nem biztosítja. A hatóságnak a származási ország biztonságossá válása esetén is gondosan meg kell vizsgálnia, hogy a körülményekben bekövetkezett változás annyira jelentős és maradandó jellegű-e, hogy a menekült üldöztetés miatti félelme már nem tekinthető megalapozottnak.

A menekült jogállása a törvény erejénél fogva szűnik meg a magyar állampolgárság megszerzésével. A jogállás megszűnik továbbá visszavonással, amelynek eseteit a

Törvény a kvalifikációs irányelv 11. és 14. cikkével összhangban szabályozza.

A kvalifikációs irányelv 14. cikkének megfelelően a Törvény az elismerés visszavonását írja elő, amennyiben a menekültet bármely – vagyis akár magyar, akár külföldi – bíróság jogerősen olyan bűncselekmény elkövetése miatt ítéli el, amelyre törvény ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetést rendel.

Előfordulhat, hogy a védelemre szoruló egy meghatározott okra alapozva kap menekült státuszt, később azonban megszűnik az üldözés vagy az üldöztetéstől való megalapozott félelme, mégsem kívánja származási országának védelmét igénybe venni. Ilyen esetben a menekült jogállás nem kerül visszavonásra, ha a menekült korábbi üldöztetéséből fakadó alapos okot tud felhozni származási országa védelmének elutasítására.

IV. Fejezet*Az oltalmazott***A 12. §-hoz**

A Magyar Köztársaság területén kiegészítő védelemben részesül az a nem magyar állampolgár, illetve olyan hontalan személy, aki nem minősül menekültnek, de akivel kapcsolatban megalapozott okokból azt kell feltételezni, hogy származási országába, illetve hontalan személy esetében a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országba való visszatérése esetén súlyos sérelem elszenvedése veszélyének lenne kitéve. További feltétel, hogy kizáró okok ne álljanak fenn vele szemben, továbbá hogy ne tudja vagy az ilyen veszélytől való félelmében ne kívánja ezen ország védelmét igénybe venni.

A menekültkénti elismeréshez hasonlóan a Törvény az oltalmazottra is kiterjeszti a kvalifikációs irányelv által bevezetett „sur place” védelmet.

*Az oltalmazottkénti elismerés feltételei***A 13. §-hoz**

A családegyesítés elvének érvényesülését garantálja az a szabály, amely alapján az oltalmazott családtagja e családi kapcsolatra tekintettel részesül elismerésben. Az oltalmazott családtagjai – származási országukba való visszatérésük esetén – feltehetően éppen olyan mértékben vannak kitéve a súlyos sérelem veszélyének, mint a kiegészítő védelemben részesülő személy, erre tekintettel esetükben nem kell vizsgálni az oltalmazottkénti elismerés feltételeinek fennállását. Eltérés a menekült családtagjainak elismeréséhez képest, hogy az elismerés feltételeinek vizsgálatától csak bizonyos feltételek mellett, illetve időintervallumon belül lehet eltekinteni: így akkor, ha az elismerését

kérő és családtagja az elismerés iránt közös kérelmet nyújtott be, vagy, ha a családtag az elismerés iránti kérelmet az oltalmazottként elismert külföldi hozzájárulásával, az őt oltalmazottként elismerő határozat meghozatala előtt nyújtotta be. Kizáró ok fennállása esetén az elismerést a családtag esetében is meg kell tagadni.

A 14–16. §-hoz

Az oltalmazott esetében az elismerés feltételei fennállásának vizsgálatát a menekültügyi hatóság legalább ötvenként köteles elvégezni. Ezen rendelkezés természetesen nem akadályozza annak, hogy az elismerés feltételei fennállásának vizsgálatára megszűnési ok felmerülése esetén az öt év leteltét megelőzően kerüljön sor.

Az oltalmazottkénti elismerést kizáró okok a kvalifikációs irányelvben foglalt okoknak megfelelően kerültek meghatározásra. Meg kell tagadni a külföldi oltalmazottkénti elismerését, ha megalapozottan feltételezhető, hogy nemzetközi dokumentumokban meghatározott béke elleni, háborús vagy emberiség elleni bűncselekményt, vagy olyan bűncselekményt követett el, amelyre a magyar jog ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli, továbbá akkor is, ha az elismerését kérő külföldi az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző bűncselekményt követett el.

Az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző bűncselekményekre nézve a 8–9. §-hoz fűzött indokolásban foglaltak megfelelően irányadók.

Az oltalmazott jogállása

A 17. §-hoz

A kvalifikációs irányelv szellemének megfelelően a kiegészítő védelemben részesülő oltalmazott jogai és kötelezettségei – a Törvényben rögzített, továbbá a törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott kivételekkel – a menekült jogaiival és kötelezettségeivel megegyeznek. Az oltalmazott és a menekült jogállás egymáshoz való viszonyát a Törvény a menekült és a magyar állampolgár viszonyának szabályozásával megegyező módon rendezi. Erre tekintettel, ha törvény vagy kormányrendelet az oltalmazottra a magyar állampolgár, illetve a menekült jogaihoz vagy kötelezettségeihez képest eltérő szabályt nem állapít meg, úgy a magyar állampolgárra, illetve a menekültre vonatkozó rendelkezések az oltalmazottra is alkalmazandók.

Az oltalmazott a Törvény szerint nem jogosult a menekült részére kiállítható Genfi Egyezményben foglalt kétnyelű úti okmányra, de jogosult személyazonosító igazolványra.

Az Alkotmány 70. §-a értelmében a Magyar Köztársaságban minden menekültként, bevándoroltként vagy letelepedettként elismert nagykorú személyt megilleti az a jog,

hogy a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek választásán – amennyiben a választás, illetve a népszavazás napján a Magyar Köztársaság területén tartózkodik – választó legyen, valamint a helyi népszavazásban és népi kezdeményezésben részt vegyen. Tekintettel arra, hogy a menekülttől eltérően az oltalmazott nem Alkotmányban nevesített jogállás, a Törvény külön hangsúlyozza, hogy az oltalmazottat nem illeti meg a menekült választójoga.

Az oltalmazotti jogállás megszűnése

A 18. §-hoz

Az oltalmazott – akit kifejezett kivétel hiányában a menekülttel azonos jogok illetnek meg, illetve azonos kötelezettségek terhelnek – a magyar állampolgárságról szóló törvényben a menekültre előírt feltételek szerint kedvezményesen honosítható. Ha az oltalmazott magyar állampolgárságot szerez, oltalmazotti jogállása – a törvény erejénél fogva – megszűnik.

Az oltalmazott bármikor benyújthat menekültkénti elismerés iránti kérelmet, és mint utóbb menekültté váló, „sur place” menekült a feltételek fennállása és a kizáró okok hiánya esetén a hatóság menekültként ismeri el. Ha az oltalmazottat a menekültügyi hatóság menekültként elismeri, oltalmazotti jogállása megszűnik.

Az oltalmazotti jogállás megszűnik akkor is, ha az elismerést a menekültügyi hatóság visszavonja.

Az oltalmazotti jogállás megszűnésére okot adó körülmények meghatározására a kvalifikációs irányelv 19. cikkével összhangban került sor.

V. Fejezet

A menedékes

A 19. §-hoz

A Törvény rendelkezései szerint menedékesként ideiglenes védelemben részesül az a külföldi, aki a Magyar Köztársaság területére tömegesen érkezők csoportjába tartozik. Az ideiglenes védelem alapulhat az Európai Unió Tanácsának az ideiglenes védelemről szóló irányelv szerinti eljárásban hozott határozatán, illetve az Országgyűlés határozatán. Az Európai Unió Tanácsa által nyújtott ideiglenes védelem közös szolidaritáson alapuló segítségnyújtásként aposztrofálható, míg az Országgyűlés által hozott határozatban a nemzeti szuverenitás fejeződik ki. A tömegesen menekülők számára biztosított védelem más, mint akár a menekült számára biztosított, individualizált jogállás, akár az oltalmazottnak nyújtott, öt évente felülvizsgálható, kiegészítő jellegű védelem. Az ideiglenes védelem fogalmában kifejeződik annak átmeneti jellege.

Az Európai Unió Tanácsa a Bizottság javaslatát követően minősített többséggel hozza meg határozatát. A határozat megállapítja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlásának tényét, meghatározza a védelemre szoruló várható számát, nagyságrendjét, továbbá az ideiglenes védelem kezdőnapját az Európai Unió minden tagállamára kiterjedő hatállyal. Az Európai Parlamentet a tanácsi határozatról tájékoztatni kell. A tagállamok az ideiglenes védelemre szoruló személyeket a közösségi szolidaritás szellemében fogadják be.

A hazájukból tömegesen elmenekülő kényszerülők átmenetileg kérnek menedéket, aminek oka legtöbbször az életüket fenyegető háborús cselekmény, etnikai összecsapás vagy emberi jogaik durva megsértése.

Az Országgyűlés dönt arról, hogy a Magyar Köztársaság mely eseményekkel összefüggésben, illetve mely földrajzi területről érkezők, vagy mely népcsoportok tagjai esetében vállalja menekülők tömeges befogadását, védelmét és ellátását.

A menedékeskénti elismerés feltételei

A 20. §-hoz

A menekültügyi hatóság menedékesként ismeri el azt a külföldit, aki igazolja vagy valószínűsíti, hogy a Törvényben meghatározott feltételek rá nézve fennállnak. Az ideiglenes védelmet az állam olyan különleges, személyek nagy számát közvetlenül fenyegető konfliktushelyzetben nyújtja, amikor a menekülő személyek az életüket, testi épségüket veszélyeztető övezetből menekülnek. A legtöbbször iratok nélkül érkezőktől nem várható el az elismerés feltételei fennállásának a valószínűsítésnél magasabb fokú alátámasztása.

Az ideiglenes védelemről szóló irányelv 15. cikke nem követeli meg a menekült és az oltalmazott családtagjai elismerésére vonatkozó rendelkezésekhez hasonló szabályozás megalkotását. A menedékes családtagja csak akkor ismerhető el menedékesként, ha maga is megfelel az elismerés feltételeinek.

A menedékeskénti elismerést kizáró okok

A 21. §-hoz

Az ideiglenes védelemről szóló irányelv meghatározza azon eseteket, amikor a külföldi – bár a pozitív feltételeknek megfelel – nem ismerhető el menedékesként.

A Törvény szerint nem lehet menedékesként elismerni azt a külföldit, akiről megalapozottan feltételezhető, hogy a menedékeskénti elismerés iránti kérelem benyújtását megelőzően, a Magyar Köztársaság területén kívül súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el. Nem politikai bűncselekménynek minősül az a cselekmény, amelynek elkövetésénél – figyelemmel az összes körülményre, így

többek között a bűncselekmény által elérni kívánt célra, a bűncselekmény indítékára, az elkövetés módjára, vagy a felhasznált vagy felhasználni kívánt eszközre – a bűncselekmény köztörvényi jellege túlnyomó a politikai jelleghez képest. A bűncselekmény súlyosnak minősül, ha arra a magyar jog ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli.

A menedékes jogállása

A 22. §-hoz

A Törvény rögzíti a menedékest megillető alapvető jogosultságokat, valamint az őt terhelő kötelezettségeket.

A menedékes részére a menekültügyi hatóság személyazonosságát igazoló okmányt állít ki. A menedékes tartózkodási joga az őt megillető menedékjogból – a törvény erejénél fogva – származik.

A menedékes okmánya igazolja a menedékes ellátásokra, támogatásokra és szállás igénybevételére való jogosultságát, melyet a Törvény és külön jogszabály biztosít számára. Ha a menedékes nem rendelkezik származási országa érvényes úti okmányával, úgy egyszerű kiutazásra és visszatérésre jogosító úti okmányra is jogosult.

A menedékes kötelezettségeként írja elő a Törvény szálláshelye, valamint annak megváltozása menekültügyi hatóságnak történő bejelentését, a menekültügyi hatósággal való folyamatos együttműködést, az egészségügyi szűrések és kezelések túsését, továbbá a Magyar Köztársaság jogszabályainak megtartását.

Az ideiglenes védelem tartama

A 23–24. §-hoz

Az Európai Unió Tanácsának határozatán alapuló ideiglenes védelem egy évig tart. Amennyiben az ideiglenes védelem indokai továbbra is fennállnak, a Tanács a Bizottság javaslatára, a javaslatot benyújtó tagállam kérelmének vizsgálatát követően, minősített többséggel határozatot fogadhat el az ideiglenes védelem további, legfeljebb egy évvel történő meghosszabbításáról.

Az Országgyűlés határozata alapján biztosított védelem a határozatban foglalt időtartam lejártáig vagy tény bekövetkeztéig áll fenn. Az Országgyűlés határozhat az ideiglenes védelem meghosszabbításáról.

A menedékes jogállás megszűnése

A 25. §-hoz

A menedékes jogállás megszűnik, ha az ideiglenes védelemnek az Európai Unió Tanácsa határozatában foglalt

időtartama lejár, illetve az Országgyűlés határozatában foglalt időtartam lejár, vagy tény bekövetkezik.

Megszűnik továbbá a menedékes jogállás, amennyiben az Európai Unió Tanácsa azt az ideiglenes védelemről szóló irányelvben foglaltaknak megfelelően visszavonja. A Bizottság javaslatát követően minősített többséggel elfogadott tanácsi határozattal megállapított bármely időpontban megszüntethető az ideiglenes védelem. A tanácsi határozat alapja, hogy a származási országban fennálló helyzet – figyelemmel az emberi jogok és alapvető szabadságok érvényesülésére, valamint a tagállamoknak a visszaküldés tilalmából fakadó kötelezettségére – lehetővé teszi az ideiglenes védelemben részesülők biztonságos és tartós visszatérését.

Az ideiglenes védelemről szóló irányelv alapvető tétele, hogy az ideiglenes védelem nem érintheti a Genfi Egyezmény szerinti menekültkénti elismerést. Az irányelv előírja továbbá, hogy az ideiglenes védelemben részesülő személy számára bármikor lehetővé kell tenni, hogy menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés iránti kérelmet nyújtson be. A menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismeréssel a menedékes jogállás megszűnik.

A menekültügyi hatóság a menedékeskénti elismerést visszavonja, ha az érintett személy részére a továbbiakban más tagállam nyújt ideiglenes védelmet. Az áthelyezés csak a menedékes beleegyezésével történhet meg. A Magyar Köztársaság területéről más tagállamba történő áthelyezés esetén a Magyar Köztársaság területén való tartózkodás joga megszűnik, megszűnnek továbbá a Magyar Köztársaságnak a menedékessel szemben fennálló kötelezettségei is.

A menedékeskénti elismerés visszavonásához vezet az is, ha az elismerő határozat meghozatalára kizáró ok megléte, vagy az elismerés feltételeinek hiánya mellett került sor.

A menedékes – az elismert menekülthöz, illetve oltalmazotthoz hasonlóan – dönthet úgy, hogy státuszáról lemond. Ezt a döntését írásban kell közölnie a menekültügyi hatósággal. Írásbeli lemondó nyilatkozat benyújtása esetén a menedékeskénti elismerést a menekültügyi hatóság visszavonja.

VI. Fejezet

A befogadási feltételek, a menekült, az oltalmazott, valamint a menedékes ellátása és támogatása

A befogadási feltételek

A 26–28. §-hoz

A Törvény a befogadási irányelv rendelkezéseivel és terminológiájával összhangban határozza meg a befogadás során biztosítandó ellátások és támogatások körét.

A „befogadási feltételek” gyűjtőfogalom magában foglal minden olyan jogosultságot és kötelezettséget, amely az elismerését kérőt az elismerés iránti kérelem benyújtásától kezdődően megilleti, illetve terheli, továbbá minden olyan intézkedést is, amely a jogosultságok biztosításával vagy a kötelezettségek érvényesítésével függ össze. E körbe a menekültügyi hatóság tájékoztatási kötelezettsége vagy mozgásszabadságot érintő rendelkezése éppúgy beleértendő, mint az elismerését kérőnek nyújtandó ellátások, támogatások, illetve egyéb jogosultságok, mint például az oktatási rendszerhez való hozzáférés.

A „befogadás anyagi feltételei” ugyanakkor már szűkít a 26. §-ban alkalmazott meghatározáson, e fogalom azon ellátási formákat takarja, amelyeket az elismerését kérő természetben nyújtott ellátás vagy pénzügyi támogatás formájában kap meg. A befogadás anyagi feltételei közé tartoznak különösen az elismerését kérő számára biztosított szállás, pénzjuttatás, étkezés, ruházat, valamint a napi szükségleteket fedező juttatások. Ezen megkülönböztetésnek a kedvezmények megvonása szempontjából van jelentősége, ugyanis míg a befogadási feltételek között vannak olyan jogosultságok, amelyek semmilyen körülmények között nem vonhatók vagy tagadhatók meg, addig a befogadás anyagi feltételei tekintetében nincs ilyen korlátozás. A befogadás anyagi feltételei konkrét formáit végrehajtási rendelet állapítja meg.

Garanciális jelentőségű az a 28. § (2) bekezdésben megfogalmazott szabály, amelynek értelmében a befogadás anyagi feltételeit az elismerését kérő fogva tartása esetén is biztosítani kell. E rendelkezés jelentősége különösen a párhuzamosan futó idegenrendészeti és menekültügyi eljárások esetében mutatkozik meg, mely esetben az elismerését kérő többletgaranciákat nyújtó jogállásához fűződő jogosultságokat is biztosítani kell.

A 29. §-hoz

A befogadási feltételek biztosítására vonatkozó szabályok megállapítása során a Törvény a rászorultság elvét mint vezérelvet követi. Az elismerését kérő csak akkor jogosult a befogadás egyes feltételeire, ha az azok biztosításához szükséges anyagi eszközökkel nem rendelkezik.

Az (1) bekezdés második fordulatának szükségességét az adja, hogy az elismerését kérő térítésmentesen juthat hozzá meghatározott egészségügyi ellátásokhoz, vagy vehet részt az oktatási rendszerben, ezek pedig nem tartoznak a befogadás anyagi feltételei közé.

A különleges bánásmódot igénylő személyekre nézve garanciális jelentőségű szabályt fogalmaz meg a (2) bekezdés, amely szerint a térítésmentesség az e körbe tartozó személyek sajátos szükségleteit kielégítő egészségügyi ellátásokra – így különösen a traumatizált személyek pszichiátriai vagy pszichológiai kezelésére és ellátására vagy a fogyatékos személyek rehabilitációs ellátására – is kiterjed.

*A befogadási feltételek megvonása
és megtagadása*

A 30–31. §-hoz

A Törvény a befogadási irányelv keretei között lehetőséget kíván biztosítani a menekültügyi hatóságnak arra, hogy szankcionálhassa azokat az eseteket, amikor az elismerését kérő az eljárás során a hatósággal nem működik együtt, vagy egyéb kötelezettségeit megszegi. Korábban nem állt a menekültügyi hatóság rendelkezésére ehhez hasonló szankciós eszköz, ugyanakkor a gyakorlati tapasztalatok nyomán megmutatkozott a befogadási feltételek megvonását, illetve megtagadását lehetővé tevő rendelkezések bevezetésének szükségessége. A jogalkotó célja arra irányult, hogy ezen szabályok alkalmazásával az elismerését kérő kötelezettségszegésével arányos szankciórendszer hozzon létre, amely preventív szerepet is betöltve ösztönzi az elismerését kérőt a jogkövetésre. Az (1) bekezdésben meghatározott, szankcionálási lehetőséget maga után vonó magatartásformák azon eseteket fedik le, amelyek során az elismerését kérő magatartása az eljárás lefolytatását akadályozza, jogosulatlanul vesz igénybe valamely jogszabályban biztosított és rászorultsághoz kötött kedvezményt, cselekményével szabálysértési vagy büntetőjogi tényállást valósít meg, vagy kérelmét változatlan ténybeli alapon, ismételten nyújtja be.

A (2)–(6) bekezdésben foglalt rendelkezések több tekintetben is garanciális jelentőségűek:

- meghatározzák azt a személyi kört és azokat a befogadási feltételeket, amelyek tekintetében az (1) bekezdés rendelkezései nem alkalmazhatók;
- a megtagadás és megvonás alkalmazását végzés meghozatalához kötik;
- rögzítik az arányosság követelményét, amelynek értelmében az alkalmazott szankciónak minden esetben arányban kell állnia az elkövetett kötelezettségszegés súlyával;
- a menekültügyi hatóság kötelességévé teszik a megvonás, illetve megtagadás feltételei fennállásának rendszer felülvizsgálatát, továbbá
- lehetőséget teremtenek a megvont, megtagadott befogadási feltételek újbóli biztosítására, amennyiben a megvonás vagy megtagadás további fenntartása már nem indokolt.

A befogadási feltételek megvonása, illetve megtagadása esetén a menekültügyi hatóság döntése az érdemi döntéssel szembeni jogorvoslatban támadható meg.

A (7) bekezdés lehetőséget biztosít a menekültügyi hatóság számára, hogy az elismerését kérőt a jogosulatlanul igénybe vett kedvezmények visszatérítésére kötelezze.

*A menekült, az oltalmazott,
valamint a menedékes ellátása és támogatása*

A 32. §-hoz

Ha a menekültügyi eljárás pozitív döntéssel zárul – vagyis a menekültügyi hatóság az elismerését kérőt menekültként vagy oltalmazottként ismeri el –, a menekült, valamint az oltalmazott külön jogszabályban meghatározott ideig az elismerését kérővel azonos feltételek mellett jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint a külön jogszabályban meghatározott ellátásra és támogatásra. Ezen rendelkezés az elismert menekült és oltalmazott számára kellő türelmi időt biztosít az alapvető létfeltételek megteremtéséhez.

Az (1) bekezdés második fordulata olyan ellátásokra és támogatásokra utal, amelyek nem tartoznak a befogadás anyagi feltételei közé, ilyen lehet például az egészségügyi ellátás vagy a magyarnyelv-oktatás.

A (2) bekezdés a menedékes vonatkozásában hasonlóképpen rendelkezik azzal a különbséggel, hogy az ellátási jogosultságra nézve – a védelem ideiglenes jellegére tekintettel – nem határoz meg időbeli korlátot.

A (3) és (4) bekezdés a menekült, az oltalmazott, valamint a menedékes tekintetében is rögzíti a befogadás anyagi feltételei, valamint a külön jogszabályban meghatározott ellátások és támogatások megvonásának, illetve megtagadásának lehetőségét, továbbá előírja az arányosított szankciórendszer alkalmazását.

A kedvezmények megvonásáról, illetve megtagadásáról rendelkező végzéssel szemben a menekült, az oltalmazott és a menedékes önálló jogorvoslattal élhet, amelyről a Fővárosi Bíróság nemperes eljárásban dönt. A bíróság az ügy körülményeinek tisztázása érdekében személyes meghallgatást is elrendelhet.

A (9) bekezdésben a Törvény azokra az elsősorban pénzbeli ellátásokra és támogatásokra utal, amelyekben a menekült, az oltalmazott és a menedékes az önálló életvitel feltételeinek megteremtése érdekében részesül.

A menekültek és más nemzetközi védelemben részesített személyek sorsának hosszú távú rendezésére a szakirodalomban három megoldás ismert: az önkéntes hazatelepülés, az integráció és a továbbtelepülés.

A származási országba való önkéntes visszatérés esetében elengedhetetlen fontosságú, hogy az valóban önkéntesen és az érintett személy emberi méltóságának legteljesebb tiszteletben tartásával történjen. Ha a származási országba való visszatérésre nincs reális esély, támogatni kell a menekült, az oltalmazott, valamint a menedékes integrációját, annak érdekében, hogy részévé váljon a befogadó ország társadalmának, de egyben saját identitását is megőrizhesse. Harmadik megoldásként a nemzetközi tehermegosztás alapján lehetőség van annak támogatására is, hogy az érintett személy egy harmadik országban találhasson új hazára.

Az utolsó bekezdés a visszatérési támogatás nyújtásának jogalapját teremti meg. Visszatérési támogatásban részesíthető mind a menekült és az oltalmazott, mind a menedékes.

VII. Fejezet

A menekültügyi eljárás általános szabályai

A menekültügyi eljárás célja

A 33. §-hoz

A Törvény az egységes menekültügyi eljárás elvét követve egy fejezeten belül szabályozza a menekültkénti, oltalmazottkénti, valamint menedékeskénti elismerésre, továbbá az elismerés visszavonására irányuló eljárás általános szabályait. A fejezetben meghatározott garanciáknak a fent említett valamennyi eljárásban érvényre kell jutniuk.

Költségviselés

A 34. §-hoz

A menekültügyi eljárás tárgyi költségmentességét a menekültügyi eljárás jellege, valamint az elismerését kérők általános anyagi helyzete indokolja. A menekültügyi eljárással való visszaélések megelőzését kívánja biztosítani a rendelkezés azzal, hogy csak az első alkalommal benyújtott kérelem esetén biztosítja a tárgyi költségmentesség kedvezményét.

Az elismerés iránti kérelem benyújtása

A 35. §-hoz

A menekültügyi eljárás kérelemre induló eljárás. Az eljárási irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban, a menekültügyi eljárás személyes jellegére tekintettel a Törvény rögzíti, hogy a menekültügyi eljárásban az elismerését kérő személyesen jár el. A Törvény a korlátozott cselekvőképességgel rendelkező személy számára is eljárási képességet biztosít. Az eljáráshoz való hozzáférés biztosítása érdekében a Törvény úgy rendelkezik, hogy, ha a menekültügyi hatóságnál cselekvőképtelen személy kíván elismerés iránti kérelmet előterjeszteni, a menekültügyi hatóság köteles a cselekvőképtelen személy képviselőt a törvényes képviselő bevonásával vagy ügygondnok kirendelésével biztosítani.

A cselekvőképtelen személyek eljáráshoz való hozzáférést a Törvény a következő módon biztosítja. Ha kísérelve érkező cselekvőképtelen személy kíván kérelmet be-

nyújtani, a menekültügyi hatóság köteles a törvényes képviselőt felhívni arra, hogy a cselekvőképtelen személy helyett járjon el, vagy nyújtson be a cselekvőképtelen személyre is kiterjedő kérelmet. Kísérő nélküli kiskorú kérelmezése esetén a menekültügyi hatóság minden esetben – függetlenül attól, hogy a kiskorú cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes-e – köteles a kiskorú képviselőt ellátó ügygondnok kirendelése iránt intézkedni. A szabályozást a kísérő nélküli kiskorú kiszolgáltatott helyzetéből adódó különleges védelemre és gondoskodásra való igénye, valamint az eljárási irányelv 17. cikk (1) bekezdésének *a)* pontja indokolja.

Ugyancsak ezen az elven alapul a kísérő nélküli kiskorú ügyében való soron kívüli eljárás.

A Törvény a korábbi szabályozással megegyezően, az eljárási irányelv 6. cikk (3) bekezdésével összhangban lehetővé teszi azt, hogy a családtagok közösen nyújtsanak be elismerés iránti kérelmet. A szabályozás indoka, hogy a menekült vagy az oltalmazott családtagjai azon pusztán tényből kifolyólag, hogy a menekült vagy az oltalmazott személlyel rokonsági kapcsolatban állnak általában olyan fokú üldöztetésnek, illetve sérelemnek, vagy ezek veszélyének vannak kitéve, ami a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésüket indokolja. A kérelem közös benyújtása esetén – az önrendelkezés elvének megfelelően – a kérelem csak akkor terjed ki a cselekvőképes, vagy korlátozottan cselekvőképes családtagra, ha ahhoz írásban hozzájárul. A cselekvőképtelen családtag hozzájárulását a törvényes képviselő vagy az ügygondnok írásbeli hozzájárulása pótolja.

Az elismerését kérő eljárási jogai és kötelezettségei

A 36–39. §-hoz

A Törvény – a Genfi Egyezményvel, az eljárási irányelvvel és az ENSZ Kézikönyvvel összhangban – meghatározza az elismerését kérő legfontosabb eljárási jogait és kötelezettségeit. Ezek a jogok az elismerését kérőt az eljárás minden szakaszában, és a státusz visszavonására irányuló eljárásban is megilletik.

Az elismerését kérőt megillető legfontosabb jogosultságok a következők: az anyanyelv-használat joga, valamint a tájékoztatáshoz, a jogi segítségnyújtáshoz, továbbá az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságával történő kapcsolattartáshoz való jog.

Az anyanyelv használatának jogát a Törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (a továbbiakban: Ket.) foglaltaknál szélesebb körben, a hatóság költségén biztosítja az elismerését kérőnek, összhangban az eljárási irányelv 10. cikk (1) bekezdésének *a)* és *e)* pontjával. A Törvény nyelvhasználatra vonatkozó rendelkezései az elismerését kérőre nézve kedvezőbb szabályt fogalmaznak meg az eljárási irányelv vonatkozó rendelkezéseikhez ké-

pest. Az eljárási irányelv szerint az elismerését kérő anyanyelve mellett azt a nyelvet használhatja, „amelyről ésszerűen feltételezhető, hogy megérti”. Ezzel szemben a Törvény – a Met. rendelkezéseit fenntartva, továbbá figyelemmel az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának az eljárási irányelvhez fűzött kommentárjában foglaltakra – az elismerését kérő számára anyanyelvének vagy annak a nyelvnek a használatát teszi lehetővé, amelyet az elismerését kérő biztosan megért. A kedvezőbb szabályozás indoka a menekültügyek azon sajátossága, hogy az elismerését kérő számos esetben nem beszéli származási országa hivatalos nyelvét.

A – magyar nyelvű – határozatot az elismerését kérővel egyfelől közölni kell szóban az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven, másfelől – magyar nyelven – írásban is közölni kell. A végzést az elismerését kérővel magyar nyelven, írásban kell közölni. Az anyanyelv-használat jogának biztosításával függ össze a Törvény – korábbi szabályozással megegyező – 36. § (7) bekezdése, mely szerint a menekültügyi eljárásban a tolmácsolás költségét a menekültügyi hatóság viseli.

Az eljárás gyorsítását szolgálja a Törvény azon rendelkezése, amely szerint a menekültügyi hatóság tolmácsot a vele kötött szerződés alapján, kirendelő végzés nélkül is igénybe vehet.

A Ket.-től eltérő szabályt tartalmaz a Törvény a menekültügyi hatóság döntésének hirdetményi úton történő közlésére vonatkozóan. A Ket. 78. § (6) bekezdésében meghatározott tizenöt nappal szemben a Törvény szerint a döntést a hirdetmény kifüggesztését követő nyolcadik napon kell közzétek tekinteni. A rövidebb határidő indoka az eljárás időtartamának csökkentése azokban az esetekben, amelyekben a döntést az elismerését kérő ismeretlen helyre távozása miatt kell hirdetményi úton közölni. A Törvény 36. § (5) bekezdése – a Ket.-től eltérve – garanciális jelleggel rögzíti, hogy a hirdetmény nem tartalmazhatja az ügy tárgyának megjelölését, az elismerését kérő személyes adatai közül pedig kizárólag családi és utóneve tüntethető fel. A Törvény ezen rendelkezése biztosítja, hogy a hirdetményi úton történő közlés ne sérthesse az elismerését kérő személyes adatai védelmének elvét, továbbá szoros összefüggésben van a Törvény 42. §-ában szabályozott kapcsolatfelvétel tilalmával, mely tilalom azt hivatott megakadályozni, hogy az elismerését kérő üldözői tudomást szerezhessenek arról, hogy az illető személy menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés iránti kérelmet nyújtott be.

A menekültügyi hatóság tájékoztatási kötelezettsége – az eljárási irányelv 10. cikk (1) bekezdésének *a*) és *d*) pontjával összhangban – az eljárás minden szakaszában minden elismerését kérőre kiterjed, függetlenül attól, hogy az elismerését kérő rendelkezik-e jogi képviselővel. A Ket.-től eltérő szabályozást a menekültügyi eljárás sajátos jellege indokolja: az elismerését kérő gyakran teljesen más jogi

kultúrával rendelkező országból érkezik, és komoly nehézségekkel kell megküzdeni kérelmének egy idegen ország hatóságaihoz, esetlegesen az anyanyelvétől eltérő nyelven történő előterjesztése során.

Az elismerését kérőnek széles körben van lehetősége jogi képviselőt igénybevétele, illetve elfogadhatja bármely jogvédelemmel foglalkozó társadalmi szervezet ingyenes jogi segítségét. A jogi segítségnyújtásról szóló törvény értelmében az elismerését kérő, amennyiben a jövedelmi és vagyoni helyzetéről tett nyilatkozata alapján a menekültügyi hatóság által biztosított ellátásra és támogatásra jogosult, jövedelmi és vagyoni helyzete ismételt vizsgálata nélkül rászorultnak minősül, és a számára nyújtott jogi szolgáltatás díját az állam viseli. A Törvény szabályozása ezáltal kedvezőbb, mint az eljárási irányelv, amely csak abban az esetben követeli meg az elismerését kérő számára az ingyenes jogi segítségnyújtás biztosítását, ha a kérelem tárgyában elutasító határozat születik. Az elismerését kérő által megbízott, jogi segítséget nyújtó személy – az eljárási irányelv 16. cikkében foglaltaknak megfelelően – mindazon eljárási jogokkal rendelkezik, amelyek lehetővé teszik számára az elismerését kérővel való kapcsolattartást (belépés az elismerését kérő elhelyezésére szolgáló intézménybe, illetve fogva tartása esetében a fogva tartás helyére), valamint az elismerését kérő ügyének megfelelő képviselőt (részvétel az elismerését kérő személyes meghallgatásán, iratbetekintési jog).

A Törvény az eljárási irányelv 20. cikkével összhangban és a UNHCR Megállapodásnak megfelelően rendezi az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága képviselőjének részvételét a menekültügyi eljárásban. Az elismerését kérő beleegyezése nem köthető formális nyilatkozat tételéhez, azt a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (6) bekezdésével összhangban megadottnak kell tekinteni, ha az elismerését kérő kifejezetten nem tiltakozik a Főbiztosság eljárásban való részvétele ellen. Fentiekről a menekültügyi hatóság a kérelem benyújtásakor tájékoztatja az elismerését kérőt.

Az elismerését kérőt az eljárás során a Ket. 6. § (1) és (2) bekezdésében foglalt jóhiszemű közreműködési kötelezettségen túl – az eljárási irányelv 11. cikkének megfelelően – együttműködési kötelezettség is terheli. Az elismerését kérő csomagjának, ruházatának és járművének átvizsgálása különösen a közbiztonság védelme, az elismerését kérő személyazonosságának tisztázása, illetve az elismerését kérő vagyoni viszonyainak megállapítása céljából lehet szükséges. Az elismerését kérő arcképmásának és ujjnyomatának rögzítése a tartózkodásra jogosító engedély kiállításához, valamint a dublini eljárás lefolytatásához szükséges. Az együttműködési kötelezettség megszegésének következménye az elismerését kérőnek biztosított ellátás megvonása, megtagadása, illetve az eljárás megszüntetése lehet.

*A bizonyítás szabályai***A 40. §-hoz**

A Törvény a menekültügyi eljárás sajátos jellegének megfelelően, az eljárási irányelv 8. cikk (2) bekezdésének a) pontjával összhangban hangsúlyozza, hogy minden egyes kérelemben az elismerését kérő helyzetének egyéni értékelése alapján kell dönten. Ennek az elvnek a menekültügyi eljárás minden szakaszában érvényesülnie kell. A fentiekből következően a menekültügyi eljárásban nem azt kell vizsgálni, hogy az elismerését kérő származási országában milyen az általános emberi jogi helyzet, hanem minden egyes esetben azt az üldözési okot kell megvizsgálni, amelyre az elismerését kérő hivatkozik, és minden egyes esetben egyedileg kell eldönteni, hogy az elismerését kérő származási országa az elismerését kérő számára kíván-e vagy tud-e védelmet biztosítani.

A 41. §-hoz

A Törvény 41. §-a olyan bizonyítási eszközöket említ, amelyek a menekültügyi eljárásban felhasználhatók annak igazolása vagy valószínűsítése érdekében, hogy az elismerését kérőre nézve a menekültkénti, oltalmazottkénti vagy menedékeskénti elismerés feltételei fennállnak. A felsorolás csak példálózó jellegű, az eljárásban a szabad bizonyítás elvének megfelelően a felsorolásban nem szereplő bármely bizonyítási eszköz felhasználható.

Ha a menekültügyi eljárásban az elismerés feltételei fennállásának igazolására nincs mód, azok valószínűsítése is elegendő. Ennek indoka az a körülmény, hogy a menekültügyi eljárásban rendszerint nem állnak rendelkezésre az elismerését kérő állításait teljes körűen alátámasztó bizonyítékok, tekintettel arra, hogy az üldözés elől menekülő személy gyakran nincstelenül és okmányok nélkül érkezik. A menekültügyi eljárásban a bizonyítási teher megoszlik az elismerését kérő és a hatóság között: a kérelmező által előadottak alapján a menekültügyi hatóság kötelessége, hogy a rendelkezésére álló valamennyi eszközt felhasználja a tényállás tisztázása érdekében. Mivel gyakran a menekültügyi hatóság széleskörű, egyéniesített vizsgálata sem képes az elismerését kérő ügye minden részletének felderítésére, a bizonyítás során felmerülhet az *in dubio pro reo* elv alkalmazásának szükségessége, melyet az ENSZ Kézikönyv is rögzít. Ezen elv szerint, ha az elismerését kérő kétséget kizáróan nem bizonyított állításai egyébként összefüggőek, hihetőek, és nem állnak ellentétben köztudomású tényekkel, azokat az ellenkező bizonyításig valónak kell elfogadni és az elismerését kérő javára kell értékelni.

Az *in dubio pro reo* elvből következően az elismerését kérő által feltárt menekülésre okot adó tényeket és körülményeket abban az esetben is figyelembe kell venni, ha azokat okirat nem támasztja alá.

A Törvény – az eljárás egyszerűsítése érdekében és sajátosságaira tekintettel – a Ket.-től eltérő szabályt fogalmaz meg, amikor rögzíti, hogy az elismerését kérő által bemutatott okiratokat a menekültügyi hatóság felülhitelesítés és magyar nyelvű hiteles fordítás nélkül is elfogadja.

Az elismerését kérő származási országára vonatkozó információknak relevánsnak kell lenni, azaz összefüggésben kell állnia az elismerését kérő menekülésével. A származási országban uralkodó helyzetet nem általában, hanem az elismerését kérő egyéni körülményei, valamint az általa előadott menekülésre okot adó tények és körülmények tükrében kell megvizsgálni. A származási ország jogszabályai és egyéb kötelező rendelkezései mellett figyelembe kell venni azok érvényesülését és alkalmazási módját is, mert előfordulhat, hogy a származási ország példaértékű emberi jogi szabályozással rendelkezik ugyan, azonban a szabályozás érvényesítéséhez hiányzik az akarat vagy a lehetőség. A származási országra vonatkozó információknak időszerűnek kell lennie, figyelemmel kell lenni arra, hogy nemzeti vagy nemzetközi konfliktushelyzetek során akár egy-két hónapon belül is jelentős változások mehetnek végbe.

A 42. §-hoz

A Törvény garanciális szabályként rögzíti, hogy a menekültügyi eljárás tartama alatt az ügyben érintett egyetlen magyar hatóság sem léphet kapcsolatba az elismerését kérő származási országával vagy más feltételezett üldözőjével, vagy olyan személlyel vagy szervezettel, melyről feltételezhető, hogy ezeknek információt továbbít. Ez a tilalom az állam Genfi Egyezményben foglalt védelmi kötelezettségéből fakad. Amíg az elismerését kérő ügyében nem születik jogerős elutasító döntés, azt kell feltételezni, hogy a származási országgal vagy más feltételezett üldözőkkel való kapcsolatfelvétel veszélyezteti az elismerését kérő vagy származási országban maradt családtagjai biztonságát. Amennyiben a jogerős elutasító vagy megszüntető döntést követően a külföldi ismételt elismerés iránti kérelmet nyújt be, a tilalom az új eljárás alatt is érvényesül, kivéve, ha az elismerését kérő ügyében már két jogerős elutasító illetve megszüntető döntés született és a menekültügyi hatóság korábbi döntésében a visszaküldés tilalmának fennállását nem állapította meg. Magyar hatóság csak akkor veheti fel a kapcsolatot az elismerését kérőt üldöző állammal, szervezettel vagy személlyel, ha meggyőződött arról, hogy a kapcsolatfelvétel nem vezet arra, hogy az említettek tudomást szereznek a kérelemről, illetve nem teszi ki az elismerését kérőt vagy családtagját veszélynek.

A 43. §-hoz

Az eljárási irányelv 12. cikk (1) bekezdésének megfelelően, a Met. szabályozását fenntartva rögzíti a Törvény,

hogyan az elismerését kérő személyes meghallgatása a menekültügyi eljárásban kötelező. Ez a szabály garanciális jellegű, mivel az elismerését kérőnek a személyes meghallgatáson van lehetősége a menekülésére okot adó tények és körülmények feltárására. A menekültügyi hatóság az elismerését kérő személyes meghallgatásától csak két esetben tekinthet el: ha az elismerését kérő nincs meghallgatható állapotban, vagy, ha az elismerését kérő eljárási képességgel rendelkező családtagjával együtt érkező tízennégy év alatti kiskorú. Mindkét kivételes eset a sérülékeny állapotban lévő elismerését kérő védelmét szolgálja. Szintén garanciális jelentőségű a Törvénynek az eljárási irányelv 12. cikk (5) bekezdésén alapuló azon rendelkezése, mely szerint a menekültügyi hatóság nem utasíthatja el a kérelmet kizárólag azon az alapon, hogy az elismerését kérőt nem hallgatta meg.

A 44. §-hoz

A Met.-hez hasonlóan a Törvény számos rendelkezése tartalmaz a kiskorúakra nézve kedvezőbb szabályokat, összhangban az ENSZ Gyermekjogi Egyezményrel és az eljárási irányelv preambuluma 14. pontjával. Amennyiben az elismerését kérő kiskorúságát illetően kétség merül fel, életkora megállapítása céljából orvosszakértői vizsgálat végezhető. A vizsgálat csak az elismerését kérő – vagy az elismerését kérő nyilatkozattételre képtelen állapota esetén a törvényes képviselő vagy az ügygondnok – hozzájárulásával végezhető el. Hozzájárulás hiányában az elismerését kérőre a kiskorúakra vonatkozó rendelkezések főszabályként nem alkalmazhatók, a törvényes képviselő bevonásától, illetve az ügygondnok kirendelésétől azonban a menekültügyi hatóság ebben az esetben sem tekinthet el.

A 45. §-hoz

A visszaküldés tilalmának tiszteletben tartása hazánk nemzetközi kötelezettsége, melynek forrásai: a menekülteket illetően a Genfi Egyezmény 33. cikke, mindenki mással szemben pedig az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. cikke. A Genfi Egyezmény által biztosított visszaküldési tilalom szűkebb védelmet jelent, mivel a védett körbe csak a menekültek tartoznak, és mivel ez a védelem nem illeti meg azt a menekültet, akiről „alaposan feltehető, hogy veszélyezteti annak az országnak biztonságát, amelynek területén van, vagy aki mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítéltek, veszélyt jelent az illető ország lakosságára nézve”. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye által biztosított védelem szélesebb körű: kiterjed minden, a részes állam joghatósága alá tartozó személyre és biztosítja számára a kínzás vagy embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés elleni védelmet. Az

Emberi Jogok Európai Bírósága a Soering ügyben kifejtette, hogy a részes államok akkor is megsértik a 3. cikket, ha a joghatóságuk alá tartozó személyt olyan helyre küldik, ahol ő kínzásnak vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek lehet kitéve (a 3. cikk extraterritoriális hatálya).

A kísérő nélküli kiskorú esetében a Törvény – összhangban a kísérő nélküli kiskorúakról szóló tanácsi állásfoglalás 5. cikkének (1) és (2) bekezdésével – a visszaküldési tilalom egy további esetét állapítja meg. Eszerint a kísérő nélküli kiskorú – az (1) bekezdésben foglalt feltételek hiányában is – csak akkor küldhető vissza származási országába vagy az őt befogadó valamely más államba, ha a menekültügyi hatóság meggyőződött arról, hogy ott a család egyesítése vagy az állami vagy a megfelelő intézményi gondoskodás a kiskorú számára biztosított.

A visszaküldés tilalmának fennállását a menekültügyi hatóság az elismerés iránti kérelem elutasítása vagy az elismerés visszavonása esetén minden esetben vizsgálja, és ha megállapítja a tilalom fennállását, kezdeményezi az idegenrendészeti hatóságnál a külföldi befogadottként történő elismerését. Az idegenrendészeti hatóság – a menekültügyi hatóság kezdeményezésére – köteles a külföldit befogadottként elismerni.

Ha a visszaküldés tilalma nem áll fenn, a menekültügyi hatóság – a Magyar Köztársaság által kiadott okmányok visszavonása mellett – kötelezi a külföldit a Magyar Köztársaság területének elhagyására. Ezt a kötelezést a hatóság két okból köteles mellőzni: ha a külföldi valamely más jogcímen jogosult a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásra, illetve amíg a külföldi egészségi állapota hazánk elhagyását nem teszi lehetővé. Ez utóbbi garanciális jellegű rendelkezés forrása az ideiglenes védelemről szóló irányelv 23. cikk (1) bekezdése, melynek hatályát a Törvény minden hatálya alá tartozó személyre kiterjeszti. E szabályozási megoldást az Emberi Jogok Európai Bíróságának a *D. v. UK ügyben* kifejtett álláspontja is alátámasztja. A külföldi egészségi állapotát és az országelhagyási kötelezettség végrehajtásának lehetséges következményeit igazságügyi orvosszakértői véleménynek kell alátámasztania.

Kizárt eljárások

A 46. §-hoz

A Törvény rögzíti, hogy a Ket.-ben szabályozott eljárások közül melyek azok, amelyeknek a menekültügyi eljárásban nincs helye. A menekültügyi eljárásban hozott hatósági döntésekkel szembeni jogorvoslat lehetőségét a Törvény – a fellebbezés, az újrafelvételi eljárás, valamint a méltányossági eljárás kizárásával – a bírósági felülvizsgálatra korlátozza. Mivel mind az elismerését kérő, mind a hatóság érdeke az, hogy az eljárásban minél gyorsabban érdemi döntés szülessen, ezért a menekültügyi eljárásban

nincs helye az eljárás kérelemre történő felfüggesztésének. A menekültügyi eljárásban az elismerését kérő személyesen jár el, erre tekintettel a Törvény kizárja az elektronikus ügyintézés lehetőségét.

VIII. Fejezet

A menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárás

A 47. §-hoz

A Törvény – az eljárási irányelv 3. cikk (3) bekezdésével összhangban – közös szabályokat állapít meg a menekültkénti, valamint az oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárásra. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a menekültügyi hatóság minden kérelem esetében köteles vizsgálni mind a menekültkénti, mind az oltalmazottkénti elismerés feltételeinek fennállását, akkor is, ha a külföldi kérelme kifejezetten a menekültkénti vagy az oltalmazottkénti elismerésére irányulna.

A 48–50. §-hoz

A menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárás két részre oszlik: az előzetes vizsgálati eljárásra és az érdemi eljárásra. Az előzetes vizsgálati eljárás célja azon kérelmek kiszűrése, amelyek esetében a dublini eljárás lefolytatása szükséges, továbbá amelyek – az eljárási irányelvvel összhangban – elfogadhatatlanok.

A kérelmezőt a menekültügyi hatóság az előzetes vizsgálati eljárás tartamára befogadó állomáson helyezi el, kivéve, ha a kérelmező személyi szabadságot korlátozó intézkedés vagy büntetés hatálya alatt áll. A kérelmező a befogadó állomásról csak különösen indokolt esetben, a menekültügyi hatóság engedélyével távozhat el, feltéve, hogy eltávozása eljárási cselekmények lefolytatását nem akadályozza. A rendelkezés célja annak biztosítása, hogy a kérelmező az előzetes vizsgálati eljárás időtartama alatt a menekültügyi hatóság rendelkezésére álljon, és biztosítható legyen az eljárás törvényi határidőn belül történő lefolytatása.

Az előzetes vizsgálati eljárás keretében a menekültügyi hatóság megvizsgálja, hogy fennállnak-e az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet, valamint a valamely harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében

benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 343/2003/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2003. szeptember 2-i 1560/2003/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: dublini rendeletek) alkalmazásának feltételei.

Ha a menekültügyi hatóság megállapítja a dublini eljárás lefolytatásának szükségességét, az eljárás időtartamára az előzetes vizsgálati eljárást felfüggeszti. Az eljárást felfüggesztő végzéssel szemben nincs helye jogorvoslatnak.

A megkeresett tagállam a 343/2003/EK tanácsi rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerint a kérelmező átvétele iránti megkeresésről a kézhezvételt követő két hónapon belül hoz határozatot. A menekültügyi hatóság a megkeresett tagállamtól a rendelet 17. cikk (2) bekezdése szerint sürgős választ is kérhet, ha „a menedékjog iránti kérelem benyújtására azt követően került sor, hogy a belépési vagy tartózkodásra jogosító engedélyt elutasították, jogtalan tartózkodás miatt letartóztatásra került sor, vagy kiutasítás elrendelése vagy végrehajtása után és/vagy akkor, ha a menedékkérő fogva tartott”. Sürgős válasz kérése esetén a megkeresett tagállamnak a megkereső tagállam által meghatározott határidőben – amely nem lehet rövidebb, mint egy hét –, de legkésőbb egy hónapon belül kell válaszolnia a megkeresésre.

Ha a dublini eljárás eredményeképpen valamely tagállam megállapítja a menedékjog iránti kérelem elbírálásáért való felelősségét és ennek alapján a kérelmező átadására kerül sor, a menekültügyi hatóság a kérelmező átadásáról végzéssel dönt. A menekültügyi hatóság a végzésben – az átadás biztosítása érdekében – a külföldi számára kötelező tartózkodási helyet jelöl ki, melyet a kérelmező az átadás végrehajtásáig, de legfeljebb 72 óráig nem hagyhat el.

A kérelmező átadásáról rendelkező végzés közlésétől számított három napon belül a végzés bírósági felülvizsgálata kérhető. A felülvizsgálat során a végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelemnek – a dublini rendeletekkel összhangban – a végzés végrehajtására nincs halasztó hatálya. A felülvizsgálati kérelemről a kizárólagos illetékességgel rendelkező Fővárosi Bíróság nemperes eljárásban nyolc napon belül dönt. A bírósági eljárás során a külföldi már az öt átvevő tagállam területén tartózkodik, erre tekintettel rendelkezik a Törvény úgy, hogy a bírósági eljárásban személyes meghallgatásnak nincs helye. A bíróság eljárást befejező végzésével szemben a Törvény a további jogorvoslat lehetőségét kizárja.

A menekültügyi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást a kérelmező átadásának időpontjában megszünteti. A kérelmező átadásának időpontjában hozott, az eljárást megszüntető végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

Ha a dublini eljárás nem eredményezi a kérelmező átadását, a menekültügyi eljárást a kérelem elfogadhatóságának vizsgálatával kell folytatni.

Az 51. §-hoz

Ha a dublini rendeletek alkalmazásának feltételei nem állnak fenn, a menekültügyi hatóság a kérelem elfogadhatóságát vizsgálja.

Azok az okok, melyek alapján a menekültügyi hatóság a kérelem elfogadhatatlanságát állapíthatja meg mérlegelést nem igénylő ténykérdések. A szabályozás alapjául az eljárási irányelv 25. cikk (2) bekezdésének *a)*, *b)* és *f)* pontja, valamint az Amszterdami Szerződéshez fűzött, az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számára nyújtott menedékjogról szóló Jegyzőkönyv szolgált. A (2) bekezdés első három pontja azokat az eseteket tartalmazza, amikor a kérelmező nem szorul a Magyar Köztársaság védelmére, mivel származási országa egyértelműen biztonságos („a” pont), vagy mivel egy másik tagállam vagy egy harmadik ország már a Genfi Egyezmény szerinti védelemben részesítette őt („b” és „c” pont). A *d)* pont a *res iudicata* esetét fogalmazza meg, célja, hogy megakadályozza a menedékjoggal való visszaélést az azonos ténybeli alapon benyújtott ismételt kérelmek kiszűrésével.

Az 52. §-hoz

Az eljárási irányelv 19. és 20. cikkének megfelelően a Törvény szabályozza a menekültügyi eljárás megszűnésének és megszüntetésének eseteit. Mivel a menekültügyi eljárás célja annak eldöntése, hogy a kérelmezőt a Magyar Köztársaság védelemben részesíti-e, a kérelmező halála esetén az eljárás okafogyottá válik és megszűnik. A négy megszüntetési ok közül az első – az eljárás megszüntetése a kérelem írásbeli visszavonása esetén – azon alapul, hogy a menekültügyi eljárást a hatóság nem hivatalból, hanem kérelemre folytatja. A további három ok a kérelmező együttműködési kötelezettségének megszegését szankcionálja, ha az olyan mértéket ölt, ami megakadályozza az eljárás lefolytatását. Az eljárást megszüntető végzéssel szemben nincs helye jogorvoslatnak, a kérelmező azonban a megszüntető végzés közlését követő három napon belül kérheti az előzetes vizsgálati eljárás folytatását a menekültügyi hatóságnál. A határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye, és ha a határidő úgy telik el, hogy a kérelmező nem kezdeményezi az eljárás folytatását, az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedik. Ha a kérelmező ismeretlen helyre távozott, az eljárást megszüntető végzést a menekültügyi hatóság hirdetményi úton közli, ebben az esetben a döntést – a Törvény 36. § (5) bekezdése szerint – a kifüggesztést követő nyolcadik napon kell közölni tekinteni.

Az előzetes vizsgálati eljárás megszüntetése esetén a menekültügyi hatóság – szemben az elismerés iránti kérelmet elutasító vagy az elismerést visszavonó határozattal – a visszaküldés tilalmát nem vizsgálja. Ennek oka a kérelem visszavonása esetén az, hogy ez esetben a visszaküldés tilalmának vizsgálata nyilvánvalóan szükségtelen, a megszüntetés további eseteiben pedig a kérelmező együtt-

működésének elmaradása miatt a menekültügyi hatóság nincs olyan információk birtokában, amely alapján a visszaküldés tilalmának fennállásáról megalapozottan dönteni tudna.

Az 53. §-hoz

Ha a menekültügyi hatóság megállapítja valamely elfogadhatatlansági ok fennállását, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításához vezet az is, ha a menekültügyi hatóság megszüntető végzését követően, a határidőben benyújtott eljárás folytatása iránti kérelemnek megfelelően folytatott előzetes vizsgálati eljárásban, ismételten olyan ok merül fel, amely az előzetes vizsgálati eljárás megszüntetését vonná maga után.

A kérelmet érdemi vizsgálat nélküli elutasító végzéssel szemben a kérelmező – három napon belül – bírósági felülvizsgálattal élhet. A felülvizsgálati kérelemről a Fővárosi Bíróság nemperes eljárásban nyolc napon belül – szükség esetén a kérelmező meghallgatását követően – dönt. A bíróság a menekültügyi hatóság határozatát megváltoztathatja és határozhat a kérelem érdemi vizsgálatra utalásáról. Az eljárást befejező bírósági döntéssel szembeni további jogorvoslat kizárt.

Az 54. §-hoz

A Törvény a menedékjoggal való visszaélések megakadályozása céljával rögzíti, hogy abban az esetben, ha ugyanaz a kérelmező két jogerős elutasító vagy megszüntető döntést követően újabb kérelmet nyújt be, és a menekültügyi hatóság korábbi döntésében a visszaküldés tilalmának fennállását nem állapította meg, a harmadik kérelem alapján indult eljárás során a kérelmezőt már nem illetik meg az elismerését kérő számára a Törvény 5. § (1) bekezdése által biztosított jogosultságok, és ezen harmadik kérelem benyújtása nem képezi akadályát a kérelmező kiutasításának, valamint kiadatásának sem.

Ugyanazon kérelmezőről beszélünk akkor is, ha egyazon külföldi kérelmei előterjesztése során eltérő személyazonosító adatokat használ fel.

Az 55. §-hoz

Ha a menekültügyi hatóság megállapítja, hogy nem áll fenn olyan ok, amely alapján a kérelem elfogadhatatlannak minősül, a kérelmet – végzéssel – érdemi eljárásra utalja. Összhangban az eljárási irányelv 18. cikkével, a kérelem érdemi eljárásra utalása esetén, ha a kérelmező idegenrendészeti őrizetben van, a menekültügyi hatóság köteles az idegenrendészeti hatóságnál az őrizet megszüntetését kezdeményezni, mely alapján az idegenrendészeti hatóság köteles az őrizetet megszüntetni.

*Az érdemi eljárás***Az 56–57. §-hoz**

Az érdemi eljárás hatvan napos határideje lehetőséget ad a menekültügyi hatóságnak, hogy azokat a kérelmeket, amelyek nem kerülnek érdemi vizsgálat nélkül elutasításra, részletes vizsgálatnak vessen alá. A menekültügyi hatóság az érdemi eljárás időtartamára a kérelmező részére – ha a kérelmező ezt kéri – elsősorban magánszálláshelyet jelöl ki. Ha magánszálláshely kijelölése nem lehetséges, a menekültügyi hatóság a kérelmező elhelyezését befogadó állomáson vagy szerződés alapján fenntartott más szálláshelyen biztosítja. A kérelmező a számára kijelölt szálláshelyen életvitelszerűen köteles tartózkodni, köteles továbbá a szálláshelyen irányadó magatartási szabályokat tiszteletben tartani [5. § (2) bekezdés c) pont]. A Törvény szerint a Nemzetbiztonsági Hivatal szakhatósági közreműködésének csak az érdemi eljárásban van helye.

Az 58. §-hoz

A menekültügyi hatóság az érdemi eljárás során sorrendben elsőként azt vizsgálja, hogy a kérelmező elismerhető-e menekültként, azaz fennállnak-e a menekültkénti elismerés 6. §-ban és 7. §-ban foglalt feltételei, ezek fennállása esetén pedig azt, hogy nem áll-e fenn a kérelmező menekültkénti elismerését kizáró, a 8. §-ban foglalt valamely ok. Ha a menekültügyi hatóság megállapítja, hogy a kérelmező menekültkénti elismerésének feltételei fennállnak, és kizáró ok nem áll fenn, a kérelmezőt menekültként ismeri el.

Ha a menekültügyi hatóság a vizsgálat eredményeként arra a megállapításra jut, hogy a kérelmező menekültkénti elismerésének feltételei nem állnak fenn, vagy fennállnak ugyan, de menekültkénti elismerését a 8. §-ban foglalt valamely ok kizárja, akkor – másodsorban – köteles megvizsgálni, hogy a kérelmező oltalmazottként elismerhető-e.

Ha a kérelmező oltalmazottkénti elismerésének feltételei fennállnak és vele szemben kizáró ok nem áll fenn a menekültügyi hatóság a kérelmezőt oltalmazottként ismeri.

Ha a kérelmező oltalmazottkénti elismerésének feltételei nem állnak fenn, vagy fennállnak ugyan, de az oltalmazottkénti elismerés kizáró ok miatt nem lehetséges, a menekültügyi hatóság megállapítja, hogy a kérelem alaptalan, és a kérelmet elutasítja.

Az 59. §-hoz

A Törvény az eljárási irányelv 28. cikk (2) bekezdésével, valamint 23. cikk (4) bekezdésével összhangban példálózó jelleggel felsorolja azokat a tényeket és körülmé-

nyeket, amelyek a kérelem alaptalanságára utalhatnak. Az eljárás során a kérelmezőnek lehetősége van ellenbizonyításra olyan tények és bizonyítékok felvonultatásával, amelyek igazolják vagy valószínűsítik, hogy a kérelmező származási országába való visszatérése esetén üldözés vagy súlyos sérelem veszélyének lenne kitéve.

Az a) pontban foglalt ok a kérelmező származási országáról az Európai Unió Tanácsa által elfogadott biztonságos származási országnak tekintendő harmadik országok minimumlistája, illetve a Kormány által nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok listája alapján felállított megdönthető vélelem. A b) pontban foglalt ok az eljárási irányelv 25. cikk (2) bekezdésének c) pontja alapján meghatározott rendelkezés, a biztonságos harmadik ország koncepciója.

A c) pont akkor alkalmazható, ha a menekültügyi hatóság a kérelmező együttműködésének hiánya miatt nem rendelkezik elegendő információval az ügy elbírálásához. Nem lehet azonban a kérelmező terhére értékelni nyilatkozatának hiányát vagy összefüggéstelen, ellentmondásos voltát, ha az – orvosszakértői vélemény által igazoltan – a kérelmező egészségi vagy pszichés állapotából eredő okra vezethető vissza.

Az ENSZ Kézikönyv szerint a kérelmező nyilatkozatainak értékelésénél „a kérelmező félelmének jellegét és mértékét is figyelembe kell venni, hiszen bizonyos fokú szellemi zavartság gyakorta észlelhető a súlyos üldözésnek kitett személyeknél”. „Előfordulhat, hogy enyhíteni kell az alapvetően a kérelmezőre háruló bizonyítási terhen és azokat az információkat, amelyeket nem lehet egyszerűen a kérelmezőtől megszerezni, máshogy kell megszerezni.”

A d)–h) pontokban felsorolt okok közös jellemzője, hogy valamilyen mértékben a kérelmező rosszhiszeműségét vagy mulasztását értékelik. Ezen esetek vizsgálatakor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kérelmező sok esetben a származási országban megtapasztalt üldözés vagy annak veszélye miatt nem képes valódi úti okmányt vagy személyazonosságot igazoló okmányt beszerezni vagy azt magával hozni. Gyakran előfordul továbbá az is, hogy a kérelmező az embercsempész felhívására semmisíti meg úti okmányát. A dokumentumok hiánya vagy hamis dokumentumok használata önmagában nem utal a kérelem alaptalanságára, csak abban az esetben, ha a kérelmező szándékosan, a hatóság félrevezetése céljából használ hamis dokumentumokat vagy szolgáltat hamis adatokat.

A h) pont szerinti esetben a kérelmező az elismerés iránti kérelmet csak akkor nyújtja be, amikor a kiutasítását elrendelő határozat miatt a származási országába való visszatérés elkerülhetetlennek látszik. Természetesen ebben az esetben is vizsgálni kell az eset összes körülményét, és lehetőséget kell biztosítani a kérelmező számára annak igazolására vagy valószínűsítésére, hogy őt származási országában üldözés vagy súlyos sérelem veszélye fenyegeti.

A 60. §-hoz

A rendelkezés az üldözés fogalmát határolja körül. Az üldözés átfogó definíciója máig nem született meg a menekültügyi szakirodalomban, mivel az üldözés újabb és újabb formákban jelenik meg a Genfi Egyezmény elfogadása óta. Természetesen a Törvényben foglalt – a kvalifikációs irányelv 9. cikkén alapuló – körülírás sem tekinthető az üldözés kimerítő definíciójának, az üldözés fogalmát a folyamatosan megjelenő üldözési formákra figyelemmel kell értelmezni. Az üldözés meglétét minden esetben az eset összes körülményének figyelembevételével kell megítélni, nem lehet az értelmezést az alapvető emberi jogok súlyos sérelmére szűkíteni. Üldözésnek kell tekinteni az olyan súlyosan diszkriminatív, vagy elhúzódozó – akár hónapokon vagy éveken át tartó – jogsértő cselekményeket, melyek összeadó hatásuknál fogva vezetnek az üldözéstől való megalapozott félelemhez, vagy lehetetlenné teszik elannyira a kérelmező életét származási országában, hogy a kérelmező egyetlen lehetőségévé a nemzetközi védelem keresése válik.

A (2) bekezdés példalózó felsorolást tartalmaz azokról a jogsértésekről, melyek üldözésnek minősülnek. Az érintett személy nemi hovatartozása miatt elkövetett cselekmények különösen a szexuális erőszak, a családon belüli erőszak, a hozományral kapcsolatos erőszak, a családtervezés kényszer hatása alatt, a nemi szerv megcsonkítása, az adott társadalomban a férfiakra vagy nőkre vonatkozó társadalmi normák áthágása miatti büntetés, emberkereskedelem, a homoszexualitás miatti diszkrimináció. Az érintett személy gyermekkorával összefüggésben elkövetett cselekménynek minősül például a fiatalok kényszerű sorozása, a kényszerített gyermekházasság, a gyermekkereskedelem, a gyermekbántalmazás vagy a gyermekprostitúció.

A 61. §-hoz

A súlyos sérelem meghatározása megfelel a kvalifikációs irányelv 15. cikkének. Mivel a súlyos sérelem minden esetben olyan súlyos jogsértést jelent, amely üldözésnek tekintendő, a menekültügyi hatóság minden ügyben köteles megvizsgálni, hogy nem található-e kapcsolat a súlyos sérelem és valamelyik genfi ok között. Amennyiben ilyen kapcsolatot állapít meg, a kérelmezőt menekültnek kell elismerni, ezáltal biztosítva, hogy az oltalmazott jogállás valóban kiegészítő védelem marad, és bevezetése nem eredményezi a Genfi Egyezményben foglalt védelem lerontását.

A kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés fogalmának értelmezésénél támpontként szolgálhat az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata.

A 62–64. §-hoz

A kvalifikációs irányelv 6. cikkével összhangban a Törvény meghatározza az üldözés és a súlyos sérelem lehetséges forrásait. A Genfi Egyezmény nem szűkíti az üldözés fogalmát az állam által elkövetett cselekedetekre, az államtól független személyek vagy szervezetek üldöző cselekedetei esetén is fennállhat a Genfi Egyezmény által biztosított védelem szükségessége, feltéve, hogy a menekültkénti elismerés további feltételei is teljesülnek. Mivel mind a menekültkénti, mind az oltalmazottkénti elismerésnek feltétele az állami védelem hiánya, a nem-állami üldözők esetében a kérelmező akkor felel meg a menekültként vagy oltalmazottként történő elismerés feltételeinek, ha az üldözéssel szemben az állam vagy az állam jelentős részét ellenőrző párt vagy szervezet nem tud vagy nem kíván védelmet nyújtani.

A 63. § tartalmazza az állam vagy az állam jelentős részét ellenőrző párt vagy szervezet által biztosított védelemre vonatkozó követelményeket. Ahhoz, hogy a védelem a kérelmező számára biztosítottnak tekinthető legyen, a védelemnek a kérelmező számára elérhetőnek és hatékonynak kell lennie. Hasonlóan a biztonságos harmadik ország vizsgálatánál meghatározott követelményekhez, ebben az esetben is vizsgálni kell a származási ország jogszabályai mellett azok alkalmazásának gyakorlatát is.

A Törvény 63. § (2) bekezdése, amely a kvalifikációs irányelv 8. cikkén alapul, meghonosítja a belföldi védelem, vagy más szóval belső menekülési alternatíva intézményét a magyar menekültügyi szabályozásban.

A menekültügyi eljárás során felmerülhet a kérdés, hogy a kérelmezőnek van-e belső – azaz származási országán belüli – menekülési vagy áttelepülési lehetősége. A belföldi védelem alkalmazási körének meghatározásánál az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága által kiadott „Belső menekülési vagy áttelepülési lehetőség” című nemzetközi védelmi iránymutatás nyújthat segítséget. Mind a kvalifikációs irányelv, mind az iránymutatás hangsúlyozza, hogy a belső menekülés vagy áttelepülés lehetőségének vizsgálata a belső menekülés vagy áttelepülés lehetőségét állítólagosan biztosító országrészben uralkodó körülmények és a kérelmező személyes körülményeinek figyelembe vételét igényli.

A belső menekülési lehetőség a kérelmező származási országának egy meghatározott területére vonatkozik, ahol a kérelmezőnek nem kell üldözéstől vagy súlyos sérelemtől tartania, és ezért – az eset összes körülményeire tekintettel – a kérelmezőtől ésszerűen elvárható, hogy az adott országrészben telepedjen.

A belső menekülés lehetősége csak abban az esetben merülhet fel, ha a kérelmező üldözéstől vagy súlyos sérelemtől való félelme csak a származási ország egy adott területére korlátozódik, amelyen kívül az üldözés vagy súlyos sérelem nem valósulhat meg.

A belső menekülési lehetőség kérdésében való döntés során meghatározó jelentősége van az üldöző személyeknek: ha az állam vagy állami szervek az üldözők, illetve ha az üldözést a hatóságok elnézik vagy tolerálják, a belső menekülés lehetősége rendszerint nem áll fenn, hiszen az állami szereplők vélhetően az ország egész területe felett ellenőrzést gyakorolnak, és így a kérelmezőt az egész országban fenyegeti az üldözés vagy a súlyos sérelem veszélye.

A belföldi védelem lehetőségnek vizsgálata során figyelembe kell venni az érintett országrészben fennálló általános helyzetet és a kérelmező személyes körülményeit. Ezen tényezők vizsgálata alapján kell döntenet abban a kérdésben, hogy a kérelmezőtől ésszerűen elvárható-e hogy az adott országrészbe visszatérjen.

Az adott országrész nem tekinthető ésszerű alternatívának, ha az ott fennálló helyzet nem teszi lehetővé a kérelmező számára, hogy megélhetését, lakhatását, továbbá egészségügyi ellátását megfelelő színvonalon biztosítsa. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy az etnikai vagy kulturális szálak hiánya az egyén elszigetelődéséhez és akár diszkriminációhoz is vezethet azokban a közösségekben, amelyekben ezek a kötődések a mindennapi életben döntő jelentőséggel bírnak. Ha a kérelmező családi kapcsolatai a szóban forgó országrészbe települése esetén megszakadnának és a korábbi környezete által jelentett társadalmi védőhálóra sem támaszkodhatna, az áttelepülés általában nem minősül ésszerű megoldásnak.

Meg kell vizsgálni azt is, hogy a kérelmező eljuthat-e biztonságosan és jogszerűen az adott országrészbe. A kérelmező nem kötelezhető ugyanis sem arra, hogy fizikai veszélynek tegye ki magát a terület megközelítése során, sem pedig arra, hogy az eredeti üldözési területen átkeljen. A belső menekülés lehetőségének feltárása során a hatóságnak meg kell győződnie arról, hogy a kérelmezőt fenyegető üldözés vagy súlyos sérelem nemcsak a kérelem elbírálásának pillanatában nem áll fenn az adott országrészben, hanem várhatóan a jövőben sem áll majd fenn. A fegyveres konfliktussal küzdő országok éppen ezért általában nem nyújtanak biztonságos belső menekülési lehetőséget, mivel a frontvonalak mozgása a korábban biztonságosnak látszó területeket is veszélyessé teheti.

Végül, de nem utolsó sorban azt is meg kell vizsgálni, hogy a kiválasztott országrészben tiszteletben tartják-e az alapvető emberi jogokat, nem fenyegeti-e a kérelmezőt valamilyen más okból üldözés vagy súlyos sérelem veszélye.

Amennyiben a menekültügyi eljárás során felmerül a belföldi védelem lehetősége, a menekültügyi hatóságnak meg kell jelölnie azt a konkrét országrészt, amelyben véleménye szerint a belső menekülés lehetősége fennáll, és a kérelmező számára lehetőséget kell biztosítania arra, hogy érveket vonulasson fel az adott országrészbe településsel szemben.

A 65. §-hoz

A Genfi Egyezmény oksági kapcsolat fennállását követeli meg az üldözési okok és az üldözésnek minősíthető cselekmények között. Ha a kérelmező üldöztetésnek van kitéve, az üldözésnek az öt genfi ok valamelyikén kell alapulnia. A fentiekben kifejtettek szerint az üldözés megvalósítója lehet állami vagy nem-állami szereplő.

Ha természetes személyek követnek el súlyosan diszkriminatív vagy más jogsértő, sérelmet okozó cselekményeket, akkor ezek a cselekmények üldözésnek tekintendők, ha a hatóságok ezekről tudomással bírnak és eltűrik őket, vagy ha a hatóságok nem hajlandók hatékony védelmet nyújtani, illetve arra képtelennek bizonyulnak. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága által kiadott, a meghatározott társadalmi csoportról szóló nemzetközi védelmi iránymutatás a következőképpen foglalja össze az okozati kapcsolatot kérdését nem-állami üldöző esetén:

„Az oksági kapcsolat teljesül, ha: (1) fennáll egy nem-állami szereplő általi üldözés valós veszélye olyan okokból kifolyólag, amelyek kapcsolatosak az Egyezményben foglalt okok valamelyikével, függetlenül attól a tényről, hogy a kérelmező állami védelmének megghiúsulása kapcsolatos-e az Egyezménnyel vagy nem; vagy (2) amikor egy nem-állami szereplő általi üldözés veszélye nem kapcsolatos egyezményes okkal, de az állam egyezményes okból nem tud, nem hajlandó vagy vonakodik védelmet biztosítani.”

A 66. §-hoz

Az eljárás megszüntetésének az érdemi eljárásban is helye van. Értelemszerűen megszűnik az eljárás a kérelmező halála esetén. Az eljárás megszüntetésének *a)* és *b)* pont szerinti esetei megegyeznek az előzetes vizsgálati eljárás megszüntetésének okaival. Ezekben az esetekben az 52. § (3)–(8) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni – a megszüntetés ellen jogorvoslatnak nincs helye, a kérelmező azonban a megszüntető határozat közlését követő három napon belül kérheti az eljárás folytatását a menekültügyi hatóságnál. A folytatás iránti kérelem határidőben történő benyújtása esetén a menekültügyi hatóság köteles az eljárás folytatására. Ha a folytatott eljárásban ismételtén *a)* vagy *b)* pont szerinti megszüntetési ok merül fel, a menekültügyi hatóság a kérelmet elutasítja.

A *c)* pont értelmében, ha az érdemi eljárás során a menekültügyi hatóság tudomására jut, hogy a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az eljárást ugyancsak megszünteti.

A 67. §-hoz

A menekültügyi hatóság a kérelemről az 58. §-ban foglaltak szerint dönt.

A menekültügyi hatóság tájékoztatási kötelezettsége a helyt adó határozat közlésekor – a kvalifikációs irányelv 22. cikkével összhangban – kiterjed a menekültként vagy oltalmazottként elismert valamennyi jogára és kötelezettségére.

A 68. §-hoz

A kérelmet elutasító határozattal szemben – a határozat közlésétől számított tizenöt napon belül – bírósági felülvizsgálatnak van helye.

A kérelmezőt oltalmazottként elismerő határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak, az oltalmazottnak azonban lehetősége van újabb elismerés iránti kérelem benyújtására abból a célból, hogy őt menekültként ismerjék el.

A keresetlevél benyújtásának a menekültügyi hatóság határozatának végrehajtására halasztó hatálya van, kivéve, ha a kérelmező azt követően nyújt be kérelmet, hogy két korábbi kérelme tárgyában jogerős elutasító illetve megszüntető döntés született. A halasztó hatály érvényesülését ebben az esetben az 54. § rendelkezései zárják ki.

A keresetről a menekültügyi perre kizárólagosan illetékes Fővárosi Bíróság a keresetlevél beérkezésétől számított hatvan napon belül, peres eljárásban dönt. A bírósági eljárásban a kérelmező személyes meghallgatása csak akkor mellőzhető, ha a kérelmező a szálláshelyéről nem idézhető, ismeretlen helyre távozott, vagy ha az ismételt kérelem a korábbival azonos ténybeli alapon nyugszik. A korábbi szabályozással megegyezően a bíróság a menekültügyi hatóság határozatát megváltoztathatja, és a kérelmezőt menekültként vagy oltalmazottként elismerheti. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben nincs helye jogorvoslatnak, az eljárás folyamán hozott végzésekkel (például pénzbírságot kiszabó végzés) szemben a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint van helye jogorvoslatnak.

*Menekültkénti elismerés
kivételes méltányosságból*

A 69. §-hoz

A korábbi szabályozáshoz hasonlóan a Törvény lehetővé teszi, hogy a miniszter kivételes méltányosságból a külföldit menekültként ismerje el. Az elismerés ebben az esetben nem kérelemre, hanem hivatalból történik, vagyis a miniszteri méltányosság nem az elutasítással szembeni jogorvoslatként szolgál. A miniszter határozatával szemben nincs helye jogorvoslatnak.

Dublini eljárás

A 70. §-hoz

Az előzetes vizsgálati eljáráshoz hasonlóan az érdemi eljárásban is felmerülhet a dublini eljárás lefolytatásának szükségessége. Ebben az esetben a menekültügyi hatóságnak az előzetes vizsgálati eljárás során irányadó szabályok megfelelő alkalmazásával kell eljárnia. Ha a kérelmező átadására nem kerül sor, az érdemi eljárást tovább kell folytatni.

A menedékes kérelmére vonatkozó szabályok

A 71. §-hoz

Az ideiglenes védelemről szóló irányelv 17. cikkének megfelelően a Törvény biztosítja a menedékesként elismert személyek számára, hogy menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés iránti kérelmet nyújthassanak be. Ebben az esetben a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését kérő menedékes jogállása a kérelem elbírálása alatt, illetve a kérelem elutasítása esetén is fennmarad, kivéve, ha időközben a menedékeskénti elismerés visszavonására került sor. Ha az ideiglenes védelem az eljárás időtartama alatt megszűnik, a külföldit a továbbiakban az elismerését kérő jogállása illeti meg.

Repülőtéri eljárás

A 72. §-hoz

Az eljárási irányelv 24. cikk (1) bekezdésének *b)* pontja által biztosított lehetőségnek megfelelően, a Törvény külön szabályokat határoz meg a repülőtéri eljárásra. Ezen rendelkezéseket akkor kell alkalmazni, ha a külföldi kérelmét nemzetközi légiforgalmi határátkelőhelyen, az ország területére történő beléptetés előtt nyújtja be. Ebben az esetben az előzetes vizsgálati eljárást rövidebb határidővel – nyolc nap alatt – kell lefolytatni, és erre az időre a kérelmezőt a repülőtér tranzitterületén lévő szálláshelyen kell elhelyezni. A kérelmező az előzetes vizsgálati eljárás időtartama alatt, de legfeljebb nyolc napig nem léphet be az ország területére. A kérelmező beléptetésére akkor kerül sor, ha az előzetes vizsgálati eljárás érdemi eljárásra utaló végzéssel zárul, vagy ha a kérelem benyújtásától számított nyolc nap eltelt.

A repülőtéri eljárás szabályai nem alkalmazhatók, ha a kérelmet különleges bánásmódot igénylő személy nyújtja be: őt az ország területére azonnal be kell léptetni és intézkedni kell a befogadó állomáson történő elhelyezése iránt. Ha a repülőtéren több családtag kíván közös kérelmet be-

nyújtani, és a kérelmezők egyike különleges bánásmódot igénylő személy, a család egységének fenntartása érdekében minden családtagot be kell léptetni az országba.

A menekültkénti és az oltalmazottkénti elismerés visszavonása

A 73–75. §-hoz

A menekültként és az oltalmazottként való elismerés visszavonásának anyagi jogi feltételeit a Törvény 11. § (2)–(4) bekezdése, illetve a 18. § (2)–(3) bekezdése tartalmazza. A menekültkénti, valamint az oltalmazottkénti elismerés feltételeinek fennállását a menekültügyi hatóság akkor vizsgálja felül, ha arra okot adó körülmény merül fel. Emellett – a Törvény 14. §-a szerint – az oltalmazottkénti elismerés feltételeinek fennállását a menekültügyi hatóság az elismerést követően legalább ötévente köteles felülvizsgálni.

Az elismerés feltételeinek fennállását vizsgáló eljárás során a menekültet és az oltalmazottat megilletik, illetve terhelik a VII. fejezetben foglalt eljárási jogok, illetve kötelezettségek. Ennek megfelelően érvényesül a hatóság tájékoztatási kötelezettsége, amelynek keretében a menekültügyi hatóság az eljárás megindításáról a kérelmezőt írásban, az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven tájékoztatja. A tájékoztatással egyidejűleg a menekültügyi hatóság felhívja a menekültet vagy az oltalmazottat, hogy jelölje meg azokat az okokat, amelyek igazolják vagy valószínűsítik az elismerés fenntartásának szükségességét. Ezeket az okokat a kérelmező személyes meghallgatása során tárhatja a hatóság elé. A személyes meghallgatás csak akkor mellőzhető, ha a külföldi lakóhelye ismeretlen, lakóhelyéről nem idézhető, vagy a személyes meghallgatáson nem jelenik meg, és távolmaradását nem igazolja.

Ha az elismerés feltételeinek vizsgálata során a menekültügyi hatóság megállapítja, hogy az elismerés visszavonására okot adó körülmény nem áll fenn, az eljárást megszünteti.

Ha a menekültügyi hatóság megállapítja, hogy az elismerés visszavonására okot adó körülmény áll fenn, a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerést visszavonja. Az elismerést visszavonó határozattal szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye, kivéve, ha a visszavonás oka a menekült vagy az oltalmazott jogállásról történő lemondása. A bírósági felülvizsgálat során a Fővárosi Bíróság peres eljárásban, a keresetlevél beérkezését követő hatvan napon belül, a kérelmező meghallgatását követően dönt. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben nincs helye jogorvoslatnak, az eljárás folyamán hozott végzésekkel (például pénzbírságot kiszabó végzés) szemben a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint van helye jogorvoslatnak.

IX. Fejezet

A menedékeskénti elismerésre irányuló eljárás

A 76–80. §-hoz

A menedékesnek biztosított ideiglenes védelem az Európai Unió Tanácsa vagy az Országgyűlés határozatán alapulhat. A tanácsi határozat meghozatalának módját és a határozat tartalmát az ideiglenes védelemről szóló irányelv 1. és 5. cikke határozza meg. Az Országgyűlés határozatának kötelező tartalmi elemeit a Törvény 76. § (2) bekezdése állapítja meg.

Az Országgyűlés határozata tartalmazza annak a csoportnak a meghatározását, amelyet a Magyar Köztársaság – fegyveres konfliktus, polgárháború, etnikai összecsapás vagy az emberi jogok általános, módszeres vagy durva megsértése miatt – ideiglenes védelemben részesít.

A menekülők tömeges érkezése lehetetlenné teszi, hogy ügyükben a fogadó állam hatóságai egyenként, egyéni elbírálás alapján folytassák le a menekültügyi eljárást. A menedékeskénti elismerésre irányuló eljárás a menekülők tömeges érkezése esetén biztosítja, hogy ezen személyek egyszerűsített eljárás keretében részesüljenek védelemben. Az eljárás során a kérelmezőnek azt kell igazolnia vagy valószínűsítene, hogy a Tanács vagy az Országgyűlés határozata alapján védelemre jogosult tömegesen menekülő személyek csoportjába tartozik.

A menedékeskénti elismerésre irányuló eljárás egységes, időtartama negyvenöt nap, amelybe a Nemzetbiztonsági Hivatal eljárásának időtartama is beszámít.

A menedékeskénti elismerés iránti kérelem alaptalan, ha a kérelmező nem igazolja vagy valószínűsíti, hogy a védelemre jogosult csoport tagja, vagy ha a menekültügyi hatóság megállapítja, hogy a kérelmező menedékeskénti elismerése a Törvény 21. §-a alapján kizárt. Ha a menekültügyi hatóság a kérelem alaptalanságát állapítja meg, a kérelmet elutasítja.

A menekültügyi hatóság menedékeskénti elismerés iránti kérelmet elutasító határozatával szemben a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés iránti kérelmet elutasító határozattal szembeni jogorvoslat szabályai szerint van helye bírósági felülvizsgálatnak.

A menekültügyi hatóság a menedékeskénti elismerés visszavonásáról a Törvény 25. § (2) bekezdésében foglalt valamely ok fennállása esetén határoz. Az elismerés visszavonásával szemben a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés visszavonásáról rendelkező határozattal szembeni jogorvoslatra vonatkozó rendelkezések szerint van helye bírósági felülvizsgálatnak.

Ha a menedékeskénti elismerés visszavonására azért kerül sor, mert a menedékest hozzájárulásával az Európai Unió más tagállama részesíti ideiglenes védelemben, vagy a menedékes jogállásáról írásban lemond a visszavonó határozattal szembeni jogorvoslat kizárt.

X. Fejezet

Adatkezelés

A Törvény – figyelemmel az Alkotmányban biztosított információs önrendelkezési jogra, illetve az ezen alapjog érvényesülésének, korlátozásának általános szabályait megállapító Avtv. rendelkezéseire – meghatározza a személyi hatálya alá tartozó személyek személyes adatainak kezelésére vonatkozó szabályokat, a kezelhető adatok körét, az adatkezelés célját, időtartamát, valamint az adattovábbítás rendjét.

A 81. §-hoz

A menekültügyi hatóság mint adatkezelő szerv a Törvény hatálya alá tartozó személy, így a menekült, az oltalmazott, a menedékes, valamint az elismerését kérő személyes adatait, a tartózkodásával és a számára biztosított ellátással és támogatással összefüggő adatokat, valamint az ezekben bekövetkező változásokat kezeli.

A Törvény hatálya alá tartozó személy adatainak kezelése a menekült, az oltalmazott, illetve a menedékes jogállás, valamint az ellátásra és támogatásra való jogosultság fennállásának megállapítása, személyazonosítás, a párhuzamos eljárások megakadályozása, valamint a kérelem többszöri benyújtásának megállapítása céljából történhet.

A 82–83. §-hoz

A Törvény meghatározza a hatálya alá tartozó személy természetes személyazonosító adatainak körét, a menekültügyi nyilvántartás adattartalmát, az adatkezelés időtartamát.

A menekültügyi nyilvántartásban kezelt adatok között szerepelnek különleges személyes adatnak minősülő adatok is (a faji hovatartozásra, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdek-képviselői szervezeti tagságra vonatkozó adatok), melyeket fokozott védelemben kell részesíteni. Ezeket az adatokat az Avtv. rendelkezései szerint akkor lehet kezelni, ha az adatkezelés nemzetközi egyezményen alapul, vagy azt Alkotmányban biztosított alapvető jog érvényesí-

tése, illetve a nemzetbiztonság, a bűnmegelőzés vagy a bűnüldözés érdekében törvény elrendeli.

Az ujjnyomatok rögzítése és tárolása az Európai Unió keretein belüli Eurodac rendszer működése szempontjából elengedhetetlen, mely rendszerről a 2725/2000/EK tanácsi rendelet rendelkezik részletesen. Az Eurodac rendszer legfőbb célja, hogy segítséget nyújtson annak megállapításában, hogy melyik tagállam illetékes a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálására. Az Eurodac egyéb módon is elősegíti a dublini rendszer hatékony működését: eredményeinek értékelése nyomán lehetőség nyílik az illegális migráció hatékonyabb kezelésére, az ismételt kérelmek miatt túlterhelt menekültügyi hatóságok tehermentesítésére, továbbá az ismételt kérelmezők kiszűrésére.

A 84–85. §-hoz

A menekültügyi hatóság mellett a Törvény hatálya alá tartozó személy meghatározott adatait a befogadó állomás, a jegyző, valamint a támogatást folyósító szerv – a Törvényben meghatározott célból és időtartamig – kezelheti.

A 86–87. §-hoz

A Törvény egyfelől megállapítja azt, hogy a menekültügyi hatóság jogszabályban meghatározott feladatai ellátása céljából mely nyilvántartásokból igényelhet adatot, másfelől pedig azt, hogy a menekültügyi hatóság által vezetett nyilvántartásból mely hatóság, milyen célból és milyen adatkörben jogosult adatot igényelni.

Az adatigénylés során figyelemmel kell lenni a Törvény 42. §-ában foglalt tilalomra, amely szerint magyar hatóság nem léphet kapcsolatba az elismerését kérő feltételezett üldözőjével, illetve a súlyos sérelem forrásával.

A 88–89. §-hoz

A Törvény megállapítja a menekültügyi hatóság, valamint az országinformáció szolgáltatásáért felelős szerv külföldi állam és nemzetközi szervezet, továbbá az Európai Unió Bizottsága részére történő adatszolgáltatási kötelezettségének terjedelmét.

A Törvény lehetőséget teremt arra, hogy a menekültügyi hatóság – nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján – külföldi állam vagy az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága kérelmére közölje az elismerés iránti kérelem elbírálásához szükséges Törvényben meghatározott adatokat. Az adatközlés feltétele, hogy az adatigénylőnél a személyes adatok védelme biztosított legyen.

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága részére történő adatközlés az UNHCR Megállapodásban lefektetett együttműködés szerves részét képezi. A UNHCR Megállapodáson túl a Genfi Egyezmény 35. cikke és az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyv II. cikke is szabályozza a nemzeti hatóságok és az Egyesült Nemzetek együttműködését.

XI. Fejezet

Záró rendelkezések

Hatályba léptető, hatályon kívül helyező és átmeneti rendelkezések

A 90–92. §-hoz

A Törvény 2008. január 1-jén, a Törvénynek a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényt (a továbbiakban: Közokt. tv.) módosító 94. §-a 2007. július 2-án lép hatályba.

A Törvény elvégzi a hatályba lépésével összefüggő de-regulációs célú jogalkotást.

A Törvény az átmeneti rendelkezések körében rögzíti, hogy szabályait – tekintettel arra, hogy a menekültügyi eljárás alapjaiban változik meg – a folyamatban lévő menekültügyi eljárásokban nem lehet alkalmazni.

A kérelmek számának megállapításakor a Törvény hatályba lépése előtt benyújtott kérelmeket nem lehet figyelmen kívül hagyni, azok beleszámítanak az ugyanazon elismerését kérő által benyújtott kérelmek számába.

A befogadottak jogállását a Törvény hatályba lépését követő tizennyolc hónapon belül a menekültügyi hatóság felülvizsgálja, mely során a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárást hivatalból kell lefolytatni.

Felhatalmazó rendelkezések

A 93. §-hoz

A felhatalmazó rendelkezések körében a Törvény a menekültügyi eljárás részletes szabályainak megállapítását,

az ellátásokhoz és támogatásokhoz, továbbá a különböző okmányokhoz kapcsolódó további szabályozási igény teljesítését a Kormányra bizza.

Az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter feladat- és hatáskörében a menekültügy szervezeti rendszerét, valamint az adatfeldolgozást érintő rendeletalkotásra kap felhatalmazást.

Módosuló rendelkezések

A 94. §-hoz

A Törvény módosítja a Közokt. tv.-t annak érdekében, hogy az elismerését kérő kiskorú gyermeke és a kiskorú elismerését kérő a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel vehesse igénybe a közoktatási rendszert. A módosítás a kvalifikációs irányelv 27. cikkében, az ideiglenes védelemről szóló irányelv 14. cikkében, valamint a befogadási irányelv 10. cikkében előírt, a kiskorúak számára biztosítandó iskoláztatás és oktatás szabályainak megfelelő érvényesülését szolgálja. A módosítás nyomán a nem magyar állampolgár kiskorú menedékkérelmet kérő, menekült, oltalmazott, menedékes az elismerés iránti kérelem benyújtásától kezdődően – törvény erejénél fogva, külön szülői nyilatkozat nélkül – tanköteles, illetve veheti igénybe a törvényben meghatározott egyéb nevelési formákat és ellátásokat.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

A 95. §-hoz

A Törvény a jogszabályszerkesztésről szóló 12/1987. (XII. 29.) IM rendelet 7. § (3) bekezdésével összhangban az IM rendelet 2. számú melléklete előírásainak megfelelő jogharmonizációs klauzulával zárul.

**2007. évi LXXXII.
törvény
egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések
hatályon kívül helyezéséről***

(indokolással)

I. Fejezet

Egyes jogforrások deregulációja

1. § (1) Az 1989. október 23. előtt alkotott törvények és törvényerejű rendeletek – a mellékletben megjelölt törvények és törvényerejű rendeletek, valamint az Alkotmány megalkotására és módosítására irányuló rendelkezést tartalmazó törvények kivételével – hatályukat veszítik.

(2) Az 1989. október 23. előtt a magyar felelős minisztérium, az ideiglenes nemzeti kormány, valamint a Minisztertanács, továbbá e szervek tagjai által alkotott rendeletek – az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben megjelölt rendeletek kivételével – hatályukat veszítik.

(3) Hatályukat veszítik az államtitkári rendelkezések, jegybanki rendelkezések, bankfelügyeleti rendelkezések, szabványok és ármegállapítások, továbbá az Országgyűlés, a Minisztertanács és a Kormány által alkotott irányelvek és elvi állásfoglalások.

(4) A magyar állam joghatósága alapján 1989. október 23. előtt alkotott valamennyi, az (1)–(3) bekezdés hatálya alá nem tartozó normatív jogi aktus hatályát veszti.

II. Fejezet

*Egyes törvények, törvényerejű rendeletek,
illetve azok egyes rendelkezéseinek deregulációja*

2. § Hatályát veszti

1. a kereskedelmi törvényről szóló 1875. évi XXXVII. törvény ELSŐ RÉSZÉ,

2. március tizenötödikének nemzeti ünneppé nyilvánításáról szóló 1927. évi XXXI. törvény 2. §-ában az „és életbelépésével az 1898. évi V. törvénycikknek április hó 11-ikét nemzeti ünneppé nyilvánító rendelkezése hatályát veszti” szövegrész,

3. a pénzhamisítás elnyomásáról szóló nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1933. évi XI. törvény 3–5. §-a,

4. a Dunán való hajózás rendjének szabályozása tárgyában Belgrádban 1948. évi augusztus hó 18. napján kelt nemzetközi Egyezmény becikkelyezéséről szóló 1949. évi XIII. törvény 3. § első mondata,

5. a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybaléptetéséről, végrehajtásáról szóló 1952. évi 22. törvényerejű rendelet 2. §-a és 2. §-t megelőző alcíme, 3. § második és harmadik mondata, 5. §-a, 7. §-t megelőző alcíme, 8. §-a és 8. §-t megelőző alcíme, 9. §-t megelőző alcíme, 21–27. §-a, 29–33. §-a,

6. a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 111. § (1) bekezdés második mondata,

7. a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény hatálybalépése és végrehajtása, valamint a személyi jog egyes kérdéseinek szabályozása tárgyában című 1952. évi 23. törvényerejű rendelet 2. §-t megelőző alcíme, 3. §-t megelőző alcíme, 4. §-t megelőző alcíme, 5. §-t megelőző alcíme, 7. §-a és 7. §-t megelőző alcíme, 8. §-t megelőző alcíme, 9. §-t megelőző alcíme, 10. §-t megelőző alcíme, 13. §-t megelőző alcíme, 15. §-t megelőző alcíme, II. FEJEZETE, 43. §-t megelőző alcíme, 44. §-t megelőző alcíme, 46. §-t megelőző alcíme, 51. §-a, 53. §-a, 59. §-a, 61–62. §-a, 70. §-a és 70. §-t megelőző alcíme,

8. a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1957. évi VIII. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1958. évi 5. törvényerejű rendelet 2–3. §-a, 4. § (1)–(3) bekezdése, 5–11. §-a, 15. §-a és 15. §-t megelőző alcíme, 16. §-a, 22. §-t megelőző alcíme, 24. § (1) bekezdése, 24. §-t megelőző alcím első mondata, 25. §-a és 25. §-t megelőző alcíme,

9. a Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság között a polgári, családjogi és bünygyi jogsegély tárgyában Bukarestben 1958. évi október hó 7. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1959. évi 19. törvényerejű rendelet 4. § (1) bekezdés második mondata,

10. a Magyar Népköztársaság és a Lengyel Népköztársaság között a polgári, családjogi és bünygyi jogsegély tárgyában, Budapesten, 1959. évi március hó 6. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1960. évi 5. törvényerejű rendelet 3. § (1) bekezdés második mondata,

11. a Kölcsonös Gazdasági Segítség Tanácsának XII. ülészakán, Szófiában 1959. december 14-én aláírt, a zárszolgálat, valamint a növények kártevőktől és betegségektől való védelme terén történő együttműködésről szóló nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1962. évi 3. törvényerejű rendelet 4. § (2) bekezdése,

12. az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények Londonban az 1934. évi június hó 2. napján felülvizsgált szövegének kihirdetéséről szóló 1962. évi 17. törvényerejű rendelet 4. § (2) bekezdése,

13. a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között a polgári, családjogi és bünygyi jogsegély tárgyában Szófiában, az 1966. évi május hó 16. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1967. évi 6. törvényerejű rendelet 3. § (1) bekezdés második mondata,

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

14. az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények Lisszabonban az 1958. évi október 31. napján és Nizában az 1957. évi június 15. napján felülvizsgált, illetve létrehozott szövegének kihirdetéséről szóló 1967. évi 7. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

15. a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között Budapesten 1967. szeptember 7-én aláírt Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segítségnyújtási Szerződés törvénybe iktatásáról szóló 1967. évi VI. törvény 3. § (3) bekezdése,

16. a Magyar Népköztársaság és a Svájci Államszövetség között a menetrendszerű légit közlekedés tárgyában Budapesten, 1967. évi július hó 19. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 34. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

17. a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság között a kölcsönös jogsegélyről szóló, Belgrádban, az 1968. évi március hó 7. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1969. évi 1. törvényerejű rendelet 3. § (1) bekezdés második mondata,

18. a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság között Budapesten 1968. június 14-én aláírt Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segítségnyújtási Szerződés törvénybe iktatásáról szóló 1969. évi I. törvény 3. § (3) bekezdése,

19. a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között Budapesten 1971. november 26-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1972. évi 14. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

20. a polgári perrendtartás módosításáról szóló 1972. évi 26. törvényerejű rendelet 2–3. §-a, 6–7. §-a, 9. §-a, 10. §-a, 12–18. §-a, 21–24. §-a, 26. §-a, 29–43. §-a, 46–47. §-a, 49–53. §-a, 56–58. §-a, 60. §-a, 62. §-a, 64. § (1) bekezdésében az „, ; egyidejűleg hatályukat veszti – a Pp. 25. §-ának (2) bekezdése, 32/A. §-a, 38. és 39. §-a, 40. §-ának (4) bekezdése, 130. §-a (3) bekezdésének utolsó mondata, 231. §-ának *b*) pontja, 159. §-a (1) bekezdésének, továbbá 265. §-ának a 2–2/A. §-ban megjelölt, illetőleg a keresetindításra egyébként jogosult szervekre vonatkozó rendelkezése; – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybaléptetéséről és végrehajtásáról szóló 1952. évi 22. törvényerejű rendelet 4. §-ának (1) bekezdése, 6. §-a, valamint módosított 17–20. §-a; – a polgári perrendtartás módosításáról szóló 1954. évi VI. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1954. évi 18. törvényerejű rendelet még hatályban levő rendelkezései; – a bírósági végrehajtásról szóló, az 1961. évi 9. tvr.-rel módosított 1955. évi 21. tvr. 3. §-ának *b*) pontja; – a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1957. évi VIII. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1958. évi 5. törvényerejű rendelet 20., 22. és 23. §-a; – a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. rendelet 13–23. §-a; – az 1957. évi 58. törvényerejű rendelet végre-

hajtásáról szóló 11/1957. (IX. 29.) IM rendelet; – a polgári perrendtartás módosításáról szóló 1957. évi VIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a polgári és a büntetőeljárás terén szükséges egyéb rendelkezésekről szóló 1/1958. (II. 16.) IM rendelet 2., 4. és 12–13. §-a; – az állam, valamint az állami, szövetkezeti és társadalmi szervezetek egymás közötti pereiben a polgári perrendtartás szabályainak alkalmazásáról szóló 4/1961. (XII. 12.) IM rendelet; – a 11/1957. (IX. 29.) IM rendelet módosításáról szóló 3/1964. (VII. 19.) IM rendelet; – a bíróság elé tartozó munkaügyi viták eljárási szabályairól szóló 4/1967. (XII. 27.) IM rendelet; – a termelőszövetkezetek működésével és jogvitáival kapcsolatos egyes igazságügyi eljárási szabályokról szóló 5/1967. (XII. 27.) IM rendelet és – a gazdasági bírság kiszabása iránt indított eljárásról szóló 4/1968. (III. 25.) IM rendelet” szövegrész,

21. a diplomáciai vagy egyéb mentesség esetében szükséges eljárásról szóló 1973. évi 7. törvényerejű rendelet 6. § (2) bekezdése,

22. a második világháború által érintett ipari tulajdonjogok fenntartása, illetőleg visszaállítása tárgyában Neuchtelben az 1947. évi február hó 8. napján aláírt Nemzetközi Megállapodás, valamint az ahhoz tartozó Zárójegyzőkönyv és Pót-zárójegyzőkönyv becikkelyezéséről szóló 1947. évi XXVII. törvény 6. § (2) bekezdése,

23. a Magyar Népköztársaság és az Olasz Köztársaság között Rómában, 1969. október 16-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1975. évi 10. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

24. az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya pótjegyzőkönyvének kihirdetéséről szóló 1975. évi 13. törvényerejű rendelet 4. § (1) bekezdésében az „egyidejűleg hatályát veszti – az Ottawában, 1957. október 3-án aláírt Egyetemes Postaegyesület kihirdetéséről szóló 1960. évi 19. törvényerejű rendelet; – az Egyetemes Postaegyesület 1964. július hó 10. napján Bécsben aláírt és az 1967. évi 26. törvényerejű rendelettel kihirdetett Alapokmányának Általános Szabályzata és ennek Zárójegyzőkönyve” szövegrész,

25. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a kishatárforgalom szabályozásáról kötött, Budapesten, az 1975. évi november hó 5-én aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 19. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

26. a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet 24. § (2) bekezdése,

27. a Polgári Törvénykönyv módosításáról és egységes szövegéről szóló 1977. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1978. évi 2. törvényerejű rendelet 23. § (1) bekezdése, 24. § (1)–(3) bekezdése, 25. § (1)–(4) bekezdése,

28. a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvének a külgazdasági kapcsolatokra történő alkalmazásáról szóló 1978. évi 8. törvényerejű rendelet 8. §-t megelőző „[A Ptk. 209. §-ához]” alcíme, Második rész II. cím I. fejezete, 40. § (2) bekezdése,

29. a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között a növényvédelmi együttműködésről Budapesten, 1976. évi április hó 5. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 9. törvényerejű rendelet 3. § (3) bekezdése,

30. a Genfben, 1966. február 15-én kelt „A belvízi hajók köbözéséről” szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 19. törvényerejű rendelet 4. § (1) bekezdés második mondata,

31. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között vámkérdésekben történő együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról Belgrádban az 1978. évi március 29. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 8. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

32. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi 5. törvényerejű rendelet 2. § (1) bekezdése,

33. a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 9/A. §-t megelőző alcíme, 9/B. §-t megelőző alcíme, 13/A. §-t megelőző alcíme, II. RÉSZ III. fejezete és IV/A. fejezete, 76. §-t megelőző alcíme, 126. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg hatályát veszti – a szabadságvesztés büntetés végrehajtásáról és az előzetes letartóztatás foganatosításáról szóló 1966. évi 21. törvényerejű rendelet, – a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvény 73. §-a, – a szabadságvesztésből szabadult személyek utógondozásáról szóló 1975. évi 20. törvényerejű rendelet” szövegrész,

34. a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet 75. § (4) bekezdése,

35. az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet 42. § (3) bekezdése,

36. a Magyar Népköztársaság és a Svájci Államszövetség között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyoadók területén Budapesten, az 1981. évi április hó 9. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 23. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

37. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság képviselőháza Szövetségi Végrehajtó Tanácsa között Hévízen, az 1981. évi március hó 14. napján aláírt állat-egészségügyi egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 24. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

38. a jogtanácsosi tevékenységről szóló 1983. évi 3. törvényerejű rendelet 8. §-t megelőző alcíme, 9. §-t megelőző alcíme, 12. §-t megelőző alcíme, 17. §-t meg-

előző alcíme, 22. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg a jogtanácsosokról szóló 17/1971. (IV. 28.) Korm. rendelet a hatályát veszti” szövegrész,

39. a közúti kereskedelmi járművek ideiglenes behozatalára vonatkozó 1956. évi genfi vámegegyezmény módosított szövegének kihirdetéséről szóló 1984. évi 9. törvényerejű rendelet 3. § második mondata,

40. a Bernben az 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) kihirdetéséről szóló 1986. évi 2. törvényerejű rendelet 3. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg a vasúti személy- és poggyászfuvarozási nemzetközi egyezmény pótegyezményének kihirdetéséről szóló 1974. évi 16. törvényerejű rendelet, a Bernben az 1970. évi február hó 7. napján kelt vasúti árufuvarozási, valamint személy- és poggyászfuvarozási nemzetközi egyezmények és póttegyezmények kihirdetéséről szóló 1975. évi 9. törvényerejű rendelet, és ez utóbbi végrehajtásáról szóló 21/1975. (VII. 4.) MT rendelet hatályát veszti” szövegrész,

41. a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 22. § (1) bekezdése, 23. §-a,

42. a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 63–64. §-a az azokat megelőző alcímmel együtt,

43. a konzuli kapcsolatokról Bécsben, 1963. április 24-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1987. évi 13. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

44. a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyoadók területén Budapesten, 1985. október 17. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 6. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdése,

45. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg a közhasználatú gépjármű vállalatokról szóló 1930. évi XVI. törvénycikk és az utakról szóló 1962. évi 21. törvényerejű rendelet hatályát veszti” szövegrész,

46. a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény 45. §-ában az „, egyidejűleg az 1016/1985. (III. 20.) MT határozat 11. §-ának c) pontja e törvény 5. §-ának megfelelően módosul” szövegrész,

47. az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 26–27. §-a, valamint 28. § (2) bekezdése,

48. a takarékettről szóló 1989. évi 2. törvényerejű rendelet 16. § (2) bekezdése,

49. a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 17–18. §-a, 19. § (2) bekezdése,

50. a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény (Ütv.) módosításáról szóló 1989. évi XLVI. törvény,

51. a Büntető Törvénykönyv módosításáról szóló 1989. évi LIV. törvény,

52. a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1989. évi LVI. törvény,
53. az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 59. §-a,
54. a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 13. §-a,
55. a Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1990. évi I. törvény,
56. a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény 23. §-a, 24. § (4) bekezdése,
57. az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény 16. § (2) bekezdése,
58. a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény 8. § (1) bekezdésében az „; ezzel egyidejűleg a Magyar Népköztársaság Állami Díja, a Kossuth-díj, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze és a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze kitüntető címek adományozásáról szóló 1963. évi 36. törvényerejű rendeletnek, valamint az ezt módosító 1985. évi 12. törvényerejű rendeletnek az Állami- és Kossuth-díjra vonatkozó rendelkezései hatályukat veszítik” szövegrész,
59. a családjogi törvény módosításáról szóló 1990. évi XV. törvény,
60. az egyes törvények és törvényerejű rendeletek hatályon kívül helyezéséről és módosításáról szóló 1990. évi XXII. törvény,
61. a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megállító büntetések vagy bánásmódok elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 3. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1990. évi LIX. törvény,
62. az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény 11. §-ában az „, és ezzel egyidejűleg az országgyűlési képviselők tiszteletdíjának, költségtérítésének és kedvezményeinek ideiglenes szabályairól szóló 42/1990. (V. 18.) OGY határozat a hatályát veszti” szövegrész,
63. a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 115. § (2) bekezdése,
64. az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 22. § (2)–(4) bekezdése,
65. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 98. §-a,
66. a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény módosításáról szóló 1990. évi XCVIII. törvény,
67. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 47. §-ában a „, egyidejűleg a lakosság borforgalmi adójáról és a településfejlesztési hozzájárulásról szóló, az e törvény függeléke A. pont részében felsorolt jogszabályok hatályukat veszítik” szövegrész, 48. §-a, valamint Függeléke,
68. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 3. § (2) bekezdése, 57/B. §-t megelőző alcíme,
69. a Magyar Köztársaság állami ünnepéről szóló 1991. évi VIII. törvény 3. § (2) bekezdése,
70. az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 15. § (1) bekezdésében az „, a törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Állami Közegészségügyi-Járványügyi Felügyeletről szóló 13/1972. (IV. 12.) Korm. rendelet, valamint a 6/1972. (V. 16.) EüM rendelet és az azt módosító 4/1988. (IV. 1.) SZEM rendelet a hatályát veszti” szövegrész,
71. az egyes nyugdíjak felülvizsgálatáról, illetőleg egyes nyugdíjkiegészítések megszüntetéséről szóló 1991. évi XII. törvény 7. § (3) bekezdése,
72. a Polgári Törvénykönyv módosításáról szóló 1991. évi XIV. törvény,
73. a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 29. § (4) bekezdése,
74. a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 143. §-t megelőző alcíme,
75. a fővárosi és a fővárosi kerületi önkormányzatokról szóló 1991. évi XXIV. törvény,
76. a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának kiterjesztéséről szóló 1991. évi XXVI. törvény,
77. a szakszervezeti vagyoni védelméről, a munkavállalók szervezkedési és szervezeteik működési esélyegyenlőségéről szóló 1991. évi XXVIII. törvény 11. § (2) bekezdése,
78. a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 5. § (1) bekezdésében az „; ezzel egyidejűleg a törvény 3. számú mellékletében felsorolt jogszabályok és minisztertanácsi határozatok a hatályukat veszítik” szövegrész, 8. §-a, valamint 3. számú melléklete,
79. a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény 1. § (4) bekezdése, 16. § (5) bekezdése, 20. § (3) bekezdése, 21–22. §-a,
80. az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény 2. § (4) bekezdése, 25. § (2) bekezdése, 53. § (2) bekezdése, 55. §-át megelőző alcím, 57. §-a,
81. a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény 38. § (1) bekezdés második, harmadik és negyedik mondata, 38. § (3) bekezdése, 39. §-a, 40. §-a, 41. §-át megelőző alcím,

82. a használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény 31. §-át, 39. §-át, 40. §-át, 41. §-át megelőző alcím, 41. §-a,

83. a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 184. §-a, 185–187. §-a, valamint 184. §-át és 185. §-át megelőző alcím,

84. a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény 15. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg a 8/1976. (IV. 27.) MT rendelet és az ezt módosító 61/1984. (XII. 13.) MT rendelet hatályát veszti” szövegrész,

85. a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 83–84. §-a, és az azokat megelőző alcímek,

86. a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság között a jogsegélyről, valamint a polgári jogi, családjogi és a büntetőügyekre vonatkozó jogi kapcsolatok szabályozásáról szólóan létrejött, Bratislavában, az 1989. évi március hó 28. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1991. évi LXI. törvény 3. § (2) bekezdése,

87. a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény, valamint a bírósági cégnyilvántartásról és a cégek törvényességi felügyeletéről szóló 1989. évi 23. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1991. évi LXV. törvény 47–48. §-a, 49. § (1) bekezdés második mondata,

88. a pénzintézetekről és a pénzintézeti tevékenységről szóló 1991. évi LXIX. törvény,

89. a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről New Yorkban, 1965. december 21-én elfogadott Nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 8. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1991. évi LXXX. törvény,

90. a levéltári anyag védelméről és a levéltárakról szóló 1969. évi 27. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1991. évi LXXXIII. törvény,

91. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 1991. évi LXXXIX. törvény,

92. a betegszabadságról szóló 1991. évi XCII. törvény,

93. az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény módosításáról szóló 1992. évi V. törvény,

94. a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény módosításáról szóló 1992. évi XVI. törvény,

95. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 203. § (3) bekezdése, 204–206. §-a, 211. §-a, 215. §-a,

96. a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában az 1939. május 1-jétől 1949. június 8-ig terjedő időben alkotott jogszabályok alkalmazásával igazságtalanul okozott károk részleges

kárpótlásáról szóló 1992. évi XXIV. törvény 7. § (3) bekezdése,

97. a távközlési alaphálózattal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 1992. évi XXV. törvény,

98. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 84. § (1) bekezdés második mondata, 85. § (6) bekezdése, 89. § (2) bekezdése, 90–91. §-a, 92. § (1) bekezdés első mondata, 93. § (1) bekezdés,

99. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 123. § (2)–(3) bekezdése, 123/A. § (1), (3) és (10) bekezdése, 123/C. § (1) bekezdés c)–d) pontja, 127. §-a,

100. a vízügyi és egyes közlekedési törvények, törvényerejű rendeletek módosításáról, a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvénnyel összefüggésben című 1992. évi XXXIX. törvény,

101. a Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló 1992. évi XLIV. törvény 26. §-a,

102. a szakszervezeti vagyon védelméről, a munkavállalók szervezkedési és szervezeteik működési esélyegyenlőségéről szóló 1991. évi XXVIII. törvény módosításáról szóló 1992. évi XLVII. törvény,

103. a kárpótlási jegy termőföldtulajdon megszerzésére történő felhasználásának egyes kérdéseiről szóló 1992. évi XLIX. törvény 10. § második mondata,

104. a nemzeti gondozásról szóló 1992. évi LII. törvény 10. § (1) és (5) bekezdése,

105. az állam vállalkozói vagyonára vonatkozó törvényekkel összefüggő jogszabályok módosításáról szóló 1992. évi LV. törvény I. fejezete, 13. § (1) bekezdésében a „törvény a gazdálkodó szervezetek és a gazdasági társaságok átalakulásáról szóló 1989. évi XIII. törvényt, az Állami Vagyonügynökségről és a hozzá tartozó vagyon kezeléséről és hasznosításáról szóló 1990. évi VII. törvényt, valamint az állami vállalatokra bízott vagyon védelméről szóló 1990. évi VIII. törvényt említi, ezen az időlegesen állami tulajdonban lévő vagyon értékesítéséről, hasznosításáról és védelméről szóló 1992. évi LIV. törvényt – tartós állami tulajdonban maradó vagyon esetén –, a tartósan állami tulajdonban maradó vállalkozói vagyon kezeléséről és hasznosításáról szóló 1992. évi LIII. törvényt, ahol pedig” szövegrész, 13. § (3)–(4) bekezdése,

106. a Magyar Népköztársaság és a Török Köztársaság között a polgári és kereskedelmi jogsegélyről szólóan létrejött, Ankarában, 1988. évi június 6. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1992. évi LVII. törvény 3. § (2) bekezdése,

107. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 1992. évi LIX. törvény,

108. a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 33. §-a és 33. §-t megelőző alcíme,

109. a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 7/B. §-a, 21. § l) pontja, 41–42. §-a, 46. § (1) bekezdés második mondata,

110. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben és az ehhez kapcsolódó jogszabályokban a felülvizsgálati eljárás megteremtéséről szóló 1992. évi LXVIII. törvény 2–6. §-a, 8–9. §-a, 12–14. §-a, 16–18. §-a, 21–22. §-a, 26. §-a, 28. § (2) bekezdése, 31. §-a,

111. a fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítéséről szóló, az 1991. évi XCI. törvénnyel módosított 1991. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1992. évi LXXI. törvény,

112. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 75. § (1), (3)–(6) és (10) bekezdése, 77–79. §-a és 78. §-t megelőző alcíme,

113. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosításáról szóló 1992. évi LXXVI. törvény,

114. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosításáról szóló 1992. évi LXXVIII. törvény,

115. a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 13. § (7) bekezdése,

116. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 138. §-a, 139/A. §-a, 140. §-a,

117. a szakszervezeti vagyon védelméről, a munkavállalók szervezkedési és szervezeteik működési esélyegyenlőségéről szóló 1991. évi XXVIII. törvény módosításáról szóló 1993. évi XIII. törvény,

118. a helyi önkormányzatok címzett- és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény módosításáról szóló 1993. évi XIV. törvény,

119. a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság közötti vasúti határforgalom ellenőrzéséről, 1991. július 5-én, Bécsben aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1993. évi XV. törvény 3. § (2) bekezdése,

120. a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1993. évi XVII. törvény 1–43. §-a, 45–63. §-a, 65. §-a, 67. §-a, 69–75. §-a, 81–87. §-a, 103. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg a Btk. 1. §-a, 47. §-ának (4) bekezdése, 48/A. §-a, 60. §-ának (1) bekezdésében a „vagy szigorított javító-nevelő munkára” szövegrész, 90. §-ának *b)* pontja, 91. §-ának (2) bekezdése, 93. §-ának (1) és (3) bekezdése, 95. §-a, 98. §-a, 102. §-ának (3) bekezdése, 103. §-ának (2)–(3) bekezdése, 113. §-a, 120. §-ának (3) bekezdése, 123. §-ának (3) bekezdése, 125–126. §-a, 136. §-ának (1) bekezdésében a „fegyelmező zászlóaljban vagy” szövegrész, 148. §-a, 152. §-ában „vagyonelkobzásnak és” szövegrész, 204. §-a, 218. § (3) bekezdésében a „vagyonelkobzás és” szövegrész, 228. §-ának (3) bekezdése, 297. §-a, 299. §-a, 300. §-a, 301. § (3) bekezdése, 304. §-ának (5) bekezdése, 316. §-a (2) bekezdésének *e)* pontja, 317. §-a (2) bekezdésének *d)* pontja, 318. §-a (2) bekezdésének *d)* pontja, 324. §-a (2) bekezdése

b) pontjának II. fordulatából „vagy különös visszaesőként” szövegrész, 326. §-a (2) bekezdése *b)* pontjának II. fordulatában a „vagy különös visszaesőként” szövegrész, 333. §-ának 3. pontja, a Btk. Különös Rész 196. §-ának (1) bekezdésében a „szigorított javító-nevelő munkával” szövegrész, 206. §-ában és 207. §-ának (1) bekezdésében a „vagy szigorított javító-nevelő munkával” szövegrész, 267. §-ában a „szigorított javító-nevelő munkával” szövegrész, 316. §-ának (2) bekezdésében, 318. §-ának (2) bekezdésében és 326. §-ának (2) bekezdésében a „szigorított javító-nevelő munka” szövegrész, a Be. 341/A. §, 342. §, 342/A. §, 369. §-a és a 386. §-ának (1) bekezdésében a „Javító-nevelő munka esetén a terhelt munkabéréből levont összeget, továbbá” szövegrész, az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt 81/1945. (II. 5.) ME rendelet 3. §-a, az 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 54. §-ában a „fegyelmező zászlóaljban vagy” szövegrész, 55. §-ának (1) bekezdésében „A fegyelmező zászlóalj és” szövegrész, 55. §-ának (2) bekezdésében „a fegyelmező zászlóaljban a börtön, illetőleg a fogház” szövegrész, 56. §-ának (1) bekezdésében „A fegyelmező zászlóaljban és” szövegrész, az 1979. évi 5. törvényerejű rendelet (Btké.) 23. §-a, az 1968. évi I. törvény (Sztv.) 100. §-a, 108. §-a, 108/A. §-a, 108/B. §-a, 108/C. §-a, 108/H. §-a, és a 17/1968. (IV. 14.) Korm. rendelet 165. §-a hatályát veszti” szövegrész, 103. § (5)–(6) bekezdése,

121. a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény 10. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg a Kulturális Alap létesítéséről szóló 23/1967. (VIII. 8.) Korm. rendelet hatályát veszti” szövegrész,

122. a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1993. évi XXXII. törvény,

123. a Magyar Vöröskeresztről szóló 1993. évi XL. törvény 7. §-ban az „, egyidejűleg a Magyar Vöröskeresztről szóló 1955. évi 25. tvr., valamint az azt módosító 1986. évi 26. tvr. a hatályát veszti” szövegrész,

124. a nemzetközi jelentőségű vadvizekről, különösen mint a vízimadarak tartózkodási helyéről szóló, Ramsarban, 1971. február 2-án elfogadott Egyezmény és annak 1982. december 3-án és 1987. május 28.-június 3. között elfogadott módosításai egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló 1993. évi XLII. törvény 4. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg az 1979. évi 28. törvényerejű rendelet hatályát veszti” szövegrész,

125. a Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló 1992. évi XLIV. törvény módosításáról szóló 1993. évi XLIII. törvény,

126. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1993. évi XLV. törvény,

127. a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 27–28. §-a,

128. a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50. § (4) és (9) bekezdése, 50/B. § (4) bekezdés első mondata,
129. a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi XLIX. törvény 45. § (2) bekezdése,
130. a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosításáról szóló 1993. évi LVII. törvény,
131. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosításáról szóló 1993. évi LXVI. törvény,
132. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 1993. évi LXX. törvény 1–10. §-a, 11. § (4), (6) és (9) bekezdése, 1–4. számú melléklete,
133. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 1993. évi LXXV. törvény,
134. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 92. § (4) bekezdése, 93. §-a, 95. §-a és az azt megelőző alcím, valamint 1. számú melléklete,
135. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 123. § (12) bekezdése,
136. a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 1993. évi LXXXI. törvény 1–7. §-a, 9–29. §-a, 42–43. §-a, 44. § (4)–(6) bekezdése, 45–46. §-a,
137. a Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1993. évi XCII. törvény 1. §-a, 3–8. §-a, 10–38. §-a, 40. § (2)–(5) és (7)–(8) bekezdése, 41. § (1) bekezdés *d)–h)* pontja,
138. a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (3)–(4) bekezdése,
139. a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1993. évi XCIV. törvény,
140. az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 76–77. §-a, 79. §-a, 80. § (1) és (2) bekezdése, 81. § (2) és (6) bekezdése,
141. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 1993. évi XCVII. törvény,
142. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1993. évi C. törvény,
143. a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló 1991. évi XC. törvény módosításáról szóló 1993. évi CI. törvény,
144. a vízgazdálkodási társulatokról szóló 1977. évi 28. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1993. évi CIII. törvény,
145. az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény módosításáról szóló 1993. évi CIV. törvény,
146. a pénzügyintézetekről és a pénzügyintézeti tevékenységről szóló 1991. évi LXIX. törvény módosításáról szóló 1993. évi CXII. törvény,
147. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1993. évi CXIII. törvény,
148. az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény 47. § (2) bekezdése, 48. § (1) bekezdése,
149. a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosításáról szóló 1993. évi CXVI. törvény,
150. a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1994. évi I. törvény 1–4. §-a,
151. a kárpótlás iránti kérelmek benyújtásának határidejéről és az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény módosításáról szóló 1994. évi II. törvény 2–5. §-a, 6. § (1) bekezdésében az „, , ezzel egyidejűleg a Nkpt. I. 5. §-ának (4) bekezdése, valamint a Kpt. I. 8. §-ának (1) bekezdése hatályát veszti” szövegrész,
152. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 1994. évi VI. törvény,
153. az egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi jogszabályok módosításáról szóló 1994. évi VII. törvény I. és II. fejezete, 20. § (3) bekezdése, 29. §-t megelőző alcíme, 31. §-a és az azt megelőző alcím,
154. a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1994. évi IX. törvény,
155. a Magyar Köztársaság és az Európai Közösség között a bormegnevezések kölcsönös védelméről és ellenőrzéséről, Brüsszelben, 1993. november 29-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 1994. évi XI. törvény,
156. az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 1994. évi XII. törvény,
157. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1994. évi XVII. törvény,
158. a Párizsban, 1957. december 13-án kelt, európai kiadatási egyezmény és kiegészítő jegyzőkönyveinek kihirdetéséről szóló 1994. évi XVIII. törvény 4. § (2) bekezdése,

159. a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény kiegészítéséről szóló 1994. évi XXVII. törvény,
160. a Magyar Vöröskeresztről szóló 1993. évi XL. törvény módosításáról szóló 1994. évi XXXVII. törvény,
161. a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 103. § (1) bekezdés a)–h) pontja, 106. §-a, 107. §-a,
162. a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 29. § (4) bekezdése, 31. §-a, 33. § (1) bekezdés második mondata, 33. § (2) bekezdése,
163. a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény 28. §-a, 28. §-t megelőző alcíme, 32. §-a,
164. a Budapest főváros közigazgatási területéről és kerületi beosztásáról szóló 1994. évi XLIII. törvény 4. § (1) bekezdésében az „, , egyidejűleg a Budapest főváros területének új megállapításáról szóló 1949. évi XXVI. törvény hatályát veszti” szövegrész, a 4. § (2) bekezdésében az „, , egyidejűleg hatályát veszti a Budapest főváros kerületeinek megállapításáról szóló 4349/1949. (XII. 20.) MT rendelet” szövegrész, 4. § (3)–(4) bekezdése,
165. a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény 29. § (2) bekezdése, 30–32. §-a, 30. §-t megelőző alcíme,
166. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 1994. évi XLVII. törvény,
167. az erdőbirtokossági társulatról szóló 1994. évi XLIX. törvény 38. §-a, 39. § (2) bekezdése, 41. §-a,
168. a polgári perrendtartás kiegészítéséről szóló 1994. évi LII. törvény,
169. a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 303–306. §-a, 308. §-a és az azt megelőző alcím, 309. §-t megelőző alcíme, 310. §-a, 312–316. §-a,
170. a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 80. §-a, 81. § (1)–(2) és (4) bekezdése, 81. § (5) bekezdésében az „és (3)” szövegrész,
171. a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény módosításáról szóló 1994. évi LXII. törvény 46. § (2) bekezdés b) pontja,
172. a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 19. § (2) bekezdése,
173. a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény 15. § (1) és (3) bekezdése,
174. a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény 63. §-a, 64–65. §-a és az azt megelőző alcím,
175. a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény módosításáról szóló 1994. évi LXXIX. törvény,
176. az Ideiglenes Nemzetgyűlés megalakulása emlékének megörökítéséről szóló 1994. évi LXXXI. törvény 2. §-ban az „, , ezzel egyidejűleg az 1954. évi XI. törvény hatályát veszti” szövegrész,
177. a fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítésről szóló 1991. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1994. évi LXXXVIII. törvény,
178. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 1994. évi LXXXIX. törvény,
179. az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény módosításáról szóló 1994. évi XCI. törvény,
180. a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény 60–62. §-a, 60. §-át megelőző alcím, 63. § (2) bekezdése, 66. § (3)–(4) bekezdése,
181. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 1994. évi CV. törvény,
182. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosításáról szóló 1995. évi IV. törvény,
183. a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény módosításáról szóló 1995. évi V. törvény,
184. a Bernben, az 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) kihirdetéséről szóló 1986. évi 2. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1995. évi XI. törvény,
185. a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény módosításáról szóló 1995. évi XII. törvény,
186. a kárpótlási jegyek életjáradékra váltásáról szóló 1992. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 1995. évi XIV. törvény 1–4. §-a, 5. § (2)–(4) és (6) bekezdése, valamint melléklete,
187. a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosításáról szóló 1995. évi XV. törvény,
188. az egyes elkülönített állami pénzalapokról szóló 1992. évi LXXXIII. törvény, az Útalapról szóló 1992. évi XXX. törvény, a Kisvállalkozói Garancia Alapról szóló 1993. évi XX. törvény, valamint az ezekkel összefüggő más törvények egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről szóló 1995. évi XXI. törvény,
189. a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény 34–35. §-a, 36. § (1)–(3) bekezdése, 38. § második mondata,
190. a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény módosításáról szóló 1995. évi XXXI. törvény,
191. a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény 36. § (2) bekezdése, 37. §-a, 38. § (2) bekezdése, 39. § (1) bekezdésében a „, ; a szabadalmi ügyvivői irodának a Kamara megalakulásától számított három hónapon

belül kell benyújtania új alapszabályát nyilvántartásba vételre” szövegrész, 39. § (3) bekezdése,

192. a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 116. §-a és 116. §-t megelőző alcíme, 117. §-a és 117. §-t megelőző alcíme,

193. a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 1995. évi XXXVII. törvény,

194. a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény módosításáról szóló 1995. évi XXXVIII. törvény,

195. az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyont értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény 77. § (2)–(3) bekezdése, 78. §-a,

196. a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1995. évi XLI. törvény,

197. az egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybeviteléről szóló 1995. évi XLII. törvény 4. § (2) bekezdése,

198. a gazdasági stabilizációt szolgáló egyes törvénymódosításokról szóló 1995. évi XLVIII. törvény,

199. a Magyar Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság között a szociálpolitika terén történő együttműködés tárgyában Budapesten, 1960. január hó 30. napján kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1960. évi 13. törvényerejű rendelet hatályon kívül helyezéséről és az egyezmény egyes rendelkezései által érintett, meghatározott személyek további ellátásának biztosításáról szóló átmeneti rendelkezésekről szóló 1995. évi LI. törvény 3. §-a,

200. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 1995. évi LII. törvény 1–18. §-a, 19. § (1) bekezdés második és harmadik mondata, 19. § (2)–(3) bekezdése,

201. a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg az emberi környezet védelméről szóló 1976. évi II. törvény hatályát veszti” szövegrész, 110. § (2) és (4) bekezdése, 110. § (3) bekezdés első mondata,

202. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 1995. évi LV. törvény 1–17. §-a, 19–22. §-a, 24–30. §-a, 33. §-a, 35. §-a, 37–38. §-a, 41–49. §-a, 52. § (3) és (8)–(9) bekezdése,

203. a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény 22. §-a, 24. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az üzemanyagok környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1992. évi XVIII. törvény, a Magyar Köztársaság 1994. évi költségvetéséről szóló 1993. évi CXI. törvény 52. §-a, a Magyar Köztársaság 1994. évi pótkölségvetéséről szóló 1994. évi LXV. törvény 29. §-a

és a Magyar Köztársaság 1995. évi költségvetéséről szóló 1994. évi CIV. törvény 60–61. §-ai” szövegrész,

204. a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (1) bekezdés második mondata, 45. § (2)–(3) és (6) bekezdése,

205. az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény módosításáról szóló 1995. évi LVIII. törvény,

206. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 1995. évi LX. törvény 3–8. §-a, 10–11. §-a, 13–27. §-a, 29. §-a, 31. § (1) bekezdése, 32–33. §-a,

207. a bírósági cégnyilvántartásról és a cégek törvényességi felügyeletéről szóló 1989. évi 23. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1995. évi LXII. törvény,

208. a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény módosításáról szóló 1995. évi LXIII. törvény,

209. a Gyermekek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről szóló 1995. évi LXIV. törvény 9. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Központi Ifjúsági Alapról szóló 1993. évi XXV. törvény, valamint a Központi Ifjúsági Alap pályázati rendjéről szóló 22/1993. (XI. 23.) NM rendelet” szövegrész, a 9. § (3)–(6) bekezdése, 10. § (1) bekezdése,

210. az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 27. § (3) és (5) bekezdése, 31–33. §-a, 31. §-t megelőző alcíme,

211. a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 35. § (4) és (9) bekezdése,

212. a villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény és az ahhoz kapcsolódó egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 1995. évi LXXI. törvény,

213. a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény módosításáról szóló 1995. évi LXXXIV. törvény,

214. a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 1995. évi LXXXIX. törvény,

215. a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlásáról szóló 1995. évi XCIV. törvény X. Fejezet címében az „ÁTMENETI ÉS” szövegrész, 33–41. §-a, 33. §-t megelőző alcíme, 42. § (1) bekezdés második mondata, 42. § (2)–(3) bekezdése, 42. § (6) bekezdése,

216. a légitörvényekről szóló 1995. évi XCVII. törvény 75. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg hatályát

veszti” szövegrész, 75. § (1) bekezdés *a)–b)* pontja, 75. § (2)–(4) bekezdése,

217. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény és a gépjárműadókról szóló 1991. évi LXXXII. törvény módosításáról szóló 1995. évi XCVIII. törvény 1. §-t megelőző alcíme, 1–9. §-a, 10. § (1) bekezdése, 11. §-t megelőző alcíme, 11–16. §-a, 16. §-t megelőző alcíme, 17. § (2)–(3) bekezdése,

218. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az ahhoz kapcsolódó egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 1995. évi CV. törvény I. Fejezete, 110–111. §-a, 113. §-a, 115. § (1) bekezdés második mondata, 115. § (4) bekezdése, 116. § (1)–(3) bekezdése, 117. § (3) bekezdése,

219. a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény 1. § (1) bekezdésében a „, továbbá – törvény által megállapított körben – az idegenrendészeti őrizetet” szövegrész, 21. § (3) bekezdés *b)* pontjában a „,vagy az idegenrendészeti őrizetet” szövegrész, 33. §-a, 34. § (1) bekezdés *b)* pontjában az „, illetve az idegenrendészeti őrizetet – az erre jogosult hatóság határozata alapján –” szövegrész, 36–45. §-a, 36. §-át megelőző alcím, 46. §-ban az „, egyidejűleg az 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Bv. tvr.) 127. §-ának (5) bekezdése, valamint a büntetés-végrehajtásnak az igazságügyminiszter felügyelete alá helyezéséről szóló 1963. évi 24. törvényerejű rendelet a hatályát veszti” szövegrész,

220. a magyar állampolgárok külföldi állampolgárokkal történő házasságkötésére vonatkozó jogszabályok módosításáról szóló 1995. évi CVIII. törvény,

221. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 1995. évi CXI. törvény,

222. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1995. évi CXII. törvény 1–3. §-a,

223. az igazságügyi szakértői kamaráról szóló 1995. évi CXIV. törvény 50. § (2) bekezdése,

224. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 1995. évi CXV. törvény,

225. a fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítésről szóló 1991. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1995. évi CXVI. törvény,

226. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 83. § (2) és (7) bekezdése,

227. a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény, valamint a gyógyszerárak létesítéséről és működésük egyes szabályairól szóló 1994. évi LIV. törvény, továbbá a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 1995. évi CXVIII. törvény,

228. a kutatás és a közvetlen üzletszerzés célját szolgáló név- és lakcímadatok kezeléséről szóló 1995. évi CXIX. törvény 22. § (2) bekezdése, 23. § (2) bekezdése,

229. a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosításáról szóló 1995. évi CXX. törvény,

230. a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 1995. évi CXXIII. törvény,

231. az egyes törvényeknek a Munkaerőpiaci Alap létrehozásával kapcsolatos módosításáról szóló 1995. évi CXXIV. törvény I–III. Fejezete, 30. § (2)–(3), (5)–(6) és (9) bekezdése, valamint melléklete,

232. a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 79. § *a), c)–f)*, valamint *h)–j)* pontja, 80. §-a és 80. §-t megelőző alcíme, 85. §-a,

233. a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény XI. FEJEZET 5. Címe, 161. § *c), f)–p)* pontja, 162. §-a,

234. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosításáról szóló 1996. évi X. törvény,

235. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról szóló 1996. évi XI. törvény,

236. az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény módosításáról szóló 1996. évi XV. törvény,

237. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1996. évi XVII. törvény,

238. a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 40. § (1) bekezdése, 41–44. §-a, 46. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az Nytv. 39. §-ának (2) bekezdése” szövegrész, 46. § (2) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az Nytv. 25. §-ának (2) és (3) bekezdése” szövegrész,

239. a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 26. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg az építésügyről szóló 1964. évi III. törvény (a továbbiakban: Ét.) 2. §-ának *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép, továbbá az Ét. 4. §-a hatályát veszti: (2. § Az építésügyi igazgatás körébe tartozik:) „*a)* a városok és a községek rendezésére vonatkozó szabályok megállapítása, érvényesítése és alkalmazásuk ellenőrzése;” szövegrész, 26. § (2)–(4) és (6)–(7) bekezdése, 27. § (3) bekezdése,

240. az egyes szociális ellátásokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 1996. évi XXII. törvény I–III. Fejezete, 36. § (3) és (6) bekezdése, 38–39. §-a,

241. az egyes nyugdíjak felülvizsgálatáról, illetőleg egyes nyugdíj-kiegészítések megszüntetéséről szóló 1991.

évi XII. törvény módosításáról szóló 1996. évi XXIV. törvény 1. §-a és melléklete,

242. a helyi önkormányzatok adósságrendezi eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény 35. § (3) bekezdése, 38–40. §-a,

243. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 1996. évi XXVIII. törvény 2–30. §-a, 31. § (2), (7) bekezdése, (8) bekezdés első mondata, valamint melléklete,

244. a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 1996. évi XXIX. törvény,

245. a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 48. § (3) és (5) bekezdése,

246. a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény 41. § (2) bekezdése, 45. §-a,

247. a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény módosításáról szóló 1996. évi XLII. törvény,

248. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 332. § (1) bekezdés második mondata, 332. § (6)–(7) bekezdése, 337–338. §, 339. § (4) bekezdése,

249. a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló 1996. évi XLV. törvény 49. § (2)–(4) bekezdése, 51. §-t megelőző alcíme,

250. a közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény 45. §-át megelőző alcím, 45. §-a, 46. § második mondata,

251. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1996. évi LII. törvény,

252. a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 82. § (1) bekezdés második mondata, 82. § (2) és (8) bekezdése, 84. §-a,

253. az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 104. §-ában az „, egyidejűleg *a*) a 32–36. § kivételével az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló 1961. évi VII. törvény (a továbbiakban: EVT.), valamint az azt módosító 1970. évi 28. törvényerejű rendelet és az 1981. évi 31. törvényerejű rendelet; a mezőgazdasági és élelmiszerügyi ágazathoz tartozó egyes hatáskörök módosításáról szóló 1979. évi 3. törvényerejű rendelet 1. §-a; a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény 60. §-ának 2. pontja; az erdőbirtokossági társulatról szóló 1994. évi XLIX. törvény 40. §-ának az EVT. 6. §-át és 6/A. §-át megállapító rendelkezései; az egyes elkülönített állami pénzalapokról szóló 1992. évi LXXXIII. törvény, az Útalapról szóló 1992. évi XXX. törvény, a Kisvállalkozói Garancia Alapról szóló 1993. évi XX. törvény, vala-

mint ezekkel összefüggő más törvények egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről szóló 1995. évi XXI. törvény 21–26. §-ai; *b*) az EVT. végrehajtása tárgyában kiadott 73/1981. (XII. 29.) MT rendelet, valamint az azt módosító 33/1987. (IX. 1.) MT rendelet és a 116/1990. (XII. 25.) Korm. rendelet; a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatalokról és egyes földművelésügyi szakigazgatási feladatokat megállapító jogszabályok módosításáról szóló a 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet 9. §-a hatályát veszti” szövegrész,

254. a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 89. § (1) bekezdésében a „, , valamint a vadászati hatósági feladatokat ellátó személy,” szövegrész, 96. § (2) bekezdés *a*) pontja, 97. § (2) bekezdése, 98. §-a, 99. § (2) és (6) bekezdése,

255. a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 95. § (3)–(4) bekezdése, 97. §-a,

256. a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 54. §-a,

257. az öregségi nyugdíjkorhatár emeléséről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 1996. évi LIX. törvény Első és Második Része, 21. § (1) bekezdés második mondata, 21. § (6) bekezdése,

258. az egyes köztartozások behajtásával összefüggő törvények módosításáról szóló 1996. évi LX. törvény 1. §-t megelőző alcíme, 1–3. §-a, 4. §-t megelőző alcíme, 14. §-t megelőző alcíme, 14. §-a, 15. §-t megelőző alcíme, 15. §-a, 16. § (2) bekezdés felvezető szövegében az „és *b*)” szövegrész, 16. § (2) bekezdés *b*) pontja,

259. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 1996. évi LXII. törvény,

260. az egyes sportcélú ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1996. évi LXV. törvény 10–12. §-a,

261. a gazdasági stabilizációt szolgáló egyes törvénymódosításokról szóló 1995. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 1996. évi LXIX. törvény,

262. a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 9. § (4) bekezdése,

263. a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény 30. § második mondata,

264. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 1996. évi LXXX. törvény,

265. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 30. § (4) bekezdése, 30. § (5) bekezdés *b*) pontja,

266. a fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítésről szóló 1991. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1996. évi LXXXII. törvény,

267. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról szóló 1996. évi LXXXIII. törvény 1–62. §-a, 63. § (1), (2) és (8) bekezdése, 63. § (3) bekezdés *c)* pontja, 64. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg az Szja tv. 1. és 5. számú melléklete e törvény 1. és 4. számú mellékletével módosul, az Szja tv. 2., 3. és 6. számú melléklete helyébe e törvény 2., 3. és 5. számú melléklete lép, továbbá az Szja tv. kiegészül az e törvény 6., 7., 8. és 9. számú melléklete szerinti 10., 11., 12. és 13. számú mellékletekkel” szövegrész, 64. § (2)–(3) és (6) bekezdése, 1–9. számú melléklete,

268. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény Első Része, 33. § (3) és (6) bekezdése, valamint melléklete,

269. az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1996. évi LXXXVIII. törvény 9. §-a, 9. §-t megelőző alcíme, 14. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény 26. §-ának (2) bekezdése hatályát veszti” szövegrész,

270. az egészségügyi természetbeni ellátások finanszírozásának változásával összefüggő törvénymódosításokról szóló 1996. évi LXXXIX. törvény,

271. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 1996. évi CVI. törvény,

272. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 1996. évi CVII. törvény 1–27. §-a, 29–31. §-a, 33–36. §-a, 37. § (1) bekezdés második és harmadik mondata, 37. § (2)–(3) és (5)–(6) bekezdése, 38–40. §-a,

273. az állam- és közbiztonságról szóló 1974. évi 17. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1996. évi CVIII. törvény,

274. az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapír-tőzsdéről szóló 1996. évi CXI. törvény,

275. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 221. § (2) bekezdés *a)–f)*, *h)–j)* és *l)–m)* pontja, 221. § (4) bekezdése, 239–240. §-a,

276. az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 66. § (2) bekezdése,

277. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az ahhoz kapcsolódó egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 1996. évi CXXI. törvény,

278. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 1996. évi CXXII. törvény,

279. a nemzeti hírügynökségről szóló 1996. évi CXXVII. törvény 31. §-a, 36. § (4)–(5), (7), (13) bekezdése, 36. § (11) bekezdés *b)* és *c)* pontja,

280. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 1996. évi CXXVIII. törvény,

281. az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény módosításáról szóló 1996. évi CXXX. törvény,

282. az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyont értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény módosításáról szóló 1997. évi IV. törvény,

283. a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 119. §-át megelőző alcím, 119. §-a, 120. §-t megelőző alcíme, 120. §-a,

284. a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló 1997. évi XII. törvény,

285. a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 108. §-t megelőző alcíme, 108. §-a,

286. a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 140. §-a és 140. §-t megelőző alcíme, 141. §-t megelőző alcíme, 143. §-a,

287. a mezőgazdasági termelők adózási feltételeit meghatározó egyes törvények módosításáról szóló 1997. évi XVII. törvény 1–6. §-a, 7. § (2)–(11) bekezdése, 7. § (16)–(18) bekezdése, valamint 1–3. számú melléklete,

288. az egyes társadalombiztosítási és szociális ellátásokról szóló törvények módosításáról szóló 1997. évi XVIII. törvény,

289. a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény módosításáról szóló 1997. évi XIX. törvény,

290. az egyes sportcélú ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1996. évi LXV. törvény módosításáról szóló 1997. évi XXIII. törvény,

291. a Területi Önkormányzatok és Közigazgatási Szervek Határmenti Együttműködéséről szóló, 1980. május 21-én, Madridban kelt Európai Keretegyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi XXIV. törvény 3. §-a,

292. a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Szövetségi Kormány között a Mörbisch–Siegendorf összekötő út használatáról szóló, Mörbisch-ben, 1995. augusztus 21-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi XXV. törvény 3. § (2) bekezdése,

293. a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 1997. évi XXVII. törvény 1–4. §-a, 5. § (2) bekezdése, 6–29. §-a, 34. §-a, 36. §-a,

294. az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 1997. évi XXIX. törvény 1. §-t megelőző alcíme, 1–6. §-a, 14. § (6) bekezdése,

295. a jelzalog-hitelintézetéről és a jelzaloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény VII. Rész „Módosuló jog-

szabályok” címe, 28. §-t megelőző alcíme, 29. §-t megelőző alcíme, 30. §-t megelőző alcíme, 31. §-t megelőző alcíme, 32. §-t megelőző alcíme, 33. §-t megelőző alcíme, 34. §-t megelőző alcíme és 35. §-t megelőző alcíme, valamint 28–30. §-a és 33–35. §-a,

296. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 163. §-át megelőző alcím, 163. §-a, 164. §-t megelőző alcíme, 164–188. §-a,

297. a vagyoni kárpótlási eljárások lezárásával összefüggő egyes kérdésekről szóló 1997. évi XXXIII. törvény 7. § (2)–(3) bekezdése,

298. az országgyűlési biztosok jogállásával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 1997. évi XXXIV. törvény 3. §-a,

299. a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény 53. § (2)–(3) bekezdése,

300. az Országos Magyar Vadászkamaráról szóló 1997. évi XLVI. törvény IX. Fejezet címében az „ÁTMENETI ÉS” szövegrész, 28. §-t megelőző alcíme, 39. § (2)–(7) bekezdése, 40. §-a,

301. az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 38. § (1) bekezdés második mondata, 38. § (3) bekezdése,

302. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 1997. évi LI. törvény,

303. a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 1997. évi LV. törvény 68. § (2)–(5) bekezdése, 69. §-a, 71. §-a, 72. § (2) bekezdése, 73. § (1)–(2) és (5)–(6) bekezdése, 74. § (1) bekezdése,

304. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 1997. évi LVI. törvény 1–9. §-a,

305. a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény 23–24. §-a,

306. a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXIV. törvény,

307. az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 128–129/A. §-a, 130. § (2) bekezdése, 132. §-a, 133. § (3) bekezdése, 136. §-a,

308. a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXX. törvény,

309. az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXI. törvény 1–19. §-a, 21–23. §-a, 25–26. §-a, 30–42. §-a, 44–49. §-a, 51–58. §-a, 60–61. §-a, 63. §-a, 66. §-a, 1–4. és 6. számú melléklete,

310. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXII. törvény 1. §-a,

3–5. §-a, 7. § (2) bekezdése, 11–15. §-a, 18–20. §-a, 26–32. §-a, 33. § (2) bekezdése, 36. §-a, 37. §-a, 38. §-a,

311. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXIII. törvény,

312. az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény 12. § (5) bekezdése,

313. az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXVI. törvény,

314. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 60. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg”, valamint a „hatályukat veszítik” szövegrész, 60. § (1) bekezdés a)–h) pontja, 60. § (2) bekezdés második mondata, 60. § (5) bekezdése, 61. § (2) bekezdése,

315. a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 43. § (1) bekezdés a) pontjában „az illetékhivatal, valamint” szövegrész, 43. § (1) bekezdés c) pontjában az „a Foglalkoztatási Hivatal Munkaügyi Nyilvántartó Központja az Egységes Munkaügyi Nyilvántartásban szereplő adatok ellenőrzése és szükség esetén pontosítása érdekében az a) és g) pontjai, továbbá – a családi állapot kivételével – a b) pontja,” szövegrész, 57. § (1) bekezdés második mondata, 59. §-t megelőző alcíme, 59–60. §-a, valamint melléklete,

316. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 96. § (3) bekezdés c) pontjában az „a Foglalkoztatási Hivatal Munkaügyi Nyilvántartó Központja az Egységes Munkaügyi Nyilvántartásban szereplő adatok ellenőrzése és szükség esetén pontosítása érdekében az a) pont, továbbá – a családi állapot kivételével – a b) pontja,” szövegrész,

317. a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 123. § (1)–(5), (9) és (12)–(13) bekezdése, 124. §-át megelőző alcím, 125. §-a, 127. §-a, 130. §-a, 133. § (1)–(5) bekezdése, 133. § (6) bekezdés d) pontja,

318. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXXIV. törvény 1–12. §-a, 13. § (2)–(3) bekezdése,

319. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXXVIII. törvény 1–2. §-a,

320. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosításáról szóló 1997. évi XC. törvény,

321. a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény módosításáról szóló 1997. évi XCIX. törvény,

322. a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 155. § *f)* és *j)* pontja, 167. §-a, 169–170. §-a,
323. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CI. törvény,
324. a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CII. törvény,
325. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CV. törvény 1–39. §-a, 40. § (9)–(13) bekezdése, 1–10. számú melléklete,
326. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló 1997. évi CVI. törvény,
327. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 1997. évi CVII. törvény,
328. a fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítésről szóló 1991. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CVIII. törvény,
329. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény és a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CIX. törvény,
330. az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény módosításáról szóló 1997. évi CX. törvény,
331. a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXIII. törvény 1–15. §-a, 16. § (2) és (3) bekezdése, 17. §-a,
332. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXVI. törvény,
333. a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXVII. törvény,
334. a Budapest főváros közigazgatási területéről és kerületi beosztásáról szóló 1994. évi XLIII. törvény mellékleteinek módosításáról szóló 1997. évi CXVIII. törvény,
335. a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXIX. törvény,
336. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, valamint a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXX. törvény 1. §-a, 3–31. §-a, 35–42. §-a, 43. § (1) bekezdés második és harmadik mondata, 43. § (2)–(3) és (6)–(7) bekezdése,
337. a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXXV. törvény,
338. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXXVIII. törvény,
339. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXXIX. törvény,
340. a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény IV. Fejezete, 38. § (2)–(4) és (6) bekezdése,
341. az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokról szóló 1997. évi CXXXVI. törvény 8. § (1) bekezdésében az „, , és egyidejűleg az Országos Tudományos Kutatási Alapról szóló 1993. évi XXII. törvény és az annak módosításáról szóló 1995. évi CXXI. törvény 93–98. §-a hatályát veszti” szövegrész, 8. § (4) bekezdése,
342. az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXXXVII. törvény,
343. a gazdasági kamarákról szóló 1994. évi XVI. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXXXVIII. törvény,
344. a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény 61. §-a és az azt megelőző alcím,
345. a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 98. § (3) bekezdése, 102. §-t megelőző alcíme, 102–104. §-a, 107–108. §-a, 109. §-a és 109. §-t megelőző alcíme,
346. az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 91. § (2)–(3) bekezdése,
347. a társadalmi szervezetek által használt állami tulajdonú ingatlanok jogi helyzetének rendezéséről szóló 1997. évi CXLII. törvény 23. §-a, 25. §-a és 25. §-t megelőző alcíme,
348. a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXLIX. törvény,
349. az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 150. § (1) bekezdés *f)* pontja, 151. §-a, 151. §-t megelőző alcíme, 246. §-a,
350. a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 53. §-a, 54. §-a és az azt megelőző alcím,
351. a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 2. § (1) bekezdésének a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 172. § (1) bekezdésével megállapított *g)* pontja, valamint a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 110. §-ával megállapított *g)* pontja, 27. § (5) bekezdése,

352. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CLVIII. törvény 1–20. §-a, 22–54. §-a, 57–60. §-a, 61. § (2)–(5) és (7)–(8) bekezdése, 62. §-t megelőző alcíme, 63–65. §-a, 67. §-a és 67. §-t megelőző alcíme,

353. a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 1. § (3) bekezdés második mondata, 30. § (2) és (8) bekezdése, 30. § (4) bekezdés második és harmadik mondatában, valamint 30. § (5) bekezdésében a „tárca nélküli” szövegrész, 30. § (5) és (6) bekezdésében az „a törvény kihirdetését követő negyedik hónap első napjáig” szövegrész,

354. az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) keretében kialakított, a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrakesh-i Egyezmény és mellékleteinek kihirdetéséről szóló 1998. évi IX. törvény 5. § (2) bekezdése,

355. az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 126. § (2) bekezdése, 127. §-a, 130. § (1) bekezdése, 132. §-a,

356. a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 34. § *d)* pontja, 37. §-a, 39. §-a,

357. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 1998. évi XIII. törvény,

358. a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény módosításáról szóló 1998. évi XIV. törvény,

359. a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 210. § *a)* pontjában a „, , 146. §” szövegrész, 605. § (7), (9)–(10) és (12) bekezdése, 607. §-a,

360. a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi XXII. törvény,

361. a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény 33. §-át megelőző alcím,

362. a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 1998. évi XXX. törvény,

363. az adótörvények, a számviteli törvény és egyes más törvények módosításáról szóló 1998. évi XXXIII. törvény 1–8. §-a, 9. § (4)–(5), (8)–(9) bekezdése, II–V. Fejezete, MÁSODIK RÉSZ, HARMADIK RÉSZ, 74. § (2)–(4) és (6)–(8) bekezdése, 1–5. számú melléklete,

364. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló 1998. évi XXXV. törvény,

365. az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény módosításáról szóló 1998. évi XXXVII. törvény,

366. a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvény 13–18. §-a,

367. a kincstári vagyonért való miniszteri felelősség rendjének megváltoztatásához szükséges törvénymódosításokról szóló 1998. évi XL. törvény 1–2. §-a,

3. §-ában az „; egyidejűleg az Áht. 48. §-ának *e)* és *k)* pontjai, valamint a Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény 52. §-a hatályukat veszti” szövegrész,

368. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény módosításáról szóló 1998. évi XLI. törvény,

369. az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény tizenegyedik jegyzőkönyvének kihirdetéséről szóló 1998. évi XLII. törvény 3. §-a,

370. a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között a közös államhatár rendjéről és az együttműködésről szóló, Budapesten, 1995. június 28-án aláírt Szerződés kihirdetéséről szóló 1998. évi LIV. törvény 3. § (2) bekezdése,

371. a Magyar Köztársaság és Ukrajna között a magyar–ukrán államhatár rendjéről, a határkérdésekben való együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról szóló, Kijevben, 1995. május 19-én aláírt Szerződés kihirdetéséről szóló 1998. évi LV. törvény 3. § (2) bekezdése,

372. a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény módosításáról szóló 1998. évi LVI. törvény,

373. a közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 1998. évi LVIII. törvény,

374. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 1998. évi LX. törvény,

375. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXI. törvény,

376. a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXIII. törvény,

377. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXIV. törvény 1–8. §-a, 10–14. §-a, 15. § (2) és (4) bekezdése, 16. §-a, 1–4. számú melléklete,

378. az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény 12. § (1) bekezdésében az „; egyidejűleg az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1996. évi LXXXVIII. törvény 1–3. §-a, 5–8. §-a és 14. §-ának (2)–(4) bekezdése, továbbá az azt módosító, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CLIII. törvény 44–47. §-a és 60. §-ának (3) bekezdése hatályát veszti azzal, hogy az 1998. december 31. napján hatályos rendelkezések szerinti fizetési kötelezettséget az 1996. évi LXXXVIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően kell teljesíteni” szövegrész,

379. a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXVII. törvény 1–5. §-a, 7. §-a, 11–16. §-a, 20. §-a, 22. § (1) bekezdés második mondata, 22. § (2)–(4) és (7) bekezdése,

380. a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXVIII. törvény,

381. a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXIX. törvény,

382. az igazságszolgáltatással kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 1998. évi LXXI. törvény,

383. a külföldiek önálló vállalkozóként történő gazdasági célú letelepedéséről szóló 1998. évi LXXII. törvény 2–3. §-a, 6. §-a, 9. §-a, 11. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg *a*) a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőitől” szóló 1997. évi CXXXII. törvény 37. §-ának (2) bekezdése és 38. §-ának (5) bekezdése, valamint *b*) az 1995. évi XCV. törvény módosításáról rendelkező 1997. évi CXLVII. törvény 41. §-ának (3) bekezdése hatályát veszti” szövegrész, 11. § (2) bekezdése,

384. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXXIII. törvény,

385. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXXVII. törvény,

386. a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXXVIII. törvény,

387. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXXIX. törvény,

388. az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXXX. törvény,

389. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 52. §-a,

390. a Nemzeti Biztonsági Felügyeletről szóló 1998. évi LXXXV. törvény 9. §-t megelőző alcíme, 9–22. §-a,

391. a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvény 1–31. §-a, 34–58. §-a, 60. §-a, 62–70. §-a, 72. §-a, 74–80. §-a, 82–88. §-a, 90–91. §-a, 93. § (2)–(3), (5)–(6) és (8) bekezdése,

392. a honvédelmet érintő egyes törvények módosításáról szóló 1998. évi LXXXIX. törvény I–IV. Fejezete,

393. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosításáról szóló 1999. évi III. törvény 1. §-a,

394. a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény 21. § (2) bekezdése, 22. § (2) bekezdése, 23. §-t megelőző alcíme, 23–25. §-a,

395. a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény 8. § (5) bekezdése,

396. a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény módosításáról szóló 1999. évi XLIV. törvény 1–65. §-a, 66. § (2)–(3) bekezdése, 66. § (4) bekezdés első és második mondata, 66. § (5) bekezdése,

397. az alkotmányjogi panasz alapján alkotmányellenessé nyilvánított jogszabály konkrét esetben történő alkalmazhatóságának visszamenőleges kizárására irányuló eljárás megteremtéséről szóló 1999. évi XLV. törvény 1. §-a, 4. §-a,

398. a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról szóló 1999. évi XLVIII. törvény,

399. a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosításáról szóló 1999. évi XLIX. törvény 1–4. §-a, 6–13. §-a, 14. § (2)–(3) bekezdése, valamint 14. § (6) bekezdés *a)–b*) pontja,

400. az egészségügyet, illetőleg a gyógyszerellátást érintő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi LIII. törvény,

401. az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvény II. Fejezete, 18. §-t megelőző alcíme, 20. §-a,

402. az igazságügyi szakértői kamaráról szóló 1995. évi CXIV. törvény módosításáról szóló 1999. évi LV. törvény,

403. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, az igazságügyi alkalmazottak szolgálati viszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény, az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény, a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 1999. évi LVI. törvény 1–3. §-a, 6–8. §-a, 11–14. §-a, 17–21. §-a, 23. §-a, 26–32. §-a, 37. §-a, 38. § (1) bekezdésében az „és ezzel egyidejűleg az 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 91–91/A. §-a, 94/A. §-ának (7) bekezdése, 97. §-ának (3) bekezdése, 132. §-ának (5) bekezdése, 199. §-ának (5) bekezdése, 199/A. §-ának első mondatában az „a 199. § (5) bekezdése szerinti egyeztetés során” szövegrész, a 200. §-a, továbbá az 1995. évi LV. törvény 34. §-a, az 1997. évi LI. törvény 12. §-a, 15. §-a, 22. §-a, valamint az 1997. évi CI. törvény 66. §-ának (1) bekezdése hatályát veszti” szövegrész,

404. a fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítésről szóló 1991. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1999. évi LVII. törvény,

405. a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 28. § (3) bekezdése, 30. § (2), (4)–(5) bekezdése, valamint 1. számú melléklete,

406. a társadalombiztosítási járulék-folyószámlák rendezéséről szóló 1999. évi LXIV. törvény 7. § (2) és (5) bekezdése,

407. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 1999. évi LXVIII. törvény,

408. a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 3. §-ában az „ , illetve a viszonyosság” szövegrész, 3. §-ának második mondata, 168. §-a és 168. §-t megelőző alcíme, 170. §-a és 170. §-t megelőző alcíme,

409. az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény módosításáról szóló 1999. évi LXXI. törvény,

410. a polgárok személyi adatainak kezelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi LXXII. törvény II. Fejezete, 28–30. §-a, 32–35. §-a, 38. § (1) bekezdésében az „ , ezzel egyidejűleg az 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 47. §-a (1) bekezdésének a) pontjából az „átmeneti” szövegrész hatályát veszti” szövegrész, 38. § (2) bekezdése, 38. § (3) bekezdésében az „ , ezzel egyidejűleg hatályát veszti e törvény 36. §-a, továbbá az Nytv. 3. §-ának (1) bekezdéséből a „települési (fővárosi kerületi), területi és központi szinten működő” szövegrész, az Nytv. 7. §-ának (1) bekezdése, továbbá az Nytv. 8. §-a (2) bekezdésének b)–c) pontja és 11. §-ának (2), (4)–(5) bekezdése” szövegrész,

411. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 1999. évi LXXIII. törvény 1–54. §-a, 55. § (2)–(4) bekezdése, 56. § (2), (4), (6) és (9)–(10) bekezdése, 57. §-a,

412. a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény 13. § (2) bekezdés a) pontjában a „BM” szövegrész, 25. § (1) bekezdésében a „Belügyminisztérium” szövegrész, 54. § (7) bekezdése és 56. §-a, 58. § c) pontja,

413. a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény VII. Fejezete, 46. §-a, 50–51. §-a, 53. §-a, 56–58. §-a, 61. § (4)–(5) bekezdése, 61. § (6) bekezdés a) pontja, 63. §-t megelőző alcíme, 63–67. §-a, 79–80. §-a,

414. a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 110. §-a és 110. §-t megelőző alcíme, 111. §-a és 111. §-t megelőző alcíme,

415. a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 35. § (5) bekezdése, 36–39. §-a,

416. a bünygyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 61. § (2)–(3) bekezdése, 61. § (4) bekezdés második mondata,

62. §-a, 64. §-a és 64. §-t megelőző alcíme, 65. §-t megelőző alcíme, 65–69. §-a,

417. a Szlovén Köztársaságnak a Közép-Európai Szabadkereskedelmi Megállapodáshoz (CEFTA) történő csatlakozásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 1999. évi XCI. törvény 4. § (2) bekezdése,

418. a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény módosításáról szóló 1999. évi XCII. törvény,

419. az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról szóló 1991. évi XI. törvény módosításáról szóló 1999. évi XCVI. törvény,

420. a gyermekgondozási díj bevezetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 1999. évi XCVII. törvény,

421. az adókra, járulékokra és egyéb költségvetési befizetésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi XCIX. törvény ELSŐ és HARMADIK RÉSZÉ, 200. § (1)–(2), (4) és (7) bekezdése, 201. §-a, 203. §-a, 205. §-a, 206. §-a, 207. § (1) és (3)–(4) bekezdése, 208–211. §-a, 214–217. §-a, 1–3. számú melléklete, 5–15. számú melléklete, 22. számú melléklete,

422. a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. tvr. módosításáról szóló 1999. évi CIV. törvény,

423. a társadalmi szervezetek által használt állami tulajdonú ingatlanok jogi helyzetének rendezéséről szóló 1997. évi CXLII. törvény módosításáról szóló 1999. évi CVII. törvény 1–7. §-a, 10. §-a, 12. §-t megelőző alcíme, 12–13. §-a, 14. § (3) bekezdése,

424. az Országos Ítéltábla székhelyének és illetékességi területének megállapításáról, valamint az igazságszolgáltatás működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi CX. törvény ELSŐ, MÁSODIK, HARMADIK RÉSZÉ, HATODIK, HETEDIK és NYOLCADIK RÉSZÉ, 164. § (1)–(3), (6) bekezdése, 168–170. §-t megelőző alcíme, 170. §-a, 172–173. §-a, 174. §-t megelőző alcíme, melléklete,

425. az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény módosításáról szóló 1999. évi CXIII. törvény,

426. a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 1999. évi CXIV. törvény,

427. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1999. évi CXV. törvény,

428. az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodáshoz történő csatlakozásról, a Megállapodás kihirdetéséről, valamint a Megállapodáshoz kapcsolódó egyes jogszabályok módosításáról szóló 1999. évi CXVII. törvény 4–7. §-a, 16. § (1) bekezdés második mondata,

429. az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyoni értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény módosításáról szóló 1999. évi CXVIII. törvény,

430. az államszervezetre vonatkozó egyes törvények, továbbá az ingatlan-nyilvántartásról, az egészségügyről, valamint a halászatról és a horgászatról szóló törvények módosításáról szóló 1999. évi CXIX. törvény,

431. a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1999. évi CXX. törvény 1–10. §-a, 12. §-a, 14–20. §-a, 22–23. §-a, 25–43. §-a, 44. § (1) bekezdésében az „, , ezzel egyidejűleg *a*) az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 258/A. §-ának 1. pontja, 309. §-a (4) bekezdésének *c*) pontja, 316. §-a (6) bekezdésének *c*) pontja, 318. §-a (6) bekezdésének *c*) pontja, 333. §-ának 2. pontja, *b*) az 1979. évi 5. törvényerejű rendelet (Btké.) 27/A. §-a, 27/B. §-a, 27/C. §-a, 27/D. §-a és e §-ok mindegyikének alcíme, *c*) az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 4. §-a hatályát veszti” szövegrész, 44. § (3) bekezdése,

432. a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 40–41. §-a, 44. § (1) bekezdésében az „, , ezzel egyidejűleg a gazdasági kamarákról szóló 1994. évi XVI. törvény hatályát veszti” szövegrész, 44. § (2) bekezdésében az „, , ezzel egyidejűleg a gazdasági kamarákról szóló 1994. évi XVI. törvény 3. § (2) bekezdésének szövegéből a „, ,valamint kézműves” szövegrész, a 49–51. §-ok és az 57–58. §-ok hatályukat veszti” szövegrész, 44. § (2) bekezdés második mondata, 44. § (3)–(4) bekezdése, 45. §-a, 51. §-a, 53–54. §-a,

433. egyes munkügyi és szociális törvények módosításáról szóló 1999. évi CXXII. törvény I–VII. jelölésű szerkezeti egysége, 54. § (1) bekezdés második mondata, 54. § (2) bekezdés második mondata, 54. § (3) bekezdés második mondata, 56. § (5) bekezdése, 58. § (7) bekezdése, 59. §-a,

434. a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 1999. évi CXXIV. törvény 13–14. §-a és az azokat megelőző alcímek,

435. egyes törvényi rendelkezések hatályba léptetéséről, módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről szóló 2000. évi X. törvény 2. § (1) és (2) bekezdése,

436. a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 2000. évi XI. törvény 1–7. §-a,

437. az egyes elkobzott dolgok közérdekű felhasználásáról szóló 2000. évi XIII. törvény 7. § (1) bekezdés második és harmadik mondata, 7. § (3)–(4) bekezdése,

438. a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény 34. § (1) bekezdésében az „, , egyidejűleg az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok keze-

léséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 15. §-ának (5) bekezdése a hatályát veszti” szövegrész, 34. § (2) bekezdése,

439. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2000. évi XXVII. törvény 1. §-a,

440. a Magyar Köztársaság és Mongólia között a baráti kapcsolatokról és az együttműködésről szóló, Budapesten, 1998. január 28-án aláírt Szerződés kihirdetéséről szóló 2000. évi XXIX. törvény 4. §-a,

441. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény, az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény, az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 2000. évi XXXIII. törvény 1–3. §, 5–14. §-a, 15–19. §-a, 21–22. §-a, 23. § (1) bekezdésében az „, , és ezzel egyidejűleg az 1996. évi LIX. törvény 18. §-a, 20. §-a, az 1997. évi CI. törvény 18. §-ának (3) bekezdése, az 1997. évi LXXI. törvény 20. §-a, az 1999. évi LVI. törvény 5. §-a, 7. §-ának (2) bekezdése, 10. §-a, 22. §-a, 24–25. §-a, 34. §-a, 36. §-ának (2) bekezdése hatályát veszti” szövegrész,

442. a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény módosításáról szóló 2000. évi XXXIV. törvény 1–2. §-a, 3. § második mondata,

443. a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 64. § (3) bekezdése,

444. az Észak-atlanti Szerződés Szervezete Biztonsági Beruházási Programjában való részvételhez szükséges törvény módosításokról szóló 2000. évi XXXVI. törvény 4. §-a,

445. a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke tiszteletdíjáról és juttatásairól szóló 2000. évi XXXIX. törvény 28. § (2) bekezdése,

446. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2000. évi XLI. törvény,

447. a víziközelkedésről szóló 2000. évi XLII. törvény 89. § (1) bekezdésében az „, , egyidejűleg hatályát veszti” szövegrész, valamint 89. § (1) bekezdés *a)–h*) pontja, 89. § (6), (8) bekezdése, 91–93. §-a,

448. a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 56. § (1)–(6) bekezdése, 57–58. §-a,

449. a gazdasági kamarák feladatainak átadásával összefüggő törvénymódosításokról szóló 2000. évi LXXXIII. törvény,

450. a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvénymódosításáról szóló 2000. évi XLIV. törvény 1–10. §-a, 12. § (2) bekezdése, 12. § (2)–(5) bekezdése, 13. § (2) bekezdése,

451. a Polgári Törvénykönyv módosításáról szóló 2000. évi LXXXVIII. törvény 1–2. §-a, 3. § (4) bekezdése,

452. a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény és a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2000. évi XCVII. törvény,

453. a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 1997. évi CXXI. törvény, valamint a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény módosításáról szóló 2000. évi XCIX. törvény,

454. a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 174. § (5) bekezdése,

455. a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény módosításáról szóló 2000. évi CIV. törvény,

456. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosításáról szóló 2000. évi CV. törvény,

457. a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény és az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 2000. évi CVI. törvény 3–4. §-a,

458. az Észak-atlanti Szerződés Szervezetével aláírt „Békepartnerség” program Keretdokumentumának törvénybe iktatásáról, és annak a Magyar Köztársaság által történő végrehajtásáról szóló 1995. évi LXVII. törvény módosításáról szóló 2000. évi CIX. törvény,

459. a joghatóságra és külföldi határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó egyes jogszabályok módosításáról szóló 2000. évi CX. törvény I–II. Fejezete, 8. §-a és az azt megelőző alcím, 9. §-a és az azt megelőző alcím,

460. a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény 60. §-a,

461. az adókra, járulékokra és egyéb költségvetési befizetésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2000. évi CXIII. törvény ELSŐ RÉSZÉNE, 267. § (2)–(4), (7), (10) bekezdése, 268. § (2)–(5) bekezdése, 269. §-a, 270. § (2)–(4) bekezdése, 277. §-a, 278. § második mondata, 279–280. §-a, 281. § (2), (9) bekezdése, 287. §-a, 1–15. számú melléklete, 17. számú melléklete,

462. a Délkelet-Európai Együttműködési Kezdeményezés (SECI) keretében létrejött, az országhatárokat átlépő bűnözés megelőzésében és leküzdésében való együttműködésről szóló, Bukarestben, 1999. május 26-án aláírt

Megállapodás kihirdetéséről és az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvény, valamint az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXV. törvény 5–6. §-a,

463. az egészségügyi közvetítői eljárásról szóló 2000. évi CXVI. törvény 15. § (4) bekezdése,

464. az önálló kereskedelmi ügynöki szerződésről szóló 2000. évi CXVII. törvény 23. § (3) bekezdése,

465. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXXI. törvény,

466. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXXIV. törvény 1–19. §-a, 21–29. §-a, 32–98. §-a, 101. §-a, 103–132. §-a, 134–140. §-a, 142. § (1), (3) bekezdése, 146. §-a, 148. §-a, 149. §-t megelőző alcíme, 152. §-a, 154. §-a, 156–158. §-a, 160. §-a és 160. §-t megelőző alcíme, 1–4. számú melléklete,

467. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXXV. törvény,

468. egyes közlekedési törvények módosításáról szóló 2000. évi CXXVII. törvény,

469. a közúti közlekedési előéleti pontrendszerről szóló 2000. évi CXXVIII. törvény 13. § (2)–(3) bekezdése, 14. §-a, 15. § (3)–(4) bekezdése,

470. a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXXIX. törvény,

471. az okmánykiadással és nyilvántartással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2000. évi CXXXII. törvény,

472. a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény és a kapcsolódó jogszabályok módosításáról szóló 2000. évi CXXXVI. törvény ELSŐ RÉSZÉNE, 168–169. §-a, 171. §-a, 173–175. §-a, 178–181. §-a, 182. § (2) bekezdése, 183. §-a és 183. §-t megelőző alcíme, 184. §-a és 184. §-t megelőző alcíme, 185. § (1) bekezdése, 187. §-a, 189. §-a, 190. §-a és 190. §-t megelőző alcíme,

473. a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXXXVIII. törvény 1–48. §-a, 49. § (3) bekezdése, 50–51. §-a,

474. a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXXXIX. törvény,

475. a Nemzeti Kulturális Alapprogramról szóló 1993. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXL. törvény,

476. a szőlő- és gyümölcsös ültetvények összeírásáról szóló 2000. évi CXLIII. törvény 6. §-ában az „; ezzel egyidejűleg” szövegrész, valamint 6. § *a)–b)* pontja,

477. a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 2001. évi I. törvény 1–13. §-a, 16–17. §-a,

478. a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló 1973. évi nemzetközi egyezmény és az ahhoz csatolt 1978. évi Jegyzőkönyv („MARPOL 1973/1978.”) kihirdetéséről szóló 2001. évi X. törvény 4. § (2) bekezdése,

479. a Londonban, 1974. november hó 1. napján kelt „Életbiztonság a tengeren” tárgyú nemzetközi egyezmény és az ahhoz csatolt 1978. évi Jegyzőkönyv („SOLAS 1974/1978.”) kihirdetéséről szóló 2001. évi XI. törvény 4. § (2) bekezdése,

480. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2001. évi XII. törvény,

481. a cselekvőképességgel, gondnoksággal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2001. évi XV. törvény ELSŐ, MÁSODIK és HARMADIK RÉSZÉ, 5. § (2) bekezdése, 6. § (3)–(4) bekezdése, 7–9. §-a,

482. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint az ezzel összefüggő törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2001. évi XVI. törvény 1–7. §-a, 9–24. §-a, 25. § (1) bekezdésében az „és ezzel egyidejűleg hatályát veszti” szövegrész, 25. § (1) bekezdés *a)–c)* pontja, 25. § (2)–(3) bekezdése, 26. § (6), (9), valamint (11)–(13) bekezdése, 27. §-t megelőző alcíme, 27–28. §-a, 30–39. §-a,

483. a személy- és tárgykörözésről szóló 2001. évi XVIII. törvény 38. § (3)–(4) bekezdése, 40–43. §-a, 48–54. §-a,

484. a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben szabályozott elbirtoklási határidő módosításáról szóló 2001. évi XIX. törvény,

485. a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény 21. §-t megelőző alcíme, 21–22. §-a, 23. §-a és 23. §-t megelőző alcíme, VIII. Fejezete,

486. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Kormánya között a kétoldalú állam- és kormányközi szerződések rendezéséről szóló, 2000. november 28-án, Pekingben aláírt Jegyzőkönyv megerősítése és kihirdetése tárgyában című 2001. évi XXI. törvény 4. §-a,

487. a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény és a kapcsolódó jogszabályok módosításáról szóló 2000. évi CXXXVI. törvény, továbbá a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozó tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról

szóló 1998. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXIII. törvény,

488. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXIV. törvény 1–6. §-a, 8–15. §-a, 17–18. §-a, 19. § (1) bekezdés második mondata, 19. § (2)–(4) és (6)–(7) bekezdése,

489. a Párizsi Békeszerződésről szóló 1947. évi XVIII. törvény 27. Cikke 2. pontjában foglaltak végrehajtásáról rendelkező 1997. évi X. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXVI. törvény,

490. a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény, az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXI. törvény,

491. az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 28–29. §-a, 33. §-a,

492. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXVI. törvény 1–71. §-a, 73–85. §-a, 75. §-t megelőző alcíme, 87–101. §-a, 102. § (1) bekezdésében az „, és ezzel egyidejűleg”, valamint a „hatályát veszti” szövegrész, 102. § (1) bekezdés *a)–b)* és *d)–h)* pontjai, 102. § (2) bekezdésében a „, valamint a Ktv. 7. §-ának (5) bekezdése 2004. január 1-jén hatályát veszti” szövegrész, 112. §-a, 1–3. számú melléklete, 6–8. számú melléklete,

493. a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény 31. §-a és azt megelőző alcím, 32. § (2)–(9) bekezdése,

494. a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló 2001. évi XXXVIII. törvény 29. §-a,

495. a fogyatékos személyeknek adható egyes pénzbeli ellátásokkal összefüggő törvények módosításáról szóló 2001. évi XLI. törvény 1–4. §-a, 1. §-t megelőző alcíme, 5. §-a, 5. §-t megelőző alcíme, 6. §-a, 6. §-t megelőző alcíme, 7. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az 1998. évi LXXXIV. törvény 7. §-a (1) bekezdésének *ab)* pontjában a „(személyre)” szó” szövegrész,

496. a Honvédelmi Minisztérium és a Honvéd Vezérkar integrációjával érintett törvények módosításáról szóló 2001. évi XLIII. törvény I–IV. Fejezete, VI. Fejezete,

497. a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 2001. évi XLV. törvény,

498. a konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény 23. §-a,

499. a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény 66. §-a és 66. §-t megelőző alcíme, 67. § (1) és (4) bekezdése,

500. pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2001. évi L. törvény I–XI. és XIII–XVI. Fejezete, 77–78. §-a, 79. § (3)–(4) bekezdése, 80. §-a, 84. §-a, 86–88. §-a, 89. § (1) és (3) bekezdése, 90–91. §-a, 1–4. számú melléklete,

501. a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 2001. évi LII. törvény 1. §-a,

502. a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról szóló 2001. évi LIII. törvény 1–3. §-a,

503. egyes törvények környezetvédelmi célú jogharmonizációs módosításáról szóló 2001. évi LV. törvény,

504. a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 72. § (4) bekezdése, 73. § (5) bekezdése, 74. §-a és 74. §-t megelőző alcíme, 75. §-a és 75. §-t megelőző alcíme,

505. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi LIX. törvény,

506. a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 94. §-t megelőző alcíme, 94–98. §-a, 100. §-a és 100. §-t megelőző alcíme,

507. az egészségügyet, a gyógyszerellátást, a szociális ellátást érintő egyes törvények jogharmonizációs célú, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény, továbbá a társadalombiztosítási járulékfizetéssel és az egészségügyi hozzájárulással kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2001. évi LXX. törvény,

508. a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXI. törvény,

509. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXII. törvény,

510. a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXIII. törvény,

511. a pénzügyeket szabályozó egyes jogszabályok módosításáról szóló 2001. évi LXXIV. törvény ELSŐ RÉSZÉNE, MÁSODIK RÉSZ II–IV. és VI–IX. Fejezete, 155. §-a, 157. §-a, 160. §-a, 161. § (1)–(10) bekezdése, 162. §-a, 163. § (2) bekezdése, 164–165. §-a, 170–171. §-a, 173. § (2) és (3) bekezdése, 176–178. §-a, 1–2., 6–9., 11. számú melléklete,

512. a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXVII. törvény 1–12. §-a,

513. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény, a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint a munkavédelemről szóló

1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXVIII. törvény I–III. Fejezete, 12–23. §-a, és a 12. §-t megelőző alcím, 24. §-a, 25. § (1) bekezdése, 26. § (1) és (2) bekezdése,

514. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXIX. törvény,

515. a terrorizmus elleni küzdelemről, a pénzmosás megakadályozásáról szóló rendelkezések szigorításáról, valamint az egyes korlátozó intézkedések elrendeléséről szóló 2001. évi LXXXIII. törvény 2. §-t megelőző alcíme, 3–8. §-a, 9. § (5) bekezdése, 11–12. §-a,

516. a büntetőeljáráshoz részt vevők, az igazságszolgáltatást segítők Védelmi Programjáról szóló 2001. évi LXXXV. törvény 39. § (2) bekezdése, 42. §-a és 42. §-t megelőző alcíme, 44–46. §-a,

517. a Polgári Törvénykönyv módosításáról szóló 2000. évi LXXXVIII. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXXVII. törvény,

518. a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXXVIII. törvény,

519. a devizakorlátozások megszüntetéséről, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2001. évi XCIII. törvény 3. §-t megelőző alcíme, 4. § (2) bekezdése, 5. § (3) bekezdése, 6. §-t megelőző alcíme, 7. §-a és 7. §-t megelőző alcíme, 10–17. §-a,

520. a helyi önkormányzatok 2002. évi új címzett támogatásáról, valamint egyes címzett támogatással folyamatban lévő beruházások eredeti döntéseinek módosításáról szóló 2001. évi XCIV. törvény 3. §-a, 3. számú melléklete,

521. a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 268. § (1) bekezdés harmadik mondata, 268. § (3)–(4) bekezdése, 270. § (1) bekezdése, 283–285. §-a,

522. a felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló, 1997. április 11-én, Lisszabonban aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi XCIX. törvény 3. § (2) bekezdése,

523. a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény 68. §-a, 70–71. §-a,

524. a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény 30. § (5) bekezdése,

525. egyes közhatalmi feladatokat ellátó, valamint közvagyonnal gazdálkodó tisztségeket betöltő személyek összeférhetlenségéről és vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségéről szóló 2001. évi CII. törvény 6–8. §-a és az azokat megelőző alcímek, 10–12. §-a és az azokat megelőző alcím, 13. §-t megelőző alcím, 15. §-a, 15. §-t megelőző alcíme,

526. az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatos egyes jogszabályok módosításáról szóló 2001. évi CIII. törvény 4. §-ában „a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 22. § e) pontja, továbbá” szövegrész,

527. a jogi személlyel szemben alkalmazható büntető-jogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 27. §-a,

528. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 2001. évi CV. törvény 1–8. §-a, 15. §-a, 16. §-t megelőző alcíme, 17–19. §-a, 20. § (3), (8) és (10) bekezdése,

529. a társadalmi szervezetek és az alapítványok nyilvántartásba vételére vonatkozó rendelkezések módosításáról szóló 2001. évi CVI. törvény 2–7. §-a, 8. § (1) bekezdésében az „; egyidejűleg az 1959. évi IV. törvény 74/A. § (5) bekezdésében a „soron kívül” szövegrész, valamint 74/C. § (6) bekezdésének utolsó mondata hatályát veszti” szövegrész,

530. a közlekedéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2001. évi CIX. törvény,

531. a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény 114. §-a, 115. §-a és 115. §-t megelőző alcíme, 116–118. §-a, 120. §-a, 121. § (1) és (4) bekezdése,

532. a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXI. törvény,

533. a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény és a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXII. törvény,

534. a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXIII. törvény,

535. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXIV. törvény,

536. a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXV. törvény 1–4. §-a,

537. a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény 22. § (2) bekezdése,

538. a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXVII. törvény,

539. a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXVIII. törvény,

540. a takarmányok előállításáról, forgalomba hozataláról és felhasználásáról szóló 2001. évi CXIX. törvény 17. § (3)–(4) bekezdése,

541. a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 408–411. §-a, 412. § (1)–(3) bekezdése, 413–414. §-a, 416. § (1)–(2) bekezdése, 417. §-a, 419. § (1)–(2), (5) be-

kezdése, 420. § (2) bekezdése, 421–423. §-a, 424. §-t megelőző alcíme, 424–431. §-a, 434. §-a és 434. §-t megelőző alcíme, 435–441. §-a, 444–448. §-a, 450. §-a és 450. §-t megelőző alcíme,

542. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXXI. törvény 1–17. §-a, 19–22. §-a, 24–59. §-a, 61–76. §-a, 77–87. §-a, 88. § (2)–(5) bekezdése,

543. a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2002. évi I. törvény 1–20. §-a, 22–78. §-a, 80–85. §-a, 88–111. §-a, 113–122. §-a, 124–137. §-a, 139. §-a, 141–165. §-a, 167–200. §-a, 202–205. §-a, 207–208. §-a, 212–220. §-a, 224–229. §-a, 231–238. §-a, 240. §-a, 242. §-a, 245–264. §-a, 266–294. §-a, 296–302. §-a, 305–307. §-a, 308. § (1) bekezdés a) pontja, 308. § (2)–(7) bekezdése, 309. §-a,

544. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 2002. évi IX. törvény 1–11. §-a, 13–17. §-a, 19–68. §-a, 70–78. §-a, 88–104. §-a, 107. §-t megelőző alcíme, 107–108. §-a,

545. a gazdasági kamarák feladatainak átadásával összefüggő törvénymódosításokról szóló 2000. évi LXXXIII. törvény, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2002. évi XII. törvény,

546. a gyógyszerészetet érintő egyes törvények módosításáról szóló 2002. évi XIV. törvény,

547. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló 2002. évi XV. törvény,

548. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 2002. évi XVIII. törvény 2–11. §-a, 12. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg az 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 31/D. §-ának (4) bekezdése hatályát veszti” szövegrész, 12. § (2) bekezdése,

549. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 2002. évi XIX. törvény 1–7. §-a, 9–13. §-a, 14. § (2)–(5) bekezdése, 15. § (1)–(5) bekezdése, 16. §-t megelőző alcíme, 16–18. §-a,

550. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2002. évi XXI. törvény,

551. az ítélőtáblák és a fellebbviteli ügyészi szervek székhelyének és illetékességi területének megállapításáról szóló 2002. évi XXII. törvény 2–7. §-a, 8. § (2)–(4) és (5)–(7) bekezdése, 9. § (4) bekezdése,

552. a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény módosításáról szóló 2002. évi XXIV. törvény 1–12. §-a, 15. § (2) bekezdése, 18. § (2) bekezdése, 19. §-a,

553. a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 2002. évi XXX. törvény,

554. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2002. évi XXXIII. törvény 1–9. §-a, 10. § (6)–(9) bekezdése,

555. a tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályokról szóló 1972. évi egyezmény egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről szóló 2002. évi XXXIV. törvény 4. §-ában az „ , a Tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó Nemzetközi Szabályokról, Londonban, 1972. évi október hó 20. napján kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1977. évi 17. törvényerejű rendelet hatályát veszti” szövegrész,

556. a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény, valamint egyes törvények fogyasztóvédelemmel összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2002. évi XXXVI. törvény 1. §-t megelőző alcíme, 1–9. §-a, 10. §-a és 10. §-t megelőző alcíme, 11. §-a és 11. §-t megelőző alcíme, 12–13. §-a, 14. §-a és 14. §-t megelőző alcíme, 15. §-a és 15. §-t megelőző alcíme, 16–23. §-a, 25. §-a és 25. §-t megelőző alcíme, 28. § (1)–(2) és (7) bekezdése, 29. §-a,

557. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2002. évi XXXVIII. törvény,

558. a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2002. évi XXXIX. törvény 1–14. §-a, 16–27. §-a, 29. §-a, 31–34. §-a, 35. § (3) bekezdése, 38. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése, 40. §-a,

559. az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2002. évi XLII. törvény ELSŐ, MÁSODIK, HARMADIK, NEGYEDIK és ÖTÖDIK RÉSZÉ, HETEDIK és NYOLCADIK RÉSZÉ, 302. § (2)–(4), (15)–(16) bekezdése, 303. § (2)–(7) bekezdése, 303. § (9) bekezdés első mondata, 305. § (2) bekezdése, 306. § (2) bekezdése, 307. §-a, 309. § (2)–(3) bekezdése, 310. § (2)–(4) bekezdése, 311. § (1) bekezdésében az „ , egyidejűleg a Gjt. 12. §-a (2) bekezdésének felvezető szövegében lévő a „behozatali előjegyzésben” szövegrész helyébe az „ideiglenes behozatalban” szövegrész, a Gjt. 18. §-ának 8. pontjában lévő „kivéve” szövegrész helyébe a „feltéve” szövegrész lép, továbbá a Gjt. 20. §-ának (3) bekezdésében lévő „a Tanács 93/89/EGK irányelve a tagállamok gépjármű-adóztatási rendszerének összehangolásáról.” szövegrész helyébe „az Európai Parlament és a Tanács 1999/62/EK irányelve a nehéz-tehergépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról.” szövegrész lép” szövegrész, 311. § (2)–(3) bekezdése, 312. § (2)–(3) bekezdése, 314. §-a, 315. § (1)–(2) bekezdése, 316. §-a, 318. §-a, 320. § (3) bekezdésében az „ , egyidejűleg az Art. 16. §

(2) bekezdésének első mondatában az „adószámot” szövegrész helyébe „adószámot és közösségi adószámot” szövegrész lép” szövegrész, 321–322. §-a, 323. § (3)–(4) bekezdése, 324. §-a, 325. § (3)–(6) bekezdése, 326. §-a, 1–12. számú melléklete,

560. az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény 24. §-át megelőző alcím, 24–29. §-a,

561. a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény módosításáról szóló 2002. évi XLIV. törvény,

562. az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviseletről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 2002. évi XLV. törvény 1–33. §-a, 36. § (2) bekezdése,

563. a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény és a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 2002. évi XLVI. törvény 2. §-a,

564. a miniszterek feladat- és hatáskörének változásával összefüggésben szükséges törvénymódosításokról szóló 2002. évi XLVII. törvény I–XXV. Fejezete, 55. § a) pontja, 56. § (2) bekezdése,

565. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, a szakképzési hozzájárulásról és a képzési rendszer fejlesztésének támogatásáról szóló 2001. évi LI. törvény, a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint egyes más törvények módosításáról szóló 2002. évi LIII. törvény,

566. a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről szóló 2002. évi LIV. törvény 44. §-át megelőző alcím, 45–49. §-a, 50. § (4) bekezdés a) pontja,

567. a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény 41. §-t megelőző alcíme, 41–44. §-a,

568. egyes, az egészségügyet és a társadalombiztosítást érintő törvények módosításáról szóló 2002. évi LVIII. törvény,

569. a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között állampolgáraik és más személyek visszafogadásáról szóló, Bukarestben, 2001. december 10. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2002. évi LX. törvény 3. § (3) bekezdése,

570. egyes pénz- és tőkepiaci tárgyú törvények módosításáról szóló 2002. évi LXIV. törvény I–VI. Fejezete, 275. § (2)–(4) bekezdése, 276. §-a, 287. §-a, 288. §-t megelőző alcíme, 288–290. §-a, 292–299. §-a, 299. §-t megelőző alcíme, 1–7. számú melléklete,

571. a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény, valamint az állatok védelméről és kíméle-

téről szóló 1998. évi XXVIII. törvény módosításáról szóló 2002. évi LXVII. törvény 1. §-a és az azt megelőző alcím, 2. §-a, 4–5. §-a, 7–10. §-a, 12. §-a, 14. §-a, 16–19. §-a, 21. §-a, 22. §-a és 22. §-t megelőző alcíme, 23–51. §-a, 52. § (2) és (3) bekezdése,

572. a közlekedésről szóló egyes törvények módosításáról szóló 2002. évi LXVIII. törvény,

573. a büntető jogszabályok és a hozzájuk kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2003. évi II. törvény ELSŐ, MÁSODIK és HARMADIK RÉSZÉ, 88. § (1)–(3), (5) bekezdése,

574. az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény 13. § (1), (3)–(5) bekezdése,

575. az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2003. évi IV. törvény 1. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 2–38. §-a, 38. §-t megelőző alcíme, 42. §-a, 44–56. §-a, 56. §-t megelőző alcíme, 58–59. §-a, 59. §-t megelőző alcíme, 60–63. §-a, 64. §-t megelőző alcíme, 64–72. §-a, 74–76. §-a, 80. §-a, 81. § (2) és (3) bekezdése, 82. § (1), (7), (10)–(12) és (17) bekezdése, 83. § (4) és (6) bekezdése, 84. § (1) és (2) bekezdése, 85. §-a, 87. §-a,

576. a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 2003. évi VI. törvény,

577. a Magyar Köztársaság és az Oroszországi Föderáció között, Budapesten, 2001. január 12-én aláírt Konzuli Egyezmény kihirdetéséről szóló 2003. évi X. törvény 4. §-a,

578. az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény módosításáról szóló 2003. évi XI. törvény,

579. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XII. törvény,

580. az Országos Magyar Vadászkamaráról szóló 1997. évi XLVI. törvény és a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény módosításáról szóló 2003. évi XIII. törvény,

581. a pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2003. évi XV. törvény 17. §-a, 19. §-a,

582. az agrárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény 31. § (2) bekezdése, 34–35. §-a,

583. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény, valamint a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény módosításáról szóló 2003. évi XVII. törvény,

584. az egyes adótörvények módosításáról szóló 2003. évi XVIII. törvény 1–3. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 4. §-a és 4. §-t megelőző alcíme, 5. §-a és 5. §-t megelőző alcíme, 6. §-a és 6. §-t megelőző alcíme, 7–8. §-a, 12. § (3) bekezdése, 13. § (1) bekezdése,

585. a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény, a bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény, az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvény módosításáról szóló 2003. évi XIX. törvény,

586. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint az ezzel összefüggő törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2003. évi XX. törvény 1–30. §-a, 31. § (1) bekezdésében az „, és ezzel egyidejűleg hatályát veszti” szövegrész, 31. § (1) bekezdés a)–g) pontja, 31. § (2)–(6) bekezdése, 33. §-a és 33. §-t megelőző alcíme, 34–51. §-a, 53–54. §-a, 56–61. §-a, 63–64. §-a, 66. §-a,

587. a fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló 2003. évi XXIII. törvény 14. § (2) bekezdése, 15. §-a, 16. §-t megelőző alcíme,

588. a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2003. évi XXIV. törvény 1. §-t megelőző alcíme, 3. §-a és 3. §-t megelőző alcíme, 4–13. §-a, 14. §-a és 14. §-t megelőző alcíme, 15. §-a és 15. §-t megelőző alcíme, 16. §-a, 19. §-t megelőző alcíme, 20. §-a és 20. §-t megelőző alcíme, 21. §-a és 21. §-t megelőző alcíme, 22. §-a és 22. §-t megelőző alcíme, 23. §-a és 23. §-t megelőző alcíme, 24. §-a és 24. §-t megelőző alcíme, 25. §-t megelőző alcíme, 26. §-a és 26. §-t megelőző alcíme, 27. §-a és 27. §-t megelőző alcíme, 28. §-a és 28. §-t megelőző alcíme, 29. §-a és 29. §-t megelőző alcíme, 30. §-t megelőző alcíme, 32. §-a és 32. §-t megelőző alcíme, 34. §-a, 36. §-a, 37. § (2), (9) és (10) bekezdése, 38. § (2) bekezdése,

589. a Magyar Köztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 2001. június 20-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2003. évi XXV. törvény 3. § (2)–(3) bekezdése,

590. a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény módosításáról szóló 2003. évi XXIX. törvény,

591. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2003. évi XXX. törvény,

592. a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XXXI. törvény 1–7. §-a, 8. § (2) bekezdése, 9–10. §-a,

593. a Washingtonban, 1973. március 3. napján elfogadott, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 2003. évi XXXII. törvény 3. § (1) bekezdésében a „ , hatálybalépésével egyidejűleg a Washingtonban 1973. március 3. napján elfogadott, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1986. évi 15. törvényerejű rendelet hatályát veszti” szövegrész,

594. az áruknak TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14-én kelt vámegegyezmény és módosításai egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló 2003. évi XXXIV. törvény 4. § (1) bekezdésében az „ , egyidejűleg hatályát veszti” szövegrész, valamint 4. § (1) bekezdés *a)–b)* pontja,

595. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya között az államaik területén jogeltesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló, Zágrábban, 2001. november 15. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2003. évi XXXV. törvény 3. § (3) bekezdése,

596. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint a Magyar Államkincstár Részvénytársaságra és az Államháztartási Hivatalra vonatkozó egyéb törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2003. évi XXXVII. törvény,

597. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XXXIX. törvény 1–3. §-a, 5–6. §-a, 8–12. §-a, 14–30. §-a, 32–41. §-a, 43–44. §-a, 45. § (2) bekezdése, 46–48. §-a, 51. §-a és 51. §-t megelőző alcíme, 52. §-a, 55. §-t megelőző alcíme, 55. § (1) és (2) bekezdése, 55. § (3) bekezdés első mondata, valamint melléklete,

598. a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosításáról szóló 2003. évi XL. törvény 1–3. §-a, 5. §-a, 8–13. §-a, 15–37. §-a, 39–52. §-a, 55–56. §-a, 58–62. §-a, 63. § (2) bekezdése, 65–67. §-a, 69. §-a, 70. §-a és 70. §-t megelőző alcíme, valamint melléklete,

599. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XLI. törvény,

600. a földgazellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 54. § (1) bekezdésében az „ , egyidejűleg hatályát veszti” szövegrész, 54. § (1) bekezdés *a)–f)* pontja, 54. § (6) bekezdésben az „ , egyidejűleg hatályát veszti e törvény 53. §-a” szövegrész, 57. §-a és az azt megelőző alcím, 58–63. §-a, 65–67. §-a, 70–71. §-a, 73–75. §-a, 79–81. §-a, 83–84. §-a,

601. az egészségügyi közszolgáltatások nyújtásáról, valamint az orvosi tevékenység végzésének formáiról szóló 2001. évi CVII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2003. évi XLIV. törvény,

602. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény, a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2003. évi XLV. törvény 1. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 2–37. §-a, 38. §-a és 38. §-t megelőző alcíme, 39. §-a és 39. §-t megelőző alcíme, 40–88. §-a, 89. §-a és 89. §-t megelőző alcíme, 90–122. §-a, 123. §-a és 123. §-t megelőző alcíme, 124. §-a, 125. §-t megelőző alcíme, 127. § (1) bekezdésében az „ , és ezzel egyidejűleg”, valamint a „hatályát veszti” szövegrész és 127. § (1) bekezdés *a)–h)* pontja, 127. § (2)–(6) bekezdése, 1–3. számú melléklete,

603. az európai gazdasági egyesülésről, valamint a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény és a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2003. évi XLIX. törvény 34. § (2) bekezdése, 35. § (1) és (2) bekezdése,

604. a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi LI. törvény,

605. a növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 29. § (1) bekezdésében az „ , egyidejűleg a növényfajták állami elismeréséről, valamint a vetőmagvak és vegetatív szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 1996. évi CXXXI. törvény (a továbbiakban: Tv.) hatályát veszti” szövegrész, 29. § (3) és (5) bekezdése,

606. az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény, valamint azzal összefüggésben más törvények módosításáról szóló 2003. évi LIII. törvény,

607. a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény, valamint a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény módosításáról szóló 2003. évi LIV. törvény,

608. a budapesti 4-es – Budapest Kelenföldi pályaudvar–Bosnyák tér közötti – metróvonal első szakasza megépítésének állami támogatásáról szóló 2003. évi LV. törvény 7. §-t megelőző alcíme, 8–9. §-a,

609. a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény módosításáról szóló 2003. évi LVII. törvény,

610. a biztosítokról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 233. §-a és az azt megelőző alcím,

611. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2003. évi LXI. törvény 1–89. §-a, 90. § (2) bekezdés *g)* pontja, 90. § (3)–(5) bekezdése, 92–94. §-a,

612. a gyermekgondozási segély melletti jövedelem-pótlék adó- és köztehermentességéről szóló 2003. évi LXII. törvény 2. § (2) bekezdése,

613. a biztonságos konténerekről szóló 1972. évi nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 2003. évi LXIV. törvény 4. §-ában az „, egyidejűleg a Nemzetközi Szállító-tartály Biztonsági Egyezmény kihirdetéséről szóló 1977. évi 20. törvényerejű rendelet hatályát veszti” szövegrész,

614. a merülésvonalokról szóló 1966. évi nemzetközi egyezmény és az egyezményre vonatkozó 1988. évi Jegyzőkönyv egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről szóló 2003. évi LXV. törvény 4. § (2) bekezdése,

615. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi LXXII. törvény,

616. az egyes agrár tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2003. évi LXXVII. törvény,

617. a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetről szóló 1948. évi egyezménynek az 1993. évi módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről szóló 2003. évi LXXIX. törvény 3. §-ában az „, egyidejűleg hatályát veszti a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetről Genfben, az 1948. évi március hó 5. napján kelt egyezmény módosított és egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről szóló 1988. évi 21. törvényerejű rendelet” szövegrész,

618. a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 76. § (1) és (3) bekezdése, 86. § (2) bekezdése, 87. §-a,

619. az elektronikus cégeljárásról és a cégiratok elektronikus úton történő megismeréséről szóló 2003. évi LXXXI. törvény,

620. az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény 20. § (2) bekezdése,

621. a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény módosításáról szóló 2003. évi LXXXV. törvény 1–33. §-a, 35–51. §-a, 52. § (6) és (9)–(13) bekezdése, 1–2. számú melléklete,

622. a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény 21–27. §-a,

623. az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény 9. § (2) és (3) bekezdése,

624. a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény 8. § (2) bekezdés f) és g) pontja, 15. §-a, 16. § (1) bekezdése,

625. az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2003. évi XCI. törvény ELSŐ, MÁSODIK, HARMADIK, NEGYEDIK, ÖTÖDIK és HATODIK RÉSZÉ, 208. § (2)–(3), (10)–(13) bekezdése, 209. § (2)–(3), (11) és (13) bekezdése, 210. § (2)–(3) és (9) bekezdése, 211. §

(15) bekezdése, 217. § (1) bekezdése, 218. § (2) és (5) bekezdése, 219. §-a, 220–221. §-a, 222. § (1)–(5) bekezdése, 224. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg” szövegrész, valamint 224. § (1) bekezdés 1.1., 1.2., 1.3. és 2. pontja, 225–226. §-a, 227. § (2) és (3) bekezdése, 228. §-a, 229. § (2) és (3) bekezdése, 1–16. számú melléklete,

626. az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 180. § (2)–(5) és (7) bekezdése,

627. egyes törvényeknek az Egységes Munkaügyi Nyilvántartás létrehozásával összefüggő módosításáról szóló 2003. évi XCIV. törvény,

628. az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XCVII. törvény,

629. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XCIX. törvény,

630. az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 165–166. §-a, 167. § (2), (4) és (5) bekezdése, 169. §-a, 183. §-a,

631. a postáról szóló 2003. évi CI. törvény 51. § (2) és (3) bekezdése, 54. §-a, 54. §-t megelőző alcíme, valamint melléklete,

632. az egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények módosításáról szóló 2003. évi CII. törvény I–III. Fejezete, 110. §-a és 110. §-t megelőző alcíme, 111. § (1) bekezdése és 111. §-t megelőző alcíme, 112. §-a,

633. a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 2003. évi CIV. törvény 1. §-a,

634. a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény módosításáról szóló 2003. évi CVI. törvény 1–2. §-a, 4–17. §-a, 18. § (2)–(4) és (6) bekezdése,

635. a Párizsi Békeszerződésről szóló 1947. évi XVIII. törvény 27. Cikke 2. pontjában foglaltak végrehajtásáról szóló 1997. évi X. törvény módosításáról szóló 2003. évi CVIII. törvény,

636. a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény 16. §-a, 18. § (1) bekezdésében az „E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a fogyasztási adóról és fogyasztói árkiegészítésekről szóló 1991. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Fat.) 6. §-a, illetve az 1. számú melléklet 2/a), 2/b), 2/c) és 2/d) pontja hatályát veszti azzal, hogy a” szövegrész, 18. § (2) bekezdésében a „nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján a Fat. hatályát veszti azzal, hogy a” szövegrész, 18. § (4)–(7) bekezdése,

637. a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény módosításáról szóló 2003. évi CXI. törvény,

638. egyes földművelésügyi ágazati törvények módosításáról szóló 2003. évi CXII. törvény,
639. az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény 24–26. §-a, 29–31. §-a, 36–42. §-a, 43. § (2)–(3) bekezdése, 45. §-a,
640. a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi CXV. törvény,
641. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény és egyéb munkajogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2003. évi CXVIII. törvény,
642. a Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló 1992. évi XLIV. törvény módosításáról szóló 2003. évi CXIX. törvény 1–15. §-a, 16. § (4)–(5) bekezdése,
643. az egyes törvények környezetvédelemmel kapcsolatos rendelkezéseinek módosításáról szóló 2003. évi CXX. törvény,
644. a pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2003. évi XV. törvény módosításáról szóló 2003. évi CXXII. törvény,
645. a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény és egyéb kapcsolódó jogszabályok módosításáról szóló 2000. évi CXXXVI. törvény módosításáról szóló 2003. évi CXXIII. törvény,
646. a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségre vonatkozó egyes szabályok módosításáról szóló 2003. évi CXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése, 3. § (1) bekezdés második mondata, 3. § (2) bekezdése, valamint melléklete,
647. az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény 63. § (3) bekezdése,
648. a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény 80–81. §-a, 83. §-a,
649. a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXXVII. törvény 123. § (9) bekezdése, 131. §-a,
650. a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény 18. § (5) bekezdése,
651. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 405. §-a és 405. §-t megelőző alcíme, 406. §-a és 406. §-t megelőző alcíme,
652. az Európai Unió tagállamaival folytatott bünygyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény 99. § (3) bekezdésében az „, , ezzel egyidejűleg az 1996. évi XXXVIII. törvény 21. §-a, az 1998. évi XIX. törvény 581. §-ának (3) bekezdése, valamint a 2002. évi I. törvény 281. §-ának (2) bekezdése a hatályát veszti” szövegrész,
653. a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény módosításáról szóló 2003. évi CXXXI. törvény,
654. a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény és a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény módosításáról szóló 2003. évi CXXXII. törvény 4–5. §-a, 6. § (2) bekezdése,
655. a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény 59. §-a, 60. § (2) és (4) bekezdése, 62. § (1), (2) és (4) bekezdése,
656. a sportról szóló 2004. évi I. törvény 80. §-a és az azt megelőző alcím,
657. a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 36. § (2) bekezdése, 38. §-a, VI. Fejezete,
658. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között, személyeknek a közös államhatáron történő visszafogadásáról szóló, Budapesten, 2002. szeptember 12. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2004. évi VII. törvény 3. § (3) bekezdése,
659. a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvény módosításáról szóló 2004. évi VIII. törvény,
660. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 2004. évi IX. törvény 1–66. §-a, 68. § (1) és (3)–(6) bekezdése, 70. § (3)–(5) bekezdése, 71. § (2)–(4) bekezdése, 72. §-a, 1–4. számú melléklete,
661. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és a hozzá kapcsolódó jogszabályok módosításáról szóló 2004. évi X. törvény,
662. a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi XI. törvény 1–33. §-a, 34. § (3) bekezdése, (4) bekezdés első mondata és 36. §-a,
663. a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény módosításáról szóló 2004. évi XII. törvény 1–2. §-a, melléklete,
664. a személyazonosító igazolvánnyal történő utazással összefüggő törvényt módosításokról szóló 2004. évi XV. törvény 5. §-a, 6. § (2) bekezdése,
665. a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény módosításáról szóló 2004. évi XVI. törvény,
666. a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2004. évi XVII. törvény,
667. a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény 58. § (3) bekezdése,
668. a Vám- és Pénzügyőrségről szóló 2004. évi XIX. törvény 42. §-a és 42. §-t megelőző alcíme,
669. egyes törvények munkaerő-kölcsönzéssel kapcsolatos módosításáról szóló 2004. évi XX. törvény,
670. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény, valamint az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2003. évi IV. törvény módosításáról szóló 2004. évi XXI. törvény,

671. a befektetők és a betétesek fokozott védelmével kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi XXII. törvény I–VI. Fejezete, 35. § (2)–(3) bekezdése, 39. §-a,

672. az Európa-tervvel és az európai uniós csatlakozással kapcsolatos, a belügyi ágazatba tartozó egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi XXIII. törvény 1–20. §-a, 22–23. §-a, 24. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg hatályát veszti:” szövegrész, 24. § (1) bekezdés a) és b) pontja, 24. § (2)–(3) bekezdése, valamint 1. §-t, 16. §-t, 21. §-t, 22. §-t és 23. §-t megelőző alcíme,

673. a lőfegyverekről és lőszerkekről szóló 2004. évi XXIV. törvény 21. §-a és 21. §-t megelőző alcíme,

674. a közlekedéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi XXV. törvény,

675. egyes szociális és egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi XXVI. törvény,

676. egyes pénzügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi XXVII. törvény I–XII. Fejezete, 66. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg hatályát veszti az Art. 52. § (4) bekezdés k) pontjából az „üzletszerűen” szövegrész, az Art. 90. § (4) bekezdésének c) pontjából az „azonnali” szövegrész, valamint az Art. 172. §-ának (13) bekezdése” szövegrész, 67. §-a, 69. § (2) és (6) bekezdése, 71–72. §-a, 73. § (2) bekezdése, 74–78. §-a, 1–6. számú melléklete,

677. a foglalkoztatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi XXVIII. törvény 1–11. §-a, valamint 1. §-t, 6. §-t, 7. §-t, 8. §-t, 9. §-t és 10. §-t megelőző alcíme, 12. § (2) bekezdése,

678. az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény ELSŐ, MÁSODIK, NEGYEDIK, ÖTÖDIK, HATODIK, KILENCEDIK és TIZEDIK FEJEZETE, 9. §-a, 11–15. §-a, 17–18. §-a, 24–25. §-a, 105–107. §-a, 108. § (2)–(3) bekezdése, 111. § (2) bekezdése, 113–122. §-a, 128. § (1) bekezdésében a „könyvvizsgálói köteleességszegés (Btk. 289/A. §)” szövegrész, 131–137. §-a, 146. § (2)–(3) bekezdése, 148. §-a, valamint melléklete,

679. a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi XXXI. törvény 1–19. §-a, 20. §-a, 20. §-t megelőző „MÓDOSULÓ JOGSZABÁLYOK” címe és 20. §-t megelőző alcíme, 21. §-a és 21. §-t megelőző alcíme, 22. §-a és 22. §-t megelőző alcíme, 23. §-ában az „, egyidejűleg hatályát veszti a 2001. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 28. § (4) bekezdése, 48. § b) pontja, 60/A., 66. és 67/A. §-a” szövegrész, 24–25. §-a,

680. az autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállításról szóló 2004. évi XXXIII. törvény 18. §-a és 18. §-t megelőző alcíme,

681. a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 20. § (2)–(4) bekezdése,

682. az elektronikus pénzt kibocsátó szakosított hitelintézetéről szóló 2004. évi XXXV. törvény 9. §-a és 9. §-t megelőző alcíme,

683. a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról szóló 2004. évi XXXVI. törvény,

684. a helyi önkormányzatok 2004. évi új címzett támogatásáról és az egyes címzett támogatással folyamatban lévő beruházások eredeti döntéseinek módosításáról, valamint a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény módosításáról szóló 2004. évi XLII. törvény 5–6. §-a, 7. § (2) bekezdése, 4. számú melléklete,

685. az európai részvénytársaságról szóló 2004. évi XLV. törvény 51. § (2) bekezdése, X. Fejezete,

686. az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi XLVI. törvény 19. §-a és 19-t megelőző alcíme,

687. a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építésszakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi XLVII. törvény,

688. a pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi XLVIII. törvény I–IV. Fejezete, 137. § (2), (4) és (6) bekezdése, 139–143. §-a és 139. §-t megelőző alcíme, 144. § (1)–(4) bekezdése, 145–147. §-a, 147. §-t megelőző alcíme, 1–3. számú melléklete,

689. az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény, valamint a postáról szóló 2003. évi CI. törvény módosításáról szóló 2004. évi LII. törvény,

690. a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény módosításáról szóló 2004. évi LIV. törvény,

691. az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény módosításáról szóló 2004. évi LV. törvény,

692. az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény módosításáról szóló 2004. évi LVI. törvény,

693. az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény 18–21. §-a, 25–29. §-a, 31. § (2) és (3) bekezdése,

694. az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény módosításáról szóló 2004. évi LIX. törvény,

695. az egyes oktatási tárgyú, az oktatási jogok érvényesítésének elősegítését, valamint a felsőoktatási intézmény- és képzési rendszer fejlesztését szolgáló törvények módosításáról szóló 2004. évi LX. törvény,

696. a Szent István államalapításának emlékééről és a Szent Koronáról szóló 2000. évi I. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXII. törvény,

697. a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXIII. törvény,

698. a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályokat tartalmazó egyes törvények módosításáról, illetve a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi LXV. törvény 1. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 2–4. §-a, 5. §-a és 5. §-t megelőző alcíme, 6. §-a és 6. §-t megelőző alcíme, 7. §-a és 7. §-t megelőző alcíme, 8–16. §-a, 17. § (3)–(4) bekezdése,

699. a honvédelmet érintő egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi LXVI. törvény,

700. a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény 20–23. §-a, valamint melléklete,

701. egyes törvényeknek az Európai Gazdasági Térségben való részvétellel összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi LXIX. törvény,

702. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXX. törvény,

703. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXI. törvény,

704. a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXII. törvény,

705. a polgári szolgálatról szóló 1997. évi XXI. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXXVII. törvény 2. § (2) és (3) bekezdése,

706. a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXVIII. törvény,

707. az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXIV. törvény 1–15. §-a, 16. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény 21. §-ának (6) bekezdése, 25. §-ának (3) bekezdése, a 49. § (1) bekezdés a) pontjának 17. alpontja és a 49. § (3) bekezdése hatályát veszti” szövegrész, 16. § (3) bekezdése,

708. a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2004. évi LXXV. törvény,

709. a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosításáról szóló

2004. évi LXXVI. törvény I–II. Fejezete, valamint 27. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg a védett állatfajok védelmére, tartására, bemutatására és hasznosítására vonatkozó részletes szabályokról szóló 8/1998. (I. 23.) Korm. rendelet 10. §-ának (3) és (4) bekezdése hatályát veszti” szövegrész, 27. § (2) bekezdés első mondata,

710. a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXVII. törvény,

711. a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXVIII. törvény,

712. az ítéletablák és a fellebbviteli ügyészi szervek székhelyének és illetékességi területének megállapításáról szóló 2002. évi XXII. törvény kiegészítéséről szóló 2004. évi LXXXII. törvény,

713. a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXXIII. törvény 1–4. §-a,

714. a pénzügyi konglomerátumok kiegészítő felügyelete tekintetében egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi LXXXIV. törvény,

715. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXXV. törvény,

716. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról szóló 2004. évi LXXXVI. törvény,

717. az 1968. évi november hó 8. napján, Bécsben aláírásra megnyitott Közúti Jelzési Egyezmény és módosításai, valamint az azt kiegészítő európai Megállapodás és módosításai egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló 2004. évi XCI. törvény 4. § (1) bekezdésében a „, hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az 1968. évi november hó 8. napján Bécsben aláírásra megnyitott Közúti Jelzési Egyezmény kihirdetéséről szóló 1980. évi 4. törvényerejű rendelet és az 1968. évi november hó 8. napján Bécsben aláírásra megnyitott Közúti Jelzési Egyezményt kiegészítő európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1980. évi 6. törvényerejű rendelet” szövegrész,

718. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi XCIII. törvény,

719. a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény módosításáról szóló 2004. évi XCIV. törvény,

720. a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény módosításáról szóló 2004. évi XCVI. törvény,

721. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény, valamint a közbeszerzéssel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi XCVII. törvény 1. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 2. §-a és 2. §-t megelőző alcíme, 3. §-a és 3. §-t megelőző alcíme, 5. §-a,

722. az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény módosításáról szóló 2004. évi XCVIII. törvény,

723. a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény módosításáról szóló 2004. évi XCIX. törvény 1–43. §-a, 44. § (3) és (5)–(6) bekezdése,

724. az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2004. évi CI. törvény ELSŐ, MÁSODIK, HARMADIK, NEGYEDIK, ÖTÖDIK, HATODIK, HETEDIK, NYOLCADIK, KILENCEDIK, TIZEDIK és TIZENEGYEDIK RÉSZÉ, 300. § (3) bekezdése, 300. § (4) bekezdés 1–51. pontja, 300. § (18) bekezdése, 301. § (2)–(3) és (5)–(11) bekezdése, 302. § (2) bekezdése, 303. § (4)–(5) bekezdése, 306. § (3) bekezdése, 308. § (2) bekezdése, 309–312. §-a, 313. § (4)–(5) bekezdése, 314. §-a, 315. § (1)–(2), (5)–(6) és (8) bekezdése, 316–317. §-a, 318. § (1)–(7) bekezdése, 320. §-a, 322. §-a, 323. § (2) bekezdése, 324–326. §-a, valamint 1–19. számú melléklete,

725. a Kiváló Művész, az Érdemes Művész és a Népművészet Mestere járadékáról szóló 2004. évi CVI. törvény 7. §-a,

726. a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény 14. § (3)–(16) bekezdése,

727. a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény 60. §-a,

728. a Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 2004. évi CXIX. törvény,

729. a miniszterek feladat- és hatáskörének változásával összefüggésben szükséges törvénymódosításokról szóló 2004. évi CXX. törvény,

730. a népesség személyi, családi és lakásviszonyainak képviselői minta alapján történő 2005. évi felméréséről szóló 2004. évi CXXI. törvény 1–3. §-a, 4. § (1)–(2) bekezdése,

731. a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény 8–12. §-a,

732. a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény 17. § (3)–(8) bekezdése,

733. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi CXXIV. törvény 1–7. §-a, 8. § (4) bekezdése,

734. a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi CXXVI. törvény 1–5. §-a,

735. a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint más, kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXVII. törvény 20–22. §-a, 25. §-a, 26. § (2) bekezdése, 27. §-a, 28. §-a és 28. §-t megelőző alcíme, 29. §-a,

736. a büntető jogszabályok módosításáról szóló 2004. évi CXXXI. törvény,

737. a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2004. évi CXXXII. törvény,

738. az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 2004. évi CXXXIII. törvény,

739. a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló 2004. évi CXXXIV. törvény 32. §-a, 33. § (1) bekezdése,

740. az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXXVI. törvény I–III. Fejezete, 70. § (2)–(6) bekezdése, 71. § (1) bekezdése, 72–73. §-a,

741. a Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló 2004. évi CXXXVII. törvény 17. § (2)–(4) bekezdése,

742. a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi CXXXVIII. törvény,

743. a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosításáról szóló 2004. évi CXXXIX. törvény,

744. a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 175. §-t megelőző alcíme, 176–187. §-a, 189. §-a és 189. §-t megelőző alcíme,

745. a fegyveres és rendvédelmi szervekkel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi I. törvény Első fejezete, Ötödik fejezete, 42. § (1) bekezdésében az „, , ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Hszt. 125. §-ának (2) bekezdése, a 145. §-ának (2) bekezdése, a 245/H. §-a (5) bekezdésének c) pontjában a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjére vonatkozó első francia bekezdés, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXVI. törvény 3. §-a, valamint az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Bűnügyi Igazgatósága megszűnéséről szóló 2002. évi LXVI. törvény” szövegrész, 42. § (2) bekezdése, valamint melléklete,

746. a Szülőföld Alapról szóló 2005. évi II. törvény 14. §-a, valamint melléklete,

747. az Európai Szociális Karta kihirdetéséről szóló 1999. évi C. törvény módosításáról szóló 2005. évi V. törvény 1. §-a,

748. a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény módosításáról szóló 2005. évi VI. törvény,

749. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2005. évi VIII. törvény,

750. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi IX. törvény,

751. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosításáról szóló 2005. évi XI. törvény 1–9. §-a,

752. a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény és az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi XII. törvény 2–12. §-a, 14. § (2) és (5) bekezdése,

753. a Nemzeti Sporthivatal felügyeletének változásával összefüggésben szükséges törvénymódosításokról szóló 2005. évi XIII. törvény,

754. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XIV. törvény,

755. az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló 2005. évi XV. törvény 20. § (4) és (8)–(9) bekezdése,

756. a Szülőföld Alapról szóló 2005. évi II. törvény módosításáról szóló 2005. évi XVI. törvény,

757. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 5–18. §-a, 19. § (2)–(3) bekezdése,

758. a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 61. § (1) bekezdésében az „, , ezzel egyidejűleg a távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvény hatályát veszti” szövegrész, 61. § (3)–(6) bekezdése,

759. a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XIX. törvény 13. § (1)–(2) és (5) bekezdése,

760. a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XXI. törvény 1–11. §-a, 12. § (1) bekezdésében az „, , ezzel egyidejűleg az 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Tv.) 27. §-ának (3) bekezdésében a „kétszavas” szövegrész hatályát veszti” szövegrész, 12. § (2)–(5) bekezdése, (7) bekezdés *b*) pontja, 13. §-a,

761. az egészségügyi intézmény által működtetett inkubátorban elhelyezett újszülöttek érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi XXII. törvény,

762. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XXIII. törvény 1. §-a,

763. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XXIV. törvény 1–2. §-a, valamint 1. számú melléklete,

764. a távértékesítés keretében kötött pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződésekről szóló 2005. évi XXV. törvény 14. §-a és 14. §-t megelőző alcíme, 15–18. §-a,

765. az adókról, járulékokról szóló törvények módosításáról szóló 2005. évi XXVI. törvény ELSŐ, MÁSODIK, HARMADIK, NEGYEDIK, ÖTÖDIK, HATODIK, HETEDIK, NYOLCADIK, KILENCEDIK, TIZEDIK és TIZENEGYEDIK RÉSZÉ, 54. § (2) bekezdés *a)–e*) pontja, 54. § (8) és (10) bekezdése, 55. § (4) bekezdése, 56. § (2) bekezdése, 59. § (3) bekezdése, 61. § (2) bekezdése, 64–65. §-a, 66. § (1) és (2) bekezdése, 67–69. §-a, 71. § (1) bekezdése, 72. §-a, 73. § (1) bekezdése, 75. §-a, 77. § (1) bekezdése, 80–81. §-a, 1–7. számú melléklete,

766. az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi CXIV. törvény módosításáról szóló 2005. évi XXVIII. törvény,

767. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény és az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XXIX. törvény,

768. az egyes nemzetközi szerződések kihirdetéséről rendelkező jogszabályok, valamint a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2005. évi XXX. törvény 4. §-a, 6–7. §-a,

769. a Párizsi Békeszerződésről szóló 1947. évi XVIII. törvény 27. Cikke 2. pontjában foglaltak végrehajtásáról szóló 1997. évi X. törvény módosításáról szóló 2005. évi XXXI. törvény 1. §-a,

770. a Magyar Köztársaság és a Portugál Köztársaság között, a jogellenesen tartózkodó személyeknek az államhatáron történő visszafogadásáról szóló, Lisszabonban, 2000. január 27. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2005. évi XXXIII. törvény 3. §-a,

771. a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldön történő kézbesítéséről szóló, Hágában, 1965. november 15. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről és a nemzetközi kézbesítést szabályozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi XXXVI. törvény 5–8. §-a,

772. a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény és az azzal összefüggő egyes ágazati törvények módosításáról szóló 2005. évi XXXVIII. törvény,

773. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XL. törvény,

774. a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XLI. törvény 1–9. §-a, 11. §-a,

775. az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyontulajdon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi XLII. törvény,

776. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 2005. évi XLIII. törvény,

777. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló 2005. évi XLIV. törvény,

778. a Párizsi Békeszerződésről szóló 1947. évi XVIII. törvény 27. Cikke 2. pontjában foglaltak végrehajtásáról rendelkező 1997. évi X. törvény módosításáról szóló 2005. évi XLV. törvény,

779. az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény 34. §-a és 34. §-t megelőző alcíme, 35. §-a és 35. §-t megelőző alcíme, 36. §-t megelőző alcíme, 37. §-a és 37. §-t megelőző alcíme, 38. §-a,

780. az igazságügyi szakértő nemperes eljárásban történő kirendeléséről és ezzel összefüggésben a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 2005. évi XLVIII. törvény 6. §-a és 6. §-t megelőző alcíme, 7–15. §-a, 16. § (2) bekezdése,

781. a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény és egyéb, az egészségüggyel összefüggő törvények módosításáról szóló 2005. évi XLIX. törvény 1–18. §-a, 20–31. §-a, 35–37. §-a, 38. § (2)–(3) és (7)–(12) bekezdése,

782. a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 15. § (3) bekezdése,

783. az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2003. évi XCI. törvény módosításáról szóló 2005. évi LI. törvény,

784. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LV. törvény,

785. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LVII. törvény,

786. a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 2005. évi LVIII. törvény,

787. a helyi önkormányzatok 2005. évi új címzett támogatásáról és az egyes címzett támogatással folyamatban lévő beruházások eredeti döntéseinek módosításáról, valamint a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi LX. törvény 4–5. §-a, valamint 3. számú melléklete,

788. a légitársaságokról szóló 1995. évi XCVII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXI. törvény,

789. a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXII. törvény 1–34. §-a, 36–49. §-a, 51–106. §-a, 109–125. §-a, 127. §-a, 129–143. §-a, 145–147. §-a, 149–153. §-a, 154. §-a és 154. §-t megelőző alcíme, 155. §-a és 155. §-t megelőző alcíme, 157. §-a és 157. §-t megelőző alcíme, 158. §-a és 158. §-t megelőző alcíme, 160. § (1)–(2), (6), (8)–(9) bekezdése, 161. §-a és 161. §-t megelőző alcíme, 1–2. számú melléklete,

790. a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXIII. törvény 1–29. §-a, 30. § (2)–(8) bekezdése, 31. §-a, 33. §-a, 35. §-a,

791. a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény 21. § (9) és (10) bekezdése, 21. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg hatályát veszti a Budapest Agglomeráció, valamint a Balaton kiemelt üdülőkörzete lehatárolásáról szóló 89/1997. (V. 28.) Korm. rendelet” szövegrész,

792. a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény, valamint a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXV. törvény,

793. a budapesti 4-es – Budapest Kelenföldi pályaudvar–Bosnyák tér közötti – metróvonal megépítésének állami támogatásáról szóló 2005. évi LXVII. törvény 8–9. §-a, 10. § (1) bekezdése,

794. a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXVIII. törvény 1–60. §-a, 61. § (2) bekezdése, 62. § (1)–(2) és (4) bekezdése, 63. § (1) bekezdése,

795. a cégben fennálló vagyoni hányadát rosszhiszeműen átruházó személy felelősségének megállapítása érdekében a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény, valamint a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXIX. törvény 4. § (3) bekezdése,

796. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXX. törvény 1–18. §-a, 19. § (2)–(4) és (6) bekezdése,

797. az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXI. törvény,

798. a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény, valamint a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről

szóló 1998. évi XXXIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXII. törvény,

799. a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXIII. törvény 1–9. §-a, 10. § (4)–(7) bekezdése, 11. §-a,

800. a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXIV. törvény,

801. az építőipari kivitelezési tevékenységgel kapcsolatos adatszolgáltatásokkal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXVI. törvény 1–6. §-a, 7. § (5) bekezdése,

802. a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXVII. törvény,

803. a Nemzeti Akkreditáló Testület szervezetéről, feladat- és hatásköréről, valamint eljárásáról szóló 2005. évi LXXVIII. törvény 26. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg hatályát veszti:” szövegrész, 26. § (1) bekezdés a)–d) pontja,

804. a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXIX. törvény 1–59. §-a, 60. § (2)–(4) és (6)–(7) bekezdése, 62. §-a, 64. §-a,

805. a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXXI. törvény 62. §-a,

806. egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXII. törvény ELSŐ, MÁSODIK, HARMADIK, NEGYEDIK, ÖTÖDIK, HATODIK, HETEDIK, NYOLCADIK és KILENCEDIK RÉSZÉ, 41. § (1)–(3) bekezdése, 42–44. §-a, 46. §-a, 47. § (1)–(3) bekezdése, 48. § (3) bekezdése, 50. §-a, 1–5. számú melléklete,

807. a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény ELSŐ, MÁSODIK, HARMADIK, NEGYEDIK, ÖTÖDIK, HATODIK és HETEDIK FEJEZETE, 113–134. §-a, 136. §-a, 138–172. §-a, 174–198. §-a, 200. §-a, 202–216. §-a, 218–243. §-a és 245–248. §-a, 252–254. §-a, 256–285. §-a, KILENCEDIK, TIZEDIK, TIZENEGYEDIK és TIZENKETTEDIK FEJEZETE, 331. § (2) bekezdése, 337. § (3)–(4) bekezdése, 338–339. §-a, 340. § (1)–(2), (5) és (7) bekezdése,

808. a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXXIV. törvény 1–25. §-a, 26. § (2)–(6) bekezdése, 27. §-a,

809. az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXXV. törvény 2–8. §-a,

10–21. §-a, 23–36. §-a, 38. §-a, 40. § (1)–(4) és (8) bekezdése, 41. § (2)–(3) bekezdése, 45–54. §-a, 56–66. §-a, 67. § (1) bekezdésében az „; egyidejűleg” szövegrész, 67. § (1) bekezdés a)–b) pontja, 67. § (3) bekezdése, 68–69. §-a, 1–4. számú melléklete,

810. a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvénynek, valamint az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvénynek az elektronikus bírósági eljárással összefüggő módosításáról szóló 2005. évi LXXXVI. törvény 4–7. §-a,

811. a mezőgazdasági termelők nyugdíj előtti támogatásának bevezetéséhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXVII. törvény,

812. a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény 16–25. §-a, 26. § (3) és (4) bekezdése,

813. a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXXIX. törvény,

814. az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 22. § (2) bekezdés e) pontja,

815. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más törvények módosításáról szóló 2005. évi XCI. törvény 1. §-a, 3–22. §-a, 24–26. §-a, 28. §-a, 29. § (2)–(3) bekezdése, 31. §-a és 31. §-t megelőző alcíme, 32. §-a,

816. a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény módosításáról szóló 2005. évi XCII. törvény 5–6. §-a és az azokat megelőző alcímek,

817. a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló 1996. évi XLV. törvény módosításáról szóló 2005. évi XCIII. törvény,

818. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi XCIV. törvény,

819. az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 22. §-át megelőző alcím, 27. §-a és az azt megelőző alcím, 28–29. §-a, 32. § (2) bekezdése,

820. a katasztrófavédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi XCVI. törvény,

821. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 2005. évi XCVII. törvény 1–2. §-a,

822. a Bér garancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény jogharmonizációs célú módosításáról, valamint a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásá-

ról szóló 1991. évi IV. törvénymódosításáról szóló 2005. évi CV. törvény,

823. a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CVIII. törvény 1–3. §-a,

824. a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény 11. §-a,

825. az Európai Unió tagállamaival folytatott bünyügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény módosításáról szóló 2005. évi CX. törvény,

826. a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekről szóló 2005. évi CXI. törvény 8. §-a,

827. a számvitelről és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló törvények módosításáról szóló 2005. évi CXII. törvény I–II. Fejezete, 30. § (4) bekezdése, (5) bekezdés első mondata és (6)–(7) bekezdése, 31. § (2)–(4) bekezdése, 33. §-a és 33. §-t megelőző alcíme,

828. a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 1999. évi CXXIV. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXIII. törvény 1–27. §-a, 28. § (2) bekezdése, 29. § (2) és (4) bekezdése, 30. §-a és 30. §-t megelőző alcíme, 31–35. §-a és 35. §-t megelőző alcíme,

829. a kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény III. Fejezet megjelölése és címe, 69. §-a, 72. § (5) bekezdés *g)–h)* és *l)–m)* pontja, 73. §-a,

830. az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIX. törvény ELSŐ, MÁSODIK, NEGYEDIK, ÖTÖDIK, HATODIK, HETEDIK és NYOLCADIK része, 54. § (1)–(3) bekezdése, 55–76. §-a, 77. § (2) bekezdése, 78–109. §-a, 178. § (2), (4), (8), (14) bekezdése, 178. § (3) bekezdés *a)–z)* pontja, 179. § (4) bekezdése, 180. § (4)–(7) bekezdése, 180. § (8) bekezdésében az „, és ezzel egyidejűleg”, valamint a „lép” szövegrész, 180. § (8) bekezdés *a)–e)* pontja, 181. §-a, 182. § (2)–(4) bekezdése, 182. § (12) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg az áfa-törvény 1. számú melléklete I. része 37/A. pontja és a II. része 18. pontja hatályát veszti” szövegrész, 183. §-a, 184. § (2)–(3) bekezdése, 185. § (1)–(2), (5)–(8) bekezdése, 191. §-a, 193. § (1)–(2) bekezdése, 195–201. §-a, 202. § (1)–(3) bekezdése, 203–206. §-a, 207. § (1) bekezdése, 209–210. §-a, 1–13. és 15–18. számú melléklete,

831. az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény 14. § (2) és (3) bekezdése,

832. az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXXII. törvény 1–52. §-a, 53. § (2)–(3) és (6) bekezdése, 53. § (5) bekezdés első mondata,

833. a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV.

törvény, valamint a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény kapcsolódó módosításáról szóló 2005. évi CXXIII. törvény 1–81. §-a, 85. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Hjt. 63. § (3) bekezdésében az „azonban azt csak kérelmére kell folyósítani” szövegrész, 130. § (1) bekezdésének *a)* és *c)* pontja, a 205. § felvezető szövegében az „(1) bekezdése” szövegrész, 253. §-a, 254. §-a, 269. § (1) bekezdése, valamint a 4. számú mellékletének III/1. pontja” szövegrész, 85. § (2) bekezdése, valamint melléklete,

834. a családtámogatási rendszer átalakításáról szóló 2005. évi CXXVI. törvény I. fejezete, 14–22. §-a, 24–26. §-a, 27. § (2) bekezdése, 29–31. §-a, 32. § (1) bekezdése,

835. az egyes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi feladat- és hatásköröket megállapító törvények európai közösségi jogi aktusnak való megfeleltetéssel összefüggő módosításáról szóló 2005. évi CXXVII. törvény,

836. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXXX. törvény 1–20. §-a, 21. § (2)–(4) bekezdése,

837. az egyes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi feladat- és hatásköröket megállapító törvények szervezetváltozással összefüggő módosításáról szóló 2005. évi CXXXI. törvény,

838. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXXXII. törvény 1–38. §-a, 45. § (6)–(10) bekezdése, 46. §-a és az azt megelőző alcím, valamint melléklete,

839. a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 76–77. §-a,

840. a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény 48. § (1)–(6) bekezdése, (9)–(13) bekezdése és a 48. §-t megelőző alcíme, 49–54. §-a,

841. a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXXXVI. törvény 1–7. §-a, 8. § (2) bekezdése,

842. a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXXXVII. törvény,

843. a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXXXVIII. törvény 1–2. §-a,

844. a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 151. § (3) bekezdése, TIZEDIK RÉSZ „MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK” címe, 165–174. §-a, 4. számú melléklete,

845. az egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevételeiről szóló 1995. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXLIII. törvény,

846. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXLVII. törvény 1–28. §-a, 29. § (2) bekezdése,

847. a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXLIX. törvény 1–6. §-a, 8. §-a,

848. a Nemzeti Kulturális Alapprogramról szóló 1993. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CL. törvény,

849. az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLI. törvény,

850. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint egyéb munkaügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2005. évi CLIV. törvény 1–23. §-a, 24. § (2) és (5) bekezdése, 25–28. §-a,

851. a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLV. törvény 1–10. §-a, 11. § (2)–(3) bekezdése, 12. § (1)–(5) bekezdése,

852. a nyugdíj-előtakarékossági számlákról szóló 2005. évi CLVI. törvény 10. §-a és az azt megelőző alcím, 11. §-a,

853. az egyes agrárágazati törvények módosításáról szóló 2005. évi CLVII. törvény 1. §-a és az azt megelőző alcím, 2. §-a és az azt megelőző alcím, 3. §-a, 4. §-a és az azt megelőző alcím, 5. §-a és az azt megelőző alcím, 6–7. §-a, 8. § (2) és (3) bekezdése,

854. egyes élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2005. évi CLIX. törvény 1. §-a és az azt megelőző alcím, 2–12. §-a, 13. §-a és az azt megelőző alcím, 14. §-a és az azt megelőző alcím, 15–25. §-a, 26. §-a és az azt megelőző alcím, 27–32. §-a, 33. § (2)–(4) bekezdése,

855. a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLX. törvény,

856. a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXI. törvény,

857. a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXII. törvény,

858. az adózás rendjéről szóló törvény egyes rendelkezéseinek alkalmazásáról és módosításáról, valamint egyes adótörvények módosításáról szóló 2005. évi CLXIII. törvény 2–7. §-a, 8. §-a és az azt megelőző alcím, 9. §-a és az azt megelőző alcím, 15–17. §-a, 18. §-a és az azt megelőző

alcím, 19. §-a és az azt megelőző alcím, 20. §-a, 21. §-a és az azt megelőző alcím, 22–26. §-a, 27. § (3)–(5), (7), (10) és (12)–(14) bekezdése, valamint 1–2. számú melléklete,

859. a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 10. § (2) bekezdése, 11. §-a,

860. egyes törvényeknek az iparjogvédelmi és a szerzői jogok érvényesítésével összefüggő módosításáról szóló 2005. évi CLXV. törvény I–V. Fejezete, 33. § (2) és (5)–(7) bekezdése,

861. a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXVI. törvény 1–8. §-a, 9. § (2) és (3) bekezdése,

862. a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXVII. törvény,

863. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Lengyel Köztársaság Kormánya között a kétoldalú szerződések számbavételéről, Varsóban, 2005. június 17-én aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2005. évi CLXIX. törvény 4. § (4) bekezdése,

864. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXX. törvény 1–54. §-a, 55. § (2)–(5) bekezdése, 58–67. §-a,

865. a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXV. törvény,

866. az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXI. törvény,

867. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXII. törvény 1–131. §-a, 132. § (2)–(3) bekezdése, 133. §-a és 133. §-t megelőző alcíme, 134. §-a és 134. §-t megelőző alcíme, 135. §-a, 1–3. számú melléklete,

868. a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény 10. § (3) bekezdése,

869. az állategészségügyről szóló 2005. évi CLXXVI. törvény 46. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg hatályát veszti” szövegrész, 46. § (1) bekezdés a)–g) pontja,

870. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint a társadalmi szervezetek által használt állami tulajdonú ingatlanok jogi helyzetének rendezéséről szóló 1997. évi CXLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXVII. törvény 1–3. §-a,

871. a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXVIII. törvény,

872. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény

módosításáról szóló 2005. évi CLXXIX. törvény 1–20. §-a, 21. § (2) és (3) bekezdése, 1–2. számú melléklete,

873. a foglalkoztatás bővítése és rugalmasabbá tétele érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2005. évi CLXXX. törvény 4. §-a és 4. §-t megelőző alcíme, 5–12. §-a, 14–16. §-a,

874. az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2005. évi CLXXXI. törvény 1. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 2–25. §-a, 26. §-a és 26. §-t megelőző alcíme, 27–35. §-a, 36. §-a és 36. §-t megelőző alcíme, 37–40. §-a, 41. §-a és 41. §-t megelőző alcíme, 42–43. §-a, 44. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg az 1997. évi XLVII. törvény 18. §-a és 24. §-ának (2) bekezdése a hatályát veszti” szövegrész, 44. § (2) bekezdésében az „, egyidejűleg az 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 167. § (2) bekezdésében, a 168. § (1) és (4) bekezdésében és a 178. § (4) bekezdésében az „egyedülálló” szövegrész helyébe az „egyedülállóvá vált” szövegrész lép” szövegrész, 44. § (3)–(6) bekezdése,

875. a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény és az egészségügyi szakellátási kötelezettségről, továbbá egyes egészségügyet érintő törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXIV. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXXII. törvény 1. §-a és az azt megelőző alcím, 2. §-a, 4–15. §-a, 16. §-át megelőző alcím, 19. § (5) és (6) bekezdése,

876. a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 86. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg hatályát veszti a vasútról szóló 1993. évi XCV. törvény, továbbá” szövegrész, 86. § (1) bekezdés a)–h) pontja, 90. §-a és az azt megelőző alcím, 91. §-a,

877. a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény 21. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg hatályát veszti a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 65/A. §-a, 66. §-a, 74. §-ának c) és n) pontja, valamint 74/A. §-ának a) és d) pontja” szövegrész, 21. § (4) bekezdése,

878. a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXXV. törvény,

879. a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXXVI. törvény 1–178. §-a, 174. §-át, 175. §-át, 176. §-át, 177. §-át, 178. §-át és 181. §-át megelőző alcím, 179. § (2) bekezdése, 181. §-a, 1–6. számú melléklete,

880. a lakás-takarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXXVII. törvény 1–9. §-a, 10. § (5) bekezdése,

881. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXXVIII. törvény 1–32. §-a, 33. § (2) bekezdése,

35. §-a és az azt megelőző alcím, 36. §-a, 37. §-a és az azt megelőző alcím, 1–3. számú melléklete,

882. a Magyar Köztársaság és a Bolgár Köztársaság között, a szociális biztonságról szóló, Szófiában, 2005. november 30-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2006. évi I. törvény 4. § (4) bekezdése,

883. a Magyar Köztársaság és Románia között, a szociális biztonságról szóló, Bukarestben, 2005. október 20-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2006. évi II. törvény 4. § (4) bekezdése,

884. a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény, valamint egyes törvények fogyasztóvédelemmel összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2006. évi III. törvény 1–15. §-a, valamint 1. §-át, 2. §-át, 10. §-át és 15. §-át megelőző alcím, 16. § (3) bekezdése,

885. a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 333. § (4)–(6) bekezdése, XIII. Fejezete,

886. a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 133–134. §-a, 135. § (1), (4)–(6) bekezdése,

887. a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi VI. törvény 2–11. §-a, 13–19. §-a, 22–23. §-a,

888. a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény, valamint az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 2006. évi VII. törvény 1–15. §-a, 16. § (2) és (4) bekezdése, 16. § (3) bekezdés a), c), e)–f), h)–u) pontja, valamint 1–3. számú melléklete,

889. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosításáról szóló 2006. évi IX. törvény,

890. az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény módosításáról szóló 2006. évi XI. törvény,

891. az Európai Unióról szóló Szerződés K.3. cikkén alapuló, az Európai Rendőrségi Hivatal létrehozásáról szóló, 1995. július 26-án kelt Egyezmény (Europol Egyezmény) és Jegyzőkönyveinek kihirdetéséről, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény módosításáról szóló 2006. évi XIV. törvény 14–15. §-a, 17. §-a,

892. a bírósági eljárás elhúzódása miatti kifogás jogintézményének bevezetéséhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2006. évi XIX. törvény 1–2. §-a,

893. a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény módosításáról szóló 2006. évi XXI. törvény 10. § (3) és (4) bekezdése,

894. a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosításáról szóló 2006. évi XXII. törvény 1. §-a, 4–5. §-a, 6. § (4)–(6) bekezdése,

895. a helyi önkormányzatok 2006. évi új címzett támogatásáról, az egyes címzett támogatással folyamatban

lévő beruházások eredeti döntéseinek módosításáról, valamint a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi XXIV. törvény 4. §-a, 5. §-a, 7–13. §-a, 15. § (2) bekezdése, 3. számú melléklete,

896. a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény módosításáról szóló 2006. évi XXV. törvény 1–4. §-a, 5. § (2) bekezdése,

897. a földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény 11. § (3) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg a GET 55. §-a l) pontjának „földgázellátási válsághelyzet esetén” szövegrésze helyébe a „földgázellátási válsághelyzet fennállását, földgázellátási válsághelyzet” szöveg lép” szövegrész, 15–34. §-a,

898. a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelméről szóló 1954. évi Hágai Egyezmény Második Kiegészítő Jegyzőkönyvének kihirdetéséről és a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2006. évi XXIX. törvény 3. §-a, 4. § (1) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg az 1978. évi IV. törvény 160. §-ának a) pontjából az „a nemzetközileg védett kulturális javakban,” szövegrész a hatályát veszti” szövegrész,

899. az egyes, az önkormányzatok működését érintő törvények módosításáról szóló 2006. évi XXXIV. törvény,

900. a villamos energia árszabályozását érintő egyes törvények módosításáról szóló 2006. évi XXXV. törvény,

901. a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között a határokat átlépő bűnözés megelőzése és leküzdése érdekében folytatandó együttműködésről szóló, Heiligenbrunnban, 2004. június 6-án aláírt Szerződés kihirdetéséről szóló 2006. évi XXXVII. törvény 4. § (4) bekezdése,

902. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 2006. évi XLIII. törvény,

903. az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyont értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi XLIV. törvény,

904. a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény módosításáról szóló 2006. évi XLV. törvény 1–19. §-a, 21. § (2) bekezdése, 23. §-a,

905. a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi XLVI. törvény,

906. a lobbitevékenységről szóló 2006. évi XLIX. törvény 34. §-a és az azt megelőző alcím, 35. §-a,

907. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2006. évi L. törvény,

908. a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi LI. törvény,

909. a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (2)–(4) bekezdése,

910. a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2006. évi LV. törvény 3. § (2) bekezdése,

911. az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény módosításáról szóló 2006. évi LVI. törvény,

912. a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 5. § (2) bekezdésének első mondata,

913. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi LVIII. törvény,

914. az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény ELSŐ RÉSZ I. és III. Fejezete, 21–30. §-a, 32–33. §-a, 34. § (1) és (3) bekezdése, 35–37. §-a, MÁSODIK, HARMADIK, NEGYEDIK, ÖTÖDIK, HATODIK, HETEDIK, NYOLCADIK, KILENCEDIK, TIZEDIK és TIZENEGYEDIK RÉSZE, 223. § (2) és (16) bekezdése, 223. § (3) bekezdés a)–f), h)–j), l) és n)–p) pontjai, 224. §-a, 225. § (11) bekezdése, 227. § (4) bekezdése, 228. § (2) bekezdése, 232. § (1)–(3) és (5)–(6) és (10) bekezdése, 235. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg a Gjt. 18. § 6. pontjában lévő „legalább 9” szövegrész helyébe „kilencnél több” szövegrész kerül” szövegrész, 235. § (2) bekezdése, 236. §, 237. § (5) bekezdésében az „, ezzel egyidejűleg az Art. 119. § (1) bekezdésében „Az adóhatóság az adózó nyilvántartásában” szövegrész helyébe „Az adóhatóság nyilvántartásában és az adózó nyilvántartásában” szövegrész lép” szövegrész, 238. § (1)–(4) és (6)–(7) bekezdése, 241–242. §-a, 243. § (1)–(4) bekezdése, 245–246. §-a, 248. § (1) és (2) bekezdése, 249. § (1)–(2) bekezdése, 250. §-a, 251. § (1)–(5) és (10)–(12) bekezdése, 252. § (1)–(2) bekezdése, 253–254. §-a, 255. § (1)–(3) bekezdése, 1–3. számú melléklete, 4. számú melléklet 2. pontja, 5. számú melléklet 1. pontja, 6–10. számú melléklete,

915. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 2–12. §-a, 2. §-t, 3. §-t, 4. §-t, 5. §-t, 6. §-t, 7. §-t, 8. §-t, 9. §-t, 10. §-t, 11. §-t és 12. §-t megelőző alcíme, 13. § (2) és (6) bekezdése, 14–16. §-a, 1–2. számú melléklete,

916. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 2006. évi LXVI. törvény 1. §, 2. § (3) bekezdése, valamint melléklete,

917. a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény módosításáról szóló 2006. évi LXVII. törvény,

918. a földgazellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2006. évi LXVIII. törvény,

919. az európai szövetkezetéről szóló 2006. évi LXIX. törvény XI. Fejezete, 53. § (2) és (3) bekezdése, valamint melléklete,

920. az életüktől és a szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvényben meghatározott határidők ismételt megnyitására és a kárpótlás lezárásáról szóló 2006. évi XLVII. törvény módosításáról szóló 2006. évi LXX. törvény,

921. a közsférában foglalkoztatottak jogviszonyáról szóló törvények módosításáról szóló 2006. évi LXXII. törvény 1–6. §-a, 7. § (2) és (4)–(7) bekezdése,

922. a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi LXXIII. törvény 1–24. §-a, 25. § (2) és (3) bekezdése,

923. az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) keretében 1951. december 6-án létrehozott és 1952. április 3-án hatályba lépett Nemzetközi Növényvédelmi Egyezménynek a FAO-konferencia 1997. novemberi, huszonkilencedik ülészakán elfogadott, 2005. október 2-án hatályba lépett módosításaival egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXV. törvény 3. § (2) bekezdése,

924. a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés III. cikk (1) és (4) bekezdésének végrehajtásáról szóló biztosítéki megállapodás és jegyzőkönyv, valamint a megállapodáshoz csatolt kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXXII. törvény 9. §-a,

925. a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény módosításáról szóló 2006. évi LXXXVI. törvény,

926. egyes törvények mentelmi jogra vonatkozó rendelkezéseinek módosításáról szóló 2006. évi LXXXVII. törvény 1. §-a, 8–10. §-a, 12. § (2) bekezdés *c)* pontja, 13. §-a,

927. a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2006. évi XCII. törvény,

928. a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény módosításáról szóló 2006. évi XCIII. törvény 1–2. §-a,

929. a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 2006. évi XCIV. törvény,

930. az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2006. évi XCV. törvény,

931. a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 78. §-a és 78. §-t megelőző alcíme, 79–82. §-a, 83. § (3)–(6) bekezdése, 87. § (2) bekezdése,

932. a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény módosításáról szóló 2006. évi C. törvény,

933. az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény módosításáról szóló 2006. évi CIV. törvény 1–12. §-a, 13. § (2)–(5) bekezdése,

934. a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 2006. évi CV. törvény 1–5. §-a, 6. § (2) és (3) bekezdése,

935. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi CVI. törvény 4–8. §-a, 10–13. §-a, 15. §-a és 15. §-t megelőző alcíme, 16–17. §-a és 17. §-t megelőző alcíme, 20. § (1)–(2) és (4)–(5) bekezdése,

936. a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény módosításáról szóló 2006. évi CVII. törvény 1–27. §-a, 28. § (2) bekezdés első mondata, 28. § (5)–(8) bekezdése,

937. a kormányzati szervezetalkítással összefüggő törvény módosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény 174. § (2) és (7)–(11) bekezdése, 176. § (2) bekezdése,

938. a közlekedéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2006. évi CX. törvény I–V. Fejezete, 33. § (1) bekezdésében az „, egyidejűleg” szövegrész, valamint 33. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja,

939. a jelzalog-hitelintézetéről és a jelzaloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXII. törvény 1–21. §-a, 22. § (4) bekezdése,

940. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXIII. törvény 1–26. §-a, 27. § (1) bekezdés második mondata, 27. § (2) és (3) bekezdése,

941. az egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi CXIV. törvény 1–24. §-a, 25. § (1) és (3) bekezdése, 26-a, 28–29. §-a, 32–34. §-a, 35–49. §-a, valamint 1. §-t, 3. §-t és 35. §-t megelőző alcíme, 50. § (9)–(14) bekezdése,

942. az egyes, az egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról szóló 2006. évi CXV. törvény 1–5. §-a, 7–42. §-a, valamint 1. §-t, 27. §-t, 40. §-t, 41. §-t és 42. §-t megelőző alcíme, 43. § (2) és (11)–(17) bekezdése,

943. az egészségbiztosítás hatósági felügyeletéről szóló 2006. évi CXVI. törvény 22. §-a,

944. az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi CXVII. törvény I–III. Fejezete, 38. § (2) bekezdése, 39. § (1), (3)–(7) bekezdése,

945. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXVIII. törvény,

946. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXIX. törvény,

947. az egyes építésüggyel kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2006. évi CXX. törvény 1–2. §-a, 4–7. §-a, 8. § (3) és (4) bekezdése,

948. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXXII. törvény 1–3. §-a, 4. § (2) bekezdése,

949. a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2006. évi CXXI. törvény 1–6. §-a, 7. § (1)–(3) és (5)–(6) bekezdése, 8–27. §-a, 28. § (2)–(6) és (8)–(9) bekezdése, 29. § (1)–(11) bekezdése, 29. § (12) bekezdésében a „ , valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 1996. évi LXII. törvény 38. §-a (3) bekezdésének a Kt. 52. § (5) bekezdésének b) pontját megállapító szövegrésze, a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2003. évi LXI. törvény 90. §-a (4) bekezdése c) pontjának kilencedik francia bekezdése” szövegrész, 31. § (1)–(8) és (10) bekezdése, 33. §-a, 35–36. §-a, valamint 1. §-t, 2. §-t, 3. §-t, 4. §-t, 5. §-t, 6. §-t, 7. §-t, 8. §-t, 9. §-t, 10. §-t, 11. §-t, 12. §-t, 13. §-t, 14. §-t, 15. §-t, 16. §-t, 17. §-t, 18. §-t, 19. §-t, 20. §-t, 21. §-t, 22. §-t, 23. §-t, 24. §-t, 25. §-t, 26. §-t, 27. §-t, 28. §-t és 36. §-t megelőző alcíme,

950. a büntető ügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységről szóló 2006. évi CXXIII. törvény 18. §-a és 18. §-t megelőző alcíme, 19–23. §-a,

951. az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között az utas-nyilvántartási adatállomány (PNR) adatainak a légi fuvarozók általi feldolgozásáról és az Amerikai Egyesült Államok Belbiztonsági Minisztériuma részére történő továbbításáról szóló Megállapodás kihirdetéséről, valamint a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXXVIII. törvény 5. § (5) bekezdése,

952. a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXXIX. törvény 1–23. §-a, 24. § (2)–(6) bekezdése,

953. az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi CXXXI. törvény I. Fejezete, 7. §-a, 9–11. §-a, 13–14. §-a, III–V. Fejezete, MÁSODIK, HARMADIK, NEGYEDIK RÉSZÉ, 46–51. §-a, 52. §

(1) és (2) bekezdése, 53–58. §-a, 60–74. §-a, HATODIK, HETEDIK, NYOLCADIK, KILENCEDIK, TIZEDIK, TIZENEGYEDIK RÉSZÉ, 125. § (2)–(4) bekezdése, 127–129. §-a, 130. § (1) és (4) bekezdése, 131. §-a, 133. §-a, 135–138. §-a, 139. § (1) és (3)–(4) bekezdése, 140–147. §-a, 148. § (1) és (2) bekezdése, 149–174. §-a, 175. § (1)–(3) bekezdése, 176–189. §-a, 215. § (2)–(4) bekezdése, valamint 1–6. számú melléklete,

954. az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 14–15. §-a,

955. a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény 9. § (4) bekezdésében az „ , ezzel egyidejűleg hatályát veszti a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2003. évi CXIV. törvény” szövegrész,

956. a Szülőföld Alapról szóló 2005. évi II. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXXXIV. törvény 1–6. §-a, 9. §-a, 10. § (2) és (3) bekezdése,

957. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi CXXXV. törvény 1–5. §-a, 6. § (2) és (3) bekezdése,

958. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról szóló 2007. évi III. törvény,

959. a konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény módosításáról szóló 2007. évi VI. törvény,

960. az olajszennyezéssel okozott károk megtérítésére szolgáló nemzetközi alap létrehozataláról szóló 1992. évi egyezmény és az olajszennyezéssel okozott károk megtérítésére szolgáló nemzetközi alap létrehozataláról szóló 1992. évi egyezményhez elfogadott 2003. évi jegyzőkönyv, valamint az olajszennyezéssel okozott károkkal kapcsolatos polgári jogi felelősségről szóló 1992. évi egyezmény kihirdetéséről szóló 2007. évi IX. törvény 6. § (5) bekezdése,

961. a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény módosításáról szóló 2007. évi XI. törvény 1. §-a,

962. a társasági adó és a vállalkozói személyi jövedelmadó egyes előírásai alkalmazásának kizárásáról szóló 2007. évi XII. törvény 2. § (3)–(4) bekezdése,

963. a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény és az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény módosításáról szóló 2007. évi XIII. törvény,

964. a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény módosításáról szóló 2007. évi XV. törvény 1–16. §-a, 18. § (3) és (4), valamint (6) bekezdése,

965. az egyes agrár tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi XVI. törvény,

966. a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kap-

csolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 82. §-a és 82. §-t megelőző alcíme, 83. §-a és 83. §-t megelőző alcíme,

967. a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között az egymás nevében a vízumok kiadásában diplomáciai és konzuli képviselőik útján történő kölcsönös eljárásról szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2007. évi XVIII. törvény 5. § (3) bekezdése,

968. egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2007. évi XIX. törvény 1–9. §-a és 9. §-t megelőző alcíme, 10. §-a és 10. §-t megelőző alcíme, 11–15. §-a és 11. §-t megelőző alcíme, 16–18. §-a és 16. §-t megelőző alcíme, 19. §-a és 19. §-t megelőző alcíme, 20. §-a és 20. §-t megelőző alcíme, 21. §-a és 21. §-t megelőző alcíme, 22. §-a és 22. §-t megelőző alcíme, 23. §-a és 23. §-t megelőző alcíme, 24. §-a és 24. §-t megelőző alcíme, 25. § (2)–(4) bekezdése, 1. és 2. számú melléklete,

969. a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok eljárására és együttműködésére vonatkozó közösségi jogi aktusok végrehajtásához szükséges törvénymódosításokról szóló 2007. évi XXII. törvény 1–5. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 6–15. §-a és 6. §-t megelőző alcíme, 16–17. §-a és 16. §-t megelőző alcíme, 18. § (2) és (3) bekezdése,

970. a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról szóló 2007. évi XXIII. törvény,

971. az egyes iparjogvédelmi törvények módosításáról szóló 2007. évi XXIV. törvény 30. § (3) és (5) bekezdése,

972. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról szóló 2007. évi XXV. törvény 1–11. §-a, 12. § (2)–(5) bekezdése,

973. az államot megillető szavazatsöbbségi részvény jogintézményének megszüntetéséről és egyes törvényeknek a megszüntetéssel összefüggő módosításáról szóló 2007. évi XXVI. törvény 2–6. §-a, 8. §-a, 9. § (2) és (4) bekezdése, valamint melléklete,

974. az egyes környezetvédelmi tárgyú törvények környezeti felelősséggel összefüggő módosításáról szóló 2007. évi XXIX. törvény 1–13. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 14–17. §-a és 14. §-t megelőző alcíme, 18–19. §-a és 18. §-t megelőző alcíme, 20–22. §-a és 20. §-t megelőző alcíme, 23. § (1) bekezdésében az „ , , ezzel egyidejűleg a Vgt. 32. §-ában a „ , , minőségi” szövegrész hatályát veszti” szövegrész,

975. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról szóló 2007. évi XXXI. törvény 1. §-a,

976. egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi XXXII. törvény 1–4. §-a.

3. § (1) Hatályát veszti a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény módosításáról szóló 2006. évi XLV. törvény 23. § (2) bekezdése.

(2) Hatályát veszti

1. a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXIII. törvény 34. §-a,

2. a Nemzeti Akkreditáló Testület szervezetéről, feladat- és hatásköréről, valamint eljárásáról szóló 2005. évi LXXVIII. törvény 26. § (3) bekezdése,

3. a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXIX. törvény 63. §-a,

4. egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXII. törvény 47. § (4) bekezdése,

5. a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény 199. §-a, 201. §-a, 217. §-a, 249–250. §-a, 255. §-a, 337. § (5) bekezdése, 340. § (3) és (6) bekezdése,

6. az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIX. törvény 185. § (3) és (9) bekezdése,

7. a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 365. § (4) bekezdése, 366. §-a,

8. a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 108–113. §-a, valamint 108. §-át és 112. §-át megelőző alcím,

9. az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény ELSŐ RÉSZÉNE, 4–5. számú melléklete, 225. § (5) bekezdése, 225. § (10) bekezdése,

10. az egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi CXIV. törvény 25. §-a, 30–31. §-a, 18. §-t megelőző alcíme,

11. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 89. §-t megelőző alcíme, 94–126. §-a, 127. § (2) bekezdése, 128. § (2) és (3) bekezdése,

12. a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 109. § (6) bekezdés *b)*, *d)*, *f)* pontja, 112. §-t megelőző alcíme, 115–119. §-a,

13. a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXXIII. törvény módosításáról szóló 2007. évi XIV. törvény 1–8. §-a, 9. § (1) bekezdés második mondata, 9. § (4) bekezdése,

14. az egyes iparjogvédelmi törvények módosításáról szóló 2007. évi XXIV. törvény 30. § (6) bekezdése,

15. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi XXVII. törvény 1–88. §-a, 89. § (2)–(4) és (6) bekezdése,

16. az egyes törvényeknek a tizenharmadik havi illetmény kifizetési rendjével összefüggő módosításáról szóló 2007. évi XXXIII. törvény 1–7. §-a, 9. § (2) bekezdése.

(3) Hatályát veszti

1. az oktatást érintő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXLVIII. törvény,

2. az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 232. § (7) bekezdése,

3. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi LXXI. törvény,

4. az egyes iparjogvédelmi törvények módosításáról szóló 2007. évi XXIV. törvény 1. §-t megelőző alcíme, 18. §-t megelőző alcíme, 25. §-t megelőző alcíme, 30. § (2) és (8) bekezdése.

(4) Hatályát veszti az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXXV. törvény 40. § (7) bekezdése.

(5) Hatályát veszti

1. a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 81. § (3) bekezdése,

2. a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 82. § (4)–(7) bekezdése,

3. a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 76. §-a, 77. §-a, 80–82. §-a, 85. § (1)–(3) bekezdése, 86. §-a,

4. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 19. § (5)–(6) bekezdése,

5. a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXVIII. törvény 62–63. §-a,

6. a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény NYOLCADIK FEJEZETE, 337. § (6) bekezdése, 340. §-a,

7. az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIX. törvény HARMADIK RÉSZÉ, 185. § (4) és (10) bekezdése,

8. a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény 48. §-a,

9. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint a társadalmi szervezetek által használt állami tulajdonú ingatlanok jogi helyzetének rendezéséről

szóló 1997. évi CXLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLXXVII. törvény 4. § (2) bekezdése,

10. az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 232. § (8) bekezdése,

11. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi CVI. törvény 1. §-a és 1. §-t megelőző alcíme, 2–3. §-a, 9. §-a, 14. §-a és 14. §-t megelőző alcíme, 18. § (2) bekezdése, 20. §-a,

12. az egyes, az egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról szóló 2006. évi CXV. törvény 6. §-a, 43. § (4) bekezdése,

13. az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi CXVII. törvény 39. §-a,

14. a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2006. évi CXXI. törvény 7. § (4) bekezdése, 28. § (7) bekezdése, 29. §-a, 31. §-a,

15. az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi CXXXI. törvény ÖTÖDIK RÉSZÉ és 139. §-a.

4. § Nem lép hatályba a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 78–79. §-a.

III. Fejezet

Záró rendelkezések

5. § (1) E törvény – a (2)–(6) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2007. július 1-jén lép hatályba.

(2) A 3. § (2) bekezdése 2007. július 2-án lép hatályba.

(3) A 3. § (3) bekezdése 2007. szeptember 2-án lép hatályba.

(4) Az 1. § (2)–(4) bekezdése és a 3. § (4) bekezdése, valamint a 6. § (2)–(4) bekezdése 2008. január 1-jén lép hatályba.

(5) A 3. § (5) bekezdése 2008. január 2-án lép hatályba.

(6) E § (7) bekezdése 2008. január 3-án lép hatályba.

(7) Hatályát veszti e törvény 1–4. §-a, 5. § (2)–(6) bekezdése, 6. § (1) bekezdése, 7–13. §-a. Ez a bekezdés a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

6. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a magyar felelős miniszterium, az ideiglenes nemzeti kormány, valamint a Minisztertanács, továbbá a szervek tagjai által alkotott azon rendeleteket, amelyek e törvény 1. § (2) bekezdése szerint nem vesznek hatályukat.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy miniszteri rendeletet rendeletében hatályon kívül helyezzen.

(3) A Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter az igazságügyért felelős miniszterrel gondoskodik arról, hogy

a) az 1. § (1) bekezdése szerint hatályban maradó jogszabályok módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt, hatályos szövege

b) az (1) bekezdés felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerint hatályban maradó jogszabályok módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt, hatályos szövege

bárki számára hozzáférhető legyen.

(4) Felhatalmazást kapnak a feladatkörrel rendelkező miniszterek, hogy rendeletükkel hatályon kívül helyezzék a feladatkörükbe tartozó azon rendeleteket,

a) amelyeket 1989. október 23-a előtt alkottak meg,

b) amelyeket felhatalmazás nélkül alkottak meg, vagy

c) amelyek módosítására vagy hatályon kívül helyezésére egyébként nem rendelkeznek felhatalmazással.

(5) Felhatalmazást kap a természetvédelemért felelős miniszter, hogy – a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Tvt.) előírt védetté nyilvánítási eljárás lefolytatása nélkül – rendeletben tartsa fenn az 1989. október 23. előtt rendelettel, rendelkezéssel, határozattal védetté nyilvánított természeti területek, természeti értékek országos jelentőségű védett természeti területként fennálló védettségét.

(6) Felhatalmazást kap a települési önkormányzat képviselő-testülete, a fővárosban és a megyei jogú városban a közgyűlés, hogy – a Tvt.-ben előírt védetté nyilvánítási eljárás lefolytatása nélkül – rendeletben tartsa fenn az 1989. október 23. előtt rendelettel, rendelkezéssel, határozattal védetté nyilvánított természeti területek, természeti értékek helyi jelentőségű védett természeti területként fennálló védettségét.

(7) Az (5)–(6) bekezdésben meghatározott rendelet tartalmazza

a) a védetté nyilvánító rendelet, rendelkezés, határozat vagy más jogi aktus megjelölését,

b) a védettség fenntartásának tényét, a természetvédelmi értékek megnevezését,

c) terület esetében annak jellegét, kiterjedését, a védettség indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, a Tvt.-ben meghatározott egyes korlátozások és tilalmak alóli esetleges felmentést, továbbá a természetvédelmi hatóság engedélyéhez, illetve hozzájárulásához kötött – a Tvt. 21. §-ban és 38–39. §-ban nem szabályozott – tevékenységek körét, lehetőség szerint a földrészlet határvonalának töréspont koordinátáit, továbbá

d) az Európai Közösségek jogi aktaiban meghatározott védettségi kategóriába tartozás tényét.

(8) Az Országgyűlés felhatalmazást ad a külpolitikáért felelős miniszternek az 1989. október 23-a előtt megkötött olyan nemzetközi szerződés megszűnéséről a többi részes fél diplomáciai úton való tájékoztatására, amely a szerződések jogáról szóló, Bécsben az 1969. évi május hó

23. napján kelt, az 1987. évi 12. törvényerejű rendelettel kihirdetett szerződés 59. cikkének hatálya alá esik, amennyiben a szerződést kihirdető jogszabály nincs hatályban.

(9) Az Országgyűlés felhatalmazást ad az 1989. október 23-a előtt megkötött olyan, tartalmában elavult nemzetközi szerződés megszüntetésére, amelynek kihirdető jogszabálya nincs hatályban.

(10) A módosító jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezése nem érinti a módosított jogszabályi rendelkezés hatályát.

(11) A hatályon kívül helyező jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezése nem eredményezi a korábban hatályon kívül helyezett jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés újbóli hatálybalépését.

7. § (1) A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 395. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a gondnokság alá helyezett névjegyzékének adatairól vezetett számítógépes nyilvántartás igénybevételének részletes szabályait, illetve a költségtérítés összegét rendeletben állapítsa meg.”

(2) A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény hatálybalépése és végrehajtása, valamint a személyi jog egyes kérdéseinek szabályozása tárgyában című 1952. évi 23. törvényerejű rendelet a következő 69/A. §-sal és 69/B. §-sal egészül ki:

„69/A. § A fogantatás időpontját a gyermek érdeke ellene csak akkor lehet bizonyítani, ha a fogantatás 1960. május 1-jét követően történt.

69/B. § Az örökbefogadáshoz csak akkor fűződhet a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvénynek – a Polgári Törvénykönyv által érintett egyes jogszabályok módosításáról, illetőleg kiegészítéséről szóló 1960. évi 12. törvényerejű rendelet 8–10. §-a által megállapított – rendelkezései szerinti joghatály, ha a gyámhatóság az örökbefogadást 1960. május 1-jét követően engedélyezte.”

(3) A Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet a következő 14. §-sal egészül ki:

„14. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a közhasznú társaság, az egyesület, a köztestület, az alapítvány és a közalapítvány beszámolási és könyvvezetési kötelezettségére vonatkozó szabályokat,

b) a kiskereskedelmi árubeszerzés során szállított termékek tárolására szolgáló eszközök (göngyölegek) visszavételére és visszaszállítására vonatkozó szabályokat,

c) azokat a szerződési feltételeket, amelyek a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülnek, vagy amelyeket az ellenkező bizonyításig tisztességtelennek kell tekinteni

rendeletben állapítsa meg.”

(4) A Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet a következő 91/B. §-sal egészül ki:

„91/B. § (1) Az 1987. szeptember 1-je előtti alapítványrendelést közérdekű célra való kötelezettségvállalásnak kell tekinteni.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti alapítványrendelet végrendelettel történt, azt közérdekű meghagyásnak kell tekinteni.

(3) A kötelezett a közérdekű célra való kötelezettségvállalást az alapítvány létrehozására vonatkozó szabályok szerint alapítvánnyá alakíthatja át.”

(5) A faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről New Yorkban, 1965. december 21-én elfogadott Nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 8. törvényerejű rendelet 3. §-a a következő (1) bekezdéssel egészül ki:

„(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy kijelölje azt a szervet, amely az Egyezmény 8. cikkének 1. bekezdése szerint felállított bizottsággal a kapcsolattartásra jogosult, továbbá a 14. cikkének 1. bekezdése alapján benyújtott panaszok esetében a panaszokat átveszi, kivizsgálja, és a beadványok hiteles másolatait az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkárához továbbítja.”

(6) A kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 3. törvényerejű rendelet a következő 3. §-sal egészül ki:

„3. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy kijelölje azt a szervet, amely az egyezmény 20. Cikkében megjelölt vizsgálat esetén a Kínzás Elleni Bizottsággal, illetőleg annak tagjával a kapcsolattartásra jogosult.”

8. § (1) Az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény a következő 16/B. §-sal egészül ki:

„16/B. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a vállalkozói igazolvány kiadásával, cseréjével kapcsolatos eljárás szabályait, a kérelem-formanyomtatvány tartalmi és formai kellékeit, valamint a vállalkozói igazolvány formai követelményeit rendeletben állapítsa meg.”

(2) A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 58. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) E törvény

a) 36. § (1) bekezdése, 37. § (3)–(4) és (8) bekezdése, 46/A. § (4) bekezdése, 54. § (4) bekezdése tekintetében munkanélküli ellátáson az álláskereső támogatását,

b) 37. § (6) bekezdése tekintetében munkanélküli járadékon az álláskeresői járadékot és az álláskeresői segítyt is érteni kell.”

(3) A szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény 38. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Felhatalmazást kap a miniszter és a kereskedelemért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg

azon vendéglátóipari üzletek körét, amelyben II. kategóriájú játékterem működtetésére engedély adható.”

(4) A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 183. §-a a következő h) ponttal egészül ki:

[*Felhatalmazást kap a miniszter, hogy – a 12. § (3) bekezdésében foglaltakon túl – rendelettel állapítsa meg:*]

„h) a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett zálogjogi nyilvántartás részletes szabályait, valamint az igénybevételi díjat.”

(5) A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény a „Felhatalmazás” alcímet követően a következő 84/A. §-sal egészül ki:

„84/A. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a felszámolási eljárás számviteli feladatait rendeletben határozza meg.”

(6) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 11/A. §-a a következő (13) bekezdéssel egészül ki:

„(13) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott feladat ellátására adott kinevezés csak politikai főtanácsadói, politikai tanácsadói munkakör betöltésére szólhat.”

9. § (1) A földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény a következő 16. §-sal egészül ki:

„16. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az 5/A. § (3) bekezdése szerinti költségtérítés igénylésének, kifizetésének, ellenőrzésének és visszatérítésének eljárási rendjét rendeletben állapítsa meg.”

(2) A Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény 10. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Felhatalmazást kap a kultúráért felelős miniszter, hogy

a) az adópolitikáért felelős miniszterrel együtt a kivitelezőt terhelő járulékalap megállapításának és megfizetésének módját és részletes szabályait rendeletben meghatározza,

b) a mellékletben foglalt – a Kombinált Nomenklatúrának megfelelő – besorolási kódszámok részletes bontását besorolási segédletként közzétegye a Magyar Közlönyben,

c) a Bizottság és a kollégiumok létesítésére, működésére, valamint az összeférhetlenségre és a nyilvánosságra vonatkozó részletes eljárási szabályokat rendeletben állapítsa meg.”

(3) A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (8) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(*Ez a törvény a következő közösségi jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:*)

„c) a Tanács 89/391/EGK irányelve a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről, továbbá a Tanács 89/654/EGK irányelve a munkahelyen betartandó biztonsági és egészségvédelmi követelmények legalacsonyabb szintjéről.”

(4) A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 81. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A családi gazdálkodóra irányadó szabályok vonatkoznak arra a személyre is, aki vállalta, hogy a mezőgazdasági, illetve mezőgazdasági és kiegészítő tevékenység élethivatásszerű folytatását 2005. január 1. napjáig megkezdje, feltéve, ha a családi gazdálkodóra vonatkozó egyéb feltételeknek megfelel. Ha e kötelezettségének határidőre nem tett eleget, az addig felvett támogatások jogtalanul felvett támogatásnak minősülnek.”

(5) Az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 30. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a nemzetközi kötelezettségvállalás alapján készült minősített, valamint a korlátozottan megismerhető adatok védelmére vonatkozó eljárási szabályokat rendeletben szabályozza.”

(6) A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 35. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az 1948–1989 között működött Magyar Dolgozók Pártja (MDP) és Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) szerveinek iratai – az MDP és az MSZMP tagnyilvántartásainak kivételével – a magyar állam tulajdonát képezik.”

(7) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (7) bekezdése a következő *n*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány)

„*n*) a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályok”

(rendeletben történő megállapítására.)

(8) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (8) bekezdése a következő *i*)–*j*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a miniszter)

„*i*) a fűrt kutakra vonatkozó vízjogi engedélyezési eljárás szabályainak;

j) egyes kiemelt jelentőségű vízállésművek rendszeres műszaki megfigyelésének”

(rendeletben történő megállapítására.)

10. § (1) A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 11. számú melléklet II. 2. pontja a következő *q*) alponttal egészül ki:

„*q*) Az egyéni vállalkozó az 1998. december 31-ig üzembe helyezett tárgyi eszközeire vonatkozóan változatlanul alkalmazhatja a 11. számú melléklet 1998. december 31. napján hatályos rendelkezéseiben meghatározott leírási kulcsokat.”

(2) A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény a 101. §-t megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés”

(3) A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény a következő 102. §-sal egészül ki:

„102. § E törvény 30. § (1) bekezdése és 67. § (3) bekezdése a lábfogó csapóvasak Közösségen belüli használatának tilalmáról, valamint a lábfogó csapóvasal, vagy a kíméletes csapdázási szabványoknak nem megfelelő módszerekkel való elejtést alkalmazó országokból származó egyes vadon élő állatfajok prémjének és belőlük előállított árúnak a Közösségbe történő behozatala tilalmáról szóló, 3254/1991/EGK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”

(4) A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXXVI. törvény 4/A. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az állami adóhatóság vezetője a rendelkező nyilatkozat évét megelőző év utolsó napjáig az (1) bekezdés szerinti kedvezményezett technikai számát a Magyar Közlönyben közzéteszi.”

(5) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdése a következő *q*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

„*q*) a gyermekvédelmi gondoskodás, valamint a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek közötti kapcsolattartás szabályainak végrehajtását.”

(6) A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény 29. § (5) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben)

„*d*) állapítsa meg a magyarországi hivatalos földrajzi nevek megállapításának és nyilvántartásának rendjét.”

11. § (1) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Felhatalmazást kap a családpolitikáért felelős miniszter, hogy a hivatásos gondnoki feladatot ellátók képesítési előírásait rendeletben szabályozza.”

(2) A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 55. § (1) bekezdése a következő *i*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy)

„*i*) a fogyasztói csoportok szervezésére és működésük felügyeletének a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete általi ellátására”

(vonatkozó részletes szabályokat rendelettel meghatározza.)

(3) A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 2. § (1) bekezdése a következő *j*)–*k*) ponttal egészül ki:

(Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett)

„j) nem költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény,

k) közhasznú tevékenységet ellátó szociális szervezetet.”

(4) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény a következő alcímmel és 608. §-sal egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

608. § (1) E törvény 36. § (5) bekezdése a közös nyomozócsoportokról szóló, 2002. június 13-i 2002/465/IB tanácsi kerethatározatnak való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény 28. § (7) bekezdése, 114/A. § (1) bekezdése, 190. § (3) bekezdése, 216. §-a, 221/A. §-a, 224. § (4) bekezdése, 226. § (2) bekezdése, 263. § (4) bekezdése, 266. § (3) bekezdés c) pontja, 272. § (2) bekezdés b) pontja, 287. § (1) bekezdése, 459. § (2)–(4) bekezdése és 485/C. § (3) bekezdése a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 32. § d) pontjával, 36. §-ával, 107/A. §-ával, valamint a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 7. § (2) bekezdésével együtt a büntetőeljárásban a sértett jogállásáról szóló, 2001. március 15-i 2001/220/IB tanácsi kerethatározat 2. cikk (1) bekezdésének, 9. cikk (2) bekezdésének és 10. cikkének való megfelelést szolgálja.”

(5) A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 40. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„40. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványának kiadásával és nyilvántartásával kapcsolatos részletes eljárási szabályokat meghatározza.”

(6) A hulladékgyűjtésről szóló 2000. évi XLIII. törvény 60. §-a a következő g) ponttal egészül ki:

(Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:)

„g) a Tanács 1999/31/EK irányelve (1999. április 26.) a hulladéklerakókról, 15. cikk.”

12. § (1) A Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény a következő 20. §-sal egészül ki:

„20. § Felhatalmazást kap a földügyért felelős miniszter, hogy – a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszterrel és a helyi önkormányzatokért felelős miniszterrel egyetértésben – a termőföld és erdő szociális földprogram folytatása céljából az önkormányzatok számára történő tulajdonba vagy ingyenes vagyonkezelésbe adásának feltételeit rendeletben szabályozza.”

(2) A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény 8. § (1) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

(Az Alap pénzeszközeit a pályázati úton kiválasztott kedvezményezettek a következő jogcímenek használhatják fel:)

„h) a társadalomtudományi kutatások támogatására.”

(3) A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény 8. § (4)–(5) bekezdése helyé-

be a következő rendelkezés lép és a § a következő új (10) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A pályázaton kívüli támogatások (3) bekezdésben meghatározott mértékén felül az Alapból biztosítani kell a TÉT attaséi hálózat, a Tudomány-, Technológiapolitikai és Versenyképességi Tanácsadó Testület, a Tudomány- és Technológiapolitikai Kollégium, valamint a Tudomány és Technológiapolitikai Titkárság működésének költségeit, feladataik ellátásához szükséges forrásokat.

(5) A pályázaton kívüli támogatások (3) bekezdésben meghatározott mértékén felül az Alapból biztosítható a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása keretében a kutatással, fejlesztéssel és innovációval foglalkozó intézkedések hazai társfinanszírozása, az Európai Szén- és Acélipari Kutatási Alapjába fizetendő magyar hozzájárulás.

(10) Az Alapból nyújtott támogatások igénybevételeinek feltételeiről a kedvezményezettrel szerződésben kell megállapodni.”

(4) A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény 8. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az (1) bekezdés f) pontja szerinti kutatói tehetséggondozás, kutatói, oktatói továbbképzés, továbbá a (2) bekezdés f) pontjában, valamint a (4) bekezdésben meghatározott jogcímek, feladatok éves támogatására, valamint az (5) bekezdésben megemlített Európai Szén- és Acélipari Kutatási Alapjába fizetendő magyar hozzájárulásra együttesen a 2. § b) pontja szerinti tárgyévi központi költségvetési támogatás 8%-át meg nem haladó mértékben kerülhet sor.”

(5) A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások különadójáról szóló 2004. évi CII. törvény 10. § (3) bekezdésében a „rendelkezés és a (2) bekezdés” szövegrész helyébe a „törvény” szöveg, a „veszti hatályát” szövegrész helyébe a „hatályát veszti” szöveg lép.

13. § (1) Az alábbi törvények a következők szerint módosulnak:

1. A pénzhamisítás elnyomásáról szóló nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1933. évi XI. törvény 7. §-ában az „a belügyminiszter” szövegrész helyébe az „az adópolitikáért felelős miniszter” szöveg, az „igazságügyminiszter” szövegrész helyébe az „igazságügyért felelős miniszter” szöveg,

2. a Magyar Népköztársaság és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség között a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés szerinti biztosítékok alkalmazásáról Bécsben 1972. március 6-án aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1972. évi 9. törvényerejű rendelet 4. §-ában a „honvédelmi miniszterrel” szövegrész helyébe a „honvédelemért felelős miniszterrel” szöveg,

3. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Guineai Köztársaság Kormánya között a polgári légi közlekedés tárgyában Conakryban, az 1971. évi december hó 7. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 22. tör-

vényerejű rendelet 3. § (2) bekezdésében a „közlekedés- és postaügyi miniszter” szövegrész helyébe a „közlekedésért felelős miniszter” szöveg,

4. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 82. § (5) bekezdés *f)* pontjában az „a megyei munkaügyi központtal” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szervvel” szöveg,

5. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 33. § (2) bekezdésében az „a pénzügyminiszterrel” szövegrész helyébe az „az adópolitikáért felelős miniszterrel” szöveg,

6. az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény 4/B. § (1) bekezdés *e)* pontjában az „a Belügyminisztérium Központi Nyilvántartó Hivatalát” szövegrész helyébe az „az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező vállalkozók nyilvántartását vezető szervet” szöveg,

7. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 52. § 7. pontjában a „szerződés földhivatalhoz” szövegrész helyébe a „szerződés ingatlanügyi hatósághoz” szöveg,

8. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 44. § (1) bekezdés *d)* pontjában az „illetékes munkaügyi központ” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szerv” szöveg, 53. § (3) bekezdésében az „a munkaügyi központ” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szerv” szöveg,

9. a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 53. § (2) bekezdésében az „az illetékes nyugdíjbiztosítási” szövegrész helyébe az „a nyugdíjbiztosítási” szöveg,

10. a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 6. § (1) bekezdésének harmadik mondatában az „a területileg illetékes közlekedési felügyeletet” szövegrész helyébe az „az illetékes közlekedési hatóság” szöveg,

11. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 34. § (1), valamint (6)–(8) bekezdésében, 35. §-ában a „munkaügyi” szövegrész helyébe a „foglalkoztatáspolitikáért felelős” szöveg,

12. a kárpótlási jegyek életjáradékra váltásáról szóló 1992. évi XXXI. törvény 3. § (1) bekezdésében a „lakóhelye szerint illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatóságnál, kirendeltségénél” szövegrész helyébe a „nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél” szöveg, 5. § (2) bekezdésében, 6. § (5) bekezdésében az „ONYF-re” szövegrész helyébe az „igazgatóságra” szöveg, 6. § (1) és (4) bekezdésében az „ONYF” szövegrész helyébe az „igazgatóság” szöveg, 6. § (2) bekezdésében, 7. § (2) bekezdésében az „ONYF-nek” szövegrész helyébe az „igazgatóságnak” szöveg,

13. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 30/B. § (4), (8)–(9) és (12) bekezdésében a „közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős” szövegrész helyébe a „közigazgatás-szervezésért” szöveg,

14. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 109/K. § (5) bekezdése hatodik mondatában a „Nemzeti Földalapkezelő Szervezetnek (a továbbiakban: Szervezet)” szövegrész helyébe a „földalapkezelő szervnek” szöveg, 109/K. § (5) bekezdése hatodik mondatában a „Szervezet” szövegrész helyébe a „földalapkezelő szerv” szöveg, 109/K. § (16) és (17) bekezdésében a „honvédelmi miniszter” szövegrész helyébe a „honvédelemért felelős miniszter” szöveg,

15. a Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló 1992. évi XLIV. törvény 1. § (7) bekezdésében a „pénzintézetekre” szövegrész helyébe a „hitelintézetekre” szöveg, 3. § (1) bekezdésében a „pénzintézethez” szövegrész helyébe a „hitelintézethez” szöveg, 3. § (2) bekezdésében, 20. § (2) bekezdésében a „pénzintézet” szövegrész helyébe a „hitelintézet” szöveg, 14. § (2) bekezdésében a „pénzintézetet” szövegrész helyébe a „hitelintézetet” szöveg, 20. § (1) bekezdésében, 24. § (3) bekezdésében a „pénzintézettel” szövegrész helyébe a „hitelintézettel” szöveg,

16. a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 21. § *g)* pontjában az „a névváltoztatási” szövegrész helyébe az „az anyakönyvvezető, valamint az anyakönyvi és névváltoztatási” szöveg, 28. § (1) bekezdésében a „7. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe a „lakóhely” szöveg, 2007. július 2-án 11. § (1) bekezdés *b)* pontjában a „hontalanságát” szövegrész helyébe a „hontalanságát, magyar állampolgársága megszűnésének tényét” szöveg,

17. a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 11/B. § (2) bekezdésében a „földművelésügyi és vidékfejlesztési” szövegrész helyébe a „földügyért felelős” szöveg,

18. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 37/A. § (3) bekezdés *d)* pontjában az „a munkaügyi központtal” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szervvel” szöveg,

19. a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 10. § (4) bekezdésében a „személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve” szövegrész helyébe a „polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv” szöveg,

20. a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi XLIX. törvény 40/A. §-ában az „Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal” szövegrész helyébe az „állami adóhatóság” szöveg, a „Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága” szövegrész helyébe a „vámhatóság” szöveg,

21. a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 90. § (2) bekezdésében a „személyi adat- és lakcímnnyilvántartás szervétől” szövegrész helyébe a „polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervtől” szöveg,

22. a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 22. § (2) bekezdésében a „Magyar Nemzeti Földalap Kht.-tól” szövegrész helyébe a „földalapkezelő szervtől” szöveg, 59. § (2) bekezdésében, 90. § (2) bekezdésében a „földművelésügyi és vidékfejlesztési” szövegrész helyébe a „földügyért felelős” szöveg, 59. § (2) bekezdésében a „környezetvédelmi” szövegrész helyébe a „környezetvédelemért felelős” szöveg, 72. § (2) bekezdésében a „földművelésügyi” szövegrész helyébe a „földügyért felelős” szöveg, 88. § (3) bekezdésében a „Külügyminisztérium” szövegrészek helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

23. a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 30. § (3) bekezdésében a „honvédelmi miniszter” szövegrész helyébe a „honvédelemért felelős miniszter” szöveg,

24. a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény 29. § (2) bekezdésében a „jogszabályban” szövegrész helyébe a „törvényben” szöveg,

25. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 1. számú melléklet 8. pont 8.22. alpontjában a „Nemzeti Kulturális Alapprogram” szövegrész helyébe a „Nemzeti Kulturális Alap” szöveg,

26. a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 40. § (3) bekezdésében a „személyi adat- és lakcímnnyilvántartás szervétől” szövegrész helyébe a „polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervtől” szöveg,

27. a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény 19. § (1) bekezdésében a „vadászati hatóság” szövegrész helyébe az „a vadászati hatóság” szöveg,

28. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 4. § 36. pontjában a „Filmiroda” szövegrészek helyébe a „mozgóképszakmai hatóság” szöveg, 21. § (10) bekezdésében az „Országos Munkaügyi Módszertani Központ” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szerv” szöveg,

29. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény 32/A. § (10) bekezdésében az „a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium” szövegrész helyébe az „az ingatlan-nyilvántartásért felelős miniszter” szöveg, 32/B. § (5) bekezdésében az „a pénzügyminiszternek a külügyminiszterrel” szövegrész helyébe az „az adópolitikáért felelős miniszternek a külpolitikáért felelős miniszterrel” szöveg, 33. § (7) bekezdésében az „a földművelésügyi miniszter” szövegrész helyébe az „az ingatlan-nyilvántartásért felelős miniszter” szöveg, valamint az „a pénzügyminiszterrel” szövegrész helyébe az „az adópolitikáért felelős miniszterrel” szöveg,

30. a halásatról és a horgásatról szóló 1997. évi XLI. törvény 38. § (2) bekezdés c) pontjában, 56. § (3) bekezdé-

sében a „belügyminiszterrel” szövegrész helyébe a „határrendészetért felelős miniszterrel” szöveg,

31. az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 10. § (1) bekezdésében az „egészségbiztosítási igazgatási szerveknek” szövegrész helyébe az „egészségbiztosítási szervnek” szöveg, 15. § (7) bekezdésében az „állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás” szövegrész helyébe az „állat-egészségügyi hatóság és az élelmiszerbiztonsági szerv” szöveg,

32. a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény 19. § (3) bekezdésében a „főfelügyelőség vezetője a felügyelőséget” szövegrész helyébe a „fogyasztóvédelemért felelős miniszter az irányítása alatt álló eljáró szervet” szöveg,

33. a társadalombiztosítási járulék-folyószámlák rendezéséről szóló 1999. évi LXIV. törvény 7. § (3) bekezdésében az „A járulékgazgatóságok” szövegrész helyébe az „Az állami adóhatóság” szöveg,

34. a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 61. § (1) bekezdésében a „honvédelmi miniszterrel” szövegrész helyébe a „honvédelemért felelős miniszterrel” szöveg,

35. a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 41. § (2) bekezdés harmadik mondatában a „nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv és az egészségbiztosítási szerv (a továbbiakban: társadalombiztosítási igazgatási szervek)” szövegrész helyébe a „társadalombiztosítási igazgatási szervek” szöveg, a „tájékoztatja” szövegrész helyébe a „tájékoztatják” szöveg, 43. § (1) bekezdés a) pontjában az „illetékhivatal, valamint a vámhivatal” szövegrész helyébe az „állami adóhatóság, valamint a vámhatóság” szöveg,

36. a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 3. § (3) bekezdésében a „nyugdíjbiztosítási szervnek” szövegrész helyébe a „nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek” szöveg, 24. § (8) bekezdésében, 29. § (10) bekezdésében a „nyugdíjbiztosítási szerv” szövegrész helyébe a „nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv” szöveg, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 43. § (2)–(3) bekezdésében a „társadalombiztosítási szervek” szövegrészek helyébe a „társadalombiztosítási igazgatási szervek” szöveg, 70/A. §-ában a „társadalombiztosítási szervnek” szövegrész helyébe a „társadalombiztosítási igazgatási szervnek” szöveg, 91. § (4) bekezdésében az „az illetékes nyugdíjbiztosítási szervhez” szövegrész helyébe az „a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervhez” szöveg, 100. §-ában a „nyugdíjbiztosítási szervek” szövegrész helyébe a „nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv” szöveg,

37. a „Mértéktelen sérülést okozóknak vagy megkülönböztetés nélkül hatónak tekinthető egyes hagyományos fegyverek alkalmazásának betiltásáról, illetőleg korlátozá-

sáról” szóló egyezmény és a hozzá csatolt jegyzőkönyvek kihirdetéséről rendelkező 1984. évi 2. törvényerejű rendelet módosításáról és kiegészítéséről szóló 1997. évi CXXXIII. törvény 5. § (3) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

38. a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény 24. §-ában a „Belügyminisztérium menekültügyi szerve (a továbbiakban: menekültügyi hatóság)” szövegrész helyébe a „menekültügyi hatóság” szöveg,

39. a társadalmi szervezetek által használt állami tulajdonú ingatlanok jogi helyzetének rendezéséről szóló 1997. évi CXLII. törvény 5. § (4) bekezdésében az „Országos egészségbiztosítási” szövegrész helyébe az „egészségbiztosítási” szöveg,

40. az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 149. § (1) bekezdésében az „az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség” szövegrész helyébe az „a munkavédelmi hatóság” szöveg,

41. a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 1. § (3) bekezdésében „Belügyminisztérium az államigazgatási” szövegrész helyébe a „Kormány által rendeletben kijelölt szerv a közigazgatási hatósági” szöveg, 4. § (2) bekezdés *b)* pontjában a „belügyminisztériumi engedély” szövegrész helyébe az „engedély” szöveg, 4. § (2) bekezdésében „Belügyminisztérium a rendőrhatalóság útján” szövegrész helyébe a „rendőrhatalóság” szöveg, a „Belügyminisztérium határozatban” szövegrész helyébe a „Kormány által rendeletben kijelölt szerv” szöveg, 9. § (1) bekezdésében a „Belügyminisztérium” szövegrész helyébe a „Kormány által rendeletben kijelölt szerv” szöveg, 15. § (1) bekezdésében a „természetvédelmi feladatok ellátásáért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „természetvédelemért felelős miniszter” szöveg, az „az örökségvédelmi feladatok ellátásáért felelős miniszterrel” szövegrész helyébe az „a kultúráért felelős miniszterrel” szöveg, 30. § (4) bekezdésében a „honvédelmi miniszter” szövegrészek helyébe a „honvédelemért felelős miniszter” szöveg, a „belügyminiszter” szövegrész helyébe a „Kormány által rendeletben kijelölt szerv” szöveg, 30. § (5) bekezdésében a „belügyminiszter” szövegrész helyébe a „rendészetért felelős miniszter” szöveg, a „honvédelmi miniszterrel” szövegrész helyébe a „honvédelemért felelős miniszterrel” szöveg, 30. § (6) bekezdésében az „a földművelésügyi” szövegrész helyébe az „az agrárpolitikáért felelős” szöveg, a „belügyminiszterrel” szövegrész helyébe a „rendészetért felelős miniszterrel” szöveg, a „közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszterrel” szövegrész helyébe a „közlekedésért felelős miniszterrel” szöveg, 30. § (7) bekezdésében az „a földművelésügyi miniszter és a pénzügyminiszter” szövegrész helyébe az „az agrárpolitikáért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter” szöveg, 31. §-ában az „őrszolgálatokat” szövegrész helyé-

be az „őrszolgálatokat, valamint az 1. § (3) bekezdés szerinti szervet vagy szerveket” szöveg,

42. az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 45/A. §-ában az „az állatvédelmi hatóság, illetve” szövegrész helyébe az „illetve” szöveg,

43. a Magyar Köztársaság Kormánya és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Kormánya között a minősített védelmi információk kölcsönös védelméről szóló, Londonban, 1998. szeptember 7-én aláírt Megállapodás megerősítéséről és kihirdetéséről szóló 1999. évi XIX. törvény 3. § (3) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

44. a Magyar Köztársaság Kormánya és Ukrajna Kormánya között a bizalom- és biztonságerősítő intézkedésekről és a kétoldalú katonai kapcsolatok fejlesztéséről Budapesten, 1998. október 27-én aláírt Megállapodás megerősítéséről és kihirdetéséről szóló 1999. évi XXXVII. törvény 3. § (3) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

45. az ENSZ Közgyűlése által 1996. szeptember 10-én elfogadott Átfogó Atomcsend Szerződésnek a Magyar Köztársaság által történő megerősítéséről és kihirdetéséről szóló 1999. évi L. törvény 3. § (3) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

46. a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezéséről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény 13. § (2) bekezdés *b)* pontjában, 26. §-ában, 30. § (1) bekezdésében, 35. § (1) bekezdésében, 51. § *l)* pontjában, 55. §-ában, 57. §-ában az „a BM” szövegrészek helyébe az „az” szöveg, 25. § (2) bekezdésében az „A Belügyminisztérium” szövegrész helyébe az „Az” szöveg, 25. § (3) bekezdésében a „Belügyminisztérium katasztrófavédelmi szervezete” szövegrész helyébe a „katasztrófavédelmi szervezet” szöveg, 27. § (1) bekezdésében az „A BM” szövegrész helyébe az „Az” szöveg,

47. a bünyügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 13. § (2) bekezdésében az „a Belügyminisztérium ezen ügyekben eljáró szerve” szövegrész helyébe az „az ezen ügyekben eljáró szerv” szöveg, 19. § *f)* pontjában, 24. §-ában, 29. § *d)* pontjában az „a Belügyminisztérium” szövegrész helyébe az „az” szöveg, a „szervei” szövegrész helyébe a „szervek” szöveg, 19. § *k)* pontjában a „jogsabály” szövegrész helyébe a „törvény” szöveg,

48. a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény 32. § (1) bekezdés *c)* pontjában a „munkabiztonsági és munkaügyi felügyelet szervei” szövegrész helyébe a „munkavédelmi hatóság” szöveg,

49. a konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény 7. § (5) bekezdésében az „a Külügyminisztérium internetes honlapjának” szövegrész helyébe az „az erre a célra fenntartott honlap” szöveg, 9. § (4) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrész helyébe a „miniszter” szöveg,

50. az agrárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény 14. § (2) bekezdésében az „a pénzügyminiszter” szövegrész helyébe az „az államháztartásért felelős miniszter” szöveg,

51. a növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 10. § (2) bekezdésében az „a minisztérium” szövegrész helyébe az „az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: a miniszter)” szöveg, 10. § (3) bekezdésében a „földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter” szövegrész helyébe a „miniszter” szöveg, 29. § (7) bekezdésében a „Tv.” szövegrész helyébe a „növényfajták állami elismeréséről, valamint a vetőmagvak és vegetatív szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 1996. évi CXXXI. törvény” szöveg, 30. § (2) bekezdés felvezető szövegében a „földművelési és vidékfejlesztési miniszter” szövegrész helyébe a „miniszter” szöveg, 30. § (2) bekezdés *j* és *l*) pontjában az „a pénzügyminiszterrel” szövegrész helyébe az „az adópolitikáért felelős miniszterrel” szöveg,

52. az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény 20. § (7) bekezdésében az „a földművelésügyi és vidékfejlesztési” szövegrész helyébe az „az élelmiszerbiztonságért felelős” szöveg,

53. a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény 4. § (12) bekezdésében az „adóhatóság illetékes igazgatóságát” szövegrész helyébe az „adóhatóságot” szöveg, 4. § (12) bekezdésében az „adóhatóság illetékes igazgatósága” szövegrész helyébe az „adóhatóság” szöveg,

54. a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXXVI. törvény 1. § (3) bekezdés 12. pontjában, 16. § (5) bekezdésében a „Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Engedélyezési és Közigazgatási Hivatala” szövegrész helyébe a „külkereskedelmi államigazgatási szerv” szöveg, 20. §-ában, 46. §-ában a „Vám- és Pénzügyőrség” szövegrész helyébe a „vámhatóság” szöveg,

55. a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 63. § (5) bekezdésében, 135. § (1) bekezdésében, 136. § (3) bekezdésében, 152. § (2) bekezdésében, 228. § (1) bekezdésében az „az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség” szövegrész helyébe az „a munkavédelmi hatóság” szöveg,

56. a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 1. § (3) bekezdésében és 10. § (2) bekezdés *i*) pontjában a „Nemzeti Kulturális Alapprogram” szövegrész helyébe a „Nemzeti Kulturális Alap” szöveg,

57. a foglalkoztatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi XXVIII. törvény 12. § (7) bekezdésében a „hatóságot” szövegrész helyébe a „hatóság” szöveg,

58. a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 55. § (4) bekezdés *h*) pontjában az „a területileg illetékes vízügyi igazgatóság” szövegrész helyébe az „illetékes vízügyi igazgatási szerv” szöveg,

59. a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XXI. törvény 12. § (6) és (7) bekezdésében a „Tv.” szövegrész helyébe a „temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény” szöveg,

60. a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény 12. § (4) bekezdésében a „munkabiztonsági és munkaügyi ellenőrzés szerveinek” szövegrész helyébe a „munkaügyi hatóságnak és a munkavédelmi hatóságnak” szöveg, 13. § (1) bekezdésében a „munkabiztonsági és munkaügyi ellenőrzés szerve” szövegrész helyébe a „munkaügyi hatóság vagy a munkavédelmi hatóság” szöveg lép,

61. az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezménynek az Egyezmény ellenőrző rendszerének módosítására vonatkozó 14. jegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 2005. évi CXXIV. törvény 4. § (3) és (4) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg, 4. § (4) bekezdésében az „igazságügyminiszter” szövegrész helyébe az „igazságügyért felelős miniszter” szöveg,

62. az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXXII. törvény 53. § (5) bekezdésében az „Ezzel egyidejűleg” szövegrész helyébe az „E törvény hatálybalépését követő 60. napon” szöveg,

63. a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény 13. § (2) bekezdés *d*) pontjában az „a területi” szövegrész helyébe az „az” szöveg,

64. a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 25. § (5) bekezdésében a „Kincstári Vagyoni Igazgatóságnak” szövegrész helyébe a „kincstári vagyon kezeléséért felelős szervnek” szöveg, 25. § (5) bekezdésében a „Kincstári Vagyoni Igazgatóság” szövegrész helyébe a „kincstári vagyon kezeléséért felelős szerv” szöveg,

65. az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2005. évi CLXXXI. törvény 44. § (7) bekezdésében az „Eütv.” szövegrész helyébe az „egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény” szöveg,

66. a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 88. § (2) bekezdés 7. pontjában az „a pénzügyminiszterrel” szövegrész helyébe az „az adópolitikáért felelős miniszterrel” szöveg,

67. a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény 16. § (10) bekezdésében a „szervezet” szövegrész helyébe a „szerv” szöveg,

68. a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 112. § (2) bekezdésében az „az illetékes nyugdíj-biztosítási” szövegrész helyébe az „a nyugdíjbiztosítási” szöveg,

69. az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 255. § (4) bekezdésében az „SZF-től” szövegrész helyébe az „állami adóhatóságtól” szöveg, valamint az „SZF” szövegrész helyébe az „állami adóhatóság” szöveg,

70. az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) keretében 1951. december 6-án létrehozott és 1952. április 3-án hatályba lépett Nemzetközi Növényvédelmi Egyezménynek a FAO-konferencia 1997. novemberi, huszonkilencedik ülészakán elfogadott, 2005. október 2-án hatályba lépett módosításaival egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXV. törvény 3. § (3) bekezdésében a „földművelésügyi és vidékfejlesztési” szövegrész helyébe a „növényvédelemért felelős” szöveg,

71. a Magyar Köztársaság és a Portugál Köztársaság között, Budapesten, 2002. november 4. napján aláírt Konzuli Egyezmény kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXVI. törvény 3. § (2) bekezdésében a „külgügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

72. a Bernben, 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében a „közlekedéspolitikáért” szövegrész helyébe a „közlekedésért” szöveg, 4. § (4) bekezdésében a „külgügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg, 4. § (5) bekezdésében a „közlekedéspolitikáért felelős tárca” szövegrész helyébe a „közlekedésért felelős miniszter által vezetett minisztérium” szöveg,

73. az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt Egyezményéhez kapcsolódó, az emberi eredetű szervek és szövetek átültetéséről szóló, Genfben, 2005. május 4-én aláírt Kiegészítő Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXX. törvény 4. § (4) bekezdésében az „egészségügyi” szövegrész helyébe az „egészségügyért felelős” szöveg,

74. az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt Egyezményéhez kapcsolódó, az orvosbiológiai kutatásokról szóló, Genfben, 2005.

szeptember 28-án aláírt Kiegészítő Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXXI. törvény 4. § (4) bekezdésében az „egészségügyi” szövegrész helyébe az „egészségügyért felelős” szöveg,

75. a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés III. cikk (1) és (4) bekezdésének végrehajtásáról szóló biztosítéki megállapodás és jegyzőkönyv, valamint a megállapodáshoz csatolt kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXXII. törvény 5. § (4) bekezdésében a „külgügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

76. a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között a határokat átlépő bűnözés megelőzésében és a szervezett bűnözés elleni harcban folytatott együttműködésről szóló, Pozsonyban, 2006. október 2-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2006. évi XCI. törvény 4. § (3) bekezdésében a „külgügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

77. a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény módosításáról szóló 2006. évi CVII. törvény 28. § (2) bekezdés második mondatában a „Gtv.” szövegrész helyébe a „géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény (a továbbiakban: Gtv.)” szöveg,

78. az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légiközlekedési Megállapodás kihirdetéséről szóló 2007. évi V. törvény 5. § (3) bekezdésében a „külgügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

79. a Magyar Köztársaság Kormánya, Románia Kormánya és Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa között a Magyar Köztársaság, Románia és Szerbia és Montenegró államhatárainak találkozási pontjáról, az azt jelölő hármashatár-jelről és annak karbantartásáról szóló, Újvidéken, 2006. április 19-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 2007. évi VII. törvény 4. § (3) bekezdésében a „külgügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

80. a Magyar Köztársaság és Ukrajna között a magyar-ukrán államhatár rendjéről, a határkérdésekben való együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról szóló, Kijevben, 1995. május 19-én aláírt Szerződés 2. cikk 3. pontja alapján elkészített, és Budapesten, 2003. június 20-án aláírt, a Magyar Köztársaság és Ukrajna közötti államhatár új redemarkációs okmányai kihirdetéséről szóló 2007. évi VIII. törvény 3. § (3) bekezdésében a „külgügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

81. az olajszenyvezéssel okozott károk megtérítésére szolgáló nemzetközi alap létrehozataláról szóló 1992. évi

egyezmény és az olajszenyezéssel okozott károk megtérítésére szolgáló nemzetközi alap létrehozataláról szóló 1992. évi egyezményhez elfogadott 2003. évi jegyzőkönyv, valamint az olajszenyezéssel okozott károkkal kapcsolatos polgári jogi felelősségről szóló 1992. évi egyezmény kihirdetéséről szóló 2007. évi IX. törvény 6. § (3) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

82. az Európai Közösségek és tagállamai, valamint az Albán Köztársaság közötti Stabilizációs és Társulási Megállapodás kihirdetéséről szóló 2007. évi XXX. törvény 4. § (3) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter” szöveg lép.

(2) A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 27. § (2)–(3) bekezdése a „személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető szervet” szövegrész helyett a „polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervet” szöveggel, 81. § (1) bekezdése a „személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi hatóságának” szövegrész helyett a „polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervet” szöveggel, 83. § (1) bekezdése a „személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető szerv” szövegrész helyett a „polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervet” szöveggel, az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 19. § (2) bekezdése az „az írásba foglalástól” szövegrész helyett az „a jogerőre emelkedésétől” szöveggel, 20. § (1) bekezdése a „kollégium” szövegrész helyett a „jogterület” szöveggel, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 367. § 10. pontja a „Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1993. évi XCII. törvény 41. §-a (2) bekezdésének a) pontjában” szövegrész helyett a „Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet 14. §-ának a) pontjában” szöveggel lép hatályba.

Melléklet

a 2007. évi LXXXII. törvényhez

1. azoknak nevei, a kik a tudós társaság fölállítására, vagy a hazai nyelv terjesztésére is ajánlatokat tettek, az utókor emlékezeté végett törvénybe iktattatnak című 1827. évi XII. törvény

2. a Győrtől Sopronon át Ebenfurt irányában az ország határáig vezetendő elsőrendű gőzmozdonyvasut kiépítéséről szóló 1872. évi XXVII. törvény

3. a Győrtől Sopronon át Ebenfurt irányában az országhatáráig építendő vasut engedélyokmánya némely pontjainak módosításáról szóló 1874. évi XXX. törvény

4. a kereskedelmi törvényről szóló 1875. évi XXXVII. törvény

5. a méter-mérték ügyében 1875. évi május hó 20-án Párisban kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1876. évi II. törvény

6. Deák Ferencz emlékének törvénybe iktatásáról szóló 1876. évi III. törvény

7. a phylloxera vastatrix rovar ellen követendő rendszabályok ügyében kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1880. évi I. törvény

8. a Brasíliával 1883. évi május 21-én Rio de Janeiroban, a közönséges büntettek kölcsönös kiadatása iránt kötött államszerződés becikkelyezése tárgyában című 1884. évi XXXVII. törvény

9. a Monacoval 1886. évi február 22-én Bécsben, a közönséges büntettek kölcsönös kiadatása iránt kötött államszerződés becikkelyezése tárgyában című 1887. évi VI. törvény

10. a Suez-csatorna iránt Konstantinápolyban 1888. évi október 29-ikén kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1889. évi XX. törvény

11. az 1882:XV. törvénycikkbe iktatott nemzetközi phylloxera-egyezmény kiegészítéséről szóló 1889. évi XLI. törvény

12. az egyiptomi tengeri egészségügyi szolgálat reformja iránt 1892. évi január 30-án Velenczében kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1894. évi VIII. törvény

13. cholera-járvány idején a nemzetközi érintkezésben alkalmazandó közös védelmi intézkedésekről szóló 1894. évi IX. törvény

14. a honalapítás évezredes emlékének törvénybe iktatásáról szóló 1896. évi VII. törvény

15. a fertővidéki helyi érdekű vasuti engedélyezése tárgyában című 1896. évi XXIX. törvény

16. az Uruguay-jal 1887. évi június 25-én Montevideóban, a közönséges büntettek kölcsönös kiadatása iránt kötött államszerződés becikkelyezése tárgyában című 1896. évi XXX. törvény

17. a mekkai zarándoklásnál való óvintézkedések és a persa öbölben szervezendő egészségügyi felügyelet tekintetében követendő eljárás szabályozása iránt 1894. évi április hó 3-án Párisban kötött nemzetközi egyezmény, valamint az ennek függelékét képező és 1897. évi október hó 30-án kelt „nyilatkozat” becikkelyezéséről szóló 1898. évi XXXI. törvény

18. a pestis elleni védekezés tárgyában, Velenczében 1897. évi márczius 19-én kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1900. évi XXIII. törvény

19. Nagy-Britannia és Irhon egyesült királysággal 1873. évi december hó 3-án a közönséges büntettek kölcsönös kiadatása iránt kötött államszerződés XI. cikkének módosításáról 1901. évi június hó 26-án kiállított pótnyilatkozat becikkelyezéséről szóló 1902. évi XVIII. törvénycikk

20. a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet létesítése iránt 1905. évi június hó 7-én Rómában kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1908. évi XVIII. törvény

21. a polgári eljárásra vonatkozólag az 1905. évi július hó 17-én Hágában kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1909. évi XIV. törvény

22. a pestis és a kolera ellen való védekezés tárgyában Párisban, 1903. évi december 3-án kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1909. évi XXI. törvény

23. a közönséges büntettek kölcsönös kiadatása iránt Paraguay köztársasággal Buenos-Airesben 1907. évi október hó 16. napján kötött államszerződés becikkelyezéséről szóló 1910. évi IX. törvény

24. a szerzői jogok kölcsönös védelme végett az Amerikai Egyesült Államokkal Budapesten, az 1912. évi január hó 30-ik napján kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1912. évi LXI. törvény

25. a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember hó 23-ik napján Bruxellesben létrejött két nemzetközi egyezmény és a rájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv becikkelyezéséről szóló 1913. évi I. törvény

26. az első két nemzetközi békeértekezleten megállapított több egyezmény és nyilatkozat becikkelyezése tárgyában című 1913. évi XLIII. törvény

27. az 1910. évi október hó 19. napján a Brazíliai Egyesült Államok Köztársaságával kötött választott bírósági egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1913. évi XLVII. törvény

28. a kórházhajókról szóló nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1913. évi XLVIII. törvény

29. a métermérték ügyében 1875. évi május hó 20-án Párisban kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1876. évi II. törvénycikk módosítása tárgyában című 1916. évi I. törvény

30. a világháborútól érintett ipari tulajdonjogok fenntartására és visszaállítására vonatkozó megállapodás becikkelyezéséről szóló 1921. évi I. törvény

31. az Északamerikai Egyesült Államokkal, a Brit Birodalommal, Franciaországgal, Olaszországgal és

Japánnal, továbbá Belgiummal, Kínával, Kubával, Görögországgal, Nikaraguával, Panamával, Lengyelországgal, Portugáliával, Romániával, a Szerb-Horvát-Szlovén Állammal, Sziámmal és Cseh-Szlovákiával 1920. évi június hó 4. napján a Trianonban kötött békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921. évi XXXIII. törvény

32. az Amerikai Egyesült-Államokkal 1921. évi augusztus hó 29. napján Budapesten kötött békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921. évi XLVIII. törvény

33. Magyarország belépéséről az irodalmi és művészeti művek védelmére alakult berni nemzetközi Unióba szóló 1922. évi XIII. törvény

34. a soproni népszavazás emlékének törvénybe iktatásáról szóló 1922. évi XXIX. törvény

35. a Hágában 1912. évi január hó 23-án kötött „Nemzetközi ópiumegyezmény” becikkelyezéséről szóló 1923. évi XXII. törvény

36. az Olasz Királysággal 1924. évi március hó 27-én kötött pénzügyi egyezmények és megállapodások becikkelyezéséről szóló 1924. évi XXIII. törvény

37. a pestis, a kolera és a sárgaláz ellen való védekezés tárgyában Párisban 1912. évi január hó 17-én kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1924. évi XXIV. törvény

38. a Dunai Állandó Vízügyi Műszaki Bizottság hatáskörére és működésére vonatkozó szabályzat jóváhagyása tárgyában 1923. évi május hó 27-én Párisban kötött egyezmény becikkelyezéséről szóló 1925. évi VII. törvény

39. a nőkkel és a gyermekekkel üzött kereskedés elnyomása végett Genfben létrejött nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1925. évi XIX. törvény

40. a métermérték ügyében 1921. évi október hó 6-án Sévresben kötött nemzetközi pótegyezmény becikkelyezéséről és a kapcsolatos intézkedésekről szóló 1925. évi XXIX. törvény

41. a sáska elleni védekezés szervezése végett 1920. évi október 31-én Rómában kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1925. évi XXX. törvény

42. a nemzetközi kereskedelmi statisztika létesítése tárgyában Brüsszelben 1913. évi december hó 31. napján kelt egyezmény becikkelyezéséről szóló 1925. évi XLI. törvény

43. Széchenyi István gróf, a legnagyobb magyar emlékének törvénybeiktatásáról szóló 1925. évi XLV. törvény

44. a fehér (sárga) foszforral való gyújtógyártás eltiltása iránt Bernben 1906. évi szeptember hó 26-án kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1925. évi XLIX. törvény

45. a polgári eljárásra vonatkozólag az 1905. évi július hó 17-én Hágában kelt és az 1909: XIV. törvénycikkbe iktatott nemzetközi egyezmény 27. cikkének módosítása

céljából az 1924. évi július hó 4-én Hágában kelt Jegyzőkönyv becikkelyezése tárgyában című 1926. évi XIX. törvény

46. az Olaszországgal 1927. évi április hó 5. napján Rómában kötött barátsági, békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1927. évi XXVIII. törvény

47. a Spitzbergák tárgyában Párizsban 1920. évi február hó 9. napján kelt Szerződés becikkelyezéséről szóló 1927. évi XXIX. törvény

48. március tizenötödikének nemzeti ünneppé nyilvánításáról szóló 1927. évi XXXI. törvény

49. Kossuth Lajos örök érdemeinek és emlékének törvénybeiktatásáról szóló 1927. évi XXXII. törvény

50. az 1919. évben Washingtonban tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által a munkahiány tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1928. évi XV. törvény

51. az 1921. évben Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által a hajókon alkalmazott gyermekek és fiatalok kötelező orvosi vizsgálata tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1928. évi XVIII. törvény

52. az 1919. évben Washingtonban tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által a fiatalok éjjeli ipari munkája tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1928. évi XXVI. törvény

53. az 1925. évben Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által az üzemi balesetek kártalanítása tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1928. évi XXIX. törvény

54. az 1925. évben Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által a foglalkozási betegségek kártalanítása tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1928. évi XXX. törvény

55. az 1925. évben Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által az idegen és a saját honos munkavállalóknak az üzemi balesetek kártalanítása szempontjából egyenlő elbánásban részesítése tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1928. évi XXXI. törvény

56. az 1927. évben Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által az ipar és a kereskedelem körében foglalkoztatott munkavállalóknak és a háztartási alkalmazottaknak betegségi biztosítása tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1928. évi XXXII. törvény

57. a közlekedés és átmenet szabadsága tárgyában Barcelonában az 1921. évben tartott általános értekezleten

megállapított egyes okmányok becikkelyezéséről szóló 1928. évi XXXIX. törvény

58. a Nemzetközi Állategészségügyi Hivatal létesítése iránt Párizsban, 1924. évi január hó 25-én kötött nemzetközi megállapodás becikkelyezéséről szóló 1929. évi XIII. törvény

59. a közlekedés és az átmenő forgalom tárgyában 1923. évben Genfben tartott általános értekezleten megállapított okmányok becikkelyezéséről szóló 1929. évi XXII. törvény

60. a háború igénybevételéről való lemondás tárgyában Párizsban 1928. évi augusztus hó 27-én kötött nemzetközi szerződés becikkelyezéséről szóló 1929. évi XXXVII. törvény

61. a Finnországgal Budapesten 1928. évi december hó 12. napján kötött békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1929. évi XXXIX. törvény

62. az 1927. évben Genfben tartott Nemzetközi Értekezlet által a Nemzetközi Segélynyújtó Egyesülés tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1929. évi XL. törvény

63. az Amerikai Egyesült Államokkal Washingtonban 1929. évi január hó 26-án kötött békéltető eljárási szerződés, valamint az ugyanott ugyanazon a napon kötött választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1929. évi XLIII. törvény

64. a Törökországgal Budapesten 1929. évi január hó 5. napján kötött semlegességi, békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1930. évi I. törvény

65. az Osztrák Köztársasággal Budapesten, 1928. évi június hó 25-én kötött adóügyi jogvédelem- és jogsegély-szerződés becikkelyezéséről szóló 1930. évi IX. törvény

66. a Lengyelországgal Varsóban 1928. évi november hó 30. napján kötött békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1930. évi X. törvény

67. a Spanyolországgal Madridban 1929. évi június hó 10. napján kötött békéltető eljárási, bírósági és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1930. évi XIV. törvény

68. a Bulgáriával Budapesten 1929. évi július 22. napján kötött békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1930. évi XV. törvény

69. a pestis, a kolera, a sárgaláz, a kiütéses tifusz és a himlő ellen való védekezés tárgyában kötött, Párizsban 1926. évi június hó 21-én kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1930. évi XXXIII. törvény

70. az Észtországgal Tallinnban 1929. évi november hó 27. napján kötött békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1930. évi XXXV. törvény

71. a Genfben 1925. évi február hó 19-én kötött „Nemzetközi ópiumegyezmény” becikkelyezéséről szóló 1930. évi XXXVII. törvény

72. a tengeri hajók tulajdonosainak felelősségére vonatkozólag az 1924. évi augusztus hó 25. napján Brüsszelben kelt egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1931. évi IV. törvény

73. a törvényes elsőbbségekre és tengeri jelzalogokra vonatkozólag az 1926. évi április hó 10. napján Brüsszelben kelt egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1931. évi V. törvény

74. a hajóselismervényekre vonatkozólag az 1924. évi augusztus hó 25. napján Brüsszelben kelt egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1931. évi VI. törvény

75. az 1926. évben, Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által a kivándorlók hajókon történő felügyeletének egyszerűsítése tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1931. évi VII. törvény

76. a Görögországgal Athénben 1930. évi május hó 5. napján kötött békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1931. évi X. törvény

77. a Rigában 1930. évi augusztus hó 13. napján kelt magyar–lett békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1931. évi XII. törvény

78. az irodalmi és a művészeti művek védelméről szóló római nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1931. évi XXIV. törvény

79. a Wienben 1931. évi január hó 26. napján kelt magyar–osztrák barátsági, békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1931. évi XXIX. törvény

80. az irodalmi és a művészeti tulajdon tárgyában Montevideóban 1889. évi január hó 11. napján kelt nemzetközi szerződés becikkelyezéséről szóló 1931. évi XXXI. törvény

81. az 1928. évben Genfben tartott nemzetközi Munkaügyi egyetemes Értekezlet által a legkisebb munkabérek megállapítására vonatkozó eljárások tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1932. évi XIX. törvény

82. a rabszolgaság tárgyában Genfben, 1926. évi szeptember hó 25-én kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1933. évi III. törvény

83. a kábítószer gyártásának korlátozása és forgalombahozatalának szabályozása tárgyában Genfben 1931. évi július hó 13-án kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1933. évi VIII. törvény

84. a pénzhamisítás elnyomásáról szóló nemzetközi egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1933. évi XI. törvény

85. egyes pénzügyi kérdések tárgyában 1932. évi november hó 12-én Rómában kelt magyar–olasz megegyezés és nyilatkozat becikkelyezéséről szóló 1933. évi XV. törvény

86. a külföldi áruk származási helye hamis megjelölésének megakadályozása tárgyában Madridban 1891. évi április hó 14-én kelt, Washingtonban 1911. évi június hó 2-án és Hágában 1925. évi november hó 6-án felülvizsgált nemzetközi megállapodás becikkelyezéséről szóló 1934. évi V. törvény

87. a trianoni békeszerződés XIII. része („Munka”) 321. Cikkének módosításáról szóló 1935. évi I. törvény

88. a szellemi együttműködés tárgyában Bécsben 1935. évi március hó 4. napján kelt magyar–osztrák egyezmény becikkelyezéséről szóló 1935. évi XIX. törvény

89. az 1934. évben Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által a foglalkozási betegségek kártalanítása tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi (módosított) egyezmény becikkelyezéséről szóló 1935. évi XXII. törvény

90. a polgári jogsegély tárgyában Budapesten 1935. évi szeptember hó 25-én kelt magyar–brit egyezmény becikkelyezéséről szóló 1936. évi XIII. törvény

91. az oktató jellegű filmek nemzetközi forgalmának megkönnyítése céljából Genfben 1933. évi október hó 11-én kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1936. évi XVI. törvény

92. az állami hajók mentességére vonatkozólag 1926. évi április hó 10. napján Brüsszelben kelt egyezmény becikkelyezése tárgyában című 1936. évi XX. törvény

93. a nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó 1929. évi varsói nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1936. évi XXVIII. törvény

94. a hadrakelt seregek sebesültjei és betegek helyzetének javítása és a hadifoglyokkal való bánásmód tárgyában Genfben 1929. évi július hó 27. napján kelt egyezmények becikkelyezéséről szóló 1936. évi XXX. törvény

95. a légitársaságok biztosítási lefoglalására vonatkozó 1933. évi római nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1937. évi IX. törvény

96. a menekült bűntettesek kölcsönös kiadatásának további rendezése tárgyában Budapesten, 1936. évi szeptember hó 18-án kelt magyar–brit pótszerződés becikkelyezéséről szóló 1937. évi XXIII. törvény

97. az örökösödési illetékek tekintetében a kettős adózás elhárítása céljából Budapesten, 1936. évi november hó 20. napján kelt magyar–svéd egyezmény becikkelyezéséről szóló 1937. évi XXVI. törvény

98. az 1929. évben Genfben tartott nemzetközi munkaügyi egyetemes értekezlet által a hajón szállított nehéz csomagok súlyának megjelölése tárgyában tervezet alak-

jában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1938. évi V. törvény

99. Szent István király dicső emlékének megörökítéséről szóló 1938. évi XXXIII. törvény

100. az 1935. évben Genfben tartott Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet által a nőknek bármilyen bányában földalatti munkára alkalmazása tárgyában tervezet alakjában elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1939. évi I. törvény

101. a Budapesten, 1938. évi november hó 15. napján kelt magyar–japán barátsági és szellemi együttműködési egyezmény becikkelyezéséről szóló 1940. évi I. törvény

102. a Gozsdu-alapítványt érdeklő ügyek végleges rendezése tárgyában Bukarestben, 1937. évi október hó 27. napján kelt magyar–román megállapodás becikkelyezéséről szóló 1940. évi XXI. törvény

103. az Ankarában, 1938. évi július hó 18. napján kelt magyar–török konzuli egyezmény becikkelyezéséről szóló 1940. évi XXV. törvény

104. a szarvasmarhák törzskönyvelésének egységessé tétele tárgyában Rómában 1936. évi október hó 14. napján kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1940. évi XXIX. törvény

105. az Ankarában, 1938. évi november hó 2-án kelt magyar–iraki barátsági szerződés becikkelyezéséről szóló 1940. évi XXXII. törvény

106. a Yeniköyben, 1934. évi augusztus hó 25-én kelt magyar–afgán barátsági szerződés becikkelyezéséről szóló 1940. évi XXXIII. törvény

107. a szellemi és kulturális együttműködés tárgyában Budapesten, 1940. évi március hó 13. napján kelt magyar–német pótegyezmény becikkelyezéséről szóló 1940. évi XXXIV. törvény

108. az irodalmi és a művészeti művek kölcsönös védelme tárgyában Berlinben, 1940. évi november hó 6. napján kelt magyar–német egyezmény becikkelyezéséről szóló 1941. évi VII. törvény

109. a Teheránban, 1937. évi december hó 18-án kelt magyar–iráni barátsági és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló 1941. évi IX. törvény

110. a Moszkvában az 1945. évi január hó 20. napján kötött fegyverszüneti egyezmény becikkelyezéséről szóló 1945. évi V. törvény

111. a népbíráskodás tárgyában kibocsátott kormányrendeletek törvényerőre emeléséről szóló 1945. évi VII. törvény

112. a Magyarország és Csehszlovákia között lakosságcsere tárgyában Budapesten 1946. évi február hó 27. napján kelt magyar–csehszlovák egyezmény becikkelyezéséről szóló 1946. évi XV. törvény

113. a magyar zsidóságot ért üldözés megbélyegzéséről és következményeinek enyhítéséről szóló 1946. évi XXV. törvény

114. egyes rangok és címek megszüntetéséről szóló 1947. évi IV. törvény

115. a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet alkotmánymódosításának becikkelyezéséről szóló 1947. évi VI. törvény

116. a Párisban 1947. évi február hó 10. napján kelt békeszerződés becikkelyezése tárgyában című 1947. évi XVIII. törvény

117. a szovjet–orosz katonai emlékművek és hősi temetők kegyeleti gondozása tárgyában című 1947. évi XIX. törvény

118. a második világháború által érintett ipari tulajdonjogok fenntartása, illetőleg visszaállítása tárgyában Neuchâtelben az 1947. évi február hó 8. napján aláírt Nemzetközi Megállapodás, valamint az ahhoz tartozó Zárójegyzőkönyv és Pót-Zárójegyzőkönyv becikkelyezéséről szóló 1947. évi XXVII. törvény

119. a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyi Központ I. kúriájába tartozó, részvénytársasági alapon működő pénzügyi intézetek magyar tulajdonban levő részvényeinek állami tulajdonbavételéről szóló 1947. évi XXX. törvény

120. a Budapesten 1947. évi december hó 8. napján aláírt magyar–jugoszláv barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés becikkelyezéséről szóló 1948. évi IV. törvény

121. az Egészségügyi Világszervezet Alkotmányának becikkelyezéséről szóló 1948. évi XII. törvény

122. az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc emlékének megörökítéséről szóló 1948. évi XXIII. törvény

123. a Dunán való hajózás rendjének szabályozása tárgyában Belgrádban 1948. évi augusztus hó 18. napján kelt nemzetközi Egyezmény becikkelyezéséről szóló 1949. évi XIII. törvény

124. a Magyar Köztársaság és a Román Népköztársaság között az állampolgárság egyes kérdéseinek szabályozása tárgyában Bukarestben, az 1949. évi február hó 10. napján kelt egyezmény becikkelyezéséről szóló 1949. évi XIV. törvény

125. a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény

126. a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény

127. az Egyesült Nemzetek Alapokmányának törvénybe iktatásáról szóló 1956. évi I. törvény

128. a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény

129. a Magyar Népköztársaság és az Indonéz Köztársaság között Djakartában 1961. augusztus 23-án aláírt ba-

rársági és együttműködési szerződés törvénybe iktatásáról szóló 1962. évi III. törvény

130. a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között Budapesten 1967. szeptember 7-én aláírt Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segítségnyújtási Szerződés törvénybe iktatásáról szóló 1967. évi VI. törvény

131. a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság között Budapesten 1968. június 14-én aláírt Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segítségnyújtási Szerződés törvénybe iktatásáról szóló 1969. évi I. törvény

132. a Magyar Népköztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény

133. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény

134. a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény

135. a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény

136. a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény

137. a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény

138. az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény

139. a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény

140. a sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvény

141. az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény

142. a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény

143. az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény

144. az 1956-os népfelkeléssel összefüggő elítélések orvoslásáról szóló 1989. évi XXXVI. törvény

145. a Román Népköztársasággal az egyenesadók, valamint az öröklési illetékek tekintetében a kettős adóztatás elhárítása tárgyában Budapesten az 1948. évi augusztus hó 28. napján kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1949. évi 16. törvényerejű rendelet

146. a bírósági és közigazgatási iratok, valamint a bírósági, gyámpénztári, közigazgatási és pénzügyi letétek kölcsönös kiszolgáltatása tárgyában a Csehszlovák Köztársasággal Vysoké Tatryban az 1950. évi február hó 22. napján kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1950. évi 16. törvényerejű rendelet

147. a „Magyar Népköztársaság kiváló művésze” és a „Magyar Népköztársaság érdemes művésze” cím adományozásáról szóló 1950. évi 27. törvényerejű rendelet módosításáról és kiegészítéséről szóló 1952. évi 14. törvényerejű rendelet

148. a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybaléptetéséről, végrehajtásáról szóló 1952. évi 22. törvényerejű rendelet

149. a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény hatálybalépése és végrehajtása, valamint a személyi jog egyes kérdéseinek szabályozása tárgyában című 1952. évi 23. törvényerejű rendelet

150. a háború áldozatainak védelmére vonatkozóan Genfben, az 1949. évi augusztus hó 12. napján kelt nemzetközi egyezményeknek a Magyar Népköztársaságban való törvényerejéről szóló 1954. évi 32. törvényerejű rendelet

151. a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet alkotmány-módosításának kihirdetéséről szóló 1955. évi 1. törvényerejű rendelet

152. a nők politikai jogaira vonatkozóan New Yorkban, 1953. évi március hó 31. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1955. évi 15. törvényerejű rendelet

153. a népirtás büntetének megelőzése és megbüntetéséről tárgyában 1948. évi december 9. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1955. évi 16. törvényerejű rendelet

154. a fojtó, mérges és egyéb hasonló gázok, valamint a bakteriológiai eszközök hadviselési célokra történő használatának eltiltására vonatkozóan Genfben, az 1925. évi június hó 17. napján kelt jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1955. évi 20. törvényerejű rendelet

155. az emberkereskedés és mások prostitúciója kihasználásának elnyomása tárgyában, New Yorkban, 1950. évi március hó 21. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1955. évi 34. törvényerejű rendelet

156. az egyes korábbi Kábítószer Egyezmények módosítása tárgyában New Yorkban, 1946. évi december hó 11-én kelt jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1956. évi 6. törvényerejű rendelet

157. a Nemzetközi Hűtéstechnikai Intézet tárgyában Párizsban, 1954. évi december hó 1. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1956. évi 12. törvényerejű rendelet

158. a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelme tárgyában Hágában, 1954. évi május hó 14. napján kelt nemzetközi egyezmény, valamint az ahhoz csatolt jegyzőkönyv (a kulturális javak háború idején megszállott területről való kivitelének tilalma tárgyában) kihirdetéséről szóló 1957. évi 14. törvényerejű rendelet

159. az Egyesült Nemzetek kiváltságairól és mentességeiről New Yorkban, 1946. évi február hó 13. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1957. évi 15. törvényerejű rendelet

160. a Közúti Kereskedelmi Járművek Ideiglenes Behozatalára, a Szállítótartályokra és a Magánhasználatra

szolgáló Vízijárművek és Légijárművek Ideiglenes Behozatalára vonatkozó, Genfben 1956. évi május hó 18. napján kelt nemzetközi Vámegegymények kihirdetéséről szóló 1957. évi 30. törvényerejű rendelet

161. a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában, New Yorkban, 1956. évi június hó 20. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1957. évi 53. törvényerejű rendelet

162. az Áruminták és kereskedelmi propagandaanyagok behozatalának megkönnyítésére vonatkozó, Genfben, 1952. évi november hó 7. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1957. évi 59. törvényerejű rendelet

163. a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1957. évi VIII. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1958. évi 5. törvényerejű rendelet

164. a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság között az államhatár rendjének szabályozása tárgyában 1956. évi október hó 13. napján Prágában aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1958. évi 15. törvényerejű rendelet

165. a rabszolgaságra vonatkozóan Genfben, 1926. évi szeptember hó 25. napján kelt Egyezmény módosítása tárgyában New Yorkban, 1953. évi december hó 7. napján kelt Jegyzőkönyv és Melléklete, továbbá a rabszolgaság, a rabszolga kereskedés, valamint a rabszolgasághoz hasonló intézmények és gyakorlatok eltörlése tárgyában Genfben, 1956. évi szeptember hó 7. napján kelt Kiegészítő Egyezmény kihirdetéséről szóló 1958. évi 18. törvényerejű rendelet

166. a Hivatalos Mérésügyi Nemzetközi Szervezet létesítése tárgyában Párizsban, 1955. évi október hó 12-én kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1958. évi 24. törvényerejű rendelet

167. a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a vámkérdésekben történő együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról Budapesten, az 1958. évi július hó 21. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1958. évi 36. törvényerejű rendelet

168. a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a polgári, családjogi és bűnügyi jogsegély tárgyában Moszkvában, 1958. évi július hó 15. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1958. évi 38. törvényerejű rendelet

169. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság Kormánya között a fertőző betegségek megelőzése és leküzdése tárgyában Belgradban, 1957. évi november hó 20. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1959. évi 2. törvényerejű rendelet

170. a Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság között a polgári, családjogi és bűnügyi jogsegély tárgyában Bukarestben 1958. évi október hó 7. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1959. évi 19. törvényerejű rendelet

171. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság Kormánya között állampolgáraik szociális biztonságával kapcsolatos kérdések rendezése tárgyában Budapesten, az 1957. évi október hó 7. napján kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1959. évi 20. törvényerejű rendelet

172. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a határvidék vízgazdálkodási kérdéseinek szabályozása tárgyában Bécsben, az 1956. évi április hó 9. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1959. évi 32. törvényerejű rendelet

173. a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság között szociálpolitikai együttműködésről Budapesten az 1959. évi január hó 30. napján kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1959. évi 41. törvényerejű rendelet

174. a férjezett nők állampolgárságáról szóló, New-Yorkban, 1957. évi február hó 20. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1960. évi 2. törvényerejű rendelet

175. a Magyar Népköztársaság és a Lengyel Népköztársaság között a polgári, családjogi és bűnügyi jogsegély tárgyában, Budapesten, 1959. évi március hó 6. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1960. évi 5. törvényerejű rendelet

176. a Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet

177. a gépjármű alkatrészek és tartozékok minőségének jóváhagyására vonatkozó egységes feltételek elfogadásáról és a minőségi jóváhagyás kölcsönös elismeréséről szóló, Genfben 1958. március 20-án aláírt többoldalú nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1960. évi 21. törvényerejű rendelet

178. a Magyar Népköztársaság és az Albán Népköztársaság között a polgári, családjogi és bűnügyi jogsegély tárgyában Tiranában 1960. évi január hó 12. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1960. évi 25. törvényerejű rendelet

179. a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának XII. ülészakán Szófiában 1959. évi december hó 14. napján az állategészségügy terén történő együttműködésről aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1961. évi 8. törvényerejű rendelet

180. a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának XII. ülészakán, Szófiában 1959. december 14-én aláírt, a zárszolgálat, valamint a növények kártevőktől és betegségektől való védelme terén történő együttműködésről szóló nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1962. évi 3. törvényerejű rendelet

181. a Duna halászati hasznosítására vonatkozólag Bukarestben, 1958. január 29. napján kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1962. évi 9. törvényerejű rendelet

182. az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények Londonban az 1934. évi június hó 2. napján felülvizsgált szövegének kihirdetéséről szóló 1962. évi 17. törvényerejű rendelet

183. a külföldi választottbírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, New Yorkban 1958. június 10-én kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1962. évi 25. törvényerejű rendelet

184. a nyílt tengerről szóló, Genfben, 1958. április 29-én aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1963. évi 6. törvényerejű rendelet

185. a Genfben, 1950. évi szeptember hó 16. napján kelt, a nemzetközi főútvonalak építésére vonatkozó Nyilatkozat kihirdetéséről szóló 1963. évi 7. törvényerejű rendelet

186. a kiállításon, vásáron, kongresszuson, vagy hasonló esemény alkalmával bemutatandó, vagy felhasználható áruk behozatalánál engedélyezett kedvezményekre, valamint a munkaeszközök vámelőjegyzésben történő behozatalára vonatkozóan Brüsszelben, 1961. június 8-án létrejött vámegegyezmények kihirdetéséről szóló 1963. évi 8. törvényerejű rendelet

187. a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában Budapesten, az 1962. december 20-án kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1963. évi 16. törvényerejű rendelet

188. a nemzetközi fuvarozásnál használatos rakodólapok vámkezeléséről Genfben, 1960. december 9-én kelt európai egyezmény kihirdetéséről szóló 1963. évi 23. törvényerejű rendelet

189. a légkörben, a világűrben és a víz alatt végzett nukleáris fegyverkísérletek betiltása tárgyában Moszkvában, 1963. augusztus 5-én létrejött szerződés kihirdetéséről szóló 1963. évi 26. törvényerejű rendelet

190. a Kiadványok Nemzetközi Cseréjéről, valamint a Hivatalos Kiadványok és Hatósági Irományok Államok Közötti Cseréjéről szóló egyezmények kihirdetéséről szóló 1963. évi 30. törvényerejű rendelet

191. a turistaforgalom vámkönnyítéseiről szóló, New Yorkban 1954. június 4-én kelt Egyezmény, valamint az Egyezmény Kiegészítő Jegyzőkönyvének kihirdetéséről szóló 1964. évi 2. törvényerejű rendelet

192. a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság között Belgrádban, 1963. február 20-án aláírt Konzuli Egyezmény kihirdetéséről szóló 1964. évi 3. törvényerejű rendelet

193. a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodásról szóló, Genfben 1961. április 21-én kelt Európai Egyez-

mény kihirdetéséről szóló 1964. évi 8. törvényerejű rendelet

194. a Duna Bizottság kiváltságairól és mentességeiről szóló, Budapesten 1963. május 15-én aláírt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1964. évi 10. törvényerejű rendelet

195. az oktatásban alkalmazott megkülönböztetés elleni küzdelemről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1964. évi 11. törvényerejű rendelet

196. a Budapesten, 1964. május 27-én aláírt, a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Duna Bizottság között „a Duna Bizottság székhelyéről a Magyar Népköztársaságban” tárgyban kötött Egyezmény kihirdetéséről szóló 1964. évi 14. törvényerejű rendelet

197. a nemzetközi légifuvarozásra vonatkozó egyes jogszabályok egységesítése tárgyában Varsóban, 1929. október 12-én aláírt egyezmény módosításáról Hágában, 1955. évi szeptember 28-án kelt jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1964. évi 19. törvényerejű rendelet

198. a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság között Prágában, 1963. december 20-án aláírt kereskedelmi és hajózási szerződés kihirdetéséről szóló 1964. évi 25. törvényerejű rendelet

199. a Magyar Népköztársaság és a Jemeni Arab Köztársaság közötti barátságról és együttműködésről Budapesten, 1964. május 30-án aláírt Szerződés kihirdetéséről szóló 1964. évi 28. törvényerejű rendelet

200. a parti tengerről és a csatlakozó övezetről szóló, Genfben, 1958. április 29-én aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1964. évi 31. törvényerejű rendelet

201. a Genfben, 1930. június 7-én megkötött váltójogi egyezmények kihirdetéséről szóló 1965. évi 1. törvényerejű rendelet

202. a Genfben, 1931. március 19-én megkötött csekkjogi egyezmények kihirdetéséről szóló 1965. évi 2. törvényerejű rendelet

203. a New-Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábitószter Egyezmény kihirdetéséről szóló 1965. évi 4. törvényerejű rendelet

204. a gyermektartási kötelezettség tárgyában hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, Hágában, 1958. április 15-én aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1965. évi 7. törvényerejű rendelet

205. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a közös államhatár láthatóságának biztosításáról és az ezzel összefüggő kérdések szabályozásáról Budapesten, 1964. október 31-én aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1965. évi 10. törvényerejű rendelet

206. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a közös államhatáron előforduló események kivizsgálásával kapcsolatos eljárásról Budapesten, 1964.

október 31-én aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1965. évi 11. törvényerejű rendelet

207. a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről szóló 1965. évi 22. törvényerejű rendelet

208. az áruk előjegyzési eljárásban való behozatalához szükséges, Brüsszelben 1961. december 6-án kötött A. T. A.-igazolványról, valamint a kereskedelmi minták E. C. S. igazoló füzeteire vonatkozó, Brüsszelben 1956. március 1-jén megkötött és a Vámegyütműködési Tanács ajánlására 1960. június 15-én módosított Vámegegymények kihirdetéséről szóló 1966. évi 5. törvényerejű rendelet

209. a polgári eljárásra vonatkozó, Hágában 1954. március 1-jén kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1966. évi 8. törvényerejű rendelet

210. a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormányai között a közúti gépjárművel lebonyolított nemzetközi árufuvarozás vámkezeléséről Prágában, 1965. november 19-én megkötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1966. évi 9. törvényerejű rendelet

211. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Lengyel Népköztársaság Kormánya között a nemzetközi gépjármű-fuvarozás tárgyában Budapesten, 1965. évi július hó 18. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1966. évi 10. törvényerejű rendelet

212. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Görög Királyság Kormánya között a polgári repülés tárgyában Athénban, 1963. évi április hó 27. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1966. évi 11. törvényerejű rendelet

213. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a tengeri úton, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságon át szállított, átmenő (tranzit) növényi küldemények növényegészségügyi ellenőrzésének végrehajtásáról Budapesten, 1965. évi június hó 25. napján aláírt kiegészítő egyezmény kihirdetéséről szóló 1966. évi 18. törvényerejű rendelet

214. a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Etióp Császárság Kormánya között a területeik közötti és az azon túli légi járatok tárgyában Addis Abebában 1965. május 25-én aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1966. évi 25. törvényerejű rendelet

215. a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között a polgári, családjogi és bűnügyi jogsegély tárgyában Szófiában, az 1966. évi május hó 16. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1967. évi 6. törvényerejű rendelet

216. az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények Lisszabonban az 1958. évi október 31. napján és Nizzában az 1957. évi június 15. napján felülvizsgált, illetve létrehozott szövegének kihirdetéséről szóló 1967. évi 7. törvényerejű rendelet

217. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Francia Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti fuvarozás tárgyában Budapesten, 1966. évi október hó 8. napján aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 1967. évi 12. törvényerejű rendelet

218. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormánya között a légi járatok tárgyában Budapesten, 1966. évi április hó 27. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1967. évi 16. törvényerejű rendelet

219. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Kormánya között a nemzetközi gépjárműközlekedés tárgyában Budapesten, 1966. évi március hó 19. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1967. évi 17. törvényerejű rendelet

220. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Belga Királyság Kormánya között a kereskedelmi járművekkel végzett közúti személy- és árufuvarozás tárgyában Brüsszelben, 1967. évi március hó 20. napján aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 1967. évi 18. törvényerejű rendelet

221. a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség kiváltságairól és mentességeiről Bécsben, 1959. július 1-jén létrejött Egyezmény kihirdetéséről szóló 1967. évi 22. törvényerejű rendelet

222. az Egyesült Nemzetek szakosított intézményeinek kiváltságairól és mentességeiről New Yorkban 1947. november 21-én kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1967. évi 23. törvényerejű rendelet

223. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a kölcsönös polgári jogsegélyforgalomról és az okiratokról Bécsben, az 1965. évi április hónap 9. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1967. évi 24. törvényerejű rendelet

224. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a hagyatéki ügyek szabályozásáról Bécsben, az 1965. évi április hó 9. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1967. évi 25. törvényerejű rendelet

225. az Egyetemes Postaegyesület 1964. évi július hó 10. napján Bécsben aláírt Alapokmányának kihirdetéséről szóló 1967. évi 26. törvényerejű rendelet

226. a nemzetközi ágazati gazdasági együttműködési szervezetek jogállásáról és kiváltságairól Varsóban 1966. szeptember 9-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1967. évi 30. törvényerejű rendelet

227. a Magyar Népköztársaság és a Francia Köztársaság között Budapesten 1966. július 28-án aláírt konzuli

egyezmény kihirdetéséről szóló 1967. évi 33. törvényerejű rendelet

228. a „Szerződés az államok tevékenységét szabályozó elvekről a világűr kutatása és felhasználása terén, beleértve a Holdat és más égitesteket” című, Moszkvában, Londonban és Washingtonban 1967. január 27-én aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1967. évi 41. törvényerejű rendelet

229. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között az egészségügyi együttműködés tárgyában Budapesten 1966. évi szeptember hó 26. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 1. törvényerejű rendelet

230. a transzferábilis rubelben lebonyolódó sokoldalú elszámolások, valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank megalapítása tárgyában Moszkvában 1963. október 22-én aláírt Egyezmény és a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank Alapszabályának kihirdetéséről szóló 1968. évi 2. törvényerejű rendelet

231. a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Egyesült Arab Köztársaság Kormánya között az egészségügyi együttműködés tárgyában Kairóban 1965. évi június hó 17. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 9. törvényerejű rendelet

232. a Magyar Népköztársaság Kormánya és India Kormánya között a légi járatok tárgyában Uj-Delhiben, 1966. évi február hó 23. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 11. törvényerejű rendelet

233. a Magyar Népköztársaság és a Ciprusi Köztársaság között a légiszállítás tárgyában Nicosiában, 1964. évi június 2. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 18. törvényerejű rendelet

234. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Finn Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti fuvarozás tárgyában Helsinkiben, 1967. évi november hó 10. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 24. törvényerejű rendelet

235. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Vietnami Demokratikus Köztársaság Kormánya között az egészségügyi együttműködés tárgyában Hanoiban, az 1967. évi december hó 20. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 26. törvényerejű rendelet

236. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya között Ankarában, 1966. évi június hó 28. napján aláírt légügyi egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 28. törvényerejű rendelet

237. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Román Szocialista Köztársaság Kormánya között a vámügyekben történő együttműködésről Bukarestben 1968. február 1-jén megkötött Egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 29. törvényerejű rendelet

238. a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Olasz Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti személy- és áru fuvarozás tárgyában Rómában, 1968. évi március hó 1. napján aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 1968. évi 31. törvényerejű rendelet

239. a Magyar Népköztársaság és a Svájci Államszövetség között a menetrendszerű légiközlekedés tárgyában Budapesten, 1967. évi július hó 19. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1968. évi 34. törvényerejű rendelet

240. a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság között a kölcsönös jogsegélyről szóló, Belgrádban, az 1968. évi március hó 7. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1969. évi 1. törvényerejű rendelet

241. a Vámszövetség Tanács létrehozásáról szóló, Brüsszelben 1950. december 15-én megkötött nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 2. törvényerejű rendelet

242. a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről New Yorkban 1965. december 21-én elfogadott nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 8. törvényerejű rendelet

243. a New Yorkban 1965. július 8-án kelt, a szárazföldi államok átmenő kereskedelméről szóló Egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 10. törvényerejű rendelet

244. a Magyar Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság között a polgári, családjogi és bűnügyi jogsegélyről szóló, Budapesten az 1968. évi november hó 22. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1969. évi 11. törvényerejű rendelet

245. a Magyar Népköztársaság és a Tunéziai Köztársaság között a légiszállítások tárgyában Budapesten, 1968. évi június hó 17. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 13. törvényerejű rendelet

246. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Kubai Köztársaság Kormánya között az egészségügyi együttműködés tárgyában Budapesten 1966. június 15. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 16. törvényerejű rendelet

247. az űrhajósok mentéséről, az űrhajósok hazaküldéséről és a világűrbe felbocsátott objektumok visszaszolgáltatásáról szóló nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 22. törvényerejű rendelet

248. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti fuvarozás tárgyában Budapesten, 1968. évi szeptember hó 14. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 29. törvényerejű rendelet

249. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének Kormánya között a légiközlekedésről szóló, Budapesten, 1968. évi

december hó 2. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 30. törvényerejű rendelet

250. az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének XXII. ülészakán, 1968. június 12-én elhatározott, a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1970. évi 12. törvényerejű rendelet

251. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Bolgár Népköztársaság Kormánya között a légiközlekedés tárgyában Szófiában, 1969. évi augusztus hó 29. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1970. évi 13. törvényerejű rendelet

252. a Magyar Népköztársaságnak New Yorkban, 1965. április 14-én kelt Harmadik Nemzetközi Ónegyezményhez való csatlakozása kihirdetéséről szóló 1970. évi 14. törvényerejű rendelet

253. az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált, illetve létrehozott szövegének kihirdetéséről szóló 1970. évi 18. törvényerejű rendelet

254. a Magyar Népköztársaság és a Luxemburgi Nagyhercegség között a légiközlekedés tárgyában Budapesten, 1964. évi november hó 3. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1970. évi 27. törvényerejű rendelet

255. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti fuvarozás tárgyában Budapesten, 1969. évi április hó 12. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1970. évi 29. törvényerejű rendelet

256. a Magyar Népköztársaság és a Marokkói Királyság között a légi szállítások tárgyában Rabatban, 1967. évi március hó 21. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1970. évi 31. törvényerejű rendelet

257. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Francia Köztársaság Kormánya között Párizsban, az 1970. évi február hó 17. napján aláírt, a filmek együttes készítéséről és filmek cseréjéről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1970. évi 33. törvényerejű rendelet

258. a háborús, és az emberiség elleni bűntettek elévülésének kizárásáról az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése által New Yorkban az 1968. évi november hó 26. napján elfogadott nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 1. törvényerejű rendelet

259. a „Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről” szóló, Genfben, az 1956. évi május hó 19. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 3. törvényerejű rendelet

260. az 1952. évi szeptember hó 6. napján Genfben aláírt Egyetemes Szerzői Jogi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 4. törvényerejű rendelet

261. a Magyar Népköztársaság és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság között Phenjanban 1970. ok-

tóber 5-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 5. törvényerejű rendelet

262. a Nemzetközi Beruházási Bank megalapítása tárgyában Moszkvában, 1970. július hó 10. napján aláírt Egyezmény és az Egyezményhez csatolt Bank-Alapszabály kihirdetéséről szóló 1971. évi 7. törvényerejű rendelet

263. a Magyar Népköztársaság és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság között a polgári, családjogi és bünyügyi jogsegélyről szóló, Phenjanban az 1970. évi október hó 5. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1971. évi 12. törvényerejű rendelet

264. a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Osztrák Szövetségi Kormány között az útlevel- és vámkezelésről 1965. április 9-én aláírt Egyezmény végrehajtására Bécsben 1971. április 28-án megkötött Megállapodás kihirdetéséről szóló 1971. évi 13. törvényerejű rendelet

265. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Holland Királyság Kormánya között a nemzetközi közúti fuvarozás tárgyában Budapesten, az 1970. évi július 31. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 17. törvényerejű rendelet

266. a Magyar Népköztársaság és a Szudáni Demokratikus Köztársaság között területeik között és azon túl való légijáratok létesítése tárgyában Khartoumban, az 1970. évi augusztus hó 23. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 18. törvényerejű rendelet

267. a légijárművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló Tokióban, az 1963. évi szeptember hó 14. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 24. törvényerejű rendelet

268. a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény és az annak módosításáról szóló jegyzőkönyvek kihirdetéséről szóló 1971. évi 25. törvényerejű rendelet

269. az autóbusszal végzett nemzetközi személyfuvarozás általános feltételeiről szóló, Berlinben, az 1970. évi december 5. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 29. törvényerejű rendelet

270. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Libanoni Köztársaság Kormánya között a polgári légiközlekedés tárgyában Beirutban, az 1966. évi január hó 15. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 36. törvényerejű rendelet

271. a Magyar Népköztársaság és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság között Budapesten 1971. március 12-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 37. törvényerejű rendelet

272. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Svéd Királyság Kormánya között a nemzetközi közúti fuvarozás tárgyában Budapesten, az 1970. évi augusztus hó 28. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1972. évi 4. törvényerejű rendelet

273. a Genfben 1970. május 15-én kelt Negyedik Nemzetközi Ónegyezménynek a Magyar Népköztársaság által történt megerősítése kihirdetéséről szóló 1972. évi 5. törvényerejű rendelet

274. a Magyar Népköztársaság Kormánya és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság Kormánya között a nemzetközi közúti árufuvarozás tárgyában Budapesten, az 1970. évi február hó 23. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1972. évi 7. törvényerejű rendelet

275. a légi járművek jogellenes hatalomba kerítésének leküzdéséről Hágában, az 1970. évi december hó 16. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1972. évi 8. törvényerejű rendelet

276. a Magyar Népköztársaság és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség között a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés szerinti biztosítékok alkalmazásáról Bécsben 1972. március 6-án aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1972. évi 9. törvényerejű rendelet

277. a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között Budapesten 1971. november 26-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1972. évi 14. törvényerejű rendelet

278. a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a polgári, családjogi és bünyügyi jogsegély tárgyában Moszkvában, az 1958. évi július hó 15. napján aláírt szerződés módosításáról és kiegészítéséről szóló, Budapesten az 1971. évi október hó 19. napján aláírt jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1972. évi 18. törvényerejű rendelet

279. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Kubai Köztársaság Kormánya között Budapesten 1969. július 24-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1972. évi 22. törvényerejű rendelet

280. az INTERSZPUTNYIK Nemzetközi Úrtávközlelési Rendszer és Szervezet létrehozásáról szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 1972. évi 23. törvényerejű rendelet

281. a polgári perrendtartás módosításáról szóló 1972. évi 26. törvényerejű rendelet

282. a nukleáris és más tömegpusztító fegyverek tengerfenéken és óceánfenéken, valamint ezek altalajában való elhelyezésének tilalmáról, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének XXV. ülészakán 1970. december 7-én elfogadott szerződés kihirdetéséről szóló 1972. évi 28. törvényerejű rendelet

283. a Magyar Népköztársaság és a Finn Köztársaság között, Helsinkiben, 1971. augusztus 24-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 2. törvényerejű rendelet

284. az űrobjektumok által okozott károkért való nemzetközi felelősségről szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének XXVI. ülészakán 1971. november 29-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 3. törvényerejű rendelet

285. a diplomáciai vagy egyéb mentesség esetében szükséges eljárásról szóló 1973. évi 7. törvényerejű rendelet

286. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a vasúti határforgalom szabályozásáról Budapesten, az 1972. évi március hó 16. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 8. törvényerejű rendelet

287. a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről Hágában, az 1961. október 5. napján kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 11. törvényerejű rendelet

288. a nemzetközi légi járatok átmenő forgalmáról Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 15. törvényerejű rendelet

289. a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya között Washingtonban, az 1972. évi május hó 30. napján aláírt légügyi egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 16. törvényerejű rendelet

290. a polgári repülés biztonsága elleni jogellenes cselekmények leküzdéséről Montrealban, az 1971. évi szeptember hó 23. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 17. törvényerejű rendelet

291. a kézi lőfegyverek próbabélyegeinek kölcsönös elismeréséről Brüsszelben, 1969. július 1-jén kötött nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 19. törvényerejű rendelet

292. a Magyar Népköztársaság és az Amerikai Egyesült Államok között Budapesten, az 1972. évi július hó 7. napján aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 22. törvényerejű rendelet

293. a belvízi hajók összeütközésével kapcsolatos felelősség egyes szabályainak egységesítéséről Genfben, az 1960. évi március hó 15. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1973. évi 28. törvényerejű rendelet

294. egyes iparjogvédelmi uniós megállapodások kihirdetéséről szóló 1973. évi 29. törvényerejű rendelet

295. a Magyar Népköztársaság és a Lengyel Népköztársaság között Varsóban, 1973. június 5-én aláírt konzuli egyezmény és az egyezményhez tartozó jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1974. évi 2. törvényerejű rendelet

296. a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság között Budapesten, 1973. május 17-én aláírt konzuli egyezmény és az egyezményhez tar-

tozó jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1974. évi 4. törvényerejű rendelet

297. az Egyesült Nemzetek Alapokmánya egyes rendelkezései módosításának kihirdetéséről szóló 1974. évi 18. törvényerejű rendelet

298. a tengeri kereskedelmi hajózásban megvalósuló együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1974. évi 19. törvényerejű rendelet

299. a Magyar Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság között Budapesten, 1974. június 27-én aláírt konzuli egyezmény és az egyezményhez tartozó jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1975. évi 1. törvényerejű rendelet

300. a Magyar Népköztársaság és a Román Szocialista Köztársaság között Bukarestben, 1973. november 28-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1975. évi 2. törvényerejű rendelet

301. az Egyetemes Szerzői Jogi Egyezmény Párizsban, 1971. évi július hó 24. napján felülvizsgált szövegének kihirdetéséről szóló 1975. évi 3. törvényerejű rendelet

302. az irodalmi és a művészeti művek védelméről szóló 1886. szeptember 9-i Berni Egyezmény Párizsban, az 1971. évi július hó 24. napján felülvizsgált szövegének kihirdetéséről szóló 1975. évi 4. törvényerejű rendelet

303. a gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés során a találmányok, ipari, használati minták és védjegyek jogi oltalmáról szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 1975. évi 8. törvényerejű rendelet

304. a Magyar Népköztársaság és az Olasz Köztársaság között Rómában, 1969. október 16-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1975. évi 10. törvényerejű rendelet

305. a bakteriológiai (biológiai) és toxin-fegyverek kifejlesztésének, előállításának és tárolásának megtiltásáról és e fegyverek megsemmisítéséről szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete XXVI. ülészakán, 1971. december 10-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1975. évi 11. törvényerejű rendelet

306. az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya pótejyzőkönyvének kihirdetéséről szóló 1975. évi 13. törvényerejű rendelet

307. a hangfelvételek előállítóinak védelmére, hangfelvételeik engedély nélküli sokszorosítása ellen Genfben, az 1971. évi október hó 29. napján létrejött Egyezmény kihirdetéséről szóló 1975. évi 18. törvényerejű rendelet

308. az 1974. évi 16. törvényerejű rendelettel kihirdetett vasúti személy- és poggyászfuvarozási nemzetközi egyezmény pótegyezményének módosításáról szóló Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1975. évi 23. törvényerejű rendelet

309. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a hagyatéki és az öröklési adók területén Bécsben, 1975. február 25-én aláírt

egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 1. törvényerejű rendelet

310. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem-, a hozadéki és a vagyoadó területén Bécsben, 1975. február 25-én aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 2. törvényerejű rendelet

311. a transzferábilis rubelben lebonyolódó sokoldalú elszámolások, valamint a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank megalapítása tárgyában Moszkvában, 1963. október 22-én aláírt Egyezmény és a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank Alapszabályának módosításáról szóló, Moszkvában, 1970. december 18-án aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1976. évi 4. törvényerejű rendelet

312. a szállítótartályokra vonatkozó vámegegyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 5. törvényerejű rendelet

313. a borok vizsgálati és minősítési módszereinek egységesítéséről Párizsban 1954. október 13-án aláírt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 6. törvényerejű rendelet

314. a házasságkötéshez szükséges kölcsönös beleegyezésről, legalsóbb korhatárról, valamint a házasságkötések anyakönyvezéséről szóló, New Yorkban, 1962. évi december hó 10. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 7. törvényerejű rendelet

315. az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya kihirdetéséről szóló 1976. évi 8. törvényerejű rendelet

316. az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16-án elfogadott Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya kihirdetéséről szóló 1976. évi 9. törvényerejű rendelet

317. a tudományos felszerelések ideiglenes behozatalára vonatkozó, Brüsszelben 1968. szeptember 18-án kelt vámegegyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 10. törvényerejű rendelet

318. az oktatási anyagok ideiglenes behozatalára vonatkozó, Brüsszelben, 1970. június 8-án kelt vámegegyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 11. törvényerejű rendelet

319. a rákkeltő anyagok és hordozók által előidézett ártalmak elleni védekezésről és ezek ellenőrzéséről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1974. évi 59. ülészakán, 1974. június 24-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 12. törvényerejű rendelet

320. a fizetett tanulmányi szabadságról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1974. évi 59. ülészakán, 1974. június 24-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 13. törvényerejű rendelet

321. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a kishatárforgalom szabályozásáról kötött, Budapesten, az 1975. évi november hó 5-én aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 19. törvényerejű rendelet

322. a hulladékkal és egyéb anyagokkal való tenger-szennyezés megelőzéséről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 20. törvényerejű rendelet

323. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Guineai Köztársaság Kormánya között a polgári légiközlekedés tárgyában Conakryban, az 1971. évi december hó 7. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 22. törvényerejű rendelet

324. a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet

325. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a szolgálati feladatok ellátására kiadásra kerülő magyar–jugoszláv határátlépési igazolványok egységesítése tárgyában Budapesten az 1975. évi november 27. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 25. törvényerejű rendelet

326. az apartheid bűncselekmények leküzdéséről és megbüntetéséről szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésén, 1973. november 30-án elfogadott nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 27. törvényerejű rendelet

327. a gyógyszeripari termékek előállítását érintő felügyelet kölcsönös elismerése tárgyában Genfben, 1970. évi október hó 9–11. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 31. törvényerejű rendelet

328. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a határmenti árucere- és szolgáltatás-forgalomról, valamint gazdasági együttműködésről szóló, Budapesten 1976. március 20-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1976. évi 32. törvényerejű rendelet

329. az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya 2. póttjegyzőkönyvének kihirdetéséről szóló 1977. évi 4. törvényerejű rendelet

330. a Genfben 1975. június 21-én kelt Ötödik Nemzetközi Önegyezmény kihirdetéséről szóló 1977. évi 5. törvényerejű rendelet

331. a Magyar Népköztársaság és Japán között Tokióban, 1975. október 20-án aláírt kereskedelmi és hajózási szerződés kihirdetéséről szóló 1977. évi 10. törvényerejű rendelet

332. a nemzetközi tengeri forgalom könnyítéséről szóló, Londonban, 1965. évi április hó 9. napján kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1977. évi 16. törvényerejű rendelet

333. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között Budapesten, az 1975. évi február hó 25. napján aláírt Konzuli Egyezmény kihirdetéséről szóló 1977. évi 18. törvényerejű rendelet

334. az emberi képességek kifejlesztése érdekében való pályaválasztási tanácsadásról és szakképzésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1975. évi 60. ülészakán, 1975. június 23-án elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1977. évi 21. törvényerejű rendelet

335. a nemzetközileg védett személyek, köztük a diplomáciai képviselők ellen elkövetett bűncselekmények megelőzéséről és megbüntetéséről szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXVIII. ülészakán, az 1973. évi december hó 14. napján elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1977. évi 22. törvényerejű rendelet

336. a Polgári Törvénykönyv módosításáról és egységes szövegéről szóló 1977. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1978. évi 2. törvényerejű rendelet

337. a világűrbe felbocsátott objektumok nyilvántartásba vételéről szóló, az ENSZ Közgyűlésének az 1974. évi november hó 12. napján kelt 3235/XXIX. határozatával elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 7. törvényerejű rendelet

338. a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvének a külgazdasági kapcsolatokra történő alkalmazásáról szóló 1978. évi 8. törvényerejű rendelet

339. a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között a növényvédelmi együttműködésről Budapesten, 1976. évi április hó 5. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 9. törvényerejű rendelet

340. a Magyar Népköztársaság és az Iraki Köztársaság között a jogsegély nyújtásáról Budapesten, az 1977. évi március hó 4. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1978. évi 11. törvényerejű rendelet

341. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Nigériai Szövetségi Köztársaság Szövetségi Katonai Kormánya között Budapesten, az 1977. évi március hó 31. napján aláírt, a területeik közötti és azon túli légi járatokról szóló Egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 13. törvényerejű rendelet

342. a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság között Belgrádban, 1975. évi június hó 11. napján aláírt, a Dráva folyón történő hajózással szembeni egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 14. törvényerejű rendelet

343. a Magyar Népköztársaság és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság között a kettős adózás elkerülésére a jövedelemadó területén Budapesten, az 1977. évi november hó 28. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 15. törvényerejű rendelet

344. a Genfben, 1966. február 15-én kelt „A belvízi hajók közbiztonságáról” szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 19. törvényerejű rendelet

345. az INTERSZPUTNYIK Nemzetközi Úrtávközlelési Szervezet jogképességéről, kiváltságairól és mentességéről szóló, Berlinben, az 1976. évi szeptember hó 20. napján kelt megállapodás kihirdetéséről szóló 1978. évi 24. törvényerejű rendelet

346. a Magyar Népköztársaság és a Belga Királyság között Budapesten, az 1976. évi július hó 9. napján aláírt Konzuli Egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 25. törvényerejű rendelet

347. a Magyar Népköztársaság kormánya és a Török Köztársaság kormánya között Budapesten, 1976. évi június hó 21. napján aláírt, az 1968. évi magyar–török közúti fuvarozási megállapodás módosításának kihirdetéséről szóló 1978. évi 26. törvényerejű rendelet

348. a környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazásának eltiltásáról szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének XXXI. ülészakán, az 1976. évi december hó 10. napján elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1978. évi 29. törvényerejű rendelet

349. a kulturális javak jogtalan behozatalának, kivételének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló, az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének Közgyűlése által Párizsban az 1970. évi november hó 14. napján elfogadott Egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 2. törvényerejű rendelet

350. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi 5. törvényerejű rendelet

351. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között vámkérdésekben történő együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról Belgrádban az 1978. évi március 29. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 8. törvényerejű rendelet

352. az állami vállalatokról szóló 1977. évi VI. törvény

353. a Genfben, 1976. évi október hó 28. napján kelt, a tengerészek munkaviszonyának folyamatosságáról szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 9. törvényerejű rendelet

354. a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet

355. az oktatási, a tudományos és a kulturális jellegű tárgyak behozataláról szóló Lake Successben, 1950. november 22-én kelt megállapodás kihirdetéséről szóló 1979. évi 12. törvényerejű rendelet

356. a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet

357. a Magyar Népköztársaság és a Görög Köztársaság között Athénben az 1977. évi március hó 18. napján aláírt Konzuli Egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 14. törvényerejű rendelet

358. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a magyar–jugoszláv államhatáron a határrendszérek megelőzéséről és rendezéséről Budapesten, az 1978. évi október hó 4. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 15. törvényerejű rendelet

359. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a határon átmenő vasúti forgalomról szóló, Budapesten 1978. év szeptember hó 14. napján kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 17. törvényerejű rendelet

360. a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1979. évi 19. törvényerejű rendelet

361. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között Budapesten, 1978. évi július hó 10. napján aláírt, az egészségügy területén való együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 21. törvényerejű rendelet

362. a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 25. törvényerejű rendelet

363. a szabadságvesztésre elítélt személyeknek büntetésük hazai végrehajtása céljából történő átadásáról szóló, Berlinben az 1978. évi május hó 19. napján kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 26. törvényerejű rendelet

364. a Magyar Népköztársaság és a Németországi Szövetségi Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem-, a hozadéki és a vagyoadók területén Budapesten, 1977. évi július 18-án aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 27. törvényerejű rendelet

365. a Föld kozmikus távzondázása útján nyert adatok átadására és felhasználására vonatkozó, Moszkvában 1978. évi május 19-én kelt nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 30. törvényerejű rendelet

366. az 1968. évi november hó 8. napján Bécsben aláírásra megnyitott Közúti Közlekedési Egyezmény kihirdetéséről szóló 1980. évi 3. törvényerejű rendelet

367. az 1968. évi november hó 8. napján Bécsben aláírásra megnyitott Közúti Közlekedési Egyezményt kiegészítő európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1980. évi 5. törvényerejű rendelet

368. a Magyar Népköztársaság és a Vietnami Szocialista Köztársaság között Hanoiban, az 1979. évi október hó 11. napján aláírt Konzuli Egyezmény kihirdetéséről szóló 1980. évi 8. törvényerejű rendelet

369. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a vízgazdálkodási feladatok ellátásához szükséges határátlépések szabályozásáról a Budapesten, 1979. évi február hó 6-án aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1980. évi 12. törvényerejű rendelet

370. a Szabadalmi Együtműködési Szerződés kihirdetéséről szóló 1980. évi 14. törvényerejű rendelet

371. a Nemzetközi Polgári Repülésről Chicagóban, 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény módosításáról szóló jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1980. évi 15. törvényerejű rendelet

372. a Magyar Népköztársaság és Japán között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelemadó területén Budapesten, az 1980. évi február hó 13. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1980. évi 18. törvényerejű rendelet

373. a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő letétbe helyezése nemzetközi elismeréséről szóló Budapesti Szerződés kihirdetéséről szóló 1981. évi 1. törvényerejű rendelet

374. a Belgrádban, 1963. február 20-án aláírt magyar–jugoszláv Konzuli Egyezmény kiegészítéséről Budapesten, 1980. június 5-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1981. évi 2. törvényerejű rendelet

375. a Duna halászati hasznosítására vonatkozólag Bukarestben, 1958. január hó 29. napján kötött és az 1962. évi 9. törvényerejű rendelettel kihirdetett egyezmény 17. Cikkének módosításáról Bukarestben, 1979. június 29-én aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1981. évi 7. törvényerejű rendelet

376. a Magyar Népköztársaság és az Olasz Köztársaság között Budapesten, az 1977. évi május hó 26. napján aláírt, a kiadatásról és a bünygyi jogsegélyről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1981. évi 10. törvényerejű rendelet

377. a Magyar Népköztársaság és az Olasz Köztársaság között Budapesten, az 1977. évi május hó 26. napján aláírt, a kölcsönös polgári jogsegélyről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1981. évi 11. törvényerejű rendelet

378. a Magyar Népköztársaság és a Kambodzsai Népköztársaság között Budapesten, 1980. november 27-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1981. évi 12. törvényerejű rendelet

379. a Magyar Népköztársaság és a Görög Köztársaság között Budapesten, az 1979. október hó 8. napján aláírt, a polgári és bünygyi jogsegélyről szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1981. évi 21. törvényerejű rendelet

380. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Belga Királyság Kormánya között a kereskedelmi járművekkel végzett közúti személy- és árufuvarozás tárgyában Brüsszelben, 1967. évi március hó 20. napján aláírt Megál-

lapodás módosításának kihirdetéséről szóló 1981. évi 23. törvényerejű rendelet

381. a Magyar Népköztársaság és a Lengyel Népköztársaság között a polgári, családjogi és bünygyi jogsegély tárgyában Budapesten, az 1959. évi március hó 6. napján aláírt szerződés módosításáról és kiegészítéséről szóló, Varsóban, az 1980. évi szeptember hó 18. napján aláírt jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1981. évi 24. törvényerejű rendelet

382. a Magyar Népköztársaság és a Svájci Államszövetség között létrejött, a származási jelzések, eredetmegjelölések és egyéb földrajzi megjelölések oltalmáról szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1981. évi 27. törvényerejű rendelet

383. a Magyar Népköztársaság és a Mozambiki Népi Köztársaság között 1980. szeptember 24-én Maputóban aláírt Barátsági és Együtműködési szerződés kihirdetéséről szóló 1981. évi 28. törvényerejű rendelet

384. az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodásnak, az 1967. évi július hó 14. napján Stockholmban felülvizsgált szövege kihirdetéséről szóló 1982. évi 1. törvényerejű rendelet

385. a Magyar Népköztársaság és a Francia Köztársaság között Budapesten, az 1980. évi július hó 31. napján aláírt, a polgári és a családjogi jogsegélyről, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a bünygyi jogsegélyről és a kiadatásról szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1982. évi 3. törvényerejű rendelet

386. a Magyar Népköztársaság és a Szocialista Népi Líbiai Arab Jamahiriya között Budapesten, 1981. évi szeptember hó 24. napján aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 5. törvényerejű rendelet

387. a Nemzetközi Valuta Alap alapokmányának kihirdetéséről szóló 1982. évi 6. törvényerejű rendelet

388. a nőekkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról 1979. december 18-án New Yorkban elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 10. törvényerejű rendelet

389. a vám eljárások egyszerűsítéséről és összehangolásáról szóló, Kyotóban az 1973. évi május hó 18. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 11. törvényerejű rendelet

390. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között a Sopron városon és környékén átmenő vasúti forgalomról 1980. szeptember 13-án Budapesten aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 14. törvényerejű rendelet

391. a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank alapokmányának kihirdetéséről szóló 1982. évi 15. törvényerejű rendelet

392. a Magyar Népköztársaság és a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság között Budapesten, 1981. évi november hó 5. napján aláírt barátsági és együttműködési szerződés kihirdetéséről szóló 1982. évi 16. törvényerejű rendelet

393. az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet

394. a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság Kormánya között Algírban, 1970. évi november hó 19. napján aláírt, a légi közlekedésről szóló Egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 20. törvényerejű rendelet

395. a Magyar Népköztársaság és a Svájci Államszövetség között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem és a vagyonadók területén Budapesten, az 1981. évi április hó 9. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 23. törvényerejű rendelet

396. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság képviselőházának Szövetségi Végrehajtó Tanácsa között Hévízen, az 1981. évi március hó 14. napján aláírt állat-egészségügyi egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 24. törvényerejű rendelet

397. a Magyar Népköztársaság és a Finn Köztársaság között Budapesten, az 1981. évi május hó 22-én aláírt, a polgári, családjogi és büntető ügyekben nyújtandó jogvédelemről és jogsegélyről szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1982. évi 25. törvényerejű rendelet

398. a Magyar Népköztársaság és az Angolai Népi Köztársaság között 1981. október 9-én Budapesten aláírt Barátsági és Együttműködési Szerződés kihirdetéséről szóló 1982. évi 39. törvényerejű rendelet

399. a Magyar Népköztársaság és az Iraki Köztársaság között Budapesten 1982. évi június hó 11. napján aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 40. törvényerejű rendelet

400. a Magyar Népköztársaság és a Nicaraguai Köztársaság között Managuában, 1981. november 14-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 42. törvényerejű rendelet

401. a Magyar Népköztársaság és a Török Köztársaság között Budapesten, az 1981. évi június hó 10-én aláírt, a büntügyi jogsegélyről és a kiadatásról szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1983. évi 1. törvényerejű rendelet

402. a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között a polgári, családjogi és büntügyi jogsegély tárgyában Szófiában, az 1966. évi május hó 16. napján aláírt Szerződés módosításáról és kiegészítéséről szóló, Budapesten az 1981. évi szeptember hó 15. napján aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1983. évi 2. törvényerejű rendelet

403. a jogtanácsosi tevékenységről szóló 1983. évi 3. törvényerejű rendelet

404. a Magyar Népköztársaság és az Ecuadori Köztársaság között, Quitóban, 1981. november 18-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1983. évi 6. törvényerejű rendelet

405. a Magyar Népköztársaság és az Afganisztáni Demokratikus Köztársaság között 1982. október 7-én Budapesten aláírt Barátsági és Együttműködési Szerződés kihirdetéséről szóló 1983. évi 13. törvényerejű rendelet

406. az új növényfajták oltalmára létesült Nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1983. évi 14. törvényerejű rendelet

407. a Magyar Népköztársaság és a Szocialista Etiópia között 1980. szeptember 17-én Addisz Abebában aláírt Barátsági és Együttműködési Szerződés kihirdetéséről szóló 1983. évi 15. törvényerejű rendelet

408. a Magyar Népköztársaság és a Ciprusi Köztársaság között a Budapesten, 1981. november 30-án aláírt, a polgári és büntügyi jogsegélyről szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1983. évi 19. törvényerejű rendelet

409. a Magyar Népköztársaság és a Belga Királyság között, a kiadatásról és a büntügyi jogsegélyről szóló Brüsszelben, az 1983. évi május hó 11. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1983. évi 28. törvényerejű rendelet

410. az államok területén ideiglenesen tartózkodó személyek orvosi ellátásáról szóló, Genfben, az 1980. évi október hó 17. napján aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1983. évi 29. törvényerejű rendelet

411. a „Mértéktelen sérülést okozóknak vagy megkülönböztetés nélkül hatónak tekinthető egyes hagyományos fegyverek alkalmazásának betiltásáról, illetőleg korlátozásáról” szóló, Genfben, az 1980. évi október hó 15. napján kelt egyezmény és a hozzá csatolt jegyzőkönyvek kihirdetéséről szóló 1984. évi 2. törvényerejű rendelet

412. a Magyar Népköztársaság és a Kubai Köztársaság között a polgári, családjogi és büntügyi jogsegély tárgyában Havannában, az 1982. évi november hó 27. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1984. évi 4. törvényerejű rendelet

413. a közúti kereskedelmi járművek ideiglenes behozatalára vonatkozó 1956. évi genfi vámegegyezmény módosított szövegének kihirdetéséről szóló 1984. évi 9. törvényerejű rendelet

414. a Magyar Népköztársaság és a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság között Budapesten, 1983. november 2-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1984. évi 10. törvényerejű rendelet

415. a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról kötött genfi európai megállapodás (ADR) 14. Cikk 3. bekezdésének módosításáról New Yorkban, 1975. évi augusztus hó 21. napján aláírt jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1984. évi 13. törvényerejű rendelet

416. a Magyar Népköztársaság és Spanyolország között Budapesten, 1982. február 24-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1984. évi 14. törvényerejű rendelet

417. a Magyar Népköztársaságban és az Osztrák Köztársaságban kiállított érettségi bizonyítványok egyetemi felvétel szempontjából való egyenértékűségének kölcsönös elismeréséről szóló, Budapesten, 1982. július 16-án aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1984. évi 27. törvényerejű rendelet

418. a Magyar Népköztársaság és a Tunéziai Köztársaság között Budapesten, 1982. december 6-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1984. évi 28. törvényerejű rendelet

419. az ipari minták nemzetközi létbe helyezésére létrejött Hágai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1984. évi 29. törvényerejű rendelet

420. a Szabadalmi Együtműködési Szerződés kihirdetéséről szóló 1980. évi 14. törvényerejű rendelet módosításának kihirdetéséről szóló 1984. évi 30. törvényerejű rendelet

421. a Magyar Népköztársaság és a Tunéziai Köztársaság között Budapesten, az 1982. évi december hó 6. napján aláírt, a polgári és bűnügyi jogsegély, a bírói határozatok elismerése és végrehajtása, valamint a kiadatásról szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1985. évi 2. törvényerejű rendelet

422. a Genfben, az 1983. évi június hó 20. napján kelt, a szakmai rehabilitációról és a foglalkoztatásról (rokkant személyek) szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1985. évi 9. törvényerejű rendelet

423. a Magyar Népköztársaság és az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság között az Algírban az 1976. évi február hó 7. napján aláírt, a polgári, családjogi és bűnügyi jogsegélyről szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1985. évi 15. törvényerejű rendelet

424. a Nemzetközi Fejlesztési Társulás alapokmányának kihirdetéséről szóló 1985. évi 19. törvényerejű rendelet

425. a Nemzetközi Pénzügyi Társaság alapokmányának kihirdetéséről szóló 1985. évi 20. törvényerejű rendelet

426. a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló, az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete Általános Konferenciájának ülészakán Párizsban 1972. november 16-án elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1985. évi 21. törvényerejű rendelet

427. a Bernben az 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) kihirdetéséről szóló 1986. évi 2. törvényerejű rendelet

428. a Bonnban, az 1979. évi június hó 23. napján kelt, a vándorló vadon élő állatfajok védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1986. évi 6. törvényerejű rendelet

429. a Magyar Népköztársaság és a Svéd Királyság között Budapesten, az 1983. évi szeptember hó 28. napján

aláírt bűnügyi jogsegélyszerződés kihirdetéséről szóló 1986. évi 7. törvényerejű rendelet

430. a Magyar Népköztársaság és a Vietnami Szocialista Köztársaság között a polgári, a családjogi és a bűnügyi jogsegély tárgyában Hanoiban 1985. évi január hó 18. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1986. évi 8. törvényerejű rendelet

431. a Gyermekek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló, Hágában az 1980. évi október 25. napján kelt szerződés kihirdetéséről szóló 1986. évi 14. törvényerejű rendelet

432. az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált, illetve létrehozott szövege módosításának kihirdetéséről szóló 1986. évi 20. törvényerejű rendelet

433. egyes iparjogvédelmi uniós megállapodások módosításának kihirdetéséről szóló 1986. évi 21. törvényerejű rendelet

434. a Szabadalmi Együtműködési Szerződés módosításának kihirdetéséről szóló 1986. évi 22. törvényerejű rendelet

435. a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő létbe helyezése nemzetközi elismeréséről szóló Budapesti Szerződés módosításának kihirdetéséről szóló 1986. évi 23. törvényerejű rendelet

436. az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodás módosításának kihirdetéséről szóló 1986. évi 24. törvényerejű rendelet

437. a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között Bécsben, az 1985. évi május hó 6. napján aláírt, a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok kölcsönös végrehajtásáról szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1986. évi 31. törvényerejű rendelet

438. a Magyar Népköztársaság és a Kínai Népköztársaság között Budapesten, 1986. június 3-án aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1986. évi 32. törvényerejű rendelet

439. a Magyar Népköztársaság és a Bolíviai Köztársaság között Budapesten, 1985. június 21-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1987. évi 7. törvényerejű rendelet

440. a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1987. évi 8. törvényerejű rendelet

441. a szerződések jogáról szóló, Bécsben az 1969. évi május hó 23. napján kelt szerződés kihirdetéséről szóló 1987. évi 12. törvényerejű rendelet

442. a konzuli kapcsolatokról Bécsben, 1963. április 24-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1987. évi 13. törvényerejű rendelet

443. az Egyesült Nemzeteknek az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseiről szóló, Bécsben, az 1980. évi április hó 11. napján kelt Egyezménye kihirdetéséről szóló 1987. évi 20. törvényerejű rendelet

444. a Tűszszedés Elleni Nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1987. évi 24. törvényerejű rendelet

445. az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló, Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1987. évi 27. törvényerejű rendelet

446. a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság között a kölcsönös jogsegélyről szóló, Belgrádban, az 1968. évi március hó 7. napján aláírt szerződés (1969. évi 1. törvényerejű rendelet) módosításáról és kiegészítéséről szóló, Budapesten, 1986. évi április hó 25. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1988. évi 1. törvényerejű rendelet

447. a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megálgzó büntetések vagy bánásmódok elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 3. törvényerejű rendelet

448. a „3. Pótjegyzőkönyv az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányához” kihirdetéséről szóló 1988. évi 4. törvényerejű rendelet

449. a Magyar Népköztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1988. évi 5. törvényerejű rendelet

450. a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 1985. október 17. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 6. törvényerejű rendelet

451. a Magyar Népköztársaság és a Spanyol Királyság között Budapesten, az 1985. évi május hó 10. napján aláírt kiadatási és bünygyi jogsegélyegyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 7. törvényerejű rendelet

452. a Magyar Népköztársaság és a Szíriai Arab Köztársaság között a polgári és bünygyi jogsegélyről szóló 1986. május 1-jén Damaszkuszban aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 9. törvényerejű rendelet

453. a Genfben, az 1985. évi június hó 26. napján kelt, az üzemegezségügyi szolgálatról szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 13. törvényerejű rendelet

454. a Magyar Népköztársaság és a Szíriai Arab Köztársaság között Damaszkuszban, 1986. szeptember 17-én aláírt Konzuli Egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 14. törvényerejű rendelet

455. az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, az Egységes Kábítószer Egyezmény módosításáról és kiegészítéséről szóló, Genfben, 1972. március 25-én kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1988. évi 17. törvényerejű rendelet

456. a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyeségokmányához kapcsolódó, az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által New York-ban 1966. december 16-án elfogadott Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1988. évi 24. törvényerejű rendelet

457. az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseire vonatkozó elévülési időről szóló, New Yorkban, 1974. június 14-én kelt Egyezményről, valamint az áruk nemzetközi adásvételi szerződésére vonatkozó elévülési időről szóló Egyezmény módosításáról, Bécsben 1980. április 11-én kelt Jegyzőkönyvről szóló 1989. évi 1. törvényerejű rendelet

458. a takaréketetről szóló 1989. évi 2. törvényerejű rendelet

459. a Magyar Népköztársaság és a Török Köztársaság között Budapesten, az 1986. évi szeptember hó 5. napján aláírt, a büntető ügyekben hozott bírósági határozatok kölcsönös végrehajtásáról szóló szerződés kihirdetéséről szóló 1989. évi 5. törvényerejű rendelet

460. a Nemzetközi Beruházásbiztosítási Ügynökség létrehozásáról szóló, Szöulban, 1985. október 11-én kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1989. évi 7. törvényerejű rendelet

461. a Magyar Népköztársaság és a Spanyol Királyság között Budapesten, az 1987. évi szeptember hó 28. napján aláírt a büntető ügyekben hozott bírósági határozatok kölcsönös végrehajtása tárgyában létrejött szerződés kihirdetéséről szóló 1989. évi 10. törvényerejű rendelet

462. a Magyar Népköztársaság és az Egyiptomi Arab Köztársaság között Kairóban, az 1987. évi december hó 14. napján aláírt, a bünygyi jogsegély, a fogvatartott elítélteknek a büntető ügyekben hozott bírósági határozatok végrehajtása céljából történő átadása és a kiadatás tárgyában létrejött szerződés kihirdetéséről szóló 1989. évi 11. törvényerejű rendelet

463. a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi július hó 28. napján elfogadott egyezmény valamint a menekültek helyzetére vonatkozóan az 1967. évi január hó 31. napján létrejött jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1989. évi 15. törvényerejű rendelet

464. a háború áldozatainak védelmére vonatkozóan Genfben 1949. augusztus 12-én kötött Egyezmények I. és II. kiegészítő Jegyzőkönyvének kihirdetéséről szóló 1989. évi 20. törvényerejű rendelet

465. a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank 1982. évi 15. törvényerejű rendelettel kihirdetett Alapokmánya módosításának kihirdetéséről szóló 1989. évi 21. törvényerejű rendelet

INDOKOLÁS

Általános indokolás

1. A törvény célja – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elve lényeges elemét képező jogbiztonság követelményének fokozottabb érvényesülése érdekében – a hatályos törvények és törvényerejű rendeletek, valamint az 1989. október 23-a előtt megalkotott más jogforrások és normatív jogi aktusok teljes technikai deregulációja.

A törvény a korábbi technikai deregulációs célú törvényekkel megegyezik abban, hogy kizárólag a hatályos, ám már nem hatályosuló, végrehajtott vagy normatív tartalommal nem rendelkező törvényeket és törvényerejű rendeleteket helyez hatályon kívül. Ebből következően a törvény érdemi módosítást és hatályon kívül helyezést nem tartalmaz.

A törvény ugyanakkor összetettebb deregulációt valósít meg azáltal, hogy egyrészt a teljesség igényével rendezi az 1989. október 23-a előtt megalkotott törvények és törvényerejű rendeletek hatályosságát, másrészt nem csupán a hatályos, ám végrehajtott, illetve elavult teljes törvényeket és törvényerejű rendeleteket, hanem az e szempontoknak megfelelő törvényi rendelkezéseket is hatályon kívül helyezi.

A dereguláció során az elavultság meghatározása nem pusztán formai szempontokra, hanem arra is figyelemmel történt, hogy előfordulhat-e egyáltalán olyan élethelyzet, amelyre az adott jogszabályt alkalmazni kell.

A dereguláció a nemzetközi szerződést kihirdető jogszabályok esetében részben jogforrási szintváltást jelent: az 1989 előtt indokolatlanul törvényi szinten kihirdetett, változatlanul hatályos nemzetközi szerződéseket kormányrendeletben ismételt ki kell hirdetni. Minderre a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény szerint csak abban a körben kerülhet sor, ahol a szerződés kizárólag az állam szerveire nézve állapít meg jogokat vagy kötelezettségeket (tipikusan ilyenek a különböző együttműködési megállapodások).

A törvény – a modern jogalkotási elveknek megfelelően – a már végrehajtott, ezért tartalmi értelemben hatálytalan módosító, hatályon kívül helyező és átmeneti rendelkezéseket is hatályon kívül helyezi. Az Alkotmánybíróság 4/2006. (II. 15.) AB határozatában megsemmisítette a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény azon rendelkezéseit, amelyek a költségvetésen kívül más szabályokat állapítottak meg, illetve egyes törvényi rendelkezéseket módosítottak. Az Alkotmánybíróság a megsemmisítés kapcsán a következőket rögzítette: „[A] törvényi rendelkezések megsemmisítése nem érinti a megsemmisített törvénnyel módosított (megváltoztatott) törvények – és a megsemmisített törvényi rendelkezések által a jogrendszerben végrehajtott más változások, módosítások, különösen a hatályon kívül helyezések – érvényességét.” Ebből következően az Alkot-

mánybíróság megerősítette azt a jogalkotási elvet, amely szerint a végrehajtott módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések hatályban tartása felesleges, mert az alaprendelkezésbe beépült rendelkezések a továbbiakban joghatást már nem váltanak ki.

A törvény értelmében hatályukat veszítik továbbá – a hatályos alkotmányos jogalkotási keretek közé nem illeszkedő – hatályos államtitkári rendelkezések, jegybanki rendelkezések, bankfelügyeleti rendelkezések, szabványok és ármegállapítások, továbbá az Országgyűlés, a Minisztertanács és a Kormány által alkotott hatályos irányelvek és elvi állásfoglalások.

2. Szimbolikus értelemben a köztársasági alkotmány hatálybalépésének napja, 1989. október 23-a a jogrendszer tekintetében cezúrát képez: a jogállam előtti és a jogállam utáni időszakot választja el egymástól a harmadik Magyar Köztársaság születésének napja. A jogrendszer formai megtisztításának szimbolikus határnapjaként ezért a törvény a jogállam megerősítésének időpontját választja.

3. A törvény értelmében hatályukat veszítik a mellékletben fel nem sorolt, 1989. október 23-a előtt megalkotott hatályos törvények és törvényerejű rendeletek, kivéve azok, amelyek az Alkotmány megalkotására, illetve módosítására irányulnak. A melléklet kizárólag az ezen időpontot megelőzően alkotott hatályos és hatályosuló, normatív rendelkezést tartalmazó törvényeket és törvényerejű rendeleteket tartalmazza. Ezek jelentős része nemzetközi szerződést hirdet ki.

Hatályukat veszítik továbbá azok az 1989. október 23. előtt a magyar felelős minisztérium, az ideiglenes nemzeti kormány, valamint a Minisztertanács, továbbá e szervek tagjai által alkotott rendeletek, amelyeket a Kormány a törvényben foglalt felhatalmazás alapján 2007. december 31-ig megalkotandó rendeletében nem jelöl meg. A törvény a magyar állam joghatósága alapján 1989. október 23-a előtt alkotott minden egyéb normatív jogi aktust hatályon kívül helyez.

4. Az ‘elavult’ jogszabályok hagyományos zárónapja a rendszerváltás előtti államjogban 1944. december 31-e volt: az ezt megelőzően kiadott jogszabályokat – tételes jogi alap nélkül, formális hatályon kívül helyezés hiányában is – a társadalmi viszonyok megváltozására hivatkozva nem tekintették alkalmazandónak. Egy adott jogterület újraszabályozása során sokszor ezen kívül is elmaradt a tételes dereguláció. Mindez együttesen azt eredményezi, hogy nagy tömegben, ezres nagyságrendben találhatóak a jogrendszerben tartalmilag nem hatályosuló, de soha hatályon kívül nem helyezett jogszabályi rendelkezések. Ezek köre teljes bizonyossággal nem állapítható meg, a hatályos jogszabályokat maradéktalanul felsoroló lista tehát nem készíthető, mivel ilyen nagyságrendű jogszabálytömegnél utólag nem rekonstruálható, hogy milyen tartalmi újraszabályozások történtek az elmúlt százötven évben.

Az Alkotmánybíróság legutóbb a 4/2006. (II. 15.) AB határozatban fejtette ki, hogy „a hatályos jog megismerhetőségének bizonytalansága adott esetben megnehezítheti, ellehetlenítheti a jogalanyok jogainak érvényesítését, valamint kötelezettségeik teljesítését, s ez már a jogbiztonság alkotmányos követelményét is sértheti”. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében elismert jogállamiságból tehát az a követelmény fakad, hogy a hatályos jogszabályok köre egyértelműen és bárki számára meghatározható legyen.

A hatályukat nem vesztő jogszabályok teljes körű és pontos megjelölésének igénye csak olyan kodifikációs technikával elégíthető ki, amely a hatályos jogi normák közül a hatályukat nem vesztő jogszabályokat jelöli meg, és a fel nem soroltakat hatályon kívül helyezi, mivel a kiinduló halmaz, a törvény hatálybalépése előtt hatályos jogi normák köre ténylegesen nem határozható meg, vagyis csak a hatályukat nem vesztő jogszabályok tételes megjelölésével érhető el a hatályos jogszabályok körének teljes körű és egyértelmű megismerhetősége.

Ez a kodifikációs technika a jogalkotással szemben támasztott alkotmányossági követelményeknek is megfelel, mivel a ma hatályos jogszabályok halmazán belül bármelyik részhalmaz (a hatályát nem vesztő vagy a hatályon kívül helyezendő) egyértelmű megjelölése a másik részhalmaz terjedelmét is egyértelműen kijelöli.

A törvény alapján a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter és az igazságügyért felelős miniszter gondoskodik arról, hogy a hatályban maradó jogszabályok módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt, hatályos szövege hozzáférhető legyen. Ez teljesíthető a kormányzati portálon vagy más honlapon való közzététellel, illetve külön erre a célra kiadott jogszabálygyűjtemény megjelentetésével is.

5. A törvény II. Fejezete a korábban említett alkotmánybírósági határozat jogértelmezésére tekintettel hatályon kívül helyezi a törvényekben és törvényerejű rendeletekben található hatályos, ám végrehajtott – módosító, hatályon kívül helyező és átmeneti – rendelkezéseket, valamint a kizárólag ilyen rendelkezéseket tartalmazó jogszabályokat. A jogalkalmazók egyértelmű eligazítása érdekében a törvény rögzíti, hogy a módosító jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezése a módosított jogszabályi rendelkezés tartalmát nem érinti, valamint hogy a hatályon kívül helyező jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezése nem eredményezi a hatályon kívül helyezett norma újbóli hatályba lépését.

6. A törvény abban a körben is érvényesíti a kormányzati szervezet alakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény kodifikációs megoldását, ahol arra a tavalyi évben a párhuzamosan elfogadott törvényekre tekintettel nem került sor.

A törvény záró rendelkezései között sor kerül a módosító jogszabályokba átmeneti jelleg hiányában rendszertanilag nem illeszkedő rendelkezések alapjogszabályba illesztésére. E rendelkezések nem átmeneti jellegűek, hanem az adott tárgykört állandó jelleggel szabályozzák, így rendszertanilag mindenképpen az alapjogszabályba illeszkednek.

A törvény – ahol az szükséges – gondoskodik továbbá a hatályon kívül helyezésre kerülő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekhez kapcsolódó jogharmonizációs záradékoknak az alapjogszabályba illesztéséről is, ha arra a jogharmonizáció módszertanának megfelelően korábban nem került sor. Ez annál is inkább indokolt, mivel a közösségi jognak való megfelelést, illetve annak végrehajtását nem a módosítás, illetve hatályon kívül helyezés, hanem a hatályosuló (vagy éppen nem hatályosuló) alapjogszabályi rendelkezés biztosítja. Természetesen notifikációs szempontok miatt a módosító, illetve hatályon kívül helyező jogszabályban is indokolt szerepeltetni a jogharmonizációs záradékokat, ugyanakkor ezek hatályosság szempontjából szükségszerűen a módosító, illetve a hatályon kívül helyező rendelkezések sorsát osztják.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A törvény 1. §-a rendezi az 1989. október 23-át megelőzően a magyar állam joghatósága alapján alkotott normatív jogi aktusok hatályosságát. Ennek keretében az Alkotmány megalkotására és módosítására irányuló rendelkezést tartalmazó törvények, a törvény mellékletében felsorolt törvények és törvényerejű rendeletek, valamint a törvényben foglalt felhatalmazás alapján 2007 végéig megalkotandó kormányrendeletben felsorolt kormányrendeletek és miniszteri rendeletek kivételével valamennyi, a magyar állam joghatósága alapján 1989. október 23-át megelőzően alkotott normatív jogi aktus hatályát veszti. Hatályát veszti továbbá minden államtitkári rendelkezés, jegybanki rendelkezés, bankfelügyeleti rendelkezés, szabvány és ár-megállapítás, továbbá az Országgyűlés, a Minisztertanács és a Kormány által alkotott valamennyi irányelv és elvi állásfoglalás.

A 2–4. §-hoz

A törvény 2–4. §-a végzi el az 1. § alapján hatályukat nem vesztő törvények és törvényerejű rendeletek teljes technikai deregulációját a 4/2006. (II. 15.) AB határozatban is megerősített modern jogalkotási elveknek megfelelően. A már hatályosult módosító és hatályon kívül helyező

ző rendelkezések hatályvesztése az elvégzett módosításokat és hatályon kívül helyezéseket nem érinti.

Az 5–6. §-hoz

A törvény 5. §-a tartalmazza a hatályba léptető rendelkezéseket. Az egyes rendelkezések hatálybalépésének eltérő időpontjait az általuk hatályon kívül helyezni kívánt rendelkezések hatálybalépésének különböző időpontjai indokolják.

A törvény felhatalmazza a Kormányt, hogy a magyar felelős minisztérium, az ideiglenes nemzeti kormány, valamint a Minisztertanács, továbbá e szervek tagjai által alkotott rendeletek hatályosságának rendezése érdekében rendeletben sorolja fel azokat az e körbe tartozó, 1989. október 23-át megelőzően alkotott jogszabályokat, amelyek a törvény alapján nem vesztek hatályukat.

Az 1989. október 23-a előtt alkotott hatályos joganyag megismerhetőségéről a törvény alapján a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter és az igazságügyért felelős miniszter gondoskodik.

A törvény 2008. január 1-jétől felhatalmazást biztosít a Kormány és – a feladatkörükbe tartozó miniszteri rendeletek esetében – a miniszterek számára a miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezésére. E rendelkezések hiányában előállhatna olyan helyzet, amelyben valamely miniszteri rendeletet kizárólag törvénnyel lehetne hatályon kívül helyezni.

A törvény a természeti védelmet megállapító 1989. október 23. előtt megalkotott nagyszámú, még hatályos normatív jogi aktus hatályosságának rendezése és megismerhetőségének biztosítása érdekében felhatalmazást ad a természetvédelemért felelős miniszter és a helyi védetté nyilvánításra jogosult helyi önkormányzatok részére, hogy az ezen aktusok alapján fennálló védettséget rendeletükkel fenntartsák. A védettség fenntartása nem igényli új védetté nyilvánítási eljárás lefolytatását, azonban a törvény a védetté nyilvánító jogszabály esetében előírt tartalmi követelményeket – megfelelő módosításokkal – e rendeletekre is alkalmazni rendeli.

A 7–13. §-hoz

A törvény 7–13. §-a rendelkezik a módosító jogszabályokba átmeneti jelleg hiányában rendszertanilag nem illeszkedő rendelkezések, valamint a jogharmonizációs záradékok alapjogszabályba illesztéséről, érvényesíti továbbá a kormányzati szervezetalakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény kodifikációs megoldásait ott, ahol arra a 2006. évi CIX. törvény keretében a párhuzamosan elfogadott törvényekre tekintettel nem került sor.

2007. évi LXXXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról*

1. § A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) E törvény hatálya a Miniszterelnöki Hivatal, a minisztériumok, a kormányhivatalok, a központi hivatalok (a továbbiakban: központi államigazgatási szerv) és területi, helyi szerve, a közigazgatási hivatal, a Nemzeti Nyomozó Iroda (a továbbiakban együtt: államigazgatási szerv), valamint a helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala és hatósági igazgatási társulása, közterület-felügyelete, a körjegyzőség (a továbbiakban: képviselő-testület hivatala) köztisztviselőinek és ügykezelőinek közszolgálati jogviszonyára terjed ki.

(2) Törvény eltérő rendelkezése hiányában a köztársasági elnök hivatala, az Országgyűlés hivatala, az Alkotmánybíróság hivatala, az országgyűlési biztos hivatala, az Állami Számvevőszék, a Közbeszerzések Tanácsa, a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv, az Országos Rádió és Televízió Testület Irodája, a Gazdasági Versenyhivatal, a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága és a Nemzeti Hírközlési Hatóság köztisztviselői közszolgálati jogviszonyára is e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal, hogy a köztársasági elnök hivatala, az Országgyűlés hivatala, az Alkotmánybíróság hivatala, az országgyűlési biztos hivatala és az Állami Számvevőszék esetében a próbaidőre, a pályázatra, a versenyvizsgára és a tartalékállományra vonatkozó rendelkezéseket e szervek szervezeti és működési szabályzatában (ügyrendjében) meghatározott munkakörök esetében, az ott meghatározott eljárási rend szerint kell alkalmazni.”

2. § A Ktv. 1. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki és ezzel egyidejűleg az eredeti (4)–(8) bekezdés számozása (5)–(9) bekezdésre változik:

„(4) A 10. §, a 10/A–10/C. § hatálya kiterjed azon magyar állampolgárokra is, akik pályázati eljárásban, közigazgatási versenyvizsgán vesznek részt, illetve felvételt kérnek a toborzási adatbázisba.”

3. § A Ktv. 1. §-ának (7) bekezdése a következő e)–g) ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában]

„e) a közigazgatási szerv hivatali szervezetének vezetője alatt – törvény eltérő rendelkezése hiányában – minisztériumok esetében a minisztert kell érteni,

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. június 25-i ülésnapján fogadta el.

f) munkakör-térkép a munkakörre legmegfelelőbb jeltől kiválasztásához szükséges összefoglaló leírás, amely tartalmazza a munkakör valamennyi általános adatát (így különösen a betöltendő munkakört, közigazgatási szerv megnevezését, illetményt, munkakör betöltésének várható helyét és idejét), az ellátandó feladatokat, valamint a munkakör betöltőjével szemben a munkáltató által meghatározott követelményeket (így különösen a képzettséget, végzettséget, szakmai tapasztalatot, kompetenciákat),

g) kompetencia-vizsgálat a pályázóval szemben a különböző munkakörökre előírt követelmények és a pályázó tényleges készségeinek és képességeinek összevetése, munkaalkalmasságának felmérése, amely során személyes interjú, alkalmassági teszt, értékelő központ alkalmazható.”

4. § A Ktv. 3. § (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni]

„b) a 10. §, a 10/A–10/C. §, a 16/A. §, a 20/A. §, a 23–30/B. §, a 32–36. §, a 40/C. § és a 49/N. § (3) bekezdés – ide nem értve a vezető megbízással rendelkező politikai főtanácsadót, politikai tanácsadót – kivételével a politikai főtanácsadói, politikai tanácsadói munkakörbe ki-nevezett köztisztviselőre.”

5. § (1) A Ktv. 7. § (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő mondat lép:

„Közszolgálati jogviszony büntetlen előéletű, cselekvőképes, – a 10. § (4)–(7) bekezdésében, a 10/A. § (7) bekezdésében foglaltak, valamint ügykezelői feladatkör kivételével – közigazgatási versenyvizsgával, és legalább középiskolai végzettséggel, ügykezelői feladatkörre legalább középszintű szakképesítéssel rendelkező magyar állampolgárral létesíthető és tartható fenn.”

(2) A Ktv. 7. §-ának (8) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[Az (1) bekezdéstől eltérően ügykezelői feladatkörre közszolgálati jogviszony a jogszabály által meghatározott fontos és bizalmas ügykezelői munkaköröket, valamint a 68. § (3) bekezdésében meghatározott vezetői megbízás esetét kivéve]

„c) az Európai Szociális Kartáról szóló megállapodásban résztvevő államok állampolgáraival”

6. § (1) A Ktv. 8. § (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Jegyzővé, körjegyzővé, megyei jogú város kerületi hivatalvezetőjévé, aljegyzővé (a továbbiakban együtt: jegyző) az nevezhető ki, aki]

„a) igazgatásszervezői vagy állam- és jogtudományi doktori képesítéssel vagy okleveles közigazgatási menedzser szakképesítéssel, és – a (4) bekezdésben meghatáro-

zott esetet kivéve – jogi vagy közigazgatási szakvizsgával, vagy az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság (a továbbiakban: OKV) elnöksége által a teljes körűen közigazgatási jellegűnek minősített tudományos fokozat alapján adott mentesítéssel rendelkezik, és”

(2) A Ktv. 8. § (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A községi önkormányzati képviselő-testület a körjegyző és az ötezernél több lakosú község jegyzője kivételével]

„a) felmentést adhat az (1) bekezdés a) pontjában foglalt igazgatásszervezői vagy állam- és jogtudományi doktori képesítés vagy az okleveles közigazgatási menedzser szakképesítés alól annak a személynek, aki az előírt képesítés megszerzésére irányuló tanulmányait a kinevezéstől számított két éven belül befejezi. A felmentés időtartamának eredménytelen eltelte esetén a jegyző közszolgálati jogviszonya megszűnik. A képesítés alóli felmentés esetén a (4) bekezdésben meghatározott határidőt a képesítés megszerzésétől kell számítani.”

(3) A Ktv. 8. § (3) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Főjegyzővé – valamint a főjegyző helyettesítésére aljegyzőként – az nevezhető ki, aki]

„a) állam- és jogtudományi doktori vagy okleveles közigazdász képesítéssel vagy okleveles közigazgatási menedzser szakképesítéssel és – a (4) bekezdésben meghatározott esetet kivéve – jogi vagy közigazgatási szakvizsgával, vagy az OKV elnöksége által a teljes körűen közigazgatási jellegűnek minősített tudományos fokozat alapján adott mentesítéssel rendelkezik, és”

7. § A Ktv. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) Közigazgatási szervnél (a továbbiakban: pályázatot kiíró szerv) köztisztviselői kinevezés, vezetői megbízás, kinevezés csak pályázat útján adható. Pályázati eljárás lefolytatása nélkül is adható vezetői kinevezés, vezetői megbízás a közigazgatási szervnél legalább egy éve alkalmazásban álló köztisztviselőnek. A pályázatot kiíró szerv által meghirdetett pályázatban megjelölt benyújtási határidőt a pályázatot kiíró szerv által történő közzétételtől kell számítani. A pályázat benyújtására meghatározott idő a pályázati felhívásnak a pályázatot kiíró szerv által történő közzétételétől számított 10 napnál nem lehet rövidebb.

(2) A pályázatot kiíró szerv a pályázati kiírás meghirdetésével egyidejűleg a pályázati kiírást elektronikus úton megküldi a kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv (a továbbiakban: szolgáltató központ) részére, amely azt elektronikusan közzéteszi az egységes hozzáférés biztosítása érdekében.

(3) A pályázatra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatóak a miniszterelnöki kabinet, titkárság, a miniszteri kabinet, titkárság, az államtitkári, szakállamtitkári titkárság vezetője, az e törvény szerinti egy évet meg nem

haladó határozott idejű jogviszony, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 25. § (2) bekezdés *b*) pont, 25/A. §, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 86/B. § esetében.

(4) Nem kell pályázati eljárást lefolytatni, ha a köztisztviselői kinevezés a tartós külszolgálatra történő kihelyezésre tekintettel történik és annak időtartamára jön létre. Ez esetben a kinevezésre kerülő személy a közigazgatási versenyvizsga alól is mentesül.

(5) Nem kell pályázatot kiírni abban az esetben, ha katonai szolgálati jogviszonyban álló jogviszonya úgy szűnik meg áthelyezéssel, hogy a közigazgatási szervben belül közszolgálati jogviszonyba kerül. Ez esetben a kinevezésre kerülő személy a közigazgatási versenyvizsga alól is mentesül, és próbaidő sem köthető ki.

(6) Nem kell pályázatot kiírni abban az esetben, ha hivatásos szolgálati viszonyban álló jogviszonya úgy szűnik meg áthelyezéssel, hogy a közigazgatási szervben belül közszolgálati jogviszonyba kerül. Ez esetben a kinevezésre kerülő személy a közigazgatási versenyvizsga alól is mentesül, és próbaidő sem köthető ki.

(7) Az állami vezetői szolgálati jogviszonyának vagy állami vezetői jogviszonyának létesítését közvetlenül megelőzően közszolgálati jogviszonnyal rendelkező államtitkárnak, a szakállamtitkárnak az állami vezetői szolgálati jogviszonya megszűnését követő 2 éven belül pályázati eljárás lefolytatása és közigazgatási versenyvizsga nélkül is adható köztisztviselői kinevezés, vezetői megbízás, kinevezés, feltéve, hogy legalább 3 év közigazgatási gyakorlattal rendelkezik.

(8) Pályázat kiírására akkor kerülhet sor, ha a köztisztviselői hely – az (1) bekezdésben meghatározott vezetői kinevezést, vezetői megbízást kivéve – tartalékkállományban lévő köztisztviselővel nem tölthető be.

(9) A pályázati felhívásnak tartalmaznia kell:

- a) a közigazgatási szerv megnevezését,
- b) a betöltendő munkakör, vezetői megbízás vagy kinevezés esetén a vezetett szervezeti egység megnevezését,
- c) az ellátandó feladatok ismertetését,
- d) a munkakör betöltéséhez, illetve a pályázat elnyeréséhez jogszabályban előírt és egyéb szükséges valamennyi feltételt,
- e) az illetményre és az egyéb juttatásra vonatkozó tájékoztatást,
- f) a pályázat benyújtásának feltételeit, határidejét, valamint elbírálásának határidejét,
- g) a pályázati eljárásra és a pályázat elbírálásának módjára vonatkozó általános tájékoztatást,
- h) az állás betöltésének időpontját,
- i) a pályázathoz csatolandó iratok felsorolását.

(10) A pályázat betöltött állásra is kiírható, feltéve, hogy legkésőbb a pályázat elbírálásának napjától az állás betölthető és az állást betöltő köztisztviselőt a kiírást megelőzően legalább 8 nappal korábban a pályázat kiírásáról írásban tájékoztatják.

(11) A pályázat érvényességének feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen a pályázat benyújtásának időpontjában e törvény szerinti, eredményes közigazgatási versenyvizsgával.

(12) A kinevezési jogkör gyakorlója a benyújtásra előírt határidőt követő 30 napon belül, testület esetében a következő ülésen dönt a pályázatokról és a köztisztviselő kinevezéséről, vagy eredménytelennek nyilvánítja a pályázatot. Kinevezést és vezetői megbízást adni csak annak a köztisztviselőnek lehet, aki a pályázati eljárásban részt vett és érvényes pályázattal rendelkezik.

(13) A pályázatok értékelésére a kinevezési jogkör gyakorlójának döntése alapján legalább háromtagú előkészítő bizottság (a továbbiakban: bizottság) hozható létre. Bizottság létrehozása esetén az előkészítésbe a közigazgatási szervnél működő munkavállalói érdekképviseleti szerv képviselőjét is be lehet vonni.

(14) A pályázót tájékoztatni kell a pályázati eljárás menetéről, valamint az általa elért eredményről.

(15) A képviselő-testület legkésőbb a jegyző, főjegyző közszolgálati jogviszonyának megszűnését követő harminc napon belül írja ki a pályázatot a jegyzői, főjegyzői állás betöltésére. A pályázati eljárás eredménytelensége esetén harminc napon belül újabb pályázatot kell kiírni.

(16) A szolgáltató központ toborzási adatbázist működtet a kiválasztás, a lehetséges pályázók tájékoztatásának elősegítésére. A toborzási adatbázisba az a magyar állampolgár, valamint a 7. § (8) bekezdésében meghatározott állampolgársággal rendelkező személy kérheti felvételét, aki büntetlen előéletű, cselekvőképes és legalább középszintű végzettséggel rendelkezik. A 7. számú melléklet határozza meg azokat az adatokat, amelyeket a toborzási adatbázisba felvételét kérőnek kötelezően kell, illetve választhatóan lehet megadnia.

(17) A közigazgatási szerv vezetője a betöltetlen állás hely betöltése céljából a toborzási adatbázisban nyilvántartott személyek egyéni azonosításra alkalmatlan módon nyilvántartott adataihoz közvetlenül hozzáférhet. A közigazgatási szerv vezetője az így kiválasztott személy adatbázisban nyilvántartott adatait a szolgáltató központtól megkérheti.

(18) A miniszter az általa irányított vagy felügyelt államigazgatási szerv(ek) tekintetében rendeletében meghatározhatja azokat a munkaköröket – vezetői kinevezés, megbízás kivételével –, amelyek betöltéséhez nem kell pályázati eljárást lefolytatni, feltéve, hogy törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik. Helyi önkormányzat rendeletében határozhatja meg azokat a munkakör(öke)t – vezetői beosztás kivételével –, amely(ek) pályázati eljárás lefolytatása nélkül is betölthetők, feltéve, hogy törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik. A pályázati eljárás lefolytatása nélkül kinevezést kapott köztisztviselőnek próbaideje alatt kell közigazgatási versenyvizsgát tennie. Sikertelen vizsga esetén a közszolgálati jogviszonya megszűnik. Az adott szervnél a pályázati eljárás lefolytatása nélkül kinevezett köztisztviselő

lők száma tárgyévben nem haladhatja meg a hivatali szervezetnél foglalkoztatott köztisztviselők létszámának 3%-át (minimum 1 fő). A hivatali szervezet vezetője – helyi önkormányzatnál a jegyző – a pályázati eljárás lefolytatása nélkül adott köztisztviselői kinevezésről tájékoztatja a Miniszterelnöki Hivatal vezető minisztert.”

8. § A Ktv. a következő 10/A. §-sal egészül ki:

„10/A. § (1) A minisztériumnál, a Miniszterelnöki Hivatalnál és kormányhivatalnál köztisztviselői kinevezés, vezetői megbízás, kinevezés, központi hivatalnál vezetői kinevezés, megbízás, központi államigazgatási szerv területi szervénél vezetői kinevezés, vezetői megbízás, annak helyi szerve vezetésére vezetői kinevezés, vezetői megbízás, közigazgatási hivatalnál vezetői kinevezés, vezetői megbízás (a továbbiakban együtt: köztisztviselői hely) csak a szolgáltató központ által történő pályáztatás útján adható.

(2) A pályázati eljárás során kompetencia-vizsgálatot kell végezni. A pályáztatás és a kompetencia-vizsgálat lebonyolítását a munkáltató nevében – a Kormány által meghatározott rendben – a szolgáltató központ végzi.

(3) A pályázati felhívást az (1) bekezdésben meghatározott államigazgatási szerv (a továbbiakban: pályázati kiírást kezdeményező szerv) által meghatározott munkakör-térkép alapján, a pályázati kiírást kezdeményező szerv, illetve a kinevezési jogkör gyakorlójának nevében a szolgáltató központ írja ki.

(4) A pályázati felhívás közzétételéről – a pályázati kiírást kezdeményező szerv egyidejű tájékoztatása mellett – a szolgáltató központ gondoskodik. A pályázat benyújtására meghatározott idő a pályázati felhívásnak a szolgáltató központ által történő közzétételétől számított 10 napnál nem lehet rövidebb. A pályázati kiírást kezdeményező szerv a szolgáltató központ által közzétett pályázati felhívást egyéb módon is közzéteheti.

(5) A szolgáltató központ által lefolytatott pályáztatási eljárást követően a pályázati kiírást kezdeményező szerv tájékoztatja az érvényesen pályázót a kiválasztás további menetéről. A pályázati kiírást kezdeményező szerv kiválasztási eljárásában a végleges döntéshez egyéb kiválasztási módszert, illetve eljárást alkalmazhat, akkor, ha az a közszolgálati jogviszony létesítése és a vezetői megbízás adása szempontjából lényeges tájékoztatást nyújthat, és ha ezt a pályázati felhívás tartalmazta.

(6) A kinevezési jogkör gyakorlója a szolgáltató központ által megküldött érvényes pályázatok megérkezését követő 10 munkanapon belül dönt az eredményes pályázatról és a köztisztviselő kinevezéséről. Kinevezést és vezetői megbízást adni – a 10. § (12) bekezdésében foglalt feltételeket is ideértve – csak annak a köztisztviselőnek lehet, akit a szolgáltató központ is alkalmasnak talált a munkakör betöltésére és pályázatát megküldte a munkáltatónak. A kinevezési jogkör gyakorlója végső döntéséről tájékoztatja a szolgáltató központot. Ha a szolgáltató központ által megküldött érvényes pályázatok közül – figyelemmel

az általa lefolytatott kiválasztási eljárásra – egyiket sem minősítette eredményesnek, döntését a szolgáltató központ felé indokolni köteles.

(7) Az e törvényben meghatározott pályázati eljárás alól indokolt esetben – a Kormány rendeletében meghatározott kiválasztási eljárás lefolytatása érdekében – a központi közszolgálati hatóság vezetője mentesítést adhat. A mentesítéssel egyidejűleg a jelölt számára halasztás adható a közigazgatási versenyvizsga letételére is, az így kinevezést kapott köztisztviselőnek próbaideje alatt kell közigazgatási versenyvizsgát tennie.

(8) Ha az (1)–(7) bekezdés eltérően nem rendelkezik, akkor a pályáztatásra a 10. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.”

9. § A Ktv. a következő 10/B. §-sal egészül ki:

„10/B. § (1) A szolgáltató központ nyilvántartja és kezeli a versenyvizsgával, a 10/A. §-ban meghatározott pályázati eljárással (a továbbiakban: pályázati eljárás) és a kompetencia vizsgálattal, a tartalékállománnyal, a toborzási adatbázissal kapcsolatos adatokat. A pályázati eljárás lefolytatását követően – függetlenül annak eredményességétől – a szolgáltató központ a pályázati eljárásokkal kapcsolatos adatokat egyéni azonosításra alkalmatlan módon statisztikai adatgyűjtés céljából tárolhatja. A pályázati eljárással kapcsolatos adatokat a szolgáltató központ a pályázati eljárás lezárását követően törli a nyilvántartásából, kivéve, ha a pályázó adatai további kezeléséhez hozzájárul, abból a célból, hogy a későbbi pályázati lehetőségekről tájékoztatást kapjon, valamint bekerüljön a toborzási adatbázisba. A szolgáltató központ a versenyvizsgára vonatkozó adatokat, annak érvényessége lejártát követően törli a nyilvántartásából.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatnyilvántartás és -kezelés a pályázó

- a) természetes személyazonosító adataira,
- b) önéletrajzára, motivációs levelére,
- c) versenyvizsga eredményére és érvényességi idejére,
- d) a pályázati eljáráshoz és a kiválasztáshoz kapcsolódó egyéb adataira,
- e) a pályázati eljárás során használt kiválasztási módszerek eredményeire,
- f) kompetencia-vizsgálat eredményére,
- g) a 7. számú mellékletben meghatározott adatokra terjed ki.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatnyilvántartás és -kezelés a versenyvizsgázó

- a) természetes személyazonosító adataira,
- b) versenyvizsga eredményére és érvényességi idejére,
- c) a 7. számú mellékletben meghatározott adatokra terjed ki.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott adatnyilvántartás és -kezelés a köztisztviselő

- a) természetes személyazonosító adataira,
- b) önéletrajzára, motivációs levelére,
- c) versenyvizsga eredményére és érvényességi idejére,

d) a pályázati eljáráshoz és a kiválasztáshoz kapcsolódó egyéb adataira,

e) a pályázati eljárás során használt kiválasztási módszerek eredményeire,

f) az 5. számú mellékletben meghatározott adatokra,

g) kompetencia-vizsgálat eredményére,

h) a 7. számú mellékletben meghatározott adatokra terjed ki.

(5) A szolgáltató központ által vezetett nyilvántartás célja a kiválasztási eljárás segítése. A szolgáltató központ nyilvántartásában szereplő személyes adatok védelméért, az adatkezelés jogszerűségéért, az adatszolgáltatásért a szolgáltató központ vezetője felelős.

(6) Adatvédelmi szabályzatban kell meghatározni az iratok, az adatok kezelésének adatvédelmi, adatbiztonsági szabályait, így különösen a pályázó, a versenyvizsgázó, a köztisztviselő saját adataival történő rendelkezési joga biztosításának, a harmadik személy részére történő adattovábbításnak, a betekintési jog gyakorlásának, valamint az adatkezelésben részt vevő köztisztviselő felelősségének és az adatokhoz történő hozzáférése terjedelmének szabályait. Az adatvédelmi szabályzatot a központi közszolgálati hatóság vezetője hagyja jóvá.

(7) A szolgáltató központ által vezetett nyilvántartásból – jogszabályban meghatározott módon – az (5) bekezdésben meghatározott célra a pályázatot kiíró közigazgatási szerv számára személyazonosításra alkalmas módon, statisztikai célra csak személyazonosításra alkalmatlan módon szolgáltatható adat.

(8) A szolgáltató központ által vezetett nyilvántartásba – eljárásában indokolt mértékig – jogosult betekinteni, illetve a szolgáltató központ hozzájárulásával abból adatokat átvenni:

a) a szolgáltató központ vezetője,

b) meghatározott körben a szolgáltató központ vezetője által feljogosított, szolgáltató központnál alkalmazásban álló személy,

c) a szolgáltató központ felügyeletét ellátó Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter és az általa meghatározott körben, az általa feljogosított köztisztviselő,

d) saját adatai tekintetében az adatbázisban szereplő személy,

e) a fegyelmi eljárást lefolytató testület vagy személy,

f) munkaügyi per kapcsán a bíróság,

g) feladatkörükben eljárva a nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint a közszolgálati jogviszonnyal összefüggésben indult büntetőeljárásban a nyomozó hatóság, az ügyész és a bíróság,

h) az ügyészi törvényességi feladatkörében eljárva az ügyész.

(9) Kormányrendeletben meghatározott módon a szolgáltató központ által vezetett nyilvántartásból – személy azonosítására alkalmas adatokat nem tartalmazó – adatszolgáltatás végezhető. A pályázatot kiíró közigazgatási szerv számára személy azonosítására alkalmas adatokat tartalmazó adatszolgáltatás végezhető.”

10. § A Ktv. a következő 10/C. §-sal egészül ki:

„10/C. § (1) Köztisztviselői kinevezést, vezetői megbízást, vezetői kinevezést csak az kaphat, aki eredményes közigazgatási versenyvizsgát (a továbbiakban: versenyvizsga) tett. Versenyvizsgát tehet az a magyar állampolgár, aki büntetlen előéletű, cselekvőképes és legalább középiskolai végzettséggel rendelkezik.

(2) A versenyvizsga költségét a vizsgázó viseli. A köztisztviselői kinevezést, vezetői megbízást, illetve kinevezést kapott vizsgázó versenyvizsga díját – ide nem értve a megismételt versenyvizsga díját – a munkáltató megtéríti.

(3) A teljesített versenyvizsga annak letételétől számított 5 évig érvényes. Ha a vizsgázó a vizsga teljesítését követően köztisztviselői kinevezést kapott, a versenyvizsga érvényessége a közszolgálati jogviszony fennállásáig, de legalább 5 évig, illetve a közszolgálati jogviszony megszűnését követő 1 évig érvényes.

(4) A sikertelen és a teljesített versenyvizsga egyaránt megismételhető.

(5) A Kormány a versenyvizsga alóli mentesítésre vonatkozó szabályokat rendeletben állapítja meg.”

11. § A Ktv. 11/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11/B. § (1) A kinevezésben a közszolgálati jogviszony létesítésekor legalább három, de legfeljebb hat hónapig terjedő próbaidőt kell kikötni.

(2) A próbaidő nem hosszabbítható meg. A próbaidő tartamát a pályakezdőnél a gyakornoki időbe be kell számítani.

(3) A próbaidő alatt a közszolgálati jogviszonyt bármelyik fél indokolás nélkül azonnali hatállyal megszüntetheti.”

12. § (1) A Ktv. 17. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A közigazgatási szerv vezetője a közigazgatási szerv hivatali szervezetében történő létszámcsökkentésről a közigazgatási szervnél képvisellel rendelkező munkavállalói érdekképviselői szerv véleményének kikérése után dönthet.”

(2) A Ktv. 17. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) Az (1) bekezdés c) pontja alapján felmentéssel akkor is megszüntethető a köztisztviselő közszolgálati jogviszonya, ha az átszervezés következtében a köztisztviselő munkaköre nem válik feleslegessé, de a köztisztviselő nem járul hozzá a kinevezésében szereplő munkavégzés helyének módosításához. Ez esetben a munkáltatói jogkör gyakorlójának a felmentés közlését követő 30 napon belül a köztisztviselő számára, ha a hivatali szervezetben a köztisztviselő képzettségének és a besorolásának megfelelő másik betöltetlen munkakör van, akkor azt – feltéve, hogy a köztisztviselő írásban a felmentés közlését követő 10 napon belül kéri – fel kell ajánlania. Ha a köztisztviselő az állásfelajánlás iránti kérelmét nem terjeszti elő határidőben, akkor azt úgy kell tekinteni, mintha az állásfelajánlást

nem igényelné és a munkáltatói jogkör gyakorlója mentesül az állásfelajánlási kötelezettség alól. Ha a köztisztviselő a felajánlott állást elfogadja, akkor a felmentését vissza kell vonni és a kinevezését megfelelően módosítani kell. Ha a hivatali szervezetben nincs ilyen munkakör, vagy ha az ilyen munkakörbe való áthelyezéshez a köztisztviselő nem járul hozzá, akkor a köztisztviselő közszolgálati jogviszonya a közölt felmentéssel megszűnik.”

13. § A Ktv. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. § (1) A felmentési idő legalább két hónap, de a nyolc hónapot nem haladhatja meg. Ettől eltérően, ha a felmentés – az egészségügyi alkalmatlanság esetét kivéve – a 17. § (2) bekezdésének *b)* pontján alapul, a felmentési idő egy hónap.

(2) A két hónapos felmentési idő a közszolgálati jogviszonyban töltött [72. § (1) bekezdés]

- a)* öt év után egy hónappal;
- b)* tíz év után két hónappal;
- c)* tizenöt év után három hónappal;
- d)* húsz év után négy hónappal;
- e)* huszonöt év után öt hónappal;
- f)* harminc év után hat hónappal

meghosszabbodik.

(3) Határozott idejű közszolgálati jogviszony megszüntetése esetén a felmentési idő nem terjedhet túl azon az időpontra, amikor a közszolgálati jogviszony a kinevezés értelmében felmentés nélkül is megszűnt volna.

(4) A köztisztviselőt a felmentés időtartamának legalább a felére a munkavégzési kötelezettség alól mentesíteni kell, erre az időtartamra átlagkeresetre jogosult. A 21. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott összeférhetlenségi szabály nem alkalmazható a munkavégzési kötelezettség alól mentesített köztisztviselővel szemben.

(5) A köztisztviselő a munkavégzési kötelezettség alól mentesítés idejére járó átlagkeresetre havonta egyenlő részletekben jogosult.”

14. § A Ktv. 20/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20/A. § (1) Ha a közigazgatási szervnél alkalmazott köztisztviselőt közszolgálati jogviszonyából a 17. § (1) bekezdésének *a)–c)*, illetve (2) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott ok miatt mentik fel, a felmentési ideje felére tartalékállományba kell helyezni, abból a célból, hogy számára másik közigazgatási szervnél képzettségének, besorolásának megfelelő köztisztviselői állást ajánljanak fel. A köztisztviselő felmentési idejének fennmaradó időtartamára a tartalékállományba helyezés a köztisztviselő hozzájárulásával hosszabbítható meg. Ha a köztisztviselő nem járul hozzá, hogy a közszolgálati jogviszonya fennállásáig tartalékállományba helyezték, vagy kérésére a tartalékállományból törlik, a reá irányadó végkielégítés felére jogosult, erről a tényről a szolgáltató központ értesíti 15 napon belül a köztisztviselőt, valamint a közigazgatási szervet.

A közszolgálati jogviszony megszűnésével a tartalékállományba helyezés is megszűnik.

(2) A tartalékállományba helyezésről a közigazgatási szerv hivatali szervezetének vezetője intézkedik. Intézkedéséről – a Kormány rendeletében meghatározottak szerint – haladéktalanul értesíti a szolgáltató központot.

(3) A szolgáltató központ a tartalékállományba helyezett köztisztviselőnél – annak kérésére – kompetencia-vizsgálatot végez.

(4) A szolgáltató központ a tartalékállományba helyezett köztisztviselők mielőbbi elhelyezése érdekében együttműködik az állami foglalkoztatási szervevel.

(5) A közigazgatási szerv vezetője a pályázat kiírása előtt – a vezetői kinevezést, vezetői megbízást kivéve – megkeresi a szolgáltató központot, hogy a tartalékállományba helyezett köztisztviselők közül válasszon.

(6) A közigazgatási szerv megkeresésében megküldi az állás betöltéséhez szükséges, általa meghatározott munkakör-térképet a szolgáltató központnak.

(7) A szolgáltató központ a tartalékállományban lévő köztisztviselők kompetencia-vizsgálatának eredményét is figyelembe véve összeállítja a (6) bekezdésben említett megkeresésben szereplő munkakör betöltésére alkalmas köztisztviselők listáját (a továbbiakban: ajánlati lista), amelyet az ajánlati listán szereplő köztisztviselőkről nyilvántartott adatokkal együtt megküld a közigazgatási szervnek.

(8) A közigazgatási szerv vezetője az ajánlati listán szereplő köztisztviselőket meghallgathatja és dönt a tartalékállományba helyezett köztisztviselő alkalmazásáról.

(9) A közigazgatási szerv vezetője tájékoztatja a szolgáltató központot, az állás betöltésének felajánlásáról a tartalékállományba helyezett köztisztviselő részére, valamint annak elfogadásáról. Ezt követően a szolgáltató központ a köztisztviselőt törli a tartalékállományból. A közigazgatási szerv vezetője dönthet úgy is, hogy a szolgáltató központ által megküldött ajánlati listán szereplő, tartalékállományba helyezett köztisztviselők közül egyiket sem nevezi ki, mely döntését a szolgáltató központ felé indokolni köteles.

(10) A köztisztviselő alkalmazásakor az áthelyezésről – a köztisztviselő beleegyezése esetén – a közigazgatási szerv gondoskodik. Ebben az esetben a felmentésre irányuló munkáltatói intézkedést – az áthelyezés idejének megfelelően – vissza kell vonni; ez azonban nem érinti a felmentési idő alatt a felmentés visszavonásáig már kifizetett illetmény, átlagkereset jogalapját. Ha a köztisztviselő az áthelyezéséhez nem járul hozzá, a 19. § (6) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

(11) A tartalékállományba helyezés nem érinti a köztisztviselő közszolgálati jogviszonyából eredő jogokat, illetve kötelezettségeket.

(12) Meg kell szüntetni a tartalékállományba helyezést, ha a felmentési időn belül:

- a)* a köztisztviselőt új munkakörbe helyezik át;

b) a köztisztviselő tartalékállományból való törlését kéri.”

15. § (1) A Ktv. 30/B. § (1) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„A miniszterelnök – a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter együttes javaslatára – határozatlan időre címzetes főjegyzői címet adományozhat annak a tartósan kiemelkedő szakmai munkát végző jegyzőnek – ide nem értve az aljegyzőt –, aki”

(2) A Ktv. 30/B. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A címzetes főjegyzői cím adományozását a képviselő-testület a közigazgatási hivatal útján kezdeményezheti, amely a javaslatot köteles a saját és a jegyzői szakmai érdek-képviselői szerv véleményével ellátva a helyi önkormányzatokért felelős miniszterhez felterjeszteni. A helyi önkormányzatokért felelős miniszter a beérkezett javaslatokat megküldi a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszternek. A cím adományozását a közigazgatási hivatal is kezdeményezheti, de ilyenkor ki kell kérnie a képviselő-testület, illetve a jegyzői szakmai érdek-képviselői szerv véleményét.”

(3) A Ktv. 30/B. §-ának (8) és (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(8) A helyi önkormányzatokért felelős miniszter és a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter együttes javaslatára a címet a miniszterelnök vonja vissza.

(9) A helyi önkormányzatokért felelős miniszter és a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter együttes javaslatára a miniszterelnök eltilthatja a cím viselésétől azt a nyugdíjas jegyzőt, aki a cím viselésére érdemtelené vált.”

(4) A Ktv. 30/B. §-ának (12) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(12) A címzetes főjegyzői cím adományozásának, megszűnésének és visszavonásának eljárási szabályait a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter együttes rendeletben állapítja meg.”

16. § A Ktv. 31. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Vezetői megbízást, kinevezést csak felsőfokú iskolai végzettségű, versenyvizsgával, jogi vagy közigazgatási szakvizsgával, vagy a szakvizsga alól adott OKV elnökségi teljes körű mentesítéssel rendelkező köztisztviselő kaphat. Vezetői megbízást, kinevezést közigazgatási szakvizsgával nem rendelkező köztisztviselő is kaphat egy alkalommal, azzal a feltétellel, hogy a szakvizsgát a vezetői megbízástól, kinevezéstől számított egy éven belül le kell tennie. A szakvizsga-kötelezettség teljesítésének elmulasztása miatt a vezetői megbízás, kinevezés a törvény ere-

jénél fogva megszűnik. A határidőbe nem számíthatók be a 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság, a keresésképtelenség, továbbá a 30 napot meghaladó hivatalos kiküldetés időtartama.”

17. § A Ktv. 31. §-a a következő (10)–(17) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A központi államigazgatási szervek, valamint területi és helyi szerveik, továbbá a minisztérium főosztályának vezetésére adott kinevezés, megbízás – ha törvény eltérően nem rendelkezik – hat évre szól. Vezetői kinevezés, megbízás helyettesítés céljából rövidebb időtartamra is adható. A vezetői határozott idejű kinevezés, illetve megbízás meghosszabbítható.

(11) A kinevezés, megbízás visszavonását – a köztisztviselő kérelmére – indokolni kell. Az indokolásból a visszavonás okának világosan ki kell tűnnie. A visszavonás indoka átszervezés, létszámcsökkentés, feladatkör megszűnése, valamint a vezető magatartásában vagy munkájában megnyilvánuló és bizonyítható olyan tények szolgálhatnak, amelyek kellő magyarázatát adják annak, hogy a vezető nem hagyható a beosztásában. Vita esetén a visszavonás indokának valóságát és okszerűségét a munkáltatónak kell bizonyítania. A köztisztviselő az indoklást a visszavonás kézhezvételétől számított három munkanapon belül, írásban kérheti; a munkáltató az indoklást további három munkanapon belül köteles a köztisztviselő részére írásban megadni.

(12) Ha a bíróság megállapítja, hogy a kinevezés, megbízás visszavonása jogellenes, a köztisztviselőt – kérelmére – az eredeti vezetői beosztásában kell továbbfoglalkoztatni. Ezen túlmenően a köztisztviselői és a vezetői illetmény közötti különbséget a köztisztviselő részére meg kell téríteni.

(13) A bíróság mellőzi a köztisztviselő vezetői beosztásba történő visszahelyezését, ha a jogvita elbírálásáig a határozott időre szóló megbízás visszavonás nélkül is megszűnt volna. A köztisztviselőt ebben az esetben a köztisztviselői és a vezetői illetmény közötti különbségetnek a határozott idő leteltéig számított összege illeti meg. A köztisztviselőt, ha a határozott időre szóló kinevezés, megbízás jogellenes visszavonása esetén nem kéri a vezetői beosztásba való visszahelyezését, a köztisztviselői és a vezetői illetmény közötti különbségetnek a határozott idő leteltéig számított összege illeti meg.

(14) A köztisztviselői és a vezetői illetmény közötti különbséget megtérítésén túlmenően a munkáltató a köztisztviselő felmerült kárát is köteles megtéríteni.

(15) Ha a (10) bekezdésben meghatározott vezetői megbízást átszervezés, létszámcsökkentés, feladatkör megszűnése miatt visszavonják, akkor a köztisztviselőnek köztisztviselői munkakört és szakmai főtanácsadói címet – Miniszterelnöki Hivatal esetében kormány-főtanácsadói címet – kell felajánlani, feltéve, hogy vezetői megbízását legalább 1 évig betöltötte, és a közigazgatási szervnél felajánlható munkakör van. Ez esetben a szakmai

főtanácsadói cím adományozásakor a 30/A. § (1) bekezdésében meghatározott létszámkorlátot nem kell figyelembe venni.

(16) A (10) bekezdésben meghatározott vezetői kinevezés, megbízás esetében a (2), (3) és (6)–(9) bekezdést is megfelelően alkalmazni kell.

(17) A (11)–(15) bekezdés csak a (10) bekezdés szerinti vezetői megbízás, kinevezés esetében alkalmazható.”

18. § (1) A Ktv. 33. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A köztisztviselő jogosult az előmenetelhez, és köteles a központilag vagy a közigazgatási szerv által előírt képzésben, továbbképzésben vagy átképzésben – ideértve a közigazgatási vezetőképzést is – (a továbbiakban együtt: továbbképzés) részt venni. Ha a vezetői megbízással, kinevezéssel rendelkező köztisztviselő e kötelezettségének neki felróható okból nem tesz eleget, vagy ha hivatalvesztés fegyelmi büntetés miatt, illetve a 77. § (2) bekezdése alapján szűnt meg a közszolgálati jogviszonya, köteles a továbbképzés költségeit megtéríteni.”

(2) A Ktv. 33. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A továbbképzés költségeit a köztisztviselő köteles megtéríteni, ha neki felróható okból a továbbképzést elmulasztja, illetve az előírt követelményeket nem teljesíti, vagy ha hivatalvesztés fegyelmi büntetés miatt, illetve a 77. § (2) bekezdése alapján szűnt meg a közszolgálati jogviszonya. Ha a köztisztviselő a továbbképzést a munkáltatónak felróható okból mulasztja el, illetve nem teljesíti, akkor a továbbképzés költségeit a munkáltató köteles megtéríteni. Nincs megtérítési kötelezettsége a köztisztviselőnek az iskolarendszeren kívüli kötelező továbbképzés költségei esetében, kivéve az idegen nyelvi képzést, valamint a külföldi képzést, továbbképzést.”

(3) A Ktv. 33. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A polgármester és a helyi önkormányzati képviselő jogosult részt venni az (1) bekezdésben meghatározott képzéseken. Ezek költségét a helyi önkormányzat biztosítja. A költségek a (2) bekezdésben meghatározott célelőirányzatból, illetve egyéb forrásból is biztosíthatóak, feltéve, hogy az nem veszélyezteti a köztisztviselői továbbképzések pénzügyi feltételeit.”

19. § (1) A Ktv. 34. § (11) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A központi államigazgatási szerv a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter részére elektronikus úton adatot szolgáltató]

„*a*) a köztisztviselő technikai azonosító kódjáról,”

(2) A Ktv. 34. §-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:

„(14) A közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter ellenőrzi a központi állam-

igazgatási szerveknél, azok területi és helyi szerveinél a teljesítményértékelés szabályainak érvényesülését, azok megsértése esetén jelzéssel fordul a szerv vezetőjéhez és felhívja a jogsértés orvoslására. A szerv vezetője tájékoztatja a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős minisztert a megtett intézkedésekről.”

20. § A Ktv. a következő 40/C. §-sal egészül ki:

„40/C. § (1) A miniszterelnök döntése alapján – az érintett miniszterek véleményének kikérését követően – kormányzati érdekből a központi államigazgatási szerv vezető megbízású köztisztviselője ideiglenesen kirendelhető másik központi államigazgatási szervhez a végzettségének, képzettségének és vezetői megbízásának megfelelő munkakörbe. A miniszterelnök döntése alapján – az érintett miniszterek véleményének kikérését követően – minisztériummal közszolgálati jogviszonyban álló nem vezető beosztású köztisztviselő másik minisztériumba, kormányhivatallal és központi hivatallal közszolgálati jogviszonyban álló köztisztviselő minisztériumba ideiglenesen kormányzati érdekből kirendelhető a végzettségének és képzettségének megfelelő munkakörbe. A kirendelésről, illetve annak várható időtartamáról a köztisztviselőt legálább tíz munkanappal korábban írásban tájékoztatni kell.

(2) A kormányzati érdekből történő kirendeléshez a köztisztviselő hozzájárulása nem szükséges. A kormányzati érdekből történő kirendelés a köztisztviselőre nézve – különösen beosztására, korára, egészségi állapotára vagy egyéb körülményeire tekintettel – aránytalan sérelemmel nem járhat. Nem rendelhető ki a köztisztviselő, ha a kirendelés

a) a korábbi kötelező heti munkaidejéhez képest hosszabb heti kötelező munkaidővel együtt járó munkakört kell ellátnia,

b) a kirendelés szerinti új munkahely és a lakóhely között – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje naponta a két órát, illetve 10 éven aluli gyermeket nevelő köztisztviselő esetében a másfél órát meghaladja, továbbá nem rendelhető ki

c) a nő terhessége megállapításának kezdetétől gyermeke hároméves koráig,

d) kiskorú gyermekét egyedül nevelő köztisztviselő,

e) tartósan ápolásra szoruló közeli hozzátartozóját gondozó köztisztviselő.

(3) Ha a (2) bekezdésben meghatározott okok bármelyike a kirendelés ideje alatt következik be, akkor a kirendelést meg kell szüntetni.

(4) A kormányzati érdekből történő kirendelés időtartama nem haladhatja meg az egy évet, melynek lejártát követően a köztisztviselőt eredeti munkakörébe kell visszahelyezni. A kirendelés ugyanarra a feladatra egy alkalommal, legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

(5) A kormányzati érdekből kirendelt köztisztviselő illetménye és juttatásai nem csökkenhetnek a kirendelését követően. Ha a köztisztviselő a kirendelés helye szerinti közigazgatási szervnél kedvezőbb illetményre lenne joga-

sult, akkor illetményét ennek megfelelően kell megállapítani. Hasonlóan kell eljárni a külön és egyéb juttatások tekintetében is. A kirendelt köztisztviselő illetményét, külön és egyéb juttatását, az ezzel járó közterheket és a kirendeléssel felmerülő költségeket az a közigazgatási szerv viseli, amelyhez a köztisztviselőt kirendelték.

(6) A kirendelésről írásban kell rendelkezni és meg kell határozni:

- a) a kirendelés időtartamát,
- b) az (5) bekezdés szerinti illetményt, külön és egyéb juttatást,
- c) a kirendeléssel felmerült költségeket,
- d) a munkáltatói jogok gyakorlójának személyét,
- e) a kirendeléssel kapcsolatos egyéb lényeges kérdéseket.

(7) A kinevezés, a közszolgálati jogviszony megszüntetése kivételével a kirendelt köztisztviselő felett a munkáltatói jogokat annak a közigazgatási szervnek a vezetője gyakorolja, ahova a köztisztviselőt kirendelték.”

21. § (1) A Ktv. 41/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója, a köztisztviselő igényének megismerése után, a tárgyévben február végéig köteles szabadságolási tervet készíteni a szabadságok tárgyevi ütemezéséről, s arról a köztisztviselőt tájékoztatja. A szabadságokat a tervben foglaltaknak megfelelően kell kiadni, azoktól csak rendkívül indokolt esetben lehet eltérni, de a köztisztviselő ezzel összefüggésben felmerülő kárát, költségeit – kivéve, ha az eltérésre a köztisztviselő kérelmére került sor – köteles megtéríteni. A köztisztviselő kérelmére az alapszabadság kettőötödét – a közszolgálati jogviszony első három hónapját kivéve – a tervtől eltérően a köztisztviselő által kért időpontban kell kiadni. A köztisztviselőnek erre vonatkozó igényét a szabadság kezdete előtt legkésőbb tizenöt nappal be kell jelentenie.”

(2) A Ktv. 41/A. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg az eredeti (6) és (7) bekezdés számozása (7) és (8) bekezdésre változik:

„(6) Az (5) bekezdés a) pontjában meghatározott szolgálati érdeknek minősül különösen, ha a szabadság kiadása miatt nem biztosítható

- a) a szervezet alapfeladatainak folyamatos működése,
- b) előre nem tervezhető, rendkívüli feladatok határidőre történő ellátása,

kivételesen fontos szolgálati érdeknek minősül a közigazgatási szerv működési körében fellépő veszélyhelyzet (baleset, elemi csapás, súlyos kár).”

(3) A Ktv. 41/A. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A Kormány a központi államigazgatási szervekre, azok területi és helyi szerveire nézve igazgatási területenként az adott évre rendeletben megállapíthatja azt az időszakot (igazgatási szünet), amely alatt a szabadságot ki kell adni, illetve ki kell venni. A közigazgatási szerv veze-

tője, a Kormány által megállapított igazgatási szünet időtartamán belül, az egyes szervezeti egységek esetében eltérő időszakban, illetve időtartamban határozhatja meg a szabadság kiadását, illetve kivételét. A képviselő-testület – a Kormány ajánlásának figyelembevételével – igazgatási szünetet rendelhet el. Az ilyen módon kiadott, illetve kivett szabadság nem haladhatja meg a köztisztviselő adott évre megállapított alapszabadságának a háromötödét.”

22. § (1) A Ktv. 43. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A hivatali szerv vezetője – az (5) bekezdésben foglaltak kivételével – át nem ruházható hatáskörében, a megállapított személyi juttatások előirányzatán belül tárgyévét megelőző év szakmai munkája értékelése alapján – ide nem értve, ha a köztisztviselő kinevezése év közben történik, vagy áthelyezésére kerül sor – a tárgyévre vonatkozóan a köztisztviselő besorolása szerinti fizetési fokozathoz tartozó alapilletményét – a hivatali szervezet vezetője esetében a kinevezésre jogosult, jegyző, főjegyző esetében a polgármester – december 31-ig – helyi önkormányzatnál tárgyév március 1-jétől következő év február végéig – terjedő időszakra legfeljebb 30%-kal megemelheti, vagy legfeljebb 20%-kal csökkentett mértékben állapíthatja meg. Az eltéréstől a hivatali szervezet vezetője minden év január 31-ig – helyi önkormányzatnál március 1-jéig – dönt. Az így megállapított eltérés mértéke tárgyévben nem módosítható. A főjegyző, illetve a jegyző részére a polgármester – a teljesítményértékeléstől függően – személyi illetmény megállapítására is jogosult.”

(2) A Ktv. 43. §-ának (5) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„E bekezdés eltérő rendelkezése hiányában a (4) bekezdésben foglaltakat is megfelelően alkalmazni kell.”

23. § A Ktv. 45. §-a a következő (13) bekezdéssel egészül ki:

„(13) A regionális államigazgatási szerv – ide nem értve a regionális közigazgatási hivatal –

- a) vezetőjének illetményét az államigazgatási szervet közvetlenül irányító vagy felügyelő miniszter, ennek hiányában a kinevezési jogkör gyakorlója – a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter egyetértésével – legfeljebb az illetményalap 22-szeresében,

- b) vezető-helyettesének illetményét a munkáltatói jogkör gyakorlója legfeljebb az illetményalap 17-szeresében, a szervezet feladat- és hatásköreinek, létszámának, valamint az általa vezetett szervezeti egységek számának figyelembevételével állapítja meg.”

24. § A Ktv. 49/N. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott pénztalomban a Kormány által meghatározott teljesítményérté-

kelési rendszert alkalmazó közigazgatási szervnél kizárólag a teljesítményértékelés alapján fizethető ki.

(4) Az (1) bekezdés *d)* és *e)* pontjában meghatározott elismeréssel járó, köztisztviselőnek kifizetett pénzjutalom összege a naptári évben nem haladhatja meg az illetmény-alap 10-szeresét.”

25. § (1) A Ktv. 49/O. § (2) bekezdésének *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az adatszolgáltatás kiterjed:]

„*a)* a köztisztviselő technikai azonosító kódjára,”

(2) A Ktv. 49/O. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter ellenőrzi a minisztériumoknál a Kormány rendeletében meghatározott kötelező eloszlás szabályainak érvényesülését, azok megsértése esetén jelzéssel fordul a miniszterhez és felhívja a jogsértés orvoslására. A miniszter a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős minisztert tájékoztatja a megtett intézkedésekről.”

26. § A Ktv. 61. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A minisztériumok, a Miniszterelnöki Hivatal közszolgálati alapnyilvántartásának adatait elektronikus formában a szolgáltató központ tárolja. A szolgáltató központ a nyilvántartás adatainak csak olyan adatkezelési műveleteket végezhet, amelyek a számítástechnikai rendszer fenntartása, zavartalan működésének biztosítása és védelme érdekében szükségesek. A minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal a szolgáltató központ elektronikus nyilvántartásában tárolt adatok esetében csak a vele közszolgálati jogviszonyban álló köztisztviselő adataiba tekinthet be. A szolgáltató központ – az adatátvitel naplózásával – az elektronikus nyilvántartásból felhasználhatja azokat az adatokat, amelyek törvényben meghatározott feladatai ellátásához szükségesek.”

27. § A Ktv. 62. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közszolgálati alapnyilvántartásnak a 4. számú mellékletben szereplő alapadatairól és változásairól, továbbá a közigazgatási szerv szervezeti adatairól évente a szeptember 1-jei állapotnak megfelelően a Kormány által rendeletben meghatározottak szerint a közigazgatási szervek, valamint a szolgáltató központ – a minisztériumok és a Miniszterelnöki Hivatal tekintetében – adatszolgáltatást végeznek a központi közszolgálati nyilvántartás részére.”

28. § A Ktv. 62/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„62/A. § A tartalékállományba helyezett köztisztviselőknek az 5. számú melléklet szerinti adatairól a közigaz-

gatási szerv a Kormány által meghatározott adatgyűjtők útján folyamatos adatszolgáltatást végez – a Kormány által meghatározott rendben – a szolgáltató központ részére.”

29. § (1) A Ktv. 63. §-ának (1) bekezdése a következő *l)* ponttal egészül ki:

[A közigazgatási szervnél vezetett közszolgálati alapnyilvántartásba – eljárásában indokolt mértékig jogosult betekinteni, illetőleg a központi közszolgálati nyilvántartáson túlmenően abból adatokat átvenni:]

„*l)* a feladatai ellátásához szükséges mértékig adategyezés, adatösszevetés, adatkorrigálás érdekében a minisztériumokra, illetve a Miniszterelnöki Hivatalra vonatkozó adatok tekintetében a szolgáltató központ vezetője, valamint az általa meghatározott körben, az általa feljogosított, szolgáltató központnál alkalmazásban álló személy.”

(2) A Ktv. 63. §-ának (2) bekezdése a következő *e)* ponttal egészül ki:

[A központi közszolgálati nyilvántartásba jogosult betekinteni:]

„*e)* a feladatai ellátásához szükséges mértékig a minisztériumokra, illetve a Miniszterelnöki Hivatalra vonatkozó adatok tekintetében a szolgáltató központ vezetője, valamint az általa meghatározott körben, az általa feljogosított, szolgáltató központnál alkalmazásban álló személy.”

(3) A Ktv. 63. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A szolgáltató központ által vezetett minisztériumi, miniszterelnöki hivatali közszolgálati alapnyilvántartásból – kormányrendeletben meghatározott módon – közszolgálati jogviszonnyal összefüggő adatkezelés céljából, személyazonosításra alkalmas módon a minisztériumok, illetve a Miniszterelnöki Hivatal részére a vele közszolgálati jogviszonyban álló köztisztviselők adatai tekintetében adatszolgáltatást végezhető.”

30. § A Ktv. 71. § (2) bekezdésének *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Munka Törvénykönyve rendelkezéseit az alábbiak szerint kell megfelelően alkalmazni:]

„*a)* 3. §-ának (1)–(4) bekezdését, 4. §-át, 5–12. §-át, 15–19/A. §-át, 21–28. §-át, 70/A. §-át, 74. §-át, 77. §-át, 84/A. §-át, 85. §-át, 86/B–86/D. §-át, 97. §-át, 102. §-ának (1)–(3) bekezdését, 103. §-ának (1)–(2) és (4) bekezdését, 104. §-ának (4)–(5) bekezdését, 107. §-át, 117. §-ának (1) és (3) bekezdését, 117/A. §-ának (4) bekezdését, 117/B. §-ának (5) bekezdését, 118. §-ának (2) bekezdését, 118/A. §-ának (4)–(5) bekezdését, 119. §-ának (1)–(2) bekezdését és az (5) bekezdését, 119/A. §-át, 120–121. §-át, 123–126. §-át, 127. §-ának (1)–(2) és (6)–(7) bekezdését, 128. §-ának (1) bekezdését, 129. §-át, 130. §-ának (2) bekezdését, 132. §-ának (1)–(3) bekezdését, 133. §-át, 134. §-ának (11) bekezdését, 135–140/A. §-át, 142/A. §-át, 144. §-ának (1) bekezdését, 144/A. §-át,

151. §-ának (2)–(4) bekezdését, 152–153. §-át, 154. §-a (1) bekezdésének első és harmadik mondatát, 155–157. §-át, 159–164. §-át, 165. §-ának (2) bekezdését, 166. §-ának (2) bekezdését, 167. §-ának (1) és (3) bekezdését, 168–169. §-át, 171–172. §-át, 174. §-át, 176–183. §-át, 184. §-ának (1)–(2) bekezdését, 185–187. §-át, 192/C–192/G. §-át, 193–193/A. §-át, 204–205. §-át, 207. §-át;”

31. § A Ktv. 72. § (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő mondat lép:

„A köztisztviselő besorolásánál (23. §) a munkaviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, közszolgálati, közalkalmazotti jogviszonyban, bírósági szolgálati, igazságügyi alkalmazotti szolgálati, illetve munkaviszonyban, ügyészségi, hivatásos (szerződéses) szolgálati jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban töltött időt kell alapul venni azzal, hogy a munkavégzési kötelezettséggel nem járó, megszakítás nélkül hat hónapot meghaladó időtartamból hat hónapot kell beszámítani.”

32. § A Ktv. 78. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„78. § (1) A hivatali szervezet vezetője – ide nem értve a helyettesítést – rendkívüli, célhoz köthető feladatot állapíthat meg a köztisztviselő részére, amelynek teljesítése a munkakör ellátásából adódó általános munkaterhet jelentősen meghaladja (a továbbiakban: célfeladat). A hivatali szervezet vezetője a célfeladat eredményes végrehajtásáért – a köztisztviselő illetményén felül – céljuttatást határoz meg a megállapított személyi juttatások előírásán belül. A céljuttatás kifizetéséről, annak összegéről, a köztisztviselők besorolása szerinti megoszlásáról a hivatali szervezet vezetője tájékoztatja a Miniszterelnöki Hivatal vezető minisztert.

(2) A köztisztviselő számára tárgyévben megállapított céljuttatások együttes összege nem haladhatja meg a köztisztviselő egyévi illetményének 50%-át.

(3) A köztisztviselő a céljuttatásra akkor jogosult, ha a célfeladat eredményesen teljesült és azt a hivatali szervezet vezetője igazolta.

(4) A hivatali szervezet vezetője alatt, az (1)–(4) bekezdés szerinti jogosultság gyakorlása szempontjából, a 43. § (4)–(5) bekezdésében foglaltakat kell érteni.

(5) A célfeladat nem lehet azonos a teljesítményértékelés során a köztisztviselő részére megállapított feladattal.”

33. § A Ktv. a következő 78/A. §-sal egészül ki:

„78/A. § (1) A stratégiai kormányzati célok elérése érdekében a miniszter, illetve a kormánybiztos javaslatára a miniszterelnök összkormányzati projekt indításáról dönthet. Az a projekt tekinthető összkormányzati projektnak, amely legalább három minisztériumot érint – ideértve a Miniszterelnöki Hivatalt is –, és időtartama legalább három hónap. A projektet vezető minisztert vagy kormány-

biztost a miniszterelnök jelöli ki. Az összkormányzati projektben résztvevő köztisztviselő személyéről – a köztisztviselőt foglalkoztató miniszter véleményének kikérését követően – a miniszterelnök dönt.

(2) Az összkormányzati projektben résztvevő köztisztviselők díjazására fordítható keretösszeget a központi költségvetés Miniszterelnökség fejezete tartalmazza.

(3) A projektet vezető miniszter vagy kormánybiztos – a miniszterelnök által az adott projekt tekintetében meghatározott összegben belül – dönt a projekttagok egyéni prémieimainak összegéről, amelyek kifizetéséről a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter gondoskodik.

(4) A köztisztviselő számára tárgyévben megállapított projekt-prémium együttes összege nem haladhatja meg a köztisztviselő egyévi illetményének 50%-át.

(5) A projekt-feladat nem lehet azonos a teljesítményértékelés során a köztisztviselő részére megállapított feladattal, valamint a célfeladattal. Nem fizethető projekt-prémium, ha a köztisztviselő a 40/C. §-ban megállapított kormányzati kirendelés keretében látja el a feladatot.

(6) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg az összkormányzati projektekre vonatkozó részletszabályokat.”

34. § A Ktv. 80. §-ának (1) bekezdése a következő *j)–l)* ponttal egészül ki:

[A Kormány rendeletben határozza meg]

„*j)* a közigazgatási versenyvizsga rendjére, szervezésére, lebonyolítására, teljesítésére, költségeire, a vizsgakövetelmények szintjére, valamint tartalmára, a versenyvizsga alóli mentesítésre, valamint a közigazgatási versenyvizsga vizsgaszabályzatára,

k) a kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv által, e törvény alapján vezetett nyilvántartásokra, adatkezelésre és adatszolgáltatásra,

l) a kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv által lefolytatott pályázatás rendjére, annak szervezésére és lebonyolítására, a pályázati eljárás alól adott mentesítésre, a kompetencia-vizsgálatra és a toborzási adatbázisra”

35. § (1) A Ktv. 3. számú mellékletének IV. pontja a következő szövegrésszel egészül ki:

„– közigazgatási versenyvizsga adatai”

(2) A Ktv. 3. számú mellékletének V. pontja a következő szövegrésszel egészül ki:

„– pályázatának adatai
– próbaidejének adatai”

(3) A Ktv. 3. számú melléklet V. pontjának ötödik francia bekezdése helyébe a következő szövegrész lép:

„– vezetői kinevezésének, megbízásának, valamint annak meghosszabbításának és megszűnésének adatai”

(4) A Ktv. 3. számú mellékletének VII. pontja a következő szövegrésszel egészül ki:

„– kormányzati kirendelésének adatai”

(5) A Ktv. 3. számú mellékletének VIII. pontja a következő szövegrésszel egészül ki:
„a felmentési időtartam adatai.”

36. § (1) A Ktv. 4. számú mellékletének IV. pontja a következő szövegrésszel egészül ki:
„– közigazgatási versenyvizsga adatai”

(2) A Ktv. 4. számú mellékletének V. pontja a következő szövegrésszel egészül ki:
„– pályázatának adatai
– próbaidejének adatai
– kormányzati kirendelésének adatai”

(3) Ktv. 4. számú melléklet V. pontjának harmadik francia bekezdése helyébe a következő szövegrész lép:
„– jelenlegi besorolása, vezetői kinevezésének, megbízásának, valamint annak meghosszabbításának és megszüntetésének adatai”

(4) A Ktv. 4. számú mellékletének VII. pontja a következő szövegrésszel egészül ki:
„a felmentési időtartam adatai”

37. § A Ktv. 5. számú melléklete helyébe e törvény 1. melléklete lép.

38. § A Ktv. kiegészül e törvény 2. mellékletében foglalt 7. számú melléklettel.

39. § (1) Ez a törvény – a (2)–(5) bekezdésben foglalt kiegészítéssel – a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) E törvény 53–56. §-a a kihirdetését követő napon lépnek hatályba.

(3) A Ktv.-nek e törvény 7. §-ával megállapított 10. § (1), (3)–(7), (9)–(15) és (18) bekezdése 2007. szeptember 1-jén lépnek hatályba.

(4) E törvény 7. §-ával megállapított Ktv. 10. § (2), (16) és (17) bekezdése; 13. §-a, 22. §-a, 26. §-a, 27. §-a és 29. §-a 2008. január 1-jén lépnek hatályba.

(5) E törvény 7. §-ával megállapított Ktv. 10. § (8) bekezdése; 10. §-a, 14. §-a, 16. §-a és 28. §-a 2009. január 1-jén lépnek hatályba.

40. § (1) E törvény 8–9. §-át a minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal vezetőire és a kormányhivatal vezetőjére 2008. január 1-jétől, a központi hivatal és kormányhivatal vezetőire 2008. július 1-jétől, a minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal és a kormányhivatal köztisztviselőire 2009. január 1-jétől, a központi államigazgatási szervek területi szerveinek vezetőire, helyi szerveit vezetőkre, a közigazgatási hivatalok vezetőire 2009. július 1-jétől kell alkalmazni.

(2) E törvény 7. §-ával módosított Ktv. 10. § (11) bekezdését és a 16. §-át 2009. március 1-jétől kell alkalmazni.

(3) Versenyvizsga 2009. január 1-jétől szervezhető. E törvény 10. §-ában foglalt Ktv. 10/C. § (1) bekezdését a központi államigazgatási szervek vezetőire 2009. március 1-jétől, a központi államigazgatási szervek területi szerveinek vezetőire és helyi szerveit vezetőkre 2009. július 1-jétől, a köztisztviselőkre 2009. december 1-jétől kell alkalmazni.

41. § E törvény 5. §-ának (1) bekezdését a központi államigazgatási szervek vezetőire 2009. március 1-jétől, a központi államigazgatási szervek területi szerveinek vezetőire és helyi szerveit vezetőkre 2009. július 1-jétől, a köztisztviselőkre 2009. december 1-jétől kell alkalmazni.

42. § A törvény hatálybalépésekor közszolgálati jogviszonyban állóknál a jogviszony fenntartásához nem feltétel a közigazgatási versenyvizsga.

43. § Az a köztisztviselő, akinek a közszolgálati jogviszonya e törvény hatálybalépése előtt keletkezett és közigazgatási alapvizsgára kötelezett, de ezen kötelezettségének e törvény hatálybalépéséig nem tett eleget, 2009. december 31-éig alapvizsgát köteles tenni, kivéve ha 2009. december 31-éig az alapvizsga alól a Ktv. e törvény hatálybalépésekor hatályos szabályai szerint mentesül. Az alapvizsga költségeit a munkáltató viseli. Ha a köztisztviselő az alapvizsgát az előírt határidőig nem teljesíti, vagy az alól nem mentesül, közszolgálati jogviszonya megszűnik. A közigazgatási alapvizsga letételére előírt határidőbe nem számít be a 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság, valamint a keresőképtelenség, továbbá a 30 napot meghaladó hivatalos kiküldetés időtartama.

44. § Az, aki e törvény hatálybalépést követően, de még a közigazgatási versenyvizsga kötelezettség hatálybalépése előtt vezetői megbízást, kinevezést, köztisztviselői kinevezést kap, közigazgatási alapvizsgára kötelezett, kinevezését követő egy éven belül közigazgatási alapvizsgát köteles tenni, kivéve, ha ezen időpontig az alapvizsga alól a Ktv. e törvény hatálybalépésekor hatályos szabályai szerint mentesül. Az alapvizsga költségeit a munkáltató viseli. Ha ezen kötelezettségét ez idő alatt nem teljesíti, vagy az alól e § szerint nem mentesül, közszolgálati jogviszonya megszűnik. A közigazgatási alapvizsga letételére előírt határidőbe nem számít be a 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság, valamint a keresőképtelenség, továbbá a 30 napot meghaladó hivatalos kiküldetés időtartama.

45. § (1) E törvény hatálybalépését követő 15 napon belül a korábban főtisztviselői kinevezéssel rendelkező köztisztviselőt beosztásának megfelelően be kell sorolni, illetményét meg kell állapítani azzal, hogy az illetménye – ide nem értve a Ktv. 43. § (4) bekezdés alkalmazását – nem lehet kevesebb, mint a törvény hatálybalépését megelőzően számára megállapított főtisztviselői illetménye. Ha a főtisztviselő alapilletményét a kinevezésre, illetve munkálta-

tói jogkör gyakorlására jogosult vezető szakmai munkája értékelése alapján eltérítette (legfeljebb 30%-kal), akkor e munkáltatói intézkedés 2007. december 31-ével hatályát veszti, azonban a munkáltatói jogkör gyakorlója ismételtén intézkedhet az eltérítésről a Ktv. 43. § (4) bekezdésében foglaltak szerint azzal, hogy az eltérítés alapjául szolgáló alapilletményen a főtisztviselői alapilletményt (illetményalap tizenháromszorosa) kell érteni.

(2) A rendelkezési állományban lévő főtisztviselő közszolgálati jogviszonya e törvény hatálybalépésével megszűnik, a főtisztviselő részére hat havi főtisztviselői alapilletményét és a törvény alapján – a főtisztviselői alapilletménye alapulvételével – járó végkielégítést kell kifizetni.

46. § (1) A 13. §-ban meghatározott rendelkezést a törvény hatálybalépését követően közölt felmentésekre kell alkalmazni.

(2) E törvény 24. §-ával megállapított 49/N. § (4) bekezdésében foglaltakat csak e törvény hatálybalépését követően alapított elismerésekre kell alkalmazni.

47. § (1) E törvény hatálybalépésével a központi államigazgatási szerveket, valamint területi és helyi szerveket vezetőknél, továbbá a minisztériumi és a miniszterelnöki hivatalbeli főosztályvezetőknek a vezetői kinevezése, megbízása – hozzájárulásuk esetén – határozott idejű vezetői kinevezéssé, megbízássá alakul át – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a törvény hatálybalépését követő 30. napon. A Ktv. 31. § (10) bekezdése szerinti hat éves megbízást e törvény hatálybalépését követő 30. naptól kell számítani. A vezetői megbízás átalakításához történő hozzájárulás hiányában a vezetői megbízást vissza kell vonni, és a Ktv. 31. § (8) és (9) bekezdését kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a köztisztviselői munkakör felajánlásával egyidejűleg szakmai főtanácsadói címet – a Miniszterelnöki Hivatal esetében kormány-főtanácsadói címet – is fel kell ajánlani számára. Ez esetben a szakmai főtanácsadói cím adományozásakor a Ktv. 30/A. § (1) bekezdésében meghatározott létszámkorlátot nem kell figyelembe venni.

(2) A törvény hatálybalépését követő 30 napon belül a hivatali szervezet vezetője visszavonhatja az (1) bekezdésben meghatározott vezetők megbízását, kinevezését és pályázatot írhat ki a vezetői megbízásra, illetve kinevezésre. A vezetői megbízás, kinevezés visszavonása esetén az (1) bekezdésben meghatározottakat kell alkalmazni.

48. § A kormányzati szervezetalkitással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény 174. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az állami vezetői szolgálati jogviszonyának vagy állami vezetői jogviszonyának létesítését közvetlenül megelőzően közszolgálati jogviszonnyal rendelkező államtitkár és szakállamtitkár részére az állami vezetői szol-

gálati jogviszonyának megszűnését követően, ha azt harminc napon belül írásban kéri, annál a szervnél (jogutód szervénél), amelynél állami vezetői szolgálati jogviszonya fennállt, vezetői megbízással járó, ennek hiányában más megfelelő köztisztviselői munkakört és szakmai főtanácsadói címet – Miniszterelnöki Hivatal esetében kormány-főtanácsadói címet – kell felajánlani. Ez esetben a szakmai főtanácsadói cím adományozásakor a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 30/A. § (1) bekezdésében meghatározott létszámkorlátot nem kell figyelembe venni.”

49. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 25. §-ának (8) és (10) bekezdésében a „közigazgatási alapvizsgát” szövegrész helyébe a „közigazgatási versenyvizsgát” szövegrész, a 44/A. § (1) bekezdésének *a)* pontjában a „30%-a” szövegrész helyébe a „40%-a” szövegrész, a *b)* pontjában a „10%-a” szövegrész helyébe a „20%-a” szövegrész, a *c)* pontjában a „20%-a” szövegrész helyébe a „30%-a” szövegrész, a 44/A. §-ának (2) bekezdésében a „10%” szövegrész helyébe a „20%” szövegrész lép.

50. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 17. § (2) bekezdésének *d)* pontja, 22/A. § (8) bekezdésének *b)* pontja, 25. §-ának (3)–(6) bekezdése, 29. §-ának (2) bekezdése, 31/A–31/F. §-a, 46. § (1) bekezdésének *b)* pontja, 62. § (5) bekezdésének *c)* pontja, 63. § (2) bekezdésének *c)* pontja, 80. § (1) bekezdésének *h)* pontja, 3. számú mellékletének X. pontja, 4. számú melléklet VIII. pontja, valamint a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 71. § (2) bekezdésének *a)* pontja hatályát veszti.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 7. §-ának (7) bekezdésében a „főtisztviselői” szövegrész, 14. §-ának (3) bekezdésében a „– a szabadság kivételével –” szövegrész, 22/A. §-ának (10) bekezdésében a „főtisztviselői” szövegrész, 31/A. §-át megelőző „A kiemelt főtisztviselői kar” alcím, 46. § (1) bekezdésének felvezető szövegében az „illetve a közigazgatási hivatalvezetőjénél és helyettesénél” szövegrész, 46. § (1) bekezdésének *c)* pontjában az „a közigazgatási hivatal hivatalvezető helyettes” szövegrész, 61. §-ának (4) bekezdésében a „és a 63. § (4) bekezdésében” szövegrész, 62. §-ának (7) bekezdésében a „és a 31/A–31/F. §-ban” szövegrész, 71. §-ának (3) bekezdésében a „főtisztviselőnél a főtisztviselői alapilletményt és a főtisztviselői illetménypótlékot”, 4. számú mellékletének II. pontjában a „a főtisztviselő neve” szövegrész.

51. § A prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény 1. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) E törvény rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell arra a 2006. június 30-án közigazgatási vagy helyettes államtitkári kinevezéssel rendelkező személyre is, akinek államtitkári vagy szakállamtitkári állami vezetői szolgálati jogviszonya felmentéssel szűnik meg és megfelel a 3. § (1) bekezdésének *a)*, *b)* és *d)* pontjában foglalt feltételeknek.”

52. § A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 72. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki, egyben az (5)–(8) bekezdések számozása (6)–(9) bekezdésre változik:

„(5) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a kormányhivatal vezetőjét a kormányhivaltal felügyelő miniszter javaslatára a miniszterelnök, a kormányhivatal vezetőjének helyettesét a kormányhivatal vezetőjének javaslatára a kormányhivaltal felügyelő miniszter nevezi ki és menti fel.”

53. § (1) A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Ksztv.) 29. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tárca nélküli minisztert tevékenységének ellátásában a Miniszterelnöki Hivatalban működő titkárság, valamint a Miniszterelnöki Hivatalnak a (4) bekezdésben meghatározott vezető által vezetett szervezeti egysége segíti.”

(2) A Ksztv. 29. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki és ezzel egyidejűleg az eredeti (4) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik:

„(4) A tárca nélküli miniszter feladat- és hatásköréről szóló kormányrendeletben kell kijelölni a Miniszterelnöki Hivatal azon államtitkárát, szakállamtitkárát, valamint egyéb szervezeti egységének vezetőjét, aki a tárca nélküli miniszter irányítási jogkörébe tartozik.”

54. § A Ksztv. 31. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A tárca nélküli minisztert az államtitkár akadályoztatása esetén az Országgyűlés bizottsága ülésén a Miniszterelnöki Hivatal állományába tartozó, az irányítása alatt álló szakállamtitkár vagy vezetői megbízatással rendelkező személy helyettesíti.”

55. § A Ksztv. 53. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Miniszterelnöki Hivatalban működő államtitkár közreműködik az összkormányzati érdekek érvényesítésében, valamint ellátja a Miniszterelnöki Hivaltal vezető miniszter, illetve a tárca nélküli miniszter feladat- és hatás-

köréről szóló kormányrendeletben meghatározott feladatokat.”

56. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 31. §-ának (1) bekezdésében a „(2)–(3) bekezdésben” szövegrész helyébe a „(2)–(4) bekezdésben” szövegrész, 69. §-ának (2) bekezdésében az „a miniszter hatáskörébe” szövegrész helyébe „a miniszter, illetve a 29. § (4) bekezdésében meghatározott esetben a tárca nélküli miniszter hatáskörébe” szövegrész, 76. §-ának (3) bekezdésében az „a minisztert helyettesítő” szövegrész helyébe az „a miniszter hatáskörét gyakorló” szövegrész és az „a kormánybiztost” szövegrész helyébe az „a tárca nélküli minisztert és a kormánybiztost” szövegrész lép.

1. melléklet
a 2007. évi LXXXIII. törvényhez

„5. számú melléklet
az 1992. évi XXIII. törvényhez

A tartalékállományba helyezett közszolgálati jogviszonyban állók nyilvántartásának adatköre

A köztisztviselő

I.

- neve
- technikai azonosítója
- születési ideje
- lakcím adatai (lakóhelye, tartózkodási helye), telefonszáma

II.

- iskolai végzettsége (több végzettség esetén valamennyi)
- képző intézmény megnevezése (kar, szak megjelölésével)
- képzés időtartama, végzés időpontja
- szakképzettségei
- iskolarendszeren kívüli oktatás keretében szerzett szakképesítései
- tudományos fokozata
- idegen nyelv ismerete (szintje, típusa)
- közigazgatási alapvizsga, közigazgatási szakvizsga és közigazgatási versenyvizsga megszerzésének időpontja, oklevél száma

III.

- a munkáltató megnevezése, tevékenységi területe
- a korábbi munkaviszonyban töltött időtartamok

szakmai tapasztalat
 beosztás
 besorolás
 feladatkör/munkakör megnevezése, célja
 feladatkörhöz/munkakörhöz tartozó főbb feladatok
 a megszűnés módja

IV.

- az alkalmazó közigazgatási szerv neve és címe
- a tartalékállományba helyezés időpontja
- a tartalékállományba helyezés időtartama
- kompetencia-vizsgálat adatai

V.

- közszolgálati jogviszonyának időtartama
- besorolási osztálya, fokozata
- fizetési fokozata
- illetménye
- adományozott címe”

2. melléklet

a 2007. évi LXXXIII. törvényhez

„7. számú melléklet

az 1992. évi XXIII. törvényhez

A toborzási adatbázis adatköre

I.

- név
- születési hely, idő
- lakcím, telefonszám, email cím

II.

- szakmai tapasztalat
- munkáltató megnevezése, tevékenységi területe
- betöltött feladatkör/munkakör
- időtartam

III.

- iskolai végzettség
- képző intézmény megnevezése (kar, szak megjelölésével)
- képzés időtartama, végzés időpontja
- idegen nyelv ismerete (szintje, típusa)
- közigazgatási versenyvizsga megszerzésének időpontja, oklevél száma, eredménye
- informatikai ismeretek

IV.

- területek, amelyekről pályázat kiírása esetén hírlevélben értesülni szeretne.”

A Kormány rendeletei**A Kormány**

129/2007. (VI. 8.) Korm.

rendelete

az egyes szabálysértésekről szóló

218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet módosításáról

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 166. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 10/A. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

2. §

Az R. 11. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

3. §

Az R. 42. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) bekezdésben meghatározott közúti közlekedési szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

4. §

Az R. 43. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

5. §

Az R. 44. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

6. §

Az R. 45. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

7. §

Az R. 46. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

8. §

Az R. 47. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott közúti közlekedési szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

9. §

Az R. 48. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

10. §

Az R. 49. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

11. §

Az R. 50. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

12. §

Az R. 51. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

13. §

Az R. 54. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

14. §

Az R. 63. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a § eredeti szövege (1) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

15. §

Az R. 64. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

16. §

Az R. 64/A. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

17. §

Az R. 71. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

18. §

Az R. 126. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a § eredeti szövege (1) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés esetén – a szabálysértési jogsegély keretében – a pénzbírságot kiszabó jogerős határozat végrehajtása átadható.”

19. §

Ez a rendelet 2007. július 15-én lép hatályba.

20. §

Ez a rendelet az Európai Unió tanácsának a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB kerethatározatának való megfelelést szolgálja.

**A Kormány
130/2007. (VI. 12.) Korm.
rendelete**

a magyar igazolvány és a magyar hozzátartozói igazolvány kiadásával kapcsolatos eljárásról szóló 318/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 28. § (1) bekezdésének *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A magyar igazolvány és a magyar hozzátartozói igazolvány kiadásával kapcsolatos eljárásról szóló 318/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„2. § A Hivatal első fokú hatósági jogkörében eljárva:

a) dönt az igazolvány kiadásáról, cseréjéről, pótlásáról, kiadásának megtagadásáról, valamint az igazolvány visszavonásáról,

b) dönt a talált igazolvány visszaadásáról,

c) vezeti az igazolvány-nyilvántartást (a továbbiakban: nyilvántartás),

d) adatszolgáltatást teljesít a nyilvántartásból,

e) gondoskodik a tulajdonosának birtokából kikerült (eltulajdonított, elveszett, megsemmisült), illetve a használhatatlanná vált igazolvány és/vagy pótfüzet nyilvántartásban történő érvénytelenítéséről,

f) őrzi az *a*–*b*) és *d*–*e*) pontokban foglalt eljárások alapiratait.”

2. §

Az R. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § (1) A kérelmet a Hivatal az igazolvány kiadásával teljesíti. Ezzel egyidejűleg gondoskodik a jogosult és az igazolvány adatainak nyilvántartásba vételéről.

(2) A Hivatal az igazolványt a kérelmező – kérelemben feltüntetett – választása szerint, a mellékletben meghatáro-

zott magyar közigazgatási hivatal vagy diplomáciai és konzuli képviselő közreműködésével kézbesíti.

(3) A közigazgatási hivatal, illetőleg a diplomáciai és konzuli képviselő a kiállításától számított 12 hónapon belül át nem vett igazolványt visszaküldi a Hivatalnak. A Hivatal a visszaküldött igazolványt további 12 hónapig őrzi, mely idő alatt az igazolvány tulajdonosának kérésére lehetőséget ad az átvételre.

(4) Ha az igazolvány átvétele a (3) bekezdésben meghatározott idő alatt nem történik meg, a Hivatal az igazolványt érvényteleníti és – az őrzési idő lejártát követő 30 napon belül – megsemmisíti, továbbá ezen tényeket nyilvántartásában átvezeti.

(5) Az igazolványnak a (4) bekezdésben meghatározott okból történő megsemmisítése nem akadályozza annak, hogy a kérelmező az általános szabályok szerint újabb kérelmet nyújtson be.”

3. §

Az R. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) A Hivatal a kiadott igazolványt és – amennyiben kiállításra került – a pótfüzetet határozattal visszavonja a Szátv. 21. §-ának (2) bekezdésében meghatározott visszavonási ok fennállása esetén.

(2) A Szátv. 21. § (6) bekezdésében meghatározott szervek, illetőleg hatósági nyilvántartások adatkezelői – a Szátv. 21. §-a (2) bekezdésének *a*) és *f*)–*g*) pontjában meghatározott visszavonási ok tekintetében a diplomáciai és konzuli képviselő – haladéktalanul értesítik a Hivatalt,

a) ha eljárásuk során az igazolvány tulajdonosával szemben az (1) bekezdésben meghatározott visszavonási ok fennállásáról értesülnek, illetőleg, ha eljárásuk visszavonási okot eredményez,

b) ha az érintett személy az igazolványnak és/vagy a pótfüzetnek a birtokából történt kikerülését a diplomáciai és konzuli képviselőnél bejelentette.”

4. §

Az R. a következő 10/A. és 10/B. §-sal egészül ki:

„10/A. § (1) Ha az igazolvány melléklete a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére alkalmatlanná vált, betelt, akkor az igazolvány tulajdonosának kérelmére az adott kedvezmény (utazási, diák, pedagógus, oktatói) igénybevételére jogosító pótfüzetet kell kiadni. A pótfüzet csak az igazolvánnyal együtt érvényes.

(2) Amennyiben pótfüzet kiadása válik szükségessé, azt a diplomáciai és konzuli képviselő közreműködésével kell kiadni. A pótfüzet kiadásához az igazolványt be kell mutatni. A pótfüzetbe be kell jegyezni az igazolvány okmányszámát és tulajdonosának nevét, továbbá fel kell tüntetni a pótfüzet sorszámát, illetve a kiállító aláírását és bélyegzőnyomatát. Ezzel egyidejűleg az igazolvány-nyil-

vántartásba a pótfüzet sorszámát, kiadásának tényét, helyszínét és idejét is be kell jegyezni.

(3) Az igazolvány hivatalos bejegyzések rovatába a sorszámmal ellátott pótfüzet kiadásának tényét, helyszínét és idejét be kell jegyezni.

10/B. § (1) A pótfüzetet az igazolvány tulajdonosának bejelentése alapján a diplomáciai és konzuli képviselőt kicseréli, ha az téves bejegyzést tartalmaz vagy gyártás-hibás. Az új pótfüzet átadásával egyidejűleg az előző sorszámú pótfüzetet bevonja, az abban feltüntetett, a tárgyévvel vonatkozó igazolásokat és bejegyzéseket az új pótfüzetbe átvezeti, és ezt bélyegzőlenyomatával hitelesíti. Ezzel egyidejűleg az igazolvány hivatalos bejegyzések rovatába is bejegyzi az új pótfüzet kiadásának tényét, helyszínét és idejét, továbbá intézkedést tesz az előző sorszámú pótfüzet érvénytelenségének a nyilvántartásba történő bejegyzésére.

(2) Ha a 10. § (2) bekezdésében szereplő igazolványhoz pótfüzet kapcsolódik, akkor a pótfüzet az igazolványcserével érvényét veszti. Az igazolványcserét követően az új igazolvány melléklete szolgál a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére. A jogosult birtokában lévő igazolványt és a pótfüzetet a kézbesítésben közreműködő közigazgatási hivatal, illetőleg diplomáciai és konzuli képviselő bevonja, mellyel egyidejűleg a bevont pótfüzetben feltüntetett, a tárgyévvel vonatkozó igazolásokat és bejegyzéseket az új igazolványba átvezeti, és ezt az eljáró személy aláírásával, valamint bélyegzőlenyomattal hitelesíti.”

5. §

Az R. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) A támogatások és kedvezmények igénybevételére előírt igazolásokat és bejegyzéseket az erre jogosult szervek az igazolvány melléklet rovatában, illetőleg – amennyiben a melléklet rovatai beteltek – a pótfüzetben tüntetik fel.

(2) A diák-, a pedagógus-, illetőleg az oktatói kedvezményekre való jogosultságot igazoló érvényesítő matricát a kézbesítésben közreműködő szerv helyezi el az igazolvány adott kedvezmény igénybevételére jogosító mellékletének, illetőleg – amennyiben a melléklet rovatai beteltek – a pótfüzet megfelelő rovatában.”

6. §

Az R. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § Az igazolvány mellékletébe, illetőleg a pótfüzetbe hivatalos bejegyzést tehet, továbbá a – korlátozott számban megállapított – kedvezmény igénybevételének jelzésére jogosult:

- az utazási kedvezményt nyújtó gazdasági társaság,
- a diákkedvezményrel, illetőleg pedagóguskedvezményrel összefüggő bejegyzésre jogosult szervezet,

c) a 10. § (3) bekezdésében, valamint a 10/A. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott feladatainak ellátása során a közigazgatási hivatal, illetőleg a diplomáciai és konzuli képviselőt.”

7. §

Az R. 13. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„13. § (1) Ha az igazolvány a tulajdonosa birtokából kikerült, illetőleg használatra alkalmatlanná vált, azt kérelemre, a (2) és (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével a Hivatal pótolja.

(2) Az igazolvány (1) bekezdés szerinti pótlása esetén a kedvezmények és támogatások igénybevételére jogosító igazolások és bejegyzések pótlására a 12. § a)–c) pontjaiban meghatározott szervek jogosultak.”

8. §

Az R. a következő 13/A. §-sal egészül ki:

„13/A. § (1) Ha az igazolványhoz pótfüzet is kapcsolódik, akkor a 13. § (1) bekezdése szerinti okból érvénytelenné vált igazolványhoz tartozó pótfüzet is érvényét veszti. Az igazolvány pótlását követően az új igazolvány melléklete szolgál a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére. Amennyiben a pótfüzet a jogosult birtokában van, azt a kézbesítésben közreműködő közigazgatási hivatal, illetőleg diplomáciai és konzuli képviselő bevonja, mellyel egyidejűleg a bevont pótfüzetben feltüntetett, a tárgyévvel vonatkozó igazolásokat és bejegyzéseket az új igazolványba átvezeti, és ezt az eljáró személy aláírásával és bélyegzőlenyomattal hitelesíti.

(2) Amennyiben csak a pótfüzet került ki a tulajdonosának birtokából, illetőleg vált használatra alkalmatlanná, a diplomáciai és konzuli képviselőt a 10/A. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott eljárás szerint új pótfüzetet ad ki, mellyel egyidejűleg az előző sorszámú pótfüzet érvénytelenségének tényét a nyilvántartásba bejegyzi.

(3) A pótfüzet (2) bekezdés szerinti kiadása esetén a kedvezmények és támogatások igénybevételére jogosító igazolások és bejegyzések pótlására a 12. § a)–c) pontjaiban meghatározott szervek jogosultak. Az évi meghatározott számban felhasználható kedvezmények igénybevételére jogosító bejegyzések és igazolások a tárgyév vonatkozásában ismételtelen nem biztosíthatóak.”

9. §

Az R. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § A kedvezmények és támogatások akkor biztosíthatóak, ha az igazolványt, illetve amennyiben az igazolványhoz tartozik pótfüzet, akkor azt is annak tulajdonosa a

kedvezményt, illetőleg támogatást biztosító szerv felhívására bemutatja.”

10. §

Az R. 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § (1) Az igazolvány a (2) bekezdésben meghatározott esetek kivételével határozatlan ideig érvényes.

(2) Az igazolvány érvényét veszti:

- a) ha a Hivatal visszavonta,
- b) az igazolvány tulajdonosának halálával,
- c) ha a tulajdonosának birtokából kikerült, illetőleg használatra alkalmatlanná vált.

(3) A Hivatal az igazolvány érvénytelenségét a nyilvántartásba hivatalból jegyzi be, és erről értesíti a támogató-sok központi nyilvántartását vezető szervet is.”

11. §

Az R. 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § A Hivatal a nyilvántartásban rögzíti az igazolványba bejegyzett adatokat, az igazolványra jogosító családi kapcsolatot, az igazolvány tulajdonosának külföldi lakóhelyét, illetőleg a tartózkodásra jogosító engedélye számát, valamint az igazolvány kiadásának, cseréjének, pótlásának, kiadása megtagadásának, az igazolvány visszavonásának, érvénytelenítésének okát, időpontját, továbbá a talált igazolvány visszaadásának tényét és időpontját.”

12. §

Az R. a következő 21. §-sal egészül ki:

„21. § A pótfüzetre e rendeletben külön nem szabályozott esetekben az igazolványra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.”

13. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 1. § (1) bekezdésében az „ügyben” szövegrész helyébe az „ügyben, az erre jogosult központi közigazgatási szervként” szöveg, az R. 3. §-ában az „a belügyminiszter” szövegrész helyébe az „az igazságügyi és rendészeti miniszter” szöveg lép.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 6. § (2) bekezdése, a 10. § (2) bekezdésében az „, ,illetőleg az igazolvány a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére a Szátv. 21. §-ának (2) bekezdése alapján alkalmatlanná vált” szövegrész, valamint az R. 20. §-a hatályát veszti.

A Kormány 135/2007. (VI. 13.) Korm. rendelete

az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról

Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény 17. §-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Tv.) 7. §-ának (1) bekezdésében említett alapösszeg a 2007. évben 64 232 Ft.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg a Tv. végrehajtásáról rendelkező 90/2003. (VI. 26.) Korm. rendelet, 206/2004. (VII. 6.) Korm. rendelet, 111/2005. (VI. 23.) Korm. rendelet és 134/2006. (VI. 15.) Korm. rendelet hatályát veszti.

A Kormány tagjainak rendeletei

Az igazságügyi és rendészeti miniszter, valamint a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter 30/2007. (VI. 12.) IRM–MeHVM

együttes rendelete a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyek igazolványának tartalmi és formai követelményeiről szóló 49/2001. (XII. 29.) BM–KüM együttes rendelet módosításáról

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 29. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 3. § (5) bekezdés k) pontjában, illetve a Miniszterelnöki Hivatalról, valamint a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter feladat- és hatásköréről szóló 160/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 2. §/ b) pontjában és 5/A. §-ában meghatározott feladatkör-

rökben eljárva – az oktatási kedvezményekre vonatkozóan az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró oktatási és kulturális miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelkezük el:

1. §

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyek igazolványának tartalmi és formai követelményeiről szóló 49/2001. (XII. 29.) BM–KüM együttes rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 5. § (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(5) Az okmányszám feltüntetése nyomdai úton az igazolvány – adatoldallal szemben lévő – 2. oldalán, illetőleg perforálással az igazolvány 3–18. oldalain, valamint a hátsó előzéken, továbbá az igazolvány megszemélyesítéskor lézergravírozással, az adatoldal okmányszám rovatában történik.”

2. §

A Vhr. a következő 6/A–6/B. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az igazolvány pótfüzete

6/A. § (1) A Szátv.-ben meghatározott kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzése céljából, ha arra a Magyar igazolvány, illetve Magyar hozzátartozói igazolvány alkalmatlanná vált, betelt, az igazolvány elválaszthatatlan részét képező pótfüzetet kell kiadni.

(2) A kedvezmények igénybevételére jogosító pótfüzet

a) álló formátumú,

b) kézi kitöltésre alkalmas nyitó oldallal, továbbá

c) utólagos bejegyzésre alkalmas, számozott oldalakkal készített füzet.

(3) A pótfüzet megjelenését e rendelet melléklete tartalmazza.

6/B. § (1) A pótfüzet a Szátv. 21. § (5) bekezdésében meghatározott adatokat betűvel, illetve számmal tartalmazza.

(2) Az adatok feltüntetése a pótfüzet nyitó oldalán, kézi kitöltéssel történik. Ugyancsak a pótfüzet nyitó oldalán kell feltüntetni a kiállító aláírását és bélyegzőlenyomatát.

(3) A pótfüzet a következők szerint tartalmazza a kedvezmények igénybevételéhez előírt külön jogszabályban meghatározott bejegyzések és igazolások feltüntetésére szolgáló rovatokat, valamint az egyes kedvezményekről szóló tájékoztatót:

a) 2–8. oldala a korlátozott számban biztosított menetértéti utazási kedvezmények felhasználásának jelölésére,

b) 10–11. oldala a diákkedvezményekre való jogosultság igazolására, az ezzel összefüggő matrica elhelyezésére,

c) 13–14. oldala a pedagógus- és oktatói kedvezményekre való jogosultság igazolására, az ezzel összefüggő matrica elhelyezésére.

(4) A (3) bekezdésben megjelölt adatoldalak éves bontásban, öt év időtartamra biztosítanak lehetőséget a bejegyzések és igazolások feltüntetésére.

(5) A kedvezményekkel kapcsolatos hivatalos bejegyzések feltüntetésére a pótfüzet „Hivatalos bejegyzések” rováta szolgál.”

3. §

(1) A Vhr. mellékletében feltüntetett „Magyar igazolvány” 2. adatoldala, 11. belív oldala, 12–13. belív oldala, 14. belív oldala, 15–16. belív oldala, borító belső hátsó előzéke, valamint a „Magyar hozzátartozói igazolvány” 2. adatoldala, 11. belív oldala, 12–13. belív oldala, 14. belív oldala, 15–16. belív oldala, borító belső hátsó előzéke helyébe e rendelet *melléklete* lép.

(2) A Vhr. melléklete e rendelet mellékletében feltüntetett „3. pótfüzet” bekezdéssel egészül ki.

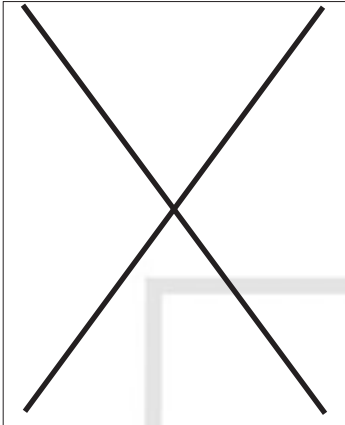
4. §

Ez a rendelet a kihirdetést követő 30. napon lép hatályba.

Melléklet a 30/2007. (VI. 12.) IRM–MeHVM együttes rendelethez

2. Adatoldal:

MAGYAR IGAZOLVÁNY

Családi és utónév:

Családi és utónév magyarul:

Születési családi és utónév:

Születési családi és utónév magyarul:

Születési hely:

Születési hely magyar megnevezése:

Születési idő: _____ Neme:

Anyja neve:

Anyja neve magyarul:

Kiállító hatóság: NYILVÁNTARTÓ HIVATAL

Állampolgárság:

Kiállítási idő:

Saját kezű aláírás:

Okmányszám:

Az igazolvány 11. belv oldal

1. melléklet

Diákkedvezmények

Tájékoztató

A 2001. évi LXII. törvény 10. §-a értelmében a törvény 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanulmányokat folytató kiskorúak vagy hallgatók a Magyar Köztársaság területén diákkedvezményre jogosultak.

A törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető utazási kedvezmények mértékét illetően a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló kormányrendelet előírásai az irányadók.

*Az igazolvány 12–13. belív oldalai***Diákkedvezmények**

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Diákkedvezmények

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Az igazolvány 14. belv oldal

2. melléklet

Pedagógus- és oktatói kedvezmények

Tájékoztató

A 2001. évi LXII. törvény 12. §-a értelmében a törvény 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanító pedagógus és oktató a Magyar Köztársaság területén pedagógus és oktatói kedvezményekre jogosult.

A határon túli magyar pedagógusokat és oktatókat megillető utazási kedvezmények igénybevételének rendjét illetően a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló kormányrendelet előírásai az irányadók.

KÖZLÖNY

§

*Az igazolvány 15–16. belív oldalai***Pedagógus- és oktatói kedvezmények**

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Pedagógus- és oktatói kedvezmények

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Borító belső, hátsó előzéke**Általános tudnivalók**

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény 19. §-ának (1) bekezdése szerint az e törvényben meghatározott egyes kedvezményekre való jogosultságot az 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó személyek esetében a Magyar igazolvány, illetőleg a Magyar hozzátartozói igazolvány igazolja.

A kedvezmények igénybevételének feltételei a törvényben foglaltakon túl, hogy az igazolvány tulajdonosa sértetlenül megőrizze, és azt a kedvezményt biztosító szerv felhívására bemutassa.

Az igazolvány érvényessége érdekében az abban foglalt adatok megváltozását az elbíráló hatóságnak haladéktalanul be kell jelenteni.

Az igazolvánnyal történő visszaélés megakadályozása, illetőleg az igazolvány pótlása érdekében annak elvesztését, ellopását, megsemmisülését az elbíráló hatóságnak haladéktalanul be kell jelenteni.

Amennyiben az igazolvány melléklete a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére alkalmatlanná vált, betelt, pótfüzetet lehet kérelmezni az illetékes diplomáciai és konzuli képviselőtől. A kérelemmel egyidejűleg az igazolványt be kell mutatni. A pótfüzet az igazolvány elválaszthatatlan részét képezi.

Az igazolvány nem személyazonosító igazolvány, nem úti okmány, határátlépésre nem jogosít.

Az igazolvány 11. belső oldala**2. melléklet****Diákkedvezmények****Tájékoztató**

A 2001. évi LXII. törvény 10. §-a értelmében a törvény 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanulmányokat folytató kiskorúak vagy hallgatók a Magyar Köztársaság területén diákkedvezményre jogosultak.

A törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető utazási kedvezmények mértékét illetően a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló kormányrendelet előírásai az irányadók.

*Az igazolvány 12–13. belív oldalai***Diákkedvezmények**

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Diákkedvezmények

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Az érvényesítő matrica helye:

Bejegyzés dátuma:

Aláírás:

Sorszám:

P. H.

Az igazolvány 14. belv oldal

3. melléklet

Pedagógus- és oktatói kedvezmények

Tájékoztató

A 2001. évi LXII. törvény 12. §-a értelmében a törvény 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanító pedagógus és oktató a Magyar Köztársaság területén pedagógus és oktatói kedvezményekre jogosult.

A határon túli magyar pedagógusokat és oktatókat megillető utazási kedvezmények igénybevételek rendjét illetően a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló kormányrendelet előírásai az irányadók.

KÖZLÖNY

§

Az igazolvány 15–16. belív oldalai

Pedagógus- és oktatói kedvezmények

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Pedagógus- és oktatói kedvezmények

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Borító belső, hátsó előzéke**Általános tudnivalók**

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény 19. §-ának (1) bekezdése szerint az e törvényben meghatározott egyes kedvezményekre való jogosultságot az 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó személyek esetében a Magyar igazolvány, illetőleg a Magyar hozzátartozói igazolvány igazolja.

A kedvezmények igénybevételének feltételei a törvényben foglaltakon túl, hogy az igazolvány tulajdonosa sértetlenül megőrizze, és azt a kedvezményt, illetőleg támogatást biztosító szerv felhívására bemutassa.

Az igazolvány érvényessége érdekében az abban foglalt adatok megváltozását az elbíráló hatóságnak haladéktalanul be kell jelenteni.

Az igazolvánnyal történő visszaélés megakadályozása, illetőleg az igazolvány pótlása érdekében annak elvesztését, ellopását, megsemmisülését az elbíráló hatóságnak haladéktalanul be kell jelenteni.

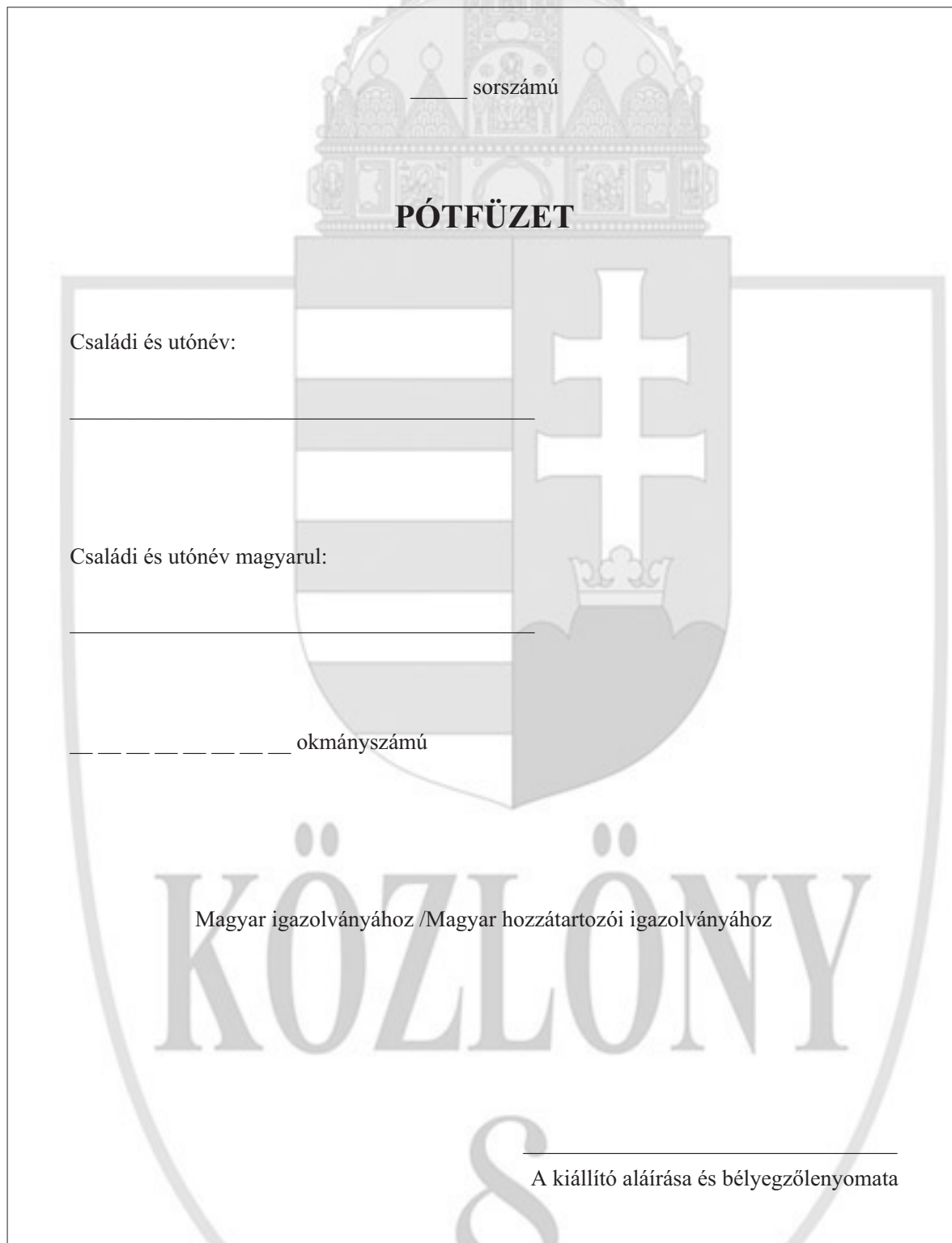
Amennyiben az igazolvány melléklete a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére alkalmatlanná vált, betelt, pótfüzetet lehet kérelmezni az illetékes diplomáciai és konzuli képviselőtől. A kérelemmel egyidejűleg az igazolványt be kell mutatni. A pótfüzet az igazolvány elválaszthatatlan részét képezi.

Az igazolvány nem személyazonosító igazolvány, nem úti okmány, határátlépésre nem jogosít.

KÖZLÖNY

§

3. „Pótfüzet”

sorszámú _____

PÓTFÜZET

Családi és utónév: _____

Családi és utónév magyarul: _____

okmányszámú _____

Magyar igazolványához /Magyar hozzátartozói igazolványához

A kiállító aláírása és bélyegzőlenyomata

Borító belső oldala:**Általános tudnivalók**

Ha a Magyar igazolvány, illetőleg a Magyar hozzátartozói igazolvány melléklete a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére alkalmatlanná vált, betelt, akkor az adott kedvezmény (utazási, diák-, pedagógus-, oktatói) igénybevételére a pótfüzet jogosít.

A pótfüzet a Magyar igazolvány, illetőleg a Magyar hozzátartozói igazolvány elválaszthatatlan részét képezi, csak a Magyar igazolvánnyal, illetőleg a Magyar hozzátartozói igazolvánnyal együtt érvényes.

A pótfüzet 1. számozott oldala**Utazási kedvezmények**

Tájékoztató

Jegyváltáskor és ellenőrzéskor az igazolványt át kell adni, és a személyazonosságot igazolni kell.

A kedvezmény kombinált (vasúton és autóbuzson történő) utazás esetén az utazás megkezdését követő nap 24. órájáig vehető igénybe.

A kedvezmény kizárólag Magyarország területén belül, belföldi forgalomban vehető igénybe.

Nemzetközi utazás magyarországi szakaszán a kedvezmény nem vehető igénybe. Egy utazási alkalomnak tekintendő a magyarországi kiindulási és magyarországi célállomás közötti menetérti – közvetlen vagy átszállásos – utazás akkor is, ha az több közlekedési eszközzel történik.

A pótfüzet 2–6. számozott oldalai

Utazási kedvezmény

..... év

90%-os mérséklésű menettérti EGYÉNI UTAZÁSOK

1. Az utazás megkezdésének
helye és ideje:

2. Az utazás megkezdésének
helye és ideje:

1.

2.

3. Az utazás megkezdésének
helye és ideje:

4. Az utazás megkezdésének
helye és ideje:

3.

4.

Nemzetközi utazásra nem érvényes.

KÖZLÖNY

§

*A pótfüzet 7–8. számozott oldalai***Csoportos utazási kedvezmény**

..... év

90%-os mérséklésű menettérti CSOPORTOS UTAZÁSOK	
Az utazás megkezdésének helye és ideje:	Az utazás megkezdésének helye és ideje:
Oda	Vissza

..... év

90%-os mérséklésű menettérti CSOPORTOS UTAZÁSOK	
Az utazás megkezdésének helye és ideje:	Az utazás megkezdésének helye és ideje:
Oda	Vissza

..... év

90%-os mérséklésű menettérti CSOPORTOS UTAZÁSOK	
Az utazás megkezdésének helye és ideje:	Az utazás megkezdésének helye és ideje:
Oda	Vissza

Csoportos utazási kedvezmény

..... év

90%-os mérséklésű menettérti CSOPORTOS UTAZÁSOK	
Az utazás megkezdésének helye és ideje:	Az utazás megkezdésének helye és ideje:
Oda	Vissza

..... év

90%-os mérséklésű menettérti CSOPORTOS UTAZÁSOK	
Az utazás megkezdésének helye és ideje:	Az utazás megkezdésének helye és ideje:
Oda	Vissza

A pótfüzet 9. számozott oldala

Diákkedvezmények

Tájékoztató

A 2001. évi LXII. törvény 10. §-a értelmében a törvény 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanulmányokat folytató kiskorúak vagy hallgatók a Magyar Köztársaság területén diákkedvezményre jogosultak.

A törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető utazási kedvezményeket illetően a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló kormányrendelet előírásai az irányadók.

KÖZLÖNY

§

*A pótfüzet 10–11. számozott oldalai***Diákkedvezmények**

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Diákkedvezmények

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

A pótfüzet 12. számozott oldala

Pedagógus- és oktatói kedvezmények

Tájékoztató

A 2001. évi LXII. törvény 12. §-a értelmében a törvény 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanító pedagógus és oktató a Magyar Köztársaság területén pedagógus- és oktatói kedvezményekre jogosult.

A határon túli magyar pedagógusokat és oktatókat megillető utazási kedvezményeket illetően a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló kormányrendelet előírásai az irányadók.

KÖZLÖNY

§

*A pótfüzet 13–14. számozott oldalai***Pedagógus- és oktatói kedvezmények**

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Pedagógus- és oktatói kedvezmények

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

Az érvényesítő matrica helye:	Bejegyzés dátuma: Aláírás:
Sorszám:	P. H.

A hátsó borító belső része:

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
31/2007. (VI. 18.) IRM
rendelete
a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok
és rendőrkapitányságok illetékességi területének
megállapításáról szóló
22/2004. (VI. 2.) BM rendelet módosításáról**

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 101. § (1) bekezdésének *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 3. § (5) bekezdésének *e*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. §

A megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok és rendőrkapitányságok illetékességi területének megállapításáról szóló 22/2004. (VI. 2.) BM rendelet mellékletében

- a*) a Rendőrkapitányság Encs cím
„Garadna
Gönc” szövegrész helyébe
„Garadna
Gibárt
Gönc” szöveg,
b) a Rendőrkapitányság Gyöngyös cím
„Nagyréde
Szücsi” szövegrész helyébe
„Nagyréde
Pálosvörösmart
Szücsi” szöveg,
c) a Rendőrkapitányság Hatvan cím
„Hort
Lőrinci” szövegrész helyébe
„Hort
Kerekharaszt
Lőrinci” szöveg,
d) a Rendőrkapitányság Balassagyarmat cím
„Iliny
Ipolyvece” szövegrész helyébe
„Iliny
Ipolyszög
Ipolyvece” szöveg,
e) a Rendőrkapitányság Salgótarján cím
„Salgótarján
Sóshartyán” szövegrész helyébe
„Salgótarján
Somoskőújfalu
Sóshartyán” szöveg,
f) a Rendőrkapitányság Monor cím
„Monor
Nyáregyháza” szövegrész helyébe
„Monor
Monorierdő
Nyáregyháza” szöveg,

g) a Rendőrkapitányság Tamási cím
„Ozora
Pincehely” szövegrész helyébe
„Ozora
Pári
Pincehely” szöveg
lép.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
32/2007. (VI. 18.) IRM
rendelete
a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás
végrehajtásának szabályairól szóló
6/1996. (VII. 12.) IM rendelet módosításáról**

A büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 127. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a legfőbb ügyéssel egyetértésben –, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *h*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 19/A. §-sal egészül ki:

„19/A. § (1) Az elítéltet a befogadáskor írásban kell tájékoztatni arról, hogy hozzátartozójával, illetőleg – a nemzetközi szervezetek képviselői és a védő kivételével – az általa megjelölt más személlyel (a továbbiakban együtt: kapcsolattartó) kizárólag akkor tarthat kapcsolatot, ha – külön törvény rendelkezése alapján – a kapcsolattartóként megjelölt személy hozzájárul ahhoz, hogy személyes adatai az intézet nyilvántartásában szerepeljenek.

(2) A hozzájárulás beszerzése érdekében engedélyezni kell, hogy az elítélt egy alkalommal levelet írjon az érintett részére.

(3) A kapcsolattartó adatait az érintett írásbeli hozzájárulásával lehet a nyilvántartásban feltüntetni. Ha a kapcsolattartó cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, írásbeli hozzájárulására külön törvény rendelkezései irányadók.”

2. §

Az R. 29. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[29. § (1) Az intézet az elítélt befogadásáról – a várható szabadulás időpontjának közlésével – tíz napon belül értesíti]

„*b)* a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát;”

3. §

Az R. a következő 183. §-sal egészül ki:

„183. § (1) Ha a bíróság a Be. 574. §-ának (3) bekezdése alapján összbüntetésbe foglalás céljából annak közlése végett keresi meg az elítéltet fogva tartó intézetet, hogy az elítélt az összbüntetési ítélet alapjául szolgáló szabadságvesztés büntetésekből mennyi időt töltött ki, az intézet soron kívül (rövid úton) teljesíti az adatszolgáltatást.

(2) Ha a bíróság a nem jogerős összbüntetési ítéletben az összbüntetés alapjául szolgáló szabadságvesztések végrehajtását félbeszakítja, az intézet haladéktalanul intézkedik az elítélt szabadítása iránt.

(3) Ha a jogerős összbüntetés szerinti szabadságvesztés tartama az összbüntetés alapjául szolgáló szabadságvesztések (2) bekezdés szerinti tartamát nem haladja meg, úgy kell eljárni, mintha az elítélt a szabadságvesztés kitöltésével szabadult volna. Az igazolást az elítéltnak postán ajánlva kell megküldeni.

(4) Ha a jogerősen kiszabott összbüntetés meghaladja az összbüntetés alapjául szolgáló szabadságvesztések (2) bekezdés szerinti tartamát, és

a) az elítélt feltételes szabadságra bocsátása esedékes, az intézet soron kívül előterjesztést tesz a bv. bíróhoz,

b) az elítélt nem bocsátható feltételes szabadságra, vagy a feltételes szabadságra bocsátása később esedékes, továbbá, ha a feltételes szabadságra bocsátást a bv. bíró nem engedélyezte, az intézet az elítéltet írásban felszólítja, hogy a büntetés hátralévő részének letöltésére a megjelölt napon jelentkezzék.”

4. §

(1) Az R. 202. §-a (1) bekezdésének *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[202. § (1) A szabadon bocsátásról hetvenkét órán belül értesíteni kell]

„*c)* a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát.”

(2) Az R. 236. §-a (2) bekezdésének *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Az előzetes letartóztatott befogadásáról az intézet öt napon belül értesíti]

„*c)* a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát;”

5. §

(1) E rendelet hatálybalépését követő harminc napon belül a büntetés-végrehajtási intézet köteles felhívni a rendelet hatálybalépésekor fogvatartott személyt, hogy a kapcsolattartóként megjelölt személy személyes adatainak nyilvántartásba vételéhez a kapcsolattartóként megjelölt személy hozzájárulása szükséges.

(2) Az intézet tájékoztatásának arra is ki kell terjednie, hogy a kapcsolattartóként megjelölt személy hozzájárulása hiányában az intézet a kapcsolattartó személyes adatait nem tarthatja nyilván.

6. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba és 2007. július 31-én hatályát veszti.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 187/A. §-a és az azt megelőző alcím hatályát veszti.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 29. §-ának (5) bekezdésében a „Belügyminisztérium illetékes szervének” szövegrész helyébe a „Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának” szöveg lép.

Az igazságügyi és rendészeti miniszter

33/2007. (VI. 22.) IRM

rendelete

az igazságügyi szakértői testületek szervezetéről és működéséről

Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény 31. §-a (6) bekezdésének *c)* és *d)* pontjában, valamint 32. §-ának (9) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *h)* pontjában foglalt feladatkörömben – egyetértésben az egészségügyi miniszterrel az egészségügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 161/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a)* pontjában, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ában foglalt, valamint a pénzügyminiszterrel a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a)* és *g)* pontjában foglalt feladatkörében – a következőket rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. §

Az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testület, az Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület, az Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület, valamint a Pénz- és Tőkepiaci Igazságügyi Szakértői Testület (a továbbiakban együtt: szakértői testület) szervezetére és működésére e rendelet szabályait kell alkalmazni.

A szakértői testület feladatai

2. §

A szakértői testület feladata, hogy bíróság és más hatóság kirendelésére vagy megbízás alapján a szakterületéhez tartozó szakkérdésekben szakvéleményt adjon. A szakértői testület a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 111. §-ának (5) bekezdése szerint szakvéleményt adhat.

A szakértői testület szervezete

3. §

(1) A szakértői testület tagjainak kinevezése a külön törvényben meghatározottak szerint történik.

(2) Az igazságügyi és rendészeti miniszter (a továbbiakban: miniszter) a kinevezést megelőzően a tagok személyére vonatkozóan véleményt kér a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarától és az adott szakértői testülethez tartozó szakterületnek megfelelő képzést folytató egyetemektől. A beérkezett vélemények nem kötelezik a kinevezés során a minisztert.

4. §

Ha a szakértői testület tagjai közül a tagok valamelyikének kinevezése – annak lejártát megelőzően – megszűnik, az újonnan kinevezett tag megbízatása az eredetileg kinevezett tag megbízatási idejének hátralévő időtartamára szól.

5. §

A szakértői testület nem igazságügyi szakértő tagja a kinevezését követő 30 napon belül a külön törvényben foglaltak szerint esküt tesz.

6. §

(1) A szakértői testület tagjának megbízatása megszűnik, ha

- a) a megbízatásának időtartama lejár,
- b) a megbízatását a miniszter a szakértői testület szakterületének ágazati irányításáért felelős miniszterrel egyetértésben visszavonja,
- c) tagságáról lemond.

(2) A szakértői testület igazságügyi szakértő tagjának a megbízatása az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően akkor is megszűnik, ha törölték az igazságügyi szakértői névjegyzékből.

(3) A megbízatás visszavonására akkor kerülhet sor, ha a tag az egészségi állapota miatt, vagy más okból a feladatának ellátására tartósan alkalmatlanná vált.

7. §

(1) A szakértői testület elnökét és elnökhelyettesét a miniszter a szakértői testület szakterületének ágazati irányításáért felelős miniszterrel egyetértésben öt évre nevezi ki a szakértői testület tagjai közül.

(2) A szakértői testületet az elnök képviseli és irányítja. Távolléte, akadályoztatása, összeférhetlensége vagy az eseti bizottságban való részvétele esetén feladatait az elnökhelyettes látja el.

8. §

(1) A szakértői testület titkárát (a továbbiakban: titkár) – a szakértői testület elnökének javaslatára – öt évre a miniszter a szakértői testület szakterületének ágazati irányításáért felelős miniszterrel egyetértésben nevezi ki a szakértői testület tagjai közül.

(2) A titkár

- a) ellátja a szakértői testület ügyviteli feladatait,
- b) kapcsolatot tart, a kirendelő bírósággal, hatósággal és a megbízóval (a továbbiakban együtt: megkereső), valamint a szakértői testület tagjaival,
- c) nyilvántartja, elszámolja a szakértői testület díját, és az elnök döntése alapján gondoskodik a szakértőket megillető díj kifizetéséről.

9. §

A szakértői testület elnökét, elnökhelyettesét és titkárát feladatainak ellátásáért tiszteletdíj illeti meg.

10. §

A szakértői testület elnökének, elnökhelyettesének és titkárának a tisztségére vonatkozó megbízatása megszűnik, ha

- a) tisztségviselői megbízatásának időtartama lejár,
- b) tisztségviselői megbízatását a miniszter a szakértői testület ágazati irányításáért felelős miniszterrel egyetértésben visszavonja,
- c) tisztségviselői megbízatásáról lemond,
- d) testületi tagságára vonatkozó megbízatása a 6. §-ban foglaltak alapján megszűnik.

A szakértői testület működése

11. §

(1) A szakértői testület évente legalább egyszer teljes ülést tart. A teljes ülést a szakértői testület elnöke hívja össze és vezeti.

(2) A teljes ülés

- a) elfogadja és módosítja a szakértői testület ügyrendjét,
- b) jóváhagyja a szakértői testület elnöke által készített, a szakértői testület éves munkájáról szóló beszámolót (a továbbiakban: éves beszámoló),
- c) dönt a szakértői testület elnökét, elnökhelyettesét és titkárát megillető tiszteletdíj mértékéről,
- d) ellátja az ügyrendben meghatározott egyéb feladatokat.

(3) Az ügyrend elfogadásához és módosításához, továbbá az éves beszámoló jóváhagyásához a testületi tagok legalább felének egyetértése szükséges.

12. §

(1) A szakértői testület a tagok által elfogadott és a miniszter által jóváhagyott ügyrend szerint működik. Az ügyrendet meg kell küldeni a szakértői testület szakterületének ágazati irányításáért felelős miniszternek.

(2) A szakértői testület elnöke az éves beszámolót benyújtja a miniszternek, továbbá tájékoztatásul megküldi a szakértői testület szakterületének ágazati irányításáért felelős miniszternek, a Legfelsőbb Bíróság, és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének, valamint a legfőbb ügyésznek.

(3) A szakértői testület tagjainak névsorát, ügyrendjét és az éves beszámolót az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium és a szakértői testület szakterületének ágazati irányításáért felelős miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

13. §

A szakértői testületek az 1. számú mellékletben megjelölt székhelyen működnek.

A szakértői testület eljárása

14. §

(1) A szakértői testület nevében a szakértői véleményt a szakértői testület elnöke által kijelölt három tagból álló eseti bizottság (a továbbiakban: eseti bizottság) adja. Indokolt esetben, különösen több szakterületet érintő kirendelés vagy megbízás, valamint az ügy megítélésének bonyolultsága esetén öt tagból álló eseti bizottság is kijelölhető.

(2) Az eseti bizottság elnökét, továbbá az ügyet az eseti bizottság ülésére előkészítő előadót a szakértői testület elnöke jelöli ki.

(3) A szakértői testületet az egyes ügyekben az eseti bizottság elnöke vagy az általa kijelölt tagja képviseli.

15. §

(1) Ha a szakértői vélemény kialakításához – a feltett kérdések összetettsége folytán – részben olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a szakértői testület tagjai nem rendelkeznek, a szakértői testület elnökének utasítása alapján a titkár tájékoztatja a megkeresőt arról, hogy az egyes kérdések megválaszolásához más szakértő (a továbbiakban: bevont szakértő) igénybevétele is szükséges.

(2) Ha a megbízó a bevont szakértő igénybevételéhez hozzájárul, illetve a kirendelő bíróság vagy más hatóság az (1) bekezdés szerinti tájékoztatás alapján a bevont szakértőt kirendeli, a szakértői testület és a bevont szakértő a szakvéleményét egyesítheti.

16. §

A szakértői testület elsősorban a megkereső által feltett kérdések és a benyújtott iratok, valamint a korábban keletkezett szakvélemények alapján alakítja ki a szakértői véleményét; szükség esetén vizsgálatot végezhet, és további adatok szolgáltatását kérheti a megkeresőtől.

17. §

(1) Az eseti bizottság elé kerülő ügyek intézésében és tárgyalásában nem vehet részt a szakértői testület azon tagja,

a) akire az adott ügyben az eljárási törvényekben és az igazságügyi szakértőkre vonatkozó jogszabályokban meghatározott kizáró ok áll fenn,

b) aki olyan gazdasági társaság, szakértői intézmény vagy egyéb állami szerv, intézmény, szervezet tagja vagy alkalmazottja, amely az adott ügyben félként vagy hatóságként vesz vagy vett részt,

c) aki az adott ügyben korábban már szakvéleményt adott.

(2) A kizáró ok fennállását az érintett köteles a szakértői testület elnökének bejelenteni. A szakértői testület elnöke hivatalból biztosítja, hogy kizárt szakértő ne vegyen részt a szakértői vélemény kialakításában.

18. §

(1) A szakértői testülethez érkező bírósági, hatósági kirendeléseket és az egyéb megbízásokat – a titkár által történő előkészítést követően – a szakértői testület elnöke fogadja el és az elnök utasításának megfelelően a titkár igazolja vissza.

(2) Az eseti bizottság a szakértői véleményt zárt ülésen alakítja ki. A bevont szakértő az ülésen tanácskozási jogal részt vehet. Az ülésről emlékeztető készül, melyet az eseti bizottság elnöke ír alá.

(3) Az eseti bizottság döntését egyszerű szótöbbséggel hozza meg. Az eseti bizottság a szakvéleményt a saját szakmai felelőssége mellett, a szakértői testület nevében adja. A szakértői véleményt az eseti bizottság valamennyi tagja aláírásával látja el.

(4) Az eseti bizottság elnökének felterjesztésére a szakértői testület elnöke – ha a szakértői testület elnöke tagja volt az eseti bizottságnak, akkor a szakértői testület elnökhelyettese – az írásba foglalt véleményt ellenjegyzi, és el látja a szakértői testület bélyegzőjével, továbbá azt az általa aláírt díjjegyzékkel, valamint a rendelkezésre bocsátott iratokkal együtt megküldi a megkeresőnek.

(5) Az ülésen készített vagy rögzített, a szakértői testület döntésének megalapozását szolgáló adat nyilvánosságára a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19/A. §-ának rendelkezései irányadóak.

A szakértői testület díjazása

19. §

(1) A szakértői testületet a szakvélemény elkészítéséért a bíróság és más hatóság kirendelése esetén e rendelet 2. számú melléklete szerinti, megbízás esetén a megbízó és a szakértői testület közötti szabad megállapodás szerinti díjazás illeti meg.

(2) Kivételes esetben a 2. számú mellékletben meghatározottnál legfeljebb 50%-kal magasabb alapdíj is megállapítható, ha az ügy hosszabb tudományos vizsgálódást igényel, vagy az alapdíj felemelését a szakvélemény elkészítésének munkaigénye indokolja. Az alapdíj emelésére vonatkozó javaslatot a szakértői testület legkésőbb a díjjegyzékben teszi meg.

(3) A szakértői testület bíróság és más hatóság kirendelése esetén az eljárásával kapcsolatosan felmerült igazolt készkiadásait az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II. 21.) IM rendelet (a továbbiakban: díjrendelet) alapján számíthatja fel.

(4) Ha az eseti bizottság elnöke vagy kijelölt tagja idézés alapján megjelenik a bíróság vagy más hatóság előtt, a szakértői testületet az (1)–(2) bekezdésben foglalt díjon és a (3) bekezdésben foglalt készkiadáson felül jelenléti díj illeti meg, amit a díjrendelet szerint kell megállapítani.

(5) A szakértői testület díjának e rendeletben meghatározott összege az igazságügyi szakértői tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét nem tartalmazza, azt a díj összegén, mint adóalapon felül kell felszámítani, ha a szakértői testület az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) rendelkezései alapján általános forgalmi adó felszámításra kötelezett. Ha a szakértői testület az Áfa tv. szerint levonási joggal rendelkezik, a számlával igazolt költségnek csak a nettó összege növeli az adóalapot.

20. §

A szakértői vélemény elkészítéséért az eseti bizottság tagjait díj illeti meg. E díj mértékét a szakértői testület ügyrendjében kell meghatározni és azt a szakértői testülethez befolyt díjból kell megfizetni.

II. Fejezet

AZ EGYES SZAKÉRTŐI TESTÜLETEKRE VONATKOZÓ ELTÉRŐ RENDELKEZÉSEK

Az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testület

21. §

Az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testület az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 4. számú mellékletében meghatározott mező- és erdőgazdasági, valamint élelmiszer-ipari szakterületeken – kivéve a 2. és 6. pontban megjelölt szakterületeket – felmerült szakkérdésekben jár el.

22. §

Az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testület legfeljebb 55 tagból áll.

Az Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület

23. §

Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület az R. 4. számú mellékletének 2. pontjában meghatározott állategészségügy és 6. pontjában meghatározott élelmiszer-biztonság szakterületen felmerült szakkérdésben jár el.

24. §

Az Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület legfeljebb 15 tagból áll.

Az Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület

25. §

Az Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület az R. 2. számú mellékletében meghatározott orvosi, továbbá egyes pszichológiai és biológiai szakterületeken felmerült szakkérdésekben jár el.

26. §

(1) Az Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület külön jogszabály szerint az Egészségügyi Tudományos Tanács szerveként működik.

(2) Az Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület létszáma legfeljebb 40 fő lehet.

27. §

(1) Az Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület esetében két elnökhelyettes kerül kinevezésre.

(2) Az elnök távolléte, akadályoztatása, összeférhetlensége vagy az eseti bizottságban való részvétele esetén feladatait az általa kijelölt elnökhelyettes látja el. Ha az elnök a kijelölésben tartósan akadályoztatva van, az elnök feladatait ellátó elnökhelyettest a miniszter jelöli ki.

28. §

Az Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület esetében az eseti bizottság legalább egy tagjának igazságügyi orvostan szakvizsgával kell rendelkeznie.

A Pénz- és Tőkepiaci Igazságügyi Szakértői Testület

29. §

A Pénz- és Tőkepiaci Igazságügyi Szakértői Testület az R. 10. számú mellékletének 2. pontjában meghatározott biztosítás, 5. pontjában meghatározott pénzpiac és 6. pontjában meghatározott tőkepiaci szakterületeken felmerült szakkérdésekben jár el.

30. §

A Pénz- és Tőkepiaci Igazságügyi Szakértői Testület legfeljebb 50 tagból áll.

III. Fejezet

ZÁRÓ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

Záró és átmeneti rendelkezések

31. §

(1) Ez a rendelet – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 46. napon lép hatályba. Azokban az ügyekben, amelyekben a már működő szakértői testület kirendelésére, megbízására e rendelet hatálybalépését megelőzően került sor, a szakértői testület a kirendelés, megbízás időpontjában hatályos jogszabályban foglaltak szerint jár el.

(2) E rendelet hatálybalépése nem érinti a már működő szakértői testület tagjainak kinevezését.

(3) E rendelet 33. §-a a kihirdetést követő 8. napon lép hatályba.

32. §

A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az egészségügyi területen működő igazságügyi szakértői testület szervezetéről és működéséről szóló 8/2006. (II. 22.) IM rendelet,

b) az Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület, valamint az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testület szervezetéről és működéséről szóló 17/2006. (VIII. 14.) IRM rendelet,

c) a díjrendelet 10. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata,

d) az Igazságügyi Könyvszakértői Bizottság működéséről szóló 139/1965. (PK 35.) PM–IM együttes utasítás.

33. §

A díjrendelet 15. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és e § a következő (3)–(4) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az igazságügyi szakértői testületek által adott szakvélemény díjazására külön jogszabály az irányadó.

(3) Ha az igazságügyi szakértő, az igazságügyi szakértői tevékenységet folytató gazdasági társaság, az igazságügyi szakértői intézmény és az egyetem igazságügyi orvostani intézete számára a szakértői díj – törvény szerint – az általa bejelentett díj alapján jár, a díjmegállapítás a kirendelés időpontjának megfelelő évre bejelentett díj figyelembevételével történik.

(4) Az első, tárgyévre vonatkozó bejelentési jogával

a) az igazságügyi szakértő és az igazságügyi szakértői tevékenységet folytató gazdasági társaság az igazságügyi szakértői névjegyzékbe való felvételéről szóló jogerős határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül,

b) igazságügyi szakértői intézmény és az egyetem igazságügyi orvostani intézete az alapítását követő 30 napon belül élhet.”

1. számú melléklet

a 33/2007. (VI. 22.) IRM rendelethez

A szakértői testületek székhelye

1. Az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testület székhelye: 2103 Gödöllő, Páter Károly u. 1.

2. Az Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület székhelye: 1078 Budapest, István u. 2.

3. Az Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület székhelye: 1051 Budapest, Arany János u. 6–8.

4. A Pénz- és Tőkepiaci Igazságügyi Szakértői Testület székhelye: 1051 Budapest, József nádor tér 2–4.

2. számú melléklet a 33/2007. (VI. 22.) IRM rendelethez

A szakértői testület díjazása

	Háromtagú tanács esetén	Öttagú tanács esetén
A szakértői vélemény alapdíja (egy ülés alapulvételével)	90 000 Ft	150 000 Ft
A Be. 111. §-ának (5) bekezdése alapján készített szakértői vélemény alapdíja	60 000 Ft	100 000 Ft
A további ülések pótdíja (ülésként)	30 000 Ft	50 000 Ft
Költségátalány	az alapdíj 45%-a	az alapdíj 45%-a

A Kormány határozata

A Kormány 1037/2007. (VI. 18.) Korm. határozata a korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos feladatokról

Figyelembe véve a Magyar Köztársaság nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségeit, valamint arra tekintettel, hogy a korrupciós jelenségek megfelelő kezelése, illetve megelőzése milyen nagy jelentőséggel bír a Magyar Köztársaság versenyképessége és nemzetközi megítélése szempontjából, számolva továbbá a hosszú távú pozitív gazdasági és társadalmi következményekkel – ennek megfelelően a korrupció elleni küzdelem területén újfajta stratégiai megközelítést alkalmazva – a Kormány a következőképpen határoz:

1. A Kormány felhívja az igazságügyi és rendészeti minisztert, hogy 2007 végéig készítse el a korrupció elleni küzdelem hosszú távú céljait és beavatkozási területeit megjelenítő stratégiai dokumentumot, valamint az ehhez kapcsolódó – 2008–2010 közötti időszakra vonatkozó – rövid távú cselekvési programot. A dokumentumokat a Kormány határozatban hagyja jóvá. Kidolgozásuk során figyelembe kell venni, illetve érvényre kell juttatni az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO), valamint

a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kibocsátott, vonatkozó ajánlásokat.

Felelős: igazságügyi és rendészeti miniszter
Határidő: 2007. december 31.

2. A korrupció elleni küzdelem koordinálása érdekében a Kormány elrendeli az Antikorrupciós Koordinációs Testület (a továbbiakban: Testület) létrehozását. A Testület a kormányzati döntés-előkészítő tevékenységet támogató, véleményező, illetve javaslattevő szerv, a korrupció elleni küzdelem tekintetében szakmai koordinációs szerepet tölt be.

Felelős: igazságügyi és rendészeti miniszter, az érintett szervek vezetőivel együttműködve
Határidő: azonnal

3. A Testület nyilvánosan működik – az általa elfogadott ügyrend alapján látja el feladatait – működéséért az igazságügyi és rendészeti miniszter felel. A Testület elnöke az igazságügyi és rendészeti miniszter, akit akadályoztatása esetén az általa megbízott személy (elnök) helyettesít. A Testület működésével összefüggő titkársági teendőket az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium látja el. A Testület tevékenysége egyebekben nem érinti a miniszterek jogszabályokban és kormányhatározatokban meghatározott feladatait, illetve hatásköreit.

4. A Testület tagjai

a) kormányzati szervek delegáltjai:

- az egészségügyi miniszter,
- a gazdasági és közlekedési miniszter,
- az igazságügyi és rendészeti miniszter,
- az önkormányzati és területfejlesztési miniszter,
- a pénzügyminiszter,
- a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter által képviseltre feljogosított személyek.

b) A Kormány felkéri az Állami Számvevőszék, a Gazdasági Versenyhivatal, a Közbeszerzések Tanácsának elnökét és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának vezetőjét, továbbá az adatvédelmi országgyűlési biztost és a legfőbb ügyészt, hogy képviselőik útján állandó meghívottként vegyenek részt a Testület munkájában.

c) Az elnök a Testület munkájába – eseti vagy állandó jelleggel és a Testület által megfogalmazott javaslatok alapján – meghívottként vonja be más szakmai, társadalmi, illetve érdek-képviselői szervezetek képviselőit, illetve a korrupció elleni küzdelemben jártas, nemzetközileg is elismert szakértőket. A Testület munkájába olyan módon kell külső partnereket bevonni, hogy e személyek, illetve szervezetek száma elérje a Testületen belüli kormányzati szervek delegáltjainak arányát.

5. A Testület feladatai a következők:

- a) a korrupció, mint társadalmi és gazdasági jelenség feltárásának elősegítése, az általános korrupciós kockázatok elemzése, javaslattétel hatékonyabb korrupcióellenes eszközök és módszerek alkalmazására – különös tekintettel a korrupció elleni küzdelem iránti társadalmi érzékenység javítására, valamint az ehhez szükséges oktatási és képzési tevékenység támogatására;
- b) közreműködés a korrupcióellenes stratégiai dokumentumok szakmai megalapozásában, kidolgozásában, a végrehajtás megszervezésében, koordinálásában, ellenőrzésében, értékelésében és monitorozásában, továbbá az említett dokumentumok folyamatos aktualizálásában;
- c) a Testületben részt vevő szervek korrupcióellenes tevékenységének elvi összehangolása;
- d) a korrupcióellenes küzdelemmel összefüggő előterjesztések véleményezése;
- e) a korrupcióellenes tevékenység eredményeinek értékelése – a rövid távú cselekvési programok végrehajtásához igazodóan – beszámolás a Kormány részére.

6. A Kormány felkéri mindazokat a társadalmi szervezeteket, amelyek a korrupcióellenes küzdelemben szakmai támogatást képesek nyújtani, hogy segítsék a Testület munkáját.

7. A korrupcióellenes stratégiai dokumentumok előkészítésével, kidolgozásával és végrehajtásával, valamint a megvalósulás értékelésével, koordinációjával kapcsolatban megnövekedő feladatokra tekintettel a Kormány az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium részére további egy fő ügyintézői státuszt biztosít.

Felelős: Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
Határidő: 2007. június 30.

8. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg

a) a Miniszterelnöki Hivatalban, a minisztériumokban, az igazgatási és az igazgatás jellegű tevékenységet ellátó központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak létszámáról szóló 2117/2006. (VI. 30.) Korm. határozat 1. számú mellékletében az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium számára meghatározott létszám 462 főre módosul;

b) hatályát veszíti a Tanácsadó Testület a Korrupciómentes Közéletért létrehozásáról szóló 1011/2004. (II. 26.) Korm. határozat, valamint a korrupcióval szembeni kormányzati stratégiáról szóló 1023/2001. (III. 14.) Korm. határozat.

Alkotmánybírósági határozatok

Az Alkotmánybíróság
37/2007. (VI. 12.) AB
határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz, valamint – hivatalból eljárva – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva megállapítja: az Országgyűlés jogalkotói feladatának elmulasztásával alkotmányellenes helyzetet idézett elő azáltal, hogy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 53. § (1) bekezdésében meghatározott özvegyi nyugdíj feléledésének szabályozása során nem biztosította az Alkotmány 13. § (1) bekezdéséből levezethető garanciális követelmények érvényesülését.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotási kötelezettségének 2007. december 31. napjáig tegyen eleget.

2. Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 53. § (1) bekezdésének a) pontjába foglalt „1993. március 1-jétől tíz éven belül,” szövegrész alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó kiegészített és módosított beadványában a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 53. § (1) bekezdésének a) pontjába foglalt „1993. március 1-jétől tíz éven belül,” szövegrész ellen élt alkotmányjogi panasszal. Az indítványra okot adó konkrét esetben, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 32.M.2365/2006/6. számú határozattal jogerősen befejezett ügyben a Tny. említett rendelkezésére alapítottnan utasította el az indítványozó keresetét. A perben az indítványozó annak a társadalombiztosítási határozatnak a bírósági felülvizsgálatát kérte, amely özvegyi nyugdíj feléledése iránti, 2006. január 6-án előterjesztett

igényét elutasította. Az indítványozó az igényt az 1993. január 17-én elhunyt házastársa jogán terjesztette elő.

Az indítványozó szerint sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiságot, hogy az özvegyi nyugdíj feléledésére meghatározott időtartamot „a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény módosításáról és kiegészítéséről” szóló 1993. évi VIII. törvény (a továbbiakban: Tm.) 19. §-a – házastársának halálát követően, 1993. március 1-jei hatállyal – úgy módosította a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény (a továbbiakban: T.) 60. § (2) bekezdését, hogy tizenöt évről tíz évre csökkentette az özvegyi nyugdíj feléledésére nyitva álló határidőt. Ezt a rendelkezést a T. helyébe lépő Tny. 53. § (1) bekezdése tartalmi változás nélkül vette át, és a rendelkezést a bírósági eljárásban az indítványozó ügyében is alkalmazták.

Az indítványozó szerint az időtartam módosításakor a jogalkotó nem volt tekintettel azon személyek várományára, akik 1993. március 1. napja előtt özvegyültek meg, azonban saját jogú öregségi nyugdíjra csak 2003. március 1. napja – azaz több mint tíz, de kevesebb, mint tizenöt év – után szerezhettek jogot.

A kifogásolt szövegrész megsemmisítése mellett az indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság mondja ki: az alkotmányellenes jogszabály a konkrét ügyben nem alkalmazható.

II.

1. Az Alkotmány vonatkozó rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

(...)

13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.”

2. A Tny. kifogásolt rendelkezése:

„53. § (1) Feléled az özvegyi nyugdíja annak, akinek az özvegyi nyugdíja nem házasságkötés miatt szűnt meg, ha az özvegyi nyugdíjra jogosító feltételek valamelyike

a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén 1993. március 1-jétől tíz éven belül,

b) a házastárs 1993. február 28-át követően bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnését követő tíz éven belül
bekövetkezik.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a feléledési idő nem haladhatja meg az özvegyi nyugdíj megállapítása időpontjában irányadó tizenöt évet.”

3. A T. 1993. március 1-je előtt hatályban volt szabályai szerint:

„60. § (1) Állandó özvegyi nyugdíjra az egyéb feltételek (T. 59. §) mellett az jogosult, aki házastársa halálakor

a) a hatvanadik, nő az ötvenötödik életévét betöltötte, vagy

b) rokkant, vagy

c) házastársa jogán legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

(2) Állandó özvegyi nyugdíj jár akkor is, ha az erre jogosító feltételek valamelyike a házastárs halálától számított tizenöt éven belül bekövetkezik.

(...)

68. § (1) Feléled az özvegyi nyugdíjra jogosultsága annak, akinek az özvegyi nyugdíja nem házasságkötés miatt szűnt meg, ha az özvegyi nyugdíjra jogosító feltételek valamelyike az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tizenöt éven belül bekövetkezik.”

III.

Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.

1. Az indítványozó 2006. április 7-én fordult az Alkotmánybírósághoz, a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság igazgatójának 2006. március 21-én kelt, özvegyi nyugdíj felélése iránti igényt elutasító másodfokú határozatával összefüggésben. Az Alkotmánybíróság főtítkárának tájékoztatását követően, 2006. október 10-én alkotmányjogi panaszát a Tny.-nek a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 32.M.2365/2006/6. számú, 2006. augusztus 31-én kelt határozatával jogerősen befejezett ügyben alkalmazott 53. § (1) bekezdésének a) pontjával kapcsolatban tartotta fenn. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül érkezett az Alkotmánybíróságra.

2. Az Alkotmánybíróság korábbi határozatában már vizsgálta a Tny. 53. § (1) és (2) bekezdésének alkotmányosságát az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével összefüggésben. Ezért az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítvány ítélt dologra irányul-e. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § c) pontja szerint, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabállyal azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul, és az indítványozó az Alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetőleg alkotmányos elvére (értékére) – ezen belül – azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alkotmánysértést megállapítani („ítélt dolog”), az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti. Amennyiben azonban az újabb indítványt más okból, a rendelkezésnek más alkotmányossági összefüggésére történő hivatkozással, vagy tartalmilag más rendelkezés megjelölésével terjesztik elő, az Alkotmánybíróság az újabb indítvány érdemi vizsgálatába bocsátkozik. Az elbírálásnál értelemszerűen felhasználja mindazokat az érveket és megállapításokat, amelyek a tartalmi összefü-

gésbe hozható korábbi döntésénél irányadók voltak (652/B/1997. AB határozat, ABH 1997, 752, 754–755.).

A 966/B/1997. AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével összefüggésben azt vizsgálta, hogy sérül-e a jogállamiság elve azáltal, hogy a jogalkotó csak meghatározott időtartamon belül ismeri el az özvegyi nyugdíj-jogosultság felélédését (ABH 2001, 959, 962.); a határozat az özvegyi nyugdíj felélédesére nyitva álló határidő módosításának alkotmányosságát nem vizsgálta. Mivel tehát jelen esetben az indítványozó az Abh.-tól eltérő alkotmányjogi összefüggésre alapozva állítja az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmét, a kérdés nem minősül ítélt dolognak, így az Alkotmánybíróság az eljárást érdemben folytatta le.

3. A Tny. 53. §-a az özvegyi nyugdíj felélédesének számos, egymástól elkülönülő esetét tartalmazza, részben attól függően, hogy az özvegyi nyugdíj milyen okból szűnt meg. Azoknak az eseteknek egy részében, amelyekben az özvegyi nyugdíj nem házasságkötés miatt szűnt meg, az özvegyi nyugdíj felélédeése két tényezőnek a függvénye: a házastárs halálának az időpontja, valamint az az időtartam, amely a házastárs halála és az özvegyi nyugdíj-jogosultság feltételeinek teljesítése között telik el. Ez az időtartam 1993. március 1-je előtt tizenöt év volt a T. 60. § (2) bekezdése alapján. A Tm. 19. §-a ezt az időtartamot (a hatálybalépéstől, 1993. március 1-jétől számított) tíz évre módosította.

Az Abh. megállapította, hogy „az Alkotmány rendelkezéseiből nem következik az, hogy az özvegyiség tényénél fogva minden magyar állampolgárnak alanyi joga lenne özvegyi nyugdíjra. Az özvegyi nyugdíj ugyanis a társadalombiztosítás keretében biztosított hozzátartozói nyugellátás, amely nem azonosítható az Alkotmány 70/E. § (1) bekezdésében szereplő özvegyiség esetére szóló, megélhetéshez szükséges ellátáshoz való joggal, hanem annak csupán egyik lehetséges – a társadalombiztosítás rendszerében megvalósuló – formája” (ABH 2001, 959, 961.). Ebből következően a jogalkotó széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik az özvegyi nyugdíj, illetve felélédesének szabályozása során. A jogalkotó mérlegelési körébe tartozik annak meghatározása is, hogy hány évben állapítja meg az özvegyi nyugdíj felélédesére nyitva álló határidőt. Az, hogy a Tny. 53. § (1) bekezdése a felélédesi időtartamát tíz, és nem tizenöt évben határozza meg, önmagában nem ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével. A Tny. alkotmányjogi panaszban támadott szövegrészéből a felélédesi idő csökkentésének a módjára nem lehet következtést levonni. A jelen alkotmányjogi panasz elbírálásától különálló, ebben a hatáskörben nem vizsgálható kérdés az átmeneti szabályok indítványban állított teljes hiányának alkotmányossági megítélése. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt elutasította.

4. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – azt is vizsgálta, hogy sérti-e az Alkotmány 13. § (1) bekezdésé-

ben meghatározott tulajdonhoz való jogot az, hogy a Tm. 19. §-ával bevezetett módosítás hatálya azokra is kiterjedt, akik házastársa a Tm. hatálybalépése előtt halt meg.

A társadalombiztosítási jogalkotást megítélő alkotmánybírói gyakorlat visszatérő megállapítása, hogy a szerzett jogok megvonása sérti a jogállamisághoz szervesen kapcsolódó jogbiztonság elvét [elsőként: 11/1991. (III. 29.) AB határozat, ABH 1991, 34, 35.]. Az Alkotmány szerint a társadalombiztosítás az ellátáshoz való jog megvalósításának egyik eszköze, azaz a társadalombiztosításnak a szerzett jogok garantálását az ellátáshoz való alkotmányos jog megvalósítására figyelemmel kell biztosítani [26/1993. (II. 29.) AB határozat, ABH 1993, 196, 199.].

A vásárolt jog az Alkotmánybírói gyakorlatában eleinte a szerzett jog szinonimájaként szerepelt [pl. 26/1993. (II. 29.) AB határozat, ABH 1993, 196, 199.], ami szó szerinti jelentésében is arra utal, hogy a járulékfizetéssel ellentételezett szolgáltatások állnak alkotmányos védelem alatt. Ugyanekkor e határozataiban az Alkotmánybírói gyakorlat hangsúlyozta, hogy a vegyes rendszerű társadalombiztosításban nem választható élesen ketté a biztosítási és a szolidaritási elem. A „vásárolt jogra” azonban csak a biztosítással fedezett szolgáltatások esetében lehet sikerrel hivatkozni, viszont az elemek keveredése miatt nem dönthető el teljes pontossággal, hogy melyik mögött áll ellenszolgáltatás, és melyik mögött nem [1. ABH 1993, 196, 198.].

A szerzett jog, mint általános kategória és a vásárolt jog szinonim fogalmaként való használata akkor változott meg, amikor az Alkotmánybírói gyakorlat bevezette a tulajdonvédelem szempontjainak alkalmazhatóságát a társadalombiztosítás terén [43/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 188.]. E határozat rendelkező részében az Alkotmánybírói gyakorlat elvi élel állapítja meg, hogy a jogbiztonság, mint a jogállamiság leglényegesebb fogalmi eleme és a szerzett jogok védelmének elvi alapja a szociális rendszerek stabilitása szempontjából különös jelentőségű. E megállapítás alátámasztására a határozat indokolása kifejtette, hogy „a szolgáltatásokat és a hozzájuk fűződő várományokat nem lehet sem alkotmányosan megfelelő indok nélkül, sem pedig egyik napról a másikra megváltoztatni. Az átmenet nélküli változáshoz különös indok szükséges. A kötelező biztosítási rendszer esetében a járulékok kötelező befizetése, vagyis e vagyonevönés fejében a biztosított a rendszer fokozottabb stabilitását várhatja el (...) Mindazon társadalombiztosítási szolgáltatások esetében, ahol a biztosítási elem szerepet játszik, a szolgáltatások csökkentésének vagy megszüntetésének alkotmányossága a tulajdonvédelem ismérvei szerint bírálható el” (ABH 1995, 188, 193–195.). A határozat hozzátette, hogy a szolgáltatás megvonása vagy jogalapjának kedvezőtlen megváltoztatása az alapjogi sérelem ismérvei szerint bírálható el (ABH 1995, 188, 196.). Azokban az esetekben tehát, amelyekben a biztosítási elemnek van szerepe, a tulajdonvédelem alapján, azokban pedig, ahol a biztosítási elemnek

nincs szerepe, a jogbiztonság alapján kell megítélni a szociális ellátásokba való beavatkozás alkotmányosságát.

Az Alkotmánybírói gyakorlat ezeket az alkotmányossági követelményeket következetesen érvényesítette minden olyan jogszabályi rendelkezés alkotmányosságának elbírálása során, amikor az a kötelező társadalombiztosítás alapján járó valamely ellátásra való jogosultságot rövid határidővel megvont vagy korlátozott [pl. 52/1995. (IX. 15.) AB határozat, ABH 1995, 230, 233.; 56/1995. (IX. 15.) AB határozat, ABH 1995, 260, 265–267.; 5/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 82, 84.].

Az Alkotmánybírói gyakorlatában a tulajdonvédelem szempontjából nincs különbség a saját jogú és a hozzátartozói nyugdíjak között. Az 5/1998. (III. 1.) AB határozat megállapította, hogy „az özvegyi nyugdíj, a szülői nyugdíj – tehát a társadalombiztosítási igény – tekintetében a tulajdonvédelem szempontjából a jogszerző biztosítottal azonos jogállású a biztosított hozzátartozója. A továbbiakban, amikor a biztosítottat megillető tulajdonvédelemről beszélünk ezen az özvegyet és a szülőt megillető tulajdonvédelmet is értjük” (ABH 1998, 82, 86.).

Az Alkotmánybírói gyakorlat az özvegyi nyugdíj feléledésének egyes szabályait eddig is várományra vonatkozó rendelkezésnek tekintette: a már hivatkozott Abh. értelmében az özvegyi nyugdíj feléledésének lehetősége a szolgáltatásra irányuló jog megnyíltához közel álló váromány beteljesedését szolgálja: „a szolgáltatásra irányuló jog ugyanis feltételhez kötött, s a jogalkotó azáltal, hogy a házastárs (élettárs) elhunytát, illetve az özvegyi nyugdíj megszűnését követő tíz éven belül elismeri a jog feléledését, egyfajta haladékot ad az özvegynek, ezzel biztosítva a váromány védelmét” (ABH 2001, 959, 962.).

Jelen esetben a jogalkotó nem volt tekintettel megfelelő átmeneti rendelkezés alkotásával azokra, akiknek jogszerzése már folyamatban volt a tizenöt évre vonatkozó szabály kedvezőtlen, az özvegyekre nézve hátrányos módosításakor. A jogalkotó semmilyen, az érintett özvegyek várományának védelmére vonatkozó szabályt nem alkotott, és az átmenet nélküli módosításnak a jelen esetben nincs különös indoka. Az átmeneti rendelkezéseknek olyan garanciális elemet kellett volna tartalmazniuk, amely biztosítja az özvegyi nyugdíj feléledését azon özvegyek számára, akik várománya a Tm. által bevezetett módosítást megelőzően keletkezett.

Az özvegyi nyugdíj nyugellátás. Az a feltételezés, hogy a házastárs halálakor hatályban lévő szabályok szerint számíthat az özvegy további, nem sajátjogú nyugellátásra, hatással van az özvegy egzisztenciális döntéseire. A Tm. által bevezetett módosítás a korábbi rendszerrel szemben olyan jelentős változás, amely az özvegy megélhetésére kiható jogokat, várományokat érint.

Az Abtv. 49. § (1) bekezdése szerint, ha az Alkotmánybírói gyakorlat hivatalból vagy bárki indítványára azt állapítja meg, hogy a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő, a mulasztást elkövető

szervet – határidő megjelölésével – felhívja feladatának teljesítésére. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogalkotó szerv jogalkotási kötelezettségének konkrét jogszabályi felhatalmazás nélkül is köteles eleget tenni, ha az alkotmányellenes helyzet – a jogi szabályozás iránti igény – annak nyomán állott elő, hogy az állam jogszabályi úton beavatkozott bizonyos életviszonyokba, és ezáltal az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos jogai érvényesítésének lehetőségétől [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.]. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányserést nemcsak akkor állapít meg, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen szabály nincs [35/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 204, 205.], hanem akkor is, ha az adott szabályozási koncepción belül az Alkotmányból levezethető tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányzik [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 128.; 15/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 132, 138.].

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmány 13. § (1) bekezdését sértő alkotmányellenes helyzetet az a törvényalkotói mulasztás idézte elő, hogy a Tny. 53. § (1) bekezdésének szabályozása során nem biztosította azok özvegyi nyugdíjra vonatkozó várományát, akik jogviszonya a Tm. által bevezetett módosítást megelőzően keletkezett.

5. Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására tekintettel rendelte el.

Alkotmánybírósági ügyszám: 933/D/2006.

**Az Alkotmánybíróság
38/2007. (VI. 13.) AB
végzése**

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népszavazás kitzűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 8/2007. (I. 10.) OVB határozata ellen benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

A népszavazást kezdeményező állampolgár (a továbbiakban: indítványozó) 2006. december 14-én országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Úgy dönt-e Ön, hogy az Alkotmány 70/I. §-ának végrehajtásaként – az államháztartási hiány teljes és azonnali felszámolása, egyúttal az országgyűlési választáson többséget kapott kormányprogram: a szegényeket sújtó bármilyen megszorítás nélkülözése céljából – a VAGYON-ADÓRÓL szóló törvény lényeges rendelkezései a következők legyenek:

a) adóköteles legyen minden telekkönyvezett ingatlan, 100 000 forint becsült forgalmi érték feletti ingó vagyontárgy és az 1 000 000 forint összes névérték feletti társasági tulajdon (részvény stb.) és egyéb hazai értékpapír,

b) az adó kulcsa a *d)* pont kivételével – általában – évi 5,30% legyen ingatlanokra és 0,53% legyen ingó vagyonra, értékpapírra,

c) az adó kulcsa a *d)* pont kivételével – az első évben – (az 1989-től tartó alkotmányserető törvényhozási késedelem teljes halmozott összegeként) 90,10% legyen ingatlanokra és 9,01% ingó vagyonra, értékpapírra,

d) az adó kulcsa 0,00% legyen minden olyan adóköteles vagyontárgyra, amely a minimálbéres megélhetéshez szükséges: lakásra 45 m²/lakóig, termőföldre 0,41 hektár/családtagig, valamint az egyéni vállalkozó minimálbéres megélhetését szolgáló, vállalkozásba vett vagyonára, ha a vállalkozásban maga is részt vesz,

e) az éves bevallási kötelezettség minden adóköteles vagyontárgyra (és az első 1 000 000 forint adómentes értékpapírra) terjedjen ki, a kulcstól függetlenül,

f) e törvény még 2006. december 31-ig lépjen hatályba, akár visszamenő hatállyal is, és hogy e törvény a vagyonosok számára semmilyen itt fel nem sorolt engedményt, kedvezményt ne tartalmazzon, csak az *a)–f)* pontok részleteit?”

Az OVB a 2007. január 10-i ülésén meghozott határozatával az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta. Az OVB a határozatában tájékoztatta az indítványozót a jogorvoslati lehetőségről, s annak határidejéről. Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2007. évi 4. számában, 2007. január 16-án jelent meg. Az indítványozó a határozat ellen kifogást nyújtott be, amely 2007. február 5-én érkezett az OVB-hez, és 2007. február 6-án az Alkotmánybírósághoz.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése értelmében: „Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt

napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.” Az OVB határozata elleni kifogás ez alapján legkésőbb 2007. január 31-én érkezhett volna meg határidőben az OVB-hez. Az indítványozó igazolási kérelmet terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, melyben arra hivatkozott, hogy a törvényben foglalt határidőt azért mulasztotta el, mert a Magyar Közlöny 2007. évi 4. száma csak 2007. január 23-tól volt elektronikusan is olvasható, ehhez a dátumhoz képest kifogása viszont nem elkészt.

Mint ahogy arra az Alkotmánybíróság korábbi, 36/2004. (X. 6.) végzésében már rámutatott: „a Ve. 4. § (3) bekezdése értelmében – a törvényben szabályozott más határidőkhöz hasonlóan – az OVB határozata elleni kifogás benyújtására megállapított határidő is jogvesztő, és a határidő utolsó napján 16 órakor jár le. A Ve. 4. § (4) bekezdése szerint továbbá a napokban megállapított határidőket a naptári napok szerint kell számítani. Ezen túlmenően a Ve. 116. §-ának és 78. § (1) bekezdésének együttes alkalmazásával az is megállapítható, hogy a kifogás megérkezése számít a benyújtás időpontjának.” (ABH 2004, 1015.)

Az Alkotmánybíróság az igazolási kérelemmel kapcsolatban korábbi határozataiban már megállapította: „az Abtv. [az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény] az igazolási kérelem intézményéről nem rendelkezik. Az Abtv.-nek az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó szabályai között a 19. § külön kiemeli, hogy a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek csak a jogi képviselőre, az anyanyelv használatára és a bírák kizárására vonatkozó rendelkezéseit tekinti az Alkotmánybíróság eljárására irányadónak.

Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság eljárásában az igazolási kérelem benyújtását nem tartotta megengedhetőnek [pl. 23/1991. (V. 18.) AB végzés, ABH 1991, 361, 362.; 3/1994. (I. 21.), ABH 1994, 59, 63.; 63/1997. (XII. 11.) AB határozat, ABH 1997, 365, 372–373.; 46/2003. (X. 16.) AB határozat, ABK 2003. október, 651, 661–662.]. Az 1018/B/1998. AB határozat az igazolási kérelem jogintézménye tekintetében – konkrét ügyben de – általános érvennyel is kifejtette, hogy »az igazolási kérelem benyújtásának lehetővé tételére nincsen Alkotmányból levezethető jog« (ABH 2002, 887, 892.).” (825/D/2003. AB végzés, ABH 2004, 2121, 2122–2123.)

Minthogy a jelen ügyben a 8/2007. (I. 10.) OVB határozat ellen benyújtott kifogás a törvényben meghatározott határidő lejárta után érkezett meg, és az Alkotmánybíróság eljárásában igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye, az Alkotmánybíróság az elkészt kifogást – a korábbi döntéseivel azonos elvi alapon eljárva – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította [28/1998. (VI. 16.) AB határozat, (ABH 1998, 523.); 2/1999. (III. 3.) AB határozat, (ABH 1999, 441.)].

Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az OVB határozatának Magyar Közlönyben való megjelenésére – elrendelte e végzésének a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Alkotmánybírósági ügyszám: 163/H/2007.

**Az Alkotmánybíróság
39/2007. (VI. 20.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz, valamint jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában, továbbá mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása tárgyában hivatalból eljárva – *dr. Kovács Péter* és *dr. Lenkó Barnabás* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 58. § (4) bekezdésének második mondata alkotmányellenes, ezért azt a jelen határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 58. § (4) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban: „(4) Ha a védőoltásra kötelezett személy e kötelezettségének írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi hatóság a védőoltást határozattal rendeli el.”

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvénynek a járványügyre vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról szóló 9/1972. (VI. 27.) EÜM rendelet 4. § (2) bekezdése alkotmányellenes volt.

3. Az Alkotmánybíróság az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvénynek a járványügyre vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról szóló 9/1972. (VI. 27.) EÜM rendelet 4. § (2) bekezdése konkrét ügyben történő alkalmazásának a kizárására irányuló indítványt elutasítja.

4. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja: az Alkotmány 50. § (2) bekezdését és az 57. § (5) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzet jött létre annak következtében, hogy az Országgyűlés nem biztosított hatékony jogorvoslati eszközt a kötelező védőoltás alóli mentesítés megtagadásával szemben.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotási feladatának 2008. március 31-ig tegyen eleget.

5. Az Alkotmánybíróság az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 58. § (1) és (3) bekezdése, valamint a (4) bekezdés első mondata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

6. Az Alkotmánybíróság az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény 15. § (1) bekezdése, valamint az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvénynek a járvány-

ügyre vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról szóló 9/1972. (VI. 27.) EÜM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására előterjesztett alkotmányjogi panaszt elutasítja.

7. Az Alkotmánybíróság az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény 6. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

8. Az Alkotmánybíróság az indítványokat egyebekben visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó házaspárt az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Tatai Városi Intézete közigazgatási határozatban arra kötelezte, hogy pótolja gyermekeik elmaradt védőoltásait. A közigazgatási szerv a határozatot előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Az indítványozók fellebbezése alapján eljáró Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Komárom-Esztergom Megyei Intézete az első fokú határozatot helybenhagyta.

Ezt követően az indítványozók pert indítottak a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt. Az első fokon eljáró Tatabányai Városi Bíróság az 1995. október 16-án kelt, 9.P.22.419/1994/11. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az indítványozók fellebbezése alapján másodfokon eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság az 1996. június 18-án kelt, Kf.20.264/1996/3. számú ítéletével helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. A másodfokú ítélet rendelkező része ugyanakkor kimondta, hogy a bíróság mellőzi a kifogásolt közigazgatási határozatból annak előzetes végrehajthatóvá nyilvánítását, valamint az elsőfokú ítélet indokolásának az indítványozók gyermeknevelésre való alkalmasságát megkérdőjelező mondatát.

A másodfokú ítélet indokolása szerint az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény (a továbbiakban: Eütv1.) 6. § (2) és (3) bekezdése, valamint a 7. § (3) bekezdése, továbbá az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvénynek a járványügyre vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról szóló 9/1972. (VI. 27.) EÜM rendelet (a továbbiakban: R1.) 1–4. §-ai alapján az indítványozók kötelesek betartani a közegészségügyi rendelkezéseket, és pótolniuk kell gyermekeik elmaradt védőoltásait. A másodfokú bíróság az ítélet indokolásában kitért az indítványozók – keresetlevélben kifejtett – álláspontjára, amely szerint vallási, világnézeti elveikkel ellentétes a kötelező védőoltás. A bíróság hangsúlyozta, hogy az Alkotmány 60. §-a alapján min-

denkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságára, azonban a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény 4. §-a szerint a jog gyakorlása – ha törvény másként nem rendelkezik – nem mentesít az állampolgári kötelezettség teljesítése alól. Mindazonáltal a bíróság az ítélet indokolásában felhívta az indítványozók figyelmét, hogy joguk van alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulni, ha úgy vélik, az alperes határozata és az azt jóváhagyó bírósági határozatok sértik az Alkotmányban biztosított jogaikat.

Az indítványozók számára 1996. október 1-jén kézbesítették a jogerős ítéletet. Az indítványozók 1996. november 27-én alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő az Alkotmánybíróságon (a továbbiakban: Indítvány1.). Álláspontjuk szerint a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítélete alapvető jogok lényeges tartalmának korlátozását jelenti, nevezetesen sérti az Alkotmány 60. § (1) és (2) bekezdését, 67. §-át, 70/A. §-át, valamint 70/D. §-át. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszban az alkalmazott jogszabályok közül az Eütv1. 6. §-ával szemben fogalmaztak meg alkotmányossági kifogást. Álláspontjuk szerint a kötelező védőoltások olyan beavatkozást jelentenek, amelyek végleges és visszafordíthatatlan változást okoznak az emberi szervezetben, és egészségkárosodás valós veszélyének tekinthető az egyénre. Az indítványozók úgy ítélték meg, hogy alkotmányellenes „a jelenlegi magyarországi helyzet, melyben az állam gyámként dönt állampolgárai személye felől, azok egészségének kockára tételéről egy általa elérendő cél érdekében, anélkül, hogy lehetőséget adna a felelős mérlegelésre és döntésre”. Emellett az indítványozók kinyilvánították: „vallásunk meggyőződése is, hogy a szervezet egészségesen tartására nem idegen anyagok vérbe fecskendezése a megfelelő módszer”. Az alkotmányjogi panasz tartalmazza továbbá, hogy az Eütv1. csak a testi állapot káros befolyásolása esetén ad felmentési lehetőséget a védőoltások beadása alól, holott az Alkotmány a lelki egészséghez való jogot is elismeri.

Az indítványozók az alkotmányjogi panaszhoz három mellékletet csatoltak. Az 1. számú melléklet külföldi szakirodalmi példákkal támasztja alá, hogy a védőoltások valós veszélyt jelentenek az egyén egészségére, bizonyos esetekben halált is okozhatnak. A 2. számú mellékletben felsorolt külföldi szakirodalmi hivatkozások azt példázák, hogy a beoltott személyek is megbetegedhetnek az adott betegségben, illetve tünetmentesen átadhatják másoknak a kórokozót. A 3. számú melléklet Dánia, Finnország, Nagy-Britannia, Norvégia és Svájc magyarországi követségének az indítványozók számára írt válaszleveleit tartalmazza, amelyek arról tájékoztatják az indítványozókat, hogy a megkeresett országokban nincsenek kötelező gyermekkori védőoltások, a szülők önkéntes döntésén múlik, hogy a gyermekek melyik ajánlott védőoltást kapják meg. A finn és a norvég válaszlevél tartalmazza továbbá,

hogy a kormány, illetve az egészségügyi miniszter járvány megelőzésének céljából elrendelheti a népesség vagy annak egy része kötelező beoltását.

Az indítvány beérkezését követően írásban fordult az Alkotmánybírósághoz az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatalának igazgatóhelyettese. Levelében arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az indítványozók szakmailag megalapozatlan információkat terjesztenek a védőoltásokról, amelyek rendkívül fontosak egyes gyermekkori betegségek megelőzéséhez. Az igazgatóhelyettes – álláspontja alátámasztására – mellékelte az Infektológiai Szakmai Kollégium elnökének levelét.

Az indítványozók 2000-ben – részben a védőoltásokra vonatkozó jogszabályi rendelkezések változása miatt – újabb indítvánnyal fordultak az Alkotmánybírósághoz, amelyben pontosították és kiegészítették alkotmányjogi panaszukat, továbbá alkotmányellenesség utólagos megállapítását kezdeményező új indítványt terjesztettek elő (a továbbiakban: Indítvány2.). A módosított alkotmányjogi panaszban az indítványozók azt kezdeményezték, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg: az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben történt alkalmazása idején alkotmányellenes volt az – időközben hatályon kívül helyezett – Eütv1. 6. § (3) bekezdése és 15. § (1) bekezdése, valamint a szintén hatályon kívül helyezett R1. 4. §-a.

Az indítvány2. utólagos normakontrollra vonatkozó részében az indítványozók kifejezett kérelme az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv2.) 58. § (1), (3) és (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozott, továbbá arra, hogy az Alkotmánybíróság „állapítsa meg a törvényhozás számára azokat az alkotmányos követelményeket, amelyeket szem előtt kell tartania, hogy a szabályozás megfeleljen az Alkotmánynak”.

A kérelem indokolásában az indítványozók kifejtették álláspontjukat a kötelező védőoltások és azon belül a gyermekek számára beadandó védőoltások alkotmányjogi megítélésével összefüggésben. Az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, 60. § (1) bekezdésére, 67. § (1) bekezdésére, valamint 70/D. §-ára hivatkozva megfogalmazták, hogy az Eütv2.-ben, valamint a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendeletben (a továbbiakban: R2.) az állam „a védőoltások kötelezővé tétele során bizonyos egyéni és egészségügyi kockázatok csökkentése, az oltásra kötelezett személy és mások jogainak védelme érdekében, valamint a közérdekre hivatkozással alapjogot korlátoz”. Az indítványozók álláspontja szerint nem önmagában a védőoltások kötelezővé tétele alkotmányellenes, hanem az, hogy a hatályos rendelkezések nem megfelelően szabályoznak számos, alapjogi szempontból lényeges garanciát.

Az Indítvány2. az Eütv2. több rendelkezésével kapcsolatban alkotmányossági aggályokat fogalmaz meg, jogalkalmazási nehézségeket említ, és alkotmányossági köve-

telmények megállapítását kezdeményezi. Határozott kérelmet az Eütv2. három rendelkezésével összefüggésben tartalmaz az Indítvány2.

Az Eütv2. 58. § (1) bekezdése, amely a védőoltás alóli mentesítésről rendelkezik, az indítványozók szerint ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével (jogállamiság elve), az 50. § (2) bekezdésével (közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának követelménye), valamint az Alkotmány 57. § (1) bekezdésével (bírósághoz fordulás joga) és (5) bekezdésével (jogorvoslathoz való jog). Az indítványozók kifogásolják, hogy sem a támadott rendelkezés, sem az Eütv2. más szabálya nem határozza meg, hogy kérelemre vagy hivatalból történik-e a mentesítés; mi az egészségügyi hatóság pontos szerepe az eljárásban; megismerhetik-e az érintettek a döntést; élhetnek-e jogorvoslati a közigazgatási hatóság és a kezelőorvos döntésével szemben. Az indítványozók felhívják a figyelmet arra, hogy a gyakorlatban a hatóság nem közigazgatási határozatban dönt a hozzájárulásról. Az indítványozók a mentesítés szabályozását érintő alkotmányossági kifogásaik között említik, hogy az R2. 11. § (1) bekezdése alapján a védőoltások ellenjavallatait az Országos Epidemiológiai Központ által kiadott Módszertani Levél tartalmazza, amelyben számos kötelező jellegűként megfogalmazott rendelkezés található. Például a II.E. pont így rendelkezik: „Gyermekközösségbe, továbbá alsófokú (<15 év) oktatási intézménybe csak az előírt oltásokkal rendelkező gyermekek vehetők fel.”

Az Eütv2. 58. § (3) bekezdése, amelynek első mondata szerint a védőoltásra kötelezett személyt értesíteni kell a védőoltás módjáról, céljáról, helyéről és idejéről, az indítványozók szerint ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való joggal, valamint a 70/D. §-ában biztosított egészséghez való joggal. Az indítványozók azt kifogásolják, hogy a szabályozás nem teszi egyértelművé, hogy a védőoltásra kötelezett személyt megilleti-e az Eütv2. 13–14. §-ában biztosított tájékoztatáshoz való jog.

Az Eütv2. 58. § (4) bekezdése, amelynek második mondata szerint a védőoltást elrendelő határozat – jogorvoslatra tekintet nélkül – azonnal végrehajtható, az indítványozók szerint ellentétes az Alkotmány 50. § (2) bekezdésével, valamint az 57. § (1) és (5) bekezdésével. Az indítványozók úgy ítélik meg, hogy ez a rendelkezés formálissá teszi a bírósági jogorvoslatot, mert a határozat végrehajtása a védőoltás beadását jelenti, és így a bíróság már nem tud az ügy érdemében dönteni, nincs mód az utóbb törvénytelennek bizonyult aktus reparációjára. Az indítványozók utalnak az Indítvány1.-re és az annak benyújtásakor hatályos szabályozásra: az Eütv2. szigorítást jelent, hiszen az Eütv1. nem írta elő az előzetes végrehajthatóságot, és az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ítéletben a bíróság indokolatlannak minősítette a közigazgatási eljárás általános szabályai alapján elrendelt előzetes végrehajthatóságot.

II.

1. Az Alkotmány indítványokkal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„8. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri az ember sértetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.

(2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„37. § (3) A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek. A rendeleteket a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„50. § (2) A bíróság ellenőrzi a közigazgatási határozatok törvényességét.”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”

„57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.

(...)

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

„60. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságára.

(2) Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más lelkiismereti meggyőződés szabad megválasztását vagy elfogadását, és azt a szabadságot, hogy vallását és meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon akár egyénileg, akár másokkal együttesen nyilvánosan vagy magánkörben kinyilváníthassa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolhassa vagy taníthassa.”

„67. § (1) A Magyar Köztársaságban minden gyermeknek joga van a családjá, az állam és a társadalom részéről arra a védelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges.

(2) A szülőket megilleti az a jog, hogy a gyermeküknek adandó nevelést megválasszák.

(3) A családok és az ifjúság helyzetével és védelmével kapcsolatos állami feladatokat külön rendelkezések tartalmazzák.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.”

„70/D. § (1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

(2) Ezt a jogot a Magyar Köztársaság a munkavédelem, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésével, a rendszeres testedzés biztosításával, valamint az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.”

2. Az Eütv1. indítványokkal érintett rendelkezései:

„6. § (3) A közegészségügyi-járványügyi rendelkezések alapján kötelező szűrővizsgálat, orvosi vizsgálat (ellátás) és védőoltás ingyenes.

15. § (1) Fertőző betegség ellen a veszélyeztetett személy kötelező védőoltása, illetőleg megelőző gyógyszeres kezelése (a továbbiakban együtt: védőoltás) rendelhető el. A beoltott személy a védőoltás hatékonyságának ellenőrzése céljából orvosi vizsgálat alá vonható.”

3. Az Eütv2.-nek az Indítvány2.-vel érintett rendelkezései:

„57. § (1) A védőoltás célja a fertőző betegségekkel szembeni aktív, illetve passzív védettség kialakítása.

(2) A miniszter rendeletben határozza meg azokat a fertőző betegségeket, amelyek esetében

- a) életkorhoz kötötten,
- b) megbetegedési veszély esetén, illetőleg
- c) külföldre történő kiutazás esetén a kiutazó költségén kötelező védőoltás elrendelésének van helye.

(3) A miniszter egyes munkakörökben való foglalkoztatás feltételeként a munkáltató költségére védőoltási kötelezettséget írhat elő.

(4) A védőoltásra nem kötelezett személy kérésére – kiskorú esetben törvényes képviselője hozzájárulásával – orvosi indokolt esetben védőoltásban részesíthető.

(5) A védőoltással egy tekintet alá esik az egyes fertőző betegségek esetén alkalmazott megelőző gyógyszeres kezelés.

(6) Védőoltás kizárólag az egészségügyi hatóság által engedélyezett oltóanyaggal és az engedélyező okiratban szereplő céllal és feltételekkel végezhető.

(7) Az oltóanyagok és egyéb immunbiológiai készítmények előállítására, forgalomba hozatalára és hatósági ellenőrzésére külön jogszabály rendelkezései az irányadóak.

58. § (1) A kötelező védőoltás alól a kezelőorvos átmenetileg vagy – az egészségügyi hatóság hozzájárulásával – véglegesen mentesítheti azt, akinek egészségi állapotát vagy meglévő betegségét a védőoltás várhatóan károsan befolyásolná.

(2) A védőoltásra kötelezett és a védőoltásban részesített személyekről nyilvántartást kell vezetni.

(3) A védőoltás módjáról, céljáról, helyéről és idejéről a védőoltásra kötelezett személyt, illetve törvényes képviselőjét értesíteni kell. A védőoltásra kötelezett kiskorú személy megjelenéséről a törvényes képviselő köteles gondoskodni.

(4) Ha a védőoltásra kötelezett személy e kötelezettségének írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi hatóság a védőoltást határozattal rendeli el. A védőoltást elrendelő határozat – jogorvoslatra tekintet nélkül – azonnal végrehajtható.”

Az R1. indítványokkal érintett rendelkezései:

„4. § (1) A gyermekeket életkorhoz kötötten gümőkór (tuberculosis), torokgyík (diphtheria), szamárköhögés (pertussis), merevgörcs (tetanus), gyermekbénulás (poliomyelitis anterior acuta), kanyaró (morbilli), rózsa-ahimlő (rubeola) és mumpsz (parotitis epidemica) ellen védőoltásban kell részesíteni.

(2) Azt, hogy az (1) bekezdésben felsorolt védőoltásokat milyen életkorban és milyen módon kell alkalmazni, a népjóléti miniszter tájékoztatóban teszi közzé.

(3) A védőoltási kötelezettség

a) a torokgyík, a szamárköhögés és a merevgörcs elleni elmaradt első, második és harmadik védőoltásra a 7. életév,

b) a torokgyík, a merevgörcs elleni elmaradt negyedik, továbbá a gyermekbénulás, valamint a kanyaró, a rózsa-ahimlő és a mumpsz elleni elmaradt védőoltásokra a 14. életév betöltéséig áll fenn.”

Az R2.-nek az Indítvány 2.-vel érintett rendelkezései:

„11. § (1) A védőoltások ellenjavallatait az OEK által évente kiadott ML tartalmazza.

(2) A védőoltás alóli mentesítést igazoló orvosi szakvéleményt – végleges mentesítés esetén a városi intézet jóváhagyását is – dokumentálni kell az oltókor és az oltásra kötelezett személy oltási nyilvántartásában.”

„14. § (1) A védőoltásra kötelezett személy köteles védőoltás, továbbá – ha a védőoltást megelőzően szűrővizsgálat, vagy azt követően a védőoltás eredményének ellenőrzése szükséges – szűrő-, illetőleg ellenőrző vizsgálat céljából a megjelölt helyen és időben megjelenni, és magát

az oltásnak, illetőleg vizsgálatnak alávetni. A védőoltásra kötelezett kiskorú megjelenéséről törvényes képviselője gondoskodik.”

III.

Az indítvány részben megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta meg, hogy az Indítvány1.-ben előterjesztett és az Indítvány 2.-vel pontosított és kiegészített alkotmányjogi panasz megfelel-e az Alkotmánybírósról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek:

„(1) Az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogsérelem az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Az alkotmányjogi panaszt a jogerős határozat kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.”

Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt törvényi feltételeket együttesen kell értelmezni, és figyelembe venni [23/1991. (V. 18.) AB végzés, ABH 1991, 361–362.; 41/1998. (X. 2.) AB határozat, ABH 1998, 306, 309.].

2. Az indítványozók a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Kf.20.264/1996/3. számú, jogerős ítéletét 1996. október 1-jén vették kézhez. A közigazgatási határozattal szembeni jogorvoslati lehetőségeiket az indítványozók kimerítették. Az alkotmányjogi panaszt 1996. november 27-én, vagyis az Abtv. 48. § (2) bekezdésének megfelelően, a jogerős határozat kézbesítésétől számított hatvan napon belül terjesztették elő az Alkotmánybíróságon.

3. Az Abtv. 48. § (1) bekezdése szerint az Alkotmányban biztosított jogok megsértése miatt nyújtható be alkotmányjogi panasz, ha a jogsérelem jogalkalmazás (alkotmányellenes jogszabály alkalmazása) során következett be. Ez alapján az Alkotmánybíróság az indítványozók egyéni érintettségét vizsgálja. [50/2003. (XI. 5.) AB határozat, ABH 2003, 566, 585.]

Az indítványozók azért terjesztették elő alkotmányjogi panaszt, mert a közigazgatási és a bírósági eljárás során hozott határozatokban gyermekeik elmaradt védőoltásainak pótlására kötelezték őket. Vagyis a konkrét esetben a gyermekek kötelező védőoltása és az arra vonatkozó szabályozás tekinthető az indítvány alapjául szolgáló – feltételezett – alapjogi sérelemnek. Ebből következik, hogy az Alkotmány indítványokban hivatkozott rendelkezései – 54. § (1) bekezdés, 60. § (1) és (2) bekezdés, 67. §, 70/A. §, 70/D. § – egyfelől az érintett gyermek alapjogai-ként kerültek megnevezésre, másfelől a szülők arra vonat-

kozó alapjogaiként, hogy gyermekeikről saját világnézetüknek és lelkiismereti meggyőződésüknek megfelelően gondoskodjanak.

4. Az Indítvány 2.-vel módosított alkotmányjogi panaszban az indítványozók az Eütv1. 6. § (3) bekezdése és 15. § (1) bekezdése, valamint az R1. 4. §-a alkotmányellenességének megállapítását kezdeményezték. Az Eütv1. kifogásolt rendelkezéseit az Eütv2. 246. § (1) bekezdés a) pontja 1998. július 1-jével hatályon kívül helyezte. Az R1. kifogásolt rendelkezését az R2. 42. § (2) bekezdés a) pontja – szintén 1998. július 1-jével – hatályon kívül helyezte.

Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét nem vizsgálja, ha csak nem annak alkalmazhatósága is eldöntendő kérdés (335/B/1990. AB határozat, ABH 1990, 261, 262.). Hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányossági vizsgálata a konkrét normakontroll két esetében, az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés, és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján lehetséges, mivel ezekben az esetekben az alkalmazott jogszabály alkotmányellenességének megállapítására és – ha az indítványozó különösen fontos érdeke indokolja – a konkrét ügyben való alkalmazási tilalom kimondására van lehetőség. Ezért az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a támadott rendelkezések alkotmányossági vizsgálatának nem akadály, hogy azok az indítványok elbírálásakor már nincsenek hatályban.

5. A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ítéletében az Eütv1. és az R1. számos rendelkezésére hivatkozott. Ezek közé tartozik az indítványokban kifogásolt Eütv1. 6. § (3) bekezdése, valamint az R1. 4. §-a. Ugyanakkor az ítélet kifejezetten nem hivatkozik az Eütv1. 15. § (1) bekezdésére.

Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálását kizáró tényezőnek tekinti azt, ha az indítványozó a panaszában olyan jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességét állítja, amelyet a panaszos ügyében a jogerős határozatot meghozó bíróság nem alkalmazott. [1050/D/1999. AB végzés, ABH 2005, 1581, 1582.; 870/D/2002. AB végzés, ABH 2005, 1634, 1638.; 177/D/2004. AB határozat, ABH 2006, 1557, 1566.; 725/D/2004. AB határozat, ABH 2006, 1617, 1626.]

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ítéletében az Eütv1. általános, alapelvi rendelkezéseire hivatkozott: a járványügyi feladatokat körvonalazó 6. § (2) bekezdésére, a közegészségügyi, illetve járványügyi célból kötelező vizsgálatok és beavatkozások ingyenességéről rendelkező 6. § (3) bekezdésére, valamint a közegészségügyi rendelkezések megtartására és végrehajtására vonatkozó állampolgári köte-

lességet általánosságban megfogalmazó 7. § (3) bekezdésére.

Az Eütv1. 15. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy fertőző betegség ellen a veszélyeztetett személy kötelező védőoltása, illetve megelőző gyógyszeres kezelése rendelhető el. A beoltott személy a védőoltás hatékonyságának ellenőrzése céljából orvosi vizsgálat alá vonható. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a kötelező védőoltásokat az Eütv1.-nek ez a rendelkezése tette lehetővé. Az R1. – a bírósági ítéletben hivatkozott és az indítványokkal szintén támadott – 4. §-a az Eütv1. 15. §-ának végrehajtásaként rendelkezik az életkorhoz kötötten kötelező védőoltásokról.

A benyújtott alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló alapjogi sérelemnek a gyermekek kötelező védőoltása és az arra vonatkozó szabályozás tekinthető. Ezért az Alkotmánybíróság – az alkotmányjogi panaszban foglalt kérelmet, valamint a bírósági ítélet egészét alapul véve – nem tekintette az Eütv1. 15. § (1) bekezdése érdemi elbírálását akadályozó tényezőnek, hogy a jogerős ítélet indokolásában a bíróság ezt a rendelkezést úgy alkalmazta, hogy nem említette paragrafusszám szerint.

6. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint alkotmányjogi panasz esetében az Abtv. 48. §-ából fakadó követelmény, hogy közvetlen összefüggés legyen a jogsérelem és a támadott norma között. [7/1994. (II. 18.) AB határozat, ABH 1994, 68, 72–73.; 104/D/1994. AB határozat, ABH 1994, 693, 694.; 382/B/1995. AB határozat, ABH 1997, 810, 813.; 725/D/2004. AB határozat, ABH 2006, 1617, 1629.]

Az Eütv1. 6. § (3) bekezdése arról rendelkezik, hogy ingyenesek a közegészségügyi-járványügyi rendelkezések alapján kötelező vizsgálatok és ellátások, köztük a kötelező védőoltások. Az indítványozók alkotmányjogi panasa az életkorhoz kötötten kötelező védőoltások és a kötelezést érvényre juttató bírósági határozat alkotmányosságát vonta kétségbe. Ezért az Alkotmánybíróság megítélése szerint nem áll fenn az Alkotmánybíróság érdemi eljárását megalapozó kapcsolat az Eütv1. 6. §-ának a térítésmentességről rendelkező (3) bekezdése és az alapjogi sérelem között.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdése alapján az Eütv1. 15. § (1) bekezdésének és az R1. 4. §-ának érdemi alkotmányossági vizsgálatára kerülhet sor.

Az Eütv1. 6. § (3) bekezdésével összefüggésben előterjesztett alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a 725/D/2004. AB határozatban foglaltakkal (ABH 2006, 1617, 1629.) összhangban, az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.; a továbbiakban: Ügyrend) 29. § e) pontjában foglaltak alapján – mint érdemi elbírálásra alkalmatlant – visszautasította.

IV.

1. Az alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság megvizsgálta az Eütv1. 15. § (1) bekezdésének és az R1. 4. §-ának alkotmányosságát. Az indítványozók a támadott rendelkezéseket azért kifogásolták, mert azok – álláspontjuk szerint az Alkotmány 54. § (1) bekezdésével, 60. § (1) és (2) bekezdésével, 67. §-ával, 70/A. §-ával, valamint 70/D. §-ával ellentétesen – kötelezővé teszik a gyermekek védőoltását. Ezért az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az Alkotmánnyal összeegyeztethető-e, hogy az Eütv1. és az R1. támadott rendelkezései életkorhoz kötött kötelező védőoltásokat tettek lehetővé, illetve írtak elő. A más célból, illetve más alanyi körben elrendelhető kötelező védőoltásokról (megbetegedési veszély, külföldre történő kiutazás, meghatározott munkakörök betöltése) az Alkotmánybíróság nem foglalt állást. Ennek oka, hogy az alkotmányjogi panaszt tartalmazó Indítvány1. alapja a gyermekek védőoltásának pótlásáról rendelkező bírósági határozat, míg az – alkotmányjogi panaszt kiegészítő, továbbá absztrakt utólagos normakontrollt kezdeményező – Indítvány2. nem a kötelező védőoltások létét kifogásolta.

Az alkotmányossági kérdés összetettsége és az Alkotmány alkotmányjogi panaszban felhívott rendelkezéseinek összefüggései miatt az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta, hogy a támadott szabályozás az Alkotmány mely rendelkezéseivel áll érdemi összefüggésben, illetve az Alkotmány mely rendelkezéseit korlátozza.

2. Az egészségügyben a védőoltás a fertőző betegségek megjelenése és a járványok elleni védekezés egyik módja. A védőoltás során elpusztított vagy legyengített kórokozóból, illetve a kórokozóknak az ellenanyag-képződést kiváltó alkotóelemeiből készült oltóanyagot juttatnak az ember szervezetébe. A védőoltás közvetlen célja, hogy a szervezet ellenanyag-termeléssel reagáljon, és védetté váljon a kórokozókkal szemben. A védőoltások többségét a bőr alá vagy az izomzatba adják, de léteznek szájon át beadható oltóanyagok is. Következésképpen a kötelező védőoltások közegészségügyi, járványügyi célból elvégzett invazív egészségügyi beavatkozásnak tekinthetők.

Az életkorhoz kötött kötelező védőoltások rendszere gyermekek beoltására irányul. Az Indítvány1. benyújtásának idején az Eütv1. 15. § (1) bekezdése alapján az R1. 4. §-a határozta meg, hogy a gyermekeket mely betegségek ellen és hány éves korig kell védőoltásban részesíteni. Az (1) bekezdés határozta meg az egyes betegségek elleni kötelező védőoltások körét [gümőkór (tuberculosis), torokgyík (diphtheria), szamárköhögés (pertussis), merevgörccs (tetanus), gyermekbénulás (polimyelitis anterior acuta), kanyaró (morbilli), rózsahimlő (rubeola), mumpsz (parotitis epidemica)]. A (3) bekezdés rendelkezett arról, hogy a védőoltások egyik részében a 7. életévig, másik részében a 14. életévig áll fenn a védőoltás beadására vonatkozó kötelezettség. A védőoltások beadásának rendjét

azonban az R1. nem határozta meg. A (2) bekezdés úgy rendelkezett: a népjóléti miniszter tájékoztatóban teszi közzé, hogy a felsorolt védőoltásokat milyen életkorban és milyen módon kell alkalmazni.

Mindezeket figyelembe véve foglalt állást az Alkotmánybíróság arról, hogy az Indítvány 1.-ben említett alapvető jogok korlátozását jelentette-e az Eütv1. 15. § (1) bekezdésén és az R1. 4. §-án alapuló védőoltási rendszer.

3. Az Alkotmánybíróság az életkorhoz kötött kötelező védőoltások kifogásolt rendszerének alkotmányossági vizsgálatakor abból indult ki, hogy gyakorlata szerint az egészségügyi beavatkozások az Alkotmányban elismert alapvető jogok közül az emberi méltósághoz való joggal állnak a legszorosabb összefüggésben. Az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében elismert emberi méltósághoz való jogot a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatban az „általános személyiségi jog” alkotmányi megfogalmazásának minősítette. „Az általános személyiségi jog »anyajog«, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.” (ABH 1990, 44–45.)

3.1. Az Alkotmánybíróság számos határozatot hozott az önrendelkezéshez való jog és a magánszférához való jog mint az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből következő „különös személyiségi jogok” alapján. [57/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 279.; 1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 29, 35–36.; 75/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1995, 376, 380.; 5/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 47.; 11/1996. (III. 13.) AB határozat, ABH 1996, 240.; 20/1997. (III. 19.) AB határozat, ABH 1997, 85.; 4/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 71.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123.]

A 36/2000. (X. 27.) AB határozat kimondta, hogy az Eütv. az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében foglalt emberi méltósághoz való jogból következően a betegek jogai közé tartozik – többek között – az egészségügyi beavatkozásokba való beleegyezés és az ellátás visszautasításának joga is. „Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az egészségügyi ellátás során szükséges beavatkozásokba való beleegyezés, illetve annak visszautasítása a személyiségi jogok gyakorlásától elválaszthatatlan.” [ABH 2000, 241. Megerősítve: 56/2000. (XII. 19.) AB határozat, ABH 2000, 527.]

A testület gyakorlatából következik továbbá, hogy az orvosi beavatkozások feletti önrendelkezési jog (egészségügyi önrendelkezési jog) tágabb kategória az egészségügyi beavatkozások visszautasításához való jognál. [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 301.; 48/1998. (XI. 23.) AB határozat, ABH 1998, 333.; 36/2000. (X. 27.) AB határozat, ABH 2000, 241.; 56/2000. (XII. 19.) AB határozat, ABH 2000, 527.]

Az Alkotmánybíróság a 21/1996. (V. 17.) AB határozatban az emberi méltósághoz való jog és az egyéni kockázattalvállalás összefüggéséről általános érvennyel mondta ki: „Önmagának mindenki árthat, s vállalhat kockázatot, ha képes a szabad, tájékozott és felelős döntésre. A nagykorúaknak a jog be nem avatkozása széles lehetőséget ad erre, s az általános személyiségi jogból folyó jog az önmeghatározásra és cselekvési szabadságra [Alkotmány 54. § (1) bekezdés] garantálja ezt a lehetőséget. Az állam korlátozó gyámkodása csak a határesetekben alkotmányossági viták tárgya (a kábítószer élvezésének büntetésétől az eutanáziáig).” (ABH 1996, 74, 80.)

Az alkotmánybírósági gyakorlat alapján megállapítható, hogy az Alkotmány 54. § (1) bekezdése széles körű védelemben részesíti a szabad, tájékozott és felelősségteljes döntésre képes ember saját teste és sorsa feletti rendelkezési jogát. [Összefoglalóan: 43/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 536, 541–543.]

3.2. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a személy döntésképeségének meghatározó jelentősége van a tekintetben, hogy gyakorolni tudja-e az önrendelkezéshez való jogot. A 21/1996. (V. 17.) AB határozat kimondta: „A gyermeket megilletik az alapjogok. Az Alkotmány kifejezetten csak a választójogból zárja ki a gyermekeket. A gyermek az alapjogokat – mint mindenki más is – azokkal a feltételekkel gyakorolhatja, amelyeket az egyes jogterületek számára előírnak. Az ilyen korlátozások viszont alkotmányossági vizsgálat tárgyai lehetnek.

Ahol a törvények nem szabályozzák a kis- és fiatalok joggyakorlását, az Alkotmány alapján esetről esetre kell meghatározni, hogy a gyermek mely alapjogot, milyen vonatkozásban gyakorolhat maga, illetve, hogy ki gyakorolja nevében és érdekében, illetve, hogy gyermek voltára és a 67. §-ra tekintettel az alapjog gyakorlásának egyes területeiről nem zárható-e ki teljesen. A gyermek alapjoggyakorlásának – s ezen belül a személyes joggyakorlásnak – lehetősége a joggyakorlás következményeit átfogó döntési képesség kibontakozásával együtt, a növekvő koral egyre szélesebb lesz.” (ABH 1996, 74, 78–79.)

Az Alkotmánybíróság a 36/2000. (X. 27.) AB határozatban kifejtette, hogy a Ptk. szerinti cselekvőképesség és az egészségügyi ellátásokra vonatkozó döntésképeség fogalmi nem feltétlenül esnek egybe. Ugyanis az egészségügy terén nem a vagyoni vonatkozású szerződéseknek megkövetelt, az ügyek viteléhez szükséges belátási képességről van szó, hanem az egészséget, testi épséget, életet befolyásoló események megértéséről. (ABH 2000, 260.)

A 43/2005. (XI. 14.) AB határozat megállapította: „Az egészségügyi beavatkozásokra vonatkozó döntésképeség magában foglalja, hogy az érintett képes megérteni a döntéshez szükséges információkat; képes megérteni döntése minden lehetséges következményét; továbbá képes közölni döntését az orvossal. A Ptk. szerint nem teljesen cselekvőképese személy is lehet döntésképes egyes egészségügyi vizsgálatok, beavatkozások tekintetében.” (ABH 2005,

536, 547–548.) „Általánosságban elmondható, hogy egyes beavatkozásokról a gyermekek és a mentális sérültek is képesek autonóm döntést hozni”. (ABH 2005, 551.)

3.3. Az életkorhoz kötött kötelező védőoltások vizsgált rendszerében – az R1. alapján – az oltások egyik részét a gyermek a 7. életévéig, másik részét a 14. életévéig kellett beadni. Az egyes védőoltások beadásának szűkebben meghatározott idejét is tartalmazó oltási rendszer és az oltási kampányok szabályairól az R1. nem rendelkezett. Mindazonáltal megállapítható, hogy a védőoltások egy részét újszülött-, illetve csecsemőkorban adják be, és az R1. a 14. életévben határozta meg az életkorhoz kötött védőoltási kötelezettség felső korhatárát.

Az Alkotmánybíróság jelen ügyben úgy ítélte meg, hogy az R1. 4. §-ában járványügyi, közegészségügyi célból, gyermekek számára intézményesített védőoltások alanyai nem rendelkeznek az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből következő önrendelkezési jog gyakorlásához szükséges döntéshozatali képességgel. A csecsemők esetében értelem szerűen minden egészségügyi beavatkozás esetén kizárt az önrendelkezési jog gyakorlása. A 14. életév alatti gyermekek esetén – bizonyos életkor felett – elvileg nem zárható ki az önrendelkezési jog érvényesülésének vizsgálata. (Például a kutatási, kísérleti célú beavatkozások esetében.) Azonban a védőoltások rövid és hosszú távú előnyeinek és hátrányainak megítéléséhez szükséges különleges megfontolások miatt a 14. életév alattiak nem képesek tájékozott és felelősségteljes döntésre az oltásokról. Ezért a jelen esetben vizsgált szabályozás – a jogalanyok döntésképeségének hiánya miatt – nem korlátozza az önrendelkezési jogot.

4.1. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 54. § (1) bekezdésén alapuló általános személyiségi jog alkotóelemének tekinti a személyiség integritásához való jogot, amelynek része a testi integritáshoz való jog. A 75/1995. (XII. 21.) AB határozat kimondta: „Az emberi méltósághoz való jog tehát magában foglalja az önrendelkezés szabadságához való alkotmányos alapjogot csakúgy, mint a személy testi integritásához fűződő alapjogot is, így ezek korlátozása kizárólag az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés keretei között történhet meg.” [ABH 1995, 376, 381. Megerősítve: 4/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 71, 74.; 1270/B/1997. AB határozat, ABH 2000, 713, 717.; 43/2004. (XI. 17.) AB határozat, ABH 2004, 597, 603.]

A 36/2005. (X. 5.) AB határozat így foglalt állást: „A magánszféra lényegi fogalmi eleme éppen az, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek. Ha a nem kívánt betekintés mégis megtörténik, akkor nemcsak önmagában a magánélethez való jog, hanem az emberi méltóság körébe tartozó egyéb jogosultsági elemek, mint pl. az önrendelkezési szabadság vagy a testi-személyi integritáshoz való jog is sérülhet.” (ABH 2005, 390, 400.)

A 22/2003. (IV. 28.) AB határozat – korábbi döntéseket összegezve – megfogalmazta, mi a testi integritáshoz való jog jelentésértalma az egészségügyben: „A betegek emberi méltóságának egyik fontos aspektusa (...) az, hogy az ember semmilyen körülmények között nem válhat eszközzé vagy tárggyá: »Az emberi méltósághoz való jog azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva – a klasszikus megfogalmazás szerint – az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá« [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 308.]. A betegek emberi méltóságához való jogából következő másik aspektus a testi integritáshoz való alapjog. »Az emberi méltósághoz való jog tehát magában foglalja az önrendelkezés szabadságához való alkotmányos alapjogot csakúgy, mint a személy testi integritásához fűződő alapjogot is« [75/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1995, 376, 381.]. A testi integritáshoz való jog az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a betegek vonatkoztatva azt is jelenti, hogy főszabályként a beteg egyetértése, hozzájárulása nélkül testéhez más nem nyúlhat.” (ABH 2003, 235, 266.)

4.2. A védőoltások közegészségügyi, járványügyi célból elvégzett invazív egészségügyi beavatkozásnak tekinthetők (Indokolás IV.2. pont). Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a kötelező védőoltásokat intézményesítő és annak feltételeit meghatározó jogi szabályozás a testi integritáshoz való jog korlátozását jelenti. A testi integritáshoz való jog ugyanis attól függetlenül illeti meg a személyeket, hogy döntésképesnek minősülnek-e, és gyakorolni tudják-e az önrendelkezési jogot. „Az ember soha nem tekinthető pusztán eszköznek valamilyen közcél eléréséhez” – ennek az elvnek különös súlya van az olyan jogi szabályozás esetében, amely alapján közérdekre hivatkozással, megelőző, gyógyító célból oltóanyagot juttatnak az emberek szervezetébe. Ezért az Alkotmánybíróság szerint az életkorhoz kötött védőoltásokra vonatkozó szabályozásnak meg kell felelnie az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből következő testi integritáshoz való jog korlátozásával szemben támasztott követelményeknek.

5.1. Az indítványozók hivatkoztak a gyermekek egészséghez való jogára és azzal összefüggésben az Alkotmány 70/D. §-ára. Az Alkotmánybíróság a kötelező tüdőszűrés alkotmányossági vizsgálatkor megállapította: „(...) téves az indítványozónak az Alkotmányra való hivatkozása. A kifogásolt rendelkezés ugyanis az Alkotmány 70/D. §-a tekintetében semmilyen alapjog-korlátozást nem tartalmaz. Az azonban kétségtelen tény, hogy a tüdőszűrő vizsgálatnak a – meghatározott feltételek bekövetkezése esetén – kötelezővé tétele az egyén önrendelkezési jogának, illetve testi integritáshoz fűződő jogának – mint az emberi méltósághoz fűződő általános személyiségi alapjogból levezetett, ún. különös személyiségi alapjogoknak – a korlátozását jelenti. A kifogásolt rendelkezések alkotmányossága tehát nem az Alkotmány 70/D. §-ával, hanem az 54. §

(1) bekezdésében foglalt emberi méltósággal összefüggésben vizsgálendő.” (2012/B/1991. AB határozat, ABH 2001, 1169, 1172.)

Az Alkotmánybíróság később, a 43/2005. (XI. 14.) AB határozatban a személyiség integritásához való jog és az egészséghez való jog közötti összefüggést fogalmazott meg: „Az ENSZ Egészségügyi Világszervezete definíciója szerint az »egészség a testi, szellemi és szociális teljes jólétnek állapota és nem csak betegség vagy fogyatékosság hiányából áll«. (Az Egészségügyi Világszervezet Alkotmányának becikkelyezéséről szóló 1948. évi XII. törvény preambuluma.) Ez a megközelítés azt mutatja, hogy az egészség-betegség meghatározása nem azonosítható a klinikai gyakorlatban érvényesülő szemléletmóddal (fajtipikus vagy annál jobb szervműködésre való képesség), hanem olyan testi és szellemi állapot, amely lehetővé teszi a társadalomban való minél hosszabb és testi-lelki gondoktól mentes életet. Mindezekkel az Alkotmány összhangban van, mivel a 70/D. § (1) bekezdésében »testi és lelki egészség« szerepel, az 54. § (1) bekezdéséből pedig – egyebek mellett – a személyiség integritásához való jog következik.” (ABH 2005, 549.)

5.2. Következésképpen az Alkotmány 70/D. § (1) bekezdésében elismert testi és lelki egészséghez való jog szoros összefüggésben áll az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből következő személyiség integritásához való joggal. Az egészséghez való jog objektív (intézményi) oldala a 70/D. § (2) bekezdésében jelenik meg, amely szerint az egészséghez való jogot az állam – egyebek mellett – „az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésével” valósítja meg. Az alapjog alanyi oldala a személyiség testi-lelki integritásához való jogként fogalmazható meg, amely az 54. § (1) bekezdéséből következik.

Ezért a jelen ügyben nincs mód a 70/D. § (1) bekezdésében foglalt alapjog korlátozásának önálló alkotmányossági vizsgálatára. A személyiség integritásához való jog korlátozásának vizsgálata magában foglalja az egészséghez való jog (alanyi oldala) korlátozásának vizsgálatát.

6.1. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszban hivatkoztak az Alkotmány 60. és 67. §-ára is. A konkrét ügy kapcsán az említett alkotmánybeli rendelkezések sérelme úgy merülhet fel, hogy a támadott szabályozás elvonta a szülők jogát, hogy lelkiismeretük szerint neveljék gyermekeiket.

Az Alkotmány 60. § (1) bekezdésének a jelen ügy szempontjából lényeges aspektusát a 64/1991. (XII. 17.) AB határozat fogalmazta meg először: „A lelkiismereti szabadság jogának (...) az az értelme emelendő ki, hogy az állam senkit nem kényszeríthet olyan helyzetbe, amely meghasonlásba vinné önmagával, azaz amely összeegyeztetetlen a személyiségét meghatározó valamely lényeges meggyőződésével. Az államnak nemcsak az a kötelessége, hogy ilyen kényszertől tartózkodjék, hanem az is, hogy lehetővé tegye – ésszerű keretek között – az alternatív maga-

tartást.” [ABH 1991, 297, 313.; megerősítve: 4/1993. (II. 12.) AB határozat ABH 1993, 48, 51.]

A szülők gyermekeik neveléséhez fűződő jogáról az Alkotmány 67. § (2) bekezdése rendelkezik. Ennek az alkotmánybeli szabálynak az értelmezésénél az Alkotmánybíróság irányadónak tekinti a 21/1996. (V. 17.) AB határozat következő megállapításait: „A magánszférában a gondoskodás és védelem joga és kötelessége elsősorban a szülőket illeti. Így például jogszabály – általános megelőző céllal – tilthatja, hogy gyermeknek nyilvános vendéglátó helyen alkoholt szolgáljanak fel, hogy iskola közelében pornográf sajtótermékeket áruljanak, vagy szexboltot nyissanak. Törvény a gyermek belépését is megtilthatja ilyen helyekre. A szülő felelőssége viszont, hogy otthon a gyermek számára hozzáférhetővé teszi-e az alkoholt vagy a pornográfiát. Az állam csak a gyermek fejlődésének súlyos és konkrét sérelme vagy veszélyeztetése esetén avatkozik be – például a szülői felügyelet megszüntetése révén.” (ABH 1996, 74, 80.)

6.2. Tehát az Alkotmány 60. § (1) bekezdése és 67. § (2) bekezdése együttesen jeleníti meg a szülők jogát, hogy gyermekeikről saját világnézetüknek és lelkiismereti meggyőződésüknek megfelelően gondoskodjanak. Elsősorban a szülők (gondviselők) jogosultak arra, hogy döntsenek a gyermekek testi és szellemi fejlődésével kapcsolatos kérdésekben. A szülők választhatnak egészségügyi szolgáltatót, oktatási intézményt, ők dönthetnek arról, hogy milyen világnézeti nevelésben részesüljenek gyermekeik. Az egyes egészségügyi ellátások, a lehetséges alternatívák között is a szülők döntenek.

Mindemellett figyelembe kell venni, hogy a gyermekek értelmi képességei a növekvő életkorral párhuzamosan fejlődnek, egyre szélesebben bontakozik ki döntési képességük. Ezért egyre több kérdésben lesznek jogosultak a szülői tájékoztatásra, majd egyre gyakrabban igényelhetnek érdemi beleszólást saját életük alakításába. Értelemszerű, hogy a csecsemők még nem gyakorolhatnak jogokat, de az óvodáskorúak már több mindent képesek megérteni az egyes orvosi vizsgálatok és beavatkozások céljáról, lezajlásáról és várható következményeiről, a 14. életév feletti pedig már maguk dönthetnek a mindennapos egészségügyi kérdésekben (orvoshoz fordulnak-e, szednek-e gyógyszert, alternatív gyógymódot választanak-e stb.).

A gyermekek joggyakorlásának kibontakozására meghatározó hatással van az, hogy milyen a szülők és gyermekek közötti konkrét viszony, milyen szülői felfogás alapján nevelkednek a gyermekek. Vagyis a gyermekek életét a szülők és a gyermekek jogainak sajátos kölcsönhatása is alakítja. Ezek a jogok jelentik az állami beavatkozás leglényegesebb korlátait.

Következésképpen az életkorhoz kötött védőoltások támadott szabályozása korlátozza a szülők 60. § (1) bekezdéséből és a 67. § (2) bekezdéséből következő jogait.

7. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Eütv1. és az R1. támadott ren-

delkezései az alkotmányjogi panaszban felhívott alapvető jogok közül az alábbiakat korlátozták:

– egyfelől az 54. § (1) bekezdését mint a gyermek személyiségének integritásához való jogát;

– másfelől a szülők 60. § (1) bekezdéséből és a 67. § (2) bekezdéséből következő jogát, hogy gyermekeikről világnézetüknek és lelkiismereti meggyőződésüknek megfelelően gondoskodjanak.

Továbbá a fentiek alapján az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy a támadott rendelkezések – az alkotmányjogi panasz összefüggésében – nem jelentik az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből következő önrendelkezési jog és a 70/D. § (1) bekezdésébe foglalt egészséghez való jog korlátozását.

Az Alkotmánybíróság mindemellett úgy ítélte meg, hogy a hátrányos megkülönböztetés tilalma – amelyet az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése fogalmaz meg –, nem hozható alkotmányjogi összefüggésbe az alkotmányjogi panaszban körülírt alapjogi sérelemmel.

Ezért az Alkotmánybíróság az Eütv1. és az R1. támadott rendelkezéseit az 54. § (1) bekezdésével, a 60. § (1) bekezdésével, valamint a 67. § (2) bekezdésével vetette össze az alapjog-korlátozási vizsgálat keretében.

V.

1. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése határozza meg az alapjog-korlátozás általános feltételeit: „A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.” Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alapjogot korlátozó szabályozás akkor alkotmányos, ha alkalmas valamely legitim jogalkotói cél elérésére, továbbá megfelel a szükségesség és arányosság követelményeinek. Az emberek egyes alapvető jogainak korlátozásához legitim cél lehet mások alapvető jogainak védelme [először: 2/1990. (II. 18.) AB határozat, ABH 1990, 18, 20.], továbbá az állam intézményes (objektív) alapjog-biztosítási kötelezettsége [először: 64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 302.], valamint egyes alkotmányos közcélok érvényesítése [például: 56/1994. (XI. 10) AB határozat, ABH 1994, 312, 313.].

Az állam csak abban az esetben korlátozhatja az alapjogokat, ha a legitim célok védelme más módon nem érhető el. „Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát szükséges, hogy a korlátozás megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.” (Összefoglalóan: 879/B/1992. AB határozat, ABH 1996, 401.)

2.1. Az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogból levezetett részjogosultságok korlátozhatóságáról kialakított gyakorlatát a 22/2003. (IV. 28.) AB határozatban foglalta össze: „az emberi méltósághoz való jog csupán az emberi státus meghatározójaként, csak az étellel együtt fennálló egységben abszolút és korlátozhatatlan [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 308, 312.]. Ezért anyajog mivoltából levezetett egyes részjogosítványai (mint például az önrendelkezéshez és a személy testi integritásához való jogok) az Alkotmány 8. § (2) bekezdése szerint bármely más alapjoghoz hasonlóan korlátozhatók [75/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1995, 376, 383.].” (ABH 2003, 235, 260.)

Mindebből következően az Alkotmánybíróság az általános alapjog-korlátozási feltételek alapján vetette össze a támadott szabályozást az emberi méltósághoz való jogból következő személyi integritáshoz való joggal.

2.2. Az Alkotmánybíróság a szülők – Alkotmány 60. § (1) bekezdéséből és 67. § (2) bekezdéséből következő – alanyi jogának tekinti, hogy gyermekeikről saját világnézetüknek és lelkiismereti meggyőződésüknek megfelelően gondoskodjanak. Ezért úgy ítélte meg, hogy az állam ezt a jogot is csak az általános alapjog-korlátozási feltételeket tiszteletben tartva korlátozhatja.

Következésképpen egységes szempontok szerint bírálható el a gyermekek személyi integritáshoz való jogát és a szülőknek azt a jogát korlátozó szabályozás alkotmányossága, hogy gyermekeikről saját világnézetüknek és lelkiismereti meggyőződésüknek megfelelően gondoskodjanak.

3. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy alkotmányosan elfogadható jogalkotói cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges beavatkozásnak minősülnek-e az Eütv1. és az R1. támadott rendelkezéseivel intézményesített, gyermekkorúak számára kötelező védőoltások.

3.1. Az indítványozók – természettudományos álláspontokra hivatkozó – véleménye szerint a gyermekeknek adott védőoltások nem védik hatékonyan az egyént és a társadalmat, ugyanakkor valós veszélyt jelentenek a beoltott személy egészségére, bizonyos esetekben halált is okozhatnak. Kétségtelen, hogy a tudományos életben is vannak képviselői annak a nézetnek, hogy nem a kórokozók okozzák a betegségeket, ezért a védőoltások szükségtelenek, sőt károsak.

Az Alkotmánybíróság a kérdés megítélésével kapcsolatban két megállapítást emel ki a gyakorlatából. A 34/1994. (VI. 24.) AB határozat általános érvényű megállapítása, hogy a „tudományos igazságok kérdésében állást foglalni csak maga a tudomány lehet kompetens”. (ABH 1994, 177, 182.) A gyermekek jogait és szabadságát veszélyeztető külső hatások általános megítélésére is vonatkoztatható az Alkotmánybíróságnak a 21/1996. (V. 17.) AB határozatban megfogalmazott állítása: „egy-egy rizikó felbecsülése nem szorítkozhat pusztán valamely szaktudomány saját területére korlátozott értékelésére, hanem azt

kell mérlegelni, hogy az az adott társadalmi körülmények között az érintett gyermekcsoport fejlődésére és jövőjére milyen hatással lehet.” (ABH 1996, 74, 81.)

Mindebből az Alkotmánybíróság azt a következtetést vonja le, hogy a természettudományos igazságok eldöntésére a tudomány képviselői hivatottak. Ugyanakkor a természettudományos ismeretekkel összefüggő alkotmányossági problémák megoldásához a szaktudományos álláspontoknál szélesebb vizsgálgódás lehet szükséges.

3.2. Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy nem az alkotmánybírósági eljárás a tudományos igazságok és a versengő tudományos nézetek közötti választás döntő fóruma. A tudomány kompetenciája és autonómiája az Alkotmánybíróság számára is meghatározó. Demokratikus társadalomban elsősorban a megfelelően szabályozott, ésszerű és nyilvános jogalkotási eljárások során kell figyelembe venni a tudomány megállapításait és a tudomány képviselőinek javaslatait.

Jelen esetben az Alkotmánybíróság tekintettel volt arra, hogy az Egészségügyi Világszervezeten belül létrehozott Department of Immunization, Vaccines and Biologicals rendszeresen fogalmaz meg ajánlásokat és közöl felméréseket a védőoltások alkalmazásáról. Az indítványok benyújtásakor az Immunization policy, Global programme for Vaccines and Immunization (1996), majd a Vaccines, Immunization and Biologicals (2002–2005 Strategy) című dokumentum fogalmazta meg, hogy az államoknak milyen lépéseket indokolt tenniük a gyermekek és a társadalom többi tagja fertőző betegségekkel szembeni védtetésének erősítése érdekében. A legújabb felmérések eredményeit pedig a WHO vaccine-preventable diseases: monitoring system 2006 global summary című dokumentum tartalmazza (<http://www.who.int/vaccines-documents/>).

3.3. Az Alkotmánybíróság tényként fogadta el, hogy a ma meghatározó tudományos világkép alapján az Egészségügyi Világszervezet globális kampányt folytat a gyermekek immunizálásáért, és ezen keretek között helyezkedik el a magyarországi jogalkotás is. Az Egészségügyi Világszervezet stratégiai célja, hogy a lakosság immunizáltsága világszerte elérje a 95%-ot. A magyarországi statisztikák ennél kedvezőbbek, a hazai oltási intézményrendszer nemzetközileg elismert eredményeket mutat fel. Mindezeket figyelembe véve az alkotmánybírósági eljárás során nem kérdőjelezhető meg, hogy a védőoltások (köztük az életkorhoz kötött védőoltások) az emberi szervezet fertőző betegségekkel szembeni ellenálló képességének fokozását és a fertőző megbetegedések elterjedésének megelőzését szolgálják. Tehát egyfelől az egyént (a gyermeket) védik a fertőzéstől, másfelől az egész társadalmat a járványok megjelenésétől.

Köztudott, hogy a kórokozók terjedésével létrejövő járványok gyakran okoznak egészségkárosodással és halállal járó szenvedéseket az emberiségnek. Az orvostudomány a XVIII. század végén ismerte fel, hogy a védőoltások az emberi szervezetet antitestek, azaz olyan fehérjék termel-

sére ösztönzik, amelyek megvédik a szervezetet a kórokozók elszaporodásától. A járványok elleni védekezés hagyományos modelljét az iparosodott országokban megjelenő tömeges fertőzések leküzdése érdekében dolgozták ki a XIX. század végén. Ennek része, hogy a veszélyeztetett csoportok tagjait védőoltásban kell részesíteni.

Mára számos – egykor óriási károkat okozó – fertőző betegség visszaszorult, a nyugati társadalmakban a járványok elleni védekezés igen hatékony rendszerei működnek. Mindebben jelentős szerepe volt annak, hogy védőoltásokat fejlesztettek ki, és immunizálták a társadalmak tagjait. Számos betegség előfordulásának csökkenéséhez természetesen az is hozzájárult, hogy javultak a higiénés viszonyok, valamint a táplálkozási feltételek és szokások.

3.4. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az Eütv1.-ben és az R1.-ben előírt, életkorhoz kötött védőoltások alkalmasságának és szükségességének megállapításához egyfelől a gyermekek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének biztosítását, másfelől az egész társadalom fertőző betegségekkel, járványokkal szembeni védelmét tekintette irányadónak.

3.4.1. Az Alkotmány 67. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy minden gyermeknek joga van a családjá, az állam és a társadalom részéről arra a védelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges. Ebből következően a gyermekek alapvető jogainak a védelmére garanciális jellegű szabályokat kell kialakítani. Az Alkotmánybíróság korábban kifejtette, hogy a gyermekek következmények felmérésére való képességének hiányára tekintettel a védelmükre megalkotott jogszabályok alapjog korlátozásával is járhatnak [21/1996. (V. 17.) AB határozat, ABH 1996, 74, 80.].

3.4.2. Az Alkotmánybíróság a kötelező tüdőszűrés alkotmányosságát vizsgáló 2012/B/1991. AB határozatban járványügyi közérdekkel indokolta az alapjog-korlátozást. „Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a jelen ügyben a korlátozás oka a járványügyi közérdek; a fertőző betegség minél korábbi felismerése, forrásainak felkutatása, illetve a fertőzés veszélyének elhárítása. Az indítványozó álláspontjával ellentétben tehát nem arról van szó, hogy az R.-ben foglalt szabályozás megsérti a tüdőszűrésre kötelezettek egészséghez való jogát, hanem arról, hogy önrendelkezési jogukat korlátozza a fenti alkotmányos cél érdekében.” (ABH 2001, 1169, 1173.) Az Alkotmánybíróság a 43/2005. (XI. 14.) AB határozatban kimondta, hogy az államnak az Alkotmány 70/D. §-ából következő egészségvédelmi kötelessége kivételes esetekben még a döntésképes egyén választásával szemben is elsőbbséget élvezhet. (ABH 2005, 536, 550.)

Az életkorhoz kötött védőoltások esetében a gyermek jogainak védelme és a járványügyi közérdek nem különíthető el teljesen, mivel az oltások jelentős részben a közösségben élő gyermekek egészségének védelmét szolgálják. Az óvodai, iskolai és más csoportokban együttlévő gyermekek hatással vannak egymás egészségi állapotára, a fer-

tőző betegségek gyakran terjednek szét a gyermekközösségekben. Ezért az államnak a gyermekek jogainak védelmére vonatkozó alkotmányos kötelezettségét [Alkotmány 67. § (1) bekezdés] és az egészségvédelmi kötelezettség részét képező járványügyi feladatait (Alkotmány 70/D. §) egymással összefüggésben kell figyelembe venni.

3.5. Az Alkotmánybíróság az életkorhoz kötött védőoltások alkalmasságának és szükségességének megállapításakor figyelembe vette, hogy az Egészségügyi Világszervezet ajánlásaiból nem következik, hogy bírósági úton kikényszeríthető, kötelező védőoltási rendszert indokolt intézményesíteni. Az Indítvány1.-hez mellékelt dokumentumok tényszerűen igazolják, hogy több demokratikus állam nem a védőoltások kötelezővé tételével igyekszik elérni a társadalom minél nagyobb részének immunizálását.

Az Egészségügyi Világszervezet azt az elmúlt évtizedekben elterjedt bioetikai felfogást közvetíti, hogy a járványok, amelyek soha nem maradnak az országhatárokon belül, elsősorban nem az alapvető jogok korlátozásával fékezhetők meg. Tapasztalatok bizonyították, hogy a kizárólag kényszeren és kötelezésen alapuló eljárásokban az emberek nem mindenben tettek eleget a hatóságok előírásainak, titokban vagy nyíltan megszegték a rendelkezéseket, ezért a járványok elleni védekezés nem volt hatékony. Az eredményes közegészségügyi fellépés alapja, hogy a hatóságok együttműködjenek az emberekkel, tudatosítsák a fertőző betegségekkel kapcsolatos információkat, és megfelelő bizalomra tegyenek szert az érintettek köreiből. A szükséges anyagi források diszkriminációmentes biztosítása, a hatósági személyek helyett a háziorvosok bevonása és a kölcsönös tájékoztatás hozzájárulhat ahhoz, hogy az érintettek ne személyük elleni támadásként, hanem a javukat szolgáló ellátásként fogják fel a közegészségügyi beavatkozásokat. Kötelező és kényszerítő jogi eszközök igénybevétele általában csak a végső eszköz lehet a közegészségügyi célok elérése érdekében.

Mindazonáltal az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, a gyermekek egészségének védelme és a fertőző betegségek elleni védekezés alkotmányosan elfogadható indok az alapjog-korlátozásra. A fertőző betegségek elleni védőoltások immunizálják a beoltott gyermekeket. A gyermekközösségek és általában a társadalom úgynevezett kollektív immunitásához azonban szükséges az, hogy az egyes betegségek elleni védőoltásokat az érintettek túlnyomó többsége megkapja. A fertőző betegségek terjedése és a járványok megjelenése – egyéb feltételek mellett – akkor előzhető meg, ha a gyermekközösségek, illetve a társadalom immunizált tagjainak száma nem csökken egy kritikus pont alá. Megjegyzendő továbbá, hogy az oltás elmaradása elfogadhatatlan mentességet jelentene azok számára, akik nem egészségügyi vagy lelkiismereti okból, hanem azért nem oltatják be magukat (gyermeküket) mert bíznak abban, hogy mások megkapják az oltást, és így nem lesz járvány, ezért ők sem fertőződnek meg.

3.6. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy általában véve az – Eütv1.-ben és R1.-ben intézményesített – életkorhoz kötött védőoltások nem minősíthetők szükségtelen alapjog-korlátozásnak. Tekintettel a természettudományos előfeltevésekre, az Eütv1.-ben és az R1.-ben előírt, életkorhoz kötött védőoltások alkalmas és szükséges eszköznek minősülnek egyfelől a gyermekek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének biztosításához, másfelől az egész társadalom fertőző betegségekkel, járványokkal szembeni védelméhez. A gyermekek testi-lelki integritásához való jogának és a szülők gyermekeik gondozásához fűződő alapjogának korlátozását szükségessé teszi egyrészt az államnak az Alkotmány 67. § (1) bekezdéséből következő intézményes (objektív) alapjog-biztosítási kötelezettsége, másrészt a 70/D. §-hoz kapcsolódó közegészségügyi, járványügyi közérdek mint alkotmányos cél.

4.1. Az alapjog-korlátozás arányossága az alkotmányos cél és a jogkorlátozó eszköz összevetésével állapítható meg. A jogalkotó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. A 21/1996. (V. 17.) AB határozatban az Alkotmánybíróság az arányossági vizsgálat keretében értékelte, hogy a korlátozó szabályozás konkrét, fenyegető veszélytől óvja-e meg a gyermekeket, és megállapította, hogy a kockázatok mérlegelésénél a konkrét körülményeket kell figyelembe venni. (ABH 1996, 74, 81–82.)

A kötelező tüdőszűrésről hozott 201/B/1991. AB határozat a járványügyi közérdeket, valamint az egészségügyi beavatkozás nagyságát és a jogszabályi garanciákat vetette egybe. „A vizsgálat a járványügyi közérdekre hivatkozással – minimális sugárterhelés mellett – egy nem invazív vizsgálatot, egy nagyon enyhe beavatkozást tesz lehetővé. Az R. kifogásolt rendelkezései továbbá csak olyan esetekben teszik kötelezővé a szűrővizsgálat elvégzését, amikor a gümőkóros megbetegedés előfordulásának veszélye egy adott közösségben fokozott. Ugyanakkor a felesleges sugárterhelés elkerülésének érdekében az R. 19. § (5) bekezdése szerint a vizsgálatról el lehet tekinteni, ha valakin egy éven belül végeztek mellkas-átvilágítást, és nála gümőkóros elváltozást nem észleltek.

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az R. kifogásolt rendelkezései járványügyi közérdekből az egyén önrendelkezési jogának, illetve testi integritáshoz fűződő jogának szükséges és arányos korlátozását jelentik.” (ABH 2001, 1169, 1173.)

A 43/2005. (XI. 14.) AB határozat arányosságra vonatkozó megállapítása szerint „a beavatkozás megengedhetőségének vizsgálatakor mindig mérlegelni kell a személyiségvédelmi célokat és az igényelt egészségügyi eszközöket, módszereket”. (ABH 2005, 536, 550.)

4.2. Az életkorhoz kötött védőoltások mint alapjog-korlátozó beavatkozások arányosságát a járványügyi célok és indokok, valamint a szabályozásban megjelenő korlátozások és garanciák összevetése határozza meg. Az Alkot-

mánybíróság a jelen ügyben az alkotmányjogi panasz alapján az Eütv1. 15. § (1) bekezdésének általános rendelkezését és az azt végrehajtó R1. 4. §-ában foglalt szabályokat vonhatja be az arányossági vizsgálatba.

4.2.1. A védőoltások elmaradása veszélyeztetheti az egyént és a közösséget. Ugyanakkor nincsenek veszélytelen védőoltások. A kockázatok – elvileg – az enyhe oltási reakcióktól (allergiás tünetek, hőemelkedés, fejfájás stb.) a maradandó fogyatékoságon át a beoltott személy haláláig terjednek. Amikor az állam kötelezővé tesz egyes védőoltásokat, a kockázatok viseléséről dönt. Az állam Alkotmányból fakadó kötelessége, hogy kizárólag olyan betegségek megelőzésére írjon elő oltási kötelezettséget, amelyek esetében az feltétlenül indokolt, és a gyermekek csak olyan védőoltásokat kapjanak, amelyek a lehető legkisebb egészségügyi kockázattal járnak. Az állam köteles gondoskodni arról, hogy a gyermekek megfelelő életkorban kapják meg az oltásokat. A kockázatok szempontjából alapvető jelentőségű, hogy az oltóanyagok minőségéről, megbízhatóságáról, folyamatos ellenőrzéséről is végső soron az államnak kell gondoskodnia. Mindezt a gyermekeknek az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből következő személyi integritáshoz való joga követeli meg, valamint ez következik az államnak az Alkotmány 54. § (1) bekezdésén és a 70/D. §-án alapuló élet- és egészségvédelmi kötelességéből is.

Az Eütv1. 15. § (1) bekezdése alapján az R1. 4. § (1) bekezdése határozta meg az egyes betegségek elleni kötelező gyermekkori védőoltások körét. A (3) bekezdés arról rendelkezett, hogy a védőoltások egyik részében a 7. életévig, másik részében a 14. életévig áll fenn a védőoltás beadására vonatkozó kötelezettség.

Az indítványozók nem egyes védőoltásokat vagy konkrét életkori határokat kifogásoltak, hanem az oltási rendszert. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy ezek a rendelkezések olyan természettudományos előfeltevéseken alapulnak, amelyeket a jogalkotónak kötelessége volt figyelembe venni, továbbá az ezekben a rendelkezésekben körvonalazódó oltási rendszer (a betegségek köre és a beoltási korhatár) összhangban volt az Egészségügyi Világszervezet ajánlásaival. Az Alkotmánybíróság elfogadta a jogalkotónak azt a tudományos ismeretekre támaszkodó előfeltevést, hogy az intézményesített védőoltások egyént és társadalmat érintő előnyei messze meghaladják azokat a lehetséges károkat, amelyek mellékhatásként jelentkezhetnek a beoltott gyermekeknél. A védőoltások elmaradása általában véve sokkal nagyobb kockázatot jelent a gyermekek egészségére, mint a védőoltások.

A természettudományos ismeretek, felmérések és előrejelzések alapján – az Alkotmányból következő hatáskörében – az egészségügyi miniszternek, a Kormánynak és az Országgyűlésnek kell meghatározni az egyes fertőző betegségek elleni konkrét védekezés leghatékonyabb eszközeit. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben az alkotmányjogi panasz alapján nem látott indokot az R1. 4. § (1) és (3) be-

kezdése alkotmányellenességének megállapításához vezető beavatkozásra.

4.2.2. Amennyiben a jogalkotó egyes fertőző betegségek megelőzése érdekében gyermekek védőoltására vonatkozó kötelezettséget állapít meg, akkor a gyermekek személyi integritáshoz való joga és a szülők – világnézetiüknek és lelkiismereti meggyőződésüknek megfelelő – gondoskodáshoz való joga számos jogszabályi biztosítékot követel meg. Ezek egy része pusztán azért szükséges, hogy az érintettek megismerjék a kötelezettségeket, és azoknak megfelelő magatartást tanúsíthassanak. A jogszabályoknak emellett széles körűen biztosítaniuk kell azokat a jogosultságokat, amelyeket maga a védőoltási kötelezettség tesz elengedhetetlenné. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az életkorhoz kötött védőoltási kötelezettség nem szükségtelen alapjog-korlátozás. Ugyanakkor az alapjog-korlátozás arányossága függ a konkrét jogszabályi rendelkezések tartalmától.

Azok a demokratikus államok, amelyek kötelezővé tettek egyes védőoltásokat, jogszabályi garanciákkal előzik meg az alapvető jogok túlzott mértékű korlátozását. A szlovén Alkotmánybíróság a védőoltások alkotmányosságáról hozott átfogó határozatában lényeges jogosultságnak nevezte – egyebek mellett – az oltásra kötelezettek (gyermekek esetében a szülők vagy a gyám) megfelelő tájékoztatását, egészségügyi indok esetén az oltás alóli ideiglenes vagy végleges mentesítést, valamint a megfelelő mentesítési eljárást. (U-I-127/01. Uradni list RS 25/2004.) Az olasz Alkotmánybíróság azt fogalmazta meg, hogy a jogalkotónak kártalanítást kell biztosítania a védőoltás esetleges káros következményeiért. (118/1996. Gazzetta Ufficiale, Prima Serie Speciale, 24.04.1996.)

4.3.1. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésekor hatályban volt jogszabályok közül az R1. határozta meg a gyermekkori védőoltások érintettjeinek (a gyermekek és a hozzátartozóik) jogait és kötelezettségeit. Például a 6. § a kötelező védőoltás alóli mentesítéséről, a 8. § a védőoltásra kötelezett személyek (hozzátartozóik) értesítéséről, a 12. § a kártalanításról rendelkezett. Az R1. szabályai közül az Alkotmánybíróság jelen ügyben az alkotmányjogi panasz alapján kizárólag a 4. § alkotmányosságát vizsgálta. A 4. § – előző pontban vizsgált – (1) és (3) bekezdése az életkorhoz kötött védőoltások körét és az életkori határokat határozta meg. Az R1. 4. § (2) bekezdése így rendelkezett: „Azt, hogy az (1) bekezdésben felsorolt védőoltásokat milyen életkorban és milyen módon kell alkalmazni, a népjóléti miniszter tájékoztatóban teszi közzé.”

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 55. § (1) bekezdése szerint a miniszter és az országos hatáskörű szerv vezetője irányelvet és tájékoztatót adhat ki. A (3) bekezdés így rendelkezik: „A tájékoztató olyan tény és adatot közöl, amelyet a jogszabály végrehajtásáért felelős szervnek a feladata teljesítéséhez ismernie kell.” Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a Jat. hatálybalépése előtti, illetve utáni jogal-

kotásra vonatkozó alkotmányossági követelményekkel. A 45/1991. (IX. 10.) AB határozat megállapította: „A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény [...] 61. § (2) bekezdése szerint: »E törvény nem érinti a hatálybalépése előtt alkotott jogszabály, határozat, utasítás, szabvány, ármegállapítás és jogi iránymutatás hatályát.« A szakaszhoz fűzött indokolás a törvényalkotói szándékot a következőképp fogalmazza meg: »E rendelkezés célja az, hogy a törvény alkalmazása ne okozzon zavart a jogéletben. A törvény rendelkezéseit a hatálybalépése előtt kibocsátott jogszabályok, határozatok, utasítások, jogi iránymutatások vonatkozásában folyamatosan, azok felülvizsgálata során kell átvinni a gyakorlatba.«

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Jat. ezen szabálya nem sérti az Alkotmány egyetlen rendelkezését sem. Ellenkezőleg, összhangban áll az Alkotmánynak a Magyar Köztársaság jogállamiságát deklaráló 2. § (1) bekezdésével. A jogállamiság egyik fontos tartalmi eleme a jobbiztonság, amelynek megőrzését célozza a Jat. rendelkezése.” (ABH 1991, 206, 207.)

Az Alkotmánybíróság az 58/1991. (XI. 8.) AB határozatban fejtette ki először, hogy a gyakorlatára vonatkozó elvi állásfoglalása szerint [2/1991. (X. 29.) TŰ-áf.] a Jat.-ban meghatározott jogforrási renddel ellentétes jogszabályokat (és állami irányítás jogi eszközeit) formai okból csak akkor semmisíti meg, ha a Jat. hatálybalépése után keletkeztek. Az Alkotmánybíróságnak ez a gyakorlata vonatkozik mind a felhatalmazás alapján kiadott, mind pedig a felhatalmazó jogszabályokra. [ABH 1991, 288, 289–290.; megerősítve: 32/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 228.; 14/1994. (III. 10.) AB határozat, ABH 1994, 410, 411.; 61/1995. (X. 6.) AB határozat, ABH 1995, 317, 318.; 22/2000. (VI. 23.) AB határozat, ABH 2000, 444, 447.] Az 1312/B/1991. AB határozat szerint: „Az Alkotmánybíróság (...) a szubdelegálást csak a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvénynek 1988. január 1-i hatálybalépését követően megalkotott és hatályosult rendelkezések esetében tekinti alkotmányértő rendelkezésnek.” (ABH 1992, 677, 679.)

Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy az 1972. július 1-jén hatályba lépett R1. eredetileg a 4. § (3) bekezdésében rendelkezett a további szabályozásról: „Azt, hogy a (2) bekezdésben felsorolt, valamint a gümőkór elleni védőoltásokat milyen életkorban és milyen módon kell alkalmazni, az egészségügyi miniszter külön szabályozza.” Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy és a panasz benyújtása idején hatályban volt rendelkezést az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvénynek a járványügyre vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról szóló 9/1972. (VI. 27.) EüM rendelet módosításáról szóló 24/1988. (XII. 26.) SZEM rendelet 1. §-a állapította meg, amely módosította az R1. 4. § egyes bekezdéseinek számítását és tartalmát. A módosítások 1989. január 1-jén léptek hatályba. Következésképpen az R1.-t módosító rendelkezéseknek összhangban kellett lenniük a Jat. szabályaival.

4.3.2. Az R1. 4. § (2) bekezdése, valamint az az alapján kiadott szabályozás is normatív. Az R1. ugyanis felhatalmazó szabály, a miniszteri tájékoztató pedig a felhatalmazás alapján kiadott, a jogalanyokat kötelező szabályozás. Az R1. 4. § (2) bekezdésének az életkorra utaló fordulata azt jelenti, hogy a miniszter tájékoztatóban tehetette közzé, hogy az újszülötteknek, a csecsemőknek és a többi gyermekkorúnak hány hetes, hónapos, illetve éves korban kell beadni az egyes védőoltásokat. A rendelkezésnek a védőoltások módjára vonatkozó fordulata alapján a miniszter tájékoztatóban rendelkezhetett – egyebek mellett – az iskolai oltási kampányokról, az oltásra jogosult orvosok köréről és általában a védőoltási eljárásról. A rendeleti felhatalmazás alapján kiadott miniszteri tájékoztató a Jat. alapján az állami irányítás egyéb jogi eszközének, azon belül az 55. § (1) és (3) bekezdésének megfelelő jogi iránymutatásnak minősül.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az R1. 4. § (2) bekezdésében körülírt szabályozási tárgykor nem csak a végrehajtásért felelős szervek feladatainak ellátásához szükséges tényeket és adatokat foglal magában, hanem a védőoltásra kötelezett személyek és hozzátartozóik kötelezettségének idejére, terjedelmére, illetve a kötelezettségek teljesítésének módjára vonatkozó normatív szabályokat is. A védőoltások beadásának életkor szerinti ideje és módja nem tekinthető olyan orvosi szakkérdésnek, amely nincs érdemi összefüggésben az érintettek jogaival és kötelezettségeivel. A jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések közül az R2. 5. §-a, valamint 11–16. §-ai számos olyan szabályt tartalmaznak, amelyek az R1. alapján miniszteri tájékoztató keretei között is kiadhatók voltak.

Az R1. 9. § (1) bekezdése általános kötelezettségként fogalmazta meg: „A védőoltásra kötelezett személy köteles védőoltás, továbbá – ha a védőoltást megelőzően szűrővizsgálat, vagy azt követően a védőoltás eredményének ellenőrzése szükséges – szűrő-, illetőleg ellenőrző vizsgálat céljából a megállapított helyen és időben megjelenni és magát az oltásnak, illetőleg a vizsgálatnak alávetni. Ha a védőoltásra kötelezett kiskorú, megjelenéséről hozzátartozója (gondozója) köteles gondoskodni.” Az R1. 4. § (2) bekezdésében foglalt szabályozás ugyanakkor azt eredményezte, hogy a gyermekek és a szülők – védőoltások beadásával összefüggő – kötelezettségeinek egy részét nem tartalmazták jogszabályok. Az R1. érvényesülésének idején a szülők leginkább a járványügyi hatóságok gyakorlatából szerezhettek tudomást arról, hogy a gyermekeket mennyi idős korukban és milyen módon kell beoltatni az egyes fertőző betegségek ellen. Az iskolai oltási kampányok esetében még arra sem volt biztosíték, hogy a szülők előzetesen értesüljenek a védőoltás idejéről, módjáról, és várható hatásairól. Az R1. 4. § (2) bekezdésének szabályozási megoldásában az a felfogás tükröződik, hogy a kötelező védőoltások esetében a gyermekeknek és a szüleiknek lényegében nincs más teendőjük, mint az, hogy engedelmesskedjenek a járványügyi hatóságok rendelkezéseinek.

Az R1. 4. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés elválaszthatatlanul kapcsolódik az alapjog-korlátozás arányos-

ságának vizsgálatához, mert az arányosságot a járványügyi célok és indokok, valamint a szabályozásban megjelenő korlátozások és garanciák összevetése határozza meg. Mivel az R1. 4. § (2) bekezdése miatt nem tartalmazta jogszabály az életkorhoz kötött védőoltások kötelezettjeit megillető jogosultságok és az őket terhelő kötelezettségek egy részét, ebben a körben érdemi arányossági mérlegelésre nem kerülhet sor. Nincs ugyanis olyan normatív rendelkezés, amelyet ellensúlyként számításba lehetne venni a járványügyi közcélokkal szemben.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az R1. 4. § (2) bekezdése ellentétes volt a Jat. 55. § (3) bekezdésével, és ennek következtében az Alkotmány 37. § (3) bekezdésének első mondatával, amely így rendelkezik: „A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek.”

5.1. Az arányossági vizsgálat körében végezettel az Alkotmánybíróság külön kitért az alkotmányjogi panasz elöterjesztőinek arra a – bírósági eljárás során is hangoztatott – lényeges alkotmányossági felvetésére, hogy szülőként – lelkiismereti, vallási meggyőződésük miatt – az Alkotmány 60. § (1) bekezdésén alapuló joguk van mentesülni gyermekeik beoltatása alól. Az Eütv. 15. § (1) bekezdése általánosságban tette kötelezővé a védőoltásokat, a törvény nem rendelkezett a mentesítésről. Az R1. 6. §-ának első mondata pedig kizárólag egészségügyi indokból tette lehetővé a mentesítést: „A kötelező védőoltás alól mentesíteni kell azokat a személyeket, akiknek testi állapotát vagy meglévő betegségét a védőoltás károsan befolyásolná.”

Kétségtelen, hogy a gyermekek számára kötelező védőoltások Eütv. és az R1.-beli szabályozása másoknál jelentősebb sérelmet okozott azoknak a szülőknek, akiknek hátrózott lelkiismereti, illetve vallási meggyőződésével ellentétes a védőoltás. Az alkotmányos demokráciákban vissza-visszatérő kérdés, hogy az állampolgárok mentesülhetnek-e lelkiismereti, illetve vallási nézeteikre hivatkozva olyan törvények alól, amelyek általános kötelezettségeket fogalmaznak meg. (Vallási szertartáshoz használhatnak-e bódító hatású szereket; viselhetnek-e a vallás által megkívánt öltözéket a hadseregben; eltérhetnek-e a házassági és családi kapcsolatokra vonatkozó szabályoktól, például a monogámiától? stb.) Az ilyen szabályozásban megjelenő alapjog-korlátozás arányosságának mérlegelésekor az úgynevezett „összehasonlító teherpróba” eltér azok esetében, akiknek – többetként – a lelkiismereti és vallásszabadságát is korlátozzák a rendelkezések.

Egyfelől tekintetbe kell venni azt a jogállami alapelvet, hogy mindenki ugyanakkor a jogrendnek jogosultja és kötelezettje, vagyis a jogszabályok mindenkire vonatkoznak, mégpedig úgy, hogy a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie. Másfelől szem előtt kell tartani, hogy az alkotmányos demokrácia

egyik értéke a politikai közösségen belüli sokszínűség, az egyének és közösségeik szabadsága és autonómiája. Ezért általánosságban nem mondható ki sem az, hogy a lelkiismereti, illetve a kultuszszabadság miatt mindig kivételt kell tenni az általános törvények alól, sem az, hogy a törvények uralma teljesen kiterjed a vallási közösség belső életére.

A különböző, egymással olykor versengő alkotmányossági szempontok miatt mindig csak a konkrét ügyben felmerülő alkotmányjogi kérdés kapcsán állapítható meg, hogy a kultuszszabadságra tekintettel indokolt-e kivételt tenni az általános törvények alól. A döntésnél meghatározó jelentősége van – egyebek mellett – annak, hogy az igényelt kivétel szorosan kapcsolódik-e hittételhez, vallási szertartáshoz; a kivételes szabályozás nem járhat-e mások, így a vallási közösségen kívüli személyek jogainak sérelmével. Vagyis a konkrét körülmények vizsgálata alapján állapítható meg annak indokoltsága, hogy az érintettek mentesüljenek az általános kötelezettségek alól, illetve, hogy az állam „lehetővé tegye – ésszerű keretek között – az alternatív magatartást.” [21/1991. (V. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 313.; megerősítve: 4/1993. (II. 12.) AB határozat ABH 1993, 48, 51.]

5.2. Az Alkotmánybíróság a támadott szabályozás alkotmányosságának megítélésakor különös jelentőséget tulajdonít annak, hogy jelen ügyben nem az a kérdés, hogy döntésképes felnőttek visszautasíthatják-e a saját és mások egészségét védő oltásokat, hanem az, hogy megtehetik-e ezt gyermekeik nevében. A különbség azért alapvető, mert – az Alkotmány 67. § (1) bekezdése alapján nemcsak a családnak, hanem az államnak is biztosítania kell a gyermekek számára azt a védelmet és gondoskodást, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésükhöz szükséges. Ezért az államnak akár a szülőkkel szemben is védelmeznie kell a gyermekek önálló érdekeit. Mivel a védőoltások az érintett egyén és a társadalom többi tagjának egészségét védik, a gyermekeknek érdekük fűződik ahhoz, hogy megkapják az életkorhoz kötött védőoltásokat. Továbbá a gyermekközösségek tagjainak érdekük fűződik ahhoz, hogy a közösség tagjai minél nagyobb számban legyenek immunizáltak.

A jelen ügyben vizsgált szabályozás további sajátossága, hogy bár következményeit tekintve hátrányosan érinti azokat, akiket lelkiismereti, illetve vallási meggyőződésükkel ellentétes cselekvésre kényszerít, de a szabályozás igazolása megfelel az állam – Alkotmány 60. §-ából következő – semlegességére vonatkozó követelménynek. Ugyanis az Eütv1. és az R1. rendelkezései nem világnézeti vagy hittételek igazságtartalmának elfogadásán alapulnak, vagyis nem egy hittételt részesítenek előnyben egy másik hittétellel szemben, hanem természettudományos alapokon álló indokok alapján – világnézetre tekintet nélkül – mindenkire egyformán kötelező szabályokat tartalmaznak.

Mindezek mellett jelentősége van annak is, hogy a védőoltási kötelezettség nem csak bizonyos világnézeti meggyőződést valló személyek, hanem minden kötelezett számára fizikai és lelki teherként jelenthet. Ez az általános kötelezettség akkor ér célra, ha a társadalom immunizált tagjainak száma nem csökken egy kritikus pont alá. Ezért a jogalkotó – tudományos felmérések és előrejelzések alapján – mérlegelheti, hogy nem jelentene-e jelentős veszélyt a járványügyi célokra az olyan szabályozás, amely vallási, világnézeti alapon kivételt enged.

Végezetül az Alkotmánybíróság tekintetbe vette azt is, hogy a kötelező védőoltásokat lelkiismereti, illetve vallási okból elutasítók egy része nem általában a védőoltások beadását ellenzi, hanem meghatározott összetételű oltóanyagokat kifogásol. (Hasonlóan az emberi vér transzfúziójának elutasításához.) Ha többféle oltóanyag áll rendelkezésre, akkor lehetőség van az „ésszerű keretek közötti alternatív magatartásra” más összetételű oltóanyagok használatával.

A fenti szempontokat figyelembe véve az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy nem ellentétes az Alkotmány 60. § (1) bekezdésével és a 67. § (2) bekezdésével, hogy az Eütv1. 15. § (1) bekezdése, valamint az R1. 6. §-a alapján a szülők lelkiismereti, illetve világnézeti okból nem tagadhatták meg gyermekeik védőoltását.

6.1. Következésképpen az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálata alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az R1. 4. § (2) bekezdése ellentétes volt az Alkotmány 37. § (3) bekezdésének első mondatával. Az Alkotmánybíróság az Eütv1. 15. § (1) bekezdése, valamint az R1. 4. § (1) és (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására előterjesztett alkotmányjogi panaszt elutasította.

6.2. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatának megfelelően az alkotmányjogi panaszt úgy értelmezte, hogy az magában foglalja a támadott jogszabály konkrét ügyben történő alkalmazásának a kizárására irányuló kezdeményezést is [36/2006. (IX. 7.) AB határozat, ABH 2006, 473.; 2/2007. (I. 18.) AB határozat, ABK 2007. január, 14.].

Az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság külön határoz az alkotmányellenes norma konkrét esetben történő alkalmazhatóságáról, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Jelen esetben, az alkotmányjogi panasz alapján az alkalmazási tilalmat az eljárást kezdeményezők érdekei indokolhatták volna. Az Alkotmánybíróság azonban úgy ítélte meg, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárás kimenetele nem az R1. alkotmányellenesnek nyilvánított 4. § (2) bekezdésének alkalmazásán múlt. Az eljárás jogerős befejezése és a közigazgatási, valamint a bírósági határozat végrehajtása azt jelentette, hogy az elmaradt védőoltásokat a gyermekeknek be kellett adni. Az R1. 4. § (2) bekezdése ezt a kötelezettséget nem érintette.

Ezért az Alkotmánybíróság az R1. 4. § (2) bekezdése konkrét ügyben történő alkalmazásának a kizárására irányuló indítványt elutasította.

VI.

Az indítványozók – az alkotmányjogi panaszon túl – az Indítvány2.-ben utólagos normakontrollra vonatkozó kérelmet is előterjesztettek: a hatályban lévő jogszabályi rendelkezések közül az Eütv2. 58. § (1), (3) és (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezték. Az Alkotmánybíróság az utólagos normakontrollra irányuló eljárás során irányadónak tekintette azokat a megállapításokat, amelyeket a jelen határozat indokolásának IV. és V. pontja tartalmaz az alapvető jogok korlátozásáról általánosságban, valamint az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokkal összefüggésben. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra is, hogy az utólagos normakontrollra vonatkozó kérelem nem csak az életkorhoz kötött, hanem valamennyi kötelező védőoltással összefüggésben fogalmazta meg az alkotmányossági aggályokat.

Az Eütv2. 58. § (1) bekezdése a védőoltás alóli mentesítést, a (4) bekezdés a védőoltás határozattal történő elrendelését szabályozza. Az Alkotmánybíróság először ennek a két – egymással szorosan összefüggő eljárást szabályozó – rendelkezésnek az alkotmányosságát vizsgálta meg. Az indítványozók szerint ez a két rendelkezés ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével (jogállamiság elve), az 50. § (2) bekezdésével (közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának követelménye), valamint az Alkotmány 57. § (1) bekezdésével (bírósághoz fordulás joga) és (5) bekezdésével (jogorvoslathoz való jog). Ezt követően vizsgálta az Alkotmánybíróság az Eütv2. 58. § (3) bekezdését, amely a védőoltásra kötelezett személy értesítéséről rendelkezik. [Az Eütv2. 58. § (2) bekezdését, amely a kötelezettek és a beoltottak nyilvántartásáról rendelkezik, az indítványozók nem kifogásolták.]

1.1. Az Eütv2. 58. §-ának a mentesítésről szóló (1) bekezdésével kapcsolatban az indítványozók azt kifogásolták, hogy sem a támadott rendelkezés, sem az Eütv2. más szabálya nem határozza meg, hogy kérelemre vagy hivatalból történik-e a mentesítés; mi az egészségügyi hatóság pontos szerepe az eljárásban; megismerhetik-e az érintettek a döntést; élhetnek-e jogorvoslattal a közigazgatási hatóság és a kezelőorvos döntésével szemben. Az indítványozók felhívták a figyelmet arra, hogy a gyakorlatban a hatóság nem közigazgatási határozatban dönt a hozzájárulásról. Az indítványozók a mentesítés szabályozását érintő alkotmányossági kifogásaik között említették, hogy az R2. 11. § (1) bekezdése alapján a védőoltások ellenjavallatait az Országos Epidemiológiai Központ által kiadott Módszertani Levél tartalmazza, amelyben számos kötelező jellegűként megfogalmazott rendelkezés található.

Az Eütv. 58. §-ának a védőoltás elrendeléséről szóló (4) bekezdésével összefüggésben az indítványozók azt kifogásolták, hogy a védőoltást elrendelő határozatot azonnal végrehajthatónak nyilvánító rendelkezés formálissá teszi a bírósági jogorvoslatot, mert a határozat végrehajtása a védőoltás beadását jelenti, és így a bíróság már nem tud az ügy érdemében dönteni, nincs mód az utóbb törvénytelennek bizonyult aktus reparációjára.

1.2. Az Alkotmánybíróság számos határozatban fogalmazta meg, hogy az Alkotmánynak a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatáról, a bírósághoz fordulás jogáról és a jogorvoslathoz való jogról szóló, egymással összefüggő rendelkezései – a jogállamiság elvével összhangban – milyen követelményeket támasztanak a jogszabályokkal szemben.

Az Alkotmány 57. § (5) bekezdésének első mondata így rendelkezik: „A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.” Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint „a jogorvoslathoz való jog, mint alkotmányos alapjog immanens tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy (...) ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége” [5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 109.].

A testület többször rámutatott arra, hogy elégséges az egyfokú jogorvoslat, és az Alkotmány a jogalkotóra bízta annak meghatározását, hogy hány fokú jogorvoslati rendszert hoz létre [1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454.; 22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 110.]. Ehhez kapcsolódóan a 66/1991. (XII. 21.) AB határozat utalt arra, hogy a közigazgatási határozatok bírósági eljárásban való felülvizsgálata a jogorvoslathoz fűződő alapjogból fakadó alkotmányossági követelményt kielégíti. (ABH 1991, 342, 350.; 138/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 729.)

Az Alkotmány 50. § (2) bekezdése alapján a bíróság ellenőrzi a közigazgatási határozatok törvényességét. Az Alkotmánybíróság megállapítása szerint a „közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatáról szóló alkotmányi rendelkezés a hatalmi ágak egymáshoz való viszonyának rendezése érdekében szabályozza a bíróságok funkcióját a közigazgatás ellenőrzésében.” (Először: 953/B/1993. AB határozat, ABH 1996, 432, 434.)

A 39/1997. (VII. 1.) AB határozat kimondta, hogy az Alkotmány 50. § (2) bekezdését „az 57. §-ra tekintettel úgy kell értelmezni, hogy az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és kötelezéseket az ott írt módon valóban „elbírálja”: az összes, az Alkotmányban részletezett követelmény – a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan (a nemzetközi egyezmények szóhasználatával: fair, équitablement, in billiger Weise) és nyilván-

nosan folyjék – ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni. A közigazgatási határozatok törvényességének bírói ellenőrzése tehát alkotmányosan nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára.” (ABH 1997, 263, 272.)

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogorvoslat-hoz való jog tényleges érvényesüléséhez is szükséges a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis az, hogy a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. [23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.; 49/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 372, 382.; 19/1999. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1999, 150, 156.; 2868/1995. AB határozat, ABH 2001, 795, 797.]

A 71/2002. (XII. 17.) AB határozat megállapította: „A közigazgatási szerv előtti eljárás és a bírósági eljárás egymással szoros viszonyban állnak, egymást kiegészítő és egymást ellensúlyozó szerepük van. A kettő összefüggésében kell tehát vizsgálni azt, hogy a jogorvoslat-hoz való jog ténylegesen érvényesül-e. A jogorvoslás lehetőségét vagy a közigazgatási szerv előtti eljárás, vagy a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárás során kell biztosítani. Mindkét esetben követelmény a jogsérelem orvosolhatósága szempontjából a jogorvoslat hatékonysága: a jogorvoslatot általában a határozat végrehajtását megelőzően kell biztosítani. Ez utóbbi követelmény azonban nem abszolút jellegű, a jogrendszerben számos eltérés található. A felek különösen fontos érdekei vagy más okok egyaránt indokolhatják, hogy a jogorvoslati eszközhöz ne kapcsolódjék halasztó hatály, illetőleg a jogorvoslatra tekintet nélkül végrehajtásra kerüljön egy adott jogalkalmazói döntés.” (ABH 2002, 417, 426–427.)

1.3. A védőoltások beadásának eljárási rendjéről és a mentesítés lehetőségéről az Eütv2. két támadott rendelkezése, illetve az R2. rendelkezik. Az Eütv2. 58. § (4) bekezdése kimondja: „Ha a védőoltásra kötelezett személy e kötelezettségének írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi hatóság a védőoltást határozattal rendeli el. A védőoltást elrendelő határozat – jogorvoslatra tekintet nélkül – azonnal végrehajtható.” 58. § (1) bekezdése szerint: „A kötelező védőoltás alól a kezelőorvos átmenetileg vagy – az egészségügyi hatóság hozzájárulásával – véglegesen mentesítheti azt, akinek egészségi állapotát vagy meglévő betegségét a védőoltás várhatóan károsan befolyásolná.”

1.3.1. Az R2. 3. § (1) bekezdése alapján a fertőző betegségek megelőzésére és leküzdésére irányuló helyi egészségügyi tevékenység az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) területileg illetékes városi intézetének, illetve megyei intézetének hatáskörébe tartozik. A védőnő feladata, hogy írásban értesítse a körzetébe és az általa ellátott oktatási intézménybe tartozó oltandó személy törvényes képviselőjét az oltás esedékességéről, jelentőségéről, a beadás helyszínéről és

időpontjáról, a várható általános reakciókról és a védőoltás elmulasztásának következményeiről [R2. 15. § (1) bekezdés c) pont]. Elmaradt oltás esetén a védőnő ismételt értesítést küld, és ugyanazon oltandóra vonatkozó háromszori eredménytelen írásbeli megkeresés esetén értesíti a területileg illetékes városi intézetet [R2. 15. § (1) bekezdés b) pont]. Ezt követően a városi intézet határozattal elrendeli a védőoltásra kötelezett személy oltását [R2. 16. § (1) bekezdés f) pont]. A városi intézet határozata az Eütv2. vizsgált rendelkezése alapján azonnal végrehajtható.

A védőoltás elrendelése a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 12. § (2) bekezdése alapján közigazgatási hatósági ügynek minősül, mivel a városi intézet mint közigazgatási hatóság az ügyfelet érintő köteleosséget állapít meg. A Ket. 98. § (1) bekezdése és 99. § (1) bekezdése szerint az ügyfél az elsőfokú határozat ellen – a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül – fellebbezhet. A fellebbezést az R2. 3. § (1) bekezdésének megfelelően a Szolgálat megyei intézete bírálja el. A Ket. 109. § (1) bekezdése biztosítja továbbá, hogy az ügyfél – a határozat közlésétől számított harminc napon belül jogszábálysértésre hivatkozással – a megyei intézet határozatának felülvizsgálatát kérje a közigazgatási ügyekben eljáró illetékes bíróságtól a határozatot hozó hatóság elleni kereset indításával.

1.3.2. A mentesítési eljárást az R2. nem szabályozza részletesen. Mivel az Eütv2. 58. § (1) bekezdése egészségügyi indokból teszi lehetővé a mentesítést, értelemszerű, hogy az nem általános, vagyis nem az összes védőoltásra, hanem mindig meghatározott védőoltásra vagy oltóanyagra, illetve meghatározott állapot fennállásának idejére (lázas betegség, terhesség stb.) vonatkozik. A törvény szabálya szerint a mentesítés – az egészségügyi indok természetétől függően – lehet ideiglenes („átmeneti”) vagy meghatározott oltásra vagy oltóanyagra vonatkozóan végleges. Az ideiglenes mentesítésről a kezelőorvos dönt, a végleges mentesítéshez a kezelőorvosnak be kell szereznie az egészségügyi hatóság (a Szolgálat városi intézete) „hozzájárulását”. Az R2. 11. § (2) bekezdésének szóhasználata ehhez képest pontatlan, mivel a kezelőorvos döntését „orvosi szakvéleménynek” nevezi, míg az egészségügyi hatóság – a döntéshez képest előzetes – „hozzájárulása” helyett – utólagos – „jóváhagyást” tartalmaz.

A gyakorlatban a mentesítés kapcsolódhat a védőoltás elrendelésére vonatkozó eljáráshoz, de el is különülhet attól. Ha például a kezelőorvos a védőoltás beadása előtti vizsgálat során észleli az oltási kontraindikációt, akkor értelemszerűen nem adja be az oltást. A kötelezett személy (vagy törvényes képviselője) maga is jelezheti – a tervezett oltás előtt vagy attól függetlenül is – a kontraindikációt, amelyről a kezelőorvosnak állást kell foglalnia. Az Eütv2. és az R2. azonban nem tartalmaz kifejezett rendelkezést a kezelőorvos döntésének és – végleges mentesítés esetén – az egészségügyi hatóság hozzájárulásának módjáról és

formájáról, továbbá nem rendelkezik explicit módon a jogorvoslat lehetőségéről.

1.4. Az Alkotmánybíróság az 1.2. pontban idézett alkotmányossági követelmények és a védőoltások elrendelésével szembeni jogorvoslati rendszer 1.3. pontban felsorolt elemeinek összevetése alapján megállapította, hogy a védőoltás elrendelésére irányuló eljárás szabályozása a formai feltételeknek megfelel: a védőoltást elrendelő első fokú közigazgatási határozattal szemben az ügyfél fellebbezhet a felettes szervhez, és a másodfokú közigazgatási hatósági határozat bíróság előtt megtámadható. Az egyfokú közigazgatási jogorvoslat és a bírói felülvizsgálat megfelelő kereteket jelent a hatékony jogorvoslathoz.

Ugyanakkor értelmezésre szorul, hogy a védőoltás elrendeléséhez kapcsolódó – formailag alkotmányos – jogorvoslati rendszer igénybe vehető-e a mentesítési eljárás során is. Vagyis az Alkotmánybíróságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy az Alkotmány hivatkozott rendelkezései miként érvényesülnek a mentesítési döntési eljárásokban (2. pont). Emellett az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a – formailag alkotmányos – jogorvoslati rendszer tartalmilag korlátozza a hatékony, érdemi jogorvoslatot. Ennek oka, hogy az Eütv2. 58. § (4) bekezdésének második mondata szerint a védőoltást elrendelő első fokú határozat – jogorvoslatra tekintet nélkül – azonnal végrehajtható. Ezért az Alkotmánybíróság az alapjog-korlátozás általános feltételeit alapul véve megvizsgálta, hogy a jogorvoslathoz való jognak ez a korlátozása szükségesnek és arányosnak minősül-e (3. pont).

2.1. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint eltérő alkotmányos megítélés alá esik, ha a kötelezett mentesül, illetve ha nem mentesül a védőoltás alól. Az Alkotmány hivatkozott rendelkezéseiből nem következik, hogy a jogalkotónak biztosítania kell a jogorvoslatot, illetve a bírói utat a kötelező védőoltás alóli ideiglenes vagy végleges mentesítés megadásával szemben. Nem tekinthető ugyanis jogsérelemnek, ha a kezelőorvos a védőoltás beadása előtt kontraindikációt észlelve az oltás elhalasztásáról dönt, továbbá, ha a kötelezettet kontraindikáció miatt mentesítik meghatározott védőoltás beadása alól.

2.2.1. A mentesítés megtagadása (elmaradása) vonatkozhat átmeneti időre vagy a végleges mentesítésre. Az Eütv2. egyik esetre sem állapít meg szabályokat a döntéshozatal formájáról, módjáról, továbbá a jogorvoslat lehetőségéről. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint, ha a kezelőorvos megtagadja az ideiglenes mentesítést, akkor a kötelezett megteheti, hogy a védőnő írásbeli megkereséseit követően a Szolgálat városi intézete által kibocsátott határozattal szembeni fellebbezésben hivatkozik mentesítési lehetőségére. Így a kötelezett az elmaradt védőoltás elrendelésére vonatkozó – Eütv2.-ben és az R2.-ben, valamint a Ket.-ben szabályozott – eljárási rend jogorvoslati eszközeit veheti igénybe. Mivel a másodfokú közigazgatási hatósági határozat bíróság előtt megtámadható, a kötele-

zett ideiglenes mentesüléséről végső soron bíróság dönthet.

Következésképpen az ideiglenes mentesítés megtagadása esetén a kötelezett számára hatékony jogorvoslati rendszer áll rendelkezésre. Ugyanakkor ehhez az szükséges, hogy a kötelezett ne tegyen eleget a kezelőorvos döntésének és a védőnő megkereséseinek. Vagyis a kötelezett csak az Eütv2.-ben és az R2.-ben foglalt szabályok formális megszegése nyomán élhet az Alkotmány 50. § (2) bekezdéséből, valamint az 57. § (5) bekezdéséből következő jogosultságaival.

2.2.2. A végleges mentesítés megtagadásának (elmaradásának) eseteire az Eütv2. és az R2. szabályai egyáltalán nem alkalmazhatók. Ha a kezelőorvos – saját megítélése alapján vagy a Szolgálat városi intézete hozzájárulásának hiánya miatt – nem mentesíti a kötelezettet véglegesen valamely védőoltás alól, akkor a végleges mentesítés nem szerezhető meg a közigazgatási hatóság konkrét védőoltás beadását elrendelő határozatával szembeni jogorvoslat során. A végleges mentesítésről a konkrét kötelezésektől elkülönült eljárásban kell döntenet. (A kötelezettől nem várható el, hogy folyamatosan jogorvoslati eszközöket vegyen igénybe az ismétlődő kötelezések miatt.)

Az Eütv2. 58. § (1) bekezdése „az egészségügyi hatóság hozzájárulásától” teszi függővé a végleges mentesítést. Az Eütv2.-n alapuló védőoltási kötelezettség alóli végleges mentesítéssel az érintett jogosultságot szerez arra, hogy ne teljesítse az Eütv2.-ben és az R2.-ben foglalt kötelezettségeket. Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 10. § (1) bekezdése alapján az egészségügyi államigazgatási szerv – a fegyveres erők és a rendvédelmi szervek kivételével – „valamennyi természetes és jogi személyre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező társaságra kiterjedő hatósági jogkört gyakorol”.

A Ket. 12. § (2) bekezdésének a) pontja alapján közigazgatási hatósági ügy „minden olyan ügy, amelyben a közigazgatási hatóság az ügyfelet érintő jogot vagy kötelezést állapít meg, adatot, tényt vagy jogosultságot igazol, hatósági nyilvántartást vezet vagy hatósági ellenőrzést végez”. Következésképpen megállapítható, hogy az eljárás tárgyát tekintve a meghatározott védőoltás alóli mentesítésre vonatkozó eljárást közigazgatási ügynek kell tekinteni. Ugyanakkor a szabályozás hiányosságai miatt a végleges mentesítésre irányuló eljárásra nem alkalmazhatók a Ket. rendelkezései. A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a kezelőorvos nem tekinthető a Ket. 44. § (2) bekezdése szerinti „érdemi döntésre jogosult hatóságnak”, amely a 45. § (1) bekezdése alapján határozatba foglalja a szakhatóság hozzájárulását vagy annak megtagadását. Ezért a Szolgálat a mentesítési eljárás során nem a Ket. 44–45. §-ában szabályozott szakhatósági minőségben jár el, és nem alkalmazható a Ket. 45. § (2) bekezdése sem, amely kimondja: „A szakhatósági állásfoglalás ellen külön fellebbezésnek nincs helye, az ügyfél a határozat ellen irányuló fellebbezés keretében gyakorolhatja az ezzel kap-

csolatos jogorvoslati jogát.” Mindezek miatt a védőoltás alóli végleges mentesítés megtagadása (elmaradása) esetén nincs törvényes lehetőség sem a felettes szervnél történő jogorvoslati eljárásra, sem bírósági felülvizsgálatra.

2.3. A kötelező védőoltás alóli ideiglenes, illetve végleges mentesítést elutasító döntésekkel szembeni jogorvoslat [Alkotmány 57. § (5) bekezdés] és a bírósági felülvizsgálat [Alkotmány 50. § (2) bekezdés] alkotmányjogi szempontból azért különös jelentőségű, mert ezek a döntések a személyi integritáshoz való jogot és a döntésképes személyek önrendelkezési jogát [Alkotmány 54. § (1) bekezdés] súlyosan korlátozó, invazív egészségügyi beavatkozást írnak elő. Az egészségügyi kontraindikáción alapuló mentesség lényege az, hogy a kötelezett személy életét, egészségét veszélyeztető oltást nem szabad beadni. A mentesség intézménye tehát szintén az Alkotmány 54. § (1) bekezdésén alapuló élethez és egészséghez való jog védelmét szolgálja.

Az R2. 11. § (1) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az Országos Epidemiológiai Központ évente kiadott Módszertani Levele tartalmazza a védőoltások ellenjavallatait. A Módszertani Levele tájékoztatást ad a kötelező és az önkéntes oltásokról, a Szolgáltatól beszerezhető, valamint a gyógyszerárakban kapható oltóanyagokról, emellett felsorolja azokat az állapotokat és betegségeket, amelyek oltási kontraindikációnak minősülnek.

A Módszertani Levele fontos tájékoztató a kezelőorvosok és más érintettek számára, ugyanakkor az Alkotmány és a Jat. alapján nem kötelező az egészségügyi intézményrendszeren kívülálló személyekre és értelemszerűen a bíróságokra sem. Elvileg nem zárható ki, hogy valaki az aktuális Módszertani Levelemben nem szereplő kontraindikáció miatt mentesüljön ideiglenesen vagy véglegesen a védőoltás alól. Pszichikai állapot és szomatikus betegség egyaránt indokolhatja a mentesítést. Ezen túlmenően, a Módszertani Levelemben felsorolt ellenjavallatok esetében is általában mérlegelni kell az egyéni körülményeket a mentességről hozott döntés során. Egyfelől a járványügyi helyzetet és az oltással kivédhető betegséget kell figyelembe venni, másfelől azt a várható károsodást, amelyet az oltás beadása okozna a kötelezett egészségében. A lázas betegség minden védőoltás esetén kontraindikáció, terhesség esetén kivételes körülmények esetén indokolt az oltás, különleges mérlegelés szükséges a HIV pozitív személyek esetében stb.

2.4. Az alkotmányos demokráciákban az alapvető jogok korlátozásával járó vagy azokat nyilvánvalóan veszélyeztető egészségügyi ellátások, beavatkozások esetén speciális jogérvényesítési, jogorvoslati intézmények működnek. Az önmagukat vagy másokat veszélyeztető mentális betegek kötelező pszichiátriai kezeléséről különleges habeas corpus eljárásokban döntenek, amelyek során rendkívül rövid időn belül bíróság rendel el vagy vizsgálja felül a kezelés indokoltságát. Továbbá a bíróságok hatáskörébe tartozik az elrendelt gyógykezelések meghosszabbítása,

időszakos felülvizsgálata, valamint az alkalmazott eszközök és módszerek indokoltságának kontrollja is. Az Alkotmánybíróság a 36/2000. (X. 27.) AB határozatban (ABH 2000, 241.) foglalkozott ezekkel a tartalmi és eljárási feltételekkel, és a hatályos szabályokat az Eütv2.-nek a Pszichiátriai betegek gyógykezelése és gondozása című X. fejezete tartalmazza.

Szintén különleges, rendkívül rövid időn belüli jogérvényesítési és ahhoz kapcsolódó bírósági eljárások biztosítják az életfenntartó, illetve életmentő ellátások visszautasításához való jog érvényesülését és a visszaélések megelőzését. Az Alkotmánybíróság a 22/2003. (IV. 28.) AB határozatban (ABH 2003, 235.) körvonalazta az ellátás visszautasításához való jog alkotmányos alapjait, és a hatályos eljárási szabályokat az Eütv2. 20–23. §-ai tartalmazzák.

Az Alkotmány szintén megköveteli a jogorvoslatához való jog és a pártatlan bírósági eljáráshoz való jog érvényesítését az egyes kötelező védőoltások alóli ideiglenes vagy végleges mentesítési eljárásban. A jogorvoslati eljárás és a kontradiktórius bírósági eljárás keretei között van lehetőség arra, hogy a vitatott esetekben az általános szabályokat az egyéni körülményeknek megfelelően alkalmazzák. A védőoltás alóli mentesítési eljárás során – hasonlóan számos polgári és büntetőeljáráshoz, valamint az egészségügyi önrendelkezési joggal összefüggő különleges eljárásokhoz – állást kell foglalni egészségügyi szakkérdésekről is. Az Alkotmánynak megfelelő közigazgatási és bírósági eljárások során nyílhat lehetőség arra, hogy a kötelezettek szakértők bevonásával megfelelő tudományos színvonalon jelenítsék meg álláspontjukat a Szolgáltatással szemben. A jogorvoslat és a pártatlan bírói felülvizsgálat elengedhetetlen az orvosszakmai kérdéseken túlmenő szempontok, az egyéni körülmények, a konkrét egészségügyi előnyök és hátrányok mérlegeléséhez is.

2.5. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a megállapításra jutott, hogy a kötelező védőoltás alóli ideiglenes és végleges mentesítésre irányuló eljárás hatályos szabályozása nem felel meg az Alkotmány 50. § (2) bekezdéséből és az 57. § (5) bekezdéséből fakadó követelményeknek. Az alkotmányellenességet nem az Eütv2. – utólagos normakontrollra vonatkozó indítványban kifogásolt – 58. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés okozza, hanem a szabályozás hiányossága. Az ideiglenes mentesítés megtagadása esetén a kötelezett a védőoltás elrendeléséhez kapcsolódó jogorvoslati eszközöket veheti igénybe, de csak akkor, ha előzetesen megszegi az Eütv2.-ben és az R2.-ben foglalt szabályokat. A végleges mentesítés megtagadásával (elmaradásával) szemben pedig egyáltalán nincs törvényes lehetőség sem a felettes szervnél történő jogorvoslati eljárásra, sem bírósági felülvizsgálatra. A jogalkotó nem tette lehetővé, hogy a kötelezett a Ket. jogorvoslati rendszerét vagy speciális jogorvoslati eszközöket igénybe véve élhessen a jogorvoslatához és a bírósági felülvizsgálathoz való jogával.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a mentesítési eljárás során a jogérvényesítés és jogorvoslás akkor tekinthető hatékonynak, ha a védőoltásra kötelezett a jogszabályi rendelkezések megkerülése vagy figyelmen kívül hagyása nélkül fordulhat olyan jogorvoslati fórumhoz, amely a védőoltás beadása előtt, érdemben tud dönteni az ideiglenes vagy végleges mentesítésről. Másfelől az eljárás hatékonysága összefügg a közegészségügyi, járványügyi célokkal is: fertőződések közvetlen veszélye vagy járványveszély különösen indokolttá teheti, hogy a mentesítési eljárás rövid időn belül befejeződjön.

Az Abtv. 49. § (1) bekezdése szerint – hivatalból vagy indítvány alapján – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. A jogalkotó szerv jogszabály-alkotási kötelezettségének konkrét jogszabályi felhatalmazás nélkül is köteles eleget tenni, ha azt észleli, hogy a hatás- és feladatkörébe tartozó területen jogszabályi rendezést igénylő kérdés merült fel. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, ha alapvető jog érvényesüléséhez szükséges garanciák hiányoznak, illetve, ha a hiányos szabályozás alapvető jog érvényesítését veszélyezteti. [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 232.] Mivel az Alkotmánybíróságnak – az Abtv. preambulumban is megfogalmazott – elsődleges feladata az Alkotmányban biztosított alapjogok védelme, a testület szükség esetén hivatalból eljárva állapít meg mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet. [30/1990. (XII. 15.) AB határozat, ABH 1990, 128.]

Jelen esetben az Alkotmánybíróság mind a mulasztást, mind az alkotmányellenes helyzet bekövetkeztét megállapította. Ezért az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapította: az Alkotmány 50. § (2) bekezdését és az 57. § (5) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzet jött létre annak következtében, hogy az Országgyűlés nem biztosított hatékony jogorvoslati eszközt az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 58. § (1) bekezdésében szabályozott, a kötelező védőoltás alóli mentesítés megtagadásával szemben. Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2008. március 31-ig tegyen eleget.

Az Alkotmánybíróság az Eütv2. 58. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

3. Az Alkotmánybíróság külön vizsgálta, hogy az Eütv2. 58. § (4) bekezdésének az azonnali végrehajthatóságról rendelkező második mondata a jogorvoslatihoz való jog szükséges és arányos korlátozásának minősül-e.

3.1. Az Alkotmánybíróság az alapjog-korlátozás alkalmaságának és szükségességének vizsgálatakor abból indult ki, hogy a jelen határozat indokolásának V.3–4. pont-

jaiban elemzett járványügyi közérdek megfelelő alkotmányos cél a kötelező védőoltások intézményesítésére, valamint a védőoltások beadását biztosító jogi feltételek kialakítására. Ezzel összhangban mondja ki a Ket. 101. § (3) bekezdésének g) pontja, hogy a határozat akkor nyilvánítható fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajthatónak, ha azt törvény – egyebek mellett – közegészségügyi, járványügyi okból lehetővé teszi.

Továbbá, az Alkotmánybíróság az Eütv2. 58. § (4) bekezdésének alkotmányossági vizsgálatokor kiindulópontnak tekintette a jogorvoslatihoz való jogra vonatkozó, a jelen határozat indokolásának VI. 1.2. pontjában összefoglalt alkotmánybírósági gyakorlatot. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint jelen ügyben irányadó a 39/1997. (VII. 1.) AB határozattal kezdődő alkotmányértelmezési gyakorlat, amely szerint az Alkotmány 50. § (2) bekezdéséből, valamint az 57. § (5) bekezdéséből fakadó követelmény a formális felülvizsgálatot meghaladó, érdemi, hatékony jogorvoslat biztosítása.

Az Alkotmánybíróság értelmezése összhangban áll az Emberi Jogok Európai Bíróságának felfogásával, amely szerint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről Rómában, 1950. november 4-én kelt egyezmény hatékony jogorvoslatihoz való jogot elismerő 13. cikkének lényegi eleme az anyagi értelemben vett hatékonyság (remedial and material effectiveness). Eszerint a jogorvoslatnak nem csupán elvi lehetőségnek kell lennie, hanem a gyakorlatban érvényesülő, a jogosult által ténylegesen igénybe vehető, és érdemi felülvizsgálat lehetőségét magában hordozó eljárásnak.

3.2. A hatékony jogorvoslatihoz való jog korlátozásának arányosságát vizsgálva az Alkotmánybíróság figyelembe vette, hogy az Eütv2. 58. § (4) bekezdésének második mondata az ügyfelet a jogorvoslatihoz való jog alapján megillető fellebbezési jog leglényegesebb elemét korlátozza, mivel a Ket. 101. § (1) bekezdése alapján a fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van, kivéve, ha a hatóság a határozatot a fellebbezés halasztó hatályának kizárásával végrehajthatónak nyilvánította. Vagyis főszabály szerint a fellebbezés benyújtásának legfontosabb jogi következménye az, hogy megakadályozza az első fokú közigazgatási határozatban foglalt rendelkezések végrehajthatóságát.

Az Eütv2. 58. § (4) bekezdésének második mondata alapján az első fokú hatóságnak mérlegelés nélkül azonnal végrehajthatónak kell nyilvánítania a védőoltást elrendelő határozatát. A Ket. 101. § (4) bekezdése alapján az első fokú hatóságnak a határozatban külön ki kell mondani, és meg kell indokolni a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóságot. Az indokolási kötelezettség jelen esetben nem több az Eütv2. jogalapot biztosító 58. § (4) bekezdésének második mondatára történő hivatkozásnál. Ha a határozatban az első fokú hatóság teljesítési határidőt állapított meg, a végrehajtás elrendelésére csak e határidő eredménytelen eltelte után kerülhet sor. Tehát a védőoltás be-

adását elrendelő határozat végrehajthatósága nem függ attól, hogy miként mérlegel az első fokú határozatot hozó szerv, benyújtott-e az ügyfél fellebbezést, letelt-e a fellebbezési határidő.

Az azonnali végrehajthatóság elrendelése alkotmányosan indokolt, ha mások alapvető jogainak megóvása vagy alkotmányos közérdek érvényre juttatása azt feltétlenül megköveteli, és a kívánt cél más módon nem érhető el. A Ket. 101. § (3) bekezdése alapján az első fokú közigazgatási hatóság fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilváníthatja a határozatát – például – életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet megelőzése, elhárítása érdekében; fontos közrendvédelmi okból; jelentős vagy helyrehozhatatlan kár elhárítása céljából. A felsorolt esetekben a hatóság az egyedi ügy körülményeit, különösen az elérni kívánt cél érdekében okozott jogkorlátozás nagyságát mérlegelve dönthet. Az Eütv. 58. § (4) bekezdésének második mondata ezzel szemben nem írja elő, és nem is teszi lehetővé semmiféle konkrét szempont (például: a járványveszély nagysága, a védőoltás fajtája, a kötelezett egyéni körülményei) mérlegelését, így a folyamatban lévő mentesítési eljárás sem akadály a védőoltás beadásának. Önmagában a határozat tárgya (a védőoltás beadására való kötelezés) indokolja az azonnali végrehajtást.

Az Alkotmánybíróság mindezek alapján hangsúlyozza, hogy rendkívüli járványveszély indokolhat különleges közigazgatási hatósági eljárást, és ilyen esetben jelentősebb alapjog-korlátozás is elfogadható lehet, hiszen az arányossági mérlegelésnél rendkívül nyomós közérdeket kell tekintetbe venni. Ezért az azonnali végrehajtás szempontjából eltérő alkotmányossági megítélés alá esnek az életkorhoz kötött védőoltások és a járvány kitörése, vagy annak konkrét veszélye miatt elrendelt védőoltások. Az Eütv. és az R2. szabályozása különbséget tesz az életkorhoz kötött és a megbetegedési veszély esetén beadandó oltások között. Ugyanakkor az azonnali végrehajtásról szóló rendelkezés minden esetre kiterjeszti a lényegében csak járványveszély idején indokolható beavatkozást, a kötelező azonnali végrehajtást.

A védőoltást elrendelő közigazgatási határozat másik sajátossága, hogy a végrehajtás a védőoltás beadását jelenti, amely visszafordíthatatlan beavatkozás. A Ket. 130. § (1) bekezdésének második mondata alapján, ha a hatóság a döntés fellebbezésre tekintet nélküli végrehajtását rendeli el, a végrehajtásról és a foganatosítás módjáról a döntést tartalmazó határozatban vagy végzésben kell rendelkezni. A 140. § (1) bekezdés *e*) pontja szerint, ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást foganatosító szerv a rendőrség közreműködésével kényszerítheti ki a meghatározott cselekményt. Emellett az eredményes végrehajtást eljárási bírság is biztosítja. A 141. § (2) bekezdése kimondja: „Az eljárási bírság ismételt kiszabható, ha a kötelezett a meghatározott cselekményt a bírságot kiszabó végzésben megállapított újabb határidő alatt nem teljesítette, továbbá ha a meghatá-

rozott magatartásra vonatkozó rendelkezést ismételtlen megszegi.” Következésképpen a Ket. kényszercselekmények és ismételt eljárási bírság lehetőségével is biztosítja, hogy az első fokú határozatot a lehető leghamarabb végrehajtsák.

A szabályozás alapján minden feltétel adott ahhoz, hogy a másodfokú hatóság eljárásának, majd a határozat bírósági felülvizsgálatának, illetve a mentesítési kérelem elbírálásának idejére az elmaradt védőoltást már beadják. Ezért az esetlegesen jogsértő első fokú határozat meghozatalát követően a jogorvoslati eljárás során már nem állítható helyre a jogszerű állapot. A védőoltás azonnali beadása miatt nincs jelentősége annak sem, hogy ha a közigazgatási perben eljáró bírő indokoltan látja a megtámadott közigazgatási határozat végrehajtásának felfüggesztését, azt a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. § (3) bekezdésének megfelelően – kérelem alapján – bármikor elrendelheti [2/2006. Közigazgatási jogegységi határozat, MK 2006/49.; 1/2007. (I. 18.) AB határozat, ABK 2007. január, 10.].

3.3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy az Eütv. 58. § (4) bekezdésének második mondata aránytalanul korlátozza az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében elismert jogorvoslatihoz való jogot, mert a konkrét körülményekre és a beavatkozás visszafordíthatatlanságára tekintet nélkül azonnal végrehajthatónak minősíti a védőoltás beadását elrendelő első fokú határozatot. Ezért az Alkotmánybíróság az Eütv. 58. § (4) bekezdésének második mondatát a jelen határozat közzétételének napjával megsemmisítette.

Mivel az Alkotmánybíróság a vizsgált rendelkezés alkotmányellenességét az Alkotmány 57. § (5) bekezdése alapján megállapította, az indítványokban felhívott további alkotmányi rendelkezésekkel fennálló ellentétet – állandó gyakorlatának megfelelően – már nem vizsgálta. [61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 56/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 478, 482.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 213.; 4/2004. (II. 20.) AB határozat, ABH 2004, 66, 72.; 9/2005. (III. 31.) AB határozat, ABH 2005, 627, 636.]

4. Az indítványozók álláspontja szerint az Eütv. 58. § (3) bekezdése ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslatihoz való joggal, valamint a 70/D. §-ában biztosított egészséghez való joggal. Az indítványozók azt kifogásolták, hogy a védőoltásra kötelezett személy értesítéséről szóló rendelkezés nem teszi egyértelművé, hogy a kötelezettet megilleti-e az Eütv. 13–14. §-ában biztosított tájékoztatáshoz való jog. A vizsgált rendelkezés kimondja: „A védőoltás módjáról, céljáról, helyéről és idejéről a védőoltásra kötelezett személyt, illetve törvényes képviselőjét értesíteni kell. A védőoltásra kötelezett kiskorú személy megjelenéséről a törvényes képviselő köteles gondoskodni.”

4.1. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Eütv2. 13–14. §-ában meghatározott tájékoztatáshoz való jog az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében elismert emberi méltósághoz való jogból származik. [Először: 36/2000. (X. 27.) AB határozat, ABH 2000, 241.; 56/2000. (XII. 19.) AB határozat, ABH 2000, 527, 529–530.]. A döntésképes személyek önrendelkezési jogának része, hogy megfelelő tájékoztatás nyomán szabadon dönthetnek a saját egészségügyi ellátásukkal kapcsolatos kérdésekben. Alkotmánybírósi határozatokhoz fűzött különvélemények az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére hivatkozva már megfogalmazták, hogy az egészségügyi ellátás alanya akkor tud felelősen dönteni arról, hogy igénybe vesz-e egészségügyi ellátást, és ha igen, akkor milyen, ha tájékozott – egyebek mellett – saját egészségügyi állapotáról, a kezelés nélküli prognózisról, és a szóba jövő beavatkozások előnyeiről és hátrányairól (informed consent). [684/B/1997. AB határozat, ABH 2002, 813, 828.; 43/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 536, 560.]

Az Eütv2. 13. és 14. §-a széleskörűen elismeri, és részletes szabályokkal biztosítja a tájékoztatáshoz való jogot. A jelen ügyben vizsgált kérdés szempontjából alapvető jelentőségű a 14. § (3) bekezdése, amely kimondja: „A tájékoztatás joga a beteget akkor is megilleti, ha beleegyezése egyébként nem feltétele a gyógykezelés megkezdésének.” [Az Eütv2. 3. § a) pontja szerint a törvény alkalmazásában „beteg: az egészségügyi ellátást igénybe vevő vagy abban részesülő személy”.] Az általános szabállyal összhangban az Eütv2. 56. § (3) bekezdése külön kimondja: „Kötelező járványügyi intézkedés foganatosításához nincs szükség a beteg beleegyezésére, azonban a beteget – az eset körülményeihez képest – ekkor is megilleti a tájékoztatáshoz való jog.” Az Eütv2. 13. § (5) bekezdése így rendelkezik: „A cselekvőképtelen és korlátozottan cselekvőképes betegnek is joga van a korának és pszichés állapotának megfelelő tájékoztatáshoz.” A (8) bekezdés szerint „a betegnek joga van arra, hogy számára érthető módon kapjon tájékoztatást, figyelemmel életkorára, iskolázottságára, ismereteire, lelkiállapotára, e tekintetben megfogalmazott kívánságára (...)”.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a nem döntésképes személyek – életkoruknak és egyéb körülményeiknek megfelelő – tájékoztatáshoz való joga az Alkotmány 54. § (1) bekezdésén alapuló személyi integritáshoz való jogból következik. Emellett a tájékoztatás a hatékony, eredményes egészségügyi ellátás előfeltétele is, mivel a kellő ismeretekkel rendelkező személy nagyobb bizalommal tekint a kezelésben résztvevőkre, és jobban tudja teljesíteni az orvosi javaslatokat.

4.2. A fentiekből következik, hogy az életkorhoz kötött védőoltások esetén is érvényesül az Eütv2. 13–14. §-ában szabályozott tájékoztatáshoz való jog. Ezt az Eütv2. 56. § (3) bekezdése külön is elismeri. Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése szempontjából lényeges, hogy a tájékoztatáshoz való jog nem csak a törvényes képviselőt (a szülőt)

illeti meg, hanem – életkorának megfelelően – a védőoltásra kötelezett gyermeket is. A tájékoztatás tartalmát meghatározó 13. § (2)–(6) bekezdésében foglaltak értelemszerűen irányadók a védőoltások esetében.

Az Eütv2. 58. § (3) bekezdésének első mondata alapján a védőoltásra kötelezett személyt, illetve törvényes képviselőjét értesíteni kell a védőoltás módjáról, céljáról, helyéről és idejéről. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint – tekintettel az Eütv2. 14. § (3) bekezdésére és az 56. § (3) bekezdésére – ez a rendelkezés nem értelmezhető a tájékoztatás általános követelményeit felülíró különleges szabálynak. Az 58. § (3) bekezdése a védőoltás mint kötelező egészségügyi ellátás sajátosságából következik: a kötelezettet (törvényes képviselőjét) előzetesen értesíteni kell arról, hogy mikor, hol és milyen módon kell eleget tennie kötelezettségének. Ez az értesítési kötelezettség az előfeltétele annak, hogy az érintettek teljesíthessék kötelezettségüket és gyakorolhassák jogosultságaikat. Az értesítés szükséges például ahhoz, hogy megvalósulhassanak az 58. § (3) bekezdésének második mondatában foglaltak: „A védőoltásra kötelezett kiskorú személy megjelenéséről a törvényes képviselő köteles gondoskodni.” Tehát az Eütv2. 58. § (3) bekezdése nem helyettesíti, hanem kiegészíti az Eütv2. 13. és 14. §-ából következő tájékoztatási kötelezettséget.

Következésképpen az Alkotmánybíróság nem osztotta az indítványozónak azt az álláspontját, hogy a vizsgált rendelkezés ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való joggal, valamint a 70/D. §-ában biztosított egészséghez való joggal. A tájékoztatáshoz való jog az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből következik, ezért az Eütv2. 58. § (3) bekezdése az indítványban foglaltak alapján nem hozható összefüggésbe az Alkotmány 70/D. §-ával. Emellett a támadott rendelkezés nem korlátozza az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében elismert jogorvoslathoz való jogot, hanem ellenkezőleg: a kötelezettségek teljesítéséhez és a jogosultságok érvényesítéséhez szükséges információk megismerését biztosítja az érintettek számára.

5.1. Az indítványozók az Eütv2. 58. § (1), (3) és (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményező Indítvány2.-ben az Eütv2. és az R2. további rendelkezéseivel kapcsolatban is megfogalmaztak alkotmányossági aggályokat. Ezek egy részében nem jelölték meg, hogy álláspontjuk szerint a kifogásolt szabályozás az Alkotmány melyik rendelkezésébe ütközik, másik részében pedig nem kezdeményezték az alkotmányellenesség megállapítását és megsemmisítését. Az Indítvány2.-nek ezek az elemei nem felelnek meg az Abtv. 22. § (2) bekezdésének, amely kimondja: „Az indítványnak a kérelem alapjául szolgáló ok megjelölése mellett határozott kérelmet kell tartalmaznia.” Az Alkotmánybíróság, tekintettel az Abtv. 22. § (2) bekezdésére és az Ügyrend 29. § d) pontjára, e tekintetben az indítványt visszatartotta.

5.2. Az indítványozók kezdeményezték továbbá, hogy az Alkotmánybíróság állapítson meg alkotmányos követelményt az Eütv2. egyes rendelkezéseinek alkalmazásával összefüggésben. Az Abtv. nem biztosít indítványozási jogot alkotmányos követelmény megfogalmazására. Az Alkotmánybíróság az Ügyrend 29. § c) pontja szerint visszautasítja az indítványt, ha megállapítható, hogy az eljárás indítványozására az indítványozónak nincs jogosultsága. [292/B/2001. AB végzés, ABH 2001, 1591–1592.] Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányos követelmény megállapítására előterjesztett indítványt visszautasította.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatot az Abtv. 41. §-a alapján tette közzé a Magyar Közlönyben.

Alkotmánybírósági ügyszám: 1418/D/1996.

Dr. Kovács Péter alkotmánybíró különvéleménye

I.

Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező részének az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvénynek a járványügyre vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról szóló 9/1972. (VI. 27.) EüM rendelet (a továbbiakban: R1.) 4. § (2) bekezdése alkotmányellenességét megállapító 2. pontjával, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 58. § (4) bekezdésének második mondatát megsemmisítő 1. pontjával, valamint a védőoltások kapcsán a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet megállapító 4. pontjával és nem értek egyet az indokolásnak azokkal az elemeivel, amelyek a rendelkező rész fenti pontjait alátámasztják.

Egyetértek a rendelkező résznek a többi indítványi elemet illetően elutasító, illetve visszautasító pontjaival és az azokhoz fűzött indokolással.

A védőoltások hatályos magyarországi rendszere megítélésem szerint olyan beavatkozást jelent az emberi jogokba, ami nem lépi túl sem a szükségesség (amit a többségi határozat is elismer), sem az arányosság kereteit.

A közigazgatási jogorvoslati rendszer kritériumainak az orvosi beavatkozásokra való mechanikus vonatkoztatásával nem értek egyet. Megítélésem szerint jöllehet az orvosszakmai gyakorlat sem lehet (és nincs is) kivonva a jog uralma alól, azonban a jognak, a jogi szabályozásnak tartózkodnia kell attól, hogy saját kategóriáit meghatározó fontosságúnak minősítse ezen alapvetően nem jogi jellegű és különleges ismereteket és szakértelmet igénylő, az orvos és a páciens közötti bizalmon alapuló területen, ahol tehát a jogalkotás számára inkább a visszafogottság, mintsem a formalizálás erőltetése a kívánatos, és a rendszer működőképességét gyengítheti a túlzott szabályozás.

II.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alapjog korlátozása akkor arányos, ha az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban vannak egymással, továbbá a törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.].

Magyarországon az ország lakosságának 99%-a immunizáltnak tekinthető az Európát korábban sújtó halálos kimenetelű, gyermekkori járványokat illetően. (A hiányzó 1% részben a statisztikai hibahatár, illetve az oltások egyéb betegségek miatti halasztásának figyelembevételével, a gyakorlatban pedig mindenekelőtt a migrációval együtt járó kockázat, valamint a társadalomban marginalizálódott csoportok egy részének elérhetetlensége a közegészségügy hagyományos eszközeivel. 100%-os immunizáltságot ennek megfelelően az országok eleve nem jelentenek, és nem jelenthetnek.) A WHO a 95%-os immunizáltságot tűzte ki célul és ennek érdekében a 2007. április 16–22-e közötti európai immunizálási hét a nyugat-európai országokban is emelni kívánta az oltottságot. A WHO/Unicef programok jelenlegi célja az immunizálás fenntartása és erősítése (lásd Global Immunization Vision and Strategy WHO 2005 Geneva; State of the World's Vaccines and Immunization, WHO 2002 Geneva.) Ennek alapvető indoklása a pusztá egészségügyi megfontolásokon túl az is, hogy bizonyíthatóan jóval kevesebbe került a megelőzés, mint a járványok kezelése.

Az egyes országokban az immunizálási programokat több tényező befolyásolja: (i) a veszélyeztetettség, illetőleg a betegség földrajzi lokalizáltsága; (ii) az immunizálás anyagi költségei, ezek fedezetére rendelkezésre álló hazai vagy nemzetközi források mértéke; (iii) a korábban ténylegesen tapasztalt járványok súlya, emléke; (iv) a beoltandó populáció mértéke, elérhetősége, egészségügyi kultúrája; (v) a rendelkezésre álló orvosi struktúra mértéke, akcióképessége, működtethetősége; (vi) az állam és az egyén viszonya, az egyéni autonómia felfogása, a társadalom tagjainak földrajzi és a modern közigazgatás eszközrendszereivel való elérhetősége.

A WHO statisztikai adatai szerint a vakcinációra visszamutató egészségügyi károsodás esélye nemcsak elenyésző (1:1 millió), de ezt azzal összefüggésben is kell szemlélni, hogy milyen nagy (1:20) az esélye a fertőződésnek az immunizáltság hiánya esetében (lásd State of the World's Vaccines and Immunization).

Arra is tekintettel, hogy a védőoltásokkal megelőzött gyermekbetegségek jelentős része nem tűnt el (sem nálunk, sem másutt), hanem lefojtásra került, kórokozóit illetően azonban velünk élőnek tekinthető, azaz nem pusztán a behurcolás eredményezhet fellobbanást, önmagában nem az a kérdés, hogy megvonható-e valamilyen kritikus szint, amely alá az elért oltottsági arány veszélyeztetettség vállalása nélkül nem csökkenhet, hanem az, hogy egy ki-

alakult, zárt, e vonatkozásban igen jól működő, társadalomilag elfogadott, nemzetközi szinten elismert és szerencsésnek tekintett rendszerből következő korlátozás a céllal arányos, ekként alkotmányos-e? Álláspontom szerint a védőoltások jelenlegi rendszere ezt a követelményt kielégíti.

E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a szlovén alkotmánybíróságnak a többségi határozatban idézett U-I-127/01 számú, 2004. február 12-ei határozata a magyar megoldásra sokban emlékeztető szlovén szabályozást valójában összeegyeztethetőnek találta az arányosság követelményével.

III.

A művi meddővételről szóló 43/2005. (XI. 14.) AB határozathoz (ABH 2005, 536, 558.) fűzött különvéleményem is arra mutatott vissza, hogy az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége nem jelentheti azt, hogy a folyamatos absztrakciók révén az emberi jogi megközelítés önmagáért valóvá válik, és más megfontolásokat alábecsül.

Mindazonáltal az emberi jogi fogódzókat illetően is fontosnak tartom, hogy az orvosi beavatkozások megítélését illetően az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatából nem igazán vezethető le, hogy az egészségügyi beavatkozások során egy a priori bekapcsolt jogorvoslati rendszernek meg kell előznie az invazív orvosi beavatkozásokat. Az orvosi döntések felülbíráhatósága, emberi jogi szempontú ellenőrzése valóban benne van az Emberi Jogok Európai Bíróságának a joggyakorlatában, azonban jellemzően nem a jogorvoslati jogot tárgyaló cikkek (Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. és 13. cikkei) kapcsán, hanem az 5. cikk 1. e), illetve a habeas corpus szabály [5. cikk (4) bekezdés], az egyén személyi integritása, magánéletének tiszteletben tartásához (8. cikk), esetleg a vallási, lelkiismereti szabadsághoz (9. cikk) kapcsolódva. Esetenként az embertelen, megalázó bánásmód tilalma (3. cikk) is fogódzót jelentett.

Az orvosi döntés ex post facto bírói felülvizsgálata tipikusan az elmeegógyintézeti elhelyezésekkel összefüggésben merült fel. (Emberi Jogok Európai Bíróságának a Winterwerp c. Hollandia 1979. október 24-ei ítélet, Ashingdane c. Egyesült Királyság ügyben hozott 1985. május 25-ei ítélet, Herczegfalvy c. Ausztria ügyben hozott 1992. szeptember 24-ei ítélet, újabbak közül a Filip c. Románia ügyben hozott 2007. március 14-ei ítélet stb.)

A fair bírói eljárás, a jogorvoslati rendszer is inkább olyan összefüggésekben merült fel, ami éppen fordítottja az indítványozó által igényeltnek. Így például abban az angol esetben, amelynek jogi háttérében az állt, hogy ha az orvos megítélése szerint szükséges lépéshez a cselekvőképtelen gyermek hozzátartozója alapos ok nélkül nem adja beleegyezését, ilyenkor az orvos a bíróságtól eszközölheti ki a hiányzó akaratnyilatkozat pótlását. Kényszerítő szükség nélkül azonban nem mellőzheti e fórum megke-

resését, különösen akkor nem, ha az orvosi beavatkozás formáját illetően alternatívák vannak. (Glass c. Egyesült Királyság ügy, 2004. március 9-én hozott ítélet. 80–84. §) Egy orvosi műhibaper elhúzódása érintette a 6. és 13. cikket (D.M. c. Lengyelország ügyben 2003. október 14-én hozott ítélet 38–39. §). A védőoltással összefüggésben bekövetkezett egészségkárosodás nyomán az állam és a gyermek szülei között a kártérítés kapcsán létrejött békés megegyezés utólagos módosítására irányuló per elhúzódása lépte túl az ésszerű időtartamot (Kellner c. Magyarország ügyben, 2004. szeptember 28-ai ítélet 22–24. §). A Pretty c. Egyesült Királyság ügyben hozott 2002. április 29-ei ítélet eutanázia iránti kérelem tárgyában született, amelyben a panaszos – az őt halálba segíteni nem hajlandó orvosokkal szemben – az embertelen bánásmód tilalmát, illetve a magánélet tiszteletben tartását és a vallási, lelkiismereti meggyőződés tiszteletben tartását és a diszkrimináció tilalmát exponálta, de nem a jogorvoslati jogot. Egy olasz ügyben a kötelező védőoltásra visszavezetett károsodás miatt indított kártérítési perben az Emberi Jogok Európai Bírósága kijelentette, hogy maga a kötelező védőoltás intézménye a magánélet tiszteletben tartásával összefüggésben értelmezhető (Salveti c. Olaszország, 2002. július 9-ei döntés). Ez összhangban volt az X. c. Egyesült Királyság ügyben még az Emberi Jogok Európai Bizottsága által hozott 1978. július 12-i döntéssel, amelyben éppen védőoltások ügyében a Bizottság azt a tételt is kifejtette, hogy „jogszerű, ha az állam úgy véli, hogy a szakorvos megítélésére kell hagyni az arról való meggyőződést, hogy van-e kontraindikáció”.

Mindennek nem mondanak ellent az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt egyezménye, az emberi jogokról és a biomedicináról szóló egyezmény (kihirdetve a 2002. évi VI. törvényben), valamint ennek kiegészítő jegyzőkönyvei sem.

Az ovideoi egyezmény Beleegyezés alcímű 5. cikke szerint „Egészségügyi beavatkozás csak azután hajtható végre, ha abba az érintett személy szabadon és tájékozottságon alapuló beleegyezését adta. Ennek a személynek előzetesen megfelelő tájékoztatást kell kapnia a beavatkozás céljáról és természetéről, valamint következményeiről és kockázatairól. Az érintett személy beleegyezését bármikor szabadon visszavonhatja”. A gyermekvédőoltásokat illetően azonban releváns a Beleegyezési képességgel nem rendelkező személyek védelme alcímű 6. cikk is: „1. A 17. és 20. cikkek fenntartása [kísérletek és szervátültetés – KP] mellett, beleegyezési képességgel nem rendelkező személyen csak saját közvetlen javát szolgáló beavatkozás hajtható végre. 2. Abban az esetben, amikor a törvény szerint, egy kiskorú nem rendelkezik a beavatkozásba való beleegyezés képességével, a beavatkozást csak képviselője, hatóság vagy a törvény által kijelölt személy vagy testület engedélyével lehet végrehajtani.”

Azaz a nemzetközi jogi szabályozás az „informed consent” elv érvényesítése során sem abszolutizálja a szülői akaratot, és annak felülbíráhatóságát illetően általában véve hatóságról (autorité/authority) szól, azaz nem követeli meg a bírói természetű jogorvoslatot.

IV.

A többségi határozatnak az R1. alkotmányellenessége megállapítása a módszertani levelek, útmutatók és hasonló dokumentumok jogi relevanciájának az Alkotmánybíróság által számos alkalommal tárgyalt problematikájához kapcsolódik.

A határozat maga is idézi a 45/1991. (IX. 10.) AB határozatból, hogy „1. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 61. § (2) bekezdése szerint: »E törvény nem érinti a hatálybalépése előtt alkotott jogszabály, határozat, utasítás, szabvány, ármegállapítás és jogi iránymutatás hatályát.« A szakaszhoz fűzött indoklás a törvényalkotói szándékot a következőképp fogalmazza meg: »E rendelkezés célja az, hogy a törvény alkalmazása ne okozzon zavart a jogéletben. A törvény rendelkezéseit a hatálybalépése előtt kibocsátott jogszabályok, határozatok, utasítások, jogi iránymutatások vonatkozásában folyamatosan, azok felülvizsgálata során kell átvinni a gyakorlatba.« Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Jat. ezen szabálya nem sérti az Alkotmány egyetlen rendelkezését sem. Ellenkezőleg, összhangban áll az Alkotmánynak a Magyar Köztársaság jogállamiságát deklaráló 2. § (1) bekezdésével. A jogállamiság egyik fontos tartalmi eleme a jogbiztonság, amelynek megőrzését célozza a Jat. rendelkezése.» (ABH 1991, 206, 207.)

A határozat logikai levezetése azon alapul, hogy a módszertani levelek olyan információkat is tartalmaztak, amelyek nem pusztán orvosi szakkérdéseket jelentettek, hanem amelyek érintették az egyének bizonyos jogait.

Az indítványozó azt állította, hogy „leginkább a járványügyi hatóságok gyakorlatából” lehetett értesülni a egyes védőoltások beadásának megfelelő életkorról, az iskolai oltási kampányok esetében nem volt biztosíték az időpontról, a módról és a várható következményekről való tájékoztatást illetően. Valójában azonban az ún. védőnői hálózat tényleges működése, az oltási könyv, az iskolai tájékoztatás intézményrendszere az én megítélésem szerint az alapvető információkat, szervezett rendszerben megadta. Ezért én nem tudom osztani az indítványozónak a többségi határozatban is elfogadott állítását, de következképpen az erre épülő következtetéseket sem, hogy a tájékoztatóban, a módszertani levelekben az egyéni jogok érvényesítésével, egyéni kötelezettségek teljesítésével érdemi összefüggésben levő, új információk jelentek volna meg.

Így azonban a 45/1991. (IX. 10.) AB határozat hivatkozott része mutatis mutandis a többségi határozattal ellentétes konklúziót is alátámasztja.

V.

A végleges mentesítés iránti kérelem elutasítása esetén az azonnali végrehajthatóság elrendelése megítélésem szerint a védőoltások esetében azért nem azonosítható, az azonnal, minden körülmények közötti végrehajthatósággal, mivel ha az adott időpontban az ideiglenes mentesítés imperatív alapokai (lázás betegség, stb.) fennállnak, úgy a beavatkozásra magát az egészségügyi törvényt, illetve az orvosi, szakmai szabályokat figyelembe véve nem kerülhet sor, hanem időpontkitűzés történik.

Nem vitatva a végleges mentesítés elvi jogszerűségét, azt csak evidens orvosi indokok alapján tartom alkalmazhatónak: például a halálos betegségben szenvedő és a tudomány mai állása szerint rövidesen a végstádiumba kerülő beteg esetében nyilvánvalóan nincs értelme erőltetni a vakcinációt. Bizonyos immunhiányos betegségek ritka fajtái szintén orvosi okként szolgálnak. Ilyen esetekben azonban az orvosnak a passzív immunizálást kell elérnie, bizonyos globulin-anyagok beadása révén. Tekintettel arra, hogy a végleges mentesítés orvosi szempontból tehát csak igen ritkán előforduló körülmények egybeesése esetén, az adott személy egészségi állapotának sajátosságai miatt képzelhető el, így a jelen szabályozás nézetem szerint megfelel a fentiekben érintett, a köz- és a magánérdek egyeztetése követelményének.

Ennek megfelelően tehát maga az indítványban felvetett probléma nem tekinthető olyan súlyúnak, mint ami indokolhatná a jelenlegi szabályrendszer átfogó felülvizsgálatát, illetve azon belül valamilyen paradigmaváltást.

VI.

Ez azért is különösen fontos, mivel nagyon sok egyéb jogszabály és jogi helyzet kapcsolódik az oltási könyv néhány éve bevezetett új formája szerint az életkori sávonként is pontosan a szülő tudomására hozott oltottság megtörténtehez. Ilyen mindennek előtt a gyermekek beiskolázása. Állampolgárként, szülőként szembesülünk a következő szabállyal: „Gyermekeközösségbe, továbbá alsó- és középfokú oktatási intézménybe csak az előírt oltásokkal rendelkező gyermekek vehetők fel.” Ez a közismert tétel szintén csak módszertani levélben (lásd pl. Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ Módszertani levele a 2005. évi védőoltásokról, EPINFO 12. évf. 1. különszám, 2005. január 27.) szerepel – nem vitatható, hogy a közoktatásról szóló törvényben lenne a helye. Jogforrástani szempontból azonban valamelyest javít a helyzeten, hogy a települések önkormányzatai helyi rendeleteikbe tartalmilag – vagy éppen szó szerint – átvezetik. Abban az esetben, ha a mentesítés iránti kérelem elutasítása kapcsán egy jogorvoslati vita fórumainak bejárására kerül sor, vajon ennek jogerős eldőléséig a gyermek beiskolázható-e vagy sem? Ha igen (vö. e szabálynak a normahierarchiában elfoglalt igen problematikus pozícióját), akkor további kérdések merül-

nek fel a hatályos rendelkezés alkotmányellenessé nyilvánítása miatt, ideértve az adott helységben az iskolaszék, szülők, ÁNTSZ stb. tájékoztatási kötelezettségét, a felmerülő problémák kezelését stb.

Az oktatásügy sajátosságai miatt a végleges mentesítés, illetve az adott korban esedékes védőoltások beadásának az esetleges jogorvoslati út bejárására tekintettel történő elhalasztgatása egyéb szempontból is gondokat okoz. A mai iskolás korosztályban az iskolával, illetve a szülőkkel való külföldre utazás mindennapi jelenség. A hazai 99%-os lefedettség a nem oltott számára bizonyos biztonságot jelent, de az ennél alacsonyabb immunizáltságú országokba való belépés az immunizáltsággal nem rendelkező gyermek számára jóval nagyobb kockázatot jelent. Az adatvédelmi szabályok kapcsán pedig az a kérdés merül fel, hogy az egészségügyi állapotra vonatkozó adatok fokozott védeltsége hogyan szembesül a pedagógusnak a rábízott védeltséggel rendelkező, illetve védeltséggel nem rendelkező gyermekek iránti felelősségével.

A jelenlegi a szabályozáshoz logikusan kapcsolódnak a közegészségügynek a migrációval, menekültjoggal összekapcsolódó vetületeit érintő jogszabályok a maguk szigorával. Így a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény a 16. § (1) bekezdés *c)* pontja szerint a menekültkénti elismerését kérő „egészségügyi szűrésnek, gyógykezelésnek, jogszabályban kötelezően előírt, valamint az illetékes egészségügyi hatóság által megbetegedési veszély esetén elrendelt hiányzó védőoltások pótlásának köteles magát alávetni”. [A 19. § (2) bekezdés *b)* pontja ugyanezt írja elő a menedékesre.] A külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény 4. § (1) bekezdés *e)* pontja a beutazás és a letelepedés akadályának tekinti, ha az illető a Magyar Köztársaság közegészségügyi érdekeit veszélyezteti.

E jelenlegi szabályokon történő lazítás megnehezíti ezeknek a szabályoknak az érvényesítését. Hiszen nemcsak a magyar állampolgár számára szűnik meg az „azonnali végrehajthatóság” elve. Ha lehetővé tesszük védőoltások megkövetelhetőségével szemben a jogorvoslati jogot, akkor a menekültjog hatályos szabályai szerint ugyanaz – ti. az immunizálásra vonatkozó szabályok kétségbe vonása, in concreto végleges mentesítés igénylése – az államterületre belépő, menedékkért folyamodót is megilleti.

VII.

Végezetül pedig azt kívánom hangsúlyozni, hogy megítélésem szerint nem lehet úgy beépíteni a védőoltásokat illetően egy olyan, a beavatkozás előtti jogorvoslati megoldást, hogy az ne implikálná általában véve, gyakorlatilag minden orvosi beavatkozásra vonatkozóan a hatályos szabályok áttörését. Hasonlóképpen, ha alkotmányossági szempontból a módszertani levelek, iránymutatók tekintetében vethető is fel kritika, nézetem szerint a közegészségügy működőképességének megóvása azt követeli, hogy a

jogi formalizáltság ne kerekedhessen az orvosi tudományok, az orvosi deontológia és a szakmaiság, operativitás követelményei fölé. Ennek megfelelően tehát a hatályos szabályok szerinti ex post facto kontrollt, a védőoltások mai rendszerének biztosítéki, kártalanítási szabálykomplexumát elégségesnek és alkotmányosnak tartom.

A különvéleményhez csatlakozom.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 40/2007. (VI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és megsemmisítésére, továbbá mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség vizsgálatára irányuló indítványok alapján – *dr. Bragyova András, dr. Kiss László, dr. Kukorelli István, dr. Lévy Miklós és dr. Trócsányi László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 29. § (1) bekezdés *a)* pontja, 30. § (1) és (2) bekezdése, illetve a III. Fejezet egésze alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 439. § (1) bekezdés *a)* pontja, 441. § (2)–(3) és (4) bekezdései, 442. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság elutasítja azon mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt, amely szerint az Országgyűlés hiányosan szabályozta a jogegységi eljárás eljárási rendjét.

4. Az Alkotmánybíróság elutasítja azt az indítványt, amely mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását azért kezdeményezte, mert a polgári, gazdasági, munkaügyi, közigazgatási ügyszakokra vonatkozóan a jogegységi eljárás szabályait külön-külön törvényben kell megállapítani.

5. Az Alkotmánybíróság a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 27. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. A legfőbb ügyész az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § *b)* pontja és az ügyészségről szóló 1972. évi V. törvény 5. § (2) bekezdés *j)* pontja alapján utólagos normakontroll iránti kérelmet terjesztett elő a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bsz.) 29. § (1) bekezdés *a)* pontjának első fordulója, továbbá a 30. § (1) és (2) bekezdései, valamint ezzel összefüggésben a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 439. § (1) bekezdés *a)* pontjának első fordulója, valamint 441. § (2) és (3) bekezdései alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére. A legfőbb ügyész ugyanezen indítványában kezdeményezte a Be. 51. § (1) bekezdésének és 53. § (1) bekezdésének a pótmagánvádlóra vonatkozó szabályai alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát és megsemmisítését, illetve a 3/2004. BJE. számú jogegységi határozat vizsgálatát is. Az Alkotmánybíróság a Be. 51. § (1) bekezdése és 53. § (1) bekezdése, valamint a 3/2004. BJE. számú jogegységi határozat vizsgálatára irányuló indítványi részeket elkülönítette, s azt a 42/2005. (XI. 14.) AB határozatban bírálta el. (ABH 2005, 504.)

A jelen eljárás alapjául szolgáló legfőbb ügyészi indítvány a Bsz. 29. § (1) bekezdés *a)* pontjának első fordulatát és a Be. 439. § (1) bekezdés *a)* pontjának első fordulatát azért tartotta alkotmány sértőnek, mert álláspontja szerint a „joggyakorlat továbbfejlesztése” – mint a jogegységi eljárás alapjául szolgáló ok – az Alkotmány 47. § (2) bekezdésével és 50. § (3) bekezdésével ellentétes. Az indítványozó kifejtette, hogy az Alkotmány alapján a Legfelsőbb Bíróság „nem kapott alkotmányos hatalmat arra, hogy preventív módon kötelezze a bírákat a saját belső meggyőződésükkel ellentétes döntésekre”. Utalt arra, hogy „e rendelkezés bizonytalansága azt sem zárja ki, hogy a jogegységi határozatok az Alkotmány rendelkezéseivel össze nem férő tartalmat vagy célt tulajdonítanak a jogszabályoknak”.

Az indítványozó a Bsz.-nek a jogegységi tanács megalkotására vonatkozó 30. § (1)–(2) bekezdéseit, illetve a Be. hasonló tartalmú 441. § (2)–(3) bekezdéseit is vizsgálni kérte. Az Alkotmány 47. § (2) bekezdés alapján kifogásolta, hogy a jogegységi eljárásban nem kapott szerepet a Legfelsőbb Bíróság teljes ülése, illetve a szakmai testüle-

tek sem hozhatnak jogegységi határozatot, holott – mint kifejtette – az Alkotmányból nem következik, hogy csak a jogegységi tanácsok hozhatnak jogegységi határozatot. Álláspontja szerint továbbá a jogegységi tanács tagjai kiválasztásának – a vizsgálni kért törvényekben szabályozott – rendje, a jogegységi tanács kis létszámú (öt, illetve hét tagú) összetétele is sérti az Alkotmány jelölt rendelkezését. Végül – utólagos normakontroll indítványában – felvetette, hogy szabályozatlan a jogegységi határozatok megváltoztatásának, hatályon kívül helyezésének intézményesített lehetősége.

2. Magánszemély indítványozó is kérelmet terjesztett elő a Bsz. és a Be. jogegységi eljárást érintő egyes rendelkezései vizsgálatára. Álláspontja szerint a Bsz. 27. § (2) bekezdése ellentétes az Alkotmány 2. § (1) és 47. § (2) bekezdésével: az elvi bírósági határozatok közzétételének lehetősége alkotmányellenesen bővíti a joggyakorlat egységesítésének eszköztárát, az elvi határozatok fogalma a jogbiztonságot sérti. Ellentétes az Alkotmánnyal a Bsz. 29. § (1) bekezdés *a)* pontjának és a 439. § (1) bekezdés *a)* pontjának egésze. Az indítványozó szerint nemcsak a „joggyakorlat továbbfejlesztése”, hanem a normaszövegben szereplő „elvi kérdés” is bizonytalan jogfogalom. Ezen indítványozó is kérelmet terjesztett elő a Bsz. 30. § (1)–(2) bekezdései, illetve a Be. 441. § (2)–(3) bekezdései, továbbá a Be. 441. § (4) és 442. § (1) bekezdésének alkotmányossági vizsgálatára és megsemmisítésére. A jogegységi tanács összetételére, a jogegységi eljárásra vonatkozóan a fentiekben ismertetett indítványhoz hasonló kifogásokat fogalmazott meg azzal, hogy az indítványa kiterjedt a Be. 441. § (4) bekezdésének vizsgálatára, mert e szabály – véleménye szerint – eleve lehetetlenné teszi, hogy az ellentétes bírói álláspont a jogegységi tanácskozás során megjelenjen, valamint a Be. 442. § (1) bekezdésére is, amely kimondja, hogy a jogegységi eljárást a tanács elnöke készíti elő, és az ügyet tanácsülésre vagy ülésre tűzi ki. Az indítványozó alapvetően a jogbiztonság sérelmét vetette fel.

Ugyanezen indítványozó mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség vizsgálatát is kezdeményezte két szempont szerint. Egyrészt, ha az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll indítványának nem adna helyet, úgy indítványozta annak megállapítását, hogy az Országgyűlés hiányosan szabályozta a jogegységi eljárás eljárási rendjét. Másrészt ettől függetlenül is kérte mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását, mert a polgári, gazdasági, munkaügyi, közigazgatási ügyszakokra vonatkozóan a jogegységi eljárás szabályait külön-külön törvény nem határozza meg.

3. Újabb indítványozó a Bsz. III. – „Az ítélezés egységének biztosítása” című – Fejezete egészének kéri az alkotmányossági vizsgálatát és megsemmisítését. Álláspontja szerint a Bsz.-nek a jogegységi eljárásra vonatkozó rendelkezései az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből fakadó

jogbiztonság követelményét sértik. Kifejtette továbbá, hogy a Bsz. III. Fejezetébe foglalt szabályok az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdésével is ellentétesek „mivel a Legfelsőbb Bíróság normatív jellegű határozatait kivonja a jogrendszerben fennálló alkotmányossági ellenőrzés alól”.

4. Újabb indítványozó – az utólagos absztrakt normakontroll és az alkotmányjogi panasz hatásköröket egyaránt megjelölve – kérelmet terjesztett elő a Bsz. 29–33. §-ai (lényegében a Bsz. III. fejezetének) alkotmányossági vizsgálatára. Kifejtette, hogy a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény értelmében a jogegységi határozat nem jogszabály, ezzel szemben az állampolgárokra jogokat és kötelezettségeket határoz meg. Ez sérti a jogbiztonságot. Szintén a jogbiztonsággal ellentétes – indítványozó szerint – az, hogy jogegységi határozattal meg lehet változtatni a kialakult ítélkezési gyakorlatot. A törvényi előtti egyenlőség sérelmét is abban látja az indítványozó, hogy a kihirdetett jogegységi határozatot követő és a kihirdetést megelőző ügyek eltérő elbírálásban részesülhetnek, mert a jogegységi határozat módosítja az ítélkezés tartalmát.

Az indítványozó mindezekon túl kérte, megfogalmazása szerint: „az EBH 2001. 408. Jogegységi döntés megsemmisítését”. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának alapjául a Legfelsőbb Bíróság Pfv. V. 22.420/2006/3. és a Pfv. V. 21.841/2006/5. számú döntésait jelölte meg. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt és az EBH vizsgálatára irányuló kérelmet elkülönítette és külön eljárásban bírálta el.

5. Az Alkotmánybíróság a Bsz.-t és Be.-t érintő indítványokat tárgyuk részbeni azonosságára tekintettel egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

II.

1. Az Alkotmány felhívott rendelkezései szerint:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„32/A. § (1) Az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a jogszabályok alkotmányosságát, illetőleg ellátja a törvénnyel hatáskörébe utalt feladatokat.

(2) Az Alkotmánybíróság alkotmányellenesség megállapítása esetén megsemmisíti a törvényeket és más jogszabályokat.

(3) Az Alkotmánybíróság eljárását törvényben meghatározott esetekben bárki kezdeményezheti.

(...)”

„47. § (1) A Legfelsőbb Bíróság a Magyar Köztársaság legfőbb bírósági szerve.

(2) A Legfelsőbb Bíróság biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, jogegységi határozatai a bíróságokra kötelezőek.”

„50. § (1) A Magyar Köztársaság bíróságai védik és biztosítják az alkotmányos rendet, a természetes személyek, a jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek jogait és törvényes érdekeit, büntetik a bűncselekmények elkövetőit.

(2) A bíróság ellenőrzi a közigazgatási határozatok törvényességét.

(3) A bírák függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak és politikai tevékenységet nem folytathatnak.

(4) A bíróságok igazgatását az Országos Igazságszolgáltatási Tanács végzi, az igazgatásban bírói önkormányzati szervek is közreműködnek.

(5) A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról, továbbá a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

2. A Bsz. érintett szabályai értelmében:

„27. § (1) A bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása a Legfelsőbb Bíróság feladata.

(2) A Legfelsőbb Bíróság az (1) bekezdésben meghatározott feladatának ellátása körében jogegységi határozatot hoz, és elvi bírósági határozatokat tesz közzé.”

„29. § (1) Jogegységi eljárásnak van helye, ha

a) a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala szükséges,

b) a Legfelsőbb Bíróság valamely tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Legfelsőbb Bíróság másik ítélkező tanácsának határozatától.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett esetben a Legfelsőbb Bíróság tanácsa kezdeményezi a jogegységi eljárást, és a jogegységi határozat meghozataláig az eljárást felfüggeszti.

Jogegységi tanács

30. § (1) A Legfelsőbb Bíróságon büntető, polgári, gazdasági, munkaügyi és közigazgatási szakágú jogegységi tanács működik. A jogegységi tanácsot az elnök, az elnökhelyettes, a kollégiumvezető vagy a kollégiumvezetőhelyettes vezeti. A jogegységi tanács 5 tagból áll, tagjait a tanács elnöke választja ki.

(2) Ha a jogegységi eljárásban hozandó döntés több szakág ügykörét érinti, a tanács elnöke az eljáró jogegységi tanácsot az érintett szakágban eljáró bírák közül arányosan jelöli ki. E tanács 7 tagból áll, elnöke a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy elnökhelyettese.

31. § (1) Jogegységi eljárást kell lefolytatni,

a) ha azt Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy kollégiumvezetője, illetőleg – a (2) bekezdésben meghatározott körben – a legfőbb ügyész indítványozza, továbbá

b) a 29. § (1) bekezdésének b) pontjában említett esetben.

(2) A legfőbb ügyész jogegységi eljárást indítványozhat büntetőeljárásban, továbbá polgári eljárásban akkor, ha az

eljárás megindítására vagy az abban való részvételre külön jogszabály feljogosítja.

32. § (1) A jogegységi határozat hozatalára irányuló indítványban az indítványozónak meg kell jelölnie, hogy milyen kérdésekben és mely okokból kéri a jogegységi tanács határozatának meghozatalát.

(2) Az indítvány alapján a jogegységi tanács elnöke tűzi ki az ülés határnapját. A jogegységi tanács ülésére az indítványozót és a legfőbb ügyészt meg kell hívni.

(3) Az ülést az elnök vezeti, az indítványozó és a legfőbb ügyész felszólalhat.

(4) Az indítvány alapján a jogegységi tanács határozatot hoz. A jogegységi határozatát „A Magyar Köztársaság nevében” hozza és azt a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

(5) A Legfelsőbb Bíróság jogegységi határozatát és a jogegységi tanács által kiválasztott elvi bírósági határozatot hivatalos gyűjteményében közzéteszi.

(6) A jogegységi határozatnak – ha törvény kivételt nem tesz – a felekre kiterjedő hatálya nincs.

(7) A Törvény a jogegységi eljárásra vonatkozóan további szabályokat állapíthat meg.

(8) A jogegységi eljárásra vonatkozó ügyviteli rendelkezéseket a Legfelsőbb Bíróság ügyviteli szabályzata állapítja meg.”

„105. § Az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások az eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozat meghozataláig alkalmazhatók.”

3. A Be. jelen ügyben irányadó rendelkezései szerint:

„XIX. Fejezet
JOEGYSÉGI ELJÁRÁS

439. § (1) Jogegységi eljárásnak van helye, ha

a) a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala szükséges,

b) a Legfelsőbb Bíróság valamely tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Legfelsőbb Bíróság másik ítélkező tanácsának határozatától.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja alapján az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi eljárásnak van helye különösen akkor, ha az ítéletábra, a megyei bíróság vagy a helyi bíróság elvi kérdésben korábban hozott jogerős bírósági határozattól eltérő jogerős határozatot hozott, és a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy a legfőbb ügyész az elvi kérdés eldöntését szükségesnek tartja.

440. § (1) Jogegységi eljárást kell lefolytatni,

a) ha azt a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy a büntető kollégiumának vezetője, illetőleg a legfőbb ügyész indítványozza, továbbá

b) a 439. § *b)* pontja esetén.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában írt ok miatt a Legfelsőbb Bíróság tanácsa indítványozza a jogegységi eljárást.

(3) Ha a jogegységi eljárás eredménye a Legfelsőbb Bíróság előtt folyamatban lévő más rendkívüli jogorvoslati eljárásra kihatással lehet, a Legfelsőbb Bíróság a rendkívüli jogorvoslati eljárást a jogegységi határozat meghozataláig felfüggeszti.

441. § (1) A jogegységi indítványban meg kell jelölni az elbírálandó elvi kérdést (jogkérdést) és az indítvány előterjesztőjének javaslatát annak mikénti eldöntésére. Az indítványhoz mellékelni kell az indítvánnyal érintett bírósági határozatok kiadmányát.

(2) A jogegységi indítványt a Legfelsőbb Bíróság öt hivatásos bíróból álló jogegységi tanácsa bírálja el.

(3) A jogegységi tanács elnöke a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy büntető kollégiumának vezetője. A jogegységi indítvány előterjesztője nem lehet a jogegységi tanács elnöke vagy tagja.

(4) A jogegységi tanács tagja nem lehet az, aki a jogegységi indítvánnyal érintett bírósági határozat meghozatalában részt vett.

442. § (1) A jogegységi eljárást a tanács elnöke készíti elő, és az ügyet tanácsülésre vagy nyilvános ülésre tűzi ki.

(2) A jogegységi tanács tanácsülésen dönt, ha

a) a törvényben kizárt vagy az arra nem jogosulttól származó indítványt érdemi elbírálás nélkül elutasítja,

b) a jogegységi indítvány visszavonása miatt a jogegységi eljárást megszünteti.

(3) Ha a jogegységi tanács az indítványt érdemben elbírálja, nyilvános ülésen határoz. A jogegységi határozat hozatalára irányuló indítványt – ha azt nem a legfőbb ügyész nyújtotta be – a tanács elnöke a jogegységi indítvánnyal érintett bírósági határozat kiadmányával együtt megküldi a legfőbb ügyésznek. A legfőbb ügyész az indítvány kézbesítésétől számított tizenöt napon belül megküldi a jogegységi indítványra tett nyilatkozatát a Legfelsőbb Bíróságnak.

(4) A nyilvános ülést a tanács elnöke vezeti, az eljárásban egy vagy két előadó bírót jelölhet ki.

(5) A nyilvános ülés megnyitása után az előadó bíró összefoglalja a jogegységi indítványt, illetve az elbírálandó elvi kérdés lényegét. Ezt követően az indítványozó felszólalhat. Ha nem a legfőbb ügyész a jogegységi indítvány előterjesztője, akkor a legfőbb ügyész az indítványozó felszólalását követően felszólalhat.

(6) A felszólalásokat követően a jogegységi tanács határozat meghozatala céljából tanácsülésre visszavonul. A jogegységi tanács a határozatát tanácskozás után szavazással hozza meg. Ha a szavazás nem egyhangú, a határozatot a többségi szavazat dönti el.

(7) A tanácskozás és a szavazás titkos. A tanácskozáson és a szavazásnál a jogegységi tanács elnökén és tagjain kívül csak jegyzőkönyvvezető lehet jelen.

(8) A nyilvános ülést a jogegységi tanács fontos okból elnapolhatja.

443. § (1) A jogegységi tanács a nyilvános ülésen határozatot hoz. A jogegységi tanács a jogegységi határozatot

„A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN” hozza, és azt nyilvánosan hirdeti ki.

(2) A jogegységi indítványnak helyt adó határozat rendelkező része tartalmazza a jogegységi eljárás tárgyául szolgáló, illetve azzal szorosan összefüggő elvi kérdésben adott iránymutatást.

(3) Ha az elvi kérdésben adott iránymutatásból következően a jogegységi határozattal érintett jogerős bírósági határozatnak a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító rendelkezése törvénysértő, a jogegységi tanács a törvénysértő rendelkezést hatályon kívül helyezi, és a terheltet felmenti, illetve az eljárást megszünteti. Ha a terhelt fogva van, a fogvatartást is megszünteti.

(4) A jogegységi határozat indokolása tartalmazza, hogy a jogegységi indítványt ki terjesztette elő, az indítvány mire irányul, és mely bírósági határozatokat érint. Ismerteti az elbírálandó elvi kérdésben kialakult eltérő álláspontokat, szükség esetén az indítvánnyal érintett bírósági határozatokban megállapított tényállás lényegét, számot ad a rendelkező részben adott iránymutatás indokairól. A határozat indokolása tartalmazza a terhelt felmentésének és az eljárás megszüntetésének indokait is.

444. § A jogegységi tanács elutasítja a jogegységi indítványt, ha jogegységi határozat meghozatala nem szükséges. A határozat indokolása az elutasítás okát tartalmazza.

445. § (1) A jogegységi tanács a határozatát nyomban kihirdeti, ezt követően tizenöt napon belül írásban közli az indítvány előterjesztőjével és – ha az előterjesztő nem a legfőbb ügyész volt – a legfőbb ügyésszel is. A határozatot közölni kell azzal a terhelttel is, akit felmentettek vagy akivel szemben az eljárást megszüntették. Ha az alapeljárásban a vádat magánvádló vagy pótmagánvádló képviselte, a határozatot vele is közölni kell.

(2) A tanács elnöke gondoskodik a jogegységi határozatnak a Magyar Közlönyben történő közzétételéről.”

III.

Az indítványok az alábbiak szerint megalapozatlanok.

1. Az Alkotmánybíróság az indítványok alapján elsőként azt vizsgálta, hogy a Bsz. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja és az e rendelkezéssel szó szerint megegyező Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontja sérti-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 47. § (2) bekezdését, és 50. § (3) bekezdését. Az indítványozók által felvetett alkotmányossági problémák lényege, hogy

– a vizsgálni kért szabályok lehetővé teszik – ahogy az indítványozók fogalmazzák – preventív jogegységi határozat meghozatalát, ami szemben áll a jogegységi határozat alkotmányos funkciójával, sérti a bírói függetlenséget;

– „a joggyakorlat továbbfejlesztése” és az „elvi kérdés” – mint a jogegységi eljárás alapjául szolgáló okok – törvényi megfogalmazás homályos, értelmezhetetlen, ezért ellentétben áll a jogbiztonság követelményével.

1.1. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a Bsz. 29. § (1) bekezdés *a*) pontjából [és a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontjából] nem következik, hogy e rendelkezések a Legfelsőbb Bíróságot olyan jogegységi határozat meghozatalára is felhatalmazzák, amely a törvényértelmezés bírói gyakorlatát megelőzve, előzetes magyarázattal szolgál a törvény alkalmazását illetően.

A Magyar Köztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1997. évi LIX. törvényt (a továbbiakban: Alkmód.) megelőzően az Alkotmány 47. §-a a következő rendelkezést tartalmazta: „A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elvi irányítást gyakorol az összes bíróságok bírói működése és ítélkezése fölött. A Legfelsőbb Bíróság irányelvi és elvi döntései a bíróságok számára kötelezők.” Ez a szabály a Legfelsőbb Bíróság alkotmányos feladatául az elvi irányítást határozta meg, amelynek eszközei az irányelv és az elvi döntés voltak. Az Alkmód. a Legfelsőbb Bíróságra vonatkozó alkotmányi rendelkezést megváltoztatta. Az Alkotmány 47. § (1) bekezdésében rögzítette, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Magyar Köztársaság legfőbb bírói szerve, a 47. § (2) bekezdés pedig a Legfelsőbb Bíróság alkotmányos feladatául a bíróságok jogalkalmazása egységességének biztosítását jelölte meg, amelynek eszköze a jogegységi határozat. Az Alkmód.-al egyidőben lépett hatályba (a jelen ügyben vizsgált) Bsz., így e szabályok együttesen határozták (határozzák) meg a bírói szervezet új rendjét. Az Alkmód. hatálybalépését követő alkotmány-szöveg – az Alkotmány 47. §-a – alapján egyértelmű, hogy a jogegységi határozat meghozatala a Legfelsőbb Bíróság alkotmányos funkciójához kapcsolódik, nevezetesen: az Alkotmány a jogalkalmazás – azaz az élő joggyakorlat – egységességének biztosítása érdekében hatalmazza fel a Legfelsőbb Bíróságot jogegységi határozat meghozatalára. Az Alkotmány tehát a már kialakult joggyakorlat egységességéről, s nem pedig ún. előzetes egységességről szól. Mindezek alapján elsőként az állapítható meg, hogy a Bsz. (valamint a Be.) vizsgált szabálya alkalmazásának kereteit maga az Alkotmány jelöli ki, e törvényi rendelkezések az Alkotmánnyal – benne a Legfelsőbb Bíróság alkotmányos funkciójával – együtt értelmezendők.

A Bsz. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja [illetve a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontja] a jogegységi eljárás alapjául szolgáló okok között említi a joggyakorlat továbbfejlesztését, illetve az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében az elvi kérdések eldöntését. Az Alkotmánybíróság álláspontja, hogy a vizsgált törvényi rendelkezések nem lépnek túl az Alkotmány szövegén. Azok csupán – az Alkotmány végrehajtásaként – a jogalkalmazás jogegységi határozattal való egységességének esetköreit részletezik. A joggyakorlat továbbfejlesztése, mint ok révén a Legfelsőbb Bíróságnak lehetősége nyílik valamely jogszabály-értelmezési gyakorlat (tehát a normához „tapadt” ítélkezés) alapján dönteni az ítélkezési gyakorlat új irányáról. Ebbe az esetkörbe tartozhat a Bsz. 29. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján induló jogegységi eljárás is. A joggyakorlat továbbfejlesztése fogalomba így kétségek nélkül bele-

érthető, hogy a „továbbfejlesztés” az egységes gyakorlat-hoz képest eltérő értelmezési irány megfogalmazását is jelentheti, mindezen azonban – ahogy a Bs. fogalmaz – csak joggyakorlat alapján van lehetőség, amely eleve kizárja azt, hogy még nem értelmezett normához ún. „preventív” jogegységi határozat kapcsolódjon. Az elvi kérdések jogegységi határozattal való eldöntése pedig – az előzőekkel összhangban – a norma alkalmazása során felmerült különböző (általános érvennyel megfogalmazott) értelmezések egységesítésének eszköze. Az Alkotmánybíróság szerint a Bs. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja [illetve a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontja] e tekintetben követi az Alkotmány 47. § (2) bekezdésének normatartalmát.

Az Alkotmánybíróság több határozatában foglalkozott a bírósági jogértelmezés és a bírói függetlenség kapcsolatával. Ennek keretében rámutatott: „A „jogot” végül is a bíróságok saját értelmezésük szerint állapítják meg. [...] A csak a törvényeknek való alávetettség nemcsak a másik két hatalmi ág befolyását zárja ki tehát az ítélkezésre, hanem – az Alkotmány határai és követelményei között maradó – független, folyamatos és rendszerképző törvényértelmezés és jogalkalmazás révén is biztosítja a bírói függetlenséget.” [38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 256, 262.]. Ezen értelmezést alapul véve a 42/2004. (XI. 9.) AB határozat megállapította, hogy „[a] jogalkalmazás egységességének biztosítása érdekében többféle alkotmányos megoldás lehetséges az igazságszolgáltatás rendszerén belül. Önmagában azzal a ténnyel nem sérül a jogalkotói hatalom, benne a törvényhozói hatalmi ág alkotmányos jogköre, hogy a bírói hatalom a jogszabályoknak egységesen alkalmazandó tartalmat ad.” (ABH 2004, 551, 571.) A 42/2005. (XI. 14.) AB határozat pedig különös hangsúlyt helyezett „a bírói (a Legfelsőbb Bíróság-i) önálló jogszabály-értelmezés – és ezen keresztül a bírói függetlenség – alkotmánybírósági védelmére” (ABH 2005, 504, 513.). Az idézett határozatokban az Alkotmánybíróság elismerte, hogy a jogalkalmazói jogértelmezés önálló rendszerként tapadhat a normához; e rendszeren belül pedig a jogalkalmazói gyakorlat egységességét a Legfelsőbb Bíróságnak nemcsak lehetősége, hanem alkotmányos kötelezettsége is biztosítani. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ennek esetköreit szabályozza a Bs. (és a Be.) vizsgált rendelkezése, amikor kimondja, hogy jogegységi eljárás lefolytatására alapul szolgálhat a joggyakorlat továbbfejlesztése, illetve az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében az elvi kérdésekben való döntés. E rendelkezésekből tehát nem következik, hogy a Legfelsőbb Bíróságot „preventív” – még nem alkalmazott törvény értelmezésére irányadó – jogegységi határozat meghozatalára jogosítják fel. Ezért az indítványnak az Alkotmány 50. § (3) bekezdése sérelmére alapozott kérelme nem tekinthető megalapozottnak.

Az Alkotmánybíróság a jogegységi határozat alkotmányossági felülvizsgálatát megteremtő 42/2005. (XI. 14.) AB határozatában rámutatott: „Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az Alkotmány 47. § (2) bekezdésében

nevesített jogegységi határozat – a Legfelsőbb Bíróság önálló jogszabály-értelmezése folytán (amelyre a joggyakorlat egységesítése érdekében alkotmányos felhatalmazása van) – adott esetben az alapul fekvő jogszabály tartalmát bővítheti, szűkítheti, vagy éppen az értelmezéssel joghézagot tölthet ki. ... A jogegységi határozat az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdése alapján válik az alkotmányossági vizsgálat tárgyává.” (ABH 2005, 504, 514.) E határozat a bírói függetlenséggel összefüggésben rámutatott: az Abtv. 38. §-a alapján az eljáró bíró, a számára kötelező valamennyi norma, így a jogegységi határozat alkotmányossági vizsgálatát is kérheti. Ennek jelen ügyben azért van relevanciája, mert az Alkotmánybírósághoz fordulás lehetősége nyilvánvalóan fenn áll valamennyi bírónak abban az esetben is, ha olyan normát kell alkalmaznia, amelyet az adott szerv nem az alkotmányos funkciójával összhangban (alkotmányos felhatalmazását túllépve) hozott meg. Mindez biztosítéka a Bs. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja és a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontja alkotmánnyal összhangban történő alkalmazásának is.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az Alkotmány 47. § (2) bekezdése, és 50. § (3) bekezdése sérelmére alapított indítványt elutasította. Megállapította, hogy a Bs. és a Be. vizsgált szövege önmagában nem ad alapot olyan értelmezésre, amely „preventív” jogegységi határozat meghozatalára hatalmazza fel a Legfelsőbb Bíróságot, illetve nyomatékositotta ennek alkotmányos biztosítékát: az alkotmánybírósági védelem szerepét esetleges eltérő értelmezés esetén.

1.2. Az egyik indítványozó a „a joggyakorlat továbbfejlesztése” és az „elvi kérdés” törvényi meghatározását a normavilágosság követelményével is ellentétesnek vélte.

A 26/1992. (IV. 30.) AB határozat megállapította: „Az Alkotmánybíróság elvi érveléssel mutat rá arra, hogy a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” [ABH 1992, 142.]

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom alkotmányos követelményének a Bs. 29. § (1) bekezdés *a*) pontjában [és a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontjában] szereplő normaszöveg megfelel. Mint ahogy fentebb kifejtésre került, a Legfelsőbb Bíróság jogalkalmazás egységességét biztosító funkciójához kapcsolódik a „joggyakorlat továbbfejlesztése”, amely normaszöveg eleve már meglévő gyakorlatot feltételez. A jogegységi határozat nem a jogalkalmazási gyakorlatot megindító, hanem a jogalkalmazási gyakorlatra tekintettel meghozott döntés. A jogegységi eljárás megindításának ezen oka tehát pusztán nyelvtani értelmezés alapján (fogalmilag) is mindenki számára érthető és értelmezhető. Az ítélkezési gyakorlat egy-egy problé-

májának esetleg új megközelítések alapján történő rendezése, a törvény szóhasználata szerint: „továbbfejlesztése” alapot adhat jogegységi eljárás megindítására.

A vizsgált törvényszöveg szerint: „az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben” is helye van jogegységi határozat meghozatalának. E törvényi szabály – csakúgy mint az első fordulatban szereplő „joggyakorlat” kifejezés – ítélkezési gyakorlatot feltételez. Az elvi kérdés, mint fogalom a Bs.-nek nemcsak az itt vizsgált szabályában, hanem egyéb rendelkezései között is szerepel [pl. 28. § (3) bekezdés]. Az Alkotmánybíróság szerint az „elvi kérdés” a jogalkalmazói gyakorlatban (a bírói jogértelmezés során) széles körben ismert és alkalmazott kifejezés: az egységes jogalkalmazás (elvi állásfoglalás) igényét megalapozó problémafelvetés. Az Alkotmánybíróság a 12/2001. (V. 14.) AB határozatában vizsgálta a Bs. azon rendelkezését, amely feljogosítja a Legfelsőbb Bíróságot, hogy elvi bírósági határozatot is közzétegyen. Az Alkotmánybíróság e döntésében tényként kezelte, hogy a bírósági jogalkalmazás során felmerülhetnek olyan elvi kérdések, amelyeket a bíróságoknak, végső soron az Alkotmány alapján erre feljogosított Legfelsőbb Bíróságnak kell eldönteni. (ABH 2001, 163, 173.) A jogalkalmazói gyakorlatban felmerült elvi kérdések eldöntésének rendszerébe kapcsolódik be a Bs. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja [és a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontja] második fordulata: elvi kérdések egységesítése esetén is van helye jogegységi eljárás megindításának.

Az Alkotmánybíróság a 36/1997. (VI. 11.) AB határozatában utalt arra, hogy csak a jogalkalmazás számára elve értelmezhetetlen jogszabály sérti a jogbiztonságot (ABH 1997, 222, 227–228.). Az Alkotmánybíróság jelen ügyben, a fenti indokok alapján megállapította, hogy a vizsgált rendelkezés a jogalkalmazók számára – megfelelő pontossággal – felismerhető normatartalmat hordoz, így az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmére alapított indítványt sem találta megalapozottnak.

Az 1.1. és 1.2. pontokban kifejtett indokok alapján az Alkotmánybíróság a Bs. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja és a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította.

2. Az indítványozók vizsgálni és megsemmisíteni kérték a Bs. jogegységi tanácsra vonatkozó 30. § (1) és (2) bekezdéseit, illetve a Be. 441. § (2)–(3) bekezdéseit az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és 47. § (2) bekezdése alapján. A Bs. és a Be. szabályainak tartalmi hasonlóságára – és a vizsgálni kért alkotmányossági probléma azonosságára – tekintettel az Alkotmánybíróság a Bs. 30. § (1) és (2) bekezdését, illetve a Be. 441. § (2) (3) bekezdései alkotmányosságát együtt bírálta el. Az indítványok lényege szerint e rendelkezések alkotmányosértők mert:

– Az Alkotmányból nem következik, hogy jogegységi határozatot csak a jogegységi tanács hozhat, a Bs. a Legfelsőbb Bíróság teljes ülésének az ítélkezési gyakorlat elvi

irányításával kapcsolatosan nem ad hatáskört, a szakmai testületek, a kollégiumok sem hozhatnak jogegységi határozatot;

– a jogegységi tanács tagjait nem ügynként, hanem eseti jelleggel választja ki a tanács elnöke, amely kihatással lehet a döntésre;

– a jogegységi tanács öt tagból áll, több szakág ügykört érintően hét tagból, így a törvény „a legmagasabb ítélkezési fórum legfontosabb feladatkörének gyakorlását csekély számú ad-hoc testületre bizza”;

– szabályozatlan a jogegységi határozatok megváltoztatásának, hatályon kívül helyezésének intézményesített lehetősége.

2.1. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint helytálló az az indítványozói állítás, mely szerint az Alkotmányból nem következik, hogy jogegységi határozatot csak jogegységi tanács hozhat. Az Alkotmány 47. § (2) bekezdése a jogegységi határozat fogalmát csupán a Legfelsőbb Bíróság alkotmányos feladatellátásával kapcsolatos szövegösszefüggésben említi, a jogegységi határozat meghozatalára vonatkozóan további rendelkezéseket nem tartalmaz. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ezért az Alkotmányból nem következik olyan szabály, amely irányadó lenne arra nézve, hogy a jogegységi határozat meghozatalára a Legfelsőbb Bíróságon belül mely testület jogosult, így nem következik az sem, hogy a jogegységi tanácson kívül a Legfelsőbb Bíróság más fórumait (teljes ülést, szakmai kollégiumait) is fel kell jogosítani. Annak a kérdésnek az eldöntésében tehát, hogy az Alkotmány 47. § (2) bekezdésében nevesített jogegységi határozat meghozatalára a Legfelsőbb Bíróság mely bírói testülete jogosult, a törvényhozó – az Alkotmány keretei között – viszonylag nagy szabadságot élvez. Az Alkotmány 50. § (5) bekezdése felhatalmazást ad arra, hogy minősített többséggel elfogadandó törvény határozza meg a bíróságok szervezetét és igazgatását. Míg az igazgatás vonatkozásában az Alkotmány konkrét rendelkezéseket tartalmaz [az 50. § (4) bekezdés kimondja, hogy ezt az Országos Igazságszolgáltatási tanács végzi], addig ilyen jellegű rendelkezést nem foglal magában a jogegységi határozat meghozatala feladatához kapcsolódóan, csupán annyit mond: a Legfelsőbb Bíróság „jogegységi határozatai”. Mindebből következik, hogy nem alkotmányosértő [nem sérti a jogbiztonságot és az Alkotmány 47. § (2) bekezdését] a törvényhozás azon választása, amely a jogegységi határozat meghozatalára a – speciálisan e célból alakítandó – jogegységi tanácsot jogosítja fel. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a törvényhozás dönthetett volna akként is – mint ahogy az indítványozó felvetette –, hogy a Legfelsőbb Bíróság más bírói testületeinek (pl. teljes ülésének) érdemi szerepet, esetleg döntési jogkört biztosít. Viszont nem ütközik az Alkotmányba a Bs.-ben szabályozott jogegységi tanácsnak a jogegységi határozatok meghozatalában meghatározott szerepe sem.

2.2. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint nem sértek az Alkotmány 2. § (1) bekezdését és 47. § (2) bekezdését azok a szabályok, amelyek a jogegységi tanács vezetésére, tagjai kiválasztására vonatkoznak.

Az Alkotmánybíróság e kérdés kapcsán elsőként áttekintette azokat a nemzetközi megoldásokat, amelyek (az absztrakt jogértelmezést végző) bírói tanácsok összetételének a megállapítását érintik. A magyar jogegységi eljáráshoz hasonló értelmezési mód, főként a közép-kelet európai országokban ismert. A horvát bírósági törvény 34. § és 36. §-a alapján a Legfelső Bíróság összes bírójából álló közgyűlés dönt a jogegységi kérdésekben. A Cseh Köztársaságban jogegységesítésre irányuló értelmező döntéseket (stanoviska) a Legfelső Bíróság és Legfelső Közigazgatási Bíróság hozhat. Az eljárásban az adott (polgári, közigazgatási, büntető) ügyszak összes bírója részt vesz (a bíróságokról szóló törvény, November 30, 2001 no. 6/2002 Sb.). Lengyelországban a Legfelső Bíróságról szóló törvény 60. §-ának (1) bekezdése szerint az értelmező döntést hozó tanács a Legfelső Bíróság hét bírójából áll, de más formában is eljárhat a legfőbb lengyel rendesbírói testület. Amennyiben kiemelt fontosságú jogkérdésről kell döntést hozni, vagy a jogkérdés több ügyszak ítélkezését érinti, a héttagú testület az adott ügyszakokhoz tartozó összes bíróból álló testület elé is utalhatja a kérdést, sőt a Legfelső Bíróság összes bírója is tagja lehet az értelmező döntést hozó testületnek. A lengyel Legfelső Bíróság működéséről szóló, legfelső bírósági bírák közgyűlése által 2003. december 1-jén hozott határozat 99. §-a alapján az értelmező döntést hozó tanács elnöke a Legfelső Bíróság elnöke vagy valamely kollégiumvezetője.

A Bsz. 30. § (1) bekezdés szerint a jogegységi tanácsot az elnök, az elnökhelyettes, a kollégiumvezető vagy a kollégiumvezető-helyettes vezeti, tagjait a tanács elnöke választja ki. A Bsz. 30. § (2) bekezdés értelmében a több szakág ügykörét érintő hét tagú tanács elnöke a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy elnökhelyettese. A Be. – jelen ügyben szintén vizsgálta – 441. § (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a (büntető) jogegységi tanács elnöke a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy büntető kollégiumának vezetője. E szabályok azt tükrözik, hogy az öttagú jogegységi tanács vezetését (s ezáltal a jogegységi tanács tagjainak kiválasztását) a törvény alapvetően a Legfelsőbb Bíróság adott kollégiumvezetőjére vagy kollégiumvezető-helyettesére bízta, míg a több szakág ügykörét érintő hét tagú jogegységi tanács vezetését a Legfelsőbb Bíróság elnökére vagy elnökhelyettesére. A jogegységi tanács tagjainak kiválasztásánál figyelembe veendő továbbá a Bsz. 30. § (1) bekezdésének első mondata is, amely meghatározza: büntető, polgári, gazdasági, munkaügyi és közigazgatási szakágakban működik jogegységi tanács. E szabályok a jogegységi tanács tagjai kiválasztásának szakmai szempontjait messzemenően tükrözik. Tehát ha nem is ilyenként (mint ahogy azt az indítványozó felveti), de tartalmaz a Bsz. a tanács tagjainak kiválasztására vonatkozó rendezőelvet. Ezzel az értelmezéssel összhangban a Magyar

Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló – többször módosított – 3/2000. számú elnöki utasítás 10. § (2) bekezdése kimondja „A jogegységi tanács öt tagból áll, tagjait a tanács elnöke választja ki. Ha a jogegységi eljárásban hozandó döntés több szakág ügykörét érinti, a tanács elnöke a hét tagú jogegységi tanácsot az érintett szakágban eljáró bírók közül arányosan jelöli ki.” A 10. § (3) bekezdése értelmében pedig „A büntető szakágú jogegységi tanácsot a büntető kollégium vezetője, a közigazgatási szakágú jogegységi tanácsot a közigazgatási kollégium vezetője, míg a polgári, gazdasági, illetve munkaügyi szakágú jogegységi tanácsot a polgári kollégium vezetője, vagy helyettese vezeti. A szakági jogegységi tanácsokat a Legfelsőbb Bíróság elnöke és elnökhelyettese is vezetheti, míg a több szakágot is érintő kérdésekben döntő hét tagú jogegységi tanács vezetésére kizárólag ők jogosultak...” Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Bsz. és a Be. fenti szabályai (illetve ezt összefoglalandó a Legfelsőbb Bíróság – idézett – Szervezeti és Működési Szabályzata) a jogegységi tanács vezetésére és tagjai kiválasztására vonatkozóan megfelelő rendezőelveket fektetnek le, a vizsgált törvényi rendelkezések alapján nem állítható, hogy törvényi korlátok nélküli a jogegységi tanács vezetésének, tagjai kiválasztásának rendje.

Az egyik indítványban felvetettek szerint a Bsz. és a Be. ezen szabályai azért alkotmányosértékek, mert lehetőséget biztosítanak a jogegységi tanács vezetőjének olyan tanács összeállítására, amely várhatóan a tanács vezetőjével egyetértésben határoz majd. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint önmagában azzal, hogy a jogegységi tanács összetételének eldöntésében a jogegységi tanács vezetőjének van (a fent bemutatott törvényi korlátok között) meghatározó szerepe, nem sérül sem a jogbiztonság [Alkotmány 2. § (1) bekezdés], sem a Legfelsőbb Bíróság joggyakorlat egységesítésére fennálló alkotmányos funkciója [Alkotmány 47. § (2) bekezdés]. A törvényi szabályozás tekintetében, annak alkalmazási gyakorlatát illetően feltételezett diszfunkció – contra legem joggyakorlat veszélye – önmagában nem lehet tárgya az alkotmánybírósági vizsgálatnak.

2.3. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a törvényhozói mérlegelés körébe tartozik a jogegységi tanács tagjai számának meghatározása. Az Alkotmányból – mint e határozat már utalt rá – csupán az következik, hogy a Legfelsőbb Bíróság hivatásos bíráiból álló valamely testület döntési kompetenciája a jogegységi határozat meghozatala. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogegységi tanács tagjai számának törvényhozói meghatározása, csak szélső esetekben vethet fel alkotmányossági problémát. A Bsz. 30. § (1) és (2) bekezdésében, illetve a Be. 441. § (2) bekezdésben meghatározott öt, illetve hét tagból álló jogegységi tanács törvényi előírása nem ilyen szélső eset, így az nincs összefüggésben, ezáltal nem is sérti az Alkotmány 2. § (1) és 47. § (2) bekezdéseit.

2.4. Az indítványozók a Bsz. 30. § (1) és (2) bekezdéseivel és a Be 441. § (2)–(3) bekezdésével kapcsolatban felvették, hogy nem tartalmaznak előírást a jogegységi határozatok megváltoztatásának, hatályon kívül helyezésének intézményesített rendjére vonatkozóan.

A Bsz. 105. §-a szerint „Az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások az eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozat meghozataláig alkalmazhatók.” E rendelkezés a korábbi szakmai iránymutatások és a jogegységi határozatok kapcsolatát fogalmazza meg, s valóban – mint ahogy az indítványozó állítja – sem a Bsz. ezen szabálya, sem más rendelkezése nem szól az azonos vagy hasonló tárgyban született jogegységi határozatok egymáshoz való viszonyáról. E szabályozási hiány miatt azonban nem állapítható meg a vizsgálni kért rendelkezések alkotmányellenessége. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a jogegységi határozatok – kizárólag e vizsgált probléma szemszögéből – hasonlítanak az alkotmánybírói határozatokhoz. Míg az alkotmánybírói határozat az Alkotmány, addig a jogegységi határozatok a törvények (és egyéb jogszabályok) kötelező értelmezésének eszközei. Amennyiben tartalmában is megváltozik az értelmezett jog (más lesz az Alkotmány, más a törvények tartalma), úgy az szükségképpen kihat az értelmezésre is. Jogegységi határozattal értelmezett törvényi rendelkezés hatályvesztése, módosulása esetén a jogegységi határozat is csak azokra az esetekre irányadó, amikor a „régijogot” még alkalmazni kell. A Bsz. pedig nem tartalmaz korlátozást arra nézve, hogy az eljáró jogegységi tanács határozatában korábbi jogegységi határozatok alkalmazhatóságát illetően is rendelkezzen. [Így pl. a 2/2007. Közigazgatási és Polgári jogegységi határozat annak megállapításáról szól, hogy a 2/2005. KJE jogegységi határozat 2007. március 29-étől nem alkalmazható.] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványban jelölt probléma nem éri el azt a szintet, amely alapján a jogbiztonság, és az indítványozók által felhívott más alkotmányi rendelkezések sérelme megállapítható lenne.

A 2.1–2.4. pontokban kifejtett indokok alapján az Alkotmánybíróság a Bsz. 30. § (1) és (2) bekezdései, illetve a Be. 441. § (2)–(3) bekezdései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította.

3. Az egyik indítványozó kérelmet terjesztett elő a Bsz. III. Fejezet egészének, míg egy másik indítványozó a Bsz. 29. §-a, illetve ehhez kapcsolódva a 30–33. §-ai (lényegében a Bsz. III. Fejezete) alkotmányossági vizsgálatára és megsemmisítésére mert álláspontjuk szerint:

- a jogegységi eljárás sérti a jogbiztonságot, különösen azért, mert a jogegységi határozat nem jogszabály, mégis kihat az állampolgárokra, illetve mert a jogegységi határozat meg is változtathatja az ítélkezési gyakorlatot;
- sérül továbbá az Alkotmánybíróság alkotmányos feladatellátása, mert a jogegységi határozat alkotmányossági ellenőrzésére a Bsz. alapján nincs lehetőség.

3.1. Az Alkotmánybíróság e határozat III/1–III/2. pontjaiban (és az ezekhez tartozó alpontokban) részletesen vizsgálta a Bsz.-ben található jogegységi eljárás egyes szabályainak alkotmányosságát az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe foglalt jogállamiságból eredő jogbiztonság alapján. Mindehhez képest más indítványi elem, hogy a jogegységi határozat azért sérti a jogbiztonságot, mert nem szerepel a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvényben (a továbbiakban: Jat.) mint jogszabály, mégis kihat az állampolgárokra. Megállapítható, hogy a jogegységi határozat valóban nem szerepel a Jat. rendelkezéseiben, viszont – mint a Legfelsőbb Bíróság által kiadható jogegységesítési eszköz – megjelenik az Alkotmány 47. § (2) bekezdésébe foglalt szabályban. Az Alkotmánybíróság a jogegységi határozat állampolgárokra kiható voltát – épp az Alkotmány 47. § (2) bekezdése alapján – már több határozatában vizsgálta. Az Alkotmánybíróság megállapításainak lényege szerint az ítélkezési tevékenységből szükségképpen következik, hogy a jogegységi határozat a bírói jogalkalmazás útján kihat a felekre is, alkotmány sértés pusztán e miatt nem állapítható meg [lásd: 12/2001. (V. 14.) AB határozatot, ABH 2001, 163, 171.; 42/2004. (XI. 9.) AB határozat, ABH 2004, 551, 575–576.; 70/2006. (XII. 13.) AB határozat 2006, december 1042, 1048.]. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint – a fenti érveléssel összhangban – jelen ügyben a Bsz. vizsgált rendelkezéseinek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével való ellentéte sem állapítható meg.

Az indítványozó azt is kifogásolta, hogy jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség sérül a miatt, mert a jogegységi határozattal megváltoztatható az ítélkezési gyakorlat. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint mindez a jogegységi határozat funkciójából ered. Az Alkotmány 47. § (2) bekezdése értelmében a jogegységi határozat a jogalkalmazás egységesítése érdekében hozható, amelyből következik a jogegységi határozat joggyakorlatot alakító, befolyásoló volta. Ezért az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, de a törvény előtti egyenlőség sérelme sem állapítható meg. Ahogy egy új jogi szabályozás is megváltoztatja a korábbi jogi helyzetet, úgy a bíróságokra kötelező jogegységi határozat kihirdetése is nyilvánvalóan hat a bíróságok ítélkezésére (hiszen a célja is ez).

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság a fenti indítványokat elutasította.

3.2. Az indítványozó a Bsz. III. Fejezetének azért is kérte az alkotmányossági vizsgálatát, mert sérül az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdése azáltal, hogy a Bsz. „a Legfelsőbb Bíróság normatív jellegű határozatait kivonja a jogrendszerben fennálló alkotmányossági ellenőrzés alól”. Az Alkotmánybíróság a 42/2005. (XI. 14.) AB határozatában az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdése és az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény rendelkezései – s nem a Bsz. alapján – állapította meg hatáskörét a jogegységi határozat alkotmányossági vizsgálatára (ABH 2005, 504.). Következésképpen [elhárult annak a veszélye, hogy a jogegységi határozat kikerül(ne) az alkotmá-

nyossági ellenőrzés alól] – az indítványozó által felvetett alkotmányossági probléma megoldást nyert. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította a Bs. III. Fejezetének – az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdése alapján történő – vizsgálatára irányuló indítványt is.

4. Az egyik indítványozó kérelmet terjesztett elő a Be. 441. § (4) bekezdésének és 442. § (1) bekezdésének megsemmisítésére. Álláspontja szerint az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből eredő jogbiztonságot sérti, hogy

– a Be. 441. § (4) bekezdése a jogegységi döntés meghozatalának folyamatából kizárja azt a bírót aki részt vett a jogegységi indítvánnyal érintett bírósági határozat meghozatalában. Ezzel a Be. eleve lehetetlenné teszi, hogy az ellentétes álláspont a jogegységi tanácskozás során megjelenjen;

– illetve a Be. 442. § (1) bekezdése amikor kimondja, hogy a jogegységi eljárást a tanács elnöke készíti elő, és az ügyet tanácsülésre vagy ülésre tűzi ki.

4.1. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Be. 441. § (4) bekezdése az Alkotmány 2. § (1) bekezdését nem sérti. A támadott rendelkezés csupán a jogegységi tanács összetételére vonatkozóan fogalmaz meg egy szempontot, nevezetesen: egy kizáró okot. E rendelkezés világos, érthető, megfelelően értelmezhető. A jogbiztonság és azon további indítványozói érv között pedig nincs összefüggés, mely szerint a Be. ezen rendelkezése eleve lehetetlenné teszi, hogy az ellentétes álláspont a jogegységi tanácskozás során megjelenjen.

4.2. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével a Be. 442. § (1) bekezdése sem áll ellentétben. A Be. 442. § (1) bekezdését – az indítvány benyújtását követően – 2006. július 1-jei hatállyal módosította a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi LI. törvény 215. §-a. A Be. módosított 442. § (1) bekezdése (illetve a módosítással érintett 442. § egésze) az „ülés” helyett a „nyilvános ülés” intézményét vezeti be. A Be. 442. § (1) bekezdésének a tanácsülésre, illetve a nyilvános ülésre vonatkozó rendelkezései tehát nem önmagukban, hanem a Be. 442. § további szabályaival együtt értelmezendők. A Be. 442. § (2) bekezdése ugyanis pontosan meghatározott okait adja annak, hogy a jogegységi tanács mikor dönt tanácsülésen, a 442. § (3) bekezdés pedig azt, hogy mely esetben határoz nyilvános ülésen (a 442. § további eljárási szabályokat is rögzít). A Be. 442. §-a a jogegységi tanács elnökének nem biztosít mérlegelési jogot a tekintetben, hogy mikor, milyen formában (tanácsülés vagy nyilvános ülés) kell eljárni. A 442. § (3) bekezdés első mondata szerint: „Ha a jogegységi tanács az indítványt érdemben elbírálja, nyilvános ülésen határoz”. Mindemellett a Be. további szabályai (a bírósági szakaszra vonatkozó általános rendelkezések között) a tanácsülés és nyilvános ülés mibenlétéről is rendelkeznek. Így nem megalapozott az indítványozónak az a felvetése, hogy ezen eljárási forma a jogbiztonságot sérti.

A 4.1. és 4.2. pontokban foglalt indokok alapján az Alkotmánybíróság a Be. 441. § (4) és 442. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

5. Az Alkotmánybíróság az egyesített ügyek kapcsán mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet is vizsgált:

– az egyik indítványozó másodlagos kérelmében kifejtette, hogy ha az Alkotmánybíróság az utólagos normakontrollra irányuló indítványát elutasítja, akkor állapítson meg mulasztást, mert a törvényhozás nem a jogbiztonság és a tisztességes eljárás követelményeinek megfelelően szabályozta a jogegységi határozat meghozatalának jogi rendjét;

– az indítványozó a normakontroll eredményétől függetlenül további mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is kérte, mert – tekintettel a Bs. 32. § (7) bekezdésére is – a törvényhozás nem szabályozta a jogegységi eljárás lefolytatásának követelményrendszerét a polgári, gazdasági, munkaügyi, közigazgatási ügyszakok esetén.

Az Abtv. 49. §-a szerint a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata értelmében a jogalkotó szerv jogalkotási kötelezettségének konkrét jogszabályi felhatalmazás nélkül is köteles eleget tenni, ha az alkotmányellenes helyzet – a jogi szabályozás iránti igény – annak nyomán állott elő, hogy az állam jogszabályi úton avatkozott bizonyos életviszonyokba, és ezáltal az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos jogai érvényesítésének lehetőségétől [22/1990. (X. 16.) AB határozat ABH 1990, 83, 86.]. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg akkor is, ha alapjog érvényesüléséhez szükséges jogszabályi garanciák hiányoznak [37/1992. (VI. 10.) AB határozat ABH 1992, 227, 231.].

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányértést nemcsak akkor állapít meg, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen szabály nincs [35/1992. (VI. 10.) AB határozat ABH 1992, 204.], hanem akkor is, ha az adott szabályozási koncepción belül az Alkotmányból levezethető tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányzik [22/1995. (III. 31.) AB határozat ABH 1995, 108, 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat ABH 1997, 122, 128.].

5.1. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem áll fenn mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség a jogegységi eljárás eljárási rendjének szabályozatlansága miatt. A jogegységi határozatra vonatkozó szabályozás „négy szintű”. Egyrészt az Alkotmány 47. § (2) bekezdése szól erről: a jogegységi határozatot a Legfelsőbb Bíróság

hozza. A szabályozás második szintje az Alkotmány 50. § (3) bekezdésének felhatalmazása alapján minősített szótöbbséggel elfogadott Bsz., amelynek második rész III. fejezete az ítékezés egységességének biztosítása érdekében fogalmaz meg a jogegységi eljárásra és a jogegységi határozat meghozatalára vonatkozó szabályokat. A Bsz. a szabályozás további szintjére, egyszerű szótöbbséggel elfogadható törvényre utal, amikor a 32. § (7) bekezdésében kimondja, hogy „törvény a jogegységi eljárásra vonatkozóan további szabályokat állapíthat meg.” E körbe tartoznak a jelen ügyben vizsgált Be.-beli rendelkezések, de ide vonható pl. a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvények a felülvizsgálati eljárás és a jogegységi eljárás kapcsolatát szabályozó rendelkezései [Pp. 274. § (5) bekezdés] is. A szabályozás negyedik szintjére szintén a Bsz. ad felhatalmazást, a 32. § (8) bekezdés kimondja: „A jogegységi eljárásra vonatkozó ügyviteli rendelkezéseket a Legfelsőbb Bíróság ügyviteli szabályzata állapítja meg”. A Legfelsőbb Bíróságnak tehát törvényi felhatalmazása van, hogy az önszabályozás körében a jogegységi eljárást érintően maga is rendelkezzen; az önszabályozás körbe tartozik – e határozat III/2.2. pontjában már idézett – a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló – többször módosított – 3/2000. számú elnöki utasítás is.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint abban a kérdésben, hogy fennáll-e mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség a jogegységi határozat meghozatalának eljárási rendje tekintetében, nem csupán a Bsz.-t, hanem e négy szabályozási szintet együtt kell figyelembe venni. Nem megalapozott így az indítványozónak az az állítása, hogy a jogegységi eljárás jogintézménye mögül csaknem teljes egészében hiányoznak az eljárási szabályok.

Megállapítható továbbá, hogy a Bsz. a jogegységi eljárás garanciális rendelkezéseit tartalmazza. Meghatározza a bírói gyakorlatban felmerülő elvi kérdések egységesítésének rendjét (28. §), meghatározza a jogegységi eljárás indítványozására jogosultak körét (31. §), rendelkezést tartalmaz a jogegységi határozat hozatalára irányuló indítványok mellékei illetően [32. § (1) bekezdés], meghatározza a jogegységi tanács ülésére meghívandók körét [32. § (2) bekezdés], előírást fogalmaz meg a jogegységi határozat formai követelménye, illetve közzététele tekintetében [32. § (4)–(5) bekezdés] stb. A Bsz.-beli szabályok a jogegységi eljárás főbb vonulatait megfelelően rendezik, azokból az eljárás jellege mindenki számára megismerhető. Az Alkotmánybíróság szerint az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján, de a Bsz. megalkotására felhatalmazást adó alkotmányi tétel, az Alkotmány 50. § (5) bekezdése alapján sem állapítható meg mulasztás a Bsz. tekintetében: az Alkotmány e rendelkezéseiből kényszerítően nem következik, hogy a törvényhozó további eljárási szabályokat is köteles felvenni a Bsz.-be. Nem állapítható meg mulasztás az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és 57. § (1) bekezdése egymásra vonatkoztatásából fakadó tisztességes eljárás-

hoz való jog [lásd: 75/1995. (XII. 21.) AB határozatot, ABH 1995, 376, 382–383.] sérelme alapján sem, hiszen a jogegységi eljárás fentebb ismertetett Be.-beli szabályai megfelelő törvényi keretet biztosítanak arra, hogy a jogegységi eljárás garanciákkal övezet eljárásként szolgálja a Legfelsőbb Bíróság jogegységesítésre fennálló alkotmányos funkcióját.

Az indítványozó szerint azért is fennáll mulasztásban megnyilvánuló alkotmányértés, mert pl. a jegyzőkönyvvezetésre, a szavazati arányok nyilvánosságára, a res iudicata meghatározására, az elutasított jogegységi kezdeményezés büntetőeljáráson kívüli formájának meghatározására és más eljárási kérdésekre vonatkozóan sem tartalmaz a Bsz. rendelkezéseket. Az Alkotmánybíróság a 2/2002. (I. 25.) AB határozatában – a saját ügyrendjéről szóló törvény hiánya miatti mulasztás vizsgálata kapcsán – kitért az önálló hatalmi ágak, alkotmányos szervek saját eljárásukra vonatkozó belső szabályozási autonómiájának kérdésre (ABH 2002, 41, 53–54.). Összegzésképp megállapította: „Látható tehát, hogy valamennyi, függetlenséggel rendelkező alkotmányos szervnél van egy olyan határ, amelyen belül a belső szabályozási autonómia érvényesül, azaz önmagára vonatkozóan az adott szerv maga hozhat rendelkezéseket. Megállapítható az is, hogy a hatályos jogban nincs különösebb rendező elv arra nézve, hogy ennek az autonómiának milyen mélységűnek kell lennie” (ABH 2002, 54.).

Az Alkotmánybíróság álláspontja, hogy a belső szabályozási autonómia körébe tartozó eljárási rendelkezések meghozatalára lehetősége van a Legfelsőbb Bíróságnak a Bsz. 32. § (8) bekezdésébe foglalt felhatalmazás alapján: ha szükségesnek véli további, a tágabb értelemben vett ügyvitel körébe tartozó eljárási kérdések is meghatározhat. Önmagában nem állapítható meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdésből fakadó jogbiztonság, továbbá a tisztességes eljárásból fakadó jog sérelme alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség pusztán azért, mert a jogegységi eljárásban pl. a jegyzőkönyvvezetésre, vagy a res iudicata meghatározására a Bsz. nem tartalmaz külön rendelkezést.

A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azt az indítványt amely mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását azért kezdeményezte, mert az Országgyűlés hiányosan szabályozta a jogegységi eljárás eljárási rendjét.

5.2. Az indítványozó kérte mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség vizsgálatát azért is, mert a törvényhozás nem szabályozta a jogegységi eljárás lefolytatásának követelményrendszerét a polgári, gazdasági, munkaügyi, közigazgatási ügyszakok esetén.

Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban elsőként azt állapította meg, hogy a Bsz. 32. § (7) bekezdésébe foglalt, további törvényi szabályozásra utaló rendelkezés nem szól mindenképpen megalkotandó törvényről, csupán azt mondja, hogy törvény további szabályokat „állapíthat

meg”. A Bsz. 32. § (7) bekezdéséből azonban az végképp nem következik, hogy szakáganként, külön-külön a büntető, polgári, gazdasági, munkaügyi, közigazgatási ügyszakra vonatkozóan törvényhozási kötelezettség áll fenn. Megállapítható továbbá, hogy a Bsz. 30. § (1) bekezdése sem külön szakági törvények megalkotására ad felhatalmazást, amikor felsorolja a büntető, polgári, gazdasági, munkaügyi és közigazgatási ügyszakokat. E rendelkezés a jogegységi eljárás Legfelsőbb Bíróságán belüli rendjére, s nem pedig a jogát érintő törvényi szabályozási kötelezettségre vonatkozik. Tehát jogszabályi felhatalmazásból eredő jogalkotó feladat nem áll fenn.

Az Alkotmánybíróságnak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség vizsgálatára irányuló – fentebb összefoglalt – gyakorlata szerint felhatalmazás hiányában is megállapítható a mulasztás, ha a szabályozás elmaradása miatt alkotmányellenes helyzet keletkezett. Ilyen alkotmányellenes helyzet jelen ügyben nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ugyanis az Alkotmánynak a jogegységi határozatra vonatkozó szabályából még a jogegységi tanácsok szakágak szerinti megalakulásának rendje sem következik. Ez nem alkotmányi, hanem törvényi követelmény a Bsz. 30. § (1) bekezdése alapján. Önmagában pedig az a körülmény, hogy a Be. a büntető szakágú jogegységi eljárásra vonatkozóan a Bsz.-n túl is tartalmaz rendelkezéseket, nem ad alapot arra, mely szerint a többi szakágban is további törvényhozói kötelezettség áll fenn.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság elutasította azt az indítványt, amely mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását azért kezdeményezte, mert a polgári, gazdasági, munkaügyi, közigazgatási ügyszakokra vonatkozóan a jogegységi eljárás szabályait külön-külön törvényben kell megállapítani.

6. Az indítványozó a Bsz. 27. § (2) bekezdésének is kérte az alkotmányossági vizsgálatát az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének és 47. § (2) bekezdésének sérelme miatt. Kifejtette, hogy a Bsz. vizsgált rendelkezése az elvi bírósági határozatok közzétételének lehetőségével – az Alkotmány 47. § (2) bekezdésébe rögzített jogegységi határozaton túl – bővíti a joggyakorlat egységesítésének eszköztárát, amelyre az Alkotmány nem hatalmazta fel a Legfelsőbb Bíróságot. Kifejtette továbbá, hogy a Bsz. 27. § (2) bekezdése a Legfelsőbb Bíróságnak önkényes válogatásra ad lehetőséget, ez pedig az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe foglalt jogbiztonságot sérti.

Az Alkotmánybíróság a 12/2001. (V. 14.) AB határozatában már vizsgálta a Bsz. 27. § (2) bekezdését az Alkotmány 47. § (2) és 2. § (1) bekezdésének vonatkozásában. E határozat többek között kifejtette: „Az Alkotmány 47. § (2) bekezdése a Legfelsőbb Bíróság feladatává teszi annak biztosítását, hogy a bíróságok jogalkalmazása egységes legyen. Az Alkotmány e rendelkezése nem zárja ki, hogy a Legfelsőbb Bíróság ezen alkotmányos feladatellátása érdekében törvény – a jogegységi határozaton kívül – a fel-

adatellátás módjait kiegészítse. Ezt tette a Bsz., amikor az elvi bírósági határozatok közzétételéről rendelkezett. A Bsz. rendelkezései alapján megállapítható, hogy az elvi bírósági határozatok közzétételének szabályozása lehetőséget kíván nyújtani bármelyik bíró, illetve bíróság számára, hogy bekapcsolódhasson a bírósági jogalkalmazás egységét is szolgáló joggyakorlat továbbfejlesztésének legfelsőbb bírósági feladatába. Mindez az Alkotmány 47. § (2) bekezdésével nem áll ellentétben.” (ABH 2001, 163, 173.) Az Alkotmánybíróság a jogbiztonság sérelme alapján sem állapított meg alkotmányosértést a Bsz. 27. § (2) bekezdése tekintetben. (ABH 2001, 163, 173–174.)

Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 31. § c) pontja értelmében (ABH 2003, 2065.) az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti, ha „az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabállyal azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul, és az indítványozó az alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetőleg alkotmányos elvére (értékére) – ezen belül – azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alkotmányosértést megállapítani („ítélt dolog”),”.

Az Alkotmánybíróság a 12/2001. (V. 14.) AB határozatra tekintettel, az Ügyrend 31. § c) pontja alapján a Bsz. 27. § (2) bekezdése alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló eljárást megszüntette.

Az Alkotmánybíróság határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét az ügy jelentőségére tekintettel rendelte el.

Alkotmánybírósági ügyszám: 1022/B/2004.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a többségi határozattal, amiért nem semmisíti meg a Bsz. 29. § (1) bekezdés a) pontját (teljes egészében) és a Be. megfelelő rendelkezéseit [439. § (1) bekezdés a) pont]. Ugyanígy nem értek egyet azzal sem, hogy az Alkotmánybíróság nem semmisítette meg a Bsz. a jogegységi tanács megalakítását szabályozó 30. § (1) és (2) bekezdését továbbá a Be megfelelő rendelkezéseit [441. § (2)–(3) bekezdés]. Mindezek ellenére sok tekintetben egyetértek a többségi határozat indokolásában foglalt fejtegetésekkel, még akkor is, ha más következtetésre jutottam a jogegységi eljárás szabályozásának alkotmányosságáról.

Indokaim a következők.

Ebben az ügyben alapvetően két kérdésre kellett az Alkotmánybíróságnak választ adnia. Az első kérdés annak meghatározása, mit jelent a joggyakorlat egysége és mi annak alkotmányos jelentősége. A másik kérdés: milyen alkotmányos eszközzel biztosítható a bírósági szervezeten

belül a jogalkalmazás egysége. Az első kérdés a bírói határozatok tartalmáról szól, mert azok „egységét” kívánja meg, míg a második kérdés eljárási természetű. E két kérdés vizsgálatának, illetve megválaszolásának a Bs. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja és 30. § (1) és (2) bekezdései megsemmisítésére kellett volna vezetnie.

1. A jogegységi határozatok alkotmányos alapja az Alkotmány 47. § (2) bekezdése. Eszerint a Legfelsőbb Bíróság „biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, jogegységi határozatai a bíróságokra kötelezőek”. Az Alkotmány e rendelkezésének központi fogalma a „jogalkalmazás egysége”, amelyet a Legfelsőbb Bíróság biztosít. A „jogalkalmazás egysége” kifejezés azt jelenti, hogy azonos jogi kérdéseket a bíróságok azonos módon döntenek el. A „bíróság” alatt itt az ítéelőbíró – vagyis valamely jogszabály által meghatározott alaki és tartalmi kellékek figyelembevételével előterjesztett ügy eldöntésére hatáskörrel és illetékességgel rendelkező, és ezért döntésre köteles, a törvény szerint megalakított tanácsot vagy egyes bírót – kell érteni, mert ők azok, akik a „jogot alkalmazzák.”

A jogalkalmazás egységének alkotmányos alapja a törvény előtti egyenlőség, ami azt jelenti, hogy a törvényeknek azonosnak kell lennie mindenki számára. A törvény előtti egyenlőség – amelyet a bírósági eljárás tekintetében az Alkotmány 57. § (1) bekezdése, általában pedig az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése mond ki – csak akkor valósítható meg, ha a törvények mindenki számára ugyanazok függetlenül attól, hogy büntetnek, vagy védenek, amint ezt az Ember és polgár jogainak nyilatkozata 6. cikke is tartalmazza. [„Elle (la loi) doit être la même pour tous, soit qu’elle protège, soit qu’elle punisse.”]

A jogalkalmazás egysége a bírói határozatok összességének tulajdonsága, pontosabban azonos tárgyú bírósági döntések (határozatok, ítéletek, végzések) tartalmának egymáshoz való viszonya. A jogalkalmazás akkor egységes, ha nincs ellentmondás, esetleg kifejezett ellentét az azonos jogi kérdést eldöntő bírói döntések között. Ez akkor lehetséges, ha a jogi normák jelentése, értelmezése és alkalmazása – a norma jelentésének konkretizálása egy adott esetben – az egyes bíróságok döntéseiben azonos. Következésképpen a bíróságok „jogalkalmazásának egységéről”, vagy annak hiányáról, csak akkor lehet szó, ha egy jogi kérdésben legalább két egymásnak ellentmondó, vagy egymástól lényegesen eltérő bírói döntés született. Következésképpen a jogalkalmazás egysége akkor hiányzik, ha ugyanakkor a jogi normának az egyes bírói határozatok eltérő jelentést tulajdonítanak.

A jogalkalmazás egységét – amely az alkotmányos egyenlőség érvényesülésének és a jogállamnak is nélkülözhetetlen feltétele – a bíróságok rendszerint minden külső beavatkozás nélkül biztosítják. A bírák elméleti és gyakorlati szakmai képzettsége hasonló, ezért az általuk elfogadott szakmai érvelési szabályok – elsősorban a helyes jogértelmezés módszereiről vallott felfogásuk, jogdogma-

tikai fogalmaik, az általuk elfogadott jogi következtetési és igazolási szabályok – is azonosak vagy hasonlóak. Így a bírák által elfogadott, általános jogi meggyőződésé váló állandó bírói gyakorlat, a szakirodalom és nem utolsósorban a közzétett (nem kötelező) bírósági határozatok tekintélye együttesen a legtöbb jogi kérdésben „maguktól” létrehozzák és fenntartják a bírói gyakorlat, azaz „a jogalkalmazás” egységét. Minden bírói döntés szükségképpen valamilyen módon kapcsolódik más bírók döntéséhez. Igaz az állítás, hogy a bírák számára a helyes bírói ítélet az a döntés, amelyet a többi bíró hozna ugyanabban az ügyben, amint Carl Schmitt: *Gesetz und Urteil* című művében (Berlin, 1912. 71. p.) mondja: „Eine richterliche Entscheidung ist heute dann richtig, wenn anzunehmen ist, dass ein anderer Richter ebenso entschieden hätte.”

A joggyakorlat egységének biztosítására tehát akkor van (és csak akkor lehet) szükség, ha a joggyakorlat egysége nem alakul ki az előbb vázlatosan leírt módon, a bíróságok – azaz a bírói döntések – folyamatos értelmező-jogfejlesztő tevékenysége révén. Ha az egység hiánya az egymástól különböző bírói határozatok alapján kiderül, akkor (de csak akkor) valóban szükség van a jogalkalmazás egységének biztosítására. A jogegységi eljárás feltételeinek (eseteinek) szabályozása ezért tartalmi okból nem felel meg az alkotmányos követelményeknek, mert lehetővé teszi – a „joggyakorlat továbbfejlesztése” céljából – a joggyakorlat kialakulása előtti „egységesítést”. Azért tartom tehát alkotmányellenesnek a Bs. 29. § (1) bekezdésének *a*) pontját, mert lehetővé teszi a jogalkalmazás egységének biztosítását, akkor is, ha nincsenek egymásnak ellentmondó bírói határozatok.

2. De nemcsak a jogegységi eljárás feltételeinek szabályozása alkotmányellenes, hanem – részben ezzel összefüggésben, de ettől függetlenül is – a jogegységi határozatok meghozatalának eljárási rendje is.

Az alkotmányellenesség legfőbb oka, hogy sérti az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében biztosított törvényes bíróhoz való jogot. Az Alkotmány 47. § (1) bekezdése szerint a Legfelsőbb Bíróság a Magyar Köztársaság Legfőbb bírósági szerve. A Legfelsőbb Bíróság az Alkotmány értelmében természetesen bíróság, ezért hatásköreit – köztük az Alkotmány szerint is a legfontosabbat: a jogalkalmazás egységének biztosítását – alkotmányosan csakis bíróságként gyakorolhatja. A jogalkalmazás egységének biztosítása tehát a Legfelsőbb Bíróság legfontosabb bírói feladata, ezért a jogegységi eljárás is csak bírói eljárás lehet, amelynek meg kell felelnie a bírósági eljárásokkal szemben alkotmányosan támasztott követelményeknek.

A jogegységi eljárás jelenlegi szabályozásának alkotmányosságát – a fentebb kifejtettekből következően – a bírói eljárás alkotmányos követelményei alapján kell megítélni. A jelen esetben ezek közül elegendő az Alkotmány 57. § (1) bekezdését vizsgálni: eszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy valamely perben jogait vagy kötelességeit a „törvény által felállított független bíróság” bírálja el.

Ennek alapján véleményem szerint a jogegységi eljárás szabályozásának egy része alkotmányellenes. A „törvény által felállított független bíróság” olyan bíróságot jelent, amelynek hatáskörét, illetékességét és összetételét törvény határozza meg. A törvényes bíróhoz való jog – ahogyan hagyományosan nevezik – megkívánja, hogy bármely, jogvita eldöntésére köteles bíróság a törvény alapján, előre meghatározott absztrakt – a bíróságot alkotó bírák közötti válogatást kizáró – szabályok alapján alakuljon meg. Ezen elv érvényesülésének egyik előfeltétele – egyben a törvény előtti egyenlőség korrelátuma – a bírák egyenlősége. Az alkotmányos állam bírói szervezetében elvben minden bíró képes minden bírói feladat ellátására, így elsősorban bármely bírói határozat meghozatalára. Ezért egy-egy konkrét ügyben a döntést hozó bíró – vagy a bírói tanácsok esetén a tagok – kiválasztásának a bírák és felek egyenlőségén kell alapulnia. Ez az alkotmányos szabály a bíróságokon belüli ügyelosztásra – és nemcsak az egyes bíróságok közötti ügymegosztást rendező hatásköri és illetékességi szabályokra – is áll, ahogyan ezt a Bsz. 11. §-a is rögzíti. A törvényes bíróhoz való alkotmányos jog megköveteli, hogy a bírósági tanácsok összetételét törvény, vagy annak alapján nyilvános szabály előre meghatározza. A gyakorlatban a bírák és az ügyek elosztásának egyenlőségét a véletlenszerű elosztás biztosítja, mert a véletlen elvben mindig egyenlőséget is jelent.

A jogegységi eljárás szabályai ennek a követelménynek nem tesznek eleget. A Bsz. 30. §-a nem tartalmaz szabályt a jogegységi tanács összetételére. A bíróság összetételén a jogvitában döntő bíróság tagjai kiválasztását meghatározó szabályt értem, amely alapján előre eldönthető, kik lesznek a tanács tagjai. Ilyen szabály egyszerűen nem létezik, mivel a Bsz. 30. § (1) bekezdése választási lehetőségeket sorol fel, amikor azt mondja, hogy „[a] jogegységi tanácsot az elnök, az elnökhelyettes, a kollégiumvezető vagy a kollégiumvezető-helyettes vezeti. A jogegységi tanács 5 tagból áll, tagjait a tanács elnöke választja ki.” A kérdés nem egyszerűen a jogegységi tanács tagjainak száma, hanem az, hogy miként áll össze a tanács. Semmiképpen nem felel meg az Alkotmánynak, hogy egy bírói testület összetételét nem általános szabály, hanem a jogegységi tanács elnökének eseti döntése határozza meg. A bírói tanács tagjának ilyen kiválasztása nem biztosítja az adott ügyszakba beosztott vagy éppen az összes Legfelsőbb Bírósági bíró egyenlőségét – és ezzel az jogegységi ügyekben érintettek törvényes bíróhoz való jogát sem. A Legfelsőbb Bíróság bírói hatásköreit ugyanis az összes oda beosztott bíró egyenlően gyakorolja – amint ez a törvényes bíróhoz való alkotmányos jogból következik.

Dr. Lévay Miklós és dr. Trócsányi László alkotmánybírók különvéleménye

Nem értünk egyet a határozat rendelkező részének 1–3. pontjaival és az azokhoz fűzött indokolással. Állás-

pontunk szerint a Bsz. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja, illetve a 30. § (1)–(2) bekezdése, valamint a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontja és a 441. § (2)–(3) bekezdése alkotmányellenességét meg kellett volna állapítani és a támadott rendelkezéseket meg kellett volna semmisíteni. Meg kellett volna továbbá állapítani azt is, hogy az Országgyűlés alkotmányellenes mulasztást követett el, mert nem szabályozta a jogbiztonság követelményeinek megfelelően a jogegységi határozat meghozatalának rendjét.

1. A határozatban hivatkozott Alkotmánymódosítást követően a bírói jogalkalmazás egységének követelménye kifejezetten alkotmányi követelménnyé vált, s ezzel elvi és tartalmi szempontból is megváltozott a Legfelsőbb Bíróság szerepe. Az Alkotmány 47. § (2) bekezdése szerint – az ítékezés elvi irányítása helyett – a jogegység biztosítása vált a feladatává, aminek egyik eszköze a bíróságokra kötelező, s így a döntéssel érintettekre is kiható tartalmú jogegységi határozat.

A „jogszabály” és a bíróság viszonyában meghatározó az, hogy a jogviszonyokat a jogszabályoknak kell általános érvénnyel és a tartósság igényével rendezniük, a jogalkalmazónak pedig a jogszabályt annak helyes értelme szerint kell alkalmaznia. A jogalkotó a bírói függetlenség sérelme nélkül a jogszabályok gyakorlati alkalmazását nem „ellenőrizheti”, afölött befolyást nem szerezhet. Az Alkotmány erejénél fogva a bírókra kötelező érvényű jogegységi határozat az az eszköz, amelyen keresztül az ítélezési tevékenység összehangolására felhatalmazott Legfelsőbb Bíróság divergáló joggyakorlat esetén – a jogrendszer szerves összefüggéseire figyelemmel – a jogszabály helyes értelmét állapítja meg, annak megváltoztatása, revíziója nélkül.

Ebből, valamint a bíróságoknak az Alkotmányban meghatározott feladatából következően a jogegységi határozat az értelmező jogfejlesztésnek olyan eszköze, amelynek alkalmazásakor a Legfelsőbb Bíróság egyrészt az – bírói szervezeten belül is biztosítandó – abszolút alkotmányos védelem alatt álló bírói függetlenség tiszteletben tartásával, másrészt a jogalkotástól való tartózkodás mentén köteles eljárni. Alkotmányosan ez a funkció csak akként látható el, ha ennek során a Legfelsőbb Bíróság egyrészt nem állapít meg új normatartalmat, másrészt pedig maga is tiszteletben tartja a bírói függetlenség mindazon korlátait, amelyek megtartása a jogalkotóval szemben is kívánalom. Az ítélezési tevékenység lényegéből fakadóan az értelmezésen alapuló jogfejlesztés valamennyi bírónak kötelessége, így a jogegységi eljárásnak nem feladata sem a bírónak a jogértelmezéstől való tehermentesítése, sem a jogalkotói akarat rekonstruálása vagy éppen a jogszabályoknak az ettől eltérő, új tartalommal való interpretálása. A jogegységi határozat funkciója nem a jogszabályhoz hozzáadott tartalom konstruálása, hanem csak a benne lévő (rejlő) helyes megoldás „kiolvasztása”, a jogalkalmazás során előforduló többféle értelmezési lehetőség közül a jogi normával adekvát tartalom „kiválasztása” lehet.

2. A Bsz. 29. § (1) bekezdés *a*) pontjának és a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontjának normaszövege azonban bizonytalan helyzetet teremt a jogalkalmazói jogértelmezés határai tekintetében.

A jogegységi eljárás intézményének törvénybe iktatását az indokolta, hogy a jogalkotó az ítélkezési gyakorlat elvi irányításának korábbi eszközeit: az irányelvet, az elvi döntést, a kollégiumi állásfoglalást – azok jogpolitikai vonásai miatt – nem tartotta a jogállami követelményekkel összhangban állónak. A Bsz.-hez fűzött indokolásból kitűnően, az összhangzattani hiányt éppen abban látta, hogy ezek az eszközök nem a konkrét bírósági határozatokban felmerülő vitás elvi kérdésekben adnak a bíróságok számára kötelező iránymutatást.

Tartalmilag azonban a támadott rendelkezésekben az Alkotmány korábbi, az elvi irányításra koncentrált szövege jelenik meg, minthogy e szabályok megengedik a jogegységi határozat meghozatalát akkor is, ha azt a Legfelsőbb Bíróság a „joggyakorlat továbbfejlesztése” érdekében tartja szükségesnek. Ez a megoldás azonban lehetővé teszi a jogegységi határozat bírákra kötelező erejének kiterjesztő értelmezését. A normaszöveg megfogalmazásából következően a Legfelsőbb Bíróság a konkrét ügyekben ténylegesen felmerült jogalkalmazási probléma hiányában is valamennyi bíróságra kötelező érvényű, s így a további konkrét esetek megítélésére kiható határozatot hozhat. Sem a Bsz., sem más jogszabály nem határozza meg, hogy pontosan mit takar ez a fogalom, mikor és milyen határok között szükséges, lehetséges vagy indokolt e célból a legfelsőbb bírói fórum intézményes beavatkozása az ítélkezés folyamatába. Nem zárható ki, hogy a gyakorlati problémák hiányában született absztrakt értelmezés következtében – akár változatlan tartalmú jogszabályi környezetben – az ítélkezési gyakorlat egységessége ellenére, e jogcím annak teljes megváltoztatására szolgáljon. Ugyanígy nincs akadálya a fordított közrehatásnak sem; ilyen módon a jogszabályok megváltozása esetén is életben tartható a kiiktatott jogi norma tartalmához rendelt, annak érvényesülését valóban elősegítő, az új jogszabály alkalmazásával azonban non-konform jogértelmezés.

Az előzetes, ám a jogegységi határozat kötelező erejénél fogva a bíró számára megkerülhetetlen hatályú „törvényt magyarázatnak” magával a normával egyenértékű megjelenése ugyanakkor a konkrét esetben az egyes bíraktól el is vonja a jogértelmezés lehetőségét, és megakadályozhatja, hogy a jogszabály a jogalkotó szándéka szerinti tényleges hatást fejtsse ki. Ezekben az esetekben a jogegységi határozat olyan származékos normává válik, amely az elsődleges norma kötelező erejű értelmezésével annak tartalmát – az ítélkezési gyakorlattól ténylegesen függetlenül – előzetesen meghatározza.

3. A bíróság alkotmányos feladata a jogviták eldöntése, az ítélkezés, amely mindig konkrét esetekhez kötött. A ha-

talmi ágak elválasztásának elvéből, a bíró – Alkotmányban is deklarált – törvényi alávetettségéből következően a „bíró alkotta jog” olyan korlátozásoknak alávetett, amelyekről a – széles értelemben vett – törvényhozás mentes. Szemben ugyanis a törvényhozással, a bíróság saját elhatározásából soha nem járhat el. Így a jogegységi határozat is csak a bíróság általános feladatát jelentő jogértelmezésnek az ítélkezési tevékenységhez szorosan kapcsolódó olyan önkorrektív eszköze lehet, amely az ítélkezési gyakorlat anomáliáinak feloldására, a jogbiztonság garantálására szolgál. Éppen a jogegységi határozat konkrét esetekhez kötöttsége teremtette meg a jogalkotó számára annak lehetőségét, hogy a jogegységi eljárást a büntetőeljárásban az eljárási törvényben is nevesítetten és közvetlenül, a polgári eljárásban pedig közvetve – a Pp. 274. § (5) bekezdésének közbeiktatásával – rendkívüli perorvoslatként is szabályozza.

Ezt a megközelítést támasztja alá a jogegységi eljárás funkciójának történeti elemzése is.

A Kúriának a BHT VI. kötetébe 738. sz. alatt felvett jogegységi határozata (J. H. 660/1922.) a következő önmeghatározást adta: a jogegységi határozat „jogi alapja ugyanis oly általános jelentőségű, elvi súlyú törvényt sértés, amelynek meghagyásával a jogszolgáltatás egysége veszélyeztetve van, amelynek megszüntetése nélkül az igazságszolgáltatás téves irányokba terelődik, amellyel a bíró törvényalkalmazása a jogrendet sérti.” A 739. sz. alatt felvett jogegységi határozat (J. H. 3103/1920.) kiegészíti mindezt azzal, hogy a jogegységi eljárás keretét az adja, miszerint „a törvényt sértés elvontan és elvi alapon megállapíttassék és kiküszöböltessék.” A konkrét esetnek a jogi értékelésére a rendes eljárás (ideértve a rendes perorvoslatot is) szolgál, a jogegységi eljárásban a konkrét eset kapcsán magasabb szintű bírói tevékenység folyik: „a törvény helyes értelmének megállapításával egy általános elv mondatik ki, amely aztán minden esetre nézve áll és irányadó.”

A konkrét ügyekben folyó ítélkezési tevékenységtől eltávolodó, a joggyakorlat továbbfejlesztése céljából „előzetesen” kibocsátott jogegységi határozat egyrészt olyan „fogalmi jogászatot” jelent, amely azt a nem létező helyzetet feltételezi, hogy a jogegységi határozat kibocsátója joggyakorlat nélkül is „minden lehetséges esetet előre elgondol”. Ezzel azonban – minthogy a jogegységi határozat alkalmazása kötelező – (akár a textualizmus, akár az originalizmus talaján állva, akár mindezekről elszakadva) megakadályozza a konkrét ügghöz kapcsolt önálló, a független bírótól elvitathatatlan bírói jogértelmezést akkor is, ha az utóbb felmerülő probléma helyes megoldása kívül esik a jogegységi határozat által adott megoldás hatókörén. Másrészt, „továbbfejlesztés” címszó alatt a Legfelsőbb Bíróság – célirányosan – akkor is beavatkozhat az ügyek elintézésébe, ha sem az ítélkezési gyakorlat nem divergál, sem a jogi környezet nem változik. Ez pedig kifejezetten a jog-

egységi határozat céljával ellentétes, minthogy éppen a jogbiztonság érvényesülése ellen hat.

4. A jogegységi tanácsok létrehozására és eljárására vonatkozó rendelkezések sem felelnek meg az Alkotmány követelményének. Az Alkotmánybíróság a 62/2003. (XII. 15.) AB határozatban összefoglalóan kifejtette, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt demokratikus jogállam megvalósulásának feltétele többek között az Alkotmányra visszavezethető eljárási szabályok megléte, és azok betartása. Ezen túlmenően több határozatában azt is hangsúlyozta, hogy a „jogalkalmazói jogértelmezés (...) csak olyan működőképes jogszabályra épülhet, amely világosan kijelöli az adott jogintézmény célját, alkalmazásának kereteit, szempontjait és rendjét” [pl. 47/2003. (XII. 15.) AB határozat, ABH 2003, 525, 549.].

Az Alkotmány a jogegységi határozatok meghozatalával összefüggésben csak annyit rögzít, hogy azokat a Legfelsőbb Bíróság hozza meg, az egyéb szervezeti és eljárási kérdéseket nem szabályozza. Ezzel a törvényhozóra hagyta annak meghatározását, hogy a Legfelsőbb Bíróság milyen szervezeti egysége (tanácsa vagy egyéb testülete), milyen eljárási rendben jogosult meghozni a jogegységi határozatokat.

A Bsz. 30. § (1) bekezdése és a Be. 441. § (2) bekezdése értelmében a jogegységi határozatokat öttagú jogegységi tanácsok hozzák. A Bsz. 30. § (2) bekezdése szerint viszont, ha a hozandó döntés több szakág ügykörét érinti, héttagú jogegységi tanácsok járnak el. Ebben a tekintetben nincs összhang a Bsz. és a Be. rendelkezései között, miután a Be. a héttagú (vegyes) tanács eljárást nem ismeri. A Bsz. 30. § (2) bekezdése szerint a jogegységi tanács elnöke a Legfelsőbb Bíróság elnöke, elnökhelyettese, kollégiumvezetője, illetve kollégiumvezető-helyettese lehet. A héttagú tanács elnöke csak a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy elnökhelyettese lehet. A Be. 441. § (3) bekezdése értelmében a jogegységi tanács elnöke csak a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy büntető kollégiumának vezetője lehet, mely szintén eltérést jelent a Bsz. szabályaitól. A Bsz. – a tanács létszámán túl – egyetlen olyan szempontot rögzít, amelyre az elnöknek a tanács összeállításánál figyelemmel kell lennie, nevezetesen, hogy héttagú tanács esetén az érintett szakágban eljáró bírók közül arányosan kell kijelölnie a tagokat.

A Be. 441. § (4) bekezdése további követelményként írja elő, hogy nem lehet a jogegységi tanács tagja az, aki a jogegységi indítvánnyal érintett bírósági határozat meghozatalában részt vett. A Bsz. ugyanakkor ilyen kizárási szabályt – valamennyi jogegységi eljárásra kiterjedően – nem tartalmaz. A Be. 441. § (3) bekezdése értelmében nem lehet a jogegységi tanács tagja a jogegységi eljárást kezdeményező sem. Ennek következtében épp azon tanács tagjai vannak kizárva a döntéshozatalból, akik a Legfelsőbb Bíróság másik tanácsának vitatható joggyakorlatára figye-

lemmel éltek a kezdeményezés jogával, míg annak nincs akadálya, hogy e másik tanács tagjai a jogegységi tanács tagjaiként eljárhassanak. A Bsz. általánosságban nem ismeri ezt a kizárási szabályt, így a büntető ügyszakon kívüli jogegységi eljárásokban – a jogegységi tanács elnökének döntésétől függően – épp a kezdeményező tanács tagjai kerülhetnek többségbe.

Egyéb kritériumok hiányában a jogegységi tanács elnöke nagyfokú szabadsággal választhatja ki a tanács tagjait. Ennek során az igazgatási vezetőknek olyan, mérlegelési szempontok nélküli és ellenőrizhetetlen túlhatalma van, amelynek révén képesek meghatározó befolyást gyakorolni a döntés tartalmára is.

Noha a hatályos Alkotmány nem szabályozza, hogy milyen összetételű testületben (tanácsban) kell eljárnia a Legfelsőbb Bíróságnak a jogegységi eljárás lefolytatása során, a törvényalkotónak olyan megoldást kell választania, amely garantálja, hogy a jogegységi határozat a legszélesebb támogatottsággal rendelkezék. Az egységes jogértelmezéssel is biztosított jogbiztonságot és a jogegységi határozat tartalmi legitimitását veszélyeztetni, ha a kötelező erővel bíró jogegységi határozatok meghozatalára olyan összetételű tanács jogosult, amelynek tagjait az elnök előre meg nem határozott szempontok szerint választhatja ki.

Azokban a kelet-európai államokban, ahol ismert a jogértelmezésnek az egyedi jogalkalmazástól elváló, általános jellegű irányítása, megfigyelhető, hogy ezt vagy a legfelsőbb bíróságnak egy tag testülete (teljes ülése, ‘en banc’ tanácsa, kollégiuma) gyakorolja (pl. Horvátország, Csehország, Grúzia, Lettország), vagy egy olyan testület, amelyben a legfelsőbb bíróság tagjain (képviselőin) kívül helyet kapnak az alsóbb szintű bíróságok képviselői (pl. Örményország), illetve jogtudósok is (pl. Bulgária). Ezeknek a megoldásoknak az alap gondolata, hogy minél szélesebb döntéshozó testület kezébe kerüljön az elvi irányítás. Ez biztosítja ugyanis, hogy az elvi jellegű határozatok szilárd alapokon nyugodjanak, azaz a jogértelmezés korrekt, egységes és állandó legyen.

A bírói függetlenséggel és a jogbiztonság követelményével csak olyan jogegységi eljárás állhat összhangban, amelyben kifejezésre juthat a bírói kar legfelsőbb rétege többségének álláspontja. A jelenlegi törvényi szabályok azonban nem garantálják, hogy a Legfelsőbb Bíróság bíráinak széles körű szakmai egyetértésén alapuló jogegységi határozatok szülessenek.

Ez megvalósulhatna például azáltal, hogy a jogegységi határozatokat a Legfelsőbb Bíróság valamennyi bírójának testülete, adott kollégiuma, a kollégiumok együttes ülései, a bírók által választott képviselőkől álló tanács, vagy egy olyan tanács hozná meg, amely létrehozatalának módja kizárná az egyéni (személyes) szempontok érvényesíthetőségét, ezáltal biztosítható lenne a széles körű támogatottsággal rendelkező jogegységi határozatok elfogadása. Kü-

lönösen fontos ennek érvényesítése akkor, amikor a jogegységi eljárás alapja az, hogy a Legfelsőbb Bíróság valamely tanácsa egy jogkérdésben el kíván térni a Legfelsőbb Bíróság másik ítélkező tanácsának határozatától. Itt ugyanis nem pusztán az alsóbb bíróságok eltérő jogértelmezésének megszüntetése a cél, hanem a Legfelsőbb Bíróságon belül kialakult konkuráló megoldások közül a helyes (széles körben támogatott) értelmezés kiválasztása. Addig, amíg a jogegységi eljárás résztvevőinek köre zárt, és a tanács összetétele az elnök egyéni belátásától függ, nem biztosítható a jogegységi határozatoknak az Alkotmánnyal összhangban történő meghozatala.

5. A jogegységi tanácsok jelenlegi összetétele mellett alkotmányossági aggályokat vet fel a jogegységi eljárás hiányos szabályozása is. Nemcsak, hogy a jogegységi tanácsok kis létszámúak és összetételük alapvetően a tanács elnökének döntésétől függ, de határozataikat akár egyszerű szótöbbséggel is meghozhatják. Ennek következtében még kevésbé biztosítható az, hogy a jogegységi határozatok a legfelsőbb bírói kar széles körű konszenzusán alapuljanak, és ezáltal kifejezzék az egységességet és az állandóságot.

Emellett nincs törvényileg szabályozva, miként kapcsolódhatnak be a bírósági szervezet alacsonyabb szintjén elhelyezkedő, a jogértelmezési nehézséggel szembesülő bírák és bírói tanácsok a jogegységi eljárás kezdeményezésébe, illetve hogyan oldhatók fel a jogegységi határozat és a konkrét esetek ütközése kapcsán kialakult problémák. Hiányoznak a szabályok arra az esetre, ha a jogi környezet megváltozása a korábbi jogegységi határozat hatályban tartását, visszavonását vagy épp megváltoztatását igénylik. Tisztázatlan, hogy a konkrét ügyben (pl. felülvizsgálati eljárásban) részt vevő felek – akikre a jogegységi határozat a bírói jogalkalmazás révén közvetlenül kihat –, illetve jogi képviselőik miként vehetnek részt a jogegységi eljárás kezdeményezésében, van-e javaslattételi joguk, s ha igen, javaslatuknak az eljárás során mi a sorsa. Nem rendezett az sem, hogy mi az eljárás akkor, amikor ugyanabban a jogkérdésben egymásnak ellentmondó jogegységi határozatok születtek stb.

Külön kiemelendő, hogy a jogegységi eljárás jogerősen már lezárt ügyekre is kihatással lehet. A Be. maga hatalmazza fel a jogegységi tanácsot, hogy a jogegységi határozatra tekintettel a jogerős bírói ítélet törvénysértő rendelkezését hatályon kívül helyezze, és a terheltet felmentse, vagy az eljárást megszüntesse [Be. 443. § (3) bekezdés]. Emellett, ha a jogegységi eljárás eredménye a Legfelsőbb Bíróság előtt folyamatban lévő más rendkívüli jogorvoslati eljárásra kihatással lehet, a Legfelsőbb Bíróság a rendkívüli jogorvoslati eljárást a jogegységi határozat meghozataláig felfüggeszti [Be. 440. § (3) bekezdés]. A Pp. 274. § (5) bekezdése értelmében, ha a felülvizsgálati kérelem elbírálása során az eljáró tanács jogegységi eljárás

kezdeményez [Bsz. 29. § (2) bekezdés *b*) pont], ezzel egyidejűleg az ügy elbírálását a jogegységi eljárás befejezéséig felfüggeszti. A jogegységi eljárás befejezése után a bíróság a jogkérdést elvi jelleggel eldöntő jogegységi határozatnak megfelelő határozatot hoz.

A jogegységi eljárás szabályainak kialakítása során – figyelemmel annak közvetlen vagy közvetett jogorvoslati jellegére – érvényesülniük kell a független, pártatlan bíráskodás és a tisztességes eljárás alkotmányos követelményeinek is [Alkotmány 57. § (1) bekezdés]. Így például – felfüggesztett ügyekben – tekintettel kell lenni a feleknek az eljárás ésszerű határidőn belüli befejezéshez való jogára. Ilyen garanciákat a hatályos eljárási szabályok nem, vagy csak alig biztosítanak.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következően a jogegységi határozat, mint jogintézmény, csak akkor töltheti be alkotmányos rendeltetését, ha megfelelő, ésszerű rendet biztosító és garanciákat tartalmazó előírások szabályozzák a jogegység megteremtésére hivatott eljárást. Ennek a jelenlegi hiányos szabályozás nem felel meg, mint ahogy – a jogegységi eljárás jogorvoslati jellegével összefüggésben – az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglalt követelményeket sem elégíti ki.

6. A kifejtettekre figyelemmel a Bsz. 29. § (1) bekezdés *a*) pontja, a 30. § (1)–(2) bekezdései, illetve a Be. 439. § (1) bekezdés *a*) pontja, valamint a Be. 441. § (2)–(3) bekezdései alkotmányellenesek. A támadott rendelkezések – összességükben – sértik az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezetett jogbiztonság követelményét a jogegységi eljárás alkotmányos funkciójára vonatkozó 47. § (2) bekezdését, a bírói függetlenséget garantáló 50. § (3) bekezdését és – a jogegységi eljárás rendkívüli perorvoslati funkciójára figyelemmel – a tisztességes eljárás követelményét előíró 57. § (1) bekezdését. Ezért az Alkotmánybíróságnak a támadott rendelkezéseket – elegendő időt biztosítva a törvényalkotónak az alkotmányos szabályozás megteremtésére – pro futuro hatállyal meg kellett volna semmisítenie.

Mindemellett a jogegységi eljárás rendje tekintetében – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében és az 57. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – azt is meg kellett volna állapítani, hogy a jogalkotó elmulasztotta a jogbiztonság és a tisztességes eljárás követelményeinek megfelelő processzualis szabályok megalkotását. Ezért az Országgyűlést megfelelő határidő tűzésével fel kellett volna hívni az alkotmányellenes mulasztás megszüntetésére, jogalkotási kötelezettségének teljesítésére.

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

**Az Alkotmánybíróság
45/2007. (VI. 27.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint az önkormányzati tűzoltóság szolgálati viszonyban álló tagjai szolgálati viszonyának egyes kérdéseiről és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 9/1997. (II. 12.) BM rendelet 48. § (7) bekezdése, illetőleg a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet 9. §-ának első mondata alkotmányellenes, ezért e rendelkezéseket a határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

A belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet 9. §-a a megsemmisítést követően az alábbi szöveggel marad hatályban:

„9. § Pénzbeli megváltás címén a ki nem vett szabadsággal arányos összegű kifizetési esedékességnek megfelelő összegű távolléti díj jár.”

2. Az Alkotmánybíróság a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint az önkormányzati tűzoltóság szolgálati viszonyban álló tagjai szolgálati viszonyának egyes kérdéseiről és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 9/1997. (II. 12.) BM rendelet 48. § (7) bekezdése, illetőleg a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet 9. §-ának első mondata konkrét ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Több indítványozó igazolt jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint az önkormányzati tűzol-

tóság szolgálati viszonyban álló tagjai szolgálati viszonyának egyes kérdéseiről és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 9/1997. (II. 12.) BM rendelet (a továbbiakban: Vhr1.) 48. § (7) bekezdése, illetőleg a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet (a továbbiakban: Vhr2.) 9. §-a első mondata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére.

Az indítványozó tartalmilag azt kifogásolta, hogy a fennmunkáltatott rendelkezések szerint a szabadságot pénzben megváltani csak a szolgálati viszony megszűnése esetén lehet, egyébként a jogszerűen járó szabadságot ki kell adni. Az indítványozó úgy vélte, hogy ez a szabály az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe (jogállamiság elve, jogbiztonság követelménye) és a 7. § (2) bekezdésébe (a jogalkotás rendjét törvény szabályozza) ütközik, ezen túlmenően ellentétes a 70/B. § (4) bekezdésében foglalt alapjoggal (pihenés, szabadidő, rendszeres fizetett szabadság).

A jogállammal és a jogalkotás rendjével összefüggésben azzal érvelt, hogy a végrehajtási rendeletek megalkotásával a jogalkotó túllépte a felhatalmazás kereteit. A végrehajtási rendeletek alapját képező törvények, ezen belül is különösen a konkrét felhatalmazási rendelkezések ugyanis – mutatott rá az indítványozó – nem adtak felhatalmazást a miniszternek a szabadsággal, a szabadság kiadásával kapcsolatos szabályok megalkotására. Az indítványozó külön hivatkozott a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) egyes rendelkezéseire, így mindenekelőtt arra, hogy az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal, s ezáltal óhatatlanul utalt az Alkotmány 37. § (3) bekezdésére is.

A pihenéshez való joggal összefüggésben az indítványozó arra mutatott rá, hogy a szabadság kiadásának, és az azzal kapcsolatos mindenféle szabályozásnak kizárólag törvényi keretek közötti meghatározására van jogi lehetőség.

Az alkotmányjogi panasz előterjesztése körében az indítványozó kifejtette, hogy az érintettek munkáltatójuk, a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság ellen munkaügyi pert kezdeményeztek a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságon. A felperes munkavállalók keresetükben kérték kötelezni az alperes munkáltatót a ki nem adott pótszabadságok ellenértékének megfizetésére. A másodfokon eljáró Tolna Megyei Bíróság – a munkaügyi bíróság döntését jórészt helyben hagyva – elrendelte a pótszabadságok természetbeni kiadását 2003. december 31. napjáig. Az érintettek nevében az indítványozó jogi képviselő kérte az általa alkotmányellenesnek tartott jogszabályi rendelkezések konkrét esetben történő alkalmazásának megtiltását.

Az indítványt előterjesztő jogi képviselő csatolta a jogerős határozatok kézbesítési időpontját igazoló tértivevé-

nyeket. Ezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérelem az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48. § (2) bekezdésében előírt 60 napon belül érkezett, ezért az alkotmányjogi panaszt érdemben bírálta el.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokrati-
kus jogállam.”

„7. § (2) A jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelynek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„37. § (3) A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek. A rendeleteket a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„70/B. § (4) Mindenkinek joga van a pihenéshez, a szabadidőhöz és a rendszeres fizetett szabadsághoz.”

2. A Jat. indítvánnyal érintett rendelkezése:

„1. § (1) A jogalkotó szervek a következő jogszabályokat alkotják:

- a) az Országgyűlés törvényt,
- b) a köztársasági elnök törvényerejű rendeletet,
- c) a Kormány rendeletet,
- d) a miniszterelnök, elnökhelyettese és tagja (a továbbiakban együtt: miniszter) rendeletet,
- e) az országos hatáskörű szerv vezetésével megbízott államtitkár (a továbbiakban: államtitkár) rendelkezést,
- f) a tanács rendeletet.

(2) E rangsornak megfelelően az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

3. A Vhr1. vizsgált rendelkezése:

„48. § (7) A szolgálati viszony megszűnése esetén, ha a jogszerűen járó szabadság kiadására nincs lehetőség, a szabadságot pénzben meg kell váltani. Egyéb esetben a szabadság pénzbeni megváltására nem kerülhet sor.”

4. A Vhr2. vizsgált rendelkezése:

„9. § 2001. július 1-jétől szabadság megváltására csak a szolgálati viszony megszüntetése esetén, az adott évre időarányosan járó és a Hszt. 12. § (1) bek. szerinti elévülési időn belül ki nem adott szabadság vonatkozásában kerülhet sor. Pénzbeli megváltás címén a ki nem vett szabadsággal arányos összegű kifizetési esedékességnek megfelelő összegű távolléti díj jár.”

III.

Az indítvány megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a kifogásolt rendelkezések megalkotására volt-e felhatalmazása a jogalkotónak.

1.1. A Vhr1. preambuluma utal arra, hogy a rendelet megalkotása általánosságban (valamennyi érintettre vonatkozóan) a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 342. § (2) bekezdés b), c), f) pontjain alapul, amelyek a következőket tartalmazzák:

„(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő 6 hónapon belül, a törvény alapján rendeletben részletesen szabályozza:

[...]

b) a szolgálati viszony létesítésének, módosításának, megszüntetésének, a szolgálat ellátásának keretében a szolgálati viszony tartalmának, az előmenetelnek, a minősítés és a szolgálati jellemzés készítésének, a személyügyi nyilvántartásnak, az ezekkel összefüggő személyügyi hatáskörök és a személyügyi igazgatás rendjét;

c) a más kereső foglalkozást nem folytatható vezetők körét, a más kereső foglalkozás bejelentésével, engedélyezésével, az összeférhetlenség megszüntetésével és tilalma megszegése következményeivel kapcsolatos eljárást;

[...]

f) azokat a szolgálati beosztásokat,
– amelyekben az idegen nyelv használata szükséges, illetőleg, ahol az idegen nyelv ismerete a szolgálati beosztással járó feladat, továbbá a ritka és a kettőnél több nyelv használatáért adható kiegészítő nyelvpótlék mértékét,

– amelyek betöltéséhez a 72. §-ban meghatározott iskolai végzettségen (szakképesítésen) túl magasabb iskolai végzettség (szakképesítés) megszerzése, illetve szaktanfolyam elvégzése szükséges,

– amelyek pályázat útján tölthetők be, a pályázat kiírásának és elbírálásának rendjét;”

Az Alkotmánybíróság az idézett felhatalmazó rendelkezések alapján megállapította, hogy a szabadsággal kapcsolatos szabályozásra a miniszter nem kapott felhatalmazást. Ugyanez a megállapítás irányadó a Vhr1. preambulumban hivatkozott speciális felhatalmazó rendelkezésre is, amely úgyszintén nem a szabadság szabályainak, hanem a rendőr képesítési és egyéb alkalmassági követelményeinek megalkotására ad felhatalmazást. Ez annyit jelent, hogy a Vhr1. vizsgált rendelkezését törvényi felhatalmazás nélkül alkotta meg a miniszter.

1.2. A Vhr2. preambuluma szerint a rendelet megalkotására a Hszt. 342. § (2) bekezdésének e) pontja, illetve a Hszt. végrehajtásáról szóló 140/1996. (VIII. 31.) Korm. rendelet egyes rendelkezései alapján került sor. A Hszt. felhatalmazó rendelkezése szerint:

„(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő 6 hónapon belül, a törvény alapján rendeletben részletesen szabályozza:

[...]

e) az illetmény megállapítása (illetményfokozatba besorolás, előresorolás, kifizetés, levonás stb.), a juttatások, a költségtérítések, a kedvezmények és támogatások (beleértve a lakhatási jellegűeket is), a természetbeni ellátás feltételeit és az azokban való részesítés, a kedvezményes üdültetés, valamint a végkielégítés, leszerelési segély, továbbszolgáloi jutalom kifizetésének rendjét, az illetménypótlékra jogosultak körét;”

Az Alkotmánybíróság az idézett felhatalmazó rendelkezés alapján megállapította, hogy a szabadsággal kapcsolatos szabályozásra a miniszter ez esetben sem kapott felhatalmazást. Ugyanez a megállapítás irányadó a Vhr2. preambulumban hivatkozott további felhatalmazó rendelkezésekre is, amelyek úgyszintén nem a szabadságolás rendjéről, hanem a díszelgési, a különleges bevetési és a nyomozói pótlékokról szólnak. Ez annyit jelent, hogy a Vhr2. vizsgált rendelkezését is törvényi felhatalmazás nélkül alkotta meg a miniszter.

1.3. „Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 7. § (2) bekezdését értelmezve több döntésében rámutatott, hogy az Alkotmány 7. § (2) bekezdése alapján ugyan a jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelynek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges, ez a rendelkezés azonban önmagában nem tette alkotmányos szabállyá a jogalkotásról szóló törvény normáit (496/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 493, 496.). Így önmagában a Jat. szabályainak megsértése nem valósít meg alkotmányellenességet, csak akkor, ha egyben valamely alkotmányos elv vagy rendelkezés sérül [32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 159.; 34/1991. (VI. 15.) AB határozat, ABH 1991, 170, 172.]. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe foglalt jogállamiságból eredő jogbiztonság védelme érdekében, illetve más alkotmányos rendelkezések alapján (lásd pl. a jogforrási hierarchiára vonatkozó alkotmányi szabályokat) egyes jogalkotási (a Jat.-ban is szereplő) alapelveket alkotmányos védelemben részesít. [2/2002. (I. 25.) AB határozat, ABH 2002, 41, 56.]

A fenti elvi megállapításból következően, illetőleg az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a felhatalmazás kereteinek túllépése alkotmányellenességet eredményez [19/1993. (III. 27.) AB határozat, ABH 1993, 431, 433.; 551/B/1993. AB határozat, ABH 1995, 840, 841–842.; legutóbb: 467/B/2005. AB határozat, ABK 2007. január, 69, 71.]. A formai alkotmányellenesség egyúttal a jogállam követelményeinek megsértését is megvalósítja [27/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 127–128.; 70/2002. (XII. 17.) AB határozat, ABH 2002, 409, 414.].

Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Vhr1. 48. § (7) bekezdése és a Vhr2. 9. §-ának első mondata – a felhatalmazás kereteinek túllépése miatt – sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, továbbá ellentétes a jogforrási hierarchiát tartalmazó 37. § (3) bekezdésével, ezért elrendelte az alkotmányellenes rendelkezéseknek a határozat közzététel napjával történő megsemmisítését.

1.4. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak egy részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.]

A jelen eljárásban az Alkotmánybíróság ezért nem vizsgálta, hogy a támadott rendelkezés sérti-e az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése szerinti pihenéshez való alapjogot.

1.5. Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy az indítvány benyújtását követő időszakban a törvényalkotó többször módosította a Hszt.-t. A módosítás következtében maga a törvény tartalmazza (a végrehajtási rendeletektől részben eltérő tartalommal) a szabadság kiadására vonatkozó rendelkezéseket:

„97. § (4) Más szervhez történő vezénylés, berendelés esetén a hivatásos állomány részére ki nem adott szabadságot az új szolgálati helyen kell kiadni. Más fegyveres szervhez történő végleges áthelyezés esetén a ki nem adott szabadság megváltása tekintetében úgy kell eljárni, mintha az érintett szolgálati viszonya megszűnt volna.” (hatályos: 2003. július 1-jétől);

„97. § (5) Szabadság pénzbeni megváltására csak a (4) bekezdésben meghatározott esetben, illetve a szolgálati viszony megszűnése esetén kerülhet sor.” (hatályos 2006. január 1-jétől).

2. Ha az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz hatáskörben jár el, és az alkalmazott jogszabály alkotmányellenességét megállapítja – a jogszabály alkotmányellenességéből eredő jogkövetkezmény levonásán túl – az Abtv. 48. §-a, illetve 43. § (4) bekezdése szerint lehetséges van az indítványozó ügyében az alkalmazási tilalom elrendelésére. Ilyenkor az Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján mérlegeli, hogy az indítványozónak „különösen fontos érdeke” indokolja-e az alkalmazási tilalom kimondását.

A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányellenes rendelkezés folytán hozott jogerős bírósági határozat elrendelte a szabadság természetbeni kiadását 2003. december 31. napjával bezárólag. Ebből következően egy új eljárásban nem lenne arra lehetőség, hogy a már kiadott szabadság pénzbeli megváltását írja elő a bíróság.

Mivel az érintettek különösen fontos érdeke nem indokolja az alkotmányellenes rendelkezés konkrét ügyben való alkalmazási tilalmának kimondását, az erre irányuló kérelmet az Alkotmánybíróság elutasította.

Alkotmánybírósági ügyszám: 804/D/2002.

—————

**Az Alkotmánybíróság
46/2007. (VI. 27.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványok tárgyában – *dr. Kovács Péter* és *dr. Paczolay Péter* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt 2007. december 31-i hatállyal megsemmisíti.

A rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 136. § (1) bekezdése az alábbi szöveggel marad hatályban:

„136. § (1) A VI. fejezet 13. címe, a VI/A. fejezet, a VII. fejezet, valamint a 135. § alkalmazásában a Testület közigazgatási ügyben eljáró szerv, eljárására az e §-ban foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt kell alkalmazni.”

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő, mert nem biztosította törvényben, hogy a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó pályázat során

az Alkotmány 61. § (2) bekezdésének megfelelően érvényesüljön a sajtószabadság. Mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn továbbá azért is, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének megfelelő, a műsorszolgáltatási jogosultság elnyeréséről szóló jogalkalmazói döntések teljes körű, érdemi bírósági felülvizsgálatának lehetőségét.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

3. Az Alkotmánybíróság a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 33. § (4) bekezdése, 47. § (1) bekezdés második mondata és 112. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

4. Az Alkotmánybíróság a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 33. §-ával kapcsolatban benyújtott, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kezdeményező indítványt elutasítja.

5. Az Alkotmánybíróság a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 55. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

6. Az Alkotmánybíróság a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény 16. § (1) bekezdésének alkalmazásával kapcsolatos alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Médiatörvény) egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére. Jelen eljárásban az Alkotmánybíróság az Országos Rádió és Televízió Testület (a továbbiakban: ORTT), a Panaszbizottság, valamint a Magyar Rádió Közalapítvány, a Magyar Televízió Közalapítvány és a Hungária Televízió Közalapítvány (a továbbiakban: közalapítványok) kuratóriumai tagjainak jelölésére, továbbá a műsorszolgáltatási jogosultság pályáztatására vonatkozó szabályok alkotmányellenessége megállapítását és megsemmisítését kezdeményező indítványokat bírálta el. Az Alkotmánybíróság ezeket a beadványokat az Alkotmánybíróság

ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (2) bekezdésének megfelelően egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

1.1. Az Alkotmány 61. §-át és a 37/1992. (VI. 10.) AB határozatban foglalt követelményeket sértőnek tartják az indítványozók, hogy a Médiatörvény 33. § (4) bekezdése alapján az ORTT tagjait az országgyűlési képviselőcsoportok jelölik. Ugyanezen az alapon támadják az indítványozók a Médiatörvény 55. §-a egészét, tartalmilag azonban csak az 55. § (5) bekezdését, amely alapján a közszolgálati műsorszolgáltatók közalapítványi kuratóriumaiba választható tagok felét országgyűlési képviselőcsoportok jelölik. Alkotmányos sértőnek tartják azt is, hogy a Médiatörvény 47. § (1) bekezdés második mondata alapján a Panaszbizottság tagjait az ORTT bízza meg, mert ezáltal a törvény „közvetve a pártok jelöltjeinek biztosít kizárólagos befolyást a Panaszbizottság tagjainak megbízásában”.

1.2. A 7/2004. (III. 24.) AB határozatra hivatkozva mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte néhány indítványozó, mert a Médiatörvény 33. §-a nem tartalmaz szabályt arra vonatkozóan, hogy az ORTT megbízásának megszűnése és az új testület megválasztása közötti időtartamban ki és hogyan látja el a nélkülözhetetlen hatósági feladatokat.

2. Több indítványozó kérte a Médiatörvény 112. § (1) bekezdésének alkotmányossági vizsgálatát és megsemmisítését.

2.1. Az ORTT képviseletében benyújtott indítvány szerint a Médiatörvény e rendelkezésében az ORTT polgári jogi jogalanyisága összemosisdik a hatósági jogkörrel. Az indítvány az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, az Alkotmány 9. §-át, továbbá 13. § (1) bekezdését sértőnek tartja, hogy a műsorszolgáltatási szerződés kötelező felmondására – a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *f*) pontja értelmezésének megfelelően – államigazgatási eljárás során vagy annak eredményeképpen kerül sor. Az indítvány a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „A VI. fejezet 12. címe” szövegrész megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, mondván e rendelkezés megsemmisítése kevésbé érintené a Médiatörvény struktúráját és a szankciórendszert, mint a 112. § érintett szabályainak megsemmisítése.

2.2. Egy másik indítvány a Médiatörvény 112. §-ának egészét támadta, de valójában csak a 112. § (1) bekezdésével kapcsolatban fogalmazott meg alkotmányossági aggályokat. Ez alapján az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, valamint az 57. § (1) bekezdésére tekintettel az 50. § (2) bekezdésébe ütköző módon a Médiatörvény csupán felsorolja az ORTT által kiszabható szankciókat, de nem ad eligazítást arra nézve, hogy az egyes jogsértések elbírálása során az ORTT milyen szempontok szerint választ az alkalmazható joghátrányok közül. Emellett, a kifogásolt rendelkezés nem ad lehetőséget a rendes bíróságoknak az ORTT határozat tartalmi felülvizsgálatára. Az indítványozó szerint a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *d*) pontja akkor is ellentétes az Alkotmány 50. § (2) bekezdésével és 57. § (1) bekezdésével, ha a 112. § (1) bekezdésének teljes szövege nem bizonyul alkotmányos sértőnek. E pont ugyanis a kötbért mint polgári jogi jogkövetkezményt közigazgatási szankcióként határozza meg. Következésképpen a kötbér szankciót kiszabó jogerős közigazgatási határozatot a bíróság nem képes érdemben felülvizsgálni.

2.3. Az indítványozók egyike szerint az Alkotmány 61. §-ával ellentétes, hogy e rendelkezés alapján az ORTT panasz nélkül is folytathat „panasz-eljárást”, vagyis hivatalból vizsgálódhat.

2.4. Egy másik indítvány úgy érvel, hogy az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből fakadó önrendelkezési joggal ellentétes a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése, mert lehetővé teszi, hogy az ORTT az emberi jogaiban sértett személytől függetlenül vagy akár az ő kifejezett akarata ellenére is eljárhat és megállapíthatja valamely emberi jog megsértését. Az indítványozók szerint a Médiatörvény e rendelkezése az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következő jogbiztonság követelményének sem felel meg, mert az alapján az ORTT megállapíthatja az „alkotmányos rend” megsértését. A Médiatörvényben hivatkozott „alkotmányos rend” megsértése alkalmatlan arra, hogy arra alapozva az ORTT mint közigazgatási szerv szankciót alkalmazzon. Végül az indítványozók a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Reklámtörvény) 16. § (1) bekezdésével kapcsolatban alkotmányossági követelmény megállapítását kérték az Alkotmánybíróságtól, mert a Reklámtörvény nem mondja ki, hogy a személyhez fűződő jogot sértő reklámok kapcsán reklámfelügyeleti eljárás csak kérelemre indulhat.

2.5. Az egyik indítvány az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvével és az Alkotmány 61. §-ával ellentétes jogalkotói mulasztásnak tartja, hogy a Médiatörvény nem írja elő kötelező jelleggel az ORTT számára az országos televíziós műsorszolgáltatási jogosultság pályáztatásának értékelési elveit, hanem azt az ORTT által kidolgozandó pályázati felhívásra bízza, anélkül, hogy a pályázati felhívásban foglaltak megsértését szankcionálná.

2.6. Az Alkotmány 57. § (5) bekezdésére és az Alkotmány 61. §-ára hivatkozva mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte az indítványozó azért is, mert a Médiatörvény nem biztosít jogorvoslati lehetőséget az ORTT-nek a műsorszolgáltatási jogosultságok pályáztatásával kapcsolatos döntésével szemben.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.”

„50. § (2) A bíróság ellenőrzi a közigazgatási határozatok törvényességét.”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”

„57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el. [...]

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslással élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

„61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát.”

2. Az indítvány által kifogásolt jogszabályi rendelkezések:

Médiatörvény

„33. § (4) A Testület többi tagját az Országgyűlési képviselőcsoportok jelölik. Minden képviselőcsoport egy-egy tagot jelölhet. Ha a kormánypárti vagy ellenzéki oldalon csak egy képviselőcsoport van, az a képviselőcsoport két tagot jelölhet.”

„47. § (1) A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének (4. §) megsértése miatti panaszokat a Testület Panaszbizottsága (a továbbiakban: Panaszbizottság) bírálja el. A Panaszbizottság tagjait – öt évre szólóan – a Testület bízza meg.”

„55. § (5) Az Országgyűlés által a kuratóriumba választható tagok felét a kormánypárti, másik felét az ellenzéki képviselőcsoportok jelölik úgy, hogy minden képviselőcsoport legalább egy jelöltjét meg kell választani.”

„101. § (2) Megegyezés hiányában a versengő pályázatok közül a Testület a pályázat kiírásakor nyilvánosságra hozott értékelési elvek szerint dönt.”

„VI. fejezet 12. cím

A törvény vagy a szerződés megszegése

112. § (1) Ha a műsorszolgáltató az e törvényben, illetve a szerzői jogról szóló törvényben, valamint a műsorszolgáltatási szerződésben és a rádióengedélyben előírt feltételeket és előírásokat nem teljesíti vagy megsérti, illetőleg ha műsorszolgáltatóval a cselekmény elkövetésekor munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló más jogviszonyban lévő személy bűnösségét a Btk. 329. §-ában meghatározott bűncselekmény miatt jogerős ítélet állapította meg, a Testület

a) felhívja a műsorszolgáltatót a sérelmezett magatartás megszüntetésére,

b) írásbeli figyelmeztetésben megállapítja a jogsértést, és felhívja a műsorszolgáltatót a jogsértés megszüntetésére, illetve arra, hogy a jövőben tartózkodjon a jogsértéstől,

c) meghatározott időre, de legfeljebb harminc napra felfüggeszti a műsorszolgáltatási jogosultság gyakorlását,

d) érvényesíti a szerződésben megállapított kötbért,

e) a közszolgálati műsorszolgáltatóval, a bejelentés alapján műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatóval szemben, illetve a Panaszbizottság kezdeményezésére bíróságot szab ki a 135. § szerinti összehatárok között,

f) azonnali hatállyal felmondja a szerződést. [...]

(4) Azonnali hatállyal kell felmondani a szerződést, ha

a) a szerződést nem lehetett volna megkötni, és a jogsértő állapot még fennáll,

b) a szerződés a törvény VIII. fejezetében foglaltakat sérti, és a jogosult a jogsérelmet a Gazdasági Versenyhivatal, illetve a Testület határozatában foglaltak szerint százyolcvan napon belül nem orvosolta,

c) a szerződés megkötése óta másodszor kellene az (1) bekezdés b) pontja szerinti írásbeli figyelmeztetést alkalmazni.”

„136. § (1) A VI. fejezet 12. és 13. címe, a VI/A. fejezet, a VII. fejezet, valamint a 135. § alkalmazásában a Testület közigazgatási ügyben eljáró szerv, eljárására az e §-ban foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt kell alkalmazni.”

Reklámtörvény

„16. § (1) A reklámfelügyeleti eljárás kérelemre vagy hivatalból indul.”

III.

Az Alkotmánybíróság jelen eljárásban az ORTT, a Panaszbizottság, továbbá a közalapítványok kuratóriumi tagjainak jelölésére, valamint a műsorszolgáltatási engedélyek kibocsátására és a műsorszolgáltatási tevékenység

felügyeletére vonatkozó szabályok alkotmányosságát vizsgálta.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként az ORTT tagjaira vonatkozó jelölési szabályokat vetette össze az Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdéseivel.

Az indítványozók álláspontja szerint a Médiatörvény 33. § (4) bekezdése, amely alapján az ORTT tagjait az országgyűlési képviselőcsoportok jelölik, sérti az Alkotmány 61. §-át és a 37/1992. (VI. 10.) AB határozatban foglalt alkotmányos követelményt, mert lehetővé teszi, hogy a parlamenti pártok a műsorok tartalmára meghatározó befolyást gyakoroljanak.

1.1. Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz. A sajtó számára speciális védelmet nyújtó Alkotmány 61. § (2) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát. „[A] sajtószabadság nemcsak a nyomtatott sajtóra vonatkozik, hanem a rádióra és televízióra is” [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 61.].

Azt, hogy a rádió és televízió működését érintően a nyomtatott sajtóhoz képest speciális előírások léte indokolt, több tényező alátámasztja. Egyfelől az állami tulajdonú földfelszíni frekvenciák használata, másfelől az a tény, hogy a rádió és televízió szervezetek egy része közpénzből működik, végül az az általánosan elfogadott vélekedés, hogy a rádiós és televíziós műsorszolgáltatás véleményformáló hatása és a mozgóképek, hangok, élő tudósítások meggyőző ereje sokszorosa az egyéb információs társadalmi szolgáltatások gondolkodásra ható erejének [Lásd 1/2007. (I. 18.) AB határozat, ABK 2007. január, 3, 6.].

A magyar alkotmányos rendszerben ezért a sajtószabadság állam általi elismerése mellett megjelentek a rádió- és televízió szervezetek szabadságát és a véleménypluralizmust biztosító szabályok. Ezek szükségességét az Alkotmánybíróság a 37/1992. (VI. 10.) AB határozatában a következőképpen fogalmazta meg: „A véleménynyilvánítási szabadságot a rádió és televízió esetében (...) jogilag részletesen szabályozott szervezeti megoldásokkal kell biztosítani. A szervezeti megoldások alkotmányosságát az minősíti, hogy elvileg képesek-e biztosítani a társadalomban meglévő vélemények teljes körű, kiegyensúlyozott arányú és valóságghű kifejezésre juttatását, valamint a közérdeklődésre számot tartó eseményekről és tényekről való elfogulatlan tájékoztatást” (ABH 1992, 227, 230.).

1.2. A műsorszolgáltatók szempontjából a műsorszolgáltatási jogosultságot odaítélő és a műsorszolgáltatási tevékenységet felügyelő ORTT létrejöttére vonatkozó előírások a sajtószabadsághoz való jogot korlátozzák. Az

Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy ezek a szabályok az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének megfelelően, alkotmányos cél érdekében (szükségesség) és a céllal arányos módon korlátozzák-e az Alkotmány 61. § (2) bekezdését.

A jogalkotó a Médiatörvényben azzal a céllal hozta létre az ORTT intézményét, hogy az az állami tulajdonú frekvenciákat hasznosítsa, a műsorszolgáltatásra vonatkozó pályázatokat elbírálja, ennek eredményeképpen a műsorszolgáltatási jogosultságot odaítélje, a frekvenciát nem használó műsorterjesztőket pedig nyilvántartásba vegye. Az Országgyűlés döntése alapján az ORTT feladata annak vizsgálata, hogy a műsorszolgáltató a műsorszórási engedélynek és a jogszabályoknak megfelelően működik-e [1/2007. (I. 18.) AB határozat, ABK 2007. január, 3, 6.].

Az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a műsorszolgáltatók sajtószabadságnak megfelelő, állami beavatkozástól mentes szabad működésének fontos garanciája, hogy az ORTT mint médiahatóság független módon, kizárólag a törvénynek alárendelten működjön. A 37/1992. (VI. 10.) AB határozat szerint „az államtól való szabadság azt kívánja meg, hogy se a parlament, se a Kormány ne juthasson a műsor tartalmát befolyásolni képes szervezetben meghatározó befolyáshoz; ahogy politikai pártok, azonos feladatra vagy ugyanazon érdek képviseletére létrejött csoportok befolyása sem lehet meghatározó” (ABH 1992, 227, 231.). Az Alkotmánybíróság ezért a következőkben azt vizsgálta, hogy az ORTT tagok jelölésére vonatkozó szabályok elvileg képesek-e a függetlenség biztosítására, vagyis e rendelkezések alkalmasak-e a fent megjelölt jogalkotói cél elérésére.

1.3. Az ORTT az Alkotmány 61. § (2) bekezdésében biztosított sajtószabadságból következően egy a döntéseit önállóan hozó, kizárólag az Országgyűlésnek felelős intézmény [Médiatörvény 32. § (1) bekezdés]. A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 1. § (3) bekezdés *b*) pontja szerint az ORTT autonóm államigazgatási szerv. Az ORTT működésének költségeit nem a központi költségvetés, hanem a Műsorszolgáltatási Alap fedezi. Az ORTT „egy sajátos állami szervtípus” [1/2005. (II. 4.) AB határozat, ABH 2005, 64, 36–37.].

Az ORTT kétféleképpen vizsgálhatja a műsorszolgáltatók műsorainak tartalmát. Az egyes műsorszámok kapcsán a Panaszbizottsághoz beérkező panasz alapján indult eljárásban az ORTT a másodfok [Médiatörvény 51. § (1) bekezdés]. A Médiatörvény 112. § (1) bekezdésének megfelelően „a műsorfolyam egészét vizsgáló ORTT eljárása során – többek között – bírság kiszabásával, a műsorszolgáltatási jogosultság gyakorlásának felfüggesztésével vagy akár a szerződés felmondásával szankcionálja a jogsértést elkövető műsorszolgáltatót” (ABK 2007. január, 3, 9). Mindkét esetben garanciális jelentőségű, hogy az ORTT határozatát a bíróság – kérelemre – felülvizsgálja.

Az, hogy a Médiatörvény biztosítja az ORTT műsorszolgáltatás törvényességével kapcsolatos érdemi döntésével szembeni bírói utat, megfelelő garanciát nyújt arra, hogy az ORTT-n keresztül a parlamenti pártok a műsorok tartalmára ne gyakorolhassanak meghatározó befolyást. Az ORTT-nek, illetve a parlamenti pártoknak a műsортartalom befolyásolására vonatkozó szándéka ugyanis bírósági eljárás tárgya lehet, amelynek során az ítélező bíró pártatlanul és függetlenül köteles döntést hozni [Alkotmány 50. § (3) bekezdés] arról, hogy a határozat megfelel-e a sajtószabadság követelményeinek.

1.4. Külön vizsgálta az Alkotmánybíróság, hogy a Médiatörvény rendelkezései megfelelő módon garantálják-e az ORTT tagjainak függetlenségét. A Médiatörvény 31. § (2) bekezdése szerint az ORTT tagjai is csak a törvénynek vannak alárendelve, és tevékenységük körében nem utasíthatók. Az önálló és befolyásmentes működést biztosítja, hogy a tagok „mandátuma” szabad, nem hívhatók vissza. A politikai és gazdasági összeférhetlenségre vonatkozó szabályok (Médiatörvény 34–35. §) a függetlenség további garanciái.

Az Országgyűlés által megválasztott ORTT tagok mandátuma elválik a törvényhozási ciklustól. Az ORTT tagjait a parlament négy évre választja ugyan, de a Médiatörvény megalkotásakor az Országgyűlés nem igazította saját megbízatásához az ORTT tagjainak megválasztását. Ezek a törvényi rendelkezések elvileg képesek biztosítani az ORTT tagok függetlenségét, és kizárják, hogy a parlamenti pártok formálisan érvényesíthessék befolyásukat.

A Médiatörvény 33. § (3) és (4) bekezdései alapján az ORTT elnökét a köztársasági elnök és a miniszterelnök együttesen, tagjait a képviselőcsoportok jelölik. A jelöltek megválasztásához az országgyűlési képviselők többségének szavazata szükséges [33. § (1) bekezdés].

Az Alkotmánybíróság már több határozatában hangsúlyozta, hogy a népszuverenitás gyakorlásának elsődleges formája a képviselőlet. [2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 33.; 22/1993. (IV. 2.) AB határozat, ABH 1993, 182, 186.; 25/1995. (V. 10.) AB végzés, ABH 1995, 427, 428.; 18/B/2002. AB határozat, ABH 2002, 1367, 1369.]. Ez azt jelenti, hogy alapvetően az országgyűlési képviselők feladata a közösségi döntések meghozatala. Ezek közé tartozik számos, az Alkotmányban vagy az egyes törvényekben létrehozott intézmények tisztségviselőinek a megválasztása. A képviselőcsoportok jelölési joga önmagában valóban nem garantálja az ORTT függetlenségét. Sőt, az Alkotmány 3. § (3) bekezdésével, a pártok közvetlen közhatalom gyakorlására vonatkozó tilalommal volna ellentétes, ha a képviselőcsoport jelölési joga egyben döntési jogot jelentene. A frakciók jelölése azonban nem jelenti egyszersmind az ORTT tagnak javasolt személy automatikus megválasztását. Az a tény, hogy a parlamenti képviselők szavaznak az ORTT tagjairól biztosítja, hogy a szemé-

lyekről való döntés demokratikus eljárás eredménye. A képviselői demokrácia alapelve a szabad mandátum, a parlamenti képviselő jogilag nem lehet köteles meghatározott módon szavazni [15/2007. (III. 9.) AB határozat, ABK 2007. március, 233, 237.]. A képviselők tehát szabadon döntenek arról, hogy szavazatukkal támogatják a jelölt személyek megválasztását vagy sem.

Az Alkotmánybíróság a 22/1999. (VI. 30.) AB határozatban a fenti érvekkel részben egybehangzó indokokkal utasította el azt az indítványt, amely a közalapítványi kuratóriumok elnökségi tagjainak a jelölésére és választására vonatkozó szabályokat az Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdéseit sértőnek találta (ABH 1999, 176.). Később nem minősült alkotmányellenesnek az a jogszabály sem, amely alapján az MTI Rt. Tulajdonosi Tanácsadó Testületi tagokat a képviselőcsoportok jelölik és a tagoknak jelölt személyekről az országgyűlési képviselők többsége dönt [738/B/1997. AB határozat, ABH 2005, 734.].

Az Alkotmánybíróság jelen ügyben sem találta megalapozottnak a Médiatörvény 33. § (4) bekezdése alkotmányellenességére vonatkozó érveket, ezért a rendelkezés megsemmisítését kezdeményező indítványt elutasította.

2. Az Alkotmánybíróság ezt követően a Médiatörvény 47. § (1) bekezdésének alkotmányosságát vizsgálta. E rendelkezés második mondata alapján a Panaszbizottság tagjait – öt évre szólóan – az ORTT bízza meg. Az Alkotmánybíróság a jelen határozat III.1. pontjában foglalt indokok alapján arra a következtetésre jutott, hogy az ORTT tagok jelölésére és választására vonatkozó szabályok elvileg képesek biztosítani az ORTT és a testületi tagok függetlenségét.

A Panaszbizottság tagjainak mandátuma elválik az ORTT tagok mandátumától, mert az előbbiekből megbízatása öt évre szól, az utóbbiakat pedig négy évre választja az Országgyűlés. A tagok függetlenek, csak a törvénynek vannak alárendelve, és a tevékenységük végzése során nem utasíthatók [47. § (2) bekezdés]. A Médiatörvényben foglalt összeférhetlenségi szabályok a függetlenség további garanciái [47. § (3) bekezdés]. A Médiatörvény felhatalmazása alapján megalkotott, az ORTT Panaszbizottságának Ügyrendje és az egyes tanácsok eljárási rendjének 8. §-a alapján a Panaszbizottság soros elnöke „véletlenszerű kiválasztási módszer” alkalmaz az adott ügyben eljáró panaszbizottsági tanács elnöke és két tagja kiválasztásakor. Egy műsorszám, illetve a műsorszámok összességének a vizsgálata kapcsán hozott panaszbizottsági állásfoglalás ellen jogorvoslati kérelemmel az ORTT-hez lehet fordulni, az ORTT határozat felülvizsgálata pedig bíróságtól kérhető [Médiatörvény 49–51. §, 1/2007. (I. 18.) AB határozat, ABK 2007. január, 3.].

Ez azt jelenti, hogy az ORTT és azon keresztül a parlamenti pártok formális befolyásgyakorlását a Médiatörvény több, fent idézett rendelkezése kizárja, egy a műsorok tar-

talmát érintő informális befolyásgyakorlás pedig az érdemi döntést felülvizsgáló bírósági eljárás tárgya lehet.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Médiatörvény 47. § (1) bekezdése nem sérti az Alkotmány 61. § (2) bekezdését, mert a Médiatörvény Panaszbizottságra vonatkozó szabályai összességükben elvileg képesek biztosítani a tagok függetlenségét.

3. Az indítványozók a Médiatörvénynek a közalapítványi kuratóriumok tagjainak a jelölésére vonatkozó 55. § (5) bekezdése megsemmisítését is kezdeményezték.

Az Alkotmánybíróság a 22/1999. (VI. 30.) AB határozatában már vizsgálta a Médiatörvény 55. § (5) bekezdését. E határozatában az Alkotmánybíróság az e rendelkezés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította, de egyben megállapította, hogy a rendelkezés alkalmazásakor alkotmányos követelmény, hogy nem vehetők számításba sem a kormánypárti, sem az ellenzéki oldalon azok az elnökségi, illetőleg testületi tagok, akiket olyan képviselőcsoport javaslatára választott az Országgyűlés, amely képviselőcsoport időközben megszűnt.

Mivel az indítványozó a Médiatörvény 55. § (5) bekezdését a szabad véleménynyilvánítás joga [az Alkotmány 61. § (1) bekezdése] szempontjából – a 22/1999. (VI. 30.) AB határozatban már elbírált alkotmányos összefüggésre hivatkozva – tartotta alkotmányellenesnek, az Alkotmánybíróság az indítványt e részében ítélt dolognak tekintette és az Ügyrend 31. § c) pontja alapján az eljárást e tekintetben megszüntette.

4. Több indítványozó a 7/2004. (III. 24.) AB határozatban foglalt érveket alapul véve mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól, mert a Médiatörvény 33. §-a nem tartalmaz szabályt arra vonatkozóan, hogy az ORTT megbízásának megszűnése és az új testület megválasztása közötti időtartamban ki és hogyan látja el a nélkülözhetetlen hatósági feladatokat.

A 7/2004. (III. 24.) AB határozatban az Alkotmánybíróság azért állapította meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság lényeges elemét alkotó jogbiztonság sérelmét, mert a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének átszervezése „a legfontosabb hatósági jogkörök gyakorlását meghatározatlan ideig” ellehetetlenítette, vagyis az Országgyűlés a jogszabály megalkotásával maga idézett elő olyan helyzetet, amely azt eredményezte, hogy a közigazgatási szerv előre nem látható ideig nem tudott eleget tenni a törvényben előírt kötelezettségeinek.

A Médiatörvény 33. §-a az ORTT tagjainak a jelöléséről és választásáról tartalmaz rendelkezéseket. Az indítványozók szerint a szabályozás azért „hiányos”, mert nem rendelkezik arra a megtörtént esetre nézve, hogy a miniszter-

elnök és a köztársasági elnök nem tud megállapodni az ORTT elnökjelöltjének a személyében.

Ahogy az Alkotmánybíróság a közalapítványi kuratóriumok tagjainak a jelöléséről szóló 22/1999. (VI. 30.) AB határozatban hangsúlyozta, „[n]em alkotmányossági kérdés az, ha a jelöltállítási és a választási eljárás esetenként nem működik. A mechanizmus működtetése során esetlegesen előforduló – és politikai vagy egyéb okra visszavezethető – nehézségek nem teszik magát a szabályozást alkotmányellenessé. Az Országgyűlés tagjainak, a politikai élet szereplőinek a törvényből fakadó feladata az, hogy a mechanizmust megfelelően működtessék” (ABH 1999, 176, 194.). A közhatalmat gyakorlók felelősséggel tartoznak azért, hogy a jogszabály előírásait betartva, döntéseik következményeit és súlyát figyelembe véve lássák el hivatalukat. A köz érdekében tevékenykedő politikusoknak ezt a kötelességét egy mégoly körültekintően megfogalmazott szabály sem pótolhatja. Jelen esetben, egy a köztársasági elnök és a miniszterelnök közötti meg egyezés hiányában alkalmazandó rendelkezés sem volna alkalmas arra, hogy minden előre nem látható helyzetre pontos előírást adjon.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 33. §-ával kapcsolatban benyújtott, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kezdeményező indítványt elutasította.

IV.

Az Alkotmánybíróság ezt követően a Médiatörvénynek a műsorszolgáltatási jogosultságok kiosztására vonatkozó szabályait, azon belül is a pályázatással kapcsolatos előírásokat vizsgálta. Az indítvány szerint az Országgyűlés alkotmányserőtt mulasztást idézett elő azáltal, hogy nem szabályozta törvényben az országos műsorszolgáltatási jogosultság pályázatásának értékelési elveit, és nem biztosított jogorvoslatot az ORTT pályázatokkal kapcsolatos döntésével szemben.

1. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. § (1) bekezdése alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatot elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, ha alapvető jog érvényesüléséhez szükséges garanciák hiányoznak, illetve, ha a hiányos szabályozás alapvető jog érvényesítését veszélyezteti [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 232.; 6/2001. (III. 14.) AB határozat, ABH 2001, 93, 103.]

A műsorszolgáltatók sajtószabadságnak megfelelő független és szabad működésének fontos garanciája a médiahatóság átlátható működése. Az Alkotmány 61. § (2) és (4) bekezdéséből következően a frekvenciák elosztásának módját, annak feltételeit és az arra vonatkozó eljárást jogszabálynak kell meghatározni [48/1993. (VII. 2.) AB határozat, ABH 1993, 314, 319.].

A jogalkotó az Alkotmány 61. §-a keretei között dönthet arról, hogy műsorszolgáltatási szerződések útján, esetleg közigazgatási eljárás során szerzett engedély alapján vagy egyéb módon nyújt lehetőséget a műsorszolgáltatási jogosultság megszerzésére. Nem volna eleve összeegyeztethetetlen az Alkotmány 61. § (2) bekezdésével az sem, ha a jogalkotó a műsorszolgáltatási szerződések helyett engedélyezési rendszert vezetne be, amelynek során a közigazgatási eljárás szabályai volnának az irányadók, és a műsorszolgáltató ügyfélként járna el.

2. A Médiatörvényben a jogalkotó a műsorszolgáltatási szerződések rendszerét részesítette előnyben. Az Alkotmány 61. § (2) bekezdése szempontjából garanciális jelentőségű, hogy a médiahatóság döntéshozatali eljárása áttekinthető és követhető legyen: a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó pályázat során alkalmazandó értékelési szempontok megismerhetőek és valódi szakmai vita tárgyai lehessenek, a döntés indokolásából rekonstruálható legyen a döntéshozatali eljárás (a döntést alátámasztó érvek, a szavazati arány), a határozat ellen az érintett jogorvoslattal élhessen.

Az Alkotmánnyal összhangban az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a műsorszolgáltatási szektor szabályozó hatóságainak függetlenségéről és feladatairól szóló Rec (2000) 23. számú ajánlása alapján a műsorszolgáltatási jogosultság elnyerésének feltételeit jogszabálynak kell tartalmaznia. A jogosultság megszerzésére nyílt, átlátható és pártatlan eljárásban kerülhet sor. Az ajánlás szerint a médiahatóságnak minden döntését megfelelően indokolnia kell, a határozatoknak a nyilvánosság számára hozzáférhetőeknek kell lenniük, és elengedhetetlen azok bírói felülvizsgálhatósága. [Recommendation Rec (2000) 23 of the Committee of Ministers to member states on the independence and functions of regulatory authorities for the broadcasting sector, Appendix IV. 13–17., V. 27.].

3. A Médiatörvény ezeknek a követelményeknek nem felel meg. A műsorszolgáltatási jogosultság pályázatására vonatkozó törvényi szabályozás nem intézményesített átlátható pályázati rendszert. E hiányosság alkotmányellenes helyzetet eredményez, mert nem teszi lehetővé, hogy a műsorszolgáltatási jogosultságok elnyerésére átlátható döntéshozatali eljárás keretében kerüljön sor, ami kétséget ébreszthet a műsorszolgáltatók sajtószabadságnak megfelelő független működését illetően.

A műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó pályázat során alkalmazandó értékelési szempontok törvényben nem szabályozottak, a döntéshozatali eljárás a pályázók és

a nyilvánosság számára nem követhető. További hiányosság, hogy nem rendelkezik törvény a műsorszolgáltatási jogosultság elnyerése érdekében benyújtott pályázatok elbírálásának határidejéről, és a törvényből a pályázati eljárás során hozott ORTT határozatok indokolásának a kötelezettsége sem következik.

A jogalkotói mulasztás az Alkotmány 57. § (1) bekezdése vonatkozásában is fennáll. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el. „Ez a rendelkezés deklarálja – egyes eljárási garanciák meghatározása mellett – a bírósághoz fordulás jogát. Az Alkotmánybíróság értelmezésében ezen alapvető jogból következően az államra az a kötelezettség hárul, hogy – egyebek mellett – a polgári jogi jogok és kötelezettségek (a polgári joginak tekintett jogviták) elbírálására bírói utat biztosítson.” [59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 355.; 935/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 772–773.]

A Médiatörvény 99. § (5) bekezdése csupán egy esetben, a Médiatörvény 85–88. §-aiban és a VIII. fejezetében foglalt korlátozó rendelkezésekbe ütköző pályázó visszautasításával szemben biztosítja a bírói utat. Egyébként, a Médiatörvény alapján nincs mód arra, hogy az érintett bírósághoz forduljon az ORTT műsorszolgáltatással kapcsolatos pályázati eljárást lezáró érdemi döntése ellen. Ez azt jelenti, hogy a rádió és televízió működését biztosító műsorszolgáltatási jogosultságot odaítélő döntéssel szemben az érintettek nem követelhetik a bíróság döntését.

Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő, mert nem biztosította törvényben, hogy a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó pályázat során az Alkotmány 61. § (2) bekezdésének megfelelően érvényesüljön a sajtószabadság. Mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn továbbá azért is, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének megfelelő, a műsorszolgáltatási jogosultság elnyeréséről szóló jogalkalmazói döntések teljes körű, érdemi bírói felülvizsgálatának lehetőségét.

Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

V.

1. A műsorszolgáltatási jogosultságok kiosztása mellett az ORTT feladata annak vizsgálata, hogy a műsorszolgáltatási jogosultságot szerzett rádiók és televíziók műkö-

dése megfelel-e a törvényben és a műsorszolgáltatási szerződésben foglaltaknak. Ez nem jelentheti a műsorok előzetes tartalmi vizsgálatát, mert az eleve összeegyeztethetetlen volna az Alkotmány 61. § (2) bekezdésével. Az ORTT mint közigazgatási szerv a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alapján utólag szankcionálhatja a műsorszolgáltató jogsértő működését. Általában az ORTT határozattal szembeni bírói felülvizsgálat léte elegendő garanciát jelent arra, hogy indokolatlanul ne indulhasson *ex officio* eljárás. Az, hogy a hivatalból kezdeményezett vizsgálat megfelel-e a sajtószabadsághoz való alapjognak, függ a konkrét eljárástól és a kiszabható jogkövetkezménytől. Külön megfontolást igényel például az az indítványozók által felvetett kérdés, hogy a személyhez fűződő jogok védelme érdekében alkotmányosan van-e lehetőség *ex officio* eljárás megindítására. A következőkben ezt vizsgálta az Alkotmánybíróság.

2. Az ORTT a Médiatörvény 112. § (1) bekezdésében foglalt jogkövetkezményeket alkalmazva szankcionálhatja a műsorszolgáltató cselekményét, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a műsorszolgáltató – többek között – a Médiatörvény rendelkezéseit megsértette. A Médiatörvény 3. § (1) bekezdésének megfelelően a műsorszolgáltató tevékenysége, vagyis a műsorszolgáltatás nem sértheti az emberi jogokat. A Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alapján tehát az emberi jogok védelmében, adott esetben pedig az emberi jogok önrendelkezési és a magánszférát védő aspektusait jelentő személyhez fűződő jogok védelme érdekében is indulhat eljárás.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az emberi méltósághoz való alapjog magában foglalja az önrendelkezés szabadságát, amelynek „fontos tartalmi eleme – egyebek között – az egyén joga arra, hogy az igény állapotába került alanyi jogait a különböző állami szervek, így a bíróság előtt is érvényesítse. Az önrendelkezési jog azonban, mint az általános cselekvési szabadsághoz való jog, a jogérvényesítéstől való tartózkodás, a nem cselekvés jogát is magában foglalja. Mivel ez a jog az egyén autonómiájának védelmére szolgál, általában mindenkinek szabadságában áll eldönteni, hogy jogai és törvényes érdekei védelmére nyitva álló és alkotmányosan biztosított hatósági igényérvényesítési utat igénybe veszi-e, vagy attól tartózkodik” [1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 29, 35–36.; megerősítve: 20/1997. (III. 19.) AB határozat, ABH 1997, 85, 90–92.; 1270/B/1997. AB határozat, ABH 2000, 713, 721–722.]

A perbeli önrendelkezés tehát azt a jogot is magában foglalja, hogy valaki jogséreleme esetén ne vegyen igénybe bírói utat.

Ha a műsorszolgáltató személyhez fűződő jogot sért, a jogsérelemt szenvedett személy dönt arról, hogy a jogsértést elkövető műsorszolgáltatóval szemben érvényesíti-e személyiségi jogait, például indít-e pert.

A Médiatörvény 112. § (1) bekezdése és 136. § (1) bekezdése e bírói út mellett közigazgatási eljárást intézményesít. Az ORTT – a Médiatörvény 3. § (1) bekezdése alapján eljárva – e közigazgatási eljárásban nem az egyes jogalanyokat ért jogsérelemlékről dönt. A Médiatörvény 3. § (1) bekezdése alapelvi rendelkezés. Az ORTT ennek megfelelően a közigazgatási eljárás során annak megállapítására jogosult, hogy a műsorszolgáltató az emberi jogok tiszteletben tartásával tevékenykedik-e, és az egyes műsorainak témája, jellege, nézőpontja nem sérti-e az emberi jogokban megjelenő alapvető értéket.

A Médiatörvény 112. § (1) bekezdése nem sérti az Alkotmány 54. § (1) bekezdését, mert az a fentiek alapján megfelel az 1/1994. (I. 7.) AB határozatban megfogalmazott, a személyiségi jogok érvényesítésére vonatkozó elvi álláspontnak.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Alkotmány 54. § (1) bekezdésének sérelmére alapított – indítványt elutasította.

3. Az indítványozók a Médiatörvény 112. § (1) bekezdését abból a szempontból is alkotmányosértőnek tartják, hogy az ORTT az alapján „jogosult és köteles megállapítani”, ha a műsorszolgáltató nem tartja tiszteletben a Magyar Köztársaság alkotmányos rendjét. Az indítvány szerint az „alkotmányos rend” kifejezés határozatlan fogalom, ezért az nem felel meg a jogbiztonság követelményének.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság lényeges elemét alkotó jogbiztonság megköveteli, „hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon” [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 84.]. A jogbiztonságból azonban „nem következik a jogalkotónak olyan kötelezettsége, hogy minden fogalmat minden jogszabályban külön meghatározzon. Ha a jogrendszer valamelyik eleme már tartalmaz egy adott fogalomra vonatkozó meghatározást, akkor az – eltérő rendelkezés hiányában – más jogszabályok alkalmazása során is érvényesül” [71/2002. (XII. 17.) AB határozat, ABH 2002, 417, 424.].

Az alkotmányos intézmények feladata az Alkotmányban kialakított rend, vagyis az alkotmányos jogok tiszteletben alapuló parlamentáris demokrácia megőrzése és biztosítása. Az Alkotmány 8. § (1) bekezdése szerint az állam elsőrendű köteletsége az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak tiszteletben tartása és védelme.

„Az Alkotmány 8. § (1)–(2) bekezdései és 19. § (3) bekezdés b) pontja alapján az Országgyűlés köteles megalkotni az alapjogok érvényesüléséhez szükséges törvényeket. Az Alkotmány 19. § (2) bekezdése alapján az Országgyűlés biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, és az alkotmányos rend megdöntésére irányuló fegyveres cselekmények esetén szükségállapotot hirdet ki [19. §

(3) bekezdés *i*) pont]. A köztársasági elnök az Alkotmány 29. §-a szerinti, az államszervezet demokratikus működése feletti őrködés alkotmányos előírása alapján vesz részt az Alkotmány 8. § (1) bekezdésébe foglaltak érvényesítésében. Az alapjogok védelmét az Alkotmánybíróság az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdése szerint a jogszabályok alkotmányossági vizsgálata és a törvénnyel hatáskörébe utalt egyéb feladatok ellátása útján, az állampolgári jogok országgyűlési biztosai az Alkotmány 32/B. §-ába foglalt szabályok alapján látják el.” [12/2001. (V. 14.) AB határozat, 2001, 163, 167–168.]

A Kormánynak alkotmányból fakadó köteleessége az alkotmányos rend védelme és az állampolgárok jogainak biztosítása [35. § (1) bekezdés *a*) pont], amelyért felelőssé tehető [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 233.]. A Magyar Honvédséget az alkotmányos rend megdöntésére irányuló fegyveres cselekmények esetén lehet felhasználni, akkor, ha a rendőrség alkalmazása nem elegendő [40/B. § (2) bekezdés]. A bíróságok biztosítják az alkotmányos rendet [50. § (1) bekezdés], az ügyészség pedig gondoskodik az alkotmányos rendet sértő vagy veszélyeztető minden cselekmény következetes üldözéséről [51. § (1) bekezdés].

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény X. fejezetében foglalt törvényi tényállások, különösen a 139. és 139/A. §-ok célja az alkotmányos rend büntetőjogi védelme.

Az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok mindenre egyaránt kötelezőek [Alkotmány 77. § (1) bekezdés]. A műsorszolgáltatónak, mint minden jogalanyak tiszteletben kell tartania az alkotmányos rendet, ezt a kötelezettségét nevesíti a Médiatörvény alapelvi rendelkezése. Erre az alapelvi rendelkezésre alapozva az ORTT a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alapján, törvénysértés esetén szankciót állapíthat meg, amennyiben azt rendkívüli körülmények indokolják. Ilyen volna például, ha a műsorszolgáltató folyamatosan az alkotmányos rend alapját alkotó egyenlő emberi méltóságot semmibe vevő ideológiát hirdetve tevékenykedne. A Médiatörvény 3. § (2) bekezdésére tekintettel a 112. § (1) bekezdése alapján alkalmazott joghátrányoknak ilyen különleges esetben fontos szerepe lehet az alkotmányos alapstruktúrát tiszteletben nem tartó műsorszolgáltatók elleni fellépés során.

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmére alapított – indítványt elutasította.

VI.

1. Az Alkotmánybíróság ezt követően azokat az indítványokat válaszolta meg, amelyek az ORTT kettős jogi

státusát a Médiatörvény 112. §-ával, azon belül a 112. § (1) bekezdés *d*) és *f*) pontjaival és a 136. § (1) bekezdésével kapcsolatban kifogásolták.

1.1. Az ORTT által benyújtott indítvány azt sérelmezi, hogy a Médiatörvény 112. §-ában az ORTT polgári jogi jogalanyisága keveredik a hatósági jogkörrel. Különösen érzékelhető ez a 112. § (1) bekezdés *f*) pontjával kapcsolatban, amely „a polgári jogi jogalanyiságból fakadó felmondás aktusát összemosza az ORTT hatósági jogkörével”. Az indítvány szerint a műsorszolgáltatási jogosultság magánjogi jellegű pályázat és szerződés útján történő létesítése kifejezetten kizárja, hogy ezt a jogviszonyt az ORTT államigazgatási aktussal szüntesse meg. Az indítványozó az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, az Alkotmány 9. §-át, továbbá 13. § (1) bekezdését sértőnek tartja, hogy a műsorszolgáltatási szerződés kötelező felmondására – a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *f*) pontja értelmezésének megfelelően – államigazgatási eljárás során vagy annak eredményeképpen kerül sor.

1.2. Egy másik indítványozó szerint az Alkotmány 50. § (2) bekezdését és az 57. § (1) bekezdését sérti, hogy a Médiatörvény a műsorszolgáltatási szerződés megszegése esetére a szerződésben kikötött kötbér, vagyis egy polgári jogi jogkövetkezmény érvényesítését a közigazgatási hatóság (és egyben a szerződő fél) által alkalmazandó közigazgatási szankcióként határozza meg. Ezért „a kötbér szankciót kiszabó közigazgatási határozat felülvizsgálatával kapcsolatos jogvitát a bíróság nem képes érdemben elbírálni”.

2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy megfelel-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből fakadó jogbiztonsági követelményeknek, hogy az ORTT közigazgatási ügyben eljáró szervként a közigazgatási eljárás szabályait alkalmazva szankcionálja a műsorszolgáltatási szerződésben részes másik felet, a műsorszolgáltatót.

2.1. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam. „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – köteleességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, hanem az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.]

Kiváltképpen fontos a világos, érthető és a jogalkalmazás számára felismerhető normatartalom, és ezek eredményeként a jogalkalmazó kiszámítható működése abban az esetben, ha a normaszöveg alapjogot korlátoz. Ahogyan

azt az Alkotmánybíróság a 13/2001. (I. 14.) AB határozatban hangsúlyozta, a jogszabály szövegének hiányossága, homályossága, vagy az a tény, hogy pontosan nem értelmezhető, különösen sérti a jogbiztonságot, ha a rendelkezés alkotmányos alapjog korlátozását teszi lehetővé (ABH 2001, 177, 201.).

A Médiatörvény 112. §-a ilyen, a sajtószabadsághoz való jog korlátozását lehetővé tevő szabály, ezért az Alkotmánybíróság a következőkben ezt a tesztet alkalmazva vizsgálta annak alkotmányosságát.

3. Az ORTT a földfelszíni rendszerű, analóg műsorszórás útján megvalósuló, illetve a Kormány rendelkezési jogába tartozó (általa bérelt) műholdas, valamint rádiótáv-közlő eszközzel végzett műsorszolgáltatás esetén műsorszolgáltatási szerződést köt a műsorszolgáltatókkal, így jogosítja fel őket a műsorszolgáltatásra. Az ORTT szerződő félként köt műsorszolgáltatási szerződést azzal a műsorszolgáltatóval, akit a pályázat elbírálása során arra érdemesnek talál. A pályázati eljárás során a Médiatörvényben nem szabályozott esetekben mögöttes szabályként a Ptk. rendelkezései az irányadóak. Ez értelemszerűen következik abból, hogy a Médiatörvény 102. §-a alapján az ORTT a műsorszolgáltatókat a műsorszolgáltatási jogosultság gyakorlására a műsorszolgáltatási szerződés megkötésével jogosítja fel. Erre utal továbbá az ORTT által meghatározott általános pályázati feltételek 87. pontja és a minden műsorszolgáltatási szerződés mellékletét képező műsorszolgáltatási szerződés tervezet 8.3. pontja.

E polgári jogi jogviszony mellett, a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze alapján az ORTT közigazgatási szervként a műsorszolgáltatás törvényessége felett felügyeletet gyakorol, a műsorszolgáltatók szerződésszegő magatartása esetén hatóságként szankcionál. Abban az esetben, ha a pályázaton sikerrel szereplő műsorszolgáltató a törvényben meghatározott feltételeknek nem tesz eleget, vagy a műsorszolgáltatási szerződésben foglaltakat megszegi, az ORTT mint közigazgatási szerv állapítja meg a jogkövetkezményt. Ez azt jelenti, hogy a műsorszolgáltatási szerződésben résztvevő felek egyike, az ORTT közhatalmi szervként is eljárhat a másik szerződő féllel szemben.

4. Ez a kettős jogi természet különösen élesen jelentkezik a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *d*) és *f*) pontjaiban.

4.1. Az ORTT a műsorszolgáltató nem szerződésszerű teljesítése esetére a polgári jog szabályai szerinti kötbért köthet ki. A Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *d*) pontja alapján azonban az ORTT mint közigazgatási szerv érvényesíti a szerződésben megállapított kötbért. Ez azt jelenti, hogy a kötbér érvényesítésére közigazgatási eljárásban, közigazgatási határozattal kerül sor. A közigazgatási határozat törvényességét, ezen belül a szankció alkalmazásá-

nak jogszerűségét a bíróság felülbíráhatja. (A bírói gyakorlatból lásd például EBH 2002.831, KGD 2004. 22, BH 2004. 214.) Ez azonban nem zárja ki, hogy a szerződő felek polgári peres úton érvényesítsék a kötbér követelésére vonatkozó igényeiket. [A BH 2007. 21. a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *d*) pontjával kapcsolatban megállapítja: az a körülmény, hogy a felek közötti szerződés egyes pontjainak megszegéséhez egy közigazgatási eljárás kapcsolódik, nem teszi kizárttá, hogy a szerződés értelmezésével kapcsolatos polgári jogi jogvitát a Választottbíróság bírálja el.] Az ORTT mint szerződő fél tehát kétféleképpen is érvényesítheti kötbér megfizetésére vonatkozó igényét, aszerint, hogy számára melyik a kedvezőbb és hogy melyik garantálja inkább a végrehajtás sikerességét.

4.2. Ugyanez a kettősség jelentkezik a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *f*) pontjában. A Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *f*) pontja, 112. § (4) bekezdése és a 136. § (1) bekezdése alapján az ORTT egyfelől közigazgatási határozatot hozhat a műsorszolgáltatási szerződés azonnali hatályú felmondásáról, másfelől egy közigazgatási eljárás eredményeképpen juthat arra a következtetésre, hogy a szerződés felmondására van szükség.

Az előbbi esetben az ORTT – amennyiben a Médiatörvény 112. § (4) bekezdésében felsorolt feltételek fennállnak –, közigazgatási határozatot hoz a szerződés azonnali hatályú felmondásáról. E határozat jogszerűségét a bíróság közigazgatási perben vizsgálhatja.

Az utóbbi esetben az ORTT egy közigazgatási eljárást indít, amelynek során csupán megállapítja, hogy a műsorszolgáltatási szerződés azonnali hatályú felmondásának kötelező esete áll fenn, de a közigazgatási határozat nem mondja fel a szerződést. Az ORTT ebben az esetben a műsorszolgáltatási szerződésben a szerződés megszüntetését lehetővé tevő felmondási okra vagy a Médiatörvény 112. § (4) bekezdésében foglalt indok valamelyikére alapozva – a polgári jog szabályait alkalmazva, annak keretein belül – mondja fel a szerződést, vagyis az ORTT a felmondás jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja. A felmondás pedig a szerződést megszünteti [Ptk. 321. § (1)]. Ilyenkor a másik szerződő fél a polgári jogvita eldöntésére jogosult bírósághoz fordulhat.

Ez azt jelenti, hogy a Médiatörvény szabályozási konstrukciója miatt, az ORTT, aszerint hogy számára melyik eljárás a kedvezőbb, választhat, hogy hatóságként (a közigazgatási eljárás szabályai alapján eljárva) vagy szerződő félként (a polgári jog szabályait alkalmazva) gyakorolja a felmondás jogát.

4.3. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság jelen határozat IV. pontjában is hangsúlyozta, az Alkotmány 61. §-ának a hatósági engedélyezésen alapuló és a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó szerződési rendszer is megfelel. Bármelyik rendszert választja a jogalkotó, a műsorszolgáltatási jogosultság jogosultja számára világosan és kiszá-

mítható módon kell rögzíteni a teljesítendő kötelezettségeket, valamint az e kötelezettségek megszegése esetén alkalmazandó eljárást, továbbá a jogkövetkezményeket.

Önmagában az a tény, hogy egy jogszabályban a különböző jogágakhoz kapcsolódó jogintézmények keverednek, nem alkotmányosértő. Emiatt az Alkotmánybíróság nem nyilvánította az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütközőnek a szokásos polgári jogi szankciónak nem tekintendő, de bizonyos mértékig polgári jogi szankció szerepét betöltő közérdekű célra fordítható bírság intézményét sem a válaszadás jogával kapcsolatos döntésében [57/2001. (XII. 5.) AB határozat, ABH 2001, 484, 505.]. A műsor-szolgáltatási szerződés megkötésére és a műorszolgáltatók szankcionálására vonatkozó szabályozásban a polgári és a közigazgatási jog elemeinek együttes alkalmazása alkotmányosan nem elfogadhatatlan.

A jelen ügyben vizsgált Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze a 112. § tekintetében az ORTT számára a közigazgatási eljárási szabályok alkalmazását írja elő. Ez viszont nem zárja ki, hogy az ORTT adott esetben a polgári jog keretein belül járjon el. Az ORTT ilyen kiszámíthatatlan működése azonban nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből fakadó jogbiztonság követelményének. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság az 57/2001. AB határozatban is hangsúlyozta, „a jogszabályokkal szemben a jogállam elve alapján támasztott az a követelmény, hogy a jogkövetkezmény előrelátható legyen, nem zárja ki a jogalkalmazói mérlegelést, de az alkalmazás szempontjainak elég határozottaknak kell lenniük” (ABH 2001, 484, 502.).

A Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze azt eredményezi, hogy az ORTT szerződő fél és hatóság funkciója keveredik, szerepvavart okoz, így az ORTT műorszolgáltatókkal szembeni magatartása kiszámíthatatlanná válik. Az állam intézményeinek a jogalanyok számára előre látható, kiszámítható működése a jogbiztonság elengedhetetlen feltétele [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 64–67.]

A 10/2001. (IV. 12.) AB határozatban az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével ellentétesnek nyilvánította azt a jogszabályt, amely „a – polgári jogi tekintetben vett – szerződő feleket, a – közigazgatási jogi értelemben vett – ellenérdekű ügyfeleket és a közigazgatási hatóságot megillető jogosítványokat a megyei földhivatalok kezében összpontosította”. A szabályozás összevonta az állami közhatalmi jogosítványokat a polgári jogi képviseletből származó jogokkal. A határozat szerint „jogállamban ilyen jogszabályi megoldásra semmiféle indok nem kényszerítheti a jogalkotót”. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy az állami közhatalmi szervek nem rendelkezhetnek hatalmi pozícióval konkrét magánjogi jogviszonyokban. A magánjogi jogviszonyokban ugyanis a közhatalmi szervek ugyanolyan jogi helyzetben vannak, mint más jogalanyok (ABH 2001, 123, 147.)

A Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze – azáltal, hogy az ORTT közhatalmi jogosítványait összemossa a polgári jogi jogviszonyból származó jogokkal –, lehetőséget ad a hatóság önkényes, szubjektív jogalkalmazói döntésére [754/B/1999. AB határozat, 534/E/2001. AB határozat], ezért nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében biztosított jogbiztonság követelményének. Az önkényes jogalkalmazói döntés lehetősége különösen sérti a jogbiztonságot, mert az Alkotmány 61. § (2) bekezdésében biztosított sajtószabadság érvényesülésének korlátozásával járhat.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrészt alkotmányellenesnek nyilvánította, és 2007. december 31-i hatállyal megsemmisítette. A határozatban megállapított jogalkotói mulasztás megszüntetésére szintén a 2007. december 31-i időpontot jelölte meg. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján a jogbiztonság érdekében, a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alapján folyamatban lévő ügyekre tekintettel, továbbá a törvényhozás számára az új, Alkotmánynak megfelelő szabályok megalkotására megfelelő időt hagyva állapította meg a megsemmisítés időpontját és a mulasztás megszüntetésére rendelkezésre álló időtartam utolsó napját.

5. Az indítványozó kérelmében a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „VI. fejezet 12. címe” szövegrész megsemmisítését kérte. Az Alkotmánybíróság ugyanezen bekezdés „12. és” szövegrészt semmisítette meg. Ennek az az oka, hogy a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2002. évi XX. törvény 22. §-a alapján a Médiatörvény 136. § (1) bekezdése a következőképpen módosult: „(1) A VI. fejezet 12. és 13. címe, a VI/A. fejezet, a VII. fejezet, valamint a 135. § alkalmazásában a Testület közigazgatási ügyben eljáró szerv, eljárására az e §-ban foglalt eltérésekkel az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt kell alkalmazni.” Ezt követően a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény 336. §-a úgy rendelkezett, hogy „ahol jogszabály az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt említi, ott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt, ahol államigazgatási eljárást említi, ott közigazgatási hatósági eljárást kell érteni”. Az indítvány elbírálásakor hatályos jogszabálysöveg a következő: „136. § (1) A VI. fejezet 12. és 13. címe, a VI/A. fejezet, a VII. fejezet, valamint a 135. § alkalmazásában a Testület közigazgatási ügyben eljáró szerv, eljárására az e §-ban foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt kell alkalmazni.”

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrészét alkotmányellenesnek nyilvánította, az Alkotmány 9. §-a és 13. § (1) bekezdése szempontjából e rendelkezés alkotmányosságát nem vizsgálta.

Mellőzte az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *d*) pontjának megsemmisítését, mert úgy ítélte meg, hogy a kötbér érvényesítésével kapcsolatos alkotmányossági probléma is arra vezethető vissza, hogy a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrésze alapján a 112. § alkalmazásakor a közigazgatási hatósági eljárás szabályai az irányadóak.

6. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt az indítványt vizsgálta, amely azért tartja a Médiatörvény 112. § (1) bekezdését alkotmányosértőnek, mert e rendelkezés nem tartalmaz eligazítást arra vonatkozóan, hogy a jogalkalmazó milyen szempontok szerint válasszon a kiszabható joghátrányok közül. Álláspontja szerint a szankciók sorrendje nem ad eligazítást, mert a törvényi felsorolás nem a legenyhébb jogkövetkezménytől halad a legsúlyosabb joghátrány felé, ugyanis ha az írásbeli figyelmeztetés szankciót második alkalommal kellene alkalmazni, akkor e helyett az ORTT köteles a szerződést azonnali hatállyal felmondani. Emellett, a kifogásolt rendelkezés alapján kirótt szankció alkalmazása esetén nincs megfelelő bírói jogorvoslat, mert a bíróság csak a jogsértő közigazgatási határozatot vizsgálhatja felül. Ez az indítványozó szerint ellentetes a jogbiztonság elvével [Alkotmány 2. § (1) bekezdés], a közigazgatási határozatok bírói felülvizsgálatára vonatkozó követelménnyel [Alkotmány 50. § (2) bekezdés] és a bírói úthoz való joggal [Alkotmány 57. § (1) bekezdés].

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a törvényhozó a Médiatörvény 112. § (1) bekezdésének a megalkotásakor a szankciók felsorolásával a fokozatosság elvét érvényesítette, (a lista a legenyhébb szankció alkalmazásától halad a legszigorúbb jogkövetkezményig: felhívás, írásbeli figyelmeztetés, műsorszolgáltatási jogosultság felfüggesztése, kötbér, bírság, a szerződés azonnali hatályú felmondása), de egyebekben a jogalkalmazóra bízta a jogkövetkezmény megállapítását. A jogalkalmazónak az elkövetett jogsértés súlyához és annak gyakoriságához igazodóan kell megállapítania a szankció mértékét.

Az ORTT mint közigazgatási ügyben eljáró szerv az államigazgatási eljárás során értelmezi az irányadó jogszabályi rendelkezéseket. A jogszabály-alkalmazás során történő értelmezés a határozat része, amely később, a bírói felülvizsgálat során vita tárgyává tehető. AZ ORTT határozatban megjelenő jogszabály-értelmezés nem köti a bíróságot [2/2005. (II. 10.) AB határozat, ABH 2005, 64, 67.]. Az ORTT Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alapján hozott határozatainak bírói felülvizsgálata kiterjed a tények megállapítása, valamint az abból levont következtetések jogszerűségének az ellenőrzésére is. A bírói gya-

korlat – ennek megfelelően – felülvizsgálja az ORTT által alkalmazott joghátrányok jogszerűségét is (BH 2003. 525, EBH 2003. 1002).

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés alapján hozott ORTT határozatok bírói felülvizsgálata nem csupán formális jogszerűségi vizsgálat, hanem érdemben is alkalmas a jogsérelmek orvoslására. Ezért az Alkotmánybíróság a Médiatörvény 112. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 50. § (2) bekezdésének és 57. § (1) bekezdésének sérelmére alapított – indítványt elutasította.

VII.

Végül az Alkotmánybíróság azt a kérelmet vizsgálta, amely a Reklámtörvény 16. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan alkotmányos követelmény megállapítását kérte annak érdekében, hogy a személyhez fűződő jogot sértő reklámok esetében csak a jogsérelmet szenvedett kérelmére indulhasson reklámfelügyeleti eljárás.

Az Abtv. 21. §-a alapján az indítványozók csak az Abtv. 1. §-a szerinti eljárások kezdeményezésére jogosultak. Az Abtv. 1. § *b*) pontja alapján az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik a jogszabály, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálata. Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az indítványnak a kérelem alapjául szolgáló ok megjelölése mellett határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 37. §-a kimondja: „Az alkotmányellenesség utólagos megállapítását kezdeményező indítványban javasolni kell a jogszabály vagy az állami irányítás jogi eszközének teljes vagy részbeni megsemmisítését.”

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy az indítvány nem tartalmaz kérelmet a Reklámtörvény 16. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére. Az indítványozó csupán alkotmányos követelmény megfogalmazását kezdeményezte.

Az Alkotmánybíróság kizárólag az Abtv.-ben meghatározott hatásköreiben eljárva – azokkal szoros összefüggésben – a konkrét ügy összes körülményeinek mérlegelése alapján határoz arról, hogy az alkotmányellenes norma megsemmisítésével, illetőleg a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapításával, vagy alkotmányos követelmény megfogalmazásával is biztosítható a jogrend alkotmányossága. Jogszabály vagy állami irányítás jogi eszköze alkotmányos normatartalmának megállapítására, illetve – önmagában – alkotmányos követelmény megállapítására az Alkotmánybíróságnak nincs önálló hatásköre. Következésképpen kizárólag alkotmányos követelmény megfogalmazására irányuló önálló indítvány nem terjeszthető elő [292/B/2001. AB végzés, ABH 2001,

1591.; 545/B/2001. AB határozat, ABH 2002, 1304, 1312–1313.]

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az indítványt az Ügyrend 29. § c) pontja alapján visszautasította.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Alkotmánybírósági ügyszám: 58/B/1997.

Dr. Paczolay Péter alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet azzal, hogy az Alkotmánybíróság a többségi határozat rendelkező része 1. pontja alatt alkotmányellenesnek mondta ki és ezért 2007. december 31. napjával megsemmisítette a Rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Médiatörvény) 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrészét.

A határozat indokolásának VI. pontja értelmében a megsemmisített rendelkezés összemosza az ORTT közhatalmi jogosítványait a polgári jogi jogviszonyból származó jogokkal, így lehetőséget ad önkényes, szubjektív jogalkalmazói döntésre, és ezért az nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogbiztonság követelményének.

Az Alkotmánybíróság korai határozataiban elvi éлле mutatott rá arra, hogy „a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” [26/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 135, 142.]

Rámutatott ugyanakkor arra is, hogy „a törvényhozás valamely, az Alkotmány sérelmét nem jelentő hibáját általában jogalkalmazói jogszabály értelmezéssel kell feloldani, mert a jogalkalmazás hivatott eldönteni, hogy a konkrét jogviszonyokban az ellentétet (látszólagos ellentétet) hordozó rendelkezések közül melyik törvényhely alkalmazásával kell eljárni. (...) Alkotmányellenesség megállapítására ezért törvényi rendelkezések kollíziója miatt csak akkor kerülhet sor, ha ezen alkotmányos elvek vagy jogok valamelyike megsérül annak folytán, hogy a szabályozás ellentmondása jogszabály-értelmezéssel nem oldható fel és ez anyagi alkotmányellenességhez vezet, vagy ha a normaszövegek értelmezhetetlensége valamely konkrét alapjogi sérelmet okoz. Ennek hiányában azonban az azonos szintű normaszövegek lehetséges értelmezési nehézsége, illetőleg az értelmezéstől függő ellentéte, összeütközése önmagában nem jelent alkotmányellenességet”. [35/1991. (VI. 20.) AB határozat, ABH 1991, 175, 176.]

Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően – valamely jogintézménynek a jogi szabályozás rendszerébe történő beillesztésével kapcsolatosan – meghúzta a rendszerképző

jogértelmezés alkotmányos határait. E szerint: „Az alkotmányosan is elfogadott rendszerképző jogértelmezésnek megvannak a határai: ez nem kerülhet szembe a jogbiztonság követelményével. A jogalkalmazói jogértelmezés ezért csak olyan működőképes jogszabályra épülhet, amely világosan kijelöli az adott jogintézmény célját, alkalmazásának kereteit, szempontjait és rendjét, az alkalmazásával érintettek körét, azok jogait és kötelezettségeit és az intézménnyel összefüggésben igénybe vehető jogorvoslati rendet”. [47/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 549.]

A kifejtettekből az következik, hogy a törvényhozói következetlenség, egy normaszöveg ellentmondásos volta, többféle értelmezésre is lehetőséget nyújtó tartalma – anyagi alkotmányellenesség hiányában – jogalkalmazói jogértelmezéssel feloldható. A jogértelmezés korlátját jelenti az, ha egy norma „működésképtelen”, azaz a jogszabállyal szemben támasztható minimális követelményeknek sem felel meg.

Álláspontom szerint jogalkalmazói értelmezéssel a vizsgált törvényi szabály tartalma és abból következőleg az ORTT eljárási lehetőségei egyértelművé tehetőek, ezzel az indítványokban állított hiányosságok, tisztázatlanságok feloldhatóak.

A Médiatörvény 136. § (1) bekezdése azon területeket jelöli meg, ahol az ORTT közhatalommal bíró közigazgatási szervként járhat el.

A Médiatörvény VI. fejezete – egybeként – a műsorszolgáltatási jogosultságra vonatkozó általános rendelkezéseket, a jogosultság megszerzésével, a műsorszolgáltatási szerződés tartalmával, megkötésével, a jogosultság időtartamával, valamint – 12. címében – a Médiatörvény, a műsorszolgáltatási szerződés és egyéb törvényi rendelkezések megsértésének lehetséges következményeivel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket tartalmazza.

A hatályos szabályozás szerint a jogsértő műsorszolgáltatás szerződés, illetve bejelentés alapján [Médiatörvény 113. §] tevékenységet folytató műsorszolgáltató esetében is a 112. § (1) bekezdés szerinti szankciókat vonja maga után, mivel a törvény nem zárja ki azt, hogy a Testület bármely szolgáltatóval szemben hatóságként eljárva alkalmazza a 112. § (1) bekezdés a), illetve c) pontja szerinti szankciókat. Ezt a jogalkotói szándékot mutatja a 112. § (1) bekezdés e) pontjának a 2002. évi XX. törvény 18. §-ával történt módosítása is.

Ezzel szemben a módosítást megelőző időszakban – és a megsemmisítés eredményeként, 2007. december 31-ét követően – az ORTT a műsorszolgáltatási szerződésből fakadó kötelezettségeknek nem, vagy nem megfelelő teljesítése esetén a közigazgatási peres eljárásokhoz képest eltérő logikán alapuló polgári peres úton szerezhet érvényt. A bejelentés alapján szolgáltatók esetében pedig nem alkalmazhatja hatóságként a 112. § (1) bekezdése szerinti szankciókat.

Az ORTT által benyújtott indítvány értelmében a Médiatörvény hivatkozott szakasza nem teszi egyértelmű-

vé a hatóság számára, hogy mikor léphet fel közigazgatási szervként, és mikor a műsorszolgáltatási szerződés alanya-ként. Ezért a szabályozás ezen módja lehetőséget teremt arra, hogy a hatékonyabb eljárás lehetőségét mérlegelve, saját választása szerint járjon el a műsorszolgáltatókkal szemben hatóságként, illetve szerződő félként.

A törvényi szabályozás – a bírói gyakorlat alapján – nem ad választási lehetőséget az ORTT számára a szerződéses műsorszolgáltatókkal szembeni fellépés esetében.

A műsorszolgáltatási szerződés a felek magánjogi megállapodása. Tartalmát a jogok és kötelezettségek oldaláról a Médiatörvény kógens rendelkezései determinálják, míg a jogsértések esetére alkalmazható törvényi szankciókat a felek a saját jogviszonyukra tekintettel „egyénesíthetik”. Ez az egyénesített – és a műsorszolgáltató által elfogadott – szankció az, amelynek a Médiatörvény megsemmisített, de még hatályos rendelkezése alapján az ORTT hatóságként, közigazgatási határozattal érvényt szerez. A Testület azonban nincs döntési helyzetben a tekintetben, hogy a szerződésben foglaltaknak polgári peres úton, avagy közigazgatási szervként kíván érvényt szerezni.

Az ORTT a Médiatörvény 112. § (1) bekezdés *d*) pontja szerinti szerződésben rögzített mértékű kötbért közigazgatási határozattal kényszeríti ki. A kötbérszankció alkalmazása kapcsán a kettősség csupán látszólagos. Az ORTT ugyanis egyedi jogsértések (szerződésszegések) megállapítása esetén a szerződésben megjelölt mértékű kötbért érvényesíti, annak mértékétől egyoldalú döntésével nem térhet el. Erre – lévén az a felek magánjogi megállapodásának tárgya – a határozat bírósági felülvizsgálata kapcsán sincs lehetőség. Ám amennyiben valamelyik szerződő fél – az esetek többségében a műsorszolgáltató – a szerződéses kikötés mértékét eltúlzottnak tartja, úgy kezdeményezheti a szerződés módosítását a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 240. §-a alapján. Ha ez a kísérlet a másik szerződő fél – adott esetben az ORTT – elzárkózása folytán elbukik, úgy a kezdeményező fél a Ptk. 241. §-a alapján polgári peres eljárást indíthat ebben a körben. A Ptk. 247. § (1) bekezdése alapján a polgári bíróság a túlzott mértékű – szerződés teljesítését biztosító mellékkötelezettségnek minősülő – kötbért mérsékelheti.

A 112. § (1) bekezdés *f*) pontjával kapcsolatban a fentiekhez hasonló okfejtés adható: amennyiben a felek a szerződés rendelkezései közé felvették a Médiatörvény 112. § (4) bekezdésében foglaltakat – amint az a szerződések szövegezése kapcsán tipikusnak mondható –, úgy a műsorszolgáltató annak tudatában köti meg a magánjogi szerződést, hogy a felmondásra hatósági aktussal kerül sor. Ilyenkor nem merülhet fel az ORTT számára a „válogatás” lehetősége. Amennyiben azonban a szerződés e rendelkezéseket nem tartalmazza, ebben az esetben nincs olyan szerződéses kikötés, amelyet a Testület határozattal kényszeríthetne ki.

A fentiekben kifejtettek szerint a hatályos szabályozás arra jogosítja az ORTT-t, hogy a műsorszolgáltató által vállalt szerződéses kötelezettségeket ne polgári peres eljárás keretei között, hanem a közigazgatási (eljárási) jog alapján, hatóságként kényszerítse ki.

A közigazgatási bírói gyakorlat a vizsgált rendelkezések tartalmát a fentiek szerint adta meg.

A Legfelsőbb Bíróság és a Fővárosi Ítéltábla eseti döntéseiben egyértelművé tette, hogy jogszerűen jár el az ORTT akkor, amikor a jogsértés megállapítása esetén a felek közötti műsorszolgáltatási szerződésben rögzített szankciót alkalmazza a műsorszolgáltatóval szemben. A jogszerű mérlegelés alapján, kellően megindokolt kötbérszankció mérséklésére nincs lehetőség a közigazgatási perben (lásd pl. EBH2002. 831.; BH2004. 214.).

A döntésekből egyértelmű, hogy a Legfelsőbb Bíróság értelmezésében a Testület határozatával a magánjogi szerződésben vállalt kötelezettséget kényszeríti ki, amelyre törvényi felhatalmazás alapján hatóságként – és nem szerződő félként – jogosult.

A Legfelsőbb Bíróság BH2007. 21. szám alatt közzétett eseti döntésében kifejtette, hogy a műsorszolgáltatási szerződés a felek polgári jogi jellegű megállapodása, amely azzal a konzekvenciával jár, hogy az ORTT csak annak a szerződéses kikötésnek szerezhet érvényt hatóságként, amely a felek között nem képezi vita tárgyát. Vitás helyzetben az ORTT nem jogosult határozatában a szerződés rendelkezéseinek egyoldalú értelmezésére. A Legfelsőbb Bíróság döntése egyértelművé tette az ORTT helyét, szerepét és lehetőségeit a szerződéses műsorszolgáltatók szerződésszegése kapcsán, amely értelmezés nem hagy kétséget afelől, hogy szerződésszegés esetén a Testület csak hatóságként léphet fel a műsorszolgáltatóval szemben.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a többségi határozattal 2007. december 31. napjával megsemmisített rendelkezés olyan aggályokat vetett fel csupán, amely jogalkalmazói jogértelmezéssel feloldható volt és feloldásra került. A bírói gyakorlat nem haladta meg a jogértelmezés alkotmányos kereteit, hiszen az értelmezésre szoruló norma tartalmazta a jogszabályokkal szembeni minimális elvárásokat, az értelmezés pedig megmaradt az ORTT és a szerződés alapján tevékenységet végző műsorszolgáltatók számára biztosított jogok és kötelezettségek törvényi keretei között.

Mindezen indokok alapján az Alkotmánybíróságnak a Médiatörvény 136. § (1) bekezdés „12. és” szövegrészének alkotmányellenességére irányuló indítványt is el kellett volna utasítania, mert a normatartalom kapcsán nem állt fenn a jogbiztonság alkotmányos elvének sérelme.

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Utasítások

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
7/2007. (IK 7.) IRM
utasítása
a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzatáról**

A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 74. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörömben eljárva a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal szervezeti felépítéséről és működési rendjéről – tekintettel a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 49. § (1) bekezdésére – a következő utasítást adom ki:

1. §

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal szervezetét, működésének rendjét a jelen utasítás mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) szerint határozom meg.

2. §

(1) Ez az utasítás 2007. július 1. napján lép hatályba, és 2007. december 31-én hatályát veszti.

(2) Ezen utasítás hatályba lépésével egyidejűleg – a belügyminiszter által jóváhagyott – a Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról szóló, a Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Főigazgatójának 9/2005. számú intézkedése hatályát veszti.

(3) Az SZMSZ hatályba lépésének napjától számított 30 napon belül a szervezeti és működési szabályzat, valamint az ügyrend készítésére kötelezett szervezeti egységek vezetői kötelesek elkészíteni szervezeti és működési szabályzataikat, valamint ügyrendjeiket és jóváhagyás céljából felterjeszteni a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatójának.

Dr. Takács Albert s. k.,
igazságügyi és rendészeti miniszter

Melléklet a 7/2007. (IK 7.) IRM utasításhoz

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata

ELSŐ RÉSZ

I. Fejezet

1. A Hivatal jogállása, általános kompetenciák

1.1. A Hivatal az igazságügyi és rendészeti miniszter szakmai irányítása és felügyelete alatt álló, önálló jogi személyiséggel rendelkező, önállóan gazdálkodó, az előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkező központi hivatal. A Hivatal költségvetése az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium költségvetési fejezetben önálló címként szerepel.

1.2. A Hivatal kiegészítő, kiegészítő és vállalkozási tevékenységet nem folytat.

1.3. A Hivatal alapadatai:

a) Megnevezése: Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

b) Nevének az ügyvitel során használt rövidítése: BÁH

c) Idegen nyelvi elnevezése:

ca) angol megnevezése: Office of Immigration and Nationality

cb) német megnevezése: Amt für Einwanderung und Staatsbürgerschaft

cc) francia megnevezése: L' Office de l'Immigration et de la Nationalité

1.4. Székhelye: Budapest

Címe: Budapest, XI. Budafoki út 60. szám

Levelezési címe: 1903 Budapest, Pf. 314.

1.5. Alapító: a belügyminiszter

Alapítás éve: 2000.

1.6. A Hivatal jogelődje:

a) Belügyminisztérium Menekültügyi Hivatal

b) Menekültügyi és Migrációs Hivatal

c) Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

1.7. Számlavezető és az előirányzat-felhasználási számla száma:

Magyar Államkincstár 10023002-00283511-00000000

1.8. Adóigazgatási szám, PIR törzsszám, ágazati azonosító, szakágazat, szakfeladat:

a) adóigazgatási szám: 15722744-2-51

b) PIR törzsszám: 722744

c) ágazati azonosító: 1051

d) szakágazat: 752130 menekültügyi szakigazgatás

e) szakfeladat: 75132-8 menekültügy, letelepedés

1.9. A Hivatal állami feladatként ellátandó alaptevékenységét, rendeltetését a vonatkozó jogszabályok, valamint az alapító okirat határozza meg a következők szerint:

a) a Hivatal az ország területére kiterjedő illetékesség-gel ellátja a magyar állampolgárságról szóló jogszabályokban az igazságügyi és rendészeti miniszter feladatkörébe utalt állampolgársági feladatokat;

b) ellátja a jogszabályokban a hatáskörébe utalt hazai anyakönyvezéssel kapcsolatos feladatokat;

c) idegenrendészeti hatóságként ellátja a jogszabályokban a hatáskörébe utalt idegenrendészeti feladatokat;

d) menekültügyi hatóságként ellátja a jogszabályokban hatáskörébe utalt menekültügyi feladatokat;

e) végrehajtja a migrációs tárgyú nemzetközi szerződésekből adódó feladatokat, felügyeli és koordinálja a toloncegyezmények végrehajtását, engedélyezi a hatósági kísérettel történő átszállításokat;

f) szakirányítói jogkört gyakorol az első fokú hatóságok tevékenysége felett;

g) kapcsolatot tart a migrációs kérdésekkel foglalkozó nemzetközi szervezetekkel.

2. Értelmező rendelkezések

A jelen SZMSZ alkalmazásában:

2.1. Munkáltatói jogkör: a vezető foglalkoztatási jogszabályban meghatározott jogainak és kötelezettségeinek összessége.

2.2. Vezetés: a vezetett szervezet működési feltételeinek közvetlen befolyásolása, melynek területei:

a) a szervezési hatáskörök, amelyek a szervezet létrehozásával, módosításával és megszüntetésével kapcsolatos döntések meghozatalának vagy az ezekre irányuló javaslatételnek a jogát jelentik;

b) a személyzeti hatáskörök, amelyek a köztisztviselők, a hivatásos szolgálati viszonyban állók, a közalkalmazottak, a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók alkalmazásával, foglalkoztatásával kapcsolatos személyzeti döntések jogát vagy az erre irányuló javaslatételi jogot jelentik;

c) a működési feltételekre vonatkozó jogkörök, amelyek a szervezet működéséhez szükséges anyagi-technikai feltételekről, infrastruktúráról történő döntések jogát vagy az ezekre irányuló javaslatételt jelentik;

d) szakmai feladatokra vonatkozó jogkörök, amelyek a szakmai feladatok meghatározásának jogát vagy az erre irányuló javaslatételt jelentik.

2.3. Az irányítás: az irányított szervezet tevékenységének a vezetésnél közvettebb, korlátozottabb befolyásolását jelenti. Az irányító a vezetés elemei közül nem gyakorolhatja azokat, amelyeket jogszabály vagy belső rendelkezés más vezető hatáskörébe utal.

2.4. A vezetés, az irányítás címzettje: az azzal érintett hivatali egység vezetője. Ha az intézkedés gyors végrehajtása vagy más nyomatékos körülmény indokolja, a címzett az első számú vezetőnél alacsonyabb beosztású vezető is

lehet. E vezető a kapott utasítást – meghatározott rend szerint – jelenti az első számú vezetőnek.

2.5. A szakmai irányítás: a Hivatal és területi szervei jogszabályokban, az állami irányítás egyéb jogi eszközeiben vagy belső rendelkezésben rögzített szakmai alapfeladatait irányító jogosultságok összessége.

II. fejezet

3. A Hivatal szervezeti felépítése

3.1. A Hivatal feladatait a központi és területi szervezeti egységei útján látja el. A Hivatal központi, országos illetékességű szervezeti egysége a Központi Hivatal (a továbbiakban: KH). A Hivatal területi szervezeti egységeiként működnek a regionális igazgatóságok (a továbbiakban: regionális igazgatóság) és a menekülteket befogadó állomások (a továbbiakban: befogadó állomás), amelyek működésének pénzügyi fedezetét a Hivatal költségvetése tartalmazza. A Hivatal szervezeti ábráját, valamint az irányítás, az ellenőrzés és a vezetés kapcsolatrendszerét az 1. számú függelék tartalmazza.

3.2. A Hivatal területi szervei a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalról szóló 162/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet mellékletében meghatározott illetékességi területtel rendelkeznek.

3.3. A KH szakmai szervezeti egységei (továbbiakban: központi igazgatóságok):

3.3.1. Állampolgársági Igazgatóság

3.3.1.1. Honosítási Osztály

3.3.1.2. Állampolgárság Megállapítási Osztály

3.3.1.3. Hazai Anyakönyvi Osztály

3.3.2. Menekültügyi Igazgatóság

3.3.2.1. Menedékjogi Osztály

3.3.2.2. Menekültellátási és Integrációs Osztály

3.3.2.3. Dublini Koordinációs Osztály

3.3.3. Idegenrendészeti Igazgatóság

3.3.3.1. Tartózkodási és Letelepedési Osztály

3.3.3.2. Európai Uniók Ügyek Osztálya

3.3.3.3. Kényszerintézkedési és Kiutaztatási Osztály

3.3.3.4. Vízum Osztály

3.4. A KH funkcionális szervezeti egységei

3.4.1. Főigazgatói Titkárság

3.4.2. Belső Ellenőrzési Osztály

3.4.3. Humánpolitikai Osztály

3.4.4. Központi Ügyelet

3.4.5. Jogi, Nemzetközi és Adminisztrációs Főosztály

3.4.5.1. Jogi és Ügyviteli Osztály

3.4.5.2. Nemzetközi Osztály

3.4.5.3. Elemző és Dokumentációs Osztály

3.4.6. Gazdasági Főosztály

3.4.6.1. Pénzügyi és Gazdasági Osztály

- 3.4.6.2. Számviteli Osztály
- 3.4.6.3. Műszaki Osztály
- 3.4.7. Informatikai Főosztály
 - 3.4.7.1. Informatikai-fejlesztési Osztály
 - 3.4.7.2. Informatikai-üzemeltetési Osztály
- 3.5. A Hivatal területi szervezeti egységei**
- 3.5.1. Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság
 - 3.5.1.1. Igazgatási Osztály
 - 3.5.1.2. Engedélyügyi és Regisztrációs Főosztály
 - 3.5.1.2.1. Ügyfélszolgálati Iroda 1.
 - 3.5.1.2.2. Ügyfélszolgálati Iroda 2.
 - 3.5.1.2.3. Ügyfélszolgálati Iroda 3.
 - 3.5.1.2.4. Ügyfélszolgálati Iroda 4.
 - 3.5.1.2.5. Ügyfélszolgálati Iroda 5.
 - 3.5.1.2.6. Ügyfélszolgálati Iroda 6.
 - 3.5.1.3. Idegenrendészeti Főosztály
 - 3.5.1.3.1. Idegenrendészeti Hatósági Osztály
 - 3.5.1.3.2. Idegenrendészeti Ellenőrzési Osztály
 - 3.5.1.4. Menekültügyi Osztály
- 3.5.2. Észak-alföldi Regionális Igazgatóság
 - 3.5.2.1. Idegenrendészeti Osztály
 - 3.5.2.2. Menekültügyi Osztály
 - 3.5.2.3. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - 3.5.2.4. Közösségi Szállás Nyírbátor
 - 3.5.2.5. Ügyfélszolgálati Iroda Nyíregyháza
 - 3.5.2.6. Ügyfélszolgálati Iroda Szolnok
 - 3.5.2.7. Ügyfélszolgálati Iroda Debrecen
- 3.5.3. Dél-alföldi Regionális Igazgatóság
 - 3.5.3.1. Idegenrendészeti Osztály
 - 3.5.3.2. Menekültügyi Osztály
 - 3.5.3.3. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - 3.5.3.4. Ügyfélszolgálati Iroda Békéscsaba
 - 3.5.3.5. Ügyfélszolgálati Iroda Kecskemét
 - 3.5.3.6. Ügyfélszolgálati Iroda Szeged
- 3.5.4. Észak-magyarországi Regionális Igazgatóság
 - 3.5.4.1. Idegenrendészeti Osztály
 - 3.5.4.2. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - 3.5.4.3. Közösségi Szállás Balassagyarmat
 - 3.5.4.4. Ügyfélszolgálati Iroda Eger
 - 3.5.4.5. Ügyfélszolgálati Iroda Salgótarján
 - 3.5.4.6. Ügyfélszolgálati Iroda Miskolc
- 3.5.5. Dél-dunántúli Regionális Igazgatóság
 - 3.5.5.1. Idegenrendészeti Osztály
 - 3.5.5.2. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - 3.5.5.3. Ügyfélszolgálati Iroda Kaposvár
 - 3.5.5.4. Ügyfélszolgálati Iroda Szekszárd
 - 3.5.5.5. Ügyfélszolgálati Iroda Pécs
- 3.5.6. Közép-dunántúli Regionális Igazgatóság
 - 3.5.6.1. Idegenrendészeti Osztály
 - 3.5.6.2. Menekültügyi Osztály
 - 3.5.6.3. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - 3.5.6.4. Ügyfélszolgálati Iroda Veszprém
 - 3.5.6.5. Ügyfélszolgálati Iroda Tatabánya
 - 3.5.6.6. Ügyfélszolgálati Iroda Székesfehérvár

- 3.5.7. Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság
 - 3.5.7.1. Idegenrendészeti Osztály
 - 3.5.7.2. Menekültügyi Osztály
 - 3.5.7.3. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - 3.5.7.4. Közösségi Szállás Győr
 - 3.5.7.5. Közösségi Szállás Nagykanizsa
 - 3.5.7.6. Ügyfélszolgálati Iroda Szombathely
 - 3.5.7.7. Ügyfélszolgálati Iroda Zalaegerszeg
 - 3.5.7.8. Ügyfélszolgálati Iroda Győr

3.6. A menekülteket befogadó állomások

- 3.6.1. Menekülteket Befogadó Állomás Debrecen
 - 3.6.1.1. Gazdasági Osztály
- 3.6.2. Menekülteket Befogadó Állomás Bicske
 - 3.6.2.1. Gazdasági Osztály
- 3.6.3. Menekülteket Befogadó Állomás Békéscsaba
 - 3.6.3.1. Gazdasági Osztály

III. Fejezet

4. Alapvető vezetői és alkalmazotti jogok és kötelezettségek

4.1. A Hivatal vezetői

A Hivatalban vezetőnek minősül:

- a) a főigazgató,
- b) az általános főigazgató-helyettes,
- c) a gazdasági főigazgató-helyettes,
- d) az igazgató, a főosztályvezető, az igazgatóhelyettes, a főosztályvezető-helyettes,
- e) a területi szervek igazgatója és helyettese,
- f) az osztályvezető,
- g) a befogadó állomás igazgatója,
- h) a befogadó állomás gazdasági osztályvezetője.

4.1.1. A főigazgató

4.1.1.1. A főigazgató a jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei és az igazságügyi és rendészeti miniszter irányításának és szakmai felügyeletének megfelelően vezeti a Hivatalt.

4.1.1.2. A főigazgató közvetlenül irányítja az Állampolgársági Igazgatóság, az Idegenrendészeti Igazgatóság, a Menekültügyi Igazgatóság, a Humánpolitikai Osztály, a Belső Ellenőrzési Osztály, a Titkárság, a regionális igazgatóságok és a befogadó állomások szakmai tevékenységét, továbbá az általános főigazgató-helyettes és a gazdasági főigazgató-helyettes szakmai és vezetői munkáját.

4.1.1.3. A főigazgató irányítási jogkörében eljárva:

- a) felelős az alapító okiratban megjelölt tevékenységek jogszabályban előírt követelményeknek megfelelő ellátásáért;
- b) meghatározza a jogszabályokból adódó feladatokat, a Hivatal munkavégzésének főbb szabályait, felügyeli azok végrehajtását, valamint biztosítja – a költségvetési tör-

vényben meghatározott keretek között – a végrehajtáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket;

c) az irányítást gyakorló szerv útján javaslatot tesz a Hivatal feladatkörébe tartozó jogszabályalkotásra (módosításra), felkérésre véleményezi a rendelkezésére bocsátott jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek tervezeteit;

d) irányítja a KH és a regionális igazgatóságok, a befogadó állomások szervezeti egységeinek munkáját, biztosítja összehangolt működésüket, meghatározza az ügyrend és az SZMSZ útján szervezeti felépítésüket;

e) javaslatot tesz az igazságügyi és rendészeti miniszternek a főigazgató-helyettesek és a belső ellenőrzési egység vezetőjének kinevezésére, felmentésére, fegyelmi felelősségre vonására, felettük a további munkáltatói jogkört gyakorolja;

f) az e) pontban meghatározott kivétellel kinevezi és felmenti a Hivatal alkalmazottait, felettük fegyelmi jogkört gyakorol. E jogköreit a Hivatal vezetői kivételével – az ügyrendben meghatározottak szerint – átadhatja a munkáltatói jogkört gyakorló központi igazgatóságok, főosztályok vezetőinek, illetve regionális igazgatóságok igazgatóinak hatáskörébe. Az átruházott hatáskörben eljáró vezető e jogait az ügyrendben foglaltak szerinti körben és tartalommal gyakorolja;

g) gyakorolja a vagyonyilatkozat-tétellel kapcsolatos jogköröket;

h) biztosítja a Hivatalban az esélyegyenlőség megvalósulását, Közzolgálati Szabályzatban rendelkezik a Hivatal központi és területi szervezeti egységei közzolgálati jogviszonyában álló munkatársai, továbbá – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény alapján köztisztviselői feladatok ellátására berendelt munkatársai közzolgálati jogviszonyából eredő jogairól és kötelezettségeiről;

i) belső pénzügyi ellenőrzési rendszert működtet, ezen belül gondoskodik:

ia) a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés (a továbbiakban: FEUVE) rendszerének létrehozásáról, működtetéséről és fejlesztéséről,

ib) a kockázatkezelési rendszer működtetéséről és a kockázatelemzésről,

ic) a gazdasági, pénzügyi, számviteli folyamatok ellenőrzési nyomvonalának készítéséről és folyamatos aktualizálásáról,

id) a szabálytalanságok kezelésére vonatkozó eljárásrend kialakításáról és működtetéséről,

ie) a belső ellenőrzés kialakításáról és megfelelő működtetéséről;

j) kialakítja a közérdekű adatközlés rendjét, kijelöli az adatfelelősöket;

k) beszámol az éves költségvetési beszámoló keretében a FEUVE rendszer, valamint a belső ellenőrzés működtetéséről;

l) javaslatot tesz az államtitkot és szolgálati titkot tartalmazó iratok minősítésére, és azokba betekintést engedélyez;

m) irányítja és ellenőrzi a polgári védelmi, a katasztrófavédelmi, továbbá a munkabiztonsággal és a foglalkoztatás-egészségüggyel kapcsolatos feladatok ellátását.

4.1.1.4. A főigazgató jogszabályban meghatározottak szerint felel a Hivatal törvényes és hatékony gazdálkodásáért, pénzügyi tevékenységéért. Ennek keretében:

a) felelős a Hivatal vagyonkezelésébe, használatába adott vagyon rendeltetésszerű igénybevételeért;

b) felelős a Hivatal gazdálkodásában a szakmai hatékonyság és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséért;

c) felelős a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettség teljesítéséért, annak teljességéért és hitelességéért, a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáért;

d) közreműködik a Hivatal éves költségvetésének fő kereteit meghatározó irányelvek elkészítésében;

e) érvényesíti a Hivatal tevékenységében az állami feladatok ellátásáról szóló előirányzatokkal, létszámmal és vagyonnal való szabályszerű és hatékony gazdálkodást;

f) figyelemmel kíséri a jóváhagyott költségvetési előirányzatok teljesítését, az azokból ellátandó feladatok veszélyeztetése esetén megteszi a szükséges intézkedéseket, fejezeti vagy kormányzati hatáskörbe tartozó ügyekben az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumnál intézkedést kezdeményez;

g) javaslatot tesz a jóváhagyott előirányzatok alapján a Hivatal költségvetésére;

h) felelős az intézményi számviteli rendért.

4.1.1.5. Hatósági jogkörében eljárva elbírálja a jogszabályok által hatáskörébe utalt fellebbezéseket.

4.1.1.6. A főigazgató akadályoztatása esetén a Hivatal működésével összefüggő gazdasági és pénzügyi feladatok tekintetében a gazdasági főigazgató-helyettes, minden más esetben az általános főigazgató-helyettes helyettesíti. A főigazgató akadályoztatásának esetére írásban rendelkezhet a kinevezés, a felmentés, illetve a fegyelmi jogkör gyakorlásának az általános főigazgató-helyettesre való átruházásáról. A főigazgató és az általános főigazgató-helyettes együttes akadályoztatása esetén a főigazgató által kijelölt személy irányítja és felügyeli a központi igazgatóságok, főosztályok, a regionális igazgatóságok, a befogadó állomások és az egyéb belső szervezeti egységek tevékenységét. Az átruházott hatáskörben eljáró vezető e jogait a munkaköri leírásban foglaltak szerinti körben és tartalommal gyakorolja.

4.1.2. Az általános főigazgató-helyettes

4.1.2.1. Az általános főigazgató-helyettes a főigazgató közvetlen irányítása mellett végzi tevékenységét. Közvetlenül irányítja a Jogi, Nemzetközi és Adminisztrációs Főosztály, valamint a Központi Ügyelet szakmai tevékenységét.

4.1.2.2. Az általános főigazgató-helyettes helyettesítési jogkörében eljárva irányítja a központi igazgatóságok, a Humánpolitikai Osztály, a Belső Ellenőrzési Osztály, a Titkárság, a regionális igazgatóságok, valamint a befogadó állomások tevékenységét.

4.1.2.3. Az általános főigazgató-helyettes a feladatkörében:

a) főigazgatói döntés meghozatalát, belső rendelkezés megtételét kezdeményezheti;

b) előkészíti, illetve véleményezi a hatáskörét érintő belső rendelkezéseket;

c) koordinálja a munkatervekben foglalt feladatok végrehajtását;

d) a közvetlen irányítása alá tartozó területeken intézkedést tesz, döntést hoz, az adott feladat ellátására az ügyintézőt kijelöli;

e) javaslatot tesz a főigazgatónak a Hivatal feladatköréhez kapcsolódó jogi norma kiadásának kezdeményezésére, véleményezi a rendelkezésére bocsátott jogszabály-tervezeteket és az állami irányítás egyéb jogi eszközeit;

f) részt vesz a Hivatal stratégiájának, költségvetésének és beszámolóinak kidolgozásában;

g) részt vesz a kockázatértékelés, a FEUVE rendszerének működtetésében, fejlesztésében, a szabálytalanságok feltárásában, kezelésében;

h) eljár azokban az ügyekben, amelyek ellátására a főigazgató esetenként vagy állandó jelleggel megbízza;

i) a főigazgató távollétében javaslatot tesz az államtitkot és a szolgálati titkot tartalmazó irat minősítésére, abba tekintést engedélyezhet.

4.1.3. A gazdasági főigazgató-helyettes

4.1.3.1. A gazdasági főigazgató-helyettes a főigazgató közvetlen irányításával és ellenőrzésével végzi tevékenységét. Közvetlenül irányítja a Gazdasági Főosztály, valamint az Informatikai Főosztály szakmai tevékenységét.

4.1.3.2. A gazdasági főigazgató-helyettes gyakorolja azokat a jogokat, és teljesíti azokat a kötelezettségeket, amelyeket jogszabály a gazdasági szervezet vezetője számára meghatároz. E feladatkörében:

a) felelős a gazdasági szervezet feladatai jogszabályoknak megfelelő ellátásáért;

b) intézkedik a költségvetés felhasználására vonatkozó irányelvek, valamint a gazdálkodás részletes rendjének meghatározásáról;

c) a főigazgatói hatáskör érintetlenül hagyásával gazdasági rendelkezéseket hoz a pénzügyi gazdálkodási rendre és a számvitelre vonatkozóan, valamint elkészíti a gazdasági-pénzügyi vonatkozású belső rendelkezések tervezetét;

d) a főigazgató által átruházott hatáskörben, a főigazgatóval történt egyeztetést követően a működési költségvetésen belül előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre;

e) a főigazgató akadályoztatása esetén átruházott hatáskörben, a főigazgatóval egyetértésben előirányzat-átcsop-

ortosítást hajthat végre a működési költségvetés és a felhalmozási költségvetés között.

4.1.3.3. A gazdasági főigazgató-helyettes az irányítása alatt álló szervezeti egységek útján gondoskodik a tervezéssel, az előirányzat-felhasználással, a hatáskörébe tartozó előirányzat-módosítással, az üzemeltetéssel, fenntartással, működtetéssel, beruházással, a vagyon használatával, hasznosításával, a munkaerő-gazdálkodással, a készpénzkezeléssel, a könyvvetéssel, a beszámolási kötelezettséggel és az adatszolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátásáról. Eljár a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal kötött vagyongazdálkodási szerződésekben foglalt kötelezettségvállalások körében.

4.1.3.4. A gazdasági főigazgató-helyettes vagy az általa írásban kijelölt személy ellenjegyzése nélkül a Hivatal terhelő gazdasági kihatású kötelezettség nem vállalható, követelés nem írható elő, gazdasági tartalmú intézkedés nem tehető.

4.1.3.5. A gazdasági főigazgató-helyettes a saját szakterülete vonatkozásában részt vesz a Hivatal stratégiájának kidolgozásában.

4.1.3.6. A gazdasági főigazgató-helyettest a Gazdasági Főosztály vezetője helyettesíti. A gazdasági főigazgató-helyettes, valamint a Gazdasági Főosztály vezetőjének egyidejű akadályoztatása esetén a gazdasági főigazgató-helyettest a Pénzügyi és Gazdasági Osztály vezetője helyettesíti.

4.1.4. A központi igazgatóság vezetője

4.1.4.1. A központi igazgatóság vezetője a főigazgató közvetlen irányításával végzi tevékenységét. Irányítja az alárendeltségébe tartozó szervezeti egység(ek) tevékenységét, a regionális igazgatóságok és a befogadó állomások szakmai tevékenységét.

4.1.4.2. A központi igazgatóság vezetője a saját szakterülete vonatkozásában véleménynyilvánítással, javaslattal részt vesz a Hivatal stratégiájának, költségvetésének és beszámolóinak kidolgozásában. Feladata továbbá a kockázatértékelés, a kockázatkezelés, a FEUVE rendszernek működtetése, fejlesztése, a szabálytalanságok feltárása, kezelése.

4.1.4.3. A központi igazgatóság vezetőjét akadályoztatása esetén az igazgatóhelyettes helyettesíti.

4.1.4.4. A központi igazgatóság vezetője a jogszabályokban előírt nyilvántartások folyamatos vezetése mellett félévente (a tárgyfélvét követő hó 15. napjáig) írásban értékelést készít a főigazgatónak az irányítása alatt álló tevékenységi területek (központi és regionális) eredményeiről és problémáiról.

4.1.5. A főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes, az osztályvezető, a titkárságvezető

4.1.5.1. A főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes, a titkárságvezető, az osztályvezető a jogszabályok előírásai szerint a főigazgatótól, a főigazgató-helyettesektől, a központi igazgatóság vezetőjétől vagy helyettesétől kapott

utasítás alapján vezeti a főosztályt, osztályt (a továbbiakban együtt: osztály), és ellenőrzi annak működését.

4.1.5.2. Az osztályvezető a saját szakterülete vonatkozásában véleménynyilvánítással, javaslatlétellel részt vesz a Hivatal stratégiájának, költségvetésének és beszámolóinak kidolgozásában. Feladata továbbá a kockázatértékelés, a FEUVE rendszerének működtetése, fejlesztése, a szabálytalanságok feltárása, kezelése.

4.1.5.3. Az osztályvezető

a) biztosítja az ügyintézés szakszerűségét és az ügyintézési határidők betartását;

b) közreműködik a feladatkörét érintő jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei és a szakmai koncepciók előkészítésében;

c) meghatározza az osztály munkatervi feladatait, előkészíti a munkaköri leírásokat, szervezi és ellenőrzi a feladatok végrehajtását, a regionális igazgatóság ügyrendjének és a befogadó állomás SZMSZ-ének elkészítéséhez szakmai javaslatot készít;

d) gyakorolja a vezetése alatt álló osztály feladatköréhez kapcsolódó hatásköröket és döntési jogköröket;

e) javaslatot tesz a munkáltatói jogkör gyakorlója felé az osztály alkalmazottját érintő munkáltatói intézkedés megtételére;

f) ellátja mindazon ügyeket, amelyet felettes vezetője állandó vagy eseti jelleggel a feladat- és hatáskörébe utal.

4.1.5.4. Az osztályvezetőt távolléte vagy akadályoztatása esetén a munkaköri leírásban e feladat ellátására kijelölt személy helyettesíti.

4.1.6. A regionális igazgatóság vezetője és helyettese, a befogadó állomás igazgatója

4.1.6.1. A regionális igazgatóság és a befogadó állomás vezetője (a továbbiakban: igazgató) a főigazgató közvetlen irányítása, továbbá a központi igazgatóságok vezetőinek szakmai irányító munkája alapján irányítja az alárendeltségébe tartozó szervezeti egységek és a közvetlen irányítása alá tartozó munkatársak tevékenységét.

4.1.6.2. Az igazgató saját szakterülete vonatkozásában véleménynyilvánítással, javaslatlétellel részt vesz a Hivatal stratégiájának, költségvetésének és beszámolóinak kidolgozásában. Feladata továbbá a kockázatértékelés, a kockázatkezelés, a FEUVE rendszerének működtetése, fejlesztése, a szabálytalanságok feltárása, kezelése.

4.1.6.3. Az igazgató

a) a kinevezés, a felmentés, a fegyelmi és a kártérítési ügyek kivételével gyakorolja az egyéb munkáltatói jogköröket a regionális igazgatóság és a befogadó állomás alkalmazottai felett;

b) javaslatot tesz a főigazgatónak a regionális igazgatóság és a befogadó állomás alkalmazottainak kitüntetésére, címadományozására, jutalmazására;

c) a KH által havonta rendelkezésére bocsátott beszerzési előleget (ellátmányt) a főigazgató és a gazdasági főigazgató-helyettes által meghatározott elveknek megfelelően felhasználja;

d) elkészíti a regionális igazgatóság ügyrendjét és a befogadó állomás SZMSZ-ét, ügyrendjét, meghatározza munkatervi feladatait, elkészíti a munkaköri leírásokat, szervezi és irányítja a feladatok végrehajtását. Az igazgató az ügyrendet, az SZMSZ-t és a munkatervet a főigazgató jóváhagyásával adja ki;

e) gyakorolja a regionális igazgatóság és a befogadó állomás feladatköréhez kapcsolódó hatásköröket és döntési jogköröket. Az igazgató hatáskörének gyakorlását (kiadmányozási jogkörét) – a főigazgató egyetértésével – beosztottaira átruházhatja, az átruházás azonban nem érinti a szervezeti egység munkájáért való felelősséget;

f) eljár a regionális igazgatóság és a befogadó állomás feladatkörét érintő ügyekben;

g) ellátja mindazon ügyeket, amelyeket a főigazgató állandó vagy eseti jelleggel a feladat- és hatáskörébe utal.

4.1.6.4. Az igazgatóhelyettes

a) vezeti és ellenőrzi a feladat- és hatáskörébe tartozó – az ügyrendben megállapított – területeken a szervezeti egységek tevékenységét, segíti az igazgató irányítói jogkörének ellátását;

b) az igazgató távollétében vagy akadályoztatása esetén helyettesítési jogkörben eljárva irányítja a regionális igazgatóság tevékenységét.

4.2. A Hivatal beosztott munkatársainak általános jogai és kötelezettségei

4.2.1. A felsőfokú végzettségű köztisztviselő a munkatervben, valamint a munkaköri leírásban részére megállapított, illetve a vezetője által reá osztott feladatokat – a kapott útmutatás és határidők figyelembevételével – a jogszabályok, szakmai előírások, egyéb rendelkezések, valamint az ügyviteli szabályok megtartásával elvégzi. Feladatát önállóan látja el. Felelős a saját tevékenységéért, valamint a jogszabályokban, továbbá a Hivatal belső rendelkezéseiben előírt feladatainak teljesítéséért.

4.2.2. A középfokú végzettségű köztisztviselő, továbbá az ügykezelő és a munkavállaló a részére megállapított feladatokat a munkaköri leírásban foglaltak, valamint a vezetőjétől kapott utasítás szerint – a jogszabályok, belső rendelkezések, valamint az ügyviteli szabályok megtartásával – köteles ellátni.

MÁSODIK RÉSZ

IV. fejezet

5. A központi szervezeti egységek feladat- és hatáskörei

5.1. A központi igazgatóságok és a funkcionális szervezeti egységek általános feladat- és hatáskörei

A központi igazgatóságok és a funkcionális szervezeti egységek általános feladat- és hatáskörükben:

a) kidolgozzák a szakmai részterületek, alaptevékenységek szakmai standard- és minimumszabályait, a végre-

hajtás érdekében módszertani útmutatók kiadásával támogatják a regionális igazgatóságok munkáját;

b) elkészítik a szakterületükön kötelezően alkalmazandó, valamint az ajánlott dokumentációs rendszert;

c) részt vesznek a szakterületüket érintő kutatásokban, elemző tanulmányok, hatásvizsgálatok elkészítésében és a döntés-előkészítő munkában;

d) közreműködnek a rövid, a közép, valamint a hosszú távú stratégiák kialakításában;

e) évente értékelő beszámolót készítenek a szakterület tevékenységéről, az éves beszámolóban javaslatot tesznek a feladatellátás hatékonyságát célzó intézkedésekre;

f) elkészítik a szakterületüket érintő belső rendelkezések tervezeteit, kezdeményezik a szükséges módosításokat;

g) közreműködnek a jogszabály-tervezetek véleményezésében, megalapozzák a Hivatal szakmai álláspontját;

h) szakmai ellenőrzést gyakorolnak a regionális igazgatóságok és befogadó állomások szakmai feladatokat ellátó szervezeti egységei felett, végrehajtják a főigazgató által elrendelt szakmai ellenőrzéseket, vizsgálatokat;

i) szakmai ellenőrzések keretében részt vesznek a személyi állomány munkafegyelmével kapcsolatos céll ellenőrzésben;

j) figyelemmel kísérik a Hivatal jelentési és adatszolgáltatási rendszerének működését, kezdeményezik a rendszer módosítását;

k) kapcsolatot tartanak az állami és önkormányzati szervezetekkel, a társadalmi és egyéb szervezetekkel, a hazai és nemzetközi tudományos, szakmai, kutatási és felsőoktatási szervezetekkel;

l) részt vesznek a Hivatal nemzetközi kapcsolatainak alakításában, kapcsolatot tartanak a hasonló szakmai feladatokat ellátó nemzetközi és külföldi partnerszervezetekkel, -intézményekkel, együttműködési megállapodásokat készítenek elő és koordinálják azok végrehajtását;

m) koordinálják a nemzetközi kapcsolatokhoz szükséges technikai, protokoll és tolmácsolási feladatokat, intézik a Hivatal idegen nyelvű levelezését, szakanyagok fordítását;

n) gyűjtik a szakterületüket érintő nemzetközi tevékenységgel összefüggő információkat és adatokat, vizsgálják a külföldi szakmai gyakorlat magyarországi alkalmazásának lehetőségeit;

o) figyelemmel kísérik a hazai és a külföldi szakirodalmat, részt vesznek a szakmai kiadványok szerkesztésében;

p) kezdeményezik szakmai tanácskozások, összejövetelek szervezését;

q) szakmailag irányítják a Hivatal szakterületüket érintő oktatási tevékenységét, összeállítják a képzések, továbbképzések tematikáját, szakmai anyagát;

r) részt vesznek a minőségbiztosítási rendszer kialakításában;

s) figyelemmel kísérik a szakterület ellátását segítő, továbbá a nemzetközi vonatkozású pályázatokat, részt vesznek azok előkészítésében, illetve végrehajtásában;

t) szakterületükön szükség szerint ellátják a Hivatal ügyfélszolgálati tevékenységével összefüggő feladatokat;

u) ellátják a főigazgató által meghatározott egyéb feladatokat.

5.2. A központi igazgatóságok különös feladat- és hatáskörei

5.2.1. Állampolgársági Igazgatóság

Az Állampolgársági Igazgatóság közvetlenül a főigazgató irányítása alatt álló önálló szervezeti egység. Az ország területére kiterjedő illetékességgel ellátja a magyar állampolgárságról szóló jogszabályokban az igazságügyi és rendészeti miniszter feladatkörébe utalt állampolgársági feladatokat, és ellátja a hazai anyakönyvezéssel kapcsolatos, az anyakönyvekről, a házasságkötésről és a névviselésről szóló jogszabályokban megállapított feladatokat. Részt vesz az állampolgársággal összefüggő nemzetközi egyezmények előkészítésében, végrehajtásában, továbbá a Személyi Állapot Nemzetközi Bizottsága (CIEC) Nemzeti Szekciójának munkájában. Az igazgatóság tevékenységét a Honosítási Osztályon, az Állampolgárság Megállapítási Osztályon és a Hazai Anyakönyvi Osztályon keresztül látja el. Élén igazgató áll.

5.2.1.1. Honosítási Osztály

a) Döntésre előkészíti, felterjeszti a magyar állampolgárság megszerzése, visszaszerzése és megszűnése iránti kérelmeket, az igazságügyi és rendészeti miniszter nevében bizonyítványt ad ki, illetve igazolja a magyar állampolgárság nyilatkozat alapján történt visszaszerzését és megszerzését, valamint visszaállítását;

b) megvizsgálja a honosítási, visszahonosítási és az ezekhez kapcsolódó névmódosítási kérelmek törvényi feltételeinek fennállását;

c) az igazságügyi és rendészeti miniszter nevében kiadja a magyar állampolgárság megszerzését tanúsító bizonyítványt vagy megállapítja, hogy a nyilatkozat elfogadásának feltételei hiányoznak;

d) eljár az állampolgárság visszavonására irányuló ügyek előkészítésében;

e) a honosítási és visszahonosítási kérelmekről elkészíti a köztársasági elnöknek szóló előterjesztések tervezetét, az elnöki döntés után a határozatokról értesíti az illetékes hatóságokat;

f) az igazságügyi és rendészeti miniszter nevében a névmódosítás engedélyezéséről okiratot ad ki, vagy a kérelmet elutasítja.

5.2.1.2. Állampolgárság Megállapítási Osztály

a) Állampolgársági státuszvizsgálatot végez, az igazságügyi és rendészeti miniszter nevében igazolja a magyar állampolgárság fennállását, megszűnését és azt, hogy az érintett személy nem magyar állampolgár. Az állampolgársági bizonyítvány iránti kérelmet elutasítja, ha kiadásának feltételei nem állnak fenn;

b) megvizsgálja az állampolgárság megszüntetésére irányuló lemondási nyilatkozatok törvényi feltételeinek fennállását, minősíti és döntésre előkészíti a kérelmeket;

c) az elfogadásra javasolt lemondásokról elkészíti a köztársasági elnöknek szóló előterjesztések tervezetét;

d) az elfogadásra nem javasolt lemondási nyilatkozatokat az igazságügyi és rendészeti miniszter nevében eljárva elutasítja;

e) az állampolgárság visszaállításának feltételeit megvizsgálja, a visszaállításról az igazságügyi és rendészeti miniszter nevében bizonyítványt állít ki.

5.2.1.3. Hazai Anyakönyvi Osztály

a) Az anyakönyvekről, a házasságkötésről és a névviselésről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint anyakönyvezi:

aa) a magyar állampolgárok – beleértve a honosítással, visszahonosítással és nyilatkozattal magyar állampolgárságot szerzett személyek – külföldön történt születését, házasságkötését és halálesetét,

ab) Magyarországon lakó hontalan személyek külföldön történt anyakönyvi eseményeit,

ac) a magyar állampolgár által örökbe fogadott nem magyar állampolgár külföldön történt születését,

ad) a halálesetét annak a külföldön vagy ismeretlen helyen született nem magyar állampolgárnak, akit magyar bíróság nyilvánított holtnak,

ae) annak a magyar állampolgárnak a halálesetét, akinek a halála tényét a bíróság állapította meg, és a haláleset helye külföldön van;

b) megvizsgálja a hazai anyakönyvezés jogszabályi feltételeit, a felterjesztőt vagy a kérelmezőt hiánypótlásra szólítja fel, hivatalból beszerzi a szükséges állásfoglalásokat és belföldi anyakönyvi okiratokat, teljesíti az anyakönyvi alap és utólagos bejegyzést vagy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény alapján dönt, továbbá vezeti a névmutatót és a nyilvántartást az apa adatai nélkül anyakönyvezett születésekről;

c) őrzi a hazai anyakönyveket, névmutatókat és az anyakönyvi alapiratokat, végzi a kezeléssel összefüggő adminisztrációs tevékenységet;

d) az anyakönyvi alap- és utólagos bejegyzésekről a jogszabályi előírásoknak megfelelően adatszolgáltatást teljesít;

e) az ügyfél részére vagy belföldi jogsegély keretében kiadja az anyakönyvi kivonatokat és az anyakönyvi másolatokat, továbbá az egyéb anyakönyvi okiratokat;

f) végzi az anyakönyvi szolgáltató alrendszer (ASZA) használatához szükséges hozzáférési jogosultságok és a felhasználói kártyák igénylésével és kezelésével kapcsolatos tevékenységeket, valamint gondoskodik az anyakönyvek, az anyakönyvi kivonatokat, a biztonsági iróeszközök és nyomtató patronok ASZA-n keresztül történő megrendeléséről.

5.2.2. Menekültügyi Igazgatóság

A Menekültügyi Igazgatóság közvetlenül a főigazgató irányítása alatt álló önálló szervezeti egység. Az ország területére kiterjedő illetékességgel ellátja a jogszabályokban hatáskörébe utalt menekültügyi feladatokat. Az igazgatóság tevékenységét a Menedékjogi Osztályon, a Menekültellátási és Integrációs Osztályon, valamint a Dublini Koordinációs Osztályon keresztül látja el. Élén igazgató áll.

5.2.2.1. Menedékjogi Osztály

a) Koordinálja a menekültügyi hatósági tevékenységet;

b) a menekültügyi határozat bírósági felülvizsgálata során peres képviselőt lát el;

c) gondoskodik az igazságügyi és rendészeti miniszter (méltányossági) hatáskörébe tartozó egyedi menekültügyi hatósági ügyek döntésre való előkészítéséről;

d) javaslatot tesz az elismert menekültek családtagjainak tartózkodási vízum, illetve tartózkodási engedély iránti kérelmeinek ügyében;

e) az idegenrendészeti hatóság, valamint a büntetvégrehajtási bíró megkeresésére véleményt nyilvánít a kiutasíthatóság kérdéskörében;

f) ellátja a hatáskörébe utalt úti okmányokkal összefüggő feladatokat.

5.2.2.2. Menekültellátási és Integrációs Osztály

a) Menekültügyi szakmai szempontok szerint irányítja, koordinálja és ellenőrzi a befogadó állomások működését, tevékenységét;

b) együttműködik az állami szervekkel, a helyi önkormányzatokkal és a menekültek részére szolgáltatást nyújtó intézményekkel, a menekültek ellátásában közreműködő nem-kormányzati és karitatív szervezetekkel;

c) folyamatosan felügyeli a kísérő nélküli kiskorúak otthonának mentálhigiénés, szociális és pedagógiai tevékenységét;

d) végzi és összehangolja a menekültek, a menedékesek és a befogadottak ellátásával, hazatérésével és továbbtelepülésével, a menekültek társadalmi beilleszkedésével kapcsolatos igazgatási feladatokat.

5.2.2.3. Dublini Koordinációs Osztály

a) A Dublin II. Rendelet hatálya alá tartozó eljárásban a részes – külföldi – menekültügyi hatóságokkal való kapcsolattartásra kijelölt szerv, amely ellátja a Dublin II. Rendelet végrehajtásában részes államok migrációs szerveitől beérkező és az ezek felé továbbítandó megkeresésekből adódó feladatokat;

b) a menedékjogot kérelmezők, illetve az elismert menekültek tekintetében ellátja a Tanácsnak a Dublini Egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról szóló 2725/2000/EK rendelete alapján a nemzeti egységre háruló feladatokat;

c) felelős a harmadik országbeli állampolgárok által valamely tagállamban benyújtott menekültügyi kérelem elbí-

rálásáért felelős tagállam meghatározásának kritériumairól és mechanizmusairól szóló 343/2003/EK rendeletből fakadó feladatok ellátásáért;

d) kijelöli és írásban értesíti a más tagállamtól átvett menedékkérők menekültügyi eljárását lebonyolító menekültügyi osztályt;

e) teljesíti az Európai Tanács felé esedékes, Eurostathoz továbbítandó statisztikai adatszolgáltatásokat az európai uniós előírások alapján;

f) folyamatosan figyelemmel kíséri a dublini eljárásokkal kapcsolatos Bizottsági kommunikációt.

5.2.3. Idegenrendészeti Igazgatóság

Az Idegenrendészeti Igazgatóság közvetlenül a főigazgató irányítása alatt álló önálló szervezeti egység. Az ország területére kiterjedő illetékességgel ellátja a jogszabályokban hatáskörébe utalt idegenrendészeti feladatokat. Az Igazgatóság tevékenységét a Tartózkodási és Letelepedési Osztályon, az Európai Unió Ügyek Osztályán, a Kényszerintézkedési és Kiutaztatási Osztályon, valamint a Vízum Osztályon keresztül látja el. Élén igazgató áll.

Az Idegenrendészeti Igazgatóság:

a) szakmailag irányítja a Hivatal regionális igazgatóságait, valamint koordinálja az idegenrendészeti hatósági feladatok hatékony ellátását;

b) gondoskodik az idegenrendészeti hatósági jogalkalmazás egységességéről;

c) folyamatosan kapcsolatot tart az idegenrendészeti adattárak üzemeltetőjével, jelzi és megfogalmazza a felmerülő szakterületi igényeket.

5.2.3.1 Tartózkodási és Letelepedési Osztály

a) Elbírálja a harmadik országbeli állampolgárok tartózkodásával és letelepedésével, valamint a hontalansági eljárással kapcsolatos, hatáskörébe utalt jogorvoslati kérelmeket;

b) a hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben peres képviseletet lát el;

c) gondoskodik az igazságügyi és rendészeti miniszter (méltányossági) hatáskörébe tartozó egyedi idegenrendészeti hatósági ügyek döntésre való előkészítéséről;

d) az EK letelepedési engedély, valamint az ideiglenes letelepedési engedély ügyekben ellátja a tagállamok értesítésével kapcsolatos feladatokat.

5.2.3.2. Európai Unió Ügyek Osztálya

a) Elbírálja a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, valamint a magyar állampolgárok harmadik országbeli családtagjának magyarországi tartózkodásával, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogának közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi korlátozásával kapcsolatos hatáskörébe utalt jogorvoslati kérelmeket;

b) a hatáskörébe tartozó ügyekben ellátja a bírósági képviseletet;

c) figyelemmel kíséri a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, valamint a harmadik országbeli állampolgárok családtagjai központi nyilvántartását, kapcsolatot tart a személyi-, és lakcímadat nyilvántartásával.

5.2.3.3. Kényszerintézkedési és Kiutaztatási Osztály

a) Elbírálja:

aa) az idegenrendészeti kényszerintézkedési ügyekben hozott határozatokkal szemben benyújtott, hatáskörébe utalt jogorvoslati kérelmeket,

ab) más államnak a Magyar Köztársaság területén történő légi átszállítás iránti kérelmét;

b) ellátja a hatáskörébe tartozó ügyekben a bírósági képviseletet;

c) a jogszabály által meghatározott esetekben szervezi, koordinálja és végrehajtja a kiutasított külföldiek légi úton történő kitoloncolásával kapcsolatos feladatokat;

d) közreműködik a Nemzetközi Migrációs Szervezet és a Belügyminisztérium között az önkéntes hazatérés segítése érdekében létrejött együttműködési megállapodás végrehajtásában;

e) a hatályos visszafogadási egyezmények előírásainak megfelelően engedélyezi a harmadik országok állampolgárainak hatósági kísérettel történő átszállítását, szervezi és koordinálja a hatósági átszállítási feladatok végrehajtását;

f) gondoskodik a Főosztály által elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom központi nyilvántartásban történő rögzítéséről, karbantartásáról, törléséről;

g) a nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítése céljából a nem magyar állampolgárok ellen indított büntetőeljárás adatairól, a Magyar Köztársaságban őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott vagy személyi szabadságában bármely más módon korlátozott külföldiekről, valamint a sérüléssel, halállal járó rendkívüli eseményekről a Külügyminisztérium Konzuli Főosztálya útján értesíti a külföldiek állampolgársága szerint illetékes külképviseletet;

h) nyilvántartja és a kiállító állam illetékes hatóságának megküldi a talált vagy más módon beszolgáltatott külföldi útleveleket;

i) a büntetés-végrehajtás központi szerve tájékoztatása alapján értesíti a Hivatal területi szerveit a szabadságvesztés büntetésüket töltő, illetve szabaduló külföldiekről;

j) teljesíti a bíróságok, a bűnügyi, illetve más szervek adatszolgáltatás iránti kérelmeit.

5.2.3.4. Vízum Osztály

a) Elbírálja a hatáskörébe tartozó vízumkérelmeket;

b) végzi a központi hatáskörben elbírált vízumkérelmek számítógépes rögzítésével és nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat;

c) egyedi esetekben vízumot ad ki;

d) ellátja a hatáskörébe tartozó ügyekben a bírósági képviseletet;

e) vízumkérdésekben szakmailag irányítja a kihelyezett migrációs szakkonzulokat;

f) javaslatot tesz a beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésére, illetve törlésére.

5.3. A funkcionális szervezeti egységek különös feladat- és hatáskörei

5.3.1. A Főigazgatói Titkárság

5.3.1.1. A Titkárság közvetlenül a főigazgató irányítása alatt álló – a Hivatal működésével összefüggő szervezési feladatokat ellátó, koordináló, a főigazgató napi tevékenységét közvetlenül segítő – önálló szervezeti egység. Élén a titkárságvezető áll.

5.3.1.2. A Titkárság

a) ellátja a főigazgatóhoz érkező iratok ügyviteli feladatait, gondoskodik azok kiadmányozásra való előkészítéséről;

b) előkészíti és összehívja a vezetői értekezleteket, ellátja a szervezési feladatokat, elkészíti az értekezletek emlékeztetőit;

c) irányítja és szervezi a Hivatal sajtó- és tömegtájékoztatási, valamint a PR-tevékenységét, gondoskodik a Hivatal munkájára vonatkozó sajtóinformációk figyeléséről, gyűjtéséről, szemlézéséről, elemzéséről, archiválásáról;

d) elkészíti és kiadja a Hivatal közleményeit a hírügynökségeknek, megszervezi a sajtótájékoztatókat, koordinálja a háttéranyagok elkészítését;

e) döntésre előkészíti a sajtókérelmeket, kapcsolatot tart a médiával, a sajtó munkatársaival, a sajtókérelmekről nyilvántartást vezet.

5.3.2. Belső Ellenőrzési Osztály

5.3.2.1. A Belső Ellenőrzési Osztály a főigazgató közvetlen irányítása alatt álló, funkcionálisan független, önálló szervezeti egység. Élén a belső ellenőrzési vezető áll.

5.3.2.2. A hatályos jogszabályok és belső rendelkezések szerint, éves ellenőrzési terv alapján ellátja a Hivatal költségvetési gazdálkodása törvényességének ellenőrzését, a befogadó állomások vonatkozásában elvégzi, illetve koordinálja mindazon ellenőrzési feladatokat, amelyet külön jogszabály az ellenőrzési szerv számára előír:

a) a főigazgató egyedi utasítása alapján cél- vagy téma-vizsgálatot végez a Hivatal gazdálkodásával összefüggő feladatok vonatkozásában a Hivatal központi és területi szerveinél, a befogadó állomásokon, valamint a hivatali költségvetési előirányzat terhére kiadásokat teljesítő intézményeknél és szerveknél;

b) utóellenőrzéseket végez, melynek keretében figyelemmel kíséri a végrehajtási fázisokat;

c) az ellenőrzési tevékenység adott évi főbb megállapításairól értékelő jelentéseket készít és terjeszt fel a főigazgató részére;

d) javaslatot tesz a gazdálkodással összefüggő jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei kiadására, módosítására, hatályon kívül helyezésére;

e) ellenőrzi a Hivatal és a befogadó állomások költségvetési gazdálkodását, ennek keretében a költségvetés végrehajtását, a gazdálkodás jogszerűségét, a pénzügyi, informatikai, anyagi és technikai eszközökkel való gazdálkodás hatékonyságát;

f) ellenőrzi a működés személyi, tárgyi, technikai feltételeinek és a Hivatal feladatrendszerének összhangját a szakmai feladatok maradéktalan érvényesülése érdekében;

g) ellenőrzi a bel- és külföldi adományok, segélyek, pénzbeli és tárgyi felajánlások felhasználását;

h) ellátja a közbeszerzésekről szóló törvényben meghatározott ellenőrzési feladatokat.

5.3.3. Humánpolitikai Osztály

5.3.3.1. A Humánpolitikai Osztály a főigazgató irányítása alatt álló önálló – humánpolitikai szakmai kérdésekben döntést megalapozó, végrehajtást előkészítő, koordináló, végrehajtó, a humánpolitikai célkitűzések tervezését végző – szervezeti egység.

5.3.3.2. A Humánpolitikai Osztály:

a) segíti a vezetőket a személyügyi igazgatással kapcsolatos feladataik ellátásában;

b) előkészíti a szervezetkorszerűsítésre, létszámgazdálkodásra vonatkozó javaslatokat, ellenőrzi a szervezeti és létszámintézkedések érvényesülését, a hatékonyságot gátló körülmények megszüntetésére javaslatot tesz;

c) kidolgozza a kollektív szerződés módosítási javaslatát, ellátja a Hivatal üdültetési, szociális és kegyeleti feladatait, gondoskodik a főigazgató lakásügyi döntéseinek előkészítéséről;

d) vezeti a Hivatal központi személyügyi nyilvántartását, a közszolgálati alapnyilvántartását, valamint a főigazgató engedélyezési hatáskörébe tartozó szabadság-nyilvántartást;

e) a vagyonyilatkozat-tételre kötelezettek vonatkozásában biztosítja a Hivatalra háruló, jogszabályban rögzített kezelési, nyilvántartási kötelezettségek teljesítését, figyelemmel kíséri a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség esedékessé válását, intézkedik a munkáltatói jogkör gyakorlója felé a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítésére;

f) figyelemmel kíséri a köztisztviselők minősítésének esedékessé válását, az illetékes vezetőt erről tájékoztatja, közreműködik a köztisztviselők minősítésének elkészítésében;

g) tervezi és előkészíti a személyi állomány szakmai előmenetelét, képzését, továbbképzését, utánpótlását, koordinálja az oktatáshoz (képzéshez) kapcsolódó feladatokat;

h) előzetes igényfelmérés alapján előkészíti a hivatal féléves képzési tervét;

i) figyelemmel kíséri és koordinálja a külön jogszabályban előírt oktatási és vizsgakötelezettség teljesítését.

5.3.4. Központi Ügyelet

A Központi Ügyelet az általános főigazgató-helyettes közvetlen irányítása alatt biztosítja a Hivatal hatáskörébe tartozó hatósági, igazgatási, menekültügyi sürgősségi feladatellátás folyamatosságát, továbbá az együttműködő szervek, valamint a Hivatal szervezeti egységei egymás közötti, illetve szervezeti egységen belüli információs kapcsolatainak fenntartását. Végzi a rendkívüli eseményekkel összefüggő szükséges és halaszthatatlan intézkedések megtételét, az intézkedésre jogosult és köteles szervek, személyek értesítését, a vezetők tájékoztatását.

5.3.5. Jogi, Nemzetközi és Adminisztrációs Főosztály

A Jogi, Nemzetközi és Adminisztrációs Főosztály az általános főigazgató-helyettes irányítása alatt álló önálló szervezeti egység, amely a feladatait a Jogi és Ügyviteli Osztály, a Nemzetközi Osztály, valamint az Elemző és Dokumentációs Osztály útján látja el.

5.3.5.1. Jogi és Ügyviteli Osztály

a) Biztosítja a főigazgatói döntések végrehajtásának megszervezését, összehangolását és ellenőrzését;

b) összeállítja a Hivatal tevékenységét értékelő féléves, éves jelentéseket;

c) figyelemmel kíséri a kihelyezett bevándorlási összekötő tisztviselők, valamint szakkonzulok szakmai és egyéb feladatainak ellátását, koordinálja a kapcsolattartás rendjét;

d) a főigazgató számára döntésre előkészíti a befogadottak, valamint az elismert menekültek ellátására, illetve támogatására irányuló kérelem tárgyában hozott határozat elleni fellebbezéseket;

e) szervezi a belső rendelkezések deregulációját, és gondoskodik a hatályos belső rendelkezések címjegyzékének évenkénti kiadásáról;

f) előkészíti a Hivatal feladatkörébe tartozó nemzetközi szerződések, illetve nemzetközi szerződésnek nem minősülő megállapodások és az ezekhez kapcsolódó előterjesztések szakmai tervezeteit, gondoskodik felterjesztésükről;

g) előkészíti vagy véleményezi az állami és civil szervezetekkel kötendő együttműködési megállapodások, valamint együttes rendelkezések tervezeteit;

h) ellátja a Hivatal központi szervezeti egységei központi postaelosztó, postázó, iktatási és ügykezelési, titkos ügykezelési feladatait;

i) működteti a Hivatal központi irattárát;

j) vizsgálja a panaszbeadványokat;

k) eljár a kártérítési ügyekben.

5.3.5.2. Nemzetközi Osztály

a) Szervezi és koordinálja a Hivatal nemzetközi tevékenységét;

b) végzi az EU kormányzati koordinációs rendszer keretében a Hivatalhoz érkező tárgyalási álláspontok véleményezésének koordinációját;

c) az európai uniós tagság szakmai elvárásai alapján koordinálja a pályázatok előkészítését, megvalósítását;

d) kapcsolatot tart nemzetközi szervezetekkel, külföldi társszervekkel, illetve a Magyarországon akkreditált külképviseletekkel;

e) ellátja a Hivatal vezetőinek és munkatársainak nemzetközi fórumokon való részvételével, valamint a külföldi delegációk fogadásával kapcsolatos utaztatási és pénzügyi teendőket, koordinálja a részvételből adódó feladatokat;

f) végzi a Hivatal vezetésének nemzetközi levelezését;

g) összeállítja a Hivatal éves kiutazási és fogadási tervét;

h) elkészíti a Hivatal nemzetközi tevékenységéről szóló éves jelentést;

i) végzi a nemzetközi szerződésnek nem minősülő együttműködési megállapodások előkészítését.

5.3.5.3. Elemző és Dokumentációs Osztály

a) Elkészíti az időszaki és eseti statisztikai jelentéseket;

b) koordinálja a Hivatal szervei adatszolgáltatási kötelezettségeivel összefüggő statisztikai tevékenységét;

c) figyelemmel kíséri és elemzi a nemzetközi migrációs és menekültügyi folyamatok alakulását, összehasonlító elemzéseket és prognózisokat készít, gyűjti és rendszerezi a migrációs szempontból fontos származási országokról az információkat, adatokat, elemzéseket szolgáltatókat;

d) az általa gyűjtött és üzemeltetett adatkezelések adattállományaiból adatfeldolgozásokat végez, közreműködik a szakmai kiadmányok, tájékoztatók készítésében, gondoskodik a Hivatal közérdekű adatainak közzétételéről;

e) elkészíti a Hivatal központi és területi szerveinél az ügyviteli folyamatok elemzését, és javaslatot tesz a szervezési intézkedésekre;

f) ellátja az okmányszakértői és okmánytári feladatokat.

5.3.6. Gazdasági Főosztály

A Gazdasági Főosztály a gazdasági főigazgató-helyettes irányítása alatt álló önálló, költségvetési, gazdálkodási kérdésekben döntést megalapozó, végrehajtást előkészítő, koordináló, a számviteli teendők végrehajtását végző szervezeti egység. A Gazdasági Főosztály tevékenységét a Pénzügyi és Gazdasági Osztályon, a Számviteli Osztályon és a Műszaki Osztályon keresztül látja el. A Gazdasági Főosztályt főosztályvezető vezeti.

5.3.6.1. Pénzügyi és Gazdasági Osztály

a) A Hivatal szervezeti egységeinek bevonásával szervezi és összeállítja a tárgyévi szükségleteket, ezek figyelembevételével elkészíti az éves költségvetési tervjavaslatokat;

b) elkészíti a jóváhagyott költségvetés felosztásaira vonatkozó javaslatokat, és folyamatosan nyilvántartja azok felhasználását;

c) gondoskodik a költségvetési keretek központi és területi szervekre, befogadó állomásokra való lebontásáról, a tervtárgyalások lebonyolításáról;

d) ellenőrzi a kiadási bizonylatok jogszerűségét és helyességét, gondoskodik a bevételekkel kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséről;

e) üzemelteti a házipénztárt és a valutapénztárt, gondoskodik a szervezeti egységek rendszeres, illetve soron kívüli ellátásáról;

f) a folyószámla analitikához kapcsolódóan végzi a bejövő számlák kezelését, a kimenő számlák elkészítését, vezeti a munkavállalók előlegével kapcsolatos, valamint a Hivatal számlájára beérkező otthonteremtési támogatások törlesztésével kapcsolatos adatok nyilvántartását;

g) vezeti az adójellegű nyilvántartásokat, és gondoskodik azok bevallásának elkészítéséről;

h) gondoskodik a dolgozók személyi jövedelemadó elszámolásával kapcsolatos dokumentumai előállításáról, annak a munkavállalók részére való továbbításáról;

i) gondoskodik a menekültek, menedékesek és befogadottak részére megállapított pénzbeli ellátások és támogatások folyósításáról;

j) tervezi és szervezi a költségvetési cím részére biztosított költségvetési előirányzatokkal történő gazdálkodást, kötelezettséget vállal, utalványozási és ellenjegyzési jogokat gyakorol;

k) előkészíti az előirányzati módosításokra vonatkozó javaslatot és vezeti az előirányzat-módosításokról szóló nyilvántartást;

l) koordinálja az Európai Menekültügyi Alaphoz kapcsolódó kifizetéseket, vezeti a devizaszámlákhoz kapcsolódó analitikus nyilvántartást.

5.3.6.2. Számviteli Osztály

a) A pénzügyi és számviteli előírásoknak megfelelően végzi a gazdasági folyamatok regisztrálását (könyvelését);

b) végzi a tárgyi eszközök és készletek analitikus nyilvántartását, a főkönyvi könyvelést, végrehajtja a szükséges egyeztetéseket, és adatokat szolgáltat a beszámolók, mérlegek elkészítéséhez;

c) gondoskodik a bizonylati rend és fegyelem betartásáról, a különféle analitikához kapcsolódó kódszámrendszerek kidolgozásáról és karbantartásáról, a számlarend naprakészen tartásáról;

d) elkészíti a havi, negyedéves jelentéseket, a félévi és éves költségvetési beszámolót;

e) végzi a lakáskölcsönök nyilvántartását.

5.3.6.3. Műszaki Osztály

a) A költségvetési tervezés keretében javaslatot készít a Hivatal ingatlan- és gépjárműállományának fejlesztésére;

b) a költségvetési keretszámok ismeretében elkészíti a tárgyévi ingatlanberuházási és -felújítási munkára vonatkozó terveket;

c) ellenőrzést végez a befogadó állomások műszaki beruházási és felújítási munkálatainál;

d) nyilvántartást vezet a hivatali gépjárművekről, végzi a gépjárművek üzemeltetésével, javításával, műszaki

szemléjével kapcsolatos feladatokat, javaslatot tesz a gazdaságtalanul működő gépjárművek selejtezésére;

e) közreműködik a közbeszerzési pályázatok kiírásában, a szerződéskötésben, ellenőrzi az elkészült munkákat, gondoskodik a vásárolt eszközök nyilvántartásba vételéről;

f) kidolgozza a tűzvédelmi és munkavédelmi előírások alapján a Hivatal belső szabályzatait, gondoskodik ezek betartásáról, szakmai irányítást gyakorol a regionális igazgatóságok és a befogadó állomások ezen tevékenysége felett;

g) figyelemmel kíséri a rendszeres karbantartásokat, üzemeltetési feladatok ellátását, ellenőrzi azok elvégzését, karbantartási, üzemeltetési szerződések megkötését kezdeményezi;

h) ellátja a Hivatalnál használt nyomtatványok, tájékoztató anyagok megrendelésével, tárolásával, kiadásával kapcsolatos feladatokat;

i) vezeti az ingatlan-nyilvántartásokat és gondoskodik az adatszolgáltatások teljesítéséről.

5.3.7. Informatikai Főosztály

Az Informatikai Főosztály a gazdasági főigazgató-helyettes közvetlen irányítása alatt álló önálló – informatikai szakmai kérdésekben döntést megalapozó, végrehajtást előkészítő, koordináló, az informatikai rendszerek tervezését, üzemeltetését, karbantartását végző – szervezeti egység. Az Informatikai Főosztály tevékenységét az Informatikai Fejlesztési Osztályon és az Informatikai Üzemeltetési Osztályon keresztül végzi. Élén főosztályvezető áll.

5.3.7.1. Informatikai Fejlesztési Osztály

a) Biztosítja az iktatási, pénzügyi, számviteli számítástechnikai programok egységességét, nyilvántartását, dokumentáltságát és jogtisztaságát, gondoskodik a Hivatal központi és területi szervei által használt számítógépes programok fejlesztéséről, kidolgozza a szakterületek által megfogalmazott szakmai célok figyelembe vétele mellett a számítógépes program-fejlesztési igényeket, követelményeket;

b) a rendelkezésre álló pénzügyi források lehetőségein belül kidolgozza a számítógépes program-fejlesztések pályázati felhívását és a részletes szakmai követelményrendszereket;

c) kidolgozza és folyamatosan aktualizálja a KH-n és a regionális igazgatóságokon, valamint a befogadó állomásokon érvényesítendő informatikai biztonsági követelményeket;

d) kidolgozza a KH és a regionális igazgatóságok, valamint a befogadó állomások adat- és titokvédelmi, ügyviteli szabályzatainak informatikai biztonsági előírásait;

e) előkészíti – az érintett szervezeti egységek javaslatainak figyelembevételével – a Hivatal közép- és hosszútávú informatikai stratégiai tervét, figyelemmel kíséri az elfogadott terv végrehajtását, és gondoskodik folyamatos aktualizálásáról;

f) az informatikai kérdéseket érintően közreműködik a közbeszerzési pályázatok kiírásában és azok elbírálásában.

5.3.7.2. Informatikai Üzemeltetési Osztály

a) Működteti a Hivatal országos hálózatát és levelező rendszerét, a vírusvédelmi rendszert, karbantartja, frissíti az ehhez szükséges programokat;

b) felügyeli a Hivatal hatáskörébe tartozó feladatokat támogató informatikai rendszert, nyilvántartja az ehhez szükséges programokat;

c) szervezi a Hivatalnál alkalmazott számítástechnikai, híradástechnikai eszközök üzemeltetését, gondoskodik a számítástechnikai és egyéb technikai, híradástechnikai eszközök megrendeléséről, beszerzéséről, szervizeléséről;

d) biztosítja a Hivatal szakterületei nyilvántartási, adatkezelési, adatfeldolgozási feladatainak informatikai hátterét;

e) gondoskodik az informatikai biztonságot érintő jogszabályok, műszaki normatívák, szabványok, irányelvek és ajánlások egységes alkalmazásáról, az ágazati szintű rendelkezések, utasítások és a Hivatal helyi szabályozásai összhangjának megteremtéséről;

f) felelős a számítástechnikai adatkezelésben az adatvédelemre, adatbiztonságra vonatkozó jogszabályi követelmények betartásáért;

g) gondoskodik a DubliNet rendszer működtetéséről;

h) szakmai irányítást gyakorol a Hivatal informatikai biztonsági tevékenysége felett;

i) felhasználó támogatói tevékenységet lát el;

j) szakmailag irányítja és felügyeli a regionális igazgatóságok és befogadó állomások informatikai feladatokat ellátó ügyintézőit;

k) ellátja a Hivatal Honlapján szolgáltatott adatok karbantartását.

V. fejezet

6. A területi szervezeti egységek feladat- és hatáskörei

6.1. A regionális igazgatóság feladat- és hatáskörei

A regionális igazgatóság közvetlenül a főigazgató irányítása alatt álló önálló szervezeti egység. Vezetője az igazgató, akit akadályoztatása esetén az igazgató-helyettes helyettesít. A Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság vezetőjét az Engedélyügyi és Regisztrációs Főosztály vezetője helyettesíti.

A regionális igazgatóság szakmai feladatait az engedélyügyi és regisztrációs, az idegenrendészeti és a menekültügyi (fő)osztályok, továbbá az ügyfélszolgálati irodák és a közösségi szállás útján látja el.

A regionális igazgatóság feladat- és hatáskörében:

a) ellátja a jogszabályok és a belső rendelkezések alapján hatáskörébe utalt feladatokat, továbbá a főigazgató, az

általános főigazgató-helyettes és a gazdasági főigazgató-helyettes által meghatározott egyéb feladatokat;

b) ellátja az ügyfélszolgálati tevékenységgel összefüggő feladatokat, a szakmai tevékenység, illetve az ügyfélforgalom zavartalan ellátása érdekében – a főigazgató erre vonatkozó döntése alapján – ügyfélszolgálati irodát működtet;

c) a főigazgató és a gazdasági főigazgató-helyettes által meghatározott rend szerint gazdálkodik a számára biztosított ellátmánnyal, előkészíti az egyes gazdálkodással összefüggő feladatok végrehajtása során keletkező pénzügyi kötelezettségek iratait, és azokat megküldi a KH-nak;

d) végzi az iratkezeléssel összefüggő feladatokat;

e) ellátja az informatikai és adatvédelmi feladatokat;

f) gondoskodik a használatába, kezelésébe adott vagyontárgyak megőrzéséről, szabályszerű kezeléséről;

g) adatszolgáltatást teljesít, szakmai anyagokat készít elő a KH szervezeti egységei részére;

h) ellátja a jogszabályok alapján hatáskörébe utalt, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásával és tartózkodásával összefüggő hatósági feladatokat;

i) ellátja a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekkel kapcsolatos jogszabályban meghatározott feladatokat;

j) ellátja a menekültügyi jogszabályokból a Hivatalra háruló hatósági feladatokat.

VI. fejezet

7. A befogadó állomás feladat- és hatáskörei

A befogadó állomás közvetlenül a főigazgató irányítása alatt álló, a költségvetési előirányzatok feletti jogosultság szerint teljes jogkörrel rendelkező, önállóan gazdálkodó szervezeti egység. Vezetője az igazgató, akit akadályoztatása esetén a gazdasági osztály vezetője helyettesít.

A befogadó állomás feladat- és hatáskörében:

a) teljesíti a jogszabályokban meghatározott tájékoztatói kötelezettségét, valamint az ellátottakat érintően a Hivatal által előírt adatszolgáltatási kötelezettségeit;

b) az ellátás időtartama alatt vezeti az ellátottak helyi nyilvántartását, teljesíti a jogszabályokban előírt tájékoztatói kötelezettségeit;

c) a Hivatal által meghatározottak szerint biztosítja a hatósági eljárás lefolytatásához szükséges rendezett körülményeket;

d) együttműködik a menekültellátásban résztvevő, illetve szerepet vállaló települési önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel és egyházakkal, továbbá – törvényben meghatározott feladatok ellátása érdekében – a rendvédelmi szervekkel és a nemzetbiztonsági szolgálatokkal;

e) a menekültként vagy menedékesként elismerésüket kérők, a menedékesek, befogadottak és menekültek számára a vonatkozó jogszabályban meghatározottak szerint szállást és ellátást nyújt;

- f)* gondoskodik az elhelyezettek egészségügyi szűrésének, egészségügyi alapellátásának megszervezéséről;
- g)* szervezi a szabadidő hatékony eltöltését;
- h)* közös használatú, így különösen a vallásgyakorlás célját szolgáló helyiséget biztosít;
- i)* végrehajtja a menekültek integrációját elősegítő programokból a befogadó állomásra háruló feladatokat;
- j)* elősegíti az önkéntes hazatérést, illetve a harmadik országba távozást.

HARMADIK RÉSZ

VII. fejezet

8. Az ellenőrzési rendszer

8.1. A Hivatal belső pénzügyi ellenőrzési rendszere

8.1.1. A Hivatal belső pénzügyi ellenőrzési rendszere magában foglalja a FEUVE rendszert, valamint a funkcionálisan független belső ellenőrzést.

8.1.2. A pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszernek biztosítania kell, hogy:

- a)* a Hivatal valamennyi, gazdálkodással kapcsolatos tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűség, szabályozottság és megbízható gazdálkodás elveivel;
- b)* a költségvetési eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra;
- c)* megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a Hivatal gazdálkodásával kapcsolatosan;
- d)* a FEUVE rendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó irányelvek végrehajtásra kerüljenek;
- e)* a rendelkezésre álló eszközök és források a szabályszerűség, szabályozottság és megbízható gazdálkodás elveivel összhangban kerüljenek felhasználásra.

8.1.3. A pénzügyi irányítási és ellenőrzési feladatok magukban foglalják:

- a)* a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését;
- b)* az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések jóváhagyását, illetve ellenjegyzését;
- c)* a gazdasági események elszámolását (könyvvezetés, beszámolás).

8.2. A FEUVE rendszer

8.2.1. A FEUVE rendszer a Hivatalon belül a gazdasági főigazgató-helyettes által alkalmazott első szintű pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer, amelynek létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a főigazgató felelős a pénzügyminiszter által közzétett irányelvek figyelembevételével.

8.2.2. A főigazgató köteles olyan rendelkezést kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a Hivatalon belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

8.2.3. A FEUVE rendszerének fő pillérei:

- a)* az ellenőrzési nyomvonal vagy tevékenység modell (Audit trail),
- b)* a kockázatkezelés,
- c)* a szabálytalanságokkal kapcsolatos eljárásrend kialakításának kötelezettsége.

8.2.4. Az ellenőrzési nyomvonal a Hivatal tervezési, pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési folyamatainak szöveges, táblázatba foglalt vagy folyamatábrákkal szemléltetett leírása. E tevékenység modell (Audit trail) kialakításának, aktualizálásának célja a tevékenységek nyomonkövethetőségének biztosítása, valamint a kockázatazonosítás kereteinek meghatározása. A munka folyamatába épített ellenőrzés a munkamegosztás rendjéhez kapcsolódóan átfogja és nyomon követi a teljes munkamenetet, végrehajtásához az SZMSZ-ben foglaltak, a szervezeti egységek ügyrendjei, az egyéb belső rendelkezések, valamint a munkaköri leírások szolgálnak alapul.

8.2.5. A kockázatkezelési eljárásrend célja, hogy azonosítsa, elemezze és dokumentálja a Hivatal folyamataiban és szervezeti egységeinél létező kockázatokat, meghatározza a kockázatkezelés folyamatait, valamint az azok működtetéséhez kapcsolódó feladatokat és felelőségeket, és ezáltal létrehozza az átlátható, ellenőrizhető, nyomon követhető kockázatkezelési folyamatot:

- a)* a kockázatok kezelését a Hivatal gazdálkodási tevékenységére épülő (másodlagos) kockázatkezelési szervezet végzi a kockázatkezelési vezető szervezeti és a kockázatkezelési felelős szakmai irányítása alatt;
- b)* a kockázatkezelési vezető feladatait a Hivatal főigazgatója látja el;
- c)* a kockázatkezelési felelős feladatait a Hivatal gazdasági főigazgató-helyettese látja el;
- d)* a kockázatkezelési szervezet tagjai a kockázatgazdák és a kontrollgazdák, akik a kockázatok és kontrollok azonosítását és értékelését végzik;
- e)* a FEUVE rendszer kockázatértékelő mátrixában megjelölt kockázatgazda felelős a hozzárendelt tevékenységekkel kapcsolatos kockázatok azonosításáért, elsődleges értékeléséért és időbeni jelzéséért;
- f)* a kockázatkontroll-értékelő mátrixban megjelölt kontrollgazda felelős a hozzárendelt tevékenységekkel kapcsolatos kontrollok működtetéséért és elsődleges értékeléséért, valamint a kontroll-hiányosságok időbeni jelzéséért;

g) a kockázatkezeléssel kapcsolatos részletes feladatokat, felelőségeket, valamint a kockázatkezelés rendjét a Kockázatkezelési politika által meghatározott irányelvekhez illeszkedve a Kockázatkezelési eljárásrend tartalmazza.

8.2.6. A szabálytalanságok kezelésének célja a jogszabályokban, illetve a Hivatal belső rendelkezéseiben lefektetett elvek és előírások sérülésének, megszegésének megelőzése, megakadályozása, illetve azok sérülése, megsértése esetén a hibák, hiányosságok, tévedések – mértékük-

nek megfelelő – korrigálása, a felelősség megállapítása, intézkedések foganatosítása:

a) a szabálytalanságok megelőzése érdekében biztosítani kell a külső és belső szabályok megismerésének lehetőségét, valamint olyan eljárási rendet kell kialakítani, amely során a végrehajtásra kötelezettek igazolhatóan tudomást szereznek a külső és belső szabályok tartalmáról, illetve az elvárt magatartásról;

b) a szabálytalanságok kezelését a főigazgató irányítása alá tartozó és általa írásban kijelölt szabálytalansági felelős végzi.

8.2.7. A hivatali szervezeti egységek vezetői irányítási, szabályozási tevékenységük során érvényesítik a FEUVE rendszer követelményeit:

a) a Hivatal gazdálkodási rendjére vonatkozó szabályzataiban, az önálló szervezeti egységek ügyrendjében és az ügyintézők munkaköri leírásában rendelkeznek az egyes gazdálkodási területek, illetve az önálló szervezeti egységek folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzéséről;

b) minden vezetőnek feladat- és hatáskörében önállóan kell gondoskodnia az előzetes és utólagos ellenőrzés megszervezéséről és működtetéséről;

c) a szervezeti egységek vezetői kockázatkezelési tevékenységükkel közreműködnek a feladatkörüket érintő stratégiai feladatok kidolgozásában és végrehajtásában, ezzel egyidejűleg a Hivatal ellenőrzési tervének kialakításában.

8.3. A belső ellenőrzés

8.3.1. A Hivatal belső ellenőrzési szervezete a Belső Ellenőrzési Osztály, amelynek funkcionális függetlenségét a főigazgató biztosítja.

8.3.2. A Belső Ellenőrzési Osztály tevékenysége során:

a) megállapításokat és javaslatokat tesz, elemzéseket és értékeléseket készít a gazdálkodás eredményességének növelése, a hiányosságok kiküszöbölése, valamint a FEUVE rendszer javítása és továbbfejlesztése érdekében,

b) folyamatosan vizsgálja és értékeli a FEUVE rendszer kiépítését és működését.

8.3.3. A belső ellenőrzési szervezet feladatait és kötelezettségeit az SZMSZ Második rész IV. fejezet 5.3.2. pontja részletezi.

8.4. A szakmai és a funkcionális működés ellenőrzése

8.4.1. A Hivatal szakmai ellenőrzését külön terv alapján feladatkörükben a központi igazgatóságok, a funkcionális működés ellenőrzését a funkcionális szervezeti egységek végzik.

8.4.2. A szakmai ellenőrzések módozatai:

- a) komplex ellenőrzés,
- b) átfogó szakmai felügyeleti vizsgálat,
- c) témavizsgálat,
- d) célvizsgálat,
- e) utóvizsgálat.

8.4.3. A szakmai ellenőrzések lefolytatására vizsgálati terv készül, amely tartalmazza a vizsgálatok ütemezését. A vizsgálati tervet ad hoc vizsgálatok módosíthatják.

8.5. Külső ellenőrzés

8.5.1. A Hivatal ellenőrzésére jogosult külső szervezet képviselője megbízólevelét a KH és a befogadó állomás esetében a főigazgató, a regionális igazgatóságok esetében az igazgató veszi át.

8.5.2. A vizsgált szervezeti egység minden munkatársa köteles az ellenőrzést végző szervezet, illetve a képviselőtében eljáró személy részére a szükséges tájékoztatást megadni, jogosultság esetén a dokumentációs anyagokba történő betekintést engedélyezni és az ellenőrzés végzéséhez a megfelelő feltételeket biztosítani.

8.5.3. A vizsgált szervezeti egység vezetője a külső ellenőrzés megkezdéséről, céljáról, valamint a megállapításokról, javaslatokról tájékoztatja a Hivatal főigazgatóját, valamint a belső ellenőrzési vezetőt.

8.5.4. A külső ellenőrzés lezárását követően a vizsgált szervezeti egység vezetője köteles érdemi intézkedéseket foganatosítani a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében.

VIII. fejezet

9. A Hivatal működésével kapcsolatos rendelkezések

9.1. A működés alapelvei

9.1.1. A Hivatal szervezeti egységei tevékenységüket a főigazgató által jóváhagyott éves munkaterv, az általuk elkészített és a főigazgató által jóváhagyott ügyrend és a Hivatal belső rendelkezései szerint végzik.

9.1.2. Az SZMSZ-ben meghatározott szervezeti egységen belüli, nem önálló szervezeti egységként folyamatosan vagy alkalmilag (kiemelt jelentőségű szakmai feladat ellátására, meghatározott feladatok elvégzésére) működő munkacsoport létesítésére, megszüntetésére – a főigazgató egyetértésével – a szervezeti egység vezetője jogosult.

9.1.3. Vizsgálat lefolytatására, jóléti intézkedések előkészítésére a főigazgató állandó vagy eseti bizottságot hozhat létre. A bizottság összetételét, feladatait, működési szabályait a főigazgató határozza meg. A bizottságok véleményező, javaslattevő jogkörrel bírnak, döntési jogkörrel nem rendelkeznek.

9.1.4. A szociális döntések előkészítése érdekében a Hivatal állandó bizottságaként Szociális Bizottság működik, amelynek a szociális döntésekre vonatkozó javaslattevői jogköre van. A Szociális Bizottság működésére vonatkozó részletes szabályokat a Szociális Bizottság Ügyrendje tartalmazza.

9.1.5. A Hivatal valamennyi munkatársa köteles a feladatok végrehajtásában együttműködni. A szervezeti egységek közötti kapcsolatrendszer kialakításáért és működéséért az adott szervezeti egységek vezetői felelősek.

9.1.6. A Hivatal központi és területi szervezeti egységei tevékenységük során – a szakszerűség, jogszerűség követelményének érvényesülésével, az ügyfélközpontú ügyintézés hangsúlyozása mellett – horizontális együttműködésre kötelezettek. A feladatkörükbe tartozó, de más szervezetek feladatkörét is érintő ügyekben az érdekeltek egymást folyamatosan tájékoztatva és egyeztetve kötelesek eljárni. Az egyeztetésért az a szervezet felelős, amelynek a feladat elvégzése az SZMSZ és az arra épülő ügyrendek szerint a fő szakmai feladatkörébe tartozik. Törekedni kell a szervezeten belül racionalizált, párhuzamosságok megszüntetését elősegítő feladatmegosztásra.

9.1.7. A Hivatal központi és a területi szervezeti egységeinek dolgozója köteles a tudomására jutott hivatalos információt – az adat- és titokvédelmi szabályok betartásával – az illetékes szervezeti egységhez eljuttatni, illetve szükség esetén az információ alapján hivatalból eljárást kezdeményezni.

9.1.8. A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 22/A. §-a szerint vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel járó munkaköröket az SZMSZ 2. számú függeléke, a Ktv. 30/A. § (1) bekezdése alapján a hivatali egységeknél adományozható szakmai főtanácsadói, illetve szakmai tanácsadói címek arányát az SZMSZ 3. számú függeléke, a Ktv. 48/A. §-a alapján a hivatali egységeknél képzettségi pótléknál figyelembe vehető munkakörök és képesítések jegyzékét az SZMSZ 4. számú függeléke tartalmazza.

9.2. A kiadmányozás rendje

A Hivatal szervezeti egységeinél a kiadmányozási jogköröket úgy kell meghatározni, hogy a jogszerűségi és szakszerűségi követelmények érvényesülése mellett bizottsága a gyors ügyintézésért.

9.2.1. A főigazgató általános kiadmányozási joggal rendelkezik. Kiadmányozza:

a) az igazságügyi és rendészeti miniszter, az államtitkárok és szakállamtitkárok, a kabinetfőnök, az országgyűlési biztosok, országgyűlési képviselők, külképviseletek vezetőinek, más minisztériumok, országos hatáskörű szervek, nemzetközi szervezetek azonos, illetve hasonló beosztású, jogállású vagy besorolású vezetőinek címzett ügyiratokat;

b) azokat a belső rendelkezéseket, valamint hatósági jogkörében hozott határozatokat, amelyeket jogszabály, az állami irányítás egyéb jogi eszköze vagy a jelen SZMSZ kizárólagosan hatáskörébe utal.

9.2.2. A főigazgató-helyettesek, a központi igazgatóságok vezetői, az igazgatóhelyettesek, a főosztályvezetők, a főosztályvezető-helyettesek és a Főigazgatói Titkárság, a Humánpolitikai Osztály, valamint a Belső Ellenőrzési Osztály vezetői kiadmányozzák:

a) szakterületüket, szervezeti egységüket érintő körben a főigazgató kizárólagos kiadmányozási jogkörébe nem tartozó, jogszabály vagy az állami irányítás egyéb jogi eszkö-

köze, valamint az SZMSZ és az ügyrendek által hatáskörükbe utalt ügyiratokat;

b) a főigazgató egyedi rendelkezése alapján hatáskörükbe utalt ügyiratokat.

9.2.3. A regionális igazgatóság vezetője és helyettese kiadmányozza a regionális igazgatóság hatáskörébe tartozó hatósági döntéseket, belső rendelkezéseket, egyéb ügyiratokat, amelyeket jogszabály, vagy a főigazgató hatáskörébe utal.

9.2.4. A regionális igazgatóság menekültügyi osztályának vezetője kiadmányozza a menekültügyi hatósági döntéseket.

9.2.5. Az ügyfélszolgálati iroda vezetője kiadmányozza a regionális igazgatóság hatáskörében hozott, az ügyrendben meghatározott hatósági döntéseket, valamint egyéb ügyiratokat.

9.2.6. A Hivatal valamennyi ügyintézője jogosult kiadmányozni az ügyviteli jellegű, érdemi döntést nem tartalmazó (iratbekérés, iratok átküldése stb.) ügyiratokat.

9.3. A képviselői rendje

9.3.1. A Hivatalt az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, az egyéb állami és önkormányzati szervek, a társadalmi szervezetek, a gazdálkodó szervek, a nemzetközi és egyéb szervezetek előtt a főigazgató képviseli. E jogkörét – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a Hivatal vezető munkatársaira átruházhatja.

9.3.2. A regionális igazgatóságot és a befogadó állomást – működési területére kiterjedően – az ügykörébe tartozó feladatok végrehajtásával kapcsolatosan az igazgató képviseli.

9.3.3. A Hivatal bíróságok és hatóságok előtti jogi képviseletét szakmai kérdésekkel összefüggő jogvitákban az érintett központi igazgatóság vagy regionális igazgatóság látja el.

9.3.4. A Hivatal működésével összefüggő vitás jogi kérdésekben (szerződések, munkaügy) a jogi képviseletet a Jogi, Nemzetközi és Adminisztrációs Főosztály látja el.

9.3.5. A Hivatal működésével és feladatellátásával kapcsolatban a felügyeletet ellátó minisztérium, egyéb szerv, illetve a média részére a főigazgató jogosult nyilatkozatot tenni, felvilágosítást adni. E jogkörét a főigazgató eseti jelleggel a Hivatal vezető munkatársaira átruházhatja.

9.3.6. A szakmai kapcsolatokat a partnerhatóságokkal, szervezetekkel a központi igazgatóságok, regionális igazgatóságok önállóan szervezik.

9.4. Az értekezletek rendje

9.4.1. Az irányítási, ellenőrzési munkával kapcsolatos jelentősebb elvi és gyakorlati kérdések megtárgyalása, szakmai koncepció kialakítása, döntések előkészítése és ismertetése, beszámoltatás, tájékoztatás, koordináció, továbbá az értékelés érdekében a Hivatalban értekezleti rendszer működik.

9.4.2. A főigazgató az alábbi értekezleteket tartja:

a) vezetői értekezlet (hetenkénti gyakorisággal, a főigazgató által meghatározott időpontban), amelynek résztvevői:

- aa) az általános főigazgató-helyettes,
- ab) a gazdasági főigazgató-helyettes,
- ac) az Idegenrendészeti Igazgatóság vezetője,
- ad) a Menekültügyi Igazgatóság vezetője,
- ae) az Állampolgársági Igazgatóság vezetője,
- af) a Belső Ellenőrzési Osztály vezetője,
- ag) a Főigazgatói Titkárság vezetője,
- ah) a Humánpolitikai Osztály vezetője,
- ai) PR ügyintéző,
- aj) az eseti meghívottak;

b) kibővített vezetői értekezlet (a főigazgató által meghatározott időpontban, de legalább negyedévenkénti gyakorisággal), amelynek résztvevői:

- ba) az a) pontban foglalt vezetői értekezlet résztvevői,
- bb) regionális igazgatóság vezetője,
- bc) szükség szerint a menekülteket befogadó állomások igazgatói,

bd) eseti meghívottak;

c) munkaértekezlet (a főigazgató által meghatározott időpontban, de legalább éves gyakorisággal), amelynek résztvevői a Hivatal teljes vagy külön rendelkezés szerint meghívott személyi állománya;

d) egyedi ügyben összehívott értekezlet:

résztvevői: külön rendelkezés szerint
napirend: külön rendelkezés szerint.

9.4.3. A központi és területi szervek vezetői szükség szerint, de legalább havi rendszerességgel tartanak értekezletet.

9.4.4. Az értekezletekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az értekezlet résztvevői, továbbá az értekezleten meghatározott feladatok végrehajtásáért felelős személyek, valamint az IRM Állampolgársági, Kegyelmi és Hatósági Főosztálya számára rendelkezésre kell bocsátani.

9.5. A munkakörök átadása

9.5.1. A munkakörök átadása történhet véglegesen vagy 60 napot meghaladó távollét esetén ideiglenes jelleggel. A végleges átadás-átvételre biztosítandó időtartamok:

- a) főigazgató-helyettes, igazgató, igazgatóhelyettes, főosztályvezető beosztások esetén 3-4 hét;
- b) főosztályvezető-helyettes, osztályvezető beosztások esetén 2-3 hét;
- c) ügyintéző, ügykezelő esetén 1 hét.

9.5.2. Az átadás-átvételtől jegyzőkönyvet kell felvenni, a még folyamatban lévő ügyeket a jegyzőkönyvben tételes felsorolással kell átadni a közvetlen vezetőnek.

9.5.3. Ideiglenes jellegű átadás-átvétel esetén úgy kell meghatározni az átadás-átvétel időtartamát, hogy a feladatok végrehajtásának folyamatossága biztosított legyen.

9.6. A munkarend és a munkaidő-beosztás szabályai

9.6.1. A Hivatalban a munkaidő munkanapokon hétfőtől csütörtökig 08.00 órától 16.30 óráig, pénteken 08.00 órától 14.00 óráig tart.

9.6.2. A Hivatal ügyeleti munkarendben dolgozó köztisztviselői 24/72, vagy 12-24/12-48 órás munkaidő-beosztásban, hat havi munkaidőkeretben látják el feladataikat. Az ügyelet és készenlét szabályait a főigazgató külön belső rendelkezésben határozza meg.

9.6.3. A hivatali munkarendtől eltérő munkavégzést – a 40 órás munkahétre figyelemmel – a szervezeti egység vezetője (főigazgató-helyettes, igazgató, főosztályvezető) külön kérelemre vagy hivatalból határozza meg.

IX. fejezet

10. A Hivatal működésével kapcsolatos belső szabályozás rendje

10.1. Általános szabályok

10.1.1. A belső rendelkezés az irányítás, a vezetés és a belső igazgatás körében egyedi vagy normatív módon határoz meg kötelező feladatokat és végrehajtási szabályokat.

10.1.2. Belső rendelkezéssel kizárólag az alárendelt szervek működése és a beosztott személyi állomány tevékenysége szabályozható. A belső rendelkezés nem érinthet jogalkotási tárgyat, nem lehet ellentétes jogszabállyal vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközével.

10.1.3. A belső rendelkezés végrehajtására alacsonyabb szintű belső rendelkezés csak akkor adható ki, ha arra az alaprendelkezés kifejezetten felhatalmazást ad.

10.2. A belső rendelkezések fajtái

A belső rendelkezések fajtái – hierarchikus sorrendben – a következők:

10.2.1. Intézkedés

a) Intézkedésben kell megállapítani egyes rendszeresen ismétlődő tevékenységek végrehajtásának szakmai, technikai vagy eljárási szabályait, ideértve a szervezetek működési rendjének és a személyi állomány mindennapi tevékenységének normatív szabályozást igénylő kérdéseit is, amennyiben azokat jogszabály, az állami irányítás egyéb jogi eszköze vagy szervezeti és működési szabályzat nem rendezi;

b) intézkedéssel kell kiadni, de szabályzatban kell meghatározni a Hivatal központi és területi szervei, a menekülteket befogadó állomások, illetve egyes szakterületek tevékenységének átfogó szabályait, a feladatok ellátásának rendjét, az egyes szervezeti egységek és személyek általános feladataira vonatkozó előírások összességét, a személyi állomány jogszabályban megállapított és a köztisztviselői, hivatásos, munkavállalói, közalkalmazotti jogviszonyból eredő jogainak vagy kötelezettségeinek biztosítására, illetve érvényesítésére vonatkozó előírásokat.

10.2.2. Ügyrend

Ügyrendben kell szabályozni a Hivatal központi és területi szervei szervezeti egységei működésének részletes szabályait, amennyiben azokat jogszabály, az állami irányítás egyéb jogi eszköze vagy a szervezeti és működési szabályzat nem szabályozza.

10.2.3. Szervezési rendelkezés

Szervezési rendelkezésben kell megállapítani a regionális igazgatóság, a menekülteket befogadó állomások szervezeti egységeire, beosztott személyi állományára kiterjedő hatállyal a 2. pontban foglalt tevékenységek, a működési rend szabályait, amennyiben azokat jogszabály, az állami irányítás egyéb jogi eszköze, szervezeti és működési szabályzat vagy intézkedés nem szabályozza.

10.2.4. Módszertani útmutató

Az egységes feladatellátás biztosításának érdekében a központi igazgatóságok vezetői a feladat- és hatáskörükbe tartozó kérdésekben javaslatot tehetnek (módszertani) útmutató kiadására.

10.2.5. Értesítő

Értesítőt kell kiadni a Hivatal, illetve bármelyik szakterülete munkájának általános vagy meghatározott időszakra vonatkozó értékeléséről, ellenőrzések, felmérések tapasztalatairól, valamint a rendszeresen nem ismétlődő, technikai jellegű előírásokról, változásokról, amelyek rendszerint nem a Hivatal alaptevékenységéhez kötődnek. Az értesítő az alárendelt szervek részére feladatot nem tartalmazhat, kötelező magatartási szabályt nem állapíthat meg.

10.2.6. Körlevél

Körlevélben kell értesíteni a személyi állományt eseményekről, rendezvényekről.

10.3. A belső rendelkezés kiadására jogosultak

10.3.1. Intézkedés kiadására a főigazgató;

10.3.2. ügyrend kiadására – a főigazgató jóváhagyásával – a regionális igazgatóság igazgatója, a központi igazgatóság vezetője;

10.3.3. szervezési rendelkezés kiadására – a főigazgató jóváhagyásával – a regionális igazgatóság vezetője, a menekülteket befogadó állomás igazgatója;

10.3.4. módszertani útmutató kiadására a főigazgató;

10.3.5. értesítő kiadására a főigazgató, a főigazgató-helyettesek, valamint a központi igazgatóságok vezetői;

10.3.6. körlevél kiadására a főigazgató, a főigazgató-helyettesek, a regionális igazgatóság vezetője és a menekülteket befogadó állomás igazgatója jogosult.

10.4. A belső rendelkezés előkészítése

10.4.1. A belső rendelkezés előkészítésénél meg kell vizsgálni az alábbi körülményeket:

a) szükséges-e az adott tárgyban szabályozni, a tervezett szabályozás alkalmas-e a szabályozással elérni kívánt cél megvalósítására;

b) megfelel-e a szabályozás a jogalkotás rendjéről szóló jogszabályokban foglaltaknak;

c) a belső rendelkezés kiadása nem eredményez-e párhuzamos vagy indokolatlanul többszintű szabályozást;

d) a belső rendelkezés végrehajtható legyen.

10.4.2. A belső rendelkezés kiadásának kezdeményezéséért és a tervezet előkészítéséért a szabályozás tárgya szerinti feladatkörrel rendelkező szervezeti egység vezetője vagy a szabályozás előkészítésére kötelezett szervezeti egység vezetője felelős.

10.4.3. A Hivatal tevékenységét átfogó módon szabályozó belső rendelkezés előkészítésére szabályozási elveket lehet megfogalmazni, amelyeket a rendelkezés kiadására jogosult vezető jóváhagy. Ilyen esetben a belső rendelkezés előkészítésére és a tervezet kidolgozására az érintett szervezeti egységek állományából munkabizottságot lehet létrehozni.

10.4.4. Ha a szabályozás tárgya együttműködő társszerv tevékenységi körét vagy hatáskörét is érinti, együttes intézkedés kiadását kell kezdeményezni. Az együttes intézkedést a szabályozás tárgya szerint feladatkörrel rendelkező vagy arra kijelölt szervezeti egység, illetve vezető az érintett együttműködő szerv közreműködésével készíti elő.

10.4.5. Az együttműködési megállapodás és az együttes intézkedés aláírására a főigazgató vagy a főigazgató felhatalmazása alapján a regionális igazgatóság igazgatója jogosult.

10.5. A belső rendelkezés kiadása, módosítása vagy hatályon kívül helyezése

10.5.1. A belső rendelkezést – a 18. pontnak megfelelően – az a vezető írja alá és adja ki, aki erre feladat- és hatáskörében jogosult. Az aláírás előtt a vezető köteles meggyőződni arról, hogy a tervezet véleményezése a szabályozás tárgya szerint érintett szervezeti egységek részéről megtörtént.

10.5.2. Belső rendelkezést csak azonos vagy magasabb szintű vezető által kiadott belső rendelkezés módosíthat vagy helyezhet hatályon kívül. A kizárólag határozott időpontban vagy határozott időtartamon belül végrehajtandó feladatot tartalmazó belső rendelkezés záró részében meg kell jelölni a hatályvesztés konkrét időpontját.

10.5.3. Módosító belső rendelkezést általában akkor kell kiadni, ha a hatályban lévő belső rendelkezés korszerűsítése kisebb jelentőségű vagy csekélyebb változást igényel.

10.5.4. A módosító szabályokat a belső rendelkezés tartalmába és szerkezetébe beilleszthető módon kell megszövegezni, és a módosítással hatályon kívül helyezett szabályok körét pontosan meg kell jelölni.

10.5.5. A módosító belső rendelkezésben használt fogalmaknak, kifejezéseknek összhangban kell lenniük a módosított belső rendelkezés fogalmaival, kifejezéseivel és szóhasználatával.

10.5.6. A belső rendelkezés módosítása nem terjedhet ki a belső rendelkezés – lényegét kifejező és azonosítását

szolgáló – címére. Ha a cím megváltoztatása szükséges, új belső rendelkezést kell kiadni.

10.5.7. Egy belső rendelkezés több belső rendelkezést akkor módosíthat, ha azok azonos szabályozási tárgykörbe tartoznak.

10.5.8. A belső rendelkezés többszöri módosítása vagy átfogó, nagyobb terjedelmet igénylő korszerűsítése esetén új belső rendelkezést kell kiadni, amelyben intézkedni kell a korábbi belső rendelkezés hatályon kívül helyezéséről.

10.5.9. A belső rendelkezés tervezetét elkészítő szervezeti egység vezetője – az aláírást követő 5 napon belül – elektronikus úton megküldi a rendelkezés hiteles szövegét az Informatikai Főosztálynak.

10.5.10. Az Informatikai Főosztály gondoskodik a belső rendelkezés intraneten történő elhelyezéséről.

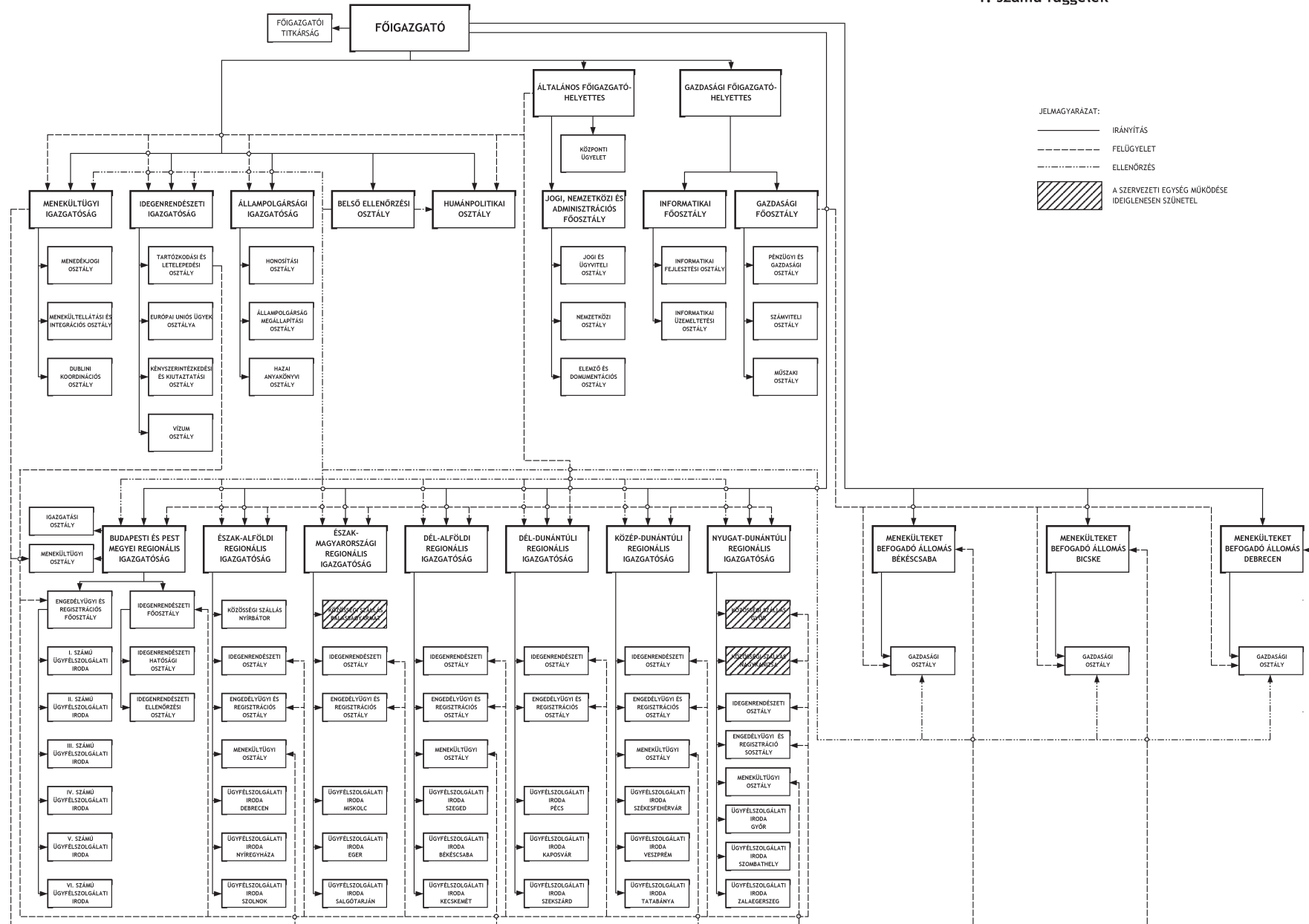
10.6. A belső rendelkezések minősítése és nyilvántartása

10.6.1. A belső rendelkezéseket a hatályos jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei alapján és a belső rendelkezésekben meghatározott módon kell minősíteni és nyilvántartani.

10.6.2. A belső rendelkezés minősítéséről és az aláírt rendelkezés nyilvántartásáról, elosztásáról az előkészítéért felelős vezető gondoskodik.

1. számú függelék

2. számú függelék
a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzatához

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal hivatali szervezeteinek vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel járó munkaköreinek jegyzéke a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 22/A. § (8) bekezdésében megnevezett munkakörökön túl, az *e)–h)* pontok, valamint a 1996. évi XLIII. törvény 245/B. §-a alapján

1. Titkárság
 - valamennyi munkakör
2. Jogi, Nemzetközi és Adminisztrációs Főosztály
 - központi ügyeleti feladatokat munkaköri leírás alapján ellátók munkakörei;
 - titokvédelmi felügyelői feladatokat munkaköri leírás alapján ellátó munkaköre;
 - főosztályvezető mellett alkalmazott ügyintéző II. (titkárnő);
 Nemzetközi Osztály
 - valamennyi munkakör
3. Állampolgársági Igazgatóság
 - főosztályvezető mellett alkalmazott ügyintéző II. (titkárnő)
4. Menekültügyi Igazgatóság
 - a pályázatok elbírálásában a munkaköri leírás alapján közreműködők munkakörei;
 - a közbeszerzési eljárásban a munkaköri leírás alapján közreműködők munkakörei;
 - munkaköri leírása alapján kiadmányozási joggal felruházott, államigazgatási ügyben döntés meghozatalára jogosult ügyintéző I.;
 - főosztályvezető mellett alkalmazott ügyintéző II. (titkárnő)
5. Idegenrendészeti Igazgatóság
 - munkaköri leírása alapján kiadmányozási joggal felruházott, államigazgatási ügyben döntés meghozatalára jogosult ügyintéző I.;
 - főosztályvezető mellett alkalmazott ügyintéző II. (titkárnő)

6. Gazdasági Főosztály
 - a közbeszerzési eljárásban a munkaköri leírás alapján közreműködők munkakörei;
 - költségvetési pénzeszközök felhasználására, a gazdálkodás ellenőrzésére jogosító, a munkaköri leírásokban meghatározott munkakörök;
 - a gazdasági főigazgató-helyettes, valamint a főosztályvezető mellett alkalmazott ügyintéző II. (titkárnő)

7. Informatikai Főosztály
 - a közbeszerzési eljárásban a munkaköri leírás alapján közreműködők munkakörei;
 - főosztályvezető mellett alkalmazott ügyintéző II. (titkárnő)

8. Belső Ellenőrzési Osztály
 - valamennyi munkakör

9. A Hivatal területi szervei (regionális igazgatóságok)
 - munkaköri leírása alapján kiadmányozási joggal felruházott, államigazgatási ügyben döntés meghozatalára jogosult ügyintéző I.;
 - igazgató mellett alkalmazott ügyintéző II. (titkárnő)

3. számú függelék
a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzatához

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 30/A. § (1) bekezdése alapján a hivatali egységeknél adományozható szakmai főtanácsadói, illetve szakmai tanácsadói címek száma

- A hivatali egységek felsőfokú iskolai végzettségű rendszeresített köztisztviselői létszáma 10%-ának adományozható együttesen – a Hivatal költségvetési lehetőségei figyelembe vételével – szakmai főtanácsadói, illetve szakmai tanácsadói cím, amely létszámból:
- 40% szakmai főtanácsadói címet;
 - 60% szakmai tanácsadói címet
- kaphat.

4. számú függelék
a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzatához

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 48/A. §-a alapján
a hivatali egységeknél képzettségi pótléknál figyelembe vehető munkakörök és képesítések jegyzéke

Munkakör I-es besorolási osztályban	Képzettség, képesítés
valamennyi munkakörben	tudományos fokozat, jogi szakvizsga
költségvetési ügyintéző, belső ellenőr	jogász-közgazdász
humánpolitikai, gazdasági ügyintéző helyettesítését munkaköri leírása alapján ellátó köztisztviselő	humánigazgatás területén szerzett felsőfokú iskolai végzettség, vagy OKJ szerinti mérlegképes könyvelő szakképesítés

Munkakör II-es besorolási osztályban	Képzettség, képesítés
pénzügyi, gazdasági, számviteli ügyintéző	OKJ szerinti mérlegképes könyvelő
gépkocsi-előadó	gépjármű szakmacsoportban szerzett szakképesítés
humánpolitikai, gazdasági ügyintéző helyettesítését munkaköri leírása alapján ellátó köztisztviselő	humánigazgatás területén szerzett OKJ szerinti szakképesítés, vagy OKJ szerinti mérlegképes könyvelő szakképesítés

Az igazságügyi és rendészeti miniszter
8/2007. (IK 7.) IRM
utasítása
a belföldi Állami Futárszolgálatnak
az igazságügyi és rendészeti miniszter
irányítása és felügyelete alá tartozó szervek által
történő igénybeviteléről

A Rendőrség szervezeti keretei között működő belföldi Állami Futárszolgálatnak (a továbbiakban: Futárszolgálat) az igazságügyi és rendészeti miniszter irányítása és felügyelete alá tartozó szervek által történő igénybeviteléről a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 5. §-ának (1) bekezdése *a*) pontjára, a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény 25. § (1) bekezdésének *a*) pontjára, valamint a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 49. § (1) bekezdésére tekintettel az alábbi utasítást adom ki:

I.

Általános szabályok

1. Az utasítás hatálya kiterjed az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium (a továbbiakban: IRM) szervezeti egy-

segeire, valamint az IRM irányítása és felügyelete alá tartozó szervekre.

2. Az 1. pontban meghatározott szervek, illetve azok vezetői a Futárszolgálatot a belföldi Állami Futárszolgálat tevékenységének szabályozására vonatkozó rendelet és ezen utasítás rendelkezései alapján vehetik igénybe.

3. Azon szervek vezetői, amelyek tekintetében a futárszolgálat országos rendszerébe történő bekapcsolás nem hivatalból történik, igénybejelentés útján kezdeményezhetik bekapcsolásukat.

4. Az utasítás hatálya alá tartozó szervek egymás között minden köziratot tartalmazó küldeményt díjmentesen továbbíthatnak a Futárszolgálattal.

5. A büntető és szabálysértési ügyekhez kapcsolódó bűnjeltek és egyéb tárgyak a Futárszolgálattal akkor továbbíthatók, ha megfelelnek a futárküldeményekre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, továbbá ha

a) a méretüket és mennyiségüket tekintve személygépkocsival, a menetrend szerinti futárjáratokkal szállíthatók,

b) a folyékony, törékeny, mérgező, fertőzésveszélyes, romlandó, bűzös tartalmú vagy egyéb okból veszélyes küldemények csomagolási módja kizárja, hogy a szállítás során sérülés vagy egyéb kár következzen be;

c) tűzveszélyes, sugárzó vagy robbanóanyagot nem tartalmaznak;

d) a vér-, a vizelet, illetve a toxikológiai vizsgálatra küldött anyagok (dobozok) egyedi azonosításra alkalmas nyilvántartási számmal ellátottak.

II.

A szervek futárkiszolgálásának rendje

6. A Futárszolgálat az IRM küldeményeit a Titkos Ügykezelési Irodán veszi át, illetőleg kézbesíti; az IRM Rendészeti Szakállamtitkárság elhelyezésre szolgáló épületben (1051 Budapest, József Attila út 2–4.) a szakállamtitkár küldeményeit a titkársága, illetve a címzett szerv titkársága veszi át, illetőleg kézbesíti.

7. Ha a küldeményeket sürgős esetben soron kívül kell kézbesíteni, illetve ha a küldeményeket soron kívül külön futárral, a Futárszolgálat országos rendszerébe be nem kapcsolt szervekhez kell továbbítani, a küldemény továbbítását a miniszter, az államtitkár vagy a kabinetfőnök rendelheti el.

8. Az IRM és az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: ÖTM) közös elhelyezésre szolgáló épületben (1051 Budapest, József Attila út 2–4.) az ÖTM részére szóló futárkiszolgálás – az utasítás 7. pontjára is figyelemmel – külön megállapodás alapján történik.

9. Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) tekintetében az országos futárszolgálat rendszerébe be nem kapcsolt szervekhez küldemény futárral történő soron kívüli továbbítását az országos rendőrfőkapitány, valamint az általános helyettese rendelheti el.

III.

A postai küldemények központi postafiók útján történő továbbításának szabályai

10. Az ORFK központi postafiókjára (1903 Budapest, Pf. 314.) érkező küldemények biztonsági átvilágítását az ORFK Köztársasági Örezred végzi a Miniszterelnöki Hivatal Levélatvevőjében.

11. A Futárszolgálatnak az IRM és az ÖTM szerveinek elhelyezésére szolgáló közös épületben működő alosztálya (a továbbiakban: Alosztály) veszi át a központi postafiókra érkező küldeményeket, beleértve a tértivevényes, az ajánlott és a névre szóló magánküldeményeket is. Az Alosztály az általa átvett küldeményeket a címzettnek jelen utasítás 6. és 7. pontjában meghatározottak szerint kézbesíti. Ha a címzett nem a közös épületben található, a küldeményeket a címzett vagy annak megbízottja az Alosztályon veheti át.

12. Az Alosztálynak a Rendőrségi Igazgatási Központban (a továbbiakban: RIK) elhelyezett futár csoportja veszi át a RIK épületben elhelyezett szervek központi postafiókra beérkező küldeményeit és adja át a címzettnek vagy a

megbízottjának. A RIK épületén kívül elhelyezett ORFK-hoz tartozó szervek a központi postafiókra beérkező küldeményeiket az Alosztálynak a RIK épületében elhelyezett futár csoportjánál vehetik át.

13. Azokat a küldeményeket, amelyek közvetlen címzettje nem állapítható meg, a Futárszolgálat az IRM Miniszteri Titkárságának adja át.

14. A központi postafiókon keresztül levelező szervek kimenő postai küldeményeit a Futárszolgálat adja postára, amelynek postai feladásra kész állapotra történő előkészítése a küldő szerv ügykezelőjének a feladata.

15. A Futárszolgálat útján feladott postai küldemények költsége a küldő szerv költségvetését terheli. A postai küldemények költségét a Futárszolgálat kimutatása alapján a Rendészeti Biztonsági Szolgálat negyedévente – utólag – számlázza ki a küldő (igénybevevő) szerveknek.

IV.

Záró rendelkezések

16. Ez az utasítás a közzétételét követő nyolcadik napon lép hatálya.

17. Jelen utasítás hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az Állami Futárszolgálatnak a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek által történő igénybeviteléről szóló 24/1998. (BK 21.) BM utasítás.

Dr. Takács Albert s. k.,
igazságügyi és rendészeti miniszter

Jogegységi határozatok

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata

1/2007. BJE szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának Büntető Jogegységi Tanácsa Budapesten, a 2007. év március hó 9., április hó 11. és május hó 21. napján tartott nyilvános ülésen – a legfőbb ügyész helyettesének és a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesének indítványa tárgyában – meghozta a következő

jogegységi határozatot:

I. Kábítószerrel visszaélés megvalósulásakor természetes egységet csak az azonos törvényi tényállásba ütköző magatartások képeznek.

E bűncselekmény tekintetében nem azonos, hanem külön-külön törvényi tényállás: a Büntető Törvénykönyv 282. §-a, 282/A. §-a, 282/B. § (1) bekezdése, 282/B. § (2) bekezdése, 282/C. § (1) bekezdése, 282/C. § (2) bekezdése.

A kábítószer mennyiségek tiszta hatóanyagának összeheszmítására csak e hat tényállás szerinti elkövetéseken belül van lehetőség.

Az említett hat tényállás elkövetéseinek találkozásakor és azok egy eljárásban történő elbírálásakor bűnhalmazat valósul meg, ezért ezekben az esetekben nincs helye a kábítószeres tiszta hatóanyag-mennyiségei összeheszmításának.

II. A megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés megvalósulásának és befejezettségének megállapíthatósága szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a megszerzett kábítószer-mennyiségeknek később mi lett a sorsa.

III. A forgalomba hozatallal elkövetett kábítószerrel visszaélés kísérletének megállapíthatóságához – a BK. 155. számú állásfoglalás II/5/a) részében kifejtettekre is figyelemmel – a BH 2002/299. számú eseti döntés tartalmaz iránymutató szempontokat a gyakorlat számára e bűncselekmények befejezettségének és kísérletének elhatárolását illetően is.

IV. A kereskedéssel elkövetés tényállásszerűségének értelmezéséhez – megörizve a BK. 155. számú állásfoglalás II/5/b) pontjának elvi tartalmát – a BH 1999/101. számú eseti döntés ad iránymutató szempontokat.

Ezekben elvi éllel kifejtettek szerint a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartások. Adás-vételek által valósulnak meg, haszonszerzésre irányulnak és magukba foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett önálló tettesi cselekmény.

A kereskedéssel elkövetési fordulatnak – eltérően a forgalomba hozataltól – a kísérleti stádiuma általában kizárt.

INDOKOLÁS

A legfőbb ügyész helyettese és a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese – egyaránt a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény [Bsz.] 29. §-a (1) bekezdésének a) pontjának, illetve a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény [Be.] 439. §-a (1) bekezdése a) pontjának második fordulatára hivatkozva – a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény [Btk.] szerinti kábítószerrel visszaélés bűncselekménye kapcsán, az egységes ítélezési gyakorlat biztosítása érdekében, elvi

kérdésben jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat meghozatalát indítványozta.

A legfőbb ügyész helyettesének BF.2115/2006. számú indítványa szerint – a Btk. 282. § (1) bekezdése esetében – annak megítélése eltérő, hogy a megszerzett és tartott, de már elfogyasztott kábítószer mennyisége összegezhethető-e.

A Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesének 2007.El.II.JE/B.2/1. számú indítványa szerint pedig annak megítélése eltérő, hogy a forgalomba hozatal céljából megszerzett, és tartott kábítószer esetében a Btk. 282. §-ának (1) bekezdése szerinti bűncselekmény befejezett alakzatát, avagy a Btk. 282/A. §-ának (1) bekezdése szerinti bűncselekmény kísérletét kell-e megállapítani.

A) A legfőbb ügyész helyettese az – általa felvetett kérdésben – eltérő álláspontok szemléltetésére a következő bírósági határozatokat hozta fel.

1. A Fővárosi Ítéltábla a 2006. március 16. napján meghozott 3.BF.562/2005/30. számú ítéletében – a tényállást kiegészítve – tényként rögzítette, hogy a fogyasztóként megjelölt terheltek pontosan meg nem állapítható súlyú, fajtájú és hatóanyag tartalmú kábítószeres szereztek meg fogyasztási céllal, s az egy-egy alkalommal megszerzett kábítószer hatóanyag tartalma a csekély mennyiség felső határát nem érte el.

A Fővárosi Ítéltábla az érintett terheltekkel szemben a kábítószerrel visszaélés vétsége miatt indított büntetőeljárást – mert annak a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetettét is megvalósító terheltek felelősségre vonása szempontjából nem volt jelentősége – megszüntette.

Kifejtette, hogy – miután a törvény különbséget tesz fogyasztói [Btk. 282. § (1) bek.] és forgalmazói [Btk. 282/A. § (1) bek.] típusú elkövetési magatartások között – a kábítószer fogyasztás céljából való és a kereskedés céljából való megszerzése, nem törvényi egységet, hanem halmazatot képez.

A halmazat megállapításakor a táblabíróság, a Legfelsőbb Bíróság 2005. május 24. napján hozott Bf.III.261./2005/6. számú határozatára utalva maga is arra az álláspontra jutott, hogy az anyagi jogi szabályok 2003. március 1. napjától hatályos változása folytán az 5/1998.BJE számú büntető jogegységi határozatban adott iránymutatás a maga egészében már nem követhető, mert természetes egységet csak az azonos törvényi tényálláson belül szabályozott magatartások képezhetnek, míg a külön tényállás alá eső magatartások valóságos anyagi halmazatot képeznek.

A fogyasztással kapcsolatos jogi álláspontját viszont a Fővárosi Ítéltábla a következőkkel indokolta.

A kábítószer fogyasztójának esetében „az egy alkalommal, fogyasztás céljából az elkövető birtokában ténylegesen együtt lévő kábítószer-mennyiség az irányadó a bűncselekmény mennyiség szerinti minősítése szempontjából. Ennek oka az, hogy az egy alkalommal fogyasztás céljára az elköve-

tő birtokában ténylegesen együtt levő kábítószer mennyisége fejezi ki a jogtárgy veszélyeztetettségét, illetve sérelmét, és nem a valójában együtt soha meg nem levő részmennyiségek összességéből adódó mennyiség. Ez ugyanis csupán számtani művelet eredménye; a jogtárgy sérelme pedig csak akkor következik be, ha a sérelmet előidéző mennyiségek egy időben, együtt vannak. Amennyiben az egyes részmennyiségek az elfogyasztással folyamatosan megsemmisülnek, és ezért nem halmozódnak fel, a közegészség fokozott veszélyeztetettsége sem következik be.”

Itt megjegyzendő, hogy – bár erre az ítéletben utalás nincs – az idézett szövegrész a BH 1989/304. számú eseti döntésben szerepel. Ezt az eseti döntést az 5/1998. BJE számú büntető jogegységi határozat nem tartotta fenn. A Fővárosi Ítéltábla tehát a jogegységi határozat 2. pontjával szemben a fentebb megjelölt eseti döntéshez tért vissza, amikor a fogyasztás céljából megszerzett, majd elfogyasztott mennyiségeket nem tartotta összegezhetőnek.

2. Az eltérő példaként felhozott esetekben viszont – az első fokon jogerőre emelkedett ítéletek tényállásából megállapíthatóan – az eljáró bíróságok a jogegységi határozatnak a mennyiségek összegzésére vonatkozó iránymutatását követték; a jogi minősítés, illetve a büntetőjogi felelősségre vonás szempontjából az elfogyasztott, és ezért meg nem lévő mennyiséget is figyelembe vették.

(A Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.B.774/2004/140. számú, 2005. április 14. napján, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 6.B.II.1307/2005/7. számú, 2006. március 23. napján, a Szegedi Városi Bíróság 20.B.650/2005/2. számú, 2005. június 2. napján jogerős határozata.)

B) A Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese az általa felvetett elvi kérdésben a gyakorlat megosztottságát a következő bírósági határozatokkal példázta.

1. A Fejér Megyei Bíróság B.54/2005/39. számú ítéletének tényállása szerint az I. rendű terhelt 2003 őszétől kezdve több személynek adott el általa beszerzett kábítószer, többnyire extasy tablettát. 2004. március 25. napján az I. rendű terheltet rendőrök igazoltatták, s tőle kereskedés céljából tartott, jelentős mennyiségű kábítószerrel foglaltak le.

A megyei bíróság a cselekményt egységesen jelentős mennyiségre kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntettének minősítette [Btk. 282/A. § (1) és (3) bekezdés].

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2006. október 26. napján meghozott 3.Bf.76/2006/13. számú ítéletében a tényállást annyiban pontosította, hogy az I. rendű terhelt 2003 őszétől 2004. januárig terjedő időben adott el több személynek kábítószer; és megváltoztatta a jogi minősítést.

A másodfokú bíróság szerint 2003. év őszétől 2004. januárig az I. rendű terhelt kifejezetten kereskedői magatartást tanúsított, mely külön értékelendő, és csekély mennyiségű kábítószerre kereskedéssel elkövetett kábítószerrel

visszaélés vétségének minősül [Btk. 282/A. § (1) bek. IV. ford. és (6) bek. a) pont].

A 2004. márciusi cselekmény esetében az I. rendű terhelt a jelentős mennyiség alsó határát meghaladó kábítószerrel kétségtelenül kereskedés céljából szerezte meg, de annak sem átadására, sem értékesítése megkezdésére nem került sor, mert azt tőle lefoglalták.

A Fővárosi Ítéltábla (BH 2003/182. számú eseti döntésre hivatkozó) álláspontja szerint a terhelt e cselekménye – miután a (súlyosabb megítélésű) kereskedésre nézve elkövetési magatartást nem fejtett ki – pusztán azon az alapon, hogy nála a kábítószerrel megtalálták és tőle lefoglalták, kereskedésként nem, még annak kísérleteként sem értékelhető.

Ezért e cselekmény jelentős mennyiségű kábítószer megszerzésével elkövetett kábítószerrel visszaélés büntettének minősül [Btk. 282. § (1) bek. III. ford. és (2) bek. d) pont].

A Fővárosi Ítéltábla szerint a kereskedésre irányuló szándékra figyelemmel a két elkövetési magatartás lényegében egy törvényi tényállásba ütközik, ennek ellenére természetes egységet még az 5/1998. büntető jogegységi határozat értelmében sem képezhettek, mivel időben és térben eltértek egymástól.

A táblabíróság által hivatkozott BH 2003/182. számú eseti döntés a Legfelsőbb Bíróság 2002. június 11. napján hozott Bf.III.1.216/2001/6. számú ítélete. Ebben a Legfelsőbb Bíróság elvi érveléssel azt fejtette ki, hogy pusztán a kábítószer részleges értékesítés céljából való országba behozatala, amennyiben az értékesítés vagy átadás megkezdésére még nem került sor, kísérleteként sem valósítja meg a súlyosabb megítélésű, forgalomba hozatallal történő elkövetést.

Ezért (az akkor hatályos Btk. alapján) nem a 282. § (2) bekezdése szerinti kísérlet, hanem a 282. § (1) bekezdésének I. fordulata szerinti büncselekmény befejezett alakzatának megállapítása a helyénvaló.

2. Az előzőektől eltérő jogértelmezést folytat a Győri Ítéltábla, amit a következő határozatok szemléltetnek.

A Veszprém Megyei Bíróság 5.B.1235/2004/10. számú ítéletének tényállása szerint 2002. április 25. napján a terhelt – egy előre egyeztetett időpontban – más személyeknek történő továbbértékesítés céljával 493 db kábítószerrel tartalmozó – a jelentős mennyiség alsó határát meghaladó hatóanyagtartalmú – tablettát vásárolt, amellyel kereskedett, s amit tőle ugyanezen a napon lefoglaltak.

A megyei bíróság e cselekményt jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés büntettének minősítette [Btk. 282/A. § (1) és (3) bek.].

A másodfokú eljárás során a Győri Fellebbviteli Főügyészség azt a jogi álláspontot képviselte, miszerint a tényállás nem tartalmaz olyan elkövetési magatartást, ami alapján a kereskedés vagy a forgalomba hozatal kísérlete megállapítható lenne; ezért a cselekmény „megszerzés-

nek” felel meg, a továbbértékesítési célzatot pedig csak a büntetés kiszabásánál lehet figyelembe venni.

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2006. szeptember 12. napján meghozott Bf.81/2005/3. számú ítéletében a tényállás e részét annyiban helyesbítette, hogy mellőzte a kereskedésre vonatkozó megállapítást; és megváltoztatta a terhelt e cselekményének jogi minősítését.

Az ügyészi állásponttal szemben pedig kifejtette, hogy a bizonyítékok alapján egyértelmű a terjesztői célzat. Bizonyított, hogy a terhelt a tettenérését megelőző három hónapban visszatérő jelleggel, állandó kapcsolatot tartott a kábítószer beszerzői és értékesítő oldalával is.

Folyamatosan olyan tevékenységet végzett, amely minden elemében kimeríti a terjesztői magatartást, azaz agálytalanul megállapítható, hogy a 493 db tablettát sem saját célra szerezte. Ehhez képest bizonyított a terjesztői célzat, befejezésre pedig azért nem volt módja a terheltnek, mert tettenérték, ezért cselekménye kísérleti szakban maradt.

Ezért e cselekmény a jelentős mennyiségű kábítószerre forgalomba hozatallal elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette kísérletének minősül [Btk. 282/A. § (1) és (3) bek., Btk. 16. §].

A Győri Ítéltábla szerint bár a fellebbviteli főügyészség helyesen állapította meg, hogy a terhelt megszerezte a kábítószer, azonban ez nem a fogyasztói jellegű megszerzés, nem annak befejezett alakzata, hanem a forgalomba hozatal első tényállási elemének megvalósítása. A terhelt tudattartalma, szándéka forgalmazásra irányult, a megszerzés pedig – szükségképpen – a forgalomba hozatal első mozzanata.

Ugyanezt a jogértelmezést követte a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2006. évben hozott Bf.19/2006/6. számú, Bf.45/2005/26. számú, valamint Bf.84/2005/17. számú határozata is.

* * *

A legfőbb ügyész – az általa megjelölt elvi kérdés mi-kénti eldöntését illetően – kifejtette, hogy az 5/1998. BJE számú jogegységi határozat iránymutatása a kábítószer-mennyiségek összegzése tekintetében ma is helytálló. Ehhez képest nem tartotta követendőnek azt az álláspontot, mely szerint az időközben elfogyasztott kábítószer-mennyiségek összegzése, s a cselekménynek az összegzett mennyiség alapulvételével való minősítése ki-zárt.

A Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese az indítványában megjelölt elvi kérdés eldöntésére a következő javaslatot tette.

A Btk. 282/A. §-ának (1) bekezdésébe ütköző forgalomba hozatallal elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetté-nek kísérlete általában nem állapítható meg pusztán a le-

foglalt kábítószer mennyisége, valamint a forgalmazásra irányuló célzat bevallása alapján.

A forgalomba hozatal kísérletének megállapításához az e fogalom alá vonható elkövetési magatartás véghezvitelének megkezdése szükséges.

A forgalmazói magatartás körébe vonható tényállási elem megvalósulásának hiányában a lefoglalt kábítószer mennyisége, a célzatra utaló tények alapján nem a Btk. 282/A. §-a (4) bekezdésének a) pontja szerinti előkészület, hanem a 282. § (1) bekezdése „megszerez” fordulata befejezett büntetési alakzatának megállapítása indokolt.

Ezzel szemben a kábítószerrel visszaélés kereskedéssel elkövetett büntettének megállapíthatóságához figyelembe kell venni, hogy a kereskedés folyamatos jellegű tevékenység, amely rendszeres, ismétlődő adásvételekből tevődik össze.

A kábítószerrel kereskedőnek ismétlődően vásárolnia kell ahhoz, hogy a kábítószer tovább tudja értékesíteni. Ehhez képest a kábítószer-kereskedés céljára történő megszerzése (megvétele) önmagában akkor is a kereskedés keretében illeszkedő elkövetési magatartás, ha ahhoz többlet-magatartás nem kapcsolódik.

A kereskedés céljából történő megszerzés tehát (részbeni továbbértékesítés nélkül is) a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette kísérletének megállapítására lehet alkalmas.

A kereskedés természetéből következően azt is vizsgálni indokolt, hogy a kereskedés céljából történő megszerzés (tárolás), a kereskedéssel elkövetett büntett kísérletét vagy befejezett alakzatát valósítja-e meg.

A legfőbb ügyész a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesének jogegységi indítványára tett [BF.192/2007. és BF.2115/2006. számú] írásbeli nyilatkozatában a forgalomba hozatal elkövetési magatartását illető javaslattal egyetértett, s továbbra is iránymutatónak tartotta a BK 155. számú állásfoglalás II/5/a) és II/5/b) pontjában foglaltakat, valamint a BH 2003/182. számú eseti döntésben kifejtetteket; ugyanekkor nem osztotta azonban a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese által a kereskedés elkövetési magatartás kapcsán kifejtetteket.

Álláspontja szerint ugyanis kábítószernek továbbértékesítés szándékával, kereskedelmi haszon realizálása céljából, vásárlás útján való megszerzése, valamint az így megvásárolt kábítószer további eladását megelőző tartása is a kereskedés fogalmába illeszkedő elkövetési magatartás, ilyenként tehát nem kísérlet, hanem befejezett büntetési cselekmény.

* * *

Az indítványokban hivatkozott határozatok meggyőzően példázták, hogy a felvetett jogkérdéseket a bíróságok eltérően értelmezik, ezért a jogegységi tanács – a Bs. 29. §-a (1) bekezdésének a) pontja, illetve a Be. 439. §-a

(1) bekezdésének a) pontja szerinti okból – az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésekben jogegységi határozat meghozatalát szükségesnek tartotta.

Ennek érdekében az összefüggő tárgyú indítványokat egyesítette és azok érdemi elbírálása végett – a Be. 442. §-a (3) bekezdése szerint – nyilvános ülést tartott.

A nyilvános ülésen az indítványozók a jogegységi indítványukat fenntartva szólaltak fel és azzal egyezően tettek javaslatot a felvetett elvi kérdések eldöntésére.

* * *

Az indítványozók elvi kérdés eldöntésére tett javaslata – az alábbiak szerint – alapos.

A jogegységi tanács megállapítása szerint a legfőbb ügyész által felvetett kérdésben a bírói gyakorlat megosztottsága arra vezethető vissza, hogy a kábítószer fogyasztók esetében a cselekmény minősítése kapcsán egyes bíróságok a változott jogi szabályozás mellett továbbra is követhetőnek tartották az 5/1998. BJE számú jogegységi határozat 2. pontjában foglaltakat, és a mennyiségeket összegezték; míg más bíróságok egy korábbi (az 1999. március 1-je előtt hatályos) szabályozáson alapuló – a BH. 1989. évi 304. számú határozatban kifejtett – elvi állásponthez tértek vissza és a mennyiségeket nem látták összegezhetőnek.

A Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese által felvetett kérdésekben viszont a „forgalombahozatal”, illetve a „kereskedés” körébe tartozható egyes részecselekmények megítélése, azok elhatárolása okozott gondot, holott a forgalombahozatal mellett a kereskedés már 1993. május 15. napjától büntetendő elkövetési magatartás.

A jogegységi tanács ezért az egyes elvi kérdések eldöntésénél azt vizsgálta, hogy az ítélkezés elvi irányításának eszközei által eddig adott jogértelmezések mennyiben helyállóak; azok a jelenleg hatályos szabályozás mellett mennyiben tekinthetők továbbra is irányadónak.

I. 1. Az 5/1998. BJE számú jogegységi határozat [MK. 1998/112.] számot vetett a természetes egységre vonatkozó jogirodalmi álláspontokkal, és azt az általános érvényű következtetés vonta le, hogy „a természetes egység keretei közé tartozik az adott törvényi tényállás alapesetét kimerítő – bár különböző részecselekmények által megvalósítható – valamennyi olyan magatartás, amely tényállásszerű, feltéve hogy azokat egy eljárásban bírálják el”.

A megosztott bírói gyakorlat egységesítése érdekében, ebből – a változatlanul – helyes jogértelmezésből kell kiindulni.

a) A jogegységi határozat 1. pontja ezen elvi alapon kimondta, hogy „a kábítószerrel visszaélés akár azonos, akár különböző elkövetési magatartásait megvalósító részecselekmények természetes egységet alkotnak”, míg a 2. pont-

jában rögzítette, hogy „az azonos vagy különböző kábítószereknek részmennyiségeit – amelyekre nézve a kábítószerral visszaélésnek a természetes egység keretébe tartozó részecselekményeit elkövették – összegezni kell, és a bűncselekmény minősítése szempontjából az összmennyiség az irányadó”.

b) Az 5/1998. BJE számú jogegységi határozat idézett álláspontja lényegében megfelelt a Legfelsőbb Bíróság BK. 155. számú állásfoglalása II/5/e) pontjában kifejtetteknek [BH 1995/6.], amely szerint: „A kábítószerral visszaélés különböző elkövetési magatartásainak folyamatos megvalósítása (pl. a kábítószer termesztése vagy előállítás, majd tartása, illetve forgalombahozatala) természetes egység. Ugyancsak természetes egység, ha az elkövető egyidejűleg folyamatosan különböző kábítószerekre nézve követi el a cselekményét. A különböző kábítószermennyiségeket azonban összegezni kell.”

2. A 2003. március 1. napján hatályba lépett 2003. évi II. törvény a kábítószerral visszaélés bűncselekményére vonatkozó korábbi szabályozást gyökeresen átalakította.

A módosítás folytán a Btk. 282–282/C. §-ai tartalmazzák a kábítószerral visszaélés bűncselekményének törvényi tényállásait, minősített, illetve privilegizált eseteit meghatározó rendelkezéseket.

a) A 2003. évi II. törvény 17–20. §-aihoz fűzött részletes indokolás szerint a jogalkotó:

- külön-külön szabályozza a fogyasztói [Btk. 282. §] és a terjesztői [Btk. 282/A. §] elkövetési magatartásokat;
- elhagyja a „kábítószer fogyaszt” elkövetési magatartását, ami azonban nem azt jelenti, hogy a kábítószer-fogyasztás ne lenne változatlanul büntetendő cselekmény, mert a „megszerz”, „tart” elkövetési magatartások révén továbbra is büntetendő a fogyasztás és büntethető a kábítószert-fogyasztó;

- fenntartja azt az elvet, hogy a terjesztői magatartások súlyosabban ítélendők meg, mint a fogyasztói magatartások;

- önálló és egységes tényállásban védi a 18. életévét be nem töltött személyeket a kábítószerral visszaéléssel szemben [Btk. 282/B. §];

- továbbra is fenntartja a kábítószert-függő személyekre vonatkozó speciális szabályozást [Btk. 282/C. §];

- az egyes tényállásoknál önállóan szabályozza privilegizált esetként, ha a bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószere követik el.

b) A 2003. március 1. napjától és jelenleg is hatályos – a 2003. évi II. törvény 17–20. §-ával megállapított, s a felvetett jogértelmezési kérdésekkel összefüggő – szabályozás a következők szerint épül fel.

A 282. § szerinti törvényi tényállás alá tartozik a kábítószert termesztése, előállítása, megszerzése, tartása, országba behozatala, onnan ki-, és azon átvitele [ún. fogyasztói típusú elkövetési magatartások]. Ehhez képest:

- a súlyosabb megítélésű 282/B. § (1) bekezdése szerinti törvényi tényállás alá tartozik, ha a 282. § szerinti el-

követési magatartást 18. életévét betöltött személy, 18. életévét be nem töltött személy felhasználásával valósítja meg;

– az enyhébb megítélésű 282/C. § (1) bekezdése szerinti törvényi tényállás alá tartozik, ha a 282. § szerinti elkövetési magatartást kábítószerfüggő személy valósítja meg.

A 282/A. § szerinti törvényi tényállás alá tartozik a kábítószer kínálása, átadása, forgalombahozatala, az azzal való kereskedés [ún. terjesztői típusú elkövetési magatartások]. Ehhez képest:

– a súlyosabb megítélésű 282/B. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti törvényi tényállás alá tartozik, ha a 282/A. § szerinti „kínál, átad” elkövetési magatartás kifejtése 18. életévét betöltött személy által, kiskorú személy számára történik, illetve ha ugyanilyen elkövető a „forgalomba hoz, kereskedik” elkövetési magatartását kiskorú személy felhasználásával valósítja meg; míg az ugyanilyen súlyosabb megítélésű 282/B. § (2) bekezdésének b) pontja alá tartozik, ha a 282/A. § szerinti elkövetési magatartás kifejtése meghatározott intézmények területén, illetőleg azok közvetlen környezetében történik; s ez esetben azonban az elkövető bárki (speciális és nem speciális alany is) lehet és közömbös az elkövetés módja is;

– az enyhébb megítélésű 282/C. § (2) bekezdése szerinti törvényi tényállás alá tartozik, ha a 282/A. § szerinti elkövetési magatartást kábítószerfüggő személy valósítja meg.

c) A jogalkotó a kábítószerrel visszaélés elkövetési magatartásainak az említett hat törvényi tényállásba történt szétosztásával – és ezáltal különböző büntetés tételek keret alá vonásával – egyértelmű különbséget tett az elkövetési magatartások társadalomra veszélyessége között. Döntően az elkövetési magatartások eltérő – ún. fogyasztói vagy terjesztői – jellege szerint, részint pedig a kiskorú személyek védelme érdekében és az elkövető speciális alanyiségére figyelemmel.

Ennek alapján tekintendő egymástól különálló törvényi tényállásba tartozónak a 282. § (1), a 282/A. § (1), a 282/B. § (1) és a (2), valamint a 282/C. § (1) és a (2) bekezdés szerinti alapesetekben meghatározott elkövetési magatartás (s vele együtt annak az adott alapesetre épített minősített, illetve a privilegizált eset alá vont megvalósulása).

3. A Legfelsőbb Bíróság az A/1. alatt jelzett ügyben is hivatkozott Bfv.III.261/2005/6. számú eseti, majd azt követő, a Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteményében is közzétett Bfv.I.402/2005/5. számú elvi jellegű határozatában [HGY 1294] már korábban rámutatott arra, hogy az 5/1998.BJE számú jogegységi határozatban adott iránymutatás – tekintettel a 2003. március 1. napján hatályba lépett jogszabályváltozásra – a maga egészében már nem követhető.

Mindkét legfelsőbb bírósági határozat kifejtette, hogy a természetes egység megállapítását indokoltnak tartó 5/1998. BJE. számú jogegységi határozat egy korábban hatályban volt olyan jogi szabályozásra épült, amely egy-

forma társadalomra veszélyességet tulajdonított a kábítószerrel visszaélés valamennyi (fogyasztói és terjesztői típusú) elkövetési magatartásának, azokat egy törvényi tényállás [Btk. 282. § (1) bek.] alá vonta, és azonos büntetés tételei között rendelte büntetni.

Ez adott lehetőséget annak kimondására, hogy a kábítószerrel visszaélés a különböző – akár fogyasztói, akár forgalmazói típusú – elkövetési magatartások halmozódása esetén is egy bűncselekmény, természetes egység, amely bűncselekmény az azonos, vagy különböző elkövetési magatartásokkal megvalósult részeselekmények alá eső kábítószer-mennyiségek tiszta hatóanyag tartalmának összegzése szerint minősül.

A hatályos szabályozás konstrukciója folytán azonban már nincs törvényi lehetőség, s elméleti alap arra, hogy a kábítószerrel visszaélés bűncselekményének valamennyi lehetséges elkövetési magatartása egymással természetes egységbe olvadjon.

Az új szabályozás szerinti különböző törvényi tényállások – és büntetési tételek – alá eső elkövetési magatartások természetes egységbe „olvasztása” pedig méltánytalan eredménnyel járna a terheltekre nézve.

Természetes egységet csak az azonos törvényi tényálláson belül szabályozott elkövetési magatartások halmozódása teremthet, s ennyiben – azaz az azonos törvényi tényállás alá eső elkövetési magatartások viszonyában összegeződhetnek – a tiszta hatóanyag tartalom alapulvételével a kábítószer mennyiségek.

Ellenben a külön törvényi tényállás alá eső kábítószerrel visszaélés megállapítását megalapozó elkövetési magatartások halmozódása feltétlenül és szükségszerűen valóságos anyagi halmazatot képez.

4. A jogegységi tanács az említett két legfelsőbb bírósági határozatban rögzített, mindenben – s nyilvánvalóan nem csupán az 5/1998. BJE. számú jogegységi határozat, hanem a BK. 155. számú állásfoglalás II/5/e) pontja tekintetében is – helytálló elvi álláspontot tartja követendőnek.

Ez a hatályos szabályozásra tekintettel, a következőket jelenti.

a) Természetes egységet csak az azonos törvényi tényállás alá eső elkövetési magatartások halmozódása, többszöri megvalósulása teremthet.

A kábítószerrel visszaélés bűncselekményének nem azonos, hanem külön-külön törvényi tényállása: a Btk. 282. §-a, 282/A. §-a, 282/B. § (1) bekezdése, 282/B. § (2) bekezdése, 282/C. § (1) bekezdése és 282/C. § (2) bekezdése.

Ennek értelmében azonos törvényi tényállás alá tartozónak az ezeken a törvényi tényállásokon belül szabályozott elkövetési magatartások tekintendők.

Ekként a kábítószerrel visszaélés bűncselekménye esetében természetes egységet csak a 282. §, a 282/A. §, a 282/B. § (1) bekezdés, a 282/B. § (2) bekezdés, a 282/C. § (1) bekezdés vagy a 282/C. § (2) bekezdés szerinti, ugyan-

azon törvényi tényálláson belül szabályozott elkövetési magatartások halmozódása képez.

A természetes egység szükségszerű, logikus következménye, hogy a részcselekményekhez kapcsolódó kábítószermennyiségeket – a tiszta hatóanyag-tartalom alapulvételével – összegezni kell, s a bűncselekmény minősítése szempontjából az összmennyiség az irányadó. [5/1998. BJE. 2. pontja]

b) Ellenben a kábítószerral visszaélés más-más törvényi tényállása alá eső elkövetési magatartások halmozódása – ha elbírálásukra egy eljárásban kerül sor – feltétlenül és szükségképpen valóságos anyagi halmazatot képez, ebből következően kizárt az egyes elkövetési magatartásokhoz kapcsolódó kábítószermennyiségek összegzése is.

Ekként valóságos anyagi halmazatot alkot:

– egymással a 282. §-ba, a 282/A. §-ba, a 282/B. §-ba és a 282/C. §-ba tartozó elkövetési magatartás, tekintet nélkül a típusára; továbbá

– a 282. §-ba tartozó fogyasztói típusú elkövetési magatartás, a 282/A. § alá eső terjesztői típusú elkövetési magatartással;

– a 282/B. § (1) bekezdésébe tartozó 18. életévét betöltött személy, kiskorú személy felhasználásával, elkövetett fogyasztói típusú magatartása, a 282/B. § (2) bekezdésének a) pontja alá eső – ugyancsak kiskorú személyt érintően megvalósított – terjesztői típusú magatartásával, vagy a bárki által, a 282/B. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti helyszínen megvalósított terjesztői típusú elkövetési magatartással;

– a Btk. 282/C. § (1) bekezdésébe tartozó kábítószertől függő személy fogyasztói típusú magatartása, a 282/C. § (2) bekezdése alá eső terjesztői típusú magatartásával.

c) Megjegyzendő, hogy a 282/B. § (2) bekezdésének b) pontjába ütköző magatartásnak a 282/B. § (1) bekezdése szerinti elkövetési magatartásokkal alkotott halmazata nyilvánvalóan a fogyasztói és terjesztői típusú magatartások külön-külön, önálló törvényi tényállásban történt szabályozásával magyarázható.

A 282/B. § (2) bekezdésének b) pontjába ütköző elkövetési magatartásnak a 282/A. § szerinti szintén terjesztői típusú magatartásokkal való halmazatban állása (és nem természetes egységbe olvadása) azonban a – jogértelmezéssel fel nem oldható – sajátos szabályozási helyzet következménye.

A jogalkotó ugyanis az egyébként ugyanazon elkövetői kör, egyaránt terjesztői típusú elkövetési magatartása kapcsán az elkövetés helyét nem a 282/A. §-on belüli minősítő körülményként határozta meg, hanem az ilyen elkövetést a 282/B. §-on belül önállóan rendelte büntetni.

II. 1. a) A Legfelsőbb Bíróságnak a BH. 1989/304. szám alatt közzétett B.törv.III.362/1989. számú határozata azt fejtette ki, hogy „a kábítószert fogyasztójának esetében az egy alkalommal fogyasztás céljából az elkövető birtokában ténylegesen együtt levő gyógyszer-kábítószert mennyiség az irányadó a kábítószerral visszaélés bűncse-

lekményének mennyiség szerinti minősítése szempontjából”.

Ennek alapján a Legfelsőbb Bíróság az adott elkövető cselekményét nem az ismétlődő fogyasztások összegzett, hanem az alkalmankénti mennyisége alapján minősítette, és folytatólagosan elkövettként értékelte.

A határozat szerint e jogértelmezés áll összhangban az a) jogalkotói akarrattal és a szabályozással, amely külön választotta egymástól a kábítószert „áldozatait” és „hasznélvezőit”.

b) Tény, hogy a Btk. akkor (1993. május 14. napjáig) hatályos rendelkezése a kábítószerral visszaélés valamennyi elkövetési magatartását egy törvényi tényállásban szabályozta, mely a következőképpen épült fel:

A 282. § (1) bekezdése alá tartozott a kábítószert készítése, megszerzése, tartása, forgalombahozatala, az országba behozatala, onnan ki-, azon átvitele; ehhez képest

– a 282. § (2) bekezdése alapján ugyanilyen megítélésű volt, ha az elkövető 18. életévét be nem töltött személynek ad kábítószert;

– a 282. § (5) bekezdése alapján enyhébb megítélésű volt kábítószert nem forgalomba hozatal céljából, csekély mennyiségre történő készítése megszerzése, tartása.

c) A BH 1989/304. szám alatt közzétett határozat – a meghozatala időpontjában hatályban volt szabályozás mentén – helyesen indult ki abból, hogy a jogalkotó a célzat által egyes elkövetési magatartásoknak eltérő társadalomra veszélyességet tulajdonított.

Célzatos magatartás esetében nyilvánvalóan a kifejtés pillanatában rögzül a mennyiségre vonatkozó szándék. Következésképpen, ha az ilyen elkövetési magatartás ismétlődik, akkor az alkalmankénti mennyiség – és nem pedig az összmennyiség – irányadó a bűncselekmény minősítése szempontjából.

Ezen jogértelmezés – adott joghelyzetre vonatkozó – tartalmával pedig összhangban álló okfejtés volt, hogy ha az egyes részmenyiségek az elfogyasztással folyamatosan megsemmisülnek, és ezért nem halmozódnak fel, akkor a jogtárgy (a közegészség) fokozott veszélyeztetése nem következik be.

2. a) A BH 1989/304. szám alatt közzétett határozatot követően azonban az 1993. évi XVII. törvény 60–61. §-a átalakította a szabályozást.

Ennek eredményeként 1993. május 15. napja és 1999. február 28. napja között a Btk. a kábítószerral visszaélés valamennyi elkövetési magatartását, bár ugyancsak egy törvényi tényállásban, de már a következő felépítésben szabályozta:

A 282. § (1) bekezdése alá tartozott a kábítószert termesztése, előállítás, megszerzése, tartása, kínálása, átadása, forgalomba hozatala, országba behozatala, onnan ki- és azon átvitele, vagy azzal kereskedés; ehhez képest

– a 282. § (2) bekezdése alá a minősített eset,

– a 282. § (6) bekezdése alá pedig a privilegizált eset tartozott.

Egyidejűleg a jogalkotó beiktatta az elterelést biztosító 282/A. §-t, s annak egyik esete alá vonta a csekély mennyiségű kábítószer saját használatra történő termesztését, előállítását, megszerzését vagy tartását.

b) Következésképpen e szabályozás már nem tett különbséget a célzat szerint, az csupán az elterelést biztosító rendelkezés része lett; s ezzel összefüggésben állt elő az a helyzet, hogy egyforma lett a társadalomra veszélyessége a kábítószerrel visszaélés valamennyi (fogyasztói és terjesztői típusú) elkövetési magatartásának [LB Bfv.III.261/2005/6., Bfv.I.402/2005/5.].

c) Erre, az 1993. május 15. napja és 1999. február 28. napja között fennálló jogállapotra vonatkozóan adott iránymutatást a BK. 155. számú állásfoglalás és az 5/1998. BJE számú jogegységi határozat; amikor egyezően kimondta, hogy a kábítószerrel visszaélés elkövetési magatartásainak halmozódása természetes egységet alkot, a részcselekményekhez kapcsolódó részmennyiségeket pedig összegezni kell [BK. 155. áf.II/5/e) pont, 5/1998. BJE 1–2. pont].

Mivel a természetes egység szükségszerűen kizárja a folytatólagoasság megállapításának lehetőségét, ezért az 5/1998. BJE számú jogegységi határozat azt is kimondta, hogy – a szabályozási konstrukció megváltozása folytán – a BH. 1989. 304. szám alatt közzétett döntés már nem tekinthető irányadónak; s nem tartotta fenn a BK 155. számú állásfoglalás II/5/e) pontjának azon részét sem, mely szerint egyes elkövetési magatartásoknál (megszerez, átad) nem kizárt a folytatólagoasság megállapítása.

3. Kétségtelen, hogy a BH 1989/304. szám alatt közzétett döntés, és az 5/1998. BJE számú határozat más-más jogállapotra vonatkozott, amelyektől gyökeresen eltér a jelenleg hatályos szabályozás.

Ezért a BH 1989/304. számú döntés – adott szabályozásra – kifejtett jogértelmezéséből nem szakítható ki az a rész, mely szerint „ha az egyes részmennyiségek az elfogyasztással folyamatosan megsemmisülnek, és ezért nem halmozódnak fel, akkor a jogtárgy (a közegészség) fokozott veszélyeztetése nem következik be”.

4. Tekintettel arra, hogy a BH 1989/304. szám alatt közzétett döntést – a természetes egységre hivatkozással – elvető 5/1998. BJE számú jogegységi határozat, a 2003. március 1. napjától hatályos szabályozásra figyelemmel, a maga egészében már ugyancsak nem irányadó, a megosztott ítélkezési gyakorlat egységesítése érdekében az alábbiak szerinti jogértelmezés követendő.

a) A természetes egységre vonatkozó – I. pont alatt kifejtett – álláspontból egyenesen következik, hogy a kábítószerrel visszaélés esetében fogalmilag kizárt a folytatólago egység megállapítása.

A természetes egységbe tartozó részcselekmény esetében szükségszerű következmény a kábítószer-mennyiségek összegzése és a bűncselekmény minősítése szempontjából az összmennyiség az irányadó, s nincs jelentősége

annak, hogy az összmennyiség egésze vagy egy része valamilyen módon már megsemmisült.

b) A Btk. hatályos szabályozása a fogyasztást nem határozza meg elkövetési magatartásként.

Ugyanakkor a kábítószer fogyasztása – amint arra a 2003. évi II. törvény 17. §-ához fűzött miniszteri indokolás 2. pontja utal – továbbra is büntetendő azáltal, hogy szükségképpen feltételezi valamely, a törvény által büntetendő elkövetési magatartás megvalósulását.

Ez tipikusan a megszerzés és tartás elkövetési magatartása, de valójában a fogyasztás – illetve azáltal a kábítószer-megsemmisülés – bekövetkezhet bármely más elkövetési magatartás megvalósulása mellett.

c) Mindebből következően akkor is összegezni kell az azonos vagy különböző kábítószernek a tiszta hatóanyag-tartalom alapulvételével kiszámított részmennyiségeit, ha az elkövető a természetes egységbe tartozó magatartásai kifejtései révén birtokába került kábítószerrel elfogyasztotta.

Ha csak a kábítószer elfogyasztásának tényére van adat, akkor a mennyiség, illetve a részmennyiségek megállapítása a bizonyításra tartozik.

d) A kifejtettek alapján a megszerzés (illetve a kábítószerrel visszaélés bármely más elkövetési magatartásának) megállapíthatósága szempontjából közömbös, hogy utóbb mi lett azon kábítószer-mennyiség sorsa, amelyre nézve a bűncselekményt elkövették.

III. A Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese által felvetett elvi kérdések kapcsán előre kell bocsátani, hogy a Legfelsőbb Bíróság BK. 155. számú állásfoglalása ma is helytálló tartalmi értelmezést adott a forgalomba hozatal és a kereskedés törvényi fogalmára.

Időközben azonban több olyan iránymutató döntés született, amely további lényeges támpontokat rögzített a forgalomba hozatal és a kereskedés elkövetési magatartása kapcsán.

Ezek összegzéseként, a jogalkalmazás során, alábbi jogértelmezés követendő.

1. a) A BK. 155. számú állásfoglalás II/5/a) pontja szerint kábítószerrel hoz forgalomba az, aki azt – akár ellenérték fejében, akár ingyenesen – több személy részére juttatja.

Az állásfoglalás ennek kapcsán kifejtette, hogy a forgalomba hozatal úgy is történhet, hogy az elkövető csak egy személlyel áll közvetlen kapcsolatban (neki adja át a kábítószerrel), de nem kizárólag azzal a szándékkal, hogy azt a megszerző maga fogyassza el, hanem avégett, hogy másnak vagy másoknak továbbadja.

b) A BH 2002/175. és azt követő BH 2002/199. számú iránymutató tekintendő eseti döntésben a Legfelsőbb Bíróság egyaránt a következőket rögzítette.

A forgalomba hozatal – miként a kereskedés – szükségszerűen együtt jár az átadással, de nem szűkíthető le a tényleges átadásra.

Ez utóbbi jogilag akkor valósul meg, amikor az átadás kizárólag azért történik, hogy a kábítószer az átvevő maga fogyassza el.

A forgalomba hozattal – miként a kereskedéssel is – szükségszerűen együtt jár az átadás azonban ezt megelőzően több résztvevőből tevődhet össze [BH. 2002. 299 I., BH 2002/175.].

Hasonlóan a kereskedő ténykedéséhez, akinél viszont a forgalomba hozatali magatartás haszonszerzésre irányul.

Következésképpen a forgalomba hozatal és a kereskedelem elhatárolásának alapja a haszonszerzésre törekvés.

Forgalomba hozatalnak minősül a kábítószer több személy részére történő hozzáférhetőségének biztosítása is, ha az egyetlen személyen keresztül, egyszeri átadással történik.

Ekként forgalomba hozatal, vagyis több személy részére történő hozzáférhetőség biztosítása az is, ha a kábítószer egy személy útján, egyszeri átadással történik [BH 2002. 299 II.; BH 2002/175.].

2. a) A BK. 155. számú állásfoglalásban foglaltak szerint az elkövető forgalomba hozatali szándékára – az eset egyéb körülményei mellett – az átadott kábítószer mennyiségéből is következtetni lehet. A forgalomba hozatal akár ellenérték fejében, akár ingyenesen történhet.

b) A BH 2002/299. és a BH 2002/175. számú eseti döntésekben foglaltak szerint a forgalomba hozatal megkezdéseként értékelendő a forgalmazással összefüggő résztvevők megvalósítása.

A forgalomba hozatal befejezetté pedig akkor válik, ha a kábítószer bekerül a forgalomba, vagyis a továbbadás folytán ténylegesen megnyílik annak a lehetősége, hogy a kábítószerhez más mások is hozzájuthassanak.

3. a) Ha a rendelkezésre álló adatok – így például a lefoglalt kábítószer mennyisége – alapján nem vonható le következtetés az elkövető forgalomba hozatali szándékára, akkor nem a forgalomba hozattal elkövetett, hanem valamely fogyasztói típusú elkövetési magatartással megvalósuló kábítószerrel visszaélés befejezett bűncselekménye állapítható meg a konkrét lefoglalt mennyiségek szerinti minősítéssel.

A (bármely) fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzatának megállapítása pedig értelemszerűen kizárja a (bármely) terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény – enyhébb megítélésű – előkészületének megállapítását.

Ha azonban adat van az elkövető forgalomba hozatali szándékára, akkor ez az eset egyéb körülményei mellett következtetési alapot adhat a forgalomba hozattal elkövetett bűncselekmény megállapítására.

IV. 1. A BK. 155. számú állásfoglalás II/5/b) pontja és ennek nyomán a Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.851/2006. számú határozata, valamint a BH 1999/101. szám alatti határozatban közzétett döntés egyaránt rögzítette, hogy a kereskedelem rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdeké-

ben folytatott adásvétel, amelynek keretei között nem csak az eladó és a vevő, hanem még a rendszeres közvetítők is – mint a kereskedelmi tevékenység közreműködői – tetszőleg vonhatók felelősségre.

A Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.851/2006. számú határozata arra is rámutatott, hogy amennyiben a kábítószer értékesítéseire ellenérték fejében kerül sor, az ilyen tranzakciók szükségszerűen haszonszerzésre törekvő magatartást jelentenek.

2. Mindezek összegzéseként, a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartások, folyamatos tevékenységek, rendszeres, ismétlődő adás-vételek által valósulnak meg.

Haszonszerzésre irányulnak, és magukba foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedelem céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett önálló tettesi cselekmény.

A 282/A. § törvényi tényállásában, eltérően a forgalomba hozattaltól, a kereskedéssel elkövetési fordulatnak a kísérleti stádiuma általában kizárt.

Ehhez képest kábítószernek kereskedelem céljára történt megszerzése önmagában akkor is a kereskedelem körébe tartozik, ha többletmagatartás nem kapcsolódik hozzá. Ezért nem a Btk. 282., hanem a 282/A. §-a szerinti bűncselekmény megállapításának lehet helye.

A (bármely) fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzatának megállapítása pedig értelemszerűen ilyenkor is kizárja a (bármely) terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény – enyhébb megítélésű – előkészületének megállapítását.

* * *

A hatályos törvényi szabályozás konstrukciójából következő jogértelmezés alapján a Legfelsőbb Bíróság nem tartja fenn az 5/1998. számú Büntető Jogegységi Határozat [MK 1998/12.] 1. pontjának azon megállapítását, mely szerint „a kábítószerrel visszaélés akár azonos, akár különböző elkövetési magatartásait megvalósító részecselekmények természetes egységet alkotnak”.

A kifejtettekre figyelemmel nem tekinthető továbbra sem irányadónak a BH 1989/304. szám alatti határozatban közzétett döntés.

Az 1979. évi 5. tvr. 23. §-ára tekintettel értelemszerűen nem irányadó továbbá a BK. 155. számú állásfoglalás III/1–III/2. pontja sem.

Ekként a Legfelsőbb Bíróság Büntető Jogegységi Tanácsa – a Be. 443. §-ának (1) bekezdése szerint – a Bs. 29. §-a (1) bekezdésének a), illetve a Be. 439. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében a Be. 443. §-ának (2) bekez-

dése alapján a jogegységi indítványok helyt adott és a rendelkező rész szerint határozott.

A jogegységi tanács a határozatát – a Bs. 32. §-ának (4) bekezdése, illetve a Be. 445. §-ának (2) bekezdése alapján – a Magyar Közlönyben közzéteszi.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata

2/2007. BJE szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Legfelsőbb Bíróság Büntető Jogegységi Tanácsa Budapestén a 2007. május 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának 1. számú állásfoglalását hatályon kívül helyezi.

INDOKOLÁS

A Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese a bíróságok szervezéséről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény (Bsz.) 31. §-a (1) bekezdésének *a* pontja, valamint az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 439. §-a (1) bekezdésének *a* pontja alapján a Be. 44. §-a (1) bekezdésének *a* pontjában szabályozott jogkörében – az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében – jogegységi eljárás lefolytatását, és ennek eredményeként a Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának BK 1. számú állásfoglalása hatályon kívül helyezését indítványozta.

Az indítványozó a 2007.E1.II.JE/B.2/4. számú előterjesztésében kifejtette, hogy a bűncselekmények megnevezéséről szóló BK 1. számú állásfoglalás a jogszabályi változásokra tekintettel jelentős részben meghaladottá vált, átdolgozása indokolt lenne, de nincs olyan törvényi rendelkezésen alapuló döntéshozatalra feljogosított fórum, amely ezt az átdolgozást elvégezhetné. Minderre figyelemmel – jelenlegi tartalmával – az állásfoglalás nem tartóható fenn.

A legfőbb ügyész a BF.1100/2007. számú átiratában – valamint képviselője az ülésen – a jogegységi indítvánnyal egyetértett.

A Legfelsőbb Bíróság jogegységi tanácsa a jogegységi indítványt alaposnak találta.

Amint azt az indítvány helyesen fejtette ki, a BK 1. számú állásfoglalás 1979. évben történő elfogadása óta eltelt közel három évtized alatt a Büntető Törvénykönyvet 65 esetben módosították, amely módosítások az Általános Részt és a Különös Részt is érintették. A törvényhozás számos új bűncselekményt kodifikált, amelyet a BK 1. értelemszerűen még nem tartalmazhatott.

Továbbra is indokolt a bűncselekmények megnevezésének naprakész, kezelhető összeállítás, annak érdekében, hogy ugyanazokat a bűncselekményeket a bíróságok azonos módon jelöljék meg az ítéletek rendelkező részében. Ennek az igénynek a BK 1. már nem tud megfelelni, és nincs olyan törvényi rendelkezésen alapuló és döntéshozatalra feljogosított fórum, amely ennek az állásfoglalásnak a felülvizsgálatát elvégezhetné.

A Bsz. 105. §-a szerint a törvény hatálybalépését megelőzően hozott állásfoglalások eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozatok meghozataláig alkalmazhatók.

Erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Bsz. 27. §-a alapján a rendelkező rész szerint határozott, az alapos jogegységi indítványnak megfelelően a BK 1. számú állásfoglalást hatályon kívül helyezte.

Jogszabálymutató

A Magyar Közlönyben 2007. június 1. napjától 2007. június 30. napjáig közzétett jogszabályok jegyzéke

	szám
126/2007. (VI. 1.) Korm. r. a települési önkormányzat részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól, valamint egyes kormányrendeleteknek a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményre való jogosultság igazolásával összefüggő módosításáról, továbbá a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról.....	68/I
43/2007. (VI. 1.) FVM r. a nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről.....	68/I-II

56/2007. (VI. 1.) GKM r. egyes földgáz árakkal, díjakkal kapcsolatos miniszteri rendeletek módosításáról 68/I	12/2007. (VI. 6.) PM r. a katonai csapat- és áru-mozgásokra vonatkozó vámeljárási különös szabályairól szóló 42/2004. (XI. 17.) PM rendelet módosításáról 69
19/2007. (VI. 1.) KvVM r. a Márkházapusztai fás legelő természetvédelmi terület létesítéséről 68/I	50/2007. (VI. 6.) OGY h. a Fogyasztóvédelmi eseti bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 11/2007. (III. 7.) OGY határozat módosításáról 69
103/2007. (VI. 1.) KE h. miniszter megbízatásának megszűnéséről 68/I	51/2007. (VI. 6.) OGY h. a Magyar Honvédség további fejlesztésének irányairól 69
104/2007. (VI. 1.) KE h. miniszter kinevezéséről 68/I	32/2007. (VI. 6.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata 69
105/2007. (VI. 1.) KE h. kitüntetés adományozásáról 68/I	33/2007. (VI. 6.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata 69
106/2007. (VI. 1.) KE h. kitüntetés adományozásáról 68/I	34/2007. (VI. 6.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata 69
107/2007. (VI. 1.) KE h. kitüntetés adományozásáról 68/I	35/2007. (VI. 6.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata 69
108/2007. (VI. 1.) KE h. kitüntetés adományozásáról 68/I	36/2007. (VI. 6.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata 69
109/2007. (VI. 1.) KE h. kitüntetés adományozásáról 68/I	110/2007. (VI. 6.) KE h. rendőr altábornagy szolgálati viszonyának megszüntetéséről 69
39/2007. (VI. 1.) ME h. az országos rendőrfőkapitány kinevezéséről 68/I	111/2007. (VI. 6.) KE h. rendőr vezérőrnagy szolgálati viszonyának megszüntetéséről 69
2007: XLV. tv. a közlekedéssel összefüggő egyes törvények módosításáról 69	146/2007. (V. 31.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 69
6/2007. (VI. 6.) MNB r. az új biztonsági elemekkel ellátott 1000 forintos címletű bankjegy kibocsátásáról szóló 5/2006. (III. 23.) MNB rendelet 3. §-ának (2) bekezdésében meghatározott 1000 forintos címletű bankjegyek bevonásáról 69	147/2007. (V. 31.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 69
25/2007. (VI. 6.) HM–IRM e. r. a Magyar Honvédség katonai nyomozó hatóságairól és a bűncselekmények parancsnoki nyomozásáról szóló 19/2003. (V. 8.) HM–IM együttes rendelet módosításáról 69	148/2007. (V. 31.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 69
10/2007. (VI. 6.) PM r. az illetékekkel kapcsolatos ügyiratok kezeléséről, valamint az illetékek kiszabásáról, elszámolásáról és könyveléséről szóló 40/2006. (XII. 25.) PM rendelet módosításáról 69	149/2007. (V. 31.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 69
11/2007. (VI. 6.) PM r. az országkockázat-tőkekövetelményéről szóló 16/2001. (III. 9.) PM rendelet, valamint a befektetési vállalkozások országkockázatának tőkekövetelményéről szóló 8/2002. (II. 20.) PM rendelet módosításáról 69	2007: XLVI. tv. a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Függetlenségének kihirdetéséről 70/I-II
	25/2007. (VI. 7.) EüM r. a gyógyászati segéd-eszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet módosításáról, valamint a gyógyszerek társadalombiztosítási támogatása megállapításának egyes átmeneti szabályairól 70/I

26/2007. (VI. 7.) EüM r. a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet módosításáról 70/I	Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításáról 71
5/2007. (MK 70.) EüM ut. az Egészségbiztosítási Felügyelet Szervezeti és Működési Szabályzatáról..... 70/I	5/2007. (MK 71.) OKM ut. az Oktatási és Kulturális Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzata 2. számú módosításának kiadásáról..... 71
127/2007. (VI. 8.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és az Etióp Demokratikus Szövetségi Köztársaság Kormánya között a fejlesztési együttműködésről szóló, Addis Abebában, 2005. június 28-án aláírt Megállapodás szövegének kihirdetéséről 71	2007: XLVII. tv. a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló 2006. évi XCIX. törvény módosításáról 72
128/2007. (VI. 8.) Korm. r. a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről szóló 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet módosításáról 71	2007: XLVIII. tv. a Közösség területére belépő, illetve a Közösség területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről szóló, 2005. október 26-i 1889/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról 72
129/2007. (VI. 8.) Korm. r. az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet módosításáról 71	2007: XLIX. tv. a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 1999. évi CXXIV. törvény módosításáról 72
44/2007. (VI. 8.) FVM r. az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról, valamint egyes agrár tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról..... 71	2007: L. tv. a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény módosításáról 72
57/2007. (VI. 8.) GKM r. a villamos energia átállási költség megállapításáról 71	2007: LI. tv. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény, valamint egyes szakosított hitelintézetekről szóló törvények módosításáról 72
20/2007. (VI. 8.) KvVM r. a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet módosításáról 71	2007: LII. tv. a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosításáról 72
1035/2007. (VI. 8.) Korm. h. az Emberi Jogok Magyar Központja Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról 71	27/2007. (VI. 11.) EüM r. a kozmetikai termékek biztonságosságáról, gyártási, forgalmazási feltételeiről és közegészségügyi ellenőrzéséről szóló 40/2001. (XI. 23.) EüM rendelet módosításáról 72
1036/2007. (VI. 8.) Korm. h. a Nemzetközi Pető András Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról 71	45/2007. (VI. 11.) FVM r. a fás szárú energetikai ültetvények telepítésének engedélyezése, telepítése, művelése és megszüntetése részletes szabályairól, valamint ezen eljárások igazgatási szolgáltatási díjáról 72
19/2007. (VI. 8.) KÜM h. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a közös kapcsolattartási szolgálati helyeken történő együttműködésről szóló, Pozsonyban, 2006. október 2. napján aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 222/2006. (XI. 17.) Korm. rendelet 2–3. §-a hatálybalépéséről..... 71	46/2007. (VI. 11.) FVM r. a földhivatalokról szóló 62/1999. (VII. 21.) FVM rendelet módosításáról 72
1/2007. (MK 71.) ME ut. a Miniszterelnöki Hivatal 1/2006. (MK 94.) ME utasítással kiadott	47/2007. (VI. 11.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból önálló, építéssel nem járó gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 26/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosításáról..... 72
	2/2007. BJE h. a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata 72

2007: LIII. tv. a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény módosításáról	73	37/2007. (VI. 12.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	73
2007: LIV. tv. az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosításáról	73	133/2007. (VI. 13.) Korm. r. az üzletek működésének rendjéről, valamint az egyes üzlet nélkül folytatható kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről.....	74
2007: LV. tv. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításáról.....	73	134/2007. (VI. 13.) Korm. r. a gépjármű üzemen tartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet módosításáról	74
2007: LVI. tv. a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról	73	135/2007. (VI. 13.) Korm. r. az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról.....	74
2007: LVII. tv. a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény módosításáról.....	73	136/2007. (VI. 13.) Korm. r. a falusi és agroturisztikai szolgáltató tevékenységről	74
2007: LVIII. tv. a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény módosításáról.....	73	28/2007. (VI. 13.) EüM–KvVM e. r. az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról szóló 41/2000. (XII. 20.) EüM–KöM együttes rendelet módosításáról .	74
2007: LIX. tv. a polgármesterek és a helyi önkormányzati képviselők összeférhetetlenségének megállapítására irányuló eljárással összefüggő törvény módosításokról.....	73	52/2007. (VI. 13.) OGY h. országgyűlési biztos választásáról.....	74
2007: LX. tv. az ENSZ Éghajlatváltozási Keret-egyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről	73	53/2007. (VI. 13.) OGY h. az ENSZ libanoni békefenntartó missziójában (UNIFIL) való magyar részvételről szóló 44/2006. (X. 10.) OGY határozat módosításáról.....	74
130/2007. (VI. 12.) Korm. r. a magyar igazolvány és a magyar hozzátartozói igazolvány kiadásával kapcsolatos eljárásról szóló 318/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról.....	73	38/2007. (VI. 13.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése.....	74
131/2007. (VI. 12.) Korm. r. a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény pedagógusokat és oktatókat érintő rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 206/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet módosításáról.....	73	112/2007. (VI. 13.) KE h. bírák felmentéséről és bírák kinevezéséről	74
132/2007. (VI. 12.) Korm. r. a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyek diákkedvezményeiről szóló 319/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról.....	73	113/2007. (VI. 13.) KE h. dandártábornoki kinevezéséről	74
30/2007. (VI. 12.) IRM–MeHVM e. r. a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyek igazolványának tartalmi és formai követelményeiről szóló 49/2001. (XII. 29.) BM–KüM együttes rendelet módosításáról ...	73	114/2007. (VI. 13.) KE h. kitüntetés adományozásáról	74
23/2007. (VI. 12.) SZMM r. az egyes munkaköri megnevezésekről.....	73	1/2007. BJE h. a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata	74
		153/2007. (VI. 11.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	74
		2007: LXI. tv. a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény és egyéb törvények módosításáról	75
		137/2007. (VI. 15.) Korm. r. az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény végrehajtásával kapcsola-	

tos egyes finanszírozási, szerződéskötési és eljárási kérdésekről szóló 41/2007. (III. 13.) Korm. rendelet módosításáról 75	bályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet módosításáról 76
58/2007. (VI. 15.) GKM r. a MÁV Kórház és Központi Rendelőintézet megszüntetéséről és jogutódlásáról 75	115/2007. (VI. 18.) KE h. kitüntetés adományozásáról 76
59/2007. (VI. 15.) GKM r. a Budai MÁV Kórház megszüntetéséről és jogutódlásáról 75	116/2007. (VI. 18.) KE h. kitüntetés viselésének engedélyezéséről 76
26/2007. (VI. 15.) OKM r. a bizonyítványok besorolásáról szóló 8/2004. (III. 8.) OM rendelet módosításáról 75	1037/2007. (VI. 18.) Korm. h. a korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos feladatokról 76
27/2007. (VI. 15.) OKM r. a Klebelsberg Kuno ösztöndíjról 75	1038/2007. (VI. 18.) Korm. h. a „Sikeres Magyarországért” Önkormányzati Infrastruktúrafejlesztési Hitelprogram hitelkeretének bővítéséről, a „Sikeres Magyarországért” Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram és a „Sikeres Magyarországért” Agrár Fejlesztési Hitelprogram hitelcéljainak kiegészítéséről 76
28/2007. (VI. 15.) OKM r. a XX. Oktatási és Kulturális Minisztérium költségvetési fejezethez tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok pályázat útján történő felhasználásának szabályairól 75	40/2007. (VI. 18.) ME h. az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága tagjainak megbízatása megszűnéséről 76
20/2007. (VI. 15.) KüM h. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Moldovai Köztársaság Kormánya közötti nemzetközi fejlesztési együttműködésről szóló, Kisinyovban, 2006. december 22-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 43/2007. (III. 14.) Korm. rendelet 2–3. §-a hatálybalépéséről 75	41/2007. (VI. 18.) ME h. az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága tagjainak megbízásáról 76
138/2007. (VI. 18.) Korm. r. az egységes élelmiszer-biztonsági szervezetelakítással összefüggő kormányrendeletek módosításáról 76	Tárgymutató a 2007. május hónapban kihirdetett jogszabályokról, illetve közzétett határozatokról és közleményekről 76
139/2007. (VI. 18.) Korm. r. a tűzvédelemmel kapcsolatos piacfelügyeleti hatósági feladatokat ellátó szerv kijelöléséről 76	2007: LXII. tv. az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról 77
140/2007. (VI. 18.) Korm. r. a tűzvédelmi bírságnak, valamint a biztosítók tűzvédelmi hozzájárulásának a központi költségvetésbe történő befizetése és elszámolása rendjéről, valamint felhasználásának és ellenőrzésének módjáról szóló 180/1998. (XI. 6.) Korm. rendelet módosításáról 76	2007: LXIII. tv. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény módosításáról... 77
29/2007. (VI. 18.) EüM r. az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról 76	2007: LXIV. tv. a jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvénymódosításokról 77
31/2007. (VI. 18.) IRM r. a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok és rendőrkapitányságok illetékességi területének megállapításáról szóló 22/2004. (VI. 2.) BM rendelet módosításáról 76	2007: LXV. tv. az Európai Unió, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az Európai Unió tagállamai között 2000. május 29-én létrejött kölcsönös bünyügyi jogsegélyegyezmény és az ahhoz csatolt 2001. évi jegyzőkönyv bizonyos rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről 77
32/2007. (VI. 18.) IRM r. a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának sza-	141/2007. (VI. 20.) Korm. r. egyes géntechnológiai tárgyú kormányrendeletek módosításáról 77
	142/2007. (VI. 20.) Korm. r. a központosított közbeszerzési rendszerről, valamint a központi beszerző szervezet feladat- és hatásköréről szóló 168/2004. (V. 25.) Korm. rendelet módosításáról 77

143/2007. (VI. 20.) Korm. r. az Agrár Fejlesztési Hitelprogram szabályozásáról szóló 39/2005. (III. 10.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	77	22/2007. (VI. 22.) KvVM r. az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló 45/2006. (XII. 8.) KvVM rendelet módosításáról.....	78
48/2007. (VI. 20.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egyes támogatások tekintetében átruházott, valamint egyéb, szakértő szervezetek közreműködésével ellátott feladatokról	77	15/2007. (MK 78.) KvVM ut. a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 17/2006. (MK 94.) KvVM utasítás módosításáról	78
26/2007. (VI. 20.) HM r. a Magyar Honvédség külföldi szolgálatot teljesítő és külföldi tanulmányokat folytató személyi állománya devizaellátmányáról és egyes ellátmányon kívüli pénzbeli járandóságairól	77	2007: LXVI. tv. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény módosításáról...	79
21/2007. (VI. 20.) KvVM r. a védett ásványok és ásványtársulások köréről és pénzben kifejezett értékéről.....	77	2007: LXVII. tv. a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény jogharmonizációs célú módosításáról	79
54/2007. (VI. 20.) OGY h. az Új Magyarország Fejlesztési Terv végrehajtását felügyelő eseti bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 56/2006. (XII. 20.) OGY határozat módosításáról	77	2007: LXVIII. tv. a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXXVIII. törvény módosításáról.....	79
55/2007. (VI. 20.) OGY h. az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat módosításáról.....	77	2007: LXIX. tv. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról	79
56/2007. (VI. 20.) OGY h. „Kutatási és innovációs eseti bizottság” létrehozásáról	77	145/2007. (VI. 25.) Korm. r. a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2007. év után járó tizenharmadik havi illetménye ez évi részletének finanszírozásáról	79
39/2007. (VI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	77	7/2007. (VI. 25.) MNB r. a jegybanki alapkamat mértékéről	79
40/2007. (VI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	77	117/2007. (VI. 25.) KE h. miniszterek felmentéséről.....	79
41/2007. (VI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	77	118/2007. (VI. 25.) KE h. miniszter kinevezéséről.....	79
42/2007. (VI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	77	119/2007. (VI. 25.) KE h. miniszter kinevezéséről.....	79
144/2007. (VI. 22.) Korm. r. az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet módosításáról	78	120/2007. (VI. 25.) KE h. miniszter kinevezéséről.....	79
30/2007. (VI. 22.) EüM r. az egészségügyi dolgozók rendtartásáról.....	78	121/2007. (VI. 25.) KE h. miniszter kinevezéséről.....	79
33/2007. (VI. 22.) IRM r. az igazságügyi szakértői testületek szervezetéről és működéséről...	78	122/2007. (VI. 25.) KE h. miniszter kinevezéséről.....	79
		2007: LXX. tv. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény módosításáról.....	80
		2007: LXXI. tv. egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról.....	80
		2007: LXXII. tv. az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény módosításáról.....	80

2007: LXXIII. tv. egyes foglalkoztatási jogviszonyokat szabályozó törvények munka- és pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseinek módosításáról	80	15/2007. (VI. 26.) ÖTM r. a közigazgatási hivatalokat és a kormányzati szervezetelakítást érintő egyes miniszteri rendeletek módosításáról.....	80
2007: LXXIV. tv. a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól	80	13/2007. (VI. 26.) PM r. a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 8/2004. (III. 10.) PM rendelet módosításáról.....	80
2007: LXXV. tv. a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről ..	80	24/2007. (VI. 26.) SZMM r. a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram és a Regionális Ifjúsági Irodák működéséről szóló 2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet módosításáról	80
146/2007. (VI. 26.) Korm. r. a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapból nyújtott állami támogatások szabályairól	80	57/2007. (VI. 26.) OGY h. a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló törvényben meghatározott pályázati eljárás országgyűlési ellenőrzését szolgáló eseti bizottság felállításáról.....	80
147/2007. (VI. 26.) Korm. r. egyes iparjogvédelmi beadványok elektronikus úton való benyújtására vonatkozó részletes szabályokról .	80	58/2007. (VI. 26.) OGY h. a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló törvényben meghatározott pályázati eljárás országgyűlési ellenőrzését szolgáló eseti bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról.....	80
148/2007. (VI. 26.) Korm. r. az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 361/2006. (XII. 28.) Korm. rendelet és az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról.....	80	59/2007. (VI. 26.) OGY h. az audiovizuális média szabályozásának reformjáról	80
149/2007. (VI. 26.) Korm. r. a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni jövedéki adó visszatérítés feltételeiről és szabályairól szóló 216/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet módosításáról.....	80	123/2007. (VI. 26.) KE h. a 133/2006. (VII. 11.) KE határozat módosításáról	80
150/2007. (VI. 26.) Korm. r. az ózdi martinsalak felhasználásával készült lakóépületek tulajdonosainak kárenyhítéséről szóló 40/2003. (III. 27.) Korm. rendelet módosításáról	80	124/2007. (VI. 26.) KE h. államtitkár kinevezéséről.....	80
151/2007. (VI. 26.) Korm. r. az építési műszaki ellenőri, valamint a felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság részletes szabályairól szóló 244/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet és a településtervezési és az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői jogosultság szabályairól szóló 104/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet módosításáról	80	42/2007. (VI. 26.) ME h. szakállamtitkár kinevezéséről	80
152/2007. (VI. 26.) Korm. r. a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről szóló 283/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet módosításáról	80	21/2007. (VI. 26.) KüM h. a Magyar Köztársaság és a Szlovén Köztársaság között az egymás nevében a vízumok és tartózkodási engedélyek kiadásában diplomáciai és konzuli képviselőik útján történő kölcsönös eljárásról szóló, Ljubljánban 2007. április 4-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 2007. évi XXXV. törvény 2–3. §-a ideiglenes alkalmazásáról	80
49/2007. (VI. 26.) FVM r. az egyes mezőgazdasági állatfajok spermataroló központjainak létesítéséről és üzemeltetésüknek rendjéről ...	80	10/1007. (MK 80.) PM ut. a Pénzügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 6/2006. (MK 94.) PM utasítás módosításáról	80
		153/2007. (VI. 27.) Korm. r. az Élelemiszersegély Egyezmény kihirdetéséről.....	81

154/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Bosznia és Hercegovina Minisztertanácsa, valamint a Magyar Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről	81	163/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló Egyezménynek a Montenegrói Köztársaság vonatkozásában történő kihirdetéséről	81
155/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya közötti kulturális, oktatási és tudományos együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről	81	164/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti oktatási, tudományos, kulturális, sport- és ifjúsági együttműködésről szóló Egyezmény Szerbia Köztársaság vonatkozásában történő kihirdetéséről.....	81
156/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kubai Köztársaság Kormánya között Havannában, 2006. február 14-én aláírt, a kulturális, az oktatási és a tudományos cserekapcsolatokról szóló egyezmény kihirdetéséről.....	81	31/2007. (VI. 27.) EüM r. az Európai Közösségi irányelvek hatálya alá tartozó, feltétel nélkül elismerésre kerülő, egyes egészségügyi oklevelek, bizonyítványok és a képzés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok megnevezéséről szóló 30/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról.....	81
157/2007. (VI. 27.) Korm. r. Magyar Népköztársaságban és a Lengyel Népköztársaságban kiállított, iskolai végzettséget, valamint tudományos fokozatot tanúsító okiratok egyenértékűségének kölcsönös elismeréséről szóló, Varsóban, 1980. évi április hó 25. napján aláírt megállapodás kihirdetéséről szóló 60/1980. (XII. 27.) MT rendelet hatályon kívül helyezéséről	81	32/2007. (VI. 27.) EüM r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek és a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi tartózkodásával összefüggő közegészséget veszélyeztető betegségekről.....	81
158/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Lett Köztársaság Kormánya között a kulturális, tudományos és oktatási együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről.....	81	50/2007. (VI. 27.) FVM r. a mezőgazdasági vállalkozások által de minimis támogatásként igénybe vehető intézményi kezességvállalásról.....	81
159/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Litván Köztársaság Kormánya között a kulturális, tudományos és oktatási együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről	81	51/2007. (VI. 27.) FVM r. a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 88/2006. (XII. 28.) FVM rendelet módosításáról	81
160/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Macedón Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről.....	81	27/2007. (VI. 27.) HM r. a honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól szóló 23/2005. (VI. 16.) HM rendelet módosításáról.....	81
161/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és Mongólia Kormánya között a kultúra, az oktatás, a tudomány és a sport területén történő együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről.....	81	23/2007. (VI. 27.) KvVM r. a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet módosításáról	81
162/2007. (VI. 27.) Korm. r. a Magyar Köztársaság és a Portugál Köztársaság között az oktatás, a tudomány, a felsőoktatás, a kultúra, az ifjúság, a sport és a társadalmi kommunikáció területén történő együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről	81	60/2007. (VI. 27.) OGY h. az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat módosításáról.....	81

61/2006. (VI. 27.) OGY h. a Kutatási és innovációs eseti bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról	81	160/2007. (VI. 25.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	81
62/2007. (VI. 27.) OGY h. az állami intézményeknek és szervezeteknek az „Együtt Egy-másért, Egy-másért Alapítvány” működésével kapcsolatos korrupció-gyanús ügyekben való részvételének körülményeit és az „Együtt Egy-másért, Egy-másért Alapítvány” működésének nemzetbiztonsági kockázatait vizsgáló bizottság létrehozásáról	81	162/2007. (VI. 25.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	81
63/2007. (VI. 27.) OGY h. dr. Lomnici Zoltán, a Legfelsőbb Bíróság elnöke mentelmi ügyében.....	81	165/2007. (VI. 28.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között Budapesten, 1996. január 24-én aláírt, a nemzetközi közúti személyszállításról és árufuvarozásról szóló Egyezmény módosításáról szóló, jegyzékváltás útján létrejött Megállapodás kihirdetéséről	82
64/2007. (VI. 27.) OGY h. a Magyar Távirati Iroda Zrt. 2006. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról.....	81	166/2007. (VI. 28.) Korm. r. a Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet módosításáról.....	82
65/2007. (VI. 27.) OGY h. a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiáról.....	81	167/2007. (VI. 28.) Korm. r. a Közlekedésbiztonsági Szervezetről szóló 278/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról.....	82
66/2007. (VI. 27.) OGY h. a Szentgotthárd és térsége környezeti állapotának megóvásáról és javításáról	81	168/2007. (VI. 28.) Korm. r. egyes kormányrendeleteknek a Nemzeti Közlekedési Hatósággal összefüggő módosításáról	82
43/2007. (VI. 27.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	81	169/2007. (VI. 28.) Korm. r. a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 242/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról.....	82
44/2007. (VI. 27.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	81	3/2007. (VI. 28.) ME r. a miniszterelnök helyettesítéséről	82
45/2007. (VI. 27.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	81	4/2007. (VI. 28.) ME r. a miniszterek helyettesítésének rendjéről	82
46/2007. (VI. 27.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	81	5/2007. (VI. 28.) ME r. egyes miniszterelnöki rendeletek hatályon kívül helyezéséről	82
1039/2007. (VI. 27.) Korm. h. Gripen Vadászpülőgépek Beszerzését Vizsgáló Bizottság létrehozásáról	81	17/2007. (VI. 28.) MeHVM r. az állami vezetők üdültetését biztosító üdültetési intézmények igénybevételi rendjéről szóló 7/2001. (III. 5.) MeHVM rendelet módosításáról.....	82
154/2007. (VI. 25.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	81	33/2007. (VI. 28.) EüM r. az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet módosításáról.....	82
155/2007. (VI. 25.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	81	52/2007. (VI. 28.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a szaktanácsadási szolgáltatások igénybevételéhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről	82
156/2007. (VI. 25.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	81	34/2007. (VI. 28.) IRM r. a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet alapításáról.....	82
157/2007. (VI. 25.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	81		
158/2007. (VI. 25.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	81		
159/2007. (VI. 25.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	81		

35/2007. (VI. 28.) IRM r. a Határőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 40/2001. (XII. 23.) BM rendelet módosításáról	82	2007: LXXVIII. tv. a vállalkozói „körbetartozások” mérséklése céljából történő törvénymódosításokról.....	83
16/2007. (VI. 28.) ÖTM r. a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény végrehajtásáról a helyi népszavazáson és a helyi népi kezdeményezésen című 29/2000. (X. 27.) BM rendelet, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a kisebbségi önkormányzati képviselők választásán történő végrehajtásáról szóló 29/2006. (V. 30.) BM rendelet módosításáról	82	2007: LXXIX. tv. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosításáról.	83
25/2007. (VI. 28.) SZMM r. a külföldiek magyarországi foglalkoztatásának engedélyezéséről szóló 8/1999. (XI. 10.) SZCSM rendelet módosításáról	82	2007: LXXX. tv. a menedékjogról.....	83
67/2007. (VI. 28.) OGY h. a területfejlesztési támogatásokról és a decentralizáció elveiről, a kedvezményezett térségek besorolásának feltételrendszeréről.....	82	2007: LXXXI. tv. a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény módosításáról	83
68/2007. (VI. 28.) OGY h. a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről	82	2007: LXXXII. tv. egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről	83
69/2007. (VI. 28.) OGY h. az úthasználattal arányos elektronikus díjfizetési rendszer magyarországi bevezetéséről	82	170/2007. (VI. 29.) Korm. r. az egyes önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztári tárgyú kormányrendeletek módosításáról	83
125/2007. (VI. 28.) KE h. egyetemi tanárok rektori megbízásáról és rektori megbízások lejárta-ról	82	171/2003. (VI. 29.) Korm. r. a kormányzati fejlesztéspolitikai tevékenység irányításáról	83
126/2007. (VI. 28.) KE h. dandártábornoki kinevezésről	82	172/2007. (VI. 29.) Korm. r. egyes, az egészségügyet érintő kormányrendeletek módosításáról.....	83
1040/2007. (VI. 28.) Korm. h. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény hatálya alá tartozó szervek jegyzékéről szóló 1085/2004. (VIII. 27.) Korm. határozat módosításáról	82	173/2007. (VI. 29.) Korm. r. a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról.....	83
1041/2007. (VI. 28.) Korm. h. a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos felmentéséről	82	174/2007. (VI. 29.) Korm. r. az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény végrehajtásával kapcsolatos egyes finanszírozási, szerződéskötési és eljárási kérdésekről szóló 41/2007. (III. 13.) Korm. rendelet módosításáról	83
1042/2007. (VI. 28.) Korm. h. a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatból eredő kormányzati teendőkéről	82	34/2007. (VI. 29.) EüM r. az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESZCSM rendelet módosításáról.....	83
2007: LXXVI. tv. a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény módosításáról	83	60/2007. (VI. 29.) GKM r. a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Melléklete módosításának és kiegészítésének kihirdetéséről	83
2007: LXXVII. tv. a fogyasztói árkiegészítésről szóló 2003. évi LXXXVII. törvény módosításáról.....	83	61/2007. (VI. 29.) GKM r. a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról	83
		62/2007. (VI. 29.) GKM r. a MÁV Kórház és Központi Rendelőintézet fekvőbeteg és járóbeteg szakellátási feladatainak kiszervezéséről.....	83

63/2007. (VI. 29.) GKM r. a Budai MÁV Kórház fekvőbeteg és járóbeteg szakellátási feladatainak kiszervezéséről	83	48/2007. (VI. 29.) ME h. címadományozási juttatás megállapításáról.....	83
14/2007. (VI. 29.) PM r. a START-kártya felhasználásának, a járulékkedvezmény érvényesítésének, továbbá elszámolásának részletes szabályairól szóló 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet módosításáról	83	49/2007. (VI. 29.) ME h. címzetes főjegyzői cím adományozásáról.....	83
15/2007. (VI. 29.) PM–MeHVM e. r. a bevallási és adatszolgáltatási kötelezettségek elektronikus úton történő teljesítésének szabályairól szóló 13/2006. (IV. 28.) PM–IHM–MeHVM együttes rendelet módosításáról	83	2007: LXXXIII. tv. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról.....	84
127/2007. (VI. 29.) KE h. városi cím adományozásáról	83	175/2007. (VI. 30.) Korm. r. egyes központosított egészségügyi szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások igénybevételéről, valamint a külön meghatározott személyek tekintetében fennálló egészségügyi ellátás rendjéről	84
128/2007. (VI. 29.) KE h. a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának tagja kinevezéséről.....	83	Szervezeti hírek	
129/2007. (VI. 29.) KE h. nyugállományú határőr altábornagyi előléptetéséről.....	83	Kitüntetések	
130/2007. (VI. 29.) KE h. nyugállományú határőr dandártábornoki kinevezéséről	83	<i>A Magyar Köztársaság Elnöke – az igazságügyi és rendészeti miniszter előterjesztésére – Határőrség Napja alkalmából</i>	
131/2007. (VI. 29.) KE h. nyugállományú határőr dandártábornoki kinevezéséről	83	határőr dandártábornokká kinevezte	
132/2007. (VI. 29.) KE h. büntetés-végrehajtási dandártábornoki kinevezéséről	83	<i>Lukács Sándor</i> hőr. alezredest, a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság igazgatóját;	
133/2007. (VI. 29.) KE h. határőr dandártábornoki kinevezéséről	83	nyugállományú határőr altábornaggyá kinevezte	
134/2007. (VI. 29.) KE h. nyugállományú határőr dandártábornoki kinevezéséről	83	<i>Székely János</i> nyugállományú hőr. vezérőrnagyot, a Határőrség volt parancsnokát;	
1043/2007. (VI. 29.) Korm. h. a MÁV ZRt. és a GySEV ZRt. nyugdíj-igazgatási feladatainak az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság részére történő átadásáról	83	nyugállományú határőr dandártábornokká kinevezte	
43/2007. (VI. 29.) ME h. főiskolai rektorok megbízásáról	83	<i>Balogh Sándor</i> nyugállományú hőr. ezredest, a Határőrség volt törzsfőnök-helyettesét,	
44/2007. (VI. 29.) ME h. főiskolai tanár kinevezéséről	83	<i>Csele József</i> nyugállományú hőr. ezredest, a Győri Határőr Kerület volt parancsnokát,	
45/2007. (VI. 29.) ME h. főiskolai tanár kinevezéséről	83	<i>Prof. dr. Sándor Vilmos</i> nyugállományú hőr. ezredest, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem rektorhelyettesét.	
46/2007. (VI. 29.) ME h. főiskolai rektor megbízásáról	83	„Az év határőre” miniszteri díjat	
47/2007. (VI. 29.) ME h. főiskolai rektor megbízásáról	83	adományozott	
		<i>Bendes Győző</i> hőr. dandártábornoknak, a Budapesti Határőr Igazgatóság volt igazgatójának;	

<p>Bátorság érdemjelet adományozott</p> <p><i>Tóth Ferencnek</i>, a Határőrség Országos Parancsnokság Gazdasági Ellátó Központ gondnokának;</p>	<p>soron kívül előléptette alezredessé</p> <p><i>Nemes Ferenc</i> hőr. őrnagyot, a Miskolci Határőr Igazgatóság kirendeltségvezető-helyettesét;</p>
<p>Szent László érdemjelet adományozott</p> <p><i>Béndeck József</i> hőr. altábornagynak, az Határőrség Országos parancsnokának, <i>Cseri József</i> hőr. ezredesnek, a Győri Határőr Igazgatóság igazgatójának, <i>Rolyák József</i> hőr. dandártábornoknak, a Miskolci Határőr Igazgatóság igazgatójának;</p>	<p>soron kívül előléptette őrnaggyá</p> <p><i>Demeter Tamás</i> hőr. századost, a Határőrség Rendészeti Főigazgatóság mb. főosztályvezető-helyettesét, <i>Füzi Gábor</i> hőr. századost, a Pécsi Határőr Igazgatóság osztályvezetőjét, <i>Kalotai Péter</i> hőr. századost, a Körmenyi Rendészeti Szakközépiskola kiemelt főelőadóját;</p>
<p>Határőrségi főtanácsosi címet adományozott</p> <p><i>Bebes Tibor</i> hőr. alezredesnek, a Rendészeti Végegylet titkárnak, <i>Berecz Lajos</i> hőr. mérnök alezredesnek, a Budapesti Határőr Igazgatóság gazdasági igazgató-helyettesének, <i>Földes Katalin</i> hőr. őrnagynak, az Adyligeti Rendészeti Szakközépiskola kiemelt főelőadójának;</p>	<p>soron kívül előléptette századossá</p> <p><i>Pék Zoltán</i> hőr. főhadnagyot, a Szombathelyi Határőr Igazgatóság osztályvezetőjét;</p> <p>soron kívül előléptette főhadnaggyá</p> <p><i>Eszenyi László</i> hőr. hadnagyot, az Adyligeti Rendészeti Szakközépiskola kiemelt főelőadóját;</p> <p>Miniszteri dicséretben és jutalomban részesíti</p>
<p>Határőrségi tanácsosi címet adományozott</p> <p><i>Alm János</i> hőr. alezredesnek, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium kiemelt főmunkatársának, <i>Bárdos Róbert</i> hőr. alezredesnek, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium kiemelt főmunkatársának, <i>Benk László</i> hőr. alezredesnek, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium kiemelt főmunkatársának, <i>Bodnár Károly</i> hőr. alezredesnek, a Nyírbátori Határőr Igazgatóság osztályvezetőjének, <i>Mészáros Béla</i> hőr. alezredesnek, a Miskolci Rendészeti Szakközépiskola kiemelt főreferensének, <i>Szabó József</i> hőr. mérnök alezredesnek, a Szombathelyi Határőr Igazgatóság kirendeltségvezetőjének, <i>Tóth János</i> hőr. alezredesnek, az Orosházi Határőr Igazgatóság osztályvezetőjének;</p> <p>soron kívül előléptette ezredessé</p> <p><i>dr. Balázs László</i> hőr. alezredes, a Határőrség Országos Parancsnokság főosztályvezetőjét, <i>Danyi István</i> hőr. alezredes, a Körmenyi Rendészeti Szakközépiskola volt oktatási igazgatóhelyettesét, <i>Kovács Zoltán</i> hőr. alezredes, a Határőrség Rendészeti Főigazgatóság főosztályvezetőjét, <i>Szatmári Szilveszter</i> hőr. alezredes, a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság gazdasági igazgatóhelyettesét;</p>	<p><i>Bara György</i> hőr. ezredes, a Nyírbátori Határőr Igazgatóság osztályvezetőjét, <i>Csáfordi József</i> hőr. dandártábornokot, a Szombathelyi Határőr Igazgatóság igazgatóját, <i>Dobos Zsolt</i> hőr. őrnagyot, a Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság mb. határrendészeti kirendeltségvezetőjét, <i>dr. Ekkert József</i> hőr. alezredes, a Pécsi Határőr Igazgatóság osztályvezetőjét, <i>Földi Krisztina</i> hőr. főhadnagyot, a Budapesti Határőr Igazgatóság főelőadóját, <i>dr. Gaskó Bertalan</i> hőr. őrnagyot, a Miskolci Határőr Igazgatóság osztályvezetőjét, <i>Kiss Róbert</i> hőr. ezredes, a Határőrség Országos Parancsnokság főosztályvezetőjét, <i>Kovács István</i> hőr. ezredes, a Győri Határőr Igazgatóság gazdasági igazgatóhelyettesét, <i>Ladányi Zoltán</i> hőr. alezredes, az Orosházi Határőr Igazgatóság határrendészeti kirendeltségvezetőjét, <i>dr. Lengyel Tamás</i> hőr. alezredes, a Balassagyarmati Határőr Igazgatóság kirendeltségvezetőjét, <i>Liptai András</i> hőr. alezredes, a Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság osztályvezetőjét, <i>dr. Monostori Judit</i> hőr. alezredes, a Határőrség Országos Parancsnokság főorvosát, <i>Péter Gábor</i> hőr. alezredes, a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság kiemelt főreferensét, <i>Samu István</i> hőr. vezérőrnagyot, a Határőrség Rendészeti Főigazgatóság főigazgatóját, <i>Szabó János</i> hőr. ezredes, a Nyírbátori Határőr Igazgatóság igazgatóhelyettesét,</p>

dr. Tóth László hőr. dandártábornokot, a Határőrség Gazdasági Főigazgatóság főigazgatóját,

Tóth Péter hőr. alezredest, az Orosházi Határőr Igazgatóság osztályvezetőjét;

Aranylánc emléktárgyat

adományozott

Szilágyi Bálintné főmunkatársnak, a Nyírbátori Határőr Igazgatóság tb. ügyintézőjének;

Falióra emléktárgyat

adományozott

Balázs Ferencné közalkalmazottnak, a Győri Határőr Igazgatóság takarítónőjének,

Hevér Norbert hőr. főhadnagynak, a Balassagyarmati Határőr Igazgatóság kiemelt főelőadójának,

Zsolnay emléktárgyat

adományozott

Gáspárné dr. Schinke Beatrix hőr. alezredesnek, a Határőrség Országos Parancsnokság osztályvezetőjének,

Kaszás Margit főmunkatársnak, a Pécsi Határőr Igazgatóság ügyintézőjének,

Karóra emléktárgyat

adományozott

Fehérné Csontó Erika közalkalmazottnak, a Miskolci Határőr Igazgatóság előadójának,

Rubovszki Jánosné közalkalmazottnak, a Balassagyarmati Határőr Igazgatóság előadójának;

Dísztör emléktárgyat

adományozott

dr. Dián József hőr. ezredesnek, a Határőrség Országos Parancsnokság főosztályvezetőjének,

Virág László hőr. alezredesnek, a Határőrség Országos Parancsnokság főosztályvezető-helyettesének;

előléptette nyugállományú ezredessé

Sós István nyugállományú hőr. alezredest, a Miskolci Határőr Igazgatóság volt igazgatóhelyettesét;

előléptette nyugállományú alezredessé

Bakos Antal nyugállományú hőr. őrnagyot, a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság volt kiemelt főelőadóját,

Bangó Pál nyugállományú hőr. őrnagyot, a Pécsi Határőr Kerület volt munkatársát,

Baranyás Ferenc nyugállományú hőr. őrnagyot, a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság volt útlevelező tisztjét,

Doffkay Sándor nyugállományú hőr. őrnagyot, a Győri Határőr Kerület volt parancsnok-helyettesét,

Hercz János nyugállományú hőr. őrnagyot, a Pécsi Határőr Kerület volt elhelyezési szolgálatvezetőjét,

Horváth István nyugállományú hőr. őrnagyot, a Soproni Határőr Kerület volt századparancsnokát,

Jászter Sándor nyugállományú hőr. őrnagyot, a Nyírbátori Határőr Kerület volt főügyeletes tisztjét,

Varga János nyugállományú hőr. őrnagyot, a Határőrség Országos Parancsnokság volt főelőadóját;

előléptette nyugállományú őrnaggyá

Belényesi Sándor nyugállományú hőr. századost, az Orosházi Határőr Igazgatóság volt útlevelezőjét,

Bódog Imre nyugállományú hőr. századost, a Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság volt főelőadóját;

előléptette nyugállományú századossá

Tóth Zoltán nyugállományú hőr. főhadnagyot, a Miskolci Határőr Kerület volt útlevelezőjét,

Varga Pál nyugállományú hőr. főhadnagyot, a Határőrség Országos Parancsnokság volt főelőadóját;

előléptette nyugállományú főhadnaggyá

Kovács József nyugállományú hőr. hadnagyot, a Soproni Határőr Kerület volt szakaszparancsnokát.

A Magyar Köztársaság igazságügyi és rendészeti minisztere Semmelweis Nap június 30-a alkalmából magas színvonalú szakmai munkájuk elismeréséül

Miniszteri dicséretben és jutalomban

részesíti

dr. Gondos Miklós orvos-igazgatót,

Kis Sándorné humánpolitikai osztályvezetőt,

dr. Keresztes Éva Mária főorvost,

dr. Kovács Ferenc intézetvezető főorvost,

Mezei Csaba gazdasági igazgatót,

Németh Jenő osztályvezetőt,

dr. Rahóty Pál osztályvezető főorvost,

dr. Rózsahegyi József osztályvezető-főorvost,

dr. Sipos Ferenc szervező főorvost,

dr. Szilvássy István hőr. dandártábornokot, főigazgató-főorvost,

dr. Szomolányi Gábor rendelőintézeti vezető főorvost,

Tőrincsi József hőr. dandártábornokot, titkárságvezetőt,

Vassné Mészöly Margit intézetvezető főnövért,

Wallandt Zsuzsanna főnövért,

dr. Zsigmond Ferenc főorvost.

Kinevezések

Az igazságügyi és rendészeti miniszter

dr. Bácsi Zoltán Tibor budapesti lakost, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Miniszteri Titkárságára határozatlan időre tanácsosnak

kinevezte,

és ezzel egyidejűleg szakmai főtanácsadói címet

adományozott;

dr. Gubucz Ágnes budapesti lakost, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Miniszteri Kabinet Miniszteri Titkárságára határozatlan időre vezető-tanácsosnak

kinevezte,

és ezzel egyidejűleg a Miniszteri Kabinetben főosztályvezetői feladatok ellátásával kabinetfőnöknek

megbízta;

a civilisztikai és igazságügyi szakállamtitkár

dr. Drégelyi Viktória Laura budapesti lakost, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Civilisztikai és Gazdasági Kodifikációs Főosztály Civilisztikai és Gazdasági Kodifikációs Osztályára határozott időre tanácsosnak

kinevezte;

a közjogi szakállamtitkár

dr. Kőrös Andrea Linda budapesti lakost, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Migrációs Főosztály Migrációs Kodifikációs Osztályára határozott időre próba-idő kikötésével fogalmazónak

kinevezte.

Közszolgálati jogviszony megszűnések

Közszolgálati jogviszonya megszűnt

végleges áthelyezéssel

Fehér Virág igazságügyi és rendészeti minisztériumi tanácsosnak;

közös megegyezéssel

dr. Nagy Krisztina igazságügyi és rendészeti minisztériumi tanácsosnak,

áthelyezéssel hivatásos jogviszonyba

Oláh Csilla igazságügyi és rendészeti minisztériumi tanácsosnak.

Igazolványok érvénytelenítése

Mráz Gábor önálló bírósági végrehajtó a DA 801907 számú végrehajtói igazolványát elvesztette.

A végrehajtói igazolvány érvénytelen.

Petrányi Tibor 5683. számú igazságügyi szakértői igazolványát és *Sümeghi Jenő Zoltán* 4214. számú igazságügyi szakértői igazolványát eltulajdonították.

A fenti igazolványok érvénytelenek.

Az alábbi igazságügyi szakértői igazolványok – igazságügyi szakértői névjegyzékből történő törlésük következtében – érvénytelenné váltak:

Adámy Tibor 0732. számú, *Ágostháziné Dr. Eördögh Éva* 2512. számú, *Alpár László* 5244. számú, *Ambrózai Attila* 0943. számú, *Dr. Andók Csaba* 3558. számú, *Antalné Ágoston Katalin* 3660. számú, *Dr. Bakonyi Ferenc* 3778. számú, *Balla Zoltán Gyula* 007457. számú, *Dr. Balogh Sándor* 3895. számú, *Bánó Józsefné* 4842. számú, *Dr. Baranyai Tibor* 4166. számú, *Dr. Béres-Deák Attila* 6015. számú, *Boda Mária* 0541. számú, *Dr. Bollók Sándor* 0995. számú, *Dr. Bondár Magdolna* 3758. számú, *Boros Attila* 006791. számú, *Boros Gyula* 2114. számú, *Dr. Borsányi Gáborné* 5810. számú, *Budavári László* 3102. számú, *Dr. Bugánné Szathmári Margit* 4978. számú, *Dr. Bujdosó Zoltán* 1495. számú, *Csordás Béla* 4014. számú, *Dán András* 6208. számú, *Dékány Csaba* 1549. számú, *Detrik Péter* 3929. számú, *Dombóai János* 1002. számú, *Dr. Erdősi Attila* 3065. számú, *Érsek Gyula* 5685. számú, *Fazekasné Visnyei Irma* 4891. számú, *Dr. Fejősné Iványi Zsuzsanna* 2686. számú, *Dr. Felföldi Margit Irma* 5659. számú, *Dr. Ferenczy Mihály* 1005. számú, *Dr. Fráter Loránd* 5109. számú, *Gál Istvánné* 5843. számú, *dr. Galambos János* 007539. számú, *Ganszky Miklós* 1580. számú, *Dr. Garda Árpád* 0214. számú, *Gógl Antal* 3177. számú, *Dr. Gyódi Éva* 4032. számú, *Györffy Péter* 6546. számú, *Hakkal Hedvig* 4995. számú, *Dr. Halmai Ottó* 0928. számú, *Dr. Hangayné Paksi Éva* 5347. számú, *Hartmann János* 1019. számú, *Dr. Héczey András* 6493. számú, *Héjj Imréné* 3950. számú, *Hideg Klára* 6330. számú, *Dr. Hintalan Albert Lajos* 007478. számú, *Dr. Huszár Ilona* 0156. számú, *Dr. Imrei Tibor* 4916. számú,

Dr. István Lajos prof. 0517. számú, Jáger József 2777. számú, Jakab Gergely 0335. számú, Dr. Jegesi Leontin 4546. számú, Dr. Kabai Imre 1639. számú, Dr. Kállai János 5544. számú, Kalmár Pál 5130. számú, Kamarás Károly 0252. számú, Kaposi Ferenc 3116. számú, Dr. Karsai Kornélia 4745. számú, Kasza Gyuláné dr. Gróth Vera 1026. számú, Katona Ágnes 4981. számú, Kerekes Andrea 6174. számú, Dr. Kerekes Imre 2358. számú, Komár Ferenc 0807. számú, Konkser Gyula 1684. számú, Kornis János 0850. számú, Dr. Kósa Jenő Tamás 5098. számú, Kovács Károly 5233. számú, Kovács Szilveszter 2991. számú, Körmendi Józsefné 6484. számú, Körmendy Péter 4629. számú, Kudelich Ferenc 5405. számú, Dr. Lévai Jenőné 4584. számú, Lukácsi Béla 0248. számú, Dr. Magyar Béla 0418. számú, Mák Györgyné 5148. számú, Maracsik Zoltán 6471. számú, Dr. Márkus Magdolna 1400. számú, Márton Gyula 5059. számú, Mártonné Emel Anikó 007141. számú, Máthé Attila András 007452. számú, Dr. Miklós Ferenc 1149. számú, Dr. Molnár István 0532. számú, Dr. Molnár Pál 6069. számú, Moticska Felicián 1787. számú, Mucsy Lajos 4392. számú, Dr. Nagy György 2224. számú, Dr. Nagy Kálmán 2207. számú, Nagy Lajosné 5910. számú, Nagy Lászlóné 5161. számú, Nagy Pál Imre 4728. számú, Dr. Nagykálnai Tamás 6000. számú, Novák József 6012. számú, Dr. Olasz Tibor 3222. számú, Osvát Marianna 1810. számú, Praveczi Vidor 5922. számú, Rácz János 3701. számú, Dr. Rácz Margit 5313. számú, Dr. Renner Antal Prof. 6292. számú, Richter Miklós 2545. számú, Sándor Ferenc

4333. számú, Dr. Sárkány Tiborné 6130. számú, Sárközi Árpádné 1244. számú, Sass Jenő 2726. számú, Dr. Schilli Antal 2465. számú, Schleider József 6298. számú, Sebestyén Béla 0074. számú, Dr. Sebestyén Tamás 2031. számú, Dr. Seres Endre 2634. számú, Siklós József 6304. számú, Dr. Sipos István 3711. számú, Sipos Sándor 4601. számú, Stadler Katalin 2138. számú, Sümegi György 6342. számú, Dr. Szabó Gyula 3067. számú, Dr. Szabó Józsefné Dr. Szarkássy Györgyi 0269. számú, Dr. Szabó Judit 5612. számú, Dr. Szabó László 1907. számú, Szabó Sándor 0779. számú, Dr. Szabóné dr. Ravasz Bernadett 5142. számú, Dr. Szarka Gábor 006683. számú, Szilágyi Endre 6483. számú, Dr. Szilágyi Mihály 2410. számú, Szilvássy Ferenc 0500. számú, Szőke Gábor 5440. számú, Dr. Szöllőssy-Csoma Enikő 6173. számú, Sztrakay Egon 1936. számú, Dr. Szűcs Rozália 4371. számú, Takács László 2322. számú, Tihanyi Zoltán 0337. számú, Dr. Tolnay Lajos 4151. számú, Dr. Tornóczky János 2631. számú, Tóth Edit 6356. számú, Dr. Tóth Ferenc 2226. számú, Tóth László 1957. számú, Dr. Tóth Tibor 3512. számú, Tőkés László 1328. számú, Uzsoki János 2088. számú, Dr. Várady Géza 1970. számú, Varga Béla 4084. számú, Dr. Varga József 0922. számú, Dr. Varró Alexander 4161. számú, Dr. Véghe Viola 4677. számú, Dr. Vukov Konstantin 3483. számú, Dr. Wagner Ádám 1207. számú, Zagyvi Judit 6512. számú, Zékány László 2384. számú és Zotter Tibor 0642. számú igazságügyi szakértői igazolványai.

Közlemények

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium közleménye az igazságügyi szakértői névjegyzékbe bejegyzettekről és az igazságügyi szakértői névjegyzékből töröltekről

I.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium az igazságügyi szakértői névjegyzék vezetéséről szóló 210/2005. (X. 5.) Korm. rendelet 9. §-ában foglaltak alapján az alábbi – az igazságügyi szakértői névjegyzék – 2007. január 1. és 2007. június 30. között bejegyzett szakértők adatait tartalmazó – névsort teszi közzé:

Név	Elérhetőségi cím	Szakterület	Bejegyzés dátuma
Árva-Tóth Andrea Erika	6000 Kecskemét, Belsőnyír tanya 141/B.	Ujjnyomatszakértés (daktiloszkópia)	2007.04.12
Badics Józsefné	5600 Békéscsaba, Nagy S. u. 110.	Adó- és járulékek; könyvszakértés	2007.05.10
Bakó Zsolt	5100 Jászberény, Sármány u. 4.	Írásszakértés	2007.03.19
Balogh Istvánné	4031 Debrecen, Ohat u. 14.	Adó- és járulékek; könyvszakértés	2007.01.25

	Név	Elérhetőségi cím	Szakterület	Bejegyzés dátuma
	Barakonyné Tamás Mária	1031 Budapest, Silvánus stny. 31.	Vegyészet (kivéve a toxikológia)	2007.05.07
dr.	Bárcki Tamás János	8700 Marcali, Csokonai u. 22.	Sebészet	2007.04.12
	Barsi László	9024 Győr, Szerűskert u. 14	Írásszakértés; nyomszakértés	2007.05.02
	Bartók Sándor Péter	8171 Balatonvilágos, Mező u. 8.	Informatikai berendezések, számítógépek, perifériák és helyi hálózatok (hardver); informatikai rendszerek tervezése, szervezése; számítástechnikai adatbázis, adatstruktúrák	2007.01.18
	Bazsó László	9700 Szombathely, Szent Márton u. 27.	Írásszakértés; személy- és vagyonvédelem; nyomszakértés	2007.04.26
	Bencsik Erika	1103 Budapest, Csombor u. 5.	Írásszakértés	2007.03.29
	Biri László	2840 Oroszlány, Rákóczi Ferenc út 55.	Nyomszakértés	2007.05.09
	Borgulya Zoltán László	2421 Nagyvenyim, Határvölgyi u. 39.	Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia	2007.05.10
	Boros Ferenc Zsolt	5720 Sarkad, Gyulai út 83.	Állattenyésztés; egyéni és társas vadászatok lebonyolítása; mezőgazdasági kár, mezőgazdasági vadkár, mezőgazdasági kárbecslés; vadgazdasági tervezés; zárttéri vadtartás	2007.03.21
	Bögre András	2100 Gödöllő, Bethlen Gábor u. 42.	Természetvédelem és mezőgazdaság; élővilágvédelem; ökológia; természetvédelem a vadgazdálkodásban; mezőgazdasági kár, mezőgazdasági vadkár, mezőgazdasági kárbecslés; vadgazdálkodási tervezés; zárttéri vadtartás; agrár-környezetgazdálkodás; állattenyésztés; egyéni és társas vadászatok lebonyolítása	2007.04.12
	Bujdosó Zoltán Balázs	6000 Kecskemét, Belsőnyír tanya 141/b.	Okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést)	2007.04.12
	Czékman Attila	6791 Szeged, Zalán u. [Kiskundorozsma] 13.	Gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti jármű vizsgálat; közúti járműtervezés műszaki	2007.05.07
	Czifra Hunor	3525 Miskolc, Tízeshonvéd út 20.	Fegyverszakértés	2007.04.16
	Csábi György	7624 Pécs, Hungária u. 49/D.	Írásszakértés	2007.05.09
dr.	Csanádi József	6725 Szeged, Moszkvai krt. 5-7.	Élelmiszer-biztonság; élelmiszer-ipari feldolgozás; mezőgazdasági termények, termékek tartósítása	2007.03.21
	Cseh Lajos	6000 Kecskemét, Hegedűs köz 6. I/5/a.	Fegyverszakértés; okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést)	2007.03.29
dr.	Csász György Zoltán	1171 Budapest, Nagyszentmiklósi út 16.	Szülészet-nőgyógyászat; egészségbiztosítás	2007.04.12
	Csuka László	7630 Pécs, Nagykozári út 9.	Okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést)	2007.04.12
	Dabis Gábor	9600 Sárvár, Újmajor	Vadgazdálkodási tervezés; zárttéri vadtartás	
	Daczóné Tarlósi Hajnalka	7854 Matty, Keselyősfapuszta 19.	Erdőgazdálkodás	2007.05.08
	Dicenty Gyula Béla	7516 Berzencze, Mátyás király u. 14.	Állattenyésztés	2007.03.21
	Duhay Gábor Antal	1033 Budapest, Huszti út 29. IV/14.	Tájvédelem	2007.04.16
	Egri István Iván	1028 Budapest, Palánta u. 3/C.	Adó- és járulék; könyvszakértés	2007.04.12

	Név	Elérhetőségi cím	Szakterület	Bejegyzés dátuma
dr.	Erdei Pál Ödön	3950 Sárospatak, Várkert u. 16.	Mezőgazdasági kár, mezőgazdasági vadkár, mezőgazdasági kárbecslés; kertészeti növénytermesztés; szántóföldi növénytermesztés; mezőgazdasági termésbecslés; mezőgazdasági termények, termékek tárolása; szántóföldi és kertészeti növényvédelem; gyomszabályozás, vegyszeres gyomirtás	2007.03.29
	Erdei Rezső Ferenc	5600 Békéscsaba, Szőlő u. 95/3.	Szénhidrogén termelés, -kutatás, -szállítás	2007.05.03
	Fábián János	1022 Budapest, Bimbó út 58.	Közúti áruszállítás, fuvarozás	2007.03.21
dr.	Farkas Béla	5300 Karcag, Püspökladányi út 9.	Szántóföldi és kertészeti növényvédelem; mezőgazdasági tápanyag-gazdálkodás; mezőgazdasági termésbecslés; szántóföldi növénytermesztés; agrár-környezetgazdálkodás; gyepgazdálkodás; gyomszabályozás, vegyszeres gyomirtás	2007.04.12
	Farkas Sándor Árpád	1203 Budapest, Baross u. 44. VI/36.	Jövedék; vám	2007.02.13
dr.	Farkas Sándor Györgyné	8300 Tapolca, Bányász u. 12.	Felszín alatti vízkészlet gazdálkodás; vízfeltárás, kútúrás, vízkitermelés	2007.02.14
dr.	Fekete Károly Ferenc	4043 Debrecen, Bartók Béla u. 2–26.	Baleseti sebészet (traumatológia) és ortopédia	2007.06.27
	Fodróczy Győző László	9141 Ikrény, Ady E. u. 38/D.	Nyomszakértés	2007.04.16
dr.	Füzi István	1025 Budapest, Szépvölgyi út 148/4.	Tüdőgyógyászat	2007.04.12
	Gilányi Gabriella Zsuzsanna	4400 Nyíregyháza, Bujtos u. 2.	Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia	2007.06.29
	Góbor Erzsébet Kitti	5136 Jászszentandrás, Bartók Béla út 32.	Okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést)	2007.06.29
	Godzsák Tibor Tamás	3980 Sátoraljaújhely, Jókai u. 14.	Vadgazdálkodási tervezés; zárttéri vadtartás	2007.02.15
dr.	Gresz Miklós Tamás	1139 Budapest, Váci út 73/A.	Sebészet; egészségbiztosítás	2007.04.12
	Györffy Györgyné	8230 Balatonfüred, Köztársaság u. 16.	Ökológia	2007.02.20
dr.	Molnár Julianna			
	Győri László	4033 Debrecen, Sámsoni út 145.	Okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést)	2007.03.29
dr.	Hegedűsné Kenéz Róza	8380 Hévíz, Vörösmarty u. 4.	Adó- és járulék	2007.03.21
dr.	Hettmann Károly László	9500 Celldömölk, Dr. Gréfin tér 7. II/15.	Belgyógyászat	2007.05.10
	Horváth Jenő István	8900 Zalaegerszeg, Jókai Mór u. 23.	Természetvédelem a vadgazdálkodásban; természetvédelem és mezőgazdaság; élővilág védelem; erdők természetvédelme; tájvédelem	2007.05.10
	Ignéczi Hajnalka	1139 Budapest, Teve u. 4–6.	Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia	2007.01.31
dr.	Illyés Árpád	1125 Budapest, Diósárok út 49.	Baleseti sebészet (traumatológia) és ortopédia	2007.04.12
dr.	Jelencsics Zsuzsanna	9021 Győr, Jókai u. 13–17.	Belgyógyászat	2007.05.10
dr.	Jószainé dr. Párkányi Ildikó	1133 Budapest, Vág u. 9. II/11.	Termőföld-forgalmazás, termőföld-értékcslés; mezőgazdasági és élelmiszer-ipari vállalati gazdálkodás; parképítés és zöldfelület fenntartás	2007.04.12
dr.	Juhász Ferenc László	1125 Budapest, Diósárok köz 6. I. em.	Baleseti sebészet (traumatológia) és ortopédia; egészségbiztosítás	2007.04.12
	Kállainé Kiss Szilvia	4033 Debrecen, Sámsoni út 145.	Ujjnyomatszakértés (daktiloszkópia)	2007.05.02

	Név	Elérhetőségi cím	Szakterület	Bejegyzés dátuma
	Károly Istvánné	1087 Budapest, Mosonyi u. 9.	Vegyészet (kivéve a toxikológia)	2007.05.10
dr.	Kárpát József	8000 Székesfehérvár, Torony sor 8. VII/1.	Földmérés és térképészet	2007.06.22
dr.	Kenyeres Sándor	1012 Budapest, Pálya u. 4–6.	Adó- és járulék	2007.02.08
dr.	Kiss László Béla	1105 Budapest, Lámpagyár u. 16. II/5.	Légiforgalmi szolgálatok	2007.01.26
	Kitanics Márk	7101 Szekszárd, Pf.: 255	Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia	2007.05.11
	Kocsis Andrea	6701 Szeged, Pf.: 2004	Írásszakértés; okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést)	2007.03.23
dr.	Kovács Gábor	1134 Budapest, Róbert Károly krt. 44.	Igazságügyi pszichiáter	2007.03.21
	Kováts Endre Kálmán	1105 Budapest, Ihász köz 6. I/7.	Közúti áruszállítás, fuvarozás	2007.02.17
dr.	Kozmáné dr. Szabó Katalin	3300 Eger, Egri út 39/B	Aneszteziológia és intenzív terápia	2007.05.10
	Kőszeginé Csapó Emese Mária	1145 Budapest, Bosnyák u. 23/A.	Könyvszakértés	2007.02.19
	Kövér István	4033 Debrecen, Sámsoni út 145.	Írásszakértés	2007.03.06
	Laczkó András Attila	4400 Nyíregyháza, Schmidt Mihály u. 1.	Ivóvízellátás, ivóvízminőség-javítás	2007.05.09
	Lakatos György	7623 Pécs, Madách Imre u. 3/C. III/12.	Gépjármű közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti jármű vizsgálat; közúti járműtervezés műszaki	2007.03.21
	Leiner Norbert	8191 Öskü, József A. u. 8.	Nyomszakértés	2007.04.12
	Lippai Beáta	4501 Kemece, Hass tanya 9.	Ujjnyomatszakértés (daktiloszkópia)	2007.05.10
dr.	Lukovszki Nóra	3200 Gyöngyös, Mátrai út 21.	Orvosi laboratóriumi diagnosztika; mikrobiológia	2007.04.12
	Márton Lajos	7632 Pécs, Kodolányi János u 15.	Írásszakértés	2007.04.12
	Molnár Csaba	2481 Velence, Sárghaföldes út 21.	Folyó- és tószabályozás; ivóvízellátás, ivóvízminőség-javítás; települési szennyvízelvezetés és -tisztítás; vízepítési nagyműtárgyak; vízrendezés és belvízmentesítés	2007.03.21
	Molnár István	5600 Békéscsaba, Vécsey u. 14. I/3.	Nyomszakértés; fegyverszakértés	2007.04.16
dr.	Molnár Tamás Ferenc	7626 Pécs, Kispirciszma dűlő 85.	Sebészet	2007.04.12
dr.	Mózes Imre	7400 Kaposvár, Kecelhegyi u 20.	Tüdőgyógyászat; belgyógyászat; egészségbiztosítás	2007.04.12
	Németh Ildikó	8600 Siófok, Tanácsház u. 26. fszt. 5.	Ujjnyomatszakértés (daktiloszkópia)	2007.04.26
	Pach Zoltán Ferenc	8621 Zamárdi, Jegenye tér 4.	Termőföld-forgalmazás, termőföld-értékbecslés	2007.03.20
	Palkó Géza Imre	9700 Szombathely, Váci M. u. 1/C.	Írásszakértés; személy- és vagyonvédelem	2007.04.26
dr.	Pintér Richárd Zoltán	9028 Győr, Páva u. 38/E.	Sebészet; Tüdőgyógyászat; belgyógyászat; egészségbiztosítás; Ujjnyomatszakértés (daktiloszkópia); Termőföld-forgalmazás, termőföld-értékbecslés	2007.03.26
	Polgár Antal	9652 Nick, Műgát A. épület	vízgyűjtő-gazdálkodás; vízrendezés és belvízmentesítés; árvízvédelem és -mentesítés; felszíni vízkészlet-gazdálkodás; folyó- és tószabályozás; vízepítési nagyműtárgyak	2007.06.25
	Rác Ferenc	1223 Budapest, Kelenvölgyi u. 37.	Gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti jármű vizsgálat	2007.05.16

	Név	Elérhetőségi cím	Szakterület	Bejegyzés dátuma
	Rátskay Ildikó	2092 Budakeszi, Erkel u. 62.	Adó- és járulék	2007.03.26
	Sas Béla	3300 Eger, Rózsa Károly út 4.	Földmérés és térképészet	2007.02.19
dr.	Simó Gábor	1029 Budapest, Koppány vezér u. 12.	Sebészet	2007.04.12
	Simon József	3300 Eger, Hősök út 4/A.	Írásszakértés	2007.04.18
	Simon László	2040 Budaörs, Aradi u. 29.	Gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés)	2007.02.14
	Szabó Tamás	7940 Szentlőrinc, Nyársfa u. 1/D.	Okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést); írásszakértés	2007.05.08
	Szántó János	2335 Taksony, Mária u. 5.	Adó- és járulék; könyvszakértés	2007.03.16
	Szécsi László Sándor	2134 Sződ, Rátóti u. 21.	Okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést)	2007.03.29
	Szekeres Tamás Zoltán	2440 Százhalombatta, Hét vezér útja 14/B.	Jövedék	2007.03.21
	Szentes János Attila	8000 Székesfehérvár, Bem u. 15.	Ingatlan-értékbecslés	2007.05.11
	Szlancsik Péter Pál	5600 Békéscsaba, Lencsési út 45-47. IV/24.	Nyomszakértés	2007.05.03
	Szücs László	7400 Kaposvár, Nyár u. 7.	Gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti jármű vizsgálat; közúti járműtervezés műszaki	2007.02.19
dr.	Tardos Károlyné	9026 Győr, Hédervári u. 72.	Vegyészet (kivéve a toxikológia)	2007.04.26
	Téglás András Sándor	8360 Keszthely, Tessedik Sámuel u. 26.	Folyó- és tószabályozás; felszíni vízkészlet-gazdálkodás; vízgyűjtő-gazdálkodás; vízrendezés és belvízmentesítés	2007.02.16
	Telek András	5600 Békéscsaba, Gábor Áron u. 3. fszt. 2.	Nyomszakértés	2007.05.03
dr.	Temesváry Béla	6000 Kecskemét, Sás u. 9.	Szülészet-nőgyógyászat	2007.04.12
	Tóth Gábor	9012 Győr, Forráskút u. 33.	Gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti jármű vizsgálat; közúti közlekedési műszaki létesítmények technológia tervezése, fenntartása	2007.02.20
	Tóth Kálmán Tibor	4024 Debrecen, Teleki u. 22. I/3.	Adó- és járulék; könyvszakértés	2007.01.25
dr.	Urai Klára	1025 Budapest, Csalán út 31.	Foglalkozás-orvostan; belgyógyászat; egészségbiztosítás; kardiológia	2007.03.29
	Urbán István	1045 Budapest, Elem u. 5-7.	Vasúti- és egyéb kötőtpályás járművek; vasúti járműgépészet (tervezés, üzemeltetés, fenntartás)	2007.04.03
	Varga Csaba	2621 Verőce, Lugosi u. 34.	Tájvédelem; ökológia; élővilág védelem; földtani és felszínalaktani értékek védelme	2007.04.12
	Varga Zoltán	6044 Kecskemét, Miklós Gyula u. 172.	Nyomszakértés	2007.04.02
	Vidolovics Attila Béla	2251 Tápiószecső, Gábor Áron u. 11.	Gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti jármű vizsgálat	2007.03.20
dr.	Vigh András Károly	1024 Budapest, Keleti Károly utca 29/b.	Írásszakértés	2007.03.29
	Vinczéné Galambos Judit Veronika	2730 Albertirsa, Pozsonyi u. 15.	Adó- és járulék	2007.05.11
Dr.	Virágos Iván Adalbert	9022 Győr, Pállffy u. 5.	Belgyógyászat; egészségbiztosítás	2007.05.10
	Vörös János	6300 Kalocsa, Széchenyi út 47.	Közúti gépjárművek és egyéb közúti járművek gyártása	2007.02.20

II.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium az igazságügyi szakértői névjegyzék vezetéséről szóló 210/2005. (X. 5.) Korm. rendelet 9. §-ában foglaltak alapján az alábbi – az igazságügyi szakértői névjegyzékbe 2007. január 1. és 2007. június 31. között bejegyzett társaságok adatait tartalmazó – névsort teszi közzé:

Név	Székhely	Szakterület	Bejegyzés dátuma
Gépszekér Szakértői és Szolgáltató Bt.	2120 Dunakeszi, Jácint u. 18.	gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti jármű vizsgálat; közúti jármű-tervezés műszaki	2007.01.10
Épületstatikai Tervező és Szakértő Iroda Kft.	1038 Budapest, Bebó Károly u. 2.	épületszerkezet; geotechnika, mély-építés; tartószerkezet (statika)	2007.01.10
GENETECH Genetikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	1012 Budapest, Pálya u. 9.	haemogenetika (DNS)	2007.01.10
BATTERNAY Gépjármű Szakértő és Kereskedelmi - Szolgáltató Bt.	1202 Budapest, Vaskapu u. 12.	gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti járműtervezés műszaki	2007.01.10
K.inG. maKing Ingatlangazdálkoási Kft.	7621 Pécs, Mária u. 21.	épületszerkezet; építészeti; tartószerkezet (statika); ingatlan-értékbecslés	2007.01.10
Balaton Sellő Ingatlanközvetítő, Értékbecslő, Szakértői és Szolgáltató Kft.	8600 Siófok, Fő u. 174–176.	ingatlan-értékbecslés	2007.01.10
TREVISIO Mérnöki Iroda Kft.	1139 Budapest, Kartács u. 4. fszt. 7.	gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti közlekedésbiztonsági műszaki (balesetelemzés); ingatlan-értékbecslés	2007.01.10
MTT Mérnöki Tervező és Tanácsadó Kft.	1133 Budapest, Kárpát u. 40. IV/16.	építészeti; épületszerkezet; tartószerkezet (statika); ingatlan-értékbecslés	2007.01.10
PEPI Könyvvizsgáló, Adószakértő és Üzleti Tanácsadó Kft.	2014 Csobánka, Panoráma u. 546/5.	adó- és járulékok; könyvszakértés	2007.02.27
PSZICHOGYÖNGY Szolgáltató Bt.	1081 Budapest, Rákóczi út 61. II/2.	klínikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia	2007.02.27
K-E-S AUDIT Könyvvizsgáló és Adószakértő Kft.	1047 Budapest, Báthori u. 20. III/1/a.	adó- és járulékok; könyvszakértés	2007.02.27
LOVÁSZ ÉS TÁRSA Gépjármű Mérnök- és Szakértői Iroda Kft.	7627 Pécs, Bittner A. u. 4.	adó- és járulékok; könyvszakértés; gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti közlekedésbiztonsági műszaki (balesetelemzés); igazságügyi orvostan	2007.02.27
Pintér & Laczkovits Épületszigetelő Szakmérnök Bt.	1139 Budapest, Béke tér 7.	épületszerkezet; épületfizika	2007.02.27
ALFÖLD EXPERT Igazságügyi Műszaki Szakértői Kft.	6723 Szeged, Zalán u. 13.	közúti áruszállítás, fuvarozás; gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti közlekedésbiztonsági műszaki (balesetelemzés)	2007.02.27
SWIDERESKI ÉPÍTÉS SZTUDIO Kft.	1037 Budapest, Farkastorkilejtő 4. d. ép.	beruházás, beruházás lebonyolítás, építésgazdaság, építésszervezés; építési szakipar; építéstechnológia; építészeti; épületfizika; ingatlan-értékbecslés; földmérés és térképészet; épületgépészet; táj- és kertépítészeti; parképítés és zöldfelület-fenntartás; területrendezés	2007.02.27
JANUSZ Ingatlanértékelő és Közvetítő Kft.	9234 Kisbodak, Béke u 11.	Ingatlan-értékbecslés; beruházás, beruházás lebonyolítás, építésgazdaság, építésszervezés	2007.04.07

Név	Székhely	Szakterület	Bejegyzés dátuma
SEBY Árufuvarozó, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	8200 Veszprém, Csap u. 21.	Iparművészeti tárgyak; gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés)	2007.04.07
Igazságügyi Szakértők Első „Magánintézete” Bt.	1148 Budapest, Fogarasi út 58.	Adó- és járulék; könyvszakértés; tőkepiac;	2007.04.07
MESTER Építőmérnök, Projekt Kft.	3100 Salgótarján, Pécskő út 40.	Épületszerkezet; tartószerkezet (statika); adó- és járulék; könyvszakértés	2007.04.16
LABRUM-MED Egészségügyi Szolgáltató Bt.	7100 Szekszárd, Lehel u. 12.	Igazságügyi orvostan; baleseti sebészet (traumatológia) és ortopédia; hőerőgépek és rendszerek	2007.05.07
Reál Könyvvizsgáló-Pénzügyi-Tanácsadó, Szolgáltató Bt.	6041 Kerekegyháza, Bedő Albert u. 11.	Adó- és járulék; könyvszakértés	2007.05.07
GP MED Igazságügyi Orvosszakértői Kft.	Budapest, Hunyadvár u. 60.	Igazságügyi orvostan; igazságügyi pszichiátria; orvosi laboratóriumi diagnosztika; mikrobiológia	2007.05.08
Cirrus Gazdasági Szolgáltató Bt.	1112 Budapest, Kérő u. 20.	Nyomszakértés; írásszakértés; fegyverszakértés; okmányszakértés (kivéve biztonsági okmányokra vonatkozó szakértést); gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); közúti közlekedésbiztonsági műszaki (balesetelemzés)	2007.05.08
PARTNER-AUDITOR Könyvvizsgáló és Adótanácsadó Kft.	3532 Miskolc, Győri kapu 86.	Könyvszakértés	2007.06.04
X-PER-T Mérnöki Iroda Kkt.	1029 Budapest, Dutka Ákos u. 66. 1. em.	Építéstechnológia; építészet; építőipari kivitelezés technológiája és eszközeinek biztonsága; ingatlan-értékbecslés; tartószerkezet (statika); épületszerkezet	2007.06.04
RESÓ 2000 Egészségügyi Szolgáltató Bt.	1118 Budapest, Alsóhegy u. 26. fszt. 2.	Igazságügyi pszichiátria	2007.06.04
HOP Építőipari és Faanyagvédelmi Szolgáltató Bt.	1237 Budapest, Vadőr u. 32.	Vegyészet (kivéve a toxikológia); beruházás, beruházás lebonyolítás, építésgazdaság, építésszervezés; építési szakipar; építéstechnológia; építészet; épületszerkezet; ingatlan-értékbecslés; tartószerkezet (statika)	2007.06.04
HUNGARO - JUSTITIA Igazságügyi Szakértői Iroda Kft.	8200 Veszprém, Rákóczi u. 5.	Könyvszakértés; ingatlan-értékbecslés; gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés); iparművészeti tárgyak; nyomszakértés; fegyverszakértés; közúti gépjárművek és egyéb közúti járművek gyártása; szerszámgyártás; építészet; ivóvízellátás, ivóvízminőség-javítás; települési szennyvízelvezetés és -tisztítás; hulladékgazdálkodás; környezeti víz- és talajvédelem; környezeti zaj- és rezgésvédelem; környezet-szennyezést csökkentő berendezések, technológiák; hőerőgépek és rendszerek; mechanikai erőgép, energiaközlő gyártása; szerszámgyártás; vegyi alapanyag gyártása	2007.06.04
ERDŐMESTER 96 Szaktanácsadó és Szolgáltató Bt.	8800 Nagykanizsa, Tárház u. 10.	Egyéni és társas vadászatok lebonyolítása; mezőgazdasági és élelmiszer-ipari vállalati gazdálkodás; erdőgazdálkodás; erdőkár, erdei vadkár, erdei vadkárok becslése; erdővédelem; vadgazdálkodási tervezés	2007.06.04

III.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium az igazságügyi szakértői névjegyzék vezetéséről szóló 210/2005. (X. 5.) Korm. rendelet 9. §-ában foglaltak alapján az alábbi – az igazságügyi szakértői névjegyzékből 2007. január 1. és 2007. június 30. között törölt szakértők adatait tartalmazó – névsort teszi közzé:

Sorszám		Név	Ig. sz.	Törlés dátuma
1		Adámy Tibor	0732	2007.03.29
2		Ágostháziné dr. Eördögh Éva	2512	2007.01.08
3		Alpár László	5244	2007.01.08
4		Ambrózai Attila	0943	2007.03.29
5	dr.	Andók Csaba	3558	2007.06.14
6		Antalné Ágoston Katalin	3660	2007.05.30
7	dr.	Bakonyi Ferenc	3778	2007.04.23
8		Balla Zoltán Gyula	007457	2007.01.08
9	dr.	Balogh Sándor	3895	2007.03.30
10		Bánó Józsefné	4842	2007.01.08
11	dr.	Baranyai Tibor	4166	2007.06.11
12	dr.	Béres-Deák Attila	6015	2007.01.08
13		Boda Mária	0541	2007.04.24
14	dr.	Bollók Sándor	0995	2007.01.08
15	dr.	Bondár Magdolna	3758	2007.01.08
16		Boros Attila	006791	2007.01.08
17		Boros Gyula	2114	2007.01.08
18	dr.	Borsányi Gáborné	5810	2007.02.20
19		Budavári László	3102	2007.05.30
20	dr.	Bugánné Szathmári Margit	4978	2007.01.08
21	dr.	Bujdosó Zoltán	1495	2007.04.04
22		Csordás Béla	4014	2007.03.29
23		Dán András	6208	2007.03.29
24		Dékány Csaba	1549	2007.01.08
25		Detrik Péter	3929	2007.03.29
26		Dombói János	1002	2007.01.08
27	dr.	Erdősi Attila	3065	2007.03.10
28		Érsek Gyula	5685	2007.05.30
29		Fazekasné Visnyei Irma	4891	2007.02.21
30	dr.	Fejősné Iványi Zsuzsanna	2686	2007.02.20
31	dr.	Felföldi Margit Irma	5659	2007.03.29
32	dr.	Ferenczy Mihály	1005	2007.01.08
33	dr.	Fráter Loránd	5109	2007.01.08
34		Gál Istvánné	5843	2007.02.20
35	dr.	Galambos János	007539	2007.03.29
36		Ganszky Miklós	1580	2007.05.30

Sorszám		Név	Ig. sz.	Törlés dátuma
37	dr.	Garda Árpád	0214	2007.04.02
38		Gógl Antal	3177	2007.05.30
39	dr.	Gyódi Éva	4032	2007.02.13
40		Győrffy Péter	6546	2007.03.29
41		Hakkel Hedvig	4995	2007.03.19
42	dr.	Halmi Ottó	0928	2007.04.23
43	dr.	Hangayné Paksi Éva	5347	2007.01.02
44		Hartmann János	1019	2007.01.08
45	dr.	Héczey András	6493	2007.05.30
46		Héjj Imréné	3950	2007.01.08
47		Hideg Klára	6330	2007.01.08
48	dr.	Hintalan Albert Lajos	007478	2007.04.23
49	dr.	Huszár Ilona	0156	2007.01.08
50	dr.	Imrei Tibor	4916	2007.05.08
51	dr.	István Lajos prof.	0517	2007.03.31
52		Jáger József	2777	2007.03.29
53		Jakab Gergely	0335	2007.05.30
54	dr.	Jegesi Leontin	4546	2007.01.08
55	dr.	Kabai Imre	1639	2007.01.08
56	dr.	Kállai János	5544	2007.01.08
57		Kalmár Pál	5130	2007.05.30
58		Kamarás Károly	0252	2007.01.08
59		Kaposi Ferenc	3116	2007.01.08
60	dr.	Karsai Kornélia	4745	2007.04.02
61		Kasza Gyuláné dr. Gróth Vera	1026	2007.03.31
62		Katona Ágnes	4981	2007.03.21
63		Kerekes Andrea	6174	2007.03.31
64	dr.	Kerekes Imre	2358	2007.03.29
65		Komár Ferenc	0807	2007.01.08
66		Koncser Gyula	1684	2007.05.30
67		Kornis János	0850	2007.03.29
68	dr.	Kósa Jenő Tamás	5098	2007.04.23
69		Kovács Károly	5233	2007.05.29
70		Kovács Szilveszter	2991	2007.01.08
71		Körmendi Józsefné	6484	2007.05.30
72		Körmendy Péter	4629	2007.01.08
73		Kudelich Ferenc	5405	2007.03.29
74	dr.	Lévai Jenőné	4584	2007.01.08
75		Lukácsi Béla	0248	2007.05.30
76	dr.	Magyari Béla	0418	2007.01.08
77		Mák Györgyné	5148	2007.05.30

Sorszám		Név	Ig. sz.	Törlés dátuma
78		Maracsik Zoltán	6471	2007.05.30
79	dr.	Márkus Magdolna	1400	2007.03.29
80		Márton Gyula	5059	2007.03.29
81		Mártonné Emel Anikó	007141	2007.03.29
82		Máthé Attila András	007452	2007.06.18
84	dr.	Miklós Ferenc	1149	2007.03.10
85	dr.	Molnár István	0532	2007.07.02
86	dr.	Molnár Pál	6069	2007.03.29
87		Moticska Felicián	1787	2007.01.08
88		Mucsy Lajos	4392	2007.01.08
89	dr.	Nagy György	2224	2007.05.30
90	dr.	Nagy Kálmán	2207	2007.03.29
91		Nagy Lajosné	5910	2007.05.30
92		Nagy Lászlóné	5161	2007.03.29
93		Nagy Pál Imre	4728	2007.05.30
94	dr.	Nagykálnai Tamás	6000	2007.01.08
95		Novák József	6012	2007.03.29
96	dr.	Olasz Tibor	3222	2007.05.30
97		Osvát Marianna	1810	2007.01.08
98		Praveczi Vidor	5922	2007.03.29
99		Rácz János	3701	2007.05.30
100	dr.	Rácz Margit	5313	2007.02.13
101	dr.	Renner Antal Prof.	6292	2007.03.29
102		Richter Miklós	2545	2007.01.08
103		Sándor Ferenc	4333	2007.03.29
104	dr.	Sárkány Tiborné	6130	2007.07.02
105		Sárközi Árpádné	1244	2007.03.29
106		Sass Jenő	2726	2007.01.08
107	dr.	Schilli Antal	2465	2007.05.16
108		Schleider József	6298	2007.03.29
109		Sebestyén Béla	0074	2007.05.30
110	dr.	Sebestyén Tamás	2031	2007.06.14
111	dr.	Seres Endre	2634	2007.02.07
112		Siklós József	6304	2007.03.29
113	dr.	Sipos István	3711	2007.04.24
114		Sipos Sándor	4601	2007.01.08
115		Stadler Katalin	2138	2007.01.08
116		Sümegei György	6342	2007.01.08
117	dr.	Szabó Gyula	3067	2007.04.23
118	dr.	Szabó Józsefné dr. Szarkássy Györgyi	0269	2007.03.19
119	dr.	Szabó Judit	5612	2007.02.08

Sorszám		Név	Ig. sz.	Törlés dátuma
120	dr.	Szabó László	1907	2007.05.30
121		Szabó Sándor	0779	2007.01.08
122	dr.	Szabóné dr. Ravasz Bernadett	5142	2007.03.06
123	dr.	Szarka Gábor	006683	2007.06.12
124		Szilágyi Endre	6483	2007.05.30
125	dr.	Szilágyi Mihály	2410	2007.03.29
126		Szilvásy Ferenc	0500	2007.01.08
127		Szőke Gábor	5440	2007.03.29
128	dr.	Szőllőssy-Csoma Enikő	6173	2007.07.02
129		Sztrakay Egon	1936	2007.01.08
130	dr.	Szűcs Rozália	4371	2007.05.23
131		Takács László	2322	2007.01.08
132		Tihanyi Zoltán	0337	2007.05.30
133	dr.	Tolnay Lajos	4151	2007.01.08
134	dr.	Tornóczky János	2631	2007.01.08
135		Tóth Edit	6356	2007.01.29
136	dr.	Tóth Ferenc	2226	2007.04.23
137		Tóth László	1957	2007.05.30
138	dr.	Tóth Tibor	3512	2007.03.29
139		Tőkés László	1328	2007.01.08
140		Uzsoki János	2088	2007.01.08
141	dr.	Várady Géza	1970	2007.04.19
142		Varga Béla	4084	2007.05.30
143	dr.	Varga József	0922	2007.04.23
144	dr.	Varró Alexander	4161	2007.06.11
145	dr.	Végh Viola	4677	2007.01.08
146	dr.	Vukov Konstantin	3483	2007.05.30
147	dr.	Wagner Ádám	1207	2007.03.31
148		Zagyai Judit	6512	2007.03.29
149		Zékány László	2384	2007.01.08
150		Zotter Tibor	0642	2007.01.08

A névjegyzékből való törléssel egyidejűleg az igazságügyi szakértők részére kiállított igazolványokat az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium bevonta.

**Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
közleménye
a közvetítói névjegyzékbe bejegyzettek és a közvetítói névjegyzékből töröltek névsoráról**

I.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium a közvetítói tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény 4. §-ában és 6. §-ának (4) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi – a közvetítói névjegyzékbe 2007. január 1. és 2007. június 30. között bejegyzettek nyilvános adatait tartalmazó – névsort teszi közzé:

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Gyarmati György	1035 Budapest Raktár u. 8. <i>telefonszám: 36-892-82</i> <i>fax szám: 36-892-82</i> <i>mobilszám: 06-30-297-9542</i> <i>e-mail cím: gyarmatigyorgy@fibermail.hu</i>	2007.02.12.	
dr. Kovács Károly Előd	1051 Budapest Hercegprímás u. 2. II/15. <i>telefonszám: 26-708-76, 26-723-35</i> <i>fax szám: 26-708-76</i> <i>mobilszám: 06-30-205-0004</i> <i>e-mail cím: kovacs.elod@mail.tvnet.hu</i>	2007.05.10.	polgári jogviták
dr. Kőlcsey-Rieden Herbert Roland	1055 Budapest Stollár Béla u. 18. <i>telefonszám: 27-930-30, 27-930-39</i> <i>fax szám: 27-930-39</i> <i>mobilszám: 06-20-344-8090</i> <i>e-mail cím: roland.kolcsey-rieden@bkru.hu</i>	2007.02.02.	ingatlanjogi viták, társasági jogviták, munkajogi viták, polgári jogviták (élelmiszer jog, versenyjog, védjegyjog)
Schveigerné Kovács Erika	8649 Balatonberény Erkel F. u. 13. <i>telefonszám: 85-377-313, 85-377-209</i> <i>fax szám: 85-377-313</i> <i>mobilszám: 06-20-570-8289</i> <i>e-mail cím: balatonsummer@freemail.hu</i>	2007.02.02.	
Dombi János	4024 Debrecen Teleki u. 24. I. em. 2/a. <i>telefonszám: 52-430-767</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám: 06-20-938-2083</i> <i>e-mail cím: dombi.janos@t-online.hu</i>	2007.02.02.	
Kovácsné dr. Lődör Orsolya	9700 Szombathely Kond vezér u. 14. <i>telefonszám: 94-714-075</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám: 06-30-560-2239</i> <i>e-mail cím: olodor@freemail.hu</i>	2007.03.23.	

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Buzásné Szikora Zsuzsanna	1015 Budapest Toldy Ferenc u. 56. I. em. 3. <i>telefonszám:</i> 202-3249 <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-20-995-8474 <i>e-mail cím:</i> szikorazsuzsanna@freemail.hu	2007.02.02.	családi jogi jogviták, munkajogi jogviták, személyiségi jogi jogviták, környezetvédelemmel kapcsolatos jogviták, vagyonjogi jogviták, gazdasági jogviták
Németh András József	1033 Budapest Husztí u. 21. <i>telefonszám:</i> 367-0963 <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.02.02.	
Schmiedt László	2170 Aszód Öreghegy u. 4. <i>telefonszám:</i> 28-400-016 <i>fax szám:</i> 28-400-016 <i>mobilszám:</i> 06-20-551-9316 <i>e-mail cím:</i> schmiedt@vnet.hu	2007.03.23.	munkajogi viták, kártérítési viták
Illés Gábor	1073 Budapest Erzsébet Krt. 1-3. <i>telefonszám:</i> 34-358-45, 06-209-324554 <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.03.23.	kereskedelmi viták, üzletbiztonsággal kapcsolatos polgári viták
Fehérvári János István	1134 Budapest Váci út 45. <i>telefonszám:</i> 45-147-63 <i>fax szám:</i> 34-033-03 <i>mobilszám:</i> 06-20-955-9725 <i>e-mail cím:</i> fehervari.janos@winisec.hu	2007.02.12.	megbízási szerződésekkel kapcsolatos jogviták, munkaügyi jogviták, vagyonőri intézkedésekkel kapcsolatos polgári jogviták
dr. Balogh Béla	1031 Budapest Amfiteátrum u. 27. VIII. 71. <i>telefonszám:</i> 38-822-22 <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-30-203-5302 <i>e-mail cím:</i>	2007.02.12.	munkaügyi jogviták, iparjogvédelmi jogviták, egyéb polgári jogi viták
dr. Kosza Yvette	1051 Budapest Nádor u. 8. <i>telefonszám:</i> 33-726-73 <i>fax szám:</i> 33-726-73 <i>mobilszám:</i> 06-30-343-7371 <i>e-mail cím:</i> yogasz@mail.tvnet.hu	2007.02.12.	polgári és kereskedelmi jogviták, gazdasági és cégügyek (szerződések, szervezet, munkaügyi kapcsolatok) kártérítési jogviták
Benkőné dr. Valentinyi Ágnes Laura	1036 Budapest Lajos u. 113. 3/17. <i>telefonszám:</i> 38-819-72 <i>fax szám:</i> 38-819-72 <i>mobilszám:</i> 06-30-201-3536 <i>e-mail cím:</i> bval13@t-online.hu	2007.02.12.	munkajogi viták, családjogi viták, társasági jogi viták, ingatlanjogi viták, kártérítési jogviták, társasházi jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Piskor Erika	6060 Tiszakécske Szent Imre tér 5. <i>telefonszám: 76-441-666</i> <i>fax szám: 76-441-666</i> <i>mobilszám:</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.02.12.	
dr. Király László István	1111 Budapest Bertalan Lajos u. 26. <i>telefonszám: 46-648-05, 06-23-367-037</i> <i>fax szám: 27-902-34</i> <i>mobilszám: 06-30-201-9586</i> <i>e-mail cím: ref@chello.hu</i>	2007.03.23.	
Soós Géza Béla	1111 Budapest Bertalan Lajos u. 26. <i>telefonszám: 46-648-05</i> <i>fax szám: 27-902-34</i> <i>mobilszám:</i> <i>e-mail cím: ref@chello.hu</i>	2007.05.10.	
dr. Borai Ákos	2461 Tárnok Rákóczi út 89. <i>telefonszám: 46-648-05</i> <i>fax szám: 27-902-34</i> <i>mobilszám:</i> <i>e-mail cím: ref@chello.hu</i>	2007.05.10.	
Nagy Lászlóné	1093 Budapest Közraktár u. 22. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám: 06-30-377-9030</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.05.10.	
Kisszebeni Marcell Lajos	1221 Budapest Vihar u. 15. <i>telefonszám: 22-920-53</i> <i>fax szám: 22-920-53</i> <i>mobilszám: 06-20-244-5610</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.03.23.	
Dr. Szabó Mártonné	1093 Budapest Közraktár u. 22. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám: 06-30-377-9030</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.03.23.	
Vida Szabolcs	1093 Budapest Közraktár u. 22. <i>telefonszám: 21-718-21</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.03.23.	családi jogviták, szomszédjogi viták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Piegelné dr. Csényi Magdolna	6400 Kiskunhalas Árpád u. 2. <i>telefonszám: 77-429-811</i> <i>fax szám: 07-742-9811</i> <i>mobilszám: 06-70-510-3777</i> <i>e-mail cím: piegelnedr@freemail.hu</i>	2007.03.23.	polgári jogviták, családjogi viták
Hideg Mónika	4024 Debrecen Szombathi István u. 15. II. em. 8. ajtó <i>telefonszám: 52-368-241, 52-368-241</i> <i>fax szám: 52-368-241</i> <i>mobilszám: 06-20-537-3857</i> <i>e-mail cím: hideg.moni@invitel.hu</i>	2007.03.23.	
László Imre Antal	9700 Szombathely Ond vezér u. 19. <i>telefonszám: 94-327-462</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám: 06-30-377-9633</i> <i>e-mail cím: leo44ster@gmail.com</i>	2007.03.23.	családjogi viták
dr. Snóbli József Vilmos	1163 Budapest Cziráki u. 15. fsz. 2. <i>telefonszám: 40-390-93</i> <i>fax szám: 40-390-93</i> <i>mobilszám: 06-30-951-6907</i> <i>e-mail cím: dr.snobli@t-online.hu</i>	2007.03.23.	polgári jogviták, gazdasági jogviták
dr. Turek Gábor Zoltán	1055 Budapest Honvéd u. 18. fszt. 1. <i>telefonszám: 1-332-3273</i> <i>fax szám: 1-332-3273</i> <i>mobilszám: 06-30-493-4292</i> <i>e-mail cím: drturek@mail.datanet.hu</i>	2007.03.23.	
Földiné Péntek Éva	5000 Szolnok Mikszáth K. út 28. <i>telefonszám: 56-377-496</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám: 06-70-510-9586</i> <i>e-mail cím: foldieva5@freemail.hu</i>	2007.05.10.	
dr. Motorcza Gyula	2067 Szárliget Béke u. 48. <i>telefonszám: 34-433-450</i> <i>fax szám: 34-433-450</i> <i>mobilszám: 06-30-633-1128</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.05.10.	polgári jogi viták (önkormányza- tok közötti elszámolási viták)
Berta-Tóth Edit	2721 Pilis Harang u. 14. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám: 06-30-399-3073</i> <i>e-mail cím: btoth@citromail.hu</i>	2007.05.10.	családjogi viták (házasság fel- bontása, gyermek elhelyezés, kapcsolattartás, gyermektartás)

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Hegedűs Dóra	1124 Budapest Vércse u. 4/b. <i>telefonszám:</i> 31-913-07 <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-20-966-1636 <i>e-mail cím:</i> dori@mensa.hu	2007.05.07.	vállalatok egymás közötti jogvitái, vállalatok és egyéb szervek (önkormányzatok, közigazgatási szervek, hatóságok) polgári jogvitái
Enders Attila	1124 Budapest Mártonhegyi út 52/D. <i>telefonszám:</i> 35-595-86 <i>fax szám:</i> 35-595-86 <i>mobilszám:</i> 06-20-954-8294 <i>e-mail cím:</i> enders@t-online.hu	2007.05.07.	
dr. Szeles Géza	1036 Budapest Kiskorona u. 12. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-20-923-8322 <i>e-mail cím:</i> drszeles.geza@magenta.hu	2007.05.07.	polgári jogviták
dr. Barna Ildikó Ilona	2721 Pilis Almáskert 2. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-30-201-4925 <i>e-mail cím:</i> peligrosa2@freemail.hu	2007.05.07.	
Miklós Katalin	2051 Biatorbágy Baross G. u. 29. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-30-242-8246 <i>e-mail cím:</i> kmiklos@osi.hu	2007.05.07.	családjogi és kisebbségi jogviták, oktatással kapcsolatos polgári jogviták, oktatási intézményekkel összefüggő polgári jogviták
Vargha Tamásné	8174 Balatonkenese Nefelejcs u. 19. <i>telefonszám:</i> 88-491-755 <i>fax szám:</i> 88-482-943 <i>mobilszám:</i> 06-30-650-2165 <i>e-mail cím:</i> vargha.agi2005@freemail.hu	2007.06.19.	családjogi viták, civil szervezetekkel kapcsolatos polgári viták, gazdasági jogviták
Roszik Dániel Gábor	2100 Gödöllő Lumniczer u. 4/a. <i>telefonszám:</i> 28-418-589 <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-20-451-7487 <i>e-mail cím:</i> daniel.roszik@gmail.com	2007.06.19.	gazdasági társaságokkal kapcsolatos polgári viták, építkezéssel, kivitelezéssel kapcsolatos polgári viták, ingatlan adás-vételével kapcsolatos polgári viták
Horváth Ida	1021 Budapest Üdülő út 23/b. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-70-317-5146 <i>e-mail cím:</i> info@mediacio-met.hu	2007.06.19.	családi jogviták (gyermekelhelyezés, vagyonmegosztás, kapcsolattartás), munkaügyi jogviták, oktatással kapcsolatos polgári jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Kokas András	3000 Hatvan Wesselényi u. 28. <i>telefonszám:</i> 37-340-066 <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-70-248-9111 <i>e-mail cím:</i> kasandra@freemail.hu	2007.06.19.	családjogi viták (birtokviták, házassági vagyoni jog, gyermekelhelyezés), fegyveres testületek hivatásos állományával kapcsolatos polgári jogviták
dr. Heinzelmann Virág	1114 Budapest Bartók B. út 15/B. 1/5. <i>telefonszám:</i> 37-276-50, 37-274-60 <i>fax szám:</i> 37-276-59 <i>mobilszám:</i> 06-30-941-0557 <i>e-mail cím:</i> heinzelmann@heinzelmann.hu	2007.06.19.	gazdasági és kereskedelmi jogviták, bank, - értékpapír és biztosítási jogviták
Nagy Sándor István	1012 Budapest Kuny Domokos u. 5. 1. em. 4. <i>telefonszám:</i> 21-201-12 <i>fax szám:</i> 21-201-12 <i>mobilszám:</i> 06-30-655-6785 <i>e-mail cím:</i> nagybiztonsag@t-online.hu	2007.06.19.	gazdasági polgári jogviták, (követelésérvényesítés, minőségi kifogások, vagyonmegosztás, örökösödési ügyek)
Naftz Katalin Erzsébet	1048 Budapest Homoktövis u. 93. II/11. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-70-338-0960 <i>e-mail cím:</i> fuxial@gmail.com	2007.06.19.	polgári jogviták szociális területen

Név	Közvetítői tevékenység folytatására megjelölt cím	Névjegyzékbe vétel dátuma
Somogyi és Társa Ügyvédi Iroda	1051 Budapest Hercegprímás u. 2. II. 15. <i>telefonszám:</i> 26-708-76, 26-723-35 <i>fax szám:</i> 26-708-76; 26-723-35 <i>mobilszám:</i> <i>e-mail cím:</i> somogyi@mail.tvnet.hu; kovacs@mail.tvnet.hu	2007.05.10.
SPECTEAM Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	1097 Budapest Vágóhíd u. 44. <i>telefonszám:</i> 06-20-932-4554 <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> <i>e-mail cím:</i>	2007.03.23.
”PACTUM” Betéti Társaság	2151 Fót Baross Gábor u. 31. <i>telefonszám:</i> <i>fax szám:</i> <i>mobilszám:</i> 06-20-955-9725 <i>e-mail cím:</i> fehervari.janos@freemail.hu	2007.02.12.

Név	Közvetítői tevékenység folytatására megjelölt cím	Névjegyzékbe vétel dátuma
YOG-ÁSZ Oktatási és Tanácsadó Betéti Társaság	1051 Budapest Nádor u. 8. telefonszám: 33-726-73 fax szám: 33-726-73 mobilszám: 06-30-343-7371 e-mail cím: yogasz@mail.tvnet.hu	2007.02.12.
DélUtán az Idős Emberek Segélyvonala Alapítvány	1093 Budapest Közraktár u. 22. telefonszám: 21-718-21 fax szám: 21-718-21 mobilszám: 06-30-377-9030 e-mail cím: mediacio@delutan.hu	2007.03.23.
"Love In Business Központ" Betéti Társaság	2100 Gödöllő Lumniczer u. 4/a. telefonszám: 28-418-589 fax szám: mobilszám: e-mail cím:	2007.06.19.
Heinzelmann és Társai Ügyvédi Iroda	1114 Budapest Bartók B. u. 15/B. I/5. telefonszám: 37-276-50, 37-274-60 fax szám: 37-276-59 mobilszám: e-mail cím: heinzelmann@heinzelmann.hu	2007.06.19.

II.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény 11. §-a (1) bekezdésének e) pontjában foglaltak alapján – a közvetítői névjegyzékbe bejegyzetteknek 2007. január 1. és 2007. június 30. között a közvetítői névjegyzékből való törléséről – az alábbi névsort teszi közzé.

Név	Törlés dátuma	Név	Törlés dátuma
Babaniics József	2007.06.20.	dr. Károlyi Tibor	2007.04.27.
dr. Kovács János	2007.02.05.	dr. Boros Ferenc János	2007.05.09.
dr. Hargitai Gábor	2007.05.30.	Bóta Károly	2007.04.27.
dr. Pintér József	2007.04.27.	dr. Steinmetz János	2007.05.10.
Csomay Zoltán	2007.05.18.	dr. Száva János	2007.06.04.
Bendó István Miklós	2007.04.27.	Dr. Párdi Mátyás	2007.04.27.
dr. Kapin Béla	2007.04.27.	Bajánházi Judit	2007.04.27.
Gonda Péter	2007.06.20.	Szegedi Antal	2007.01.03.
Gonda Péter Pálné	2007.06.20.	Ungvárszki Tamás	2007.04.05.
dr. Süvecz György	2007.06.20.	dr. Kárpáti Edina	2007.04.27.
dr. Maurer Erika	2007.02.05.	Farkasné Nagy Valéria Klára	2007.02.12.
Buday Gedeon	2007.04.27.	Meyer Róbert	2007.05.15.
dr. Asbóth Domokos	2007.04.27.		

Név	Törlés dátuma
dr. Maurer Erika Ügyvédi Iroda	2007.02.05.
„Bősze-Magyar-Tarda” Ügyvédi Iroda	2007.03.27.
Somogyi és Szentés Ügyvédi Iroda	2007.04.19.
Budapesti 222. Ügyvédi Iroda	2007.06.04.
HELLER Communications Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	2007.04.05.
LÁVA-GOLD Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	2007.02.12.
GÖRGÉNYI ÜGYVÉDI IRODA	2007.06.20.
Hargitai Gábor Ügyvédi Iroda	2007.05.30.

A névjegyzékből való törléssel egyidejűleg a közvetítők részére kiállított igazolványokat az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium bevonta.

KÖZLÖNY

§

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó

megjelentette

*dr. Kondorosi Ferenc***Jogalkotás a XXI. század hajnalán**

című könyvét

A XXI. század nemzeti jogalkotását minden eddiginél jobban meghatározza a nemzetközi társadalmi és gazdasági környezet, amelynek háttérében az európai integráció hatása, valamint a globalizációs folyamatok húzódnak meg. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye, az Unió Alapjogi Chartája vagy az Alkotmányos Szerződés alapelvei csak néhány olyan példája a „nemzetek felett álló jogoknak”, amelyek a nemzeti jogalkotás tekintetében is iránymutatók lehetnek.

A megjelent kötet – a szakkönyvpiacon hiánypótló jelleggel – tudományos igényességgel, ugyanakkor a gyakorlati alkalmazhatóság szándékával mutatja be a XXI. század nemzeti jogalkotásának tendenciáit. A könyv széles körű nemzetközi kitekintést nyújt, amelyben az uniós jogfejlődés elemzésének központi szerep jut.

A kötet szerzője, a tapasztalt jogtudós és gyakorlati szakember alaptézise, hogy „a jogdogmatikai megfontolásokat figyelembe vevő, minőségi normaalkotás programszerű érvényesítése és a konzisztens, áttekinthető jogrendszer eszményképének követése kedvező irányba befolyásolhatja a normák címzettjeinek magatartását, annak érdekében, hogy a jog legfőbb, alkotmányos küldetését teljesítse”.

A szerző részletesen vizsgálja a hatékony jogi szabályozás kulcskérdéseit, a hazai jog, valamint a nemzetközi és az európai uniós jog összefüggéseit, eközben mindig kellő hangsúlyt fektetve korunk demokratikus jogállami alapértékeire: az emberi jogokra és az alkotmányosságra. Az olvasó bepillantást nyerhet a jogharmonizáció „kulisszatitkaiba”, a biztonság jogalkotásban érvényesülő tényezőinek problematikájába, valamint polgári jogi és büntetőjogi jogalkotásunk legújabb eredményeibe.

A XXI. század elejének kodifikációját elemző kötet egyszerre tankönyv, olvasókönyv és gyakorlati útmutató. Haszonnal forgathatják a társadalomtudományi karok hallgatói, a közigazgatásban dolgozó szakemberek, a politikusok, a média munkatársai és mindenki, aki felelősséget érez a hazai jogállam, jogrend minőségének javításáért.

A kötet 264 oldal terjedelmű, ára **2856 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. szám (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internet-címen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

*dr. Kondorosi Ferenc***Jogalkotás a XXI. század hajnalán**

című, 264 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **2856 forint** áfával) példányban, és kérem, juttassák el az alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó

megjelentette a Közlöny Könyvek sorozatának újabb köteteként

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MAGYARÁZATA

című kiadványt.

A 2006. július 1-jétől hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (az új Gt.) megalkotása során az Európai Unió társasági jogával való harmonizáció és az egyes tagállamok társasági joga fejlődésének közös sajátosságai mellett a magyar jogalkalmazók több mint másfél évtizedes tapasztalatait is felhasználták.

A magyar jogalkalmazók számára ma már nem számít újdonságnak a társasági jog. Az ellenérzések rég megszűntek, az első társasági törvény, az 1988. évi VI. törvény hatálybalépése óta a gazdasági élet szereplői a társasági jog intézményeit megismerték és elfogadták. Kialakult az a cégbírói gyakorlat és jelentős szakirodalom, megerősödött az a társasági jogi kultúra, amelyre a jogalkotó támaszkodhatott.

Az új Gt. egyes kérdéseket a korábbival azonosan szabályoz, így az 1997. évi CXLIV. törvényen alapul, a Legfelsőbb Bíróság és az ítélőtáblák közzétett döntéseiből megismerhető bírói gyakorlat részben továbbra is irányadó.

Ára: **3024 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **A gazdasági társaságokról szóló törvény magyarázata** című kiadványt (ára: **3024 Ft** + postaköltség), példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

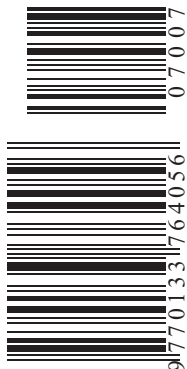
Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Szerkesztésért felelős: dr. Oros Paulina

Kiadja: Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu).

Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Fama Rt. közreműködésével. Telefon: 266-6567.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746,

e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen,

1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti

Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu).

2007. évi éves előfizetési díj: 15 876 Ft áfával. Egy példány ára: 1365 Ft áfával.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0133-7645

07.2490 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.